BIBLIOTHECA INDICA
A COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

AVADĀNA KALPALATĀ

WITH ITS TIBETAN VERSION

EDITED BY

SARAT CHANDRA DAS, C.I.E.

AND

PAṆḌIT HARI MOHAN VIDYĀBHŪSHAṆA

(Reprint Edition)

PARTLY REVISED AND SEEN THROUGH THE PRESS BY

DURGACHARAN CHATTERJI, M.A.

27213

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi

Work Number
124
Vol. I, Fasc. 2

Issue Number
1542
New Series

BSOAS
Ksa/DV.

CALCUTTA:
Printed at the Baptist Mission Press
Published by the Royal Asiatic Society of Bengal, 1, Park Street
1940

NOTICE

BIBLIOTHECA INDICA

PUBLISHED BY

THE ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

THE Bibliotheca Indica is a collection of works belonging to or treating of Oriental literatures and contains original text editions as well as translations into English, and also bibliographies, dictionaries, grammars, and studies.

The publication was started in 1849, and consists of an Old and a New Series. The New Series was begun in 1860, and is still running.

The issues in the series consisted originally of fascicles of 96 or 100 pages print, though occasionally numbers were issued of double, triple or larger bulk, and in a few cases even entire works were published under a single issue number. Of late years the single issues are made as much as possible to constitute complete volumes. Several different works are always simultaneously in progress. Each issue bears a consecutive issue number. The Old Series consists of 265 issues; in the New Series, till January 1st, 1940, inclusive, 1,534 issues have been published. These 1,799 issues represent 258 different works; these works again represent the following literatures:—

Sanskrit, Prakrit.
Rājasthānī, Kāshmīrī, Hindī.
Tibetan.
Arabic, Persian.

Several works published are partly or wholly sold out, others are still incomplete and in progress. A few works, though incomplete have been discontinued.

Two price-lists concerning the Bibliotheca Indica are available and may be had on application. One describes the Indian and the other the Islamic works published in the series. These lists are periodically revised.

The standard sizes of the Bibliotheca Indica are:—

Demy (or small) octavo.
Royal (or large) octavo.
Quarto.

PREFATORY NOTE TO THE REPRINT EDITION

Avadāna Kalpalatā was originally published under the Joint Editorship of Sarat Chandra Das, C.I.E., and Paṇḍit Hari Mohan Vidyābhūṣaṇa in 24 fascicles (2 vols.) between 1889–1917. Fascicle 2 of Volume I was, however, sold out and it was decided in 1924 to reprint this portion. Mr. Johan van Manen undertook to see it through the Press and pages 59–114 were printed and proofs of pages 115–154 were set up by the Press during that year. No further progress was made to complete the work until 1939, when the overhauling and re-organization of the Society's activities was taken in hand. As the work required a knowledge of both Sanskrit and Tibetan Prof. Durga Charan Chatterjee of the Bethune College, Calcutta, was engaged by the Council on the recommendation of Prof. S. K. Chatterji, the Philological Secretary.

Prof. D. C. Chatterjee has revised pages 115–154 which were in proof and made some improvements in the texts, both Sanskrit and Tibetan (noted in Appendix II), besides carefully going through the fifty-six pages (59–114) already printed—his emendations on these being given in Appendix I. For the Tibetan text the Narthang edition of the Tanjur, Mdo., Vol. Ge, in the possession of the Society, was consulted. The original block-print of both the Sanskrit and Tibetan texts discovered by the late Sarat Chandra Das in Tibet and from which he prepared the *Bibliotheca Indica* edition of the Avadāna Kalpalatā could not, however, be consulted as no copies of it were available in India.

In the completion of this work, Mr. Trin Chen, Sino-Tibetan clerk, of the Society helped Prof. D. C. Chatterjee in elucidating the meaning of difficult Tibetan expressions and in comparing portions of the text with the original Tibetan.

Prof. D. C. Chatterjee also received the kind advice and assistance of Prof. S. K. Chatterji, the Philological Secretary and Prof. Vidhusekhar Sastri, Ashutosh Professor of Sanskrit in the University of Calcutta, to both of whom the Society's thanks are due.

B. S. Guha,
General Secretary,
Royal Asiatic Society of Bengal.

1, Park Street,
December, 20, 1940.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.
Acc. No. 27446
Date 24-2-59
Call No. BSA 5 / Kak / D.V.

A list of those cases, in which, apart from evident clerical errors and slips, some changes might have been made either in spelling or in grammar to conform to the rules of ordinary Sanskrit, is subjoined.

Third Pallava.

		WORDS AS THEY OCCUR IN THE XYLOGRAPH.	SUGGESTED ALTERATIONS.
Śloka	16	गोविन्दो नाभिगर्भेण	गोविन्दनाभिगर्भेण
,,	21	पाथेयमन्ये	पाथेयमन्त्ये
,,	22	न्रपो वधूवचः	न्रपवधूवचः
,,	,,	जगे	जनः
,,	26	तुरितं	दुरितं
,,	28	पुष्परत्नध्वजं छत्रं पताका०	पुष्परत्नध्वजच्छत्रपताका०
,,	41	मोच्छासेनेव	सोच्छासेनेव
,,	55	सर्व्वार्थसार्थं०	सर्व्वार्थिसार्थं०
,,	66	वैगमं	वैश्रसं
,,	77	यात्यनुकम्पताम्	यात्यनुकम्प्रताम्
,,	81	तूर्ष्णं	तूर्ष्णं
,,	99	श्रन्तानां	सन्तानां
,,	107	वनमवविगाह्यताम्	वनमेव विगाह्यताम्
,,	118	बभूव दृष्टि०	बभूवादृष्टि०
,,	122	संसारवैभृष्ण्यः विवेक०	संसारवैमुख्यविवेक०
,,	123	न देयं	नादेयं
,,	124	तथेत्यवधार्य्य	तथेत्याधार्य्य
,,	138	मनोष्टन्तेरिव न सुखतां	मनोष्टन्तिरिव निःसुखतां
,,	146	भोगच्छणो नैव	भोगच्छणेनैव
,,	148	निश्चयं	निश्चये
,,	149	विच्छटाः	विच्छट्टाः
,,	150	विच्छस०	विग्रस्त०
,,	155	न	नु
,,	156	च्चय०	च्चयं०

WORDS AS THEY OCCUR IN THE XYLOGRAPH.		SUGGESTED ALTERATIONS.
Śloka 158	क्षपाकोमलचित्तहृत्तैः	क्षपाकोमलचित्तहृत्तैः
,, 161	न्हृशंसहृत्तैः	न्हृशंसहृत्तैः
,, 164	सद्धर्षः	सद्धर्षं
,, ,,	०मनोरथेन	०मनोरथस्य

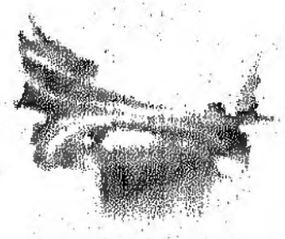

मणिचूड़ावदानम् ॥ ३ ॥

मान्धात्रवदानम् ॥ ४ ॥

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གཏུག་ནོར་གྱིས། ३

ང་ལས་ཀྱང་མང་འཇིག་རྟེན་ཀུན། ४

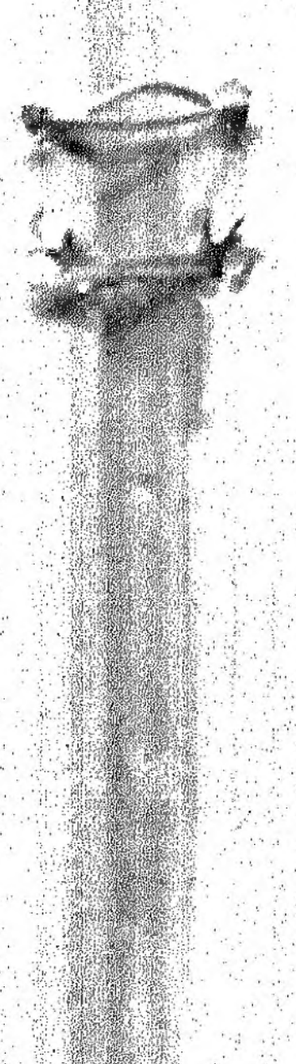

BSa 5
Ksl / D.V.

Chapter III.

ཡན་འདབ་གསུམ་པ།

གཏུག་ཅོར་བྱའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ནི།

འགྲོ་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས།
ཆུ་སྲིན་འཕུང་གནས་དག་ལས་སྐྱེ་བར་ལྷན།
སྐུ་ཞིག་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཞིང་།
བདེ་བར་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བྱེད་དུ།

*བ་གམ་འོད་ཆོགས་ག་བུར་གྱིས། ཡོངས་སུ་དགར་ཐེ་གྲོང་ཁེར་དེ།
སྐུ་ཀེ་དཀྲི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྐལ་བཟང་ཤ་ཅི་ཐྲིག་ཉེ་ཡོད། ২

འཇུག་ངོགས་བཞིན་དུ་བསྟེན་འོས་གང་། བསོད་ནམས་བྱེད་གཙང་གྲི་བྱིན་དང་།
ལྡིང་སྟོབས་དང་བཞིན་གང་གྱུར་ལྷུན། རྟེ་མེད་ཡིད་ལྡན་དག་དུ་གནས། ৩

ནམ་ཞིག་གྲགས་བའི་མེ་དཔག་ལྷན། བསོད་ནམས་རྟེ་ཟངང་དབ་དུ་བྱས།
ཉེགས་བྱས་སྐྱེད་ཚལ་དག་ལ་སྟོང་དུ། གྲོང་ཁྱེར་ཤ་རྣམས་དབ་དུ་རྟེན †। ৪

རིར་ནི་ཟ་བདག་ཆུ་གཉིར་ཆེ། རབ་མང་ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་དང་།
གྲགས་བའི་རི་བོང་མཚན་མ་བསྐྱེད། གཞིར་བྱི་གཏུག་ཕུད་ཅེས་གྲགས་བྱང་། ৫

* खौमि। † ई. रमन्ते।

तृतीयः पल्लवः ।

मणिचूड़ावदानम् ।

अस्मिन्नद्भुतसर्गे मकराकरजायमानमणिवर्गे ।
कोऽपि प्रकटितसुगतिः पुरुषमणिर्जायते ॥ १ ॥

अस्ति सौभि[1]प्रभापूरकर्पूरपरिपाण्डुरम् ।
साकेतनाम नगरं सौभाग्यतिलकं भुवः ॥ २ ॥

सेव्यैः[2] प्रभासत्त्वमयैर्गङ्गाविमलमानसैः ।
तीर्थैरिव स्थितं यच्च पविचैः पुण्यकर्त्तृभिः ॥ ३ ॥

यशःकुसुमिते यच्च पुण्यसौरभनिर्भरे ।
रमन्ते सुकृतोद्यानि नन्दने पुरवासिनः ॥ ४ ॥

तत्राभूत् भूपतिर्भूरिगुणरत्नमहोदधिः ।
भूतिर्यशःशशाङ्कस्य हेमचूड़ इति श्रुतः ॥ ५ ॥

---

१ सौभि (dome). २ Orig. सैव्यैः ।

རྣག་དུ་དམ་ཚས་བསྡེན་འོས་ཤིང་། རྩོད་ཀུས་རབ་ཏུ་འཕྲོག་བྱེད་པ།
རྩེགས་ལྷན་ལྟ་བུ་གང་གིས་ནི། སྐྱེ་བོ་ཆེས་རྣམས་འཇིན་པར་བྱེད། 6

སས་བདག་བཟོད་ལ་ཀུན་ཆགས་ཤིང་། དཔལ་གྱིས་དཀྲིས་གྱར་སྐྱིང་རྡེ་དགའ།
རབ་གྲགས་ལ་ཡང་དབང་བྱལ་གང་། སྐྱེ་གྱ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བྱེད་བྱུར། 7*

མི་གསོད་མཆོད་སྤྲིན་བསྣན་ལྷག་པ། གང་གི་བསོད་ནམས་མི་འཛིགས་ཡོན།
འཆི་མེད་རྒྱ*དབྱངས་ཡིངས་རྩེགས་པ། འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བྱིན་པར་བྱུར། 8

མཐུ་དང་ལྷག་ཡང་གང་མ་སྐྱེས། རྣམ་པར་འཇོམ་པར་ལྡན་ཞིང་རྒྱལ།
རྩེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བཟོད་ལྷག་ཚུལ། ལང་ཚོ་ལྷག་ཡང་དབང་པོ་ཐུབ། 9

མཁྱོག་པོར་བྱུར་བའི་ཟབ་མོ་དང་། རྒྱ་བའི་ཞེན་རབ་དཀའ་ཐུབ་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས། ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ། 10

ཀུན་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི། ཀུན་ནི་གཉེན་གྱིས་ཤིག་བྱང་གྱུར་ཏེ།
གཏོང་བ་རྣམས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་དང་། ལེགས་བྱས་དཔལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ། 11

བརྟུལ་ཟུགས་གཙས་དེ་ཡིས་ནི། ལྷ་མོ་མཛེས་ལྷག་དགའ་མར་བྱུར།
སྡུ་རྫི་འི་དཔལ་བཞིག་རྣག་དུ་ནི། སྐྱེས་མེད་དགའ་བ་མངོན་པར་འཆང་། 12

ལུགས་ནི་རྩེ་ཡི་ཚོན་རྣམ་དང་། དཔལ་ནི་འབར་བ་གཏོང་བ་དང་།
མཛེས་པ་ཉིད་ནི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཞིན། དེ་ནི་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་བས་མཛེས། 13

---

* Sound and voice.

सदा सदाश्रयार्हेण कलिकालापहारिणा ।
कृतः कृतयुगेनेव येन धर्म्मधरो जनः ॥ ६ ॥

महीपतिः क्षमाशक्तः श्रीदृतः करुणारतः ।
वल्लभोऽभूत् प्रजानां यः प्रख्यातो विजितेन्द्रियः ॥ ७ ॥

अमरासवसम्पूर्णामहिंसासचदीक्षितः ।
ददौ यः सर्व्वभूतानां पुण्यामभयदक्षिणाम् ॥ ८ ॥

निर्मदो यः प्रभावेऽपि विभवेऽपि प्रियंवदः ।
क्षमाशीलः प्रभुत्वेऽपि यौवनेऽपि जितेन्द्रियः ॥ ९ ॥

गम्भीरेणोन्नतिमता शूरेण शशिकान्तिना ।
सत्यक्षेण क्षितिभुता येनातन्यत विस्मयः ॥ १० ॥

राज्ञस्तस्याद्वितीयस्य बभूवाभरणद्वयम् ।
त्यागपूर्णञ्च कारुण्यं तारुण्यं सुकृतश्रियः ॥ ११ ॥

पद्माकरस्य तस्याभूत् देवी कान्तिमती प्रिया ।
प्रभातश्रीरिव सदा निर्द्दोषाभ्युदयोत्सवा ॥ १२ ॥

नीतिः प्रभुगुणेनेव त्यागेन श्रीरिवोज्ज्वला ।
रराज राजचन्द्रेण सा शीलेनेव चारुता ॥ १३ ॥

རྣག་ཏུ་དགའ་བྱེད་སྣ་ཡ་དག། རབ་བཀྲམ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེས།
སྡ་འཛིན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་གྱུར་པ། མཁྲིས་དེས་དཔལ་བྱ་སྣུབ་པོ་བཀོག། 14

རྗེ་ལས་དུས་སུ་དགེ་བའི་གནས། མངལ་ནི་དེ་ཡི་བཟང་གྱུར་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པདྨ་འབྱུང་བའི་སྐད། ཇ་དོ་རྡོ་ཡི་ཉིན་བྱེད་བཞིན། 15

གཏུད་རྩིའི་རིར་ཟེར་གྱི་ཚུ་གཏེར་ཆེས། ཚངས་པའི་པདྨ་ཁྲུབ་འཛུགས་སྟེ།
དགེ་ལྡན་དགའ་གྲིས་སྤུབ་ཤིང་བཞིག། དེ་ནི་མངལ་གྱིས་རྣ་ཚེམ་པར་གྱུར། 16

དེ་ཡི་མངལ་གྱི་མཐུས་སྟེད་པའི། མཁའ་པར་འདོད་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར།
མཁའ་པར་རྒྱལ་པོས་ཐོབ་པ་ལས། ཇ་དོ་རྡོ་ཡི་ཉིན་བྱེད་ཅེས། 17

སྐྱར་ཡང་ས་བདག་གིས་སྟེད་དེས། དགེ་འདུན་མངའ་བདག་ཉན་པ་དེ།
དཔྱངས་ཅན་མ་བཞིན་དང་ཉེད་ཀྱིས། དམ་ཆོས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བྱས། 18

ཡོངས་སྐོབས་བསོད་ནམས་རྣམ་ཅན་ཏེ། རྣམ་གཉིས་ཚོགས་བསགས་པ་རབ་འཛོམས།
ཡོངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུ་སྐྱེས་བཞུ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཐུགས། 19

འཕྲིག་དགོད་བགྲོད་དཀར་ཡོངས་སྐྱང་འཛིག་རྟེན་དེ།
པ་རོལ་ལམ་དུ་གཏུང་བས་ཉེན་རྣམས་ལ།
ཡིད་ནོང་རབ་ཆུས་འབྲས་སྐུས་སྐྱེས་གཤིས་པའི་ཐྲིགས།
གྲིབ་ཤིང་ཆོས་དང་མཚུངས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། 20

सदानन्दनविख्यातयशःप्रसरया तया ।
मेरुश्रिदिवलक्ष्मयेव बभौ भूमिभृतां वरः ॥ १४ ॥

काले कल्याणनिलयं भर्त्तुः सा गर्भमादधे ।
भूत्यै भुवनपद्मस्य दिवाकरमिवादितिः ॥ १५ ॥

अरणिः पावकेनेव वेलेवाब्धेः सुधांशुना ।
अह्नाजेनेव गोविन्दो नाभिगर्भेण सा बभौ ॥ १६ ॥

तस्या गर्भानुभावेन दोहदाभिमतं नृपः ।
ददौ सर्व्वार्थिसार्थेभ्यो वाञ्छिताभ्यधिकं वसु ॥ १७ ॥

पुनर्भूमिभुजा पृष्टा दोहदं शुभगर्भिणी ।
सरस्वतीव सा चक्रे स्वयं सद्धर्म्मदेशनाम् ॥ १८ ॥

पूर्णपुण्यमणिर्धर्म्मनिधिर्विधिसमुद्भृतः ।
विपद्विपुलदुःखेभ्यः सदा रक्षति रक्षितः ॥ १९ ॥

कान्तारदुर्गेषु परिच्युतानां
तापातुराणां परलोकमार्गे ।
स्निग्धः प्रवृद्धः फलपूरिताशः
छायातरुर्धर्म्मसमोऽस्ति नान्यः ॥ २० ॥

རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བ་མོང་སེ་བའི་དྲྭ་ལ་ཤོར་བྱུང་སྟེ།
ལ་ལག་པའི་མཆེལ་པ་སྟེ།
བློང་ལ་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་འགྲོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཤིང་དུ་
ལམ་གཉིས་དག་ལ་ལམ་གྱི་བརྒྱགས།
སྡུག་བསྔལ་ཤས་ལ་སྨིན་ཆེག་དང་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་འཇིགས་པ་
ཀུན་འབྲེགས་བསམས་པ་དབྱགས་འདྲིག་ཏུ།

གང་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། 21

དེ་སོགས་མི་བདག་བཙུན་མོའི་ཚེག། དཀར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོས་གྱུར་ཏོ།
དཔལ་ལྡན་འབྱོ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ། དམ་ཆོས་གཏིག་ཏུ་སྐྱབས་སྐྱབས་གྱུར། 22

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་རྫོགས་དེ། མཁའ་ལ་བཀྲ་རྩིའི་འོད་ཟེར་བཞིན།
འབྱོ་བའི་རབ་རིབ་འཇོམས་པའི་བྱ། སྐྱ་མོ་ལ་ནི་བཅོས་ཐབ་གྱུར། 23

དེ་ཡི་གཏུག་ཀྱང་ཞོན་ཏུ། སྐྱབས་སྐྱེས་དག་སྐྱེས་གྱུར་དེ།
སྐྱེ་བ་གཉིས་སྐྱང་འགྲོགས་པ་ཡི། དཔེན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲིམ་མེད། 24

དེ་ཡི་གཏུག་ན་གང་འོད་ཟེར་མཐུན། མཚན་མོ་ཉིན་དུ་བཀྲིད་པ་ཡིས།
ཞོར་བྱུ་བསོད་ནམས་ལ་སྐྱེས་པ། *དབ་སྐྱག་དེ་ཡིས་མཛེས་པར་གྱུར། 25

---

* सुभग ।

आलोकस्तिमिरे[1] विपद्विषमणिः पाते करालम्बनम्
याञ्चाकल्पतरुर्जगज्जयरथः पाथेयमन्ये पथि ।
दुःखव्याधिमहौषधं भवभयोद्भ्रान्ताशयाश्वासनम्
तापे चन्दनकाननं स्थिरसुहृद्धर्मः सतां बान्धवः ॥ २१ ॥

इत्यादिधर्मधवलं श्रुत्वा नृपो वधूवचः ।
धर्मैकशरणः श्रीमान् बभूव भुवने जने ॥ २२ ॥

ततः कालेन सम्पूर्णे द्यौरिवामृतदीधितिम् ।
असूत दारकं देवी[2] जगत्तिमिरदारकम् ॥ २३ ॥

अजायतास्य सहजश्चूडालङ्करणं मणिः ।
प्राग्जन्मान्तरसंसक्तो विवेक इव निर्मलः ॥ २४ ॥

स बभौ सुभगस्तस्य[3] मूर्द्धि पुण्यमयो मणिः ।
यस्य प्रभाप्रभावेण यामिन्यो दिनतां ययुः ॥ २५ ॥

---

१ Orig. आलोके तिमिरे ।
२ Orig. has also another reading सा हि ।
३ Orig. स बभौ भगस्तस्य ।

གཏུག་དོར་དང་བཅས་ཏོར་བུ་དེའི། ཁ་དོག་རྣམ་པའི་ཐིག་པ་ཡིས།
ལྷགས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བྱེ་བ་དང་། གསེར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུའང་གྲོད། 26

དེ་ནས་སྐྱེ་བྱེད་བྱེད་པ་དེའི། ཆོག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར།
ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཡང་རྫོགས་པ་ཡིས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། 27

དེ་སྐྱེས་ཅོ་ག་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་ཀྱས་ལ་ཡང་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ།
དེ་ཉིད་ཆེན་ཆུལ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཡིས། ཐ་དད་རྒྱུད་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། 28

ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡི། རིག་པ་ཀུན་གྱིས་རྣམ་མཐོང་བདག།
དེ་མིང་ནི་བདག་གིས་མཐོང་བ། ཐུགས་ཀ་ན་ཅོད་བྱེས་སྤུ་བཀྲག། 29

ཡོངས་འཁྱུ་དག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ། ཐུགས་རྗེས་ཀངོས་ཐམས་པ་དེས།
ཡབ་ཀྱི་བསམ་པ་དག་པ་ཡི། བཀའ་རྒྱུད་ཐོས་པར་བྱས། 30

ཆུལ་བས་བོ་ལོ་མ་བཞིག་དང་། གཞོན་ཤུ་རྣམས་རི་ཡི་སྤུས་མོ་བཞིག།
མཆོད་པར་འོས་པ་ཉིད་སྐྱེས་པ་ཡིས། གཞོན་ཤུ་དེ་ཡི་ཡུམ་ཡང་མཐོས། 31

དེ་ནས་དེས་ཀྱི་སྐ་ཡི་བདག། བསོད་ནམས་ཕྱོགས་དག་ཏུ།
ལྷ་ཡི་གནས་སུ་ཡང་དག་འཇོག། གཞོན་ཤུ་མི་བདག་བྱུང་། 32

སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་དོར། དེ་ཡི་སྨྲིག་པས་ཡོངས་ཁྱབ་པས།
བསོད་ནམས་བདེ་སྐྱང་འཇིག་རྟེན་ཏ། ཡོངས་ཀུ་དེ་ཡི་ཡུམ་ཡང་མཐོས། 33

सोष्णौषस्य मणेस्तस्य पीयूषस्यन्दिविन्दवः ।
नयन्ति हेमतां लोहं तुरितं शमयन्ति च ॥ २६ ॥

शिशोर्जातिस्मरस्याथ वचसा तस्य भूपतिः ।
ददौ हेम सदार्थिभ्यः सर्व्वं मणिरसोद्भवम् ॥ २७ ॥

पुष्यरत्नध्वजं ह्रचं पताकाव्यजनांशुकैः ।
अपूरयन् पुरं व्योम्नः तस्य जन्मनि देवताः ॥ २८ ॥

सुप्रकाशोदिताशेषविद्याविद्योतितात्मनः ।
मणिचूड़ इति ख्यातं नाम तस्याकरोन्नृपः ॥ २९ ॥

स चक्षाराशयं हर्षपीयूषोच्छलितं पितुः ।
अभिजातः सुतो जातः पारिजात इवोदधेः ॥ ३० ॥

पौलोमीव जयन्तेन जननी पूज्यजन्मना ।
बभौ तेन कुमारेण कुमारेणेव पार्व्वती ॥ ३१ ॥

ततः काञ्चेन सुद्यतसोपानैः पृथिवीपतौ ।
दिव्यधामसमारूढे मणिचूड़ोऽभवन्नृपः ॥ ॥ ३२ ॥

अर्थिचिन्तामणे[1]स्तस्य दानेन परिपूरिते ।
लोके पुण्यसुखालोके नार्त्तोऽभून्न च याचकः ॥ ३३ ॥

---

१ Orig. मणिः ।

ཆུལ་བོ་དེ་ཡི་གླང་ཆེན་ཏེ། བཟང་ཞིའི་རི་ཁེས་བྱ་བར་གྱུར།
བདག་ཅོ་བཞིན་དུ་རྣམས་མཐུན་པར། སྨྲེ་བའི་བཀའ་ལུང་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིས། 31

ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཏུ། ཆེན་ཞིའི་གནས་ན་འཁོར་བྱེད་དེ།
རྟ་ཡི་གྲིའི་རིགས་འཕྲུང་སྦྱར་པ་ནི། སྨིན་འབྱོར་ཡང་དག་འབྱུང་བ་དེ། 35

ཤི་དམར་མཚན་མའོ་མེ་ཞི་བདག་ཅེ་ཡི། འོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གཟུགས་བརྙན་བཞིག།
འཇིག་སྐྲག་རེལ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཤི་བ་ཡི། ཡིད་ལ་མ་མངོག་གཏིག་བཟུང་བར་བྱུང། 36

ཀུ་མ་དག་ནི་མི་དབེན་བཞིག། ཀང་པའི་ཚུ་སྐྱེས་དམར་བ་དང་།
མིག་དག་གི་མེ་ཐས་འགྲོ་ལ། ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་བྱུང་པ་བཞིན། 37

དཀའ་སྤྱད་དཔལ་དང་འགྲིག་པ་བཞིག། མཛེས་མ་རྣམས་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡིས།
སྐྱེ་བྱའི་མགོག་ཀྱིས་མཆོད་བྱས་ནས། ལྷན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱུང། 38

མཛེས་མ་དེས་ཀྱང་མི་བདག་ནི། བརྟན་ལྡན་ཟབ་ཅིང་མཛེས་པ་དག།
གཞན་གྱི་གཡང་ངོ་མཚར་ཤེས་ཏེ། གཞུ་བཞག་འདོད་ཅིང་ཐུགས་བཞིག། 39

གཞུག་གི་རིན་ཆེན་འདོད་ཅིང་ཏེ། ཤི་རྒྱང་ཁུངས་ཡང་ཤེས་པ་ཡིས།
རྒྱོག་ཤ་ཡང་དག་སྐྱོལ་རྣམས་ཀྱི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས་བསྐྱབ་བཞིག། 40

རྒྱང་གི་གཡབན་ཤིང་འཕེན་བྱེད་པའི། ངང་ཁབ་དག་གིས་ཁྱབ་པ་ཡིས།
འབྱོ་བ་ཡང་དག་སྐྱོལ་རྣམས་ཀྱི། ཐུགས་སྟོབས་བཟློག་པར་བྱུང། 41

तस्य भद्रगिरिर्नाम बभूव गजपुङ्गवः ।
प्रभोरिवानुकारेण दानार्द्रकरपुष्करः ॥ ३४ ॥

तं कदाचिन्महास्थानस्थितं भुवननायकम् ।
भवभूतिः समभ्यायात् भृगुवंशभवो मुनिः ॥ ३५ ॥

दिव्यकन्यां समादाय लावण्यलक्षिताननाम् ।
मूर्त्तामिव प्रभालक्ष्मौमक्षौणस्य क्षपापतेः ॥ ३६ ॥

कुचयोरविवेकेन रागेण चरणाब्जयोः ।
नेत्रयोश्चापलेनेव सा जगत्यतिलज्जिता ॥ ३७ ॥

तपःश्रियेव सहितं तं कन्यानुगतं मुनिम् ।
अपूजयत् प्रजानाथः हुतासनपरिग्रहम् ॥ ३८ ॥

कन्यापि नृपमालोक्य धीरं गम्भीरसुन्दरम् ।
परपौढ़ासु कारुण्यात् न्यस्तचापमिव स्मरम् ॥ ३९ ॥

चूड़ारत्नस्य किरणैर्दुरितक्षयकारिभिः ।
लिखन्तं कुङ्कुमेनेव दिक्षु रक्षाक्षरावलिम् ॥ ४० ॥

विक्षेपक्षिप्तमरुता चामरेण विराजितम् ।
सोच्छ्वासेनेव सत्त्वेन जगत्संतारणं विना ॥ ४१ ॥

རིག་ཅིག་ཡིད་འོང་དོ་ཤལ་དག། སྐྱོང་གང་བཟུང་བར་བྱས་པ་ནི།
སར་འོག་ཆུད་པ་ཞི་བའི་སྐད། ལྷག་ས་ཅན་ཀྱིས་བསྟེན་པ་བཞིན། 42

ཆེ་བའི་དཔུང་པས་ས་དང་ནི། སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དག།
མཐོང་ནས་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ། ཡ་མཚན་དབང་ཐུ་རབ་བྱུང། 43

རི་དགས་གཅིག་ཤི་བའི་མིག་ཅན་མ། ལྷས་མེད་ཀྱི་ནི་གཞོན་བྱུང་དེ།
ཕྱབ་པས་པང་ཐ་བཟུང་ནས་ནི། འགྲོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ། 44

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འགྲོ་བའི་མིག། འདབ་བཅུ་རྣམ་པར་རྒྱས་བྱེད་པ།
ལྟ་ནི་ཁྱོད་དང་ཉེ་མ་དག། འཆར་བས་ཀུན་ཏུ་མངོན་པར་བྱུང། 45

འབྱོར་ལས་རྣེད་སྐྱེ་འཕྲུང་བ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བྱེད་ལྷན་ཆུག་པ་དག།
དགེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱང་བའི། ཤེ་སྡང་ཞི་ཁྱོད་པ་རྣམ། 46

ཚུལ་པོ་བྱམས་ལྷན་འཇིག་རྟེན་མགོན། འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་ཅིང་ཤར་བའི་ཕྱོགས།
ཁྱོད་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྐྱོ་ཤས་ཆེ། མཆོག་ཏུ་ལ་རོལ་ཕྱིན་པར་བྱུང། 47

ཁྱོད་ནི་མི་སྐྱོ་ཞིང་པོ་ཉང་། གཏོང་ཐོད་ཟེལ་མེད་ལེགས་བྱས་ལྷག།
འདི་ཉིད་ཕྱིར་ག་ཅུང་པར་ཏུ། རྒྱལ་ཀུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱར་གྱུར། 48

མཛེས་མ་མེ་དོག་མིག་ཅན་འདི། བདུན་ལི་བཅོམ་ནས་ཡང་དག་བྱང་།
སྐྱོན་སྤེག་ལྷག་མའི་ངོ་མ་ཡིས། བདག་གི་གཉས་ཀུ་མེགས་པར་གསོས། 49

रत्नोदारेण हारेण हृदयग्रहकारिणा ।
पातालविपदां शान्त्यै शेषेणेव निषेवितम् ॥ ४२ ॥

वहन्तं महता दोष्णा क्षमां चित्तेन च क्षमाम् ।
प्रथयौ साभिलाषस्य विस्मयस्य विधेयताम् ॥ ४३ ॥

गृहीत्वा मुनिरुत्सङ्गे कुरङ्गतरलेक्षणाम् ।
जौवनौं तामनङ्गस्य जगाद जगतीपतिम् ॥ ४४ ॥

उदितेन जगन्नेच[1]-शतपत्रविकाशिना ।
भवता भाति लोकोऽयं देवेन च विवस्वता ॥ ४५ ॥

अहो नु तव नाख्येव विभूतिसुखभोङ्गवः ।
साधोरिव गुणद्वेषः सम्मोहोपचितो[2] मदः ॥ ४६ ॥

लोकनाथस्य ते लोककारुण्यपूर्णचेतसः ।
राजन् मैचौजुषा कौर्त्तिः स्थिरा पारमिता परम्[3] ॥ ४७ ॥

अखेदसरलो दाता निर्व्याजसुकृतो भवान् ।
अतएव विशेषेण माननौयो मनौषिणाम् ॥ ४८ ॥

पद्मोदरसमुद्भूता कन्या कमललोचना ।
होमावशेषपयसा वर्धितेयं मयाश्रमे ॥ ४९ ॥

---

१ Orig. नेत्रं शतपत्र । २ Orig. सम्मोहपत्तिवो ।
३ Orig. राजन् मैत्रिजुषस्थिरा कौर्त्तिः पारमिता परम् ।

བཙུན་མོ་ཆེན་མོ་ཟ་གཉི་ཡིས། རྒྱུན་མར་སྐྱེས་མཆེག་ཏྲེད་ཀྱིས་མོང་།
ཁྱབ་འཇུག་ལེ་ཡི་དཔལ་མོ་བཞིན། འདི་ནི་ཏྲེད་བདག་ཉིད་ལ་འོས། 50

དུས་ཀྱི་མཆེད་སྤྲིན་བཟོད་ཤལ་འབྲས། རྩོགས་པང་བདག་ལ་སྤྲིན་པང་མཛོད།
འདི་བཞིད་ཆོ་གས་རྒྱལ་པོ་ལ། མཛོས་མ་བྱིན་ནས་ཐུབ་པ་གཤེགས། 51

ཡིད་སྤྲུབ་དགའ་མ་ཐོབ་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོས་སྤྱུག་མ་ཟློག་པ།
དགེ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་བཞིན། མཛོས་མས་སྐྱེད་པོས་ཚལ་དུ་རྩེས། 52

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་ཐུ། འབྲི་ཤིང་སྨིག་མའི་སྐུ་དཀྲི་བཞིན།
བདུད་རྩི་ཁྱབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་ཡི། ཤིང་ཏོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཤར། 53

བཟུང་ཕྱིན་འཁྲིག་རྟེན་ཀུན་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས། བགོམ་པར་མི་འོས་ཆེ་བར་དོར།
རང་ཉིད་བསྐྱེད་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིས། ཀུན་ནས་བསྡོད་འོས་སྤྲིད་པར་ལྷན། 54

གྲགས་པའི་ཟུ་སོགས་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས།
འཇིག་པའི་ཀུན་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཀང་། མཆོད་སྤྲིན་དེར་ནི་ཡང་དག་འོངས། 55

སས་བདག་བདག་གིས་ཐུབ་པའི་ཚེག། དུས་སུ་བྱ་བར་དྲན་བྱུང་ནས།
མི་འཆོ་ཞེར་ནི་ཨོངས་རྫོགས་ཤིང་། ཡེན་ནི་ཡངས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་པས། 56

ཤཱཀྱའི་གྱེའི་བུ་སོགས་ཐུབ་པ་དང་། མི་བདག་རབ་དུ་བཟོད་དཀའ་སོགས།
འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་མ་བསྟོམས་པའི། མཆོད་སྤྲིན་དེར་ནི་ཡང་དག་འོངས། 57

गृह्यतामग्रमहिषी पत्नीत्वे भवता नृप ।
विष्णोः श्रीरिव योग्येयं तवैव पुरुषोत्तम ॥ ५० ॥

यज्ञपुण्यफलं पूर्णं कालेन मम दास्यसि ।
इत्युक्त्वा विधिना राज्ञे कन्यां दत्त्वा ययौ मुनिः ॥ ५१ ॥

प्रियां पद्मावतीं राजा रतिं प्राप्येव मन्मथः ।
अरंस्त रुचिरोद्याने सुकृते पुण्यवानिव ॥ ५२ ॥

ततः कालेन सा पुत्रं वंशवल्लीव मौक्तिकम् ।
असूत पद्मचूड़ाख्यं गुणानां दर्पणं पितुः ॥ ५३ ॥

शक्रादिभिर्लोकपालैरनुल्लङ्घ्य[1]महोदयः ।
संस्तूयमानचरितः स्वयं कमलजन्मना ॥ ५४ ॥

यशःसौरभसम्भारसम्पूरितदिगन्तरः ।
सर्व्वार्थसार्थकल्याणकलनाकल्पपादपः ॥ ५५ ॥

स्मृत्वा मुनेर्वचः काले कर्त्तुं विपुलदक्षिणाम् ।
अहिंसावसुसंपूर्णामाजहार महीपतिः ॥ ५६ ॥

तस्मिन् यज्ञे समाजग्मुः सर्व्वकामैरनर्गले[2] ।
मुनयो भार्गवमुख्या नृपा दुष्प्रसहादयः ॥ ५७ ॥

---

१ Orig. रनुलङ्घ्य । २ Orig. कामैर्विरर्गले ।

གང་སར་མེད་ཅོར་གྱི་ཆར་འབེབས་པའི། སྒྱིག་རྟེགས་མངོན་ཀྱུ་གྱུར་པ་དེའི། 40
མེ་ཡི་དབུས་ནས་སྐྱེ་ཡེ་དབང་། སྤྲིན་པའི་གཟུགས་སུ་མང་དག་ཡོངས། 41

རིག་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་ལྷུས་ཅན་། ཟས་རྨོངས་ལ་ནི་ཉིན་གཅིག་ཏུ། 42
བདག་ནི་ཐགས་མེས་སྐོམ་མེ་ཉིས། བཟའ་དང་རྣ་རྩུང་པ་སྐྱོང་བར་གྱུར། 43

དེ་ནས་ས་ཡི་བདག་པོའི་ཉི་བཀས། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས། 44
ཟས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱང་ཐུབ་ཅིང་ཞེས། ཟས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱང་ཐུབ་ཅིང་ཞེས། 45

དེ་ནས་སྒྱིད་པོས་ས་བདག་ལ། ཆུང་ཟད་དགོད་བཅིན་རབ་ཏུ་སྨྲས། 46
རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་བདག་མི་དགའ། གང་ཟྱིར་བདག་ནི་ཤ་ཡི་ཤ་འཚེ། 47

འཕྲལ་ལ་བསད་པའི་ཤ་དང་ནི། ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཁྲག་དག་ཀྱང་། 48
བདག་ཅག་ཆོས་པ་རབ་ཏུ་སྤྲི། གང་ཞིག་འདོད་པ་གནང་མཛོད། 49

འདོད་དགའ་རབ་ཏུ་སྐྱེར་རོ་ཞེས། ཁྱོད་ཆོ་བདག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཡང་དག་འཕེལ། 50
སྐྱེ་ཞེ་ཞེས་ནི་ཞེས་ཏེ་ཤ་དེ་ཡིས། ཤ་ཟ་ཞེས་ནི་ཞེས་ཏེ་ཤ་དེ་ཡིས། 51

དེ་སྐད་སྒྱིད་པོའི་ཆོག་ཐོས་ནས། སྨྱོང་རྟེས་གཟིར་བའི་མི་བདག་དེ། 52
འཆི་བ་མེད་པར་ངེས་པས་ན། སྨྱོང་བ་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱབ་བསྟལ་བྱུང་། 53

བཟོད་དཀའི་འཆི་བ་མི་བཟོད་དེ། སྨྱོང་བ་འབས་བུ་མེད་པའང་མིན། 54
ཀྱེ་མ་ཆོས་ལ་ཐེ་རོས་དེ་ཡིས། ཉེད་པོས་བྱས་ཤིས་དེ་ཡིས་བསམས། 55

वर्त्तमाने मखे तस्मिन् निःसंख्यसुवर्षिणि ।
रक्षोरूपः समुत्तस्थौ वह्निमध्यात् सुरेश्वरः ॥ ५८ ॥

उपस्तृत्य स भूपालं क्षणं विक्षतविग्रहः ।
क्षुत्पिपासार्दितोऽस्मीति ययाचे पानभोजनम् ॥ ५९ ॥

शासनादथ भूभर्त्तुस्तस्मै विविधभोजनम् ।
उपनिन्युः परिचिताः पानञ्च परिचारकाः ॥ ६० ॥

ततः किञ्चिद् विहस्यैव क्षितिपं प्राह राक्षसः ।
नैदमस्मित्प्रयं राजन् वयं हि पिशिताशनाः ॥ ६१ ॥

सद्योहतस्य मांसेन रुधिरेण च भूयसा ।
तृप्तिरुत्पद्यतेऽस्माकं दीयतां यदभीप्सितम् ॥ ६२ ॥

सर्व्वकामप्रदोऽसीति त्वामहं समुपागत ।
ददामीति प्रतिश्रुत्य न निषेधस्तवोचितः ॥ ६३ ॥

इति रक्षोवचः श्रुत्वा करुणाकुलितो नृपः ।
अहिंसानियमेनाभूदर्थिवैमुख्यदुःखितः ॥ ६४ ॥

सोऽचिन्तयत्तदा दैवाज्जातोऽयं धर्म्मसंशयः ।
न सहे दुःसहां हिंसां न नैष्फल्यमर्थिनः ॥ ६५ ॥

---

१ Orig. सोऽचिन्तयदेवाज्जतोऽयम् ।

བསད་པ་མེད་པར་ལྷུས་ལས་ནི། ཤ་དག་སྐྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
བདག་གི་བློག་སྤྱང་དག་གི་ཡང་། ལྷུས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་ཟློ་མི་བཟོད། ॥6॥

བདག་གིས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། རྟེན་གསས་མེད་བསོད་ནམས་ཆོག་ཕྱིན་ནས།
སྐོ་ག་ཆགས་བསད་ལས་བྱང་བའི་ཤ། ། འདི་ལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད། ॥7॥

དེ་ལྟར་ལེགས་བསམས་ཕྱི་མོའི་བདག་ཉིད། སྐྱེང་རྩེས་འབྲུགས་པས་དེ་ལ་སྐྱས།
རང་ལྷུས་ཡང་དག་བཅད་ནས་ནི། ཤ་ཁྲག་ཁྲིད་ལ་སྤྱིར་བར་བྱ། ॥8॥

ས་ཡི་བདག་པོས་དེ་སྐྱས་པས། འབྲུག་ལས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་བར་བྱང་།
ལྷས་ཀྱི་རྩད་བར་སྐྱོ་བ་ཡང་། གྲོགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མ་བྱུང་། ॥9॥

ས་སྐྱོང་དེ་བཞིན་ཁྱབ་རྣམས་ཀྱིས། བཟོ་བས་རབ་ཏུ་བཟློག་བྱུང་ཀྱང་།
རང་གི་ལྷས་ཉ་བཅད་ནས་ནི། ཁྲག་ཁྲིད་ལ་སྤྱིར་བར་བྱ། ॥10॥

མཁྱེན་པའི་དར་ཏུ་ཁྲག་འབྱུང་བའི། སྐྱེན་བོས་ས་མི་བདག་ཐོ་མི།
ཤ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཟ་བའི་ཚེ། ཤས་ཆེ་ས་ནི་རབ་ཏུ་འདོད། ॥11॥

དེ་ནས་ལྷ་མོ་པདྨ་ལྡན། བདག་པོ་དེ་ལྟར་བྱང་མཐོང་ནས།
སྐྱེ་སྦྱགས་འདོད་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིམ། སྐོང་ཁྲག་ཇག་ཏུ་བཏུང་བ། ॥12॥

མི་ཡི་དབང་པོའི་སྐྱིང་སྟོབས་ནི། རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མི་བདག་ཐོ་མི།
སྐྱེན་པོའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་བཏང་ནས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་སྐྱས། ॥13॥

न च मांसं शरीरेभ्यो लभ्यते वैगमं विना ।
नाहं पिपीलिकस्यापि कायक्लेशव्रतं सहे ॥ ६६ ॥

दत्त्वाहं सर्व्वभूतेभ्यः पुण्यामभयदक्षिणाम् ।
कथमस्मै प्रयच्छामि मांसं प्राणिवधोद्भवम् ॥ ६७ ॥

इति सञ्चित्य नृपतिस्तमूचे करुणाकुलः ।
स्वशरीरसमुत्कृत्तमसृङ्मांसं ददामि ते ॥ ६८ ॥

इत्युक्ते भूमिपतिना बभूवाकुलितं जगत् ।
न च देहव्ययोत्साहं सचिवास्तस्य सेहिरे ॥ ६९ ॥

प्रणयात् वार्य्यमाणोऽपि भूपालैर्मुनिभिस्तथा ।
ददौ स्वदेहमुत्कृत्य तस्मै मांसमसृग्वसाम् ॥ ७० ॥

आकण्ठं पीतरक्तेन राक्षसेन क्षितिप्रभोः ।
भक्ष्यमाणेषु मांसेषु क्षणं क्षितिरकम्पत ॥ ७१ ॥

ततः पद्मावती देवी पतिं दृष्ट्वा तथागतम् ।
विलपन्ती निपतिता मोहमूर्च्छाकुलाभवत् ॥ ७२ ॥

मनुजेन्द्रस्य देवेन्द्रस्तद्दृष्ट्वा सत्त्वमूर्ज्जितम् ।
रक्षोरूपं परित्यज्य तमुवाच कृताञ्जलिः ॥ ७३ ॥

ཇེ་མ་རྣོ་རྒྱུམ་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། བྱ་ཅ་དཀའ་བའི་ལས་འདི་ཅིས། 74
ཅ་སྦྱུ་ལངས་པ་གཏམས་པའི་གོས། ལུས་ལ་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་མི་འགྱུར།

རྒྱམཔོ་རྡུལ་བྲལ་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། ཇེ་མ་བསོད་ནམས་ལྡན་མེད། 75
ཇེ་མ་སྐྱིང་སྟོབས་ཟློག་མེད། ཇེ་མ་བདུན་པ་མཐའ་དང་བྲལ།

ཐ་རོལ་སྦྱིན་སྦྱིན་བསྟེན་ཞིང་། རྒྱེད་དཀའ་ལ་ཡང་ཆགས་དང་བྲལ།
མི་མ་ཕྱིན་སྤྲོས་ལ་བཟོད་ལྷུན་པ། དམ་པ་རྣམས་ནི་མེགས་བྱས་བཞིན་ལས། 76

གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ལ། རྣམ་སྣང་བརྒྱད་ཀྱང་བདག་ཏིད་ཆེ།
ཀྱིང་རྣམ་བརྟགས་པའི་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱིས། སྟོ་བ་འདི་ཏི་ཙང་དག་མཐའ། 77

འདི་བཟློད་ལྷ་ཡི་སྐྱེགས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལུས་རྣལ་དུ་གཞས་པར་བྱས།
རབ་ཏུ་དང་ཞིང་ངོ་ཚས་དམག། བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་གཤས་སྐུ་སོང་། 78

དེ་ཁས་མཆོད་སྦྱིན་ཆོ་ག་བཞིག། རྣོན་པ་རྣམས་དེ་སྐབས་ཐམས་མཆོད་པའི།
སྐབས་གསུམ་པར་འོས་ཏེ་ཐམས་དག། གཤེར་བྱེ་འཇྱེང་སྡུག་བཅས་དེས་བྱིན། 79

དཔག་ཚད་བརྒྱད་ནི་ཁམས་གསུམ་པ། ཇེ་མ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་གང་། 80
རྒྱལ་པོ་འི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་པའི་ཤིང་ཏ་ཞེས་པར་བྱིན། 81

अहो नु कर्म्मणा राजन् दुष्करेण तवामुना ।
रोमाञ्चकञ्चुकाकीर्णः कायः कस्य न जायते ॥ ७४ ॥

अहो पुण्यमसामान्यमहो सत्त्वमनुत्तरम् ।
अहो धैर्य्यममर्य्यादं राजन् विजयसत्तव ॥ ७५ ॥

दुःखिताः परदुःखेषु निर्लोभा दुर्ल्लभेषु च ।
विपक्षेषु क्षमावन्तः सन्तः सुकृतसेतवः ॥ ७६ ॥

समुन्मिषति कोऽप्येष सत्त्वोत्साहो महात्मनाम् ।
त्रैलोक्यं करुणार्द्राणां येन यात्यनुकम्पताम् ॥ ७७ ॥

उत्क्रांति दिव्यौषधिभिस्तं कृत्वा स्वस्थविग्रहम् ।
प्रसाद्य लज्जावनतः शक्रः स्वनिलयं ययौ ॥ ७८ ॥

ततः समाप्ते विधिवत् यज्ञे राज्ञां महौपतिः ।
चक्रे मुनिवराणाञ्च पूजां चिदभ्रपूजितः ॥ ७९ ॥

स रत्नवर्षैर्यज्ञान्ते कन्याग्रामपुरप्रदः ।
सहितं चिदभ्रार्हेण हरिणा क्षेममालिना ॥ ८० ॥

ददौ राजगजं ब्रह्मरथाख्याय पुरोधसे ।
योजनानां शतं तूर्णं एकेनाह्ना प्रयाति यः ॥ ८१ ॥

ཐུབ་པོ་འི་གླང་ཆེན་བཟང་པོ་འི་རྟེ། དེ་ལ་ཡང་དགེ་གཉིས་མཐོང་ནས།
ཐུབ་པོ་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་དེད། ཚགས་པས་བྲངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་གྱུར། ༤༢

དེ་ནས་སངས་བདག་མཆོད་སྤྲིན་བྱིས། དཔལ་གྱི་ཡ་མཚན་གཉིས་བྱུང་ངོང་།
སངས་ཀྱི་སྤྲིད་པས་མཆོད་སྤྲིན་འབྲས། ཤྲཱི་གུའི་བུ་ལ་གཉིད་པའི་ཚེ། ༤༣

མ་རིག་ཅོག་སྤྲོག་ཐུབ་པ་ཡི། མཆོད་དང་སྡུག་ཐོབ་བྱ་ཞེ་ཀ།
ཡང་དག་འཇིམས་ནས་ཤིས་པའི་ཚོག། མངོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལ་སྨྲས། ༤༤

བདག་གི་ཐུབ་མ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས། ཉམ་ཆུང་ཟིལ་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་།
བཅུ་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་ཡི། བཙུན་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ཡི། ༤༥

ཐུབ་པས་དེ་བཟློད་ཀྱི་པོ་ཡི། བདུད་པ་སེ་འཇོམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་།
འཕྲལ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུ་ངན་ལས། ཡིད་ཀི་བརྟན་པས་ལ་ཞུས། ༤༦

དགའ་མ་སྒོག་ལས་མངོན་པར་ཆུ། ཤྲཱི་གུའི་བུ་ལ་ཐུགས་རྗེས་ཀྱིས།
མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན། ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱིན། ༤༧

ཐུབ་པས་དེ་བཟློད་ཀྱི་པོ་ཡི། བདུད་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བོ་ཡང་།
འཕྲལ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུ་ངན་ལས། ཡིད་ཀི་བརྟན་པས་ལ་ཞུས། ༤༨

དགའ་མ་སྒོག་ལས་མངོན་པར་ཆུ། ཐུབ་ཆེན་དག་དང་ཐཚམས་པ་ཡི།
མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན། ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱིན། ༤༩

तस्मै समर्पितं दृष्ट्वा राज्ञा भद्रगिरिं गजम् ।
अभूद् दुष्प्रसहो राजा तत्स्पृहाक्रुष्टमानसः ॥ ८२ ॥

प्रयातेष्वथ भूपेषु विस्मितेषु मखश्रिया ।
समर्पिते यज्ञफले भार्गवाय महौभुजा ॥ ८३ ॥

तमुवाच समभ्येत्य स्वस्तिवादपुरःसरम् ।
मरीचिशिष्यो वाह्नीकः प्राप्तपूजासनो मुनिः ॥ ८४ ॥

राजन्नध्ययनस्यान्ते गुरुर्मे गुरुदक्षिणाम् ।
ईहते परिचर्यार्थौ सामान्यजनदुर्लभाम् ॥ ८५ ॥

एकस्त्वमेव विधिना निर्म्मितो दुर्लभप्रदः ।
बहवो जातु जायन्ते न लोके कल्पपादपाः ॥ ८६ ॥

देवौ पद्मावती पुत्रसहिता गुरवे मम ।
तपःक्षपाय दृढाय दौयतां परिचारिका ॥ ८७ ॥

इत्युक्ते मुनिना राजा दयितावियोगजाम् ।
हृदं संस्तभ्य मनसा तमूचे धैर्य्यभूधरः ॥ ८८ ॥

प्रयच्छामि मुने तुभ्यमौप्सितां गुरुदक्षिणाम् ।
सहितां युवराजेन जीविताभ्यधिकां प्रियाम् ॥ ८९ ॥

དེ་སྐད་བརྗོད་ནས་མི་བདག་གིས། བད་ལྷོ་སྨན་བཅས་དེ་ལ་བྱིན།
སེམས་དཔའ་ཆུང་ལ་ཐུགས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། རང་སྤྲོག་ལ་ཡང་ཆགས་མེད་ཀཉྩི། ། 90
བྲལ་བའི་ཉིན་མོངས་ཀྱིས་སྣ་བཅུ་པའི། བྱང་སེམས་དཔའ་སྤྱི་མོང་ཁས་ཀྱང་བཅས། ། 91
སྐབས་དེར་བཀའ་སྩལ་བཅས་ཀྱི་ཟླུམ། ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་ཟ་དབང་ལ། ། 92
གྲུབ་ཆེན་བཟང་པོའི་རི་བོ་ཏེ། འབྲོང་ཡིན་པོ་ཉམ་ཆེ་བར་བྱང་སྐྱངས། ། 93
མ་དྲན་ཏ་འདོན་ལ་བྱིན་ཟིན་པའི། སོ་གཉིས་ཆུལ་པོས་མི་བྱིན་གང་། ། 94
དེ་ཚོ་དང་ཉིད་མང་ཡིན་ལྟེས། དགེ་སློང་ཡིན་ཞེས་དུ་འོང་། ། 95
ཀུ་ཤའི་ཟུལ་པོའི་དཔྱང་རྣས་ཀྱིས། བྱོང་ཁྲིར་ཡས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཞལ་ཕྱིར་ཡང་ཕྱིས། ། 96
ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱོང་བའི་དམག་གི་ཆོག་ཤེས། ། གཉའ་ཤུ་ལྟུག་པ་རྣམས་སྐྱོང་བྱུང། ། 97

इत्युक्ता ससुतां तस्मै ददौ पद्मावतीं नृपः ।
स्वजीविते विनिस्नेहस्त्यागः सत्त्वमयात्मनाम् ॥ ९० ॥

आदाय राजदयितां विरहक्लेशकातराम् ।
सपुचामाश्रमं गत्वा प्रददौ गुरवे मुनिः ॥ ९१ ॥

अचान्तरे दुष्प्रसहः कुरुराजः क्षितीश्वरम् ।
हस्तो ययाचे दूतेन भृत्यै भद्रगिरिं गजम् ॥ ९२ ॥

पुरोहितार्पितं राजा न ददौ द्विरदं यदा ।
तदा विपुलसैन्येन स्वयं योद्धुं समाययौ ॥ ९३ ॥

बलिना कुरुराजेन रुद्धेषु पुरवर्त्मसु ।
बभूव भूमिपालस्य सैन्यं रणरसोद्भटम् ॥ ९४ ॥

स वीरकुञ्जरद्वरिः शक्तोऽप्यरिविदारणे ।
जनक्षयभयोद्विग्नः कारुण्यात् समचिन्तयत् ॥ ९५ ॥

अहोऽनुकूलमिदं मे राजा दुष्प्रसहः परम् ।
मातङ्गलोभमोहेन सहसा श्रुतां गतः ॥ ९६ ॥

स्नेहान्ताः सुजनैः स्नेहा निःस्नेहान्ताश्च मध्यमैः ।
दुर्जनैर्घोरवैरान्ता भवन्ति प्राणधारिणः ॥ ९७ ॥

ཀྱེ་མ་འབྱོར་བ་ལ་ཆགས་པས། བདག་གི་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་འདི།
སྤྲོག་ཏེ་ཕྱོད་ཅིག་འཇིགས་སྐྱེ་ཞིང་། གཉའ་བྱི་སྤྲོག་ནི་གཅོད་པ་མདོ། 98

འཆོ་བས་ངལ་ལ་དབ་ཆགས་ཤིང་། གཡུལ་གྱི་ཁྲག་གིས་མངོན་བཀྲམ་པའི།
སེམས་ཅོ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་འདི། ཟས་དོག་རྩོད་པའི་ལས་མདོ། 99

གསོལ་བ་བྱོད་གཏུམ་དག་སྡུ་མ་ཟག། སྤྲོ་ཀ་རྣམས་འདོང་ཤིང་ཁ་ཟས་དག།
དོན་གཅིར་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་ནི། ཁྱི་རྣམས་བྱི་བའིཀ་བཟོད་པར་བཀའ། 100

ཀྱེ་མ་ཇས་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་གཅང་བས་བསོལ་གྱུར་པ།
རང་ཉིད་བདེ་བ་བྱེད་ཕྱིར་ཞིང་། མ་རུངས་སྤྱོད་ལ་རབ་དུ་ཆུག། 101

གང་ཞིག་གསུལ་གྱུར་གོ་བསོགས་ཤིང་། ཁྲག་གིས་ཁུ་ཚུའི་ཁ་ཟས་ཏེ།
དེ་སྐྱིང་རབ་དུ་བག་པོ་ལ། སྐྱིང་རྩེའི་ཚ་ནི་གསལ་ཞིག། 102

ཆུལ་པོ་ཤིན་དུ་བཟོད་དགའ་འོ། རྣམ་པར་འབྱོར་ལ་ཆགས་ཤིང་རྣོང་སེམས།
བདག་གི་སྐྱིང་རྩེའི་ཡུམ་བྱུང་ཕམས། གཉིད་བྱེད་ཀྱང་གསལ་པོ་ཉིད། 103

དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་སྐྱིང་རྩེ་ལས། ཁ་གས་ནི་འཆོལ་བྱེད་དེ་ཡི་སྐད།
རང་སངས་ཆུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། རང་ཉིད་མཁའ་ལས་ཡང་དག་འོང་ས། 104

ཀུན་མཁྱེན་མཆོད་དང་སྡུག་བཟོད་ཅིང་། དང་བས་རབ་ཞི་ངང་ཚུལ་ཅན།
ཆུལ་པོ་ཡང་དག་བཞིད་པ་དེ། ཐོས་ནས་དེ་ཉིད་རབ་དུ་གསུངས། 105

अहो विभवलोभेन क्षणक्षयिणि जीविते ।
समुद्यमोऽयमस्माकं परप्राणनिपातने ॥ ९८ ॥

हिंसयापप्रशान्तानां शक्तानां कलिकर्म्मसु ।
रणरक्ताभिषिक्तानां भक्तार्थोऽयं समुद्यमः ॥ ९९ ॥

सेवाविक्रीतजीवानां चण्डपिण्डार्थिनामयम् ।
कलहो दुःसह क्रौर्य्य पिशुनानां शुनामिव ॥ १०० ॥

अहो विभवलुब्धानां परसन्तापशीतलाः ।
स्वसुखायैव धावन्ति नृशंसचरिता धियः ॥ १०१ ॥

ये युधि सिद्धिसन्नद्धा रक्तान्तां भुञ्जते श्रियम् ।
कुतः क्रूरतरे तेषां हृदये करुणाकणः ॥ १०२ ॥

एष दुष्प्रसहो राजा लुब्धो विभवमोहितः ।
न वध्यः सापराधोऽपि कारुण्यायतनं मम ॥ १०३ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य कारुण्यात् काननैषिणः ।
प्रत्येकबुद्धाश्चत्वारः स्वयं व्योम्ना समाययुः ॥ १०४ ॥

प्राप्तपूजासनाः श्रुत्वा सर्व्वज्ञास्तत्समीहितम् ।
राज्ञः प्रशमशीलस्य प्रसन्नास्तत्त्वमूचिरे ॥ १०५ ॥

འཁོར་བ་ཀུན་སྐྱོང་མར་དབ་རིབ་ཀྱི། ལོང་བར་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པས་བཞིན།
མེམས་པ་སྐྱང་བའི་ཚུལ་རིག་ཅིག། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ནི་མངོན་པར་བྱང་། 106

ཐུབ་པོ་དགྱེས་པར་མངོན་ཅིག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཀོ་འགྲོ་བར་བྱས།
དཔལ་རབ་ཏུ་འཕོགས་པའི་ཚེ། ཞིག་ཅིང་ཏུ་ཀོ་འགྲོ་བར་བྱས། 107

ཆུ་ཀླུང་རབ་གསལ་སྐྱང་སྐྱང་སྐྲོག། ཡང་དག་མེམ་བྱེད་ཐོག་ཏུ་ཤོག།
དབེན་པའི་ཞིག་ཀྱི་སྡ་རྒྱུགས་པ་ཉིད། 108

རྣམ་སྐུ་བཟང་བློས་འདི་གསུངས་ནས། དེ་ལ་མཁའ་ག་ཤེགས་བསྐུལས་བྱས་ཏེ།
འོད་ཀྱིས་སྐྱོགས་རྣམས་རབ་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་སྣྲགས་ཅིག་དེ་རྣམས་ཀ་ཤེགས། 109

དེ་རྣམས་རང་རང་གནས་ཀ་ཤེགས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཅན་ངེས་ཀྱི་ཞིང་།
ཡང་དག་ཐོབ་པས་རབ་དང་ཞིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དག་ཏུ་བྱུང་། 110

ཀྱིང་སྐྱོངས་ཐུབ་པ་མ་སྟེ་ཅོའི། དབུས་སུ་དེ་ཡི་ཟློག་ཏོ་སོང་།
ཚུལ་སྤྱིད་བསྡུང་བར་ཤུས་བྱུང་པའི། ཚུལ་པོའི་སྡས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། 113

---

* པར་འདིར་ “དགའ་བའི་ཚར་” ཞེས་སྡུད་དོད་ཡེག་འབྲུ་གསུམ་ཚད་པ་མ་དཔེ་ཐུམས་ལས་མ་རྟེད་པ་ “ཐུ་ཡ་རི་” ཞེས་པ་འིད་འདར་ཚོས་གསར་དུ་འཐུག།

सम्मोदपटलान्येषु संसर्गिषु दयालुता ।
श्लाघते तव भूपाल सत्त्वलोकविवेकिनः ॥ १०६ ॥

क्रियतामौषितं राजन् बोधौ बुद्धिर्निधीयताम् ।
सम्प्रति प्रतिरोधेऽस्मिन् वनमवविगाह्यताम् ॥ १०७ ॥

स्वैरनिर्झरझङ्कारकीर्णसन्तोषशीकराः ।
विविक्तकाननोद्देशाः शमिनामेव वल्लभाः ॥ १०८ ॥

इत्युक्त्वानुग्रहधिया विधायास्य वियङ्गतिम् ।
प्रभाप्रसाधितदिशस्ते तेन सहिता ययुः ॥ १०९ ॥

यातेषु स्वपदं तेषु हिमवत्तटकाननम् ।
सम्प्राप्य पृथिवीपालः प्रयतः प्रशमोऽभवत् ॥ ११० ॥

विवेकविमलास्तस्य धियः सत्त्ववतामिव ।
वभुः प्रियनिवुः* पूर्वनिवाण्यो वनभूमयः ॥ १११ ॥

मूधगान्तरिते तस्मिन् सहसा भूपभास्वति ।
शुशुचुर्मोहतिमिरप्रातश्लोकप्रजाः प्रजाः ॥ ११२ ॥

ततस्तत्सचिवा जग्मुर्मरीचं मुनिमाश्रमे ।
शक्तं राज्यस्य रक्षायै राजपुत्रं ययाचिरे ॥ ११३ ॥

---

* Three words of this line, *i.e.*, the Sanskrit equivalent of དགའ་བའི་ཚལ་ were lost. Hdar Lochâva substituted प्रिय निवु &c. in their place.

ཐུབ་པས་རྣམ་འགྲུང་མེད་པར་བྱིན། རྒྱོན་པོ་ཡིས་ནི་ཟློང་བྱས་ཏེ།
རྒྱལ་སྲས་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། དམག་རྩོགས་ཤང་ངག་ལྡན་པར་བྱས། 114

དེ་ནས་དམག་སྡེའི་སྤྱི་པ་བཞིག། ཀིཾ་དུ་དཔའ་བ་སྟོན་འགྲོ་བ། 115
རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་སྐུར་པོ་ཡིས། འབྲག་སར་ཀུ་རུའི་རྒྱམ་པོ་སྤྲིན།

དེ་ཡི་ཤིང་དཔུང་བོ་ཆེ། བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པ་ཤིག་བཅག་པས་དེ། 116
འཕྲོས་པས་ཡིངས་སུ་སྐྱོབ་བྱེད་ཅིང་། ཁམྱི་ཤ་ཡི་གྲོང་དུ་སོང་། 116

སྡེའབས་སྐྱབས་མཆོག་གྱུར་ཚུལ་བཞིན། ཀིཾ་དུ་བཟོད་དཀའི་གཡུལ་བཅོས་ལ། 117
བློག་མ་ཅན་བཞིན་དགའ་བར་གྱུར། ། 117

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་རྩེག་བདག་ཉིད། རྒྱལ་པོ་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་ཡི། 118
གྲོང་དུ་ཆད་མེད་སྐུ་གཏོང་། ཡམས་ཀྱི་ཉི་བར་བྱུང་། 118

མི་བཟད་གྲོང་རྡལ་ཆུད་པ་དག། བཤམས་པས་རྩེ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་བས་གཟིར། 119
དགེ་བའི་བུ་བ་འབྲས་མེད་དེས། ཅོང་སུ་སྐྱོབ་པ་རིག་མ་གྱུར། 119

ཀུད་པ་སེལ་བྱེད་དེ་ཡིས་རྗེས། ཟློར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྨྲས། 120
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཟོད་དཀའ་འོ། ། སྐྱེ་བོ་གཅིག་ལ་མང་དག་བསྐྱེད། 120

སངས་དག་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་ཀྱིས། ཇོ་བོ་ལ་དེ་གཙུག་ཀྱི་ནོར། 121
བཀུད་རྩིའི་བཏུག་རྡོག་རྩེ་ན་ནི། དེ་ཡི་ཀུད་པ་འདི་ལས་ཤོར། 121

मुनिना निर्विकारेण दत्तमादाय मन्त्रिणः ।
राजक्षत्रुं स्वनगरे चक्रुः सैन्यसमुद्यमम् ॥ ११४ ॥

ततः सैन्यसमुत्साह इव राजवरात्मजः ।
सुभटाग्रेसरः प्राप कुरुराजं रणाजिरे ॥ ११५ ॥

स तेन हतविध्वस्तभङ्गस्यन्दनकुञ्जरः ।
पलायनपरित्राणः प्रययौ हस्तिनापुरम् ॥ ११६ ॥

बलिना राजपुत्रेण जिते दुष्प्रसहे युधि ।
मन्त्रिभिस्तद्भुजन्यस्ता भूमिः शेषधृतिं ययौ ॥ ११७ ॥

राज्ञो दुष्प्रसहस्याथ कालेन कलुषात्मनः ।
बभूव दृष्टिदुर्भिक्षमरकोपप्लवः पुरे ॥ ११८ ॥

स विचिन्त्यानुतापार्त्तस्तौव्रां जनपदापदम् ।
न विवेद परित्राणं विफलस्वस्तिकक्रियः ॥ ११९ ॥

पृष्टा विपत्प्रतीकारं तेनामात्यास्तमूचिरे ।
दुःसहोऽयं महाराज प्रजानां व्यसनोद्भवः ॥ १२० ॥

मणिचूड़स्य भूभर्त्तुर्यदि चूड़ामणिः प्रभो ।
लभ्यते स सुधास्यन्दी तेनेयं तीर्य्यते विपत् ॥ १२१ ॥

གང་སར་ཅི་ངོས་ཀ་ཆུལ་པོ་དེ། དབེན་ཞིང་དྲི་བཟལ་བསམ་པ་ཡིས།
འཁོར་བའི་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གནས། བདག་གིས་བྱ་མ་ཏ་ལས་ཐོས། 122

ཀུན་གྱི་ཡིད་བཞིན་འབྱེད་བྱེད་དེ། བསྟེན་ས་ཀོང་བུ་ཆེན་ཏིད།
བྱ་དང་ཆུང་མ་ལྷུས་ལ་སོགས། དེ་ཡིས་སྨིག་མིག་ཅི་ཡང་མེད། 123

དེ་སྐད་ཟེགས་པོ་འི་ཅོག་ཐོས་ནས། སེམས་ལ་དེ་བཞིན་བརྟན་བྱས་ཏེ།
དེ་ཡི་སྨོང་ཕྱིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱས། དེ་ཡི་དྲུང་དུ་བརྩངས་ཁར་གྱུར། 124

སྐབས་འདིར་ཆུལ་པོ་ཁན་ཏེ་སྐད། ཀོང་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཐོས་པ།
ཕྱག་བྱ་མ་དྲི་ཅི་ལས་ཀྱང་གསུངས། ཉེ་འཁོར་ཡངས་པར་ཕྱིན་པར་བྱུང། 125

དེར་ནི་ལྷུ་མོ་པདྨ་ལྡན། རྟ་བ་འབྲས་ཟའི་ཁ་ཅིག་ཐོས། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་ཡིད་ཆེས།
མི་མེད་ཁཁས་སྐྱུ་ཐུབ་པ་ཡིས། བསྟན་པ་ལས་ནི་འཇིགས་ཤིང་སོང། 126

ཇོག་ལ་འགོ་བའི་ཕ་བ་རིམ། སྐྱེས་བུ་ཆུལ་ལ་གནས་སྐབས་བསྟེན་པ་མཐོང། །
འཇིག་པར་འདོད་པས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ཆོས་དང་སྐུབས་ཀོས་མི་བཟད་པ། 127

ཀྱི་རྒྱུད་ཆུལ་པོ་གཅོག་ཏུ་ཅོས། ཞེས་དང་སྐུབས་ཀོས་མི་བཟད་པ།
བྱ་ནི་ཀུ་རུ་རོ་སྐྱོགས་བཞིན། སྨིག་རྒྱུས་ཆོ་ཅིས་གྲགས་པ་ཐོས། 128

མི་བདག་ཆུགས་པའི་འཕྲལ་ལ་ནི། རང་གི་མཛེས་མ་མཐོང་བྱུང་ངེ།
ཟླ་བ་སྐྲ་གཅན་བྱིས་སྐྲག་པ། བོད་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་བཞིན། 129

चारेभ्यः श्रुतमस्माभिः स राजा हिमवत्तटे ।
स्थितः संसारवैमुख्यः विवेकविमलाशयः ॥ १२२ ॥

अर्थितः स ददात्येव विश्वचिन्तामणिर्मणम् ।
पुचदारशरीरादि न देयं तस्य किञ्चन ॥ १२३ ॥

इति मन्त्रिवचः श्रुत्वा तथेत्यवधार्य्य चेतसि ।
स द्विजान् मणियाञ्चायै विससर्ज्ज तदन्तिकम् ॥ १२४ ॥

अस्मिन्नवसरे राजा मणिचूड़श्चरन् वने ।
मरीचेराश्रमोपान्तमवाप विपुलं मुनेः ॥ १२५ ॥

देवौ पद्मावतौ तत्र फलमूलधृतव्रता ।
व्रजन्तौ विजने भीता विपिने मुनिभाषणात् ॥ १२६ ॥

शवरैर्ह्रंगयायातैर्दृष्टा कष्टदशां श्रिता ।
जिघृक्षुभिः कम्पमाना चुक्रोश करुणस्वरम् ॥ १२७ ॥

आकर्ण्य करुणाक्रन्दं कुरङ्गीव्रजितोपमम् ।
हा राजन् मणिचूड़ेति चायस्वेति सुदुःसहम्[1] ॥ १२८ ॥

सहसाभिद्रुतः कान्तां[2] ददर्श न्नृपतिर्निजाम् ।
राहुसन्त्रासितस्येन्दोर्द्युतिं निपतितामिव ॥ १२९ ॥

---

१ Orig. रदुःसहम् । २ Orig. सहसाभद्रुतकान्ताम् ।

ཚགས་བཞི་ལྔས་ཀྱི་གོས་འཛིན་ཅིང་། མིག་སྨན་ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་བཅས།
རྫོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གྱན་སྤྱོད་རྣམས། མི་དཀའ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་བཞིན། 130

ཆུལ་བོ་ངང་པ་བདེ་བར་གཤེགས། ཀུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གནས།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་མཆི་མའི་ཏྲང་སྐྱེགས་ཅན། སྐྱོང་རྫའི་སངས་རྒྱས་ནས། 131

འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ་ངོ མཚར་ཅན།
ས་བདག་ཡིད་ཀི་བརྟེ་བ་ཡི། ཆུ་བྱིས་ངེས་པར་བཙད་པ་བཏེག། 132

ལྷུ་མོ་མགོན་མེད་ལྷ་བུ་ཡིས། གཞན་སྡུ་མགོན་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་པ་དམར་གྱུར་མཐོང། 133

དེ་བཞིན་དུ་གཡོས་ཤེས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ཉམས་དགའ་ཆུས་པ་དག།
མྱ་ངན་དགའ་བ་ཡང་དག་རྗེས་སུ་རྟོགས། ལྷུར་དུ་རྣམ་པར་འཕྲུགས་པར་གྱུར། 134

ཆུལ་པོ་ཀི་བགྱིས་ཤ་ཟ་རི། བམོད་པས་ཀུན་སྡུ་དགའ་མ་ཧེ།
ཤིང་ལྟག་མིག་ཅན་མཉེས་གཅིག་མ། འདི་ཧི་གཅང་བར་མི་འོས་སོ། 137

वीतरागाङ्गवसनां निरञ्जनपरिग्रहाम् ।
वदन्तीमिव सम्भोगसंयोगानामनित्यताम् ॥ १३० ॥

तां राजहंससुगतां विद्दारस्तनमण्डलाम् ।
अश्रुकाषायनयनां विलोक्य करुणावनीम् ॥ १३१ ॥

संसारचरिताश्चर्य्यविचारेष्वपि कर्कशम् ।
कृपाकृपाणीनिर्लूनमिवासौद् भूपतेर्मनः ॥ १३२ ॥

एकाकीनं वने देवी विगतछचचामरम् ।
दृष्ट्वा नाथमनाथैव लोकनाथं तथागतम् ॥ १३३ ॥

तद्वियोगविषाक्रान्ता तद्दर्शनरसाकुला ।
शोकहर्षसमाकीर्णा बभूव भृशविह्वला ॥ १३४ ॥

सा नीता शवरा राज्ञा शापभीताः प्रदुद्रुवुः ।
न नामाभ्युदये भानोर्दृष्टं सप्रतिभं तमः ॥ १३५ ॥

अचान्तरे शमद्वेषौ सर्व्वभूताशयाशयः ।
मारः पुरुषरूपेण समेत्य नृपमब्रवीत् ॥ १३६ ॥

राजन् राजीवनयनां प्रियां प्रणयिणीमिमाम् ।
न त्यक्तुमर्हस्यज्ञने वने वनजलोचन ॥ १३७ ॥

ཀུལ་སྤྲིད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲངས་ནས། ངེས་པར་བདེ་མེད་སྐྱུར་བ་འདི།
ཆོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲིད་ཚུལ་བཞིན། ཀུལ་པོ་འི་ཀུལ་པོ་མི་མཛེས་སོ། 134

དེ་དག་ཐོས་ཤིང་དཔྱད་པ་ཡིས། བར་ཀྱེ་གཅིག་བྱིད་ཡོད་བྱུང་ངུ།
རྣམ་པར་གིས་ཏེ་མི་བདག་གིས། འཇུམ་པའམ་དེ་ལ་ལེགས་སྨྲས་པ། 135

དེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མི་འདོད་པའི། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡང་མིན། 136
བཙན་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡང་ཡིན། 137

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ལྷག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 138

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 139

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 140

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 141

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 142

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 143

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 144

ཕ་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བཟློག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ།
བཟློག་པར་ཤེས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཏེ། 145

इयं हि ते मनोवृत्तेरिव न सुखतां गता ।
वर्जिता राज्यभोगेन राजराज न राजते ॥ १३८ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिस्तं विज्ञाय मनोभवम् ।
अन्तरायं विवेकस्य प्रत्यभाषत सस्मितः ॥ १३९ ॥

जानामि त्वामहं काममकामं शमसंयमे ।
सन्तोषवतां को नाम भवता न विमोहितः ॥ १४० ॥

इति वादिनि भूपाले सहसान्तरिते स्मरे ।
बभूव विक्लवा देवी तप्ता विरहवह्निना ॥ १४१ ॥

दुःखितां तामार्त्तदुःखां पतिभोगवियोगिनीम् ।
उवाचाश्वासयन् राजा जायां जितमनोभवः ॥ १४२ ॥

देवी धर्म्मक्रियायुक्ता न शोकं कर्त्तुमर्हसि ।
दुःखावसानौ विरसः सर्व्वोऽयं भोगविभ्रमः ॥ १४३ ॥

देहिनां दयितासङ्गास्तरङ्गतरलायुषाम् ।
लोलपद्मपलाशाग्रस्खलज्जलबवाकुलाः ॥ १४४ ॥

इमा मुहूर्त्तनर्त्तक्यः कालमेघतडिल्लताः ।
संसारसर्परसना विलासचपलाः श्रियः ॥ १४५ ॥

ལོངས་སྤྱོད་རྩད་ཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བའི་ཧང་ ।
འབྱོར་པ་རྣམས་བག་མ་ལེན་དང་མཚུངས།
བདེ་བའི་དཔལ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མེད་ཅིང་ ।
སྡིག་ཉེས་ཀུན་ཀྱང་བསྡུ་བ་བཙུན་མོ་རྣམས་བཏང་ནས།
བྱང་སེམས་སྤྱན་རྣས་ཀྱིས་དགའ་བྱེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆུང་ངོ། ।
བསོད་ནམས་དག་གི་བརྟན་ལྷན་འཆོ་བ་ཉིད། ।

བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གི་དེ་ལ་དེ་སྐད་གདམས།
དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འི་འདུལ་བ་བཙུན་མོ་རྣམས་བཏང་ནས།
འཁོར་བ་ལས་གི་ཐྱིར་ཐྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ དཀའ་ཐུབ་ནགས།
ཡང་དག་བསྒོམ་བྱེད་བསོད་ནམས་རྩལ་བར་ཆུ་ཞིང་སོང་ ।

ཀུན་ལོ་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་སྡུང་བར་གཉིས་སྐྱེས་ཐུབ།
རྣམ་པར་བཏང་ཞིང་དེ་ཐབས་སོང་བས་དེས།
རྣམ་དག་སྣོང་སྟོབས་བློང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི།
དྲུས་ཚེད་གཉེན་གཅིག་པོ་དེ་ཉམས་མཐོང་མཁྱེན་ ।

भोगक्षणो नैव वियोगरोगः ।
विभूतयः स्वप्नविवाहतुल्याः ।
वाताहता दीपशिखा सुखश्री-
रुन्मत्तनृत्यं[1] भववृत्तमेतत् ॥ १४६ ॥

सर्व्वोपजीव्या करुणा न लक्ष्मीः
धर्म्मः प्रकाशः सततं न दीपाः[2] ।
यशांसि रम्याणि न यौवनानि
स्थिराणि पुण्यानि न जीवितानि ॥ १४७ ॥

सत्यव्रतस्तामिति सान्त्वयित्वा
विसृज्य जाया निलयं महर्षेः ।
चचार संसारपराङ्मुखानाम्
सन्तोषपुण्येषु तपोवनेषु ॥ १४८ ॥

तथागतास्ते त्वरया विसृष्टाः
पञ्च द्विजा दुष्प्रसहेन राज्ञा ।
तमर्थिनामेकमकारणबन्धुम्
विशुद्धसत्त्वं ददृशुर्वनान्ते ॥ १४९ ॥

---

१ Orig. सुखश्रीत्युन्मत्तनृत्यं । २ Orig. लक्ष्मी सद्धर्म्मप्रकाशः सतननदीपाः ।

འཇིགས་ཉན་བདུན་པ་རྣམས་པར་བཅོམ་བ་བཤིག།
དེ་དག་གིས་ཀྱི་སྐུ་བསྲུངས་ཤིས་བཟློད་པསྐྱབས།
ཕྱོགས་རིང་རིང་ཁྱོད་བགེགས་དག་གི།
མི་བཟད་གཏུང་བ་བསལ་བྱེད་དེ་ལ་སྐྱབས། 150

གྲུལ་བོ་ཤིག་དུ་བཟོད་དཀའི་ཚྭོང་ཁྲིར་ཏུ།
གྲུལ་པོ་དྲག་ཤི་འི་ཉེར་འཚོས་དག་ཆོག་ཤེས་བཅོམ།
སྐྱེ་བོ་འི་འདོད་པ་མཐའ་དག་སྐོང་བར་བྱེད། 151

རབ་འདོད་གཟིར་བའི་སྐྱེ་ཙམ་རྣམ་རྒྱ་མར་གྱུར།

སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་ཞི་བྱེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་བཤུང་གྲགས་བའི་མཐུ་ལྡན་པ།
གཙུག་གི་ནོར་བུ་རྣམ་ཐར་ཐེག་གསང་བ་ཅོག། 152

བརྩེ་བས་བསྟེན་པ་ཙན་དཀར་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་པ་དང་།
ཏྲི་མེད་བསམ་པ་ཟླ་བའི་ནོར་བུ་རབ་གསལ་བ།
ཁྲིད་ཀྱིད་ལྡུ་བུ་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་ཀུས་སུ་ནི།
སྡིག་པར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྱུར་བ་ཡིན། 153

ते स्वस्तिवादं ग्रनवैर्विधाय
विश्वस्तधैर्या इव साध्वसेन ।
तमूचिरे सूचिततीव्रतापाः
दीर्घोष्णनिश्वासससौरभेण ॥ १५० ॥

राजन् पुरे दुष्प्रसहस्य राज्ञः
क्रूरोपसर्गैर्हतशान्तवर्गः ।
जनः क्षतः क्षत्तसमस्तकामः
प्रकाममार्त्तस्वनमाचष्टेषः ॥ १५१ ॥

अशेषदोषप्रशमैकहेतुः
त्रैलोक्यरक्षाप्रथितप्रभावः ।
चूड़ामणिर्देव भवद्विधीर्णः
करोति तस्योपनिपातशान्तिम् ॥ १५२ ॥

दयायुषश्चन्दनपल्लवार्द्राः
स्वच्छाशयाश्चन्द्रमणिप्रकाशाः ।
सन्तापकाले शरणं जनानाम्
भवद्विधा एव भवे भवन्ति ॥ १५३ ॥

དེ་དག་གིས་ཉི་དེ་རྐང་བསྣུངས་ལ་སྡིང་སྟེབས་རྣམས།
ཆུར་བར་མ་བྱི་ཤྱིང་རྩེའི་རེ་ཡིས་ཡང་དག་བིངས།
ཐོས་བའི་ལམ་ནས་རྐྱེ་བོ་འི་ཁུ་བའི་ཆེ་བར་གཏུང་བ་དག།
གོང་ཁུ་ཡང་དག་ཞུགས་བའིན་ཉིས་ཤར་མཐའ་ནས་སྐྱེས། 154

ཀྱེ་མ་མ་ལ་ཉེ་བར་འཇོམས་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི།
ངེས་པར་གཟིར་བའི་སྐྱེ་ཟུ་བྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས།
རབ་སྐྱེས་ཆོ་ངའི་སྐྱ་ནི་ཁྱོང་པ་དག།
ངེས་པར་ཐོས་པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡི། 155

བདག་གི་མགོ་ཡི་རྩ་བ་ལས་སྐྱེས་ཞོར་བྱ་འདི།
ཕུར་ཁ་ངེས་པར་ཆུང་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བཟློད།
ཤི་འཕོ་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཛོད་པ་ཡི།
ཐུབ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བདག་འགྲོ་བདག་ཉིད་གཤེགས་སོ། 156

ཞེས་འཇིག་ཁྲ་བདག་པོས་དེ་སྐད་སྨྲས་ཙམ་ལ།
སར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཆོད་ལ་རབ་ཏུ་བཟུང་བར་གྱིས།
དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་སྡུག་བསྔལ་བདག
དེས་ཀྱང་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཏེ། 157

इत्यर्थितस्तैर्विलुप्तसत्त्वः
संपूर्ण्यमाणः करुणारसेन ।
उवाच सञ्चिन्त्य जनोपतापम्
संक्रान्तमन्तः श्रुतिवर्त्मनेव ॥ १५४ ॥

अहो स राजा सहते कथं न
दैवोपघातेन निपीड़तानाम् ॥
निदारितान्तःकरणं प्रजानाम्
वियोगदुःखोज्झवमार्त्तनादम् ॥ १५५ ॥

अयं मणिर्मस्तकमूलजन्मा
निष्कृत्य तूर्णं प्रतियुच्यतां मे ।
धन्योऽस्मि यद्यर्थिजनस्य दुःख-
क्षये क्षणकारणतां व्रजामि ॥ १५६ ॥

इत्युक्तमात्रे वसुधाधिपेन
धराधराम्बोधिमहीधरिण्यौ ।
चिरं चकम्पे चकितेव तस्य
शिरस्तटोत्पाटनतीव्रदुःखात् ॥ १५७ ॥

དེ་ནོ་གེ་མི་བདག་ཐུགས་སྤྲོད་བཙེ་བ་ཡིས།
མཉེན་པའི་གསུང་གིས་དབ་རྣོ་ཤིན་པས་ཀྱང་།
རྣོ་བའི་སེམས་ལྷག་དེ་རྣམས་མཆོག་རྣོན་གྱིས།
རང་ཉིད་སྡིག་པོ་འགེམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། 158

རིགས་འཛིན་གྱུབ་པ་སྐྱེ་བ་བཅུས་ཀྱང་རྣམས་ནི།
པདྨའི་སྐྱེན་སོགས་མཁའ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁས།
ཡི་དབང་དེ་ཡི་དཀའ་སྤྱད་མཛོད་བ་ཡ། 159
ཉོང་སྤྱོད་མ་ཞུས་བལྟ་ཕྱི་རང་ཡང་དགའ་ནོངས།

འཕྲལ་ལ་སྐྱི་བོ་རྣམ་པར་བཀས་པ་ཡིས།
རིན་ཅེན་འོད་དུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་འཛིན་པའི། 160
ཁྲག་གི་ཆུན་ཀྱིས་མངོན་གཏེར་ལྷས་ཅན་དེ།
སྤྱོང་བའི་བདེ་ལ་རབ་ཞུགས་གཅིག་པུ་བཟོད།

སྐུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཉི་ཤུ་པར་བཀས་པ་ཡིས།
རིན་ཅེན་འོད་དུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་འཛིན་པའི།
ཁྲག་གི་ཆུན་ཀྱིས་མངོན་གཏེར་ལྷས་ཅན་དེ། 161
བསྐལ་བཟང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།

ततः कृपाकोमलचित्तवृत्तैः
सुतीक्ष्णशस्त्रैर्वचसा नृपस्य ।
सुतीक्ष्णशस्त्रादपि तीक्ष्णचित्तः
स्वयं शिरः पाटयितुं प्रवृत्तः ॥ १५८ ॥

तद्दुष्करं कर्म नरेश्वरस्य
व्योम्नि विमानैर्नलिनासनाद्याः ।
सुराः सविद्याधरसिद्धसाध्याः
समाययुर्द्रष्टुमलुप्तसत्त्वम् ॥ १५९ ॥

विपाट्यमाने शिरसि प्रसह्य
रत्नप्रभाविभ्रममादधानैः ।
स रक्तपूरैरभिषिक्तकायः
सेहे व्यथामर्थिसुखे प्रवृत्तः ॥ १६० ॥

विलोक्य तं सत्त्वनिबद्धधैर्यम्
तीव्रव्यथावेगनिमीलिताक्षम् ।
ययुर्विरामं न नृशंसवृत्तैः
विप्राः क्षणं राक्षसतामवाप्ताः ॥ १६१ ॥

ཀུལ་པོས་དང་ལྡན་སྔོག་ཡལ་རྣམ་དཔྱད་པས།
འཁོར་ཐ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་མོངས་དང་བཞིག་ལྷས།
རྣམ་པ་འདི་ལྟའི་སྔོག་བསྡུལ་སྤྱོང་འབུམ་གྱི།
སྨིལ་གྱིས་མཁན་ཅེས་བཙན་ཁང་ཤད་གཏུན།

དེས་བསམས་ལྷུག་བཅིངས་རིན་ཅིག་བྱིན་པ་ལས།
བསོད་ནམས་འབྲས་ཟུ་བདག་གིས་ཁང་ཐོབ་དེས།
བསོད་ནམས་མིན་སྨིག་དམྱལ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི།
བྱག་པ་འོ་སྔོག་བསྡུལ་ཆ་ཡང་མད་པར་གྱུར།

ཁྲག་དང་ཞག་གིས་ངིས་བྱས་ཆོར་བྱེ།
གཡོ་མིད་འཆོག་མའི་རྩ་བ་ལས་བཏོན་པའི།
བཀྲལ་བས་འབྲེགས་ཀྱང་སློང་བའི་རི་བ་དག།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐེག་དུ་དམར་བར་སྒྲུབ།

གཉིས་སྐྱེས་རྣམས་ལ་རང་གི་ལག་སོར་བྱི།
ཡལ་འདབ་འདར་བ་བཞིན་ཆོར་བྱ་བྱིན་ནས་དེ།
ཡང་དག་སྒྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་འཆྱམ་བྱེད་ཅིང་།
ཚ་ཟིར་ཅན་བཞིན་ཁྱིམ་དུ་དམར་བར་སྒྲུང་།

विचार्य्य राजा स्वशरीरदुःखम्
संसारिणां क्लेशमयं शरीरम् ।
एवम्विधैर्दुःखसहस्रलक्षै-
राक्रान्तमित्यार्त्ततरो बभूव ॥ १६२ ॥

सोऽचिन्तयद्देहनिबद्धरत्न-
दानेन यत्पुण्यफलं मयाप्तम् ।
तेनोग्रदुःखं कलयामि माभूत्
अपुण्यपाके नरके नराणाम् ॥ १६३ ॥

समुद्धृते रक्तवसावसिक्ते
तस्मिन्मणौ निश्चलतालुमूलात् ।
मूर्च्छाकुलोऽपि प्रययौ सहर्षः
सम्पूरणेनार्थिमनोरथेन ॥ १६४ ॥

स कम्पमानाङ्गुलिपल्लवेन
दत्त्वा स्वहस्तेन मणिं द्विजेभ्यः ।
निमीलयन् सन्तमसेन लोकम्
ययात तिग्मांशुरिवातिरक्तः ॥ १६५ ॥

སྐྱེ་རྣམས་མེ་དོག་ཆར་དང་ལྡན་ཞིག་ཏུ།
ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ཅིང་མི་སྙན་པར།
གཅིག་སྐྱེས་དེ་རྣམས་ཤོར་བ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ།
བཀྲ་མོ་ཤིག་ཏུ་བཟོད་དཀའི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་། 166

དེ་ཡི་འཕྲལ་ལ་ཉེ་བར་འཆོ་རྣམས་ཀྱི།
མཐོ་རིས་འདོས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་རྣམས་ཐོབ།
སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཤང་དག་སྨོན་ལམ་འདེབས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིས། 167

སྐབས་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱའང་འདུ་ཤེས་ཆུང་ཟད་ཐོབ།
ཐབས་ཀྱི་བྱ་དང་གོ་འཕྲོ་ཉམ་སོགས།
མ་རིག་ཅོ་སོགས་ཐུབ་པ་ནག་ལས་ཆོལ་ལས།
རིགས་ཅིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཤུལ་ཁྱིམ་ཐོབ་པ་ཡིན། 168

སྡུག་མོ་བད་ཀན་མ་རྟོག་ཅོ་ཅིད་ཀྱིས།
རྨེས་བཞིན་མོང་བས་ཅོང་སར་བརླག་དེ་མཐོང་ནས།
ཀུན་སྨོངས་ཤུགས་ཀྱིས་ཆུ་ཀླུང་ཁར་ཅོག་འཞུམ། 169

अलुप्तसत्त्वे पतिते पृथिव्याम्
तस्मिन् सुराणां सह पुष्पवर्षैः ।
मणिं समादाय ययुर्दिजास्ते
तूर्णं पुरं दुष्प्रसहस्य राज्ञः ॥ १६६ ॥

स तेन सद्यः शमितोपसर्गः
स्वर्गोचितासादितभोगवर्गः ।
तद्बोधिसत्त्वस्य समस्तसत्त्व-
सन्तारणार्हं प्रशशंस सत्त्वम् ॥ १६७ ॥

अचान्तरे किञ्चिदवाप्तसंज्ञम्
नरेश्वरं विश्रुतरत्नदानम् ।
समाययुर्भार्गवगौतमाद्याः
मरीचिमुख्या मुनयो वनेभ्यः ॥ १६८ ॥

मरीचिमेवानुगता च देवी
पद्मावती वीक्ष्य परिक्षतं तम् ।
सम्मोहवेगाभिहता पपात
क्षणं क्षितौ वाक्षतेव लूना ॥ १६९ ॥

དེ་ནས་མཁའ་ལ་ཆུ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།
མི་བདག་ལེགས་བརྗོད་པྱོགས་མཐར་ཆུ་བའི་ཚེ།
ཀུལ་པོ་འི་སྐས་དེ་ཟློག་དང་ལྷུན་ཏིག་ཏུ།
སྐྱེ་ཀུ་སྐྱེ་ཀུའི་མགོག་ཅན་ཡངས་པོ། 170
ཁྲབ་གཡོས་ལུས་བགོས་སྣོང་ཕྱོགས་མ་ཟད་ཅིང་།
ས་ཡི་དབང་པོ་ས་ལ་འབྱེལ་གཡོ་བ་ནས།
ཅིན་ཚོང་ཁེད་འགའ་ཡིས་སྣོང་རྩེས་བཏུམ་ལྡན་ཞིང་།
ལྷོང་ཀྱག་གྲིས་བསྡེག་རྡང་ཞིང་ལེགས་སྦྱོད་བའི། 171
ཀྱེ་མ་ཉམ་ངར་གྲོབ་བསིལ་ཤིང་འདི་བཅད།
རང་དོན་ལ་ཆགས་མངོན་སྦྱོར་བདག་ཉིད་ཀྱང།
ཤིང་གཅོད་འགའ་ཡིས་སྣོང་རྩེས་བཏུམ་ལྡན་ཞིང་། 172
ལེགས་སྦྱོད་བའི་ཚེ་ཀུལ་པོ་འི་སྐས་དེ་ཟློག་དང་།
ཀྱེ་མ་ཉམ་ངར་གྲོབ་བསིལ་ཤིང་འདི་བཅད།
སངས་རྒྱས་དུ་ངོ་མཚར་གནས་སྐབས་ངག་དུ་སོང་།
ཤིན་དུ་བཟང་ར་ང་གི་ལུས་གཅོད་པ། 173
ཡིད་འོང་ཤིང་ནི་སྐ་དུ་ཀ་ར་ཉིད།

दिगन्तसञ्चारिणि चारणानाम्
नभश्चराणां नृपसाधुवादे ।
सराजपुत्राः सह मन्त्रिमुख्यैः
प्रजाः प्रजानाथमथोपजग्मुः ॥ १७० ॥

वीक्ष्य क्षितौशं क्षतजोक्षिताङ्ग-
मक्षीणसत्त्वं पतितं पृथिव्याम् ।
पृथुव्यथाक्लेशयुषं जनाना-
मभूदभूतार्थविकल्पजल्पः ॥ १७१ ॥

कुठारिकैः कैश्चिदहो दयार्द्रैः
सर्व्वार्थिसेव्यः सरलः सुवृत्तः ।
दुरात्मभिः सार्थलवाभियुक्तैः
छायातरुः कष्टमयं निकृत्तः ॥ १७२ ॥

अहो परार्थोज्झितजीवितोऽयम्
परां चमत्कारदशां प्रयातः ।
ससौरभच्छिन्नतनुर्गतात्मा
भवत्युदारः सहकार एव ॥ १७३ ॥

27413

བཀོམ་ཚགས་སྡོག་ཆགས་རང་གི་ཡིན་པང་རང་།
མ་ཡིན་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཅོར་ངོར་མིན།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པརྒྱིན་བདག་ཉིད་ཅན།
བརྩེ་བྱེད་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱང་ཚགས་གཅས་མིན། 174

གང་དོན་སྒོང་སྐྱེ་འདི་ནི་སྒོང་བའི་རང་བཞིས།
ཀུན་དོན་གཉིས་ལ་ཞུམ་པར་རབ་འབྱོ་བ།
ཞུམ་པ་འདོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྡོག། 175
དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཟེང་རྩ་ལྟ་ཡིན།

དེ་སྐད་རབ་བརྗོད་རྣམ་མང་མཐུ་ཡིས་ནི།
ཐུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཚེ།
མ་དྲི་ཅོ་ཐུབ་མཆི་མར་བཅས་པའི་སྡུག
ཚགས་པས་ས་སྐྱོང་ལ་ནི་མངོན་པྱོགས་སྐྱས། 176

ཀྱེ་མ་མ་ལ་ཆུལ་པོ་འི་སྐྱེ་ཚུ་རྣམས།
ཡོངས་སྐྱོབ་གཉེན་གྱི་ཐ་གཞིའི་འགྲོ་བ་ཡིས།
ཞུ་མེད་གཉེན་གྱི་དངོས་པོར་བསྟེན་བྱས་ནས།
ཁྱོད་ཀྱི་བརྩེ་བས་ལུས་འདི་རྒྱ་བཞིན་བྱིག། 177

लुब्धस्य न स्वः स्वजनोऽपि जन्तोः
न कामकामस्य धनेऽनुगेधः ।
सर्व्वात्मना सत्त्वहितोद्यतस्य
देहोऽपि न स्नेहपदं दयालोः ॥ १७४ ॥

येषां कृते दैन्यमयं प्रयाति
सर्व्वात्मना चार्थिजनोऽर्थिभावम् ।
त एव दीनोद्धरणव्रतानाम्
प्राणाः परिचाणपणे तृणानि ॥ १७५ ॥

इति प्रवादे विविधानुभावे
विजृम्भमाणे मुनिमण्डलस्य ।
भूपालमभ्येत्य सवाष्पचक्षुः
मुनिर्मरीचिः प्रणयादुवाच ॥ १७६ ॥

अहो नु निष्कारणबन्धुभाव-
मालम्ब्य राजन् दयया जनस्य ।
प्रजापरिचाणविधानभूमिः
तनुस्तवेयं तृणवद् वितीर्णा ॥ १७७ ॥

ཏིོང་བའི་གཉེན་ཀྱིད་རང་ཉིང་སྨོག་ལ་ཡང་།
ཀྲོས་པའི་རྒྱོད་ཚུལ་ཟད་པར་ངེས་རབ་ཀྱགས།
གང་ཞེག་དཔལ་འབྱོར་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པ་ཡི།
ཏིོང་ཀྱིས་གཉེན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་དག་སྤྱོད། 178

ཀུལ་ཅི་ལེགས་བྱས་བ རྟུལ་ཞུགས་ཀྱས་ཀྱི་ཁོད་ནམས་ཀྱི།
ཟོང་འདི་ལས་ཀྱང་འབྲས་འབུད་ཅིས་ཀང་རྙེད་ལས་དྲང་།
ཏིོང་ཀྱི་ཁུས་ཀྱང་ཁྱབ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
ཀྲོས་པའི་རྒྱོད་ཚུལ་ཟད་པར་ངེས་རབ་ཀྱགས། 179

ཕྱག་དབང་དབུགས་ཀྱི་ཕྱག་བས་དེ་རྐོད་དུ།
རྡོད་ཟུང་མཆོད་བའི་ཡིད་ཀྱིས་རྟེས་པ་དེས།
འབད་ཀྱང་མཆོད་འདོད་བཞིག་ཏིོད་རབ་དུ་མང་།
གང་ཞེག་སྨོག་ཆགས་འཇིགས་རྟུང་འཁོར་བར་བྱིང་། 180

ཕྱོལ་བྱེད་ཏིོད་དུ་སྨིད་པར་བདག་གྱུར་ཅིག།

क्षयः प्रवृत्तो निरपेक्षवृत्ते-
स्तवार्थिबन्धोर्निजजीवितेऽपि ।
यद्देष कामं कमलानिकायः
कायस्त्वयापायपदे नियुक्तः ॥ १७८ ॥

अप्यस्ति राजन् सुकृतव्रतेऽस्मिन्
फलस्पृहा प्राणपणेऽपि काचित् ।
अस्यार्थिहेतोस्तव तावुभेद-
खेदाद् विकारं भजते न चेतः ॥ १७९ ॥

इत्यद्भुताविष्कृतमानसेन
मुनीन्द्रमध्ये मुनिना स पृष्टः ।
उवाच संस्तम्भ्य रजं प्रयत्नाद्
रक्ताभिषिक्तं वदनं प्रमृज्य ॥ १८० ॥

फलस्पृहा नास्ति मुने ममान्या
किन्त्वेक एव प्रचुरोऽभिलाषः ।
यद्घोरसंसारनिमग्नजन्तु-
सन्तारणायैव भवे भवेयम् ॥ १८१ ॥

སྒོང་བ་དགའ་བར་ལྷས་ནི་རྣམ་བཅོམ་འདིར། ། 182
རྣམ་འགྱུར་ཆ་ཤས་གང་ཡིས་ཀུན་བཏགས་ཏེ།
གལ་ཏེ་ཇི་ཙམ་བརྗོད་དམ་ཆོག་འདི་བདེན་ན།
དེ་ཡི་ལྷས་འདི་རྣམ་ཀྱ་གནས་གྱུར་ཅིག། ། 183

ཆུལ་པོ་བདེན་ཏོར་ལྷག་འདི་བརྗོད་ཅམ་ཁ། ། 184
སྐྱོང་སྨོན་ལམ་འོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མཐུ་ལྷག་པ།
བདེག་བའི་སྨོན་ལམ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིན་གྱིང།
སས་སྐྱོང་བླད་ཀྱ་མངོན་པར་གསོལ་བདབ་ཀྱང་། ། 185
སས་བདག་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་བཞེད་མ་གྱུར། ། 186
བཀའ་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡིས།
རབ་འབྱམ་ཆུལ་པོའི་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་བ་ལ།
གཞན་བ་ཞི་སྐད་བདག་ལ་གསོལ་བ་བདབ། ། 187

अर्थिप्रिये देहविदारणेऽस्मिन्
नैवास्ति मे कोऽपि विकारलेशः ।
यद्येष सत्यः समयो मयोक्त-
स्तदस्तु मे स्वस्थमिदं शरीरम् ॥ १८२ ॥

इत्युक्तभावे सहजानुभावे
सत्त्वोचिते सत्यधनेन राज्ञा ।
अभूद्वपुः सत्यबलेन तस्य
रूढव्रण तत्क्षणजातरत्नम् ॥ १८३ ॥

ततः सुरैः शक्रविरिञ्चिमुख्यै-
र्जातप्रहर्षैर्मुनिभिश्च सर्व्वैः ।
अभ्यर्थितोऽपि क्षितिपालनाय
भोगाभिलाषी न बभूव भूपः ॥ १८४ ॥

अवाप्तसंज्ञा मुनिना प्रयुक्ता
पद्मावती राजसुतेन सार्द्धम् ।
पतिं ययाचे विरहोपशान्त्यै
सिंहासनाक्रान्तिसुखं प्रजानाम् ॥ १८५ ॥

དེ་ནས་ངང་ཆུལ་དེ་རྣམས་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
འགྲོ་མ་ཕན་ཕྱིར་བརྩེ་བས་འབྲུགས་བྱུང་དེ།
ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆ་ཤིངས་པ་ནི།
དགེའི་ཚོགས་གཙོ་བོའི་བུས་མིག་སྐྱེས།

བྱམ་བའི་མཐུག་ནི་རིང་ཉིག་ལོན་ནས་ཕྱིན།
ཡང་ནི་ཡོངས་གཏེར་གཉན་ཤས་བཟོད་དཀའ་བ།
གང་ཕྱིར་ལྷན་གཅིག་མིན་སྡུང་སྐྱེ་མོས་མིན།

ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་ཐིག་ཙམ་ཡང་ཞིག་ཏུ།
རང་ལུས་སྤྲོང་ལ་གང་གིས་རབ་སྤྱིན་ཉིང་།
གང་གི་ཚོས་འདིའང་གཉིས་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཏེ།
རང་གི་མི་ལའང་བཏང་སྙོམས་ཐུབ་བྱ།

དེ་དག་གིས་ནི་བཟློད་ཐོབ་མི་ཡི་དབང་།
བློ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉེས་ངེས་ཐུབ་ཡང་ཡང་།
མཁའ་ཡི་ལམ་ནས་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱིན།
སྤྲས་བཅས་རང་གི་ཆུལ་སྤྱིད་གནས་རྣམས་བསྟེན།

ततस्तमभ्येत्य कृपाकुलास्ते
प्रत्येकबुद्धा जगतो हिताय ।
देहप्रभापूरितदिग्विभागा
बभाषिरे हर्षमिवोद्गिरन्तः ॥ १८६ ॥

चिरादवाप्ते विरहावसाने
पुनः परित्यागदशामसह्याम् ।
न राजपुत्रः सहते न देवी
दुःखानुबन्धो ह्यसकृन्निपातः ॥ १८७ ॥

स्वमर्थिने यः प्रददाति देहम्
आपन्नदुःखप्रशमैकहेतुः ।
कथं स कुर्य्यात् स्वजनेऽप्युपेक्षां
धर्म्योऽप्ययं यस्य परार्थ एव ॥ १८८ ॥

इत्युक्तमाकर्ण्य नरेश्वरस्तै-
स्तथेति निश्चित्य धिया कथञ्चित् ।
व्योम्ना विमानैः स्वपुरीमवाप्य
भेजे निजं राज्यपदं सपुत्रः ॥ १८९ ॥

དེ་ལྟར་དེ་ཙམ་སྐྱོང་སྡོམ་པར་མངགས་ཤིང་བདེན་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་ཡོངས་
རྒྱལ་བའི་གོང་ཁྲིར་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མཆོད་རྟེན་གཟིགས་དང་རིན་ཆེན་སྣོད་ཅི།
རབ་ཏུ་གསལ་བ་རྣམ་མང་དཔལ་བྱིན་མཆོག་བའི་བྱང་ཆུབ་གོམས་པར་བྱུང་།

190

ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་
དཀོ་སྤོང་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པའི་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་དོག་སྐད་གསུངས།

191

ཞེས་པ་དཀྱེ་བའི་དཔང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཉིང་ལས
གཅིག་ཧ་ཅང་ཟབ་པའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའོ།།

इति स विपुलसत्त्वः सत्यवान् बोधिसत्त्वः
सुचिरविहितराज्यः सौगतं धाम भेजे ।
जिनपुरमणिचैत्यच्छत्ररत्नप्रदीप-
प्रकटितविविधश्रीर्लक्षणाभ्यस्तबोधिः ॥ १९० ॥

इत्याह भगवान् बुद्धः स्ववृत्तान्तनिदर्शने ।
दानोपदेशे भिक्षूणां सम्यक्सम्बोधिसिद्धये ॥ १९१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मणिचूड़ावदानं नाम तृतीयः पल्लवः ॥

Chapter IV.

ཡལ་འདས་བཞི་པ།

ང་ལྷས་ཀྱང་རྣམས་པ་བཟློག

ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ

चतुर्थः पल्लवः ।

मान्धाचवदानम् ।

शोभन्ते भुवनेषु भव्यमनसां यन्नाककान्ताकर-
प्रौढ़ोद्यच्चितचारुचामरसितच्छत्रस्मिताः सम्पदः ।
यच्चोत्सर्पति तर्पितश्रुति यशः कर्पूरपूरोज्ज्वलं
स्वल्पं दानकणस्य तत् फलमहो दानं निदानं श्रियः ॥ १ ॥

अभूदुपोषधो नाम भूभृद् यस्य विभावतः ।
विबुधाभिमता कीर्त्तिः सुधा दुग्धोदधेरिव ॥ २ ॥

वसुधामवतो यस्य वसुधामवतः पुरः ।
ननाम प्रणतौ कस्य न नाम नृपतेः शिरः ॥ ३ ॥

शुद्धा धीरिव धर्म्मेण दानेनेव दयालुता ।
विभूतिर्विनयेनेव भूषिता येन भूरभूत् ॥ ४ ॥

गुणिनः प्रांशुवंशस्य बभूवेन्दुद्युतेः स्थितिः ।
यस्य सर्व्वातपत्रस्य मूर्द्ध्नि सर्व्वमहौभृताम् ॥ ५ ॥

གང་གི་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན། དཀར་ཞིང་དབང་ཕྱུག་སྤྱི་བོར་གནས།
རྗེ་མེད་གང་གྲུའི་ཆུ་བོ་ནི། རབ་མང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སུ་གྲུ། 6

མཆོད་སྤྲིན་སྤྱོང་གི་རྒྱད་པ་པོ། མིག་སྤྱོང་པ་ལས་ལྷག་པའི་དབང་།
གང་གི་བཅུད་མོ་རྣམ་མཛེས་ནི། སྤྱོང་ཕྲག་དྲུག་ཆུ་རྒྱང་བར་གྱུར། 7

ནམ་ཞིག་དྲང་སྤྱོང་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲིན་པོ་གཞོམ་པར་དམ་བཅའ་ནས།
དཀའ་སྤྱབ་ནགས་ཀྱི་སྣ་ལེ་དེ། རྣ་ལེ་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་བྱུས། 8

རྒྱལ་པོ་དྲང་སྤྱོང་འགའ་ཡིས་དེན། བྱ་མི་མཆོད་སྤྲིན་བྱམ་པ་ཟབས།
ཆུ་ཚོད་ཐུབ་ཅིང་ཤུབ་པ་དེས། ཆུ་ཡིས་གང་བ་འཕྱང་བར་གྱུར། 9

སྐྱེ་བོ་མེད་པར་རྟེད་པའི་ཚུ། སྤྲུགས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་འཕྱང་ཤས།
རྒྱལ་པོ་འི་ཕོ་བྲང་འོངས་པ་ན། ས་ཡི་བདག་པོར་མངལ་ཕོབ་གྱུར། 10

རྨི་ལམ་སྒྲུ་མ་མིག་འཕྱལ་སོགས། གང་གི་ལྷད་མོ་འི་རྩེར་མ་ཤི།
རྣམ་བྱང་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཀྱས་ཏེ། འཕྲལ་ལ་མ་ནི་རབ་དུ་བསོགས། 11

མཆོད་བའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་བསྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་བཏུ།
ངོ་མཚར་རི་མོ་བཀོད་པ་ལ། གཅིག་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱུག་སྟུ། 12

དུས་ཀྱིས་དེ་ཡི་སྤྱི་བོ་ནི། རྣོལ་ནས་བྱིས་པ་ཉེ་མ་བཞིན།
མཛེས་སྤྱུག་འོད་ལྷན་སྐྱེས་བྱུང་དེ། འཕྲལ་ལ་མ་ནི་རབ་དུ་བསོགས། 13

यस्येश्वरशिरःस्थायि शुभ्रं गङ्गाजलोज्ज्वलम् ।
भ्रमत्यदभ्रं लोकेषु भुवनाभरणं यशः ॥ ६ ॥

कर्त्तुः क्रतुसहस्राणां सहस्राक्षाधिकश्रियः ।
यस्य षष्टिसहस्राणि कलत्रं सुहृशामभूत् ॥ ७ ॥

कदाचिन् मुनिरक्षायै रक्षःक्षयकृतक्षणः ।
विचचाराश्वमारुह्य स तपोवनभूमिषु ॥ ८ ॥

तच्च राजर्षिभिः कैश्चित् पुत्रेष्टिकलशं धृतम् ।
दूराध्वश्रमसन्तप्तः स पयःपूर्णमापपौ ॥ ९ ॥

विजनासादितं पीत्वा स मन्त्रकलशात् पयः ।
राजधानीं समासाद्य गर्भं लेभे विभुर्भुवः ॥ १० ॥

स्वप्नमायेन्द्रजालादि यस्याः कौतुकविप्रुषः ।
जयत्यद्भुतसम्भारभूमिः सा भवितव्यता ॥ ११ ॥

विधेर्विविधवैचित्र्यचित्रकर्म्मविधायिनः ।
आश्चर्यरेखाविन्यासं कः परिच्छेत्तुमीश्वरः ॥ १२ ॥

कालेन तस्य मूर्द्धानं भित्वा बालोऽंशुमानिव ।
रूढव्रणस्य सहसा दिव्यद्युतिरजायत ॥ १३ ॥

བསོད་ནམས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན། འགྲོ་བའི་ཡང་དག་རྒྱལ་པོ་འི་མཆོག།
ལྷག་པ་དེ་ནི་མཉེས་གཅིག་ཡིན་ལས། ཀུ་ཟངས་རྒྱལ་པོ་འི་བཙུན་མོམས་བྱང་ངས། 14

བྱིས་པ་བསྐྱབས་འོས་འདི་སི་ནི། མ་ཡི་གཤས་སྐུ་བདག་བྱང་ཆེས།
དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མོག་ཀིས་གི། རྒྱལ་སྲས་ང་ལས་ཀུ་ཞེས་བྱང་། 15

དབང་པོ་དྲྭ་ནི་རབ་འདས་དུས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྙེས་མི་ཟད་ཆོ།
དེ་ཀི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ལྷག་ཞིང་། བྱིས་པའི་རྩེ་དགས་རྣམ་པར་རོལ། 16

ལང་ཚོ་གསར་པར་རབ་ཤད་ཀྱིས། རྒྱལ་སྲས་ཀུ་ཞེས་ཁྱོད་ཟེས།
ཡབ་ནི་མཐོ་རིས་གཤེགས་ལ་དེས། རིམ་པས་འོངས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། 17

ལེགས་བྱས་ཀྱིས་ནི་འབངས་བྱང་པའི། གཙོར་སྲིད་མཁའ་ཡི་ཁྱིམ་ཞེས་པས།
དེ་ཡི་དབང་བསྐྱོང་ལོ་བྱད་རྣམས། མཆོག་ནི་ཉེ་པར་བསྒྲུབས་པར་བྱང་། 18

གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཅོད་པན་དང་། གཏུག་ཏོར་རིང་ཞིང་ཕྱད་བྱས་པ་དེས།
སྟོན་གའི་སྒྲིག་ཀྱི་རྣ་ཆ་ཅན། ལྷུག་པོ་ནི་མཛེས་པ་ཤོག་དང་ལྡན། 19

དེ་ནས་དེ་ཡི་རིགས་ཅིག་བཅུག
དེ་ཆོ་བྱང་གྱུར་འཁོར་ལོ་རྣ།
ཤོག་ཕྱག་དབུ་ཚེ་བྱད་མེད་དང་། ཁྱིམ་བདག་དམག་དཔོན་སྟེར་འབྲོ་བའོ། 20

ས་བདག་འདི་ཡི་བྱ་རྣམས་ནི། གཟུགས་དང་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་ལྡན་མཆུངས།
དཔུང་པ་བཞིས་ཀྱང་དགྲ་འཇོམས་པ། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བྱང་བར་བྱུང། 21

तं राजजाया जगृहुर्जगत्साम्राज्यलक्षणम्[1] ।
वात्सल्यप्रसुतक्षीराः[2] पुण्यं मूर्त्तिमिवाश्रितम् ॥ १४ ॥

मां धारयिष्यति शिशुः श्लाघ्योऽयं जननीपदे ।
इति तासां मिथोवाक्यैर्मन्थाताभूत् नृपात्मजः ॥ १५ ॥

तस्य प्रवर्धमानस्य बालक्रीडाविलासिनः ।
षड्इन्द्रः प्रययौ कालः पुण्यक्रीडाक्षयायुषः ॥ १६ ॥

नवयौवनमारूढः सर्व्वविद्यासु पारगः ।
स याते पितरि स्वर्गं भेजे राज्यं क्रमागतम् ॥ १७ ॥

यक्षो दिवौकसो नाम सुकृतेर्दासतां गतः ।
अभिषेकोपकरणं दिव्यं तस्योपनीतवान् ॥ १८ ॥

स स्वर्णबद्धमुकुटः कल्पितोष्णीषशेखरः ।
शरदभ्रावतंसस्य मेरोः शोभामवाप्तवान् ॥ १९ ॥

सप्त रत्नानि तस्याथ प्रादुर्भूतानि तत्क्षणे ।
चक्राश्वमणिहस्तिस्त्रीगृहसेनाग्रगाण्यपि ॥ २० ॥

बभूव चास्य पुचाणां तुल्यरूपबलौजसाम् ।
सहस्रं विजितारातेर्भुंजानामिव भूभुजः ॥ २१ ॥

---

१ Orig. जगत्सम्राज्यलक्षणि । २ Orig. वात्सल्यप्रस्तुतक्षीराः ।

བླ་ག་མ་ངལ་བསལ་བདེན་གནས་པ། མཐའ་དག་ཆུ་གཉིས་སྐྱེ་བས་ཏྱི་ནི།
སྐྱེ་རགས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་འཇིག་མ། མ་ལུས་དཔུང་བས་བཟུང་བར་གྱུར། 22

ཤ་ནི་ཁམས་དྲུག་ཚང་ཚས་གྱུར་ཅིང་། རབ་ཏུ་གསལ་ལས་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ།
འབིར་ལོངས་སྤྱོད་རིས་མེགས་བྱས་ཀྱིས། ཁུབ་འཚྱག་ལྟག་ལ་ཐབ་ཁ་ཟས་ཏེ། 23

གྲགས་པ་འགྲོ་གསུམ་གང་གྲུབ་ཅང་། མཐུ་ཡིས་རྟས་པར་བརྒྱུད་པའི་དཔལ།
འདི་ཉེ་བསོད་ནམས་འབྲིལ་ཤིང་གི། མི་དོག་རབ་འཕེགས་དང་ལོ་ཡིན། 24

དེ་ནི་ནམ་ཞིག་ནག་ཀྱི་མཐར། བློན་པོ་དག་དང་རྟེན་ཅིག་དུ།
མི་དོག་རྟས་པར་བརྒྱུད་དཔལ། མཛེས་པ་ལྷུ་ཞིང་བྱུར་བས་ཏེ། 25

དེར་ནི་འདབ་མ་མེད་པའི་བྱ། ཀང་པས་འགྲོ་གསུམ་མཐོང་བྱུར་དེ།
མཁའ་ཡི་ལམ་བགྲོད་དགའ་བ་ཡི། ཤིན་དུ་རིད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། 26

འདབ་མས་དམའ་ཞིང་བགྲོད་བྱེད་མིན། འཇོ་བ་ཟད་ཅིང་ལྷུས་གཅོག་སེང་ཁེ།
དེ་རྟས་དབུལ་བོ་གཅིག་མཐོང་ནས། མི་བདག་བརྩེ་བས་དབང་སྐྱེས་པ། 27

ཀྱེ་མ་སྐྱེག་པའི་བྱ་འདི་རྟས། ངས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས།
གང་ལས་འདི་དག་སྨོ་དང་བྲལ། དཀའ་ལས་ཀང་པས་ཆུ་བར་གྱུར། 28

སྐྱིང་རྗེས་འཁྲུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། མ་བདག་གིས་དེ་མཐོང་པ།
སྨོན་པོ་ཆེན་པོ་བཅིན་པའི་སྐེ། མཁྱུན་དུ་འཁྱུག་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེས། 29

वसुन्धरां समस्ताब्धिवेलाकलितमेखलाम् ।
निखिलां विदधे दोष्णि श्रेयविश्रान्तिनिर्वृताम् ॥ २२ ॥

भुवनचाणसन्नद्धः प्रत्यग्रकमलाश्रयः ।
चक्रवर्त्ती स सुकृतेर्विष्णोः कर इवाबभौ ॥ २३ ॥

चिजगज्जाह्नवी कीर्त्तिः प्रभावाभरणाः श्रियः ।
सोऽयं सुकृतवल्लीनां प्रथमः कुसुमोद्गमः ॥ २४ ॥

स कदाचिद् वनान्तेषु विकाशिकुसुमश्रियः ।
हचिरं सचिवैः सार्द्धं विचचार विलोकयन् ॥ २५ ॥

ददर्श तच निष्पक्षान् विहगान् पादचारिणः ।
व्योममार्गगतिं सृत्वा प्रयातान् क्षशतामिव ॥ २६ ॥

पक्षहीनानलगतिकान् वृत्तिक्षीणान् निरम्बरान् ।
दरिद्रानिव तान् वीक्ष्य प्रोवाच क्षपया नृपः ॥ २७ ॥

अहो वराकैर्विहगैः किमेतैः कुक्षतं क्षतम् ।
यदेते पक्षविकलाः क्षक्षचरणचारिणः ॥ २८ ॥

इत्युक्ते भूमिपतिना करुणाकुलितात्मना ।
पुरःस्थितो महामात्यः सत्यसेनस्तमब्रवीत् ॥ २९ ॥

རླུ་གཅིག་འདབ་ཚགས་རྣམས་ཀྱི་འདབ། གང་ལས་བྱི་བར་གྱུར་པའི་ཀུན།
ཞགས་ཀ་སྐྱོད་རྣམས་ཤིང་བཀྲ་བ། དེ་དག་བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེས། 30

དཀའ་ཐུབ་ཁ་དོན་ཀུས་ལྷོག་པ། ཐུབ་པ་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་ནི།
ལུ་བཏུ་བསོད་ནམས་གཉིས་གྱུར་པའི། དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་འདི་ན་ཡོད། 31

དེ་དག་གི་ཀློག་བསམས་གཏད་དང་། བརྩམས་པའི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ།
ཤིང་གི་ནགས་ལ་བྱ་འདི་རྣམས། རྟ་ཏུ་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པར་གྱུར། 32

རྣ་བར་མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་དག། ཤིག་ཏུ་ཡང་དག་ཆུས་བྱེད་པ།
བྱ་ཡི་འདུས་པ་དེ་དག་ལ། ཐུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲིས་པར་གྱུར། 33

དེས་བསྐྱུན་ཆེན་པོ་འི་དམོད་པ་ནི། སྡེག་བྱེད་གཏུང་བ་ཐམས་ཅད་དུ།
གཙོད་པ་བྱས་པའི་བྱ་རྣམས་ཀྱི། འདབ་གཅོག་སྐད་ཅིག་གིས་ཟིགས་གྱུར། 34

བྱ་ནི་འདི་རྣམས་དེ་དག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བྱིས་འཇོ་འདབ་གཅོག་བྲལ།
ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཡོག་གསལ་བཞིན་དུ། ངལ་ཞིང་ནགས་སུ་ཀང་བསལ་བྱ། 35

ཁྲོག་པོ་ཆེན་པོས་བཟློད་དེ་དག། ཐོས་ནས་མ་ཡི་བདག་པོ་ནི།
བྱ་རྣམས་དོམོད་པས་གྱངས་པ་ལ། སྨིང་རྗེས་རབ་ཏུ་ཞེན་པས་སྐྱེས། 36

ཀྱེ ཨ་ཐུབ་པ་སོམ་ཉ་རྣམས། ཞེ་བར་གྱུར་ཀྱང་ནགས་སུ་ནི།
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་དག་གིས། མི་བླྱོག་སྡིག་པར་བཅིང་པ་ཉིད། 37

श्रुतमेतन् मया देव कथ्यमानं वनेचरैः ।
कारणं पक्षपतने यदभूत् पक्षिणामिह ॥ ३० ॥

सन्ति पञ्चशतान्यत्र पुण्यधाम्नि तपोवने ।
तपःस्वाध्यायशक्तानां मुनीनां दीप्ततेजसाम् ॥ ३१ ॥

तेषामध्ययनध्यानजपविघ्नविधायिनः ।
एते कोलाहलं चक्रुः खगास्तरुवने सदा ॥ ३२ ॥

तस्मै विहगसंघाय कर्णापायक्षते परम्[1] ।
अतिसंवर्धमानाय चुकोप मुनिमण्डलम् ॥ ३३ ॥

तदद्भुतमहाशापतापक्षोषेण सर्व्वतः ।
क्षणेन पक्षिणां पक्षा व्यशीर्य्यन्त क्षतागसाम् ॥ ३४ ॥

त एते विहगाः पक्षरहिताः क्षुच्छवर्त्तिनः ।
त्वद्विपक्षा[2] इव वने भ्रान्ताश्चरणचारिणः ॥ ३५ ॥

महामात्येन कथितं निशम्यैतन् महीपतिः ।
उवाच करुणाक्रान्तस्ततः शापेन पक्षिणाम् ॥ ३६ ॥

अहो तेजः परिणतं शान्तानामपि कानने ।
अङ्गाराणां मुनीनाञ्च दहत्येवानिवारितम् ॥ ३७ ॥

---

१ Orig. कर्णौ कायपरं श्रुते । २ Orig. खद्विपक्षा इव ।

རང་ཉིད་བདེ་ཕྱིར་གང་གི་ཡིད། ཁྲོ་བསྡ་གཏུང་ལ་བཟོད་པ་ཡི།
ཆུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བཀྲ་མ་བྱས། གོག་པའི་བགའ་ཐུབ་ཅན་ཉིད་ཅི། 38
རང་དང་བློ་དང་ཐུམས་པའི་ཡིད། ཐེ་བའི་སྤྱིའ་པ་དུལ་ཞིང་བཟོད།
གང་དེ་དག་ཐུབ་བསྟུགས་པར་འོས། ལྷག་མ་ལྷེས་ཀྱི་སྐེམས་པ་ཉིད། 39

འཇིག་ཚོགས་འཇོམ་པའི་དགའ་ཐུབ་ཅི། རྣམ་པར་བསྟན་ལ་ནགས་ཀྱིས་ཅི།
ཚགས་དང་བཅས་ལ་བྱོར་པས་ཅི། སྤྱོད་ཚུལ་ངན་ལ་ཐོས་པས་ཅི། 40

དེ་ལྟར་སྤྲིག་པའི་སེམས་ལྡོག་ཞིང་། ཁྲོ་བ་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པ་ཡི།
བཟོད་དགའ་ཐུབ་པ་དེ་དག་ཉིད། བདག་གི་ཡུལ་ནས་འགྲོ་གྱུར་ཅིག། 41

འདི་བརྗོད་དེ་ལ་མི་བདག་གིས། རྗེ་སྤྲིད་བདག་ནི་དབང་བའི་སྐ།
དེ་སྤྲིད་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས། སྐྱེས་བུས་འཕྲིག་ནི་སྤྲིང་བར་གྱུར། 42

བྱ་མི་འདབ་གཉེག་བྱེ་བ་ཡིས། ཁྲོས་པའི་སྐ་ཡི་བདག་པོ་དེའི།
འཕྲིག་ཐོས་སྐྱེང་བར་གྱུར་པ་ཡི། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་བསམས། 43

བྱ་མཆོ་བཞི་ཡི་འོས་བས་ཀྱི་ནི། སྐེ་རགས་ལྷུན་པ་སྐ་ཡི་བདག།
ཡུལ་གང་ཡིས་བདག་མི་དབང་ལ། གང་ཞིག་བདག་ཅག་གང་དུ་འགྲོ། 44

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཐུབ་པ་རྣམས། གསེར་གྱི་སྐ་འཇོམ་དག་ཏུ་ནི།
ལྷུ་དང་གྲུབ་པས་ཡོངས་གང་བ། འཇམ་དབྱངས་ཞེས་ཐོས་པར་སོང་། 45

मिथ्यातपस्विभिः किं तैः स्वसुखाय न यैः कृतः ।
मनसः कोपतप्तस्य परिषेकः क्षमाम्बुभिः ॥ ३८ ॥

प्रसन्ना धीर्मनो मैत्रं दया दानं दमः क्षमा ।
येषां तेषां तपः श्लाघ्यं शेषाणां कायशोषणम् ॥ ३९ ॥

किं तपोभिः सकोपानां विप्लुतानां वनेन किम् ।
विभवैः किं सलोभानां दुर्वृत्तानां श्रुतेन किम् ॥ ४० ॥

एवं कलुषचित्तास्ते तीव्रमन्युपरायणाः ।
दुःसहा एव मुनयः प्रयान्तु विषयान्मम ॥ ४१ ॥

इत्युक्ता प्राहिणोत्तेभ्यः सन्देशं पुरुषैर्नृपः ।
यावतो मदृशा भूमिस्तावतो त्यज्यतामिति ॥ ४२ ॥

विहङ्गपक्षपातेन कुपितस्य महीपतेः ।
सन्देशं मुनयः श्रुत्वा विलक्षाः समचिन्तयन् ॥ ४३ ॥

चतुःसमुद्रपरिखामेखलायाः क्षितेः पतिः ।
नरेन्द्रोऽयं क्व गच्छामः को देशोऽस्य वशे न यः ॥ ४४ ॥

इति सञ्चिन्त्य मुनयः पार्श्वं कनकभूभृतः ।
सुरसिद्धसमाकीर्णं जम्बूखण्डान्तिकं ययुः ॥ ४५ ॥

དེ་ནས་སྡ་ཡི་བདག་པོ་དེའི། མཐུ་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིས།
ས་ནི་མ་རྨོས་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། མཁའ་ཡང་རིན་ཆེན་བཻཌཱུརྱ་སྐྱེད་གྱུར། 46

སྨིན་པ་གསོད་བྱེད་སྐྱེངས་པར་ནི། བགྱིད་པར་དེ་ཡིས་བསྟན་པ་ལས།
སྨིན་ཆོག་པར་འབེབས་པར་བགྱིད་རྣམས་ཀྱིས། ཞག་བདུན་གསེར་གྱིས་ཆར་པ་ཟབས། 47

དེ་ཡི་མཐུ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། སྟེ་དང་ལྷུན་ཅིག་མཁའ་ལ་ཕྱིན།
ཤར་གྱི་ལྷུས་འཕགས་ཞེས་བྱའི་གླིང་། མཆོག་གི་སྐྱེ་བོ་དབང་དུ་བྱས། 48

དེ་ཡི་དམག་དཔོན་མཆོག་དག་ནི། རྟུལ་པོད་སྟོབས་དང་གཟི་ཐྲུས་པ།
དཔའ་བོ་བྱ་བ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད། མཁའ་ལ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར། 49

དེ་འོག་ཁ་གླང་སྟོང་གླིང་དང་། དེ་ནས་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན།
ལྷུན་པོ་ཡི་ནི་ངོས་རྣམས་ཀྱང་། ཉམས་མེད་བསྟན་ནས་བསྲུངས་པར་གྱུར། 50

བཀྲ་ཤིས་མང་པོ་འདས་གྱུར་དུས། ལྷུན་པོ་གསེར་གྱི་ལྷུག་ལ་ནི།
གླིང་བཞིའི་ས་ཡི་བདག་པོ་དེ། བདེ་བས་རྣམ་པར་རབ་དུ་སྐྱེ། 51

ནམ་ཞིག་ལྷུ་རྣམས་བསྡུ་བཞེད་པས། ལྷུ་བཞིན་མཁའ་ལ་གཤེགས་བཞིན་དེའི།
སྐྱིན་སྲོག་གྱིས་བཞིན་བླང་པོ་ཡིས། ཕྱོགས་རྣམས་རྟོག་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། 52

དེ་ནས་ཐུབ་པ་བསྐད་དེ་རྣམས། ལྷུན་པོ་ནི་ངོས་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས།
གཤེས་པའི་སྐྱེ་བོར་མཁའ་ལས་ནི། དེ་ཡི་ཏ་བྱང་སྤངས་རྣམས་ལྷུང་། 53

अथ तस्य महौभर्त्तुः प्रभावेण महीयसा ।
अभूदक्षुण्णशस्या भूर्यौश्च रत्नाम्बरप्रसूः ॥ ४६ ॥

पाकशासनवैलक्ष्यकरणात्तस्य शासनात् ।
सप्ताहं क्षेम वृष्टुर्मेघाः संघातवर्षिणः ॥ ४७ ॥

स प्रभावेण महता सह सैन्यैर्नभोगतिः ।
चक्रे पूर्व्वविदेहाख्यं द्वीपं दिग्यजनं वशे ॥ ४८ ॥

बभूवुरग्रे सैन्यानि स्फीतशौर्य्यबलौजसाम् ।
भटानां व्योमगमने तस्याष्टादशकोटयः ॥ ४९ ॥

गोदानीयं ततो द्वीपमथोत्तरकुरूनपि ।
पार्श्वानि स सुमेरोश्च शशासाहतशासनः ॥ ५० ॥

सुखं विहरतस्तस्य मेरोः कनकसानुषु ।
बहुशक्रो ययौ कालश्चतुर्द्वीपमहीपतेः ॥ ५१ ॥

स कदाचित् सुरान् द्रष्टुं व्योम्ना गच्छन् सुरोपमः ।
चकार नीलजलदैर्व्याप्ता इव गजैर्दिशः ॥ ५२ ॥

अथ तेषां निरस्तानां मेरुपार्श्वे तपस्यताम् ।
मुनीनामपतन् मूर्द्ध्नि तन्नजाश्वशकृद्दिवः ॥ ५३ ॥

དེ་ལས་དེ་རྣམས་ཁྲོ་བས་གཏུངས། མིག་གིས་མཁའ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་།
སེར་སྐྱའི་འོད་ཀྱིས་འབྲི་ཤིང་གི། ཆོག་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སེར་སྐྱ་བྱས། 54

དེ་རྣམས་འདི་ཅི་ཞེས་བརྗོད་ཁྲིས། དམོད་པའི་མི་ནི་སྨྲོ་འོངོད་དོར།
ལྷ་ཡི་ཕོ་ཉ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། རབ་དགའ་རྣམ་པར་ཆུས་པས་སྨྲས། 55

འདི་ནི་ས་སྐྱོང་མ་ལྷས་ཀྱི། མགོ་ལ་བཀའ་ནི་ངམ་གསོ་ཞིང་།
བཆུ་བྱིན་དགའ་དང་མཚུངས་པའི་དཔལ། ས་ཡི་བདག་པོ་ང་ལས་ཀྱ། 56

མི་ཡི་སྐྱེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། སྟེ་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་གཡེགས།
གང་གི་གྲགས་པའི་ཚོགས་འདི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀུལ་སྟེན། 57

འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་དཔལ། སྤྱིན་བྱེད་གང་ལ་འབྱོར་པ་ཡིས།
རབ་བསྒྲིབ་ཀུགས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་རིག་ལ་གཏི་མུག་བཞིག། 58

ཞོར་འཇོམ་ཐལ་ལ་ཞེག་རབ་ཏུ་ཞུགས། དཀྲུ་ཙ་ཡང་རྒྱས་སྐྱ་བའི་གཞོན་ཏུ་སྟེ།
ཁྲུ་མཆོག་སྟེང་པ་དབང་ཕྱུག་རིའི་འདོར། དཔལ་དང་འཁྲིག་པའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱང་། 59

བོད་རབ་སྟོར་བས་ཉི་མ་དང་། རྒྱུ་བོ་དག་འབས་བུ་བ་དང་།
མཐོང་བས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་དབང་པོ་ཡི། གཟུགས་མཆོག་འདི་ཡིས་རྣམ་པར་
འཇོག། 60

སྟོབས་སྟེང་ས་བོག་རབ་ཏུ་ཞུགས། དཀྲུ་ཙ་ཡང་རྒྱས་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིད།
ཆུ་གཅིར་དིང་ཡང་འབྲུ་མི་འདོར། འདི་ཡི་གཅིང་བས་ཡིད་ནམ་སྐྱེས། 61

ततस्ते क्रोधसन्तप्तदृशा व्योमावलोकिनः ।
चक्रुः पिङ्गप्रभावल्लौकलापकपिला दिशः ॥ ५४ ॥

किमेतत् कोपादित्युक्ता शापाग्निविसृष्टक्षया[1] ।
अभ्येत्य देवदूतस्तान् प्रहर्षाकुलितोऽवदत् ॥ ५५ ॥

एष निःशेषभूपालमौलिविश्रान्तशासनः ।
पाकशासनतुल्यश्रीर्मान्धाता पृथिवीपतिः ॥ ५६ ॥

नभसा नरदेवोऽयं सह सैन्यैः प्रसर्पति ।
यस्य कीर्त्तनधन्येयं वाणी पुण्याभिमानिनी ॥ ५७ ॥

न दृष्टो यस्य निर्दिष्टसर्व्वलोकसुखश्रियः ।
मोहः संविन्मयस्येव विभवप्रभवो मदः ॥ ५८ ॥

कौवेरं धनदव्यक्त्या कौमारं शक्तिमत्तया ।
ऐश्वरं हृषसंयोगाद् वैष्णवं श्रीसमागमात् ॥ ५९ ॥

प्रतापप्रसरात् सौरमैन्द्रवं जननन्दनात् ।
ऐन्द्रं हृतबलच्छेदाद् दिव्यं रूपं बिभर्त्ययम् ॥ ६० ॥

बलिः प्रयातः पातालं दधौचोऽप्यस्थिशेषताम् ।
अस्य त्यागेन जलधिः[2] क्षोभमद्यापि नोज्झति ॥ ६१ ॥

---

१ Orig. इत्युक्तौः शापाग्निसिक्तया । २ Orig. जलेब्धिः ।

དེ་སྐད་ལྟ་ཡི་ཚོ་ཉའི་ཚོགཔ། ཐོས་ནས་ཐུབ་པའི་དབྱས་སོན་པའི།
བཞིན་ངན་ཞེས་བྱ་ཐུབ་པ་ཡིས། དཔོད་པའི་ཚུ་ནི་མཁའ་ལ་གཏོར། 62

དེ་ནས་སྟེ་དཔོན་ཡོངས་འཁྲིག་གྱིས། རབ་ཏུ་བཞད་ཅིང་དེ་ལ་སྨྲས།
སྐྱབས་སོང་ཆིན་པོ་ཁྲོ་བ་ཐོང་། ངཱ་ཐུབ་ཟབ་ཐོང་ཐུབ་ཀྱང་། 63

སས་བདག་མཀུན་དུ་དཔོད་པ་འདི། འབྲས་མེད་ངོ་ཚོར་བར་འགྱུར།
ཁྲོད་ཀྱིས་གང་གིས་འདབ་གཅོག་ཟད། བཟོད་པའི་བྱ་དེ་བདག་ཅག་མིན། 64

དེ་སྐད་སྟེ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་ཚེ། དཔོད་པས་བཟང་བའི་དཔུང་ཆོག་ལ།
མཁུན་དུ་ས་བདག་གིས་བལྟས་ནས། ཡ་མཚན་ལས་འདི་ཅི་ཞེས་གསུངས། 65

དེ་ནས་སྟེ་དཔོན་ཁྲོ་ལྷན་པས། དེ་ལ་ཡང་དག་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས།
ལྷ་གཅིག་རྣང་སྲོང་དེ་དག་གི། དཔོད་པས་དཔུང་འདི་མི་བཟོད་དོ། 66

ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣོན་ཅིང་འདི་འང་། མཁའ་ལ་དཔོད་པས་རྣམ་པར་འཕྲུམ།
སྤྲིན་གྱིས་ཡང་དག་གཞག་པ་ཡི། ཚ་ཟེར་ཅན་དང་མཚུངས་པར་བཟུང་། 67

དེ་དག་ཕྱོས་ཤིང་མི་བདག་གིས། མཁུན་དུ་དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཀྱང་།
མིག་ཅིད་ཀྱིས་བསྐྲབས་དཔོད་པ་དག།འབྲས་མེད་རབ་གཅོམ་བསྐྱད་པར་དོ། 68

སྐྱེང་རྩེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷེས་འཇིག་པས། ཨོངས་བསྲུངས་དེ་ཡི་ཀུན་གའི་ཁའི་ཐག།
དམག་པའི་དབྱིངས་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། རབ་པ་ས་ལ་ལྷུང་པར་བྱུ་ར། 69

श्रुत्वेति देवदूतस्य वचनं मुनिमध्यगः ।
ससर्ज दुर्मुखो नाम मुनिः शापजलं दिवि ॥ ६२ ॥

प्रहसन्नथ तं प्राह सेनानां परिणायकः ।
महर्षे संहर रुषं मा क्षयास्तपसः क्षयम् ॥ ६३ ॥

वैफल्यलज्जां शापोऽयं यास्यत्यग्रे महीपतेः ।
नैते बत खगा येषां यूयं पक्षक्षयक्षमाः[1] ॥ ६४ ॥

इत्युक्ते सैन्यपतिना शापस्तब्धामनौकिनीम् ।
दृष्ट्वाग्रे विस्मयादूचे किमेतदिति भूपतिः ॥ ६५ ॥

संरब्धोऽथ समभ्येत्य सेनापतिरुवाच तम् ।
तेषां देव महर्षीणां शापात् सैन्यं न सर्पति ॥ ६६ ॥

इदञ्च चक्रतुं ते व्योम्नि शापविघूर्णितम् ।
धत्ते जलदसंरुद्धतिग्मदीधितितुल्यताम् ॥ ६७ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिर्दृष्ट्वा चाग्रे तथैव तत् ।
दृशैव विदधे शापं विफलोच्चण्डविप्लवम् ॥ ६८ ॥

देहक्षयं महर्षीणां परिरक्षन् कृपाकुलः ।
जटा न्यपातयद्[2] भूमौ स लीलालसशासनः ॥ ६९ ॥

---

१ Orig. न ते वध खगा येषां यूयं पक्षयक्षमाः ।
२ Orig. जटन्यपतियत् ।

ཁྲོ་དང་རྨོངས་པ་མི་ཐུལ་ན། བདག་ཅག་དོན་མེད་ཁྱིར་གྱུར་ཅེས།
དེ་དག་རལ་པ་ངོ་ཚ་ནས། སཾ་ཁྱི་ལ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིན། 70

དེ་ནས་མི་བདག་ལྷུག་པོ་འི་རྩེར། ཕྱིན་ནས་ལྷ་རྣམས་གཤས་པ་ནི།
གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་པ། ལྟ་ན་མཛེས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 71

དེར་ནི་རོལ་མཆོག་ལས་འཕོན་པའི། སྐུ་རྣམས་དག་ལ་རབ་བརྟམས་ནས།
གཙོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། འཕྲོང་འཛིན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དང་ནི། 72

དེ་བཞིན་དུ་ཁྱི་ཀུས་ཞེས་པའི་སྐྱེ། ཁྲོ་བས་སྡོམ་བྱེད་སྡེ་རྣམས་དང་།
མྱུ་ཐུལ་ལྟེན་པོ་འི་རྩེ་ཅན་ཏེ། ཁྱི་ཀུས་ཞེས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 73

མྱུ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས། གོ་བཀོས་མཆོག་ཐོགས་གསུམ་ཞུགས་པ།
མྱུ་པོ་འི་མཐུ་ཡིས་ཕམ་གྱུར་ནས། རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་འབྲི་བྱས། 74

དེ་ནས་མྱ་ཆེ་དཔག་བསམ་ཤིང་། ཡིད་འཕྲོག་ཀོ་ཨི་དུ་རུ།
ཡོངས་འདུ་ཞེས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི། 75

དེ་ནས་ལྷུག་པོ་འི་རྩེར་ཕྱིན་འོད་ཟེར།
མཁའ་ནི་རང་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ། ཆོས་བཟང་ཞེས་པའི་མདུན་སར་ཕྱིན། 76

གསེར་དང་བུ་རུ་ཐི་དུ་རུའི། ཀ་བའི་ཆོགས་ནི་གསལ་ཞིང་མཛེས།
ཁང་བཟང་རྣམ་པར་ཆྱལ་ཞེས་པ། བྱགས་པས་གང་ལ་རྣམ་པར་མཛེས། 77

अजितक्रोधमोहानां भारभूता वृथा वयम् ।
इतीव लज्जया तेषां लीनाः क्षितितले जटाः[1] ॥ ७० ॥

अथ मेरुशिरः प्राप्य नृपः सुरनिकेतनम् ।
पुरं सुदर्शनं नाम ददर्श प्रियदर्शनम् ॥ ७१ ॥

नागास्तत्र कृतारक्षाः प्रख्यातोदकनिःसृताः ।
करोटपाणयो यक्षाः सुरा माल्याधराभिधाः ॥ ७२ ॥

सदा मत्तास्तथा देवाः क्रोधोत्तम्भितसैनिकाः ।
महाराजकायिकाख्या[2]स्त्रिदशा बलवत्तराः ॥ ७३ ॥

महाराजाश्च चत्वारः सन्नद्धकवचायुधाः ।
जित्वा राज्ञा प्रभावेण निजसेनाग्रगाः कृताः ॥ ७४ ॥

ततः कल्पद्रुमोदारकोविदारमनोहरम् ।
ददर्श पारिजाताख्यं संश्रयं चिदिवौकसाम् ॥ ७५ ॥

मेरोर्मूर्ध्नि ततः शुभ्रप्रभां मालामिवामलाम् ।
सुधर्माख्यां सभां प्राप स्वभासोद्भासिताम्बराम्[3] ॥ ७६ ॥

हेमविद्रुमवैदूर्य्यस्तम्भसम्भारभास्वरः ।
प्रासादो वैजयान्ताख्यः प्रख्यातो यच राजते ॥ ७७ ॥

---

१ Orig. जनेः । २ Orig. reads also चातुर्राजकायिकाख्याः ।
३ Orig. reads also स्वभावोद्भासिताम्बराम् ।

གང་བྱ་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་རས་དང་། བྱང་བ་ལས་བྱས་མཆུངས་བྱུང་པ།
སྐྱེ་ཡི་བྱ་མིས་བད་སྤྲོད་དང་། བསྟེ་ཞིང་གི་སྐྱེ་མོ་འོ། 78

ཞོན་བྱའི་ཁྲལ་ཞལ་ཀ་བ་སེ། གང་དུ་སྐྱ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ།
སྐྱེ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཡང་། སྐྱེ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་འདོན། 79

རིན་ཅེན་ཁོ་བའམ་གྱི། ངོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་བཀྲ་གང་།
ཕྱོགས་རྣམས་མཛེས་པས་བཀྲ་བྱུང་དེ། བཀུ་ཕྲག་བཀུ་བྱིས་མཆོག་གིས་བཞིག། 80

གང་དུ་བླུང་གིས་བསྟེད་པའི། དཔག་བསམ་ཀུང་ལྗང་ལྟ་བུ་མི་དོག་འབར།
ལྷ་རྣམས་གཤེགས་ནི་ཕྱག་བྱེད་པ། ཁྱད་འཕགས་ཆུལ་པོས་མཐོང་བྱུང་ནས། 81
83

ཡུད་ཙམ་ཡ་མཚན་གསོ་མེད་ཅིང་། འཆུམ་པའི་སྐུག་དང་ཀུན་དགར་བཅས།
མེགས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། འཕྲས་བུ་དེ་ནི་འདི་ཞེས་བསམས། 84

ལྷ་ཡི་བདག་པོ་འི་ཨ་སྐྱང་ནི། སྐྱེད་མེད་བྱང་བའི་ཆོགས་ཆུས་པ།
དཔལ་ཚལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་བཞག་ཅིང་། དེར་ནི་དྲི་བཟང་སྣ་ལྡན་པ་མཐོང་། 85

यचाब्जैर्वदनैर्भृङ्गैरलकैस्तुल्यतां गताः ।
पद्मिन्यः सुरनारीणां पद्मिनीनां सुराङ्गनाः ॥ ७८ ॥

बिम्बितैस्त्रिदशैर्यच्च मणिभस्तम्भभित्तिषु ।
सुरलोको बिभर्त्त्येकोऽप्यनेकसुरलोकताम् ॥ ७९ ॥

रत्नतोरणहर्म्यांशुनिवहैर्यच्च चित्रिताः ।
व्याप्ता विभान्ति ककुभः शक्रायुधशतैरिव ॥ ८० ॥

यच्च बालानिलालोलकल्पपादपपल्लवैः ।
नृत्यन्वस्ता इवाभान्ति नन्दिन्यो नन्दनश्रियः ॥ ८१ ॥

यच्च चैचरथं नाम देवोद्यानं मनोरमम् ।
धत्ते नित्योत्सवं प्रेमिकामं कामवसन्तयोः ॥ ८२ ॥

सर्व्वकामं सर्व्वसुखं सर्व्वर्त्तुकसुमोज्ज्वलम् ।
सर्व्वातिशयितं दृष्ट्वा देवानां सदनं नृपः ॥ ८३ ॥

मुहूर्त्तविस्मयास्पन्दसानन्दस्निग्धलोचनः ।
अचिन्तयत् सुहृतीनामिमास्ताः फलभूमयः ॥ ८४ ॥

ऐरावणं सुरपतेर्लीलालिबलयाकुलम् ।
ददर्श तच्च सामोदं साकारमिव नन्दनम् ॥ ८५ ॥

དེ་ནས་ན་ཡི་དབང་པོ་ནི། བེ་ཅན་ཡང་ཤེས་ནས་དབང་པོ་ནི།
བླ་ཡི་ཆོག་ཤར་དང་བཅས་པ་དག། རབ་དགའ་ལྷག་པ་བསྒྲུབ་བྱས། 86

རིག་རྟེན་འཕྲོང་བས་མཛེས་པའི། མདུན་སའི་ཐུགས་བྱམ་པོ་ཡིས། མཉེན་པ་རྣལ་བལ་མཆོག་གིས་བསྟེན། 87

རིག་རྟེན་སྡུག་བྱེ་འཕྲོང་བ་ལ། སྐབས་གསུམ་པ་རྣམས་ཉེར་བཞུགས་ཤིང་།
མཆོད་སྤྲིན་བཀྲ་བའི་སྡུག་ཕྱེད་ལ། མི་ཡི་བདག་པོ་དཔལ་ལྡན་བཞུགས། 88

དེར་ནི་སྡུག་གཏིག་ལ་འདུག་པའི། ལྷ་དབང་མི་ཡི་བདག་པོ་དག།
ཡོན་དག་ཆོགས་ཤི་བྱ་ཆེ་བའི། གཟུགས་ནི་བྱད་བཟང་མཐོང་། 89

དེ་ནས་ལྷ་ཀུན་བྱིས་སྐྱོས་པའི། རབ་གསལ་མིག་ནི་ཀང་དྲྭ་པས།
བའིཊ་པད་འཕྲུང་ལྡན་མི་བདག་ལ། འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་སྐྱས། 90

ཀྱེ་མ་གཟི་བརྗིད་གཏེར་གྱི་གཟི། གང་ཞིག་བསྟན་པས་འདོད་མངོན་པར་འཆང་།
ཁྱེད་ཀྱིས་ས་ནི་བཀྱའ་བྱང་ཅིང་། འོད་ལྷན་ལྷ་ཡི་ནམ་མཁའ་ཡང་། 91

མཐུ་ཡིས་རབ་མཐོ་བྲག་ལས་སྐྱེའོ་དག། གཡས་བའི་གཙུག་ཏོར་ས་གསུམ་དུ།
ཡང་དག་རྒྱལ་པོ་ནམ་རྒྱལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡི་ཐམས་ཅད་ནོ། 92

ཁྱོད་གཏམ་བདུད་རྩིའི་བཀུང་བ་དང་། ཁྱོད་ཀི་བཟླ་བའི་རོ་ལ་ཡང་།
རྣ་བ་མིག་ཀུང་རབ་བསྐུལ་ཅིང་། བདེ་བའི་སྐྱ་ལ་དབྱངས་ཅན་ནོ། 93

पुरन्दरस्ततो ज्ञात्वा प्राप्तं भूमिपुरन्दरम् ।
प्रत्युद्ययौ प्रमुदितः सह सर्व्वैर्मरुद्गणैः ॥ ८६ ॥

पूजितः सुरराजेन रत्नराजिविराजिताम् ।
राजराजः सभाभूमिं भेजे विरजसां वरः ॥ ८७ ॥

चिदशेषूपविष्टेषु रत्नपर्य्यङ्कपंक्तिषु ।
उपाविशन्नृपः श्रीमानासनार्धे शतक्रतोः ॥ ८८ ॥

एकासनजुषोस्तत्र सुरेन्द्रमनुजेन्द्रयोः ।
रूपं गुणगणोदारं निर्विशेषमदृश्यत ॥ ८९ ॥

ततः सर्व्वसुरोत्सृष्टस्पष्टलोचनषट्पदैः ।
पीयमानमुखाम्भोजं व्याजहार हरिर्नृपम् ॥ ९० ॥

अहो उदयः श्लाघ्यस्ते तेजसा तेजसां निधे ।
भवता भूषिता भूमिर्द्यौश्च देवेन भास्वता ॥ ९१ ॥

अभ्युन्नतप्रभावोऽयं लसत्सितयशोंऽशुकः[1] ।
भ्राजते ते चिभुवने साम्राज्यविजयध्वजः ॥ ९२ ॥

त्वत्कथामृतपानस्य त्वद्दर्शनरसस्य च ।
प्रेर्य्यते श्रोत्रनेत्रेण मुखाख्याने सरस्वती ॥ ९३ ॥

---

१ Orig. लसत्सितयशांशुकम् ।

ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་རྟོག་པ་ཡི། ཐེ་ཚོམ་ཆད་ཅིང་ངེས་པ་འདི།
འབྱོར་པ་ལེགས་བྱས་ཀྱིས་ཐོབ་པ། ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་ནས་བརྟག་པར་བྱས། 94

བསོད་ནམས་འོས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལྟ། ཁྱོད་ལྟ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་གང་།
འདི་ཉིད་ཐྱིང་ན་དབང་པོ་ཡི། ཆོག་ལས་མིག་ཉིད་དགའ་བའི་གནས། 95

ལྷ་ཡི་དབང་པོས་འདི་བཟློད་ཆོ། བླ་གས་པའི་གཉེར་ནི་ང་ལས་ཐུས།
མཐུ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་དེབ་ནོ་ཉེས། སྐྱེས་ནས་གདོང་ནི་དུད་པར་གྱུར། 96

དེ་ལྟར་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། རྟ་དུ་གྱུར་པས་མཆོད་ལྟས་དེའི།
ལྷ་ཡུལ་བཞུགས་ཤིང་གནས་པ་ལས། དབང་པོ་དྲུག་གི་དུས་འདས་བྱུར། 97

ལྷ་མིན་དཀྲིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ནི། དེ་ཡི་ཕ་རོལ་གཞོན་རྣམས།
ལྷ་ཡི་ཆུལ་པོ་འཆོ་མེད་ཅིང་། དར་བ་དང་ནི་ཆུལ་བར་བྱུར། 98

གཟི་ལྡན་གཡུམ་དུ་གཞུ་འཛིན་ལྷའི། དབུང་ཕའི་གྲིབ་མས་ཉེར་འཆོ་རྣམས།
དབའ་པོ་ལྷོག་པ་ཆེན་པོ་དེའི། ངལ་གསོ་དགའ་ནི་བསྟེན་པར་བྱེད། 99

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཆོང་ཟེང་གིས། ཉེས་པ་མི་ཟད་པའི་སྡུག་པའི།
ཀུས་ཀྱི་ཆུང་ནི་ཆེ་བ་ཉ། བཟུ་བྱིན་དྲུག་ནི་འདས་པར་བྱུར། 100

དམ་པའི་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་ཡིས། རྟག་ནས་ནི་ཏི་མ་མེད་པའི་ཡིད།
དེ་ནི་རྣོལ་པ་པར་གྱུར་པ་ཉས། རབ་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོངས་ཟད་བྱུར། 101

स्थिरीकृतस्त्वयैवायं[1] सुकृतानविभूतिना ।
कर्म्मणां फलवादस्य निश्चयश्छिन्नसंशयः ॥ ९४ ॥

अत एवेन्द्रियग्रामे चक्षुरेव सृहास्पदम् ।
पुण्यैः पुण्योचिताचारा दृश्यन्ते यद्भवद्विधाः ॥ ९५ ॥

इत्युक्ते निदशेन्द्रेण मान्धाता यशसां निधिः ।
त्वत्प्रसादप्रभावोऽयमित्युवाच नताननः ॥ ९६ ॥

इत्येवं पूज्यमानस्य तस्य नित्यादरैः सुरैः ।
षड्विन्द्रः प्रययौ कालश्चिदिवे वसतः सतः ॥ ९७ ॥

तत्पराक्रमविध्वस्तसमस्तासुरमण्डलः ।
बभूव सुरराजस्य निरपायोदयो जयः ॥ ९८ ॥

दीप्तदानवसंग्रामे तस्य शौर्यमहातरोः ।
विश्रान्तिं भेजिरे देवा भुजच्छायोपजीविनः ॥ ९९ ॥

तस्य पुण्यपणक्रीतं भुञ्जानस्याक्षयं सुखम् ।
कालप्रवाहे महति प्रययुः षट् पुरन्दराः ॥ १०० ॥

सत्कर्म्मफलभोगस्य लाञ्छनं विमलं मनः ।
कालुष्याज्जायते तस्य प्रत्यासन्नः परिक्षयः ॥ १०१ ॥

---

१ Orig. वायि ।

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་སངས་བདག་ནི། ཉེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་རྣམས་ཤིང་།
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཆགས་པ་ཡིས། ཟིལ་གྱིས་ཉོད་པར་གྱུར། 102

སྐབས་གསུམ་པ་ཡི་དགའ་བྱེད་ནི། བདག་གི་དཔུང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བསྐྱངས།
དེ་སྨན་རྟེ་ཞིག་སྡུག་བྱེད་ཀྱི། བག་འཁོམས་འདི་ནི་ཅིའང་མི་བཟོད། 103

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཁྲེན་འཛིན་པ། བདག་གི་དཔུང་པ་འདི་ཡིས་བཟོད།
བདག་རང་གཅིག་བུ་ཆོག་དགའ་སྟེ། མཐུ་ཡིས་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་ཏེ། 104

སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་ཉམས་བྱས་ནས། མཁོ་རིས་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།
གཏུགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕིག་ལེ་ནི། རང་ཉིད་འཛིན་པར་བྱས་པ་བསྟེན། 105

དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་བརྒྱ་བྱིན་ལ། འཁྲུ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི།
དཀར་བའི་འོད་ལྟེ་མཐུ་ཡི་དབང། འཕྲོང་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་པར་གྱུར། 106

སྟུག་པོས་རྒྱས་པར་བསམས་པ་ཡིས། རྐྱེ་མོ་ལེགས་པའི་ངོགས་ཀྱིས།
གསོལ་ལྟེན་དཔལ་ནི་སྤྲིད་བཅས་ཀྱིས། ཡིད་ཀྱི་རྫིང་བུ་མར་བྱེད། 107

བག་མེད་གྱུད་པའི་ཐོག་ཏུ་ནི། ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་དཀའ།
རིགས་ནི་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྨད། སྨིག་པས་འབྲུངས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། 108

སྨིག་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཅམ་གྱིས། ས་བདག་ས་ལ་སྐད་ཅིག་གིས།
ལྷུང་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམ་ལྷུང་ཞིང་། ཆ་བ་བཅད་པའི་ལྷོན་པ་བཞིན། 109

अथ कालेन कालुष्यकलितस्य मनोरथः ।
अभूल्लोभाभिभूतस्य भूपतेरभिमानिनः ॥ १०२ ॥

चिदशानामियं लक्ष्मीर्मदाहुबलपालिता ।
तदिमां न सहे तावदधीसनविडम्बनाम् ॥ १०३ ॥

अहमेकः सुरपतिः प्रभावान्न भवामि किम् ।
अयं मम भुजः सर्व्वजगद्भारभरक्षमः ॥ १०४ ॥

च्यावयित्वा सुराधीशं स्वर्गसाम्राज्यसम्पदम् ।
एकातपत्रतिलकां स्वयंग्राह्योचितां भजे ॥ १०५ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य शक्रद्रोहाभिलाषिणः ।
शुभ्रप्रभा प्रभावश्रीर्मालेव म्लानतां ययौ ॥ १०६ ॥

घनोदयसमुत्सिक्ता सौजन्यतटपातिनी ।
लोलं कलुषयत्येव मानसं स्रोतरङ्गिणी ॥ १०७ ॥

प्रमादो विपदां दूतः दुःसङ्गो महतामपि ।
कुशलोन्मूलनायैव किल्विषाकुलिता मतिः ॥ १०८ ॥

पापसंकल्पमात्रेण क्षितौ क्षितिपतिः क्षणात् ।
पपात विस्रस्तफलश्छिन्नमूल इव द्रुमः ॥ १०९ ॥

མ་གོམས་པ་ཡིས་རིག་པ་འཇིམས། ཀྱེགས་པ་ཀྱས་པས་དཔལ་འབྱོར་འཇིམས།
རྣམ་སྐང་གིས་ནི་ལེགས་ཉིད་འཇིམས། ཚགས་པས་ཡང་དག་མཐོ་བ་འཇིམས། 110

ཀྱེ་མ་ཀྭ་ཡེ་དང་ཀྱས་ཆེ། ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རྩེར་འཇོམས་པ།
འབྱོར་པས་ཀྱགས་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས། འཕྲལ་ཉིད་དུ་ནི་འོག་ཏུ་ལྷུང་། 111

དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་སྡུ་མ་ལ། ཧམས་ཅད་རིལ་གོན་ཞེས་བྱ་མཆེད།
སྡུ་དབང་ཀྱལ་གྱིད་བསྟེན་འོས་ནི། དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། 112

གང་ཡང་ལྷུ་དབང་ལས་ལྷུགས་པ། མཐུ་ནི་ཡ་མཚན་ལྷུན་པ་དག།
དེ་ཡི་སྐྱོད་ལ་སྤྱིན་པའི་ཚས། བསྐྱེད་པ་མི་ཉིང་སྐལ་བར་གྱུར། 113

གཉེན་ལྷན་ཞེས་ཅི་བྱ་བ་ཡི། བྱོང་ཁྲེར་འོས་ཤིང་གཙང་བ་སྟ།
ཚོང་དོན་ཐུབ་ཀྱད་ཀ་དེ་ཀ་ཞེས། དེ་ཡི་སྡོམ་གྱི་སྐྱེ་བར་གྱུར། 114

ཡང་དག་རྗེགས་པའི་སངས་ཀྱས་ནི། ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་ཅན་ཀུན།
སྐྱོལ་བ་ལ་བརྩོན་རྣམ་གཟིགས་མཚན། བསོད་སྙོམས་སྐྱེས་དུ་དེ་ཁྱིམ་ཞུགས། 115

དེ་ཡི་སྐྱོད་དུ་དང་བའི་ཐྲོས། སྤྲན་མ་ཆགས་གང་དེ་ཡིས་འབངས།
དེ་ལས་ལྷུག་མ་བཞི་དག་ནི། ས་ཡི་གཞི་ལ་སྐྱང་བར་གྱུར། 116

དེ་ཡི་སྤྱིན་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། ས་ཡི་བདག་པོ་ཉ་ལས་ཏྲ།
གྲོང་རྣམས་ཀྱན་གྱི་བདག་གྱུར་ནས། བཀྲ་ཤིས་སྡེ་ཞེད་ཞོབ་བར་གྱུར། 117

हन्ति विद्यामनभ्यासः श्रियं हन्ति मदोदयः ।
विद्वेषः साधुतां हन्ति हन्ति लोभः समुन्नतिम् ॥ ११० ॥

अहो बत महोत्कर्षमृङ्गारोहो महोदयः ।
विभवोद्भवमत्तानां सहसैव पतत्यधः ॥ १११ ॥

तेन सर्व्वविभूर्नाम पूजितः पूर्व्वजन्मनि ।
तत्फलादाप्तवान् राज्यं स्पृहणीयं मरुत्पतेः ॥ ११२ ॥

सुराधिपाधिकः कोऽपि प्रभावो विस्मयावहः ।
अनल्पपिण्डस्तस्याभूत् पाचदानांशसम्भवः ॥ ११३ ॥

वन्धुमत्यभिधानायां नगर्य्यामुषितः शुचिः ।
वणिगुत्करिको नाम सोऽभवत् पूर्व्वजन्मनि ॥ ११४ ॥

विपश्यी नाम भिक्षायै सम्यक्सम्बुद्धतां गतः ।
विवेश तङ्गृहं सर्व्वसत्त्वसन्तारणोद्यतः ॥ ११५ ॥

पाचे तस्य स चिक्षेप[1] मुद्गमुष्टिं प्रसन्नधीः ।
फलानि तच्च चत्वारि पेतुः शेषाणि भूतले ॥ ११६ ॥

तेन दानप्रभावेण मान्धाता पृथिवीपतिः ।
सर्व्वद्वीपपतिर्भूत्वा शक्रार्द्धासनमाप्तवान् ॥ ११७ ॥

---

१ Orig. स गंच्चेव।

དེ་ཡི་སེམས་ནི་གཞན་གང་ལས། སྤྲུལ་མ་ལྷག་མ་སོ་ལ་ལྟོང་།
དེ་ཚེ་འདི་ནི་འཕྲོ་བའི་མཐར། སྐབས་གསུམ་པ་ལས་ལྟོང་པར་བྱུང། 118

གང་ཞིག་རྨི་ལམ་སྤྲུལ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་འཕྲོ་བའི།
རྣམ་དཀོག་འཕྲོང་བ་ཆུང་ཟད་འབྲུགས་པས་གང་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ།
དེ་ནི་སྤྲུལ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་ཏུ་མཚུངས་མེད་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱས་ཚེ།
འབྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྐལ་བ་བསྟེན་པ་རྣམ་དག་བྱུང། 119

སངས་ཀྱས་བཅོམ་ལྡན་དགེས་པ་ཡིས། རང་གི་སྐྱེ་བ་གཞན་བརྗོད་ཅིང་།
དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རྗེས་བསྟན་ཏོ། སྤྲུལ་པའི་འབྲས་བུའི་དཔལ་འདི་གསུངས།
120

ཞེས་པ་དགེ་བ་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཉིང་ལས་
ང་ལས་ཀྱའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའོ ॥

मुन्नशेषश्च्युतो यस्माद् भूमौ तस्यान्यचेतसः ।
तदसौ फलपर्य्यन्ते पतितस्त्विदशालयात् ॥ ११८ ॥

लुठति विकलकल्पा यच्च संकल्पमाला
स्फुरति न च कदाचित् स्वप्नमायान्तरे या ।
भवति विभवभोगाभोगिनी भाग्यभाजा-
मतुलफलततिः सा दानकल्पद्रुमाणाम्[1] ॥ ११९ ॥

इत्याह भगवान् बुद्धः प्रीत्या दानफलश्रियम् ।
निजजन्मान्तराख्याने भिक्षूणामनुशासने ॥ १२० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मान्धात्रवदानं नाम चतुर्थः पल्लवः ॥

---

१ Orig. दानकल्पद्रुमः ।

Chapter V.

ཡན་ཁད་ལྔ་པ།

བླ་བའི་ངོད་ཀྱི་རྣོགས་བརྗོད་པ།

ཅི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་

APPENDIX I

Page 59. Read གཅུག་ན་ཧོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། for ཡིད་བཞིན་ཧོར་བུ་གཅུག་ཧོར་གྱིས།

,, Read ང་ལས་ཀུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ॥ for ང་ལས་ཀུ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཀུལ॥

Third Pallava

['Ed.' refers to the alterations suggested by the original editors of the Avadānakalpalatā (= A.K.) in the Bib. Indica Series.]

Verse, 1[d] Add जगति after जायते which is suggested by the Tibetan translation (= Tib.) of the verse (cf. འགྲོ་ etc.). Metre (आर्या) also demands the addition of a word of three *mātrās* to have the requisite number of *mātrās* for the last *pāda* of the verse.

,, 2[a] The word सौभि (ཡ་གམ) could not be traced in the lexicon. Tib. ཡ་གམ་ may well suggest सौध (cf. གསེར་གྱི་ཡ་གམ = हेमच्छम्र्य॰ A. K. I. 4).

,, 7[a] Tib. བཟོད་པ་གུན་ཚགས་ཤིང suggests क्षमासक्तः.

,, 7[b] Read དཀྱིས་ཐུང for དཀྱིས་གུང.

,, 8[a] अमरासवसम्पूर्णाम् appears obscure. Tib. འཆི་མེད་ཆུ་དཔུང་ཡོངས་རྫོགས་པ suggests अमरस्वरसम्पूर्णाम् which is also not very satisfactory.

,, 10[b] Read शूरेण for शूरेण.

,, 10[d] ,, शुभ्र for शो.

,, 14[a] ,, सदा नन्दन॰ for सदानन्दन॰.

,, 16[a] ,, शुभ्र for शु.

,, 16[c] ,, ཆེད for ཆུད.

,, 20[a] ,, དཀའ for དཀར.

,, 20[c] ,, ॰पूरितान्ग- for पूरितान्गः.

,, 20[d] ,, च्छाया॰ for छाया॰.

,, 21[b] अन्ये (Ed.) has been rightly suggested for अन्ये. But it is curious to note the Tibetan version, གཞན་དག་ supports the obviously corrupt reading अन्ये.

Verse, 21[d] Read ०सुहृद् धर्म्मः for सुहृद्धर्म्मः.

,, 22[b, d] The suggested alterations ह्रपवधूवचः and ज्ञनः (Ed.) are quite acceptable, but in the Tibetan version འཇིག་པ should be read as འཇིགས་པ.

,, 26[b] Read ०बिन्दवः for विन्दवः.

,, 26[d] दुरितं (Ed.) as suggested for तुरितं seems to be the most plausible reading: cf. चूडारत्नस्य किरणैर्दुरितचय-कारिभिः, A. K. III. 40. See also III. 121 and 152. But it is to be noted that the Tibetan translator took or rather mistook the reading as तुरित(= त्वरित) and renders it into Tib. as མྱུར་དུ (quickly).

,, 35[c] Read समभ्यायाद् for समभ्यायात्.

,, 39[c] ,, कारुण्यान् for कारुण्यात्.

,, 43[b] ,, गृह्य for गृ. Cf. Sans. चिक्षेप.

,, 46[c] ,, ०द्वेषः for ०द्वेषः.

,, 47[c-d] ,, मेचीजुष स्थिरा कीर्त्तिः for मेचीजुषा कीर्त्तिः स्थिरा; cf. the original reading in footnote, 3.

,, 51[a] ,, गृह्य for गृ.

,, 52[d] ,, यश for मश.

,, 55[c] The suggestion सर्व्वाधि० (Ed.) for सर्व्वाध० is supported by Tib. སྐྱོང་བའི་ etc.

,, 57[b] Read ०गंस्तैः for ०गंस्ते.

,, 61[c] ,, अस्मन्प्रियं for अस्मिन्प्रियं.

,, 63[b] ,, वसुपागतः for वसुपागत.

,, 64[b] ,, स्वपः for स्वपः.

,, 66[b] वैग्रस (Ed.) as suggested in place of वैगस is supported by Tib. བསད་པ.

,, 70[a] Read प्रणयाद् for प्रणयात्.

,, 75[a] ,, कुथ्यं for कुथ्यें.

,, 79[a] ,, विधिवद् for विधिवत्.

,, 81[c] तूर्ष्णं (Ed.) has been suggested in place of तूर्ष्णं. But तूर्णम् (མྱུར་བས་པ་ཡང) appears better here.

Verse, 83[a] Read शुे for शुैष.

,, 83[b] ,, शुैष for शुे.

,, 99[a-b] ,, ह्रिंसायासप्रसक्तानां सत्त्वानां for ह्रिंसयापप्रशान्तां श्रक्तानां or सक्तानां (Ed.). The emendation which is suggested by Tib. definitely improves the sense.

,, 100[c] ,, दुःसह्ः for दुःसह्.

,, 106[d] ,, सत्त्वाल्लोक० for सत्त्वल्लोक०. The emendation has the support of Tib. སེམས་ཅན་སྣང་བའོ.

,, 107[d] The suggested alteration वनमेव विगाह्यताम् (Ed.) for वनमवविगाह्यताम् has the suport of Tib. ནགས་ཉིད་དུ་མི་འཇུག་བར་བྱས.

,, 109[c] Read ०प्रसादित० (Tib. གསལ་ལ) for ०प्रसाधित०.

,, 111[c-d] बभुः प्रियनिवुः पूर्णनिवाप्यो वनभूमयः is hopelessly obscure. Tib. suggests an original like बभुवुः प्रियवर्षेण पूर्णास्ता वनभूमयः.

,, 112[d] Read ०श्रोकत्रजाः० (Tib. མྱ་ངན་འགྲོ་ཚོགས) for ०श्रोकप्रजाः.

,, 113[a] ,, म'ङ्गै'ऊँरे for म'ङ्ग'ऊँरे.

,, 113[b] ,, मरीचिं for मरीचं.

,, 114[b] ,, मन्त्रिणः for मन्त्रणिः.

,, 116[b] ,, ०भग्न० for ०भङ्ग०.

,, 118[c] ,, कर for कर्.

,, 118[c] The emendation बभूवाद्दष्टि० (Ed.) for बभूव द्दष्टि० is supported by Tib. ཀར་མེད་.

,, 121[b] Read ई'दॅ'ग्रग्र for ई'दॅग्रग्र.

,, 121[d] ,, ऐ'ग्रैस (तेन) for ऐ'ग्रै.

,, 122[c] ,, ०वैमुख्यो for ०वैमुख्यः. The emendation ०वैमुख्यविवेक० (Ed.) does not appear happy and also lacks support from the Tibetan version.

,, 123[d] ,, The suggested alteration नाद्देयं (Ed.) for न देयं besides being obvious from the context has the support of Tib. སྦྱིན་མེད་ཅེ་ཡང་མེད.

Verse, 124[b] The emendation तथेत्याधार्य्यं for तथेत्यवधार्य्यं (Ed.) does not appear satisfactory. तथावधार्य्यं as suggested by Tib. རེ་ཞིན་བརྟན་གྱུར་ཏེ seems to be the proper reading.

,, 126[c] Read ङुग་ཡ་ཡི (मुनेः) for ङुग་ཡ་ཡིས.

,, 127[a] ,, अबरै० for अवरै०.

,, 131[d] कण्यावनीम् though in agreement with the Tibetan version (རྒྱང་རྗེའི་ས) does not seem to be the proper reading. We would like to suggest कण्यावतीम्.

,, 133[a] Read एकाकिनं for एकाकीनं.

,, 133[b] ,, विगतच्छच० for विगतछच०.

,, 135[a] ,, श्रमिताः (ཞེ་བཟུངས) श्रवरा(ः) for सा नौता श्रवरा(ः).

,, 138[a-b] The emendation मनोदृत्तिरिव (Ed.) for मनोदृत्तेरिव is quite acceptable but न सुखतां गता need not be altered to निःसुखतां गता (Ed.).

,, 142[a] Read तामदुःखार्हां (ཐུག་པཐུག་མེ་དེས) for त्वामदुःखां.

,, 143[a] ,, देवि for देवी.

,, 143[c] ,, दुःखावसानविरसः for दुःखावसानी विरसः.

,, 145[a] ,, ५८ for ५८.

,, 146[a] The suggested emendation भोगच्छणेनैव (Ed.) for भोगच्छणो नैव is supported by Tib. ཚོང་སྒོད་མྱང་འདས་ཀྱི་རྣམ.

,, 146[a] Read ५५ (०रोगो) for ५८.

,, 146[a] ,, ०रोगो for रोगः.

,, 147[a] ,, ल्लक्ष्मी- for ल्लक्ष्मीः.

,, 147[b] ,, धर्म्मः for धर्म्मः.

,, 148[b] ,, जायां for जाया.

,, 148[c] ,, पराङ्मुखानां for पराङ्मुखानाम्.

,, 149[a] The reading विच्छदाः (Ed.) as suggested for विच्छदाः is supported by Tib. རྣམ་པར་བཏང.

,, 149[c] Read ०बन्धु for ०बन्धुम्.

,, 150[b] The emendation विगच्छ० (Ed.) for विच्छच्छ० does not appear satisfactory. Tib. རྣམ་པར་བཏང suggests विच्छद०

Verse, 150 c Read ०तापा for ०तापाः.

,, 152 a ,, ०हेतु- for हेतुः.

,, 152 b ,, त्रैलोक्य० for चैलोक्य०.

,, 153 a ,, द्र्याजुषः (བརྟེ་བས་བཟློག་པ) for द्र्यायुषः.

,, 153 c ,, जनानां for जनानाम्.

,, 154 c ,, ०तापं for ०तापम्.

,, 155 a कथं नु (Ed.) as suggested for कथं न is supported by Tib. ཇི་ལྟར.

,, 155 c Read प्रजानां for प्रजानाम्.

,, 157 b ,, धराधराम्भोधिमती धरित्री for धराधराम्भोधिमद्धरित्री. The emendation has the support of Tib. ས་འཛིན་ལུ་གཏེར་དང་བཅས་འཛིན་མ་ནི.

,, 158 c-d ,, तीक्ष्णचित्ताः and प्रदत्ताः for तीक्ष्णचित्तः and प्रदत्तः respectively. See A.K. III. 156 and 161.

,, 161 a ,, ०धैर्यं for धैर्यम्.

,, 161 b ,, तीव्र० for तीव्र०.

,, 161 c ,, ०दत्ते- (Ed. ०दत्तेः) for ०दत्तैः.

,, 161 d ,, विप्राः for विप्राः.

,, 162 a ,, ०दुःखं for ०दुःखम्.

,, 162 c ,, एवंविधै० for एवम्विध०.

,, 163 c ,, कलयापि (ཤ་ལང་) माभूद् for कलयामि माभूत्.

,, 164 c ,, स यथौ प्रहर्षं (དེ་ཇེ་རབ་དགར་ཐུར) for प्रययौ सहर्षः or सहर्षं (Ed.).

,, 165 c ,, श्लोकं for श्लोकम्.

,, 166 a ,, श्रथिव्यां for श्रथिव्याम्.

,, 167 c ,, तद्बोधि० for तद्बोधि०.

,, 168 a ,, ०संज्ञं for ०संज्ञम्.

,, 168 c ,, ०गौतमाद्या for गौतमाद्याः.

,, 169 a ,, པདྨ་ལྡན (=पद्मावती) for པད་ལྡན.

,, 169 d ,, बाल० for बाल०.

,, 170 a ,, चारणानां for चारणानाम्.

Verse, 171 c Read ཚེགཅུཝं for ཚེཡུཝ.

,, 171 d ,, ཡངདཀ for ཡངངཀ.

,, 172 c ,, སཱརྠལཝཱབྷིཡུཏྟཻ-(རངངཻཏ etc.) for སཱརྠལཝཱབྷིཡུཏྟཻཿ.

,, 172 d ,, ཥྛཱཡཱ॰ for ཆཱཡཱ॰.

,, 173 a ,, ॰जीवितोऽयं for ॰जीवितोऽयम्.

,, 173 c ,, ससौरभ्यिक्ष्म॰ for मसौरभ्यिक्ष्म॰.

,, 174 a ,, जन्तो- for जन्तोः.

,, 174 b ,, र्न for न.

,, 175 c ,, ॰व्रतानां for ॰व्रतानाम्.

,, 176 c ,, ॰चक्षु- for ॰चक्षुः.

,, 176 d ,, र्मुनि॰ for मुनि॰.

,, 177 c ,, भूमि- for ॰भूमिः.

,, 177 d ,, स्तनु॰ for तनु॰.

,, 178 a ,, ཀྱིད for ཀྱིངཿ.

,, 178 d ,, གཀོད for གཀོངཿ.

APPENDIX II

Necessary changes effected owing to *Sandhi* and corrections of punctuations have not been noted here.

READINGS IN THE ORIGINAL EDITION		READINGS CHANGED IN THE REVISED REPRINT
	Third Pallava	
Verse, 178 a	चयं	चयः
,, 185 a	प्रमुक्ता	प्रयुक्ता (རབ་བསྒྲུབ)
,, 189 d	खपुत्रैः	सपुत्रः (སྲས་བཅས): cf. न राजपुत्रः षष्ठते ; A.K. III. 187.
,, 190 a	यदे'ख्रन	यदेन'ख्रन (सत्यवान्)
,, 190 b	०पिच्छितराज्यः	०विच्छितराज्यः (ཀུལ་སྲིད་བཟུང་ཞིང་)
	Fourth Pallava	
Verse, 1 c	या'ख्रुन	या'ख्रुन (कर्पूर०)
,, 1 d	तत्फलम्	तत् फलम्
,, 3 a	यख्रुन'	यख्रुन' (अवतः)
,, 4 d	यान'पो	यान'पोस (येन)
,, 7 c-d	यस्य षष्टिसहस्राणि कलत्रं सुदृशामभूत्: the construction appears anomalous.	
,, 11 d	ङे	ङे (सा)
,, 13 a	ङस'ङु	ङस'ङुस (कालेन)
,, 14 b	०साम्राज्यरत्नणे	०साम्राज्यलक्षणम् (ཀུལ་འཁོར་མཆོག) : cf. the reading of the xylograph in footnote, 1, A.K., p. 127.
,, 14 c	०चीरा	०चीराः
,, 14 d	मूर्त्तम्	मूर्त्तिम् (གཟུགས)

APPENDIX

		READINGS IN THE ORIGINAL EDITION	READINGS CHANGED IN THE REVISED REPRINT
Verse,	21 d	भूभुजाम्	भुजानाम् (དཔུང་པ)
,,	23 a	भुवनातप०	भुवनचाप० (སྐྱེ་བསྲུང་)
,,	33 b	कर्णज्वरक्षते रते	कर्णापायक्षते परम् (རྣ་བར་མཆེས་ཏུ་གཏོང་བ་དག). Cf. the reading of the xylograph in footnote, 1, A.K., p. 131.
,,	33 c	अभिसम्बद्धमानाय	अतिसंवर्धमानाय (ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་རྒྱས་ཤིང་ལ)
,,	40 b	वक्षेन	वनेन (ནགས་ཀྱིས)
,,	50 a	ग्रन्थैर्दुर्	ग्रन्थैर्दुर् (गोदानीयम्)
,,	52 c-d	नीलजलदव्यस्ता(:)	नीलजलदैर्व्याप्ता(:) (སྔོན་སྤྲིན་གྱིས་ ... རབ་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར)
,,	53 d	०सद्मद्	०भद्मद् (སྦྲང་རྩ)
,,	54 c	पृङ्गप्रभावक्षि०	पिङ्गप्रभावक्षी० (སེར་སྐྱའི་ཙོད་ཀྱིས་འཕྲི་ཤིང་གི)
,,	54 d	ऊँगाश्च्यै	ऊँगाश्च्यैस
,,	55 a-b	कोप इत्युक्ता शापाग्निं विसिस्रुक्षया	कोपादित्युक्ता शापाग्निविसिस्रुक्षया. Cf. Tibetan version.
,,	58 c-d	मोहसंविन्मयस्येव * * * विभवौ मदः with a footnote: Three letters are wanting in this line, the equivalents of which are not traceable.	मोहः संविन्मयस्येव विभवप्रभवो मदः (འཇིག་པ་ཤེས་རབ་ཀུན་བཏུས་པ་ ... ཡང་དག་རིག་པ་ཉིད་སྐུག་བཞིན)
,,	59 c	द्वषभयोगात्	द्वषसंयोगाद्
,,	68 c	यङ्ग (*Sic*)	यद्गुयश (विद्वषे)
,,	69 b	यगश्च	यगद
,,	72 b	प्रक्षातोदकनिस्रिताः	प्रक्षातोदकनिःस्रुताः (རྣ་མཆོག་ཡངས་ལས་རྒྱུང་བའི)
,,	72 d	सुरमाल्याधराभिधाः	सुरा माल्याधराभिधाः (འཕྲེང་འཛིན་ཞེས་བའི་ལྷ་དང་མི)

		READINGS IN THE ORIGINAL EDITION	READINGS CHANGED IN THE REVISED REPRINT
Verse,	76 d	प्रभावोड्डासिताम्बराम्	खभासोड्डासिताम्बराम् (མཁའ་ཀྱི་རང་བོད་ཀྱིས་གསལ་བ)
,,	91 a	पदोयं	उदयः (མངོན་པར་འཆར)
,,	95 c	पुण्योचितचार	पुण्योचिताचारा(ः) (བསོད་ནམས་དེས་ཡའི་གུན་སྤྱོད་ལྟར)
,,	98 a-b	तत्पराक्रमविश्वस्तसमस्त-सुरमण्डलः	तत्पराक्रमविध्वस्तसमस्तासुरमण्डलः (ལྷ་མིན་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ནི། དེ་ཡི་ཚ་རོལ་གཞོན་པས་ཟམས)
,,	99 d	भुजच्छायोपजीवित्वत्	भुजच्छायोपजीविनः (དགྲ་ཡའི་གྲིབ་མས་ཟེར་འཚོ་ཀུམས)
,,	100 b	སྒྲོས་པ	ཉོས་པ (क्रीत)
,,	102 d	ཟིལ་མནོན	ཟིལ་གནོན (अभिभूत)
,,	103 b	དགྲུངས་པ	དགྲུང་པ (बाङ्ग)
,,	103 c	དེ་ལས	དེ་སྐད (तत्): this is the reading of the Narthang xylograph. དེ་ལས had better be retained.
,,	103 c	གྱིས	གྱི
,,	103 d	བག་འགྲུམ	བག་འགྲུམས (विडम्बना)
,,	104 a-b	सुरपतिप्रभावोऽनुभवामि कम्	सुरपतिः प्रभावान्न भवामि किम् (ལྷག་དབང་དུ། མཐུ་ཡིས་འགྱུར་བ་མིན་པ་ཅི)
,,	107 b	ངོགས	ངོགས (तद)
,,	108 a-b	प्रमदा विपदां दूतिः दुःसङ्गा मद्दतामपि	प्रमादो विपदां दुतः दुःसङ्गो मद्दतामपि (བག་མེད་ཀུན་ཡའི་ཚོ་རྒ་ནི། ཀེ་ནས་གྱིས་གྱང་བཙོད་པར་དཀའ). རིགས་ནི་རྒས་པ་ཉིད་གྱི་སྐད suggests कुलस्योन्मूलनायैव.
,,	109 c	पपातावित्रस्त०	पपात विस्रस्त० (ལྷུང་སྟེ ••• རྣམ་ལྷུང་ཞིང་)
,,	110 c	རྣམ་སྐད་གིས	རྣམ་སྡང་གིས (विद्वेषः)
,,	112 d	स्पृहनी	स्पृहणीयं
,,	119 c	ཅདེ	དེ (सा)
,,	120 b	པ्रेत्य	प्रीत्या (དགོས་པ་ཡིས)
Colophon		སེམས་ས	སེམས
			Fifth Pallava
p. 154, l. 2		ཟླ་བོད	ཟླ་བའི་བོད (चन्द्रप्रभ)

पञ्चमः पल्लवः ।

चन्द्रप्रभावदानम् ।

दुग्धाब्धिर्विबुधार्थनातिविधुरः क्षुब्धश्चकम्पे चिरं
कम्पन्ते च निसर्गतः किल फलोत्सर्गेषु कल्पद्रुमाः ।
एकः कोऽपि स जायते तनुशतैरभ्यस्तदानस्थितिः
निष्कम्पः पुलकोत्करं वहति यः कायं प्रदानेष्वपि ॥ १ ॥

अस्ति कैलाशहासिन्यामुत्तरस्यामनुत्तरा ।
दिशि भद्रशिला नाम भुवनाभरणं पुरी ॥ २ ॥

यस्यां सितयशःपुष्पाः सफलाः सर्व्वसम्पदः ।
दानोद्यानलताः प्रीत्यै बभूवुः पुरवासिनाम् ॥ ३ ॥

यच्च चिपुरजिन्नेत्रशिखिचञ्चो मनोभवः ।
अबलाभिश्चलकीकृभ्रूभङ्गैरेव रक्ष्यते ॥ ४ ॥

གང་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པའི་འཕྲེང། མྱ་ངྷི་ཆོགས་ཀབ་འབར་གསལ་མཛེས།
སྐུན་པོ་རྩེ་ཡི་འཕྲེང་བ་ཞིག། བྱིས་པའི་གྲུ་སྐད་འཕྲོ་བ་བཞིན། 5

དེར་ཤི་དཔལ་ལྡན་ཚུལ་བའི་འོད། སངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར།
ཉིན་མོའི་ཚུལ་འོད་ཟེར་ཁྱབ་པ་ཡིས། གང་ཞིག་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བཞིན་བྱས། 6

གང་གིས་ལུས་འོད་ཟེར་ཚུལ་ཉ་ཡི། འོད་ལྡན་རྩེ་གསལ་ཐོས་ཤིང་ཐོས།
གང་ཞིག་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བཞིན་བྱས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིད་ལ་ཉམས་ཏུ་ལེན། 7

འདི་མཐོང་ཉིད་ན་བྱུང་སྐད་ཅིམས། འོད་པའི་རིམས་ནི་བསྟེན་འགྱུར་ཞེས།
མཁའ་ལ་གདུགས་ཀྱི་རྒྱལ་དག་གིས། དེ་ཤི་ཉིད་ལས་བསྒྲིམས་པ་བཞིག། 8

དམ་པའི་མཛོད་ན་གནས་པའི་དཔལ། དོག་ཏུ་འདི་ཡིས་རབ་སྟེན་ཞེས།
གང་ཞིག་མཐོང་ལ་ཐོས་ཤིང་ཡིད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིད་ལ་བཞིན་བྱས། 9

སྟེ་ཡི་ང་བྱེལ་རབ་བཏང་ནས། གཏོང་བ་དཀར་བའི་དཔལ་བྱིས་དཔལ།
གདུགས་ལ་གཙུག་ཏོར་ཡང་རབ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བཞིན་བྱས། 10

དེ་ཡི་འབྱོར་པ་དུལ་བ་ཡིས། དཔལ་བྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཏེའུ་མཛེས།
གཞུ་སྣུམ་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ་ཞིང་། ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བཞིན་བྱས། 11

སྟོང་ཐུག་བཞི་བཅུ་དག་དང་ནི། བཀྱེ་ཐུག་དག་གི་ལོ་རྩིས་ཀྱང་།
ལུས་ཅན་རྩིས་ཀྱི་ཆོར་གྱུར་པ། དེ་དུས་རྩོད་ལས་ཐར་བ་སྟེ། 12

मुक्ताजालोज्ज्वला यच्च भाति हेमगृहावली ।
मेरोः शिखरमालेव विस्फुरत्स्फीततारका ॥ ५ ॥

तस्यां चन्द्रप्रभः श्रीमानभूत् भूमिभृतां वरः ।
कैलाश इव यः कान्त्या चकार दिनचन्द्रिकाम् ॥ ६ ॥

यस्य देहप्रभापूरैः पूर्णेन्दुद्युतिहारिभिः ।
निशासु दीपकाभासु नाभूत् स्नेहगुणक्षयः ॥ ७ ॥

स्मरज्वरं भजन्तेऽस्य दर्शनेनैव तारकाः ।
इति छद्मच्छलादस्य छादितं खमिवेन्दुना ॥ ८ ॥

प्रदिशत्येष सततं श्रियं सत्कोशसंश्रयाम् ।
इति तद्दर्शनेनैव संकोचं प्राप पद्मिनी ॥ ९ ॥

सेनाहंकारमुत्सृज्य त्यागशुभ्रश्रिया श्रियः ।
निर्दिष्टाः छत्रमुकुटप्रकटाः पुरवासिनाम् ॥ १० ॥

मुमुभे विभवस्तस्य पुण्यालङ्करणोन्नतेः ।
आरोहति परां कोटीं नम्रस्य धनुषो गुणः ॥ ११ ॥

चत्वारिंशत्सहस्राणि वत्सराणां शतानि च ।
बभूव देहिनामायुस्तस्य काले कलिद्विषः ॥ १२ ॥

འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་ཡས་ལྷག་པའི་དཔལ། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གང་བ་དག། སྡུང་ཕྲག་དྲུག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར། 13

མཆོད་སྤྲིན་བྱེད་པོ་དེ་ཡི་དཔལ། གྲགས་པའི་ཕྲིག་ལེ་བསོད་ནམས་བགྱི།
མཆོད་སྤྲིན་དུ་བའི་འབྲི་ཤིང་དག། འབྱོག་པས་གཡོ་བའི་ལན་བྱ་མཛེས། 14

དེ་ཡི་བློན་པོ་ཟླ་ཆེན་པོ། རབ་འབར་ཟླ་བའི་སྣང་བ་བཞིན།
ཕུན་ཚོགས་ཀུ་མུད་ལྡན་པ་ནི། དཔག་དུ་མེམ་པར་གྱུར་བགྱིད་གྱུར། 15

གཡོ་མེད་མཆོག་མ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བ་དན་གྱེལ་སྲིད་རྒྱ་གཏེར་བྱི།
རྣ་བའི་འཇིམ་པ་གང་གིས། གཟི་ཅིའི་བསྟན་པ་རོལ་བསྒྲུབ། 16

དེ་ཡི་བློན་པོའི་ཟླ་བོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་ཡི་ཁུངས།
བཟོད་པ་གཞན་ཡང་བྱང་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་པོ་ལྟ་བ་བཞིན། 17

གང་ཞིག་ཕུང་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། མ་ཕྱེ་གློར་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱིས།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དག། སྨྲུལ་གྱི་དུག་བཞིན་བཏང་གྱུར། 18

བློན་པོ་དེ་ཡི་མི་བདག་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་བགྱིན་པ།
ཤེས་བྱ་དམ་པས་ཡོན་དག་དང་། ཡོན་དག་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་བཞིན། 19

བྱས་ཤེས་བྱང་བའི་རྩེ་པོ་དང་། དམ་པའི་གསོག་ནི་རབ་གྲུབ་པ།
ལེགས་བྱས་ལས་སྐྱེས་ཁོར་ཡུག་ཅི། ཟློག་པའི་ཡིན་ཀྱང་དེ་བགྱིན་པ། 20

तस्य षष्टिसहस्राणि पुरीणां पूर्णसम्पदाम्।
बभूवुर्लोकपालस्य लोकपालाधिकश्रियः ॥ १३ ॥

यज्ञानः कीर्तितिलकास्तस्य पुण्यविभूषणाः।
यज्ञधूमलताभङ्गैः बभुर्लोलालकाः स्त्रियः ॥ १४ ॥

तस्य सम्पत्कुमुदिनीविकासेन सदोदितः।
अभूत् मन्त्री महाचन्द्रश्चन्द्रलोक इवोज्ज्वलः ॥ १५ ॥

येन निश्चललक्ष्मेण प्रभोः प्रज्ञापताकया।
राज्याधिकर्णधारेण पारमुत्तरितं यशः ॥ १६ ॥

महीधराभिधश्चासौ बभूवामात्यकुञ्जरः।
भूमिभारसहस्तस्य दिङ्नाग इव पञ्चमः ॥ १७ ॥

मन्त्रणाभिन्नमन्त्रस्य यस्य नीतिबृहस्पतेः।
त्याजिताः प्रतिसामन्ताः शौर्यं विषमिवाहयः ॥ १८ ॥

तेनामात्येन स नृपः स च राज्ञा विभूषितः।
गुणः सत्पुरुषेणेव गुणेनेव च सज्जनः ॥ १९ ॥

कृतज्ञः सरलः स्वामी सत्भृत्यो भक्तिनिर्भरः।
सुकृतप्रभवेणैव भाग्ययोगेन लभ्यते ॥ २० ॥

རྗེ་ཡི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ནང། གང་གི་ཡོན་དུན་ཤེས་པས་རིག།
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཐུབ་ཆོགས་ཀུན། རིང་དུ་འབྲུམ་པའི་ངམ་གསོ་ཡིན། 21

སྤྱིན་ལ་ཞེན་པས་སྡུག་བསྔལ་གི། འཇིག་འགྱུར་གང་གི་འབྲས་བུ་ཅན།
བློན་པོ་གཞན་དང་ཤིས་པ་ཡིས། མཚན་མོ་ཆགས་པར་གྱུར། 22

མཆོག་མ་ངན་པར་རབ་བྱུང་བ། མཐོང་བས་རིགས་པར་གྱུར་དེ་དག།
དཀའ་དུ་ཞི་དང་ཤིས་པ་ཡིས། ལས་ཀྱིམས་དག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར། 23

སྐྱ་ཆོགས་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ། དཀའ་ཐུབ་ཆགས་ཏ་བྱང་ཆེ།
འདི་ཀིམས་ཀྱང་ནི་ཤེས་པ་ཡིས། མཐོང་བས་ཡིད་དམན་དེ་དག་བརྗོད། 24

བར་དེར་སྐྱེ་བོ་སྡུ་མ་ཀི། ཚོང་ས་པའི་སྤྱིན་བོ་ཚོང་ས་པའི་གཉེན།
མ་རྟོགས་བཟོད་དཀའ་སྐྱེ་བོ་ངག། ཐུག་རིང་ཐེག་པ་ཡིས་རྣམ་གྲོལ། 25

གྲོལ་བོའི་ཡོན་དན་ཀྱང་རབ་འབར། སྤྱིན་པས་རབ་བསྐྱེད་བྱགས་ཏ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཐེབས།
ཡོན་དན་མེད་དེ་ཡོན་དན་ལ། སྡུང་བའི་གཏུང་བས་ཡང་དག་བསམས། 26

ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཧུད་མི་བདག་འདིའི། བྱགས་པ་མཁའ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ།
གྱུབ་པ་དྲི་ཟ་ཆོག་མངའ་ཡི། བྱད་མདེ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྲོགས་པར་གྱུར། 27

དེ་ཡི་ཡོན་དན་བསྟོད་པའི་ཁབ། དཔག་ཏུ་བདག་གི་ཧོར་ཞུགས།
རྟེ་བྱ་ཡོན་དན་གྱིས་མཐོ་གཞན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་མི་བཟོད། 28

इयमेव चिरभ्रान्तिविश्रान्तिः सर्व्वसम्पदाम्।
यत् गुणज्ञतया वेत्ति स्वामिसत्पुरुषान्तरम् ॥ २१ ॥

तौ कदाचिद्दृशतुः स्वप्नमन्ये च मन्त्रिणः।
क्षयो यस्य फलं दानव्यसनेन महीपतेः ॥ २२ ॥

तौ दृष्ट्वा दुर्निमित्तानि प्रादुर्भूतानि शंकितौ।
व्यग्रौ बभूवतुर्नित्यं शान्तिस्वस्तिककर्म्मसु ॥ २३ ॥

निमित्तदर्शनोद्विग्नास्तपोवनगता अपि।
विश्वामित्रप्रभृतयः स्वामीत्युचुर्महर्षयः ॥ २४ ॥

अचान्तरे ब्रह्मबन्धुः प्राग्जन्मब्रह्मराक्षसः।
रौद्राक्षो नाम मात्सर्य्यक्रौर्य्यदौर्जन्यदुःसहः ॥ २५ ॥

श्रुत्वा दानोद्भवां कीर्त्तिं राज्ञः सर्व्वगुणोज्ज्वलाम्।
निर्गुणः स गुणद्वेषी सन्तप्तः समचिन्तयत् ॥ २६ ॥

अहो बतास्य नृपतेर्गीयते गगने यशः।
अनिशं सिद्धगन्धर्व्वगीर्व्वाणललनागणैः ॥ २७ ॥

सदा विशन्ति मे कर्णं तद्गुणस्तुतिसञ्चयः।
किं करोमि प्रकृत्यैव सहे नान्यगुणोन्नतिम्[1] ॥ २८ ॥

---

१ Orig. नान्यस्य गुणोन्नतिम्।

དེས་ན་སྨིག་པའི་ངང་ཙམ་དེའི། སྨིག་པས་བསྒྲུབས་པའི་གྲགས་པ་དག།
ཕྱིག་ནས་མགོ་སྐྱོང་དགག་པ་ཡིན། ཉམས་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས། 29

གལ་ཏེ་མགོ་བོ་མི་སྡེར་ན། སྨིག་པས་བསྐྱང་བའི་གྲགས་ཉམས་འགྱུར།
ཅི་སྡེ་སྡེར་ན་བདག་གི་ནི། ཁེ་སྣང་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྱུར། 30

དེ་སྐྱེར་ཡུག་རིང་བསམས་ནས་གི། རྨི་སྐྱང་རི་ཁྲབས་མཐོང་གནས་པ།
གཡོ་བློན་མ་རྟངས་དྲག་པོ་དེ། བཟང་པོའི་བྲག་དུ་སོང་བར་བྱུར། 31

མིག་འཕྲལ་སྒྲོར་བ་མཆོད་བྱེད་ཅིང། འཇིགས་རུང་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་དག།
ལྷས་ངན་ལྡེ་བྱའི་མི་བསྒྲུབ་པས། སུ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་མི་བྱེད། 32

སྒྲིབ་པའི་ནགས་འདིར་རོག་དུ་གི། ཡོན་དགའ་སྐྱོན་བྱིས་ཡང་དག་གང།
དཔག་བསམས་ཤིང་ཆེན་ཤེས་རབ་སྐྱེས་དེ། དུག་གི་ཤིང་ནོམས་སྐྱེས་པར་བྱུར། 33

མ་ལྷུས་ཉམས་པ་མཆོད་བྱེད་ཅིང། འཇིགས་རུང་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་དག།
ལྷས་ངན་ལྡེ་བྱའི་མི་བསྒྲུབ་སྟེ། སུ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་མི་བྱེད། 34

ཡོན་དགའ་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་བྱིས། དགྲར་བྱུང་རབ་གསལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
སྐྱོན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བསྒྲུབ་དང། རབ་རིབ་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི། 35

ལེགས་པ་ནོམས་ཀྱི་ཡིད་གཏུགས་འཇོམས། ནོམ་པར་སྣང་བའི་དུག་བཟློད་དཀའ།
ལོག་རྟ་རིང་སྐྱེ་བོ་མི་བསྒྲུབ་སྟེ། འཇིགས་སུ་རྩང་བ་སུ་ཡིས་སྟེ། 36

तत् गत्वा दानशौलस्य तस्य दानार्जितं यशः ।
करोम्येष शिरोयाच्ञाप्रतिषेधेन खण्डितम् ॥ २९ ॥

यशस्त्याज्यते दानोत्थं शिरश्चेन्न प्रदास्यति ।
अथ दास्यति विद्वेषप्रशान्तिर्मे भविष्यति ॥ ३० ॥

इति सञ्चित्य सुचिरं स क्रौर्यकठिनः शठः ।
गन्धमादनपादान्तवासी भद्रशिलां ययौ ॥ ३१ ॥

इन्द्रजालप्रयोगज्ञः स कृत्वा प्रशमोचितम् ।
वेशं कलुषसंकल्पः पुरीं प्राप महीपतेः ॥ ३२ ॥

अस्मिन् भवने नित्यं गुणदोषसमाकुले ।
कल्पवृक्षाः प्रजायन्ते जायन्ते च विषद्रुमाः ॥ ३३ ॥

अशेषनाशपिशुनैर्घोरसन्त्रासकारिभिः ।
दुर्निमित्तैरिव खलैः खेदः कस्य न दीयते ॥ ३४ ॥

गुणद्वेषः प्रकृत्यैव प्रकाशपरिपन्थिनः ।
दोषाश्रयस्य को भेदः खलस्य तिमिरस्य च ॥ ३५ ॥

स्वच्छन्दघाती साधूनां विद्वेषविषदुःसहः ।
दीर्घपक्षः खलव्यालकरालः केन निर्मितः ॥ ३६ ॥

གསོང་ཁྲེར་དེར་ནི་རབ་ཤུགས་མེད། གསོང་ཁྲེར་ལྷ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ།
སྐྱག་བའི་མིག་ནི་གཤོ་བ་ཡིས། ཤ་སྐྱོང་ཁ་ནི་མངོན་ཐྲོག་སྐྱེས། 37

ཚངས་བའི་གཉེན་ནི་མགོ་སྐྱོང་ཡ། འདི་ནི་ཁྲོད་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ནི།
འཚོ་བའི་འཚོ་བ་ཁྲེད་ཀྱིས་ནི། འཆོ་བ་གཅོད་ཐུབ་འདི་གཞོམ་བྱེད། 38

བདག་གིས་བཤམ་པ་དྲི་མ་ཅན། དེ་ནི་གསོང་ཁྲེར་སྐོ་རྩ་བཏགས།
དེ་མཐོང་བ་ན་བདག་གི་ཡིད། སྐྱག་ཅིང་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ཅོ། 39

འདི་སྐྱས་གསོང་ཁྲེར་ལྷ་མོ་ལ། སྐྱོང་བ་བགགས་པས་ཚངས་ཆ་དག།
རབ་སྐྱེས་བཞིན་རས་དམན་གྱུར་པའི། ཤ་སྐྱོང་གིས་ནི་རབ་དུ་སྐྱེས། 40

ལྷ་མོ་སྐྱོང་བ་མངོན་བྱེད་ཅིང་། འདི་ནི་ཁ་སྐྲག་ཏང་དུ་ཐོང་།
སྐྱོང་བའི་བསམ་པ་འཕྲས་མེད་བའི། ཤུགས་རིངས་བདག་གིས་ཅོང་མི་བཟོད། 41

སྐྱོང་བའི་དོན་གཉེར་ཆོམས་དོན་དུ། ལུས་ཉམས་བསོད་ནམས་རབ་དུ་ཐོབ།
གང་ཕྱིར་ལུས་ནི་དུས་བཞིའི་གྲང་། གཙང་ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན། 42

སྐྱོང་བ་རེ་བ་ཉམས་པ་དག། འདི་ཆོམས་མདུན་དུ་མི་བགྲོད་གང་།
དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་ལེགས་ཆོམས་ཀྱིན། འཆོ་བ་འགྲོ་བར་མཆོད་པར་འོས། 43

བདག་གི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། དགེ་བར་འོས་པ་བྱེད་ཀྱིས་མཛོད།
དེ་ཡི་བསམ་པ་ཆོམ་བཅོམ་པའི། གཏུང་བ་རྣུ་དུ་སྐྱེས་པར་མཛོད། 44

तस्मिन् प्रविष्टे नगरं रूपिणी पुरदेवता ।
उवाचाभ्येत्य भूपालं सन्त्रासतरलेक्षणा ॥ ३७ ॥

शिरोयाचक एष त्वां ब्रह्मबन्धुरुपागतः ।
वध्योऽसौ जीवितोच्छेदी जगतो जीवितस्य ते ॥ ३८ ॥

निरुद्धो नगरद्वारि स मया मलिनाशयः ।
मम तद्दर्शनचक्षुं[1] धृतिं न लभते मनः ॥ ३९ ॥

इति ब्रुवाणं भूपालः प्रोवाच पुरदेवताम् ।
अर्थिसंरोधसंजातलज्जया नमिताननः ॥ ४० ॥

देवि याच्ञाभियातोऽसौ प्रविशत्वनिवारितः ।
दीर्घोच्छ्वासं सहे नाहमाशावैफल्यमर्थिनः ॥ ४१ ॥

याच्ञाप्रणयिनामर्थैः पुण्यप्राप्तस्तनुव्ययः ।
युगसंख्यामपि स्थित्वा विपद्यन्ते हि देहिनः ॥ ४२ ॥

एतदेव सुजातानां पूज्यं जगति जीवितम् ।
यदेषामग्रतो याति नार्थी भग्नमनोरथः ॥ ४३ ॥

क्रियतामानुकूल्यं मे भवत्या कुशलोचितम् ।
आशाविघाते संतापस्तस्य तूर्णं निवार्यताम् ॥ ४४ ॥

---

१ "ममदर्शने चक्षुम्" ।

དེ་སྐད་ར་བདག་ཆོག་ཐོབ་ནས། བཀོ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིས།
བསམ་པས་ཡིད་ནི་རབ་གདུང་བ། ལྷ་མོ་སྣང་བ་མིན་པར་བྱུང། 45

དེ་ནས་བྱ་བྱུ་ཅན་དེ་འོངས། མི་བསྡུག་སོགས་མེའི་སྡུག་ཚུལ་ཅན།
མི་བཟད་ཟང་ཐོའི་ཤིང་དག་ནི། སྡུག་ལ་ར་ངང་ཉིད་སྡུག་བ་མཉེན། 46

ལྷོང་ལ་སྐྱེ་ནི་རབ་ཕྱེ་བ། མི་བདག་ཁང་པ་དེར་འོངས་ལ།
ས་བདག་འཇིག་ཐལ་འཇིགས་པ་ཡིས། ས་འཇིག་དང་བཅས་འདོར་བར་བྱུང། 47

སྐྱ་གཅན་བཉིག་དུ་གདོང་བའི། མི་དབང་ལྷ་བའི་ཟུང་དུ་འོངས།
མི་ཤིས་དོན་བཉིས་ཤིས་པ་ནི། བཙོད་པ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས། 48

བྱོན་པོ་དག་གྱུར་གཉིས་སྐྱེས་བདག། དབེན་པར་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་པོ།
སྐྱོང་བ་ཀུན་གྱི་ལྷ་ཡི་ཤིང། ཁྲོད་ཅན་འདོད་པ་ཐོབ་ཕྱིར་འོངས། 49

དོགས་ཏུ་གང་གིས་གཟིགས་པ་བདུད་རྩིའི་ཚར་ཆེན་མིད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་གྲོགས།
བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲིའི་རྟོལ་ནོམས་རབ་སེལ་ཆུ་བོ་བློ་གྲོས་སྤྱན་གསལ་ཀྱིས་གཟིར་མ། 50
དཔལ་འབྱོར་དྲི་མེད་སྤྱིལ་པའི་ཆུ་ནི་མངོན་འཕོར་ཆོག་ནི་བདེན་ཞིང་རིགས་པར་ལྡན།
འགྲོ་བ་ནོམས་ཀྱི་གཉེན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟབ་པ་ཡིག།

འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་མགོ་ཡིས་ནི། བདག་གིས་འཇུབ་རེས་འགའ་ཡིས་སྐྱས།
ད་ནི་ཕྱིག་མཛོད་ཁྱོད་ལས་གཞན། རྟོག་ཅིང་ཐོས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། 51

इति भूमिस्थतः श्रुत्वा वचो निश्चलनिश्चयम् ।
जगामादर्शनं देवी चिन्तासन्तापमानसा ॥ ४५ ॥

अथाययौ स कुटिलः खलः ककचचेष्टितः ।
दारुणः सरलस्यैव छेदाय स्वयमुद्यतः ॥ ४६ ॥

तस्मिन्नृपगृहं प्राप्ते विवृतद्वारमर्थिनाम् ।
भूर्भूपतिक्षयभयाच्चकम्पे सधराधरा ॥ ४७ ॥

नरेन्द्रचन्द्रमासाद्य स राहुरिव दुर्मुखः ।
समभ्यधादिधाय प्रागशिवार्थामिवाशिषम् ॥ ४८ ॥

स्वस्ति राजन् द्विजन्मा हि विजने सिद्धिसाधकः ।
प्राप्तस्तामौषधिप्राप्यै सर्व्वार्थिसुरपादपम् ॥ ४९ ॥

दृष्टिर्दृष्टिरिवामृतस्य महती सौजन्यमिदं मनः
क्षान्तिः क्रोधरजःप्रमार्जननदी दुःखार्त्तमाता मतिः ।
लक्ष्मीर्दानजलाभिषेकविमला सत्योपयुक्तं वचः
नित्यं यस्य स एक एव हि भवान् जातो जगद्बान्धवः ॥ ५० ॥

सिद्धये कथितं कैश्चिच्चक्रवर्त्तिशिरो मम ।
दीयतां तत् त्वदन्यो वा दातुं शक्नोति कः परः ॥ ५१ ॥

གསལ་བའི་དོན་སྟེར་ཡིད་བཞིན་ནོར། དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟ་སོགས་ཀྱང་ལ་སོགས་ཤིན་དུ་ཕྱིར། 52
དེ་ཡི་དེ་བཟློད་མི་བདག་ཉིད་ཆེ། མིག་གཡོ་ཡངས་པའི་བསམ་པ་ཅན། 53
ལྷོང་བ་གཞན་གྱིས་དེ་བསྟན་དག་ཏུ་ཉན། ཐོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། 54
བདག་སྐྱོག་ཤ་རོམ་དོན་དུ་ནི། ཆགས་ཞིག་ཡངས་འགྱུར་ཞེས་རྟོག། 55
ཐར་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་དེ་བསླང་སཱ་. འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མ་ཡིན། 56
ཤ་སྟྲེག་སྐྱིང་སྟེབས་ལེགས་ལྷུག་པ། རབ་དགའ་ལྷུག་པས་འདི་བཟློད་ཆོ། 57
རྩེ་གོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོས་དང་ཡོ། རང་གི་སྐོག་ནི་བསྲུང་བ་ཉིད། 58
འགྲོ་བར་ཁྲོད་ནི་འཆོ་བ་ན། སྐྲག་ཚགས་ཐམས་ཅད་འཆོ་བར་འགྱུར། 59
གང་ཕྱིར་ཁྲོད་ལུས་ཀུན་གྱི་གཞི། མགོ་བོ་སྐྱུགས་བར་མི་འཚེས་སོ། 60
རིག་ཅེན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མགོ། བྲམ་ཟེ་འདི་ལ་སྐྱུགས་བར་མཛོད། 61

सन्ति स्पष्टार्थदाश्चिन्तामणिकल्पद्रुमादयः ।
दुर्लभार्थप्रदातारो विरलास्तु भवद्विधाः ॥ ५२ ॥

इत्युक्ते तेन नृपतिर्निष्क्रम्यविपुलाशयः ।
आर्थिसन्दर्शनानन्दनिर्भरस्तमभाषत ॥ ५३ ॥

धन्योऽहं यस्य मे ब्रह्मन्नर्थिनामर्थसिद्धये ।
निर्विकल्पोपकरणं व्ययं याति सुजीवितम् ॥ ५४ ॥

कदा प्राणाः परार्थे मे प्रयान्तीति मनोरथः ।
किमेतानि न पुण्यानि प्रार्थ्यन्ते ते यदि त्वया ॥ ५५ ॥

अहोपकरणसिद्धौ श्लाघ्यं मे गृह्यतां शिरः ।
तत्तदेव स्थिरं लोके यद्यदर्थिसमर्पितम् ॥ ५६ ॥

इत्युक्ते हर्षयुक्तेन भूभुजा सत्त्वशालिना ।
तमूचतुर्महामात्यौ महाचन्द्रमहीधरौ ॥ ५७ ॥

निजजीवितरक्षैव धर्मस्ते प्रथमः प्रभो ।
त्वयि जीवति जीवन्ति सर्वे जगति जन्तवः ॥ ५८ ॥

न दातुमर्हसि शिरः सर्वाधारं हि ते वपुः ।
दीयतां ब्राह्मणायास्मै हेमरत्नमयं शिरः ॥ ५९ ॥

ལྷོོང་བའི་དོན་མཐུན་རེ་བ་དག། གང་གི་དོན་ཀུན་གྲུབ་ཚེགས་པ།
དེ་དག་ཡང་དག་བསྒྲུབས་པ་ཡིས། ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 60

སྐྱེས་བའི་སེམས་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་འདིའི། ཚོམ་རྒོག་འདི་ཅི་འཇིགས་སུ་རུང།
གང་ཕྱིར་སྟོང་བའི་དཔག་བསམ་ལྗོང། ཆོ་བཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བྱ་མིག། 61

རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་མགོ་ཐོག་ནས། འདི་ནི་འགྲོ་འགྱུར་མགོ་ཡིས་ཅི།
བཀྲེས་པ་ཚོམས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཚོམ་པར་བཏེགས་ནས་བཀམ་བྱ་མིག། 62

བློན་པོའི་གཅོ་བོས་འདི་སྐྱས་ཆོ། རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མགོ།
དེ་ནི་བདག་གིས་འགྲུབ་པ་ལ། ཉེར་སྤྱོད་ཚོམས་སྐྱེས་སྐྱས། 63

དེ་ནས་ཆོོད་པས་མི་བདག་གིས། རབ་བཀྲིས་ཤིས་ཆེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།
མགོོང་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་བསྔལ་གྱིས། ཀུན་ནས་མཆི་མའི་གྲོགས་བཞིག། 64

ཤིན་ཅིག་དེ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་བའི། ཆོོད་པས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ཡི།
ཐོག་མས་ཏེ་མཐའ་དག་ཏུ། ཚོམ་པར་བཏེགས་ནས་བཀམ་བྱ་མིན། 65

གྲོལ་བོས་མགོོ་ནི་རབ་སྐྱེར་བ། ཆོས་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་བཀྲགས་ཏེ།
མཐོང་ནས་མི་བཟོད་ཐོག་པོ་ནི། དེ་དག་ལྷས་ནི་བཀང་བར་བྱས། 66

དེ་ནས་སྐྱེད་ཚལ་རིན་ཆེན་ནང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཡ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས།
རབ་གྲོས་ཅམ་པ་ཀ་ཉོག་དུ། མགོོ་པོ་གཅོད་དུ་ཡང་དག་ཤེགས། 67

सर्व्वार्थैरर्थिसार्थानां पूर्य्यन्ते यैर्मनोरथाः ।
तेषां संरक्षणेनैव सर्व्वं भवति रक्षितम् ॥ ६० ॥

संकल्पोऽयं द्विजस्यास्य क्रूरः कलुषचेतसः ।
मूलच्छेदोपजीव्यो हि न कल्पतरुरर्थिनाम् ॥ ६१ ॥

हेमरत्नशिरः प्राप्य यात्वेष शिरसास्य किम् ।
चिन्तामणिर्विनिष्प्रेश्यो भुज्यते न बुभुक्षितैः ॥ ६२ ॥

इत्युक्ते मन्त्रिमुख्याभ्यां हेमरत्नमयं शिरः ।
सिद्धो नैवोपयोग्यं तन्ममेति ब्राह्मणोऽब्रवीत् ॥ ६३ ॥

अथोन्मुमोच नृपतिर्मुकुटं मौक्तिकांशुभिः ।
शिरोविरहदुःखेन साश्रुधारामिवाभितः ॥ ६४ ॥

मुकुटानि क्षणे तस्मिन् निपेतुः पुरवासिनाम् ।
दिग्दाहोन्मुखतुल्याभिरुल्काभिः सह भूतले ॥ ६५ ॥

राज्ञा प्रदाने शिरसः सर्व्वथा परिकल्पिते ।
तौ चक्रतुस्तनुत्यागं मन्त्रिणौ द्रष्टुमक्षमौ ॥ ६६ ॥

रत्नगर्भमथोद्यानं प्रविश्य पृथिवीपतिः ।
उत्फुल्लचम्पकस्याधः शिरश्छेत्तुं समुद्ययौ ॥ ६७ ॥

སྐྱེད་མོས་ཚེམ་གྱི་ལྷས་མཐོང་ནས། མགོ་བོ་བཅོད་པར་བརྩོན་དེ་ལ།
བྱིལ་བོ་ཁྲབ་ཆོད་མ་མཇད་ཅེས། མྱ་ངན་དག་གིས་འཁྲིགས་པར་སྐྱེས། 68

འདོད་ལྷན་འབྲི་ཤིང་རབ་སྐྱེས་པ། ཟུང་བ་རྒྱས་ཆོགས་སྐྱ་དང་ནི།
ཡཱལ་འདབ་རབ་ཏུ་གསོ་བ་ཡིས། ལགས་པ་དག་གིས་བརྡེག་པ་བཞིན། 69

ནོམ་པར་བཏགས་པ་གསོ་མེད་དེས། སྐྱེད་ཚེམ་ལྷ་ཡང་དག་བྱས་ནས།
དེ མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི། སྨོན་ལམ་དག་དང་ལྡན་བར་བྱུང། 70

གྲོང་དང་རིན་ཅིན་དང་བཞིན་ཚལ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཟུང་འབྲེལ་མཐོ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཏེ། 71

བདག་གིས་བཏགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུས་བསྒྲུབས་པ།
དེ་ཡི་འབྲིང་བར་ལྷས་ཅན་ནོམས། འབྲིང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བྱོག། 72

དེ་ལྟར་དམིགས་ནས་མི་བདག་གིས། ཅོམ་པ་ཀ་ལིང་ལོ་མ་ལ།
སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་བཏགས་བཅད་ནས་མགོ། གཉིས་སྐྱེས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན། 73

དེ་ནས་མི་ཡི་བདག་ཏོག་ཉིང་སྟོབས་སྤྲོ་ཞིང་གསལ་བའི་སྐྱེས་ལམ་དང་།
གང་ཡང་དྲི་མེད་བསོད་ནམས་སྣང་བ་ཕྱོགས་མཐར་ནོམ་པར་འཕྲོ་བ་ཡིས།
རྣོང་བའི་སྐུད་ཆེན་ནོམ་པར་སེལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་འདུག་པ་བཏེག་དང་།
སྤྲིད་པར་གོམས་པའི་ངལ་བ་རབ་སེལ་འགྲོ་ལ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་བྱུང། 74

उद्यानदेवता दृष्ट्वा तं शिरश्छेत्तुमुद्यतम् ।
मा क्षथाः साहसं राजन्नित्युवाच शुचाकुला ॥ ६८ ॥

कम्पमानाः प्रलापिन्यस्तं मत्तालिकुलस्वनैः ।
न्यवारयन्नवलता बोलपल्लवपाणिभिः ॥ ६९ ॥

सोऽपि निश्चलसंकल्पः प्रसाद्योद्यानदेवताम् ।
विमलां बोधिमालम्ब्य बभूव प्रणिधानवान् ॥ ७० ॥

अस्मिन् रत्नमयोद्याने पुण्यराशिसमुन्नतम् ।
स्तूपमस्तु प्रशास्तुस्तु सत्त्वसन्तारणोचितम् ॥ ७१ ॥

यत्किञ्चिदर्जितं पुण्यं संकल्पेन मयामुना ।
भवन्तु तेन संसारे निःसंसाराः शरीरिणः ॥ ७२ ॥

ध्यात्वेति चम्पकतरोः शाखायां नृपतिः शिरः ।
बद्ध्वा कचकलापेन छित्त्वा प्रादात् द्विजन्मने ॥ ७३ ॥

अथ नरपतेः सत्त्वोत्साहस्फुटप्रणिधानतः
किमपि विमलैः पुण्यालोकैर्दिगन्तविसारिभिः ।
विगलितमहामोहौघान्तः श्रितः परिनिर्वृतिम्
प्रविरतभवाभ्यासायासः क्षणाद्भवज्जनः ॥ ७४ ॥

དེ་ལྟར་སྟོན་སྐྱེས་སྟྲོད་བའི་མཐའ། བ་ཤད་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱོལ་བ་ཡིས།
སྟྲོན་པ་དག་བའི་དམ་ཆོས་དག། དགེ་སྟྲོང་ཐོམས་ལ་བསྟན་པ་བསྐྲུབས། 75

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཐོབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའོ།།

इति प्राग्जन्मवृत्तान्तकथया भगवान् जिनः।
भिक्षूणां विदधे शुद्धदानसद्धर्मदेशनाम्॥ ७५॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां चन्द्रप्रभावदानं नाम पञ्चमः पल्लवः।

Chapter VI.

བ་དག་ནའི་གླིང་དུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཡང་འདབ་བྲག་པ།

~ཀཀ། །སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་བརྟེན་འགྱུར་བྱེ་ཆེའི་གནས།
དགེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱེང་སྡོམ་པོའམ་བྱེ་མཆོ་དང་།
སྐྱོ་བ་ཆེ་ལྷུག་ཏོམས་ནི་གཞན་དོན་ལ།

ཀྱེ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བཞིད་པ་ཡིན།

1

གང་ཞིག་མཁའ་སྐྱོག་རོ་བོ་སྟུག་བཅས་དག་ལ་རྟེ་དགས་བ་གམ་ལ་འཇོག་པ་ཡང་།
གང་དག་ཆུ་ཆོག་ཤེས་འབྲུག་ཅང་གྱེན་འབོད་བྱེ་མཆོ་དག་ལ་རོལ་པས་བ་ལང་རྩེས།
གང་ཡང་ཤག་ཤས་ཚལ་སྐྱག་པོའི་ཁྲོན་ལ་དགའ་བདེན་ཁང་པའི་ཐང་བཞིན་འགོད་
བྱེད་པ།
དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཅེ་ཤས་སྐྱེང་སྡོམ་ཀྱིས་བསྐྱབས་བྱེས་པའི་བརྟེན་འགྱུར་ནོས་
རྟེན་ཡིན།

2

སྡོམ་ནི་སངས་བྱེས་བཅོམ་ལྡན་འདས། མན་ངག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིས།
མཉན་ཡོད་གྲོང་ཁྱེར་པ་ནོམས་ཀྱིས། མི་ཤེས་ལས་སྐྱེས་སྐུན་པ་གསལ།

3

षष्ठः पल्लवः ।

वदरद्वीपयाचावदानम् ।

दानोद्यतानां पृथुवीर्य्यभाजां
शुद्धात्मनां सत्त्वमहोदधीनाम् ।
अहो महोत्साहवतां परार्थे
भवन्त्यचिन्त्यानि समाहितानि ॥ १ ॥

हर्म्यारोहणहेलया यदचलाः स्वभ्रैः सहाभ्रंलिहा
यद्वा गोष्पदलीलया जलभरक्षोभोद्धताः सिन्धवः ।
लङ्घन्ते भवनस्थलौकलनया ये चाटवीनां तटा-
स्तद्वैर्य्यस्य महात्मनां विलसतः सत्त्वोर्जितं स्फूर्जितम् ॥ २ ॥

पुरा हि भगवान् बुद्धः श्रावस्त्यां पुरवासिनाम् ।
उपदेशप्रकाशेन जहाराज्ञानजं तमः ॥ ३ ॥

དེ་ནི་ནམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དགེ་སློང་ཆོག་གིས་ཟོངས་བརྩེ་ཅིང་།
ཆོང་པའི་སྐྱེ་བོའི་རྩེས་འབྲང་བཅས། རང་ཉིད་ཀུན་ཞེན་གཅོད་བྱེད། 4

ཞོར་ཆེན་དོན་མཐུན་རྩེས་འབྲང་ཞིང་། ནགས་ཀྱི་ལེབ་ནས་གཅེར་ཀ་ཤི།
ཆོམ་ཀུན་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་གནས། སྤྱ་ལའི་ནགས་སུ་ཧོར་བསམས་པ། 5

སེམས་ཅན་ཐན་ཕན་དགེས བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ནི་སྟོན་ལ་གཤེགས་སུ་གཤུགས།
ཞོར་གྱི་ཕུང་པོས་བོང་བ་ཡི། དོན་མཐུན་ཕྱི་ནས་གཟུང་བྱ། 6

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། དེ་ཧོར་བཅོད་པ་མཁྱེན་གྱུར་ནས།
ཆོམ་འགྱུར་མི་མངའ་བཞིག་ཏུ་ནི། འདི་དག་ཅི་ཞེས་དེ་ལ་སྨྲས། 7

དེ་ཨིས་རབ་དང་དཔས་འཛོམ་པ་ཨིས། སྐྱང་བས་རབ་རིབ་བཅོམ་པ་བཞིག།
དེ་དག་གཏུག་པ་ཨོངས་བཏང་ཞིང་། སྐྱེན་པའི་ཆོག་གིས་ཤེས་སྐྱེས། 8

བཅོམ་ལྡན་འདག་ཅག་འཆོ་བ་འདི། སྐད་པར་འཛིན་པ་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས།
བླ་ངན་མ་ཨིན་ཞིང་ལས་མིན། གཞན་སྐྱང་མ་ཨིན་བྱིན་ལེན་མིན། 9

བདག་ཅག་གཏུག་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེལ་བྱེད་མཆེ་རྐེན་ཇི་ལྟར་སེལ། 10

དེས་ན་བདག་ཅག་འཆོ་བ་ནི། ཉམས་སྐྱང་མི་འོས་གཏན་ཚིག་ཏུ།
ཁྱོད་ནི་གཏོགས་ན་དོན་མཐུན་བྱེད། ཞོར་ནོམས་ཐམས་ཅད་བདག་ཅག་འཕྲོག། 11

भिक्षुसङ्घैः परिवृतः स कदाचिद्वणिग्जनैः।
कृतानुयात्रो मगधात् स्वयं चारिकया ययौ ॥ ४ ॥

महार्थसार्थानुगतं व्रजन्तं वनवर्त्मना।
तं दृष्ट्वा तस्करगणः शलाटव्यामचिन्तयत् ॥ ५ ॥

एष प्रयातु भगवान् पुरः सत्त्वहिते रतः।
पश्चात् सार्थं ग्रहीष्यामः पूर्णं द्रविणराशिभिः ॥ ६ ॥

भगवानथ सर्व्वज्ञस्तेषां ज्ञात्वा समाहितम्।
किमेतदिति तानूचे निर्व्विकारस्मितानंनः ॥ ७ ॥

ते तमूचुः परित्यज्य क्रौर्य्यं मधुरया गिरा।
तत्प्रसादस्मिताल्लोकैर्विनष्टतिमिरा इव ॥ ८ ॥

भगवन् जीविकास्माकं[1] निन्द्येयं कर्म्मनिर्म्मिता।
न मृतिर्न ऋषिर्नान्यरक्षणं न प्रतिग्रहः ॥ ९ ॥

सहजं क्रौर्य्यमस्माकं निसर्गकलुषात्मनाम्।
क्रियते किं स्वभावस्य देव तीक्ष्णाद्विकर्णिका ॥ १० ॥

तस्मान्न वृत्तिलोपो नः कर्त्तुमर्हसि गम्यताम्।
याते तु त्वयि सार्थस्य वयं सर्व्वार्थहारिणः ॥ ११ ॥

---

24 १ Orig. जीविता।

དེ་སྐད་དེ་དག་ཚོག་ཐོབ་ནས། སྟོབ་ཅེ་ཨོང་སུ་རྩོགས་པའི་ཕྱག་སྟ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནི། སྐད་ཅིག་ཁྱིམས་ལ་འཕྱང་བར་གྱུར། 12

དེ་ནས་དོན་མཐུན་ཞོང་ནོམས་ཀྱན། ཨོངས་བཀྲངས་དེ་དང་མཉམ་པ་ནི།
དེ་ཚེ་ཐོབ་པའི་གཏེར་དག་ལས། ཆོམ་ཀྱན་ཆོགས་ལ་དེ་ཡིས་བྱིན། 13

ཡང་གཡེགས་བྱོན་པས་ལམ་དུ་ནི། རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས།
དོན་མཐུན་སྒྲོལ་ཕྱིར་ཐོང་དེ་ཡིས་ནོར། ལག་རྩྭ་དེ་ནོམས་ལ་རབ་བྱིན། 14

ཡང་ནི་ལམ་དེ་ནས་འོང་ཕྱེ། རྩེས་སུ་འབྲང་དང་བཅས་དེ་ལ།
དེ་ཡི་ཟས་ནི་མཐྱོན་གཅིག་བའོ། བྱོ་གྲོས་ཆོམ་ཀྱན་ནོམས་ལ་བྱུང། 15

དམ་པ་མཐོང་བས་དྲི་བྱམ་དེ། ཡང་དག་ལ་ཤད་བས་དག་ལ་ཡང།
འབྱོགས་ལ་གོམས་པས་ཤེས་ལེགས་པའི་ལམ། ཟམ་སྟེགས་དག་ནས་འབྱོ་ཤུད་བྱུར།16

མི་དག་ཐམས་ཅད་ཨོངས་ཟད་ལས། དེ་ནོམས་འདོད་པ་དག་པ་ཀྱན།
དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས། དུང་བོར་གཟིགས་ཤས་མཁྱེན་པར་བྱུར། 17

དོན་སྒྲོད་པ་དང་དོན་མཐུན་དང་། བདོག་པ་གཏེར་དང་སྐྱེན་པར་སྐྲ།
བསྟུ་བའི་དངོས་པོར་བཞི་པོ་ལ། ངེས་པའི་བདག་ཉིད་གང་དག་དང་། 18

གང་ཞིག་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་ནོམས་ཀྱིས། ཚངས་པ་ཡི་ནི་གནས་བཞི་པོ།
སྐྱིང་རྩེ་དག་འ་བཀང་སྟོམས་དང་། བྱམས་པ་ཞིས་བྱ་ཨོངས་འཇོག་དང་། 19

इति तेषां वचः श्रुत्वा करुणापूर्णमानसः ।
हेलालोलायितमतिः बभूव भगवान् क्षणम् ॥ १२ ॥

ततः सार्थधनं सर्व्वं परिसङ्ख्याय तत्समम् ।
स ददौ चौरचक्राय तत्क्षणात्तनिधानतः ॥ १३ ॥

तद्विधेन क्रमेणैव पुनः पथि गतागतैः ।
षट्कृत्वः प्रददौ तेभ्यः सोऽर्थं सार्थस्य मुक्तये ॥ १४ ॥

पुनश्चोपगते तस्मिन् वर्त्मना तेन सानुगे ।
बभूव बुद्धिश्चौराणां तद्भोजननिमन्त्रणे ॥ १५ ॥

दृशा दिशन्ति वैमत्यं शुभं सम्भाषणेन च ।
व्रजन्ति सङ्गमाभ्यासैः सन्तः सन्मार्गसेतुताम् ॥ १६ ॥

तचातिर्यग्दृशा सर्व्वं सर्व्वाकुशलसंक्षयात् ।
तेषां समाहितं शुद्धं विदधे भगवान् जिनः ॥ १७ ॥

येषां संग्रहवस्तूनि चत्वारि नियतात्मनाम् ।
अर्थचर्य्या समानार्थभावस्त्यागः प्रियं वचः ॥ १८ ॥

येषां ब्रह्मविहाराश्च चत्वारः सत्त्वशालिनाम् ।
करुणा मुदितोपेक्षा मैत्री चेति परिग्रहः ॥ १९ ॥

མ་ཚགས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་མེད། མ་རྨོངས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཆོ།
གསུམ་གྱི་ཐུགས་ལ་ཞེན་པ་ཡིས། བདག་ཏུའང་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་། 20

སྡིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐབས་སྨོན་ཞིང་།
ཐབས་དང་སྟོབས་ལམ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྡོམས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐུགས། 21

ཡོངས་སྐྱོབས་དབང་ཕྱུག་པོ་གཅིག་ཏུ་དང་། དོག་ཏུ་གཉིས་མེད་གསུང་ཏིང་དང་།
རིག་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་ཞེས་པ་ཡིས། དྲི་མེད་བཞི་དང་ལེགས་པར་སྦྱོག། 22

ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་འབྱེད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཀྲ་བཅུད་ཏིང་སྟོག། 23

ཀུན་སྤྱོད་དགུས་དམན་གྱོལ་བ་ནི། སྡོམས་བཅུའི་བདག་ཏིད་ལྡན་དག་གིས།
འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། མི་མཁྱེན་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། 24

དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱིང་རྡེ་ཡིས། ཞལ་ལ་མགོས་གཏུགས་དེ་དག་ལ།
དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆགས་སྐྱེས་ལྡན་གྱི། དེ་ཡི་རྩས་ལ་ཞལ་གྱི་ཞབས། 25

དེ་མཐོང་སྨིག་པ་རྩད་གྱུར་པ། དེ་དག་གིས་མཉམ་དུ་ཕྱུང་།
དགེ་སློང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཡིས། རྩས་ཀུན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བླངས། 26

དེ་འོག་དེ་ཡི་སྐྱེས་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་ཐུར་མ་ཡིས།
དེ་དག་མིག་ནི་ཡང་དག་ཕྱེ། དེ་ཡི་ཐུགས་ལས་བའི་གནས་མཐོང་གྱུར། 27

येषां कुशलमूलानि सत्कानि[1] त्रीणि चेतसि।
अलोभश्चापरिद्वेषोऽप्यमोहश्च महात्मनाम्॥ २०॥

दानशीलक्षमावीर्य्यध्यानप्रज्ञाजुषां सदा।
उपायप्रणिधिज्ञानबलैराश्रितचेतसाम्॥ २१॥

परिचारैकवीराणां सदैवाद्वय[2]वादिनाम्।
विद्याचयप्रदीप्तानां चतुर्वैमल्यशालिनाम्॥ २२॥

पञ्चस्कन्धविमुक्तानां षड़ायतनभेदिनाम्।
सप्तबोध्यङ्गयुक्तानामार्य्याष्टाङ्गोपदेशिनाम्॥ २३॥

नवसंयोगहीनानां तेषां दशबलात्मनाम्।
किं बस्त्वविदितं लोके जिनानां जनचेष्टितम्॥ २४॥

ततस्तेषतिकारुण्याच्चरणालीनमूर्धसु।
तथेत्युवाच भगवांस्तद्भोज्योपनिमन्त्रणे॥ २५॥

तैस्तत्सन्दर्शनक्षीणकिल्बिषैः सममर्पितम्।
भिक्षुसङ्घैर्हृतो भोज्यं विधिवत् सर्व्वमाददे॥ २६॥

ततस्तत्प्रणिधानेन ज्ञानालोकशलाकया।
ते समुन्मीलितदृशः प्रकाशं ददृशुः पदम्॥ २७॥

---

१ Orig. शुक्लानि। २ Orig. यदैवाद्वय॰।

དེ་དག་འཕྲལ་ལ་དྲག་པོར་ནི། ཆགས་བྲལ་ཡོངས་སྤྱོད་རབ་ཏུ་དང་སྲས།
རབ་ཏུ་ཕྱིང་དང་ལྡན་ཐོབ་ནས། འགྲོ་བའི་མཆོད་འོས་ཉིད་ཅུང་ཟད། 28

དེ་དག་འཕྲལ་ལ་དགེ་བ་དེ། སྟོན་དུ་ཉི་ཚེ་གཤེགས་མཐོང་ནས།
དགེ་སློང་ཆོམས་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཞེས། དྲིས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན། 29

འདི་དག་བདག་དང་འབྲེལ་བ་འདི། དོན་མཐུན་བསྟེན་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིས།
ཕྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། གཞན་དག་ལ་ཡང་གྲུབ་པར་གྱུར། 30

ནོམ་གྱིས་སྤྱོ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། རབ་མཆོག་མཁས་པ་དག་བའི་སྐ།
བ་རུ་ན་སི་ཞེས་པའི་གྲོང། མཐོ་རིས་སྐྱེ་ཡིས་འཚམས་བྱུང་ཡོད། 31

གང་ཟ་དེའི་མིད་ཆུ་ཆེས་སོ། འཇིག་པ་སྐྱ་ཡི་གྲུབ་འཇིག་དག།
ཏོག་དུ་ལྷུས་ཅན་ནོམས་ཀྱིས་སྐྱིང། བཙུ་བ་བཞིག་དུ་དང་བར་བགྱིད། 32

བཟོད་པ་བཞིག་དུ་འབྱུང་པོ་ཀུན། བག་ཕན་བདེ་བར་གནས་པ་གང་།
འཆོ་བ་མེད་བཞིག་དམ་པས་བསྟེན། རིག་པ་བཞིག་དུ་མཁས་པས་འདོད། 33

དེ་ཤས་མི་བདག་ཚངས་པར་ནི། བདུག་བྱ་ནོམ་གྱིས་སྤྱངས་བསྟེན།
ཚངས་བྱིན་ཞེས་བྱས་འཇིག་རྟེན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་གྱུར། 34

དེར་ནི་དེད་དཔོན་དག་བའི་སྐེ། ཞེས་པ་ནོམ་ཐོས་བྱ་ལྟ་བུ།
ཆུ་ནོམས་དག་གི་ཆུ་གཅིར་བཞིན། ནོར་གྱི་དོན་མཐུན་གཤེགས་སུ་གྱུར། 35

ते सद्यस्तीव्रवैराग्यपरिपक्वाः प्रसादिनः ।
प्रव्रज्यायोगमासज्य जग्मुर्जंगति पूज्यताम् ॥ २८ ॥

तत् तेषां कुशलं दृष्ट्वा सङ्घसोपनतं पुरः ।
बभाषे भगवान् पृष्टः किमेतदिति भिक्षुभिः ॥ २९ ॥

एतैर्ममायं सम्बन्धः सार्थरक्षणनिष्क्रयैः ।
द्वीपयाचागतस्यासौदन्यस्मिन्नपि जन्मनि ॥ ३० ॥

अस्ति विस्तीर्णमार्गस्य स्वर्गवर्गावधिर्विधेः ।
पुरी वाराणसी नाम कौशलोत्कर्षहर्षभूः ॥ ३१ ॥

यस्याममलकल्लोलवाहिनी सुरवाहिनी ।
सदा दयेव हृदयं प्रसादयति देहिनाम् ॥ ३२ ॥

अहिंसेव सतां सेव्या विद्येव विदुषाममता ।
क्षमेव सर्वभूतानां या विश्रम्भसुखस्थितिः ॥ ३३ ॥

ब्रह्मकल्पे नृपे तस्या विकसत्कमलाश्रये ।
ब्रह्मदत्ताभिधे लोकं[1] चैलोक्यमिव रक्षति ॥ ३४ ॥

प्रियसेनाभिधानोऽभूत् तत्र वैश्रवणोपमः ।
सार्थवाहोऽर्थसार्थानां स्थानमब्धिरिवाम्भसाम् ॥ ३५ ॥

१ Orig. लोके ।

དེ་སྐབས་ཤིན་དུ་དགའ་ཞེས་པ། སྐྱེས་བུ་ཁེགས་པའི་གནས་སུ་བྱུང་།
གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། དོན་བྱས་ཉིད་དུ་རབ་བྱུང་། 36

སྤྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ལྡན།
བྱིད་པོ་ནོམ་པར་ཆགས་སྣང་གང་། ཁེགས་བྱས་དཔལ་དུ་བྱས་པ་བཞིན། 37

དེ་ཀི་ཏི་མེད་རིག་ཀྱང་ཤང་། སྐུ་ཚོལ་ཤིན་དུ་ཡངས་པར་སང་།
རོ་ལྡན་ཡིད་འོང་ཆུ་གཏེར་ཆེན། ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པར་བྱུང་། 38

སྟོང་པ་ཡོན་དན་གྱིས་བཀྱེ་ཅིང་། ལུས་ནི་མཚན་གྱིས་བཀྱེ་པ་གང་།
སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་ཆགས་པ་ཤིན། བསྟན་པར་འོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི། 39

བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྐྱོས་མཐོ་རིས་སུ། ཡང་ནི་དྲས་ཀྱི་གཡུས་ཤེས་པའི་ཚེ།
དེ་ཡི་ཐ་སྙད་ཁྲང་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོས་ལ་གནས་པར་བྱས། 40

དེ་བསམས་བདག་གི་དཔལ་འབྱོར་འདི། རིམ་བས་འོང་ཞིང་ཡངས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྨོང་ཀུན་གྱིས། རེ་བ་ཟོངས་སུ་རྫོགས་སྐྱེས། 41

སྤྲུལ་འོངས་སྨོང་བས་ཟིལ་ཉིད་ཆོ། གང་ཞིག་ཐུབ་སྨོང་འབྲས་བུ་མེད།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་གནས་དཔལ། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེས་ཀྱང་ཅི། 42

ཏོ་གོངོང་སྨོང་བ་གཅིག་དེ་ཡང་། གང་གིས་དེ་དུང་ཟོངས་མ་རྫོགས།
རིག་ཅིག་འབྱུང་གནས་བྱེད་པོ་ཡིས། ཡངས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད། 43

तस्यासौत् सुप्रियो नाम सौजन्यनिलयः सुतः।
प्रययौ यं समाश्रित्य गुणसार्थः[1] कृतार्थताम् ॥ ३६ ॥

दानशीलक्षमावीर्य्यध्यानप्रज्ञासमन्वितः।
धाचा विक्षोभनायैव यः कृतः सुकृतश्रियः ॥ ३७ ॥

तं सर्व्वविद्या विशदाः कलाश्च विपुलाशयम्।
विविशुः सरसोदारा महोदधिमिवापगाः ॥ ३८ ॥

गुणालङ्कृतचारित्रं लक्षणालङ्कृताकृतिम्।
पुरुषोत्तममलुब्धेव यं श्लाघ्यं श्रीरशिश्रियत्[2] ॥ ३९ ॥

कालेन सुकृतक्षीतं पितरि चिदिवं गते।
चक्रे स्कन्धतटे तस्य व्यवहारभरः स्थितिम् ॥ ४० ॥

सोऽचिन्तयदियं लक्ष्मीर्विपुलात्मक्रमागता।
तथापि मन्ये पर्य्याप्ता न सर्व्वार्थिमनोरथे ॥ ४१ ॥

किं तया सुमहत्यापि श्रिया सत्पुरुषस्थया।
पूर्व्वागतार्थिभुक्तेव या शेषार्थिषु निष्फला ॥ ४२ ॥

रत्नाकरस्य वैपुल्यं निष्फलं वेधसा कृतम्।
अद्यापि पूरितो येन नैकोऽप्यर्थी स वाड़वः ॥ ४३ ॥

---

25 १ Orig. omits the word गुण in गुणसार्थ॰।
२ Orig. श्रीरर्ज्जिश्रियत्।

ཡང་ན་བརྐོག་པ་བྱེ་ཆེ་བའི། སྨྲོང་བ་སྣུ་ཡི་ཡོངས་རྫོགས་དེ། 44
ཞེ་གཅུ་ཡི་ཁྲོར་ཆུ་ཡིས། ཀུབ་ཏུ་བྱེ་མཆོ་ཆེན་པོ་སོང་།

དཔལ་ནི་གཅིག་ལ་སྨྲོང་བ་མང་། སྨྲོང་བ་ཀུན་ཁེངས་བཅོད་པ་གང་། 45
ནོར་དེ་བདག་གིས་ཡོངས་མི་འཛིན། ཅི་བྱ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཀྲང་།

དཔལ་དང་ནོར་བྱ་ལ་སོགས་ཀྱིས། ལྷ་རྣམ་ཉིད་ཁེངས་གཞན་མིན་ཞེས།
ཆུ་གཅིར་དཔུང་དེ་ཕོ་གདོང་མེ། གཀྲང་བ་ཀང་ཏུ་འབར་བ་ཐིག། 46

སྨྲོང་བ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཁ་ཡིས་ནི། སྣུག་བསྡུམ་ཤུགས་རིངས་ཡོངས་མི་བཅོད།
དེ་སྣང་བདག་གིས་ཡོངས་འབད་པ་ཡིས། གང་ཅེའོ་ཏུ་སྨྲོང་དེས་མཐོང་། 47

དེ་ལྟར་ཡུལ་རིང་བསམས་ནས་དེ། དོན་མཐུན་ཆེན་པོས་བསྐོང་ནས་ནི།
རིན་ཅེན་སྤྲིང་གི་གོང་ཁྲེར་ཏུ། ཕྱིན་ནས་རིན་ཅེན་བསྡུ་བ་བྱས། 48

དེ་འོག་དོན་བྱས་སྣུར་ལོག་སྟེ། འོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་བ།
དོན་མཐུན་ཞོར་འཕྲོག་སྨྲོང་བ་ལ། ཤས་ན་ཀུ་ལས་ལམ་དུ་མཐོང་། 49

དེ་དག་དོན་མཐུན་ཞོར་བསྐང་ཕྱིར། བབ་ཅོལ་དུ་སྨྲོང་དེས་མཐོང་ནས།
རང་གི་ནོར་ཀུན་བྱིན་ནས་ནི། རྩེས་སུ་འཐང་བའི་ཆོར་ཆོམ་རྐུང་། 50

ཕྱི་ནས་རིམ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། རིན་ཅེན་སྤྲིང་གི་འགྲོ་འོང་གིས།
དོན་མཐུན་བསྐུབ་ཕྱིར་ཆོམ་ཀྱིན་ལ། ནོར་ནི་ཡན་རྒྱ་ཙབ་ཏུ་བྱིན། 51

अथवा मृत्युसङ्कल्पः केनार्थी परिपूर्य्यते ।
जगामाब्धिरगस्त्यस्य चुलुकावमनीयताम् ॥ ४४ ॥

किं करोम्यतितापोऽयं श्रौरेका बहवोऽर्थिनः ।
न तदास्ति यते वित्तं यत् सर्व्वार्थिभरक्षमम् ॥ ४५ ॥

पञ्च षट् पूरिता एवं नान्ये श्रीकौस्तुभादिभिः ।
इतीवाद्यापि तप्तोऽन्तर्ज्वलदौर्व्वानलोऽम्बुधिः ॥ ४६ ॥

तस्मात् करोमि यत्नेन निःसङ्ख्यद्रविणार्ज्जनम् ।
न सहे दुःखनिःश्वासं विमुखस्य मुखेंऽर्थिनः ॥ ४७ ॥

इति सञ्चिन्त्य स चिरं सार्थेन महता वृतः ।
रत्नद्वीपपुरं गत्वा विदधे रत्नसंग्रहम् ॥ ४८ ॥

ततः प्रतीपमायान्तं कृतार्थन्तं वनेचराः[1] ।
सार्थार्थहरणोन्मुक्ता ददृशुर्दस्यवः पथि ॥ ४९ ॥

सार्थार्थहरणे दृष्ट्वा स तेषां साहसोद्यमम् ।
निजसर्व्वस्वदानेन संररक्षानुयायिनम्[2] ॥ ५० ॥

पुनः क्रमेण तेनैव रत्नद्वीपगतागतिः ।
सार्थचाणाय चौराणां षट्कृत्वः प्रददौ धनम् ॥ ५१ ॥

---

१ Orig. कृतार्थं वनेचरः । २ Orig. संरक्षानुयायिनम् ।

ཐྱོས་ཀྱང་ལམ་དེ་ཉིད་ནས*། འོངས་པས་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་པ།
དོན་མཐུན་ནོར་ནི་འཕྲོག་པ་ལ། སྐྱེ་བར་བགེགས་པ་དེ་དག་མཐོང་། 52

དེས་བསམས་ཀྱི་མ་བདག་གི་ནོར། ཆེན་པོ་ཡིས་ནི་ཟོང་སྐྱེས།
འདི་དག་ཚེ་ཕྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ། 53

ནོར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཁེངས་བྱས་ཤིང་། བདག་གིས་ཡང་ཡང་བརྗེད་ཅིང་།
ཀྱེ་མ་མ་ལེ་ཆོས་ཀྱི་ནི། གཏུག་པ་འདི་དག་ཟོང་ཁེངས་མ་ཁེངས། 54

རིགས་པའི་སྒོ་ཐ་ཉག་བྱུང་ཅིང་། ལེན་སྐྱ་ཀུས་དུ་བཅོས་པ་དང་།
སྐྱད་པར་འོས་པའི་དམ་བཅའ་བཤིག། ངན་པ་སྐྱེས་པ་བདག་སྐྱེ་སྐྱེས། 55

དེ་སྐྱེར་སེམས་ཤིང་འགྲོད་པ་ཡི། མ་ཡིས་རབ་ཏུ་གཏུངས་པ་དེ།
སྐྱེ་བོ་མེད་པར་མཚན་མོ་ནི། ལོ་བཟུང་སྐྱ་བྱར་རབ་ཏུ་བྱུང། 56

ཐུབ་བཅོམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི། བློང་པོའི་དབང་པོ་བཞི་མེ་གསོ།
དབྱག་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྐྱེ་ནི་མཐུ་ཆེན་སྐྱབ་པས་སྐྱེས། 57

བློ་བཟང་ཐུབ་མ་བྱེད་ཅིག། དོན་མེད་ལྷུས་ནི་རབ་སྐེམ་ཡིན།
རྣམ་བདེགས་དམ་པར་མངོན་འཛེགས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། 58

---

* ཕྱོས་ཐུབ་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་རང་ཁའི་སྐད་དོད་མི འཇིག་པ་རང་པ་ཁཉག་ནོམས་དང་མཐུན་པ་ལ་སྐྱོ་ཆག་པའི་རྟེས་སྐྱོར་ཅ་འདར་ལོས་བསྐྱེས་པ་ཐོ་རེད་ཀྱིད་ན་ཐུང་།

तथैव त्वां पुण्यविपन्वानिसंप्राप्तस्तथैव[1] ।
तान् ददर्श चौरान् सार्थार्थहरणेऽधिकादरान् ॥ ५२ ॥

सोऽचिन्तयदहो वित्तैर्मद्विधैः परिपूरिताः ।
मयैते न निवर्त्तन्ते परार्थहरणोद्यमात् ॥ ५३ ॥

जगत् सम्पूरयाम्यर्थैरित्युक्तापि मया सकृत् ।
अहो नु दस्यवो नैते वराकाः परिपूरिताः ॥ ५४ ॥

उचितोत्साहहीनस्य व्याहतोत्तरवादिनः ।
विकत्थनप्रतिज्ञस्य धिङ्मे जन्म कुजन्मनः ॥ ५५ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य तप्तस्यानुशयाग्निना ।
विजने प्रययौ रात्रिः सम्वत्सरशतोपमा ॥ ५६ ॥

तं शोकपङ्कसंमग्नं[2] गजेन्द्रमिव निश्चलम् ।
दीर्घोच्छ्वासं महेशाख्या स्वप्ने प्रोवाच देवता ॥ ५७ ॥

सुमते मा वृथाः शोकं शरीरोच्छोषणं वृथा ।
सत्सङ्कल्पाभिरूढस्य भविष्यति तवेप्सितम् ॥ ५८ ॥

---

१ The original of this line was lost. The present line which was composed by *B*dar Locháva is quite unintelligible.

२ Orig. ०सदुद्धम् ।

ཟློ་ལྷན་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ནོམས་ཀྱིས། འབད་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ།
རྣམ་ཐམ་རྟོག་རྗེགས་རྣམ་དག་འང་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དེ་ཡོད་མིན། 59

གང་ཡང་ཤུས་པ་དེ་དཔེ་མེད། གང་ཞིག་གཅིས་སྐྱེས་གཅིག་གི་ཡང་།
གསུང་གི་ཀུལ་ཀ་ཁོ་ན་ཡིན། འབིགས་བྱེད་སར་དང་མཚུངས་པར་བྱུང་། 60

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱ་བའི་དུས། མི་མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར།
རིང་བ་ཆོམས་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་། ཆུ་ཡང་སྐམ་ས་ཉིད་དུ་གྱུར། 61

གཞན་དོན་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་བརྩོན་པ་འདི། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད།
སྐྱེང་སྤོབས་སྤྱོད་པ་སྨུ་བ་ཡིས། ཐེ་ཚོམ་ཅ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། 62

ལྷུ་ནོམས་ཀྱིས་བསྟེན་བ་དང་རའི། བློང་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཡོད།
གང་ཞིག་གཅིག་གི་མཐུ་ཡིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར། 63

གང་ཕྱིར་མི་ཡི་སྐ་འདས་ནས། དེ་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་སེ།
བསོད་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་འཕོབ་སྟེ། སྐྱེང་སྤོབས་ལེགས་བྱས་མིན་པས་མིན། 64

བྱ་དག་ཡིད་ནི་གདུང་བ་སྤོང་། བདོག་པའི་ཚོར་གྱིས་ནོམས་པར་བསྐྱེལས།
བ་དན་ཡི་གླིང་འགྲོ་ལ། རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡོངས་སུ་ཟློངས། 65

བྱོད་ནི་སྐྱེང་སྤོབས་མཐུ་ཡིས་ཤིང་། འབྱོར་བ་རབ་ཏུ་སྤྲོམ་པར་བཟོད།
དེ་ཕོབ་བྱ་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་ནི། ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ཅིག 66

न तदस्ति जगत्यस्मिन् स्वप्नसङ्कल्पदुर्लभम् ।
यन्न सिध्यति यत्नेन[1] धीराणां व्यवसायिनाम् ॥ ८९ ॥

सा काप्यनुपमा शक्तिरेकस्यापि द्विजन्मनः ।
यदाज्ञास्यन्दितेनैव विन्ध्यः क्ष्मासमतां ययौ ॥ ९० ॥

विषमं समतां याति दूरमायात चान्तिकम् ।
सलिलं स्थलतामेति कार्यकाले महात्मनाम् ॥ ९१ ॥

परार्थोऽयं तवारम्भः फलत्येव न संशयम् ।
न भवन्ति विसम्वादसन्दिग्धाः सत्त्ववृत्तयः ॥ ९२ ॥

रत्नानि वदरद्वीपे सन्ति चिद्दृशसेविते ।
येषामेकप्रभावोऽपि चिजगत्पूरणक्षमः ॥ ९३ ॥

मर्त्तभूमिमतिक्रम्य सा हि भूमिर्महीयसी ।
आसाद्यते पुण्यमयी नासत्त्वैर्नाप्तताप्तभिः ॥ ९४ ॥

विषादस्त्यज्यतां पुच स्थिरावुद्विर्विधीयताम् ।
वदरद्वीपयाचायामुत्साहः परिगृह्यताम् ॥ ९५ ॥

श्रूयतामेष तत्प्राप्त्यै दिङ्माचानुक्रमक्रमः ।
स्फीतसत्त्वप्रभावत्वं संसारोत्तरणक्षमः ॥ ९६ ॥

---

१ Orig. सिध्यत्ययत्नेन ।

ནབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་ན་ཨོད། ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་གླིང་དག་གི།
བདུན་བཟུང་རབ་དུ་འདས་གྱུར་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་རིན་ཆེན་བདུན། 67

ཆུ་གླང་བདུན་དང་རྩེས་འགྲོ་དང་། བཟློག་འགྲོ་ཞེས་བའི་ཆུ་ཤི་བཀྲིས།
རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་ཅིང་། ཕ་རོལ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བ་ཡིས། མིག་བཀྲིས་བཀང་སྟེ་ཤིན། 68

དེ་ནས་དེ་མཚུངས་མིང་ཅན་ཏེ། གླིང་གཡས་རབ་རིབ་རྣམ་རྒྱལ།
སྐྱེས་ཆེན་དོན་ཡོད་ཅེས་བ་ཡིས། མིག་བཀྲིས་བཀང་སྟེ་ཤིན། 69

དེ་ནས་ཀུན་འཕོར་ཞེས་ཆུ་བཀྲིས། གང་དུ་སྐྱེ་ཀི་བེ་དམ་བདག།
འབྱིང་ཞིང་འབྱུང་བས་སྤྲོག་ཆགས་ནོར་ལས། ཀུན་འཕོར་བདུན་ལས་སྤྲུལ་བར་བྱེད། 70

དེ་ནས་ཀུན་འཕོར་ཞེས་བའི་རི། གང་ན་མཚན་བྱུ་དུང་གི་ལྟེ།
འཇིགས་སུ་རྩུབ་ཞིང་སྤྲོག་འཕྲོག་པ། སྐྱབས་གསུམ་པ་ཡང་སྐྲག་བྱེད་གནས། 71

དེ་ན་སྐྱེས་ཆེན་དུང་གི་ལྟེ། སྤྲུལ་ནི་ནག་པོས་དགྲིས་བྱུང་པ།
མིག་དང་མགོ་ལ་བཞག་པ་ན། བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱོན། 72

དེ་ནས་ཆུ་སྟོན་ཞེས་བའི་མཆོ། གང་ན་སྤྲིན་པོའི་མིག་དམར་ཡོད།
མ་ཀིར་ཞེས་བྱའི་སྐྱེས་འཇིགས་དང་། སངས་བྱོས་རིག་བྱེད་རིག་པའི་དབང། 73

དེ་ནས་ཆུ་སྟོན་ཞེས་བའི་རི། གང་ན་མཁྲིས་པ་སྟོན་པོ་ནི།
མཚན་བྱུ་མིག་ནི་རབ་འབར་བ། སྤྲིན་པོ་ལྟ་བཀྱེ་དགེ་དང་གནས། 74

अस्ति पश्चिमदिग्भागे समुल्लङ्घ्य महीयसाम्[1] ।
शतानि सप्त द्वीपानां तथा सप्त महाचलान् ॥ ६७ ॥

सप्तापगाश्चानुलोमप्रतिलोमाभिधोऽम्बुधिः ।
अनुकूलानिलैर्यस्मिन् पारमाप्नोति पुण्यवान् ॥ ६८ ॥

ततस्तत्तुल्यनामाद्रिर्वातैस्तिमिरमोहजित् ।
यच्चाक्ष्णोर्दिशति स्वास्थ्यमोघाख्या महौषधिः ॥ ६९ ॥

अथावर्त्ताभिधोऽम्भोधिर्वैरभैर्यच्च वायुभिः ।
मज्जनोन्मज्जनैर्जन्तुः सप्तावर्त्तेषु तार्य्यते ॥ ७० ॥

आवर्त्ताख्यस्ततः शैलः शङ्खनाभो निशाचरः ।
घोरः प्राणहरो यच्च चिदश्चासकृत् स्थितः ॥ ७१ ॥

क्षणसंपादिता यच्च शङ्खनाभिर्महौषधिः ।
चायते पुण्यसम्पन्नं नेत्रे शिरसि चार्पिता[2] ॥ ७२ ॥

अथ नीलोदनामाब्धीरक्ताक्षो यच्च राक्षसः ।
मकार्य्याधिभूतां बुद्धविद्याविद्वान् वशे[3] ॥ ७३ ॥

अथ नीलोदनामाद्रिर्नीलग्रीवः क्षपाचरः ।
प्रदीप्तनेत्रो यत्रास्ते रक्षसां पञ्चभिः शतैः ॥ ७४ ॥

---

१ Orig. महायसाम् । २ Orig. चार्पितम् ।
३ This line is hopelessly corrupt.

དེ་ན་དོན་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ། མཐོང་དང་དབུགས་དང་རིག་པ་དང་།
མཆེ་བ་རབ་སྦྲོས་དྲག་གི་མེ། དོག་ཏུ་སྨྲ་ཀྱི་དྲག་ནོམས་སྐྱང་། 75

གསོ་སྦྱོང་བཏུལ་ཞུགས་ལྡན་པ་དང་། ཟུམས་དང་སྐྱིང་རྡེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།
སྐྱལ་ནི་ནག་པོ་རབ་བསྐྲད་ནས། སྐྱེས་ཆེན་དེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། 76

དེ་ཡིས་མིག་སྐྱེས་རྟོང་ཕྱད་ནི། བྱས་ནས་སྤྱི་ཐོའི་ཤིང་དོ་རི།
འབྲས་མེད་བྱག་པ་ཕྱུ་མོ་ཅན། བསོད་ནམས་སྨིན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། 77

དེ་ནས་བེ་རུ་བྱ་ཞེས་རི། དེ་རྣེས་གང་གིས་ཐ་རོལ་གཞན།
འཇིགས་རྟང་རངས་ཀྱི་ནག་ཞེས་ཞེས་པ། སྐུ་ལ་ཆེན་པའི་ནག་ཀྱི་ནང་། 78

དེ་ན་སྐྱལ་ནི་སྐྱམ་ཆེན་དག། རངས་མིག་རྟེས་པ་བཟོད་དཀའ་བ།
དག་པའི་རི་ནི་ལྷན་གང་གི་ཀླུང་། ཉིན་ཀྱིས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་གཤགས། 79

སྐྲ་བ་དྲུག་ཏུ་ཉལ་ཞུགས་པའི། ཁ་ཆུ་ཡི་ནི་དཔག་ཚོད་ཁྲུབ།
ལྷོགས་པས་སྐྱེ་བུག་པ་ཕུ་མོ་ཅན། གཉིད་དང་བླལ་བས་ཆུང་བར་གྱུར། 80

འོད་མའི་ཙོ་བ་རྣོས་བསྐྱམས་ཕུག། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ནི་དང་ལྡན།
ཉིན་དང་མཚན་དུ་རབ་འབར་བ། མིག་སྐྱེ་དུ་འོས་སྐྱེ་ཐོབ་འགྱུར། 81

སྐྱང་མེད་ཅེས་པ་སངས་ཀྱོས་ཀྱི། རིག་པ་བཟློས་པས་སྐྱམ་ཆེ་ནི།
འཇིགས་རྟང་དེ་དང་གཟི་བརྗིད་ཅེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་འཇིགས་མི་འགྱུར། 82

तचौषधिमनोघाख्यां रक्षत्याशीविषः सदा।
दृष्टिनिःश्वाससंस्पर्शदंष्ट्रोत्सृजद्विषानलः ॥ ७५ ॥

उपोषधव्रतवता मौनेन करुणात्मना।
लभ्यते सा समुत्सार्य्य क्षुण्णसर्पं महौषधिः ॥ ७६ ॥

तं रक्षःशकटं शैलं निष्फलश्लक्ष्णकन्दरम्।
तामञ्जने शिखायाञ्च कृत्वा तरति पुण्यवान् ॥ ७७ ॥

अथ वरुणनामाद्रिः पारे यस्योत्तरा तटे।
घोरा ताम्राटवी नाम महाशालवनान्तरा ॥ ७८ ॥

महानजगरस्तत्र ताम्राक्षो नाम दुःसहः।
आस्ते यस्योग्रगन्धेन वायुनैव न जीव्यते ॥ ७९ ॥

षण्मासान् स्वपतो यस्य लाला व्याप्नोति योजनम्।
क्षुत्सन्तप्तस्य षण्मासानल्पीभवति जाग्रतः ॥ ८० ॥

वेणुगुल्मशिलाबद्धां गुहामुत्पाट्य मेदिनीम्।
प्राप्यौषधीं दिवारात्रं ज्वलन्तीमञ्जनोचिताम् ॥ ८१ ॥

तस्मादजगराद्घोरादन्यतो[1] वा महौजसः।
अवैराख्यां बुद्धविद्यां जपतो न भवेद्भयम्[2] ॥ ८२ ॥

---

१ Orig. घोरान्यतः। २ Orig. भवेभंयः।

དེ་ནས་རི་ཀི་ཆེ་བ་བདུན། འོད་མའི་ཚོར་མས་གཏམས་བྱུང་བ།
ཟངས་ཀྱིགས་ཀྱིས་མཚན་ཀང་བ་ཡིས། བཙོག་འགྱས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་འབྱུང་།83

དེ་རྗེས་ཤཱམ་མ་ལི་ནགས་དང་། འབྱུང་བྱེད་ཆུ་སྐྱང་ཧོམ་བདུད་དག།
བགོལ་ནས་རྩེ་གསུམ་ཞེས་པའི། རབ་དུ་མཛོ་བ་དག་བྱས་ཏེ། 84
དེ་ན་རྩེ་གསུམ་ཞེས་པ་ཡིས། ཚོར་མ་རྣོ་རྩེ་འབིགས་བྱེད་ཡོད།
ཟངས་ཀྱི་གྱེགས་བྱ་ངེས་སྣུང་བའི། ཀང་པ་དག་ལ་མི་འཛྱོག་གོ། 85

ཆུ་སྐྱང་རྩེ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ན་ལྷུགས་ཀྱི་རྩེ་ཡི་རི།
ཆུ་སྐྱང་ངོས་དང་ལྷུགས་ཕྱུར་གྱི། རི་ཐོ་དེ་ནས་དེ་ལྟའི་སྐྱང་། 86

དེ་ནས་བཅོ་བཀྱད་འཕྱོག་ཅེས་པའི། རི་ཐོ་བཀྱོད་པར་དཀའ་བ་དང་།
དེ་ནས་དེ་དང་མིང་མཚུངས་སྐྱང་། དེ་རྗེས་ཕྱ་མོ་ཞེས་པའི་རི། 87

དེ་ནས་དུ་བའི་མིག་ཅེས་རི། ཕྱོག་གས་ངོས་དུ་བས་ཆོག་བྱུང་པ།
མ་རྟང་སྤྲལ་གདུག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། 88

དེ་ཡི་རྩེ་ན་རྩིང་བྱའི་མཐན། རྣོ་བས་བཅིངས་པའི་ཕྱག་ཆེན་པོ།
ཕྱག་ནང་ཞོར་བྱ་ངེད་ཁྲང་དང་། སྨྲག་ཆེན་འཆོ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡོད། 89

དེ་ཕྱེ་དེ་ཡིས་མགོ་དང་ནི། ཀང་ལག་ལྷོ་ལ་མངོན་པར་བྱུགས།
གསང་སྔགས་སྟོབས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་། མ་རྟང་སྤྲལ་གྱིས་གཤེད་མི་འབྱུང་།90

ततः सप्त महाशैला वेणुकण्टकसङ्कटाः।
ताम्रपट्टाङ्कपादेन तीर्य्यन्ते वीर्य्यशालिनः ॥ ८३ ॥

ततश्च शाल्मलीवनं सप्त क्षारतरङ्गिणीः।
उत्तीर्य्यासाद्यते प्राङ्गुस्त्रिशङ्कुर्नाम पर्व्वतः ॥ ८४ ॥

तत्र त्रिशङ्कवो नाम कण्टका वज्रभेदिनः।
पादयोर्न विशन्त्येव ताम्रपट्टावनद्धयोः ॥ ८५ ॥

त्रिशङ्कुर्नाम तटिनी तत्रायःशङ्कुपर्व्वतः।
उपस्फोलनदी तत्र ततो द्विधा द्विधां सरित्[1] ॥ ८६ ॥

अथाष्टादशवक्त्राख्यः पर्व्वतो निरवग्रहः।
तत्तुल्यसंज्ञाथ नदी श्लक्ष्णो नाम गिरिस्ततः ॥ ८७ ॥

अथाद्रिधूमनेत्राख्यो धूमनिर्द्विग्धदिक्तटः।
दृष्टिस्पर्शविषैर्व्याप्तः क्रूराशीविषमण्डलैः ॥ ८८ ॥

तन्मूर्ध्नि पल्वलस्यान्तः शिलाबद्धा महागुहा।
ज्योतीरसो मणिर्यस्यां जीवनी च महौषधिः ॥ ८९ ॥

भित्त्वा गुहां तदभ्यन्तशिरःपादकरोदरः।
व्रजन्मन्त्रबलोपेतः क्रूरसर्पैर्न बाध्यते ॥ ९० ॥

---

१ Orig. नदी तदुपस्फोलः ततोद्विखाद्विधा सरित्।

དེ་ནས་སྤྲུལ་གདུགས་རི་བོང་བདུན། སེམས་ཅན་རྣམས་པོས་ཀུན་ཏུ་ཁེངས།
དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱུང་དག་ཀྱང་སྟེ། རྒྱ་ཡི་ཕྱག་ཆོག་མཐའ་མཐའ་མེད། 91

དེ་དག་ཉ་ལྷས་རབ་ཚེག་དེ། གཞན་ཕན་བརྩེ་ཞིང་སྙིང་རྗེས་ཀྱང་། 92
རྟེ་མོ་མཁའ་ལ་རེག་བྱེད་པ། དཀར་བའི་རི་ལ་འཛེག་པར་འགྱུར།

དེ་ནས་དེ་ཡི་ངོས་གཉན་ལ། རོ་ཏི་དུ་ཀི་ཞེས་བྱོང་ཁྲེར།
དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས། མཐོ་རིས་དང་མཚུངས་མཐོང་བར་འགྱུར། 93

དེ་ན་དེད་དབོན་སྐྱིང་སྟོབས་ནི། ཆེན་པོ་མ་གཏུགས་པ་ཡོད།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་དགྱེས། བག་ཡོད་བྱིན་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གྲགས། 94

ཤེས་བཟང་བློ་གྲོས་སྟོབ་མེད་དེས། བ་དར་ཡི་བླིང་དག་ཏུ།
འགྲོ་བར་བརྩེ་བ་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། འཁོར་གྱི་གདམས་ངག་བྱེད་འགྱུར། 95

འདི་བརྗོད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བྱིན་བའིད། དེས་ཐའི་ཚེག་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཏུ་དག།
མང་དུ་སྐྲོ་བ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། ལྷ་མོ་འཕྲལ་ལ་མི་སྣང་བྱུང། 96

ཤེས་ཏུ་དག་འདི་རི་ཙན་སད་ནས། ཐམས་ཅད་དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་བསམས།
ཙང་གི་སྐྱེ་བ་སྟོན་བཏང་ནས། སྐྱིང་སྟོབས་ལ་ནི་ཞེན་དེ་ཆས། 97

དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་ལམ་ལས་ནི། ངལ་བ་མེད་བཅོམ་དེས་བགྲོད་པས།
ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པ་ནི། རྟེ་ནི་དུ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེས། 98

अथोग्रसत्त्वसङ्कीर्णाः सप्ताशीविषपर्व्वताः ।
नद्यश्च तद्विधा यासामपारवारिसम्पदः ॥ ९१ ॥

एतदुत्तीर्य्य निखिलं पुण्यैः परहितोद्यतः ।
आरोहति सुधाशैलं शृङ्गैरालिङ्गिताम्बरम् ॥ ९२ ॥

ततस्तस्यापरे पार्श्वे कल्पवृक्षोपशोभितम् ।
पुरं रोहितकं नाम दृश्यते स्वर्गसन्निभम् ॥ ९३ ॥

अस्ति तत्र मघोनाम मघवानिव विश्रुतः ।
सार्थवाहो महासत्त्वः सर्व्वसत्त्वहिते रतः ॥ ९४ ॥

वदरद्वीपयाचायामुद्यतस्यानवद्यधीः ।
मार्गोपदेशं देशज्ञः स ते सर्व्वं करिष्यति ॥ ९५ ॥

इत्युक्त्वोत्साह्य बहुशः सुभद्रैरिव सुप्रियम् ।
वचोभिरुचितैर्देवी सहसान्तरधीयत ॥ ९६ ॥

प्रबुद्धः सुप्रियः सर्व्वं तत्तथेति विचिन्तयन् ।
प्रतस्थे सत्त्वमारुह्य निजोत्साहपुरःसरः ॥ ९७ ॥

स व्रजन् विजितायासस्तेन निर्द्दिष्टवर्त्मना ।
पुण्यैर्द्वादशभिर्वर्षैः प्राप रोहितकं पुरम् ॥ ९८ ॥

སྐབས་འདིར་དེར་ནི་དོན་མཐུན་བདག། མ་གཏུ་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས།
གསོ་བ་དཀའ་བའི་ནད་ཀྱིས་ནི། ལུས་ཀི་ཧོལ་དུ་མི་ནགས་བྱུར། 99

དེ་ནས་གྱོལ་བོའི་ཁབ་ལྷའི་ཁྲིམ། ཀང་དུ་འཆག་པ་མ་ཐོབ་ནས།
དེ་ཡི་སྐོ་ན་ཤིན་དུ་དགའ། བྱ་བ་བསྒྲུབ་སྟངས་འདུག་པར་བྱུར། 100

དེ་ནས་སྨྲེག པའི་ཟེལ་གྱིས་ནི། དེ་ནི་ཤང་དུ་འཆག་པ་ཐོབ།
ཉེ་བར་རིགས་པའི་གཏམ་ཤེས་པ། སྐུ་ཡི་གྲས་པའི་ཟ་མ་ཡིན། 101

ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་སྐྱབ་ཤེས་ཤིང་། འཆི་བའི་མཆོག་ཉིད་ཤེས་པ་དེས།
ཚུལ་དུག་མཆུག་ཉིད་དེ་ཡི་ཆོ་ག། ཤེས་ནས་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་བྱུར། 102

དགའ་ཞིང་ཚེས་པའི་རྣམ་གང་དང་། དེ་ཡི་རིམ གྲོ་ཤེགས་བྱུན་པ།
དུས་ནི་ཤིན་དུ་ཐུང་བ་ཡིན། ཤིན་དུ་དགའ་དང་མཛེའ་བོར་བྱུར། 103

དེ་ལ་མཛེའ་བས་སྣྲེག་སྤུར་ནོམས། དེ་ཡིས་འདོད་པ་བྱ་བར་བྱུར།
མཛེའ་བོས་ཆུང་ཟད་བྱིན་པ་གྲགས། 104

དེ་ནས་བདེ་བའི་རིམ་གྲོས་དེའི། ཁད་ནི་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་བྱུར།
དཔལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེས་ཤིང་། སྤྱོད་ཚུལ་མཐའ་ནི་རིག་པར་བྱེད། 105

དེ་ནས་མ་གླུ་མཛེའ་བ་ལས། ཡིད་ཐོབས་སྐྱེས་ལ་ཤིན་དུ་དགའ།
སྨད་ནས་རང་གི་གཏམ་ཀྱི་ཚེ། སྤྱོད་ཚུལ་མཐའ་ནི་རིག་པར་བྱེད། 106

अथान्तरे कर्म्मयोगात् तच्च सार्थपतिर्मघः ।
व्याधिना दुश्चिकित्सेन बभूवास्वस्थविग्रहः ॥ ९९ ॥

अलब्धान्तःप्रवेशोऽथ गृहे राजगृहोपमे ।
तस्य व्यलम्बत द्वारं सुप्रियः कार्य्यसिद्धये ॥ १०० ॥

ततो वैद्योपदेशेन स प्रवेशमवाप्तवान् ।
उपयोगकथाप्रज्ञा न कस्यादरभूमयः ॥ १०१ ॥

आयुर्व्वेदविधानज्ञः स तस्यारिष्टलक्षणैः ।
षण्मासशेषमेवायुर्ज्ञात्वा चिन्तान्तरोऽभवत् ॥ १०२ ॥

तस्य प्रियहितप्रायोभैषज्यपरिचर्य्यया ।
अत्यल्पेनैव कालेन सुप्रियः प्रियतां ययौ ॥ १०३ ॥

भैषज्ययुक्तिस्तुत्यौत्या तस्य वल्लभतां ययौ ।
प्रियोपनीतं यत्किञ्चित् तत्सर्व्वं मनसः प्रियम् ॥ १०४ ॥

प्रियोपचारैस्तस्याथ व्याधिरार्द्रावमाययौ ।
आधिः शाम्यति सत्सङ्गात् ततो व्याधिर्विशीर्य्यते ॥ १०५ ॥

ततः सञ्जातविश्रम्भः सुप्रियः प्रणयान्मघम् ।
चक्रे विदितवृत्तान्तं पश्चान्निजकथाक्षणे ॥ १०६ ॥

བ་དར་མི་བླིང་བཞོད་ཡ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེའི་སྨོ་བ་དག།
གཞན་དོན་གཅོ་མེད་ཤེས་བྱང་ནས། མ་བྱས་པ་མཆོག་དེ་ལ་སྐྱེས། 107

ཀྱེ་མ་སྐྱེང་བོ་མེད་པ་མི། འབོད་བ་འདི་ནི་སྐྱེང་བོའི་གཟུགས།
གཞན་གྱི་བསམ་པའི་དབུང་གཉིས་མི། བཤད་བགའ་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་མིན། 108

ཀ་ཆོད་གཞོན་ཞིང་མཛེས་པའི་གཟུགས། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅགས་པའི་ཡིད།
ཡོན་དན་ཐུབ་ཆོགས་བསོད་ནམས་ལྡན། གཤན་འདི་བྱིད་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡིན། 109

འདི་སྐྱེད་ས་འདི་ངབ་འདས་ནས། བྱིད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འོང་།
བྱོད་ཀྱི་སྡུང་གི་ཤུགས་བགྱིད་པ་ལ། འོན་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་ཅིག་བཟུང་། 110

མཚམས་ནི་ངེས་པ་ལུས་ཅན་གྱི། སྨོག་ནི་ངེས་ཐང་འབྲོ་བ་ཉིད།
བྱོད་ཀྱི་འདོད་ཤའི་བྱུ་ཉིད་དུ། བདག་གི་དེ་མཐང་གྱུང་སྨའི། 111

ང་སྡུ་ཉིད་དུ་ཟད་པ་གང་། དེ་ནི་ཟད་ཐང་ཡོངས་སུ་བཏང་།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྨོག་དག་ཀྱང་། ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། 112

བདག་གི་བ་ད་ར་ཡི་བླིང་། མ་མཐོང་འོན་ཀྱང་བདག་གིས་ཐོས།
ཆུ་གཅིར་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བླུང་སྟོན། དེ་དང་དེ་ཡི་མཚན་མ་ཤེས། 113

དེ་སྐད་བཞེད་ནས་སྐ་བདག་གིས། གྲོགས་བཟང་མཉེན་པའི་ཚོགས་ཀྱང་དོད།
དེ་ཡིས་བཀུ་ཤེས་གྱུ་གཟིངས་ནི། ཤིན་དུ་དགའ་དང་ལྡན་ཅིག་བཟུང་། 114

बदरद्वीपयाचायां तस्योत्साहं महात्मनः।
परार्थे निश्चलं ज्ञात्वा तमूचे विस्मयान्मघः॥ १०७॥

अहो बतास्मिन् संसारे निःसारे सारूपिणः।
जायन्ते मनुजाः केचित् परचिन्तापरायणाः॥ १०८॥

नवं वयः प्रिया मूर्त्तिः परार्थप्रवणं मनः।
पुण्योचितस्तथैवायं[1] स्थाने गुणसमागमः॥ १०९॥

इयतीं भूमिमुल्लङ्घ्य परार्थे त्वमुपागतः।
करोमि तव साहाय्यं किन्त्वहं भृशमातुरः॥ ११०॥

निबद्धावधयः प्राणाः प्रयान्त्येव शरीरिणाम्।
ते व्रजन्तु ममान्तेऽपि त्वत्समाहितहेतुताम्॥ १११॥

एवमेव व्ययो यस्तु व्ययः स परिगण्यते।
परार्थे जीवितस्यापि व्ययो लाभशतैः समः॥ ११२॥

न मया बदरद्वीपं दृष्टं किन्तु श्रुतं मया।
महाब्धौ दिक्प्रमुह्यद्भिस्तैस्तैर्जानामि लक्षणैः॥ ११३॥

इत्युक्त्वा भूपतिं सुहृदन्युवाक्येऽप्यनादरः।
स मङ्गलप्रवहणं सुप्रियेण सहाद्धे॥ ११४॥

---

१ Orig. पुण्योचितस्था च वयम्।

དེ་ནས་བསམ་པ་ཡངས་པ་ནི། དེ་དག་གཟིངས་ལ་ཞོན་གྱུར་ཏེ།
རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷུང་དག་གིས། དཔག་ཚད་བགྱིར་བར་བྱེད། 115

གནས་དང་གནས་སུ་ཆུ་གཏེར་ཆེའི། ཆུ་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་མཐོང་།
འདི་དག་རྩེ་ལེགས་ལྡོང་མོའི་སྣང། ཤིན་དུ་དགས་དྲིས་མ་བླ་ལའོ།། 116

གྱི་མཆོ་འདི་ཡི་ཆུ་ལ་ནི། ལྷུགས་ཀྱི་རི་བོ་ལྟ་དག་ཡོད།
གཞན་ཡང་ཟངས་དང་དངུལ་རང་བཞིག། གཞན་ནི་རིན་ཆེན་གསེར་རང་བཞིག། 117

དེ་ནོམས་གྱིབ་མའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་གནས་དང་གཏམ།
བྱོང་བའང་དམ་པའི་གྲགས་པ་དག། བདོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམ་པར་བཀྲའོ། 118

འདི་བཙོང་མ་གཏུད་ལྟར་ན། ཐོབ་ཅིང་ཤད་ཀྱིས་ཁེངས་པར་བྱུང་།
སྤྲོག་བཤང་དམ་པའི་གྲགས་པ་དག། བདོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམ་པར་བཀྲའོ། 119

རྨི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེ་སྣོང་སྟོབས། རྩོལ་ཕྱུག་ཤ་ཐན་ཅང་བདོག།
དེ་ལྟར་གཞན་དེ་འཆོ་བྱར་ན། ཐུབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དེབས་པའོ། 120

གཟིངས་ནི་དོགས་ཕྱིན་ལོག་དོགས། དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་སྣོམ་པའི། །
སྐུ་ངན་ཐམས་ཅད་ཞི་གྱས་པོ་ཡིས། ལུས་ནི་ལེགས་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབས། 121

རིགས་ནི་ནོམ་པར་ཆད་པའི་ཚེ། གང་ཞིག་བྱ་ལ་བརྩོན་པའི་ཡིད།
འདི་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེ་ནོམས་ཏྲིས། སྣོང་སྟོབས་སྒོ་བས་མཐོ་བའི་དོགས། 122

ततः प्रवहणारूढौ तौ योजनशतान्यपि ।
पवनस्यानुलौम्येन जग्मतुर्विपुलाशयौ ॥ ११५ ॥

स्थाने स्थाने जलं दृष्ट्वा नानावर्णं महोदधेः ।
किमेतदिति पप्रच्छ सुप्रियः कौतुकान्मधम् ॥ ११६ ॥

जले लोहाचलाः पञ्च सन्त्यस्य पयसां निधेः ।
ताम्ररूप्यमयाश्चान्ये हेमरत्नमयाः परे ॥ ११७ ॥

तेषां छायाविशेषेण नानावर्णाः पदे पदे ।
दृश्यतेऽब्धिरयं दीप्तः प्राप्तान्तरौज्ज्वलौषधिः ॥ ११८ ॥

इत्युक्ता व्याधिनाक्रान्तः प्राप्तकालावधिर्मधः ।
प्राणान्मुमोच सत्कीर्त्तिविन्यस्तस्थिरजीवितः ॥ ११९ ॥

वज्रलेपादपि दृढं यथा सत्त्वं महात्मनाम् ।
तथा यदि भवेदायुः[1] किमसाध्यं भवे भवेत् ॥ १२० ॥

कूलावाप्तप्रवहणः सुप्रियस्तद्वियोगजम् ।
शुचं संस्तभ्य विदधे सुहृदस्तनुसत्क्रियाम् ॥ १२१ ॥

एतदेवोन्नतं लक्ष्म सत्त्वोत्साहमहात्मनाम् ।
विच्छिन्नालम्बने काले यत्कर्त्तव्यदृढं मनः ॥ १२२ ॥

---

१ Orig. तन्नेदायुः ।

ཡང་ནི་གཟིངས་ལ་ཞོན་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ནི་ཡང་དག་བསྒྲུབ།
རིན་ཆེན་རི་བོའི་ངོས་ནས་ནི། ནགས་ཚལ་སྤུག་བོའི་ནང་དུ་ཞུགས། 123

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཟློ་གྲོས་ནི། སྨན་པ་འབྲས་བས་མ་ཡིན་ཞིང་།
གཏུང་དང་དབུགས་ཀོས་སེལ་མིན་སྤྱོད་དང་། ནད་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པས་མིན། 124

དེར་ནི་ནམ་མཁར་སོན་པའི་རི། ཕྱོགས་ངོས་མལ་སྟུག་གྱུར་པས།
མདུན་དུ་བགེགས་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིག། བགྲོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་། 125

རྨོངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་རི། དེ་མཐོང་ཐབས་ཀྱི་བོ་ན་སྐབས་ཀྱིས།
ཞབས་སུ་ཡང་འདབ་མང་སྐྱེའོ། ཉམ་ནས་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་བསམས། 126

ཀྱེ་མ་བདག་ནི་ངོགས་གྲོལ་བྱུང་ནས། ངེ་སྟེང་དུས་ནི་དབུ་འདས།
གང་དང་ལན་ལས་ཡི་སྨིང། མིང་ཡང་ངེས་པར་མ་ཐོས་སོ།། 127

བསོད་ནམས་ཟོང་གི་བདག་གི། བཙོན་པའི་གྲོགས་མཆོག་བྱུང་པ་གང་།
དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་བོ་སྐྱབས་ཀྱིས། དུས་མིན་གདོས་པ་ཆག་པ་བཞིག། 128

ཐབས་ཉམས་ཐབས་ནི་འདི་ལ་ཡང་། ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་འབད་རྩོལ་གྱིས།
བདག་ནི་ངེས་པར་ཧོར་ཀྱི་ཡུལ། ཀུ་ཆ་ཤིང་ཁྱིམ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས། 129

འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདིར་སྐྱེས་པ། གཞོན་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་སྤྱོག་དག་ནི།
ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་གཅིག་པུ། སྤྱི་འགྲོ་ནོམས་སུ་མཆོད་པར་འོས། 130

पुनः प्रवहणारूढः स[1] समुत्तीर्य्य वारिधिम्।
रत्नपर्व्वतपार्श्वेन विवेश विकटाटवीम्॥ १२३॥

न वियोगैर्नचोद्वेगैर्नाभियोगैर्द्विषामपि।
न रोगैः क्लेशभोगैर्व्वा ह्रीयते महतां मतिः॥ १२४॥

स तत्राक्रान्तगगनं निरुद्धाशेषदिक्तटम्।
दुरारोहं ददर्शाग्रे मूर्त्तं विघ्नमिवाचलम्॥ १२५॥

उपायहीनस्तं दृष्ट्वा गिरिं मूर्खमिवोद्धतम्।
अधःपल्लवशय्यायां सुप्तः सोऽचिन्तयत् क्षणम्॥ १२६॥

अहो वत कियान् कालः प्रयातः प्रस्थितस्य मे।
वदरद्वीपनामापि न नाम श्रूयते क्वचित्॥ १२७॥

व्यवसायसहायो मे योऽभूत्पुण्यपणैः परम्।
भग्नइव इवाकाले सोऽपि कर्म्मोर्म्मिविप्लवैः॥ १२८॥

नष्टोपायेऽप्युपायेऽस्मिन् व्यवसायान्महीयसः।
न नाम विनिवर्त्तोऽहं सिद्धिर्निधनमस्तु वा॥ १२९॥

तद्येकं जन्मयाचास्तु पूज्यं जन्म जगत्त्रये।
यस्मिन् परोपकाराय जायते जीवितव्ययः॥ १३०॥

---

१ Orig. omits सः।

དེར་ནི་དེ་ལྟར་བསམ་འབྲེལས་དེ། སྐྱེང་སྡོངས་ཀྱི་མཆོད་ཚེས་གྱུར་ནས།
རི་ལ་གནས་པའི་གོངས་སྦྱིན་ཞི། སྟོན་པོ་ཞེས་པ་འོངས་ནས་སྨྲས། 131

ཁང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱིན་གྱུར་ནས། སྐ་འཇོག་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ཞི།
སྐ་ཁ་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐས་ལ། འཇོག་ཚེས་ཉེ་བའི་ཐང་གྱིས། 132

དེ་སྐད་གོངས་སྦྱིན་གདམས་ངག་གིས། རི་ཆེན་དེ་ཡི་རྣམ་པགོལ་བས།
རྩེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ཡི། ཤེལ་གྱི་སྐ་འཇོག་མདུག་དུ་མཐོང་། 133

བྱ་རོམས་ཀྱིས་ཀྱང་བགྲོད་དཀའ་བ། འཇམ་པའི་ལྷག་ཅི་གཅིག་ལུ་དེར།
དེ་ཡི་ཡིད་ལ་དེ་བ་ནི། ཡུད་ཙམ་བྱ་བ་མེད་པར་བྱུང་། 134

ཤིན་དུ་མཐོ་ཞིང་རྣམ་བཙུན་ཏེ། རང་གི་རྟོག་བཞིན་གསོལ་ཏེ།
དེ་ལ་རོམ་དབྱུང་ཡུན་རིང་དེ། རི་མོ་བགོངས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་། 135

དེ་ནས་ཟླ་འོད་ཅེས་པ་ཡི། གོངས་སྦྱིན་ཟག་གི་ཕུག་གནས་པ།
སྐྱེང་སྡོངས་ཕུག་ཆོགས་དེ་ལ་ནི། མངོན་ཕྱོགས་ལྷན་པས་སྨྲས། 136

འདི་ནས་ཤར་དུ་གྱོང་གྲགས་ཅམ། སོང་བས་ཅན་དག་ཞགས་ཆོམ་ནི།
བློང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱོད་འབྲི་ཤིང་ལྷག སྟོན་མེད་ཀོམ་འཕྱལ་མཐོང་བར་འགྱུར། 137

དེ་ནི་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ། ཕྱག་ན་གཏམས་པའི་རྣམ་ཆེན་པོ།
ལྷས་ཅན་བསྟུང་ཕྱིར་རིག་ཆེན་ལ། རབ་ཏུ་བཏུས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར། 138

इति चिन्ताकुलं तच्च तं ज्ञात्वा सत्यसागरम्।
नीलो नाम समभ्येत्य यक्षः प्राहाचलाश्रयः ॥ १३१ ॥

पूर्व्वेण योजनं गत्वा चीणि शृङ्गाणि भूभृतः।
वेचसोपाननिश्रेण्या समारुह्याथ[1] गम्यताम् ॥ १३२ ॥

इति यक्षोपदेशेन स विलङ्घ्य महाचलम्।
ददर्शाग्रे समुत्तुङ्गशृङ्गं स्फटिकभूधरम् ॥ १३३ ॥

तस्मिन्नेकशिलाश्लक्ष्णे दुर्गमे पक्षिणामपि।
मुहूर्त्तमभवत्तस्य निर्व्यापारो मनोरथः ॥ १३४ ॥

अभ्युन्नतं निरालम्बं स्वसङ्कल्पमिवाचलम्।
स तं विचार्य्य सुचिरं चिन्त्यस्त इवाभवत् ॥ १३५ ॥

अथ चन्द्रप्रभो नाम यक्षः शैलगुहाशयः।
अभ्येत्य सत्त्वसम्पन्नं तमभाषत विस्मितः ॥ १३६ ॥

क्रोशमात्रमितो गत्वा पूर्व्वेणापूर्व्वविभ्रमम्।
दृश्यते चन्दनवनं बालानिलचलल्लतम् ॥ १३७ ॥

तत्रास्ते प्रसरा[2] नाम गुहाक्षीणा महौषधिः।
लभ्यते देहरक्षायै समुत्तोल्य महाशिलाम् ॥ १३८ ॥

---

28 १ Orig. स्वमातुन्याथ। २ Orig. तत्र प्रसरा।

རེ་ཡི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བྱས་པའི། སྐས་ཀྱི་ཤེལ་གྱི་རི་ལ་ནི།
འཕྲལ་ཉིད་དུ་ནི་ཡང་དག་འཇོག་ཅིང། འདོད་པ་ཐོབ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བྱེས། 139

སྨན་ཆེན་རེ་ནི་དོན་བྱས་པའོ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལྟར་གསོལ།
འདོད་པ་ཐོབ་པ་བསྒོམ་ལྟར་གསོལ། རེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་བྱ་བ་མིན། 140

རེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་གསོད་སྨིག་གྱིས། བསྟན་པས་རེ་ཡིས་ས་འཇོམ་དག།
ཡང་དག་འཇོག་ས་པས་མདུན་དུ་ནི། གསེར་གྱི་ཁང་ལྟེན་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང། 141

ལྷུན་པོ་བརྩེགས་པས་གྱིས་པ་བཞིན། རབ་གསལ་ནོམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཞིན།
ངོ་མཚར་ཀུན་གྱིས་བྱས་པ་བཞིན། དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་ལྟེན་པར་གྱུར། 142

གྲོང་ཁྱེར་ལེམ་གྱི་མི་མེད་ཅིང། གསེར་གྱི་སྐོ་བྱིགས་ཆེན་པོ་ཡིས།
རེ་ཡི་སྐོ་ནི་བཅད་མཐོང་ནས། རེ་ནི་ནགས་ཀྱི་མཐའ་ན་གནས། 143

སྐབས་འདིར་ཉིན་ཞིག་མོའི་མཐར་གྱུར་ཏེ། མཐའ་མེད་མཁའ་ཡི་ལམ་བགྲོད་པས།
ཚ་ཟིར་ཅན་ནི་ཡོངས་ངལ་བཞིན། ནུབ་ཀྱི་རི་དང་ཉེ་བར་སྐྱེན། 144

འོད་སྣོང་ནུབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མངོན་པར་འགྲོ་བ་སྐུག་ཅན་མ།
གྲུ་སྐད་བདག་པོ་འོད་གྱུར་ནས། དམ་བྱས་རབ་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན། 145

དེ་ནས་རབ་གསལ་འབྱོར་པ་ཡིས། ཐྱོག་ཏུ་ཆོས་རྗེས་འཇུག་དུ་ཐྱོགས།
རྒྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིན། ནམ་ཀྱི་རི་དང་ཉེ་བར་སྐྱེན། 146

तत्प्रभावद्धताखोकं सोपानैः स्फटिकाचलम् ।
सहसैव समारुह्य गम्यतामीप्सितालये ॥ १३९ ॥

तत्क्षणात् कृतकार्य्येव[1] सा प्रयाति महौषधिः ।
न खेदस्तत्कृते कार्य्यस्तड़िल्लोलाः प्रियाशयः ॥ १४० ॥

इति यक्षोपदिष्टेन विधानेन स भूधरम् ।
समुत्क्रम्य ददर्शाग्रे नगरं हेममन्दिरम् ॥ १४१ ॥

मेरुकूटैरिवाकीर्णं प्रकाशैरिव निर्म्मितम् ।
सर्व्वाश्चर्य्यैरिव कृतं तद् दृष्ट्वा विस्मितोऽभवत् ॥ १४२ ॥

महाहेमकपाटाभ्यां रुद्धद्वारं विलोक्य तत् ।
निर्जनं वारसच्चारं वनान्ते निषसाद सः ॥ १४३ ॥

अचान्तरे दिनस्यान्ते व्योमानन्तपथाध्वगः ।
अवापास्ताचलोपान्तं परिश्रान्त इवांशुमान् ॥ १४४ ॥

अस्तङ्गते सहस्रांशौ रजनीरमणौ शनैः ।
तारापतिमिवान्वेष्टुं प्रससाराभिसारिका ॥ १४५ ॥

अथ प्रकाशविभवैः सर्व्वाशापूरणोन्मुखः ।
बोधिसत्त्व इव स्वच्छः सुधादीधितिरुद्ययौ ॥ १४६ ॥

---

१ Orig. च्चणात् कृतकार्य्ये वा ।

སྐུན་བའི་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་པ། རབ་ཏུ་ཞི་བར་རྟོག་གིང་བྱེས།
ཡིད་ནི་དངས་བྱེད་ཟད་པའི་ངོད། སྨིང་སྟོབས་སྤྱོད་རྟུལ་བཞི་དྲུ་མཛེས། 147

ཉིན་བྲལ་ལས་སྐྱེས་ཕྱོགས་ནོམས་ཀྱིས། སྐུན་བའི་རྣམས་པ་ཟློ་ཕྱོགས།
གང་ཕྱིར་རིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། བདག་ཉིད་ཆེ་ནོམས་གཞན་ཕན་མཆོག། 148

ཟློ་བའི་ཐེར་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དགའ། སྐད་ཅིག་ལྷས་ནི་ཁིངས་བྱུང་ནས།
བྱ་བའི་གྱེ་མཆོ་ག་ཟློས་དག། བལྟས་ཚེ་གཉིད་ཐོབ་ཕྱིར་ལོང། 149

མཆོག་མོ་ཟངས་པར་གྱུར་བའི་ཆོ། ཡོན་དན་ཡོན་གྱིས་གུས་པར་ཅན།
མཐུ་ཆེན་ལྷ་ཡི་མི་ལམ་དུ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་སྐྱེས། 150

ཇེ་མ་ཀུ་ཡེ་སྐྱིང་སྟོབས་ཅན། དེ་ཉིད་དམ་པའི་མངོན་ཞེན་པ།
ཡེགས་བྱས་ཁྲོད་ཀྱི་ངལ་དུབ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གྱུ་ཆེན་བྱས། 151

ཉིན་མོངས་སྤྲུག་མ་ཚུང་ངུ་འདིར། ཡིད་ནི་འབྱུང་བར་མི་འོས་སོ།
སྐྱིང་སྟོབས་དམན་པ་མེད་ཆོས་ཀྱིས། རང་དབང་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་བྱུབ། 152

གསེར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གང་འདི་དང་། གསུམ་ནི་ཤ་རོལ་གཞན་དང་གཞན།
གོང་ནས་གོང་དུ་ཆོམ་པར་བཀྲ། འདི་ན་རིན་ཆེན་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད། 153

ཁྲོད་ཀྱི་སྐོ་ནི་བཏུངས་པ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་མི་འམ་ཅི།
བཞི་དང་བཟློད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་གཉིས་རིམ་པས་ཕྱིར་འབྱུང་འགྱུར། 154

स्फीता तमःसमूहस्य निःशेषप्रशमोचिता।
मानसोल्लासिनी ज्योत्स्ना सत्त्ववृत्तिरिवाबभौ ॥ १४७ ॥

तमोमोहं जहारेन्दुर्दिशां दिनवियोगजम्।
परोपकारे हि परो दूरारोहो महात्मनाम् ॥ १४८ ॥

सुप्रियश्चन्द्रकिरणैः पूर्य्यमाणतनुः क्षणम्।
निद्रां कार्य्यसमुद्रोर्म्मिक्षोभमुद्रा[1]मवाप्तवान् ॥ १४९ ॥

क्षपायां क्षीयमाणायां[2] गुणदाक्षिण्यसादरा।
जगाद देवता स्वप्ने महेशाख्या समेत्य तम् ॥ १५० ॥

अहोवत महासत्त्व सत्त्वाभिनिवेशिना।
परार्थे विपुलः क्लेशः कृतः सुकृतिना त्वया ॥ १५१ ॥

अल्पशेषे प्रयासेऽस्मिन् नोद्वेगं कर्त्तुमर्हसि।
अपर्य्युषितसत्त्वानां स्वाधीनाः सर्व्वसिद्धयः ॥ १५२ ॥

हैमं यदेतन्नगरं चौणि चान्यान्यतः[3] परम्।
सन्ति रत्नपुराण्यच विचित्राण्युत्तरोत्तरम् ॥ १५३ ॥

तेभ्यो निर्यान्ति किन्नर्य्यश्चतस्रोऽष्टौ च षोड़श।
द्वाचिंशच्च[4] क्रमेणैव त्वया द्वारि विघट्टिते ॥ १५४ ॥

---

१ Orig. कार्य्यसमूहोर्म्मिक्षेपमुद्राम्।
२ क्षमायां क्षियमाणायाम्।
३ Orig. चौणि चान्यतः।
४ Orig. द्वाचींश्च।

ཁྲོད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡི་བག་མེད་རིག་པར་བྱ།
རིང་པོ་མིན་པར་འདོད་པ་དག། མཁྱོང་བར་བྱུང་དེ་གཞན་པ་ཅི། 155

ལྷ་མོས་གླས་བཅས་འདི་བཟློད་ལ། དེ་ནས་རབ་སད་ཤེས་དུ་བྱས།
བློང་ཁྲེར་སྐྱོ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། ཡག་པ་ཡིས་ནི་ལན་གསུམ་བདུད་རྩི། 156

དེ་ནས་མི་འམ་ཅི་མོ་བཞི། གསོལ་བའི་མིག་ཅན་འཕྲོག་བྱུང་དེ།
གསོལ་བའི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། ངོ་མཚར་ལྷོག་པའི་སྐྱེ་མ་བཞིག། 157

ཡིད་ནི་རེངས་པར་བྱེད་བྱུང་ཅིང་། འབྲིམ་བྱེད་དག་གི་བདུད་རྩིའི་ཚར།
བཞིག་རབས་མཐོང་དེས་ཤེས་ཤིང་བྱས། ཉིན་མོར་ཟླུམ་པོ་བཞིན་བསྒྲུབས། 158

དག་ནི་སངས་མཐོང་དེས་ཤེས་ཤིང་། འདོད་པ་བྱུང་ཆེར་ཡང་དག་མཆོད།
དེ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིས། མཛོད་བས་མགྲོན་གཅེས་བཞིག་དུ་བྱས། 159

ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་སྣོག་འཁོད་པ། དེ་ལ་དྲག་པ་འཆོ་བའི་སྐྱེག།
ལྷུས་དང་བཅས་པར་སྐྱེས་པ་བཞིག། སྣོག་གི་བརྟུང་བྱས་དེ་དག་གིས། 160

རྟེ་དག་འགོད་པའི་འོད་རྩལ་ཅན། ཡང་དག་བྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན།
མཛོད་པའི་ཕུང་སྐྱེས་ག་ལྟར་དག། སྨོན་དུ་སྣེར་བ་བཞིག་དུ་སྨྲས། 161

ཨོན་དགར་དམ་པས་བསྒྲུབ་པའི་དབྱིབས། ཁྲོད་ཚལ་འོང་བར་འོས་པ་ཡང་།
གང་གིས་ཁྱིམ་དུ་རང་ཉིད་འོངས། ཀྱེ་མ་བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཅན། 162

जितेन्द्रियस्य भवतस्तत्प्रमादमवेदिनः ।
किमन्यदचिरेणैव वाञ्छितार्त्तिर्भविष्यति ॥ १५५ ॥

इत्युक्तः सादरं देव्या प्रतिबुद्धोऽथ सुप्रियः ।
जघान नगरद्वारं चिः समभ्येत्य[1] पाणिना ॥ १५६ ॥

ततश्चतस्रः किन्नर्य्यो निर्ययुस्तरलेक्षणाः ।
आश्चर्य्यतरुमञ्जर्य्य इव लीलानिलाकुलाः ॥ १५७ ॥

मानसोल्लासकारिण्यो नयनामृतदृष्टयः ।
वदनेन्दुसमुद्योतैर्दिवापि कृतचन्द्रिकाः ॥ १५८ ॥

ताः सम्पूज्य स्मरोदारं सुप्रियं प्रियदर्शनाः ।
तस्याभिलाषप्रणयैरातिथ्यमिव चक्रिरे ॥ १५९ ॥

चन्द्रकान्तसमासीनं कृतासनपरिग्रहाः ।
जीवनौषधयो जाताः स्मरस्येव सविग्रहाः ॥ १६० ॥

तास्तमूचुः समुन्मीलद्विलासहसितत्विषः ।
ददत्य इव कर्पूरं प्रेमोपायनतां पुरः ॥ १६१ ॥

अहो धन्या वयं यासां सद्गुणालङ्कृताकृतिः ।
स्वयमेवाभिगम्योऽपि भवानद्यागतो गृहम् ॥ १६२ ॥

---

१ Orig. चिनघान नगरद्वारमभ्येत्य ।

བདུད་རྩི་ལ་ནི་སྣུ་ཞིག་སྟང་། ཙ་དན་ལ་ནི་སྣུ་མི་སྡེད།
བླ་བ་ལ་ནི་སྣུ་བུས་དམན། དམ་པ་ཆོས་ལ་སྣུ་མི་འདོད། 163

གང་ཡང་བྱད་མེད་རང་ཉིད་ནི། བློང་བ་སྐལ་བཟང་ཉམས་པའི་ཀུ།
དེ་སྙུ་ན་ཡང་ཁྱོད་མཐོང་བ། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཅོར་བྱས་ཕྱིར་སྐྱུ། 164

མི་འམ་ཅི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་འདི། བདག་ཅག་དང་བཅས་མཛའ་བས་སྟེར།
ཡེགས་པར་བརྗོད་ལྟབ་རིན་ཆེན་ཕྱིར། དགེ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དབང་ཉིད། 165

དེ་སྐད་དེ་དག་ནོམས་ཀྱི་ཚོག། མཛའ་བར་འོས་པོས་ཤིན་དུ་དགས།
སོ་ཡི་བླ་འོད་སྐྱིང་སྡོམས་ལྟར། རབ་དུ་དཀར་བ་སྤྲོ་ཞིང་སྐྱེ། 166

ཚེགས་པར་སྐྱེ་བའི་བདུད་རྩི་འདི། སྣུ་ཡི་གྱས་མང་གནས་མ་ཡིན།
ཁྱེད་ནོམས་བདག་གིས་གྱས་བྱུས་པ། བདག་གི་ཡང་ནི་གྱུས་པའི་གནས། 167

འདི་མཐོང་ཉིད་ནི་བསྟགས་པར་འོས། དེ་ཡང་རྟེན་སྣུ་འཇིག་པ་འདི།
སྣུ་དིག་འབྲི་ཤིང་གདུང་མེལ་ལ། ཙ་ན་གྱིས་ཀྱང་བྱུགས་སམ་ཅི། 168

ནོམ་པ་འདི་སྙེའི་དྲི་མེད་དག། ཟླ་བའི་འོད་གཙུང་པ་དང་།
ནོམ་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྲོང་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་རིགས་ཤིང་མཛེས་པ་ཡིན། 169

རི་གས་ཤིང་མཛེས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། རབ་དུ་དང་ཞིང་དྲི་མེད་ཡིད།
མཉེས་གཤིན་པ་དང་འཛམ་པའི་ཚོག། སྣུ་ཡི་གྱས་པའི་ས་མ་ཡིན། 170

विद्वेषः कस्य पीयूषे चन्दने कस्य चारुचिः।
इन्दौ मन्दादरः को वा साधुः कस्य न सम्मतः ॥ १६३ ॥

स्त्रीणां यद्यपि सौभाग्यभङ्गाय प्रणयः स्वयम्।
क्षमस्त्वद्दर्शनेनैव तथापि मुखरीकृताः ॥ १६४ ॥

इदञ्च किन्नरपुरं वयञ्च प्रणयार्पिताः।
रत्नञ्च सौभाषणिकं साधो स्वाधीनमेव ते ॥ १६५ ॥

इति तासां वचः श्रुत्वा सुप्रियः प्रणयोचितम्।
उवाच सत्त्वधवलां दिशन् दशनचन्द्रिकाम् ॥ १६६ ॥

बहुमानास्पदं कस्य नेदं सम्भाषणामृतम्।
आत्मनोऽप्यादरस्थानं भवतीभिः कृतादरः ॥ १६७ ॥

श्लाघ्यं दर्शनमेवेदं तवाप्ययमनुग्रहः।
मुक्तालतास्तापहराः किं पुनश्चन्दनोक्षिताः ॥ १६८ ॥

एवंविधानां स्वच्छानामैन्दवीनामिवामूषाम्[1]।
आकृतीनां समुचिता रुचिरा लोकवृत्तयः ॥ १६९ ॥

औचित्यचारुचरितं प्रसादविशदं मनः।
वात्सल्यपेशला वाणी न कस्यादरभूमयः ॥ १७० ॥

१ Orig. °वाधीषाम्।

མཆོད་པའི་ཚོ་བྱད་འོས་བྱུང་པའི། ཀུན་སྤྱོད་འདི་ནི་བདག་གིས་བླངས།
བྱང་མེད་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྨྲད། བྱིད་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྤྱིན་མི་འོས། 171

གཞོན་ཤ་དཀའ་སྡུག་ལས་འདས་པས། བྱོད་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་།
བྱམས་ཤིང་གཞན་ལས་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མིན། 172

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་དྲུག། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་མ་དང་ནི།
འཁོར་ཤིང་གཞན་ལས་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཐེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད། 173

ཤ་མ་ཎྜོན་དང་ཆོག་ཏུའང་དང་། ཀུལ་པ་སྐྱ་བ་སྤྲངས་པའི་ཆོག།*
གང་གི་བ་ན་དོགས་པ་ཉིད། ཐེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་མཁའ་ལྟ་མིན། 174

གང་ཞིག་ཞིག་མཆོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་སེམས། བགེགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད།
དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་ཤ་ཟའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནོ། 175

མི་དགེ་བཅུ་ཡི་ལས་དག་ལས། ངེས་པར་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
དེ་དག་དགེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མིན། 176

ཆོར་གྱིས་མཐོང་བ་ཆོམས་ཀྱི་ཆོར་ནི་བློ་གྲོས་ཉིད།
དབང་པོ་ཆོམ་གྱོལ་ཆོམས་ཀྱི་མིག་ནི་རིག་པ་ཉིད།
སྐྱེས་བུ་མཆོག་གྱུར་ཆོམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཅུ་བ་ཉིད།
ཡིད་ནི་གཙང་བ་ཆོམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་བདག་ཉིད་དོ། 177

* སྐབས་ཀ།

गृहीतोऽस्माभिराचारः पूजापरिकरोचितः।
आत्मार्पणं कुलान्तं वः[1] परायत्ता हि योषितः॥ १७१॥

कन्याभावादपक्रान्ता यूयं परपरिग्रहाः।
विश्रम्भेण भगिन्यो मे जनन्यः स्नेहगौरवात्॥ १७२॥

परवित्तं विषं येषां जनन्यश्चान्ययोषितः।
परहिंसात्महिंसैव पक्षास्तेषां निरत्ययाः॥ १७३॥

पैशुन्यासत्यपारुष्यभिन्नवादैरजिह्मितं वचः।
सदैव वदने येषां तेषां सर्व्वाशिषा दिशः॥ १७४॥

अभिध्यारहितं चेतः व्यापारपरिवर्जितम्।
मिथ्यादृष्टिविहीनञ्च येषान्ते सत्यर्थं स्थिताः॥ १७५॥

दशाकुशलमार्गेभ्यो निर्गतानां निसर्गतः।
एते कुशलवर्गस्य मार्गाः स्वर्गे निरर्गलाः॥ १७६॥

धीरेव धन्यं धनमुन्नतानां
विद्यैव चक्षुर्विजितेन्द्रियाणाम्।
दयैव पुण्यं पुरुषोत्तमानां[2]
आत्मैव तीर्थं शुचिमानसानाम्॥ १७७॥

---

१ खलान्तवः। २ दयैव पुरुषोत्तमा पुण्यानाम्।

སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཡོན་དུན་དག།
ལེགས་གནས་འདི་ནི་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་ཚང་བྱུང་།
རིན་ཆེན་མྱ་དིག་དམ་པའི་ཆོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྷག། 178
རྒྱལ་བྲིམས་དག་ནི་ཇམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྱིང་དུ་བརྗོད།

སེམས་ཅན་དོན་གཉིར་དབང་པོ་ཐུབ་པ་དེ་ཡིས་ནི།
ཡོན་དུན་རྫོགས་ཤུགས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཐོས་ཀྱང་ནས།
ཆོས་ཚང་བྱུང་ཅིང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་ཐོབ་ལས་ནི།
ཀུན་བཟང་ཕྱག་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་། 179
བསམ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་།

ནོར་བུ་བཞིན་དུ་ཡོན་དུན་དབང་འབར་རིག་ཐོབ་མེད།
དགེ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཐོན་པའི་འོད་ནི་མཐོང་བྱུང་པ།
གང་ཞིག་མགོ་དང་ནོ་བ་སྣོང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་།
དྲིག་པར་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་གྱིང་དུ་བྱེད་ཉིད་བཀྲིད། 180

བདག་ཉིད་དང་མཉམ བྱག་རྟ་པའི་མཐུ་སྟོབ་རིག་ཐོབ་ཆེ།
ནོར་བུ་འདི་ནི་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བསྟོང་བར་མཛོད།
གང་ཞིག་ཚུལ་མཚན་ལ་བཞག་དཔག་ཚད་སྤྲོང་ཐུབ་ཏུ།
སྤྲོང་བ་ནམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཚར་དུ་བཤ་པར་འགྱུར། 181

एवंविधोऽयं गुणसन्निवेशः
शीलेन वैमल्यमुपैति पुंसाम् ।
सद्रत्नमुक्तानिकरातिरिक्तं
शीलं सतामाभरणं वदन्ति ॥ १७८ ॥

इत्युक्तमाकर्ण्य गुणानुरूपं
सत्त्वार्थिना तेन[1] जितेन्द्रियेण ।
तुष्टास्तमूचुर्भुवि चन्द्रलोकं
ताः कौतुकायैव मुखैः सृजन्त्यः ॥ १७९ ॥

मणेरिवानर्घगुणोज्ज्वलस्य
दृष्टैव साधोरुचिता रुचिस्ते[2] ।
ययैव मौलौ हृदये श्रुतौ च
सद्भिः सदैवाभरणीकृतोऽसि ॥ १८० ॥

मणिर्महार्हः प्रथितप्रभावः
प्रगृह्यतामात्मसमस्त्वयायम् ।
ध्वजार्पितो वर्षति योजनानां
सहस्रमेवार्थिसमाहितं यः ॥ १८१ ॥

---

१ Orig. Omits तेन । २ साधो रुचोचारुचिस्ते ।

དེ་སྐད་བཙོད་པས་རིག་ཅིག་ངས་མཆོག་གཞོན་ཀྱི་ཀུ་མས།
ངས་ཀྱང་བདག་གཟུགས་ཅན་འཁོར་དེ་ལ་བྱིན།
དེས་ཀྱང་རི་མཛའ་བའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་བློས།
དཀྱལ་ལས་བྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་ཁྱིར་དག་གི་གཉིས་པར་ཕྱིན། 182

དེར་ནི་གྲུས་པས་དེ་ཡིས་ཉིས་འགྱུར་དག་གི་ནི།
ཡི་འམ་ཅི་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས།
རིམ་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་བློ་གྲོས་ཀྱིས།
དེ་ཡི་ཉིས་འགྱུར་མཐུ་ལྡན་ཞོན་ནུ་ཐོབ་པར་གྱུར། 183

དེ་ནས་གསུམ་པའི་གཙོང་ཁྲིར་བི་དྲུ རྣ་རང་བཞིག།
མཛོས་པའི་མིག་ཅན་བཅུ་དྲུག་དེ་དག་དེ་ཡིས་མཐོང་།
དེ་དག་ཆོམས་ལ་དེ་བཞིག་རིམ་བཞིན་བཟློད་ནས་ནི།
དེ་ཡི་ཉིས་འགྱུར་མཐུ་ལྡན་རིག་པ་རང་བཞིག་གྱི།

དེ་ནས་གསུམ་པའི་གཙོང་ཁྲིར་བི་དྲུ རྣ་རང་བཞིག།
མཛོས་པའི་མིག་ཅན་བཅུ་དྲུག་དེ་དག་དེ་ཡིས་མཐོང་།
དེ་དག་ཆོམས་ལ་དེ་བཞིག་རིམ་བཞིན་བཟློད་ནས་ནི།
དེ་ཡི་ཉིས་འགྱུར་མཐུ་ལྡན་རིམ་གྲོ་དམ་པ་ཐོབ།* 184

དེ་ནས་མདུན་དུ་རིག་ཅིག་བཞི་ཡི་རང་བཞིག་གྱི།
གཙོང་ཁྲིར་གཙོང་ཁྲིར་ཀུན་ཚགས་ལྡུག་པའི་དབང་ལྡན་པ།
བཞི་པར་ཕྱིག་དེ་མི་འམ་ཅི་ནི་མཛོས་མ་དེའི།
གཉིས་འགྱུར་དག་གི་ཡོན་དན་ལྡུག་པས་དེ་དོན་གཉིར། 185

---

* ཤོ་ལོ་ཀ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐད་དོད་རྒྱས་སྦྱོར་ཉེ་དཔང་རོ་རྣེ་ལོད་པ་འདི། རྣ་ཆོར་གཅ་དེས་ཁ་ཐམང་ཐ་མཚན་པ་ནམས་ཐྱེས་དཔྱད་པ་ཞུ།

उक्केति रत्नप्रवरं तरुण्य-
स्तस्मै ददुर्मूर्त्तमिव प्रसादम् ।
आदाय तच्च प्रणयोपचारं
सोऽपि द्वितीयं पुरमाप रौप्यम् ॥ १८२ ॥

तचादरात्तद्द्विगुणाभिरेव
स पूजितः किन्नरकामिनीभिः ।
क्रमेण तेनैव विशुद्धबुद्धिः
लेभे मणिं तद्द्विगुणप्रभावम् ॥*१८३ ॥

* * * *

* * * *

* * * *

* * * *

प्राप्तश्च तं रत्नमयं चतुर्थं
पुरं ततः सर्व्वपुराधिकश्रि ।
सोऽभ्यर्थितस्तद्द्विगुणाभिरग्रे
गुणाधिकः किन्नरसुन्दरीभिः ॥ १८५ ॥

---

* This S'loka was lost. An attempt was made to reproduce it from its Tibetan version by a *Bande* of Sahor.

ཨེགས་གདུམས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དམ་ཚོགས་ཀྱི།
གཉིས་མེད་ཡུམ་ལ་བྱང་སེམས་ཆོམ་གྱུར་དེ་དག་གོ།
རབ་གྱིས་ཇུག་ལ་སྔོན་བོའི་ཕྱིང་བ་ལྟར་རིང་བའི།
རྒྱུར་མིག་གིས་འཕངས་ནོད་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་སྐྱེས། 186

རིག་ཅིག་འབྱུང་གཉས་ཟླ་བ་བ་དང་རྡེས་པ།
ངེད་ཀྱི་མིང་བོ་མི་འམ་ཅི་ཡི་གྱེལ་རིགས་ཨོད།
རྒྱུ་འཕྲལ་ཨོངས་ཀྱིས་རང་གི་མིང་གི་མཚོན་བྱུར་པ།
རིག་ཐང་ཆེ་བའི་གྲིང་འདི་དེ་ཡི་བཞུགས་གཉས་ཡིན། 187

འོད་ཟེར་ཆོགས་ནི་གསལ་ལྡན་རིག་ཅིག་འདི་ཡང་བསོད་ནམས་བརྟེན་ནོམས་ཀྱིས།
གསོ་སྦྱོང་ཉེས་བྱའི་བཀྱེལ་ཞུགས་ངེས་པའི་ཚོ་གས་གྱེལ་མཚན་ལ་བཀོད་ན།
ཁ་སྤུའི་གྲིང་དུ་མཐའ་དག་འགྲོ་ཆོགས་མངོན་འདོད་དོན་ཉེ་ནོམས་ཆར་ཉིད་འབེབས།
གཞན་དོན་བཅོམ་ལྡན་བྱང་བས་ཁྱབ་པར་བགྱིད་སྨད་དེ་ནི་བཟང་པར་མཛོད། 188

དེ་ལྟར་མཛོས་མ་ནོམས་ཀྱིས་འཆི་མེད་ཤིང་འབྲས་ཀེགས་བཏུས་གསུས་
བཅས་ཤིང་།

སྨྲག་པར་མཛད་སྡུག་ལྡན་པས་སྐལ་བཟང་ནོར་བུ་བྱིན་པ་སྤྲངས་བྱས་ནས།
མགྱོགས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཞིང་ཁམས་ཅི་ཡི་གྱེལ་བྱ་རྒྱང་ལས་གྱེལ་བ་ལ་ཞུགས་དེ།
དེ་ཡི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པས་དེ་ཡང་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།

तथैव सद्धर्मकथाप्रसङ्गै-
स्तास्तोषितास्तेन सुसंयतेन।
उत्फुल्लनीलोत्पलदामदीर्घ-
कटाक्षविक्षिप्तकरास्तमूचुः ॥ १८६ ॥

भ्रातास्ति नः किन्नरराजवंश-
रत्नाकरेन्दुर्वरदाभिधानः।
तस्यास्पदं द्वीपमिदं महार्हं
स्वनामचिह्नं प्रथितं समृद्धा[1] ॥ १८७ ॥

रत्नच्चेदं नियमविधिना पोषधाख्यव्रतेन
न्यस्तं भास्वत्किरणनिकरं पुण्यभाजां ध्वजाग्रे।
जम्बुद्वीपे किल जनगणाभीप्सितार्थान् प्रयत्नात्
वर्षत्येव स्थिरपरहितव्यापृते गृह्यतां तत् ॥ १८८ ॥

इत्युत्पाद्यामरतरुफलं सादरं सुन्दरीभिः
प्रेमोद्दामप्रणयसुभगं दत्तमासाद्य रत्नम्।
वालाहाख्यं विजितपवनन्तं प्रहृष्टं तुरङ्गं
सोऽप्यारुह्य स्वनगरमगाल्लब्धमार्गोपदेशः ॥ १८९ ॥

---

30 १ Orig. वर्धितऋद्धि।

དུས་ཆོད་དེར་ཞི་བྱེད་མེད་གྱང་སྡུག་ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན།
ཡངས་པའི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་ལམ་དུ་རབ་བཀག་ཏུ་རྙེད་ནས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་།
དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་བསྐྱབ་བློ་ཧོམ་པསྐྱབ་སྨོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ཅིང་།
ཤིག་དུ་དགའ་ཞིང་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིགས་ཤིང་།
དེ་ནས་མགོ་བཀྲུ་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཡིན།
གསོལ་སྒྲོང་དགའ་ལ་ཉར་གནས་བཅོ་ལྔ་ལ།
རིན་པོ་ཆེ་དེ་གྱོལ་མཚན་རྟེར་བཀག་ནས།
སྐྱ་ཆོག་འདོད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས།

གཉེན་ལ་ཕན་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གཟིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཁེངས་བྱས་མི་བདག་གི།
གནས་ལ་སྣས་བཞག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟིན་དེ་ཉིད་ཤེས།
གང་ཡང་འདི་ཀི་ཚངས་པའི་དངོས་པོ་དམ་པ་དག་ཏུ་གཤེགས་པར་བྱའོ།

གཞན་ལ་ཕན་པས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པར་སྨིན་པར་གཟིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཁྱིམ་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིགས་ཤིང་།
གནས་ལ་སྣས་བཞག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟིན་དེ་ཉིད་ཤེས།
གང་ཡང་འདི་ཀི་ཚངས་པའི་དངོས་པོ་དམ་པ་དག་ཏུ་གཤེགས་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ཆོག་བླིང་དུ་མངོན་བཏོད་པ། ཤིག་ཏུ་དགའ་ཡི་སྐྱེ་བ་དེད།
གང་སྟོན་བདག་གིས་ཐེབས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ། ཆོས་ཀྱིས་དེ་ཀུན་འདི་དག་གོ།
དེ་སྐད་སྟོན་པ་གཅོ་བོ་ཡིན། རང་གི་སྟྲོད་ཆུལ་མཐའ་ཡི་གཅམ།
སྟྲོན་དང་བཅོན་འབྱུས་མན་ངག་གིས།དག་སྒོང་ཆོམས་ལ་རྣེས་བསྟན་བསྒྲུབས།

ཞེས་པ་དག་བདེ་དགའ་བོས་བྱས་པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
བརྟེན་པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་བ་དང་རའི་གླིང་དུ་འགྲོ་བའི་ཨཱ་དེ་དཔའ་
སྟེའི་དྲུག་བའོ།།

तस्मिन् काले विपुलकुशलैः स्वर्गमार्गं प्रयाते
वाराणस्यां विशदयशसि क्षापतौ ब्रह्मदत्ते ।
श्रीमान् सर्व्वप्रणयिफलदः सुप्रियः पौरमुख्यै-
र्लोकत्राणे विनिहितमतिर्धर्म्मराज्येऽभिषिक्तः ॥ १९० ॥

ततः शिरःस्नानविधिक्रमेण
तत्पच्चदश्यां ध्वजमूर्द्धि रत्नम् ।
स पोषधैः पोषित एव धृत्वा
चकार विश्वं परिपूर्णकामम् ॥ १९१ ॥

कृत्वा यात्रां परहितफलां वत्सराणां शतेन
स्थित्वा राज्ये महति निखिलं पूरयित्वा च लोकम् ।
पुत्रं धृत्वा नरपतिपदे प्राप्य सर्व्वोपशान्तिं
तत्त्वज्ञोऽसौ किमपि परमं ब्रह्मभावं जगाम ॥ १९२ ॥

स्युरेते दस्यवः सर्व्वे पूर्व्वं ये पूरिता मया ।
रत्नद्वीपाभिगमने तस्मिन् सुप्रियजन्मनि ॥ १९३ ॥

इति शास्ता स्ववृत्तान्तकथया विदधे विभुः ।
दानवीर्य्योपदेशेन भिक्षूणामनुशासनम् ॥ १९४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां वदरद्वीपयात्रावदानं नाम षष्ठः पल्लवः ।

Chapter VII.

ཡཿའདབ་བདུན་པ།

སྐུ་དེག་འབྲི་ཤིང་གི་རྣོག་པ་ཐོངས་པ་ནི།

---

1 ཁཏོ་བའི་སྨོན་ཨས་དག་པའི་གཟི་བརྗིད་དང་།
དབེན་པ་དྲི་མེད་སྣང་བའི་རྣོག་བྱེད་ལྟེག།
གང་ཞེག་ཡོངས་སུ་བསྒོགས་པ་ཅི་དེ་ན།
སྲིད་པའི་རྩེ་ཐོངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡི། 1

བློ་ཆུང་ངུས་མེད་སྐྱེ་ཞེས་པར་ནི། ཀུ་གློ་ཌ་ཡི་ཁཁས་ཆོལ་གནས།
སྨོན་ཆོ་འཕྲོད་ནི་སྡུང་ཐབས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་མཛོད། 2

མི་དམན་ཀུན་དག་ཆོགས་ཀྱི་བཅུད། ཅོག་དག་ལྡང་བསིལ་དེ་ཡི་ནི།
གསུང་གི་བདུད་རྩི་གསན་པ་ཡི། སྐྱེམས་པས་བསིད་གསལ་ལྡང་འཕྲུངས། 3

ཆོས་ནི་ཉན་པའི་ཆོགས་པ་དེར། བྱོལ་ཐོ་ཟས་ནི་གཅོང་མ་ཡིས།
བསིད་གསལ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཚུས། དྲི་མ་དང་བྲལ་དགའ་བ་ཐོབ། 4

དེ་ནས་བྱོལ་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ། ཤཱཀྱ་མིང་ཅེན་དག་གིས་དེར།
ཆོས་ཀྱི་གདམས་དག་ཐོས་བྱུང་ནས། རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཡྱིན་དེ་སྐྱས། 5

सप्तमः पल्लवः ।

मुक्ताखतावदानम् ।

कुशलप्रणिधानशुद्धधामां
विमलालोकविवेकबोधकानाम् ।
परिकीर्त्तनमात्रमेव येषां
भवमोहापहर्त्तारस्त एव धन्याः ॥ १ ॥

पुरा पर्षत्सहस्राणां न्यग्रोधोपवनस्थितिः ।
कपिलाख्ये पुरे चक्रे भगवान् धर्म्मदेशनाम् ॥ २ ॥

अमन्दानन्दसन्दोहस्यन्दि चन्दनशीतलम् ।
तस्य वागमृतं धन्याः कृताञ्जलिपुटाः[1] पपुः ॥ ३ ॥

राजा शुद्धोदनस्तत्र धर्म्मश्रवणसङ्गमे ।
पुण्योपदेशसलिलैर्लेभे[2] वैमल्यनिर्वृतिम्[3] ॥ ४ ॥

अथ तत्र महानामा शाक्यराजकुलोद्भवः ।
धर्म्मोपदेशमाकर्ण्य प्राप्तः स्वगृहमब्रवीत् ॥ ५ ॥

---

१ Orig. श्रुताञ्जलिपुटैः । २ Orig. लोभे । ३ Orig. वैमल्य०।

ཀྱེ་མ་སངས་བྱོས་འབྱུང་བ་འདི། བདག་ཅག་གི་ནི་དོན་ཆེན་ལ།
བཅོམ་ལྡན་སངས་བྱོས་ཆོས་དང་ནི། དགེ་འདུན་གྱབ་དང་མྱང་འདའི་སྐད། 6

དེ་ཡི་ཚོགཱ་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། ཁྱིམ་གཏ་རྒྱ་འོད་གཙའ་བ་དང་།
ཁྲུད་པར་ཐོས་པས་དགའ་བ་དང་། དོན་དུ་གཉིར་ལས་དེ་ལ་སྐྱེས། 7

སྐྱེས་བུ་བསོད་ནམས་སྐལ་ལྡན་ནོམས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་འོས།
བདག་ཅག་བུད་མེད་སྨད་འོས་ནོམས། དེ་ཡི་མན་ངག་འོས་མ་ཡིན། 8

དེ་སྐད་ཁྱིམ་གཏ་ཚོགཱ་ཐོས་ནས། དེས་སྐྱེས་བཟང་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
འགྲོབའི་བུ་མིའི་རྗེས་སུ་ཐོས། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེད། 9

ཀུན་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྐྱེས་ནས། ཆུ་འཇིམ་དག་གི་ཆར་བ་སྐྱེས་ནས།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕྱགས་བརྩེ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་བ་སྐྱེས་ས།10

སྐྱེ་གཤེའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ཡིས། ཆོག་གིས་ཐུབ་ཀྱི་སྐབས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྟང་དུ་ནི། གྱུར་པོ་ཟངས་གཅང་བྱེད་པ་ཉིད། 11

དེ་སྐད་བདག་པོའི་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱིས། འཕགས་བྱོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐོར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ནགས། གཅང་མ་དེར་ནི་དེ་སོང་གྱུར། 12

དེར་ཤི་སྐྱེ་རྒྱལ་རིའི་བགས་ཤིང་། སྐྱེ་སྡོབས་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་ཆེ།
རབ་དུ་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཡིས། ཡང་དག་བྲན་པ་དེ་ཡིས་མཐོང་། 13

अहो नु भगवान् बुद्धो धर्म्मः सङ्घश्च सिद्धये।
बुद्धोत्पादोऽयमस्माकं निर्व्वाणाय महाफलः ॥ ६ ॥

उपदेशविशेषात्तनिर्दृतेस्तस्य तद्वचः।
श्रुत्वा शशिप्रभा पत्नी[1] प्रणयात्तमभाषत ॥ ७ ॥

अनुग्राह्या भगवतः पुरुषाः पुण्यभागिनः।
निन्द्यास्तदुपदेशानामनर्हा योषितो वयम् ॥ ८ ॥

इति जायावचः श्रुत्वा स जगाद जगद्गुरोः।
भद्रे भगवतो नास्ति भेदः कारुण्यदर्शने[2] ॥ ९ ॥

समा सर्व्वत्र भा भानोः समा दृष्टिः[3] पयोमुचः।
समा भगवतो दृष्टिः सर्व्वसत्त्वानुकम्पिनः ॥ १० ॥

महाप्रजापतेर्वाक्याद्परात्तक्षणं तपः।
शुद्धोदनः करोत्येव राजा भगवतोऽन्तिके ॥ ११ ॥

इति पत्युः प्रियगिरा हृता शाक्याङ्गनागणैः।
याचने[4] तद्भगवतः सा पुण्योपवनं ययौ ॥ १२ ॥

सा सत्त्वकुसुमं तत्र तं ददर्श महाफलम्।
प्रशमामृतसंसिक्तं करुणाकल्पपादपम् ॥ १३ ॥

---

१ Orig. पत्नी। २ Orig. भेदवाकरुर्णदर्शने। ३ Orig. दृष्टिः।
४ Orig. याचन।

བློ་ངོ་དུད་པའི་འབྲི་ཤིང་བཞིན། དེ་ཡིས་རིང་ནས་དོར་ཕྱག་འཚལ།
ཤོ་ཀྱིན་གསོ་བའི་ཟེབ་གྲིས་ནི། རྨོངས་པ་ཅོང་བ་བཞིག། 14

གསེར་འོད་རིན་ཆེན་ཐྲོག་ཀོམས་ཀྱིས། བཀྲིག་པ་དག་ནི་མཁོང་ཁྱུང་ནས།
དགེ་སློང་གྱན་དགའ་བོ་ཞེས་བཤད། 15

མ་མ་བྱོད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདི། རྟེགས་པས་ཐུབ་ཀྱིས་ཤིང་རབ་ཞུགས་སྟེ།
ཕྱབ་པའི་དཀའ་ཕྱབ་ཤས་སྐུ་ནི། མི་རིགས་འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་གནས། 16

ཅོག་དག་བྱིས་གདམས་ཆགས་པ་ཅི། སྐུ་ཅོར་གྱིན་ཀོམས་ཀྱི་མ་འདིར།
ཤདག་ཅག་བརྟུང་ཤར་ཚེ་འོས་ཞེས། བྱོད་ལ་ཉེ་ཤར་འདོམ་པ་ཤིན། 17

དེ་ཅི་འདི་བཙོད་གཟུགས་བཟང་དེའི། སྐྱེངས་པའི་གདོང་ནི་དམག་པ་ཅིས།
གྱིན་ཀོམས་ཕམས་ཙདར་བཏབ་ནས་ནི། རང་གི་བྱིམ་དུ་བསྐྱུར་ཤར་གྱུར། 18

དེ་ཤས་ཕམས་ཙདའ་འབོད་པ་ལ། དགེ་ཝ་སྟོབ་མཛོད་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དངོས་ཅོ་མི་དཀའ་པ་ཉིད་དུ། ཉེ་ཤར་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཅིས། 19

གང་གི་དཀའ་དུ་མི་དཀའ་ཉིད། དཀའ་པ་ཉིད་བཞིན་འབྱོར་ཤར་གི།
སྟོག་ཆགས་མེངས་ཤིང་ཤས་ཤེས་བྱེད་པ། 20

བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་མེངས་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་མི་བདེན་པ་ལ་དགའ།
དངོས་ཅོ་ཀུན་གྱི་དངོས་མེད་ནི། ཉམས་སྐྱོང་གནས་པ་རིག་པ་མེད། 21

खतेव पवनानम्रा तं दूरात् प्रणनाम[1] सा।
लोभेनेव परित्यक्ता च्युतकर्णोत्पलच्छलात् ॥ १४ ॥

विलोक्य काञ्चनरुचिं रत्नभूषणभूषिताम्।
आनन्दनामा भिक्षुस्तामुवाच प्रहितोद्यतः ॥ १५ ॥

वेशः प्रशमशून्योऽयं मातर्मुनितपोवने।
दर्पोत्सक्तो न युक्तस्ते विरक्तानामिदं पदम् ॥ १६ ॥

गुणसंयमसिक्तानि मुखराभरणान्यहो।
नेहास्मत्ग्रहणं युक्तमितीवोपदिशन्ति ते ॥ १७ ॥

इत्युक्ता तेन सा तन्वी वैलक्ष्यविननानना।
उन्मुच्याभरणं सर्व्वं प्राह्णेोन्निजमन्दिरम् ॥ १८ ॥

उपविष्टेषु सर्व्वेषु निर्द्दिष्टकुशलस्ततः।
अनित्यतैवं भगवानुपदेशं प्रचक्रमे ॥ १९ ॥

महामोहप्रभावोऽयं येन नित्यमनित्यताम्।
नित्यतामिव मन्यन्ते मूढ़ा जगति जन्तवः ॥ २० ॥

असत्ये रमते लोकः सत्यप्रत्ययमोहितः।
न वेत्ति सर्व्वभावानामभावानुभवां स्थितिम् ॥ २१ ॥

---

31 १ Orig. दूराग्रे ननाम।

སྐྱེ་བ་ཐོས་པའི་ལམ་དུ་ཡང་དག་ཆགས་ལྡན་པ་ཅིག་སྣུམ་ཡིས་བསྡུན་བཅོས་
དག་དང་ནི།

གཞན་ནི་རིག་བྱེད་ལམ་དང་རྟོག་གེ་རྩོལ་བ་ཁོ་ནས་ཤེས་བྱའི་ཡོངས་
འཛིན་དང་།

གཞན་དག་ནོམ་མང་སྐྱུ་ཚོལ་མཁས་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་སྐུད་ཅིག་
གནས།

དེ་ལ་ཡང་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞིས་རོལ་རྩེད་དག་གིས་རྣོངས་ནོམས་དགའ་བ་
རབ་ཏུ་འཇོམ།

མི་བཟད་ཤུལ་གྱི་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱང་པོ་དག་གི་ཚོགས་
ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བ་རབ་སྤོང་ཚོལ་མཁས་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་སྐུད་ཅིག་
གནས།

དེ་ལྟར་བྱ་དང་བྱ་མིན་ཕན་པའི་ས་ལ་ནོམ་དགྱེད་ལྡན་པས་དགྱུར། 23

བཅོམ་ལྡན་དང་ཉིད་ལྷའི་ལེ་སོགས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཡང་དག་ལྟ།
ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་དག་ནི་བ་ནི། རིགས་པར་གསུང་བར་བཙོན་པ་ཆེ། 24

དེར་ནི་ཤྲུའུའི་བུ་མོ་གཅིག། བུ་མོ་གཉེན་ཀུ་མ་ཡི་མཆོམས།
བཟོད་དཀའི་ལང་ཚོ་ལ་གནས་པ། གཟུགས་དང་སྐལ་བཟང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས། 25

ཀུ་མའི་ངོས་སུ་སྐྱེ་དེག་གི། དོ་ཤལ་དགའ་མའི་བདག་པོ་ཡི།
གྲགས་པའི་སྐྱིང་པོ་གསལ་འདྲ་ལ། རྒྱུན་མིག་གམོ་བས་ཡང་ཡང་བལྟས། 26

केचित् व्याकरणैः परे श्रुतिपथैस्तर्कप्रवादैः परे
केचित्तन्त्रपरिग्रहैर्बहुविधैरन्यैः कलाकौशलैः ।
संसक्ताः पुनरुक्तजन्मशरणौ याताः सहैव क्षयं
तचाप्यक्षयलीलया क्षणपदं मुग्धैर्निबद्धा धृतिः ॥ २२ ॥

विषयविषमापायः कायः प्रपञ्चयाशुचा
खरतरमरुस्काराकारो मोहभवो भवः ।
हितभूमि तथाकार्यं कार्यं विवेकिनां[1] तथा
निरवधिरयं दृष्ट्वा व्याधिर्यथा निवर्त्तते[2] ॥ २३ ॥

इत्याद्यनित्यसंस्कारसंयुक्तं युक्तमुद्यते ।
धर्म्मोपदेशकुशलं वक्तुं भगवति स्वयम् ॥ २४ ॥

एका शाक्यवधूस्तच रूपसौभाग्यगर्व्विता ।
स्थिता शैशवतारुण्यसन्धौ[3] वयसि दुःसहे ॥ २५ ॥

मुक्ताहारं स्तनतटे लोलापाङ्गैर्मुहुर्मुहुः ।
आलुलोके यशस्कारसारं रतिपतेरिव ॥ २६ ॥

---

१ Orig. विवेकिनी । २ Orig. निरवर्त्तते ।
३ Orig. °तारुण्यबन्धो ।

མིང་ཆེན་ལྷང་མ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས། རྩེ་གཅིག་མིག་བའི་སེམས་ལྡོག་དེ།
དོ་ཤལ་ནོམ་བར་བལྟ་བ་དག། མཐོང་ནས་ཆགས་ཐལ་བའི་འཁྲུ་བསམས། 27

ཆོས་ནི་ཉེ་བར་སྤོད་ཆེ་ཡང་། གཞི་བའི་དོ་ཤལ་འདི་ལ་ལྟ།
དངོས་པོ་ནོམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། འདི་དག་རྨི་ལམ་ཉིད་ཅེག། 28

རང་གི་དོ་ཤལ་བསྟན་ནས་འདི། དོ་ཤལ་རྩེ་བ་བདག་གིས་དབྱེག།
སྐྱེག་པ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡིས། ལུས་ཅན་དེགས་པ་ཞི་བར་གྱུར། 29

འདི་བསམས་དེ་ཡིས་འབངས་མོ་ནི། རོ་དེ་དུ་ཞེས་བྱ་ལ་སྐྱེས།
རོ་དེ་དུ་སྤོང་བདག་གི་ནི། དོ་ཤལ་ཁྱིམ་ནས་མཁྱོགས་སུ་ཤོང་ས། 30

དེ་ཡིས་དེ་སྐད་བཞིན་བྱས་དེ། དེར་ནི་ཆོས་ཉན་ལ་ཞུགས་པ།
དུས་མིག་འབྲོ་བས་ཡིད་བྱུང་ནས། ཤུགས་དང་བཅས་བས་སྐད་ཅིག་བསམས། 31

ཀྱེ་མ་བདག་གི་དགེ་བ་འདིར། བར་ཆོད་འདི་ནི་ཡང་དག་སྐྱེས།
གང་ཕྱིར་གཞན་དབང་འཆོ་བྱུར་པ། བདག་གིས་ཆོས་ཉན་མི་འཐོབ་བོ། 32

བསོད་ནམས་དྲི་བཟང་བྱེས་གྱུར་ཅིང། སྐྱིང་རྡེའི་གེ་སར་འབྲིགས་གྱུར་པ།
བཅོམ་ལྡན་ཞལ་ཞྭ་བདེ་ལས། གསུང་གི་སྒྲང་རྩི་མཆོག་གིས་ཐོབ། 33

ཀྱེ་མ་རང་དབང་ནོམ་པར་བཅོད། ལུས་འཇིག་བདེ་བ་ཉམས་བྱེད་པ།
སྐྱེག་བསྟལ་འགྲོ་བའི་དཔའ་སྟོག་ཆགས་ནོམས། གཅིག་གི་སྐྱག་བསྟལ་བཟློད་མ་ཡིན། 34

हारावलोकिनीं दृष्ट्वा तामनेकाग्रहादसौ।
अचिन्तयद्विरक्तेव महत्पत्नी शशिप्रभा॥ २७॥

इयं धर्मोपदेशेऽपि चपला हारमीक्षते।
भावानां न शृणोत्येव मूढ़ा क्षणिकतामिमाम्[1]॥ २८॥

स्वं हारं दर्शयित्वास्या हारोत्साहं हराम्यहम्।
अधिकालोकनेनैव दर्पः शाम्यति देहिनाम्॥ २९॥

इति सञ्चिन्त्य सा[2] दासीं रोहिकाख्यामभाषत
रोहिके गच्छ मे हारं गृहात् सत्वरमाहर॥ ३०॥

इत्युक्ता सा तया तत्र प्रवृत्ते धर्मसंश्रवे।
अकालगमनोद्विग्ना निश्वस्याचिन्तयत्[3] क्षणम्॥ ३१॥

अहो वतान्तरायोऽयं सञ्जातः कुशले मम।
नास्मिन् श्रोतुं लभे धर्मं यत्परायत्तजीविता॥ ३२॥

पुण्यसौरभसम्भारात् कीर्णकारुण्यकेसरात्।
मुखपद्माद् भगवतो धन्यः प्राप्नोति वाङ्मधु॥ ३३॥

अहो स्वाच्छन्द्यविच्छेद[4]स्तनुभङ्गः सुखक्षयः।
सेवा जगति जन्तूनां दुःखे दुःखपरम्परा॥ ३४॥

---

१ Orig. मूढ़क्षणिकनामिमाम्।
२ Orig. omits सा।
३ Orig. निश्वाचिन्तयत्।
४ Orig. °विच्छद°।

གསོག་གི་ངལ་དུབ་ཀྱིས་འཕོབ་པ། བླ་ངོན་བྱ་དགའི་ཚུ་ཡི་ཐིགས།
ཤུགས་རིངས་ཤིག་ཏུ་ཚ་བས་བསྐོམ། ཀྱི་ན་དཀའ་སྨད་དག་གིས་འཕྲངས། 35
དཔོན་པོ་མཐོང་ན་ཁིངས་ཤིང་ཆེས་ཤིན། ཡོན་དན་ཉམས་དང་གཟི་བརྗིད་ཉམ་ཆོད།
ཞི་ཞིང་ངལ་བ་འདི་དག་ནི། གསོག་བྱེད་དག་གི་དང་པོའི་འབྲས། 36

གསོག་ནི་ཀོང་པ་འཆིང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་རྣོ་གས་ཉོགས་ཤིག་ཞིག་ཆགས་
པའི་སེ།

དཀའ་ཏུ་ངེས་པར་རང་གི་བྱ་བ་འགོག་ཅིང་གཉིད་དང་བའི་ཤ་འཇོམས་པར་བྱེད།
རེ་བའི་ཆགས་ཞེན་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་ལེགས་འགྲོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་རྣ་ཐེ་
དང་། 37

མོངས་པ་ནོམས་ནི་རི་དགས་རྐོམ་བསྐྱེད་མྱ་ངན་སྣ་ཚགས་ལུས་ནི་ཟད་བྱེད་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་བསམས་ནས་ནི། དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་དེ་སོང་སྟེ།
ལུས་ནི་གསོག་བྱེད་ཐོངས་ནོམས་ལ། རང་དགར་གནས་པ་ཀ་ལ་ཡོད། 38

གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བས་དམན་གྱུར་ཅིང་། འགྲོ་བ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས།
སྟོང་རྟེ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་ནི། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས་སྐད་ཅིག་བསམས། 39

སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འདི་ཡིས་ནི། འཆི་བའི་མཚམས་སྦྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས།
སྤྲུལ་མ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདོན་པར་བྱ། 40

དེ་ནས་ལེགས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་ཡིས། ལམ་དུ་འཕྲལ་ལ་བབྱོད་དེ་ལ།
བེའུ་ལ་ཆགས་སྐོངས་བཅས་པའི། བ་ཡི་ཏུ་ཡིས་བདུངས་པར་བྱུང། 41

सेवाप्रयाससंप्राप्तं धनमानकणोदयम् ।
तप्तमत्युष्णनिश्वासैरहो दुःखेन पीयते ॥ ३५ ॥

मानग्लानिर्गुणग्लानिरोजःपूजश्रमः श्रमः ।
प्रथमं सेवकस्यैतत् फलमीश्वरदर्शने ॥ ३६ ॥

लौही बन्धनशृङ्खला चरणयोर्हेलावमानावनी[1]
स्वव्यापारनिषेधनित्यनियती निद्रासुखद्रोहिणी ।
आशास्यस्य विशालजालसरणिः सत्सङ्गभोगाशनिः
मुग्धानां मृगतृष्णिकामरुमही सेवा शरीरक्षयः ॥ ३७ ॥

इति सञ्चिन्त्य सुचिरं सा जगाम तदाज्ञया[2] ।
सेवाविक्रीतकायानां स्वेच्छाविहरणं कुतः ॥ ३८ ॥

व्रजन्तीं तां परप्रेष्यां कृपणां[3] करुणाकुलः ।
निरीक्ष्य भगवान् दिव्यचक्षुषाचिन्तयत् क्षणम् ॥ ३९ ॥

अस्मिन् जन्मनि शेषोऽस्याः सम्पूर्णो जीवितावधिः ।
इयं वराकी संसारादुद्धर्त्तव्या स्वयं मया ॥ ४० ॥

अथ तां कर्म्मयोगेन व्रजन्तीं सहसा पथि ।
वत्सवात्सल्यविवशा शृङ्गाभ्यामाजघान गौः ॥ ४१ ॥

---

१ Orig. हेन्यावमानावनीः । २ Orig. खजगाम तराजया ।
३ Orig. व्रजन्ती वरप्रेष्यकृपणाम् ।

སྐྱེ་བ་གཞན་བྱེ་ལྟུག་གཉན་ཀྱིས། ཡིད་ནི་སངས་བྱེས་ལ་དམིགས་ཤིང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ཐོག་ཏུ་ལས། དེ་ཡི་ཚང་བཞིན་དུ་ངེས་བསམས། 42

འབྲོང་བ་ཆུ་སྤྲིག་འབྱུང་གཉན་ཀྱི། སྐྱེ་བའི་འབྲོང་མོང་སྤྲོག་ཆགས་ནོམས།
ལས་ཀྱི་བོ་རྟེན་ཀྱིས་དགྲ་གཉན་ལས། ཀྱེ་མ་འབྱིང་ཞིང་འབྱུང་བའི་རིམ། 43

སྐྱེས་བུ་ནོམས་ཀྱི་དབུལ་བ་ཡངས་བའི་རྡོ་ཡི་གླེགས་བུ།
བདེ་མེད་ལས་ཀྱི་སྡུལ་པ་བསལ་བའི་དོགས་ཅན་སྤྲེད་པས་ནོམ་པར་བཀྲ་བ་དག།
སྐྱེ་དང་འཆི་བར་རབ་སྤྲོས་ཡི་གེ་དག་ཏུ་བགོད་གྱུར་པ།
འདི་དག་ནོམས་ནི་ལག་པས་ཡོངས་སུ་ཟིས་པས་བསྐྱེད་པ་མིན། 44

གང་གིས་མངལ་ནས་བཅོམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་ཁང་གི་དབུལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ནོམས་ལས།

དག་ད་ཡང་ནི་ལྷུས་ཀྱི་རྩིས་རིས་གཞིག་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ནོམས་དག་གི་རབ་མང་སྤྲེད་པས་ནོམ་པར་བཀྲ་བ་དག།
བགོད་པ་འདི་ནི་མ་བྱའི་སྐྱོ་ཡི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་
འགྱུར།

45

དེ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྡོམ་དུ་ཉེ་བར་གནས་སྐབས་བཟང་པོ་དང་བཞིའི་ནོམ་གཞག་རབ་གནས་པ།
མི་བཟད་འབང་མོའི་དངོས་པོ་བཀོག་པས་སྐྱེངས་པར་བྱུང་པ་བཞིན་ལྷད་ཉིད་བྱ།
སྐྱོན་ལས་ཁང་པ་དགའ་པོ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱིས་དག་ལྷའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བྱས་ནས།
འབྲོང་བ་དག་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད་པས་ཏིལ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ།

46

सा प्रदध्यौ भगवतः प्रसादात् तन्मयस्मृतिः ।
जन्मान्तराधिवासेन बुद्धाखम्बनमानसा ॥ ४२ ॥

अहो कर्म्मोर्म्मिभिः शौर्णैः[1] संसारमकराकरे ।
जन्मावर्त्तेषु जन्तूनां मज्जनोन्मज्जनक्रमः ॥ ४३ ॥

पुंसां ललाटविपुलोपलपट्टिकासु
निःशर्मकर्म्मघटितप्रकटाङ्कटङ्कैः ।
न्यस्तानि जन्ममरणप्रसराक्षराणि
नैतानि पाणिपरिमार्ज्जनया चलन्ति ॥ ४४ ॥

इयं कर्म्मायत्ता प्रचुरविचवैचित्ररचना
नराणां मायूरच्छदपटलतुल्या परिणतिः ।
यया गर्भारम्भे क्रमनिपतने वृद्धिसमये
क्षये वा नान्यत् प्राभजत[2] तनुलेखाच्छविरपि ॥ ४५ ॥

सञ्चिन्त्याथ पुरः प्रवृत्तसुदृशासन्नावसन्नस्थितिं
प्राप्तेवासमदासभावकलनावैलक्ष्यनिस्पन्दताम् ।
आधाय प्रणिधानधामनि धवले सद्धर्म्मगुप्तां धियं
संसारे विचिकित्स्य एव मलिनं तत्याज सा जीवितम् ॥४६॥

32

१ Orig. अहो कर्म्मोर्यिनर्मीनैः ।
२ Orig. नान्यवजति ।

དེ་ནས་མཐོ་རིས་ཕྱོག་ཆོག་ན། སིང་གା་ལ་ཡི་གླིང་དུ་དེར།
འོ་མའི་ཀྱུ་མཆོད་བླ་བ་ཡི། རི་མོ་བཞིག་དུ་རབ་གསལ་སྟེས། 47

དེ་ཧི་མངལ་ཉགས་སྐྱེས་པའི་དུས། མཱབན་ལ་སྐུ་དཀར་ལྔ་མོ་དེ། 48
སིང་གা་ལ་བདག་བྱ་མོ་དེ། སྐུ་དཀའ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་པར་གྱུར།

དེ་ཧི་ཆེ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་བཞིག་དུ་འཇོ་སྐྱེ་འཇིག།
ཡན་ལག་ཧོམས་ཀྱི་ཧོམ་འབྱེད་ཀྱིས། ཆོག་ཤེས་བཞིག་དུ་ལང་ཆོ་ཐོབ། 49

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་མཉན་ཡོད་ཀྱི། གློང་ཁྲེར་པ་ཡི་ཆོང་པ་ཧོམས།
ཆུ་སྒྲིག་འབྱུང་གནས་རབ་བསྒོམ་ནས། སིང་གা་ལ་ཡི་གླིང་དུ་སོང་། 50

དེ་ཧི་དེ་དག་མཚན་མོའི་མཐར། རབ་སད་ངལ་བསོས་དགའ་བ་ཡིས།
ཆོས་དོན་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བཅིངས་པ།སངངས་ཀྱིས་གསུངས་པྲུ་རྟ་བྲངས།51

ཐོ་བྲང་བ་གཤ་ལ་གནས་པ། མི་བདག་བྱ་མོས་ཧོ་བ་ཡིས།
བཀུག་ཅི་དེ་ཐོས་དེ་དག་ཧོམས། གཀུག་སྟེ་ཞི་དག་ཅི་ཞེས་དྲིས། 52

རབ་དགའ་ལྷག་མས་དེ་ལ་དེས། འདི་ཧི་སངངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕྱག་བྱས་བརྩེ་བས། རང་གཞོན་ལྷག་འདས།
ཆོས་དོན་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བཅིངས་པ། སངངས་ཀྱིས་གསུངས་པྲུ་རྟ་བྲངས། 53

སངངས་ཀྱིས་མངོན་བརྗོད་ཐོས་ཏེ་ཀྱིས། དེ་ཧི་སྐུ་ལོང་གིས་བཀྱག་ལྷས།
ཡང་དག་རིག་པ་ལེགས་ལྷག་མཐུ། རབ་དུ་བསྟེད་པའི་སངས་གཞིར་གྱུར། 54

ततः सा सिंहलद्वीपे समीपे स्वर्गसम्पदाम्।
चन्द्रलेखेव दुग्धाब्धौ दिव्यद्युतिरजायत ॥ ४७ ॥

आधानजन्मनस्तस्य[1] मुक्तावर्षे दिवश्च्युते।
साभूत् मुक्तावती नाम सिंहलाधिपतेः सुता ॥ ४८ ॥

सा पुण्यमिव लावण्यं वहन्ती दृष्टिमागता।
लेभे विवेकेनाज्ञानां सन्तोषमिव यौवनम् ॥ ४९ ॥

ततः कदाचिद्वणिजः श्रावस्तीपुरवासिनः।
मकराकरमुत्तीर्य्य सिंहलद्वीपमाययुः ॥ ५० ॥

ते तच्च रात्रिपर्य्यन्ते विश्रान्तिसुखमाजगुः।
धर्म्मार्थगाथासन्नद्धप्रबुद्धबुद्धभाषितम् ॥ ५१ ॥

तदन्तःपुरहर्म्यस्था श्रुत्वैव श्रवणामृतम्।
किमेतदिति पप्रच्छ तानानाय्य नृपात्मजा ॥ ५२ ॥

ते तामूचुः प्रमुदितामिदं बुद्धस्य भाषितम्।
स्वभावार्हं भगवतः सर्व्वसत्त्वानुकम्पिनः ॥ ५३ ॥

बुद्धाभिधानं श्रुत्वैव पुलकालङ्कृताकृतिः।
सा बभूव समुद्भूतसम्बिद्भव्यानुभावभूः ॥ ५४ ॥

---

१ Is it आधाने जन्मनस्तस्याः ?

ཐུར་ནི་སྐྱིན་གྱི་ལྟུ་བུ་ཡིས། མོ་བྲ་བཞིན་དུ་དེ་རབས་ནས།
སངས་ཀྱོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་པ་འདི། སྡུ་ཞེས་ཡང་ནི་དེ་ལ་སྨྲས། 55

དེ་ནས་དེ་ལ་དད་པ་དག། སྐྱེས་བུ་ཁྱིམ་ནི་ཁྱོད་གྱིས།
བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་བཞོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་ཞིག་ལྟུགས་སྐྱེས། 56

དེ་ནས་དེ་ཡི་གཏམ་གྱིས་དེ། ཐུང་སྐྱེས་དགེ་བ་གྱིས་པ་ཁོན།
བཅོམ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། སྡུ་ཞེས་ཡང་ནི་དེ་ལ་སྨྲས། 57

དུས་ཀྱི་ཆུ་གཅིར་ཤང་དག་བསྐལ། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཁོན་ནས་དེས།
བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དེ། དེ་ཡི་གཏམ་བཤད་སྨྲོང་ཡིག་སྐྱལ། 58

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་སྡོག་གྱིས། དེ་ནི་མངོན་ཉིད་ཉིད་མཁྱེན་བྱུང་ཀྱང་།
སྐུ་དེག་འབྲི་ཤིང་ལ་བཙེ་བས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྨྲོངས་ཡིག་བསྐྲགས། 59

ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་ཆོང་ཟོང་དག་གི་རྒྱུ་བར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ནི་རྣ་བ་ཉིད།
གོད་དང་གཏུང་བ་དང་ནི་སྤེད་པ་འཇོམས་པའི་སྨིད་པའི་སྨན་བཟང་ཅི་ཡང་ཡིན།
བཅོ་ལྔན་ལས་བྱང་གཏོ་གྱི་རིམ་པས་ཉེར་བསྐྱབ་ཡང་དག་རིག་པ་རྒྱང་བའི་སྐ།
བཅོ་ལྔན་འདི་དེ་བདག་བདུད་རྩི་ཡང་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་ཤེས་བྱང་པ་ཡིན། 60

དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པ་སྨྲོངས་ཡིག་དོན། བཅོམ་ལྡན་རང་གིས་རྣམས་རྒྱུར་ནས།
ཐུང་ཟད་འཇུམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ལ་ཞུས། 61

उन्मुखी सा मयूरीव शब्दैरेव पयोमुचः।
क एष भगवान् बुद्ध इति पप्रच्छ तान् पुनः ॥ ५५ ॥

ततस्ते निखिलं तस्यै श्रद्धासम्बर्द्धितादराः।
न्यवेदयन् पुण्यमयीं भगवच्चरितस्थितिम् ॥ ५६ ॥

अथ सा तत्कथावातप्राग्जन्मकुशलोदया।
विन्यसिलेखं प्रददौ तेषां भगवतः क्षते ॥ ५७ ॥

कालेन सिन्धुमुत्तीर्य्य सम्प्राप्तास्ते[1] निजां पुरिम्।
प्रणम्यावेद्य तद्दत्तं ददुर्लेखं महात्मने ॥ ५८ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञः पूर्व्वमेव विभाव्य तत्।
मुक्तालतायाः कृपया स्वयं लेखमवाचयत् ॥ ५९ ॥

अहो स्मरणमेव ते किमपि पुण्यपण्यं सतां[2]
भवति भवभैषजं व्यसनतापतृष्णापहम्।
भवन्मयकथाक्रमोपनतसम्विदास्वादभूः
स एष भगवन् महानमृतसंविभागो मम ॥ ६० ॥

इति संश्लिसलेखार्थं विभाव्य भगवान् स्वयम्।
ईषत्स्मितत्विषा सत्त्वप्रकाशमदिशद्दिशाम[3] ॥ ६१ ॥

---

१ Orig. कालेनोपन्धसमुत्तीर्य्यं प्राप्तस्ते। २ Orig. पुण्य अत्यतम्।
३ Orig. प्रकाशमदशद्धिशम्।

དེ་ཁས་འོད་ཆོགས་རྣམས་བྱིས་ཤིང་། རི་མོ་མཁའ་གྲིས་མི་ཤུས་པའི།
རང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཁས་ལས་བཀོད། བཅོམ་ལྡན་གྲིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲོངས། 62

དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་ཕྱི་ཁས་ཐོས། ཆོང་པ་དེ་དག་གཟིངས་ལ་ཞེན།
སྐིང་གལ་ལི་སྨིང་ཕྱིན་ནས། དེ་ལ་ཐང་སྐུ་རབ་ཏུ་བསྟན། 63

གསེར་གྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་བཀོད་""པའི། རས་ལ་དེ་བཞིན གཤེགས་མཐོང་ནས།
དེ་ལས་བྱང་བའི་བསམ་གཏན་གྲིས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་དགོངས་པ་གཅིག་བཞིན་གྱུར། 64

དེ་ཡི་ཞེག་ན་བྱིས་པ་ནི། བདེན་པའི་ཚིག་ཡིད་ལ་ཞུགས།
དགོངས་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས། ཤང་གི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱུང་པ། 65

ལྷག་ཤས་ལས་འབྱང་དང་ལྡོག་བཅས་པའི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་དགྲོས་ཤིང་བཅས།
དེ་བཞིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བགྱིད། མཆོག་གི་བདུད་རྩིས་རྗེས་གྲུབ་པའོ། 66

དེ་ཡི་སྐྱེང་དུ་ལེགས་བཤད་ནི། གསེར་གྱི་ཡི་གེ་རབ་མཛེས་པར།
དགོངས་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས། ཤང་གི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱུང་པ། 67

སྐྱེ་དང་འཆི་བའི་ཅིར་མོངས་ཀྱིས་བཏབ་གཏུང་བ་དྲག་པོ་རབ་བྱིས་དག།
མི་བཟད་ཡུལ་ནི་གསོ་བའི་སྨན་གྱི་འཕྲིང་བས་དགྲོས་ཤིང་དགུགས་བྱུང་པ།
རབ་རིབ་རབ་བྱིས་རབ་རྨོངས་ཕྱག་གི་ཁང་པ་འདི་ལས་ཕྱིར་ཐོག་ལ།
སངས་བྱིས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མོས་ཤིང་ཞེས་ཞེས་ཀྱི་ཐེག་དེར་ནི་སྤྲིད་ཚ་འཇིགས་པ་མེད། 68

ततश्चक्राशक्यां प्रभावैरनुपूरिताम् ।
भगवान् प्राहिणोत् तस्यै न्यस्तां स्वप्रतिमां पटे ॥ ६२ ॥

पुनः प्रवहणारूढा वणिजस्ते तदाज्ञया ।
अवाप्य सिंहलद्वीपं तस्यै पटमदर्शयन् ॥ ६३ ॥

हेमसिंहासनन्यस्ते पटे दृष्ट्वा तथागतम् ।
जनस्तन्मयताध्यानादेकीभावमिवाययौ ॥ ६४ ॥

अधस्तात् लिखितं तस्मिन् पुण्यप्रातमदृश्यत ।
तिस्रः शरण्या गतयः पञ्च शिक्षापदानि च ॥ ६५ ॥

सम्प्रतीत्य[1] समुत्पादः सानुलोमविपर्ययः ।
आर्य्याष्टाङ्गस्तथामार्गः परमामृतनिर्भरः ॥ ६६ ॥

स्वयं भगवता न्यस्तं तस्योपरि सुभाषितम् ।
शोभते भावनालीनं भाजिष्णुकनकाक्षरम् ॥ ६७ ॥

विषमविषयालोलव्यालावलीवलयाकुलात्
तरुणतिमिरान्निष्क्राम्यास्मात् प्रमोहाद्गृहात् ।
जननमरणक्लेशावेशप्रवृत्तपृथुव्यथा
व्रजत शरणं बौद्धं धर्मं नाच भवाद्भयम् ॥ ६८ ॥

---

१ Orig. वखतीत्य० ।

དག་བྱེད་ཀྱིལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་ལ། ཤ་ཡི་བདག་པོའི་བྱ་མོས་བལྟས།
ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་པ་ཡི། མི་ཤེས་བག་ཆགས་བཏང་བར་བྱུང་། 69

རབ་མཐོ་གཤེར་ལྗོན་ལྟེ་བུར་མཛེས་པའི་སྐུ།
ཤྲཱ་མཛེས་དབུང་པ་ཤུས་མོའི་བར་མངོན་དགའ།
བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་ཕྱེད་ནི་ཟླམ་པའི་སྤུན།
མཛེས་སྤྲུགཀྱིལ་ནས་བཞིག་རབ་ཏུ་མཐོ་བའི་ཤག་སྐ། 70

རི་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་པར་རོགས་བྱ་བ།
ཀྱིལ་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཕྱང་།
བཙུན་པའི་ཚེགས་དྲག་ས་ལ་སྨོན་པ་བཞིན།
བསོད་ནམས་ལེགས་སྐྱེས་སྐལ་བཟང་ལེགས་གསུམ་དུ། 71

འོད་ཀྱིས་ཁྱོགས་ལ་ཆུ་ལྟ་བྱིམས་སྡོམ་པ་བཞིན།
ཞལ་གྱི་ཟླ་བས་ཀུན་དགའ་སྤྱིན་པར་བཟོད་བ།
བཟོད་པའི་ཚེགས་དྲག་ས་ལ་སྨོན་པ་བཞིན།
བསོད་ནམས་ལེགས་སྐྱེས་སྐལ་བཟང་ལེགས་གསུམ་དུ། 72

བསྐོང་ནས་བཏུད་པས་ནི་བའི་ཚུལ་དུལ་དག།
འཕྲང་བ་མང་ཉོན་ཚོགས་ལ་རིག་དེས་མཁྱོང་ནས།
སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ལ་སྙིང་པ་སྤྲངས།
བདེག་པའི་མཐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞིན་གྱུར། 73

जिनप्रतिष्ठितिं पुण्यां पश्यन्ती पार्थिवात्मजा ।
अनादिकालोपचितां मुमोचाज्ञानवासनाम् ॥ ६९ ॥

प्रांशुं कवतकाञ्चनकान्तकायं
सुकन्यमाजानुभुजाभिरामम् ।
ध्यानावधानार्थनिमीलिताक्षं
लावण्यधारायिततुङ्गनासम् ॥ ७० ॥

स्वभावभव्यं प्रविभासमानं
प्रलम्बनिर्भूषणकर्णपाशम् ।
वालप्रवालारुणवल्कलाङ्कं
संसक्तसन्ध्याभ्रमिवामरादिम्[1] ॥ ७१ ॥

त्विषा दिशां शीलमिवादिशन्तं
आनन्ददानोद्यतवक्त्रचन्द्रम् ।
क्षमागुणं क्षामिव शिक्षयन्तं
पुण्योचिता सा सुभगं विलोक्य ॥ ७२ ॥

प्रणामपर्य्यन्तकपोलचुम्बि-
कर्णोत्पलानां परिवर्त्तनेन ।
निरस्य निःसारशरीरतृप्तिं
सत्यानुभावं परमं प्रपेदे ॥ ७३ ॥

---

33 १ Orig. °मिवद्रिम् ।

བྱོན་དུ་ཡང་དག་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དག།
རབ་ཏུ་གསལ་བྱས་དེ་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།
དེ་ཡིན་བདེ་གཤེགས་མཐུས་ཀྱི་ཆོས་བསམས་ཤིང་།
ཡ་མཚན་དགའ་བའི་ར་ཡིས་མངོན་པར་རྟོགས། 74

ཀྱེ་མ རྐོང་པའི་སྐྱེས་ཆེན་འཕྲོག་བྱེད་པའི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་སྐྱེས།
རིང་དུ་གཤགས་ཀྱང་ཆོས་བཞིན་བསྟེན་པ་ཡི།
རབས་འདི་དག་ཐོབ་སྨད་ཆོང་བ་ཡི། 75

སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱི་སྲིད་བསླལ་དམ་པ་ཡིས།
སྐྱོན་ལས་ཐོབ་ཅིང་ནང་གི་བྱེད་རབ་དང་།
ཀྱེ་མ་སྲེད་པའི་ཡོངས་གདུང་ཞི་བའི་སྐུད།
ཞི་བའི་བདུད་རྩིའི་ཆུ་བོ་རབ་འཕྲུང་བཞིག། 76

འདི་བཙོང་དེ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་ལ། རྒྱ་དེགས་རིན་ཅིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས།
དགེ་འདུན་མཆོད་སྐུད་ཆོང་བ་ཡི། སྐྱེ་བོ་ལ་བསྐུང་བདང་བགྲང་། 77

དེ་དག་ཆུ་གཏེར་ཆེ་སྐྱོལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན།
དེ་ཡི་རྒྱ་དེགས་རིན་ཅིན་གྱིས། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་དེ་ལ་སྐུལ། 78

དེར་ཞི་ཆོང་བས་དེ་ཡི་གཏམ། བཤད་པ་ཐོས་ནས་དགེ་སྐོང་ཞི།
ཀུར་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་དྲིས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་བྱམ་བས་གསུངས། 79

स्रोतःसमापत्तिफलप्रकाशं
सासाद्य तच्च क्षणलब्धबोधिः।
विचिन्तयन्ती सुगतप्रभावं
समभ्यधाद्विस्मयहर्षभूमिः॥ ७४॥

अहो महामोहतमोहरेण
दूरस्थितेनापि तथागतेन।
प्रसह्य भास्वद्वपुषार्पितेयं
विकाशलक्ष्मीः कुशलाम्बुजस्य॥ ७५॥

तीर्णो भवः सत्प्रणिधानमात्रं
प्रसन्नमन्तःकरणं[1] क्षणेन।
अहो नु तृष्णापरितापशान्त्यै
समुच्छलन्तीव शमामृतौघाः॥ ७६॥

इत्युक्त्वा सा भगवते मुक्तारत्नान्युपायनम्।
वितीर्य सङ्घपूजायां विससर्ज वणिग्जनम्॥ ७७॥

ते महोदधिमुत्तीर्य प्राप्ता भगवतोऽन्तिकम्।
तन्मुक्तारत्ननिकरं प्रणम्यास्मै न्यवेदयन्॥ ७८॥

वणिग्भिः कथितां श्रुत्वा तत्कथां तच्च भिक्षुणा।
आनन्दनाम्ना पृष्टोऽथ बभाषे भगवान् जिनः॥ ७९॥

---

१ Orig. प्रदयन्तःकरणम्।

གང་འདི་ཤ་ཀྱའི་ཐུབ་དྭངས་ཤེས། ཅོ་ཏི་ཏ་ཞེས་འབང་མོར་བྱུང་།
དེ་ཉིད་སྐུ་དིག་འབྲི་ཤིང་དུ། རླུང་ལམ་དམ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས། 80

ནོར་ཆེན་ཞེས་བའི་ཚོང་པ་ནི། བ་ར་ཎ་སིར་སྡོམ་ཐུབ་བྱུང་།
དེ་ཡི་ཐུབ་ཕབས་བསོད་ནམས་ཅན། རིན་ཆེན་ཕྱེ་ཏེ་ཁྱབ་བྱུང་། 81

བདག་པོ་ལྷ་པ་ཉིད་བྱུང་ཚེ། བྱང་མེད་དེ་མིས་མཆོད་རྟེན་རྫིད།
དེ་ཤལ་ཆེན་པོ་གྱས་ལྷན་པས། མཆོད་པ་བྱས་ནས་སྐྱབ་བར་བྱུང་། 82

བསོད་ནམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དེས་དེ་ཉིད། མིང་ག་ལ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས།
བྱ་ནོ་སྐུ་དིག་འབྲི་ཤིང་བྱུང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ལས་བྱེད་པ། 83

དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་གཉན་ལ་ནི། ཕུག་པས་བྱོགས་ཤིང་མིར་སྐྱེས་ནས།
མཆོད་ལ་སྨོད་ཅིང་སྐྱོན་སྤྲིན་བྱུང་བ། དེ་ཡིས་ཡུན་རིང་འབང་མོར་བྱུང་། 84

དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་གང་གང་། སྐྱེ་བའི་ཞིང་ལ་སྐྱེ་བོས་བཏབ།
དེ་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལྟ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་འཕྲས་བུ་སྨོད། 85

དགེ་བ་བླགས་པའི་མི་དོག་དཔལ་ར་བ་འབས།
ཞེག་ལས་དཔུང་འབྲུ་ཡི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཅོས་ཀྱི་འཁྲིལ་ཤིང་མི་རྣམས་ཀྱིས།
སྡིག་དང་ཉོན་མོངས་ཅོ་བ་འབྲལ་ཞིང་སྡུང་དང་རྣོང་བ་དང་།
མཐའ་ཡས་ཡོངས་སུ་གཏུངས་བྱུང་དུག་གི་འཁྲིལ་ཤིང་དག་ཀྱང་ཡིན། 86

यासौ पुरा रोहिताख्या दासी शाक्यगृहेऽभवत् ।
सैव मुक्ताखता जाता सत्कर्म्मप्रणिधानतः ॥ ८० ॥

अभून्महाधनो नाम वाराणस्यां वणिक् पुरा ।
तस्य रत्नवती नाम पत्नी पुण्योचिताभवत् ॥ ८१ ॥

सा पत्यौ पञ्चतां याते निःपुत्रा स्तूपशेखरे ।
पूजां कृत्वा महाहारं भक्तियुक्ता न्यवेदयत् ॥ ८२ ॥

तेन पुण्यविपाकेन सिंहलाधिपतेः सुता ।
जाता मुक्ताखता सैव प्राप्ता च परिनिर्वृतिम् ॥ ८३ ॥

सैव जन्मनि चान्यस्मिन्नैश्वर्यमदमोहिता ।
पूजाधिक्षेपदक्षाभूत् दासी तेनातिवत्सरम् ॥ ८४ ॥

जन्मभूमौ[1] जनेनातं यद्यत्कर्म्म शुभाशुभम् ।
तस्य तस्य स तद्रूपं भुङ्क्ते परिणतं फलम् ॥ ८५ ॥

निखिलकुशलमूला कीर्त्तिपुष्पोज्ज्वलश्रीः
शुभफलभरकृतिर्धर्म्मवल्ली नराणाम् ।
भवति च विषवल्ली क्लिष्टक्लेशमूल-
भ्रमनिपतनमोहानन्तसन्तापहेतुः ॥ ८६ ॥

---

१ Orig. जन्मते ।

རབ་ཏུ་ཞུ་ངམ་དུ་གསལ་འབོར་བའི་ལམ་ནི་ཤིན་དུ་གདུང་བ་འདིར།

ཐག་པོར་རྩེར་སྐུ་གདུང་ལྟོག་སྟེགས་པ་སྟེགས་པ་བོར་ཅིག་སྐྱེ་བོ་དག།

དོག་དུ་བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མཛོད་ཅིག་བསོད་ནམས་ཀོན་བསྟེན་པ་རྣམས་

བསོད་ནམས་བདུད་རྩིས་བླག་པའི་བསོད་ནམས་གྲིབ་བསིལ་ཤིང་གི་ཤ་གཞི་

བསིལ། 87

དེ་ལྟར་སྐྱོན་ལམ་དམ་པའི་འབྲས། བར་ཁད་པ་ཡིས་ནི་གདམས་ངག་འདི།

དགེ་སྦྱོང་སྐྱེས་ནམས་ནི་གྱས་པའི་སྣང་། བཅོམ་ལྡན་རང་གིས་མཛད་པ་ཡིན། ༤8

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོག་པ་

པཎྜི་ཏ་དཔལ་ལྡན་ལྷས་བྱིན་ཤིང་ལོ་ཙཱ་བ་ཀ་ཀ་ཤ་ཏ་ཡིས་བསྒྱུར་ཅིང་

ཡབ་འདབ་སྟེ་བདུན་པའོ།།

सन्तप्तेऽस्मिन् खरतरमरुस्कारसंसारमार्गे
पापं पापं त्यजत जनताः सक्रतीव्रानुतापम् ।
पुण्यं पुण्यं कुरुत सततं पुण्यपीयूषसिक्ताः
पुण्यच्छायातरुतलभुवः शीतलाः पुण्यभाजाम् ॥ ८७ ॥

इति सत्प्रणिधानस्य फलं कथयता स्वयम् ।
भिक्षूणामुपदेशोऽयं भक्त्यै भगवता कृतः ॥ ८८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मुक्तालतावदानं नाम सप्तमः पल्लवः ॥

Chapter VIII.

ཡམ་འདོན་བཤྱད་པ།

དཔལ་སྦས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཅེ།

ཨཱཿ །བསམ་པ་རིག་པ་ནོམས་ཀྱི་ཐུགས་དགེ།
གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྨིང་རྗེ་བྱེས།
དྲག་པོོད་གྱུར་པ་ལ་ཡང་འདོན་ལྷུར་མཛེན།
ཞེ་སྡང་ཚ་གྲང་ལ་ཡང་ཤིན་དུ་བསིལ། 1

གྲོང་ཁྱེར་བྱོལ་པོའི་ཁམ་ཅེས་པ། ལྷུ་ཡི་གྲོང་ལྷུར་བྱ་ཆེར་སྟོན།
ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས་ཞེས་བྱ་བ། ནོར་སྤྱིན་ལྷ་བུ་བྱང་བར་གྱུར། 2

རྒྱུ་བོ་ལེགས་ལ་སྡང་ཞིང་རྟེགས། ཡོན་ཏན་ནོམས་ལ་གུས་པ་བཏང་།
དོག་དུ་ནོར་བྱི་བྱེགས་རྒྱོས་དེ། དམ་པ་ནོམས་ཀྱི་ཟློ་ལ་ཤོད། 3

སྐྱ་ཞིང་ཤིན་དུ་འཇིག་པ་དང་། སྡིང་ཞིང་རྒྱ་ཅོར་སྐྲག་པ་ཡི།
ངང་ཉིད་ལ་བཞིན་མི་བསྒྲུབ་ལ། དཔལ་འབྱོར་ཡོན་དུ་སྡིག་པར་བྱེད། 4

དེ་ལ་ནམ་ཞིག་ཟད་བྱེད་པ། ཤྲ་མ་མི་བསྒྲུབ་གཉིས་བྱི་བྱེས།
དབེག་པར་དམན་པའི་གཉེན་ལ་ཆགས། བསོད་ནམས་དག་ལ་སྨིང་ལེན་སྐྱེས། 5

अष्टमः पल्लवः ।

श्रीगुप्तावदानम् ।

कृतापकारेऽपि कृपाकुलानि
क्रूरेऽप्यलं पल्लवकोमलानि ।
द्वेषोष्मतप्तेऽप्यतिशीतलानि
भवन्ति चित्तानि सदाशयानाम् ॥ १ ॥

पुरा सुरपुरोदारे पुरे राजगृहाभिधे ।
श्रीगुप्ताख्यो गृहपतिर्बभूव धनदोपमः ॥ २ ॥

हतः सुजनविद्वेषी गुणेषु विरतादरः ।
सदा धनमदाध्मातः स जहास मतिं सताम् ॥ ३ ॥

कठिनेष्वतिवक्रेषु शून्येषु मुखरेषु च ।
शङ्खेष्विव खलेष्वेव लक्ष्मीर्दाक्षिण्यमाश्रिता ॥ ४ ॥

तं कदाचित् गुरुर्ज्ञातिपुत्रः क्षपणकः खलः ।
मिथः स्वैरकथासक्तः पुण्यद्वेषादभाषत ॥ ५ ॥

གང་འདི་བྱ་ཚོད་སྒྲུབས་ཞེས་བའི། རི་ལ་དག་སྨོང་ལྟ་བཀྲ་བཀྲོལ་བ།
བདེ་གཤེགས་ཀུན་མཉེན་ཞེས་བྱགས་ཤིང། འགྲོ་གསུམ་མཆོད་བྱ་ཉིད་སྐྱུང་བ། 6

འདི་ཡི་རྟོ་འཕྲལ་མཆོག་དག་ནི། རི་ཡང་བདག་གིས་མ་དམིགས་ཏེ།
འོག་ཀྱང་སྐྱེ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་མཐོ་བ་ཐོབ། 7

དོགཏུ་ནོམ་བར་མ་དཔྱད་ཉིད། ཕ་རོལ་གཉིད་བའི་རྣེས་སུ་བརྟོག།
སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་གྱགས་པ་ཡི། ལམ་དུ་སོང་བའི་རྣེས་སུ་འགྲོ། 8

དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷག་པས་ལོགཤིས་ཀྱིས། ངེས་པ་ཚུལ་འཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས།
ཆུ་སྐྱེས་མི་སྐྱེ་ཀོང་གཅིག་གིས། བརྟུལ་ཞུགས་བརྩོན་ཤས་ཉུང་ཤས་ཟ། 9

དེས་ན་ཉེ་བར་བཀམ་བའི་སྐད། དེ་ལ་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་བཀྱི།
གཙོ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅན་ཀོན་སྐྱེ་མ་ཡིན། རྣོང་ནས་གཞན་ལས་ཀྱང་མཐོ་བ་ཐོབ། 10

དེ་ཡིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པོས་ན། ཡས་ཀྱིས་རྣོང་བའི་དཔལ་སྦྲས་ནི།
སྐྱེ་གཅིག་གམ་ཡང་ལ་མཆོང་བའི་སྐད། དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་རིག་པ་ཡིས། 11

ཁྱིམ་དུ་གསང་དོང་སེང་ལྕེང་གིས། སོལ་བ་རབ་འབར་གྱིས་ཀྱངས་དང་།
དུག་ལྟན་ཟས་ཀྱང་བྱས་ནས་ནི། འཚོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་། 12

བརྟེན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་གྲུས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཟས་ལ་མགྲིན་གྱིས།
ཐམས་ཅད་ནོམ་རིག་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཚམ་བཅས་གསུངས ।13

य एष गृध्रकूटाख्ये गिरौ भिक्षुशतैर्वृतः।
सर्व्वज्ञकीर्त्तिः सुगतस्त्रिजगत्पूज्यतां गतः ॥ ६ ॥

नैवास्य प्रतिभां काञ्चित् भव्यामुपलभामहे।
नीतः किन्तून्नतिं मूर्खैर्भगवान् भगवानिति ॥ ७ ॥

अविचार्य्यैव सततं परोक्तमनुभाषते।
गतानुगतिकः प्रायः प्रसिद्धसरणौ जनः ॥ ८ ॥

व्रतादिनियमस्तस्य दम्भ एव विभाव्यते।
अश्नाति मौनक्षत् मत्स्यानेकपदव्रतो वकः ॥ ९ ॥

तस्मात् तस्योपहासाय क्रियतां कापि वञ्चना।
मायामोहितो धूर्त्तानां परोऽपि परितुष्यति ॥ १० ॥

इति तेनोक्तमाकर्ण्य श्रीगुप्तः कर्म्ममोहितः।
पतितुं पापश्वभ्रेषु युक्त्या तदुपदिष्टया ॥ ११ ॥

प्रदीप्तखदिराङ्गारपूर्णां गूढां खदां गृहे।
क्षत्वा सविषमन्नञ्च ययौ भगवतोऽन्तिकम् ॥ १२ ॥

तेन मिथ्याविहितया भक्त्या भोक्तुं निमन्त्रितः।
विज्ञाय सर्व्वं सर्व्वज्ञस्तथेति प्राह सस्मितः ॥ १३ ॥

དུག་དང་མེ་སྦྱོར་ལ་ཁྲོས་པའི། ཁྱིམ་ཐབས་ཆོས་ནི་སྐྱ་བ་མོ།
གྲོས་ནི་ཟགས་སུ་དོགས་པ་ཡིས། དཔལ་སྦས་ཀྱིས་ཁྱིམ་དུ་བཅངས། 14

དེ་ཁས་སྦྱོང་ཡུལ་མཁྱེན་བྱང་ཀྱང་། འགྲོ་བས་ཕྱག་འོས་གཙོ་ཞེས་གྲགས།
ལྷ་ཆོམས་ཀྱིས་ནི་ཐུག་འཚལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་རང་ཉིད་གཟིགས་པར་བྱུང་། 15

དཔལ་སྦས་ཀྱིས་ནི་བཅོམས་པ་དེ། གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་སྐྱེ་བོས་རྟི་གཏ།
རྒྱིག་ཅན་ནོམས་ཀྱི་རྒྱིག་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦས་ཀྱང་ཕྱོགས་ནོམས་བྱུག། 16

དེ་ཁས་དག་བསྟེན་དག་ཅིག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
མེ་དང་དུག་ལ་སོམས་བྱེད་ཅིང་། ཞབས་ལ་རབ་ཏུ་གཏུགས་ནས་སྐྱས། 17

རྟོན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་སྐྱབ་པར་སྐྱས། གསང་ནས་མེ་དང་དུག་ཟས་སྦྱིན།
བཅོམ་ལྡན་རབ་ཏུ་འབད་པ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་ངན་འདི་ཚོངས་བཏང་ནས། 18

དོགས་པས་པས་སྐྱབ་སྐྱ་ལ་བཏེགས་ནས། འཕགས་པ་མིན་ནོམས་དབུགས་འབྱིན་བྱེད།
གང་ཕྱིར་སྐྱང་རྩིས་ཁ་བྱུགས་པའི། སྐྱ་གྲི་མང་ན་གྱུ་མ་གཅོད། 19

ཚོན་དག་ལ་སྐང་མི་བསྲུབ་པས། ཚོན་དག་ཅག་གཞན་བསྡོད་མི་བཟོད།
གང་གིས་དམ་པ་དགེས་འབྱུང་ཉིད། དེ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཁྱོ། 20

འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མིག་དག་ནི། འདབ་བབྱོ་ནོམ་པར་གྱེད་ཁྱོད།
སྐྱ་གཅན་འདི་ཡི་གནས་ཐོབ་ན། འགྲོ་བ་ཉོང་བ་མིན་པ་ཅི། 21

विषाग्नियोगकुपितां पत्नीं सद्धर्म्मवादिनीम् ।
गृहे बबन्ध श्रीगुप्तः शङ्कितो मन्त्रविस्रवात् ॥ १४ ॥

अथ विज्ञातवृत्तोऽपि भगवान् स्वयमाययौ ।
वन्द्यमानो जगद्वन्द्यैश्चतुर्मुखमुखैः सुरैः ॥ १५ ॥

श्रीगुप्तस्य तमारम्भं विवेद नगरे जनः ।
दिक्षु धावति पापानां सुगुप्तमपि पातकम् ॥ १६ ॥

ततः कश्चित् समभ्येत्य भगवन्तमुपासकः ।
उवाच चरणालीनश्चिन्तयन् दहनं विषम् ॥ १७ ॥

मिथ्यानम्रः प्रियालापी गूढवह्निविषान्नदः ।
परिहार्य्यः प्रयत्नेन भगवन्नेष दुर्ज्जनः ॥ १८ ॥

कुर्य्यादनार्य्ये नाश्वासि कार्य्यं माधुर्य्यमाश्रिते[1] ।
अन्नच्छदो विगीर्णो हि मधुदिग्धमुखः क्षुरः ॥ १९ ॥

नान्यस्तुतिं गुणद्वेषी सहते गुणिनां खलः ।
सन्तस्तुष्यन्ति येनैव तेन कुप्यन्ति दुर्जनाः ॥ २० ॥

त्वयि लोकचये नेत्रशतपत्रविकाशिनि ।
अस्य राहोः पदं प्राप्ते नान्धीभवति किं जगत् ॥ २१ ॥

---

१ Orig. कुर्य्यादनार्य्येनाश्वासि कार्य्यन्मधुर्य्याश्रीते।

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདུང་ཟད་ནི། འཇུམ་པའི་ཟེར་དཀར་དག་གིས་དེའི།
གཤོད་པ་མི་བཟད་རབ་རིབ་དག། རིང་ནས་ཨོང་སྤུ་སེལ་བཞིན་གསྲུངས། 22

བདག་གི་ལུས་ལ་མེས་འཚབ་དབུས་ནོས་ལ། དུག་གིས་ཀྱང་ནི་ཆུང་མཁས་པ་མིག
གཞན་ལ་སྐང་བས་ཤ་ཁྲག་ཟད་ཅིང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན། 23

གང་གིས་སེམས་ནི་མི་ཁྲོ་བསྐུལ། ཞི་བའི་བདུད་རྩིས་བླན་བྱུང་པ།
དེ་ལ་མེ་ཡིས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབུལ་ལ་དུག་གིས་ཀྱང་། 24

ཞེ་སྡང་སྐྱོན་གྱིས་གཟིར་བ་ལ། བདུད་རྩི་དུག་ཉིད་བཞེད་དུ་སྐྱོད།
མེ་དོག་རྡོ་རྗེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད། ཚོན་དག་སྣེག་བྱེད་བཞིན་དུ་སྐྱོད། 25

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་གནས། སྤྱིང་རྗེ་བྱམས་པ་དག་བརྟན་ལྡན།
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སོང་སྐྱེ་བ་ཡི། ལུས་ནི་མེ་ཡིས་ཉི་བ་མེད། 26

ཀ་ལིང་ཀ་ཡི་མི་བདག་སྟོན། རི་དྭགས་ཆོག་ནོམས་འཇེམས་པ་ལ།
ཡང་དག་བཅོད་ཅིང་བས་དུམ་བུའི་གླིང་། ཞེས་པའི་ཚན་ཉ་བསྟེགས་པར་བྱུང །27

ནགས་ཚལ་དབ་དུ་འབར་བ་དེར། བྱི་ཌ་དྷི་དྷི་རི་གཅིག་ལྟ།
བྱམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས། སྡིག་བྱེད་རབ་དུ་ཞི་ནས་སྐྱབས། 28

དེ་ལས་འཁྲུམེད་ཡིད་ལྡོག་ནོམས། གང་དུ་ཡང་ནི་འཇིགས་པ་མེད།
ཤིང་སྟོབས་ཕུག་སྐུམ་ཚོགས་པ་ཡིས། དགེ་མཚན་འདི་དང་གཉན་ཡང་ཅོན། 29

तच्छ्रुत्वा भगवानूचे किञ्चित् स्मितसितांशुभिः।
तन्निकारोग्रतिमिरं दूरात् परिहरन्निव ॥ २२ ॥

न समाङ्गं स्पृशत्यग्निः प्रभवत्यपि वा विषम्।
परद्वेषदरिद्राणां दोषोऽपि निरुपद्रवः ॥ २३ ॥

अरोषशीतलं चेतः सिक्तं यस्य शमाम्बुतैः।
किं करोत्यनलस्तस्य विषं वा विषयद्विषः ॥ २४ ॥

विषायते तु पीयूषं कुसुमं कुलिशायते।
द्वेषदोषोत्तरस्यैव चन्दनं दहनायते ॥ २५ ॥

तिर्य्यग्योनिगतस्यापि बोधिसत्त्वपदस्थितेः।
कारुण्यमैचीयुक्तस्य नाग्निर्दहति विग्रहम् ॥ २६ ॥

पुरा कलिङ्गनृपतिः खण्डद्वीपाभिधावनीम्।
ददाह मृगसङ्घानां संक्षेपे स समुद्यतः ॥ २७ ॥

कानने ज्वलिते तस्मिन्नेकस्तित्तिरिशावकः।
मैत्र्या बोधिं समालम्ब्य दहनप्रशमं व्यधात्[1] ॥ २८ ॥

तस्माद्द्रोहमनसां न भयं विद्यते क्वचित्।
श्रूयतां सत्त्वसम्पत्तेरिदमन्यच्च कौतुकम् ॥ २९ ॥

---

१ Orig. प्रशमव्यधात्।

ཚར་མེད་མི་བཟད་དྲེས་སྡུ་ནི། ཐུབ་པ་འགའ་ཡི་བསྟི་གནས་ན།
མི་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡི། རི་བོང་ཞིག་ནི་ཡུལ་རིང་གནས། 30

འབྲས་བུ་ཆོ་ག་ཡོངས་རྫོགས་པས། ལྟོགས་མེད་ཀུན་དུ་རོག་པར་སྣང་།
བསམ་པ་དེ་ཡི་གདུང་བསྲ་གཟིར། གསོ་མེད་ཀུན་དུ་རོག་པར་སྣང། 31

བཅོམ་ལྡན་བདག་གི་ཨ་དག་གིས། དེ་ནི་སྨོག་ཏུ་རོག་པར་ཤེས།
མཇོད་ཅིག་ཆོས་ནི་བསྟན་བགྱིད་པ། བྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་བསྲུང་བར་འོས། 32

འདི་བཞིན་ཞག་གསལ་སྨིག་མཆུག་གི་མེར། ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པས་ཕོབ་ཡང་ཡང་།
དེ་ཡི་སྐྱིང་སྟོབས་མཐུ་ཡིས་ནི། འབར་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་དགྲ་བའི་མེ། 33

དེ་ཡི་སྐྱིང་སྟོབས་མཐུ་ཡིས་ནི། འབར་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་དགྲ་བའི་མེ།
འཇམ་པའི་སྐྱ་སྐྱོགས་བྱང་བ་ཅན། བྱང་བ་འཇམ་སྐྱོགས་ལྷན་པར་བྱུང་། 34

དེ་ཡང་ལྷ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་དེར། སྤུད་ཆེ་ཐོ་དག་ལ་གནས།
ཐུབ་པས་ཕྱག་འཚལ་ལྷན་པ་ལ། ཆོས་ནོམས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་བྱས། 35

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་པ་ནོམས། འཇིགས་པ་མེས་མིག་དུག་གིས་མིན།
དེ་སྐད་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔལ་སྦས་ཀྱི་ནི་ཁང་བར་གཤེགས། 36

དེས་ནི་དེ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ན། ཞབས་ནི་གཡས་པ་བཞག་པ་ཡིས།
མེ་ཡི་དོང་ནི་མཆོ་སྐྱེས་ཚུལ། བྱང་བ་འཇམ་སྐྱོགས་ལྷན་བར་བྱུང་། 37

अवृष्टिविषमे काले मुनेः कस्यचिदाश्रमे ।
मनुष्यसदृशालापः शशकः सुचिरं स्थितः ॥ ३० ॥

क्षुत्क्षामं मुनिमालोक्य फलमूलपरिक्षयात् ।
उवाचाचलसङ्कल्पस्तद्व्यथाव्यथिताशयः ॥ ३१ ॥

भगवन् मम मांसानां संप्रति प्राणवर्त्तनम् ।
क्रियतां रक्षणीयं तत् शरीरं धर्म्मसाधनम् ॥ ३२ ॥

इत्युक्त्वा दावशेषाग्नौ चिक्षेप शशकस्तनुम् ।
वार्य्यमाणोऽपि यत्नेन प्रणयान्मुनिना मुहुः ॥ ३३ ॥

तस्य सत्त्वप्रभावेण ज्वलज्ज्वालाकुलोऽनलः ।
प्रययौ मञ्जुशिञ्जानभ्रमराम्भोजखण्डताम् ॥ ३४ ॥

सोऽपि दिव्यवपुस्तच्च कमले महति स्थितः ।
प्रणम्यमानो मुनिभिर्विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ३५ ॥

इति बोधिप्रवृत्तानां न वह्नेर्न विषाद्भयम् ।
भगवान् कथयित्वेति श्रीगुप्तभवनं ययौ ॥ ३६ ॥

तच्च तेन प्रविश्यैव निश्चिते दक्षिणे पदे ।
बभूवाग्निखदा मञ्जुगुञ्जद्भृङ्गसरोजिनी ॥ ३७ ॥

མཆོ་སྐྱེས་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་དེ། དཔལ་སྒྲས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བྱུང་ནས།
དེ་མཐོང་སྨོག་པ་ཉམས་པ་ཡིས། ཞེབས་ལ་བདུད་དེ་རབ་དུ་སྐྱེས། 38

བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་སྨོག་ཅན་གྱིས། རིམ་ལས འདས་འདི་བཟོད་པར་བགྱི།
གཏི་མུག་གིས་ཡོངས་ལོང་ཆགས་ལ། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སྐྱེ། 39

བདག་ནི་མི་དགེའི་ཐབས་གཉེན་དག། རབ་ཏུ་སྐོང་བས་སྨོག་པ་ཡི།
ལེན་ལ་ཉེ་བར་གདམས་པ་བྱས། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོ་བ་སྐྱེས། 40

ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་དང་བཏུང་བ་ཀུན། བདག་གི་དུག་གིས་བསྐོས་པ་བྱས།
ཕྱི་ནས་གཏུང་བའི་རང་བཞིན་དུས། ཀྱེ་མ་བདག་ཉིད་རང་ལ་འཕོ། 41

འདི་བརྗོད་དབང་སྒྲས་མཆི་མ་དང་། བཅས་པའི་མིག་ལ་སྣོང་རྗེའི་གཏེར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་གསུངས།དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཉན་པར་བྱེད། 42

ལེགས་པ་ཡི་རྒྱུགས་མ་བྱེད་ཅིག། བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་ཕྱིར་མ་ཟློག་ནས།
འཇིགས་རྟང་ཁོན་གྱི་དུག་སྤྲངས་པས། ངེད་ལ་དུག་གི་གནོད་པ་མེད། 43

ཁྱོད་ནི་བ་ར་ཀ་སིང་སྲོག། དཔལ་ལྡན་མི་བདག་ཚངས་བྱིན་གྱུར།
དེ་ཡི་སྲོག་དང་མཉམ་པ་ཡི། བགང་མ་དབེ་མེད་མ་ཞེས་བའོ། 44

དེ་ནས་དེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་མཐའི། ནགས་གནས་མཁས་མ་བྱའི་གྲོམ་མོ་ནི།
ཚལེར་དུ་སྐྱོང་བ་ཞེས་བའི་སྐྱེ། དེ་ཡིས་ནམ ཞིག་ཏོར་བར་གྱུར། 45

दृष्ट्वोपविष्टं श्रीगुप्तस्तं सरोरुहविस्तरे[1]।
तद्दृष्टिनष्टकालुष्यः प्रोवाच चरणानतः ॥ ३८ ॥

भगवन् मम पापस्य क्षन्तव्योऽयं व्यतिक्रमः।
मोहान्धपतिते रुच्यं कारुण्यमधिकं सताम् ॥ ३९ ॥

ममाकल्याणमिच्छेण योऽयं पापपथे हृतः।
उपदेशः प्रमोहेण तच्च चाणं भवत्स्मृतिः ॥ ४० ॥

विषदिग्धरसं सर्व्वं भोज्यन्ते कल्पितं मया।
अहो ममैव संक्रान्तं पश्चात्तापमयं विषम् ॥ ४१ ॥

इति ब्रुवाणं श्रीगुप्तं साश्रुनेत्रं कृपानिधिः।
दृष्ट्वा बभाषे भगवान् भिक्षुसङ्घस्य शृन्वतः ॥ ४२ ॥

विषादं मा कृथाः साधो न वयं विमुखास्त्वयि।
घोरवैरविषत्यागान्नैवास्मान् तपते विषम् ॥ ४३ ॥

वाराणस्यां पुरा श्रीमान् ब्रह्मदत्तोऽभवन्नृपः।
अभूदनुपमा नाम तस्य प्राणसमाश्रया ॥ ४४ ॥

सुवर्णभाससंज्ञस्य तत्पुरान्तवनस्थितेः।
रवं मयूरराजस्य सा कदाचिदथाशृणोत् ॥ ४५ ॥

---

१ Orig. सरोरुहवस्तिरे।

བློང་བྱ་པོ་ལྷང་གདངས་སྣ་བྱ། དེ་ཡི་སྐྲ་ནི་ཐོགས་བྱུང་ནས།
དགེ་མཚན་ལྡན་པས་འདི་ཅི་ཞེས། མི་ཡི་མགོན་ལ་དེ་ཡིས་དྲིས། 46

བྱོལ་པོགས་སྐྱེས་པ་ནགས་མཐའ་འདིར། རིག་ཅིག་སྐྲ་ལྡན་མ་བྱ་ཙོད།
གང་གིས་མགྲིན་ནས་བསྐྲགས་པ་འདིས། འཇིགས་རིག་ཅིས་ཀྱང་ཐར་བྱེད། 47

དེ་སྐད་སྨྲས་པའི་མི་བདག་གིས། ཤིན་དུ་མཛའ་སྐྱེ་ཐོབ་བྱུང་བས།
དེ་མཐོང་དོན་དུ་བཀྲེན་པ་ལ། རབ་དུ་དགོད་ཅིང་ཡང་སྨྲས་པ། 48

དེ་སྐྱེའི་ངོ་མཚར་གཟུགས་ཅན་ནམས། མཛེས་མ་མཐོང་བ་རྣམ་པ་དཀའ།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབད་པ་ན། དེ་ལ་ཚོངས་སུ་ངལ་བ་བྱ། 49

དེ་སྐད་བཙོང་ནས་མི་བདག་གིས། གྲི་ཡིས་འཆོ་བ་དེ་གཟུང་ཕྱིར།
མ་ཐོག་ཏ་ནི་གསོད་པ་དག། ཡང་དག་རིག་པར་བྱས་ནས་བཏང་། 50

ཚོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མིག་རྨོངས་པས། དབང་དུ་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཏེད།
བྱད་མེད་རྣས་ཆགས་ཀྱིས་བཅོམ་པས། བྱ་བ་མིག་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད། 51

མཛའ་ལས་མ་རྟངས་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི། ཀོང་པའི་སྐེགས་སུ་བྱུང་ནོམས་ཀྱི།
བློ་དང་དགའ་བྱ་གླགས་པ་ནོམས། ཐུག་དོག་གིས་པར་ཉམས་པར་ཉུམས། 52

དེ་འོག་བྱ་པས་གནས་གནས་སུ། ཞགས་པས་བཅིང་པ་བཀོད་པ་ནོམས།
མ་བྱའི་གྱེམ་མོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཀུན་ཏུ་ནོམ་པར་ཆད་པར་བྱུང། 53

सा तस्य शब्दमाकर्ण्य वेणुवीणास्वनोपमम्।
किमेतदिति पप्रच्छ नरनाथं सकौतुका ॥ ४६ ॥

राजोवाच वनान्तेऽस्मिन्नस्ति रत्नच्छदः शिखी।
मधुरं योजनव्यापि यस्यैतत् कण्ठकूजितम् ॥ ४७ ॥

इति ब्रुवाणो नृपतिस्तत्सन्दर्शनमर्थितः।
प्रेमप्रयत्नैः प्रेयस्या प्रहसन् पुनरब्रवीत् ॥ ४८ ॥

दर्शनं दुर्लभं मुग्धे तद्विधाद्भुतरूपिणः।
तथापि यदि निर्व्वन्धः क्रियते तत्परिश्रमः ॥ ४९ ॥

इत्युक्ता नृपतिस्तस्य ग्रहणे जालजीविनः।
व्यसृजत् तस्य सम्प्राप्त्यै विधाय वधसम्विदम् ॥ ५० ॥

वशीकृतो न वेत्त्येव मोहादक्षिपरीक्षया।
अनुरागाहतः स्त्रीभिरकर्म्माण्यपि कार्य्यते ॥ ५१ ॥

प्राप्तानां प्रणयात् पत्न्याः प्रौढ़ायाः पादपीठताम्।
ईर्षयैव विनश्यन्ति धी-धृति-स्मृति कीर्त्तयः ॥ ५२ ॥

ततः शाकुनिकैर्न्यस्ताः पाशबन्धाः पदे पदे।
प्रभावाद्धिराजस्य व्यशीर्य्यन्तैव सन्ततम् ॥ ५३ ॥

འབད་འབྲས་མེད་ལས་སྐྱེས་བསྲེལ་ཞིང་། མི་བདག་པ་ཀའི་ཨིས་འཇིགས་སྐྱེ་དེ།
མཐོང་ནས་མོ་བྱའི་ཚྭ་མོ་ནི། སྐྱིང་རྡེ་འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང །

54

དེ་ཨིས་བསམས་པ་ཁོ་མོ་དག། འཆིངས་པང་མ་གྱུར་ས་བདག་གི།
པ་ཀའ་ནི་དྲག་པོའི་འཇིགས་གྱུར་པ། ཀྱེ་མ་སྐྱེ་པ་གྲུ་ཨིས་འཆོ། 55

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྐྱིང་རྡེ་ཨིས། གསལ་བས་སྐྲག་དེ་དེ་བཏང་ནས།
མི་བདག་བཞུག་སྟེ་དེའི་ཁྲིམ་དུ། དེ་ཉིད་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་སོང་། 56

ཕོ་བྲང་ནང་དེར་དོག་དུ་དེ། ཟ་བདག་བཙུན་མོར་བཅས་པ་ཨིས།
མཆོད་ཅིང་ཨོངས་སྤུ་འདྲིས་པ་ཡིས། གུས་པ་ནོམ་པར་སྟོལ་ཞིང་གནས། 57

མཐོག་མཐིང་ཅོག་ཙེའི་ཁང་པ་ནི། འཁམ་ལྷག་ཆུ་འཛོག་འོད་དེ་ལ།
འདབ་མ་མཛེས་བཀྲ་དབང་པོའི་གཞུ། ཆགས་པ་སྐུ་བྱང་འབྲུམ་པ་བྱས། 58

དེ་ནས་དེ་ཡི་རིམ་གྲོ་ལ། གུས་དང་བཅས་པས་སྐོ་མོ་བསྐོས།
ཕྱོགས་ལས་གྱེལ་བའི་བགྲོད་པ་ལ། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་བདག་པོ་སོང་། 59

དེ་ནས་སྐོ་མོ་དཔེ་མེད་མ། བདག་པོ་སོང་བས་གཙུག་མེད་ཅིང་།
གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་རྒྱས་པས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་ལྷགས་ནི་མཐོང་མ་གྱུར། 60

གཞོན་ཀུ་འབང་ལ་ཆགས་སྡུག་མ། འདོད་པས་ནོམ་པར་བསྐྱད་མ་རེའི།
ངོ་ཚ་ཤིན་དུ་རིང་སོང་སྟེ། ཡང་ཡང་དམིགས་པས་འཇིགས་པ་བཞིག། 61

दुःखितान् यत्नवैफल्याद्भीतान् नृपतिशासनात्।
मयूरराजस्तान् दृष्ट्वा करुणाकुलतां ययौ॥ ५४॥

सोऽचिन्तयद्हो भीताः क्ष्मापतेः क्रूरशासनात्।
मद्बन्धने विस्रम्भादाद्दराका जालजीविनः॥ ५५॥

इति सञ्चिन्त्य कृपया स्पष्टवाग्भिर्विसृज्य तान्।
नृपमानाय्य तद्वेश्म तेनैव सहितो ययौ॥ ५६॥

स तचान्तःपुरे नित्यं सभार्येण महीभुजा।
पूज्यमानः परिचयादुवास विहितादरः[1]॥ ५७॥

स्निग्धश्यामाम्बुदत्विषा सुनील[2]मणिवेश्मसु।
चिचपचरुचा चक्रे संसक्तेन्द्रायुधभ्रमम्॥ ५८॥

अथ दिग्जययात्रायां कदाचिद्वसुधाधिपः।
ययौ तदुपचाराय देवीमादिश्य सादरः॥ ५९॥

ततश्चानुपमा देवी पद्मो याते प्रमादिनी।
रूपयौवनदर्पान्धा नालुलोके कुलस्थितिम्॥ ६०॥

तरुणं प्रेक्ष्य रागिण्यास्तस्याः कन्दर्पविप्लवे।
भूयः प्रलम्भभीतेव लज्जा दूरतरं ययौ॥ ६१॥

---

१ Orig. विहता॰; २ स्निग्धश्यामाम्बुदतनु वानील॰।

དྲི་མ་ལྡན་ཞིང་བྱ་བྱུ་རྣོ། ཀོ་བ་དག་ལ་རེག་པར་བཟོད།
གཡོ་བ་གཡོ་བའི་མིག་ཅན་དང་། མིག་ནི་ལེགས་པ་རིམ་པ་མཚུངས། 62

འཁོར་བ་སྐྱེ་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ།
སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། 63

ཁམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ།
ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། 64

ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།
ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། 65

དེས་བསམས་པ་བདག་གི་ཐོ་བྲང་ན། མཁྱེའུ་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཤེས་ཤིག
སྐྱེས་བུའི་ལུགས་བཞིན་གྱུར་བཙོང་བ། རྒྱུ་ཀུན་འདི་ནི་གནས་པར་བྱུར། 66

བདག་གི་སྐྱོང་འདི་སྐ་བདག་ལ། གདོན་མི་ཟ་བར་འཆད་པར་འགྱུར།
ལས་ནི་སྨན་འོས་རེ་ཞིག་བྱས། དཀའ་བདག་གི་ཅི་ཞིག་བྱ། 67

འདི་ནི་གནས་ཤེས་མཆོག་གི་ཏེ། ཐ་རོལ་ཟློག་ཅིང་ཅི་མི་བྱེད།
བདག་གིས་བྱས་པའི་སྐྱེས་པ་ཡིན། དོགས་པ་སེམས་མེད་ཆོམས་ལས་སྐྱེ། 68

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ལ་དུག་ལྔ་བཟའ་བ་བྱིན།
ཆགས་རྨོངས་མི་བསྐྱེད་དང་ཐུགས་རྗེ་བྱས། དཀའ་ཐུབ་ཅི་དང་ཅི་མི་བྱེད། 69

मलिनः कुटिलस्तीक्ष्णः कर्णसंस्पर्शनोचितः।
चपलश्चपलाक्षीणां सुहृशां सहशः क्रमः ॥ ६२ ॥

विविधोन्मादकारिण्यः संसारमकराकरे।
चरन्ति प्राणहारिण्यः कालकूटच्छदाः स्त्रियः ॥ ६३ ॥

कुसुमात् सुकुमारस्य क्रूरस्य क्रकचादपि।
को जानाति परिच्छेदं स्त्रीणां चित्तस्य चेतसः ॥ ६४ ॥

प्रचरन्तीं प्रियां कण्ठे कृत्वा ये यान्ति निर्वृतिम्।
शीतलां विमलां स्निग्धां खड्गधारां पिबन्ति ते ॥ ६५ ॥

साचिन्तयत् स्थितः शल्यमयमन्तःपुरे मम।
मयूरराजः शीलज्ञः पुरुषालापवेष्टितः ॥ ६६ ॥

कथयिष्यत्यवश्यं मे वृत्तमेष महीपतेः।
निन्द्यं कर्म कृतं तावदधुना किं करोम्यहम् ॥ ६७ ॥

आर्त्तां परिज्ञाततत्त्वो मर्मज्ञोऽसौ विदग्धधीः।
जाता मे कृतपापायाः शङ्का निश्चेतनेष्वपि ॥ ६८ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा तस्य सविषं भोजनं ददौ।
रागमत्ताः खलायत्ताः किं किं कुर्वन्ति न स्त्रियः ॥ ६९ ॥

དེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཡི། བཟའ་དང་བཏུང་བ་དུག་སྦྲན་གྱིས།
མི་བྱའི་ཚུལ་མི་རྣམ་གྱུར་ཤིང་། མདངས་བཟང་ཡིད་འོང་མཛེས་པར་བྱུང། 70

ལྷུ་མེས་རྒོལ་བགེས་དེ་མཐོང་ནས། གཤང་བ་རབ་མཆེད་དོགས་པ་ཡིས།
དལ་བུ་དལ་བུས་མྱ་ངན་གྱི། ཀདཾ་ཀྱིས་བཟུང་ནས་སྲོག་བཏང་བྱུང། 71

དེ་ལྟར་དེ་ཡི་དུག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཚེ་ཐག་ཉེ་ཞིང་ཡོད་པ་ཡིས།
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཡངས་པ། དུག་གིས་དུག་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། 72

འདོད་ཆགས་དུག་ཡིད་གཏི་མུག་དུག། ཞེ་སྡང་དག་ཏུ་མི་བཟད་དུག།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ། དགེ་འདུན་བདེན་པ་བདུད་རྩིའི་མཆོག། 73

གཏི་མུག་ཆུ་ཆོག་སངས་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་རྣམས་སྤྲོ།
ཆགས་པའི་ཁྲོས་འགྲོ་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་རྣམས་སྤྲོ།
སྡང་བའི་ནགས་ཀྱི་ཤིང་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དུག་རྣམས་སྤྲོ།
མི་བཟད་དུག་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉེན་ཀྱི་ཡོད་མ་ཡིན། 74

འདི་བཞིན་སྐྱེ་བ་གཉེན་ལ་ཡང་། དཔལ་སྦས་ཀྱིས་ཞི་མེ་ཡི་རོང་།
ཆོས་ཞི་འདོད་མ་རེ་ལ་བྱས། རེ་ཡང་འཕྲལ་ལ་པད་ལྟེན་བྱུང། 75

དེ་སྐད་བཤོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡང་དག་སྐྱོང་རྗེས་གཟིགས་པའི་ཚུལ།
བསྟན་པ་དག་ལ་མངོན་ཤེས་གྲོགས་པའི། དཔལ་སྦས་དོལ་དང་བྲལ་བ་བྱས། 76

तयोपाचर्य्यमाणस्य सविषैः पानभोजनैः ।
विदद्वा वर्हिराजस्य रुरुचे रुचिरा रुचिः ॥ ७० ॥

स्वस्थमालोक्य तं देवी रहस्योद्वेदशङ्किता[1] ।
शनैः शोकामयग्रस्ता चस्ता तत्याज जीवितम् ॥ ७१ ॥

एवं तस्य विषेणापि नैव ग्लानिरजायत ।
महतां चित्तवैमल्यं निर्विषं कुरुते विषम् ॥ ७२ ॥

रागो विषं विषं मोहो द्वेषश्च विषमं विषम् ।
बुद्धो धर्मस्तथा सङ्घः सत्यञ्च परमामृतम् ॥ ७३ ॥

घोरं विषं सृजति मोहमहाम्बुराशिः
घोरं विषं सृजति रागमहोरगश्च ।
घोरं विषं सृजति वैरवनावनिश्च
जन्मक्रमोऽस्ति विषमस्य विषस्य नान्यः ॥ ७४ ॥

अधर्मकामः कृतवानेवमेवान्यजन्मनि ।
श्रीगुप्तोऽग्निखदां सापि तस्याभूत् सहधर्मिणी[2] ॥ ७५ ॥

इत्युक्ता भगवान् सम्यक् करुणालोकनाम्बुभिः ।
चकार वीतरजसं श्रीगुप्तशासनोन्मुखम् ॥ ७६ ॥

---

१ Orig. रहस्योद्वेदता । २ Orig. सहस्र क्षिणी ।

དེ་ནས་དཔལ་སྒྲས་དགེ་བ་ཤེས་པས་ངལ་བ་དེ་ཁོ་ནས་ཐོས་ཏེ་གསལ་བའི་གནས་ཐོབ་ཀྱིང་།
དྲི་མེད་དན་པས་སྐྱབས་སུ་བཀྲི་བ་གསུམ་ཉིད་དན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན།
བྱང་དང་ཡོངས་འདྲིས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐོབ་སྟེ་གཙང་ཁའི་ཁ་ནོ་མས།
མཐོང་བར་གྱུར་པ་དག་བཅོ་བ་དང་ཙུ་དཀའ་དང་བདེ་བའི་སྣུག།

77

མི་ཤེས་སྐོང་ས་ཡ་སེལ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་སྐྱིང་རྡོ་སྣོང་ནོ་མས་ལ་
བརྩོན་པས།
གོབོད་བྱེད་སྐྱེག་པ་བསྟེན་པའི་དཔལ་སྐྱས་ཀྱང་ཀི་འབད་པས་རྩེས་སུ་བཟུང་
བྱས་ནས།
འཆིང་བའི་ཁང་པར་ཡང་སྐྱེད་འདུག་པ་འདི་དག་ཆོམས་སུ་གང་གིས་མི་
འགྱུར་བ།

78

སྐྱེ་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོག་པ་
བརྩོན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལེས་དཔལ་སྐྱས་ཀྱི་རྣོག་པ་བརྩོན་པའི་ཡན་
འདབ་སྟེ་བཅུད་ཡིན།།

कल्पितकुशलः श्रीगुप्तोऽथ प्रकाशपदास्पदे
शरणागमनान्येव चीर्णि स्मरन् विमलस्मृतिः।
जिनपरिचयात् पुण्यं लेभे सतां हि विलोकनं
भवति महते कल्याणाय प्रमोदसुखाय च ॥ ७७ ॥

श्रीगुप्तस्य निकारकिल्बिषजुषोऽप्यज्ञानमोहापहः
कृत्वावश्यमनुग्रहेण[1] भगवान् कारुण्यपुण्योद्यतः[2]।
भिक्षूणां भवसंक्षयाय विदधे निर्वैरताशासनं
येनैते न भवन्ति बन्धभवने भूयो भवग्रन्थये ॥ ७८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां श्रीगुप्तावदानं नाम अष्टमः पल्लवः ॥

---

१ The xylograph remarks that अवश्यमनुग्रहेण was substituted by *H*dar Locháva, the original being lost.

२ Orig. कारुण्योद्यतः।

Chapter IX.

ཡན་འདབ་དགུ་པ།

མེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

༡ །སྐལ་ལྡན་རིགས་ལ་མི་ཤིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བཙུང་དགོ་ཞིང་གྱུར།

སྨོངས་པ་རིགས་ལ་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་འགྱུར་འདི་ནི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་མཆོག །

མཆོག་ཐུབ་སྐྱེས་རྣམ་མཐུ་པ་སྣེའི་ཤགས་ལ་མཆོག་དུ་མཇེས་པ་རབ་དུ་ཕྱེར།

གང་ཡང་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་འུག་པའི་རིགས་ཀྱི་མིག་ནི་ཀུན་དུ་ཉམས་ཏེ་བྱེད། 1

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

རབ་བཟང་ཞེས་པའི་བློ་ཐུགས་ཀྱི་ཁམས་པ། ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཁབ་ཅིས་པ།

ལྷ་བ་ཀུན་ལ་རྣམ་སྣང་ཞིང་། གཏི་མུག་རབ་དུ་གྱེས་པ་དེས།

སྨོངས་ལས་ཟད་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། མངོན་པར་གྱུས་པ་སྟེ་བར་གྱུར། 3

དེ་ཡི་རྒྱང་མ་ཆོ་རིགས་ཅན། བདེན་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིས།

མངལ་བཟུང་སྐྱ་བ་ཉ་བ་ཡི། བཀྲིལ་འཁོར་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཞེག། 4

नवमः पल्लवः ।

ज्योतिष्कावदानम् ।

धन्यानामशिवं विभर्त्ति शुभतां भव्यस्वभावोद्भवं
मूर्खाणां कुशलं प्रयात्यहिततामित्येष लक्ष्यः क्रमः ।
निश्चीयतिमिरान्यमौषधिवनस्यात्यन्तकान्तिप्रदं
एतच्चौलुक्यकूलदृष्टहृतये सर्व्वत्र मैचम्मदः ॥ १ ॥

पुरा राजगृहाभिख्ये विम्बिसारस्य भूपतेः ।
अभूत् पौरसुभद्राख्यः परिपूर्णगृहस्थितेः ॥ २ ॥

मौर्ख्यात् मोहप्रपन्नस्य सर्व्वदर्शनविद्विषः ।
तस्य क्षपणकेष्वेव बभूवाभ्यधिकादरः ॥ ३ ॥

तस्य सत्यवती नाम जायाभिजनशालिनी ।
गर्भमाधत्त पूर्णेन्दुविम्बं पौरन्दरीव दिक् ॥ ४ ॥

ཀ་ལན་དཀའ་བཤམས་ཞེས་པ། བོད་མའི་ཚལ་དུ་ཡང་དགའ་གནས།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསོད་སྙོམས་པ། ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་ཁང་པར་གཤེགས། 5

དེ་ནི་ཆུང་མར་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མཆོད་བྱས་གུས་བཅས་པས།
བྱ་ནི་མངལ་དུ་གནས་གང་དེ། རྟེ་ཡི་གཟུགས་འབྱུང་དེ་ལ་དྲིས། 6

དེ་ཡིས་བཀའ་སྩལ་ཏེར་ཀྱིས་བྱ། ལྷ་མིའི་ཕྱག་སྤུས་ཆོགས་སྤྱད་ནས།
ང་ཡི་བསྟན་ལ་རབ་བྱང་ནས། ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར། 7

དེ་སྐད་གསལ་བར་བཀའ་སྩལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ངོ་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི།
ཁྱིམ་བདག་ཁང་པར་ཟད་བྱེད་པ། ཤྲ་རི་ཀ་ནི་མངོན་པར་འདོད། 8

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ། རབ་བཟང་གིས་ཀྱི་སྤྱན་པར་གྱུར།
ཟད་བྱེད་པས་ཐོས་ནས་སྐུར་བར་ནི། བཙོང་ཁྲིའི་དུག་གིས་འབྲུགས་པར་གྱུར། 9

ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་དེས་བརྩེས་ནས། ངལ་བས་གཟན་ནི་ཤེས་བྱས་ཏེ།
རྟེ་ལྟའི་མིམ་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་། 10

ངེས་བསམས་ནས་ཀྱེ་མ་ཐེ་ཚོམ་དག། མེད་པར་དེ་ཡིས་བདེན་པར་བརྗོད།
བོན་ཀྱང་དེ་ཡིས་སྨྲས་པའི་དོན། གཞིག་སྨད་བདག་ནི་མི་བདེན་བརྗོད། 11

བདག་གི་ཚོག་གིས་རབ་བཟང་གིས། གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་དེ་རིག།
དེ་ལས་དག་ལ་ཐོས་བཅོས་ལ། ཟད་བྱེད་ལ་དད་གཅིར་བར་འགྱུར། 12

कलन्दकनिवासाख्यः वेणुकाननसंश्रयः।
कदाचित् भगवान् बुद्धः प्राप्तः पिण्डाय तद्गृहम् ॥ ५ ॥

पूजां सभार्य्यः कृत्वास्मै तं स पप्रच्छ सादरः।
गर्भस्थितमपत्यं यत् किं रूपं तद्भविष्यति ॥ ६ ॥

सोऽवदत् सम्यदं भुक्ता[1] पुचस्ते दिव्यमानुषीम्।
प्रव्रज्यया शासने मे संयुक्तो मुक्तिमेष्यति ॥ ७ ॥

याति भगवति स्वष्टमित्यादिश्य निजाश्रयम्।
अभ्याययौ गृहपतेर्भूरिकः क्षपणो गृहम् ॥ ८ ॥

भगवद्भाषितं तत्तु सुभद्रेण निवेदितम्।
श्रुत्वा क्षपणकः क्षिप्रमभूद् द्वेषविषाकुलः ॥ ९ ॥

गणयित्वा स सुचिरं ग्रहज्ञानकृतश्रमः।
यद्देवोक्तं भगवता प्रश्नेऽपश्यत्तथाविधम् ॥ १० ॥

सोऽचिन्तयद्हो सत्यमुक्तन्तेन न संशयः।
तत्प्रभावोपमादाय किं स्वसत्यं वदाम्यहम् ॥ ११ ॥

तस्य सर्व्वज्ञतां वेत्ति सुभद्रो यदि मन्निरा।
तद्देष क्षपणश्रद्धां त्यक्ष्यति श्रमणादरात् ॥ १२ ॥

---

37 १ Orig. सुन्य।

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཁྲོ་ལྷ་པ། དེ་ཡིས་ངན་བཟང་དག་ལ་སྐྱེས།
ཀུན་མཁྱེན་ང་བྱུལ་ཅན་དེ་ཡིས། འདི་དག་མི་བདེན་པ་ཉིད་བརྗོད། 13

ལྷ་ཡིས་ཕུག་ཆོགས་ལྷ་ལ་འོས། མི་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་འགྲོར།
འོན་ཏེ་ངན་སྤྱོད་བདེན་ཉིད་ལས། 14

དབུལ་དང་ལྷོག་པས་བས་གདུངས་པ་འམ། གང་ལ་འཆོ་ཐབས་གཉིས་མེད་པ།
སྐྱ་བྱུལ་འོས་པ་དེ་དེ་ཡིས། སྐྱབས་ནི་དག་མི་བདེ་པ་ཉིད་ཞུགས་པའི། 15

ཁྱིམ་བདག་བདག་གིས་མཐོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཆོག་ཚད་ན།
བཟློག་པར་བྱིས་པ་འདི་སྐྱེས་པས། རིགས་ནི་ཟོང་ངེས་བར་འགྱུར། 16

འདི་བཙོང་ཟད་བྱེད་པ་སོང་ཆོ། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཕུག་ཏུ་ཡོང་ཏུ།
ཧོར་པར་དཔུང་ཤས་མངལ་ལྷུང་ལྷུག། སྤྱོད་བ་དེ་དང་དེ་དག་བསྐྱབས། 17

གང་ཆོ་ཪོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིས། མངལ་ནི་ཟོང་ངེས་སུ་མ་གཡོས་ཉིད།
དེ་ཆོ་འདི་ཡིས་བདེ་པར་ཤང་ནི། ཆུང་མ་དྲག་པོས་མཉེས་དེ་བསད། 18

དེ་ནས་སྨིག་ཅན་དེ་ཡིས་དེ། བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ།
རབ་ཏུ་བསྐྱལ་ཆོ་ཟད་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་གཉན་ཐོས་དགའ་ནས་སྐྱེས། 19

ཞེ་ཏོ་ཀྱི་མ་ཀུན་མཁྱེན་འདིས། བྱིས་པ་ལ་བཙོང་དེ་བདེན་ལྟག།
བུ་ནི་མ་སྐྱེས་མ་དག་ནི། ལྷ་པ་ཉིད་གྱུར་འདི་དེ་ཡིན། 20

इति सञ्चिन्त्य सामर्षः स सुभद्रमभाषत।
असत्यमेतत् कथितं तेन सर्व्वज्ञमानिना ॥ १३ ॥

मनुष्यः कथमाप्नोति देवार्हां दिव्यसम्पदम्।
प्रव्रज्या किन्तु सत्येव कथन्तेनास्य चिन्तिता ॥ १४ ॥

क्षीणः क्षुदुपसन्तप्तो यस्य नास्त्यन्यतो गतिः।
तस्य तस्य सुभिक्षार्हं शरणं श्रमणव्रतम् ॥ १५ ॥

पश्याम्यहं गृहपते प्रमाणं यदि मद्वचः।
प्रत्युतायं शिशुर्जातः कुलं सन्तापयिष्यति ॥ १६ ॥

इत्युदीर्य क्षपणके याते गृहपतिश्चिरम्।
विचार्य्य विदधे तां तां युक्तिं गर्भनिपातने ॥ १७ ॥

यदा द्रव्यप्रयोगेऽपि नैव गर्भः परिच्युतः।
तदास्य पत्नीमवधीदेकान्ते दृढमर्हनैः ॥ १८ ॥

ततः शीतवनं तस्यां श्मशानं तेन पापिना।
प्रापितायां क्षपणकास्तद्वार्त्तां नन्दिता जगुः ॥ १९ ॥

अहो बताहो सर्व्वज्ञः शिशोः सत्यं तदुक्तवान्।
सेयं क्षुनावजातेऽस्य जननी पञ्चतां गता[1] ॥ २० ॥

१ Orig. सैयं क्षुनोरेजातेस्या जननीपञ्चतन्मता।

དེ་ཡིས་བརྟེད་པའི་བྱིས་པ་ཡིས། ལྷ་མིའི་དཔལ་མཆོག་དེ་ནི་འདི།
འདི་ཡི་རབ་བྱུང་དེ་ཡང་འདི། གང་ཞེས་དཀྲུང་ནི་ཤི་བྱུང་བའོ། 21

དེ་སྐད་དེ་དག་རབ་སྨྲ་ཞིང་། ཅི་བར་དགོད་པས་ཐམས་ཅད་ནི།
དུར་ཁྲོད་བསྲུ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་འདུས་པར་བྱུང་། 22

སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འབྱུང་པོ་དགོངས་པས་སྨྲ་ཡི་ནི།
སྤྱན་གྱིས་དེ་སྐད་ཀུན་མཁྱེན་ནས། འཇུམ་པ་དང་ལྡན་སྐད་ཅིག་བསམས། 23

ཀྱེ་མ་གཏི་མུག་གིས་བཅིངས་པས། རྣོངས་པ་རིང་དུ་གནས་པས་ཀྱང་།
ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་བ་སྤྲིན། སྤྱན་གྱི་ཆོམ་པར་འབྱུང་བས་བཞིན། 24

ཀྱེ་མ་དགེ་བ་ཟད་བྱེད་པའི། ཟད་བྱེད་པ་དེ་སྨྲིག་པ་ལས།
ཁྱིམ་བདག་དམག་པའི་བློ་ཅན་ལས། བྱ་བ་མིག་པ་བྱེད་དུ་བཏུག། 25

ཅེས་བསམས་སྐྱིང་རྡེ་རབ་བྱོས་པའི། བཅོམ་ལྡན་རིང་ཉིད་དགེ་སློང་གི།
ཆོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་ཚུར་བར་ནི། བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་གཤགས། 26

•

བཅོམ་ལྡན་རིང་ཉིད་དུར་ཁྲོད་ན། བྱུ་བ་ཤེས་ནས་གྱོལ་བོ་ནི།
གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོ་བློན་དང་བཅས། ཤ་དེ་ཉིད་དུ་འོངས་པར་བྱུང་། 27

དེ་འོག་རབ་བཟང་ཆུང་མ་ནི། སྐྱེགས་པའི་མེ་ལ་བཏུགས་པ་དང་།
ཆུ་སྐྱེས་ལ་གནས་བྱིས་པ་དག། དཀྱུ་བཅོལ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་འཕོན། 28

इयं सा श्रीः शिशोर्दिव्या सोक्ता दिव्यमनुष्यता।
इयञ्च सास्य प्रव्रज्या यत् कुक्षौ निधनं गतः ॥ २१ ॥

इति तेषां प्रवादेन सोपहासेन सर्व्वतः।
श्मशानदर्शनायैव बभूव जनसङ्गमः ॥ २२ ॥

अथान्तरे दिव्यदृशा भगवान् भूतभावनः।
सर्व्वं विज्ञाय तद्दुःखं प्रदध्यौ सस्मितः क्षणम् ॥ २३ ॥

अहो मोहानुबन्धेन दूरस्थैरपि देहिनाम्।
आलोकश्छाद्यते मूर्खैर्मेघैरिव विकारिभिः ॥ २४ ॥

शुभं क्षपयता[1] तेन क्षपणेन स मुग्धधीः।
अहो गृहपतिः पापादकार्य्यमपि कारितः ॥ २५ ॥

इति सञ्चिन्त्य भगवान् स्वयं भिक्षुगणैर्वृतः।
ययौ शीतवनं क्षिप्रं श्मशानं करुणाकुलः ॥ २६ ॥

श्मशानचारिकां ज्ञात्वा राजा भगवतः स्वयम्।
बिम्बिसारः सहामात्यैस्तामेव भुवमाययौ ॥ २७ ॥

ततः सुभद्रजायायां प्रक्षिप्तायां चितानले।
कुक्षिं भित्त्वाम्बुजासीनः शिशुः सूर्य्य इवोद्ययौ ॥ २८ ॥

---

१ Orig. क्षयपयता।

མེ་འབར་དབུས་ན་གཙས་པ་དེ། གང་ཚེ་སྲུས་ཀྱང་མ་ཟྱངས་པ།
དེ་ཚེ་སྐྱེ་བའི་ཆོག་རྣམས་རྫོགས་ཀྱིས། དུག་ཉོན་ཞི་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། 29

དེ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀས། འཆི་བྱེད་རྩེས་ཐུགས་རྗེས་བཀྲིས།
རྡོང་ཆེན་ཕུག་ཏུ་ཐུགས་ཀར་ཕྱག་ཚེམ་ཆེན་པོ་ཞུགས། 30

ཀུན་བས་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། བྱིས་པ་རབ་ཏུ་ལེན་པའི་ཚེ།
རྡོ་སྒྲེག་མེ་དག་དེ་ལ་ནི། ཏ་རི་ཙན་དན་ལྟར་བསིལ་གྱུར། 31

བྱིས་པ་འཆི་ཞིང་མེ་ལས་གྲོལ། རབ་ཏུ་མཛེས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྐྱེངས་པས་ཟངས་ཟད་བྱེད་པ་ནོས་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཅིས་ཟེར་ཞེས། 32

དེ་ནས་རབ་བཟང་ཡ་མཚན་བྱིས། ནོམ་པར་འབྱུམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ཕན་ལ་དགྱེས་པས། བུ་འདི་བླང་བར་གྱིས་ཞེས་གསུངས། 33

དེ་ཡང་ཁེ་ཆོག་དག་ལས་བློ། ཅི་བྱ་སྐོམ་པའི་ཁྱིགས་ལ་འཕྱང་།
ཟད་བྱེད་ནོམས་ཀྱིས་བཞིན་ཤེས་ཏེ། བསྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ལེགས་ཟློས། 34

དེ་ལ་དེས་སྐྱས་དུར་ཁྲོད་ཀྱིས། མེ་སྐྱེས་བྱིས་པ་འདི་མི་བླངས།
གསལ་བར་གང་དུ་འདི་གནས་པ། དེ་ཁྱིམ་བརྒྱ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 35

དེ་སྐད་དེ་དག་ཆོག་གིས་དེ། སྐོང་བས་གང་ཚེ་དེ་མ་བླངས།
དེ་ཚེ་ཀུན་ལའི་བཀའ་ཡིས་ནི། ས་ཡི་བདག་པོས་བྱིས་པ་བླངས། 36

ज्वलितानलमध्यस्थं तं कश्चिन्नाग्रहीद्यदा ।
तदा जनसमूहस्य हाहाकारो महानभूत् ॥ २९ ॥

ततस्तु सम्भ्रमाद्वङ्गतिः सुगतशासनात् ।
कुमारभृत्यो जग्राह जीवकाख्यः कुमारकम्[1] ॥ ३० ॥

जिनावलोकनेनैव बालकग्रहणक्षणे ।
अभूच्चितानलस्तस्य हरिचन्दनशीतलः ॥ ३१ ॥

जीवन्तं ज्वलनान्मुक्तं रुचिरं वीक्ष्य दारकम् ।
वैलक्ष्येण क्षपणकाः क्षणं तस्थुर्मृता इव ॥ ३२ ॥

ततः सुभद्रं भगवान् सर्व्वभूतहिते रतः ।
बभाषे विस्मयोद्भ्रान्तं पुत्रोऽयं गृह्यतामिति ॥ ३३ ॥

स तु हेलाकुलमतिः किं करोमीति संशयात् ।
क्षपणानां मुखान्येव शिक्षायै क्षणमैक्षत ॥ ३४ ॥

ते तमूचुः न बालोऽयं ग्राह्यः श्मशानवह्निजः ।
यच्चायं तिष्ठति व्यक्तं न भवत्येव तद्गृहम् ॥ ३५ ॥

इति तेषां गिरा मूर्खः स जग्राह न तं यदा ।
तदा क्षितिपतिर्बालमाददे जिनशासनात् ॥ ३६ ॥

---

१ Orig. जीवाख्यकुमारम् ।

མེ་དང་མཆུངས་པའི་འོད་ལྟོག་པ། གསལ་བས་དེ་ཧཱོཾས་བར་བྱའོ་པས།
དེ་ཡི་མིང་ནི་མེ་སྐྱེས་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་མཛད་པར་བྱུང། 37

སར་སྐྱོང་ཁང་པར་བྱིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་པ་དེའི།
ཞང་པོ་ཡུལ་གཞན་སོང་བ་དག། དུས་ཀྱིས་ཡང་དག་འོངས་པར་བྱུང། 38

དེ་ཡིས་སྲོང་མོ་ཤི་བ་དང་། བུ་སྐྱེས་སྐྱོད་ཚུལ་རིག་བྱུང་ནས།
ཁྲོ་བས་འདུར་ཞིང་མངོན་ཕྱོགས་དེ། རབ་བཟང་ལ་ནི་ཡང་དག་སྐྱོས། 39

རྣོངས་པ་ཟད་ཀྱི་ཚིག་ཡང་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡི་ཚོགས་གིས་ཆུང་མ་བསད།
ཁྲོད་ཀྱིས་རང་གི་བུ་དོན་ན། ཡེགས་བྱས་མིང་ནི་ཅི་ཞེས་བྱས། 40

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སེམས་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་སྡུག་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྨད།
སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དགོད་ན་ཡང། ནོམ་པར་འཛིམས་བྱེད་ངོ་ལངས་བཞིན། 41

གལ་ཏེ་བྱོལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱ། དཔལ་ཉི་འོད་དུ་མི་ལེན་ན།
བུ་མེད བསད་པ་བསླབས་ནས་དེ། ཁྲོད་ནོར་ཚད་པས་གཅོད་དུ་འཇུག། 42

དེ་ཡིས་དེ་སྐད་བཙོད་པ་དེས། འཇིག་ནས་ནས་བདག་ཁབ་ནས་བྱ།
ལེན་དུ་བཏུག་པས་ནས་བདག་ནི། འདོད་དང་ལྡན་པས་རིང་ནས་གཏད། 43

དེ་ནས་རབ་བཟང་དུས་ཀྱིས་ནི། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བར་བྱུང།
མེ་སྐྱེས་ནོམ་པར་འབྱོར་པའི་གཏེར། འོད་ཀྱིས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་བྱུང། 44

ज्योतिर्मध्याद्वासस्य ज्योतिष्कसदृशत्विषः[1] ।
ज्योतिष्क इति नामास्य चकार भगवान् स्वयम् ॥ ३७ ॥

तस्य प्रवर्द्धमानस्य भूपालभवने शिशोः ।
देशान्तरगतः काले मातुलः समुपाययौ ॥ ३८ ॥

स विदित्वा स्वसुर्वृत्तं निधनं पुत्रजन्मनि ।
कोपात् सुभद्रमभ्येत्य कम्पमानः समभ्यधात् ॥ ३९ ॥

मूर्ख क्षपणभक्तेन तङ्गिरा हतयोषिता ।
त्वया त्यक्तस्वपुत्रेण किं नाम सुकृता कृतम् ॥ ४० ॥

निश्चेतनाः स्वभावेन परमन्त्रसमुत्थिताः ।
हसन्तोऽपि विनिघ्नन्ति वेताड़ा इव दुर्ज्जनाः ॥ ४१ ॥

अधुनैव न गृह्णासि यदि राजगृहात् सुतम् ।
तत्ते स्त्रीवधमुद्घुष्य कारयाम्यर्थनिग्रहम् ॥ ४२ ॥

इत्युक्तस्तेन तद्भीत्या स भूपतिगृहात् सुतम् ।
आनिनाय चिरात् मुक्तमकामेन महीभुजा ॥ ४३ ॥

ततः सुभद्रे काले न कालस्य वशमागते ।
अभूत् निधिर्विभूतीनां ज्योतिष्कोऽर्क इव त्विषाम् ॥ ४४ ॥

---

१ The text and the translation of the last half of this line were lost. The former was supplied by a Bande of Sahor.

ལྷོད་བ་ནོམས་ཀྱི་དབགཝ་བསམ་ཤིང་། ལྷ་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི། སྐྱབས་ལ་དེ་ཡི་ཏློ་གྲོས་བྱས། 45

དེ་ལ་གུས་པས་ཉེར་བསྟེན་པ། མོད་བྱུང་ལྷ་ཡི་རིན་ཅན་ཚོགས།
བསོད་ནམས་རིན་ཅན་ཤུབ་བཙོན་དེས། དགེ་ལྷོད་དགེ་འདུན་ནོམས་ལ་ཕྱུམ། 46

ཆུ་གཏིར་ཆེར་ཀི་ཆུ་བོ་བཞིག། དེ་ལྟའི་ཏྲིམ་དུ་ལྷའི་རིམ་ལས།
ནོམ་མང་ཕུན་ཚོགས་ངོ་མཚར་ཅན། རང་ཉིད་བོ་ན་འོད་གཟི་བྱས། 47

དེ་ཡི་ཏྲིམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཧྲུ་དང་རིན་ཅན་མཆོག་ཏུ།
དེས་ཡི་ངོར་ཀི་རིན་པོ་ཆེའི། སྟོད་ཀི་ཨོངས་སུ་བཟུང་བར་མཛད། 48

དེས་ཀི་ལྷ་ཡི་གོས་ཟུང་དག། རང་གི་ཏྲིམ་བཞིག་དུའི་མ་མེད།
བྱགས་པ་ནོམས་ཀྱི་དབེར་བཟོད་པ། བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་སྤྲོས་ནས་ཐོབ། 49

དེ་ནས་ནམ་ཞེག་དེ་ཡིས་གོས། བཀུས་ནས་བརྐུ་པ་ཉི་ཁེད་བཀོད།
ཨང་དག་དེ་ཁོ་ནས་ཤིའོ་ཞེས་བྱ་བ་དག། ཤ་ཡི་བདག་པོའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེའོ། 50

མེ་སྐྱེས་དེ་ཡི་གོས་དཀའ་ནི། སྟོབ་མེད་རབ་མཛེས་མཐོང་གྱུར་ནས།
ལྷ་ཡི་དབང་ལ་ཡ་མཚན་པའི། གྲོལ་བོ་རང་དབང་ཅོ་བཞིན་སེམས། 51

ཟས་ལ་མགྲོན་གཉེར་མི་ཡི་བདག། མེ་སྐྱེས་ཏྲིམ་ན་གནས་པས་དེའི།
རིན་ཅན་རང་བཞིན་ཤང་པ་དག། མཐོང་ནས་མཐོ་རིས་ཡིན་པར་སེམས། 52

अर्थिकल्पद्रुमः प्राप्य सम्यदं दिव्यमानुषीम्।
स बुद्धधर्म्मसङ्घेषु शरण्येष्वकरोन्मतिम्॥ ४५॥

तद्भक्त्युपनतं दिव्यरत्नसञ्चयमद्भुतम्।
प्रददौ भिक्षुसङ्घेभ्यः पुण्यरत्नार्जनोद्यतः॥ ४६॥

तस्य दैवनिकायेभ्यः साश्चर्य्या विविधर्द्धयः।
स्वयमेवाययुर्वेश्म महोर्दधिमिवापगाः॥ ४७॥

तृणे रत्ने च समधीर्भगवानपि तद्गृहे।
चक्रे तदनुरोधेन रत्नपात्रपरिग्रहम्॥ ४८॥

स दिव्यवस्त्रयुगलं यशसामुपमाक्षमम्।
प्राप पुण्यपणक्रीतं निजं गृहमिवामलम्॥ ४९॥

कदाचिदथ तद्वस्त्रं स्नानार्द्रं न्यस्तमातपे।
समीरणेनापहृतं न्यपतन्मूर्द्ध्नि भूपतेः॥ ५०॥

विलोक्यापूर्व्वरुचिरं ज्योतिष्कस्य तदंशुकम्।
दिव्यश्रीविस्मितो राजा तृणं मेने निजश्रियम्॥ ५१॥

भोक्तुं निमन्त्रितः प्राप्य तस्य रत्नमयं गृहम्।
नृपतिः स्वर्गमश्नासीत् ज्योतिष्कभवनस्थितः॥ ५२॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ས་སྐྱོང་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་མ་སྐྱེས་དག།
བྱ་ནི་གྱེལ་སྤྲིད་ལ་ཆགས་པའི། གཙོ་ཡིས་ངེས་པར་བསྒོངས་པར་གྱུར། 53

གྱེལ་པོ་ཡོན་དན་དམ་པ་ཅན། རྣོགས་ལྡན་ལྷ་བྱེ་འདས་ཆོ།
གྱེལ་པོ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་ཞེས། ཐོས་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར། 54

མེ་སྐྱེས་དག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་དཔལ། ས་བདག་ལ་དཀོན་དེས་མཛོང་ནས།
ཡང་དག་མངོན་པར་སོང་སྟེ སྐྱས། ཁྱོད་ནི་ཕ་མས་ཧོམ་པར་བསོས། 55

ཁྱོད་དང་ང་སྐྱེས་ཆོས་དག་གིས། འཕྱོར་པ་ཕྱིད་ནི་བདག་ལ་སྐྱེལ།
གལ་ཏེ་མིན་ན་ནོར་སྐལ་ལ། འབྲལ་ལས་རྟོད་པ་ཉིད་རབ་སྟེ། 56

གྲུ་གྲུས་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་དེས། དེ་སྐད་བཙོད་པས་མེ་སྐྱེས་ནི།
ཁང་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་གང་བ། དེ་ལ་བྱིན་ནས་ཁྱིམ་གཞན་སོང་། 57

སྐྱེ་ཡི་རིན་ཆེན་ཡིད་འཕྲོག་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཕན་བྱེད་དཔལ་འབྱོར་དེ།
མེ་སྐྱེས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་འོད་ཟེར་བཞིན། 58

ཡང་ཡང་མེ་སྐྱེས་ཀྱོོས་སྐྱབས་ཀྱང་། ཕྱག་ཆོགས་དེ་ནི་ལན་བདུན་དུ།
མེ་སྐྱེས་ཅན་སོང་མི་བདག་གིས། མ་རིག་རྒྱང་མ་ཁྱོ་ཅག་བཞིན། 59

ཆོས་ཀྱེན་ལ་སོགས་རིགས་རིགས་པ་ཡིས། ཧོམ་པ་ཀུན་དུ་འཕྲོག་བརྩོན་ཅིང་།
ཁྱོས་པར་ལེགས་ནས་མི་སྐྱེས་ནི། ཡིད་བྱུང་གྱུར་པས་ཡང་དག་བསམས། 60

अथ कालेन भूपालः पुचेणाजातशत्रुणा।
छद्मना राज्यलुब्धेन धर्म्मशीलो निपातितः ॥ ५३ ॥

अतीते सद्गुणे राज्ञि तस्मिन् कृतयुगोपमे।
अधर्म्म इव स प्राप राज्यं राजवरात्मजः ॥ ५४ ॥

स भूमृद्दुर्लभां दृष्ट्वा ज्योतिष्कस्य गृहे श्रियम्।
तमुवाच समभ्येत्य मत्पिचा त्वं विवर्द्धितः ॥ ५५ ॥

भ्राता तवाहं धर्म्मेण विभवार्द्धं प्रयच्छ मे।
न चेत् भागधनद्रोहात् कलिरेव प्रजायते ॥ ५६ ॥

इत्युक्तस्तेन कौटिल्यात् ज्योतिष्कः क्रूरकारिणा।
रत्नपूर्णं गृहं तस्मै दत्त्वा प्रायात् परं गृहम् ॥ ५७ ॥

सा दिव्यरत्नरुचिरस्फीता लोकोपकारिणी।
ज्योतिष्कमेवानुययौ श्रीः प्रभेव[1] दिवाकरम् ॥ ५८ ॥

पुनस्त्यक्तापि सा सम्पत् सप्तकृत्वः प्रभावती।
ज्योतिष्कमसृष्टपा साध्वी पतिमिवाययौ ॥ ५९ ॥

सर्व्वथा हरणोद्युक्तं दस्युचौरादियुक्तिभिः।
ज्योतिष्कः कुपितं ज्ञात्वा निर्विण्णः समचिन्तयत् ॥ ६० ॥

---

1 Orig. प्रसिभेव।

སྐྱེ་གཅིའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་ཐ་ལྷུ་བ།
གྱེལ་པོ་མཉེས་གཅིན་ཡིན་ཡངས་པ་ནི། དབུ་བའི་ཚྭམ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར། 61

འདི་ན་རྩོལ་མེད་དྲང་པོ་ལ། སྐྱེ་གཅིའི་དབུགས་ཕྱུང་ཐ་མ་བཞིན།
མཚན་མོ་བདེ་བར་ཉལ་བྱེད་པ། དེ་དང་མཚུངས་པ་གཞན་པ་སྟུ། 62

ཧོར་ལྷག་ཅོ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཏྲི་གྲོས་དིག་ཅིག་བཞིག་དུ་ཕོབ།
སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དྲང་པོ་ནི། བདུད་རྩི་བས་ཀྱང་རྣིད་པ་དཀའ། 63

རྩོལ་མིན་མཁས་པས་བསྟེན་པ་དང་། རྣོ་བའི་ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་ལྡན།
མཐོང་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཤིན་དུ་ཅུང་། 64

དཔེ་མི་བདག་ཉེ་སྐང་གིས། ཚུལ་ངན་གཞོན་བྱེད་ལ་རབ་ཞུགས།
འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེགས་སྐྱེག་གཅས། དུས་མིན་དོག་ཏུ་རྩོད་ལྡན་འོང་བ། 65

འགྲོ་བར་ཤ་བདག་འོད་ལྡན་པ། བ་ཤེས་གཉེན་དེ་ཀུབ་པའི་ཆོ།
དེ་སྤས་སྐྱོན་སྐྱེད་མཚན་མོ་ནི། སྐུ་པའི་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། 66

མི་བསྟུན་དམ་བ་འདས་ཆོས་ཀྱིས། གྱེལ་མེད་སྐྱིང་སྐྱེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ།
གང་ཞིང་སྐྱོད་ཚུལ་གཞན་ཆ་ལས། གླགས་པ་དེ་དག་རབ་གསལ་བྱེད། 67

དེ་སྐད་མི་བདག་ངན་པ་ཡིན། བྱིན་བརླབས་ཤ་འདི་ཡོངས་གཏོང་འོས།
རྩོད་ལྡན་དུས་ཀྱི་ཤ་དབང་ལ། སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཤི་གཅེའོ་ཆོ། 68

अपुण्यपरिपाकेण प्रजानां जनकोपमः।
संयातः स्मृतिशेषत्वं राजा वात्सल्यपेशलः ॥ ६१ ॥

कोऽन्यस्त्वत्सदृशो यस्मिन् निर्व्याजशरले प्रजाः।
पितरीव कृताश्वासाः सुखं राज्ञि शेरते ॥ ६२ ॥

धनिनस्तृणवत् प्राप्याः प्राप्यन्ते रत्नवद्बुधाः।
अमृतादपि दुष्प्राप्यः सौजन्यशरलो जनः ॥ ६३ ॥

निर्व्याजवैदग्ध्यजुषाममुग्धशरलात्मनाम्।
अनुद्वेजोन्नतानाञ्च विरलं जन्म तादृशाम् ॥ ६४ ॥

अधुना द्वेषदुर्वृत्तः प्रवृत्तनिकृतिर्नृपः।
पापपाकेन लोकानां अकाले कलिरागतः ॥ ६५ ॥

मिचे जगति यातेऽस्तं तस्मिन् भास्वति भूपतौ।
द्वेषोदयः प्रवृद्धोयमन्धकाराय तत्सुतः ॥ ६६ ॥

नूनं सतामतीतानां निष्कारणसुहृत् खलः।
यद्वृत्तपरभागेण यशस्तेषां प्रकाशते ॥ ६७ ॥

तस्मादियं परित्यज्या नृपत्यधिष्ठिता मही।
काले कलौ क्षितीशे च जनानां जीवितं कुतः ॥ ६८ ॥

མཆོག་དུ་ཡོངས་འདྲིས་ཡིད་འོང་ཆུང་མ་དམ་པ་ནོམས་ཀྱི་རབ་སྤྲུངས་ཡོན་དང་།
འཆོལ་པ་མིན་པའི་རིགས་དང་ལེགས་ལྡན་པ་བདག་རི་འོང་ཅིག་མཚུངས་གྲགས་
པ་དང་།

ལྷུགས་ལ་ཡང་དག་འོས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དག་དང་ཞོང་མེད་ཀྱི་ཤི་ནོར་ནོམས་དེ། 69
མི་བདག་ཡོན་དཀོན་ལྡན་ཉེས་བྱེད་ནོམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་མི་ཤིགས་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་ཚོ་བ་ནོར་གྱི་ལྷོད་པས་ཡང་དག་བསྐྱེད་བྱུང་པ།
སྐྱོན་མེད་འདོད་པ་ནོམས་ཀྱིས་མི་དོག་གྱོས་ཤིང་རབ་འབར་བ།
བསོད་ནམས་འབྲས་བྱུ་བདེ་བ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་བོང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ 70
ནོམ་པར་ལྷུང་བྱེད་གྱོལ་ངན་ལྷུང་གིས་གལ་ཏེ་མ་བཅོམ་ནའོ།

རྣོ་ལྷན་དུས་དང་བདག་པོ་བྱིས། དེ་ཡིས་རབ་གཏུང་བསྒྲུབ་པའི་མི།
དུས་མིག་ནོམ་བསྡུད་རབ་དུ་བྲག། མི་བསྡུག་རོ་ལངས་ཆོག་སྐ་ཀྱིས་གང་། 71

དགའ་བ་ཡིད་བྱུང་ཟློ་གྲོས་བསྐྱེད། བདེ་བའི་དབལ་གྱི་ལང་ཚོ་སོང་།
དེ་ཡི་བྱོར་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནོམས། སྤྱོད་དང་ལྡན་ལ་བདག་མི་སྨྲེད། 72

ནོར་དང་ཐྲིམ་དང་ཆུང་མ་དང་། བྱ་དང་གཅོག་པོ་ཡོ་བྱད་ནོམས།
མཐའ་མེད་ཀད་དང་གཏུང་བ་སྟེ། ཀྱེ་མ་སྐྱེས་བུའི་ཡོངས་འཛིན་ཀོ། 73

སོ་གའི་ཚ་བ་མི་བཟང་དབལ། རྨི་ལྟ་རྨི་ལྟང་ནོམ་འཕེལ་བ།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟང་ལྷས་ཅ་ནོམས། སྨིད་པའི་ཡོངས་སྤྱ་གཏུང་བ་འཕེལ། 74

वरपरिचयोदारा दाराः सतां गुणानां गुणाः
कुलमविकलं भव्या भूतिर्यशः शशिसन्निभम्।
स्थितिसमुचितं वृत्तं वित्तमनिमित्तमनापदम्
गुणवति नृपे सर्व्वं भवत्यपांशुलं प्रजाकुलम् ॥ ६९ ॥

धर्म्मद्रुमस्य धनमूलसमुद्गतस्य
निर्द्दोषकामकुसुमप्रवरोज्ज्वलस्य।
लोकः सुखानि किल पुण्यफलानि भुङ्क्ते
हृतो न चेत् कुन्नृपतेर्विनिपातवातैः ॥ ७० ॥

कलिः कालः पतिर्वालस्तत्प्रतापश्चितानलः।
अकालविप्लवोत्ताल-खलवेताल-सङ्कुलः ॥ ७१ ॥

प्रीतिर्विषण्णा खिन्ना धीः सुखश्रीर्गतयौवना।
अधुना विभवाभोगे भोगयोगे न मे रुचिः ॥ ७२ ॥

धनं भूमिर्गृहं दाराः सुता भृत्याः परिच्छदाः।
अहो निरवधिः पुंसामाधिव्याधिपरिग्रहः ॥ ७३ ॥

यथा यथा विवर्द्धन्ते ग्रीष्मोष्मविषमाः श्रियः।
तथा तथा ज्वलत्येव तृष्णातापः शरीरिणाम् ॥ ७४ ॥

སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཉེར་བསྐྱེབས་པས། ནོར་བུ་ཚོགས་པ་རབ་བྱེས་ཀྱང་།
ལས་ཚྭའི་མཆོ་ཡི་ཆུ་ཡིས་བཞིན། མི་ཧོམས་སྤྲིད་བྲལ་ཉིད་མ་ཡིན། 75

གང་ཞིག་ནོར་ལྷག་ཆོག་མི་ཤེས། མེད་དོ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོས་པ།
གཞན་དེ་ཡིས་ཤིས་རབ་ཞི་ན། ཡང་སྲིད་དག་ཏུ་སྐུ་ཞིག་འཁྱུར། 76

རྩོད་དང་འགྲན་པའི་སྐོང་ཚིག་ཏུ་ཡིས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྲང་བའི་ལྷས་ངན་ནོར་
བྱིས་ཅི།

བྱུད་པ་བཀྲོང་ལྷང་ཡང་དག་ཆགས་པས་ཤད་སྐྱེད་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་ཅི།

ཡིངས་ཉམས་གཡེལ་ལ་མི་བདག་ཁེངས་པ་ཐོབ་པའི་ངང་ནས་ཐུབ་པའི་
གྲིས་ཅི། 77

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དེ་བསམས་ནས། མཆོག་ཏུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར།
སྐྱེས་བཟང་མི་བསྡུག་སྤྲིས་པས་བྱིས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤང་། 78

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དེ་བསམས་ནས། མཆོག་ཏུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར།
སྐྱེས་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་རིང་པོའི་སྐྱོན་ཤེས། ཐེ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་རྣ་འབྱིན་སྐད། 79

प्रहृष्टैरपि वित्तौघैराजन्मोपार्जितैर्नृणाम् ।
लवणाब्धेरिव जलैर्वितृष्णा नैव जायते ॥ ७५ ॥

नास्ति नास्तीत्यसन्तोषाद् य एव धनिनां जपः ।
पुनर्भवे भवेत् को वा स एव प्रशमो यदि ॥ ७६ ॥

किं वित्तैर्दुर्निमित्तैः कलिकलहमोहक्षोभानुवृत्तैः
किं भोगैर्विप्रयोगैर्व्यसनशतपतनाभ्याससंसक्तरोगैः ।
किं वा मिथ्याभिमानैर्नरपतिसदनप्राप्तसेवावमानैः
अस्मिन् वैराग्यमेव क्षयसमयभये भाग्यमारोग्ययोग्यम् ॥ ७७ ॥

अतिक्रान्ते काले स्वजनसुहृदालोकविमले
समापन्ने मोहप्रबलकालुष्यमलिने ।
सुखाश्वासः पुंसां प्रशमसलिलस्नातमनसां
परित्यक्तायासे विजनवनवासे परिचयः ॥ ७८ ॥

इति सञ्चिन्त्य स चिरं परं वैराग्यमाययौ ।
दुःखं मोहाय मूर्खाणां विवेकाय च धीमताम् ॥ ७९ ॥

བློ་ཕྱོང་ནོར་མས་ལ་དེས་ཀུན་བྱིན་ནས། བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་རབ་དུ་སོང་།
གང་ཕྱིར་བདེན་པའི་བདེན་མངོན་ཕྱོགས། དཔལ་གྱི་ལྷུགས་སྨྲ་གཤིས་མི་ཤྲུགས། 80
གང་ཆོ་ངང་པའི་གྱེལ་པོ་ནི། རྟྭིང་བྱ་ཤན་ཏ་དྲན་པ་ན།
དེ་ཆོ་ནོར་གྱི་ཁྲོ་གློང་མ། རོ་ལྷན་ལ་ཡང་དེ་མི་སྲེག། 81

ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་རྟེས་ཆགས་མེ་ནི་བཟོད་དཀའ་རྣོང་པའི་དུ་བ་འཇིགས་བྱུང་པ།
ཆོག་ཤེས་བདུད་རྩིའི་གྱུན་གྱིས་ཡིད་ལ་བསིལ་བ་ཉིད་ནི་དལ་བུས་ཐོབ་བྱུང་ན།
བདུང་བས་རྒྱོས་ཤིང་རབ་གྱུ་ཀོམ་པར་གཡོ་བྱུན་ན་ཆུང་གཡོ་བའི་མིན་འབྲིག་ཅན།
སྐད་ཅིག་འབྱོགས་པའི་དཔལ་མོ་འདི་དག་ཞི་ལྷན་རྣོས་ཀྱི་བགེར་ནི་བྱེད་མ་ཡིན།
82

སྤྲིད་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བསྡུར་ནོམ་ཉམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ།
རྒྱ་མེད་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་རབ་དུ་བྱང་བས་རབ་དུ་ཞུགས།
ཞི་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་སོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། 83

མེ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དེ། མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ལྷག་པ་ཡི།
དགེ་སློང་གིས་དེས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྟོན་གྱི་སྟོང་པའི་མཐའ་ནོམས་གསུངས། 84

སྐྱེ་བའི་ཞིང་བཟུང་ལ་བཏབ་པའི། ས་བོན་ལྟ་བུའི་ལས་ནོམས་ཀྱིས།
འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་བོ་ནོམས། འཆོལ་བ་མེད་པར་སྟོང་པར་གྱུར། 85

स दत्त्वा सर्व्वमर्थिभ्यः प्रययौ सुगताश्रमम्।
श्रीशृङ्खलाकृष्टमतिः न हि सत्यसुखोन्मुखः ॥ ८० ॥

यदैव राजहंसेन स्मर्य्यते शुचि मानसम्।
तदैवास्मै वसुमती सरसीव न रोचते ॥ ८१ ॥

याते दुःसहमोहधूममलिने भोगानुरागानले
सन्तोषामृतनिर्झरेण मनसि प्राप्ते शनैः शीतताम्।
नैताः पानमदोत्तरङ्गविचलद्वाराङ्गनाभ्रूर-
भ्रूभङ्गक्षणसङ्गमाः शमवतां कुर्व्वन्ति विघ्नं श्रियः ॥ ८२ ॥

सर्व्वज्ञशासनविनष्टभवाध्वकष्टः
प्रव्रज्यया विमलमेव पदं प्रविष्टः।
संप्राप्य सर्व्वसमतामसमप्रकाशः
निर्लक्ष्यमोक्षगमनाय मुनिर्बभूव ॥ ८३ ॥

तां बोधिसिद्धिमालोक्य ज्योतिष्कस्य सविस्मयैः।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टः प्राग्वृत्तान्तमभाषत ॥ ८४ ॥

जन्मक्षेचशतोत्तानां बीजानामिव कर्म्मणाम्।
भुज्यते फलसम्पत्तिरविसम्वादिनी जनैः ॥ ८५ ॥

གྱེལ་པོ་གཉིན་དང་ལྡན་པ་ཡིས། གློང་ཁྲེར་གཉིན་ལྡན་དག་ཏུ་སྟོན།
ཁྱིམ་བདག་བསམ་པ་ཆེན་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་མ་བསྟམས་ཞེས་བྱ་བྱུང་། 86

དེ་ནས་སྟོན་པ་རྗེགས་སངས་གྱེས། ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཀྱིས།
དེ་དག་ནོམས་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། ནམ་ཞིག་བླེངས་ནི་གྱུ་ཞིང་གཡེགས། 87

དེ་ཅི་དག་རྣོང་སྟོང་ཕྱག་དག། དྲུག་ཏུ་གཉིས་ཀྱིས་ཨོངས་བསྐོར་བར།
མ་བསྟམས་པ་ཡིས་དང་ནས་ཕྱིན། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 88

དེ་ཡི་ཨོ་བྱད་ཕམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱ་གསུམ་རིམ་གྲོ་བགྱིད་པ་ཉིད།
ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་གྱེལ་པོས་ཀྱང་། ཕྱག་འཚལ་བས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 89

གློང་པ་ལ་འོས་མ་བསྟམས་པས། ས་སྐྱོང་ལ་འོས་ས་བདག་གིས།
དེ་དག་འགྲན་པས་རྟེས་བསྐྱབས་པའི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟུག་གཉས་བྱས། 90

གླང་པོ་གྱེལ་མཚན་ཅོར་བུ་གདུགས། ངོ་ཡབ་གྱི་ཆེའི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས།
གྱེལ་པོས་མཆོད་པ་དེ་མཐོང་ནས། མ་བསྟམས་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་གྱུར། 91

སྐྱིང་སྟོབས་དགར་བར་གྱུར་པ་དེའི། བྱོལ་བ་མཆོད་ལ་སྟོང་གྲོགས་ནི།
ཐོག་མར་བདག་མཆོད་སྤྲིལ་བགྱི་པ་ཡིས། ལྷ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ཧོགས་བྱས། 92

དེ་ཡིས་ལྷ་ཡི་འབྱོར་པ་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མཆོད་གྱུར་པ།
གང་མདག་འཁོར་ཡོངས་སྐྱབས་བའི་དཔལ། ངོ་ཚ་ཡིས་ནི་སྟོན་ཉིད་གྱུར། 93

राज्ञो बन्धुमतः पुर्य्यां बन्धुमत्यां महायशाः।
अभूदनङ्गनो नाम श्रीमान् गृहपतिः पुरा ॥ ८९ ॥

शास्तारं सम्यक् सम्बुद्धो विपश्यी नाम तां पुरीम्।
जनचारिकया प्राप्तः कदाचित् सुव्रतैः सताम् ॥ ८७ ॥

द्वाषष्टिभिः स भिक्षूणां सहस्रैः परिवारितः।
अङ्गयानङ्गनेनैत्य प्रणम्योपनिमन्त्रितः ॥ ८८ ॥

सर्व्वोपकरणैस्तेन चैमासं परिवारितः।
यथा तथैव राज्ञापि प्रणिपत्य निमन्त्रितः ॥ ८९ ॥

भोगैः स्पर्द्धानुबन्धेन स ताभ्यामधिवासितः।
अनङ्गनेन पौराहैर्भूपालाहैश्च भूभुजा ॥ ९० ॥

गजध्वजमणिच्छत्रचामरोदारया श्रिया।
तं दृष्ट्वा पूजितं राज्ञा चिन्तार्त्तोऽभूदनङ्गनः ॥ ९१ ॥

तस्य सत्त्वावदातस्य पक्षपाती शतक्रतुः।
चकार दिव्यया लक्ष्म्या साहाय्यं जिनपूजने ॥ ९२ ॥

स तया दिव्यया भूत्या भगवन्तमपूजयत्।
यदग्र चक्रवर्त्तिश्रीर्लज्जाभाजनतां ययौ ॥ ९३ ॥

ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་ཉམས་བྱེད་རིག་ཅེག་ཧོམས་དང་ཤ་སྤུང་འོད་ལྡན་བློ་བླང་པོ་དང་།
ཏི་མེད་གོཥ་དང་སྤྲོས་འཕེང་ཁྲུས་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཧོམ་དག་
གིས།

བདེ་སྐོགས་གྱུས་བཏུད་རོལ་ཐས་གཡོ་ཞིང་དམ་བྱས་ངོ་ཡབ་དག་ཏེ་རབ་བསྐྱོད་
པར།

དེ་ཡིས་བདེ་གཤེགས་མངོན་མཆོད་མཐོང་ཐས་མི་ཡི་བདག་པོ་ངོ་ཚས་དམན་
པར་གྱུར། 94

དེ་ལྟར་སྡོད་པ་ལ་གྱས་དགེ་བ་ཡོངས་སྨིན་འབྲས་བུ་རང་མང་དག།
གང་ཞིག་བསོད་སྙོམས་བྱི་ཆེན་མ་བསྟེམས་པས་སྟོན་ཡང་དག་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་།
དེ་ཡང་ཡིད་ལྡན་དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་སྨོན་ལམ་ཉེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི།
མཆོག་གི་ཉེ་མ་བཞིག་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་མེ་སྐྱེས་འདིར་བྱུར་ཏོ། 95

འགྲོ་གསུམ་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རབ་ཏུ་གསལ་མཛད་བཅོམ་ལྡན་འདས།
གྱུར་བས་དགེ་སྟོང་སངས་ལ་ནི། སྨོན་ལམ་གདམས་ངག་ཉན་གསུངས། 96

ཞེས་བ་དགེ་ཚའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་
བརྟེད་པ་དགེ་ཚའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཡལ་ལས་མི་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྟེད་པའི་ལས་
འདས་སྡེ་དགུ་པོའོ།།

रत्नैर्न्यक्षतचन्द्रसूर्य्यभानराकं कीरणैरावणाभै-*
रम्लानाम्बरगन्धमाल्यशवलैः कल्पद्रुमाणां फलैः।
भक्तिप्रह्वशचीविलासचलनाहेलोल्लसच्चामरं
तेनाभ्यर्चितमाकलय्य सुगतं लज्जानतोऽभून्नृपः ॥ ९४ ॥

इति बहुतरं भक्त्या शास्तुः फलं तदनङ्गनः
शुभपरिणतेः पुण्योदारः पुरा समवाप्तवान्।
विमलमनसस्तस्यैवासौ क्षणप्रणिधानतः
पर इव रविर्ज्योतिष्कोऽभूत् स एव पदाश्रितः ॥ ९५ ॥

इत्याह विमलज्ञानप्रकाशितजगत्त्रयः।
प्रणिधानोपदेशाय भिक्षूणां भगवान् जिनः ॥ ९६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां ज्योतिष्कावदानं नाम नवमः पल्लवः ॥

---

* This line was lost. It was replaced by *H*dar Lochâva.

Chapter X.

ཨཁ་འདབ་བཅུ་པ།

མཐོས་དགའ་བོའི་རྟོགས་པ།

གང་ཞིག་མཉེས་པ་ཤིན་བྱམས་པའི་བློ་ཡིས་དགེ་བའི་སྨོན་ཏུ། 1
སྤྲིད་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་བུ་ནོམས་ཀྱིས་མཆོད་ཏུ་རྫོས་འཇོག་དགེ།
འབད་པས་མཛོད་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་།
རྫོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིག་ཅིས། བཅོམ་ལྡན་དགའ་བོ་ཞེས་བྱའོ།

སེམས་སྐྱེའི་གཞི་ལ་ཉོན་སྤྲུནེ། ཀུན་དཀའ་རྣར་བཞུགས་བཅོམ་ལྡན་འདས། 2
བསྟུ་ཕྱིར་ཤཱཀྱའི་གྱོལ་པོའི་བྷ། དགའ་བོ་ཞོང་བར་གྱུར་ཏེ་སྟོན།

ངོས་འབྱུང་གཉམ་དང་བྲོས་དག་གིས། གཉམ་མཐའ་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། 3
རྣར་ཏུ་བྱུང་བ་མཇོད་ཅིག་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་དགྱིས་པས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

རེ་ཟེའི་རྡིག་ལ་མངོན་དགའ་ནས། དགའ་བོས་དེ་ལ་ལན་གསོལ་པ། 4
བཅོམ་ལྡན་བསོད་ནམས་འཕེལ་མོད་ཀྱང། རྣབ་བྱང་བདག་ནི་མངོན་མི་འདོད།

བྱོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་བྱུང་ནས། ཡོ་བྱད་ཅི་ལྟར་བཞེད་ཀུན་གྱིས། 5
རེ་ཞིག་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ལ། གུས་པས་བདག་ནི་རིམ་གྱི་བགྱིའོ།

दशमः पल्लवः ।

सुन्दरीनन्दावदानम् ।

ते केऽपि सत्त्वहितसन्निहितानुकम्पा
भव्या भवन्ति भुवने भवभीतिभाजाम् ।
वात्सल्यपेशलधियः कुशलाय पुंसाम्
कुर्व्वन्ति ये वरमनुग्रहमाग्रहेण ॥ १ ॥

न्यग्रोधारामनिरतं द्रष्टुं कपिलवास्तुनि ।
भगवन्तं ययौ नन्दः शाक्यराजसुतः पुरा ॥ २ ॥

नैष्क्रम्यदेशनामन्त्रकथान्ते स पुरःस्थितम् ।
उवाच भगवान् प्रीत्या प्रव्रज्या गृह्यतामिति ॥ ३ ॥

प्रसाद्याभिनिवेद्यास्य तं नन्दः प्रत्यभाषत ।
भगवन् पुण्यलाभापि प्रव्रज्याभिमता न मे ॥ ४ ॥

सर्व्वोपस्थायको भूत्वा भिक्षुसङ्घं यथेप्सितैः ।
सर्व्वोपकरणैस्तावत् भैक्ष्यं परिचराम्यहम् ॥ ५ ॥

འདི་བཙོད་རིན་ཆེན་ཅོད་པན་གྱིས། དེ་ཡི་ཞབས་པད་ལ་རེག་ནས།
གྱོལ་པོའི་བྱ་ནི་བཙུན་མོ་ལ། ཚགས་པས་རང་གི་ཁྲིས་དུ་སོང་། 6

དེ་ནི་མཛོས་མ་ཡིད་འོང་མ། དགའ་ཞིང་མཛོས་དང་ཤང་དགའ་ལྡན།
ཡུད་ཙམ་འབྲལ་བར་མི་བཟོད་པས། སྐྱེ་ཚལ་མཆོག་ཏུ་ནོམ་པར་རོལ། 7

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོན་དུན་ལྡན་དགྱེས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དགེ སློང་ཆོག་གིས་དང་བཅས་པ་དག། དགའ་བོའི་ཁྱིམ་དུ་རང་ཉིད་གཤེགས། 8

ཀུན་དགའི་བཞིན་ལྡན་དགའ་བོ་ཡིས། དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། *
ཆེར་འོས་སྡུག་ལ་བཞུགས་དེ་ལ། མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིམ་གྱི་བསྐྱེད། 9

གང་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་དང་ཉིད་ཀྱིས། གཟིགས་པས་རྣམ་པར་བཙང་བྱས་པ།
འདི་འདྲ་བསོད་ནམས་མྱ་ངན་མེད། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་འབྲས། 10

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རོམས་བྱན་ནམ། ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བྱུང་པ།
འདི་དེ་དག་བའི་འཁྲི་ཤིང་གི། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དག་གི་གྱུར། 11

ཁྲོད་ཀྱི་སྐང་བ་བྱམས་པ་ནི། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདི་མཐོང་ནས།
སྐྱིང་གི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས་པའི་དཔལ། སྡུ་ཞིག་གིས་ནི་མི་བསྐྱེད་འགྱུར། 12

བདག་ཉིད་ཆེ་རོམས་མཐོང་བ་ནི། སྨྲིག་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་དུ་དགའ།
བསོད་ནམས་བས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ། སྨྲོད་བཟང་བས་ཀྱང་བསྟན་པས་བར་འོས། 13

इत्युक्ता रत्नमुकुटैः स्पृष्टतत्पादपङ्कजः ।
राजपुत्रः स्वभवनं ययौ जायासमुत्सुकः ॥ ६ ॥

स सुन्दरीं समासाद्य दयितां रतिसुन्दरीम् ।
विजहार वरोद्यानं मुहूर्त्तविरहासहः ॥ ७ ॥

ततः कदाचिद् भगवान् प्रकृत्यैव गुणप्रियः ।
स्वयं नन्दस्य भवनं भिक्षुसङ्घैः सहाययौ ॥ ८ ॥

सानन्दवदनः कृत्वा नन्दस्तत्पादवन्दनाम् ।
तं महार्हासनासीनं पूजयित्वा व्यजिज्ञपत् ॥ ९ ॥

केषां पुण्यप्ररोहाणां परिपाकोऽयमीदृशः ।
कृतोऽयं यद् भगवता दर्शनानुग्रहः स्वयम् ॥ १० ।

स्मरणं श्रवणं वापि दर्शनं वा महात्मनाम् ।
सेयं कुशलवल्लीनां महती फलसन्ततिः ॥ ११ ॥

अस्य मैचस्य महतस्तदालोकस्य दर्शनात् ।
हृदयस्य विकाशश्रीः कस्य नाम न जायते ॥ १२ ॥

दानादपि प्रियतरं पुण्यादपि महाफलम् ।
सदाचारादपि श्लाघ्यं महतां किल दर्शनम् ॥ १३ ॥

དེ་སྐད་བཙོན་དེའི་གྱས་པ་དང་། མཛའ་ཞིང་བྱམས་པ་ཉིད་དག་དང་།
སྟོན་དུ་མཆོད་ལ་མངོན་དགྱེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་གཡོགས་པར་བཅོག། 14

དགའ་བོ་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་བ། རང་གི་གསེར་གྱི་སྐྱོང་དུ་ཀི།
མཆོག་གི་ཉིར་སྐྱེ་དང་ལོ་དག། རང་གི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཟྲིང་སྟེ། 15

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་བཞིན་དུ། གྱས་པས་བདག་པོ་བགྲོད་མཐོང་ནས།
འབྲལ་བ་མི་བཟོད་མཛེས་མ་ཡིས། ལྟོང་མིག་གིས་ནི་ངེས་པར་ལྟས། 16

ཟླ་མ་ནོམས་མདུན་མིག་གི་འགྲོས་ནི་ཟྲང་ཞིང་དུ་གཡོ་བ་དག།
ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟླུང་མིག་རབ་མཛེས་ཅུང་ཟད་བྱེ་བས་མཛེས་བའི་མཆོག།
བལྟ་བྱ་བལྟས་ནས་གང་ཞིང་ཤེས་ཅིག་དུ་བྱུང་དེ་ཕྱིར་ལྟུང་མིན་ནི།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་ནི་ཐུབ་པ་ཆོག་མེད་གསུངས་པ་བཞིན། 17

མཛའ་མོ་ཤུགས་རིང་བྱེད་པ་ལ། དགའ་བོ་བཞིན་ནི་ཕྱིར་ཐྲོག་ནས།
བདག་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར། འོངས་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་རབ་སྨྲས། 18

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཤས་སུ་བྱོན་ལ་ཐལ་སྦྱར་ནས།
རྣ་ཞིག་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཅིང་། འབྲལ་བ་བཟོད་པ་མེད་པས་སྨྲས། 19

དེ་ནས་ཁྲིར་བཞུགས་བཅོམ་ལྡན་གྱི། མདུན་དུ་རབ་ཏུ་བཏུད་དེ་ལ།
སྐུར་བར་འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་ཅེ་ཞིག། སྐུར་བར་འགྲོ་བ་འདི་ཅི་ཞིག། 20

इति तस्य ब्रुवाणस्य भक्तिप्रणयपेशलम् ।
अभिनन्द्य पुरः पूजां भगवान् गन्तुमुद्यतौ ॥ १४ ॥

अनुबव्राज तं नन्दः स्वच्छे कनकभाजने ।
वरोपचारमादाय मधुरं स्वमिवाशयम् ॥ १५ ॥

पश्चाद् व्रजन्तमालोक्य भक्त्या भगवतः पथि ।
निरैक्षत कटाक्षेण सुन्दरी विरहासहा ॥ १६ ॥

गुरूणामग्रे सा सरलतरलालोचनगतिम्
विहायैव चासाञ्चितमुकुलिताक्षी प्रियतमा ।
निरीक्ष्यालक्ष्यं यत् क्षणमवनताभूत्तदधिकम्
न गन्तव्यं नाथेत्यवददिव मौनादवचनम् ॥ १७ ॥

नन्दः प्रणयिणीं दृष्ट्वा सोच्छ्वासं चलिताननाम् ।
अयमागत एवाहमचिरादित्यभाषत ॥ १८ ॥

ततः स्वमाश्रमं प्राप्तं भगवन्तं कृताञ्जलिः ।
व्रजामि स्वगृहन्तावदित्याह विरहासहः ॥ १९ ॥

ततस्तमासनासीनः प्रणतं भगवान् पुरः ।
उवाच सस्मितं केयं गमने सम्भृति त्वरा ॥ २० ॥

ཡུལ་གྱི་རོ་ལ་གཅགས་པ་ཡི། ཀུན་རྫོང་ཀྱིས་གཟིགས་སེམས་ལྡན་ནོམས།
ཀྱེ་མ་ཁྱེམ་གྱི་བདེ་ཉིད་ལ། ཡིད་འབྱུང་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏྲེ། 21

ཆོ་ཡི་གྱོན་ནི་ཡོན་དན་དེ། ཡོན་དན་གྱོན་ནི་དབེན་པའོ།
འདི་ཡི་གྱོན་ནི་རབ་ཞི་སྟེ། ཞི་བའི་གྱོན་ནི་ཆགས་བྲལ་ལོ། 22

ཀྱོང་སྐྱེས་སེམས་ལ་བཀོད་པའི་ཐུན་པོ་དེ་དང་བཟོད་དཀའི་ཟང་ཐུའི་དུམ་བུ་སྟེ།
ཏྲེ་ལྷན་ནོམས་ཀྱིས་དེ་ནོམ་པར་དགྱེ་ཆོ་ཆོ་ནི་འབྲས་བྲལ་ཉིད་དུ་བཀྱོས།
གང་ཡིད་ཕྱུགས་བཞིན་ཆགས་བྲལ་དབེན་པ་ཡིས་སྟོང་མཚན་ཉིད་མིད་པ་རྟོགས་
དགའ་གིས།
སྐད་ཅིག་འདི་དག་ནོང་དང་འབྲོ་བ་ཡང་ནི་འབྱོལ་བོའི་སྡུ་བྱེད་གསོ་བ་བཞིན། 23

ཀྱོང་སྟོབས་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་ཏྲེ་ལྷན་གྱིས་ཕོས་རིག་བྱེད་ལྷན་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་།
སྐལ་ལྷན་དག་གི་ཐམས་ཅད་ཞེས་ནོམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དགའི་མིན།
མཐའ་དག་དང་དོས་བོའི་རྟེན་གྱུ་ཆུང་བའི་ཆ་ཡང་རྟེན་འགྲུབ་སྟེ།
འབྲས་མེད་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བྱང་གི་ཐེག་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ། 24

ཡུལ་གྱི་ཆུ་གཏེར་གསོན་མའི་ཀྱོང་འབྱེལ་འཇོ་སྐེག་ཆུ་ཡིས་གང་བྱེར་བ།
ཏེགས་པ་མི་བཟད་ཆུ་སྟིག་རབ་ཤངས་མཚན་མ་འབྲུགས་པ་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་།
ལྷུག་པར་འབྲལ་བའི་དོ་གོངོང་མེ་ནི་རབ་འབར་དོག་ཏུ་གནས་པ་ལ།
སྐྱེས་བུ་ནོམས་ནི་སྟོབས་ལྔ་ལས་ཆགས་བྲལ་དྲག་པོ་ཁོ་ན་བསྟོམས་པའི་སྟེགས། 25

विषयास्वादसौहार्द-सम्मोहार्हितचेतसाम्।
अहो गृहसुखेष्वेव निर्वेदविमुखा मतिः ॥ २१ ॥

गुणाभरणमेवायुर्विवेकाभरणो गुणः।
प्रशमाभरणश्चासौ वैराग्याभरणः शमः ॥ २२ ॥

तज्जाड्यं तदसह्यशल्यशलकं न्यस्तं मुहृच्चेतसि
प्राज्ञैस्तन्नणितं विचारसमयैर्वैफल्यमेवायुषः।
यद्वैराग्यविवेकशून्यमनसामेते पशूनां यथा
यान्त्यायान्ति च चक्रनेमिचलनैर्निर्लक्षणानां क्षणाः॥ २३ ॥

पुण्यं सत्त्ववतां श्रुतम्मतिमतां शीलञ्च विद्यावताम्
सर्व्वं भाग्यवतां सुखं शमवतां नैव क्वचित् दुर्लभम्।
दुष्प्रापस्तु समस्तवस्तुवसतेः स्वल्पांशकोऽप्यायुषः
तद्यस्य क्षयमेति निष्फलतया शोच्याय तस्मै नमः ॥ २४ ॥

वामावर्त्ते विषयजलधौ पूर्णलावण्यसारे
दर्पोत्सर्पद्विषममकराक्रोड्डवक्षोभमाणे।
नित्यासन्नप्रबलविरह-प्रज्वलद्वाड़वाग्नौ
पुंसां सेतुस्तरणशरणे तीव्रवैराग्यमेव ॥ २५ ॥

དེ་སྐད་དབ་བྱང་གཟུང་བར་མཛད་དོ། ཀུལ་པོའི་སྐས་ནི་དབང་པོ་ལྔའོ།
བྱང་མེད་བདེ་དང་དལམ་འབྱོར་འདི། རྒྱུད་ཐུ་ཡང་དག་འཕགས་པ་བཞིན། 26

དགེ་བ་ཉིད་སྐད་ཆངས་པ་ཡི། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་དོ།
འཁོར་བ་སྐྱེང་པོ་མེད་པའི་ཐྲིམ། གོདོན་ངན་འདི་ཉི་གཉང་བར་མཛད་དོ། 27

བཅོམ་ལྡན་གསུང་ནི་སྐྱེང་རྩེ་ཡིས། བགྱིད་པ་འདི་སྐད་ཐོས་བྱུང་ནས།
དོན་གཉིར་མཆོད་འོས་ཀྱིས་གཏུགས་པའི། དགའ་བོས་དེ་ལ་ལན་གསོལ་བ། 28

དཀའ་དུ་བྱོད་ཉིད་བསྐེན་པ་ཉིད། བཅོམ་ལྡན་བདག་གི་རབ་བྱུང་ཡིན།
དགེ་སྦྱོང་དགེ་འདུན་རིམ་གྱིང་ནི། འོས་པའི་ཐྲིམ་ལ་མཆོག་དུ་གྱུར། 29

དེ་སྐད་སྨྲས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གསུང་། བསྐྱེམ་བྱའི་དབང་ཕྱུག་མིན་པ་དང་།
དགའ་མ་ལ་དགས་དྲང་པས་འདི་ལ། བསམ་པ་བྱོགས་ལ་ཕྱང་མོ་ཤུག། 30

ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། འདི་ལ་བདུལ་ཞུགས་ཉིད་བསྟན་མཛད།
ཕན་པར་བརྩོན་པའི་དམ་པ་ནོམས། མི་འོས་པ་ཉིད་མ་བསམ་མོ། 31

དབང་པོ་མ་ཕྱལ་དགའ་བ་ནི། གང་ཚེ་རབ་བྱུང་མི་འདོད་པ།
དེ་ཚེ་དེ་ཡིས་ལྷུས་ལ་དེ། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གིས་རང་ཉིད་སྐྱུང། 32

དེར་ནི་དེ་ཚེ་དྲུར་སྐྱེག་གོས། མགོ་ཟླུམ་ལག་ན་ཕྱུང་བཟེད་ཅན།
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནོམས་ཀྱིས། གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་སྣ་བྱུང་མཛེས། 33

तस्मात् गृहाण प्रव्रज्यां राजपुत्र जितेन्द्रियः।
एताः स्त्रिय इव क्षिप्रं समागमसुखाः श्रियः॥ २६॥

क्रियतां कुशलायैव ब्रह्मचर्य्यपरिग्रहः।
त्यज्यतामेष निःसारगृहसंसारदुर्ग्रहः॥ २७॥

इति श्रुत्वा भगवतः करुणाभरणं वचः।
प्रत्यभाषत तं नन्दः पूर्व्वप्रणयवर्त्तितः॥ २८॥

सदा भवदुपायैव प्रव्रज्या भगवन् मम।
भिक्षुसङ्घोपकारार्थं गृह एवादरः परम्॥ २९॥

इत्युक्ता भगवद्वाक्यमतिक्रान्तुमनीश्वरः।
क्षम्यमाणः प्रियाप्रेम्णा सोऽभूद्दोलाकुलाशयः॥ ३०॥

पुनः पुनश्चकारास्य भगवान् व्रतदेशनाम्।
उपकारोद्यताः सन्तश्चिन्तयन्ति न योग्यताम्॥ ३१॥

यदा नेच्छति नन्दस्तां प्रव्रज्यामजितेन्द्रियः।
तदास्य भगवद्वाक्यमपतद्वपुषि स्वयम्॥ ३२॥

नन्दः काषायावरणः पात्रपाणिः स तत्क्षणम्।
बभौ चामीकररुचिर्महापुरुषलक्षणैः॥ ३३॥

དགོན་པ་པ་དང་བསོད་སྙོམས་བར། གྲུམ་བའི་བཀའ་ཡིས་དེར་གྱུར་ཏོ།
ཁྱིམ་ལས་ཁྱིམ་ནི་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཁྲོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 34

དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱང་གྱུར་ཀྱང་། སྐྱིང་ལ་ཡང་དག་གཅགས་པ་ཡིས།
སྤྱོ་བསངས་དག་འ་མ་རྟོག་ཏུ་འཇོག། ཟླ་བའི་མཚན་མ་མཇོས་པ་བཞིན། 35

གང་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དག། བཀུས་ཀྱང་འདག་པ་མིན་པ་གང་།
ལམ་ནི་གང་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས། ཤེས་གྱི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་སོ། 36

བྲམ་བསྐལ་བྱེད་གྱུར་པའི་འདོད། ཆོས་གོས་དམར་བོ་ཡང་དག་ཆགས།
དེ་ནི་ཐུབ་འཚམས་སྨྲེག་དུམ་གྱིས། མཚན་པའི་ཟླ་བའི་དཔལ་འཕོག་གྱུར། 37

ཤགས་ཀ་གྱུ་ཞིང་རོལ་བྱེད་ལ། རིད་ཅིང་འཇིག་པ་བརྗོད་པ་དེ།
ལུས་མེད་སྐྱེ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱིས། མཇོས་མ་དག་ནི་བརྗེད་མ་གྱུར། 38

རོ་བའི་གཞི་ལ་བསྟད་ནས་ནི། ཚོང་ཇོ་བོགས་ཟླ་བའི་བཞིན་རས་ཀྱི།
བཞིན་ལ་བསམ་གཏན་གཅིག་ཏུ་མིག་ཅན་མ། བདག་གི་ཡིད་ལ་བཞེད་པ་མེད། 39

ཀུ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི། འབད་པས་རྗེས་བཟུང་འདི་དག་ཀྱང་།
ཆགས་པས་བྱིན་བརླབས་བདག་གི་སེམས། དེ་མ་དང་བྲལ་ཉིད་མི་འགྱུར། 40

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་བྱུང་ཅིང་། གྲོགས་མེད་བདུན་ཞུགས་བསྟེན་མོད་ཀྱང་།
རི་དགས་གཉེན་ཏུའི་མིག་ཅན་མ། བདག་གི་ཡིད་ལ་བཞེད་པ་མེད། 41

स शासनाज्जिनस्याभूदारण्यपिण्डपाचिकः।
आकारादनगर्य्यतां प्रयातः पांशुकूलिकः॥ ३४॥

प्रियामुवाह सततं श्यामां प्रव्रजितोऽपि सः।
शशाङ्क इव संव्यक्तां हृदये लाञ्छनच्छविम्॥ ३५॥

मनसः स्फाटिकस्येव न विद्मः केन वर्त्मना।
रागः कोऽपि विशत्यन्तर्नापैति क्षालितोऽपि यः॥ ३६॥

विरहापाण्डुररुचिः संसक्तारुणचीवरः।
स संन्ध्याभ्रकलङ्कस्य जहार शशिनः श्रियम्॥ ३७॥

विचरन् विरहाक्षमः स विस्मृतधृतिर्वने।
जन्मविद्यामनङ्गस्य न विसस्मार सुन्दरीम्॥ ३८॥

सम्पूर्णचन्द्रवदनावदनध्याननिश्चलः।
अचिन्तयच्चिरं तत्तदुपविश्य शिलातले॥ ३९॥

अहो भगवताप्येष कृतो यत्नादनुग्रहः।
नायाति मम वैमल्यं रागाधिष्ठितचेतसः॥ ४०॥

श्रुतं संसारचरितं निःसङ्गव्रतमास्थितम्।
तथापि मृगशावाक्षीं न विस्मरति मे मनः॥ ४१॥

མཇོས་མའི་གང་གམ་གྱིས་རེག་ཚགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྷས་ལ་ནོམ་སྤྲུང་
ལེགས་པར་དགོས།

དེ་ཡི་ནུ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་ཉེད་པའི་ལག་པས་ལྷུང་བཟེད་ལེགས་
པར་བཟུང་།

གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་གེགས་སྤུ་གྲུར་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་ཉིན་མཚན་བསམ་
གཏན་ཅན།

བདག་གི་ཚགས་པ་དག་ནི་གལ་ཏེ་འཕེལ་ན་མཆོག་ཏུ་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འཕེལ། 42

མཇོས་མ་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བདག་འཁྲིག་
སྤོན་ནི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བར་བཟོད།
ཀྱེ་མ་ཕྲད་པའི་བགེགས་གྱུར་བཏུལ་ཞུགས་འདི།

བྱས་པ་མི་བཟོ་བདག་གིས་ཕྱིན་ཟས་ཟློག་པར། 43

གང་དེའི་རབ་ཏུ་འདར་ཞིང་གསོ་བའི་ཆོག་གིས་འགྲོ་བས་སྐྱེས་ཤིང་།
ཟླ་མའི་སྐྱེ་བོ་གནས་ཆོགང་ཞེག་ཟློང་ཡབ་དོར་དེ་ཕྱག་ན་ནས་ཀྱང་བཟུང་།
གང་ཞིག་ཀོང་པས་ས་ལ་འབྲི་ཞིང་མཐོང་བ་མིན་ཡང་བདག་ལ་རྟོང་མིག་མཆོག
དག་བ་མཆོག་ཏུ་མཇོས་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡིན་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཡིན་
བསྟེམས། 44

བདག་བླལ་རྣོ་དག་མིག་ཅན་དེ། འཇུག་ངོགས་དྲུང་པ་མོ་བཞིག་དུ།
བ་གམ་ཅན་ན་སྐུ་ངན་དག། སྨྲག་ཅང་མི་ཉལ་ཡོད་དམ་སྨོས། 45

कान्ताकुङ्कुमलग्नरागसुभगे गात्रे क्षतं चीवरं
तत्पीनस्तनमण्डलप्रणयिना पात्रं धृतं पाणिना।
रागोऽयं मम वर्द्धतेऽस्य यदिवान्यस्येव दृष्टिः परम्
यद्वोधिव्यवधानभूतमनिशं ध्यानं तदालम्बनम्॥ ४२॥

क्षणेन मां प्राप्तमवेहि मुग्धे
तामेवमुक्त्वा गमने पुरस्तात्।
अहो मया दर्शनविघ्नभूतम्
पश्चात् कृतघ्नव्रतमेतदात्तम्॥ ४३॥

नो गन्तव्यमिति प्रकम्पतरला वाक्यं यदूचे न सा
सन्त्यज्य व्यजनं स्थिते गुरुजने जग्राह पाण्यञ्चलम्।
यत्पादेन लिखन्त्यपि क्षितितलं मामैक्षतालक्षिता
तेनात्यन्तनिषेधमुग्धविधिना बद्धन्तया मे मनः॥ ४४॥

मद्वियुक्ता न सा नूनं शेते शोकप्रलापिनी।
पुलिने चक्रवाकीव हर्म्ये हरिणलोचना॥ ४५॥

ཀུ་ཏུང་དགའ་མ་གསོ་ཅན་གྱིས། འབའ་ཞིག་པ་བཞིན་བདེ་བ་བཏང་། 45
ཁྲོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོམ་ཀོན་ངས། རྨོག་གྱི་བཏུམ་ཞུགས་འདི་ལ་བརྟེན།

རེ་ཞིག་བཏུམ་ཞུགས་འདི་བཏང་ནས། མཛེས་མའི་གསུང་འཕྲོ་བར། 46
གང་ཕྱིར་ཆགས་པའི་མེས་གཏུངས་པའི། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན།

སྐྱེ་གཅིག་དགའ་མ་གསོ་ཅན་གྱིས། འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡང་རིང་པོ་ནས། 47
གཤེད་ཀྱི་ཕྱེས་པའི་ཁྲོ་བ་ཡིས། ཐོད་པ་ཕུང་པོ་ཁ་ཡངས་ཏེ།

ཁ་ཟས་བཟའ་ཞིང་ཆང་འཐུང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཁ་ཡངས་ཏེ། 48
གཤེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་བ་ཡིས། ཅི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཨོང་ངམ་མི་ཤེས།

མཐོང་ལ་ཆགས་པའི་དུལ་བྱ་ཆ། གཅེར་ཆིང་དགའ་མེད་པར་དགའ་བ། 49
ངེས་པར་ལྷོག་པ་དགའ་བ་ཉིད། ཀུན་དུ་ནོམ་འགྱུར་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན།

གང་གི་དགའ་བའི་དམིགས་རྟེན་དུ། རྣོ་ཤི་སྐྱེགས་བྱ་འདི་ཉིད་ལ། 50
རི་ཤི་ཁམས་ནི་ཤིད་འོང་གི། སྐྱ་བཞིག་མ་དེ་བདག་གིས་ཟིན།

ཡང་ན་གང་གིས་མཛེས་སྡུག་ཕྱིར། བདུད་རྩིའི་ཇུས་བླངས་པ་འདྲ། 51
མཛེས་མ་དེ་ནི་རི་མོ་ཡི། ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་འགྱུར།

ཡིད་འཕྲོག་རི་དགས་མིག་ནི་བྱང་བ་གཡོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཇུས་བླངས་པ་བཞིན། 52
འཇོ་སྐེས་ཆུ་གཏེར་འབབ་དུ་བྱ་རྟའི་ནགས་སྣར་མཆུ་ནི་བིམ་པའི་འོད་རབ་གསལ།
གང་ཡང་ཁ་ཡི་འོད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་དོན་མཐུན་དག་གི་ལམ།
མཛེས་མ་ལྷས་ནི་ངོ་མཚར་སྐྱིང་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་ལམ་དུ་ཇི་སྣར་འགྱུར། 53

हा प्रिये त्यक्तसत्येन कितवेनेव केवलम् ।
श्रितं तच्चित्तचौरेण मिथ्याव्रतमिदं मया ॥ ४६ ॥

त्यक्ता व्रतमिदं तावद् गच्छामि दयितान्तिकम् ।
अनुरागाग्नितप्तानां तपस्तापो हि दुःसहः ॥ ४७ ॥

राजपुत्री चिरायातं नृशंसमवलोक्य मां ।
मन्युना नवलग्नेन न जाने किं करिष्यति ॥ ४८ ॥

न सर्व्वत्र विकाराय निकारः प्रेमदुःसहः ।
दुर्निवारो भवत्येव स्नेहलीनो रजःकणः ॥ ४९ ॥

यस्मिन् क्षणे भगवता पश्यामि रहितं वनम् ।
मया तदैव गन्तव्यं गृहमित्येष निश्चयः ॥ ५० ॥

अस्मिन्नेव शिलापट्टे रुचिरैर्गिरिधातुभिः ।
लिखामि तां शशिमुखीं सम्प्राप्यालम्बनं धृतेः ॥ ५१ ॥

अथवा कथमालेख्यविषयं याति सा प्रिया ।
सौन्दर्य्यविन्दवो यस्याः सुधाकुवलयेन्दवः ॥ ५२ ॥

दृष्टिर्मुग्धकुरङ्गसच्चलदलिव्यातोत्पलोद्वर्त्तिनी-
लावण्योदधिकूलविद्रुमवनं विम्बाधराग्रत्विषः ।
निर्दोषामृतरश्मिसार्थशरणिः सा कापि वक्त्रद्युतिः
सौन्दर्य्यं कथमेति चिचपदवीमाश्चर्य्यसारं वपुः ॥ ५३ ॥

འདི་བསམས་ཏེ་ཡིས་རྟོག་ཉེ་བ། མཆི་མས་བཀྲས་ཤིང་འདུར་བ་ཡིས།
འབྲུགས་པའི་སོར་མོས་ཐེ་ལྟར་ཡང་། མཛེས་མ་དག་ནི་དལ་བུས་བྱིས། 54

དེ་ཡིས་རྟོག་ཅིག་བསམ་སྦྱོར་བྱེད་པའི། མཆི་མས་བཀྲས་ཤིང་འདུར་བ་ཡིས།
མཛེས་མ་དག་ནི་དལ་བུས་བྱིས་ཏེ། 55

མིག་གཅིར་མ་ལུས་བདེ་བའི་ཚད་གྱོན་སྦྱོན་ཀའི་ཟླ་བའི་བཞིན་རས་ཅན།
མཛེས་མ་བདག་གིས་བྱིས་དེ་མིག་ཆུས་གྱིས་བས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་།
གཟུང་ཅན་མ་དང་བྲལ་ལ་ལྷོས་མེད་བདུལ་ཞུགས་ལྟར་ཡིད་བདག་ལ་ནི།
སྤྲིག་ལས་ཅི་ཡང་གདས་ཀྱི་འོད་འབྲ་དགའ་བའི་མི་གིས་རྗེས་ཆུང་བའི་ལུས།
བྱེ་ལྟན་དགེ་སྨོང་ཆོམས་ཀྱིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས། 56

གྱིས་པའི་ཆུ་སྐྱེས་ཤས་ཀྱི་འོད་ཁྱད་འབྲུ་དགའ་བའི་མི་གིས་རྗེས་ཆུང་ལུས།
དེ་ཤིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་གཉན་ཐབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས། 57

དེ་སྐད་སྨྲས་ཤིང་བྱ་མེད་དག། བྱིས་པ་རིང་ནས་མཐོང་གྱུར་ནས།
ཁྱོ་ལྡན་དག་སྤྲུལ་ཏེ་སྨོང་ཆོམས་ཀྱིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས། 58

བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་དུལ་ལ། མཉེས་གཅིག་འབའ་ཞིག་ཕ་ཉིད་ལས།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་བྱིན་ཏེ། ཁྱེ་ལ་མེ་དོག་འཕྱང་བ་བཞིན། 59

इति सञ्चिन्त्य स शनैरालिलेख शिलातले ।
सुन्दरीं मुखमुक्ताश्रु-स्रातकम्पाकुलाङ्गुलिः ॥ ५४ ॥

स सङ्कल्पसमुद्भूतां प्रतिबिम्बमिवाश्रिताम् ।
कृत्वा पुरः प्रियतमामूचेऽदर्वाष्पगद्गदः ॥ ५५ ॥

प्रियामालिख्याहं निखिलसुखदृष्टिं नयनयोः
न पश्याम्युद्बाष्पः क्षणमपि शरच्चन्द्रवदनाम् ।
अयं नूनं तन्वीविरहनिरपेक्षव्रतवतः
स्फुरत्तापः शापः किमपि मम पापादुपनतः ॥ ५६ ॥

फुल्लाम्भोजवनत्विषा [1]स्पृहावशासक्तास्रुतोयं वपु-
स्तत्कालोपगतान्तरायजनितः कोपः समुत्सृज्यताम् ।
हंहो सुन्दरि देहि मे प्रतिवचः किं मौनमालम्बसे
सत्यं त्वन्मयरागचीवरमिदं चित्तव्रतं मे व्रतम् ॥ ५७ ॥

इति ब्रुवाणं तं दृष्ट्वा दूरादालिखितञ्च तत् ।
साह्वया भिक्षवोऽभ्येत्य भगवन्तं बभाषिरे ॥ ५८ ॥

भगवन् दुर्विनीतस्य वात्सल्यादेव केवलम् ।
पुनः कुसुममालेव प्रव्रज्येयं त्वयार्पिता ॥ ५९ ॥

---

१ Orig. स्पृहादग्रासक्तास्रुतायं वपुः ।

མཛེས་མ་བྱིས་ནས་དགའ་བོ་ནི། རྣོ་བའི་གཞི་ལ་དམ་བུ་ཡིས།
རི་བཙོད་བཟློས་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། 60

དེ་དག་ཐོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དགའ་མ་བྱས་བའི་རྣོན་པོར་བཀའ་བཏོལ་ཏེ།
དགའ་བོ་ནས་ནས་བོས་ནས་ནི། འདི་དག་ཅི་ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེས། 61

དེ་སྐྱེས་བཅོམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་པར་ནི། མཆོག་ཏུ་མཛེས་མ་ལ་ཆགས་བདག།
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་འདོད་གྱུར་ཀྱང་། ནགས་ཚལ་འདི་ལ་བློ་མི་དགའ། 62

དེ་སྐད་དགའ་བོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཞལ་གྱི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས།
འོད་ཟེར་ཁྱབ་ཅིང་ཆུ་སྐྱེས་ལ་རྟོག་ཅིང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྣང་། 63

ཀུན་ཏུ་ཆགས་ལས་མི་རིགས་ཏེ། དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན།
དགེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ནས་ཀྱིས། སེམས་ནི་བགེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད། 64

ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆུ་ཡི་གཟེགས་མ་དང་མཚུངས་བཀང་ལ་མངོན་སྤྱོར་རིམ་པ་འདི་ནི་གང་།
སྐད་ཅིག་བདེ་བའི་ཚ་ཡི་རོ་མྱོང་ཚོགས་དང་འགྲོ་བ་སྣང་ལོངས་འདི་ནི་གང་།
ཆགས་བས་ལོང་བ་རྣོས་ནི་གང་ཉ་འཕལ་ལ་ལྷུང་བྱེད་བཟོད་དཀའ་སྤྱད་པ་ཡི། 65

བསྟན་དཀའ་བཀུད་ཀྱི་ལམ་འདི་རིགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དགེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། 66

དེ་སྐད་དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་དག། ཡུན་རིང་བསྟན་པར་མཛད་ནས་ནི།
འཕུག་བྱ་ཞེས་བཏོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་ཏུ་གསོལ་བ་ཞུས་ཏེ།

आलिख्य सुन्दरीमुखं नन्दः स्वैरं शिलातले ।
तत्प्रलापजपासक्तो ध्यानालम्बनतां गतः ॥ ६० ॥

एतदाकर्ण्य भगवान् नन्दमाह्वाय काननात् ।
किमेतदिति पप्रच्छ प्रियाविरहमोहितम् ॥ ६१ ॥

सोऽब्रवीद् भगवन् सत्यं कान्तासक्तस्य मे परम् ।
भिक्षूणां सम्मतेऽप्यस्मिन् वने न रमते मतिः ॥ ६२ ॥

इति नन्दवचः श्रुत्वा तमूचे भगवान् जिनः ।
मीलयन्नेव वक्त्रेन्दुकान्त्या रागसरोरुहम् ॥ ६३ ॥

साधो तावन्न युक्ता ते संरागानुगता मतिः[1] ।
विघ्नैर्नाक्षिप्यते चेतः कल्याणाभिनिवेशिनाम् ॥ ६४ ॥

क्वायं योगस्तनुतृणतुलात्यक्तभोगाभियोगः
क्वायं निन्द्यः क्षणसुखलवास्वादसम्वाद एषः ।
जात्यैवायं हरति कुशलं दुस्तरो मारमार्गः
प्रेमान्धानां भवति सहसा दुःसहो योक्त्रजातः ॥ ६५ ॥

इत्यस्य भगवान् कृत्वा चिरं वैराग्यदेशनाम् ।
संस्थातव्यमिहेत्युक्त्वा स्वकृत्याय स्वयं ययौ ॥ ६६ ॥

---

१ Orig. साधो भवनयुक्ते संरागादनुचितामतिः ।

མཇེས་མ་ལྷུ་ལ་ཆགས་པ་ཡི། དགའ་ལྡན་དགའ་བོའི་གནས་སྐབས་དེར།
འགྲོ་བར་འོས་པར་བསམས་ནས་ནི། རང་གི་ཁྲིམ་དུ་ཆས་པར་གྱུར། 67

གཏུག་ལས་ཁང་མངོན་གི་མང་པོ་ཡི། རྒྱལ་རྣམས་བཅད་ཐབས་ཡུག་རིང་ཀ།
བློན་ཁྲེར་མངོན་ཕྱོགས་ལམ་དག་ནི། ཪི་ཞེག་ལྟར་སྣེས་ཐོབ་ནས་འགྲོ། 68

དེ་ནས་ཆགས་ལས་འགྲོ་བཙོན་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
མཁྱེན་ནས་མངོན་ཕྱོགས་བཀའ་སྩལ་པ། དགའ་བོ་མགྲོགས་པར་གང་དུ་འགྲོ། 69

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་རེ་ཞེག་ནི། ནགས་ནི་བདག་ལ་དགའ་བ་མེད།
སེམས་ནི་ངལ་བསོས་མིན་ནམས་ཀྱིས། བྱ་བ་གང་ཡང་དག་པ་མིན། 70

དཔལ་ནི་ངོ་ཤས་བཞད་ལྷག་དེ་དང་ཧོར་བྱའི་རང་བཞིག་དགའ་བའི་ཀ་ཟས་
འཕྲོང་ལྷག་པ།
ཇེ་སྐྱེའི་འབྲི་ཤིང་རྣྲང་བཞོན་གྱིས་བསྐྱོད་སྐྱེད་ཚོལ་གསར་པའི་སྐ་གཞི་
མཇེས་པ་དེ་དང་ནི།
མེ་དོག་མདའ་ཅན་ལྟ་ཡི་འབྲི་ཤིང་གཟུགས་བཟང་ལྷོ་བ་ཐུ་བའི་མཇེས་
མ་དེ་དག་ལྟ།
སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཆགས་ལས་ཆོས་
པར་མི་གྱུར་ལོ། 71

ཡིད་ནི་ཆགས་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན། ཚོངས་པར་སྤྱད་པ་བདག་གིས་སྤྱད།
བདུད་ཞུགས་འཆིང་བའི་གཟེབ་དག་གིས།མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་བསྟམས་པ་བཞིན། 72

तमेवावसरं नन्दः सञ्चिन्त्य गमनोचितम् ।
प्रतस्थे स्वगृहं हृष्टः सुन्दरीदर्शनोत्सुकः ॥ ६७ ॥

व्रजन् द्वारि पिधानास्तैर्विहारैर्बहुभिश्चिरात् ।
नगराभिमुखं मार्गं स कथञ्चिदवाप्तवान् ॥ ६८ ॥

अथ विज्ञाय सर्व्वज्ञस्तं रागाद् गन्तुमुद्यतम् ।
उवाचाभ्येत्य भगवान् नन्द तूष्णीं क्व गम्यते ॥ ६९ ॥

स जगाद वने तावत् भगवन् नास्ति मे रतिः ।
न ह्यविश्रान्तचित्तानां क्रिया काचित् प्रसीदति ॥ ७० ॥

सा श्रीश्चामरहासिनी मणिमयौ सा रम्यहर्म्यावली
सा वालानिलखेलचारुलतिका कान्ता नवोद्यानभूः ।
सा तन्वी कुसुमेषुकार्म्मुकलताक्षामोदरी सुन्दरी
नो जन्मान्तरवासना इव मनः सक्तं विमुञ्चन्ति मे ॥ ७१ ॥

सरागेणैव मनसा ब्रह्मचर्य्यं चराम्यहम् ।
व्रतपञ्जरबन्धेन विहङ्ग इव यन्त्रितः ॥ ७२ ॥

གོས་ནི་ཆོས་གྲྭས་དམར་བ་ཡིས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཉིད་མི་འགྱུར།
རབ་བྱུང་བཏང་ནས་བདག་འགྲོའོ། བདག་གི་དམྱལ་བ་ཟད་གྱུར་ཅིག། 73

དེ་སྐད་ལན་གཅིག་མིག་སྐྱེ་ཞིང་། རང་གནས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་གྱེལ་བས་ཕྱག་སྟེ་བ། 74

ཤེས་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཉིད་སྡུག་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་མི་འགྱུར་བཞིན།
དགའ་བ་ཐོས་པས་ནོན་པར་གྱུར། སྐད་ཅིང་བསྙད་པ་མ་ཐུབ་ཅིག། 75

ཆོས་པར་རིག་པས་སྐྱོན་བཤགས་པ། རྟུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་མཐས་ཆོས་སྐྱོབ།
སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། ཆགས་པས་བྱ་མིག་ལ་མི་འཆུག། 76

མཆོག་ཏུ་སྨད་པའི་ཁང་པར་ནི། ངན་པའི་ལས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས།
གྲུ་ཆེན་འདོད་ཆགས་འཇོམ་པ་ཁྲོད། ངོ་ཚ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ཅི། 77

སྐྱེ་གནས་ལས་སྐྱེས་སྐྱེ་གནས་ཆགས། ནུ་མ་འཕྱངས་པ་ནུ་མ་ཉིད།
ཀྱེ་མ་ངོ་ཚ་མི་བྱེད་པ། སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་བརྟག་པར་འགྱུར། 78

ཏོག་ཏུ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤངས། མ་ཡི་སྤྲོས་ལ་ཆགས་བྱུང་པ།
སེམས་ནི་ཀུན་སྐོང་ཆགས་འཇོམ་པའི། ཕུག་ཆགས་ནམས་ཉིད་ལ་མཁོང་བ་ཡིན། 79

བྱང་མེད་སྐྱེས་པའི་ང་གྱལ་འདི། བྱིད་ཀྱིས་དགའ་དང་བྲལ་ནས་ཁོང་།
སྤྱིད་པའི་ཁྲང་བུར་ལག་འགྲོ་ནམས། ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་འཇིག་པ་ཁོང་། 80

त्यक्त्वा व्रजामि प्रव्रज्यामस्तु मे नरकोऽक्षयः ।
न वीतरागतामेति मञ्जिष्ठारक्तमंशुकम्[1] ॥ ७३ ॥

इति ब्रुवाणमसकृत् स्वपदं गन्तुमुद्यतम् ।
निवार्य्यानुग्रहधिया तमूचे भगवान् जिनः ॥ ७४ ॥

मा कृथा विप्लवं नन्द निन्दितं हि श्रुताश्रुतम् ।
विद्वज्जनोपदिष्टेन[2] यथायाति पृथक्जनः ॥ ७५ ॥

विवेकव्यक्तदोषाणां विदुषां शीलशालिनाम् ।
निःसारसुखलाभेन नाकार्य्ये धीः प्रवर्त्तते ॥ ७६ ॥

गाढरागगृहीतस्य जुगुप्सायतने परम् ।
जघन्यकर्म्मण्यासक्तिः किं लज्जाजनने न ते ॥ ७७ ॥

योनिजयोनिसंसक्ताः स्तनपस्तनमर्द्दिनः ।
अहो बत न लज्जन्ते जन्मन्येव लयं गताः ॥ ७८ ॥

सदा मज्जनवर्जिता जननीजघनासक्तिः ।
सम्मोहाहतचित्तानां पशूनामेव दृश्यते ॥ ७९ ॥

रामारमणमानोऽयं विरम्य त्यज्यतां त्वया ।
भोगैः सह भुजङ्गानां दृष्टो भवविले क्षयः ॥ ८० ॥

---

43 १ Orig. अंशुकः । २ Orig. तुष्टेन ।

སྒོམ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དག། སྡུ་ཡི་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་མི་བསྐྱེད།
གང་གི་མཆུག་ཏུ་ཁྱི་ཧཱསས་ཀྱང་། ངེས་པར་ཁ་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འགྱུར། 81

ཁྱིམ་གྱི་གྱོ་ལས་ཧོམ་གྱོལ་ཁྱོད། དེ་ཉིད་དུ་མངོན་གྱུག་པ་ཅི།
གང་ཕྱིར་རི་དགས་ཐར་གྱུར་པ། སྨར་ཡང་གྱོར་ཧི་འཆུག་པ་མིན། 82

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པའི། བཀའ་ཡིས་ངེས་པར་གདམས་པ་ཡི།
དགའ་བོ་མཇོས་མ་ཤེམས་བྱེད་ཅིང་། སྨར་ཡང་གཉས་སྡུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། 83

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་དགའ་བོ་ཉ། གཉས་ཁང་ཕྱག་དར་བསྐོས་ནས་ཀྱི།
ཐོངས་པའི་སྐུད་གྱིས་མཉེན་གྱུར་ནས། འཕལ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བཀའ་སྩལ་པ། 84

དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་གཉན་ཁང་དང། སྤྱོད་ལ་རབ་ཞུགས་དགའ་བོ་ཡིས།
བསམས་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བཞིན། མཇོས་མ་བལྟ་བར་འདོད་པ་འདི། དགའ་བོས་བཀུང་ནས་རབ་ཏུ་སོང་། 85

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུ་དག་ཀི། ཁེགས་དུ་སོང་བར་གྱུར་པ་དེའི།
ཡང་ཡང་བཀང་ཞིང་རབ་བླངས་ཆོ། བྱམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 86

བགེགས་ནི་དེ་ཡིན་ཡིད་དག་ནི། ཤེགས་ཏུ་སྐྱོད་ནས་འགྲོ་བའི་སྐུད།
མཇོས་མ་བལྟ་བར་འདོད་པ་འདི། དགའ་བོས་བཀུང་ནས་རབ་ཏུ་སོང་། 87

དེ་ནས་དེ་བ་བཀོད་པ་ཡིས། འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཀུན་མཉེན་གྱི།
སྐྱེ་ཡི་སྐྱུག་གྱིས་མཉེན་གྱུར་ནས། འཕལ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བཀའ་སྩལ་པ། 88

जघन्या जनयत्येव न कस्य विरतिं रतिः ।
यस्यां भवति पर्य्यन्तेष्वपि नैव[1] पराङ्मुखः ॥ ८१ ॥

गृहजालविमुक्तत्वं किन्तचैवाभिधावसि ।
न हि निर्गत्य सारङ्गः पुनर्विशति वागुराम् ॥ ८२ ॥

इति वाक्याद् भगवतः शासनेन नियन्त्रितः ।
चिन्तयन् सुन्दरीं नन्दः प्रविवेशाश्रमं पुनः ॥ ८३ ॥

ततः कदाचिदादिश्य नन्दमाश्रममार्ज्जने ।
आसनानुग्रहव्यग्रः प्रययौ भगवान् पुनः ॥ ८४ ॥

तच्छाशनात् प्रवृत्तस्य नन्दस्याश्रमशोधने ।
नो भूतलादपययौ रजो राग इवाशयात् ॥ ८५ ॥

तस्यार्द्धं गतस्याथ सलिलं पारभागिकम् ।
मुहुः पूर्णसमुत्क्षिप्तः शून्य एवाभवद्घटः ॥ ८६ ॥

तेन विघ्नेन गमने सुतरां खिन्नमानसः ।
त्यक्त्वा तु प्रययौ नन्दः सुन्दरीदर्शनोत्सुकः ॥ ८७ ॥

अथ विज्ञाय सर्व्वज्ञस्तं यान्तं दिव्यचक्षुषा ।
बभाषे सहसाभ्येत्य स्तम्भमानमनोरथः ॥ ८८ ॥

---

१ Orig. नाम ।

ཀྱེ་མ་མཛེའ་བའི་སྐུམ་གྱི་དྲི། སྐོོད་ཀྱ་སྤྲུར་བས་ཚྭ་བྱེད་ཅིང་།
བྱོོད་ཀྱི་ཆགས་པ་མཆོག་མོའི་འོད། མར་མེ་བཞིན་དུ་ཞི་མི་འབྱུར། 89

གཡོོན་མ་མཆོག་དུ་མངོན་འདོོད་པས། རྡེ་ཡང་བྱོོད་སྐྱིང་ལ་ཆགས་འདི།
དཔུང་ཡང་ནི་མི་འབྲལ་ཏེ། གང་ཞིག་རམ་གྱིས་ཆོོག་བཞིན་ནོ། 90

ཆགས་པ་རབ་དུ་བཅོམས་པའི་ཚེ། དེ་དུས་འཇིགས་ཤིང་ལོང་བར་བྱེད།
ཡན་ལག་གཅོོར་བགྲོད་རབ་ཞུགས་ཚེ། སྣར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འབྲུར། 91

ཡུལ་གྱི་ཉམས་མྱོང་དང་འགྲོགས་པ། སྐྱེག་པའི་གྲོགས་ལྟའི་དབང་མོ་ཡིས།
སྐྱག་བསྟལ་བཟོོད་དཀའ་འཁྱིལ་བ་ཡིས། དམྱལ་བར་རབ་དུ་སྐྱོོ་བར་བྱེད། 92

གྲོགས་ན་རེག་པའི་ཚ་ཡིས་ཀྱང་། ལྟག་པར་རབ་དུ་སྐྱོོ་བར་བྱེད།
ཉ་དང་ངོ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡིས། དྲི་ང་རབ་དུ་སྤང་བ་བཞིན། 93

དགེ་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་རེག་བྱར་པ། ཆོོས་པ་ཀུན་དུ་དགེ་བ་འཛིོན།
དགེ་བའི་དྲི་བཟང་གིས་ཁྱབ་བཞིན། གང་ཞིག་རྟེ་ནི་ཆེན་པོོར་བྱེད། 94

འདི་བཙྪོོད་དེ་ལ་བཅོོམ་ལྡན་གྱིས། དམ་པ་དམ་པ་མགོ་བའི་ལམ།
མངོོན་དུ་རེག་པས་དྲི་བསྟན་ནས། གྲོགས་ནི་དེ་དག་བསྟན་པ་མཛོོད། 95

དེ་ནས་དགའ་བོ་བཅོོམ་ལྡན་གྱིས། བྱེད་ནས་རྟེ་ཡི་དབང་པོོ་ནི།
སྤྲོོས་ངད་ལྡང་བའི་རྟེ་དགས་ཀྱི། ཇི་མའི་ལྷུང་ཡབ་གཡོོབ་པར་གཤེགས། 96

पाचयोगेन तप्तस्य श्यामरक्तरुचेः परम् ।
अहो स्नेहकलङ्कस्ते दीपस्येव न शाम्यति ॥ ८९ ॥

अलं वामाभिलाषेण नीलौराग इवैष ते ।
संसक्तः कोऽपि हृदये यन्नाद्यापि विरज्यसे ॥ ९० ॥

अन्धीकरोति प्रारम्भे रतिस्तत्कालकातरम् ।
आलिङ्गति जुगुप्सेव दत्ते मुख्याङ्गसङ्गमे[1] ॥ ९१ ॥

विषयास्वादसङ्गेन पापमित्रैरिवेन्द्रियैः ।
दुःसह्यव्यसनावर्त्ते पात्यते नरके नरः ॥ ९२ ॥

अधिवासयति स्पर्शलेशेनापि कुसङ्गमः ।
प्रक्लिन्नमत्स्यकुणपात् पूतिगन्ध इवोज्झतः ॥ ९३ ॥

कल्याणमित्रसम्पर्कः सर्व्वथा कुशलावहः ।
शुभामोद इव व्यासो यः करोति महार्हताम् ॥ ९४ ॥

इत्युक्ते तस्य भगवान् साक्षात् सदसतोः पथि ।
घ्राणस्पर्शेन सन्दर्श्य चक्रे तत्सङ्गदेशनाम् ॥ ९५ ॥

अथ नन्दं समादाय भगवान् गन्धमादने ।
ययौ विरिञ्चिचमरीबालव्यजनवीजितः ॥ ९६ ॥

---

१ Orig. प्रदत्ते मुख्याङ्गसङ्गमे ।

དེར་ནི་ནག་སེས་མེས་ཆོག་གྱུར་ཅིང་། མི་སྡུག་ཤིན་དུ་རིད་པའི་ལུས།
སྐྱ་མོ་ཞོར་མ་དེ་ལ་ནི། བསྡུན་ནས་གྱེལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ། 97

དགའ་བོ་འདི་ནི་མཐོང་ངམ་ཅི། རྣམས་པས་ཤིན་དུ་སྨད་པའི་ཡིད།
འདི་ལའང་སྡུ་ཞིག་འོས་པ་ཡི། དགའ་མར་མཐོང་ནས་སྲེད་པ་ཡིན། 98

ལེགས་དང་མི་ལེགས་ཤོད་ཉིད་མིན། དགའ་བ་ཉིད་དུ་ཆགས་པས་ལྟ།
འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྐྱེ་བོ་གང་། གང་གི་དགའ་དེ་དེ་ཡིས་དགའ། 99

འདི་དང་མཇོས་མ་དེ་ཡི་ནི། མཇོས་པའི་བར་ན་རྟེ་ཞིག་ཤོད།
དགའ་བོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་དག། རུས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཞིག་ཏུ་བཏགས། 100

བདག་གིས་དོན་དུ་མ་གཉེར་སྨད། མཇོས་པའི་ཁྱད་ཉིད་རིག་པ་མེད།
དོན་དུ་གཉེར་ན་དགའ་བར་འགྱུར། དགའ་བ་ཉིད་ན་མཇོས་པ་ཉིད། 101

འདི་དང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དག། ངས་ནི་ཆུང་ཟད་མ་མཐོང་སྟེ།
ཀ་པགས་རྒྱས་པའི་འབྲེལ་འཁོར་ལ། དགའ་བར་དམ་ཚིག་བྱས་ཙམ་ཉིད། 102

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་བཅོམ་གྱིས་བྱིན་པ། ཤིན་དུ་རིགས་མིན་དྲིས་གྱུར་ཅིང་།
གང་ཡང་ཟླ་མས་གདམས་གྱུར་པའི། དགའ་བོས་དེ་ལ་ལན་གསོལ་པ། 103

བཅོམ་ལྡན་དེ་སྐད་ཅེ་ལ་གསུངས། གང་འདི་མྱ་ངན་ལ་ཅོ་འདྲི།
ཀུན་གྱི་ཟླ་མ་གཅོ་བོར་ནི། གྱུར་པ་སྡུ་ཡིས་ནོམ་པར་དུལ། 104

तच दावानलक्षुष्टमनिष्टक्लिष्टविग्रहाम्।
काणां मर्कटिकामस्मै दर्शयित्वावदज्जिनः ॥ ९७ ॥

इमां पश्यसि किं नन्द मान्द्यनिन्द्यतराकृतिम्।
कस्मैचिदुचिता चेयं रोचते प्रियदर्शना ॥ ९८ ॥

सत्ता सदसतोर्नास्ति रागः पश्यति रम्यताम्।
स तस्य ललितो लोके यो यस्य दयितो जनः ॥ ९९ ॥

पक्षपातं समुत्सृज्य सत्यं नन्द त्वयोच्यताम्।
अस्यास्तस्याश्च सुन्दर्य्या लावण्यस्य किमन्तरम् ॥ १०० ॥

अनर्थित्वादयं नैव सौन्दर्य्यान्तरवेदिनः।
अर्थिप्रियत्वमायाति प्रार्थितं[1] तच्च चारुताम् ॥ १०१ ॥

पश्याम्यहं विशेषन्तु तस्या नास्याश्च कञ्चन।
रम्यत्वं मांसचर्म्मास्थियन्त्रे समयमाचकम् ॥ १०२ ॥

इति पृष्टो भगवता नन्दस्तं प्रत्यभाषत।
अत्यन्तानुचितः प्रश्नः कोऽपि गौरवयन्त्रितः[2] ॥ १०३ ॥

किमेतद् भगवान् वक्ति केयं शोके विडम्बना।
क्वापि वा विश्वगुरवो विनेयाः प्रभविष्णवः ॥ १०४ ॥

---

१ Orig. omits प्रार्थितं। २ Orig. कौरव०।

རྣམ་མི་རིག་པ་ཡི་ནི་དགའ་བ་དེ། མཆོག་གི་ཆ་ལ་མཇོམ་པ་སྟེ།
འགྲོ་ལས་གྱུར་བའི་དྲན་པ་ཡང་། གང་མཐོང་དགའ་མ་མི་དྲན་ཏོ། 105

དེ་ཡི་མཇོམ་པས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། དགའ་བཞིན་ཟུར་བའི་ཕྱིར་ཡིན།
གྲགས་པའི་ལམ་འགྲོ་བླུན་པོ་ཡིས། ཡོན་དུན་བྱེད་ཀྱིས་མིན། 106

དེ་ཡིས་མེ་དོག་ཆོག་ཤར་ཏོམས་བཞིན་གྱི་དྲི་བཟང་ཅོར་ལ་ནི།
བཀོས་པར་མཐོང་ནས་དབུ་གྱེས་པའི་སྡུ་ཆོག་དག་ལ་བཅིངས།
འཇོ་སྐྱེ་འགྲོས་དང་མིག་གིས་མཇོས་པ་དག་ལ་བཀོས་གྱུར་པའི།
ངང་པ་རི་དགས་འཇིགས་བཞིན་ཤས་ཆེ་ཟུག་ཏུ་ཞོས་སམ་སྙམ། 107

རི་དགས་མིན་ཅན་དཔེ་མེད་མ་དེ་ཡོངས་འདྲིས་བཏུག་པ་མི་ཉུང་ཞིང་།
ཆོམ་མང་ཆོམ་པར་རྟོག་པས་བྱུང་ནི་དྲི་བར་ནུས་པ་ཉིད་མ་ཡིན།
གང་གི་བཞིན་མཇོས་དག་དང་སྣང་ལ་གཞལ་ཆོ་ཡང་པ་ཉིད་ཀྱི་ན།
ཀུ་སྐར་བདག་པོ་དེ་ནི་མཁའ་ལ་ལྷག་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། 108

བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཕོབ་ཡིད་འོང་སྨིན་མའི་འབྲི་ཤིང་གསོ་སྐྱེ་ཅིང་རེལ།
དེ་ཡི་བཞིན་ནི་ཡིད་འཕྲོག་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ཞེས་ཐོས་ཏེ།
རབ་བྱུང་འདིས་བདག་ལེགས་བྱས་སྐྱག་པར་ཅི་ཞིག་བགྱིད་འབྱུང་འདི་ཡི་སྨྲད།
བདུལ་ཞུགས་ཡོངས་བྱང་ཁྱིམ་དུ་སྤྱུར་པ་འདི་དག་ཅི་སྨྲད་བདག་འབྲས་ལེགས། 109

रतिः साधिकसुन्दर्य्याः परभागेण रज्यते।
यां दृष्ट्वा जगतां जेता न रतिं स्मरति स्मरः ॥ १०५ ॥

ज्योत्स्नयेव न तत्कान्त्या मोदते कुमुदाकरः।
गुणान्तरं न जानाति प्रसिद्धिश्रवणो जनः ॥ १०६ ॥

बद्धन्तया वदनसौरभसारहार-[1]
मालोक्य पुष्पनिचयं पृथुकेशपाशे।
मन्ये विलासगतिलोचनकान्तिचौरैः
भीत्येव हंसहरिणैर्वनमेव यातम् ॥ १०७ ॥

अनल्पैः संकल्पैर्बहुविधविकल्पैरनुपमा
न सा सारङ्गाक्षी लिखितुमपि शक्या परिचितैः।
तुलारोहे यस्या वदनपरभागे लघुतरः
स नूनं ताराणां गगनमधिरूढः परिवृढः ॥ १०८ ॥

पुण्यप्रच्छं ललितललितभ्रूलतालास्यलीला-
रम्यं तस्या यदि न वदनं नन्दनं लभ्यते तत्।
प्रव्रज्येयं सुकृतमधिकं किङ्करी किङ्करी मे[2]
कस्मादेतं व्रतपरिकरं भारभूतं वहामि ॥ १०९ ॥

---

44 १ Orig. omits हार०। २ Orig. किङ्करीकिङ्करीभ्यतो मे।

དེ་སྐད་དགའ་བའི་ཚོགས་ཧོར་ནས། ཚགས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པ་དེ།
བཅོམ་ལྡན་རང་གི་མཐུས་ཤིང་ནས། ལྷ་ཡི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། 110

བགྱི་བྱིན་དགའ་ཚལ་དེ་ཏུ་ནི། བདུད་རྩི་བསྟུན་ལས་རབ་འབྱུང་བའི།
ལྷ་ཡི་བུ་མོ་མཐོན་པ་དག། ལྷ་ཡི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། 111

ཀོང་པ་པད་ཚལ་ལས་འབྱུང་བ། མཐོན་པའི་གྱུར་ནི་དམར་པོ་ཡིས།
ཆུ་གཏིར་ངོགས་ཀྱི་བྱུ་ཏུ་ཡིས། ཤག་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཁྲིབ་པ་བཞིན། 112

ཡོངས་འདུ་ལྷག་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིས། ཡལ་འདབ་ཆགས་པ་ལྷར་བྱུང་བ།
རེལ་ཞིང་སྐེག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིས། ལྷག་བསམ་བྱེད་ཚུལ་བའི་འགྲན་ཚུལ་དང་། 114

ཀྱི་ཏྲ་སྐ་རའི་མིག་དག་དང་། ཀུན་མྱོངས་གསོ་བས་ནག་མོ་ནི།
བརྟེགས་པའི་རི་མོས་རེག་པ་ཡིས། བདུད་རྩིའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཞིན། 115

མཐོས་སྐྱེས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་། དེ་དག་མཁྱེན་ནས་འཕྲལ་ཉིད་དུ།
ཀུན་དགའི་བཞིན་ལྟར་ཁོང་ཏོན་ཏེ། དཔལ་གྱིས་བཀྲས་པ་བཞིན་བྱུང་། 116

པདྨའི་བཞིན་ལྟར་ཁོང་ཏོན་ཏེ། ཇུལ་བྱས་ཕྱོགས་བཅུའི་མིག།
ཀུན་དའི་འཇུག་ཅིང་ཆེ་བཀོད་བྱའི་ཐུགས་ཅན།
དེ་དག་ནོམས་ལ་དགའ་བོའི་སྐྱིང་ནི་ཅིག་ཅར་དུ།
ཕྱོགས་ལྷུང་བྱང་བ་རོལ་ཅིང་གསོ་བ་དང་མཆུངས་ཕྱིན། 117

इति नन्दवचः श्रुत्वा भगवान् रागनिर्भरम्।
उपश्लिष्य प्रभावेण तं निनाय सुरालयम् ॥ ११० ॥

अदर्शयच्च तचास्य लीलोद्याने शतक्रतोः।
सुधामन्थसमुद्भूताः कान्तास्त्रिदशयोषितः ॥ १११ ॥

अरुणैः कान्तिसन्तानैः पादपद्मवनोदितैः।
अनुयाता इवाम्भोधिकूलविद्रुमकाननैः ॥ ११२ ॥

विशाललास्यसचिवैः पाणिभिर्विजिताम्बुजैः।
संसक्तैः सहजस्येव पारिजातस्य पल्लवैः ॥ ११३ ॥

कान्तिमाधुर्य्यललितैर्मदनानन्दबान्धवैः।
हेलानिमीलिताम्भोजवदनैश्चन्द्रसुन्दरैः ॥ ११४ ॥

सम्मोहनैर्जीवनैश्च क्षणसारैर्विलोकनैः।
कालकूटच्छदस्पृष्टैरमृतोघैरिवाहृताः ॥ ११५ ॥

पूर्णयौवनलावण्याः सहसैव विलोक्य ताः।
नन्दः सानन्दवदनः स्वेदस्नात इवाभवत् ॥ ११६ ॥

पद्माननासु विपुलोत्पललोचनासु
कुन्दस्मितासु निविडस्तनकस्तनीषु।
नन्दस्य तासु हृदयं युगपत् निपत्य
हेलाविलासतरलालितुलामवाप ॥ ११७ ॥

དེ་ལ་ཡིད་སོང་དགའ་བོ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས།
དགའ་བོ་འདི་དག་མཐོང་བ་དང་། ཚགས་བས་ཁྲོད་ཟོར་དགའ་འམ་ཅི། 118

འདི་ཧོམས་དག་དང་མཐོས་དེའི། མཐོས་སྐྱག་ཁྱད་པར་རྣམ་པ། 119
གཞན་གྱི་ཚ་ལས་རབ་བྱུང་བ། གསལ་བ་ཁོ་ནར་རྟོག་པར་བྱ།

གམ་དེ་སྐྱེ་མོ་ཧོམས་ཀྱི་གཟུགས། མཐོས་མའི་གཟུགས་བས་སྐྱག་པ་ན།
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་ཉིད། དུས་ཀྱིས་ཁྲོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས། 120

རེ་ཞིག་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཟློ། ཡིད་ནི་ཚགས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིས།
ཚངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་དེ་ནས་ངས། སྐྱེ་མོའི་ཆོགས་ནི་ཁྲོད་ལ་བྱིན། 121

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་ནི། ངེས་པ་སྐྱེས་བའི་དགའ་བོ་ཡིས།
དེ་བཞིན་ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་ནི། 122

དེ་དང་འགྲོགས་འདོད་གྱུར་པས་དེས། རང་གི་ཚུང་མ་ལ་གུས་དམན།
ཡོན་དུན་རྣོང་མཚུངས་དགའ་བ་ཡིས། མཐའ་བ་བདེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། 123

སྐྱེས་བུའི་གོམས་སྐྱེས་མཐའ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་དམན་པ་ཡིས།
ཀྱེ་མ་གནས་ནི་བརྗོད་གྱུར་ནས། འཕལ་ལ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད། 124

སྐད་ཅིག་ལང་ཚོ་དགའ་བོ་ཡིས། མཐའ་བ་གཏུགས་པ་ཉམས་པ་ཡིས།
བདེན་པ་མ་ཡིན་དོག་མིན་དེ། ལུས་ཅན་ནོམས་ཀྱི་བདེ་བ་བཞིན། 125

ततः प्रोवाच भगवान् नन्दं तज्ञतमानसम् ।
आसां[1] सन्दर्शने नन्द प्रीत्या ते रमते मतिः ॥ ११८ ॥

आसां तस्याश्च सुन्दर्य्या लावण्ये कियदन्तरम् ।
उत्कर्षः परभागेण स्फुटमेवाभिभाव्यते ॥ ११९ ॥

निरस्तसुन्दरीरूपं रूपमप्सरसां यदि ।
तदेता एव कालेन करिष्यामि त्वदाश्रयाः ॥ १२० ॥

अरोगेणैव मनसा ब्रह्मचर्य्यं[2] प्रसन्नधीः ।
चर तावत्ततस्तेऽहं[2] दास्याम्यप्सरसां गणम् ॥ १२१ ॥

एवं भगवतो वाक्यान्नन्दः सञ्जातनिश्चयः ।
तथेत्युक्त्वा व्रते चेतश्चक्रे स्वर्गाङ्गनाशया ॥ १२२ ॥

मन्दादरः स्वदारेषु सोऽभूत् तत्सङ्गमेच्छया ।
गुणपण्यतुलाद्यत्तेर्नास्ति स्नेहस्य सत्यता ॥ १२३ ॥

अहो विस्मृतसंवासप्रवासपरिशोषिता ।
पुंसामाभ्यासिकी प्रीतिः सहसान्यत्र धावति ॥ १२४ ॥

क्षणयौवनरम्याणि प्रेमाणि प्रणयव्ययैः ।
न सत्यानि न नित्यानि न सुखानि[3] शरीरिणाम् ॥ १२५ ॥

---

१ Orig. अस्याः । २ Orig. स्नेहं । ३ Orig. न सभानि ।

དེ་ནས་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་རང་གཤས་ཁྲིར།
ངེས་པ་དེ་ཡིས་ཚངས་སྤྱོད་ནི། དུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱད། 126

མཛེས་མའི་མཛེས་སྤྲུགས་ཕུག་ཆོགས་པ། གཞན་གྱི་ཁྲོ་དེས་བཟློད་པར་བྱའོ།
སྐད་ཅིག་རབ་ཉམས་དགའ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ལའང་དམན་པར་བྱའོ། 127

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་དགའ་བོ་ནི། གྱེ་བས་རབ་འཇིགས་དམྱལ་བའི་ཆོགས།
འཇིགས་རུང་ཟངས་ཆེན་འཇོམ་པ་ཡང་། འགའ་ཞིག་དག་དུ་མཐོང་བར་བྱའོ། 128

དེ་མཐོང་ཉིད་ལ་སྤྲུགས་བསྟལ་ཞིང་། འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཅི་ཞེས།
ངེས་ཤིས་དེ་ནས་ཆོགས་པ་ཡི། འཇིགས་རུང་དམྱལ་སྤྱང་ཀའི་སྐབས་ལ་རྟེས། 129

དེ་ལ་དེས་སྤྲུས་ཚ་བའི་ས། ཟངས་ཆེན་གྱི་རྗེགས་ཤིག་ཡིན།
ཤིན་དུ་ཚགས་ལྡན་གྱིས་པོའི་བྱ། དགའ་བོ་ལ་ནི་བྱས་པ་ཤིན། 130

ཚགས་བྱམ་ཉིད་ནི་ད་དུང་ཡང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཁོག་པ་དེ་མི་སྟེན།
མཐོ་རིས་བྱད་མེད་འགྲོགས་པས་ཁྱིམ་བདག་ཁྱིམ་པ་ཉིད། 131

བཀོམ་ཚགས་ཁོག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། ཚགས་སྡང་སྟེགས་མ་ཅན་ནོམས་ཀྱི།
རྟག་ཏུ་ཚ་བའི་ཟངས་ཆེན་ནི། འདི་དག་འཇིག་པ་མེད་པར་གནས། 132

དེ་ལྟར་དགའ་བོས་ཁོས་ཡང་དག་ཐོས། སྤྲུ་ཁོང་གིས་ལྟར་གྱིས་བྱང་ཆུབ།
མཐོ་རིས་བྱད་མེད་འགྲོགས་པས་ཁྱིམ་པ་སྟེ། ལུས་པོ་དུམ་བུར་བྱང་བའི་སེམས། 133

ततो भगवता नन्दः क्षणान्नीतः स्वमाश्रमम्।
तन्निश्चयात् ब्रह्मचर्यं चचार नियतव्रतः॥ १२६॥

स विसस्मार सुन्दर्य्याः कान्तिसम्पदमन्यधीः।
क्षणप्रमुषिता प्रीतिः मलं याति गुणेष्वपि॥ १२७॥

ततः कदाचिद्विचरन् नन्दः क्वापि व्यलोकयत्।
करालनरकासक्तां धीमान् कुम्भीभृतां भुवम्॥ १२८॥

तां विलोक्यैव साकम्पः किमेतदिति दुःखितः।
स पप्रच्छ तदासक्तान् घोरनरककारणम्॥ १२९॥

ते तमूचुरियं भूमिस्तप्तकुम्भीशताचिता।
कल्पिता राजपुत्रस्य नन्दस्यानन्दरागिणः॥ १३०॥

मिथ्याव्रतः स नाद्यापि भजते वीतरागताम्।
ब्रह्मचर्यं चरत्येव स्वर्गस्त्रीसङ्गमाशया॥ १३१॥

मिथ्याव्रतानां लुब्धानां रागद्वेषकषायिणाम्।
एतासु नित्यतप्तासु कुम्भीष्वेवाक्षयः क्षयः॥ १३२॥

इति नन्दः समाकर्ण्य जातरोमाञ्चकञ्चुकः।
तच्च च्युतामिव तनूं पश्चात्तापादमन्यत॥ १३३॥

གཤེས་སུ་མངོན་སོང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། བག་ཆགས་ཞིན་པ་བཏང་བྱས་ནས།
ཟླ་མེད་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི། ཨོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དུལ་བར་གྱུར། 134

ནང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཆོམ་གྲོལ་ཅིང་། སྤྲུག་པོའི་རྣོངས་པ་ཟད་ལས་དེའི།
ཡིད་ནི་རབ་དང་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ཀའི་ཀུང་གི་ཆུ་བཞིན་ནོ། 135

འདོད་པ་མེད་ཅིང་རབ་ཞི་ཐོབ། མཆོག་ཏུ་ངེས་པར་དེར་ཞུགས་པ།
དག་པའི་ཟླ་ཡི་བཅོམ་ལྡན་ལ། ཡང་དག་མངོན་དུ་ཐོགས་དེ་སྐྱེས། 136

བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་བྱ་བ་ནི། ལྷ་མོས་ཡོད་མིན་མཐོས་མས་མིན།
གཅོད་པ་དང་བཅས་ཡུལ་བྱེད་དམས། འདི་དག་མཐུག་ནི་མཐོས་དང་བྲལ། 137

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དངོས་ཀོས་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདི་བསྒོམས་པ།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། བྲལ་བའི་སྤྱོད་རྟོག་པས་ལྷལ་བ། 138

དེ་སྐད སྐྱེས་པའི་དགའ་བོ་དག། རིམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཐོབ་པ།
ཡོངས་སུ་སྐ་ངོ་འདས་པ་དག། འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་ཐེག་དམན་ལས། 139

དག་པའི་ཚོ་བ་གང་དག་གི། འབྲས་བུ་དགའ་བོ་ཉིད་ཐོབ་བྱུང་ཅེས།
དག་སྨོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ། གྱེལ་བས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། 140

སྐྱེ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། ལེགས་བྱས་གྲོགས་པར་བྱས་བྱུང་པ།
དགའ་བོའི་ཚོ་བ་ཡི། འབྲས་བུ་ཕྱག་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ། 141

समभ्येत्य त्यक्तरागसंवासवासनः स्वयम् ।
बभूवानुत्तरब्रह्मचर्य्यपर्य्याप्तसंयमः ॥ १३४ ॥

घनमोहक्षयात्तस्य विमुक्ते संशये ततः ।
मनः प्रसादमापेदे शरदीवोदधेः पयः ॥ १३५ ॥

निष्कामः प्रशमं प्राप्तः परां निष्ठामुपागतः ।
शुद्धधीः स समभ्येत्य भगवन्तमभाषत ॥ १३६ ॥

नास्तरोभिर्न सुन्दर्य्या भगवन् कृत्यमस्ति मे ।
एताः पर्य्यन्तविच्छायाः सपाता[1] विषयश्रियः ॥ १३७ ॥

यथा यथेयमभावानां भाव्यते निःस्वभावता ।
तथा तथा प्रसीदन्ति निरावरणवृत्तयः ॥ १३८ ॥

इति नन्दस्य वदतः प्राप्तस्यार्त्तपदं शनैः ।
भगवान् निर्व्वाणशुद्धामस्य सिद्धिममन्यत ॥ १३९ ॥

केषां कुशलमूलानां नन्देनासादितं फलम् ।
इति भिक्षुभिरभ्येत्य पृष्टस्तानवदज्जिनः ॥ १४० ॥

जन्मान्तरार्जितैः पुण्यैः सुकृताभ्यासकारिणा ।
प्राप्ताः कुशलमूलानां नन्देन फलसम्पदः ॥ १४१ ॥

१ Orig. सापथा ।

དྲི་མེད་ཡངས་པའི་རིགས་སྡུ་སྐྱེས་ཤིང་དྲག་པའི་གཟུགས་བཀྲམ་ལྟ་བུའི་ལུས།
དཔལ་འབྱོར་སྐྱེ་བོ་བདེ་བའི་གླིགས་མོ་སྦྱོད་ཚུལ་དམ་པ་དོགཏུ་དགའ།
སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆུས་བཀྲུས་ངང་བཞིན་ལུགས་ཀྱི་འགྲོས་ལྟེའོ།
སྐྱེས་བུ་ཆོམས་ཀྱི་དགེ་བའི་མེ་དོག་དགུ་གི་འབྲས་བུ་ཆེར་འབྱུང་ཡིག། 142

ཨ་རྡུ་ཀྱེལ་གྱོང་ཁྲེར་དུ། སྟོན་ཆོས་བདག་ཨ་རྡུ་ཀྱས།
དཔག་བཅོམ་ཡང་དག་རྗོགས་སངས་གྱེས། རིག་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གི། 143

ནོར་བུའི་ངང་བཞིན་བྱེད་པ་ལ། བྱམས་ལྟེའ་ཞེས་པ་བྱམ་རྩེའི་བུ།
བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་བགེགས་མཛད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་། 144

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དགེ་སློང་གི། དགེ་འདུན་བསྡོམ་ཐྲུས་བྱས།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རྣམ་ལེམ་བྱེས། 145

བསོད་ནམས་ངང་ཆུལ་དེ་ནི་སྟོན། རང་སངས་བྱེས་ཀྱི་ཉེ་གནས་བྱུང་།
མཐོས་ལྟེའ་འཕྲང་བས་མངོན་བགེགས་པའི། རབ་འབར་མཆོད་རྟེན་དགའ་ཀྱང་བྱས། 146

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རྣམ་ལེམ་བྱེས། དེ་ནི་ལེགས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ།
ཀ་ཤིའི་བདག་པོ་ཀྲི་ཀའི་བྱ། གླེལ་བའི་མཆོད་བྱེས་མཆོད་པར་བྱུང་། 147

དཔལ་འཕྲོས་ཡང་དག་རྗོགས་སངས་བྱེས། འོད་སྲུང་མྱ་ངན་འདས་པའི་མཐུན།
མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བདུན་རང་བཞིན། ཀ་ཤིའི་ས་ཡི་བདག་པོའི་བྱས། 148

विपुलविमलवंशे जन्म स्मरप्रतिमा तनुः
सुखजनसखी लक्ष्मी वृत्तिः प्रिया सततं सताम् ।
प्रशमसलिलस्नातं चेतः स्वभावगतिर्गतिः
कुशलकुसुमस्येयं पुंसां विशालफलोन्नतिः ॥ १४२ ॥

स्तूपे विपश्यिनः सम्यक्सम्बुद्धस्यादरः पुरा ।
नगर्यामरुणावत्यामरुणेन महीभुजा ॥ १४३ ॥

क्रियमाणो मणिमये मैत्रो नाम द्विजन्मजः ।
महतः पुण्यभोगस्य भागी कारकतां ययौ ॥ १४४ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन जातो गृहपतेः कुले ।
स एव भिक्षुसङ्घस्य जन्तुकास्थानसचकृत् ॥ १४५ ॥

स पुण्यशीलः प्रत्येकबुद्धोपस्थायकः पुरा ।
स्तूपश्चक्रे शोभनस्तं मालाभिवरणोज्ज्वलम् ॥ १४६ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन ककेः काशीपतेः सुतः ।
सोऽभवद्धृतिमान् नाम दिव्यलक्षणलक्षितः ॥ १४७ ॥

काश्यपस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्यान्तर्निर्वृतौ ।
सप्तरत्नमये स्तूपे कृते काशीमहीभुजा ॥ १४८ ॥

དེ་ཡི་བྱ་ནི་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས། འོད་གསལ་གསེར་གྱི་གདུགས་དག་བཏུགས།
དགའ་བོ་དེ་ཡི་སྨོན་ལམ་གྱིས། དཔུང་པུཊྱ་རིགས་སུ་སྐྱེས། 149

དེ་ལྟར་སྔོན་གྱི་རིམ་པས་ཐོབ་པ་ལེགས་བྱས་ཀྱིས་བསྟོད་བའོ།
གང་ཡང་ཡངས་པའི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནས་དྲི་མེད་རིགས་དང་ནི།
ཡིད་འོང་གཟུགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་དང་ཞི་བ་ཡོངས་འདྲིས་མཐུན།
དམ་པའི་གནས་སུ་ལེགས་པར་འབྱོ་བ་དག་ཀྱང་དགའ་བོས་ཐོབ། 150

དགའ་བོ་དག་བར་མཛད་པ་ལ། དེ་སྐད་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དགེ་སློང་གི་དགེ་དག་ལ་སྨན་ལྷ་ཡིས་བསྟོད་པར་མཛད། 151

རྡོམ་པ་དགེ་བའི་དཔང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་བཟོད་པ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ།།

तत्क्षनुद्युतिमान् हैमच्छत्रमारोप्य भास्वरम् ।
जातस्तत्प्रणिधानेन नन्दः शाक्यकुलेऽधुना ॥ १४९ ॥

इति सुकृतसमुत्थैः पूर्व्वजन्मक्रमातैः
किमपि विपुलपुण्यैरेव नन्दः प्रपेदे ।
कुलममलमुदारं रूपमग्र्यञ्च भोगं
शमपरिचितमन्ते सत्पदं[1] सौगतञ्च ॥ १५० ॥

कथयित्वेति भगवान् नन्दकल्याणकारणम् ।
चकार भिक्षुसङ्घस्य तां तां सुकृतदेशनाम् ॥ १५१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां सुन्दरीनन्दावदानं नाम दशमः पल्लवः ॥

---

१ Orig. सत्पदसौगतम् ।

Chapter XI.

འཕགས་སྐྱེས་བུའི།

རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གོང་ན་མེད་པའི་གནས་སུ་དྲི་མེད་ཟློ། དྲི་མ་དང་བྲལ་དགེ་བའི་སྐས་ལ་འཇོག་སྟེ། ཟློ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་ནི་དམྱལ་བའི་ཁྲུང་། འཇིགས་རུང་སྐུ་འཕྲིགས་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་། 1

ཤཱཀྱ་ཆོམས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོན། སེར་སྐྱའི་གཞི་ནི་རབ་གྲོས་པར། ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་ཆེན་ཐོབ་ཡིས། འབང་གི་བྱ་མོ་བཞིན་བཟང་མ། 2

བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ངམ་བ་བྱས། སྐྱུ་རྩོལ་ཀུན་ལ་མཁས་དང་སྟོན། ཡོན་དུན་རིགས་སྟོན་འཕྲིང་ཅན་མ། ཞེས་པ་འདོད་པའི་འཕྲིང་བ་བཞིན། 3

སྐྱེད་ཚལ་མཆོག་ན་རྗེ་བོ་ཡི། ཆོག་གིས་མེ་དོག་འཕུ་བཙོན་པ། དེ་ཡི་མདུན་དུ་བདེ་གཤེགས་ནི། འཆག་ཅིང་ཡང་དག་འོང་བ་མཐོང་། 4

དེ་མཐོང་ཉིད་ན་དེ་ཡི་ཡིད། རབ་དུ་དང་བ་དག་དང་བྱུང་། སྟོན་གའི་དྲས་ནི་དྲི་མེད་ཀྱིས། ཡིད་ནི་རབ་དུ་དང་བ་བཞིན། 5

དེ་མཐོང་ལས་བསྐྱབས་དག་ལ་བ་དག། གནས་པར་བྱས་པ་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་བསོད་སྙོམས་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་ལེན་པར་འབྱུང་ན་ཞེས། 6

एकादशः पल्लवः ।

विरूढकावदानम् ।

आरोहति पदमुन्नतममलमतिर्विमलकुशलसोपानैः ।
नरकबिलरेषु निपतति मलिनमतिर्घोरतिमिरेषु ॥ १ ॥

शाक्यानां नगरे पूर्वं स्फीते कपिलवास्तुनि ।
महतः शाक्यमुख्यस्य सुमुखौ दासकन्यका ॥ २ ॥

शास्त्रे कृतश्रमा सर्व्वकलाकौशलशालिनी ।
मालिका नाम कामस्य मालिकेव गुणोचिता ॥ ३ ॥

प्रभोर्गिरा वरोद्याने कुसुमावचयोद्यता ।
भ्रमन्तन्तं समायान्तं ददर्श सुगतं पुरः ॥ ४ ॥

तस्यान्तेऽस्यास्तमालोक्य[1] प्रसन्नमभवन्मनः ।
शरत्काल इव स्वच्छः प्रसादयति मानसम् ॥ ५ ॥

साचिन्तयत्तदा लोकप्रीत्या दृढीकृतास्पदा ।
सुकृतैः पिण्डपातं मे गृह्णीयाद्भगवानपि ॥ ६ ॥

---

१ Orig. तस्यन्ते मालोक्यत० ।

ཤིང་རྟེ་བྱོས་པའི་ཀུན་མཉེན་གྱིས། དེ་ཡི་བཀོག་པ་ཀུན་མཉེན་ཏས།
ཤུང་བཟེད་བསྣམ་ཏས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། བཟང་མོ་བྱིན་ཞེས་དེ་ལ་གསུངས། 7

རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཕྱམ་ཏས་ཀྱི།
འབང་མོའི་སྤྱག་བསྔལ་ཟློག་པའི་སྨད། སྨོན་ལམ་དག་ནི་བྱས་བདང་བྱུང་། 8

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཕ་ཡི་བྲོགས། གཉིས་སྐྱེས་ཏས་ཞིག་འོང་ཞེས་བ་ཡིས།
མཚན་མ་ལྷན་པའི་ཡོགས་མཐོང་ནས། ཡ་མཚན་གྱས་པས་དེ་ལ སྨྲས། 9

ཀྱེ་མ་དཔལ་ལྡན་ཁྱིམ་བདག་དེའི། བུ་མོ་གཉིས་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིང་།
ནོར་དང་མོའི་སྤྱག་བསྔལ་ཟློག་པའི་སྨད། བུ་མོ་ཁྱོད་ནི་འབང་མོར་གྱུར། 10

ཀྱེ་མ་གཉི་སྡུག་སྨྲིག་དག་གིས། བཅོམས་པའི་སྐད་ཅིག་གསལ་བའི་བློག།
འཁོར་བ་བསྣལ་གྱི་ལྷེ་དག་གིས། རོལ་པ་བཞིན་དུ་དཔལ་འབྱོར་གསོ། 11

དག་མ་དོགས་པ་མ་བྱེད་ཅིག། ངེས་ཤེས་ལག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།
རིང་པོ་མིན་པ་ཉིད་ཀ་ཟྱོར། སཾ་ཡི་བདག་པོའི་དགའ་མར་འགྱུར། 12

ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་དཔལ་མོ་ཡི། པད་ལྟར་མཉེན་པའི་འཕྲིང་བ་དག།
འཁོར་ལོ་ལྟུགས་ཀྱིའི་དབྱིབས་འདི་མཐོང། དེ་སྐད་བཙོད་ནས་གཉིས་སྐྱེས་སོང་། 13

དེ་ནས་ཡིད་བསྤུབས་ལོངས་སྤྱོད་བྱོགས། སྤྲང་རྫི་འབྱངས་པ་ཆོམས་ཀྱི་གཉེན།
སྐལ་བཟང་འབྲི་ཤིང་འབྱུང་བྱེད་པ། ལེགས་ལྡན་དཔྱིད་ཀི་མཐོང་བར་གྱུར། 14

विज्ञाय तस्याः सर्व्वज्ञः सङ्कल्पं करुणाकुलः ।
प्रसार्य्य पाचं भगवान् भद्रे देहीत्युवाच ताम् ॥ ७ ॥

दत्त्वा प्रणम्य सा तस्मै परिपूर्णमनोरथा ।
प्रणिधानं प्रविदधे दास्यदुःखनिवृत्तये ॥ ८ ॥

ततः कदाचिदायातः पितुस्तस्याः सखा द्विजः ।
नैमित्तिकस्तं प्रदेशं दृष्ट्वा तां विस्मितोऽवदत् ॥ ९ ॥

अहो गृहपतेस्तस्य पुत्री त्वं श्रीमतः सुता ।
बन्धुहीना गता दास्यं धनभोगविवर्जिता ॥ १० ॥

अहो मोहघनारम्भक्षणोद्योतनविद्युतः ।
संसारसर्परसनाविलासचपलाः श्रियः ॥ ११ ॥

गम्यानां मा कथाश्चिन्तां जानेऽहं हस्तलक्षणैः ।
अचिरेणैव भूभर्त्तुर्वल्लभा त्वं भविष्यसि ॥ १२ ॥

इदं पश्यामि ते पाणौ लक्ष्मीकमलकोमले ।
मालाचक्राङ्कुशाकारमित्युक्त्वा प्रययौ द्विजः ॥ १३ ॥

अथ मन्मथसम्भोगसुहृन्मधुपबान्धवः ।
लताखिञ्जनसौभाग्यभव्योऽदृश्यत माधवः ॥ १४ ॥

མཛེས་མའི་ང་གྱལ་གཉིས་འཕྱང་དག། དཔྱིད་ནི་རལ་བ་ལྟེགས་བ་དག།
གླལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་ཆགས་མེད་པའི་དོག་པ་མཛེས། 15

གཞོན་ཀུའི་འཕྲས་བ་མཛེས་པ་ཡིས། ཀུན་བོ་ཅོམ་པ་ཀ་ཡི་ཆོས།
མིག་བཟང་མ་ཡི་སྐུ་ཞགས་཈། བཅིངས་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང། 16

དཔྱིད་ཀྱི་ཟླ་སྤའི་མེ་དོག་གིས། ཁྲོ་དང་བྲལ་ཆོམས་ཐ་རོལ་བསྐྲལ།
མཐུ་ལྟེན་ཆོམ་པར་མ་ཐུལ་བ། གཞན་དག་འཇོམས་པའི་ལྷོས་པ་མེད། 17

སྤྲང་རྩི་འཕྱང་པས་ཟླ་སྤ་ཡི། འབྲི་ཤིང་མཆོག་དུ་སྤྱད་བྱང་བྱུང།
ཡིད་འོང་ལོངས་སྤྱོད་མཁྲེས་ཆོམས་ཀྱིས། འཕྲལ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཤི་ཡིད། 18

ཟླ་སྤའི་འབྲི་ཤིང་གཞུལ་མདའ། བཀོད་པ་ཟླ་སྤའི་མཆོག་དང་ལྡན།
བྱོལ་བྱུར་ཅིག་ཅེས་བདག་རྨེགས་ལ། སྤྱོང་མོ་པ་བཞིན་ཁུ་བྱུག་སྤྲོགས། 19

སྐབས་འདིར་ཀོ་ཧ་ལ་ཡི་དབང། དཔལ་དང་ལྡན་པ་གསལ་བྱོལ་ནི།
རི་དྭགས་འདེད་དུ་སོང་བ་དག། དེ་ཡིས་ཁྱེར་ནས་ཕྱལ་དེར་འོང། 20

གཞུ་ལྟེན་ཡིད་འབྱུང་ནོམ་པ་ཅན། དེ་ལས་བབས་པར་བྱུང་པ་དེས།
མཛེས་མ་དག་ལ་མ་གཞན་པ་བཞིན། མཛེས་སྤྲུག་གཞན་ཡོད་མིན་པ་མཐོང་། 21

མིག་གི་ལེམ་ནས་ཡ་མཆོག་ལས། ཡིད་འབྱུང་རབ་དུ་ཞུགས་བྱུང་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་ཡིད། དེ་ལ་ལྷ་འདོད་ནོམ་པར་གྱུས། 22

मधोः केशरिणस्तस्य कान्तामानद्विपद्विषः ।
विबभौ जिह्ममानस्य जिह्वेवाशोकमञ्जरी ॥ १५ ॥

बालाकपोललावण्यचौरश्चम्पकसञ्चयः ।
सुहृशां केशपाशेषु ययौ बन्धनयोग्यताम् ॥ १६ ॥

सहकारैर्विरहिणीनिधनं विदधे मधुः ।
निरपेक्षापरवधे विधुराः प्रभविष्णवः ॥ १७ ॥

ययुर्मधुलिहां चूतलता निर्भरभोग्यताम् ।
सहसैव विदग्धानामिव मुग्धविभूतयः ॥ १८ ॥

चूतायुधश्चूतलताचापन्यस्तशिलीमुखः ।
जयतीति जगौ वन्दौ कन्दर्पस्येव कोकिलः ॥ १९ ॥

अस्मिन्नवसरे श्रीमान् कोशलेन्द्रः प्रसेनजित् ।
मृगयानिर्गतोऽश्वेन हृतस्तं देशमाययौ ॥ २० ॥

धन्विमनोभवाकारः सोऽवतीर्य तुरङ्गमात् ।
ददर्शानन्यलावण्यां[1] कन्यां रतिमिवापराम् ॥ २१ ॥

तद्विलोकनविस्तीर्णं मनस्तस्य महात्मनः ।
विस्मयाद्दृष्टिमार्गेण प्रविवेश मनोभवः ॥ २२ ॥

---

१ Orig. ॰नन्यलावण्यरतिमिवापराम् ।

འཕྲལ་ལ་འཇིགས་པ་རབ་བྱུང་ཅིང་། ངོ་ཚས་གངོངས་བཏུད་དེ་མཐོང་ནས།
མཇེས་མའི་རྒྱབས་ཅན་བྱིས་པོགས་པའི། མི་ཡི་བདག་པོས་བསམས་པར་བྱུང་། 23

གང་གི་མཇེས་པར་ཉིན་མཆན་དུ། མིག་གི་འདབ་བཀྲུ་རྣམ་བྱེད་བྱེད།
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིན་སྤྱོ་བསངས་ན། མིག་འབྲས་གཅིག་ལས་ཡོན་ཏན་འདི་སྲུ། 24

ཐུབ་ལ་མཆུ་བ་ཀྱ་ལའི། དྲི་བཟང་ལ་ནི་བྱང་བ་བཞིན།
འདི་ཡི་བཞིན་ལ་མེ་དོག་མཆོག། དཔྱིད་དང་མཇེས་པ་མཐོང་བར་བྱུང་། 25

ཀྱེ་མ་མཇེས་སྡུག་མི་དམན་ཞིང་། ལང་ཚོས་ནོམ་པར་བཀྲོག་པའི་ལྷས།
བདོག་ལྡན་བདག་གི་འང་བདོག་པ་ནི། གང་གིས་བཀྲོས་བ་བཞིན་དུ་དོགས། 26

ཀྱེ་མ་སྐྱང་རྩེའི་དོགས་པ་དག། མོད་བྱུང་ཡོན་དོན་རྩོམ་པས་ཀྱང་།
ཀོང་དྲུག་པས་ཀྱང་ཀོང་ལས་ཀོང་། གང་གིས་འགྲོ་བ་འང་མ་ནུས་སོ། 27

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ས་སྐྱོང་གིས། དེ་མཐོང་ནགས་ཀྱི་ལྷུ་རུ་ཤེས།
དེ་ཡིས་རིམ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིས། དེ་ཡི་སྐྱེད་ཚུལ་ནོམ་པར་རིག། 28

དེ་རྗེས་དེར་ནི་གྲུས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཡལ་འདབ་ལྷུང་ཡབ་དང་།
གཅོང་ཞིང་བསིལ་བའི་ཆུ་ཡིས་ཀྱང་། མི་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱུང་། 29

དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་དག། དེ་ཡིས་མཉེས་ཤིང་ལག་པ་ཡི།
ཆུ་སྐྱེས་རིག་པས་ཐུབ་ངལ་བ་དེ། འཕྲལ་ལ་གཉིད་དག་ཐོབ་པར་བྱུང་། 30

तां लज्जावनतां दृष्ट्वा सहसोद्भूतसाध्वसाम् ।
अचिन्तयन्नरपतिः कान्तिकल्लोलिनीहृतः ॥ २३ ॥

केयं नवा शशिमुखी श्यामा तरलतारका ।
यत्कान्तिरनिशं नेत्रशतपत्रविकाशिनी ॥ २४ ॥

वकुलामोदविभ्रान्तभ्रमरे पाटलाधरे ।
कान्तं वसन्तं पश्यामि मुखेऽस्याः कुमुदायुधम् ॥ २५ ॥

अहो लावण्यमम्लानं तारुण्याभरणं तनोः ।
धीरस्यापि धृतिर्येन शङ्के सङ्क्रमितेव मे ॥ २६ ॥

अहो नु मधुमज्जर्य्याः प्रारम्भेऽप्यद्भुतो गुणः ।
येन गन्तुं न शक्नोति षट्पदोऽपि पदात्पदम् ॥ २७ ॥

इति सञ्चिन्त्य भूपालस्तां मत्वा वनदेवताम् ।
पृष्ट्वा विवेद तद्वृत्तं क्रमेण कथितन्तया ॥ २८ ॥

ततस्तच्च कृतातिथ्यस्तया पल्लववीजनैः ।
शुचिशीतैश्च सलिलैः प्राप्तवान् निर्वृतिं नृपः ॥ २९ ॥

श्रान्तः सम्वाहने तस्य तया चरणपद्मयोः ।
कृते करात्तसंस्पर्शे स निद्रां सहसा ययौ ॥ ३० ॥

དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་རབ་སད། རི་དགས་བདས་པའི་ངལ་བ་བསོས།
དེ་ནི་ལྷུ་ཡིས་རེག་པ་ཡིས། དགའ་མ་གཟུགས་གཞོན་གྱུར་པར་ཤེས། 31

དེ་ནས་ཤུགྲུ་ཆེན་ཐོས་ཀྱང་། ཀོ་ས་ལ་དབང་འོངས་པ་དག།
ཐོས་ནས་དེ་ལ་མངོན་ཕྱིགས་ཏེ། མཆོད་པར་འོངས་པ་དེ་ལ་མཆོད། 32

གྲས་བཅས་བླངས་པའི་འཕྲེང་ཅན་མ། འདོད་པའི་གཏུ་ཤིས་མེ་དོག་འཕྲེང་།
དེ་ཡིས་རང་གི་བུ་མོ་བཞིན། རིན་ཆེན་འོས་པ་དེ་ལ་བྱིན། 33

འཇུམ་དཀར་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། བ་དན་དེ་ནི་བླངས་བྱས་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་བླང་ཐོ་ལ། ཁོད་ནས་རང་གི་བློང་ཁྲིར་སོང་། 34

བླང་ཐོ་རེ་ཐའི་སྟེང་དེ་ན། ལས་བྱ་གསོ་བའི་བྱང་བ་ཅན།
གྱེལ་ཐོ་དཔྱིད་དང་འགྲོགས་པ་ཡི། གསར་པ་འཕྲེང་ཅན་མ་དེ་མཇོས། 35

མཇོས་ཉ་དེ་དང་བྲལ་ཅིག་ཏུ། གྱེལ་ཐོའི་ཚེ་བྱིན་ཀྱིས།
རིན་ཅིན་བ་གམ་འོད་ཟེར་ཅན་ཅན། ཡིད་འོང་ཁང་པར་ཆོམ་པར་རོལ། 36

གྱེལ་ཐོའི་བཙུན་མོ་སྟོན་མ་ནི། བྲམ་མོ་དབྱར་གྱིས་ཆོམ་པའི་མིང་།
སྟོང་ཚུལ་ཐ་དད་ཉིད་མིན་སེམས། གྱེལ་ཐོའི་དཔལ་མོ་ས་གཞི་བཞིན། 37

དེ་ནི་དེ་ཡིས་རེག་པས་དང་། དེ་དང་དེ་ཡི་གཟུགས་བཟང་གིས།
ཕན་ཚུན་ཡོན་དུ་ཤ་མཆོན་ལྟས་པར་གྱུར། མཆོག་ཏུ་ཤ་མཆོན་ལྟས་པར་གྱུར། 38

क्षणेन प्रतिबुद्धोऽथ विस्रान्तस्मृगयाश्रमः ।
दिव्यस्पर्शेन तां मेने रतिं रूपान्तरागताम् ॥ ३१ ॥

महानपि ततः शाक्यः सम्प्रातं कोशलेश्वरम् ।
श्रुत्वा तं देशमभ्येत्य पूजार्हं तमपूजयत् ॥ ३२ ॥

सादरेणार्थितां तेन स्वसुतामिव मालिकाम् ।
रत्नार्घाय ददौ तस्मै स्मरमङ्गलमालिकाम् ॥ ३३ ॥

तामादाय मनोजन्मवैजयन्तीं सितस्मिताम् ।
निजं जगाम नगरं गजमारुह्य भूपतिः ॥ ३४ ॥

तस्मिन्नागनगोत्सङ्गे सा लोलालकषट्पदा ।
बभौ राजवसन्तेन सङ्गता नवमालिका ॥ ३५ ॥

राजधानीं समासाद्य सुन्दर्य्या सहितस्तया ।
रत्नहर्म्यंकरोदारमन्दिरे विजहार सः ॥ ३६ ॥

वर्षाकाराभिधा देवी राज्ञः प्रथमवल्लभा ।
अभिन्नवृत्तिं तां मेने राजलक्ष्मीमिव क्षितिः ॥ ३७ ॥

दिव्यस्पर्शेन सा तस्याः साचास्या रूपसम्पदा ।
परस्परगुणोत्कर्षात् परं[1] विस्मयमापतुः ॥ ३८ ॥

---

१ Orig. omits परं ।

སྡོན་མ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལྡན་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་ཡི་རིག་ལྡན་ཞེས།
ངོ་མཚར་ལྡན་པ་དེ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་བྱུང་ཏུ་གྱུར། 39

བར་དེར་དེ་དག་ལྷ་ཡི་ནི། གཟུགས་དང་ཡང་དག་པའི་ཚུལ།
གཤས་སུ་དགེ་སློང་ནམ་ཀྱིས་ཏེ། ཐུབ་པ་ཞེས་ནི་བྱ་སྟེ། 40

སྡོན་ཆེ་ཐོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། གཉིས་སྐྱེས་ཏྲིམ་བར་གྱུར་པ་ཡི།
རྒྱང་མ་མཛའ་བོ་མཛེས་མ་དང་། ཤི་རི་ཥ་ཀ་ཞེས་བར་གྱུར། 41

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་མཛེས་མ་ཡི། མིང་པོ་དག་བྱང་ཁད་ཀྱིས་ནི།
ཀྱི་ཆེའི་སངས་གྱོས་ཀྱིད་གྱུར་པ། སྡིང་མོའི་ཁང་བར་འཇོམས་པར་གྱུར། 42

བདག་པོའི་བཀའ་ཡིས་དེ་ཡི་དེ། ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱོ་ཡིས།
གླས་པས་མགྲོན་དུ་གཉེར་དེ་གཤས། དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཡིས་ཀྱང་མཆོད། 43

མཛེས་འཇམ་ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་ཏེ། དེ་དག གིས་མཆོད་སྐྱེ་བ་ནི།
ད་ལྟ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་མཛེས་དང་། རིགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། 44

དང་པོ་འདུལ་བ་དག་དང་རབ་ལྡན་ཕྱག་སྤུས་ཆོག་པའི་གོ་བཟང་རྣམ་བྱས་ཤིང་།
དཀའ་ཐུབ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བཤད་ཤིག་ཏུ་གཤིག་པར་གྱུར་པ་ལ།
གང་གི་དུས་སུ་དག་བའི་ཚ་བོའ་རིགས་བཏབ་དེ་ནི་སྨིག་ཅིང་རབ་འབར་བའི།
འབྲས་བུ་ཕྱག་ཆོག་མཆོག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སོ།།
45

दिव्यरूपवती ज्येष्ठा दिव्यस्पर्शवती परा ।
इति प्रवादः साश्चर्य्यस्तयोर्लोकेषु पप्रथे ॥ ३९ ॥

अचान्तरे तयोर्दिव्यरूपसंस्पर्शकारणम् ।
आश्रमे भिक्षुभिः पृष्टः प्रोवाच भगवान् जिनः ॥ ४० ॥

पुरा श्रुतवराख्यस्य द्विजस्य गृहमेधिनः ।
कान्ता शिरीषिका चेति प्रिये भार्य्ये बभूवतुः ॥ ४१ ॥

स कदाचिद्यो कान्ताभ्राता प्रव्रज्यया शनैः ।
प्रत्येकबुद्धतां यातः स्वसुर्भवनमाययौ ॥ ४२ ॥

चैमासिकोपचारेण स तया पत्युराज्ञया ।
भक्त्या निमन्त्रितस्तस्थौ तत्सपत्न्यावपूजितः ॥ ४३ ॥

ते चारुमृदुभिर्भोगैस्तमभ्यर्च्यान्यजन्मनि ।
जातेऽधुना चारुरूपदिव्यसंस्पर्शसंयुते ॥ ४४ ॥

हृष्टेषु प्रथमं प्रयुक्तविनयामादाय गोसम्पदं
सत्क्षेत्रेषु तपःप्रतप्ततनुषु प्राप्तेषतिस्वादुताम् ।
यत्काले शुभबीजमुप्तमुचितं सत्कर्मशक्तेः परं
भुज्यन्ते फलसम्पदः सुमतिभिस्तस्यैव पाकोज्ज्वलाः ॥ ४५ ॥

དེ་སྐད་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་གསུང་། བདེན་པ་དགེ་སློང་མོམས་ཀྱིས་ཐོས།
དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་ངེས་བྱས་ནས། ཞི་བ་ལ་ནི་བརྩོན་པར་བྱུང། 46

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཟ་བདག་གི། སྤྲས་ནི་འཕྲོང་ཅན་མ་ལ་བྱུང།
འཕགས་སྐྱེས་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིག་དང་སྒྲུ་ཚོལ་རབ་སྤྲུངས་པའོ། 47

དེ་ཡི་མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་བྷ། མ་ཡིས་སྐྱེག་བསྟལ་གྱིས་བཙོས་པས།
མ་ལ་གནོད་ཅེས་ཆོས་གྲགས་པ། ཀ་ཆོད་མཆུངས་པ་མཛའ་བོར་བྱུང། 48

ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། འཕགས་སྐྱེས་བོ་ནི་དཔལ་ལ་ཞོན།
རྟེ་ཞིང་སྟོན་ལ་སོང་བ་དག། ཀུ་ཤའི་གློང་མཚམ་ཕྱིན། 49

འདི་ནི་ངེད་ཀྱི་འབང་མོ་ཡི། བྷ་ཞེས་རྟེགས་པ་རབ་སྐྱེ་བས།
ཀུ་ཤ་ནོམས་ཀྱིས་མཆོད་བཟུང་ནས། དེར་ནི་དེ་ལ་མཐོ་འཚམས་བྱས། 50

རང་གི་གློང་ཁྲེར་སོང་ནས་དེས། དེ་ནི་ཁོག་ལན་བསམ་པར་བྱུང།
རིགས་ཀྱི་རྟེགས་བས་སྐྱེད་པ་ནི། ལྷུས་ཅན་རྒྱ་དྲུག་ལྷགས་ཀྱ་ཡིན། 51

དེ་ལ་ལན་བྱའི་བསམ་པ་ཡིས། ཡིད་ནི་ངེས་པར་བསྒོགས་པ་དེ།
ཡབ་ནི་འཆོ་ཡང་གྱལ་སྒྲིད་ལ། མཆོག་དུ་འདོད་པ་སྐྱེས་པར་བྱུང། 52

དེ་ཡིས་རིང་སྒྲོད་ལ་སོགས་བའི། བློན་པོ་བཀྱེ་ཕྲག་ལྔ་དག་ནི།
ཐ་ལས་སྐྱེད་ནས་དབྱེ་བ་ཡིས། རིགས་པ་ནོམས་ཀྱིས་རང་དབང་བྱས། 53

इति सर्व्वज्ञवचनं तथ्यमाकर्ण्य भिक्षवः ।
तत्तथेति विनिश्चित्य बभूवुः शान्तिसंश्रयाः ॥ ४६ ॥

अथ कालेन भूभर्त्तुर्मालिकायामभूत् सुतः ।
विरूढकेतिमुख्याख्यो विद्यासु च कृतश्रमः ॥ ४७ ॥

प्रियस्तुल्यवयास्तस्य पुरोहितसुतोऽभवत् ।
मातुर्दुःखेन जातत्वाद्विश्रुतो दुःखमाचिकः ॥ ४८ ॥

कदाचित् सहितस्तेन हयारूढो विरूढकः ।
प्राप शाक्यवरोद्यानं मृगयायां विनिर्गतः ॥ ४९ ॥

न्यक्कारञ्चक्रिरे तच्च शाक्यास्तस्योद्यतायुधाः ।
अयं दासीसुतोऽस्माकमिति दर्पप्रवादिनः ॥ ५० ॥

गत्वासौ स्वपुरन्तेषां वैरं दर्प्यमचिन्तयत् ।
कुलदर्पापवादो हि शल्यतोदः शरीरिणाम् ॥ ५१ ॥

तस्य निर्दह्यमानस्य तत्प्रतीकारचिन्तया ।
राज्याय जाता जनके जीवत्यपि परा स्पृहा ॥ ५२ ॥

स चारायणमुख्यानां मन्त्रिणां शतपञ्चकम् ।
स्ववशं पितुराज्ञप्य विदधे भेदयुक्तिभिः ॥ ५३ ॥

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སྣ་ཡི་བདག། གསལ་བྱེད་ནོམ་རིག་ཡང་དག་སྐྱེས།
ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཉན་པ་ལ། གྲུབ་པ་མཆོག་འཐེལ་ཡེགས་བསྟོམས་པས། 54
རིང་སྲོད་ཀྱིས་ནི་དོ་བཟང་བའི། ཤིང་དོ་དག་ལ་ཞོག་ནས་ནི།
ཕྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དོ་བཟང་ཞིང་། 55
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནས་ཕྱིག་དེ། ཞབས་ལ་མངོན་པར་ཕྱག་འཚལ་ནས།
དེ་ཡི་རྗེན་གྱིས་དང་པའི་ཚེས། ཆོས་ཀྱི་རྡེས་འགྲོ་དེ་ཡིས་ཐོས། 56

མགྲོགས་པ་ཉིད་རྣམ་རིང་ཞིང་། ཤིང་དོ་གོང་ཁྲིར་མྱོང་ནས།
སྐབས་དེར་གྱེལ་པའི་བུ་དག་ནི། མངོན་པར་དགའ་བོ་འགྲོ་བརྩེ་བས། 57
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་ལྷུས་ནས། མི་ཡི་བདག་པོ་འགྲོ་བརྩེ་བས།
མདུན་དུ་རྡེས་འབྲང་མཐོང་མ་ཡིན། ཤིང་དོ་མ་ཡིན་ཟོག་པོའང་མིན། 58

ཀོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདག་དེ། དཔལ་བྱས་ཏབ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས།
དཔྱད་གྱི་ཆོམ་པ་འཕྲིང་ཆུ་མད། བཅས་པ་རིང་ནས་འོང་བ་མཐོང། 59

འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་དབང་བསྐུར་བ། དེར་དྲིས་དེ་ཡིས་ཆོག་གིས་ཤེས།
བྱ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་སྤྱད་སྨད། འཕྲིང་ཆུ་མ་ཉི་དེ་ཡིས་བཏང་། 60

དེ་ཡིས་དཔྱད་གྱི་ཆོམ་པ་བཟུང་། གྲོགས་པོ་ས་ཡི་བདག་པོ་དག།
མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། གྱེལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བརྗོད་པར་ཕྱིག། 61

ततः कदाचित् संजातविवेकः पृथिवीपतिः ।
धर्म्मोपदेशश्रवणे वर्द्धमानादरः परम् ॥ ५४ ॥

चारायणगृहीताश्वं रथमारुह्य संयतः ।
द्रष्टुं जगाम सर्व्वज्ञं भगवन्तं प्रसेनजित् ॥ ५५ ॥

प्राप्याश्रमं भगवतः कृत्वा पादाभिवन्दनम् ।
धर्म्मान्वयं स शुश्राव तत्प्रसादप्रसन्नधीः ॥ ५६ ॥

चारायणोऽप्याशु गत्वा रथेन नगरं जवात् ।
अन्तरोदन्तरे तस्मिन् राजमुचाभिषेचनम् ॥ ५७ ॥

भगवन्तमथामन्त्र्य नृपतिर्गन्तुमुद्यतः ।
ददर्श नानुगानग्रे न रथं न च मन्त्रिणम् ॥ ५८ ॥

स पद्भ्यामेव शनकैः प्रस्थितां पृथिवीपतिः ।
दूरादपश्यदायान्तीं वर्षाकारां समालिकाम् ॥ ५९ ॥

ते पृष्ट्वा तङ्गिरा ज्ञात्वा सोऽभिषिक्तं विरूढकम् ।
विससर्ज सुतैश्वर्य्यपरिभोगाय मालिकाम् ॥ ६० ॥

वर्षाकारां समादाय स मिचस्य महीपतेः ।
अजातशत्रोर्नगरं प्राप राजगृहाभिधम् ॥ ६१ ॥

གཏུགས་དང་བྲལ་བས་དེ་གཏུང་ཞིང་། བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་བ་དང་ལྡོག་པ།
ངོ་ཡབ་རྒྱང་དག་རིང་ཐོ་ཡིས། ཤུགས་ནི་བཏོང་བ་བཞིག་དུ་གྱུར། 62

འཇིགས་མེད་བདེ་བ་སྐུ་ཡིས་ཐོབ། ཆེ་ནི་སྐུ་ཡི་དབང་དུ་གྱུར།
སྐུ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། དམ་བཅའ་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱའོ། 63

དེ་ཡིས་ལས་ཀྱི་ཅོ་བ་བཞིག། རིང་བའི་ལ་ཕྱག་རྒྱངས་ཞིང་པ་ཟོས།
ཆུ་ཡང་འགྱུར་བྱེད་འཕྱངས་པ་ཡིས། གཙོད་པ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་གྱུར་པ། 64

ལྷས་ཀྱི་ཐབས་ལ་སྤྱད་པ་ཡིས། མི་དཀྲ་བ་ཉིད་མི་ཤེས་པར།
རྣོངས་པའི་སྣང་དུ་སྐྱེ་བོ་འབང་། མ་ཉེའི་ཚད་ཀྱིས་ཐེབས་ཚན་འབྱེལ། 65

མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡིས་ཀོ་ན་ལའི། དབང་བོ་འོད་ཟེར་བ་ཐོས་གྱུར་ནས།
སོང་ནས་དོལ་གྱིས་ཁ་གང་ཞིང་། སྨོག་དང་བྲལ་ན་དེ་མཐོང་གྱུར། 66

བཙུན་མོ་རྣེས་སྐུ་ཉེགས་པ་དེའི། ལྷས་ནི་ཞེགས་པར་བྱ་བ་བྱས།
སྐྱག་བསྡུལ་ཞི་བའི་སྣང་དུ་དེ། བཅོམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། 67

དེ་ཡིས་དེ་ལ་བཏུད་ནས་སྐྱེས། བཅོམ་ལྡན་ཀོ་ན་ལ་ཡི་དབང་།
གོགས་པོ་བདག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། འོངས་ནས་ཆོས་མེད་གྱམ་པར་གྱུར། 68

གང་གི་གྲོགས་ལ་ཕན་པ་དག། བྱས་པ་མིག་པའི་དཔལ་འབྱོར་འདི།
བདག་དང་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་ཅིང་སྨིག། རྣོངས་ལས་གྲགས་པ་མིག་པའི་སྐྱེད། 69

स तस्मच्छविरहात् क्षुत्पिपासाश्रमान्वितः ।
ययौ वर्त्मन्निव श्वासं दीर्घैश्चामरमारुतैः ॥ ६२ ॥

सुखमस्खलितं केन प्राप्तं कस्यायुरायतम्[1] ।
न कस्यानुपदं दृष्टः क्षयः[2] सपदि सम्पदः ॥ ६३ ॥

स जीर्णमूलकं भुक्त्वा कर्म्ममूलमिवायतम् ।
क्षणं पीत्वा च पानीयं पपातात्तविषूचिकः ॥ ६४ ॥

अनित्यतामविज्ञाय मोहाय पतते जनः ।
स चापायनिकायस्य कायस्योपायतृष्णया ॥ ६५ ॥

अजातशत्रुः श्रुत्वैव कोशलेश्वरमागतम् ।
अभ्येत्य पांशुपूर्णास्यं विगतासुं ददर्श तम् ॥ ६६ ॥

तस्य जायानुयातस्य स श्रुत्वा देहसत्क्रियाम् ।
भगवन्तं ययौ द्रष्टुं सुगतं दुःखशान्तये ॥ ६७ ॥

स तं प्रणम्य प्रोवाच भगवन् कोशलेश्वरः ।
पुरं मे सुहृदः प्राप्य निर्धनो निधनं गतः ॥ ६८ ॥

धिङ्मामसम्पदं पापं मोहादयशसः पदम् ।
विभवो येन नैवायं मित्रोपकरणीकृतः ॥ ६९ ॥

---

१ Orig. रायनं । २ Orig. omits क्षयः ।

བྱིད་ཆོ་སྐྱིང་ལ་རེ་བ་དག། ནོམ་པར་བཀོད་ནས་བྱོགས་ཐོབ་པའི།
བྱོགས་པོ་འབྲས་མེད་ཀྱིད་བྱུང་ངེ། གང་ཞིག་འཆོ་བ་དེ་ཡིས་ཅི། 70

བྱོགས་ལ་ཕན་པའི་དབལ་བདེ་བྱང་ནི། ཐོང་ནས་ཕན་པའི་ཚོར་དག་དང་།
འཇིགས་ལ་ཕན་པའི་སྤོག་གང་ཡིན། དེ་དག་འཆོ་བ་ལེགས་པ་ཡིན། 71

བཅོམ་ལྡན་སྐྱེ་བ་སྡུ་མ་ལ། རེ་ཡིས་ལས་ངན་ཅི་ཞིག་བགྱིས།
གང་ཞིག་སྨིག་ནས་མཐུག་ཏུ་ནི། དེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ངན་པ་ཐོབ། 72

ས་བདག་མིག་ནི་མཆི་མ་དང་། བཅས་པས་འདི་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
གཏུང་བ་ཞི་བྱེད་ཆོམས་ཀྱིས་ཤི་ནས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ། 73

ས་སྐྱོང་མྱ་ངན་མ་བྱེད་འདི། སྨིད་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཏོ།
ནོམ་པ་འདི་སྟེར་དངོས་པོ་ནི། བདག་པ་མིག་ནོམས་མི་དོག་ཀྱིད། 74

འབྲོར་བའི་གཡས་ནང་ནོམ་པར་ཡངས་པ་འདིར།
རང་གཞིན་གྱིས་གཙོ་ཤུས་ཀྱི་བྱང་བ་དག།
རང་དགར་འབབ་པས་འགྲོ་སྨོག་མེ་དོག་གི།
གེ་སེར་ཆོག་ས་ཁམས་ཟས་བྱེད་པ་ཀྱིད། 57

ལོངས་སྤྱོད་བོ་རྒྱས་དག་དང་མཚུངས་ཤིང་རི་དྭགས་འཇིགས་པའི་མིག་ལྟར་གཡོ།
དཔལ་འབྱོར་སྐད་ཅིག་མཆོག་བྱ་སྐྱེ་བའི་ཚུ་གཏིར་ནོམ་པར་གསལ་བའི་སྤྲོ།
ལྷས་ཀྱི་སྤྱད་ལང་ཆོགས་པའི་ཀྱི་ཤེད་གཞིག་ཏུ་དམར་བ་གཡོ།
སྤྲོ་གི་ཐེགས་པ་སྤྲིད་པའི་སྡུ་ངམ་ཐང་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇིག་པར་བྱུང། 76

हृदये विनिवेश्याशां प्राप्तः सुहृदमापदि ।
सुहृन्नैष्फल्यमायाति यस्य किन्तेन जीवता ॥ ७० ॥

मित्रोपकरणं लक्ष्मीर्दौर्नोपकरणं धनम् ।
भीतोपकरणं प्राणा येषां तेषां सुजीवितम् ॥ ७१ ॥

कुकर्म्म किं कृतं तेन भगवन् पूर्व्वजन्मनि ।
यस्य पाकेन पर्य्यन्ते प्रपेदे सोऽतिदुर्दृशाम् ॥ ७२ ॥

इति पृष्टः क्षितीशेन भगवान् साश्रुचक्षुषा ।
तमूचे तापशमनौं दिशन् दशनचन्द्रिकाम् ॥ ७३ ॥

मा शुचः पृथिवीपाल स्वभावोऽयं भवस्थितः ।
एवम्विधैव भावानामसत्यानामनित्यता ॥ ७४ ॥

विसारिसंसारवनान्तरेऽस्मिन्[1]
निसर्गलोलः किल कालभृङ्गः ।
स्वच्छन्दजातजनपुष्करजीवपुञ्ज-
किञ्जल्कपुञ्जमनिशं कवलीकरोति ॥ ७५ ॥

तरङ्गन्तो भोगाश्चकितहरिणीलोचनचलाः
क्षणोऽलक्ष्या लक्ष्मीर्जनजलदविद्योतनतड़ित् ।
शरीराजे बालातपचपलरागं नववयः
क्षयं याति क्षिप्रं भवमरुतटे जीवितकणः ॥ ७६ ॥

---

१ Original. विसारि संसारवनान्तेऽस्मिन्
नैस्वर्गलोलः किल कालभृङ्गः ।
स्वच्छन्दयातिजनपुष्पजीव-
किञ्जल्कपुञ्जं कवलीकरोत ॥

ཡིད་ནི་བྱམས་པའི་སྟོང་གཉའ་ཤིང་ཁམས་དག་ལ། ཞིང་ཆོག་ཏུ་ཟོག་ཅིང་ཆུ་ཡིས་ཉེ།
གྲོགས་པའི་ཆོག་ཤེས་རབ་བཟོད་གཅོད་ཅིང་ནོམ་པར་སྤྱོད་ལ་ཡོངས་འདྲིས།
འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་བདེ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བདེ་བླག་དེ་ཉིད་ཆོལ་ནོམས་ཀྱི།
སྟོང་པོ་མེད་པའི་འབྲིང་གང་ནོམ་འགྲུབ་དག་བང་བྱའ་བའི་ཡོ་བྱད་མིག། 77

རྡོ་ཡིས་མྱུར་དུ་བཅོམ་པ་བཞིག། ཤྲྀ་བོ་སྟག་ལ་མྱ་ངན་བྱེད།
ཡོངས་པ་དྲག་པོ་དེ་སྐྲོག་པའི། བྱ་བ་སྨར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། 78

ཤྲིད་པའི་ངལ་དུབ་མཐོང་གྱུར་ཀྱང་། ནོམ་ཀུན་དབེན་པ་མེད་པ་ཡི།
ཤྲྀ་བོ་འདི་དག་སྐོང་ཤས་པ་ལས། མི་དགེར་འདོད་པར་བྱེད་པ་ཅི། 79

བྱམ་ཟེ་རབ་བདེ་ཞེས་པས་སྟོན། འབའ་ཞིག་ལས་རྟེན་ལ་ཕུག་དག།
མ་ཡི་ལག་ཏུ་བཞག་ནས་ནི། ཁྱེས་ལ་སྐྱང་གི་ངོགས་སུ་སོང་། 80

སྐབས་དེར་མ་དག་འོངས་པ་ཡིས། ཕུག་ཀ་ལྷུང་བཟེད་རང་སངས་བྱོས།
དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཞེད་གྱུར་པ། དེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཏུད་ནས་བྱིག། 81

དེ་ནས་དེ་ཡི་བྱ་བཀྲིས་ནས། རིངས་པར་ཁྱེས་སུ་ཡི་རང་བྱོས།
ཟས་ནི་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། མ་ལ་རང་གི་ལ་ཕུག་སྣང་ངས། 82

བདག་གིས་མགྲོན་ལ་དེ་བྱིན་བྱ། དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱོས།
དེ་སྐད་མ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། དེ་ནི་མདའ་ཡིས་ཕུག་བཞིན་གྱུར། 83

मनो मैचीपाचं परहितरतिर्धर्म्मधनता
महेाद्वेदच्छेदक्षमशमविचारे परिचयः ।
अयं तत्त्वान्वेषो विषयसुखवैमुख्यसुखिना-
मसारे संसारे परिहृतविकारः परिभवः ॥ ७७ ॥

जनः शेाचति दुःखेषु क्षिप्रं हृत द्रवाध्वना ।
न करेाति पुनस्तीव्रतदापातप्रतिक्रियाम् ॥ ७८ ॥

पश्यतेाऽपि भवायासं निर्व्विवेकस्य सर्व्वथा ।
क्रियते किं जनस्यास्य मेाहादकुशलस्पृशः ॥ ७९ ॥

पुरा विप्रः सुशर्म्माख्यः कुतश्चित् प्राप्य मूलकम् ।
निधाय[1] जननीहस्ते ययौ स्नातुं नदीतटम् ॥ ८० ॥

सापि प्रत्येकबुद्धाय तां प्रदाय तदन्तरे ।
प्रणता पाचहस्ताय तदेवाभिमुखी ददौ ॥ ८१ ॥

अथ स्नात्वा समायातस्तत्सुतस्त्वरितं क्षुधा ।
जननीं भेाजनारम्भे ययाचे निजमूलकम् ॥ ८२ ॥

पुण्यं पुचानुमेादस्व तन्मयातिथयेऽर्पितम् ।
इति मातुर्वचः श्रुत्वा सेाऽभूदिद्ध इवेषुणा ॥ ८३ ॥

---

१ Orig. विधाय ।

མགྲོན་ཁྲོད་འཕྲལ་ལ་མ་ཞུ་བས། གཟིར་ཅིང་དགུ་ནི་ཕུག་ཀུང་ནས།
མི་ཆུང་བདག་གི་ལ་ཕུག་དག། སྨོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱིར་འབུང་ངོག། 84

དེ་སྐད་སྨིག་པ་ཐོབ་པ་དེའི། ཤིན་དུ་རྩོལ་པའི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཡིན།
མཆུག་དུ་མ་ཞུའི་ཚད་ཉིད་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་བཅོམས་སྤུ་འབྱུང་། 85

དེ་ཉིད་ད་ལྟ་གསལ་བྱེམ་དེ། སྤུ་མའི་བསོད་ནམས་གཞན་སྨིན་པས།
བྱོལ་སྐྱེད་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱུང་ནས། མཆུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་བྱུང་། 86

འབོད་བའི་ལམ་གྱི་མགོན་པོ་ལ། དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ཁོ་ན།
ལོངས་སྤྱོད་སྨད་དུ་ཉིད་བསྒྲུབས་པའི། ལམ་བཟློག་ཞེས་བཞིན་དུ་ལག་ན་གནས། 87

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་དེ་ཡི་གསུང་། ཐམས་ཅད་བཏང་ཉོག་པ་ཐོས་ནས་ནི།
དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་མས་བྱེད་ཅིང་། དེར་ཕྱག་འཚལ་ནས་མི་བདག་སོང་། 88

སྐབས་འདིར་བྱོལ་སྐྱེད་ཐོབ་པ་ཡི། འཕགས་སྐྱེས་ཐོ་རངས་ཀུན་ཏུའོ།།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་སོང་ནས། སྨན་པས་དེ་དག་བཀྲག་བཙོན་པ། 89

ཁྱང་ཐོ་ཤིང་རྡོ་རྡུལ་གྱིས། སྐྱེས་བཞིན་ཁྲོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།
ཀོང་དབྱེ་མིན་པ་ཉིད་ཐུབ་ཅིང་། ལག་ཏུ་གྲོང་དུ་རབ་ཏུ་སོང་། 90

དེ་ཡི་སྐྱོད་ཚུལ་མ་རྟོང་དེ། བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་ནས།
ལག་ཏུ་གྲོང་དང་ཉེ་བར་ནི། གཤེགས་ནས་ཤིང་དེ་བཞུགས་སོ། 91

सद्यो विस्रचिकार्त्तस्य मन्मूलकमनल्पकम् ।
कुक्षिं भित्वा विनिर्यातु प्राणैः सह तवातिथेः ॥ ८४ ॥

इति तस्याप्तपापस्य वाक्पारुष्येण भूयसा ।
विस्रचिकैव पर्य्यन्ते बभूवापरजन्मनि ॥ ८५ ॥

प्राक्पुण्यान्तरपाकेन स एवाद्य प्रसेनजित् ।
विपुलं राज्यमासाद्य तयैवान्ते क्षयं गतः ॥ ८६ ॥

संसारपथपान्थानामेवं कर्म्म शुभाशुभम् ।
पाथेयमिव हस्तस्थं भोगायैवोपपद्यते ॥ ८७ ॥

इति श्रुत्वा भगवतस्तथ्यं पथ्यञ्च तद्वचः ।
एवमेतदिति ध्यात्वा तं प्रणम्य ययौ नृपः ॥ ८८ ॥

अथान्तरे प्राप्तराज्यः शाक्यवैरं विरूढकः ।
पुरोहितसुतेनैत्य स्मारितस्तत्क्षयोद्यतः ॥ ८९ ॥

प्रययौ शाक्यनगरं गजाश्वरथरेणुना ।
[1]मोहेनेव दिशां कुर्व्वन् निर्व्विवेकं धियामिव ॥ ९० ॥

सर्व्वज्ञो भगवान् ज्ञात्वा तस्य तद्दुष्टचेष्टितम् ।
गत्वा शाक्यपुरोपान्ते तस्थौ शुष्कतरोरधः ॥ ९१ ॥

---

१ Original. मोहेनैव दिशामकुर्व्वन् धियामिव निर्व्विवेकताम् ॥

རིང་ནས་དེ་ན་བཞུགས་པ་དེ། འཕགས་སྐྱེས་བོ་ནི་འོངས་པས་མཐོང་།
ཤིན་དུ་ལ་བབས་མདུན་དུ་ནི། མངོན་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་བཏུད་ནས་སྐྱས། 92

འདབ་མ་སྣུམ་པའི་ཡལ་ག་ཅན། གྲིབ་མ་སྤུག་ནོམས་ཡོད་པ་ལ།
དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་མི་བཞུགས་པར། ཤིང་སྐམ་འོག་ཏུ་ཅི་ཞིག་མཛོད། 93

སས་སྐྱོང་གིས་ནི་འདི་བརྗོད་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་གྱིལ་བས་དེར་བཀའ་སྩལ།
མི་བདག་གཉེན་གྱི་གྲིབ་མ་ནི། ཙོག་དན་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསིལ། 94

གཉེན་དང་མཚུངས་པའི་ནོར་ཟོས་མེད། གཉེན་དང་མཚུངས་པའི་དབའ་བ་མེད།
གཉེན་དང་མཚུངས་པའི་མཛེས་མ་མེད། གཉེན་དང་ཚུངས་པའི་མཛའ་བོ་མེད། 95

སྡ་བདག་ཤུག་འདི་དག་གཉེན། དེ་ལ་དགའ་བས་དེ་དག་གིས།
གྲོང་འགྲམ་འདབ་མ་མཉམས་པ་ཡི། ཀོང་འཁུང་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། 96

དེ་དག་ཕྱོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤུག་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོང་བར་ནི།
ཕྱིག་མི་འོང་འབྲས་བུ་ཡི། ཐོག་མར་བཀའ་ཡིས་ཡང་དག་ཕོབ། 97

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤུག་ངར་འཛིགས་པ་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།
སེམས་ཅན་དག་པ་རྣམས་དག་ལ། དགེ་ལེགས་སྨད་དུ་ཆོས་བསྟན་མཛད། 98

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གྲོན་ཞུགས་འབྲས། གཞན་གྱིས་ཚེ་ཕྱིར་འོངས་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གཞན་གྱིས་ནི། ཡིད་བཀའ་ཡིས་ཡང་དག་ཕོབ། 99

दूरात्तच स्थितं दृष्ट्वा तमागच्छन् विरूढकः ।
अवतीर्य्य रथाद्ग्रमभ्येत्य प्रणतोऽवदत् ॥ ९२ ॥

सत्सु स्निग्धपलाशेषु घनच्छायेषु शाखिषु ।
भगवन्नच विश्रान्तिः किमु शुष्कतरोरधः ॥ ९३ ॥

इत्युक्तः क्षितिपालेन तं प्राह भगवान् जिनः ।
ज्ञातिच्छाया नरपते चन्दनादपि शीतला ॥ ९४ ॥

नास्ति ज्ञातिसमं वित्तं नास्ति ज्ञातिसमा धृतिः ।
नास्ति ज्ञातिसमा च्छाया नास्ति ज्ञातिसमः प्रियः ॥ ९५ ॥

ममैते भूपते शाक्या ज्ञातयस्तत्पुरान्तिके ।
जातः प्रियोऽयं तत्प्रीत्या शुष्कशाखोऽपि पादपः ॥ ९६ ॥

श्रुत्वैतद्विरतामर्षः शाक्यानां पक्षपातिनम् ।
भगवन्तं विदित्वैव न्यवर्त्तत विरूढकः ॥ ९७ ॥

भगवानपि शाक्यानां ज्ञात्वागामि भयन्ततः ।
श्रेयसे शुद्धसत्त्वानां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ९८ ॥

स्रोतापत्तिफलं कैश्चित् सकृदागामि चापरैः ।
अनागामिफलं चान्यैः सम्प्राप्तं तस्य शासनात् ॥ ९९ ॥

ལྷག་མ་བློ་གྲོས་བླུན་པོ་ཡིས། ཤཱཀྱས་གཤས་དེ་མ་ཐོབ་སྟེ།
གང་ཞིག་ཉིན་རབ་རབ་རིབ་དག། འབྱུང་བའི་བྱ་ནི་འགའ་ཞིག་ཡོད། 100

དེ་ནས་མི་བདག་ལོག་པ་ཡིས། ཁོན་གྱི་སྡུག་དག་ཉམ་བ་དག།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་ཡིས་ནི། རབ་ཏུ་སད་པ་ནོམ་པར་བསྒྲུབས། 101

དེ་ཡིས་བསྐུལ་བས་ཤཱཀྱའི་རིགས། གཞོམ་པའི་བློ་གྲོས་དེ་ཡིས་བྱས།
ཁོན་གྱི་མེ་ནི་རབ་རབར་བར། ཐུ་མ་ཡི་ནི་རྒྱང་གིས་བྱེད། 102

འཇིགས་རྟང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཡིས། སྐྱབས་ཀྱིས་འཕལ་བསྟན་མི་བསྡུག་པའི།
རོ་ལངས་དང་ནི་སར་སྐྱོང་དག། ལུས་ཡི་སྲོག་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཟིན། 103

དེ་ནས་དེ་ཡི་དམག་དབུང་ནི། བླང་བོ་ཤིང་རྟའི་མཆོག་རབ་དགྲ་གཞན།
ཡམ་བཀག་ཤུག་ཆོམས་ཀྱི་ནི། བོང་ཁྲིར་ཡང་དག་ཞུགས་པར་བྱུང་། 104

དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤུག་བསྡུད་སྨད་ཕྱོགས་ལྷུང་ཉིང་།
ཡང་དག་བརྡོན་པ་མོ་གལ་ལ། ཆེན་པོ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། 105

ཤུག་ཆོམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱོན། ཆོམ་གྱན་ནས་འདི་ཉེ་བར་གནས།
དེ་ལ་བསྡུད་བ་སྐྱབ་བྱེད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བགྲོད་སྟེགས་བརྒྱའོ། 106

སྐྱེས་བུ་ཆོམས་ཀྱི་བསམ་པས་ནི། ཐོབ་པ་དག་དང་མི་དག་དག།
འོང་དང་རབ་ཏུ་འགྲོ་ཡང་ཡུད་ཙམ་དང་དབང་མེད་པ་ནི།
ལེགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་གི་སྐུ་བའི་གནས་ལ་རང་ལགས་གོས།
བཀོད་པ་དག་ནི་ཅེས་བར་དོན་མེད་ཚམ་ཏུ་འབྱུང་བ་མིན། 107

शेषास्तु मूढ़मतयः शाक्याः प्रापुर्न तत्पदम्।
सन्ति केऽपि खगा येषां वासरे तिमिरोद्भवः ॥ १०० ॥

निवृत्तस्याथ नृपतेः पुरोहितसुतस्ततः।
वैरसर्पस्य सुप्तस्य विदधे प्रतिबोधनम् ॥ १०१ ॥

स तेन प्रेरितश्चक्रे मतिं शाक्यकुलक्षये।
वैरानलं प्रचलनं करोति पिशुनानिलः ॥ १०२ ॥

घोरदुर्जनमन्त्रेण सहसोत्थापिताः खलाः।
वेतालाः क्षितिपालाश्च न कस्य प्राणहारिणः ॥ १०३ ॥

सैन्ये गजरथोदग्रे ततस्तस्मिन् प्रसर्पति।
बभूव पुरसंक्षोभः शाक्यानां रङ्गवर्त्मनाम् ॥ १०४ ॥

तस्मिन् भगवान् रक्षार्थं शाक्यानां पक्षपातिनम्।
समुद्यतं तच्च महामौद्गल्यायनमब्रवीत् ॥ १०५ ॥

शाक्यानां कर्म्मदोषोऽयं सर्व्वथा समुपस्थितः।
तच्च रक्षाविधानन्ते गगने सेतुबन्धनम् ॥ १०६ ॥

पुंसामचिन्त्यविभवानि शुभाशुभा।न
आयान्ति यान्ति च मुहुर्निरवग्रहाणि।
कर्म्माक्षराणि निजजन्मपदस्वहस्त-
न्यस्तानि नाम न भवन्ति निरर्थकानि ॥ १०७ ॥

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་གསུང་གིས་ནི། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དེར་ཕྱིན་ཏེ།
འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་ཉིར་ལྷགས་པས། ཀུན་ནོམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བྱས། 108

སྒོག་དང་ལྡན་ཙོམ་སྐུ་ལ་ཡང་། ཡུ་ཅག་འཆོ་བར་མི་བྱའོ།
དབྱུ་ཡིན་རབ་ཏུ་འཕངས་བའི་མདའ། ཡུ་ཅག་ལྟེར་ལ་འཇུགས་སྐུ་བས། 109

དེ་དག་དེ་ལྟར་གྲོས་བཟློང་སྟེ། ཁྲོ་བས་ལམ་ཀ་མདུང་བཟློང་སྟེ།
གཉེ་ནི་རབ་ཏུ་གདུངས་བྱས་ནས། ཀུན་ནོམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བྱས། 110

རྐང་རས་དེར་དོན་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས། རང་གི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པ།
ཀུན་ཀས་པ་ཀ་ཡིས་གྲོས། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་འབྱུང། 111

དེ་ཡིས་ཤ་བདག་གོ་བགོས་པས། གྲོང་ཁྱེར་བསྲེགས་པ་མཐོང་ནས་ནི།
ཁྲོས་ཏེ་གཅིག་ལུས་གཡུལ་དུ་ཕྱིན། དེ་ཡི་དཔལ་ནོམས་བརླག་བར་བྱས། 112

གཡུལ་དུ་སྐྱེས་བུ་སྣ་ཚོང་གེ་ཡིས། དཔའ་བོ་གླང་པོ་དེ་དག་བསད།
ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་ཀ་ཡིས་བཏུ། ཡུ་ཅག་བཅུ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང། 113

གཞན་ལ་ཁྲོས་བར་བྱུང་བ་དེའི། རལ་གྲི་དེ་ནི་ཅི་ཡང་འབབ།
གང་གིས་རབ་ཏུ་གདུང་བས་ནོ། དགྲ་ཡི་ཆུ་བོ་ཡངས་པར་སོང་། 114

འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་སྒོ་བ་ཉིས། འཕམ་ནས་རང་གི་བློང་ཁྱེར་སོང་།
དགྲ་ནི་བསད་པས་ཤ་བ་ཀ། ལྷགས་ནང་དུ་འཆུག་མ་སྟེར། 115

इति वाक्याद् भगवतस्तस्मिन् याते प्रणम्य तम् ।
चक्रिरे सम्विदं शाक्याः प्रत्यासन्ने विरूढके ॥ १०८ ॥

हिंसास्माभिर्न कर्त्तव्या प्राणिमात्रस्य कस्यचित् ।
शराः शरीरमस्माकं विशन्त्वरिसमीरिताः ॥ १०९ ॥

इति सम्विदमाधाय ते वियष्टिकपाणयः ।
धीराः परोद्यमे तस्थुरवारयितकार्म्मुकाः ॥ ११० ॥

अचान्तरे कर्म्मयोगान्निजदेशानवस्थितः ।
अज्ञात्वा सम्विदं शाक्यैः शम्याकः समुपाययौ ॥ १११ ॥

स दृष्ट्वा नगरे बद्धसन्नाहं[1] वसुधाधिपम् ।
कोपादेकश्चकारास्य रणे सुभटसंक्षयम् ॥ ११२ ॥

युद्धे पुरुषसिंहेन हतास्ते वीरकुञ्जराः ।
प्रययुः स्पृहणीयत्वं यशोभिर्मौक्तिकैरिव ॥ ११३ ॥

स कोऽपि तस्य जज्वाल कोपितस्य परैरसिः ।
स ययौ यत्प्रतापेन विपुलां रिपुवाहिनीम् ॥ ११४ ॥

प्रवेशं न ददुः शाक्याः शम्याकस्य द्विषां बधात् ।
स्वजनोऽपि परित्यक्तः स तैर्निस्त्रिंशकर्म्मणा ॥ ११५ ॥

---

१ Orig. बद्धसन्नद्धं ।

སྐྱེག་ལས་ཀྱིས་དེ་དེ་དག་གིས། ནང་མི་ཡིན་ཡང་ཨོངས་སྨུ་བཏང་།
དམ་བ་ཆོས་ཀྱི་གཏེན་ལྟན་ཆོམས། རང་གིའང་མ་རྟབས་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས། 116

དམ་བ་འོས་ཉིད་དོགས་ཤོམས། ནང་མི་ཤེས་ལས་ཀྱང་གོང་ཁོས་ཏེ།
ནང་མི་བསྡུད་ཅིང་ལེགས་བྱས་དང་། ཆོ་སྤྲོག་བསྡུད་ཀྱང་གྲགས་པ་དགའ། 117

དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྲད་པ་དེ། མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱིན།
དེ་ལ་དག་ལེགས་སྨོད་ཅིང་བྱ། རང་གི་མཚན་མ་རྟང་ཟད་ཐྲངས། 118

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རང་གི་དབུ་སྐྲ་སེག་ཆ་བྱིན།
དེ་ཡིས་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ལ། རྒྱལ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་སོང་། 119

དེར་ནི་ཤེས་རབ་མཐུ་དག་དང་། དུལ་ཞོད་སྤྲོ་བ་ཡོན་ཏན་བྱིས།
དེ་ཡིས་བྱོམ་སྤྲིད་ཞོབ་སྟེ་དཔལ། ཐྲི་ལྡན་ནོམས་ལ་ཀུན་ཏུ་མོད། 120

དཔལ་འབྱོར་གྲུབ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་དེ། གྲགས་པ་མཁས་པའི་ཟླུན་སྐྱེས་ཡིན།
གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆུང་མ་ནི། དོགས་པའི་གྲུབ་ལྡན་པ་ནོམས་ཀྱི་ཡིན། 121

དེ་ནས་དེར་ནི་དེར་གཤེགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་དབུ་སྐྲ་སེག་ཆ་ལ།
རིན་ཆེན་མཆོག་གི་རབ་མཛེས་པའི། མཆོད་རྟེན་རབ་ཏུ་གཤེགས་པར་བྱས། 122

འཕགས་སྐྱེས་བུའི་བོའང་ཁོད་བྱིས་ནི། ཕ་རོལ་བསྒལ་འདོད་སྨད་ནས་ཡང་།
སྐོ་དབྱེའི་རིགས་པས་འཕལ་ཏེད་ལ། འཕྲུ་ནོམས་ཀྱི་བློད་དུ་ཞུགས། 123

निर्जेऽपि विमुखाः[1] क्रूरे साधवो धर्म्मबन्धवः।
धनादपि वदान्यत्वं सुकृतं स्वजनादपि॥ ११६॥

* * * *

शतमौचित्यनित्यानामायुषोऽपि यशः प्रियम्॥ ११७॥

निर्व्वासितः स तैः प्राप्तः शनैर्भगवतोऽन्तिकम्।
ययाचेऽभ्युदयायैव तं किञ्चिन्निजलाञ्छनम्॥ ११८॥

चूडं भगवता दत्तं निजकेशनखांशकम्।
स जगाम समादाय वाकुड़ं नाम मण्डलम्॥ ११९॥

तच्च प्रज्ञाप्रभावेण शौर्य्योत्साहगुणेन च।
स प्राप राज्यं धीराणां सर्व्वच सुलभाः श्रियः॥ १२०॥

दक्षाणां लक्षणं लक्ष्मीः सहजं विदुषां यशः।
व्यवसायसहायानां कलचं सर्व्वसिद्धयः॥ १२१॥

तच्च स्थितो भगवतः सोऽथ केशनखांशके।
स्तूपप्रतिष्ठामकरोद्धररत्नविराजिताम्॥ १२२॥

विरुद्धकोऽपि शाक्यानां वैरपारंतितीर्षया।
पुनर्युक्त्या पुरद्वारभेदेन सहसाविशत्॥ १२३॥

---

१ Original निर्जिते विमुखाः।

དེར་ནི་ཤྲཱུ་སྟོང་ཕྱག་དག། བདུན་ཅུ་ཙོ་བདུན་རབ་ཏུ་བསད།
དེ་ནས་བྱ་མོ་གཞོན་ཀུ་ཧོམས། སྟོང་ཕྱག་དེ་ཡིས་བཅིངས་ནས་ཀྱེར། 124

ཤྲཱུ་བཀྲོ་ཕྱག་ལྔ་ཧོམས་ནི། ཕྱེགས་དང་བླང་བོའི་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི།
རབ་ཏུ་བཅོམ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ནི། མཐར་བྱེད་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན་དུ་བྱས། 125

བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཤྲཱུ་ཧོམས། དཀྲ་ཧོམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱ་བྱས་པ།
ལས་ཀྱིས་རྣམས་སུ་བཅིངས་མཁྱེན་ནས། སྐད་ཅིག་ཐུགས་ནི་འབྱང་བར་མཛད། 126

སྐྱེ་རྣམ་གྱིས་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཧོམས། དེ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་རྟོག།
ཤྲཱུ་ཧོམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་བསྒྲུབས། འཇིགས་རུང་གང་གི་འབྲས་འདི་གང་། 127

དེ་སྐད་དེས་རྟོས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་བཀའ་སྩལ།
རང་གི་ལས་ཀྱི་ཧོམ་སྨིན་གྱིས། ཤྲཱུ་ཧོམས་ནི་བརྒྱ་པ་འདི། 128

ཉ་པ་ཧོམས་ཀྱིས་ཆུ་ནང་ནས། སྟོན་ཆེ་ཉ་ཆེན་མཁྱེས་ཞེག་རྒྱབས།
ཉ་ནི་དཀའ་དུ་རབ་བཅད་པའི། གདུང་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསད། 129

དུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ནི། དེ་ཧོམས་ཆོམ་ཀུན་ཉིད་བྱུང་པ།
ཧོར་ནི་འཕྲོག་པས་དེ་དག་ཉིད། ཆོམ་ཀུན་དུ་བྱུང་བསྲེགས་ནས་བསད། 130

ཉ་དེ་དག་དང་ཁྱིམ་བདག་དེ། འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་མདུན་ན་འདོག།
ཉ་པ་དང་ནི་ཆོམ་ཀུན་པའི། ཤྲཱུ་ཧོམས་ཀྱིས་བསད་པར་བྱུང། 131

हत्वा तच्च सहस्राणि शाक्यानां सप्तसप्तति ।
बद्ध्वा कन्याकुमाराणां स सहस्रमथाहरत् ॥ १२४ ॥

शतानि पञ्च शाक्यानां गजैर्लोहैश्च मर्द्दनैः ।
सम्मृज्य पुरीञ्चक्रे कृतान्तनगरीमिव ॥ १२५ ॥

भगवानपि शाक्यानां[1] शत्रुणा भेदनं कृतम् ।
कर्म्मानुबद्धं विज्ञाय बभूव विमनाः क्षणम् ॥ १२६ ॥

पप्रच्छुस्तं समभ्येत्य भिक्षवः करुणाकुलाः ।
किं कर्म्म विहितं शाक्यैर्घोरं यस्येदृशं फलम् ॥ १२७ ॥

भगवानिति तैः पृष्टः सर्व्वज्ञस्तानभाषत ।
निजकर्म्मविपाकेन शाक्यानामेष संक्षयः ॥ १२८ ॥

कृष्टौ पुरा महामत्स्यौ धीवरैः सरितोऽन्तरात् ।
तदा निक्षिप्तौ शल्येन भूयोऽप्यव्यथयन् धृतौ ॥ १२९ ॥

कालेन चारुतां यातैस्तैरेव परजन्मनि ।
हतौ गृहपती दग्ध्वा तावेव धनहारिभिः ॥ १३० ॥

तौ मत्स्यौ तौ गृहस्थौ च विरूढकपुरोहितौ ।
दासानां तस्कराणाञ्च शाक्यानां मृत्युतां गतौ ॥ १३१ ॥

---

१ Orig. शत्रूणां ।

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འདི་ཐོས་ནས། དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ལས་ནམས་ཀྱི།
འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ནི་བསླུ་བ་དག། མིད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱུང། 132

དེ་ནས་བྱོལ་བས་ངན་བྱོགས་པའི། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་རང་གྲོང་སོང་།
བུ་ནི་བྱོལ་བྱིད་ཅེས་བྱ་བའི། ཁྱིམ་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྐྱེས། 133

ལྷུ་གཅིག་ཤུག་ཅི་ལེ་གསོད། དེས་ནི་ཡུལཿགཅོད་མ་བགྱིས།
དེ་སྐད་བཞིན་བཤད་ཅིང་། ཁྱིམ་གི་བུ་ལ་ཉེས་བྱས། 134

སྐྱོས་ཤིན་གཅོད་པ་གོམས་པ་ལས། བློང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་ངག།
ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེས་བྱ་བའི། ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྡུ། 135

རང་གི་དཔུང་པ་ལྷུ་བྱེད་ཅིང་། མདུག་སར་འདུག་ནས་དེས་སྐྱས་པ།
ཀྱེ་མ་བདག་གི་གཟི་བྱིན་མེད། དགྲ་ནམས་ཤྱེ་མ་ལེབ་ལྷུང་བཅོམ། 136

བདག་གི་དཔུང་སྐྱས་འདི་གཉིས་ནི། མཁར་བྱེད་དོ་བབས་ཀ་བ་སྟེ།
ཤུག་ནམས་ནི་མི་ཤེས་པས་བཏང་ཞིང་། གཞན་ཡུལ་ཏུ་ཡང་ཐེབས་སོ། 137

དེ་ཡི་ཚོལ་ལ་བསྟབས་པ་དེ། ཤུག་དེ་བུ་མོ་བཟུང་བ་དེས།
ཐོས་ནས་ཡིད་འབྱུང་དྲག་པོ་ཡིས། གདོང་པ་བཏུད་ནས་རབ་སྐྱས་པ། 138

ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་ཡི། ལུས་ཅན་ནམས་ལ་བྱ་བའི་དུ།
འཆི་བ་བསྐྲོམ་པའི་ནུས་པ་དག། གཞོག་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། 139

इति श्रुत्वा भगवतः कर्म्मणां फलसन्ततिम् ।
अविसम्वादिनीमेव मेनिरे सर्व्वभिक्षवः ॥ १३२ ॥

विरूढकोऽथ स्वपुरं प्राप्य विजयदुर्म्मदः ।
जेतानाम्ना सुतेनोक्तः प्रणयाद्बाललीलया ॥ १३३ ॥

देव किं निहताः शाक्या न तेऽस्माकं कृतागसः ।
इति ब्रुवाणमबधीन्निजस्नुं विरूढकः ॥ १३४ ॥

निपातमतिमृद्नाति निहन्ति न करोति किम् ।
मदलब्धवधायासो मातङ्ग इव दुर्जनः ॥ १३५ ॥

स जगाद सभासीनः स्वभुजावव्लोकयन् ।
अहो नु मम तापाग्नौ द्विषद्भिः शलभायितम् ॥ १३६ ॥

कृतान्ततोरणस्तम्भौ प्राज्यौ मम भुजाविमौ ।
निःशेषवधदीक्षायां शाक्यानां गुरुतां गतौ ॥ १३७ ॥

तं तस्य विक्रमं श्लाघ्यं हृतास्ताः शाक्यकन्यकाः ।
श्रुत्वा बभाषिरे तीव्रमुद्वेगनमिताननाः ॥ १३८ ॥

कर्म्मपाशनिबद्धानां खगानामिव देहिनाम् ।
निधनोल्लङ्घने शक्तिर्नास्ति पक्षवतामपि ॥ १३९ ॥

གང་གི་མེ་ནི་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྣ་གཙོའོ།
འབབ་རྩོལ་ཆུང་དུས་ཟ་བའི་སྐུག་པ་དུས་སུ་ཚོ་ཟིར་ལྷག་པ་འཇོག་པར་བྱེད།
ཡོངས་སུ་བལྟ་བའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་མིག་ངོ་རྩལ་དང་བཅས་སྤྱོད་པ་དག་གི་གལས།
ལས་དང་ལྡན་པའི་གྲུབ་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ཀུན་སུ་ཡི་བྱ་བར་བཟོད། 140

དེ་དག་ཐོས་ནས་མི་ཡི་བདག། ཀོང་པས་བཅོམ་པའི་ལྷོས་འགྲོས་བཞིག།
འཇིགས་རུང་ཁྲོ་བའི་དུག་གྱོས་ནས། འདི་ཡི་ལག་པ་ཆོད་ཅེས་བསྐོས། 141

གང་གི་འགྲམ་དུ་དེ་ཡིས་ནི། ལག་པ་གཅོད་པའི་སྡིག་ལས་བྱས།
རྨོང་བྱ་ལག་པའི སྐྱིང་པོ་ཞིས། དཔལ་ཡང་ནི་ཡལ་ཞུགས་སོ། 142

འབྲི་ཤིང་ལ་ཡང་ལྷུ་སྐྱིང་མེ། བད་ལྷན་ལ་ཡང་སོག་ལེའི་སོ།
འཁྲིང་བ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཚར། བཙྱེ་མེད་འབེབས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད། 143

ལག་པའི་བསྡོམ་གཅད་དེ་ཡིས་ནི། དེར་ནི་གཏུང་བ་དྲག་པོས་གཟིར།
བཅོམ་ལྡན་སྐྱབས་འོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིས་ནི། བསྐོམས་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གྱུར། 144

དེ་དག་གནད་བསྐྱེད་གཏུང་བ་ནི། དྲག་པོ་ཀུན་མཉེན་བྱིས་མཉེན་ནས།
དེ་དག་ཡང་དག་དབྱགས་འབྱིན་པར། བཙུ་མེད་འབེབས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད། 145

དེ་ཡིས་རེག་པས་ལག་པར་སྐྱེས། དེ་ཡིས་ལྷུ་ཡི་གོས་ཀྱིས་གཡོགས།
དེ་དག་སེམས་ནི་རབ་དང་བཅས། ལྷུས་བཏང་མཐོ་རིས་སོང་བར་གྱུར། 146

येनाग्निः शममेति तत्किल जलं प्राप्नोत्यलं वाड़वः
तीग्मांशुग्रहणं करोति समये हेलावलेह्यं तमः ।
पर्य्यालोचनवर्त्म नामविषयं साश्चर्य्यचर्य्यास्पदं
सर्व्वं कार्म्मिकतन्त्रयन्त्रितमिदं कः कस्य कर्त्तुं क्षमः ॥१४०॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः पदान्तर इवोरगः ।
करच्छेदं दिदेशासां घोरामर्षविषोत्कटः ॥ १४१ ॥

तीरे यस्याः कृतं तासां पाणिच्छेदनवैशसम् ।
साद्यापि हस्तगर्भेति ख्याता पुष्करिणी भुवि ॥ १४२ ॥

लतास्वपि कुवलयाग्निं क्रकचं नलिनीष्वपि ।
[1]मालास्वपि शिलावर्षं पातयन्त्येव निर्घृणाः ॥ १४३ ॥

ताश्छिन्नपाणिकमलास्तच्च तीव्रव्यथातुराः ।
भगवन्तं धिया ध्यात्वा शरणं शरणं ययुः ॥ १४४ ॥

तासां विज्ञाय सर्व्वज्ञस्तीव्रां मर्म्माहतिं व्यथाम् ।
शचीमचिन्तयद्देवीं तत्समाश्वासनोचिताम् ॥ १४५ ॥

तत्स्पर्शजातहस्ताजास्ता दिव्यवसनावृताः ।
ययुश्चित्तप्रसादेन ताः स्वर्गं त्यक्तविग्रहाः ॥ १४६ ॥

---

१ Original मालासु विशिखापर्जं ।

རླུང་བད་ཀྱུབ་གྱིས་མཚོན་ལྷས། ལྷུ་ཡི་བུ་མོ་ཉིད་ཐོབ་ནས།
སྡོམ་པས་ཆོས་འདི་བསྟན་པ་ཡིས། དེ་དག ཡངས་པའི་གནས་སུ་སོང་། 147

དགེ་སློང་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དེ་དག་ལས་འབྲས་མངོན་པར་གསུངས།
འདི་དག་ལག་པ་གཡོ་བའོ་དུ། དགེ་སློང་དག་ལ་མཐོ་འཚམས་བྱས། 148

དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་ཆོམ་སྨིན་གྱིས། མི་འདོད་པར་ཉུང་ལྷུང་།
ངལ་སེམས་ནི་དད་པ་ཡིས། འདི་དག་དགེ་བའི་གནས་སུ་སོང་། 149

ལས་འབྲས་སྨིན་པ་ཆོམ་བཀག་ཏེ། དེ་སྐད་བཞིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
ཕ་བདག་དེ་ཡི་རང་ལས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བདག་གིས་མཐོང་། 150

སྐབས་འདིར་གྱོལ་བོས་བཏང་བ་ཡི། གསང་གནས་སྨྲེད་པའི་ཉན་ཆོས་ཉོན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྨྲེད་ཤེས་ནས། འཕགས་སྐྱེས་བོ་དང་ཉེ་བར་སོང་། 151

དེ་སྐྱས་ལྷ་གཅིག་དགེ་སློང་ཆོམས། མདུན་དུ་དེ་ཡིས་འདི་སྐད་གསུང་།
ས་བདག་དེ་ཡི་རང་ལས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བདག་གིས་མཐོང་། 152

བློན་པོ་མདུན་ན་འདོན་བཅས་དེ། ཞག་བདུན་ན་ནི་མེས་ཆོག་ནས།
དམྱལ་བ་མནར་མེད་ཅེས་བྱ་བ། བཟོད་དཀའ་དག་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། 153

དེ་སྐད་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། མི་བདག་མདུན་ན་འདོན་དང་བཅས།
ཆུ་ཡི་འབྲལ་འབོར་ཁང་ཁང་དུ། ཞག་བདུན་འབད་བས་གནས་བར་བྱས། 154

देवकल्पास्तमासाद्य दिव्यपद्मोत्पलाङ्किताः ।
धर्मदेशनया शास्तुस्ताः प्रापुर्विपुलं पदम् ॥ १४७ ॥

भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तं कर्मफलमभ्यधात् ।
पाणिचापल्यमेताभिः कृतं भिक्षुविडम्बने ॥ १४८ ॥

कर्मणस्तस्य पाकेन विशसे पतिताः परम् ।
मयि चित्तप्रसादेन प्राप्ताश्चैताः शुभां गतिम् ॥ १४९ ॥

इत्युक्ता भगवान् कर्मफलपाकविचिचताम् ।
भिक्षूणां तत्प्रसङ्गेन विदधे धर्मदेशनाम् ॥ १५० ॥

अचान्तरे गूढचारी राज्ञा प्रणिहितश्चरः ।
भगवच्चरितं ज्ञात्वा विरूढकमुपाययौ ॥ १५१ ॥

सोऽवदद्देव भिक्षूणां तेनेदं कथितं पुरः ।
स्वकर्मफलमासन्नं तस्य पश्यामि भूपतेः ॥ १५२ ॥

सप्ताहेनाग्निना दग्धः स पापात्मा पुरोहितः ।
अवीचिनाम्निनरके दुःसहे निपतिष्यति ॥ १५३ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा नृपतिः सपुरोहितः ।
यत्नादुवास सप्ताहं जलान्वितगृहान्तरे ॥ १५४ ॥

ཞག་བདུན་མཐུག་ཀ་སྐད་ཅིག་ལ། ཐོ་བྲང་འཁོར་དུ་སོང་བ་དེས།
མེ་ཤེལ་ཀྱི་མའི་འོད་དག་གི། སྤྱོར་བས་མེ་ནི་རབ་ཏུ་འབར། 155

འཇིག་པའི་ལྕང་གཡས་པས་ལྷུ་བུར་རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྨིན་གས་པས་དེ་ནི་སྐྱུར་བས་ངེས་པས་ཐམས་ཅད་མི་དག་གོ།
སྐྱེ་བ་ཅན་ཆོས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་དང་གཞན་ཕྱོགས་གྱི་འབར་བས་ཁེངས།
བསོད་ནམས་བསྟེན་ལ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནར་བརྟན་ཞིང་གྲུབ་བའི་ས་བཞི་བསྩལ།
156

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱས་པ་
བཞུད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་རྒྱས་པ་བཞུད་པའི་
ཡན་འདབ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།།

क्षणावशेषे सप्ताहे तस्मिन्नन्तःपुरं गते ।
सूर्य्यकान्तार्कसन्तापयोगाज्जज्वाल पावकः ॥ १५५ ॥

उद्भूतेन प्रलयसवनावर्त्तिनेवाशु[1]वेगा-
र्निर्दग्धोऽसौ धगिति शिखिना नारकं प्राप वह्निम् ।
अस्मिन् लोके ज्वलनजटिलाः पापिनां प्रेत्य रागाः
सर्व्वचैव स्थिरसुखभुवः शीतलाः पुण्यभाजाम् ॥ १५६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां विरूढकावदानं नाम एकादशः पल्लवः ॥

Chapter XII.

ཡན་འདབ་བཅུ་གཉིས་པ།

འཕྲོག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དམ་པ་བདུད་རྩིའི་བརླག་པའི་ཞལ་དང་རི་བོང་ཅན་ཟེར་དག།
སྤྲུག་བསྡུལ་ཞི་བྱེད་བདེ་བ་ཕྱག་སྐམ་ཆོགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད།
རྒྱུ་བོ་ནོམས་ནི་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་རབ་འཕྲོག་པར་བྱེད།
དམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཚོ་ནི་ནོམ་པར་བྱོས་ཤིང་དགོད་པར་བྱེད། 1

བློ་ཆེ་བྱོལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པ། སས་ཡི་སྙིང་པོར་གཟུགས་ཅན་སྙིང་།
མཐའ་དག་ས་བདག་སྙིང་པོ་ནི། ས་ཡི་བཟུ་བྱིན་བྱུང་བར་གྱུར། 2

གང་གིས་དཔུང་པ་ས་ཡིས་རྟེན། སེམས་ནི་བཟོད་པའི་རྟེན་དག་ལ།
ཁྱོ་ནི་ནོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནོམས། བསམ་པ་མཐའ་དག་ཕྱི་རོལ་བྱུར། 3

གང་གི་གཉོད་དང་དུལ་ཐོད་ཀྱིས། རེ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་།
ལག་པ་རིན་ཅེན་ཆོགས་ལ་ཡང་། རབ་གྲི་འཇིག་ལ་དམ་པར་བྱུར། 4

ནམ་ཞིག་རི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། ཉེ་བར་འཚོ་བ་ལྷུ་བ་བྱུང་།
མི་བསྟུན་གསར་དུ་མངོན་དང་བས། ཀུན་དུ་དྲེགས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་འབྲུགས། 5

द्वादशः पल्लवः ।

हारौतिकादमनावदानम् ।

दुःखं नुदन्ति सुखसम्पदमादिशन्ति
सञ्जीवयन्ति जनतां तिमिरं हरन्ति ।
सन्मानसस्य कलयन्ति विकाशहासम्
सन्तः सुधार्द्रवदनाः शशिनः कराश्च ॥ १ ॥

विम्बिसारः क्षितेः सारे पुरे राजगृहाभिधे ।
सारः समस्तभूपानामभूद्भूमिपुरन्दरः ॥ २ ॥

क्षमाधारे भुजे यस्य क्षमाधारे च चेतसि ।
वाञ्छ्यः समस्तचित्तानामाशु न्यस्तकरो जनः ॥ ३ ॥

कुर्वतस्त्यागशौर्य्याभ्यामाशायाः परिपूरणम् ।
पाणौ विमुक्तरत्नौघे सुवर्णोऽभूदसिग्रहः ॥ ४ ॥

कदाचिदभवत्तस्य विप्लवो नगरे गुरुः ।
नवाभ्युदयसञ्जातदर्पकाल इवाकुलः ॥ ५ ॥

ཐུབ་བོའི་བཞིན་བསམ་པའི་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ། མདུན་སར་ཡང་དག་བཞུགས་པ་ཀྱི།
ཐུབ་གྲུའི་ཕ་ལྟར་གྱུར་དེ་ལ། གློང་ཁྲིར་པ་ཡིས་སྐྱེ་བོས་ཞུས། 6

རྒྱལ་གཅིག་ལྷ་ཡི་མཐུ་ལྡན་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་དུལ་བ་ཡི།
སྐྱེ་བོ་དཀའ་དུ་གྱི་ལྟེན་འདི། 7

དམ་པའི་ལམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས། རབ་ཞུགས་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ལ།
ཉེ་བར་འཚོ་བ་རབ་གྱིས་འདི། ཀློང་ཁྲིར་པ་ཡིས་སྐྱེ་བོས་ཞུས། 8

རང་གི་ཚོས་ལ་ཞུགས་རང་བཞིན། ལས་དང་གྱེལ་བོ་བཟང་པོས་ཀྱང་།
སྤྱས་བར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི། གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ལྟུང་བ་མིག། 9

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དུ། སྤྲུམ་མ་བཅོས་པའི་བུ་ཚོ་རྣམས།
བྱ་བ་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་དག། མ་བསྡུམས་པ་ལས་བཞིན་དུ་འཕྱོག། 10

དེ་ཅི་མི་ཤེས་འབྱུང་པོ་འམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྱུ།
གང་གི་མཐུ་ཡིས་རིགས་དག་ཏེ། བུ་བཙུད་ཟླ་བ་ཉིད་དུ་ཟྱིད། 11

དེ་དག་ཆོག་དེས་ས་བདག་ལ། དེ་ཡི་གདུང་བ་འཕོས་པར་བྱུང་།
དམ་པའི་ཞང་དུ་ཐ་རོལ་གྱི། སྤྱག་བསྡུལ་ཞིང་ལ་ཆུ་བཞིན་འཇུག། 12

ཡན་ལག་ཀུན་ལ་ཁྲབ་བྱེད་པ། སྐྱེ་བོའི་སྤྱག་བསྡུལ་ཆེན་པོ་དེས།
དུག་གི་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་དེ། རྐང་ཅིག་སྟོང་ནི་རབ་འཁྲིམ་བྱུང་། 13

तमास्थानसमासीनं जनचिन्ताक्षतक्षणम् ।
व्यजिज्ञपत सैराजं प्रजानां जनकोपमम् ॥ ६ ॥

देव दिव्यप्रभावस्य नियतः शासनेन ते ।
जनः सदा समुद्रोऽयं मर्य्यादां नातिवर्त्तते ॥ ७ ॥

येनास्य क्षतवृत्तस्य सन्मार्गेण प्रसर्पतः ।
उपसर्गोद्गमः कस्मादकस्मादयमागतः ॥ ॥ ८ ॥

स्वधर्म्मसम्वृत्तेन हि कर्म्मणा शर्म्मणा नृणाम् ।
सुनृपे न च गुह्यानामापतन्ति विपत्तयः ॥ ९ ॥

ह्रियन्ते नः प्रवृतीनां गृहिणीनां गृहे कया ।
अपत्यानि फलानीव सत्क्रियाणामसंयमात् ॥ १० ॥

किन्तु भूतान् न विद्मस्तान् मायाच्चापि महीपते ।
यत्प्रभावेण नीयन्ते कुलानि निरपत्यताम् ॥ ११ ॥

इति तेषां गिरा भूभृदभूत् संक्रान्ततद्व्यथः ।
परं दुःखं विशत्यन्तः सतां केदारवारिवत् ॥ १२ ॥

सर्व्वाङ्गव्यापिना तेन जनदुःखेन भूयसा ।
विषेणेवाहतः सोऽभूदुद्भ्रान्तहृदयः क्षणम् ॥ १३ ॥

དེ་སྐྱེས་དགྲ་བའི་དབང་དང་ནི། སྐྱེས་བུ་མིག་པ་འདིར་ཅི་བྱ།
མི་མཆོག་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པ། རྡི་ལྟར་ཁོ་ནར་བཅོམ་པར་བྱ། 14

ཁྱོད་ཀོམས་དེ་རིང་ཉིམ་གཅིག། བང་རང་གཤེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱོས།
ཁྱོད་ཀྱི་བུ་ཚ་འཇིག་པསྐྱང་བ། བདུལ་ཞུགས་བཅས་པས་ཅིས་པར་གསམ། 15

དེ་སྐད་གྱོལ་བའི་གསུང་ཐོས་ནས། གྲོང་ཡ་ཆེན་པོ་མགུ་རྣམས་ཀྱིས།
མཆོད་པ་གསལ་བྱེད་ཐམ་མོ་དག། ཡང་དག་སྤྱན་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས། 16

ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ངེས་འཛིན་དང་། བྱམས་དང་རྗེས་སུ་ཐོས་པས་ཀྱང་།
ཁྱོད་ལ་བསམ་པ་ནོམ་པ་ཁོ་ན། བདག་ཅག་དེ་ངེ་བ་མེད། 17

ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མི་རྟོག་ཅིང་། ཡིད་དུ་འོང་བས་རབ་གཟིགས་པ།
འདི་ཉིད་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་གི། འཆི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་འདག་བའོ། 18

ཅི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱང་འདི་དག། བདུད་རྩི་དག་དང་མཆྱངས་ཤིང་དག་འ།
གཏད་ཅིག་ངེས་འབྱུག་བྱེད་འཇམ་ཞིང་མཉེན། ངེད་ཀྱིས་ཅི་དང་ཅི་མི་སྨྲའོ། 19

མཁས་ཤིང་བྱས་ཤེས་སྨིང་རྗེའི་གཏེར། མཐོང་བ་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ།
སྐྱེ་བོ་ལེགས་པའི་རྩེ་བོ་ཉིད། སྣལ་བ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་གཙོ། 20

དམ་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་དམ་པ་ནོམས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིས་བདུད་རྩི་དག་པས་ཀྱང་།
ཤིན་དུ་མཉེས་པ་ཤིན་ཆོག་ནི་ལྟ་པ་བས་ཀྱང་མཉན་འོས་སྡོན་ཟིའི་འོད་ཆོགས་པས།
སྤྱོད་པའི་ཀུན་དགའི་ཆོགས་སྡེར་གཞན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིད་ནི་མེ་དོག་པས་ཀྱང་འཇམ།
སྐྱེ་བོ་ལེགས་པ་ཁ་རི་ཙན་དག་པས་ཀྱང་ཡོངས་གཅོག་ཏུ་བླྱག་པར་བྱེད། 21

सोऽब्रवीत् किं करोम्यचाभुजाधीने विपौरुषे ।
कथं नाम प्रवर्त्तन्ते दुर्लक्ष्येषु प्रतिक्रिया ॥ १४ ॥

दिनमेकं व्रजन्त्वद्य भवन्तो निजमास्पदम् ।
सव्रतश्चिन्तयाम्येव रक्षां वः प्रसवक्षये ॥ १५ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा हृष्टाः पौरमहत्तमाः ।
जगदुस्तं समावर्ज्य पूजाव्यञ्जनमञ्जसम् ॥ १६ ॥

देव त्वदवधानेन प्रणयाकर्णनेन च ।
त्वयि विन्यस्तचिन्तानां नास्माकमधुना श्रमः ॥ १७ ॥

अनुद्वतमुदारञ्च त्वत्प्रसादावलोकनम् ।
इदमेव जनस्यास्य जीवितानीव वर्षति ॥ १८ ॥

किं पुनः प्रियमेतत्ते पीयूषसदृशं वचः ।
तापापहं मृदु स्वादु किं किं न विदधाति नः ॥ १९ ॥

क्षतौ क्षतघ्नः कारुण्यनिधिः सुलभदर्शनः ।
लभ्यते भाग्यभाग्येन सौजन्यसरलः प्रभुः ॥ २० ॥

पीयूषादतिपेशलः परिचयः श्राव्यं वचः पञ्चम-
माचारः शरदिन्दुवृन्दमहसोऽप्यानन्दसन्दोहदः ।
सच्चित्ते वसतां सतां किमपरं पुष्यान्मनः कोमलम्
सौजन्यं हरिचन्दनादपि परं सन्तापनिर्व्वापणम् ॥ २१ ॥

ཅེས་བརྗོད་དེག་དང་ལྡན་དེ་ལ། ཕྱག་འཚལ་དེ་ཡི་ཨོན་ཏན་ཀྀ་ཀི།
ཡིད་འོང་མེ་དོག་འཕྲེང་བ་དག། ཕྱོགས་སུ་འགྲམས་ཤིང་གྲོང་པ་སོང་། 22

གྲོལ་པོ་ཡིས་ཀུང་གྲོང་ཁྱེར་དུ། འབྱུང་པོ་མཆོད་པའི་ཚོ་གའི་དོམ།
བྱས་ནས་ཞི་དང་ཤིས་པ་ཡི། ཆོགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་བཀུལ་ཞུགས་བྱས། 23

འཕྲོག་མ་ཞེས་པའི་གཅོད་སྨིག་མོ། གྲོང་ཁྱེར་གཅས་པའི་བྱིས་པ་ཧོར་ཅན།
འཕྲོག་ཅེས་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་དག་གིས། བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་ཕོགས་ཤེས་པར་བྱུང། 24

དེ་ནས་ཁ་བདག་བློག་དང་བཅས། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེ་བོས་སྐྱབ་ཅིག་ཏུ།
ཀ་ལན་དུ་ཀའི་གཅས་ཞེས་པ། འདུང་པོ་མཆོད་པའི་ཚོ་གས་བཞུགས་པ། 25

སྐྱག་བསྟལ་རིམ་གྱིས་གཏུངས་དག། བསྟེན་པ་ཀུན་གྱི་མི་ཚའི་སྐྱེ།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་བཅོམ་སྡེའ་འདས། སྐྱོན་ཧོམས་ཞི་བསྐད་པ་རྣམ་སོང་། 26

མཁྱོང་བ་དག་འགྲེལ་ཏེ་མི་བདག་གིས། རིང་ནས་མཁྱོང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
མདུན་དུ་འཁོད་ནས་དེ་ལ་ཞི། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཡི་སྐྱག་བསྟལ་སྐྱེས། 27

གྲོང་ཁྱེར་པ་ཡི་བགྱིད་དག་ཏི། ཉམས་པ་མཐྱེ་ནས་སྐྱོང་རྗེའི་གཏེར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་རྒྱང་སྐུད་བར་ཞེ། ཁྱག་ཧོམ་ཞི་གཡོ་བ་མེད་ཉིད་འཇིག། 28

འགྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བདག་དང་། བཅས་པས་བསྐུལ་ནས་འགྲོ་བའི་གཉེན།
དེ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཆོས་གོས་བརྒྱང། གཞོན་སྐྱེས་མོ་ཡི་ཁང་བར་གཤེགས། 29

इत्युक्ता प्रययुः पौरास्तं प्रणम्य प्रसादिनम्।
किरन्तस्तद्गुणोदारामाशाकुसुममालिकाम्॥ २२॥

राजापि नगरे कृत्वा भूतपूजाविधिक्रमम्।
शान्तिस्वस्तिकसम्भारञ्चकार नियतव्रतः॥ २३॥

यक्षी हारीतिका नाम बालकान् पुरवासिनी।
हरतीति स शुश्राव पुरदेवतयोदितम्॥ २४॥

ततः पौरजनैः सार्द्धं सामात्यः पृथिवीपतिः।
कलन्दकनिवासाख्ये स्थितं वेणुवनाश्रमे॥ २५॥

भगवन्तं ययौ द्रष्टुं सुगतं दोषशान्तये।
सर्व्वदुःखज्वरायासजुषामकटुकौषधम्॥ २६॥

तं दृष्ट्वा नृपतिर्दूरात् प्रणम्य प्रियदर्शनम्।
उपविश्याग्रतस्तस्मै पौरदुःखं न्यवेदयत्॥ २७॥

भगवानपि विज्ञाय पौराणां सन्ततिक्षयम्।
चिन्तानिश्चञ्चलः क्षिप्रमुवाच करुणानिधिः॥ २८॥

स विसृज्य जगद्बन्धुः सन्नृपं पौरमण्डलम्।
पाचचीवरमादाय ययौ यक्षौनिकेतनम्॥ २९॥

དེ་ཡིས་དབེན་པ་དེ་ཡི་ནི། ཁྱིམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་བྱོལ་བས་བྱོན།
དགའ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཡི་བྱ། གཅིག་ནི་སྐྱང་བ་མིན་པར་མཛད། 30

བཅོམ་ལྡན་གལ་ཏེགས་ནས་གཙོད་སྤྱིན་མོ། རྒྱུར་བར་རང་ཁྱིམ་འཇོམས་པ་ཡིས།
རབ་མང་བྱ་ལས་དགའ་བའི་བྱ། དགའ་བྱེད་དག་ནི་མཐོང་མ་བྱུང། 31

དེ་ནི་འཆོལ་ཞིང་རྣོངས་བཅས་པས། དུས་མ་བཟུང་སྡིང་བ་བཞིག།
འཇིག་རྟེན་དང་ནི་ནགས་ནོམས་ཀྱང་། རིངས་པ་རབ་འབྲལ་དེ་ཡིས་བསྐོར། 32

ཀྱེ་ཏུད་དགའ་བྱེད་ཀྱེ་ཏུད་བྱ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་ནི་མཐོང་ན།
ཞེས་པ ཆེ་བར་རབ་སྨོགས་ཤིང་། དེ་ནི་མ་ལུས་ཐོང་ས་སོང་། 33

དེ་ཡིས་ཐོབ་གས་ཀྱིན་མཁྱོགས་བཅོལ་ནས། བྱ་ནི་མཐོང་རེ་མེད་པ་ཡི།
རྒྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་རི་དང་བླིང་། གྱེ་མཆོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགའ་ཏུ་སོང་། 34

མི་ཡིས་ལས་འདས་ནས་ནི། འཇིགས་སུ་རྟང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་།
མཐོ་རིས་ཐོབ་གས་ནི་མ་ལུས་པ། གཞན་ཡས་བང་དང་སྐྱེད་ཚལ་གནས། 35

འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དུའང་། ངན་ཞིང་གང་དུའང་ངན་མི་གསོ།
ཐོབ་གས་ནི་འཆོལ་ཞིང་རྣོངས་བཅོང་ཤེ། དེ་ནི་མཐོང་ཐོས་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་ངོ། 36

དེ་ནས་ལུས་ངག་ཆོག་གིས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་རྣོངས་ཤེ།
བཅོམ་ལྡན་སྐུའམ་སྐུ་འོས་པ་ལ། འབྲལ་བས་གཟིར་བ་སྐུའམ་སྐུ་སོང་། 37

तया विरहितम्प्राप्य तद्गृहं भगवान् जिनः ।
प्रियङ्करारव्यं तत्पुत्रं निनायैकमदर्शनम् ॥ ३० ॥

यातै भगवति क्षिप्रं यक्षी स्वगृहमागता ।
प्रभूतपुत्रा नापश्यत् प्रियं पुत्रं प्रियङ्करम् ॥ ३१ ॥

तमौक्षमाणा विवशा हृतवत्सेव धेनुका ।
बभ्राम संभ्रमोद्भ्रान्ता सा जनेषु वनेषु च ॥ ३२ ॥

हा प्रियङ्कर हा पुत्र क्व नु पश्यामि ते मुखम् ।
इति प्रलापिनी तारं निःशेषाः सा ययौ दिशः ॥ ३३ ॥

सा विचित्याशु सर्व्वाशा निराशा पुत्रदर्शने ।
क्रोशन्ती पर्व्वतद्वीपं समुद्रवलयं ययौ ॥ ३४ ॥

मर्त्यभूमिमतिक्रम्य घोरेषु नगरेषु सा ।
स्वर्गोद्देशेषशेषेषु विमानोद्यानशालिषु ॥ ३५ ॥

श्रान्ता क्वचिन्न विश्रान्ता यक्षिणी प्राणिघातिनी ।
पुत्रमन्विष्य नापश्यल्लोकपालपुरेषु च ॥ ३६ ॥

कुबेरस्याथ वचसा गत्वा च सुगताश्रमम् ।
भगवन्तं वियोगार्त्ता शरण्यं शरणं ययौ ॥ ३७ ॥

དེད་ནི་དེ་ཡིས་དང་སྦྱོད་མཐའ། ངེས་པར་བ་ཤད་པ་དེས གཟའ་ཞེས།
ཆུང་ཟུད་འཇུ་མ་བྱི་དཀར་བའི་མཆུས། མུ ངན་ཅན་མ་དེད་བཀའ་སྩལ། 38

འཕྲོག་མ་ཁྱོད་ལ་བྱ་དག་ནི། ཀྱེ་མ་བགྱི་ལྟས་བྱེད་ཅི་ཞེས།
གཅིག་ཏིད་ཁོ་ན་སྙོད་པ་ལ། འདི་སྐྱེད་བྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅི། 39

ཞེས་དེས་བཀའ་སྩལ་སྡུག་བསྔལ་བྱིས། ཅོགས་པ་གཅོད་སྐྱེ་མོངས་ཐོངས་སྤྲུལ།
བྱ་འབྱམ་ཟོད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱ་གཅིག་བརྒྱ་པ་ཟོངས་སུ་འབྱོད། 40

བྱ་ལས་མཆོག་དག་འགེགས་ན་མེད། བྱ་ཆགས་དུག་གིས་གཀྱང་བ་ཡི།
དེ་བརྒྱ་ལས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ཅི། བྱ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་ཤེས། 41

ཀྱེ་མེད་ངེས་པར་གདམས་པ་ཡི། བྱ་ཡིས་དག་ཏུ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིད།
མ་ཚང་རིད་དང་དྲི་མ་ཅན། སྤུ་ཡི་བྱ་ཀི་ཟླ་མི་མཚུངས། 42

དེ་སྐད་གཅོད་སྐྱེ་ཆུང་མའི་ཚེག། མཉེས་གཤིན་གྱིས་འབྲུགས་གསའ་གྱུང་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་པོ་ལ་བརྟེ་བས། འཇུ་མ་བཅས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། 43

ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཀི་མང་པོ་ལས། ཁྱོད་ཉག་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡང་འདི།
བྱ་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕྲོག་ས་ཝའི་གཉེན་ཤེས་ཅི་ཞེས། 44

དཀ་ཉ་ཁྱིམ་ཏུ་མ་མཐོང་བར། ཁྱོད་ཉུགས་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་བྱ།
བྱ་ཡི་མས་ཀྱང་སྐྱ་མོ་ཡིས། རི་དགས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བཤེས་སྐྱེས། 45

तया तद्दुःखवृत्तान्तं स निशम्य निवेदितम् ।
तामवोचत शोचन्तीं किञ्चित् स्मितसिताधरः ॥ ३८ ॥

हारीति तव पुत्राणां सन्ति पञ्चशतान्यहो ।
इति तेनोक्तमाकर्ण्य यक्षी दुःखक्षतावदत् ॥ ३९ ॥

पुत्रलक्षेऽपि भगवन् सह्या नैकसुतक्षतिः ।
पुत्रात् प्रियतरं नान्यत् किं दुःखं तत्क्षयात् परम् ॥ ४० ॥

पुत्रवानेव जानाति पुत्रस्नेहविषव्यथाम् ।
सहजैव सुतप्रीतिरकारणनिबन्धना ॥ ४१ ॥

* * *

मलिनो विकलः क्षीणः कस्य नेन्दुसमः सुतः ॥ ४२ ॥

इति यक्षवधूवाक्यं श्रुत्वा वात्सल्यविह्वलम् ।
भूतानुकम्पी भगवान् सस्मितस्तामभाषत ॥ ४३ ॥

शोकोऽयं बहुपुत्राया यद्येकविरहे तव ।
हृते त्वयैकवत्सानां पुत्रैके किदृशी व्यथा ॥ ४४ ॥

त्वं प्रविश्य सदा गेहं स्त्रीणां पुत्रमलक्षिता ।
अत्रास पुत्रमातापि व्याघ्रीव मृगशावकान् ॥ ४५ ॥

རང་གི་ལུས་ལ་གང་གང་གི། རླུང་བསྡུལ་ཏེར་སྦྱོང་ཉིད་བབྱུང་བ།
རྒྱ་ངན་ཉམས་སྐྱོང་ནམ་མཁའ་བས་ཀ། དེ་ནི་གཉེན་ལ་བྱ་བ་མིན། 46

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི། བསྟན་པའི་གསུམ་གལ་ཏེ་བྱོར།
འཇིག་ཅིང་འཆོ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ། དགའ་བའི་བྱ་དེ་བྱོང་ཀྱིས་འཕོབ། 47

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་བྱིས་པ་ཡང་ལྷུལ། དེ་ཡིས་བསྟན་གཉེན་བཟློང་དེ་ནས།
འཆོ་བ་སྐྱངས་ལས་དགའ་བྱེད་བྱ། དེ་ཡིས་བྱིན་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་གྱུར། 48

དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་སྡུ་མ་ཡི། སྤྱོད་མཐའ་ལས་ཀྱི་རྣམས་ཤིང་།
དགེ་སློང་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྤྱོད་པའི་མཐའ་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། 49

སྤྱོན་ཆོ་གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཉིད་དུ། གྲོང་པ་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ཅན།
རི་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འགྲོ་ཞིང་། གང་དང་རོལ་མོས་ནོམ་པར་རྟེ། 50

དེ་ནས་ལམ་དིར་བ་རྣོ་ཡི། མཛོས་ན་སྡུ་ཞིག་ཏུ་གྱིས་ཤིང་།
རི་དགས་མིག་ལྷག་དང་བ་དག། ཁྱིར་ནས་འཆོང་དུ་ཡང་དག་འོངས། 51

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤང་བོའི་འགྲོས། མངལ་ཀྲུང་ལེ་ལོང་བགྲོད་ལྷག་མ།
དེ་ཡི་དམ་བྱས་ཉེར་བགྲོད་ཅིང་། ཚགས་བཅས་དེ་དག་ནོམས་ལ་བལྟས། 52

ནགས་ཀྱི་རི་དགས་ལྟར་མཛོས་ན། ཡིད་འོང་ན དེའི་ལྟ་ཚུལ་ནི།
མངོན་འདོད་ན་བསྒྲིབས་བརྒྱ་པ་དེས། དེ་དག་ནོམས་ཀྱང་སྒྲིད་ལྷག་གྱུར། 53

येन येन स्वदेहस्य दुःखं यात्युपभोगताम् ।
न तत् परस्य कुर्व्वीत समानोऽनुभवः शुचाम् ॥ ४६ ॥

त्वं बुद्धधर्म्मसङ्घानां चौणि शिक्षापदानि चेत् ।
गृह्णासि हिंसाविमुखी तत्प्राप्नोषि प्रियं सुतम् ॥ ४७ ॥

इत्युक्ता सा भगवता प्राप्तशिक्षापदा ततः ।
हिंसाविरामात् तङ्गत्वा पुत्रं प्राप प्रियङ्करम् ॥ ४८ ॥

तस्याः प्राग्जन्मवृत्तान्तं तस्याः कर्म्मफलान्वयम् ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तद्वृत्तान्तमभाषत ॥ ४९ ॥

पुरास्मिन्नेव नगरे पौराः केऽप्युपभोगिनः ।
पर्व्वतोद्यानमालायां विजह्रुः नर्त्तनादिना ॥ ५० ॥

अथ तेन पथा कापि गोपकान्ता घनस्तनी ।
मथितं पण्यमादाय हरिणाक्षी समाययौ ॥ ५१ ॥

गर्भभाराल्सगतिः प्रत्युप्ता गजगामिनी ।
सा शनैरुपसर्पन्ती सस्पृहन्तान् व्यलोकयत् ॥ ५२ ॥

तस्या वनमृगीमुग्धैरवदग्धा विलोकनैः ।
असम्वृत्ता विलासाद्यैस्तेऽपि सोत्कण्ठतां ययुः ॥ ५३ ॥

འདོད་པས་མྱོས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། ངང་ཚུལ་འཕྲལ་ལ་ཉམས་པ་དག།
མ་རིག་བག་མེད་མ་དེ་ཧི། དེ་དག་ཧོམས་ཀྱིས་དེར་དོན་གཉེར། 54

དེ་ནས་དེ་དག་རབ་སོང་ཆོ། ཚགས་པས་ངལ་ནས་དེ་ཡི མངལ།
བྲོས་པས དཔང་ཐོར་གྱུར་པ་བཞིན། བརྟན་པ་དང་ཧི་སྐྱེ་ཅིག་སྐྱེང་། 55

སྐྲབས་དེར་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ལམ་དེ་ནས་ཧི་རང་སངས་གྱིས།
ལྷས་དང་མེམས་ཧི་རབ་དང་བ། ལེགས་པར་འོང་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་། 56

དར་བའི་རིག་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡི། ཇ་མྲ་ལྦུ་བཀྱེ་དེ་ཡིས་ཧི།
རིང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཧོམ་བདུད་ནས། ཡིད་ཉིད ཀྱིས་ཧི་དེ་ལ་ཕྱལ། 57

བསོད་ནམས་དེ་ལས་གཉེད་སྨིན་རིགས། རྒྱུ་འཕྲལ་ལྷན འདིར་དཀྲ་སྐྱེས།
ཇ་མྲ་ཕྱལ་བས་འདི་ལ་བྱ། རྒྱལ་བཀྱེ་དག་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། 58

ངང་ཚུལ་བརྗེད་ནས་བདག་པོ་དག། བཀང་བས་འཆོ་བ་ལྷག་བྱུང་སྟོན།
རང་སངས་ཀྱིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས། དེ་ཡིས་བསྟན་གཞི་དེ་རིང་ཐོབ། 59

དེ་སྐད་དེར་ཧི་གཉེད་སྨིན་མ་ཡིས་ལས་ཀྱི་བྱུང་ཚེ་ཡང་།
ཧོམ མང་ཧོམ་སྨིན་ཧོམ་པར་བཀྲ་བ་དག་ཧི་བཀའ་སྩལ་ནས།
སྐྱེ་བོ་ཧོམས་ཀྱི་སྨིད་པའི་མཆོ་ལ་དག་ཧི་རྨམ་སྨིགས་མཛད། 60

ཅེས་པ་དག་གི་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་འཕྲོག་མའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ལམ་
འདབ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།

सा तैर्निमन्त्रिता तच मदनश्रीवतां गता ।
हारितं सहसा शीलं न विवेद प्रमादिनी ॥ ५४ ॥

ततस्तेषु प्रयातेषु तदा तस्या रतिश्रमात् ।
पपात सह धैर्य्येण गर्भः कोपादिवारुणः ॥ ५५ ॥

अचान्तरे समायातं तत्पुण्यैस्तेन वर्त्मना ।
प्रत्येकबुद्धं साद्राक्षीत् कायचित्तप्रसादनम् ॥ ५६ ॥

सास्मै मथितमूल्याप्तमाम्राणां शतपञ्चकम् ।
दूरात् प्रणामविनता मनसैव न्यवेदयत् ॥ ५७ ॥

ततः पुण्यर्द्धिमत्यस्मिन् जाता यक्षकुलेऽधुना ।
जातमाम्रार्पणेनास्याः पुत्राणां शतपञ्चकम् ॥ ५८ ॥

हिंसावती पापत्यागात् शीलविस्मरणात् परम् ।
प्रत्येकबुद्धप्रणतेः प्राप्तशिक्षापदाद्य सा ॥ ५९ ॥

इति विविधविपाकं कर्म्मतन्त्रं विचित्रं
किमपि स कथयित्वा तच यक्षाङ्गनायाः ।
कलितकुशलसेतुः सम्भवाब्धौ जनाना-
मक्षत सुकृतचित्तं सर्व्वलोकस्य शास्ता ॥ ६० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हारीतिकादमनावदानं नाम द्वादशः पल्लवः ॥

Chapter XIII.

ཡལ་འདབ་བཏུ་གསུམ་པ།

ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཤད་པ་ནི།

གང་ཞིག་རྟོག་པའི་ལམ་དུའང་གྱུ་བ་ཉིད་མིན་མོད་བྱང་རུབ་དུའང་སྣང་།
སྨིའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གང་དང་འགྲོགས་མིན་གང་ལ་ཡོངས་འདྲིས་སྤྲོས་ཆད་མེད་པའི་ཕིར།
གང་ལ་མི་རྟོགས་ཆོག་ཅི་མི་སྣང་ཉིད་དང་གང་ཞིག་ཏུ་མིག་གི་མགྲོན།
གྱུ་མེད་སྐྱེ་བའི་མཐུ་ནི་འབྱོར་པ་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་མིན་པ་དེ་ལ་བསྟོད། 1

གྲོང་ཁྱེར་གྱུལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་ལ། སངས་གཏུག་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོ་ཡིས།
འོད་མའི་ཚལ་ཆ་བཞུགས་པ་ཡི། གྱུལ་བ་མཆོད་པ་མཐོང་བྱུང་ནས། 2

རྣོངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ང་གྱུལ་ཅན། ཕྱག་དོག་དུག་གིས་དབང་གཞུངས་པས།
དེ་ཡི ཁྱུད་འཕགས་མ་བཟོད་དེ། ཀོའུ་ཤི་ཀས་སྐྱང་བ་བཞིན། 3

ནུབ་མོར་བྱུང་བའི་མཐུ་རིབ་ཆོགས། དྲི་མ་ཅན་གི་ཤར་ཆ་ནས།
འཆར་བར་དོག་དུ་ཉིན་བར་ལ། རང་ཉམས་བྱ་སྨད་འགྲན་པར་བྱེད། 4

གནག་ལས་བྱ་དང་ཡང་དག་གྱུལ། མི་ཕམ་ཉོག་ཅན་དེ་བཞིན་དུ།
ཇོགས་བྱེད་གཉིན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས། རྣོངས་པ་ཟད་བྱེད་གཉེན་དག་ཀྱང་། 5

चयोदशः पल्लवः ।

प्रातिहार्य्यावदानम् ।

यः सङ्कल्पपथा सदैव चरति प्रोज्जृम्भमाणाद्भुतं
स्वप्नैर्यस्य न सङ्गतिः परिचयो यस्मिन्नपूर्व्वक्रमः ।
वाणी मौनवती च यच्च हि दृणां यः श्रोचनेचातिथि-
स्तं निर्व्याजजनप्रभावविभवं मानैरमेयं नुमः ॥ १ ॥

पुरे राजगृहाभिख्ये विम्बिसारेण भूभुजा ।
पूज्यमानं जिनं दृष्ट्वा स्थितं वेणुवनाश्रमे ॥ २ ॥

मात्सर्य्यविषसन्तप्ता मूर्खाः सर्व्वज्ञमानिनः ।
न सेहिरे तदुत्कर्षं प्रकाशमिव कौशिकाः ॥ ३ ॥

मलिनैः स्वविनाशाय परभागेादितैः सदा ।
क्रियते वासरस्पर्द्धा शार्व्वरैस्तिमिरोत्करैः ॥ ४ ॥

मस्करी सञ्जयी वैरैरजितः ककुदस्तथा ।
पूरणज्ञातिपुचाद्या मूर्खाः क्षपणकाः परे ॥ ५ ॥

བདུད་ཀྱི་ཐུལ་མས་མོང་བྱས་ཅིང་། འཁྲུག་འདོད་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཀྱིས་ནི།
དུ་བས་བཞིན་དུ་སྐུལ་གཏིབས་པས། མི་བདག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ནས་སྐྱས། 6

ནགས་ན་འདུག་པའི་དགེ་སྦྱོང་གང་། འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ངམ་ཟུལ་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དང་འདྲ་མོད་ཀྱི། ཐུགས་རྗེ་ཆུང་ཞིང་ཁོང་ཁྲོ་བས། 7

ཐུགས་རྗེ་ཐུལ་མཐུ་ལས་གང་ཅུང་ཟད། སྐྱེ་བོ་མཐུ་བར་དབུ་སྐྱེལ་བ།
ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མཐོང་གྱུར་པ། དེ་དག་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་སུ་བརྗོད། 8

ཟུལ་པོ་བདག་ཅག་ཐམས་འདི་ཅི་ཞེས། མདུན་སར་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ཡི།
ཤས་པ་གང་ལ་ཡོད་བྱུར་དེ། འགྲོ་བ་གསུམ་དུ་མཆོད་འོས་འབྱུར། 9

ཞེས་པ་དེ་དག་ཆོག་ཤེས་ནས། མིང་བདག་དེ་བྲག་ས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
ཐུགས་པ་ཁྱེད་བསམ་འདི་ཅི་ཞེའི། འཕྲོ་བོ་རི་ལ་འཇོག་སར་འདོད། 10

འདི་ནི་རིགས་མིན་ཕྱེ་མ་ལེབ། ཧོར་ཀྱིས་མི་ཁ་འབྲག་ནས་ཅི།
འདི་ནི་སྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཡང་། སྐྱེ་ན་བདག་གིས་གྲོང་ལས་འབྱིན། 11

ཟུལ་པོ་ཡོན་དུན་ཤེས་པ་ཡིས། དེ་སྐད་སྨྲོ་ཞིང་བཤད་པས་ཀ།
མི་བསྲུན་དེ་དག་མཁའ་ལ་བཞིན། རྟེན་མེད་པར་ནི་སོང་བྱུར། 12

མི་བདག་གཟུགས་ཅན་སྣོང་པོ་འདི། རྣོངས་ལས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བྱུར་པས།
ཤ་སྐྱོང་གཞན་དག་འགྲོ་བྱ་ཞེས། དེ་དག་ཧོམས་ཀྱིས་བཟམས་པར་བྱུར། 13

जचुर्नृपतिमभ्येत्य मारमायाविमोहिताः ।
संघर्षद्वेषदोषेण धूमेनेवान्धकारिताः ॥ ६ ॥

एष सर्व्वज्ञतामानी वने यः श्रमणः स्थितः ।
ऋद्धिप्रभावो भवता तस्यास्माकञ्च दृश्यताम् ॥ ७ ॥

ऋद्धिप्रभावाद्यत् किञ्चित् जनव्यावर्जनोर्জ্জितम् ।
दर्श्यते महदाश्चर्य्यं प्रातिहार्य्यं तदुच्यते ॥ ८ ॥

शक्तिः संसदि यस्यास्ति प्रतिहार्य्यस्य दर्शने ।
अस्माकं तस्य वा राजन् पूजाः सन्तु जगत्त्रये ॥ ९ ॥

इति तेषां वचः श्रुत्वा तद्दर्पविमुखो नृपः ।
उवाच वाञ्छा केयं वः पङ्गूनां गिरिलङ्घने ॥ १० ॥

असमञ्जसमेवैतत् का स्पर्द्धाग्नेः पतङ्गकैः ।
नैतदाच्यं पुनर्वादी मया निष्कास्यते पुरात् ॥ ११ ॥

इति राज्ञा गुणज्ञेन प्रत्याख्यातोद्यमाः खलाः ।
प्रययुस्ते निरालम्बे लम्बमाना इवाम्बरे ॥ १२ ॥

विम्बिसारो नरपतिर्मूर्खतापक्षपातवान् ।
अन्यं व्रजामो भूपालमिति ते समचिन्तयन् ॥ १३ ॥

སྐབས་དེར་བཅོམ་ལྡན་མཉན་ཡོད་ཀྱི། གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་གྲོམ་བྱེད་ཚལ།
ཀུན་དགའ་ར་བར་བྱོན་པར་གྱུར། ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཏུ་དེ་དག་སོང་། 14

དེ་དག་དེར་ཕྱིན་ཀོ་ས་ལའི། ས་ཡི་བདག་པོ་ས་གྲོལ་ལ།
ཆོ་འཕྲུལ་མོད་བྱང་འབྱན་པ་ན། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དེ་ལ་བརྟེན། 15

ཡོན་དགའ་ཁྱད་ཤེས་མི་བདག་ནི། དེ་དག་ཟེགས་པ་གཞོམ་འདོད་པས།
ཐུགས་འཕྲུལ་ལྟ་བར་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཏུང་ཏུ་སོང་། 16

མངོན་ཏུ་ཕྱིན་དེ་ཏུལ་བ་ཡིས། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རབ་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་སྐུ་སྲེགས་རྣམས་ཀྱི་ནི། བསམས་པ་ཅི་བོ་རྣམ་འགྱུར་མིད། 17

ཐུགས་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ཉེ་སྤྱོད་གྱིས། ཁྱེད་ཀྱི་མཐུ་ནི་བསྟེ་བར་འདོད།
དེ་དག་རང་གི་ཡོན་བསྟན་ཕྱིར། བདག་ཅག་ནོ་བ་འོན་པར་བྱེད། 18

གཅོ་བོ་དམ་པ་མཁྱེ་བ་ཡིས། རང་གི་གཟི་བརྗིད་རབ་གསལ་མཛོད།
སྐུ་སྲེགས་ཞེས་པ་མ་ལྷུས་པའི། སྐུན་པ་བརླག་པར་རབ་ཏུ་ཕྱོང་། 19

དེ་སྐད་བྱོལ་པོའི་ཚོག་ཡོས་ནས། བསམས་པ་ཆེན་པོ་ནོམ་འབྱུང་མེད།
འབྲན་གཞེད་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར་བཀའ་སྩལ། 20

བྱོལ་པོ་གཞན་དག་ཉིར་གཞོམ་དང་། རྩོད་དང་བྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མིན།
ནོམ་དབེན་བྱོལ་ཏུ་འོས་པ་ཡང་། ཡོན་ཏན་འདི་ནི་གཟུང་བར་བྱ། 21

अचान्तरे भगवति श्रावस्तीमभितः पुरीम् ।
प्राप्ते जेतवनारामं दिगन्तानेव ते ययुः ॥ १४ ॥

ते प्रसेनजितं तच प्राप्य कोशलभूपतिम् ।
प्रातिहार्य्यकृतस्पर्द्धां तामेवास्मै न्यवेदयन् ॥ १५ ॥

गुणान्तरज्ञो नृपतिस्तेषां दर्पक्षयेच्छया ।
ऋद्धिसन्दर्शनोत्साहाद् ययौ भगवतोऽन्तिकम् ॥ १६ ॥

स समभ्येत्य विनयात् प्रणिपत्य तमब्रवीत् ।
भगवन् दर्पदलनं तीर्थ्यानां कर्तुमर्हसि ॥ १७ ॥

ऋद्धिस्पर्द्धानुबन्धेन त्वत्प्रभावदिदृक्षया ।
स्वगुणश्लाघयास्माकं तैः कर्णौ वधिरीकृतौ ॥ १८ ॥

प्रकाशय निजं तेजः सज्जनावर्जनं विभो ।
तीर्थ्याभिधानामखिलं प्रयातु प्रलयं तमः ॥ १९ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा निर्विकारो महाशयः ।
भगवान् विरतामर्षः सहर्षस्तमभाषत ॥ २० ॥

राजन्नान्योपमर्द्दाय विवादाय मदाय वा ।
विवेकाभरणार्होऽयं क्रियते गुणसंग्रहः ॥ २१ ॥

འགྲན་པའི་ཀུ་ཡིས་རབ་བསྒྲུབས་གང་། ཕ་རོལ་བསྟུགས་འཕྲོག་ཨོན་ཏན་ཏེ།
ཕྱ་དོག་དག་གི་དྲི་མ་ཅན། ཆོམ་རྐུང་ཨོན་ཏན་བཞེ་དེས་ཅི། 22

གང་ཞིག་རང་གི་ཨོན་ཏན་བྱིས། གཞན་གྱི་ཨོན་ཏན་སྨིག་བྱེད་པ།
བསྟུགས་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དེས། རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཨོན་ཏན་ཅི། 23

ཨོན་ཏན་དམ་པ་ཨོངས་བརྙེག་ཉིད། མཆོག་དུ་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
གང་ཕྱིར་དག་པ་སྣང་ལ་ནི། གཞན་བའི་མཐོ་འཚམས་རིགས་པ་མིན། 24

གང་ཞིག་ཨོན་ཏན་ལྡན་ལྟས། གཞན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
ལག་ན་མར་མེ་ཐོགས་དེ་དེའི། རྒྱལ་ཀྱི་གྲིབ་མས་རྒྱུན་པར་བྱེད། 25

དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཀུན་མཁྱེན། བདག་གིས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་རིག།
ཕ་རོལ་མངོན་ཁྲངས་ཟིལ་གནོན་པར། རྟུལ་བ་བཀྲ་བས་རང་ཟིལ་གནོན། 26

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། རབ་ཞི་མངོན་པར་བཞེད་ཐོས་ཀས།
བྱང་ཆོག་ངོས་ཅོ་མཆོར་བསྟན་པ་ལ། མཆོག་དུ་མངོན་པར་ཞུ་བ་བྱས། 27

དེ་ནས་ཆོགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་བྱིས། ཞལ་བཞེས་མཛད་པས་མི་ཡི་བདག།
མགུ་བས་ཞལ་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་དུས་བསྟབ་སྟེ། བྱང་ཁོའི་ཐོ་བྲང་སོང་བར་བྱུང། 28

སྐབས་དེར་ས་ཡི་བདག་ཁོ་ཡིས། མ་གཅིག་མིན་པའི་སྐུལ་བྲིག།
ཐོ་བྲང་འཁོར་དང་ཉེ་བ་ཡིས། ཁང་བཟང་གཞི་ཡི་ལས་ནས་བྱོས། 29

मात्सर्य्यमलिनैः किन्तैर्विचारविगुणैर्गुणैः ।
ये हरन्ति परोत्कर्षं स्वर्ङाबन्धप्रसारिताः ॥ २२ ॥

गुणाच्छादनमन्यस्य स्वगुणेन करोति यः ।
धर्म्मस्तेनाप्रशस्तेन स्वयमेव निघातितः ॥ २३ ॥

सद्गुणानां परीक्षैव परवैलक्ष्यकारिणी ।
उचिता न हि शुद्धानां तुलारोहविड़म्बना ॥ २४ ॥

गुणवानपि नायाति यः परेषु प्रसन्नताम् ।
स दीपहस्तस्तत्पाचच्छायया मलिनीकृतः ॥ २५ ॥

लोके त एव सर्व्वज्ञा विद्मः किमधिकं वयम् ।
पराभिमानाभिभवप्रागल्भ्यं स्वपराभवः ॥ २६ ॥

इति श्रुत्वा भगवतः प्रशमाभिमतं वचः ।
मृशमर्भ्यर्त्यनां राजा चकाराश्चर्य्यदर्शने ॥ २७ ॥

ततः क्षक्षात् भगवता कृताभ्युपगमो नृपः ।
राजधानीं ययौ हृष्टः सप्ताहावधिसम्विदा ॥ २८ ॥

अस्मिन्नवसरे भ्राता भूमिभर्त्तुरसोदरः ।
चचारान्तःपुरोपान्ते प्रासादतलवर्त्मना ॥ २९ ॥

ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། ཏྱོལ་པོའི་བཅུད་མོའི་ཟླ་ཤས་འཕོས།
རྡེ་དགའ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་དེའི། ཕྱག་པར་མེ་ཏོག་འཕྲིང་བ་ལྟུང་། 30

སྐྱོན་ནི་རིག་པར་བྱུང་བ་དེའི། སྐྱོན་ཆོམས་དཔང་པོས་བསལ་བྱས་ནས།
ཕྱ་མ་མཉན་གྱིས་གཏམ་དེ་དག། ཏྱོལ་པོ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་བྱས། 31

རྨི་བོའི་བསམ་པ་སྟོང་པར་ནི། རྒྱང་ཡང་བྱ་གཅིག་པར་བྱུང་།
གཤོག་པ་ཀུན་གྱིད་ལྷེ་གཅིས་པ། ཕྱ་མ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད། 32

ཏྱོལ་པོ་ཕྱ་མས་བསྐལ་བ་ཡིས། ཕྱ་དོག་དུག་གྱེས་གྱོལ་བྱུང་བས།
སྤུན་ཟླའི་ལག་པ་ཀོང་པ་དག། སྐུར་དུ་ཆོད་ཅེས་ཡང་དག་བསྒོས། 33

ལག་པ་ཀོང་པ་ནོམས་བཅད་པའི། གཞོན་ཉ་ལས་ཀྱི་ནོམ་བསྟན་པས།
གསོད་པའི་ནོར་འཁོན་ལ་ཉལ་ཏེ། མི་བཟད་གྱིད་པར་ཞུགས་པར་བྱུང་། 34

མ་དང་གཉེན་ནི་མྱ་ངན་ཅན། གཏུང་བ་དྲག་པོས་ཡོངས་བསྐོར་ཏེ།
སྐད་ཅིག་མིག་ནི་གསོ་བ་ཡི། རྩད་བྱེད་ནོམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་བྱུང་། 35

དེ་ནི་ཡོངས་བསྐྱབས་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་མྱ་ངན་གྱིས།
གཟིར་བའི་གྱོལ་བྱ་གཉིས་དེ་ནོམས། དེ་དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ནས་སྐྱབས། 36

ཀུ་ལ་ཞེས་པ་མི་བདག་བྱ། སྐྱོན་མེད་འདི་ནི་ཆད་པས་བཅད།
ཁྱིད་ནོམས་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་བ་བོ། འདི་ལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱབ་པར་མཛོས། 37

सलीलं व्रजतस्तस्य कर्म्मवातैरिवेरिता ।
कुसुमस्रक् पपातांसे राजपत्नीकराच्च्युता ॥ ३० ॥

तस्य विज्ञातदोषस्य दोषं सम्भाव्य साक्षिभिः ।
पिशुनाः किम्वदन्तीन्तां चक्रिरे राजगामिनीम् ॥ ३१ ॥

छिद्रमल्पमपि प्राप्य क्षुद्राः सर्व्वापकारिणः ।
द्विजिह्वाः प्रविशन्त्याशु प्रभूनां शून्यमाशयम् ॥ ३२ ॥

पिशुनप्रेरितो राजा भ्रातुरौर्षाविषोल्वणः ।
छेदमस्यादिदेशाशु पाणिपादस्य मूर्च्छितः ॥ ३३ ॥

निकृत्तपाणिचरणः कुमारः कर्म्मविज्ञवात् ।
स बध्यवसुधाशायी विवेश विषमापदम् ॥ ३४ ॥

तीव्रव्यथापरिहृतं शोचद्भिर्मातृबन्धुभिः ।
ददृशुस्तं क्षपणकाः क्षणं नयनचालने ॥ ३५ ॥

तान् समभ्येत्य शोकार्त्तास्ते राजसुतबान्धवाः ।
जगदुस्तत्परिचाणसंलिप्ताः सर्व्वप्राणिनः ॥ ३६ ॥

अदोषं निगृहीतोऽयं कालनामा नृपात्मजः ।
सर्व्वज्ञवादिनो यूयं प्रसादोऽस्य विधीयताम् ॥ ३७ ॥

དེ་སྐད་ཅཆི་མ་དབ་ཟགས་ཤིང་། རབ་སྐྱེས་དེ་ཡིས་གསོལ་བདེབས་པས།
མཐུ་མེད་དེ་དག་མི་སྐྱ་ཞིང་། སྐྱེངས་ནས་གཞན་དུ་སོང་བར་གྱུར། 38

དེ་ནས་དགེ་སློང་ཁམས་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐུགས་བཅས་ཏེ།
འོངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་ཏེ། 39
ཀོང་ལག་ཡང་དག་སྐྱེས་པ་ཡིས། གྱོལ་བོའི་བྱ་ཡང་དང་བའི་ཚྭོས།
གྱོལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མངོན་སོང་སྟེ། དེ་ཡི་ཚེ་གཤན་དག་ཏུ་གྱུར། 40

དེ་ནས་ཁོག་བདུན་བཟློས་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐུགས་བཅས་ཏེ།
ཚེ་འཕྲུལ་བལྟ་འདོད་པ་ཡི། དགེ་སློང་ཁམས་གསུམ་ཁོ་ནར་གྱུར། 41

དེར་ཞི་ཟད་བྱེད་པ་སོགས་དང་། སྨྲེག་ཅིག་མི་བདག་བཞུགས་པ་ལ།
བདེ་གཤེགས་བཞེད་པས་ས་གཞི་དག། དཔག་བསམ་ཤིང་གྱོན་པར་གྱུར། 42

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐུ། ལྷ་རྣ་ལྷ་རྣམས་འོངས་པའི་ཚེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སེང་གེའི་ཁྲི། རིན་ཅེན་རབ་འབར་ཆེ་བ་བསྟེན། 43

མི་ཡི་ཁམས་ལ་རབ་ཞུགས་པ། དེ་ཡི་འགྲམ་པ་ལས་འབྱུངས་པའི།
མི་ཡི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲིད་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། 44

སྤྲིད་པར་གནས་པ་མཐའ་དག་འཇིག་པའི་འཇིགས་པས་དལ་བུ་ཡིས།
བསྐལ་ཆེལ་དང་མཚུངས་པའི་མེ་ཞི་ཞིར་གྱུར་པ་ལ།
དེ་ཇེས་བཅོམ་ལྡན་སྐུ་ཞི་སྙིང་ཇེའི་ཚུ་ཡི་ཐུང་ཙོ་ལས།
བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཚ་རྒྱས་པའི་མེད་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོས། 45

इति तैः प्रसरद्वाष्पैरर्थ्यमानाः प्रलापिभिः ।
ते मौनिनो निष्प्रतिभा वैलक्ष्याद्न्यतो ययुः ॥ ३८ ॥

अथ तेन पथा यातो भिक्षुः सुगतशासनात् ।
आनन्दो विदधेऽज्ञानि तस्य सत्योपयाचनात् ॥ ३९ ॥

राजपुत्रस्तु सञ्जातपाणिपादः प्रसन्नधीः ।
जिनं शरणमभ्येत्य तदुपस्थायकोऽभवत् ॥ ४० ॥

सप्तरात्रे व्यतीतेऽथ आन्तिहार्यं गृहं महत् ।
ऋद्धिं भगवतो द्रष्टुं महौपतिरकारयत् ॥ ४१ ॥

उपविष्टे नृपे तत्र सह क्षपणकादिभिः ।
कल्पवृक्षौज्ज्वला भूमिरभवत् सुगतेच्छया ॥ ४२ ॥

ततः प्राप्तेषु देवेषु द्रष्टुं भगवतः प्रभाम् ।
रत्नप्रदीपं भगवान् भेजे सिंहासनं महत् ॥ ४३ ॥

तेजोधातुं प्रपन्नस्य तस्य गण्डसमुद्गतैः ।
व्याप्तं पावकसङ्घातैरभूद्भुवनमण्डलम् ॥ ४४ ॥

शान्ते शनैः कमलकाननसन्निकाशे
वह्नौ समस्तभुवनस्थितिभङ्गभीत्या ।
देहात्ततो भगवतः करुणाम्बुराशेः
पूर्णामृतोर्म्मिविमलारुणयः प्रसस्रुः ॥ ४५ ॥

སྡུང་ཕྲག་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་ལས་བྱུང་མཛེས་པས་ཁེངས་བྱུང་ཅིང་།
གཟི་བརྗིད་ངག་དུ་བྱེད་པས་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་འབྲས་མེད་མཛད།
འཇིག་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ནོར་བང་ལྟེ་བྱེད་ཀྱིས།
ལེགས་བྱས་ཀྱིས་ཕོབ་སྟོན་མཐུ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁེངས་བྱུང་།

ཆུ་བ་བཞི་དྲུབ་ལྷག་རིན་ཆེན་དམར་ཐོའི་འདབ་མ་ཡངས།
མཛེས་ཤིང་དབུ་འབར་བའི་གསེར་གྱི་གེ་སར་ཟླ་འབྲུ་ཅན།
ཀོང་དྲྭ་བ་ནོམས་ཏི་བཟང་ཆོགས་ཀྱི་ནོར་བུའི་པདྨ་ཡི།
དེ་ཤས་དེ་ཡི་དྲང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚངས་པ་ཁྱབ་ཏུ་ཡངས།

དེ་དག་ནོམས་ལ་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་བདག་ཤེགས་འཁོར་ལོའི་ནོར།
གསེར་འོད་ཆགས་པའི་འཁམ་པའི་གྱེན་ལྷག་དེ་ཤས་ཉེ་བར་མཐོང་།
བདུད་རྩི་མཉེས་གཤེགས་ཏི་བོང་ཅན་འོད་ཟེར་བསིལ་བར་བྱུང་པ་དག།
གང་ཤེག་ཤན་བས་འཇིག་རྟེན་དག་གིས་འཕལ་ལ་བདེ་ཐོབ་བྱུང།

དེ་དག་དབུས་ཀ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མཐུ་ཡི་འབྱོར་པ་དག།
རི་ནོམས་དག་ལས་གསེར་གྱི་རི་བོ་བཤིག་དུ་སྐྲག་པར་འཇིགས།
ཐུབ་པ་ལེགས་མཐོ་སྟུག་ཅིང་མཛེས་པར ཡང་དག་གནས་པ་ནི།
སྐུ་ཡི་སར་སྐྱེས་ནོམས་ལས་ཨོང་སར་འདུ་བཤིག་དུ་རབ་ཏུ་མཐོ།

लावण्यसारमतिचन्द्रसहस्रकान्तिं
तेजःप्रतानविफलीकृतसूर्य्यचक्रम् ।
तं नागनायकनिकायविलोचनानि
प्रीत्या पपुः सुकृतलभ्यमपूर्व्वहर्षम् ॥ ४६ ॥

वैदूर्य्यनालविपुलारुणरत्नपाच-
कान्तोज्ज्वलत्कनककेशरकर्णिकानि ।
अभ्युद्ययुः क्षितितलादथ तत्समीपे
पद्मानि सौरभभराहृतषट्पदानि ॥ ४७ ॥

तेषूपविष्टमथ काञ्चनचारुकान्तिं
स्निग्धेक्षणं सुगतचक्रमदृश्यतारात् ।
पीयूषपेशलशशिद्युतिशीतलेन
यस्योदयेन सहसा सुखमाप लोकः ॥ ४८ ॥

तेषां प्रभावविभवं भगवान् बभार
मध्येऽधिकं कनकशैल इवाचलानाम् ।
सुस्कन्धबन्धुरघनद्युतिसन्निवेशः
प्रांशुः सुरक्षितिरुहामिव पारिजातः ॥ ४९ ॥

མཐོ་རིས་བུ་མོའི་ཁག་པས་མེ་ཏོག་ཆོམས་ཀྱི་གཏོར་བླུང་བའི།
མི་དམན་འཕེང་བའི་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཡན་ལག་མཆོག་ཆོམས་བྱིས་བླུང་ཅིང་།
དེ་ཞེས་ཚུ་སྐྱེས་ཆོས་ཅང་བཅས་ལ་མིག་ཀི་འཛུམ་བྱས་ཤིང་།
མིན་ཆོམས་ཀྱི་ཁ་ཏོན་ཁྲིད་པའི་ཚེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།
བཅོམ་ལྡན་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།

स्वर्गाङ्गनाकरकुशेशयकीर्य्यमानै-
रम्लानमाल्यवलयैः कलितोत्तमाङ्गाः।
तस्याननाम्बुजविलोकननिर्निमेषे
मर्त्या अपि क्षणमवापुरमर्त्यभावम् ॥ ५० ॥

व्योमाङ्गनेषु सुरदुन्दुभिशङ्खतूर्य्य-
घोषाद्भुतः कुसुमवर्षमहाट्टहासः।
गन्धर्व्वकिन्नरमुनीश्वरचारणानां
स्फीतश्चचार भगवत्स्तुतिवादनादः ॥ ५१ ॥

तच्चारुणाधरदलाद्भुतनांशुशुभ्राद्
व्याकीर्णकेशरकुलादशनारविन्दात्।
सत्सौरभं भगवतः स्वरसन्निवृत्तं
धन्याः पपुर्मधुरवाङ्मधु पुण्यहृतम् ॥ ५२ ॥

पापं विमुञ्चत निषिञ्चत पुण्यबीजं
वैरं परित्यजत शाम्यसुखं भजध्वम्।
ज्ञानामृतं पिबत मृत्युविषापहारि
नेयं तनुः कुशलकर्म्मसखी चिराय ॥ ५३ ॥

རང་བཞིན་བྱོར་གཡོ་ཞིང་ལང་ཚོ་ཉིད་ཀྱང་གི་བར་རྣེས་སུ་འགྲོ།

ལུས་ཀྱང་གཞོན་པའི་ཚོགས་ནམས་དག་གི་གནས་ཉིད་བྱུང་པ་ཡིན།

སྤྲོག་ནི་ངན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཡུད་ཙམ་མཐོན་ཡིན་པས།

ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དཀའ་དུ་སྐྱེད་ལ་རབ་དུ་འབད་པར་མཛོད། 54

དེ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེར་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་ཀྱི།

སྡང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དབེན་ཞིང་དགེ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས།

ཐུབ་བའི་ངང་འཛིན་འཇིག་ཚོགས་སྤྱི་བའི་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ནི།

ཤེས་ཀྱི་ཤིང་ལས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཡུད་ཙམ་ཐོན་ཡིན་ནོ། 55

རྣོ་འཕྲལ་འོད་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་སྐུ་སྟོགས་ཀོམས།

སྤྲུགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་དུག་འཇིག་བཞིན་དྲགས་པ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།

ཤི་མའི་འོད་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་མར་མེ་བཞིན་དུ་ཟིལ་གྱིས་མནན། 56

སྐབས་དེར་གཙོད་སྤྱིན་ལགས་ཀ་རོ་རྩེས་ཟད་བྱེད་པ་ཀོམས་ཤེ།

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་དཀའ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།

ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དྲག་པོའི་རླུང་གིས་དཀྱིས་པའི་ཚར་དག་སྤྲོས།

ཀོས་པར་རྟོངས་ནས་ཤ་ཡི་ཁྲང་བྱད་བསྒྲབས་པ་དག་དུ་བྱས། 57

लक्ष्मीश्चला तरुणता च जरानुजाता
कायोष्मपायनिचयस्य निवास एव ।
प्राणाः शरीरकुटीषु मुहूर्त्तपान्था
नित्योदये कुरुत धर्म्ममये प्रयत्नम् ॥ ५४ ॥

इत्यादिभिर्भगवतः प्रविभक्तदीप्त-
ज्ञानैर्विवेकविमलैः कुशलोपदेशैः ।
वज्रैरिवाशु दलनं प्रययौ जनानां
सत्कायदृष्टिसमविंशतिशृङ्गशैलः ॥ ५५ ॥

षट्त्रिंप्रभा भगवतः प्रविभाव्य तीर्थ्या
मन्त्राहता विषधरा इव भग्नदर्पाः ।
दीपा इवार्ककिरणप्रतिभाभिभूता
श्चिचार्पिता इव ययुश्चिरनिश्चलत्वम् ॥ ५६ ॥

अचान्तरे भगवतः सततं विपक्षः
सर्व्वात्मना क्षपणको नवधर्म्मयक्षः ।
क्षिप्तश्रवान् स हतवर्षवरैश्चकार
विद्राव्य रन्ध्रशरणान् भुवि वज्रपाणिः ॥ ५७ ॥

དེ་ནས་དེ་དག་ལ་མཆོད་བཅོམ་ལྡན་སྐྱབས་འོས་སྤྲིང་རྗེ་ཡིས།
བཟློག་པར་གྱུར་པས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་བཀའ་སྩལ།
རྟེ་དང་ནགས་དང་ས་དང་བློ་དང་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམས་ལ་སོགས།
འདི་ཀུན་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། 58

རབ་དུ་སངང་བའི་རང་བཞིན་གཉན་ལ་བློ་གྲོས་བསྒོམ་བྱས་ནས།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བཅས ལ་གང་ཞིག་སྐྱབས་སོང་བ།
དེ་དག་འགྲོ་བ་འཇིགས་པས་འཇིག་པ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད།
དམན་པ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབས་ནི་གཞན་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། 59

འཇིག་རྟེན་ཐ་རོལ་མི་བཟད་སྡུག་པ་སྣོག་དཀར་ཆོས་ནི་རབ་གྱོས་ཚ་ཟེར་ཅན།
བཟོད་དཀར་སྤྲིག་པའི་གཏུང་བ་ཐོང་ས་པའམ་བསྐྱེད་པ་སྤྲིན་པ་ཆུ་གཏེར་ཡིན།
མི་བཟད་གཏི་སྨུག་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་གཅོང་ལ་ཤེས་རབ་ལག་པས་འཆེལ་བ་སྟེ།
ཀུན་དུ་མི་རྟག་ཀྱི་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་དམན་དང་ཆོ་ཅ་བྱལ་བའི་སྐྱབས། 60

དེ་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་མིག་ཅན་ཀུན་གྱི་མིག་ནི་དབྱེར་འོས་ཤིང་།
ཆོས་ཀས་ཀྱི་ཆོར་བྱའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་རབ་གསལ་ལྟར་བས་གསལ་བྱས་ནས།
མདུན་སར་བདེ་གཤེགས་ཟླ་བས་དག་པའི་ཆོས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དག།
བཏོན པར་བྱུར་པའི་གནས་བཞིན་མཛད་ནས་རང་གི་ནགས་སུ་གཤེགས་པར་བྱུར། 61

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་པ་
བཟོད་པ་དག་པ་སྤྱི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
ཐོས་པ་སྟེ་བཅུ་བའི་བར་དུ་ཡང་ཐོས་ནས་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

उद्दिश्य तानथ कृपार्द्रभयाशरण्यः
सर्व्वोपदेशविषयान् भगवान् बभाषे ।
भूमृद्वनावनिमणिर्विवरादि सर्व्वं
तेने भयेषु शरणं किल कातराणाम् ॥ ५८ ॥

बुद्धिं प्रबोध मम धाम्नि निधाय बुद्धिं
धर्म्मं ससङ्घमपि ये शरणम्प्रपन्नाः ।
तेषां जगत्क्षयभयेष्वपि निर्भयाणां
नैवान्यतः शरणदैन्यपरिग्रहोऽस्ति ॥ ५९ ॥

दुर्वारे परलोकतीव्रतिमिरे धर्म्मः प्रबुद्धोऽंशुमान्
दानं दुःसहपापतापविपदामभ्युद्गमे वारिदः ।
प्रज्ञा मोहमहाप्रपातविषमश्वभ्रे करालम्बनं
दैन्याक्रान्तमहीनमेव शरणं सर्व्वंच पुण्यं नृणाम् ॥ ६० ॥

इति तिमिरहृताक्षणां चक्षुरुन्मीलनार्हं
दशनमणिमरीचिव्यज्यमानप्रकाशम् ।
सदसि सुगतचन्द्रः शुद्धधर्म्मोपदेशं
स्थिरपदमिव कृत्वा काननं स्वं जगाम ॥ ६१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां प्रातिहार्य्यावदानं नाम चयोदशः पल्लवः ॥

Chapter XIV.

ཡལ་འདས་བཅུ གཉིས་པ།

ལྷ་ཡས་བབས་པའི་དོགས་བརྗོད།

རྗེས་དང་མདུན་དང་མངོན་དུ་བྱང་པར་ཡང་།
རྒྱུ་བོའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་ཀི།
གསལ་བར་བྱེད་པ་བདག ཉིད་ཆེན་བོའི་མཐུ།
རིན་ཆེན་སྒྲོག་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། 1

སྔོན་མི་ལྷ་ཡི་གོང་ཁྱེར་དུ། ཡོངས་འདུ་ཀོ་བི་ད་རའི་བྲང་།
ཤ་བ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ། འོད་བཟང་རྡོ་ལེབ་སྟེང་དུ་ནི། 2

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་གསུམ་པའི། ཆོགས་ལ་ཆོས་ནི་བསྟན་མཛད་ནས།
མི་རྣམས་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་སླད། འཕགས་བྱའི་གླིང་དུ་བབས་པར་བྱུན། 3

ས་ལ་བབས་པར་བྱུང་པ་དེའི། རྟེས་སུ་འཆི་མེད་རྣམས་འབྱངས་པས།
གཞལ ཡས་ཁང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ནི། ས་གཞི་མཉམ་པ་ཁེངས་པར་བྱུང་། 4

བླ་བའི་འོད་ལྔས་ངོ་ཡབ་ནི། དེ་ཡི་ཆོས་ལྟར་འོད་བྱུང་གྱིས།
གྱེས་པའི་ཉི་བར་བསྟན་པ་བཞིན། གདོང་བཞི་པ་ཡིས་བླངས་པར་བྱུང་། 5

चतुर्दशः पल्लवः ।

देवावतारावदानम् ।

जयतु महतां प्रभावः
पश्चादग्रे च वर्त्तमानो यः ।
जनकुशलकर्म्मसरणिः
प्रकाशरत्नदीपो वः ॥ १ ॥

पुरा सुरपुरे पाण्डुकम्बलाख्ये शिलातले ।
समीपे पारिजातस्य कोविदारस्य सुप्रभे ॥ २ ॥

ज्ञात्वा चिदशसङ्घानां भगवान् धर्म्मदेशनाम् ।
अनुग्रहाय मर्त्यानां जम्बूद्वीपमवातरत् ॥ ३ ॥

अमरैरनुयातस्य तस्यावतरतो भुवम् ।
विमानकाननाकीर्णं बभूव भुवनाङ्गनम् ॥ ४ ॥

तस्य दन्तांशुसन्तानैरुपदेशमिवाचितम् ।
जग्राह चन्द्ररुचिरं चामरं चतुराननः ॥ ५ ॥

ཐུང་མ་བཀྲ་ཡིས་མཚན་པའི་གདུགས། མཚན་མེད་རི་དགས་མཚན་ལྡན་དཀར།
དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་ཧོམ་བཅས་བཞིན། བཀྲ་བྱིན་གྱིས་ཀི་ཟློང་པར་གྱུར། 6

གློང་ཁྲེར་ཤང་ཀུ་ཤ་ཡི་འབྲམ། ཇུ་དུམ་བ་རའི་གཤས་རྒྱང་ཐུང་།
འབབས་པ་དེ་ལ་ལེགས་བྱས་ལྡན། ཀུན་དགའ་བཅས་པས་ཕྱག་འཚལ་བྱུར། 7

རྒྱལ་བོའི་ཆོས་དེར་དགེ་སློང་མ། ཇུ་དྲལ་མདོག་མ་ཞེས་པ་ཡིས།
བལྟ་བའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་ཅས། མི་བདག་གཟུགས་ཀི་ཉེ་བར་ཟློང་། 8

རིག་ཅིག་ཅོད་པན་རབ་གསལ་ཞིང་། ཀོ་ཐུལ་འབྲམས་གསོལ་བཏབ་ནས། གཙུག་ཏོར་ཡབ་ཡུམ་དགོད་པ་བཞིན།9

དེ་ཡིས་བསམ་པ་ཤིན་དུ་ཡང་། རྒྱལ་བོའི་མདུན་འདི་བར་མཚམས་མེད།
བདག་གི་གྲོལ་བོའི་གཟུགས་མཐོང་ནས། བུས་བཅས་སྐབས་ནི་སྡིག་བར་འགྱུར། 10

འདི་ལས་གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་ལ། ཕྱག་འཚལ་བདག་གིས་སྐྱེད་པར་དཀའ།
དབང་ཕྱུག་ལ་དགའ་སྐྱེ་བོ་ཡིས། ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་གནས་མ་ཡིན། 11

ཀྱེ་མ་ཅོ་མཆུངས་གཡོ་བའི་ཤོར། རོ་བྲལ་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ཡིས།
བག་ཆགས་གོམས་པར་བྱུང་པ་ལས། མ་དཔུང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་འཕྲོག། 12

འཕྲལ་ལ་སྐྱེ་བའི་མི་བདག་ལ། ཞེ་སང་བྱས་ནས་སྐབས་བྱིན་དེས།
དོ་ཤལ་གསོ་བས་བཅོམ་ལྡན་ལ། མདུན་དུ་ཕྱག་ཀྱང་བྱས་པར་གྱུར། 13

छत्रं शतशलाकाङ्कमनङ्कं रङ्कुपाण्डुरम् ।
प्रसादमिव साकारमादेऽस्य पुरन्दरः ॥ ६ ॥

सङ्कास्यनगरोपान्ते काननोदुम्बरान्तिके ।
अवतीर्णं सुकृतिनः सानन्दास्तं ववन्दिरे ॥ ७ ॥

तस्मिन्नुत्पलवर्णाख्या भिक्षुकी जनसङ्गमे ।
अलब्धावसरा द्रष्टुं नृपरूपमुपाददे ॥ ८ ॥

प्रदीप्तरत्नमुकुटं गण्डताण्डविकुण्डलम् ।
दृष्ट्वैवास्य नवं रूपं जहासोष्णीषपल्लवः ॥ ९ ॥

सा चिन्तयन्ती को वायं जनैर्निर्व्विवरः पुरः ।
अन्तरं नृपरूपं मे दृष्ट्वा दास्यति सादरः ॥ १० ॥

अतोऽन्यथा तु भगवत्प्रणतिर्मम दुर्लभा ।
न गुणं गौरवस्थानमैश्वर्य्यप्रणयी जनः ॥ ११ ॥

अहो तृणतुलालोलैर्निःसारविरसैर्धनैः ।
ह्रियते वासनाभ्यासात् निर्विचारतया जनः ॥ १२ ॥

दत्तान्तरा सा सहसा जनेन नृपगौरवात् ।
लोलहारं भगवतः प्रणाममकरोत् पुरः ॥ १३ ॥

གཤས་རྣབས་དེར་ཞི་མདུན་ས་ན། འཚར་དཀའ་ཞེས་པའི་དགེ་སློང་མིས།
དེ་ལྟའི་གཟུགས་དེ་མཐོང་བྱུར་ནས། བཞིན་ཞི་འཇུམ་པ་དང་བཅས་སྨྲས། 14

མི་བདག་གཟུགས་ཅན་དགེ་སློང་མ། ཇུག་ཏུལ་མདོག་མཁྲི་བོ་ཡིས།
ཕྱག་བྱས་མ་འདི་རྟོག་འཕྲལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་ཞལ་ཁ་ཕྱག་འཚལ་བྱེད། 15

ཇུག་ཏུལ་དྲི་དང་མདོག་དག་གིས། བདག་གིས་མདུན་དུ་ཤེས།
དེ་སྐད་བཙོད་ནས་འདུག་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པ། 16

བྱེགས་ལས་རྟོག་འཕྲལ་རབ་སྤྱོད་པ། དགེ་སློང་མ་ཡི་རིགས་མིག་ཉིད།
མངོན་པའི་ང་གྱལ་རིམས་གཟུགས་གྱིས། རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནད་པར་བྱེད། 17

དེ་སྐད་བཙོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དགེ་བ་དེ་དེ་བསྟན་མཛད་ནས།
ལྷ་ཀོམས་བཟློག་སྤྱི་དགེ་སློང་དང་། ལྷན་ཅིག་རྟག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་ན། 18

དེ་ཞི་ཉིར་བལྟས་དེ་དག་གིས། རབ་ཏུ་དྲིས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།
སྤྲང་སྐྱེས་ལས་ཀྱི་ཡང་དག་བསྡོམས། དགེ་སློང་མ་དེའི་གཏམ་གསུངས་པ། 19

ཁྱད་པར་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་པ། དེའི་དགོས་ཞེས་ཞི་ཆེན་པོ་ཡི།
ཚུང་མ་ཞེས་ལྷན་མ་ཞེས་པ། དེ་ཡི་སྒོག་དང་མཚུངས་པར་བྱུང་། 20

གཟུགས་བཟང་ལགས་པའི་ཡལ་འདབ་ལྷན། ལང་ཚོ་སྐྱེད་ཚལ་སྐྱེ་མ་དང་།
འབྲས་བུ་མེ་དོག་ལྷན་དུས་སུ། དེ་ཡིས་དེ་ལ་མངལ་བཙུང་བྱུང། 21

अस्मिन्नवसरे भिक्षुरुदयो नाम संसदि ।
तां विलोक्य तथारूपामवदत् सस्मितानन: ॥ १४ ॥

इयमुत्पलवर्णाख्या भिक्षुकी नृपरूपिणी ।
कृत्वा भगवतः पादौ वन्दते जनवन्दिता ॥ १५ ॥

उत्पलामोदवर्णाभ्यां विज्ञातेयं मया पुरा ।
इत्युक्ता विरते तस्मिन् भगवानप्यभाषत ॥ १६ ॥

अयुक्तमेव भिक्षुक्या दर्पाद्दम्भिप्रकाशनम् ।
करोति प्रशमग्लानिर्मभिमानेन च ज्वरः ॥ १७ ॥

इत्युक्ता भगवान् ह्यत्वा तां तां शुभ्रोपदेशनाम् ।
विसृज्य देवान् प्रययौ स्वपदं सह भिक्षुभिः ॥ १८ ॥

तत्रोपविष्टः पृष्टस्तैः प्रणतैर्भिक्षुकीकथाम् ।
प्राग्जन्मकर्म्मसम्बद्धां सर्व्वज्ञस्तानभाषत ॥ १९ ॥

वाराणस्यामभूत् पूर्व्वं सार्थवाहो महाधनः ।
पत्नी धनवती नाम तस्य प्राणसमाभवत् ॥ २० ॥

पाणिपल्लविनी तन्वी यौवनोद्यानमञ्जरी ।
फलपुष्पवती काले सा तस्मात् गर्भमादधे ॥ २१ ॥

སྐབས་དེར་ཆུ་གཏེར་ཐྲིང་ལ་ནི། རྩེས་སུ་འགྲོ་བར་བཙོན་པ་ཡི།
ཁྲོ་ལ་རབ་དུ་ཉེ་བ་དག། འབྲལ་བས་གཟིར་བ་དེ་ཡིས་སྨྲས། 22

ཇི་སྙེད་ནོར་ནི་ཕུག་ཆོགས་ཤིང་། དཔལ་ཡང་ནི་འཕེལ་བ་ཐོབ།
གང་གི་ཚེད་དུ་འཇིགས་རྟང་བའི། ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་ཟད་མི་བཟོལ། 23

ནོར་ནི་འགྲོན་པ་གནོད་པ་མང་། ཡོན་ཏན་སྐྱེས་པ་གནོད་པ་མེད།
ནོར་ནི་དོན་གཉེར་རང་ཕུལ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་དུ་འགྲོ། 24

ཁ་ཅིག་རིང་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཟིལ་གྱུར།
དེ་ཡི་ཡི་དམ་ལས་ནི་ཀུན། 25

དེ་སྐད་དགའ་མའི་ཚིག་ཐོས་ནས། དོན་མཐུན་བདག་པོས་དེ་ལ་སྨྲས།
མཛེས་མ་ནོར་དག་བསྐྱེས་པ་ནི། བསྐྱས་པའི་སྡོད་ཀྱིད་ཁོ་ན་ཡིན། 26

བདེར་གཤེགས་ནོར་སྐྱེབ་ཀྱིས་དམན་ཚམས།
ཅོ་བ་ཟོས་པའི་འཕྲོ་བོ་གཉིས།
དེ་རིང་སང་ལ་ཁོངས་སྡོད་དང་། སྐྱེགས་ཅིག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱུར། 27

རང་ཁྱིམ་དུ་ཡང་དབུལ་ཚམས་ལ། སྐྱེ་བོ་སོག་ལེ་བཞིན་དུ་ཆོུ།
འཇིག་རྟེན་གཞན་དུའང་ནོར་སྡུག་ནི། 28

འཕེལ་བར་རྟོག་མེད་ཟློ་ཆོས་ནི། ཐུ་མོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བོ་འདུད།
མཐར་ནི་ཡོངས་འཛོད་རབ་ཏུ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་མིན། 29

अचान्तरे जलनिधिद्वीपानुगमनोद्यतम्।
प्रत्यासन्नवियोगार्त्ता सा वल्लभमभाषत ॥ २२ ॥

कियती धनसम्पत्तिर्वृद्धिमद्यापि नीयते।
यत्कृते घोरगम्भीरस्तीर्य्यते मकराकरः ॥ २३ ॥

वल्लपायं धनादानं निरपायं गुणार्ज्जनम्।
स्वदेशात् परदेशं हि गच्छन्ति द्रविणार्थिनः ॥ २४ ॥

कोचिद्दुःखान्निवर्त्तन्ते दूरं गत्वापि निष्फलाः।
निश्चला धनिनश्चान्ये कर्म्मणामेष निश्चयः ॥ २५ ॥

इति प्रियावचः श्रुत्वा सार्थवाहस्ततोऽभ्यधात्।
मुग्धे सम्भावनापाचो भवत्येवं धनोद्यतः ॥ २६ ॥

धनार्ज्जनविहीनानां पङ्गुवत् मूलभक्षणात्।
अद्य श्वोवा सुखस्थानां भोगैः सह परिक्षयः ॥ २७ ॥

स्वगृहेऽपि दरिद्राणां जनः कृकचनिष्ठुरः।
धनिनां परलोकोऽपि प्रेमस्निग्धजनम्भुवः ॥ २८ ॥

क्षीणमप्युद्यतं वृद्ध्यै न वेणुं बन्धते जनः।
न तु स पूर्णतां याति प्रत्यासन्नपरिक्षयः ॥ २९ ॥

སྐྱེ་བོ་མངོན་པར་དང་ལ་ཉེ། རྨོངས་པའང་མཁས་པས་ཕྱག་བྱར་ཚོད།
གོན་ཡང་མོ་ཡི་ཡིད་དུ་འོང་། མ་ནིང་ཡིན་ཡང་དཔའ་བསྟེན་འོས། 30

མཁས་ཀྱང་བཀྲེས་དང་སྐོམ་པ་ལ། སྤྲ་ཡི་བསྡུན་བཅོས་ཟོས་པ་འམ།
སྐྱེན་ངག་བདག་རྩི་འཕྲུངས་པས་ནི། སྐད་ཅིག་སྐུ་ཡིས་རྣམ་པར་གྱུར། 31

གང་ལ་ནོར་ཡོད་དེ་ནི་ཡོན་དག་བྱིས་མཐོ་བསྟོད་བྱས་ཡོན་དག་དག་ཀྱང་ཅིས་མི་འཇིགས།
དབུལ་ལེས་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བྱིས་གཟི་བྱིན་སྐུ་ཕྱུང་ཡོན་དག་མེ་དོག་སྐྱིང་མཆུངས་ནོར་བྱིས་ཀྱི
ཡོན་དག་ཉིད་དེ་ཡོན་དག་ལ་ནི་ནོར་མིན་ནོར་ལྡན་བསྟུགས་འོས་ཡོན་དག་ལྡན་པ་མིན།
སྤྱོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནོར་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཚེ་གསྲོག་ཀྱི་ཆོ་སྤྲོག་ཡིན། 32

དེ་སྐད་སྨོག་པ་ལས་ནོར་ལྷུག་པ། དེ་ཡིས་བདག་པོའི་ཚོག་ཐོས་ནས།
འབྲི་ཤིང་ཀོང་དུ་བས་བགྱིས་བཞིན། མིག་དམན་དང་བཅས་མཆི་ཐིགས་བྱེས། 33

དེ་ནས་དེ་དང་ལྷུག་ཅིག་ཏུ། དོན་མཐུན་མགོན་གྱི་བྱུ་གཟིངས་བསྟེན།
སྐྱེད་པ་དྲག་པོ་འཇིགས་སྐྱེས་ཀྱི། ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལག་པའི་སྟེན། 34

ལས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྗེས་ཞུགས་པ། ཆུང་མའི་བྱགས་ལྷན་དེ་ཡི་གཟིངས།
ཡིད་ལ་རེ་བ་སྐོག་དང་བཅས། ཆུ་གཏེར་དུ་ནི་ཞིག་པར་གྱུར། 35

དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི། ལྷག་མས་ཤིང་དུམ་བཟུང་གྱུར་པས།
ཀ་སེ་ཏ་ཡི་གླིང་ཕྱིན་ནས། དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཤི་མ་གྱུར། 36

मूर्खोऽपि विदुषां वन्द्यः स्त्रीणां दृङ्नोऽपि वल्लभः ।
क्लीवोऽपि सेव्यः शूराणामासन्नाभ्युदयो जनः ॥ ३० ॥

केनान्यकरणं भुक्ता पीत्वा काव्यामृतानि वा ।
क्षणं विचक्षणेनापि श्रुत्यिपास्ते विवर्जिते ॥ ३१ ॥

यस्यार्थः स गुणोन्नतैः कृतनुतिः कम्बा न धत्ते गुणं
दारिद्र्योदयदोषदूषितरुचां निर्मल्यतुल्या गुणाः ।
वित्तेनैव गुणा गुणी न तु धनी धन्यो धनी नो गुणी
कायाद्दुष्कृतसन्निपातशमनादायुर्गुणानां धनम् ॥ ३२ ॥

इति प्राणाधिकार्थस्य पत्युराकर्ण्य सा वचः ।
साञ्जनाश्रुकणोत्कीर्णा लतेवाम्भृतषट्पदा ॥ ३३ ॥

अथ प्रवहणं भेजे सार्थनाथस्तया सह ।
तीव्रतृष्णागृहीतानां हस्तपात्रं महोदधिः ॥ ३४ ॥

तस्य जायासखस्यासौ कर्म्मवातानुवर्त्तिनः ।
अभज्यत प्रवहणं समनोरथजीवितम् ॥ ३५ ॥

ततः फलकमासाद्य भागशेषाच्च कर्म्मणः ।
कक्षेरुद्वीपमासाद्य तत्यतिर्विपदं गतः ॥ ३६ ॥

དེར་ནི་བསམ་པ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་། མགོན་མེད་མྱ་ངན་བྱེད་དེ་དང་།
འདབ་བཟང་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ། སྐྱེས་བུའི་དབྱིབས་ཅན་ཡོད་པར་གྱུར། 37

མཛེས་པས་ཡོངས་པ་བཞིན་བཟང་མིང་། དེ་ཡིས་མཛེས་མ་དེ་ལ་སྨྲས།
མིག་ནི་གཡོ་མ་ཡིད་བཏེགས་མཛེས། གནས་ལ་དེར་ཁྱོད་ལ་ལ་ཟེགས་པ་མེད། 38

འདི་ནི་སྐལ་བཟང་མཆོག་གིས། བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འཚོལ།
ཆུ་སྨིག་འབྱུང་གནས་འདི་འཛིགས་རྟུབས། དགེ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡང་སྐྱེས་སོ། 39

དེ་ཡིས་འདི་བརྗོད་དལ་བྱ་ཡིས། རིན་ཆེན་དང་བཞིན་བྱིན་ཏེ་བདག
བདག་ཉིད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅིའོ། ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན། 40

བྱིས་པ་དེ་ནི་ཆིར་སྐྱེས་ཆོ། རིམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱེད་པ།
མཁས་པ་དེ་ཡིས་མཛེས་མ་དེ། ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བྱས། 41

བྲང་ཉིད་ཕྱིར་དང་འཐམ་ཉིད་ཕྱིར། མཛོད་གཏུགས་ཉེ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ།
བྱང་མེད་རང་ཉིད་འབྱུང་བྱུར་དེ། ཀོང་འཕང་དག་ལ་ཁྲི་ཤིང་བཞིག། 42

དེ་ཡིས་མཆོག་གི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། ཀུ་གྱོས་དེ་ལ་རོལ་པ་ལས།
གཞོན་ཀུ་མཛེས་པའི་ནོམ་པ་ཅན། ཐ་དང་མ་རྟོང་པ་བཙོས་པར་བྱུར། 43

པདྨའི་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ལང་ཚོའི་གྱེན་གྱིས་བསྒྱེན་པ་ཡིས།
དུས་སྐུ་འདབ་ཆགས་གྱེལ་པོ་ནི། བཞིན་བཟང་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་སོང་། 44

अनाथां तच्च शोचन्तीं विहङ्गः पुरुषाकृतिः ।
तामाप पाददीर्णाशां सुवर्णकुलसम्भवः ॥ ३७ ॥

स कान्तां सुमुखो नाम तामुवाच रुचाकृतः ।
समाश्वसिहि लोलाक्षि निर्भयोऽयं तवाश्रयः ॥ ३८ ॥

दिव्येयं सुभगा भूमिः वयन्त्वत्प्रणयैषिणः ।
पुण्यायातासि कल्याणि घोरोऽयं मकराकरः ॥ ३९ ॥

इत्युक्ता तेन शनकैर्नीता रत्नालयं गृहम् ।
सम्पूर्णगर्भा तनयं चारुरूपमसूत सा ॥ ४० ॥

वर्द्धमाने शिशौ तस्मिन् सा शनैः प्रियवादिना ।
मुग्धा तेन विदग्धेन सम्भोगाभिमुखीकृता ॥ ४१ ॥

सरलत्वान्मृदुत्वाच्च समीपप्रणयी जनः ।
स्वयमालिङ्ग्यते स्त्रीभिर्लताभिरिव पादपाः ॥ ४२ ॥

दिव्योद्यानेषु सा तेन रममाणा घनस्तनी ।
कुमारं रुचिराकारं सुषुवे सदृशं पितुः ॥ ४३ ॥

तस्मिन् पद्ममुखाभिख्ये यौवनालङ्कृताकृतौ ।
सुमुखः पक्षिणां राजा काले लोकान्तरं ययौ ॥ ४४ ॥

དེ་རྣམས་དབལ་ལྡན་པདྨའི་བཞིན། ཞི་ཡི་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།
ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་རྩོད་མེད་དུ། རིགས་ཀྱི་ཕུང་ཚོགས་རང་དབང་འགྱུར། 45

ཀུན་ཏུ་དེ་ཡི་མཐུ་དག་ནི། གཅོད་བའི་ནུས་ལྡན་ཉིད་ཤེས་ནས།
དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པའི་བྱ་དེ་ལ། སྐྱེ་བོ་མིད་པར་མ་ཡིས་སྨྲས། 46

བྱ་གཅིག་རང་རིགས་ལ་འོས་པའི། དཔལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ།
དེད་དཔོན་ལས་སྐྱེས་བདག་གི་བྱ། འདི་ལ་སྐལ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། 47

བ་ར་ཀུ་སྲིན་རང་སྡོབས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་གྲུལ་བོར་གྱིས།
རང་ལུལ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། དགའ་བ་ཉམས་སྐྱོང་རོ་བྱང་བཅས། 48

དེ་སྐད་མ་ཡི་ཆོག་གིས་བྱས། གཤོག་ཀྱི་ཆུབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིས།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡྱག་པ་ལ་ཁྱེར་ནས། མཁའ་ལས་བ་ར་ཀུ་སྲིན་སོང་། 49

དེ་ནས་ས་བདག་ཚངས་པས་བྱིན། སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་དག།
ཏྲག་རྩེ་རེ་རྩེའི་སྤྲེར་མོ་རྣམས། དེ་ཡིས་ལག་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་བསད། 50

གྱེལ་པོའི་སྤྱན་ནི་དེ་ཉིད་ལ། ཕུ་བོ་རྩོགས་པར་དབང་བསྐུར་ནས།
བློན་པོ་འཇིགས་པའི་ཆོག་གས ཏོམས་ལ། ཪཏེ་མཆོག་ལྷན་པ་དེས་སྐྱས་པ། 51

བདག་གིས་གྱེལ་པོར་དབང་བསྐུར་འདི། གང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱོད་བྱེད་ཀ།
དེ་ཡང་རྒྱལ་གྱུས་པ་ཡིས། འདས་པ་དེ་རྩེས་འགྲོ་བར་འགྱུར། 52

ततः पद्ममुखः श्रीमानाससाद पदं पितुः ।
गुणिनामविवादेन स्वाधीनाः कुलसम्पदः ॥ ४५ ॥

प्रातैश्वर्यं तमवदत् विजने जननी सुतम् ।
तत्प्रभावस्य सम्भाव्य सर्व्वच प्रभविष्णुताम् ॥ ४६ ॥

पुच प्राप्ता त्वया लक्ष्मीरियं निजकुलोचिता ।
अयं तु सार्थवाहान्मे जातः पुचो निरंशकः ॥ ४७ ॥

वाराणस्यामयं राजा स्वशक्त्या क्रियतां त्वया ।
प्रीतिसंवादसास्वादः स्वदेशे सेव सम्पदः ॥ ४८ ॥

इति मातुर्गिरा पक्षी पक्षपातेन भूयसा ।
स्कन्धे भ्रातरमारोप्य व्योम्ना वाराणसीं ययौ ॥ ४९ ॥

तच सिंहासनासीनं ब्रह्मदत्तं महीपतिम् ।
संजघानैकदैनं स वज्राग्रनखरैः खरैः ॥ ५० ॥

अभिषिच्याग्रजं पूर्णं तस्मिन्नेव नृपासने ।
अमात्यान् सोऽवदत् भीतान् समग्रानग्रविक्रमः ॥ ५१ ॥

यस्य राज्ञोऽभिषिक्तस्य मया यः प्रचलीकरः [?] ।
सोप्यतीतः प्रभो भक्त्या तमेवानुगमिष्यति ॥ ५२ ॥

རབ་མཆོག་ཟློག་ལ་དམ་བྱ་ཡིས། འདི་སྐྱེས་བྱ་ཡི་གང་ཟག་ནི།
སྤྲུལ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཡི། འགྲོ་བ་ཁྱེས་ནས་སོང་བར་བྱུང།། 53

ཚངས་བྱིལ་དེ་ཉིད་འདི་ལེ་ལྟེས། བློག་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་ལས།
རང་གི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ཡང། མི་བདག་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཐོབ།། 54

སྐོབས་དེར་ཤགས་ནས་བླངས་པ་ཡི། མངལ་དང་བཅས་པའི་སྐྱང་མོ་ཞེག།
མངལ་ནི་ཤང་ནས་བཀག་པ་བཞིན། ཕྱེད་ནི་ཕྱིར་བྱུང་སྐོལ་མ་བྱུང།། 55

བྱད་མེད་དག་པའི་ལག་རྩེ་ཡིས། རེག་བས་མངལ་ནི་སྐྲོལ་བར་བྱུང།
རིས་པ་རྩིས་པས་བསྡུས་པ་ནི། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་སྨྲས།། 56

དེ་ནས་སྐ་ཡི་བདག་པོ་འི་བཀས། ཐོ་བྲང་འབོར་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱིས།
ཤང་གི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ཡང། མི་བདག་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཐོབ།། 57

གང་ཚེ་དེ་དག་བདེན་ཚེག་གིས། གླང་མོ་འི་མངལ་ནི་མ་སྐྲོལ་བ།
དེ་ཚེ་རྒྱལ་པོ་འི་ཐོ་བྲང་གི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་བྱུང།། 58

དེ་ནས་བ་གླང་ཁྱེ་མོ་ཞེག། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་བདེན་ཚེག།
སྐྱེས་ནས་གླང་མོ་ལེ་ཏེག་ན། ཀུན་ཏུ་མངལ་འདི་གྲོལ་བར་བྱུང།། 59

ཡ་བོའི་ངང་གི་བཏུག་མོ་ནམས། ཆུང་ཤིས་ཀྱིས་དབུལ་ཉིད་ཤེས་ནས།
དེ་ཡ[illegible]ི་མོ་དེ་ཉིད་ནི། འགྲོ་བ་གསུམ་ཁ་དག་པར་སེམས།། 60

इत्युक्ता प्रवरामात्यान् स्वैरं विहङ्गपुङ्गवः ।
ययौ भ्रातरमामन्त्र्य पुनर्दर्शनसंविदा ॥ ५३ ॥

स एव ब्रह्मदत्तोऽयमिति मन्त्रित मन्त्रिणाम् [?] ।
स नृपः ख्यातिमायातः स्वजनेषु परेषु च ॥ ५४ ॥

अचान्तरे समानीता सगर्भा हस्तिनी वनात् ।
न मुमोचार्धनिर्य्यातगर्भं रुद्धमिवान्तरे ॥ ५५ ॥

साध्वीकराग्रसंस्पर्शादियं गर्भं विमुञ्चति ।
इति मौहूर्तिकादिष्टं राज्ञे मन्त्री न्यवेदयत् ॥ ५६ ॥

शासनादथ भूभर्त्तुः सृष्ट्वा हस्तेन हस्तिनीम् ।
अन्तःपुराङ्गनाश्चक्रुस्तच्च सत्योपयाचनम् ॥ ५७ ॥

तासां सत्यगिरा गर्भं नात्यजत् करिणी यदा ॥
तदा विलक्ष्यः सर्व्वोऽभूत् भूपस्यान्तःपुरे जनः ॥ ५८ ॥

अथ गोपाङ्गनाभ्येत्य शीलसत्योपयाचनम् ।
कृत्वा पस्पर्श करिणीं येनासौ गर्भमत्यजत् ॥ ५९ ॥

राजापि निजजायानां ज्ञात्वा शीलदरिद्रताम् ।
मेने गोपां मनःस्वेव तां जगाच्चतये सतीम् ॥ ६० ॥

དགེ་པའི་རིགས་ལ་ཆགས་པ་དེས། དེ་ཡི་བུ་མོ་སོ་ཀུམ་བ།
ཞེས་པ་མདུན་དུ་ཡོངས་བླངས་པ། ལྷ་མོ་འི་སྐུ་ཡི་སྡོང་ཉིད་བྱུང།།

བྱད་མེད་གཡོ་བ་ཉིད་དག་དང་། དེ་ཡི་མཛེས་པ་བསམས་པ་ལས།
དོགས་པའི་ཀུན་དུ་བསྒོ་བ་ཡིས། གཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཏང་བར་བྱུང།། 61

བར་སྐབས་དེར་ཀོ་སྲུག་བྲ་ལ། མཛོའ་ལས་ཤིག་དུ་གཅགས་པ་ཡི།
བྱ་ཡི་བདག་པོ་པདྨ་འི་གཞི། དེ་ལ་བལྟ་ནུ་འོང་ས་བཏང་བྱུང།། 62

ཤ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲུད། དགའ་བ་ཡིས་ཀོ་བཀུར་ཕྱི་བསྐྱབས།
ཕྱི་བོ་མེད་སར་དེ་ལ་ཞེ། རང་གཏམ་བཤད་ཀས་ཡང་སྐྱེས་པ།། 63

ངང་ཚུལ་བདེན་པའི་སྡང་གཞན་བས། བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་མཐོང་ཤས།
བདག་ནི་བཙུན་མོ་འི་ཆོགས་ལས་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་བཞ་མ་གཞན་གསར་བྱང།།
64

གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་འགྲོ་ལྟ་མ། དེ་ས་འང་བདག་ནི་མི་སྡོད་དེ།
གཅིག་ལ་སྐྱེས་ནི་མཐོང་བ་རྣམས། ཀུན་ལ་ཡིད་ནི་དོགས་པ་སྐྱེ།། 65

དེ་སྐད་སྨྲས་ཟིན་ཏེའོ་ཀྱིས་ནི། གྲོང་ཁྱེར་མི་མེད་དག་ཏུ་བཟློང།
ངང་ཚུལ་ལ་ནི་དོགས་བཏང་ནས། བདག་ནི་རིམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར།། 66

དེ་ལས་དེ་ནི་མཚོན་དེ་བཞིན། ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདབ་ཆགས་ཀྱིས།
དལ་བྱས་ཁྱེར་ནས་བདག་ཁྱིམ་དུ། འོངས་པར་འགྱུར་བ་འདི་བདག་འདོད།། 67

स सतौ जातिलोभेन सोशुम्बां नाम तत्सुताम् ।
परिणीयानिनायाग्रे देवीशब्दस्य पाचताम् ।

तस्याः सञ्चित्य लावण्यं चपलत्वं च योषिताम् ।
स सर्व्वगामिनौं निद्रामपि तत्याज शङ्कितम् ॥ ६१ ॥

अस्मिन्नवसरे द्रष्टुं भ्रातरं विहगाधिपः ।
ययौ पद्ममुख स्तच स्नेहादतिशयोत्सुकः ॥ ६२ ॥

भूपालोऽपि तमालिंग्य प्रीत्या विहितसत्कृतिः ।
विजने स्वकथामस्मै निवेद्य पुनरब्रवीत् ॥ ६३ ॥

शीलसत्यतुलारोहात् दृष्टदोषेण योषिताम् ।
ममान्तःपुरवैमुख्यात् विवाहोऽभिनवः कृतः ॥ ६४ ॥

रूपयौवनगामिन्यां तस्यामपि न मे धृतिः ।
एकच दृष्टदोषाणां सर्व्वचाशङ्कते मनः ॥ ६५ ॥

तस्मात्तव पुरे भ्रातर्निमानुष्ये निधीयताम् ।
शीलशङ्कां परित्यज्य भवामि विगतज्वरः ॥ ६६ ॥

तस्मात् प्रतिनिशं पक्षी शासनात् तव मन्नृहम् ।
प्रापयिष्यति तां स्वैरमित्ययं मे मनोरथः ॥ ६७ ॥

དེ་སྐད་ཕུ་ཝོ་ཉི་ཚེགཱ་ཐོས་ནས། མཁའ་ལ་འགྲོ་བས་དེ་ལ་སྐྱབས།
དོགས་པའི་དྲི་མས་ཁྱབ་དོགཱ་ནི། ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཏེ་བཅིང་བ། 68

ཁྱབ་དོགཱ་དུག་གིས་རྣག་གཟིར་བ། དཔའ་བར་བྱ་བ་དེས་མི་དགའ།
བཟའ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོ་མི་རིགཱ། བལྟ་བ་མ་ཡིན་གཉིད་མ་ཡིན།། 69

མ་ཉིང་འདོད་ལྷན་བདེ་ལྷན་མཁས། ཆོས་ལྷག་དུག་པ་རྟེ་བཟོད་ལྷག།
སྐྱོང་བ་ཁིངས་པ་མི་བསྲུན་དེས། བྱང་མེད་དག་ཅེས་གཏམ་ཉིད་ཅི།། 70

དྲང་པོ་ལ་ཡང་གྱ་གྱུ་ཅན། གཤས་པ་ཉ་ཡང་ཤིན་དུ་གཡོ།
རིགས་ལྷན་ཡིན་ཡང་འོོགས་གཤས་པའི། བྱང་མེད་འབྲི་ཤིང་འབྲུད་པར་བྱེད།། 71

མིག་གཡོ་མཆུ་ཉི་ཆགས་དང་བཅས། རྨྱེག་མ་འབྲིག་ཅིང་ཁུ་མ་སྤ།
བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཤས་ལ་འང་། སྐྱེག་མེད་མཐོང་བ་ཉིད་ཡོད་མིན།། 72

མཁས་པས་གཡོ་ལྷན་བྱང་བ་ཡི། རྣམ་པར་རོལ་པས་བྱང་མེད་སྤྱད།
མཆོད་སྐྱེས་རྙ་བ་བཙལ་བ་ན། འདམ་གྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་ཉིད།། 73

འཇུམ་བཅས་ཡ་མཚན་དག་གི་ས། གཙང་སྦྲ་ངང་ཚུལ་དག་དང་བྲལ།
བྱང་མེད་རྣམས་ནི་ངེས་བསྟེམས་པའི། དག་བ་གཅིག་ལ་བློ་མ་ཡིན།། 74

དེ་ལྟེ་ན་ཡང་གཡ་དེ་འབད། གང་ཞིག་མངོན་པར་བཞེད་པར་མཛོད།
ཉིན་རེ་བདག་གྲོང་སྐྱད་མོས་ཚལ། སྐྱེ་བོ་མེད་སར་དེ་གཞག་བྱ།། 75

इति भ्रातुर्वचः श्रुत्वा तमुवाच विहङ्गमः ।
ईर्ष्याशङ्काकलङ्केन राजन्मिथ्यैव मा क्षयाः ॥ ६८ ॥

न नाम रमते रम्ये नास्वादं वेत्ति भोजने ।
न पश्यति न निद्राति नित्यमीर्ष्यावशातुरः ॥ ६९ ॥

क्लीवः कामी सुखी विद्वान् धनी नम्रः प्रभुः क्षमी ।
अर्थी मान्यः खलः स्निग्धः स्त्री सतीति कथैव का ॥ ७० ॥

सरलत्वेऽपि कुटिलाः स्थायिन्योप्यतिचञ्चलाः ।
कुलीना अपि पार्श्वस्थमालिङ्गन्त्यवलालताः ॥ ७१ ॥

दृष्टिर्लोलाधरोरागी भ्रूर्वक्रा कठिनौ स्तनौ ।
दृश्यते नैव निर्दोषः स्त्रीणामवयवेष्वपि ॥ ७२ ॥

भुज्यन्ते कुशलैः श्यामा भ्रमद्भ्रमरविभ्रमैः ।
मूलान्वेषी सरोजिन्याः पङ्केनैवावलिप्यते ॥ ७३ ॥

नैकस्मिन् विस्मयभुवां सस्मितानां नियन्त्रिते ।
शुचिशीलविरामाणां रामाणां रमणे मतिः ॥ ७४ ॥

तथापि यदि निर्ब्बन्धः क्रियतां यदभीप्सितम् ।
प्रत्यहं मत्पुरोद्याने निर्जने सा निधीयताम् ॥ ७५ ॥

ལྷག་ཚུར་འདབ་ཆགས་ཀྱིས་དེ་སྣུམས། ཀ་སེ་ཏ་ཀའི་ཤྲིང་དུ་ཀ།
དེ་དང་མཛེས་མ་མི་བདག་གིས། གུས་བཅས་བསྐྱེད་བཀུར་བྱས་དེ་བདུང་ ། 76

དེ་ཡང་ཤྲིང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡི། དྲི་མཆོག་རང་བཞིན་བ་ཚངས།
བྱ་ལ་ཞོན་ནས་མཆོག་རི་ཞིང་། ནམ་མཁའ་ཡས་ནི་འོངས་པར་གྱུར ། 77

ཡོངས་འདུའི་རྩེས་འགྲོ་ལྷོག་པ་ཡི། མེ་དོག་དེ་དག་དེ་ཡིས་ཐོབ།
བྱང་བ་གཡོ་བའི་སྐྱེ་གཏིབས་པས། གཏས་པ་ཡི་ནི་རབ་རིབ་བཞིག ། 78

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་མ་ན་བ། ཞེས་ཐ་གཅིས་སྐྱེས་གཞོན་ཀུ་ནི།
བ་ར་ཏ་སིར་གནས་པ་གཅིག། ཤཱཀ་ཡ་ཐུབ་ཀྱི་ཡེད་ཐེབས་ཀྱིས ། 79

དེར་ནི་མིའམ་ཅི་མོ་ཡིས། ཡིད་བསྐྱབས་གསལ་བ་དེ་མཐོང་ཐུབ།
གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། དུག་པ་རྣམ་པར་བཤིག་པར་ཐུབ ། 80

གསར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིས། ཐས་བཞིར་དེ་ལ་དགའ་ནས།
མཛེས་ལྡན་ཞེས་པའི་མཛེས་མ་དང་། ཕྱག་གི་ཁང་པར་རྣམ་པར་རོལ ། 81

རིག་ཅིང་བྱང་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས། རབ་རིབ་ཆོགས་ཀྱི་དེས་བསལ་ཏེ།
དེ་དང་ཡུག་རིང་རྟེས་པ་ལས། དུས་སུ་བྱ་ཀི་དེ་ཡིས་ཐོབ ། 82

བྱ་དེ་བྱིས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། གང་ཆོ་སྟོབས་ལྡན་རྣང་བྱང་མཁྱེན།
དེ་ཆོ་མ་ཡིས་དེ་ཡི་མིང་། སྒོང་འགྲོ་ཞེས་པར་བསྒྲགས་པར་གྱུར ། 83

इत्युक्तः पक्षिणा भ्राता नृपतिर्विससर्ज ताम् ।
कान्तां कश्मेरकद्वीपे तञ्च सत्कृत्य सादरः ॥ ७६ ॥

सापि प्रतिनिशं व्योम्नः खगारूढ़ा समाययौ ।
दिव्यगन्धमयीं मालामादाय द्वीपसम्भवाम् ॥ ७७ ॥

पारिजातान्वयतरोस्तानि पुष्पाण्यवाप सा ।
ख्यातानि तिमिराणीव भ्रमद्भृङ्गान्धकारतः ॥ ७८ ॥

अथ वाराणसीवासी कदाचिन्मानवाभिधः ।
प्रययौ समिधाहारी द्विजन्मा काननं युवा ॥ ७९ ॥

तच किन्नरकामिन्या स दृष्टः स्पष्टमन्मथः ।
यस्य सन्दर्शनेनैव साभवत् विस्मृतस्मृतिः ॥ ८० ॥

असौ नवाभिलाषिण्या जनकेनेव सार्पिता ।
कान्ता कान्तिमयी नाम विजहार गुहागृहे ॥ ८१ ॥

तचाभरणरत्नांशुः प्रतीततिमिरोत्करे ।
रममाणा चिरन्तेन काले पुत्रमवाप सा ॥ ८२ ॥

बलवान् मरुद्दुर्भवः स बाल्येऽपि यदा शिशुः ।
तदा माता तस्य संज्ञा शीघ्रग इत्यसाधयत् ॥ ८३ ॥

བགེགས་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བ་ཡིས། ངོམས་མེད་དེ་ཡང་ཕྱག་གཞན་ཏུ།
མཛེན་བོ་བཞག་ནས་རྟོ་བ་ཡིས། ཕྱག་ནི་བསྒྲིགས་ཤིང་རྟུག་འགྲོ།། 84

དེ་ནས་ནམ་ཞེག་ཐ་ཤིན་ནི། རང་གི་སྤྱོད་པའི་མཐའ་རྣམས་བཤད།
སྐྱེ་འགྲོ་ཡིས་ཐོས་བསམ་པ་ནི། ཡ་མཚན་དག་གི་རྒྱས་པས་སྟེས།། 85

ངྲིམ་གཞན་སྐྲ་ནི་རྟོ་བ་ཡིས། ལོང་བ་བཞིན་དུ་བསྟམས་པ་འདིར།
ཀྱེ་མ་ཡབ་ཁྲིད་མཛེས་པས་ཀྱང་། བཅིངས་པ་འདི་ཉིད་དག་ཏུ་གྱུར།། 86

རྩྭ་ཤོག་ཁྲིད་ཀྱི་རང་གི་གནས། བ་རྣ་ཁ་སྐི་ཉིད་དུ་འདོད།
ཆེ་ཡང་འབད་པ་མེད་པར་ནི། རྟོ་བ་བདག་གིས་བསིལ་བར་བྱས།། 87

རང་ཡུལ་བྲལ་བའི་ཉེན་མོང་སྐུ། བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཐེ་ལྟར་བཟོད།
རང་གི་ལྷུས་བཞིན་ཡུལ་དག་ནི། སྐུས་ཀྱང་གཏང་བར་མི་ནུས་སོ།། 88

རང་ཡུལ་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། ཧོར་གྱི་ཆོག་ཤེ་ནི་ཁྲེར་པོ་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་མིན། ཡོན་ཏན་ཕག་པའི་མདུད་པར་རིག།། 89

ཅིར་སྣང་ཕྱག་གི་ཁང་བ་ནས། རྟོ་བ་ཆེན་པོ་དེར་བསམ་ནས།
ཁ་ཟྲངས་པ་ཡི་ཐ་དང་ནི། ལྷུན་ཅིག་མགྲོགས་པར་སོང་བར་གྱུར།། 90

དེ་དག་སྐུར་དུ་སོང་དེ་ནས། མིའམ་ཅི་མོ་མངོན་པར་འོངས།
ཕྱག་ཁྲིམ་སྦྱོང་པ་མཐོང་ཏྲུར་ནས། སྨིང་མི་དགའ་སྦེ་འདི་སྙམ་བསམས།། 91

सापि निर्विघ्नसम्भोगा सुखात्तृप्ता गुहान्तरे ।
प्रियं धृत्वा सदा याति विधाय शिलया गृहम् ॥ ८४ ॥

कदाचिदथ वृत्तान्तं निजपित्रा निवेदितम् ।
आकर्ण्य शीघ्रगश्चिन्ताविस्मयाकुलितोऽवदत् ॥ ८५ ॥

शिलानिबद्धद्वारेऽस्मिन्नन्धस्यैव गृहान्तरे ।
अहो स्नेहोऽप्ययं तात तव बन्धनतां गतः ॥ ८६ ॥

एहि वाराणसीमेव गच्छावस्ते निजास्पदम् ।
विपुलामप्ययत्नेन शिलामुत्सारयाम्यहम् ॥ ८७ ॥

स्वदेशविरहक्लेशं दुःसहं सहसे कथम् ।
त्यक्तुं न शक्यते कैश्चिद्देशो देह इव स्वकः ॥ ८८ ॥

भारं द्रविणसम्भारं वेत्ति अन्यिगुणगुणः ।
भोगं निरुपभोगश्च स्वदेशविरही जनः ॥ ८९ ॥

इत्युक्ता स गुहागेहादुत्थाय विपुलां शिलाम् ।
कृताभ्युपगमेनाशु जनकेन ययौ सह ॥ ९० ॥

प्रयातयोस्ततस्तूर्णं समभ्येत्याथ किन्नरी ।
शून्यं दृष्ट्वा गुहागेहं निर्वेदादित्यचिन्तयत् ॥ ९१ ॥

ཀྱེ་མ་བདག་ལ་གཏུགས་པ་བརྗོད། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དེ་གར་སོང་།
སྡུག་གཉིས་པ་དང་ལྡན་འགྲོ་ཡིན། བག་ལྟུང་ཉིད་ལངང་མིག་བྱུང་ངེ།། 92

བདེ་ལ་ཆགས་སྡུག་མཐུག་དུ་ནི། དཀའ་བར་མི་བྱེད་འགྲོས་པར་བྱེད།
རིང་དུ་གཤས་ཀྱང་མཇའ་གཏུགས་མེད། སྐྱེ་གཉིས་སྡུག་པ་ཅི་ཚོ་བཞིན། 93

དེ་སྙར་བསམས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། གོོད་ལས་ངྲོ་ལ་དཀའ་བ་བཏང་།
མི་དོོག་སྤྱ་བྱ་མཛའ་བ་ཡིས། གོོད་པ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོོ།། 94

བདག་གི་བྱ་ནི་རིག་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཁྱོད་ལ།
ཞེས་བསམས་གྲགས་མི་འེ་ལགས་དུ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྒྱུད་མང་སྨྲོངས།། 95

ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་ཟོོང་དག་ཐོབ། བྱད་མེད་རྣམས་ནི་ངྲོ་ལ་དགའ།
མཉེས་གཡེན་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ། བྱ་ལ་དགའ་བ་གཡོ་བ་མིན།། 96

དེ་དག་ཆུལ་ལ་ངན་ངོོ་ཚོ་ནས། མགྲོོགས་པས་སྐུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ།
དེ་ཡི་གྲགས་མི་མགྲོོགས་འགྲོ་མིན། སྐུང་འགྲོ་ལ་ནི་རྒྱུད་མང་སྨྲོན།། 97

འདི་ཡི་རྒྱུད་ནི་དང་པོ་འདིར། རིག་པར་མི་བྱ་གེགས་བྱེད་ཡིན།
དེ་སྐད་སྨྲས་ནས་དེ་བྱིན་པས། རྒྱུད་མང་བློངས་ནས་ཁྱོད་བྱུང་།། 98

དེ་ནས་རང་ཡུལ་རང་ངྲིམ་དུ། དེ་ཡི་ཕ་ནི་བཞག་བྱས་ནས།
རྒྱུད་མང་བསྨྲོངས་པ་མཁས་པ་ཡིས། ཀུན་དུ་རྣེད་དང་མཆོད་པ་ཐོབ།། 99

अहो मे विस्मृतस्नेहः स गतः क्वापि दुर्जनः ।
द्विजिह्वानां भुजङ्गानां कौटिल्यं वा किमद्भुतम् ॥ ९२ ॥

न रमन्ते पलायन्ते पर्य्यन्ते सुखरागिणः ।
चिरस्था अपि निःस्नेहाः शुक इव द्विजातयः ॥ ९३ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा पत्युर्निकारात्प्रीतिमत्यजत् ।
पुष्पोपमानि प्रेमाणि न सहन्ते कदर्थनाम् ॥ ९४ ॥

विद्यागुणेन केनासौ पुत्रो मे भुवि जीवति ।
इति ध्यात्वा सखी-हस्ते तस्मै वीणां दिदेश सा ॥ ९५ ॥

सम्भोगसुखपर्य्यैव प्रीतिः पतिषु योषिताम् ।
अपर्युषितवात्सल्या पुत्रप्रीतिस्तु निश्चला ॥ ९६ ॥

जवेन व्रजतो स्तूर्णं तयोर्दौर्जन्यलज्जया ।
शीघ्रगाय ददौ वीणां तत्सखी वेगगामिनी ॥ ९७ ॥

आद्या तन्त्रिरियं नास्याः स्पृष्टव्या विघ्नकारिणी ।
इत्याभाष्य तया दत्तां वीणां प्राप्य जगाम सः ॥ ९८ ॥

ततः स्वदेशे जनकं स्वगृहे विनिवेश्य सः ।
वीणाप्रवीणः सर्व्वत्र लाभपूजामवाप्तवान् ॥ ९९ ॥

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཆོང་པ་དག། ཆུ་གཏེར་གླིང་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས།
ལྷུ་ཡི་ཚུད་མང་ལ་ཆགས་པས། དེ་ནི་གཟིངས་ལ་སྐྱོན་པར་བྱུང།། 100

དེ་ཡི་ཚུད་མང་ཡིད་འཕྲོག་པ། རྣ་བའི་བདུད་རྩིའི་ཀུན་དག་གིས།
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཆུ་མཆོ་ཡང། རླབས་ནི་མེད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང།། 101

དེ་ནས་དང་པོ་འི་ཚུད་དག་ལ། རེག་པས་ཉེར་འཆོ་རབ་བསྐྱེད་དེ།
གཟིངས་ནི་རབ་ཏུ་འཕར་ཞིང་ཆག། ཆོང་པ་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་བྱུང།། 102

དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡིས། རྒྱང་འབྲོ་ཡིས་ནི་ཤིང་དུམ་ཐོག
བླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་སྐད་ཅིག་གི། ཁ་ནས་ཁ་བྱིས་པ་ལང་ཆོ་ཡིས།
མཆོམས་ཀྱི་དབུས་གནས་ཉིད་བྱུང་བ། དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་དག་ཏུ་བྱུང།། 103

དེར་ནི་ཆུ་གཏེར་ངོགས་འགྲམ་གྱི། སྐྱེ་ཚལ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞུགས་དེས།
ཀུ་མ་མེ་དོག་ཆུན་པོ་དག། རབ་བྱུས་བུད་མེད་སོ་ཤུམ་བ།། 104

མེ་དོག་དྲི་ཞིམ་ཞེས་བྱ་བའི། འཁོང་བ་རབ་འབར་རྒྱུད་བྱེད་ཅིང།
སེམས་མེད་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནི། ཡོན་དག་བྱིས་ངེས་འཆིང་བྱེད་མཁོང་།། 105

དེས་ཀྱང་མངོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། བརྟག་པ་བྱིས་པ་ལང་ཆོ་ཡིས།
མཆོམས་ཀྱི་དབུས་གནས་ཉིད་བྱུང་བ། དེ་མཁོང་ཡ་མཚན་དག་ཏུ་བྱུང།། 106

འདོད་པའི་ལྷུང་གིས་རབ་བསྐྱེད་པས། ལག་པའི་ཡན་འདབ་གསོ་ལྡེབ་ཁིང་།
ངང་ཚུལ་མེ་དོག་ལྡུང་བ་དེས། འབྲི་ཤིང་བཞིག་ཏུ་དེ་རབ་བཏུད།། 107

ततः कदाचिद्वणिजा अम्बुधिद्वीपगामिना ।
आरोपितः प्रवहणं दिव्यवीणानुरागिणा ॥ १०० ॥

वीणामूर्च्छनया तस्य श्रोत्रपीयूषधारया ।
क्षणे क्षणे समुद्रोऽपि निस्तरङ्ग इवाभवत् ॥ १०१ ॥

अथाद्यतन्त्रिसंस्पर्शादुत्पन्नोपप्लवोत्सुते ।
भग्ने प्रवहणे सर्व्ववणिजामभवत् क्षयः ॥ १०२ ॥

ततो बलाहकावाप्या पवनप्रेरितः क्षणात् ।
कशेरुद्वीपमासेदे कर्म्मशेषेण श्रीघ्रगः ॥ १०३ ॥

तत्राब्धिकूलसंलीनं दिव्योद्यानं प्रविश्य सः ।
श्यामां ददर्श सोशुम्बां मूर्द्धन्यस्तवकस्तनाम् ॥ १०४ ॥

ग्रथ्नन्तीन्तिमिराख्यानां पुष्पाणामुज्वलस्रजम् ।
निबन्धनं तनुगुणैः कुर्व्वाणामप्यचेतसाम् ॥ १०५ ॥

सापि तं रुचिराकारं दृष्ट्वा विस्मयमाययौ ।
धीरं शैशवतारुण्यसन्धिमध्यस्थतां गतम् ॥ १०६ ॥

मारमारुतसञ्चालसकम्पकरपल्लवा ।
सा शीर्णशीलकुसुमा खतेव प्रणनाम तम् ॥ १०७ ॥

འཕྲལ་ལ་ཡུག་རིང་འགྲོགས་པ་བཞིག། རི་དག་མཆོག་ཏུ་མཛའ་བར་གྱུར།
སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་མཛོད་གཅེས་པ། ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མི་མཐོང་ངོ།། 108

ཉིན་བར་དེ་དང་དགའ་བྱེད་ཅིང་། མཚན་མོ་ཡང་ཀི་སྐ་བདག་དང་།
སྤྲས་བའི་འདོད་ལྷན་མཛའ་བོར་ཀི། གཅེར་མའི་སྡུག་པ་ཉིད་ལ་བསམས།། 109

སྡུག་ཚུལ་ཤེས་པ་དེས་ཅ། བ་ར་ཉ་སིང་འགྲོ་དོན་གཉིས།
དེ་ཡི་ཆོག་གིས་མིག་བཙུམས་ནས། བྱ་ལ་ཞེན་ནས་དེ་ཡིས་ཕྱིག།། 110

དེ་ཡིས་བློག་པར་གྱུར་མོད་ཀྱང་། མཁའ་ལ་མིག་ནི་ཕྱི་བ་ཡིས།
ཆུ་གཉིར་གཅོད་བའི་བསྒྲིབས་བའི་མིག། དེ་ནི་འཕྲལ་ཉིད་ལོང་བར་གྱུར།། 111

ཞོ་བྱང་འབོར་གྱི་རྒྱིད་ཚལ་དུ། དེ་ཡིས་དེ་བཞག་འཕྲིག་པ་ཡིས།
སྐྲག་ཅིང་མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པས། སས་བདག་གཅིམས་པའི་ཁང་བར་ཞུགས།། 112

ཡིད་ནི་ཤིན་དུ་གདུང་བ་ཡིས། མཚན་མོ་དེ་ནི་འདས་བྱས་ནས།
ཞོ་ངང་བསམས་པས་ཟིམ་ཉོན་དེས། བགྲོད་དང་སྟོད་པར་ནུས་མ་གྱུར།། 113

སྐབས་ཉེར་ཚུ་ཏ་དྲི་བཟང་གིས། ཆོག་ས་ནི་ཡང་དག་རྒྱས་གྱུར་ཅིང།
མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་རྣམ་དགའ་ཡི། ལང་ཆོ་དཔྱིད་ཀྱི་ཟླ་བ་ནི།། 114

ཁྱུ་བྱུག་(ཟྭང་)བྱང་བས་གཤག་གྱུར་ཅིང། དུས་ཀྱི་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས།
བཟོད་དགའ་སྙ་ངན་འགྲིམས་བྱེད་པ། སྙ་ངན་མེད་གསར་དབ་དུ་མཛོང།། 115

सहसा चिरारूढेव प्रीतिः प्रौढ़ा तयोरभूत् ।
प्राग्जन्मस्नेहसंलीनं न मुञ्चति मनोमनः ॥ १०८ ॥

रममाणा दिवा तेन निशायां च महीभुजा ।
मेने बामाचरितां तां प्रियो गूढ़कामुकः ॥ १०९ ॥

तेन वाराणसीं गन्तुं ज्ञात्वा दृप्तं समर्धिता ।
तन्निनाय खगारूढ़ा तङ्गिरा मौलितेक्षणम् ॥ ११० ॥

वारितोऽपि तदा व्योम्नि नयनोन्मीलने तया ।
सोऽभवत्सहसैवान्धश्चापलाद्विदतेक्षणः ॥ १११ ॥

सा तमन्तःपुरोद्याने निधाय भयकातरा ।
विवेश शोकसन्तप्ता शय्यावेश्म महीपतेः ॥ ११२ ॥

दूयमानेन मनसा रजनीमतिवाह्य ताम् ।
प्रातर्न गन्तुं न स्थातुं चिन्ताक्रान्ता शशाक सा ॥ ११३ ॥

अचान्तरे समुद्भूतश्रुतसौरभनिर्भरः ।
मधुमासो विलासानां यौवनं पुष्पधन्वनः ॥ ११४ ॥

कोकिलालिकुलैः कालः कालः कालो वियोगिनाम् ।
शीर्णशोकनवाशोकदुःसहः प्रतिदृश्यते ॥ ११५ ॥

འདོད་པས་མོང་བའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང། སྡིག་དང་ཚ་བྱེད་སྐྱེད་མོས་ཚལ།
བལྟ་བར་བཙོན་པས་ཉི་མ་གཅིག། མོ་ཤུམ་བུ་ནི་བཏང་མ་བྱུང།། 116

དེ་ནི་དེ་དང་སྣྲེག་ཅིག་ཏུ། ཚགས་དང་རྒྱགས་དང་འདོད་པ་ཡིས།
འཁོར་བ་བཞིན་དུ་ངལ་གསོའི་གནས། མེ་ཏོག་གི་ནི་ཁགས་སྐུ་སོང།། 117

དེར་ཉི་རྨུང་བཞོན་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི། འབྲི་ཤིང་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཡི།
བཙུན་མོ་མཁྲིང་ནས་ཉམས་པ་དག། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུང།། 118

གཞན་ཚགས་དུག་གིས་ཟིལ་མཉན་པས། དེ་ཡང་དྲན་པ་རྨངས་པར་བྱུང།
བསམས་པའི་རྒྱ་དྲས་དགྱུགས་པའི་ཡིད། བདེ་ལའང་བདེ་བ་མིན་པར་རིག།། 119

ལག་འགོག་ཀང་དུ་སོང་བ་ཡིས། བྱད་མེད་ཀྱི་ནི་འཁྲང་བ་བཞིན།
མགྲིན་པར་བྱས་པས་རྨོངས་བྱས་པའི། ཤིན་ཏུ་ཚགས་ལྷག་བྲོག་བྱེད།། 120

དེར་ནི་དབེན་པར་འབྲི་ཤིང་གི། ཆོགས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པར་གནས་བྱས་པ།
ལོང་བས་སོ་ཤུམ་བུ་ཡི་ནི། དྲི་སར་འཁྲང་བའི་དྲི་བཟང་ཆོར།། 121

འཕུལ་ལ་ཚིད་ཏུ་ཚགས་པ་ཡི། རྣམ་འགྱུར་ལས་ནི་སྤྲས་པ་བཟུང།
བླུ་ཆུང་སྐད་དོད་པས་རྨོས་པ་རྣམས། འཇིགས་པ་དག་གིས་གཅེའོ།། 122

དམན་པའི་རྒྱང་ཏུ་གིས་རོལ་པས་བསྐྱོད་པར་བྱུང་པའི་དགའ་མ་ཡིས།
བཞིན་ནི་རྨོས་ལྷག་པར་སྨའི་དྲི་བཟང་ཆོགས་པའི་སྣྱིང་པོ་ཅན།།

राजाप्यविरतौत्सुक्यादुद्यानं गन्तुमुद्यतः ।
दिनमेकं न तत्याज सौभुम्बां काममोहितः ॥ ११६ ॥

स तया सह रागस्य मदस्य मदनस्य च ।
संसारमिव विश्रान्तिपदपुष्पवनं ययौ ॥ ११७ ॥

तच्च बालानिलालोललतावैलक्ष्यकारिणीम् ।
पश्यन् प्रमोदमासेदे दयितामेव भूपतिः ॥ ११८ ॥

अन्यरागविषाक्रान्ता साप्यभून्मलिनस्मृतिः ।
सुखमप्यसुखं वेत्ति चिन्ताशल्याकुलमनः ॥ ११९ ॥

अन्तर्गतभुजङ्गाभिः स्त्रीभिरत्यन्तरागिणः ।
कण्ठे कृताभिर्नृत्यन्ति मालाभिरिव मोहिताः ॥ १२० ॥

तचैकान्तलताकुञ्जनिकुञ्जनिहितस्थितिः ।
अन्धः सौरभमाघ्राय सोभुम्बातिमिरस्रजः ॥ १२१ ॥

सहसैव विकारेण रागात् विस्मृतसंवृतिः ।
अगायन्मदनश्वीवा गणयन्ति भयं कुतः ॥ १२२ ॥

तनुपवनविलासैः कौर्यमाणः प्रियायाः
समदवदनपद्मामोदसम्भारसारः ।

དྲི་སྣང་མེ་དོག་བྱི་དེ་རིང་ཤས་འཇངས་པར་གྱུར་བ་འདི།
བྱང་བའི་ལམ་ཀྱི་གྱོད་མང་འབྲེལ་སྤྲ་ཡིས་དགའ་བར་འོས།། 123

ཐ་བདག་གིས་ཀི་དེ་ཡི་གླུ། རྣྀང་ལ་འབབ་པ་དེ་ཐོས་ནས།
རྒྱེད་མོས་ཚལ་དག་བཙལ་བྱས་པས། འབྲི་ཤིང་ཞང་དུ་མཐོང་བྱུང།། 124

ཆགས་པ་དྲག་པོས་རྒྱོས་དེ་ལ། དོགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡིས་དྲིས།
མོ་ཤུམ་བ་འམ་དེ་ཡིས་ཀི། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ཤེས་སམ།། 125

དེ་སྐྱེས་མོ་ཤུམ་བ་དག་ཀི། རྟེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་གཅིག་ཤོས་ཤིག
པིམ་བ་དཀར་དམར་ཆགས་པ་ཡིས། རྒྱལ་སྲིད་ལ་ནི་ཡི་འབྱུང་ཞུགས།། 126

འོད་ཐས་པས་བཀོད་བཞིན་དེ་ཡི་བརྒྱ་རྩ་ཀ།
རི་མོའི་ཧང་བཞིན་བཀུ་ཤིས་མཛེས་པ་ཡོད།
འབྲིལ་བ་སྟུག་གུ་མཛེས་པའི་འཁོར་ལོ་འདྲ།
དེ་ཡི་ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལའང་ཡོད།། 127

དེ་དག་ཐོས་ནས་མི་བདག་ནི། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དྲག་པོས་ཉེན།
ཡིད་ཀྱི་ཆགས་པ་མེ་དོག་ནི། རྣྀང་པ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱུང།། 128

དེ་ཡིས་སྐྱེས་པ་མི་མོ་རྣམས། བསྲུང་བ་བཅུས་ཀྱང་ཆོུལ་ཁྱིམས་མིན།
ཤམ་མཁའི་མེ་དོག་འཁྱིང་བ་བཞིན། དག་པ་ཆོམ་ཀུན་ཉིད་དུ་མེད།། 129

तिमिरकुसुमगन्धः सोऽयमायाति दूरात्
भ्रमरसरणिवीणाविभ्रमारावरम्यः ॥ १२३ ॥

श्रुत्वा हृदयसंवादगीतं तत् तस्य भूपतिः ।
उद्यानविचयं कृत्वा तं ददर्श लतान्तरे ॥ १२४ ॥

गाढ़रोचमदक्षीवं स तं पप्रच्छ शङ्कितः ।
अपि जानासि सोशुम्बां तस्य वा लक्षणं तनोः ॥ १२५ ॥

सोऽब्रवीत् किन्न जानामि सोशुम्बां विम्बपाटलाम् ।
उपविष्टोऽधरे यस्या रागराज्ये मनोभवः ॥ १२६ ॥

न्यस्तं स्मरेणेव तदूरुमूले
लेखामयं स्वस्तिकमस्ति कान्तम् ।
आवर्त्तशोभा स्तनमण्डले वा
लावण्यकल्लोलनिभास्ति तस्याः ॥ १२७ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः सद्यः सन्तापशोषितम् ।
मुमोच रागकुसुमं निर्माल्यमिव चेतसः ॥ १२८ ॥

सोऽब्रवीन्नास्ति नारीणां शीलरक्षा शतैरपि ।
खपुष्पमालेव सती सर्व्वथा नैव जायते ॥ १२९ ॥

ཐུབ་པོས་འདི་བརྗོད་པོང་བ་དང་། སྐྱེས་ཅིག་དུང་ཁྲོད་ཀཱསར་ལ་དེ།
ཤུན་དུ་བོང་བུ་ལ་བསྐྱོན་ཀས། གྲོང་ཁྱེར་ལས་ནི་ཕྱིར་བཏོན་ཐུབ།། 130

ངོ་ཚ་མེད་པར་དེ་དང་དེ། སྐྱེས་ཅིག་འབྲི་བས་ཉིན་འདས་ཆོ།
ཀཱསར་སྣུ་ཆེམ་ཀུན་བདག་པོ་ཡིས། ཕྱག་ཆོག་བཅས་ཉིད་ཐོབ།། 131

འཕྲལ་ལ་ཆེམ་ཀུན་དཀྱིལ་འཁོར་དག། སྤྲོན་བྱེས་དེ་ཆེ་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
ལོང་བ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད། ཆེམ་ཀུན་དག་ཏུ་འཕྲལ་ཀས་བསད།། 132

སོ་ཤུམ་བ་དེ་ཀུན་བོས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་འབྲིགས་པས་མཚན་སྨད་ཀས།
དེ་ཡི་ཁྱུན་རྣམས་བླངས་ཀས་ནི། ཆུ་བོ་རབ་ཏུ་ཆལ་ཀས་སོང་།། 133

ཆུ་ཀླང་ཀ་རྣ་དང་བ་དེའི། འབྲམ་དུ་གོས་དང་བྲལ་བ་དེས།
མིག་སྨྲ་དང་བཅས་མཉེ་མའི་ཆུ། ཀུ་མ་སྨོག་ཅིང་མྱ་ངན་བྱས།། 134

དེ་ཡི་དུས་ན་པྲ་སྐྱེས་ཤིག། ཁ་ཡི་ཤ་ནི་རབ་བཏང་ཀས།
ཆུ་ལ་འཕར་བའི་ཉ་ལ་སོང་། དེ་ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ་བས་ཉིན།། 135

ཉ་ནི་འཕྲལ་ལ་གཏིང་དུ་སོང་། ཤ་ནི་བྱ་ཡིས་ཟོག་གནས་སོང་།
གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་དེ་ཡིས་ནི། བསམས་པ་མིག་ནི་གཡོ་མེད་བྱུང།། 136

དེ་མཐོང་དེ་ཡིས་བཞིན་ལ་ནི། སྨྲ་ཀྱང་འཇུམ་པ་མཐོང་བར་བྱུང།
གཞན་དག་གི་ནི་འབྲལ་བ་ལ། འཆོར་ཉེ་རྣམས་ཀྱང་དགོད་པ་ཡིན།། 137

इत्युल्लान्धेन तां राजा सह श्मशानकाननम् ।
गर्दभारोपितां तूर्णं तत्याज नगराद्बहिः ॥ १३० ॥

सा तेन सह निर्व्यूढा व्रजन्ती दिनसंक्षये ।
अटव्यां चौरपतिना प्रातैव सह सम्पदा ॥ १३१ ॥

जनैरभिद्रुते तस्मिन् सहसा चौरमण्डले ।
निरपराध एवान्यश्चौरभ्रान्त्या निपातितः ॥ १३२ ॥

चौरोऽपि तां निशां भुक्त्वा सोशुम्बाक्षणसङ्गतः ।
गृहीत्वाभरणान्यस्या जगामोत्तीर्य निम्नगाम् ॥ १३३ ॥

कारण्डवायाः सरितस्तस्यास्तीरे निरम्बरा ।
शुशोच साश्रुनेत्रश्रुजलैः सा मलिनस्तनौ ॥ १३४ ॥

तस्मिन् क्षणे मुखासक्तं मांसमुत्सृज्य जम्बुके ।
याते जलोत्प्लुतं मत्स्यं तद् जहार विहङ्गमः ॥ १३५ ॥

मत्स्ये निमग्ने सहसा खगेन पिशिते हृते ।
स बभूवोभयभ्रंशाच्चिन्तानिश्चललोचनः ॥ १३६ ॥

तस्यास्तं वीक्ष्य दुःखेऽपि मुखे स्मितमदृश्यत ।
हासः परस्य स्खलिते दुःस्थस्याप्युपजायते ॥ १३७ ॥

སྐྱེངས་པས་བྲིས་པ་དེ་ཡི་ནི། མི་འོས་འཇུམ་པ་དེ་ཉ་སྨྲས།
ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གད་མོ་ཡི། གནས་བྱང་ཁྱོད་ཉིད་བདག་ལ་དགོད།། 138

མི་བདག་བཏང་ནས་ལོང་བར་ཕྱིན། ལོང་བ་བཏང་ནས་ཆོས་ཀུན་བསྟེན།
གསུམ་ཚར་ཉམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། འཇུམ་པའི་གནས་ནི་གཉིས་ཉམ་ང།། 139

ཡོངས་སུ་བགད་པ་འདི་ནི་ཆོག། བདག་ནི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཐག་བསྟབ།
མི་བཟད་གནས་ལ་གང་ཞེག་ནི། ཅོ་འདྲིའི་མཁས་པ་དེ་མི་བསྟུན།། 140

འདི་བཙོད་གྱོང་ཁྲིར་སོང་ནས་ནི། ཀུང་གི་ངོགས་ནས་སོ་ཤུམ་བྱ།
དཀའ་ཐུབ་རིས་དང་ཀུན་བསྒྲུབ་ནས། དེ་ནི་ཀུམ་པོས་བླངས་པར་བྱུང་། །
དེ་ནས་གོས་དང་ཀུན་བསྒྲུབ་ནས། དེ་ནི་ཀུམ་པོས་བླངས་ཆོམ་ཀུན་བསྟེན།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ཡིས། ལྷག་མ་སྐྱོན་ནི་སྤྲིན་པ་ཉིད།། 142

དཔལ་ལྡན་ཇུ་དམལ་མདོག་འདི་དེ། འཆར་ཀ་འདི་ཡང་མྱུར་འབྱོ་དེ།
སྡོག་ཆོ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། དགེ་སློང་བཏུལ་ཉུགས་ཉེ་བར་ཐོབ།། 143

འདི་ཡི་ཡིད་ནི་གང་ཞེག་ཆགས་པས་སྤྲོས་ལ་ཉམས་ཀྱིས་རབ་བརྟན་དང་།
ཀུགས་པ་དེ་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཞེས་ལས་ཀྱང་ཐར་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།།
དེས་ན་དེ་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཞེས་ལས་ཀྱང་ཐར་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས།
མི་ཡི་བདག་པོ་འི་གཟུགས་བྱས་ཀྱང་དགའ་ལྷག་པས་བདག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 144

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྟེན་པ་
དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྐྱེ་ལས་བབས་པའི་ཡམ་འདབ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།།

स तां वैलक्ष्यकुपितः प्रोवाचानुचितस्मिताम् ।
अहो हससि मां लोके हास्यायतनतां गता ॥ १३८ ॥

नृपं त्यक्त्वागता ह्यन्धम् त्यक्त्वान्धं चौरमाश्रिता ।
तवाहमुभयभ्रष्टं चिभ्रष्टायाः स्मितास्यदम् ॥ १३९ ॥

आस्तां वः परिहासोऽयं तं युक्त्याहं करोमि ते ।
खलास्ते विषमस्थानां ये विडम्बनपण्डिताः ॥ १४० ॥

इत्युक्त्वा नगरीं गत्वा स नृपाय न्यवेदयत् ।
सोशुम्बा ते नदीतीरे तपोयुक्तेति सन्मतिः ॥ १४१ ॥

अथ निनाय तां राजा वितीर्याभरणाम्बरम् ।
दोषमाच्छादयत्येव रागशेषः शरीरिणाम् ॥ १४२ ॥

सैवाद्योत्पलवर्णेयमुदायी शौद्धगोऽप्यसौ ।
प्राग्जन्मान्तरपुण्येन भिक्षुव्रतमुपागतौ ॥ १४३ ॥

अभवदतिरसार्द्रमानसं रागयोगे
यदु मदनविधेयं रागयुक्तं यदस्याः ।
विरतशमविचारा तेन तस्मिन् मुहूर्ते
ह्यतनरपतिरूपानन्दिनं मां ववन्दे ॥ १४४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
देवावतारावदानं नाम चतुर्दशः पल्लवः ॥

ཡམ་འདབ་བཅོ་ལྔ་པ།

བྱག་ཏེས་པར་འཕངས་པའི་ཏོག་བརྩེད་ཀྱི།

མགྲིན་ལྷོག་རྣམས་ཀྱིས་མཚུངས་མེད་བརྟག་པ་དང་།
བརྩེ་ཞིང་བཀྲས་སྤྲོབས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བཅས་པ་ཡིན།།
ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་པ་ལས།
གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 1

སྒྲོན་ཀྱི་སྤྲོབས་ལྷག་བྱད་ཀྱི་གཉེར།
ཀུ་ཤའི་སྤོང་ཁྲིར་དགའ་བར།
རང་དགར་རོལ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས།
བདེ་གཤེགས་རང་ཉིད་གཤེགས་པར་གྱུར།། 2

ལེགས་པར་བྱོན་པ་དེ་ཐོས་ནས། རིམ་གྱི་དགེ་ལ་རབ་བརྩོན་པ།
དགེ་བ་འཆོལ་བ་དེ་དག་གིས། ལས་ནི་ལེགས་པར་སྤྱང་བ་བྱས།། 3

རྟྲུ་དང་ཆོར་མ་རྀོ་བ་དང་། སེག་མ་རྒྱལ་དག་བསལ་བྱས་ནས།
ཅོག་དག་ཆུ་ཡིས་ལེགས་ཐུབ་དེ། ཡུལ་ནི་མཛེས་པ་དེ་དག་གིས།། 4

དབྱས་སྤུ་འབིགས་བྱེད་ཚུད་གྱུར་པའི། ཆུང་མ་གཏིང་དུ་ཞུམས་པ་བཞིག
གཏིང་དུ་བྱིང་བའི་རྀོ་ཆེན་ནི། ས་ལས་ཡང་དག་བྱུང་བར་གྱུར།། 5

शिलानिक्षेपावदानम् ।

बलमतुलधैर्य्यवीर्य्यं साश्चर्य्यं
भवति सप्रभावाणाम् ।
महदाश्रययोगाद् यस्मै
सर्व्वं महिमत्वमायाति ॥ १ ॥

पुरा कुशीपुरीं रम्यां
मल्लानां बलशालिनाम् ।
स्वेच्छाविहारी भगवान्
प्रतस्थे सुगतः स्वयम् ॥ २ ॥

ते तदागमनं श्रुत्वा कल्याणं कुशलैषिणः ।
वर्त्मसंशोधनं चक्रुरुपचारपदोद्यताः ॥ ३ ॥

देशं भूषयतां तेषां संसिक्तं चन्दनोदकैः ।
तृणकण्टकपाषाणशर्करारेणुवर्जितम् ॥ ४ ॥

मध्ये समाययौ भूमिनिमग्ना महती शिला ।
अवसन्ना विसन्ना च वधूर्विन्ध्यगिरेरिव ॥ ५ ॥

འབྱོར་དང་དལུང་པ་ཐག་པ་ཡིས། དེ་ཀི་སོལ་ལ་དེ་དག་རྣམས།
ཟླ་བ་སོང་ཤང་དེ་ཡིས་ཀི། སྡོང་ཐྲག་ཆ་ཤང་ཟད་མ་བྱུང ། 6

དེ་ཤས་འཁོར་བའི་ཡོངས་གཏུངས་དག། རབ་ཏུ་ཞི་བྱེད་བདུད་རྩིའི་ཟིར། །
ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀི་དག་འ་བའི་གཉེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་བྱོན་པར་བྱུང ། 7

སྡུག་པོ་ འི་རྒྱུན་པ་དག་དང་བྲལ། གསལ་ཞིང་མཐོང་བ་འབྲས་དང་བཅས།
རབ་དང་ཡྱོགས་ཀི་རྣམ་པ་ཐྱེ། རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྡོག་ཉིད་བཞིག ། 8

འབྲས་མེད་ཉོན་མོངས་ཀུས་གཏུངས་པ། ཡོངས་ངལ་དེ་དག་དེས་གཟིགས་ཤིང་།
དེ་དག་གཏུངས་བྱང་ཐོས་ནས་ཀང་། ཐུག་འཚལ་བཞིན་ལྡན་དོར་བཀའ་སྩལ ། 9

ངལ་དུབ་འབད་རྩོལ་ལྡོག་པ་བྱེད། འཁོར་བ་ཡིས་ཀི་ལས་ལ་བཞིག།
བྱ་བ་འདི་ལ་རབ་བརྩོན་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མཛད་ནས ། 10

བརྩམས་ན་མི་བཟད་ཉོན་མོངས་དང་། བྱེད་པ་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བཅས།
གླབ་ཀྱང་ཉིད་མཁོ་མེད་པའི་ལས། ཤིས་རབ་ལྡན་རྣམས་ཡོངས་མི་བྱེད ། 11

དེ་སྐད་གསུངས་ནས་ཆེ་བའི་རྗེ། ཞབས་མཉྫ་ཀྱིས་ཐྲུང་གསོན་པ་ཡི །
ཐུག་གིས་གསལ་བཞབས་པའི་ཐུག་དུ་ཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀོད་མཛད་ནས ། 12

མཐའ་མེད་ཐ་རོལ་གཞིན་པ་ཡིས། ཚོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐར་བཏུང་སྟེ།
འཁོར་བ་གསུམ་དུ་ངོ་མཚར་གྱི། སྡུད་པ་ཐོ་ཉ་བཞིག་དུ་མཛད ། 13

तामुत्पातयतां तेषां कुद्दालभुजरज्जुभिः ।
मासो जगाम नत्वस्याः सहस्रांशेऽप्यभूत् क्षतिः ॥ ६ ॥

अथ संसारसन्तापप्रशमामृतदीधितिः ।
आययौ भगवान् सर्व्वमानसोल्लासबान्धवः ॥ ७ ॥

घनान्धकारविरतिव्यक्तसफलदर्शनः ।
प्रसादसंविभक्ताशः प्रकाश इव शारदः ॥ ८ ॥

स तान् दृष्ट्वा परिश्रान्तान् विफलक्लेशपीड़ितान् ।
श्रुत्वा च तद्व्यवसितं तानूचे प्रणताननान् ॥ ९ ॥

अहो क्लेशफलारम्भः प्रयासव्यवसायिनां ।
संसारकर्म्मणीवास्मिन् व्यापारे वः समुद्यमः ॥ १० ॥

प्रारम्भे विषमक्लेशं क्रियमाणं ससंशयं ।
सिद्धमप्यनुपादेयं न प्राज्ञाः कर्म्म कुर्व्वते ॥ ११ ॥

इत्युक्ता चरणाङ्गुष्ठघट्टितां वामपाणिना ।
विन्यस्य दक्षिणे पाणौ भगवान् विपुलां शिलाम् ॥ १२ ॥

विसृज्य ब्रह्मलोकान्तमपर्य्यन्तपराक्रमः ।
चचाराश्चर्य्यचर्य्यायां दूतमिव जगत्त्रये ॥ १३ ॥

ཤིན་དུ་རྣམ་བྱང་མཛེད་པ་དེས། དེ་ཀི་འཕངས་པའི་འཕལ་ཁིད་ལ།
བློང་ཀི་རབ་དུ་ལངས་པ་ཐཉེན། སྐྱེ་བོ་ཁྲེན་པའི་སྐུ་རབ་བྱང་། 14

འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཁིད། འདི་ཀི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བྱེད།
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཕང་། ཞི་བ་སྐུང་འདས་ཁོ་ན་ཐོབ།། 15

དེ་སྐད་གསལ་བའི་སྐུ་བརྩོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་ཡུག་ཀ་རོ་བ་ཏེ།
རི་དབང་རྩེ་མོ་ནི་རྣམ་པ་ཅན། སྨད་ཀས་ཀྱང་ཀི་གསལ་པར་མཐོང་།། 16

སྐད་ཅིག་གིས་དེ་བཅོམ་ལྡན་ཡུག་ཀྱི། ཞལ་གྱི་སྐྱེ་གིས་གཞིག་བྱས་དེ།
མཆོག་གི་ངོ་མཚར་བརྒྱད་མ་ཏེ། ཐྱོགས་རྣམས་ཀུན་དུ་བཀྲམ་པ་བྱས།། 17

སྨད་ཀས་ལྷ་དབ་རྣལ་རྣམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱས།
གཉེན་པོ་ཐབ་ཀི་ཁ་ཐོག་ཏུ། ཤ་མཚོག་དག་ཀྱང་བཞག་པར་མཛད།། 18

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འཇོག་འཁྱུས་དང་། སྤྱོབས་ཀི་རྩོགས་པས་བྱང་རྣམས་དག།
ངོ་མཚར་མིག་ཀི་མི་གཡོ་བས། མཐོང་ནས་ཡུག་འཚལ་དེར་གཤེམ་པ།། 19

ཀྱེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ། སྤྱོབས་དང་བཅོག་འབྱུས་རྒྱས་པ་འདི།
གང་ཞིག་ངེས་པར་རོགས་པ་ཡིས། ནུས་པ་རྣམ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད།། 20

ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོབས་དང་བྲལ་མ་ཏེ། རྟེན་སྐུ་འཇིག་ལ་རབ་ཞུགས་པས།
རོ་བ་བྱིང་ཞིང་གཏིང་དག་ཏུ། སོང་འདི་སྟུ་པོ་བཞིག་དུ་བཏོག །

क्षिप्तायां सहसा तस्यां तेनात्यद्भुतकारिणा ।
उदभूत् गगनोद्भूत इव व्याप्तजनः स्वनः ॥ १४ ॥

अनित्यः सर्व्वसंस्कार इत्यभ्रान्तविधायिनः ।
सर्व्वधर्म्मा निरात्मानः शान्तनिर्व्वाणमेव तत् ॥ १५ ॥

इति स्फुटोदिते शब्दे शिला भगवतः करे ।
गिरीन्द्रशीर्षकाकारा स्थिता पुनरदृश्यत ॥ १६ ॥

क्षणेन सा भगवता क्षिप्ता वदनमारुतैः ।
कृताविसारिणी दिक्षु परमाणुपरम्परा ॥ १७ ॥

पुनरेकीकृतामेव भगवान् परमाणुभिः ।
शिलामन्यच विदधे विस्मयं च जगत्त्रये ॥ १८ ॥

आश्चर्य्यनिश्चलदृशस्ततो मल्ला बलोर्জ্জितं ।
वीर्य्यं भगवतो वीक्ष्य प्रणतास्तं बभाषिरे ॥ १९ ॥

अहो महाप्रभावोऽयं बलवीर्य्योदयस्तव ।
निश्चयाधिगमे यस्य न प्रगल्भाः सुरा अपि ॥ २० ॥

अनुग्रहप्रवृत्तेन बलेन गुरुणा तव ।
अधोगतिनिमग्नेयं जनतेव धृता शिला ॥ २१ ॥

ངོ་མཚར་མཆོག་མཛད་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། བརྩེ་ལྡན་འགྲས་ཤེས་རབ་སྦྱོབས་སོགས་ཀྱི།
ཚད་ཀྱི་མཚམས་ནི་ངེས་པ་དག། སྣ་ཁེག་གིས་ཀྱང་ཅང་ཤེས་སམ།། 22

དེ་སྐད་སྨོས་ཁྱེད་ངོ་མཚར་ནི། བཀའ་མེད་དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས།
རྗེ་བ་དེ་ལ་རབ་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ།། 23

སྒོད་གསུམ་འབྱུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོབས། གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པ་གང་།
བདེ་གཤེགས་གཅིག་གི་སྦྱོབས་དེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་མིན།། 24

ཆུ་གཏེར་ཆུའི་བུམ་པ་དང་། འགྲོ་རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་དག་ནི།
བསྒྲང་བ་རྟ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནུས། བདེ་གཤེགས་མཐུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། 25

གང་གི་སྤང་གི་ཚོད་ཀྱིས་ནི། ལྷུན་པོ་ནི་དེ་ཉིད་གྲངས་རིག་པ།
དེས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་ཡོན་དཀའ་ནི། དམ་པའི་ལྷུ་བ་ཉིད་མི་རྟོགས། 26

དེ་སྐད་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱ་བྱིན་པངྒའི་གནས་དང་བཅས།
ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འོངས་ཤིང་། ཐོས་བ་དག་ནི་བསྟན་པ་མཛད།། 27

དེ་ཡིས་དེ་དེ་ཉིད་བསྟན་པས། གྲུབ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལ་བཏེག་ནས།
ཉན་ཐོས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་ཡིན་ཏེ། ཐམ་པའི་ལྷུ་བ་ཉིད་མི་རྟོགས།། 28

འགའ་ཡིས་རྟུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ། གཞན་གྱིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡང་།
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གཞན་གྱིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་གནས་ཐོབ་བྱུང།། 29

वीर्य्यप्रज्ञाबलादीनां प्रमाणावधिनिश्चयं ।
अपि जानाति ते कश्चिदाश्चर्य्यतरकारिणः ॥ २२ ॥

इति ब्रुवानानाश्चर्य्यनिश्चलानवलोक्य तान् ।
तस्यां शिलासमासीनः प्रोवाच भगवान् जिनः ॥ २३ ॥

एकीभूतबलं यद्वि भूतानां भुवनत्रये ।
सुगतस्य तदेकस्य लोके नैव समं बलम् ॥ २४ ॥

अभ्रांसि कुम्भैरम्भोधेर्जगन्ति परमाणुभिः ।
शक्यान्यलं लङ्घयितुं प्रभावो न तु सौगतः ॥ २५ ॥

सङ्ख्यां सुमेरोर्यो वेत्ति तूलमानेन तत्त्वतः ।
सुगतानां न जानाति सोऽपि सद्गुणगौरवम् ॥ २६ ॥

कथयित्वेति भगवान् संप्राप्ते सुरमण्डले ।
सशक्रपद्मनिलये चक्रे कुशलदेशनम् ॥ २७ ॥

मह्नास्तदुपदेशेन तत्तद् बोधिसमाश्रयात् ।
सश्रावकाख्यां प्रत्येकसम्यक्सम्बुद्धतां ययुः ॥ २८ ॥

श्रोतःप्राप्तिफलं कैश्चित् सकृदागामि चापरैः ।
अनागामिफलं चान्यैः प्राप्तमर्हत्पदं परैः ॥ २९ ॥

དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཕྱི་ཆུས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཟིགས་ཀྱང་ཅིང་།
མཉེན་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གདམས་ངག་གི།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ལྟ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྨིན་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛོད།། 30

ཅེས་པ་དགེ་བའི་ དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱས་པ་བཏྱོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཤིང་ལས་བྱས་ངེས་པར་འཕངས་པའི་རྒྱས་
པ་བཏྱོད་པའི་ཡལ་འདས་སྟེ་བཅུ་པའོ།།

इत्याशयानुशयधातुगतिं निरीक्ष्य
ज्ञात्वा तथाप्रकृतिमप्रतिमोपदेशं ।
तेषां चकार भगवांश्चतुरार्य्यसत्य-
सम्यक्प्रकाशविशदं कुशलोदयाय ॥ ३० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शिलानिक्षेपावदानं पञ्चदशः पल्लवः ॥

ཡལ་འདོབ་བཏུ་དྲུག་པ།

བྱམས་པ་ལྷུང་བསྟེན་པའི་རྣོག་བཅོད་གི།

ཆགས་པ་མེད་རྣམས་ངེས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་གཤེས།
དགེ་བ་མངོན་འདོད་འཁོར་བའི་གཅེར་བུ་ལེགས་བྱེད་པ།
མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཏི་རྟ་རྣམས་དག་གི།
བོན་གྱི་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དགེ་ལེགས་བསྟེན་པ་ཡིན།། 1

ཐུགས་པ་མེད་རྣམ་ངེས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་གཤེས།
དགེ་བ་མངོན་འདོད་འཁོར་བའི་གཅེར་བུ་ལེགས་བྱེད་པ།
བོན་གྱི་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དགེ་ལེགས་བསྟེན་པ་ཡིན།། 2

འདིར་སྟོན་རྣམ་དག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་གྱི། མཆོད་སྟོང་རྒྱུང་མངོན་པ་བྱུང་།
གལ་ཏེ་དགེ་མཚན་ཉིད་བསལ་ན། འདི་ཉིད་དུ་དེ་བདག་གིས་བསྟན། 3

ཞེས་གསུངས་ས་ལ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། མཚན་མཆོག་ལྡན་པའི་ཕྱག་དག་གིས།
རིག་པས་བླུ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། རིགས་མཆོད་སྟོང་ཟློག་པར་བསྟན། 4

དགེ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་མཐོང་ནས། ཡུན་རིང་མིག་ནི་མི་འཆུམ་ཞིང་།
ལུས་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་དག། རི་མོར་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 5

དེ་དག་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དེ་གཏམ་སྨྲས་ཤང་རབ་གསུངས་དེ།
འདས་དང་མ་འོངས་མཁྱེན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱང་བས་འབྱིས་པ་ཞིག།། 6

षोड़शः पल्लवः ।

मैत्रेयव्याकरणावदानम् ।

असङ्गमो नाम विभुर्द्विधाम
श्रेयांसि हृते कुशलाभिकामः ।
संसारवामः सुहृताभिरामः
मनोमलैर्वैररजोविरामः ॥ १ ॥

पुरा गङ्गां समुत्तीर्य्य नागानां फणसेतुना ।
भगवान् सुगतः पारं प्राप्य भिक्षूनभाषत ॥ २ ॥

इह रत्नमयः पूर्व्वं यूपोऽभूदद्भुतद्युतिः ।
दर्शयामि तमचैव द्रष्टुं वः कौतुकं यदि ॥ ३ ॥

इत्युक्त्वा भगवान् भूमौ पाणिना दिव्यलक्षणा ।
स्पृष्ट्वा नागगणोत्क्षिप्तं रत्नयूपमदर्शयत् ॥ ४ ॥

तं दृष्ट्वा भिक्षवः सर्व्वे निर्निमेषेक्षणाश्चिरं ।
बभूवुश्चित्रलिखित इव निश्चलविग्रहः ॥ ५ ॥

तत्कथामथ तैः पृष्टः प्रोवाच भगवान् पुनः ।
अतीतानागतज्ञानं दन्तालोकैः किरन्निव ॥ ६ ॥

སྔོན་ཆོ་ཀྲ་ཡི་བྱ་འབག་ཞེག། དུས་ཀྱི་མཐོ་རིས་ལས་ཡོངས་འཛོས།
བཟུ་བྱིན་བཀའ་ལས་མི་ཡི་བདག། མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བཙུན།། 7

ས་ཡི་གཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནི། སྤྲིད་པ་རྣམས་འཇུག་དྲག་པའི་སྣག།
དེ་ཡིས་མཆོད་སྤྲིན་བཟུ་པ་ལ། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆུང་ཟད་བློངས།། 8

དེ་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་འི་བཀས། བི་ཤ་ཀཱ་སྨས་དེ་གནས་སུ།
བོད་ལྷག་རིག་ཅིག་མཆོད་སྐོང་ནི། བསོད་ནམས་བཞིན་དུ་མཐོ་བ་བསྒྲུབས།། 9

དེ་ནས་དེ་ནི་བསྟེ་ལ་ཆགས། སྐྱེ་བོ་དག་མཚན་གཅོ་བ་མེད།
སྨོས་སོགས་ལས་རྣམས་བཟུ་བྱའི་ཚད་བཞི། བཟུལ་པོ་འི་བང་མཛོད་ཟད་པར་བཙུན།། 10

དེ་ནས་ས་བདག་དེ་ཡིས་དེ། གང་གི་ཡི་ཆུ་ལ་འཕངས།
ད་ལྟ་ཡང་ནི་ས་འོག་ན། རིན་ཆེན་ཀྱིས་བཟུན་ཏེ་མས་བཞིན།། 11

དུས་ཀྱིས་དེ་ནི་ཡོངས་ཆད་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན།
ཡོངས་སུ་བྱུང་བས་མི་འཛིག་གང་། བུམས་པ་ལ་ནི་རབ་སྦྱིན་འབྱུང།། 12

མ་འོངས་དུས་ཀ་སྐྱེ་བྱ་ལོ། སྡུང་ཤུག་བཟུང་ཆུ་པ་ཡི་ཆོ།
བྱུལ་པོ་བྲག་པ་དུང་ལྟར་དཀར། དུང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང།། 13

མི་བདག་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་དེས། མཆོད་སྤྲིན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་འདི།
མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ། བུམས་པ་ལ་ནི་རབ་སྦྱིན་འབྱུང།། 14

देवपुचः पुरा कश्चित् काले स्वर्गपरिच्युतः ।
महाप्रणादनामाभूत् नृपतिः शक्रशासनात् ॥ ७ ॥

धर्म्मवृत्तानुसरणस्मरणाय महीतले ।
उचितं लक्षणं किञ्चित् स ययाचे शतक्रतुम् ॥ ८ ॥

ततः सुरपतेर्वाक्याद्विश्वकर्म्मा तदालये ।
भास्वरं विदधे रत्नयूपं पुण्यमिवोन्नतम् ॥ ९ ॥

ततस्तद्दर्शनसक्ते जने कौतुकनिश्चले ।
क्षुद्यादिकर्म्मण्युच्छिन्ने राज्ञः कोषक्षयोऽभवत् ॥ १० ॥

ततस्तेन क्षितिभुजा क्षिप्तोऽयं जाह्नवीजले ।
तिष्ठत्यद्यापि पातालेरत्नैः स्तूर्य्यैरिवाचितः ॥ ११ ॥

भविष्यत्यस्य कालेन परिच्छिन्नः परिक्षयः ।
न तज्जगति नामास्ते परिणामे यदक्षयम् ॥ १२ ॥

आगामिसमये पुंसां वर्षाशीतिसहस्रके ।
शङ्खशुभ्रयशाः शङ्खो नाम राजा भविष्यति ॥ १३ ॥

पुण्यलब्धमिमं यूपं नृपः कल्पद्रुमोपमः ।
स पुरोहितपुत्राय मैत्रेयाय प्रदास्यति ॥ १४ ॥

སྤྲོང་བའི་ཡིད་བཞིན་ཧོར་གྱུར་པ། བྱམས་པ་ཡིས་ཀུང་འདི་ཟློང་ཞིང་ནས།
འཕྲལ་ལ་དུམ་བུར་བྱས་ནས་ནི། འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བོ་མེད་བྱེད་འགྱུར།། 15

བྱམས་པས་མཆོད་སྤྲོང་བྱིན་དེ་ནས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིད་འཕྲོན།
ཟླ་ཤ་མེད་པའི་ཨ་ཤེས་གཏིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཆོད་པར་འགྱུར།། 16

བཙུན་མོ་ཟློག་པོ་འི་ཆོགས་དང་བཅས། སྤྲོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དག་གིས་ནི།
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་དུང་ཞེས་པའི། རྒྱལ་པོ་འང་ཤབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། 17

སྐྱེ་བ་སྐྱ་མའི་སྤྲོན་ཡམ་གྱིས། དུང་གི་དགེ་བ་རྒྱས་པ་དག།
བྱས་པ་ངིས་པར་མོངས་སྤྲོད་ཟིན། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར།། 18

ཡུལ་དབུས་སུ་སྤྲོན་རྒྱལ་པོ་ནི། ཧོར་ལྷའི་བུ་ལྷར་ཧོར་ལྷའི་བུ།
བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མི་བདག་ནི། ཧོར་གཡུས་བ་ཞེས་པ་བྱུང་།། 19

འབྱོར་བ་འབྲན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་པ། ཁོད་ཀྱི་མེས་གདུངས་དེ་དག་གི།
ཡིད་ནི་གཡུལ་དག་བྱེད་ཟིན་ཏོ། ལྷག་པར་ནས་དུ་དགའ་བར་གྱུར།། 20

དེ་ནས་ཧོར་གྱིས་བཀུར་བ་འོང་སྟེ། གློང་ཁྲིར་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞུགས།
སྐང་པོ་ཤིང་རྟའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། གང་གླའི་འབྲམ་ནི་བར་མེད་བྱས།། 21

དེར་ནི་རིག་ཅིན་གཏུག་ཅེས་པ། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིད་ཕྲོན།
བཀུ་བྱིན་ཚངས་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཞལ་ཤ་མཆོད་ལྟར་དེ་ཡིས་མཐོང་།།
22

मैत्रेयोऽप्ययमादाय क्षत्वा सपदि खण्डशः ।
अर्थिचिन्तामणिर्लोकमदरिद्रं करिष्यति ॥ १५ ॥

यूपं दत्वाथ मैत्रेयः सम्यक्संबुद्धतामृतः ।
अनुत्तरज्ञाननिधिर्भविष्यति सुरार्चितः ॥ १६ ॥

शङ्खे राजा सहस्राणामशीत्या परिवारितः ।
सान्तःपुरामात्यगणो राजापि प्रव्रजिस्यति ॥ १७ ॥

प्राग्जन्मप्रणिधानेन शङ्खस्य कुशलोदयः ।
कृतस्यावश्यभोग्यत्वात् परिणामे फलिष्यति ॥ १८ ॥

मध्यदेशे पुरा राजा वासवो वासवोपमः ।
धनसम्मतनामा च नृपोऽभूदुत्तरापथे ॥ १९ ॥

तयोर्विभवसङ्घर्षो भूतो वैराग्नितप्तयोः ।
अभूद्युद्धसमारम्भसंभाररभसम्मनः ॥ २० ॥

नगरं च प्रविश्याथ समेत्य धनसम्मतः ।
चक्रे गजरथानीकैर्गङ्गातीरं निरन्तरम् ॥ २१ ॥

तच रत्नशिखी नाम सम्यक्संबुद्धतां गतः ।
दृष्टस्तेनार्च्यमानाङ्घ्रिः ब्रह्मशक्रादिभिः सुरैः ॥ २२ ॥

དེས་བསམས་ཀུལ་བོ་ནོར་ལྡན་བྱ། ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོར་ལྷག།
གང་ལ་སྣབས་བསྒོམ་པས་ཕྱག་བྱས། འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྲིར་ན་གནས། 23

དེ་ནས་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། དེར་ནི་སྐྱོང་དེ་དག་གིས།
ཁོན་གྱི་རྟུལ་ནི་ཞི་བ་ཡིས། ལོག་པར་རྣོངས་པ་ཅོང་ཟད་བྱུང ། 24

དེ་ནས་སངས་བདག་ནོར་ལྡན་བྱས། ཐ་རོལ་དང་ནི་བསྟུམས་བྱས་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས ། 25

མཆོད་པའི་མཆུག་ཏུ་བདག་ཕྱག་འཚལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས།
བདག་ནི་ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏིག་ཅེས། སྨོན་ལམ་དག་ཀྱང་བྱས་པར་བྱུང ། 26

སྐབས་འདིར་ཤིག་ཏུ་ཆེ་བའི་སྐྱ། དུང་ལས་མང་དག་འཐུང་བའི་ཆེ།
ཕྱག་འཚལ་མདུན་ཏུ་གནས་དེ་ལ། རིན་ཆེན་གཏུག་གི་བཀའ་སྩལ་པ ། 27

དུང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི། འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བར་བྱེད་འགྱུར་ཏེ།
མཆུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལྷག་པས་ཀྱང་། དགེ་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར ། 28

དེ་ལྟར་དམ་པའི་རྨི་ལམ་བཅོད་ནམས་ཆུས་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་བྱ།
མི་ཡི་བདག་པོ་དུང་ཞེས་བྱ་བས་ཁྲིར་གྲོས་ཐོབ་འགྱུར་རིན་ཆེན་གཏུག་གིས་བསྟན།།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་རྣམ་དག་ཏུ་གྱུར་བྱམས་པས་བྱམས་ལས་མཇུག་པར་གྱུར ། 1
གང་གི་དམ་པའི་གྲོགས་ནི་དགེ་ལ་མངོན་འཇུག་བཅོད་ནམས་ལས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན།།

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཤད་པ་
དབག་བསམ་གྱི་འཁྲིལ་ཡིང་ལས་བྱམས་པ་ལྷུང་བསྟན་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ །།

सोऽचिन्तयद्हो राजा वासवः पृथुपुण्यवान् ।
विषयान्ते वसत्येष यो हि चिदृशवन्दितः ॥ २३ ॥

ततस्तस्यानुभावेन तच भूपालयोस्तयोः ।
ययौ वैररजःशान्त्या मिथ्यामोहपरिक्षयम् ॥ २४ ॥

कृतसन्धिः परेणाथ वासवः पृथिवीपतिः ।
भगवन्तं समभ्येत्य सर्व्वभोगैरपूजयत् ॥ २५ ॥

प्रणिधानं च विदधे पूजान्ते प्रणमामि तं ।
अहं कुशलमूलेन स्यामेतेन महानिति ॥ २६ ॥

अस्मिन्नवसरे घोरं शङ्खशब्दे समुज्ज्वते ।
प्रोवाच तं रत्नशिखी प्रणतं पुरतः स्थितम् ॥ २७ ॥

शङ्खोनाम महीपालश्चक्रवर्त्ती भविष्यसि ।
पर्य्यन्ते बोधियुक्तश्च कुशलं समवाप्स्यसि ॥ २८ ॥

एवं सत्प्रणिधानतः क्षितिपतिः पुण्योदयाद् वासवः
शङ्खो नाम नृपः स रत्नशिखिनादिष्टः श्रियं प्राप्स्यति ।
मैत्रेयः प्रणयात् करिष्यति तथा बोधौ विशुद्धां धियं
कल्याणाभिनिवेशपुण्यतरणिराद्याद्हि सत्सङ्गमः ॥ २९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मैत्रेयव्याकरणावदानं नाम षोड़शः पल्लवः ।

ཡབ་འདབ་བཅུ་བདུན་པ།

མེ་ལོང་བཞིག་གྱེ་རྐྱམ་བཟོད་ནི།

སེམས་ནི་རབ་དུ་དངས་པའི་རྟེ་མེད་མཉེས་ཁ་ཤིན་རབ་འབར་བ།
ཤིན་དུ་ཆུང་བའི་སྒྲིག་པའི་མེ་དོག་འབྲས་བུའི་ཚ་ཤས་ནི།
རྟེ་དབང་གསེར་རི་རོ་ཁ་དང་བདུད་རྩིའི་གཏེར་སྒྲིག་པ་ཡི།
འབྲས་བུ་ཕྱུག་ཆོགས་དག་དང་མཆོངས་པ་ཉིད་དུ་ཉིར་མི་འགྲོ།། 1

སྨོན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་པ་ཆེ། ཡིད་འོང་མཉམ་ཡོད་ཟུང་འཇུག
མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིག་དག་གི། ཀུན་དགའ་ར་བར་གཤེགས་པར་འབྱུར།། 2

དེ་ཡི་སྟོབས་མ་སྐྱེང་རྟེའི་གཏེར། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེ་ཞེས་བྱ།
གྲོང་ཁྱེར་ཉེ་བའི་ནགས་ཀྱི་མཐར། སྤྲོངས་ནི་ཀུ་ཞིང་གཡོགས་པར་གྱུར།། 3

དེར་ནི་གྲོང་ཁྱེར་མཐར་བརྟེག་པ། ཤིན་དུ་ངག་འགྲའི་ཐུབ་མེད་དག།
མཛེས་ཡིན་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཡིས། འོད་སྲུངས་དེ་ནི་ཅི་འདོད་མཐོང་།། 4

དད་པ་དག་གིས་ཡང་དག་བསམས། དེ་ཡིས་དེ་མཐོང་རབ་དངས་ཞིང་།
འདི་སྐོད་བསོད་སྙོམས་སུ་ཞེས་པ། བསོད་ནམས་ལས་ནི་ཅི་མསྐྱེས།། 5

དེ་ཡི་འདོད་པ་ངོ་མཚར་ཅན། དད་པ་དང་ལྡན་རྣམ་མཁྱེན་ནས།
སྐྱིང་རྡེ་ཀུས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དག། རབ་ཏུ་བཀྲངས་ནས་བསོད་སྙོམས་བླངས།། 6

सप्तदशः पल्लवः ।

आदर्शमुखावदानम् ।

चित्तप्रसादविमलप्रणयोज्ज्वलस्य
स्वल्पस्य दानकुसुमस्य फलांशकेन ।
हेमाद्रिरोहणनगेन्द्रसुधाब्धिदान-
सम्पत्फलं न हि तुलाकलनमुपैति ॥ १ ॥

पुरा मनोज्ञे सर्व्वज्ञः श्रावस्त्यां जेतकानने ।
अनाथपिण्डदारामे विजहार महाशयः ॥ २ ॥

आर्य्यो महाकाश्यपाख्यस्तच्छिष्यः करुणानिधिः ।
नगरोपवनस्यान्तं जनचारिकया ययौ ॥ ३ ॥

तच सुदुर्गतिर्योषित् नगराश्रवसम्बिका ।
अपश्यत् कुष्ठरोगार्त्तां काश्यपं तं यदृच्छया ॥ ४ ॥

सा तं दृष्ट्वा प्रसादिन्या श्रद्धया समचिन्तयत् ।
पाचेऽस्य पिण्डपातार्हा किं न जातास्मि पुण्यतः ॥ ५ ॥

विज्ञाय तस्या आश्चर्य्यश्रद्धायुक्तं मनोरथम् ।
प्रसार्य्य पाचं जग्राह पिण्डं तं करुणाकुलः ॥ ६ ॥

མེམས་ནི་དད་པ་དྲག་པོ་ཡིས། འབྲས་ཆེན་རབ་མང་ཕུལ་བའི་ཚེ།
མཐོང་མོ་དེ་ཡི་ལག་པ་ཡི། མོད་མི་ཕུལ་ནས་སྐོད་དུ་ཟློང་།། 7

དེ་འོག་དེ་ཡིས་སྨིག་པ་བཞིན། མི་རྣག་ལྷུས་དག་དོར་ནས་ནི།
དགའ་རྟེན་ཞེས་ཉེས་བྱ་ལྟུ་ནས་ཀྱི། ཁང་དུ་མང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར།། 8

རྣ་གཡུང་དེ་ཤེས་བཀུ་བྱེད་ནི། སྨིག་པའི་ཁྱད་པར་ཐོས་པས།
འབད་པའི་འོད་ཕུལ་བའི་སྐྱེ། ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་གུས་ཞུས་ཤས།། 9

དགེ་སློང་ཁང་ཞིག་ཏུ་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་ཏེ་ནི།
ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་ཏེ་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོས་ཏེ་ནི། 10

དམ་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཟབ་པ་རྣམས། དམག་ལ་མཛེའུ་གཏུགས་དགའ་བ་སྟེག
ཕྱག་སྒོམ་ཆོག་པ་འབར་བ་ཡིས། བཞིག་ལ་གྱུར་པ་དམག་པར་གྱུར།། 11

དེ་ནི་དགའ་ལྡན་སྐུ་ཆོག་ན། གནས་པ་ཐོས་ནས་མི་ཡི་བདག
གནལ་ཟུལ་གྱིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་གྱི། མཆོད་སྟོན་ལྷག་པར་གནས་པར་བྱས།། 12

ཟུལ་པོ་དེ་ཡི་ཁང་བ་ན། དཔལ་འབྱོར་ངོ་མཚར་བྱེད་མཐོང་ནས།
འཕགས་པ་དགའ་བོས་བསོད་ནམས་ཏེ། རྟེན་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་བཀའ་སྩལ།། 13

སྟོན་ནི་བྱིམ་བདག་ཅིག་གི་བླ། དབུལ་བ་ལས་ནི་འབང་ཉིད་གྱུར།
ཞིང་ལས་དག་ལ་ཡང་དག་ཆགས། སྟོགས་ཤིང་རིད་པས་ངེས་བར་གྱུར།། 14

तीवचित्तप्रसादेन भक्तसारसमर्पणे ।
कुष्ठिन्या निपपातास्याः पात्रे शीर्षकराङ्गुलिः ॥ ७ ॥

ततः सा पातकमिव त्यक्त्वानित्यकलेवरं ।
देवानां तुषिताख्यानां निलये समजायत ॥ ८ ॥

शक्रस्तदद्भुतं ज्ञात्वा दानपुण्योदितादरः ।
यत्नात् काश्यपसत्पात्रं सुधया समपूरयत् ॥ ९ ॥

सुधार्पणेऽप्यसौ भिक्षुर्निस्पृहस्तृणलीलया ।
प्रशमाद्भुतसम्पूर्णश्चक्रे पात्रमधोमुखम् ॥ १० ॥

भजन्ते प्रणयप्रीतिं कृपणेषु कृपाकुलाः ।
सन्तः सम्पत्समाघ्रातवदने मौलितादराः ॥ ११ ॥

श्रुत्वा तां तुषिते देवनिकाये निरतां नृपः ।
प्रसेनजित् भगवतश्चक्रे भोज्याधिवासनाम् ॥ १२ ॥

राज्ञस्तस्य गृहे दृष्ट्वा लक्ष्मीमाश्चर्यकारिणीः ।
आर्यानन्देन भगवान् पृष्टस्तत् पुण्यमभ्यधात् ॥ १३ ॥

पुरा गृहपतेः क्षत्तुर्दारिद्र्याद् दासतां गतः ।
क्षेत्रकर्मणि संसक्तः क्षुत्क्षामः क्लान्तिमाययौ ॥ १४ ॥

ཕུག་རིང་ཞིག་ན་མ་ཡིས་ནི། རླུམ་དང་ཚྭ་མེད་གཟངས་ཆང་ཞིག།
བྱིར་གས་འོངས་པ་དེས་ཐོབ་གས། གུས་དང་བཅས་པས་ཟ་རྟུ་སོང་།། 15

ལག་པ་བཀྲུས་པ་དེ་ཡི་ཚེ། རྟི་དགར་ཡང་དག་འོངས་པ་ཡི།
རང་སངས་རྒྱས་ལེ་དེ་ཉིད་ནི། རབ་དུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིག།། 16

དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱོང་ནི། གསལ་རྒྱལ་འདི་ཅ་སྐྱེས་པར་གྱུར།
འབྱོར་པ་འདི་ནི་སྨྱིག་པ་ཡི། ཐིག་གཅོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་སོང་།། 17

དེ་སྐད་བཅོམ་སྟན་གསལ་བའི་ཕྱིར་གས། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་།
ཕྱག་འཚལ་གས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོད་དེ། གུས་པ་ཡིས་ནི་དེར་གསོལ་བ།། 18

ཀྱེ་བོ་མིས་ངང་ཤངས་པ་ཡིས། མཆོད་པ་བཅོམ་སྟན་མདུན་དུ་བྱས།།
ཀྱེ་བོས་ལོངས་སྤྱོད་མ་ལུས་པས། གུས་པས་ཞལ་ཟས་ཕུལ་བྱས་ནས།།
འབྲུ་མར་བྱམ་པ་བྱེ་བ་ཡིས། མར་མེ་ཡི་ནི་འཕྲིང་བ་བྱས།། 19

དེར་ནི་དབུལ་མོས་མར་མེ་ནི། ཀིག་ཏུ་ཆུང་བ་དག་ཅིག་ཕྱལ།
གསལ་བྱེད་ཙང་སྨྱུག་ནི་རབ་ཟད་ནས། རབ་ཏུ་བཟློས་ཆེ་གང་མ་སོང་།། 20

དེ་ཡིས་སེམས་ནི་དེ་མེད་ཀྱིས། སྨྱོད་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསམས་པ།
ལྷ་ཀུ་ཐུབ་པ་ཉིད་དུ་ནི། འབྱུང་བར་ཀུན་མཁྱེན་བྱིས་བཀའ་སྩལ།། 21

བཅོམ་སྟན་མདུན་དུ་བྱལ་བོས། རིག་ཅིག་སྨྲོག་མེའི་འཕྲིང་ཕུལ་ནས།
ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོད་དེ། གུས་པ་ཡིས་ནི་དེར་གསོལ་པ།། 22

स्वजनन्या समानीतां निःस्नेहलवणां चिरात् ।
कल्माषपिण्डिमासाद्य भोक्तुं सादरमाययौ ॥ १५ ॥

धौतहस्तक्षणे तस्मिन् संप्राप्ताय यदृच्छया ।
ददौ प्रत्येकबुद्धाय तां प्रसन्नेन चेतसा ॥ १६ ॥

जातः स एव कालेन भूपालोऽयं प्रसेनजित् ।
तस्य दानकणस्येयं विभूतिः प्रथमं फलम् ॥ १७ ॥

श्रुत्वेति भगवद्वाक्यं भिक्षुर्विस्मयमाययौ ।
राजापि विपुलां पूजां चक्रे भगवतः पुरः ॥ १८ ॥

राजाहैरखिलैर्भोगैः श्रुत्वा भक्तिनिवेदनम् ।
स कोटीस्तैलकुम्भानां दीपमालामकल्पयत् ॥ १९ ॥

दीपमेकं ददौ तच्च स्वल्पकं दुर्गताङ्गना ।
स्नेहक्षयात् प्रयातेषु सर्व्वेषु न जगाम यः ॥ २० ॥

विचिन्त्य प्रणिधानेन तया विमलचेतसा ।
भाविनीं शाक्यमुनितां सर्व्वज्ञोऽस्याः समभ्यधात् ॥ २१ ॥

रत्नदीपावलिं दत्त्वा राजा भगवतः पुरः ।
उपविश्य प्रणम्याग्रे प्रणयार्त्तं व्यजिज्ञपत् ॥ २२ ॥

བསོད་ནམས་དེ་དེའི་མཐུ་དག་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ལམ་བྱིས།།
བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤུ་ལ་སྟེང་མི་བགྱིད། 23

ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བརྩེ་བ་ལས། དེ་ནི་ཐོབ་པར་བདག་འཚལ་ལོ།
ནན་པར་མི་རྟོག་འབྲས་ཐོབ་སླད། དཔག་བསམ་ཀུང་འགྲུབ་པ་ལགས།། 24

དེ་སྐད་ཆུལ་བོའི་ཚེགས་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། 25

པདྨའི་སྐྱེད་པ་བས་ཀྱང་ཐུ། རི་བོ་ལས་ཀྱང་ཤིན་དུ་བརྟན།
ཆུ་མཚོ་བས་ཀྱང་ཟབ་པ་དེ། བདེ་བླག་དུ་ནི་འཐོབ་མ་ཡིན།། 26

བདག་གིས་སྐྱེ་བ་གཞན་རྣམས་སུ། སྤྱིན་པ་མང་པོས་ཐོབ་མ་བྱུང།
རེམས་ནས་ནི་རབ་དང་ཏི་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཆུ་ཀ་གསྲུངས།། 27

ང་ལས་ཀྱང་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ། བདག་གི་བླུང་བའི་བདག་པོ་ཡིས།
ཐུགས་རིང་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་བེ་ལ་མར། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཐོབ་མ་བྱུང།། 28

བལྟ་སྡུག་སྐྱེ་བར་སྤྱིན་པ་ཡིས། འབྲོར་ལོངས་སྤྱད་བའི་དཔལ་དེ་ནི།
ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བདག་གིས་སྤྱད། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཐོབ་མ་བྱུང།། 29

གཉིས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་བེ་ལ་མར། བླང་པོ་བཏུང་ནི་སྤྲོན་བྱིན་པས།
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བདག་གིས་སྤྱད། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཐོབ་མ་བྱུང།། 30

भगवत्प्रणिधानेन तत्तत्पुण्यानुभावतः ।
न कस्यानुत्तरा सम्यक्संबोधिर्भवदर्पिता ॥ २३ ॥

भवत्प्रसादप्रणयात् प्राप्तुमिच्छामि तामहम् ।
निर्विकल्पफलावाप्त्यै सेव्यन्ते कल्पपादपाः ॥ २४ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा भगवान् समभाषत ।
दुर्लभानुत्तरा सम्यक्संबोधिः पृथिवीपते ॥ २५ ॥

सूक्ष्मा मृणालतन्तुभ्यो गिरिभ्योऽपि गरीयसी ।
समुद्रेभ्योऽपि गम्भीरा सा सुखेन न लभ्यते ॥ २६ ॥

न दानैर्बहुभिर्लब्धं मयैवान्येषु जन्मसु ।
चित्तप्रसादविशदं ज्ञानं तत्कारणं जगुः ॥ २७ ॥

चतुर्द्वीपाधिपत्येन मया मान्धातृजन्मनि ।
चिरं दानफलं भुक्तं बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ २८ ॥

दानेन चक्रवर्त्तिश्रीः सा सुदर्शनजन्मनि ।
भुक्ता मया महीयसी बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ २९ ॥

पुरा दत्त्वा गजानष्टौ वेलामर्द्विजजन्मनि ।
मया प्राप्तमहत् पुण्यं बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ ३० ॥

གང་ཞིག་རང་གི་ཆུང་མས་འདི། ཤ་ཟ་ཞེས་བརྗོད་རྣམ་པར་སྣང་མས།
དགེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆུམ་པོ་འི་སྡུ། གཟུགས་ངན་དུ་གི་སྡོག་བདག་བྱུང།། 31

དཔལ་ལ་དཔལ་དང་དབུང་བར་བ། གཏེར་ལ་དགའ་བ་རྟག་གནས་གང་།
དེ་ཀི་གཟུགས་དམན་སྐྱག་བསྡུལ་ལྷན། སྡུ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆྱོས།། 32

གཟུགས་བྲལ་ལྷས་ནི་གཏེར་བ་ལ། ཞུགས་དེ་བདེ་སོགས་བདག་པོ་ཡིས།
སྐྱ་ཡི་གཏུག་གི་ནོར་བྱིན་ནས། མའ་ལྡ་བ་དང་མཚུངས་བྱས།། 33

མཆོད་སྤྲིན་བྱེད་དེའི་མཆོད་སྤྲིན། གོང་ཁྱེར་སྣོང་ཐུགས་རྗེས་ཆུ་ནི།
གསེར་གྱི་མཆོད་སྣོང་སྣང་མངོན་གཟུགས། རི་བོ་སྐྱེས་པོ་འི་དཔལ་ཐོབ་བྱུང།།34

དགེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ནི། བདག་གིས མཆོག་ཏུ་སྤྲིན་སོགས་བྱས།
བསོད་ནམས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མ་གྱུར།། 35

རྩེ་གསུམ་ཁྱོལ་བོའི་སྐྱེ་བ་ལ། བདག་གིས་ཐུགས་རྗེས་ཆུ་ཤིས་ཀྱི།
ཚར་མེད་སྐུ་གི་དང་བཅས་བཅོམ། བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མ་གྱུར།། 36

མི་ཐི་ལར་ཉི་མཆོད་སྤྲིན་བྱེད། སྐྱེ་ཆེན་ཁྱོལ་བོའི་སྐྱེ་བ་ལ།
བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་བདག་གིས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མ་གྱུར།། 37

སངས་རྒྱུང་ཉི་མིའི་སྐྱེ་བ་ལ། མི་ཐི་ལར་སྟོན་དགའ་ཐུབ་སྤྲིན།
མཆོད་སྤྲིན་བྱིས་ཉི་བསོད་ནམས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མ་གྱུར།། 38

कुरूपः कुशलात्माहं राजपुत्रः पुराभवम् ।
यः पिशाचोऽयमित्युक्ता निजपत्न्या विवर्जितः ॥ ३१ ॥

श्रियै श्रीस्कन्धो भूत्यागे प्रीतिर्यस्य सदा स्थिता ।
स दुःखी रूपवैकल्यात् क्व वा सर्व्वगुणोदयः ॥ ३२ ॥

तं रूपविरहे देहत्यागारूढं शचीपतिः ।
दिव्यचूड़ामणिं दत्त्वा चक्रे पञ्चशरोपमम् ॥ ३३ ॥

षष्टिपुरसहस्राणि तस्य यज्ञेषु यज्वनः ।
हेमयूपाभिरूपाणि प्रापुर्मेरुबलश्रियम् ॥ ३४ ॥

तस्मिन् मयातिदानाद्रिक्षते कुशलजन्मनि ।
तानि पुण्यान्यवाप्तानि बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ ३५ ॥

मया सत्यप्रभावेण चिरङ्कुन्दपजन्मनि ।
कृता दृष्टिः सदुर्भिक्षा बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ ३६ ॥

मिथिलायां महादेवन्दपजन्मनि यज्वना ।
मयाप्ता पुण्यसम्पत्तिर्बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ ३७ ॥

मिथिलायां पुरा पुण्यं निमिभूपालजन्मनि ।
प्राप्तं दानतपोयज्ञैर्बोधिर्नाधिगता तु सा ॥ ३८ ॥

སྒོན་ཀི་མི་བདག་དགའ་བོ་ལ། ཐུ་མ་ལྷན་པའི་བྱ་བཞི་དང་།
ལྷ་པ་དག་ཀྱང་མེ་ལོང་བཞིན། ཡོན་དན་ལྷག་པ་བྱང་བར་གྱུར།། 39

དུས་ཀྱི་མཐར་ནི་ཉེ་བའི་ཚེ། ཟ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡིས་བསམས།
བདག་གི་མཐར་ནི་ཆུམ་སྐྲིད་ལ། རྒྱབ་མོ་འདི་བཞི་འོས་པ་མིན།། 40

བདག་གི་བྱ་ནི་མེ་ལོང་བཞིན། ལེགས་སྒྲོན་ཤས་རབ་དྲི་མེད་དང་།
ལྷན་པས་ཆུམ་སྐྲིད་དག་གི་དབང། གཟུགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཡོངས་སུ་སྤངས།། 41

འདི་བསམས་དེ་ཡིས་ཏྲི་ལས་ལ་སྐྱེས། སྐྱེ་གནས་ཀྱིས་བསྐང་བཏུན་མོ་ཡི།
ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གི་དབྱ་ཆུན་མི་གསོ་ལ།། 42

ནོར་བུའི་ཤིང་རྩེས་དག་ལའང་མཉམ། རྒྱལ་པོ་ལྷོག་པའི་བང་སོ་ལ།
གཏེར་དུག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཁྲེད་ཀྱིས་མི་ཡི་དབང་པོར་བྱ།། 43

ཞེས་བརྗོད་མི་བདག་མཐོ་རིས་སུ། གཉེན་པོས་ཆོ་ཏྲིལ་པོས་མེ་ལོང་བཞིན།
དེ་ཡིས་བརྗོད་པའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས། རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོར་བྱས།། 44

ཆོས་ནི་ངེས་པའི་བྱ་བ་ལ། ཤོལ་དང་ཕྱིར་ཤོལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་།
མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་ནི། ཆུམ་ཚམ་རིགས་པ་དག་ལ་གནས།། 45

སྒྲོན་ནི་ཟླུ་མཆོག་མེད་པ་ཉ། མི་འདོད་སྐྱེ་གཤེགས་པ་ཐོབ་གྱུར་པ།
བྱམ་ཟེ་དབྱུག་ཅན་ཞེས་པ་ལ། བརྩེ་བ་ལྷག་པའི་མདུན་དུ་ནི།། 46

पुरा नन्दस्य नृपतेश्चत्वारः पिशुनाः सुताः ।
बभूवुरादर्शमुखः पञ्चमश्च गुणाधिकः ॥ ३९ ॥

कालेनापन्नपर्य्यन्तः स भूपतिरचिन्तयत् ।
एते मदन्ते चत्वारो राज्यं नार्हन्ति कर्कशाः ॥ ४० ॥

पुत्रे ममादर्शमुखे राज्यश्रीः प्रतिबिम्बिता ।
सुवृत्ते लभते शोभां प्रज्ञावैमल्यशालिनि ॥ ४१ ॥

ध्यात्वेत्यमात्यान् सोऽवादीत् स भवद्भिर्नरेश्वरः ।
कृतोऽन्तःपुरवर्गेण योऽभ्युत्थानेन पूज्यते ॥ ४२ ॥

मौलिर्न कम्पते यस्य समेव मणिपादुकैः ।
द्वारद्रुमाद्विवापीषु निधिषट्कं स पश्यति ॥ ४३ ॥

इत्युक्ता चिदिवं याते नृपतौ मन्त्रिणः क्रमात् ।
तदुक्तैर्लक्षणैश्चक्रुरादर्शमुखमीश्वरम् ॥ ४४ ॥

धर्म्मनिर्णयकार्य्येषु यं वादिप्रतिवादिनः ।
विलोक्यैव स्वयं तस्थुर्न्यायैर्जयपराजये ॥ ४५ ॥

पुरा निरभिसन्धेन प्राप्तवैश्यसकिल्बिषम् ।
ब्राह्मणं दण्डिनं नाम दयालुः प्रययौ पुरः ॥ ४६ ॥

བ་ལང་རྒྱང་དོན་ཁྱིམ་བཏགས་གིས། ཚོད་མ་བསད་ལས་ཤིང་རྟ་བཞི།
སྟེའུ་སྐྱང་ལས་འཇོག་པོར་ནི། གནས་པའི་ཚུང་མས་རྣམ་པར་རྟོག། 47

བྱ་ནི་བསད་ལས་ཆང་འཆོང་མས། རྟོག་ལ་མཚུངས་པའི་ཆགས་པ་ནི།
དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇིག་སྟེད། བཙོད་ནས་དེ་བཏང་རྣམ པར་བཤོལ།། 48

སྐྱེགས་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས། སེམས་ཅན་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི།
སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྦྱངས་ཕྲེ་ཚོམ་ནི། དེ་དང་དེ་དག་ངེས་པར་བྱས།། 49

གང་གིས་ཆར་མེད་ཀྱིས་དག་པའི། སྐུ་གེ་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ལ།
ཟས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཅག་དུས་སྦོག། དབང་དུ་འཆོ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན།། 50

དེ་ལྟར་མེ་ལོང་བཞིན་སྐྱེས་ཚེ། བདག་གིས་ཐུགས་ཁོངས་ཤེས་པར་བྱུང་།
ཚེ་གྲུབ་ཨང་དག་རྗོགས་བྱང་ཆུབ། དེ་ནི་ཁམ་ཨང་མ་རྟོགས་སོ།། 51

འབད་རྩོལ་ཤིག་དུ་ཚེ་བར་ནི། སྐྱེ་བ་མང་པོ་བཏུང་གོམས་པའི།
དེ་མེད་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི། བཙོམ་པས་དལ་ལྟ་བདག་གིས་ཐོབ། 52

གང་ཨང་ཤིན་དུ་མཆོག་གྱུར་བ་མེད་བཞིན་པ་རིག་པའི་ཨང་དག་རྗོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འདི་
མི་བདག་ཨེ་ཤེས་ཤེས་རབ་དག་གིས་རྗོགས་བྱ་ངེས་པར་སྒྲིབ་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་མི་འཐོབ།

गोयुगार्थं गृहस्थेन मृतेन वडवाहतेः ।
कुठारपातितः पत्या तक्षवासी विवादितः ॥ ४७ ॥

शौण्डिकेनात्मजवधाद्दीक्षितं तुल्यनिग्रहम् ।
तद्विपक्षभयेनोक्ता तत्संत्यक्तं व्यमोक्षयत् ॥ ४८ ॥

अमानुषाणां सत्त्वानामध्याशयविशेषतः ।
चकार चित्तशोधनं तत्तत्सन्देहनिर्णयम् ॥ ४९ ॥

अवृष्टिसृष्टे दुर्भिक्षे येन द्वादशवर्षके ।
विहितं सर्व्वसत्त्वानामशनप्राणवर्त्तनम् ॥ ५० ॥

इत्यभून्मम पुण्याप्तिरादर्शसुखजन्मनि ।
न तु सा सम्यक्संबोधिर्विबोधिता महोदया ॥ ५१ ॥

बहुजन्मशताभ्यासप्रयासेन महीयसा ।
अद्य तु ज्ञानवैमल्यं मयातं लुप्तसंवृति ॥ ५२ ॥

ज्ञानप्रज्ञाधिगम्या किमपि परतरानुत्तरा सत्यसंवित्
सम्यक्संबोधिरेषा न च खलु नृपते लभ्यते दानपुण्यैः ।

རྣོངས་པའི་མཚན་ཉོ་དང་བྲལ་སྤྲིན་སོང་ནམ་མཁའ་རབ་གསལ་དྲི་མ་མེད་པ་
དག་གིས་བསྐོན།

རྩོལ་མེད་ཀུན་དགའི་ཤ་གཞོན་དེ་ཉིད་སྤྲིང་པའི་སྐུན་པ་གཅོད་བྱེད་ཉིན་མོའི་དཔལ་
འབྱོར་ཅིན།། 53

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་མེ་ལོང་གི་བཞིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་གཟུགས་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

मोहश्यामाविरामे गतघनगगनव्यक्तवैमल्यभाजां
निर्व्याजानन्दभूमिर्भवति भवतमश्छेदिनी सा दिनश्रीः ॥
५३ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
आदर्शमुखावदानं नाम सप्तदशः पल्लवः ॥

ཡུམ་འདོན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི།

ཀུ་རིའི་བྱ་རབ་ཀྱི་གླིང་བཞིར་རིགས་བརྟེན་ནོ།

གང་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྣོན་དགོས་དགེ་བའི་རྒྱུ།
འཁོར་བའི་ཆུ་གཏེར་ཟབ་པས་གང་བསྒྲུབས་པ།
འདི་ནི་གཉིས་དང་མཚའ་བ་ཤེས་པུས་ཟུང་དང་།
མ་དང་ཕ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པ་མིན། 1

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི། ཀ་ལན་དུ་ཀའི་གནས་ཞེས་པ།
འོད་མའི་ཚལ་གནས་དགའ་བར་སྣོན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཙུན།། 2

པང་ན་སྐྱེས་དང་ཉེ་རྒྱལ་དེ། ཀུན་དུ་རྒྱུ་ནི་གཉིས་པོ་སྟོན།
དགེ་སློང་དང་ཤེས་པོར་རབ་རྟོགས་པས། ཞི་བ་དག་ཏུ་ཞུགས་པར་བྱས།། 3

དེ་ནས་ཡང་དག་བསྟན་མཛད་པས། དགེ་སློང་ཀུ་རིའི་བུ་དག་ནི།
གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིས། ཤིན་ཏུ་ཐར་པར་འགྲོ་བར་བྱེད།། 4

དེ་ཡིས་རྣད་བྱང་བསྟན་སེས་འཛེས་དེ། དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བྱར་ཤེས།
དེ་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོང་མཐའ་དྲིས། དེས་ཀྱང་དེ་དག་རྣམས་ལ་གསུངས།། 5

བྱམ་ཟེ་མེ་ཡི་གྲོགས་པོ་ཡི། ཆུང་མ་ཡོན་དཀོན་མཆོག་བྱུང་པ།
ཕ་ཡིས་རྩེད་མོར་མིང་དག་ཀྱང་། སྐུང་པི་ཀ་ཞེས་བཀག་པར་བྱུང་། 6

अष्टादशः पल्लवः ।

शारिपुत्रप्रव्रज्यावदानम् ।

नेदं बन्धुर्नो सुहृत् सोदरो वा
नेदम्माता पिता वा न करोति ।
यत् संसाराम्भोधिसेतुं विधत्ते
ज्ञानाचार्य्यः कोऽपि कल्याणहेतुः ॥ १ ॥

कलन्दकनिवासाख्ये रम्ये वेणुवनाश्रमे ।
भगवान् विहरन् बुद्धः पुरे राजगृहे पुरा ॥ २ ॥

कौण्डितं चोपतिष्यञ्च द्वौ परिव्राजकौ पुरा ।
प्रपन्नौ भिक्षुभावेन चकार शमसंवृतौ ॥ ३ ॥

ततश्च शारिपुत्रस्य भिक्षोः संदेशना व्यापात् ।
यया साक्षात् कृतार्हत्त्वे सोऽभूद् मोक्षगतिक्षमः ॥ ४ ॥

तस्य तदद्भुतं दृष्ट्वा धनार्हं सर्व्वभिक्षुभिः ।
पप्रच्छुः पूर्व्ववृत्तान्तं स च तेभ्यो व्यभाषत ॥ ५ ॥

ब्राह्मणस्याग्निमित्रस्य भार्य्या गुणवराभवत् ।
सूर्पिकेति कृतं पित्रा क्रीड़ानाम च बिभ्रती ॥ ६ ॥

རེ་ཨི་མིང་གོ་སྣང་པ་བ། ཞེས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་བྱང་།
རང་བཞིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ། ཁམ་ཞིག་ཁྲིམ་དུ་འོངས་པར་བྱང་།། 7

རེ་ཨིས་ཁྲོ་ཨིས་བསྡུག་པ་ལས། ཁྲིམ་པའི་གྲས་པས་དེ་མཐོན་གཉིར།
རབ་བཏུད་གྱས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་དགེ་གཤིས་ཚོམ་པར་བྱས།། 8

ཁམ་ཞིག་ཆོས་གོས་དྲུབ་པ་ཨི། བྱ་བ་དག་ཀི་བྱེད་པ་དེའི།
ཁབབ་ཀྱི་ལས་དབང་མཐོང་བྱས་ཤེས་ཀྱང་ནས། སྨོན་ལམ་དག་ཀི་གྱས་པས་ཤང་ཞུས་པ།

རྡོ་ལྷུང་ཆག་པ་རྐོ་འདི་དང་། རྡོ་ལྷུང་ཟབ་མོར་འགྲོ་བའི་ཁབ།
དེ་ལྷུང་བདག་གི་ཤིས་རབ་ཀི། མཆོག་དུ་གྱུར་ཅེས་ཐང་དག་བཏབ།། 10

རང་སངས་རྒྱས་གྱས་ལ་གྱས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དག་ཀི་དེ་ཨིས་ཀྱང་།
ཤིས་རབ་ལྷན་པ་ཤྲུ་རི་བྱས། ཐུབ་བ་འདི་ལ་དེ་གྱུར་ཏོ །། 11

དགེ་སྦྱོང་ཤྲུ་རི་བྱ་འདི་དེ། ཀ་ལྷ་རབ་རྐོ་བྱོ་མཆོག་ལྷན།།
དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་གྱུར་གང་གི་ཕྱིར། དམ་པའི་བྱོ་ནི་དབག་བསམ་ཤིང་།། 12

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཤང་ཞུས་པ།
མི་ཤས་སྨན་པ་བྱོས་གང་མཁས། རིགས་སུ་བྱུ་རིའི་བྱ་ཅིས་འབྱུངས།། 13

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར། བཀའ་སྩལ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ཏེ་ལ།
བྱོ་གྲོས་ཆེན་བོ་ཞེས་བྱ་བའི། ཚུལ་བྱ་དམ་པས་ཤས་འདོད་པར་གྱུར།། 14

भ्राता प्रथमशैलाख्यः तस्य ह्रर्षसमाभिधः ।
प्रत्येकबुद्धतां यातः कदाचिद् गृहमाययौ ॥ ७ ॥

स तया भर्त्तुरादेशाद् गृहिभक्त्याधिवासितः ।
प्रणतिप्रणयाचारै स्तोषितः परिचर्य्यया ॥ ८ ॥

कदाचिच्चीवरे तस्य कुर्व्वाणस्य विपाचणम्(?) ।
ह्रचीकर्म्मवशाद् दृष्ट्वा प्रणिधानं समादधे ॥ ९ ॥

यथेयं कर्तरी तीक्ष्णा यथा गम्भीरगामिनी ।
ह्रचौ तथापरा प्रज्ञा मम स्यादिति सादरा ॥ १० ॥

प्रत्येकबुद्धविनयात् प्रणिधानेन तेन च ।
गतास्मिन् जन्मनि सैव सप्रज्ञशारिपुचताम् ॥ ११ ॥

स एष शारिपुचोऽद्य भिक्षुस्तीक्ष्णतराग्रधीः ।
कल्याणपाचतां यातः कल्पवल्ली हि सन्मतेः ॥ १२ ॥

वाक्यं भगवतः श्रुत्वा पप्रच्छुर्भिक्षवः पुनः ।
कस्मान्नाद्यकुले जातः शारिपुचो नराधमे ॥ १३ ॥

ततस्तान् भगवानूचे पूर्व्वस्मिन्नेष जन्मनि ।
अभून्महामतिर्नाम राजपुचः सतां मतः ॥ १४ ॥

དཔལ་དང་ལྡན་ཨང་དེ་ཡི་བློ། རབ་ཏུ་བྱང་ལ་ཕྱོགས་བར་གྱུར།
རབ་ཏུ་དང་བ་ཡོངས་སྨིན་ལ། ཕྱག་སྒོམ་ཆོགས་བཞི་སྒྲིབ་མི་བྱེད།། 15

ཀུན་སྤྱས་གཞིན་ནུ་རྣམས་དག་གི། རབ་བྱུང་རིགས་ལ་འོས་སམ་ཅིག།
ཅེས་བརྗོད་ཕ་ཡི་བྱམས་བ་ཡིས། འབད་པས་དེ་ནི་བཟློག་པར་གྱུར།། 16

ནམ་ཞིག་བླང་ཆེན་ལ་ཞོན་ནས། སྐྱེ་བོ་འདི་ལམ་དུ་འཁྲི་བ་དེས།
ཤག་པོ་དབུལ་པོ་མཐོང་གྱུར་ནས། སྐྱིང་རྗེ་ལས་ནི་འདི་དག་སྐྱས།། 17

སྐལ་མེད་ནོར་ལྷན་འཇིག་རྟེན་ན། གཉེན་ཀྱི་འཆིང་བས་བསྡམས་རྣམས་ཀྱིས།
རབ་བྱུང་ཐོབ་པ་མིན་པ་ཉིད། ངེས་ཀྱང་སྡུ་ཡིས་རྣམ་པར་བཟློག།། 18

དེས་སྐྱས་དབུལ་པོ་བདག་ཉིད། སྐྱང་བཟང་མེད་ཅིང་ཆོས་གོས་མེད།
ཞི་བའི་ཨོ་བྱད་དག་ལ་ཡང་། ནོར་ནི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད།། 19

ཕྱུག་པོའི་སྐས་ཀྱིས་དེ་ཐོས་ནས། ཕྱབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནག་སོང་སྟེ།
དེ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བཅུག་ནས། སྐྱིང་རྗེ་ལས་ནི་འདི་དག་སྐྱས།། 20

ཕྱུག་རིང་མིག་པའི་དུས་ཀྱིས་དེ། རང་སངས་ཀྱས་ནི་ཉིད་བྱུང་ནས།
ཕྱུག་པོའི་སྐས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་མཆོག་རྣམས་བསྟན་པར་གྱུར།། 21

དེ་ཡི་མཐུ་རྣམས་མཐོང་གྱུར་ནས། མི་ཡི་བདག་པོའི་སྐས་དེས་བསམས།
ཀྱེ་མ་དང་བ་ཆེ་ཉིད་ཕྱིར། བདག་ལ་རབ་བྱུང་དགོན་པར་གྱུར།། 22

श्रीमतोऽपि मतिस्तस्य प्रव्रज्यायामजायत ।
परिपाकप्रसन्नानां कालुष्याय न सम्पदः ॥ १५ ॥

प्रव्रज्या राजपुत्राणां यूनां नैव कुलोचिता ।
इत्युक्त्वा जनकः प्रीत्या तं यत्नेन न्यवारयत् ॥ १६ ॥

कदाचित् कुञ्जरारूढः स व्रजन् जनवर्त्मनि ।
दृष्ट्वा दरिद्रं स्थविरं कारुण्यादिदमब्रवीत् ॥ १७ ॥

अधन्या धनिनो लोके बन्धुबन्धनयन्त्रिताः ।
प्रव्रज्यां नाप्नुवन्त्येव त्वं तु केन निवारितः ॥ १८ ॥

स न्यवेदयन् मे दरिद्रस्य न पात्रं न च चीवरम् ।
धनोपकरणान्येव शमोपकरणान्यपि ॥ १९ ॥

राजन्ननुरिति श्रुत्वा गत्वा मुनितपोवनम् ।
प्रव्रज्यां कारयित्वास्य प्रददौ पात्रचीवरम् ॥ २० ॥

सोऽचिरेणैव कालेन यातः प्रत्येकबुद्धताम् ।
राजपुत्रं समभ्येत्य दिव्यामृद्धिमदर्शयत् ॥ २१ ॥

तस्य प्रभावमालोक्य स प्रदध्यौ नृपात्मजः ।
अहो महोदयत्वान्मे प्रव्रज्या दुर्लभाभवत् ॥ २२ ॥

དབུལ་ཞིང་རྣམ་འབྱེད་མེད་ལས་ནི། དམན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱང་རྟེད་པར་དགའ།
དེས་ན་དམན་རིགས་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལྷག་པར་པདྨ་གཡོ་ཞེས་བར་བཤད།། 23

དེ་ཡི་སྨོན་ལམ་དག་ལས་ནི། དེ་ཉིད་ཤུ་རིའི་བྱང་དཔེར་སྟེས།
སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཏི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་།། 24

ཨདིན་པའི་གཉེར་དེ་ངེས་པར་དགྱེས་པས་འདུལ་ལྷག་འདི་ནི་དགེ་བ་དག་གི་སྣོད།
ཡང་དག་རབ་ཏུ་དང་བ་གྱེས་པས་དུས་སུ་ཤེས་རབ་ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག།།
ཤ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་སྨོན་མར་འོས་པ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་བཞེད་པར་འགྱུར་བར་བསྟན།
མོ་གཤེ་བྱ་འདི་འང་འདི་རྣ་གསུངས་ཞེས་ཡུངས་དག་རི་གཤ་པའི་རང་གཞེན་སྡུག
རྣམས་སྤྲུ།། 25

སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དབུལ་པོ་ལས་བྱེད་ལ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་འགན་ཞིག་བཙི་བ་ཡིས།
ཤུང་བཟེད་ཆོས་གོས་གོས་དག་ནི་བྱིན་གྱུར་ནས། མཆུངས་མེད་ཐུབ་པའི་མཐུ་ཡང་
རབ་ཏུ་བསྟན།། 26

ཞེས་པ་དག་བའི་བདེ་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཟོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཤ་ཡི་བྱ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞའི་རྣོགས་
པ་བཟོད་པའི་ཨལ་འདབ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།།

दारिद्र्यादविवेकाच्च नीचानामपि दुर्लभा ।
जायेयमधमे कुले तस्मादस्मि विवेकवान् ॥ २३ ॥

स एव शारिपुत्रोऽयं ज्ञातस्तत्प्रणिधानतः ।
प्रव्रजितो भगवता काश्यपेनान्यजन्मनि ॥ २४ ॥

तेनायं नियमप्रणयविनयौ सम्यक्प्रसादोदया
दादिष्टः कुशलाय सत्यनिधिना प्रज्ञावतामग्रणीः ।
काले शाक्यमुनेर्भविष्यति मतः शिष्यत्वयोगाद् वरं
मौद्गल्यायन एष चाच कथितः संविन्मयानां वदः ॥ २५ ॥

अन्यजन्मनि दरिद्रः कार्मिकः केनचिदपि दयया महर्षिणा ।
दत्तपाचचीवरो भवद्भिर्तर्द्विरासीदतुलप्रभाववान् ॥ २६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शारिपुत्रप्रव्रज्यावदानं नामाष्टादशः पल्लवः ।

ཐུབ་ཅིང་མཆོག་དུ་མི་ཟད་མཐུ་ལྡན་གང་།
དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཕུལ་བྱུང་དང་བའི་མཆོག།
མངོན་སུམ་གྱིས་མཁྱེན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔང་།
སྐྱེ་གཞན་མཚན་ཉིད་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གྱུར།། 1

སྡུག་ཚོ་མཉན་ཡོད་ཀྱལ་བྱེད་ཚལ། དཀའ་བར་མགོན་མེད་ཟས་སྨིན་ཀྱི།
ཀུན་དགའ་ར་བར་བཅོམ་སྐྱེན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་གྱུར།། 2

ཁྱིམ་བདག་སྨྱོབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ། གློང་ཀྱི་ཆོར་ལས་བྱུང་བར་གྱུར།
འབྲས་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་སློང་བ་ཡི། ཕྱོགས་རྣམས་གྲིབ་པསིལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། 3

དེ་ཡི་བཙུན་མོ་ཀྱལ་སྐྱེ་ལ། དུས་སུ་བདུའི་མིག་ཅན་ཀྱི།
བྱང་ཞིག་བསོད་ནམས་དག་གིས་བཅོམ། དཔའ་བ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན། 4

ལྷན་སྐྱེས་རིན་ཅིན་སྤྲིན་མའི་ཁོད། དེ་ཡི་རྟ་བའི་རྣ་ཀྱན་གྱུར།
གསེར་ནི་བྱེ་བ་བཀྲ་ཡིས་ཀྱང་། གང་གིས་རིན་ལ་མཚུངས་མ་གྱུར།། 5

འདི་ནི་ཀུ་སྐར་གོང་ཞིན་སྐྱེས། ཏོ་ཀྱན་རིན་ཅིན་བྱེ་བ་འི།
གོང་ཞིན་བྱེ་བ་རྣ་ཞེས་དེ། གཞོན་ནུ་ཡོན་དན་ལྡན་བར་གྱུར།། 6

श्रोणकोटिकर्णावदानम् ।

जनविंशपल्लवः ।

स कोपि पुण्यातिशयोदयस्य
वरःप्रभावः परमाश्चयो यः ।
प्रत्यक्षलक्ष्यः शुभपक्षसाक्षी
जन्मान्तरे लक्षणतामुपैति ॥ १ ॥

रम्ये पुरा भगवति श्रावस्त्यां जेतकानने ।
अनाथपिण्डदारामे विहारिणि तथागते ॥ २ ॥

बभूव वासवग्रामे बलसेनाभिधो गृही ।
पूरिताशः फलभरैश्छायातरुरिवार्थिनाम् ॥ ३ ॥

जायायां जयसेनायां काले कमललोचनः ।
अजायत सुतस्तस्य पुण्यैर्मूर्त्त इवोत्सवः ॥ ४ ॥

सहजा रत्नदीपार्चिरभूत्कर्णस्य कर्णिका ।
नाभूत् मूल्यतुला यस्य हेमकोटिशतैरपि ॥ ५ ॥

श्रवणानक्षत्रजातोऽसौ रत्नकोट्यर्हकर्णिकः ।
स श्रोणकोटिकर्णाख्यः कुमारोऽभूद् गुणोचितः ॥ ६ ॥

དེ་ནི་དྲི་མེད་གསལ་ཞིང་མཛེས། ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས།
མི་དམན་ཀུན་དགའ་རྒྱས་བྱུང་བ། སྡུ་ཡི་ཤིན་ཏུ་ཞི་མཆོག། 7

མིག་ནི་མཆི་མ་ལྟར་བའི་མ། མཆོག་ཏུ་རྩུབ་པའི་ཚེག་དག་གིས།
ལྷན་སྐྱེ་ཡིན་ཡང་རྣམ་དཀྲུག་སྟེ། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མིན་ནོ། 8

ནོར་སྤྱིན་ལྡེ་བྱང་ཕྱག་ཆོགས་པའི། ཞ་ཡིས་བཏེགས་ཀྱང་ཁེངས་ཏེ་ནི།
རིག་ཅིག་དོན་གཉིར་དོག་མཐའ་ནི། ཆེག་པོས་གྲིང་གཞན་རིང་པར་སོང་།། 9

ཆུ་སྤྱིན་འབྱུང་གནས་རབ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་བོ་མེད་པའི་ལམ་བགྲོད་དེ།
ལས་ཀྱི་རླབས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་བསྟེད་ནས། རང་གི་དོག་མཐུག་བྱས་བར་བྱུང།། 10

དོན་མཐུག་གྱིས་ཀྱང་དེ་མ་རྟོག། མུ་ངན་གྱིས་བློ་དམན་ཡུ་ཡིས།
ཉོན་མོངས་བསྟུན་ནས་ནས་རང་ཡུལ་དུ། འཆིང་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་ཞུགས།།
11

དེ་ཡང་ངམ་ཞིང་ངལ་གསོ་དང་། རབ་ཏུ་བྲལ་བས་ཆུ་ཚོགས་བཏུལ།
གཏུང་བའི་མུ་ངན་འཕེང་བ་ཡིས། མཚན་པ་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སོང་།། 12

དེས་བསམས་ནོར་ནི་ཆེན་པོ་དག། ཡོད་ལ་ནོར་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པ།
ཉོན་མོངས་འབྲས་བུ་དང་བ་འདི། བདག་གི་ཆུལ་མིན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད།། 13

མི་རྣམས་ཆོག་ཤེས་བྲལ་བ་ལས། ཀུ་མ་ནོར་སྐྱབ་ལ་འཚྭག་པ།
གནོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིས། སྐྱད་ཅེས་ཆུད་པ་དག་གི་གནས།། 14

स निर्म्मलरुचिः कान्तः कलाभिः परिपूरितः ।
अमन्दानन्दनिष्यन्दो न कस्येन्दुरिवाभवत् ॥ ७ ॥

स युवा वार्य्यमाणोऽपि पित्रा धनदसम्पदा* ।
जननी साश्रुनयना परं परुषया गिरा ॥ ८ ॥

प्रियंवदोऽपि निर्भत्स्यो विषवर्षीव चन्द्रमाः* ।
महासार्थेन रत्नार्थी दूरद्वीपान्तरं ययौ ॥ ९ ॥

मकराकरमुत्तीर्य्य व्रजतस्तस्य निर्जने ।
कर्म्मोर्मिविप्लवेनाभूत् स्वसार्थविरहः पथि ॥ १० ॥

सार्थोऽपि तमनासाद्य विनिवृत्तः शुचा शनैः ।
स्वदेशमर्जितक्लेशः प्रविवेश विशृङ्खलः ॥ ११ ॥

सोऽपि तप्तमरुश्रेणीलक्षणां दक्षिणां दिशम् ।
श्रान्तः प्रशान्तविश्रान्तिर्वापिगाहं व्यगाहत ॥ १२ ॥

सोऽचिन्तयदहो वित्ते प्रतिवित्तार्ज्जनोद्यमः ।
ममायमनयेनैव जातक्लेशः फलोदयः ॥ १३ ॥

अहो धनार्जनावेशः सन्तोषविरहाद् नृणाम् ।
सर्व्वापवादसंवादो निन्द्यानां विपदां पदम् ॥ १४ ॥

---

* जननीं साश्रुनयनां परं परुषया गिरा ।
प्रियंवदोऽपि निर्भत्स्य विषवर्षीव चन्द्रमाः ॥
स युवा वार्य्यमाणोऽपि पित्रा धनदसम्पदा ।
महासार्थेन रत्नार्थी दूरद्वीपान्तरं ययौ ॥
Reading suggested by M. M.—H. Sastri.

འཁོར་བར་ཞེར་ནི་སྐྱབ་པ་ལ། བག་ཆགས་གོམས་ལས་ལྷུས་ཅིང་རྣམས།
རྣོང་པ་དེ་ནི་གསེར་གྱི་རི། ཐོབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཆོམས་པ་མེད།། 15

ངལ་དུབ་རབ་ཆུས་རྣོ་དང་བཟལ། འོག་གི་སུ་ངམ་སྐ་གཉི་འདི།
འབར་བའི་དཔལ་བཞིག་རིངས་པར་ནི། བདག་གི་སྙིད་པ་རབ་ཆུས་བྱིད།། 16

ཀྱེ་མ་གཉན་དང་གནས་རྣམས་སུ། རི་དྭགས་སྐོམ་པས་ལོང་བ་བཞིག།
ཆུ་ངམ་བྱི་ནི་སྨྱིག་ཆུ་ཡིས། བདག་ལ་རྣོང་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད།། 17

སྐོམ་པ་འདི་དང་ངལ་བ་འདིས། ཆུ་ནི་མེད་པའི་ས་གཉི་ཀ།
ཐྱོགས་ནི་འབར་བར་གསེགས་མཐོང་། རི་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་འགྲོ།། 18

དེ་ལྟར་བསམ་ཤིང་དཔའ་བྱས་དེ། ཆུ་ཡི་བསམ་པས་སོང་ཀ།
ངལ་དུབ་རྣམ་པ་དང་བཅས་བཞིག། ལྷུགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་བར་གྱུར།། 19

ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པའི་སྤྲུན་ཟླ་བཞིག། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྐྱེས་བྱུ་ནི།
དུས་ལྟར་རྟག་ཅིང་མིག་དམར་བ། སྐོད་དིན་གཤས་པ་མཐོང་བར་གྱུར།། 20

དེ་ཡིས་དེ་ལ་ཟབ་བ་དྲིས། གང་ཆོ་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བ།
དེ་ཆོ་དང་ཉིད་ནང་ཞུགས་པས། ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་མཐོང་།། 21

རྟག་པ་ཆུ་བྱུས་སྨྲག་ལྟས་བསྐམས། གོས་མེད་རྟུལ་གྱི་འཕྲེང་བས་གོས།
ཤིང་བསྲེགས་ལྟ་བུའི་ཡ་དྭགས་རྣམས། མཐོང་བས་དེ་ནི་གཏུང་བར་གྱུར།། 22

हेमाचलेऽपि संप्राप्ते न पर्य्याप्तिर्धनार्जने ।
संसारे वासनाभ्यासद्वेषमोहः शरीरिणाम् ॥ १५ ॥

पृथुप्रयासविरसा दीपिता श्रीरिवायता ।
तृष्णां तनोति नितरामियं मरुर्महीतले ॥ १६ ॥

अहोवत कुरङ्गाणां तृष्णान्धानां पदे पदे ।
ममापि जनयन्त्येव मोहं मरुमरीचिकाः ॥ १७ ॥

इयं तृष्णा श्रमश्चायमिमा निरुदका भुवः ।
किं करोमि क्व गच्छामि पश्यामि ज्वलिता दिशः ॥ १८ ॥

इति संचिन्त्य सः शनैः प्रसर्पन् सलिलाशया ।
आयासमिव साकारं ददर्श पुरमायसम् ॥ १९ ॥

घोरं द्वारिस्थितं तच्च संचासस्येव सोदरम् ।
ददर्श पुरुषं कालकरालं रक्तलोचनम् ॥ २० ॥

स तेन पृष्टः पानीयं यदा नोवाच किञ्चन ।
तदा स्वयं प्रविष्टेन प्रेतलोको विलोकितः ॥ २१ ॥

दग्धकाष्ठोपमान् धूलिमलखिन्नान्निरम्बरान् ।
शुष्कास्थिस्नायुशेषाङ्गान् प्रेतान् दृष्ट्वा स विव्यथे ॥ २२ ॥

ཆུ་དང་བྲལ་བས་གཟིར་དེ་ཁ། དེ་དག་གིས་ནི་ཆུ་བསྣངས་པས།
སང་གི་གཉང་བ་ཡོངས་བཏང་སྟེ། དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བྱེ་གཟིར་བྱུང།། 23

གཉེར་བ་རབ་སྤྲུ་སྐོམ་པ་ནི། བག་མོས་གཟིར་དེ་ལ་དེས་སྤྲུས།
བརྩེ་མེད་བཏགས་ལ་སྐུ་ངམ་བྱི། དགོན་པ་འདིར་ནི་ཆུ་གང་ལས། 24

ཉིད་སྡུ་ལས་ནི་ཅི་ཞིག་གིས། སྡུག་བསྔལ་བཟློད་དཀའ་འདི་ལ་བཀོད།
ཁྱེད་ནམས་ཕྱིར་བཅོས་འབྲས་མེད་པས། འདི་ལས་བདག་ནི་སྐུ་ངོ་བྱེད། 25

གཟིར་བ་མ་མཐོང་མཐོང་ཡང་གང་། དེ་དག་ཉོན་མོངས་འཆོམས་བཟློད་པ།
ཟློག་ཏུ་མེད་པར་བརྟག་པ་དེའི། གཞིར་ནི་བདེ་བས་བྲན་པ་བཞིག།། 26

དེ་ལ་དེས་སྤྲུས་བདག་ཅག་ནི། ཐར་མེད་མ་ཡིན་འགམ་བའི་ལས།
མོངས་པ་ལས་ནི་རབ་བསལ་པ། གཉེར་བ་མི་བཟད་གནས་སྐུ་འཐབས།། 27

སྐྱེག་པར་སྐྱོད་ཅིང་སྐྱོད་པས་ཞེས་གཞན་གྱི་བརྟག་པ་ཉམས་བྱས་ཆུག་སྐུ་ཆུས་
པ་ལས།
འཕགས་པ་མིན་ཞིང་ཐག་རིང་པ་དེ་ཁོ་དང་ཁ་རྣམ་པར་སྐོན་པ་མ་
བཟློག་པ།།
བདག་ཅག་རྣམས་ནི་བཆེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ལེགས་པའི་སྙིང་ལ་རྟག་ཏུ་
ཆོག་གིས་ལྷུག་ས་ཤད་དུ་གིས་ཉོན་སུ་བསྐོས་པས་ཟློག་ཏུ་རབ་བྱས།།

तैर्य्याचितः स पानीयं पानीयविरहार्दितः ॥
परित्यज्य निजामार्त्तिमभूत्तद्दुःखदुःखितः ॥ २३ ॥

तीव्रतृष्णातुरानूचे स तान् आर्त्तप्रलापिनः ॥
ममास्मिन्मरुकान्तारे निष्कृपस्य कुतः पयः ॥ २४ ॥

इच्छेऽस्मिन् दुःसहे न्यस्ताः के यूयं केन कर्म्मणा ।
युष्मदप्रक्रियाबन्धश्चातः इच्छश्वराम्यहम् ॥ २५ ॥

निद्रा निःशल्यकल्पस्य सुखसिक्तेव तस्य या ।
नार्त्तान्नपश्यति दृष्ट्वा तेषां क्लेशक्षये क्षमा ॥ २६ ॥

ते तमूचुर्विरुद्धेन कर्म्मणा मोहसञ्चयात् ।
अनिवर्त्य वयं मर्त्याः क्षिप्ता व्यसनसंकटे ॥ २७ ॥

अधिक्षेपात् क्षेपक्षपितपरधैर्य्यैर्मदभरा-
दनार्य्यैर्मानव्यसनेर्ष्याभिरवार्य्यव्यतिकरैः ।
कृतास्माभिर्नित्यं सुजनहृदये निर्दयतया
वचोभिर्नाराचैर्विषपरिचितैः शल्यकलना ॥ २८ ॥

སྒྲིན་པ་མ་བྱིན་ནོར་ནི་ཕྲོགས་པ་ཉིད། འཆོ་བའི་སྣང་དུ་སེམས་ནི་བྱས་པ་ཉིད།
བདག་ཅག་ལུས་ཀྱིས་གཞན་གཉེན་མ་དག། འཕྲོག་པའི་རྟམ་འགྱུར་རབ་
དུ་བྱེད་པ་བསྟན།། 29

དེ་དག་དམན་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། ངན་པའི་ལས་ལ་མཁས་བྱེད་པ།
ཡི་དྭགས་གྲོང་ཁྱེར་འཇིགས་རུངས་འདིན། བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་རྣོན་ཉིད་ཀྱིས།།
30

དེ དག་ཆོག་དེ་དེས་ཕྲོས་ཤིང་། གཞོར་བུའང་རྣམ་པ་དེ་སྣུ་ཡི།
ཡི་དྭགས་མངོན་པར་ནི་འདོད་པ། མཐོ་བ་བཞིན་སྐྱིང་རྡེ་ཟྲུས་པར་བྱུང།། 31

ངན་འགྲོ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལས་ནི། བསོད་ནམས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཕྲོག་ནས་དེ།
སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཁྱེར་ནས་ནི། གཤིན་རྗེའི་ཡུལ་ཏུ་ཡང་ཁྱེར་བྱུང།། 32

དེ་ནས་ལམ་རིང་གི་དུབ་ཅིང་། ཙོང་ཁ་ངལ་དལ་བྱ་དལ་བྱ་ཡིས།
སྐོམ་པས་ཙོང་ཁ་གདུངས་ལོང་བ་བཞིན། འོད་བྱེད་རི་ལས་ཕྱུང་བར་བྱུང།། 33

མ་ལུས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་ནི། བསོད་ནམས་ཐབ་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན།
ཀུན་སྐོང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་ངོ།
34

བྱ་དང་བྱང་བ་ཆགས་བྱུང་བ། བསྟེ་ཅན་གྱི་ཕུག་ཆོགས་ཀྱི།
རྣམ་ཚུགས་རབ་དུ་འཕྲོགས་པ་ཡིས། གཉིད་བཞིན་ཡང་དག་བྱང་བར་བྱུང།། 35

ཀློང་རྡེས་ལེགས་བཞིན་བསིལ་ཟེར་གྱི། ཟླ་འོད་བདུད་རྩིའི་ཕྱང་མ་ཡིས།
རབ་གསལ་སྐར་མ་འཕྲོ་བའི་མིག། དེ་ནས་རབ་རིབ་བྲལ་བར་བྱས།
36

दानं न दत्तं हृतमेव वित्तं
हिंसानिमित्तोद्धृतमेव चित्तम् ।
अस्माभिरङ्गैर्विहिता विकाराः
परस्य दारापहृतिप्रकाराः ॥ २९ ॥

ते वयं कुहकासक्ता दक्षाः क्षुद्रेषु कर्म्मसु ।
प्रयाताः प्रेतनगरे घोरेऽस्मिन् क्लेशपाचताम् ॥ ३० ॥

इति तेषां वचः श्रुत्वा सोऽन्यच्च च तथाविधान् ।
प्रेतान् दृष्ट्वा नाभिप्रेतान् करुणाकुलितोऽभवत् ॥ ३१ ॥

निर्गम्य दुर्गमात् तस्मात् पुरात् पुण्यवशेन सः ।
विमलं शीतलच्छायमाससाद वनान्तरम् ॥ ३२ ॥

अथ दुराध्वसंतप्तः परिश्रान्तः शनैः शनैः ।
निपपाताचलादन्यस्तृष्णार्त्त इव भास्करः ॥ ३३ ॥

दिने पुण्य इव क्षीणे निःशेषाशाप्रकाशके ।
संमोहमलिनं लोके तमः पापमिवोद्ययौ ॥ ३४ ॥

क्षीणस्पृङ्गविहङ्गानां नलिनीनां प्रसङ्गिनी ।
विकाशसम्पदा मुद्रा निद्रेव समजायत ॥ ३५ ॥

कारुण्यादिव शीतांशुर्ज्योत्स्नाम्बुतशलाकया ।
स्फारतारं जगन्नेत्रं चक्रे वितिमिरं ततः ॥ ३६ ॥

འབིར་བ་ཉིན་མོ་ནུབ་མོ་ཡི། འཆར་ནུབ་གཞེམ་དུ་གྱུར་པ་དག།
རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ་མཐོང་བ་ལས། བདུད་རྩིའི་འོད་ནི་ཆོད་པ་བཞིན།། 37

མིག་ནི་ཀུན་དགའི་བདུད་རྩིའི་ཆར། རེག་བདེ་མཆོག་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི།
བྱ་མོ་འི་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་དག། ཐུབ་པ་གཟུགས་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་།། 38

ལྷུང་མོ་ལ་ནི་ཀཱཞེན་གཟུགས་ཀྱིས། མཁྲ་རིས་ཁ་ལ་འོད་ཟེར་ཅན།
མཛེས་པའི་གདོང་བཞིན་གཞེམ་ལས་ཁང་། གློ་བཞིག་བྱེ་བས་མཉུན་དུ་མཁྲིང་།། 39

དེར་ནི་ལྷུ་ཡི་བྱ་མོ་དག། ཀྱུགས་པ་དང་བཅས་བཞི་མཁྲིང་སྟེ།
བྱ་བ་ཤར་བའི་ཀུན་དགའ་དང་། རྣམ་པར་རྩེ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བཞིན།། 40

དེ་དབུས་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ཅན། དགའ་བ་དང་ལྡན་མཁྲིང་གྱུར་ཏེ།
གཞོན་ནུའི་དགའ་བའི་ཚོགས་རྣམས་དག། རྣམ་བཅས་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་བཞིན།། 41

རིན་ཆེན་རྣ་རྒྱན་དབྱང་ལྡན་དང་། ཟླར་ཕྱག་འོད་ཟེར་རིང་བོ་ཡིས།
མཆོམས་པས་ལས་འདས་པའི་ངོ་མཚར་དག། ཕྱོགས་ཀྱི་གདོང་ལ་འདི་བ་བཞིན།། 42

དེར་ནི་ལེགས་བྱས་ལས་བྱུང་བའི། ལྷོན་ཤིང་གྱོས་པའི་འབྲས་བུའི་དཔལ།
ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བ་ཕྱག་སྣུམ་ཚོགས། རྣམ་བྱང་དེ་དག་མཁྲིང་བར་གྱུར།། 43

དེ་ནས་གློ་བཞིག་བྱེ་བ་རྣ། དེ་དག་དགའ་བས་མགྲོན་གཉེར་དེ།
ཞིས་པའི་བཟའ་བཏུང་དེས་ཚིམ་ནས། ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་ཞབས་བཀོད་དག།། 44

क्षयोदयपराहृत्तिर्दर्शितानेकविभ्रमः ।
संसारदिनयामिन्योर्जहासेव सुधाकरः ॥ ३७ ॥

नेत्रानन्दसुधावर्षे सुखस्पर्शे निशाकरे ।
दिग्वधूवदनादर्शे हर्षे मूर्त्त इवोदिते ॥ ३८ ॥

श्रोणकोटि र्ददर्शाग्रे विमानमाननद्युतिम् ।
कौतुकादन्यरूपेण स्वर्गाङ्गुवमिवागताम् ॥ ३९ ॥

तस्मिन्नपश्यत्समदाश्चतस्रस्त्रिदशाङ्गनाः ।
दिशश्चन्द्रोदयानन्द विहारायेव संगताः ॥ ४० ॥

तासां मध्ये वराकारं रममाणं व्यलोकयत् ।
तरुणप्रेमसंभरमिव साकारतां गतः ॥ ४१ ॥

रत्नमण्डलकेयूरकिरीटिकचिरांशुभिः ।
आलिखन्तमिवाश्चर्यममर्य्यादं दिशां मुखे ॥ ४२ ॥

तस्य तामद्भुतां दृष्ट्वा सम्भोगसुखसम्पदम् ।
मेने स सुकृताख्यस्य तरोः स्फीतां फलश्रियम् ॥ ४३ ॥

प्रीत्या तेन कृतातिथ्यः स्वादुपानाशनादिभिः ।
तां श्रोणकोटिकर्णोऽथ निनाय रजनीं सुखम् ॥ ४४ ॥

དེ་ནས་ཀུན་སྐང་མེ་དོག་གི། ཆུང་ཆེན་ཐོ་རངས་འོད་དག་གིས།
མི་རྟག་པས་བཞིན་ཟློ་བ་ཡིས། དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱས།། 45

མཚན་མོ་དག་ནི་ཟད་གྱུར་ཅིང་། ཐྲིད་པའི་མིག་ནི་ཉེ་མ་དག།
འབྱང་པོ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱེག་གི། དཔང་པོ་གཅིག་པོ་ཤོར་བའོ་ཆོ།། 46

གཞན་མནར་དང་དང་ལྡོ་མོ་རྣམས། རྐང་ཅིག་གིས་ཀྱི་མི་སྐྱང་བྱུར།
སྐྱེས་བུ་ཡང་ནི་མཛེས་པའི་བཞིན། རྣམ་པར་ཉམས་ནས་ན་ལ་སྐྱང།། 47

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཚུབ་དུ་ནི། ཤིན་དུ་འཇིགས་རུངས་ཁྲི་ཆོགས་བྱུང་།
འབྲི་གསུམ་དམོད་སྐྱེགས་གི་བསྐང་བའོ། ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཁ་ཟས་ཀྱང་།། 48

ཁར་དང་མགྲིན་པ་ནས་བརྩམས་ཀ། ཟ་ཞིང་དྲག་སྐྱེད་ཁྲག་གིས་སྐྱེས།
དེ་དག་རྣམས་ནི་ཆེ་དེ་ལྟེག། དེ་ནི་ཟེས་ཤིང་ཟད་པར་བྱུང།། 49

ཉིན་མོའི་མཐར་ནི་སྐད་ནས་ཡང་། གཞན་ཡས་ཁང་དེ་བྱུང་བ་མཐོང་།
སྐྱ་མོ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། མཛེས་ལྟེག་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡང་ངོ།། 50

དེ་ནས་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་རྣ། ཤིན་དུ་ཡ་མཚན་ནས་དེ་ལ།
གྲོགས་པོ་ངོ་མཚར་འདི་དག་ནི། མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་སྨྲོས་ཞེས་དྲིས།། 51

དེ་དྲིས་དེ་ཡིས་ངབ་སྨྲས་པ། གྲོགས་པོ་འདི་ནི་མཉན་པར་གྱིས།
ཁྱེད་ནི་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་རྣ། ངས་ཤེས་ལེགས་བྱས་ལྟེ་བ་ཡིན།། 52

ताराकुसुमवातालिप्रभा प्राभातिकी ततः ।
अनित्यतेव शशिनश्चक्रे लक्ष्मीपरिक्षयम् ॥ ४५ ॥

क्षयं क्षपायां यातायां भानौ भुवनचक्षुषि ।
उदिते सर्व्वभूतानां सुखदुःखैकसाक्षिणि ॥ ४६ ॥

विमानं सुरनार्य्यश्च क्षणाददृश्यतां ययुः ।
विनष्टवदनच्छायः पुरुषश्चापतत् क्षितौ ॥ ४७ ॥

ततस्तस्यापतत् पृष्ठे शुनां संघोऽतिभीषणः ।
त्रैलोक्यशापपापोत्थः क्लेशराशिरिवाखिलः ॥ ४८ ॥

स तैर्ग्रीवामुखारब्धमांसग्रासाग्रकर्षणैः ।
आक्रन्दिरुधिरक्षौरैर्भक्ष्यमाणः क्षयं ययौ ॥ ४९ ॥

दिनान्ते पुनरायान्तं तद्विमानमपश्यत (?) ।
चतस्रोऽप्सरसस्ताश्च पुरुषः स च कान्तिमान् ॥ ५० ॥

तं श्रोणकोटिकर्णोऽथ पप्रच्छात्यन्तविस्मितः ।
सखे किमेतदाश्चर्य्यं दृश्यते कथ्यतामिति ॥ ५१ ॥

स तेन पृष्टः प्रोवाच वयस्य श्रूयतामिदम् ।
त्वां श्रोणकोटिकर्णाख्यं जानामि सुकृतोचितम् ॥ ५२ ॥

ནོར་ཡས་བྱང་བའི་གྲོང་དུ་བདག། རྣྀག་ཅཾ་ཕྱུགས་དག་སྐྱོང་བར་བྱུང་།
རྒག་དུ་བདག་གིས་ཕྱུགས་རྣམས་ཀྱི། ཤ་ཁ་དབ་དུ་བཅད་ནས་བཀྱེདམས།། 53

ཀུ་ཏྲ་ཡ་ན་ཞེས་འཕགས་པ། རྣྀག་རྩེའི་གཏེར་ནི་བསོད་སྙོམས་ལ།
བྱིའུ་བས་བདག་ལ་རབ་གསུངས་པ། ལས་ངན་འདི་ལས་རྣམ་པར་ལོག།། 54

བབ་ཅོལ་ཆོལ་བའི་ཉེན་མོངས་རྣམས། འཆོ་བའི་རང་བཞིན་བཟོད་དཀའ་འདི།
རྣ་བ་བཅད་བའི་ལྷོན་ཤིང་བཞིན། རང་གི་ལུས་ལ་སྡུང་བ་ཉིད།། 55

དེ་སྡུང་བདག་ཉིད་བཟློག་གྱུར་ཀྱང་། གང་ཆོ་རྣྀག་ལས་མ་ལོག་པ།
དེ་ཆོ་འཕགས་མིག་ལ་བརྟེ་བ། དེ་ཡིས་བདག་ལ་སྐྱབས་གསུངས་པ།། 56

གང་དེ་རྣམ་ཀུན་བརྟེ་མེད་ཁྲོད། ཉིན་པར་དག་ནི་འཆོ་བ་བྱེས།
མཚན་མོ་དག་གི་དམ་ཆོག་ལས། རྣྀག་ཁྲིམས་རྣོར་མ་ལོག་པར།། 57

མེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེད་པ། དེ་ཡིས་འབད་པས་དེ་བརྩོད་ནས།
རྣྀག་ཁྲིམས་བློང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་བདག་ལ་གནང་།། 58

དུས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་དབང་སོང་སྟེ། བདག་གིས་གཤས་སྐབས་འདི་དག་ཐོབ།
སོལ་ཚོན་བདུད་རྩིའི་ཆར་དཀག་གི། ཉིན་དང་མཚན་ཉི་གཅིག་པ་ཐོབ།། 59

མཚན་མོ་རྣྀག་ཁྲིམས་བློང་བའི་ཐུན། ཉིན་པར་དག་ཉི་ཆོ་བའི་འབྲས།
བདག་སྟོང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཡིས། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག་ཏུ་དོར།། 60

अभवं वासवग्रामे दुष्कृती पशुपालकः ।
पशूनां मांसमुत्कृत्य विक्रीतं सततं मया ॥ ५३ ॥

पिण्डपाताय संप्राप्तो मामार्य्यः करुणानिधिः ।
कात्यायनाख्यः प्रोवाच विरमास्मात् कुकर्म्मणः ॥ ५४ ॥

हिंसामयो ह्ययं क्लेशः दुःसहः सहसैषिणाम् ।
स्वशरीरे पतत्येव छिन्नमूल इव द्रुमः ॥ ५५ ॥

इत्यहं वार्य्यमाणोऽपि तेनानार्य्यः कृपात्मना ।
यदा न विरतः पापात् तदा स प्राह मां पुनः ॥ ५६ ॥

दिवा त्वं कुरुषे हिंसां सर्व्वथा यदि निर्दयः ।
राचौ शीलसमादानं गृहाण समयात् मम ॥ ५७ ॥

इत्युक्ता तेन यत्नेन सर्व्वसत्वहितैषिणा ।
दत्ता शीलसमादानमयी पुण्यमतिर्मम ॥ ५८ ॥

कालेन कालवशगः प्राप्तः सोऽहमिमां दशाम् ।
तप्ताङ्गारसुधावर्षैरिव कीर्णो दिवानिशम् ॥ ५९ ॥

राचौ शीलसमादानफलं हिंसाफलं दिने ।
चर्य्या मत्पुण्यपापाभ्यां पतितः सुखदुःखयोः ॥ ६० ॥

བདག་ནི་སྨིག་པ་བྱེད་དེ་ཅ། ཐུགས་པོ་ཡིས་ནི་སྙིང་རྗེ་མེད།
རང་ཡུལ་སོང་ནས་བདག་ཚོག་གིས། དབེན་པར་བདག་གི་བྱ་ལ་སྐྱོས།། 61

བདག་གི་ཁང་པའི་རྩར་མཐའ་ན། གཤེར་གྱི་སྐོང་ནི་སྤྲས་ནས་ཡོད།
དེ་ནི་ཕྱུང་ལ་སྨིག་པ་དག། ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས།། 62

འཕགས་པ་ཀུ་ཤ་ན་ནི། རྟག་ཏུ་བསོད་སྙོམས་དག་གིས་མཆོད།
དེ་ནི་དུལ་བས་བཙུད་ཚེ། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཞེས་སྒྲས་སོང་།། 63

དེ་ནས་སོང་བས་མདུན་དག་ཏུ། ལྷ་ཡི་གཞལ་མས་ཁང་པ་གཉན།
རིན་ཆེན་པ་དྲྭ་འབྲི་གིང་མཛེས། དགའ་ཚལ་གཏེས་པ་ལྷ་བྱ་མཐོང་།། 64

དེར་ནི་ཉིན་མོ་རྩེ་མ་ནས། ལྷུས་མེད་དང་འགྲོགས་ལྷུས་ཅན་བཞིན།
ལྷ་མོ་དག་དང་སྐྱེས་བུ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་བརྒྱན་པ་མཐོང་།། 65

དེ་ཡིས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེར་གྱུར་བྱས།
ལམ་རིང་ཉིན་མོངས་དབུས་སུ་ནི། བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཉིད་མཐོང་།། 66

དེ་ནས་ཤམ་མཁའི་གཞལ་མེད་ཁང་། རྩེ་ནས་པད་ལྟེན་བདག་ལྷུང་ཚེ།
སྐྱེག་བསྟལ་གྱིས་བཞིན་བཟོག་འཇིགས་རུང་གིས། སྐྱོན་བའི་ཁྱད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཁྱབ།། 67

དེ་ནས་མཆོད་བདག་ཟླ་བའི་འོད། སྐྱེག་ཅིང་ཉམས་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་བསིལ།
འོད་ཟེར་དཀར་ལྷན་རིམ་གྱིས་ནི། སྐྱེ་བའི་ནད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་།། 68

तस्य मे कुरु कारुण्यं सखे कलुषकारिणः ।
गत्वा स्वदेशं मत्पुत्रं ब्रूहि मद्वचसा रहः ॥ ६१ ॥

अस्ति मे गृहकोटान्ते निखातं हेमभाजनम् ।
तदुद्धृत्य परित्यक्तपापवृत्ति विधीयताम् ॥ ६२ ॥

आर्य्यकात्यायनो नित्यं पिण्डपातेन पूज्यताम् ।
इत्युक्तस्तेन विनयात् तथेत्युक्त्वा जगाम सः ॥ ६३ ॥

स ददर्श व्रजन् दिव्यविमानमपरं पुनः ।
रत्नपद्मलताकान्तं द्वितीयमिव नन्दनम् ॥ ६४ ॥

तस्मिन् साङ्गमिवानङ्गं संगतं दिव्ययोषिता ।
अपश्यद् वासरारम्भे पुरुषं रत्नभूषितम् ॥ ६५ ॥

तेन प्रीत्युपचारेण कृतातिथ्यस्तथैव सः ।
दिनं निनाय दीर्घञ्च क्लेशमध्ये सुधामयम् ॥ ६६ ॥

अथ व्योमविमानाग्रात् पतिते पद्मिनीपतौ ।
अपूर्य्यत जगद् घोरैर्दुःखैरिव तमोभरैः ॥ ६७ ॥

ततः क्षपापतिज्योत्स्नां वमन्नेव रमताजडः ।
शनकैः पाण्डुरोगीव गौरद्युतिरदृश्यत ॥ ६८ ॥

ཉིག་མོའི་སྐུང་བ་ཤིག་ཏུ་གཞེག། མཆོག་མོ་སྦྲིག་པོའི་བྱད་མེད་ཀྱིས།
ཟེས་པའི་ཐོད་པའི་དམ་བྱ་བཞེག། རི་བོང་ཅཀ་ནི་སྐུང་བར་བྱའོ།། 69

འཇིག་རྟེན་དུས་ཀྱི་ཙཀ་དག་བྱིས། བྱགས་པ་ཚུལ་བོད་དག་གིས་བྱའོ།
གཞན་ཡས་ཁང་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི། རི་དྭགས་མིག་ནི་གཡ་ཤེད་རོང་།། 70

གཞན་ཡས་ཁང་ཤས་སྐེས་བྱ་དེ། ལྷུང་བར་གྱུར་ཅིང་སྣུལ་གཟུགས་ཀྱི།
རྩེ་བཀྲ་བས་ནི་རིམ་པ་ཡིས། ལས་བདུན་དགྲིས་ཤིང་སྐྱེས་བཅིངས།། 71

དེ་ཡི་སྐྱེ་བོར་བྱ་གདག། དེ་ཡིས་བྱས་ཤས་གཏད་པ་ཁྲག།
ཐར་པའི་བྱེད་ཅིང་རིམ་པ་ཡིས། མགོ་བོ་དག་ནི ཚ་གསས་མར་བྱས།། 72

དེ་ནས་སྐུ་རངས་ཟེར་གྱིས་བཀབ། ཉིག་མོ་ཡི་ནི་ཐལ་ཤིང་།
འཇིགས་རྟང་མཐོང་བའི་ཉིག་རིངས་ལས། སྐད་མ་རྣམས་ནི་ཆིག་ཟུམས་ཚེ།། 73

ཡང་ནི་ལྷ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ལྷ་མོ་དེ་དང་གཉེར་ནུ་དེའང་།
མ་ཟད་ལྷས་ཅན་ལྷ་ཡི་ནི། རྒྱབ་ཀྱིས་བརྒྱབ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་།། 74

ཤིན་ཏུ་མཆོད་ལ་དེས་རྟིས་ཤིང་། རང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིས་བཤད།
མོར་ལས་བྱུང་བའི་ཚོང་གཤས་བའི། གཉིས་སྐྱེས་བདག་ནི་ཨིད་ཅེས་བྱ།། 75

ཏྲིམ་མཆོས་དག་གི་ཆུང་མ་ནི། གཞོན་ནུ་ཅན་དག་དོག་པ་མ།
གཡེམ་མ་ལག་འགྲོ་བདག་གི་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱུང་།། 76

सुकुमारे दिनालोके राचौ राक्षसयोषिता ।
भक्षितेऽलक्ष्यत शशी कपालदलसन्निभः ॥ ६९ ॥

व्याप्ते चन्द्रिकया लोके कालचन्दनचर्चया ।
विमानमगमत् क्वापि सा च स्वर्गमृगेक्षणा ॥ ७० ॥

विमानपतितः सोऽपि पुरुषः सर्व्वरूपया ।
शनैः सप्तभिरावर्तैः शतपद्मा विवेष्टितः ॥ ७१ ॥

सा तस्य मूर्द्धविवरं कृत्वा मस्तिष्कशोणितम् ।
आस्वादयन्ती शनकैश्चकार शुषिरं शिरः ॥ ७२ ॥

अथारुणकरच्छन्ने सोच्छ्वासवदने दिने ।
बीभत्सदर्शनक्लेशादिव मीलिततारके ॥ ७३ ॥

प्रादुरासन् पुनर्दिव्यविमानं सा च कामिनी ।
युवा स चाद्भुततनुर्दिव्याभरणभूषितः ॥ ७४ ॥

पृष्टोऽतिविस्मयात् तेन स्ववृत्तान्तं जगाद् सः ।
द्विजोऽहं वासवग्रामनिवासी मनसाभिधः ॥ ७५ ॥

तरुणी प्रातिवेश्यस्य पत्नी मलयमञ्जरी ।
अभूद् मम भुजङ्गस्य स्वैरिणी वल्लभा भृशम् ॥ ७६ ॥

སྒོང་ཁུ་གཞན་གྱི་ཆུང་མར་དག་ལ། ལུག་ལྤེ་འབྲུག་ཤ་བ་དག་གི་ལྤེ།
མཐའ་དག་ཡུལ་གྱི་སྒོང་ཁུ་ནི། ངེས་པར་གྱིང་བཟང་ཁ་ཅིག་ཏུ། 77

འཕགས་པ་ཀུ་ཤ་ནས་བདག། འདོད་པའི་ཚེམ་ཀུན་སྐྱེ་ཤི་ཤས་ནས།
པཊྚེ་པའི་དབང་གིས་སྐྱིང་རྡེ་ལས། སྐྱེ་བོས་དེན་པར་བྱས་གསུངས། 78

ལྷུན་པོ་གཟུགས་དག་གཞན་གྱི་ནི། བྱད་མེད་ལུས་འགྲོགས་དག་པ་ཡིས།
ལུས་མེད་མི་ལ་ཕྱེ་མ་ལེབ། འབབ་བཞིག་བརྒྱ་རྩ་ཉི་ཤུ། 79

ཀྱེ་མ་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་དང་། བག་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱོང་བ་དག།
འདོད་ལྷག་འཆོ་བ་པོ་དག་ལས། གཞན་འཇིམས་ཆུང་མར་གྱས་པ་མཆོག། 80

སྐྱང་དང་ངལ་དུབ་ཆེ་བར་འདོར་བས་རྣམ་པར་འབྲུགས་བྱུང་ཅིང།
ཏྲ་ཚོད་བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་སོས་སྐྱེས་རྣམས་སེའི་མོས་ཉམས་པར་བྱེད།

གཞན་གྱི་ཆུང་མར་དག་ལ་བསྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་ཟིང་བྱེད་པ་ཡིས།
ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཡི་ཚག་པ་ཡིས། བཅོམས་པས་དེ་ཉིད་བཏང་མ་བྱས། 81

དེ་སྐད་མཉེས་གཤིན་ངན་པ་ཡི། ལས་འདི་ལས་ནི་ཐྱིས་ལོག་ཏྲེད།
མི་གཙང་སྐྱེགས་བའི་རེག་པ་ལ། ཏྲི་རྣམས་ཁོ་ན་དགའ་བར་འགྱུར། 82

དེ་སྐད་དེ་ཡིས་བཅོ་བས་བདག། བཀག་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་དག་ཤེ།
མ་འགགས་པ་ཡི་ཚག་པ་ཡིས། བསྐལས་པས་དེ་ཉིད་བཏང་མ་བྱས། 83

परदाररतेर्ग्रामे व्यग्रा मेषमतेर्मतिः ।
निमग्ना विषयग्रामे समग्रामे क्षयं गता ॥ ७७ ॥

आर्य्यकात्यायनः पापं ज्ञात्वा मां चौर्य्यकामुकम् ।
दयाविधेयः कारुण्यात् प्रोवाच विजने शनैः ॥ ७८ ॥

पराङ्गनाङ्गसंसर्गप्रीत्या रूपरतेः क्षिवम् ।
अनङ्गाग्नौ पतन्नाशं पतङ्ग इव मा गमः ॥ ७९ ॥

अहो आसक्तरतानां संपतनग्रमादिनाम् ।
कामिनां हिंसकानां च परदारादरः परम् ॥ ८० ॥

पृथु प्रवेपथु स्वापश्रमविह्वलानां
गृध्राङ्गनामुखनिखातनखक्षतानाम् ।
संमोहने परवधूविहितस्पृहाणां
रोमाञ्चकरिणीपरं नरके च कामः ॥ ८१ ॥

तस्मादस्मान्निवर्त्तस्व वत्स कुत्सितकर्म्मणः ।
जायते पातकं स्पर्शे शुनामेवाशुचौ रतिः ॥ ८२ ॥

इत्यहं कृपया तेन निषिद्धोऽप्यविशुद्धधीः ।
अनिरुद्धेन रागेण बद्धस्तमेव नात्यजम् ॥ ८३ ॥

དེ་ནས་བདག་གི་མ་གཏང་བ། མཁྲིག་ནས་ཀུ་ཏྲུ་ཡ་ནས་ནི།
ཉིན་མོ་སྟོང་ལ་ཕན་བཅོས་པས། བདག་ལ་ཆུང་ཁྲིམས་བླང་བ་གཤང་།། 84

ཆུང་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ལས་ཉིན། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བགྲོད་ལས་མཆོག།
བསོད་ནམས་སྟོག་ལེར་བསྒྲེད་ནས་ནི། བདེ་སྟུག་རང་བཞིན་དེ་བདག་གནས།། 85

ཧོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་དུ་ཁྲིད། སོང་ནས་བདག་གི་བུ་ལ་སྨྲོས།
མེ་ཡི་གནས་ན་བདག་གིས་ནི། གསེར་དག་སྟས་ཏེ་ཟ་ཞེས་ཟེར།། 86

དེ་བྱུང་འཆོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ཀུ་ཏྲུ་ཡ་ན་དེ་ཡང་མཆོད།
དེ་ཡིས་བྱས་པས་ཕྱིར་དེ་ཤག་བཙོད། དེ་ནས་གྲོ་གཞིག་བྱེ་བ་སོང་།། 87

དེ་ཡིས་མདུན་དུ་ཧོར་བྱ་ཡི། གཞན་མེད་ཁང་གནས་ལྟ་མོ་མཐོང་།
མཚོས་སྟུག་འོ་མའི་ཆུ་མཆོ་ལས། ངལ་དུབ་མེད་བསྐྱབ་དཔལ་མོ་བཞིག།། 88

དེ་ཡི་གཞན་ཡང་ཁ་བ་ཡི། ཀང་པ་བཞི་ལ་ཡི་དྭགས་བཞི།
བཏགས་པ་ལྟ་ན་མི་སྟུག་ཅིང་། ཆུ་ཀྱོས་ལྡན་པ་དེ་ཡིས་མཐོང་།། 89

དེས་ཀྱང་དེ་ཀི་ཁབ་ཤེས་ནས། མཚོའ་བའི་ཚོག་གིས་ཡང་དག་ཤད།
ལྟ་ལ་འོས་པའི་བཀུང་བ་དང་། རོ་ལྟར་བཟའ་བ་དེ་ལ་བྱིན།། 90

ཟ་ཆེ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་བརྡས། སྟོང་རྡེ་རྡེ་ཞིང་རིང་ནས་བསྐྱངས།
དེ་ཡི་བརྩེ་བས་དེ་རྣམས་ལ། བྱ་རོག་ལ་བཞིག་གཟའ་ཆང་བྱིན།། 91

विज्ञाय मामविरतं ततः कात्यायनो ददौ ।
मह्यं शीलसमादानं दिनचर्याहितोद्यतः ॥ ८४ ॥

दिनशीलसमादानात् परस्त्रीगमनाद् निशि ।
इयम्मे पुण्यपापोत्था सुखदुःखमयी स्थितिः ॥ ८५ ॥

गतेन वासवग्रामं वाच्यः पुत्रो मम त्वया ।
सुवर्णमग्निशालायामस्ति गूढं धृतं मया ॥ ८६ ॥

वृत्तिः कार्य्या तदुद्धृत्य पूज्यः कात्यायनश्च सः ।
प्रणयादिति तेनोक्तः श्रोणकोटिर्ययौ ततः ॥ ८७ ॥

सोऽपश्यद् दिव्यललनाभग्रमणिविमानगाम् ।
लक्ष्मीं लावण्यदुग्धाब्धेरनायासोद्गतामिव ॥ ८८ ॥

तस्य विमानपादेषु चतुर्षु स्नायुसंयुतम् ।
स ददर्शातिदुर्दर्शं बद्धप्रेतचतुष्टयम् ॥ ८९ ॥

सापि तं प्रत्यभिज्ञाय सम्भाष्य स्निग्धया गिरा ।
सुरोचितं ददौ तस्मै रसवत् पानभोजनम् ॥ ९० ॥

भुञ्जानसंज्ञया दूरात् प्रेतैर्दैन्येन याचितः ।
स ददौ क्षपया तेभ्यः काकेभ्य इव पिण्डकाः ॥ ९१ ॥

གཅིག་གི་གཟུགས་ཆང་ཕྱབ་མར་གྱུར། གཞན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལྔམ་དང་།
གསུམ་པ་ཡི་ནི་རང་ཤ་ཉིད། བཞི་པའི་ཁྲག་དང་རྣག་ཉིད་གྱུར།། 92

དེ་མཐོང་དེ་དག་སྤྲུག་བསྡུམ་གྱི། སྤྱོད་པས་སྐྱིང་རྡེ་ལྷག་བྱུང་དེས།
བཞིན་གྱི་བདུ་མཛེས་པ་དག། མཛེས་བྱམ་བྱས་པ་དེ་ལ་དྲིས།། 93

དེ་ཡིས་རྣད་བྱང་དེ་དྲིས་པས། རྒྱལ་མིག་ཅན་དེ་ཡིས་སྨྲས།
གྲོ་བཞིན་བྱེ་རྡ་འདི་དག་ལ། བྱིན་པས་ཆོམས་པའི་དོན་མི་འབྱུང།། 94

ནོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་གཤོག་པ། བྱམ་རྩེ་དཀའ་བ་ཞེས་པ་ནི།
དང་པོ་འི་ཀང་པ་ལ་བརྟེན་འདིའི། ཆུང་མ་རབ་དགའ་ཞེས་པ་བདག།། 95

གཉིས་པའི་ཀང་པ་ལ་བཏགས་པ། བྱ་ནི་གངྒེ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན།
ཀང་པ་གཞན་ལ་བཏགས་འདི་དག། བདག་གི་འབང་མོ་མཁའ་མ་ཡིན།། 96

ཀྲུ་སྐར་སྤྱོར་བའི་མཆོད་པ་ལ། ཟས་ཀྱི་ཉེ་སྤྱོར་བདག་གི་སྤྱོན།
ལེགས་པར་བྱས་ཆོ་ག་འདི་དག་ཏུ། འཕགས་པ་ཀུ་ན་ཏྲ་མ་ཉོན།། 97

བདག་སེམས་རབ་དུ་དང་ལྡན་པས། བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་མཆོད།
མཛེས་པས་ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱེས་མེད་ཀྱིས། རྩེས་སུ་བཟུང་བ་མཛད་བཞིན་
གཤེགས།། 98

དེ་ཁས་བདག་གི་བདག་པོ་འདི། ཁྱེས་བྱས་མཉྫོགས་པར་ཕྱག་བྱས་ནས།
རབ་དུ་དགའ་སྣང་བདག་གིས་སྨྲས། བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་དེ་ཐོས་ནས།། 99

पिण्डो वृषत्वमेकस्य प्रयातोऽन्यस्य लोहताम् ।
स्वमांसत्वं तृतीयस्य चतुर्थस्य प्रपूयताम् ॥ ९२ ॥

विलोक्य तत् कृपाविष्टः स तेषां कष्टचेष्टया ।
पप्रच्छ तद् मुखच्छायाविच्छायीकृतपङ्कजाम् ॥ ९३ ॥

पृष्टा तदद्भुतं तेन उवाच सा मृगेक्षणा ।
न श्रोणकोटिकर्णैषां दत्तं भवति तृप्तये ॥ ९४ ॥

ब्राह्मणस्यास्य भार्याहं पूर्वपादावलम्बिनः ।
नन्दनाम्नः सुनन्दाख्या वासवग्रामवासिनः ॥ ९५ ॥

द्वितीयपादसंसक्तः पुत्रो मे निष्ठुराभिधः ।
पश्चात्पादावलम्बिन्यौ दासी चेयं स्नुषा च मे ॥ ९६ ॥

नक्षत्रयोगपूजायां पुरा सज्जीकृते मया ।
भोक्षोपहारे मे गेहमार्यकात्यायनोऽविशत् ॥ ९७ ॥

मया चित्तप्रसादिन्या पिण्डपातेन सोऽर्चितः ।
कुर्वन्नेव ययौ कान्त्या वैमल्यानुग्रहं दिशाम् ॥ ९८ ॥

ततः स्नात्वा समायातस्तूर्णं पतिरयम्मम ।
तत्पिण्डपातमाकर्ण्य प्रमोदाय मयोदितम् ॥ ९९ ॥

ཁྲོ་ལས་བདག་སྐྱེས་མཆོད་འོས་རྣམས། མཆོད་པ་མེད་པར་དགེ་སྦྱོང་ཅི།
རྣ་མེད་གསོ་ཐོན་གྲོ་ཕྱག་འོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་དུ་མཆོད།། 100

སྨོངས་པས་འདི་ཡིས་དེ་བཟློད་ཚེ། དེ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་བདག་ལ་སྐྱེས།
ཆོས་པ་ཐོག་མར་ཐེག་དེ། ལྷུགས་ཀྱི་ཐོ་ལྟེམ་ཅིས་མི་ཟ།། 101

བདག་གི་མནའ་མ་འདི་རྣག་ཏུ། སྡོམ་ལ་ཟས་ལ་མོངས་སྤྱོད་ཅིང་།
བདག་གིས་བཟློད་ལ་མནའ་བྱེད་པ། རང་ཤ་ཟ་ཞེས་སྐྱ་བ་མོ།། 102

འབང་མོ་འདི་ཡང་ཟས་དག་ལ། ཀུ་ཞིང་ཉམས་པ་དག་ཏུ་བྱེད།
སྐད་ཆེ་བདེན་པར་བྱེད་པ་ཅི། གསེར་གྱི་གཏེར་ནི་རྣམ་བཞི་ཆོད།། 103

དེ་དག་ཡི་དྭགས་འདི་དག་གྱུར། རང་གི་ངག་དང་མཚུངས་པ་ཟ།
བདག་ནི་འཕགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། ལྷ་ཡི་ཁོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད།། 104

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ཐྱི་ཙམ་ནི། བདག་གི་བྱ་མོ་དག་ལ་སྐྱོས།
ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ཡི་ཁང་པ་ན། གསེར་གྱི་གཏེར་ནི་རྣམ་བཞི་ཆོད།། 105

དེ་དག་ཐོག་ལ་ཅི་རིགས་པར། རང་གི་སྐྱེ་བ་གནས་པ་བྱོས།
ཕ་དང་མིང་པོ་འི་མིང་དག་གིས། ཀ་དུ་ལ་ན་རྣག་ཏུ་མཆོད།། 106

གྲོ་བཞིན་བྱེ་བའི་ཆ་བ་བྱེད། རང་ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་བ་ཐོང་།
ཁྱོད་ནི་རང་ཡུལ་ནས་འཐོན་ནས། ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཨོང་སུ་རྫོགས།། 107

कोपादुवाच मां कस्माद् विशिखः श्रमणः शठः ।
अपूजितेषु पूज्येषु वृषार्हः पूजितस्त्वया ॥ १०० ॥

इति मोहादनेनोक्ते पुचोऽप्येष जगाद माम् ।
पाके पूर्व्वाशनायोग्यः स किन्नाश्नात्ययोगुड़ान् ॥ १०१ ॥

इयं क्षुधा मे सततं पूर्व्वभक्ष्यावभोगिना ।
मयोक्ते शपथं चक्रे स्वमांसादनवादिनी ॥ १०२ ॥

इयं दासी च भोक्ष्याणां चौर्य्यात्तद्व्ययकारिणी ।
आक्षिप्ता चाकरोत् सत्यं पूयशोणितवादिनी ॥ १०३ ॥

तच्च ते प्रेततां याताः स्ववाक्यसदृशाशनाः ।
अहं त्वार्य्यप्रसादेन दिव्यभोगोपभोगिनी ॥ १०४ ॥

त्वया स्वदेशमात्तेन वक्तव्या दुहिता मम ।
सन्ति हेमनिधानानि गृहे चत्वारि ते पितुः ॥ १०५ ॥

तान्युद्धृत्य यथायोगं भजस्व स्वजनस्थितिम् ।
पूजनीयः पितुर्भ्राता नाम्ना कात्यायनः सदा ॥ १०६ ॥

सः श्रोणकोटिकर्णस्त्वं गच्छ देशं त्यज श्रमम् ।
वर्षा द्वादश सम्पूर्णाः स्वगृहान्निर्गतस्य ते ॥ १०७ ॥

དེ་སྐད་བཙོངས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། ཡི་དྭགས་བཞི་པོ་ལ་བསྐོས་ཏེ།
ཉལ་བ་ཉིད་ན་ཡུད་ཙམ་གྱིས། དེ་ནི་ངང་ཡུལ་ཕྱིན་པར་བྱས།། 108

དེ་མང་འཕྲལ་ལ་ངང་ཡུལ་གྱི། སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ནགས་ལས་ལངས།
ཕ་མ་བླལ་བའི་མྱ་ངན་གྱིས། ལོང་ལ་ཉེ་བར་བྱུང་བ་ཐོས།། 109

དགེ་སློང་གཉིས་སྐྱེས་མགྲོན་པོའི་ཚོགས། ལྷ་ཡི་གནས་ནམས་མཆོད་བྱེད་པ།
ངང་གི་ཕ་ཡི་ཁྱིམ་མཐོང་ནས། མཆོག་ཏུ་ཡ་མཚན་དག་ཏུ་བྱུང།། 110

སྐད་ཅིག་ཉིར་ཕྱིང་དངོས་པོ་ཀུན། མི་རྟག་ཉིད་དུ་ངེས་བྱས་ནས།
མཛེའ་དང་ཆགས་པ་ཀུན་བཏང་སྟེ། དེར་ནི་གནས་པས་ཡང་དག་བསམས།། 111

ཀྱེ་མ་ཉིན་མཚན་མཐའ་མེད་པར། ཀུན་ཏུ་རྒྱུད་བའི་གཉེན་འདིའི།
རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་མའི་རོལ་རྩེད་ཀྱིས། རྣམ་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་བྱེད།། 112

ཕྱེ་བའི་ལམ་རབ་སྟེར་བའི་ཤ། ས་བོན་འདིབས་ནུས་བྱ་འདྲའི་ཐ།
མཚོག་ཏུ་ཡོའི་ཁྱིམ་མཐོང་ནས། འདི་ལ་ངེས་པའི་ཆོགས་ནི་གང་།། 113

དབལ་འབྱོར་འཁོར་བའི་སྤྲིན་རྣམ་འཁྲུམས་པར་ཤོང་འབྱེས་གསེར་གྱི་སྤྲེད་
པའི་འོག།

རེ་བ་ཐོགས་རྣམས་རྩོགས་པར་འཆིང་བའི་གློག་འོག་ཅང་རབ་ཏུ་
གཡོ།

ལྷུས་ནི་གསོད་པ་ཀུན་དང་འཇིག་དང་འཇིགས་པའི་ཆོགས་དང་ཚ་དང་ཀ་བ་དང་།
སྐྱག་བསྟལ་དག་གི་ཤོང་སྣ་འགྲོ་སྡེ་ལྟ་ཡང་ལྷས་འཇོག་ཤི་འབྱུང་།།
114

इत्युक्त्वा तं समादिश्य तस्य प्रेतचतुष्टयम् ।
सुप्तस्यैव मुहूर्त्तेन स्वदेशाप्तिमकारयत् ॥ १०८ ॥

उत्थितः सोऽपि सहसा स्वदेशोद्यानकाननात् ।
वियोगशोकात्पितरौ शुश्रावान्ध्यमुपागतौ ॥ १०९ ॥

भिक्षुद्विजातिथिगणे पूज्यमाने सुरालये ।
स्वकं पितृगृहं दृष्ट्वा परं विस्मयमाययौ ॥ ११० ॥

निश्चित्य सर्व्वं भावानां क्षणिकत्वादनित्यताम् ।
स्नेहरागं समुत्सृज्य तत्रस्थः समचिन्तयत् ॥ १११ ॥

अहो संमोहनिद्रेयं निरन्ततो दिवानिशम् ।
स्वप्नमायाविलसितैः करोत्यद्भुतविभ्रमम् ॥ ११२ ॥

जन्मवर्त्मप्रदा माता पिता बीजवपत्खगः ।
पान्थपूजासनं कायः कोऽयं नियमसङ्गमः ॥ ११३ ॥

स्त्रियः संसाराभ्रभ्रमपरिचिताः काञ्चनरुचा
आशा दिग्निबन्धास्तर्ड़ित इव निर्ल्लेपचपलाः ।
वपुः सर्व्वापायैः क्षयभयनिकायैः परिगतं
जरारोगोद्वेगैस्तदपि न विरागस्तनुभृताम् ॥ ११४ ॥

དཔལ་འབྱོར་མཐའ་དག་ཤིས་གྱུར་ཅིག། ཐམ་མོ་འདི་སྐད་ཅེས་ལོ།
བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཡོངས་བཟོད་མཛོད། བདག་ནི་རབ་བྱུང་ཁོ་ན་དག།། 115

འདི་བསམ་དེ་མིས་ཐ་མ་དག། ཡང་དག་བྱུགས་ཕྱུང་ཤིག་དག་ཐོབ།
ཆོས་ལས་དག་ཅིང་ཞི་བ་ཡི། གཤས་ལ་སྐྱེ་ནི་བཀོད་པར་གྱུར།། 116

དོན་མཐུག་ཉམས་གྱུར་ཡུག་རིང་ན། འོང་ཞིང་རིད་ཀྱང་སྐྱིང་སྡོམས་འབྱོར།
མ་ཉམ་པས་ན་རང་མི་ཡང་། བརྩེ་བའི་གཤས་ཉིད་དུ་མ་གྱུར།། 117

འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྣམ་འཁྲུགས། ཞི་བ་དེ་ཤིས་རབ་བྱང་ཟློངས།
ཟློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིད་ལྡོག་ཀྱུ། དེ་ནི་ཟློ་ལྡན་རབ་དང་ཀྱུ།། 120

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཀུན་ཉོག་ཀྱི། འབྲས་བུ་དེ་མ་མེད་ཐོབ་ཅིང་།
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་དང་དེ་ཉིད་དག་བཅོམ་འབྲས།། 121

ཁམས་གསུམ་གསྲུམ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ། གཤེར་དང་བོང་ན་རྡོ་བར་མཚུངས།
ཀུན་ཤཱབད་ཐག་མཐའ་མཐུལ་མཚུངས་པ་དང་། རལ་གྲི་ཅོག་དག་མཚུངས་པར་གྱུར།།
122

श्रिये स्वस्तिसमाप्तये स्वजनस्यायमञ्जलिः ।
दाक्षिण्यैः क्षमतं स्त्रीषु प्रव्रज्यैव प्रिया मम ॥ ११५ ॥

इति ध्यात्वा स पितरौ समाश्वास्यातलोचनौ ।
बुद्धौ धर्म्मपथे शुद्धे शमधाम्नि न्यवेशयत् ॥ ११६ ॥

सार्थभ्रष्टश्चिरायातः क्षणोऽपि स्वजनस्य च ।
अलुप्तसत्वविभवान्नक्षपास्यदतां ययौ ॥ ११७ ॥

अनुकम्पस्व यद्येतं संसारक्लेशविह्वलम् ।
सतः कस्यानुकम्प्यास्ते सम्यत्सम्पर्कनिस्पृहाः ॥ ११८ ॥

पशुपालकविप्रस्त्री संदेशादि यथोदितम् ।
निगद्य तेभ्यः कनकप्राप्तिप्रत्ययलक्षणम् ॥ ११९ ॥

शान्तः कात्यायनं प्राप्य प्रव्रज्यां स समाददे ।
मुग्धानां यद् विषादाय तत् प्रसादाय धीमताम् ॥ १२० ॥

स समासाद्य विशदं श्रोतप्राप्तिफलं ततः ।
सकृदागाम्यनागामि फलमर्हत्फलं तथा ॥ १२१ ॥

चैधातुको वीतरागः समलोष्टाश्मकाञ्चनः ।
आकाशपाणितुल्योऽभूदसिचन्दनयोः समः ॥ १२२ ॥

དེ་ནས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། རྣམྦི་མའི་ཞགས་ན་བཞུགས་པ་ཡི།
བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་བལྟ་རུ་དེ། ཀུ་དྲུ་ཡ་ནའི་བཀའ་ཡི་སོང།། 123

ཕྱག་ནི་བྱས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས། རང་ཉིད་དགྱེས་པས་བྱེ་བྲས།
དེ་ནི་གློ་བཞིན་བྱེ་བ་རྣ། དཔའ་བ་རྒྱས་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 124

བཅོམ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་ནི། ཐོས་པའི་ཚེམ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར།
དཔྱ་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། 125

མི་ཚུང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། ཁྱོད་ནི་མཐོང་བའི་བདུད་རྩི་འདི།
འཕྲུངས་ན་ངོམས་པར་མ་གྱུར་པ། དེ་དག་མཆོག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཉིད།། 126

ཚགས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས། སྣ་ཞིག་ཆགས་པར་མི་བགྱིད་ལགས།
བྱུགས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ། ཀྱེ་མ་དགའ་བར་བྱུགས་པ་ལགས།། 127

ཁྱོད་ཀྱི་གཏམ་དང་ཁྱོད་རྗེས་བྱེ། ཁྱོད་དང་ཕྲད་པ་ཁྱོད་བསྟན་པ།
འདི་དག་དག་ལེ་བའི་རྒྱུ་བ་ཡི། འབྲས་བུ་ཕྱག་མཆོག་རྒྱས་པ་ཉིད།། 128

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གིས། རབ་དུ་དང་པས་དགའ་བར་བྱས།
དེས་བསྟན་ཀྱང་དགའ་ར་བ་དང་། མཉམ་པའི་གནས་ནི་དེ་ཡིས་ཐོབ།། 129

དེ་ཡི་གནས་སྐུ་བཅོམ་ལྡན་ཡང་། བྱམས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་གཤེགས།
དེ་ཡི་ཆོས་ལ་བཀའ་རྩོད་དག། སྣ་ཞིག་པ་ཐོས་ནས་དེས་རབ་བསྟན།། 130

श्रावस्त्यां वेणुगहने जिनं जेतवने स्थितम् ।
भगवन्तं ययौ द्रष्टुं सोऽथ कात्यायनाज्ञया ॥ १२३ ॥

प्रणिपातकृतातिथ्यः प्रीत्या भगवता स्वयम् ।
स श्रोणकोटिकर्षोऽथ वभाषे हर्षनिर्भरः ॥ १२४ ॥

भगवान् धर्मकायेन हृष्टो संश्रोचवर्त्मनि ।
अधुना रूपकायेन पुण्यैरालोक्योऽसि मया ॥ १२५ ॥

अनल्पसुकृतप्राप्यमिदं तद् दर्शनामृतम् ।
पीत्वा न तृप्तिमायान्ति वञ्चिता एव ते परम् ॥ १२६ ॥

अस्पृहस्यापि ते मूर्त्तिः कुरुते कस्य न स्पृहाम् ।
निर्लेपस्यापि ते दृष्टिरहो हर्षेण लिम्पति ॥ १२७ ॥

त्वत्कथा त्वदनुध्यानं त्वत्प्राप्तिस्त्वन्निषेवणम् ।
एताः कुशलमूलानां स्फीताः फलसमृद्धयः ॥ १२८ ॥

इति श्रुत्वा भगवता प्रसादेनातिनन्दितः ।
तदादिष्टं समारामं स विहारमवाप्तवान् ॥ १२९ ॥

तस्यास्यदं समभ्येत्य प्रणयात् भगवानपि ।
श्रुत्वास्य मधुरं धर्मं स्वाध्यायं प्रशशंस सः ॥ १३० ॥

གྲོ་བའིམ་བྱེ་བ་རྣ་བ་ཡི། རབ་ཞི་ཕྱག་རྒོམ་དེ་མཐོང་ནས།
སྟོན་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དགེ་སློང་གཱིས། དྲི་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས།། 131

བ་རུ་ཀ་སིར་རྡོར་སེམས་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཞེས་པ་སྟོན།
མཛོད་པ་རྡོགས་ནས་སྐུང་འདས་ཀྱི། དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས།། 132

མི་བདག་ཏྲི་ཀེས་བསན་དེའི། དེ་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་རྣམ་ཀྱིས་བྱས།
དེ་ཡི་སེལ་དུ་རྣ་བའི་རྒྱག། སྐ་ཡི་རིན་དུ་རབ་དུ་ཕྱལ།། 133

དེར་ཡི་ནོར་བདག་བཤའ་བྱས་ནས། ཞིག་རབ་གཱི་ནི་ཐབ་ཏུ་ཆེ།
དེ་ནས་དེ་སྲས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ། ཆགས་དང་རྨོངས་སུན་འབྱིན་མ་གྱུར།། 134

དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི། དེད་དཔོན་ནོར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་ཆེད་དུ་རྣ་བའི་རྒྱག། སྐ་ཡི་རིན་དུ་རབ་དུ་ཕྱལ།། 135

དུས་གཞན་ཉེ་བར་འོངས་ནས་ཀྱང་། ནོར་ཆེན་གཞན་མང་ཕྱལ་བྱས་ནས།
ཡང་དག་བསོད་ནམས་ལྡན་པར་བདག། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དག་དུ་གྱུར།། 136

དེ་ནི་གྲོ་བཞིན་བྱེ་རྣ་འདི། བསོད་ནམས་དག་གི་གནས་ཆེན་ཐོབ།
དེ་ལྟ་བུའི་ནའི་རྣ་བའི་གྱེན། མཆོག་ཏིད་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར།། 137

གང་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་འདིས། མ་ཡི་ཆགས་ནི་རྒྱབ་མེ་དག།
ཐོས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། ངན་དུབ་ཆེན་པོ་དག་དུ་གྱུར།། 138

तां श्रोणकोटिकर्णस्य दृष्ट्वा प्रश्नमसम्यदम् ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टः पूर्व्ववृत्तमभाषत ॥ १३१ ॥

वाराणस्यां पुरा सम्यक्सम्बुद्धे काश्यपाभिधे ।
निर्वाणधातौ निःशेषकार्य्यत्वात् परिनिर्वृते ॥ १३२ ॥

क्रिकिनामन्दपश्चैत्यं तस्य रत्नैरकारयत् ।
स्वयं तत्पुण्यसम्भारं स्वर्गं वक्तुमिवोद्गतम् ॥ १३३ ॥

शीर्णस्थापितसंस्कारे तस्मिन् संज्ञाधृतन्धनम् ।
तत्पुचः प्राप्तराज्योऽथ न ददौ लोभमोहितः ॥ १३४ ॥

अथोत्तरापथायातः सार्थवाहोऽर्थदाभिधः ।
प्रददौ पृथिवीमूल्यं तत्कृते कर्षभूषणम् ॥ १३५ ॥

कालान्तरोपगतोऽपि दत्वा चान्यद्धनं महत् ।
प्रणिधानं स कृतवान् भूयाः संपुण्यवानिति ॥ १३६ ॥

स श्रोणकोटिकर्षोऽयं पुण्यैः प्राप्तपदं महत् ।
तद्विधेनैव संयातः कर्षभूषणलक्षणः ॥ १३७ ॥

प्रस्थानसमये माता श्राविता परुषं वचः ।
यस्मादनेन तेनास्य बभूवास्य श्रमो महान् ॥ १३८ ॥

དག་པ་ཅོག་དཀར་དམ་པ་ཡིས། ལས་ཀྱི་ཞས་ཆེན་དབྱས་སྐྱེ་ནི།
ཞག་པོ་འི་ལས་ཀྱི་ཐ་ཚུང་ཤང་། གསལ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟེན།། 139

ལེགས་བྱས་གྲོགས་ལྷག་སྐྱིང་སྟོབས་སྤྲོ་བ་དག་དང་ཁྱིམ་སྐྱངས་གྲོགས་ཀྱི།
དགའ་བ་དང་།
རྡོ་བཟང་སྐྲོལ་བའི་བརྩེ་དགྱས་རྩམ་སྟེགས་དག་དང་འཕོངས་པ་སྐྱོབ་པའི་
བརྩེ་བ་དང་།
མཐུག་ཏུ་ཤང་ནི་ཞི་བ་ཅོངས་སུ་འདྲིས་པར་གྱུར་ཅིང་རབ་དང་རང་བཞིན་ཟླེ།
བསོད་ནམས་ཐོབ་པའི་ཅོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཆུས་པར་གཤེས་
པར་ཉིན།། 140

ཞིས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་ཐེག་ཆུག་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྩེད་པ་
དཔག་བསམས་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གྲོ་བཞིན་ཉེ་བ་རྣའི་རྣོགས་པ་
བརྩེད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།།

मध्येषु महतः शुक्लगुणसत्कर्म्मवाससः ।
क्षणकर्म्मलवांशोऽपि स्फुट एवावधार्य्यते ॥ १३९ ॥

सुकृतसचिवः सत्वोत्साहः प्रवाससखो धृतिः
विषमतरणे वीर्य्यं सेतुर्विपद्यधिका क्षपा ।
शमपरिचिता पर्य्यन्ते च प्रसादमयी मतिः
परिणतिरियं पुण्यप्राप्तेः स्फुरत्फलशालिनी ॥ १४० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
श्रोणकोटिकर्णावदानं नामोनविंशतितमः पल्लवः ।

ཡབ་འདས་སྡེ་ཀྱི་ཀུ་པ།

ཇ་སྤྲ་སྒྲོང་མའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

ལྷེ་གཉིས་འགྲོགས་ལ་འཆོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད།
གཅོ་བོ་མང་ལ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད།།
ལས་ཀྱིས་བཅིངས་ལ་རང་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཡོད།
ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གཅིག་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད།། 1

ལུས་འཕགས་ཀྱི་ནི་མི་ཕྱེ་ལར། མི་བདག་རྣ་ཡི་སེམས་དཔའི་མིང་།
གང་གི་དབུང་བ་ལག་འབྲི་མི། རྣ་ཡི་ཁུར་གྱི་ངལ་གསོར་བྱུར།། 2

ཉེས་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེའི། བློག་ཆེ་དུམ་བུ་ཞེས་པ་ནི།
ཡོན་ཏན་དྲུ་བའོ་མ་ལྟས་པ། ཡོངས་ཤེས་ཕུར་བུ་སྟ་བུང་།། 3

ལུགས་ཤེས་གྱུས་ལེས་དེ་ཡི་བོར། མི་ཡི་བདག་པོས་བལྟས་གྱུར་ཅིང་།
བྱ་བའི་དབང་ལས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། དཔག་དུ་བཞིན་ལ་རབ་ལྟར་གྱུར།། 4

རྟུ་དང་སྐྱེ་བོ་བཟློག་མོད་ཀྱང་། སོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡི།
སྤྲོལ་དུ་རབ་དུ་འབབ་པ་ཡིས། སྤྲིད་པ་དག་ཏི་རྣམ་པར་འཕེལ།། 5

དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། མཐོང་ནས་ཐུག་དོག་གིས་བསྐྱལ་བའི།
བློག་པོ་འི་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པར་ལྷུང་བ་རབ་དུ་བསམས།། 6

विंशः पल्लवः ।

आम्रपाल्यवदानम् ।

द्विजिह्वसङ्गे कथमस्ति वृत्ति-
रनेकमुख्ये कथमस्ति सौख्यम् ।
कर्म्मान्तबन्धेऽस्ति कथं स्वशक्तिः
प्रज्ञाप्रकर्षे कथमस्त्यपायः ॥ १ ॥

मिथिलायां विदेहेषु जलसत्वाभिधो नृपः ।
अभूद् भुजभुजङ्गस्य विश्रान्तपृथिवीभरः ॥ २ ॥

खण्डोनाम महामात्यस्तस्याखण्डलसम्पदः ।
बभूवाशेषषड्गुण्यपरिज्ञानदृढस्मृतिः ॥ ३ ॥

नीतिज्ञगौरवात् तस्य नृपे व्यक्तं न लोकिनि ।
सदाभवत् मुखप्रेक्षी सर्व्वः कार्य्यवशाज्जनः ॥ ४ ॥

गतानुगतिकत्वेन प्रवाहप्रणयी भरः ।
वर्त्तते वार्य्यमाणस्य स्वजनस्य जलस्य च ॥ ५ ॥

सर्व्वं तन्मयमालोक्य जनं मात्सर्य्यमूर्च्छिताः ।
मन्त्रिणः संहतास्तस्य विनिपातमचिन्तयन् ॥ ६ ॥

འབྱེད་མཁན་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ཡི། གཤན་སྡུ་རབ་ཞུགས་དེ་ཡིས་ནི།
རྡེ་བོ་ཞི་སྟོབས་དེ་ཡང་ཡང་དུ། དོགས་པའི་གཤན་སྡུ་བྱས་ནས་ཟད།། 7

དེ་དག་ཆོག་གིས་ཐོས་དོགས་རྣམས་ཡིན། གྱེལ་པོ་དེ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཀྲུག།
བྱད་མེད་བྱིས་པ་ཟས་སྐྱོང་ནི། མཆོག་ཏུ་བསྟུགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས།། 8

དོགས་པ་མི་འོས་ལ་ཡང་དོགས། དོགས་སྐྱེས་ཚའང་དོགས་པ་མེད།
བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་གཅོ་བ་ཡིས། སར་སྐྱོང་བུ་དོག་དོགས་པ་ཅན།། 9

ཇི་བོ་ཆགས་བྲལ་རྟོགས་རྣམས་ནི། རྣམ་གཟིགས་ལྷན་པོ་ཞེ་གང་ཟེ།
རང་སྲས་ཟ་འཚོ་སེང་གེ་ཞེས། བྱ་ལ་དོགས་བཅས་དམ་བྱས་སྐྲག།། 10

གཡོ་ཅན་བྲ་མཐའ་མི་ཡི་བདག། བདག་ལ་ཡིད་བརྟན་བྲལ་བར་བྱས།
སྐྱོང་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བསྟན་ཀྱང་། གཏུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན།། 11

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཇི་བོ་ནི། ཀུན་བརྗིད་ཐོབ་ཐོས་པོར་བ་དེ།
བདག་ལ་ཟློད་པ་ཉིད་བྱུང་ངེ། ཤིན་པོ་ཡི་ནི་ལྷུས་པོ་བཞིན།། 12

ཐུ་མས་ཐ་དད་རབ་བསྟེད་པའི། མཛེའ་བ་འདུམ་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ།
རྡོ་ཡིས་དུམ་བུར་བྱས་པ་ཡི། ནོར་བུ་སྣར་ཡང་འབྱར་བ་ཡིན།། 13

ལྷེ་གཉིས་བྱ་བྱུས་ནོན་པ་ཡིས། ཇི་བོ་ཅན་དག་ཀང་འགྱུང་ནི།
དོན་བྱ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་དག་དང་། ལྷན་ཡང་བསྟེན་བྱ་ཉིད་མི་འགྱུར།། 14

ཐུ་མས་ཐ་དད་རབ་བསྟེད་པའི། མཛེའ་བ་འདུམ་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ།
རྡོ་ཡིས་དུམ་བུར་བྱས་པ་ཡི། ནོར་བུ་སྣར་ཡང་འབྱར་བ་ཡིན།། 13

ལྷེ་གཉིས་བྱ་བྱུས་ནོན་པ་ཡིས། ཇི་བོ་ཅན་དག་ཀང་འགྱུང་ནི།
དོན་བྱ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་དག་དང་། ལྷན་ཡང་བསྟེན་བྱ་ཉིད་མི་འགྱུར།། 14

ते प्रविश्याश्रमं राज्ञस्तान्तस्य प्रभविष्णुताम् ।
मुहुः शङ्कास्पदं ज्ञत्वा शशंसु र्भेदकोविदाः ॥ ७ ॥

तद्गिरा शङ्कितो राजा तस्य वैमुख्यमाययौ ।
अबलाबालभूपाला वर्णनप्रत्ययाः परम् ॥ ८ ॥

अशङ्क्यादपि शङ्कन्ते शङ्कादोषेऽप्यशङ्किताः ।
अविशेषज्ञचपलभूपालाः काकशङ्किनः ॥ ९ ॥

प्रभोर्विरक्तिलिङ्गानि विलोक्यामात्यपुङ्गवः ।
स्वसुतौ गोपसिंहाख्यौ सशङ्कः स्वैरमब्रवीत् ॥ १० ॥

धूर्त्तैर्मे वीतविश्वासः पिशुनैर्नृपतिः कृतः ।
प्रत्ययं नैति हृदये विदार्य्यापि प्रदर्शते ॥ ११ ॥

विरक्तः स्वगिताऽऽलापदर्शनश्रवणः प्रभुः ।
सेफ इव दृढस्य यातः शिथिलतां मम* ॥ १२ ॥

पिशुनोद्भूतभेदस्य प्रेम्णः सन्धिर्न विद्यते ।
न मणिः श्लिष्यति पुनः पाषाणशकलीकृतः ॥ १३ ॥

द्विजिह्वकुटिलाक्रान्तः प्रभुश्चन्दनपादपः ।
न यात्यर्थक्रियाकारी गुणवानपि सेव्यताम् ॥ १४ ॥

---

* The line is too short by one syllable.

མི་བདག་གཉིར་ནི་དོན་གཉེར་པ། འཇིགས་རྟེན་སྡུང་བའི་དུག་འབེབས་པའི།
ལྷུ་གཉིས་པས་བཅོམ་རྣམས་འཁྲུགས་པའི། མི་ནི་ཇི་སྙེད་དགེ་བ་བསྟོག།། 15

དེ་སྐད་ཅང་དག་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ཚེ་ཐུབ་ཆེན་གྱིས་ནི།
གང་ན་དོགས་པ་རྣམ་དུ་མི། རང་གཞུང་ལྟ་ཚུལ་དེས་ཅི།། 16

མཁས་ཤིང་དུལ་ཞིང་བསྟུང་བར་བཟོད། ཆོས་མང་ཉེགས་པར་ཤང་དག་འགྲོགས།
དམ་པ་གཉན་པའི་ཤངས་པ་ཅན། གཉས་དེར་བདག་ནི་འདོད་པར་བྱའོ།། 17

དེ་སྐད་སྨྲས་ཆེ་བྱ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉེས་སྨྲས་རྣམས་འབྲང་བཅས།
སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་ལ་གྱིས། འབྱིང་བཅས་དེ་ནི་རབ་ཏུ་སྐོང་།། 18

འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་མི་ཡི་བདག། བཟློག་ལ་ཡང་དག་རབ་བརྩོན་པའི།
འབད་པ་ཡིས་ཀྱང་མ་ཐོབ་སྟེ། རབ་ཏུ་སྐྱངས་པ་སྨྲར་ཐོབ་མིན།། 19

སྐོང་ཚིག་དེ་རྣམས་བསྟན་པར་བྱས་སོ། སྐད་ཅིག་དེ་རྣམས་བླུན་པར་བྱས།
དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྡུག་ཉེག་གིས། དོན་གཉེར་དོན་བྱས་མིན་པར་བྱའོ།། 20

ཨོཾ་དཀོན་གྱིས་བཀུག་ནོ་སྡེ་ཤིག། འཇིག་པ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་ཤེས།
བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཐམས་མཆོད་དེ་ནས། ཆོས་ཤིན་ཏུ་གཅིག་པུ་ཉིད་གཤེགས།། 21

དེ་ནས་དེ་ཡི་འབྱོར་བས་དཔལ། དེས་ཐོབ་དེ་ཡི་གཅིག་པུར་ཤེས་ཏེ།
ཆོས་གང་བ་ནམ་ཡང་ཆུང་མིན་ལས། གཞན་གྱི་གཅིག་པའི་སྟོན་མ་བྱའོ།། 22

कथं न्वृपनिधानार्थी कुशलं भजते नरः ।
घोरद्वेषविषाविष्टद्विजिह्वाघातविह्वलः ॥ १५ ॥

तस्माद् व्रजामः संत्यज्य द्वेषदोषेण भूपतेः ।
शङ्काशल्यमये वृत्ते मेऽस्मिन् देशे स्थितेन किम् ॥ १६ ॥

दक्षा रक्षाक्षमाः शूराः प्रभूतार्थाः सुसंहताः ।
सन्तः सन्ति विशालायां वासस्तत्र ममेप्सितः ॥ १७ ॥

इति ब्रुवाणः पुत्राभ्यां तथेत्युक्तः स सानुगः ।
उद्यानगतिभानेन प्रययौ सपरिच्छदः ॥ १८ ॥

प्रयाणं नृपतिर्ज्ञात्वा निवर्त्तनसमुद्यतः ।
यत्नेनापि न तं प्राप नोत्सृष्टं लभ्यते पुनः ॥ १९ ॥

मूर्खाः सत्सु कृतावज्ञा विमुह्यन्ते क्षणेन तैः ।
याति तेषां तु सर्व्वत्र कोऽपि नार्थी कृतार्थताम् ॥ २० ॥

धीमानमात्यः प्राप्तोऽथ कृष्टो वैशालिकैर्गुणैः ।
पूजितः प्रणयाचारैः संघमुख्ये पदे स्थितः ॥ २१ ॥

तद्बुद्धिविभवात्तस्मिन्नोऽथ तन्मुखो गणः ।
कदाचिदन्यराज्ञेभे न पराभवमाचताम् ॥ २२ ॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་རྒྱོད་པོ་འི་བྱ། གཞན་པར་གྱུར་བ་སེང་གེ་ཡི།
ཐུ་མོ་ཡོན་དག་ལྡན་ན་ནི། མཛེས་མ་ཅེ་ལ་ཞེས་པ་བཅོས།། 23

དེ་ཡི་བུ་མོ་གཉིས་པ་ཡང་། ཉེ་བའི་ཅོ་ལ་ཞེས་པ་སྐྱེས།
མཛེས་མའོ་དེ་དག་སྐྱེས་ཉིད་ལ། མཚན་མཁན་མཁས་པས་རབ་སྨྲས་པ།། 24

ཅོ་ལའི་བུ་ནི་ཞ་བསད་ནས། སྐ་ཡི་བདག་པོ་དག་ཏུ་གྱུར།
ཉེ་བའི་ཅོ་ལའི་ཡོན་དག་ཅན། རྒྱལ་པོས་ཀུན་ཏུ་བཀུར་ཞེས་སོ།། 25

བློག་སྤས་ཐུ་བོ་ས་འཆོ་ནི། དཔའ་བས་ཆེད་ཀུན་སྐྱབས་མས་པས།
སྐྱེད་ཚལ་དགྱེས་པའི་གནོད་པ་ཡིས། ཆོག་ས་རྣམས་སྡང་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར།། 26

དེ་དག་དེ་ཡི་ཞ་དག་ལ། གྲས་བས་ཁྲོ་བྱལ་དེ་དང་ནི།
ཀུ་བོར་བཅས་ལ་སྐྱེད་ཚལ་གཉིས། སུ་ལ་དུ་མ་ཆེ་ཀུས་བྱིན།། 27

ལེགས་བྱས་རིགས་ལ་གཅིག་གིས་དེར། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྱས།
འབྱོར་བ་གྲུ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ས་ཡི་རྒྱན་ནི་གཞན་གྱིས་སོ།། 28

དེ་ནས་ཐས་འཕྲེད་དུ་ལ་འབོར་དུ། ཞ་ཡི་སྡེབས་རྒྱས་ས་སྒྲངས་བྱ།
ཆོག་པའི་ཁྲོ་བས་འཇིགས་པ་ལས། ལས་མཐའ་ཉ་བར་སྐྱང་ཞེས།། 29

སྐྱེས་པོ་འི་མཆོག་དེ་དུས་ཀྱིས་ནི། མཐོ་རིས་བཞུད་ཅེ་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས།
ལེགས་པ་ཉིད་ཕྱིར་གཞན་པའི་བྱ། སེང་གེ་ཡི་ཨ་གནས་སུ་བཞག།། 30

अथ कालेन सिंहस्य मन्त्रिस्थूनोः कनीयसः ।
अजायत सुता कान्ता चैला नाम गुणोचिता ॥ २३ ॥

द्वितीया चोपचैलाख्या सुता जातास्य सुन्दरी ।
जन्मन्येव तयोः प्राह निमित्तज्ञो विचक्षणः ॥ २४ ॥

चैलायास्तनयो भावी पितृहन्ता महीपतिः ।
गुणवानुपचैलायाः पूर्णलक्षणवानिति ॥ २५ ॥

ज्येष्ठो मन्त्रिसुतः शौर्य्यात् गोपः प्रौढ़मदोद्धतः ।
उद्यानमर्दनश्लेषैर्गणानां द्वेष्यतां ययौ ॥ २६ ॥

तत्पितुर्गौरवात् तस्मै सानुजाय विमन्यवः ।
विशालशालतामन्ते जीर्णोद्यानद्वयं ददुः* ॥ २७ ॥

सुगतप्रतिमां चक्रे तचैकः सुकृतोचिताम् ।
विहारं वैभवोदारं भुवनाभरणं परः ॥ २८ ॥

अथ पिचा बलोत्सिक्तः सुतः प्रत्यन्तमण्डले ।
गणकोपभयाद् गोपः कर्म्मान्तोपार्जने धृतः ॥ २९ ॥

कालेन चिदिवं याते तस्मिन् मन्त्रिवरे गणैः ।
कनीयसस्तु साधुत्वात् सिंहस्तस्य पदे धृतः† ॥ ३० ॥

---

* Is it for विशालशालललवान्ते ? The reading here is corrupt.
† कनीयसस्तु for कालेन पदे तु ।

ཆོག་སར་པ་བྱས་རྫས་སར་འཆོ་ཡིས། ཐ་ཡི་གཤོག་ནི་མ་ཐོབ་ནས།
ཡུལ་དང་གཤོག་ནི་དེ་དག་ལ། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མེམས།། 31

ཆོར་མས་གཏམས་ཤིང་སྡུག་གིས་སྐོམ། ཚགས་ཆོལ་མཆོག་ཏུ་གཤོག་པར་བྱ།
རྩེ་བོ་མང་པོས་རབ་ཕྱེ་བ། མ་བསྡམས་སྐྱེ་བོ་འི་ཁང་དུ་མིག།། 32

ཐ་དད་དམ་པའི་བྱ་ཀ་སྐྱེས། གང་ཞིག་གཅིག་གིས་ཐམས་འདོད་བྱུང་པ།
དེ་ལ་གཞན་དག་ཡོངས་མི་སྲེད། ཆོག་སར་པ་རྣི་སྡུང་བསྟེན་པར་བྱ།། 33

ཞེས་བསམས་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཡི། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན།
མི་བདག་གཟུགས་མོར་སློང་པོ་ཡིས། ཡོན་དག་གྲི་ནི་དཔལ་འབྱོར་བསྟེན།། 34

དེ་ཡི་དགེས་པས་དེ་མཆོད་ནས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཐམས་གཤོག་སྐུ་བྱུང་།
དེ་དུས་ཡོན་དགའ་བྱིས་འབྲོག་སལ་པ། ཡུལ་རིང་འདྲིས་པ་བཞིག་ཏུ་མཇོས།། 35

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་སྐྱིང་གིས། བཙུན་མོ་ལྷ་པ་ཉིད་བྱུང་དེའི།
འབྲལ་བའི་མེ་ཡིས་གཏུངས་དེ་དང་། ཉེ་བའི་ཆོ་ལ་ནུ་བོ་ཡིས། 36

བྱ་མོ་བཙུན་མོར་བླངས་འོས་པ། བློ་ལྡོན་དེ་ཡིས་རྣམས་བསམས་ནས།
གསང་ནས་རྒྱུ་ཞིང་དེ་ཡིས་བཀས། མངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།། 37

ཆོག་སར་ཀྱི་ཉེ་བར་སྐྱབ་བྱ་ཉིད། མཇོས་མ་སྲུ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།
ཞེས་པ་མངས་པ་ཅན་པས་བསྟན། རང་གི་ཡུལ་དུ་དེས་པ་བྱས།། 38

गोपः पितुरसंप्राप्य पदं गणविमानितः ।
तद्देशवासविरसः परिहारमचिन्तयत् ॥ ३१ ॥

वास्तव्यं कण्टकाकीर्णे व्याघ्रघ्राते वरं वने ।
अनेकस्वामिसंभिन्नजने न तु विसृङ्खले ॥ ३२ ॥

नानामतक्रियालापः कथमाराध्यते गणः ।
समीहितं यदेकस्य तदन्यस्मै न रोचते ॥ ३३ ॥

इति मानी स संचिन्त्य गत्वा राजगृहं पुरम् ।
विम्बिसारं नरपतिं गुणश्रियमशिश्रियत् ॥ ३४ ॥

स तेन मानितः प्रीत्या तस्य विश्रंभभूरभूत् ।
चिररूढ्येव तत्कालमाभाति गुणसङ्गतिः ॥ ३५ ॥

राज्ञोऽथ विम्बिसारस्य वल्लभा पञ्चतां ययौ ।
तद्वियोगाग्निसन्तप्तं तं विचिन्त्य स बुद्धिमान् ॥ ३६ ॥

उपचैलां सुतां भ्रातुस्तद्विवाहोचितां वधूम् ।
गूढ़चारी तदादेशात् वैशालकपुरीं ययौ ॥ ३७ ॥

कन्या गणोपभोग्यैव न कस्मैचित् प्रदीयते ।
इति वैशालिकैः पूर्व्वं स्वदेशे नियमः कृतः ॥ ३८ ॥

དེ་ཅི་ཚོང་ཁྲེར་སྐོ་བསྒུང་ཕྱིར། གཙོད་སྨིན་གཤགས་ཀ་འཕྱང་བ་ཅི།
རྨིལ་བུ་ཤིན་དུ་གསང་བ་ནི། ཐ་རོལ་ཉགས་ཆོ་སྒ་སྒོག་བྱེད།། 39

ཤེས་བའི་སྐྱེད་ཚལ་འཕྲོང་བར་ནི། གོས་ཀྱི་གསང་སྡེ་རབ་ཉན་པ།
ཉི་བའི་ཚོ་ལ་ལེན་པ་ལ། ཕྱིན་པས་ཅོ་ལ་ཐོབ་པར་གྱུར།། 40

དེ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་བསྐྱོན་སོང་། དེལ་སྒྲ་ལས་ཀི་མངོན་འདེད་པའི།
རྟེས་བྱ་དཔའ་རྣམས་དེས་ཐེབས་ཤིང་། མི་ཡི་བདག་པོ་འི་ཁྲིད་ཕྱིན།། 41

དེ་ལ་དེས་སྒྲས་མཛོས་མ་འདི། བདག་གི་བསམ་པ་མིན་པ་ཐོབ་བོ།
འདི་ལྟ་སྟེ་ཁྱོད་ཚལ་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོར་འོས་པ་མིན།
ཁྱོད་ནི་འཆོ་ག་སྐྱེ་ཁུ་ཡི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཆོ།། 43

དེ་ཡིས་འདི་བཤོད་ཚེ་ན་དེས། དེ་མཐོང་གཏང་བར་ཡོངས་མ་ནུས།
དེ་གདོང་ལ་བྱིས་རི་མོ་ཡིས། ལས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་བཅིངས་པ་བཞིག།། 44

དེ་ཡིས་སྨྲས་པ་བྱ་ཡི་ཐ། གསོད་པ་གང་དུ་གང་ཚོ་མཐོང་།
གལ་དེ་བྱ་ནི་སྡུང་བྱེད་ན། རང་ཉིད་བདག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱ།། 45

དེ་སྐད་བཤོད་ནས་མི་ཡི་བདག། མཛོས་མ་ལེན་པ་དགའ་བར་བྱུང་།
ལས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྨྱུལ་བ་ཡིས། ཐོག་མཐུ་ཡོད་མིག།། 46

ततपुरे द्वाररक्षायै यक्षस्थानावलम्बिनी ।
परप्रवेशे कुरुते शब्दं घण्टा पटीयसी ॥ ३९ ॥

स प्रविश्य ततोभ्रातुर्गूढमुद्यानचारिणीम् ।
उपचैलां समाहर्तुं गतश्चैलामवाप्तवान् ॥ ४० ॥

यातस्तं रथमारुह्य घण्टाशब्दादभिद्रुतम् ।
स हत्वा वीरपुरुषानवाप न्हपतेः पुरम् ॥ ४१ ॥

तमूचे देवकन्येयं प्राप्ता विमनसात्मना ।
पितृहन्ता सुतोह्यस्या निमित्तज्ञेन सूचितः ॥ ४२ ॥

तस्मादेषा नरपते र्महिषी न तवोचिता ।
त्वयि जीवति जीवन्ति प्रजानां सर्व्वसम्पदः ॥ ४३ ॥

इत्युक्तस्तेन तां दृष्ट्वा त्यक्तुं नैव शशाक सः ।
निरूढः कर्म्मणा ह्येव तन्मुखालेख्यलेखया ॥ ४४ ॥

सोऽवदत् क्व कदा दृष्टः पुत्रेण निहतः पिता ।
स्वयं मयाभिषेक्तव्यः सुतो यदि भविष्यति ॥ ४५ ॥

इत्युक्ता न्हपतिः कन्यां परिणीयाभवत् सुखी ।
कृतकर्म्मोर्म्मिनिर्म्माणे प्रभवन्ति न बुद्धयः ॥ ४६ ॥

དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷག་པ་དེའི། བྱ་ཞི་དེ་ལ་སྐྱེས་བྱུང་ངེ།
གང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཙིས་པ་ཡིས། ཐ་ནི་གསོད་པར་བསྒྲུབས་པའོ།། 47

དཀའ་ལྟབ་གཞན་ཀྱི་རི་དགས་རྣམས། གཟབས་ཕྱིར་ནགས་སུ་རྗེན།
དེ་ཁ་ཐུབ་པའི་དགོད་པ་ནི། བྱ་ཡི་དབྱིབས་ཅར་འདི་ལྟར་བྱུང།། 48

སྐབས་དེར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཅོར།
ཇི་སྲིད་ནགས་ལས་ཆུ་ཤིང་གི། སྤོང་པོ་ལས་འབྲུངས་མཇོས་མ་ཐོབ།། 49

དེ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་མཇོས་མ་དེ། དཔལ་བུས་དཔལ་བུས་བསྐྱེད་བསྲིངས་ཏེ།
དཔའ་བ་ཆེ་དང་སྤྱིན་པ་ཡི། བསམ་པ་ཡིས་ཀྱང་མེམས་མ་བཟུང་།། 50

གཉན་གྱི་མཛའ་ལས་དེ་ཡི་མིང་། ཇི་སྲིད་སྤྱོང་མ་ཞེས་སུ་བཏགས།
བྱ་མོ་དམན་པ་བཞིག་བཏང་ནས། ལང་ཚོ་དག་ཏི་བཟུང་བར་བྱུར།། 51

དེ་ནས་དེ་གཉོང་བཙོན་པའི་ཚ། མཇོས་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཉེར་སྤྱད་བྱ།
ཞེས་པའི་དམ་ཚོག་འདས་བྱུང་པ། ཆོགས་པ་དག་གིས་བཟོད་མ་བྱུང།། 52

དེ་ནས་སྨྲག་བསྐལ་གྱིས་གནུབས་པའི། ཕ་མ་བཏུད་ནས་དེས་སྨྲས་པ།
བདག་ཏུ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་ཉེར། གཡ་དེ་འོང་ཀྱང་དམ་ཚིག་འདི།། 53

གཅིག་གི་སྤྱང་དུ་གཞན་དག་ཏུ། མི་འཚུག་དང་གི་གནས་སུ་སྤོངས།
ཉི་མ་རེ་ཡ་བདག་གི་ཟོང་། གཏན་པ་ཁོ་བྱ་ཕྲག་ཐུ།། 54

भोगिनस्तस्य कालेन तस्यां सूनुरजायत ।
ज्योतिष्कचरिते यस्य दत्तमुक्तं पितृद्रुहः ॥ ४७ ॥

तपोवनमृगाधानमृगयाव्यसने वने ।
एवंविधो ह्यभूत् तस्य मुनिशापः सुताकृतिः ॥ ४८ ॥

अचान्तरे महान्नाम वैशालिकगणाग्रणीः ।
कन्यामाम्रवनात् प्राप कदलीस्कन्धनिर्गताम् ॥ ४९ ॥

सा तस्य भवने कान्ता वर्द्धमाना शनैः शनैः ।
विदधे विपुलां प्रीतिं दानचिन्तां च चेतसि ॥ ५० ॥

प्रणयादाम्रपालीति बन्धुभिः सा कृताभिधा ।
सूनुहीनमिव त्यक्त्वा बाल्यं यौवनमाददे ॥ ५१ ॥

तद्विवाहोद्यतस्याथ न सेहे तत्पितुर्गणः ।
गणोपभोग्या कन्येति समयस्य व्यतिक्रमम् ॥ ५२ ॥

पितरं दुःखसन्तप्तं समेत्याथ जगाद सा ।
भवामि गणभोग्यैव किन्त्वेष समयो यदि ॥ ५३ ॥

एकस्योपरि नान्यस्य प्रवेशः स्वपदे स्थितिः ।
पणः कार्षापणशतैः पञ्चभिः प्रत्यहं मम ॥ ५४ ॥

ཞག་བདུན་དག་ནི་ཟླིམ་དག་ནི། རྣམ་པར་བསྒྲུབ་ཅུ་མིན།
ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་འདི་འདས་ན། ཀུན་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཅོ།། 55

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་དམ་ཚིག་དག། ཤེས་ནས་དེ་ཡི་ཐུགས་སྐྲག་པ།
ཚོགས་ཀྱིས་རྟང་ཞེས་སྐྲག་ནས་ནི། བྱས་པས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བྱས།། 56

དེ་ནས་རིན་ཅེན་ཁང་པར་དེ། མཆོག་གི་ཀུན་གྱིས་རབ་བཀྲུན་ཅིང་།
གསེར་གྱི་ན་གམ་ཁྲི་སྟན་མ། འཛོག་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་བྱས།། 57

དེ་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས། རྒྱང་ཟུང་ཤིན་ཏུ་ཐོས་ནས།
ཡང་ཆོ་ཡི་ཡང་ཡང་ཆོ་བསྐྱེད། 58

བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་ནུས་ན། རེག་པས་འབྲུམས་པ་སྣར་ཡང་ཅི།
དེ་ནི་ཚོན་དག་འབྲི་ཤིང་དག། ལག་འགྲོས་ལོངས་སྤྱོད་བགས་པ་བཞིན།། 59

དེ་ནས་མཛོས་མ་དེ་ཡིས་ནི། ཀུ་མ་ཆུས་པའི་ཁྲུང་དག་གིས།
ཀོད་འཁྲོག་འཛིགས་པ་རབ་སྟོང་བ། ལང་ཆོ་ཡི་ཡང་ལང་ཆོ་བསྟེན། 60

དེ་ཡི་གཟུགས་ནི་མད་བྱུང་དེ། འདོད་ཆགས་རྫོགས་ཤིང་ཡིད་སྤྱོད་བཞི།
གཡང་སའི་གསེར་གྱི་འབྲི་ཤིང་གི། མེ་དོག་བཞིན་དུ་འབས་མེད་བྱུང།། 61

ལྷད་མོ་དེ་བསམ་པས་རྟེན་མོ་འི་སྐུ། ཐ་དད་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པའི།
རི་མོ་མཐའ་གྱི་ས་སྐྱོང་གི། གཟུགས་ནི་དེ་ཡི་ཁང་པར་བྱིས།། 62

सप्ताहेनैव विचयः कार्यो वेश्मनि नान्यदा ।
इत्यस्मिन् समये बध्यः सर्वस्वैव व्यतिक्रमो ॥ ५५ ॥

इति तत्समयं ज्ञात्वा तत्पितुर्वचसा गणः ।
अकरोद् वाढमित्युक्ता दृढ़निश्चयमादरात् ॥ ५६ ॥

ततः सरत्नभवने वराभरणभूषिते ।
हेमहर्म्यसमारूढ़ा दिदेश दिनचन्द्रिकाम् ॥ ५७ ॥

ततः पणोद्यतः कामी यो यस्तां समुपाययौ ।
तस्य तस्याभवत् तस्याः प्रभावेणौजसः क्षयः ॥ ५८ ॥

द्रष्टुमेव न शेकुस्ते किम्पुनः स्प्रष्टुमाकुलाः ।
भुजङ्गभोगसंरुद्धां तां चन्दनलतामिव ॥ ५९ ॥

ततः सा सुन्दरी भेजे यौवनस्यापि यौवनम् ।
गुरुणा स्तनभारेण मध्यभङ्गभयप्रदम् ॥ ६० ॥

स्मरसम्भोगरहितं तत् तस्या रूपमद्भुतम् ।
स्वभ्रहेमलतापुष्पमिव निष्फलतां ययौ ॥ ६१ ॥

कौतुकाशाविनोदाय नानादेशान्तरागतैः ।
अकारि चित्रकारैर्भूपालप्रतिकृतिं गृहे ॥ ६२ ॥

མི་དབང་ནམས་ཀྱི་རི་མོ་ལ། ཐྲི་ཤིང་བསྟེན་པས་རིམ་གྱི་ངེ།
གཟུགས་ཅན་སྐྱེང་པོ་འི་གཟུགས་དག་ཀི། དགའ་མའི་བདག་པོ་བཞིད་དུ་མཛོང་།། 63

དེ་མཚོང་ཉིད་ཀ་འཕྲལ་ལ་ཀི། འདོད་ཆགས་ཡང་དག་ལොང་བར་བྱུང་།
གང་ཞིག་དེ་ཀི་བྱིས་དེ་ཡ། དེར་ཀི་དག་མཆོག་དག་ལས་རྟོགས།། 64

གང་གི་མཛེས་སྡུག་བདུད་རྩི་ཡིས། ཡོངས་སྤྱོད་མིག་གི་དགའ་བསྐྱེད་པ།
དགའ་མ་དག་གི་འབྲི་ཤིང་དག་ཏུ། གློག་འདི་ཁོ་ན་ཐབས་ཀའི་སྐུ།། 65

གང་གི་དཔལ་མོ་ལྷ་མོ་འི་ཡང་། སྐབས་བཟང་ལས་སྐྱེས་དེ་བཞིན་འཇོམས་པ།
ས་བདག་འདི་ཡི་མཛའ་གཏུགས་ཀྱི། སྐལ་ལྡན་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་སྐུ།། 66

རི་ཡིས་དེ་ལ་དཔ་བྱང་ཀི། རི་མོ་མཁས་པས་དེ་ལ་སྐྱེས།
ལེགས་བྱས་ཕུས་ཆོག་ཤེས་སྐྱིང་པོ་འདི། ས་བདག་གཟུགས་ཅན་སྐྱེང་པོ་ཡི།། 67

རྟུལ་པོད་གཟུགས་ཀི་སྐང་གཞལ་བ། མཁྲོ་རིས་འདྲན་པའི་རྣམ་སྐུ་ཡིས།
འདི་ལས་ཡིད་ལ་སྐྱབས་དག་ཏུ་དོགས། རྣ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོགས།། 68

རི་ཡིས་དེ་སྐད་བཤོད་ཚེ་དེ། མངོན་པར་འདོད་པ་གསང་བ་ཡིས།
འཕྲལ་ཉིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་བྱས་དེ། ཐུགས་རྗེ་ལ་ནི་མིག་གཏད་ཅས།། 69

སྐབས་དེར་གཟུགས་ཅན་སྐྱེང་པོ་ཡིས། མི་མེད་ཁང་པར་དཔལ་བྱས་ནི།
གཏམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་ས་འཆི་ལ། ཆུང་ཙམ་འཚམ་དགོངས་མཆུ་ཡིས་སྐྱས།། 70

विधाय चित्रलिखितान् सा क्रमेण नरेश्वरान् ।
ददर्श विम्बिसारस्य रूपं रतिपतेरिव ॥ ६३ ॥

तमालोक्यैव सहसा समुद्भूतमनोभवा ।
स येन लिखितस्तत्र तं पप्रच्छ कुतूहलात् ॥ ६४ ॥

कोऽयं सखे प्रीतिलतामाधवो वसुधापतिः ।
प्रीणाति लोचने यस्य सुधापरिचिता रुचिः ॥ ६५ ॥

धन्या का नाम भूभर्त्तुरस्य प्रणयभागिनी ।
लक्ष्यं सौभाग्यजं गर्व्वमुर्व्वश्याः संहृतं यया ॥ ६६ ॥

इति पृष्टस्तया स्वैरं तामूचे चित्रकोविदः ।
भूपतिर्विम्बिसारोऽयं सारं सुकृतसम्पदाम् ॥ ६७ ॥

शौर्य्यरूपतुलारोहे देवाः के नाकनायकाः ।
शङ्के करोति नैवास्य मन्मथो वा मनोरथम् ॥ ६८ ॥

इत्युक्ते तेन सा तस्थौ भूपालन्यस्तलोचना ।
सहसैवाभिलाषेण नवीनाभिमुखीकृता ॥ ६९ ॥

अथान्तरे विम्बिसारः स्वैरवेश्मनि निर्जने ।
कथान्ते गोपमवदत् किञ्चित् स्मितसिताधरः ॥ ७० ॥

གྲོགས་པོ་ཆུང་ཟད་བདག་གི་ནི། ཨིད་ལ་གང་ཞེག་བྱ་བ་ཅི།
མ་བསྟམས་གཟེགས་པོ་རང་དགའ་ཏུ། སྐྱ་བ་ཅི་ཡང་བདུད་རྩིའི་རོ། 71

ཡང་ནས་བ་ཅན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཐུབ་མོང་ཐུབ་པའི་ཐེག་མཆོག
མཐོས་ན་བྱིན་པ་ཆུ་ཤིང་འབྲ། ཆུ་ཤིང་ཀང་ནས་བྱུང་བར་ཐོས།། 72

གཟི་ལྡན་སྐྱོང་སྐྱབ་དུ་འོས་དེས། དེ་མཐུས་རེ་ཤུགས་དེ་དག་གིས།
ཏ་སྟེ་ཡང་ནི་སྐུ་ཤི་ཐྱེ། བདུན་ལྡན་པ་གླང་པོས་བཞིན།། 73

བུད་མེད་རིན་ཅེན་སྐྱེ་གནས་ལས། ཤ་སྐྱེས་པ་དེ་ཐོས་ཕྱིར་ལས།
ཨིད་ནི་ཀུན་དགར་བཅས་པ་ཨིས། དག་མཚན་མི་གཞན་སྐུ་མི་བྱིད།། 74

བདག་གི་མིག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། ཨིད་ནི་དེ་ལ་མངོན་བར་ཆགས།
དེ་ཨི་ཨོན་དུན་ཐོས་པ་ཡི། སྐལ་ལྡན་རྣ་བར་བདག་དགའ་འོ།། 75

ཟ་ཨིས་བདག་པོས་འདི་བརྗོད་ཆོ། ཟ་འཆོས་དེ་ལ་ལག་སྐྱས་པ།
གྱེལ་པོ་འདོད་ཆགས་གཉེར་དེ་ནི། ལག་འགྲེ་འོ་ཆོགས་ཀྱིས་ཨང་དག་བཞག།། 76

ཤིན་ཏུ་ཆུང་ལ་འབྲུལ་གྱུར་ཀ། བཟོད་དཀའི་གཨང་ཟ་ངན་པར་འགྲོ།
མི་བཟད་ལས་འདི་བྱེད་ལ་ནི། མི་བཟད་མདའ་ཆེན་དག་གིས་བསྲུན།། 77

དེ་ནི་ཁྱང་དུ་འཕོབ་པ་མིན། བྱེད་ཀྱང་འགྲོ་བར་འོས་པ་མིན།
གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་ཐབས་དང་བྲལ། འདི་ལ་བདག་ནི་ཅི་ཞེག་སྨྲ།། 78

श्रूयतां यन्मम सखे किञ्चिन्मनसि वर्त्तते ।
नियन्त्रमिचस्वच्छन्दवादः कोऽपि सुधारसः ॥ ७१ ॥

वैशाखिकैर्वरारोहा गणैः साधारणीकृता ।
रम्भोरूः श्रूयते कान्ता रम्भागर्भसमुद्भवा ॥ ७२ ॥

तत्प्रभावविनष्टाशैस्तेजस्विप्रणयोचिता ।
सा तैर्न दूषिताद्यापि मातङ्गैरिव पद्मिनी ॥ ७३ ॥

श्रवणादेव सानन्दमपर्युषितकौतुकम् ।
न करोति मनः कस्य तत् स्त्रीरत्नमयोनिजम् ॥ ७४ ॥

अभिलाषि मनस्तस्यां जातं मे सह चक्षुषा ।
तन्नुणश्रुतिधन्याय श्रोत्राय स्पृहयाम्यहम् ॥ ७५ ॥

इत्युक्ते भूमिपतिना गोपस्तं प्रत्यभाषत ।
भुजङ्गगणसंरुद्धः स राजन्मान्मथो निधिः ॥ ७६ ॥

अत्यल्पस्खलितं प्राप्य दुःसहापातदुर्गमः ।
एष ते विषमः पन्था दर्शितो विषमेषुणा ॥ ७७ ॥

लभते सा न निर्गन्तुं न युक्तं गमनं च ते ।
किमस्मिन् विरतोपाये वदाम्यभयसंशये ॥ ७८ ॥

དེ་ཡིས་དེ་བཟློད་མི་བདག་གིས། འདོད་པའི་གདོན་ཉི་མ་གཉང་སྟེ།
འདོད་པས་བཟང་ངན་མི་ཤེས་པའི་ལྟུགས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་དྲན་ཏོ ། 79

དེ་ནས་སངས་འཆོ་སྐྱབ་ཅིག་དེ། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅཀ་སོང་ནས།
མི་དགས་མིག་ཅན་ཁང་པར་ཤེ། ཆས་གཙང་དག་གིས་ཞུ་ལྟུགས།། 80

མི་མོ་མཐོང་ན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། མིག་དག་ཡོངས་འདྲིས་མི་ཡི་མགོན།
དེ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྐད་ཅིག་ནི། སྐྱེངས་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་སྨྲས། 81

ངོ་ཚས་ལན་དང་བྲལ་བ་དེ། འདར་བས་རབ་ཏུ་བསྒྱིད་པ་མིས།
དྲིལ་ཏུང་སྐྲ་རྣོན་མི་བདག་ཅ། ལེགས་པར་ཉོངས་སམ་འདྲི་བ་བཞིན། 82

དེར་ཤི་རང་ཟུས་རི་ནོ་ལ། ལ་བཟང་མཐོང་ནས་ཁེངས་ལྟོག་པའི།
གྲོལ་བོས་དེ་ཡི་མཛེས་སྡུག་གི། རྟ་ཀྱུན་འདྲེག་བྱེད་སྐྱེམ་པས་འཕུངས།། 83

ངོ་ཚའི་འབེབས་པས་མཛེས་མ་དང་། མངོན་པར་མཐོ་བས་ས་ཡི་བདག
སྐྱ་པ་གཅད་ལས་ས་འཆོ་ཡིས། འཛུམ་པས་ཀུན་བར་དེ་ལ་སྐྱས།། 84

ལྷུ་འདིའི་རྣམ་པ་རི་མོར་བྲིས། བསམ་གཏན་ངེས་པར་བཟློད་པ་ལས།
བྱོར་ཀྱི་གུས་པའི་ཆུབ་པར་གྱིས། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀུ་གསལ་བར་གྱུར།། 85

སྒྱིད་ཀྱིས་འདི་ནི་རི་མོ་ལ། བྲིས་ཤིང་འདིས་ཀྱང་སེམས་ལ་བྱོད།
བྱིད་གཏིས་མཛའ་བའི་ཚོ་ཉིད་ནི། སྐུ་ཞིག་རབ་སོང་ངེས་མི་ཤེས།། 86

इत्युक्तस्तेन नृपतिर्नोत्कण्ठाग्राहमत्यजत् ।
विद्वांसोऽप्युचितां नीतिं न स्मरन्ति स्मरातुराः ॥ ७९ ॥

वैशालिकपुरीं यातो गोपेन सहितोऽथ सः ।
प्रविवेशान्यवेशेन मन्दिरं हरिणीदृशः ॥ ८० ॥

सा चित्रदर्शनेनैव दृष्ट्वा परिचितं दृशोः ।
नरनाथं सवैलक्ष्यलक्षणं क्षितिमैक्षत ॥ ८१ ॥

लज्जानिरुत्तरे तस्याः कम्पव्यतिकरे परम् ।
रणन्ती रसना चक्रे स्वागतं नृपतेरिव ॥ ८२ ॥

विलोक्य धन्यतामानी तत्र चित्रे निजं वपुः ।
तां लावण्यनदीं राजा नयनाञ्जलिना पपौ ॥ ८३ ॥

लज्जावेशेन सुन्दर्यामाभिजात्येन भूपतौ ।
आबद्धमौनयोः क्षिप्रं गोपस्तां सस्मितोऽवदत् ॥ ८४ ॥

अयं ते चित्रलिखिताकारध्यानावधानतः ।
व्यक्तं भक्तिविशेषेण देवः प्रत्यक्षतां गतः ॥ ८५ ॥

त्वयायं लिखितश्चित्रे त्वमनेन तु चेतसि ।
न जाने युवयोः कोनु प्रयातः प्रेमदूतताम् ॥ ८६ ॥

ཞེས་སོགས་གཏམ་གྱི་སྒྲོན་བ་ཡིན། རབ་དགའ་ཡོངས་རྫོགས་དེ་དག་གིས།
གང་གང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེ་བ། དེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱའོ།། 87

དྲིམ་སྤྲས་འཇིག་རྟེན་རོགས་པ་སྐྱེས། ཤུལ་པོ་འདོད་ལྷའ་རབ་བསྒྲིགས་པ།
ལྷ་བར་མི་འོས་དེ་ཡི་ཏྲིམ། དབེན་པར་ཞག་བདུན་གནས་པར་བྱའོ།། 88

འབྲི་ཤིང་མེ་དོག་སྣོ་བ་བཞིན། དུས་སུ་དེ་ལས་མངལ་ཐོབ་དེས།
ངོ་ཚས་དམན་ཞིང་དལ་བུ་ཡིས། དེ་ལ་སྡུག་མཐའ་རིགা་སྐྱེའོ།། 89

ཏྲིམ་ནི་སྡུག་ལ་ཉི་ཤུ་ཡིན། ཤུལ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཡིན་ལགས།
ཡིད་ཆེས་སྨན་དུ་སོན་གཏུབ་དག། དེ་ལ་བྱིན་ནས་མི་བདག་སོང་།། 90

མི་བདག་འོད་ལྷན་ལུས་ཅན་མི་རྣམས་དག་གིས་བཀུར་བ་གཡེགས་བྱུང་ཚེ།
འཕྲལ་ལ་རབ་སྐྱེས་འབྲལ་བའི་རབ་རིས་ཀྱིས་གཏེབས་ཤིང་ཐལ་རྩེམ།
སྒོོད་ལ་ཆར་དང་འཇམ་པའི་རླུང་གི་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་པད་ལྷན་བཞིན།
མཆི་མ་དང་བཅས་ཤུགས་རིངས་རབ་ལྷན་དེ་ནི་དགའ་བ་དམན་པར་བྱའོ།། 91

ལག་པའི་སྟན་གྱིས་འབྲམ་པ་དང་། བརྟག་པ་མིས་ནི་ས་བདག་པ་དང་།
ལྷས་ཀྱི་གསར་དུ་ཉམ་ཆུང་ཉིད། འཇིག་ཅིང་དེ་ནི་ངེས་པར་དམན།། 92

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་དགེ་ལྷན་མ། དེ་ལ་བུ་ནི་བཙས་བྱུང་ངེ།
ཕ་མི་གཟུགས་བཀྲིག་དག་དང་མཚུངས། ལེགས་པའི་སྐོ་བཞིག་རྣམ་དུམ་བའོ།། 93

इत्यादिभिः कथाबन्धैः परिपूर्णप्रमोदयोः ।
यद् यदेव स्मरादिष्टं तत् तदास्वादतां गतम् ॥ ८७ ॥

घण्टारवाकुले लोके राजा प्रच्छन्नकामुकः ।
सतराचमनालोके तस्थौ तद्भवने रहः ॥ ८८ ॥

सतेव पुष्पिता काचे तस्माद् गर्भमवाप्य सा ।
चक्रे विदितवृत्तान्तं तं लज्जावनता शनैः ॥ ८९ ॥

आसन्ने वेश्मविचये दत्त्वास्मै नृपतिर्ययौ ।
भाविपुत्रपरिज्ञानप्रत्ययादङ्गुलीयकम् ॥ ९० ॥

याते भास्वद्वपुषि नृपतौ सम्मते लोचनानां
सद्यः प्रोद्यद्विरहतिमिराक्रान्तिमौलन्मुखाब्जा ।
साभूत् सायन्तनलघुतरापारवाताभिभूता
शोकोच्छ्वासव्यतिकरवती ह्रासहीना निशेव ॥ ९१ ॥

कपोलं पाणिपद्मेन सङ्कल्पेन महीपतिम् ।
नवं तानवमङ्गेन वहन्ती निमिमीख सा ॥ ९२ ॥

ततः काखेन कल्याणी प्रतिबिम्बोपमं पितुः ।
अजीजनत्सा तनयं विनयं साधुधीरिव ॥ ९३ ॥

དེ་ཀི་ཚུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན། རིམ་བྱིས་བསྒྲིད་པར་གྱུར་བའི་ཚེ།
འདིའི་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་མི། བྱང་ཆེས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སུ་གཏོགས།། 94

གང་ཚེ་རིགས་ཉམ་མི་འོས་པའི། ངག་སྐྱེས་མདའ་ཀི་དེ་དེ་ཡི།
རྩེད་གྲོགས་བྱིས་པ་ཁྲོ་བ་དང་། ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཚེ།། 95

དེ་ནས་རིག་པ་བསྒྲུབ་འོས་བྱ། སོར་གདུབ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཀི།
གཉས་སུ་ཆོང་པའི་ཚོགས་ཆེན་ལ། དེ་ཡིས་བཏུ་སྟིང་རས་པར་གྱུར།། 96

གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་དག་གིས་ཅང་། དབྱིབས་མཚུངས་བྱ་ཀི་ཡང་དག་པོ།
ཡོངས་འཛུད་དགའ་བའི་མཆེ་མ་ཡིས། དེ་ཀི་འཇིགས་མེད་རྣམ་པར་བསྒྲུབས།། 97

ཞ་སྤ་སྐྱོང་མའི་སྤྱོད་མཐའ་དེ། ཐོས་ནས་དག་མཚན་ལྡན་པ་ཡི།
དགེ་སྦྱོང་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱལ་བས་དེ་ཡི་གཏམ་བྱུད་གསུངས།། 98

གྲོང་ཁྱེར་གྱོལ་ཐོ་འི་ཁབ་ཏུ་ཀི། རྒྱལ་པོ་འི་བཙུན་མོ་འི་སྐྱེད་ཚལ་གྱི།
ཤགས་སུ་སྐྱེད་ཚལ་བསྲུང་བ་སྟོན། འཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།། 99

དད་པས་བཟློག་པའི་རང་སངས་རྒྱས། ཤམ་ཞིག་འདོད་ཏུ་འོང་སྐད་བྱས།
རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་ཆུ་དང་ཡི། མེ་དོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད།། 100

དེར་ཀི་སྐྱེ་གནས་ལས་མ་སྐྱེས། མི་བདག་བཙུན་མོར་བདག་གྱུར་ཅེས།
སེམས་ཀི་རབ་ཏུ་དང་ལྡན་དེས། དེ་ཡི་མདུན་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ།། 101

वर्द्धमाने शनैस्तस्मिन् काले विम्ब इवैन्दवे ।
विम्बिसारस्य पुत्रोऽयमिति लोकेषु पप्रथे ॥ ९४ ॥

अपवादपरै स्तै स्तैस्तं प्रत्यनुचितैर्यदा ।
बाधन्ते शिशवः क्रीड़ाप्रसङ्गे ऽमर्षसंयताः ॥ ९५ ॥

ततः सा प्रेषयामास पुत्रं विद्यार्जनोचितम् ॥
वणिक्सार्थेन महता साङ्गुलीयं पितुः पदम् ॥ ९६ ॥

विम्बिसारोऽपि संप्राप्य सदृशाकारमात्मजम् ।
हर्षदृप्तः परिष्वज्य चक्रे तस्य परिग्रहम् ॥ ९७ ॥

वृत्तान्ते विश्रुते तस्मिन्नाम्रपाल्याः सकौतुकैः ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तत्कथामवदज्जिनः ॥ ९८ ॥

पुरे राजगृहे राजवल्लभोद्यानकानने ।
बभूव मालती नाम पूर्व्वमुद्यानपालिका ॥ ९९ ॥

सा कदाचित् प्रसादार्द्रं पुरः प्राप्तं यदृच्छया ।
प्रत्येकबुद्धं राजर्षिं चूतपुष्पैरपूजयत् ॥ १०० ॥

अयोनिजा नृपस्याहं पत्नी स्यामिति तच्च सा ।
प्रणिधानं पुरश्चक्रे तस्य चित्तप्रसादिनी ॥ १०१ ॥

བསོད་ནམས་མེ་དོག་འབྲས་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན།
དེ་ཉིད་མཆོག་གི་ལུས་ལྡན་ལྷས་ཡ་སྒྲ་སྒྲོང་།
དེ་སྐད་ཟུམ་ཆའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐོས་བཀྲུར་ཤས།
དགེ་སློང་དེ་དག་མདུན་སར་ཡ་མཚན་བཀྲུར། ॥ 102

ཅེས་བ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བཟློད་པ་དང་བ་ཡ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཨ་སྒྲ་སྒྲོང་མའི་རྣོགས་པ་བཟློད་པའི་ཡན་ལག་སྦྱོ་ཀྱི་ཀུ་ས་ཞེས།།

पुण्यपुष्यफलभोगशालिनौ
सैव दिव्यतनुराम्रपालिका ।
इत्युदारचरिता निशम्य ते
भिक्षवः सपदि विस्मयं ययुः ॥ १०२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
आम्रपाल्यवदानं नाम विंशतितमः पल्लवः ।

ཡཱཾ་འདབ་སྟེ་གཉིས་ཀྱ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

ཤྲཱི་བྷིད་ཀྱི་ཚེམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་གི།

མི་རྟག་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབུལ་ཚུའི་ཕིག་པ་ཁྲ་ཚུན་དག་གིས་བསྟེམས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་།

དབུལ་དང་མགོག་མེད་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ཞིང་ཉེ་བར་མཁོ་བར་གྱུར་པ་རབ་ཏུ་ཆྱོས་པའི་དཔལ།།

བསོད་ནམས་དག་ཚོལ་གཅིག་ལ་ཐབ་དང་མཆོད་རྟེན་བཅོམ་ལྡན་རྒྱ་ཆུན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས།

རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ཚོལ་ཨོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི།

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཏུ་གསོལ་བ་ཞུས་ཏེ།

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས

एकविंशः पल्लवः ।

जेतवनप्रतिग्रहावदानम् ।

दृष्टं मुष्टिनिविष्टपारदकणाकारं नराणान्धनम्
धन्योऽसौ यशसा सहाक्षयपदं यद्यस्य विद्योतते ।
दीनानाथगणार्पणोपकरणीभूतप्रभूतश्रियः
पुण्यारामविहारचैत्यभगवद्बिम्बप्रतिष्ठादिभिः ॥ १ ॥

श्रीमान् बभूव श्रावस्त्यां दत्तो नाम गृहाधिपः ।
सुतस्तस्य सुदत्तोऽभूदाकरः पुण्यसम्पदाम् ॥ २ ॥

स बाल्यएवालङ्कारं याचकेभ्यः सदा ददौ ।
प्राग्जन्मवासनाभ्यासः कस्य केन निवार्य्यते ॥ ३ ॥

नित्यमाभरणत्यागात् परं पिचा निवारितः ।
नदीसमुद्भूतान्यस्मै सदैवान्यान्यदर्शयत् ॥ ४ ॥

निधिदर्शी स सर्व्वंच पितरि चिद्दिवं गते ।
दीनानाथप्रदानेन बभूवानाथपिण्डदः ॥ ५ ॥

དཔལ་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་བྱས་པ་དེས། བྱ་སྤྲོན་བྱ་ལ་མཉེས་གཟིགས་པས།
བྱ་ཡི་ཏྲིམ་ཐབ་དོན་གཉེར་ཞིང་། མཛོས་ན་འབྲད་པས་འཆོལ་བར་བྱུར།། 6

དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་སྣང་བྱེད་ཅི་ཡི། ཕྱང་པོ་ཞེས་པ་མཁས་པ་ལ།
གྲོང་ཁྱེར་ཆུལ་པོ་འི་ཁབ་ཏུ་ནི། མཛོས་ན་འགའ་ཞིག་ཤེས་སྐྱོང་ཏུ་བཏང་།། 7

དེ་ཡིས་ན་ག་རྣར་ཕྱིན་ནས། ཆུལ་པོ་འི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་སོང་སྟེ།
ཏྲིམ་བདག་ཉོར་ནི་ཆེན་པོ་ལ། མཛོས་མཆོག་ནི་བྲམ་ཟེ་བསྐྱངས།། 8

མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ། མཉན་ཡོད་ཤེས་གྲུབ་ཅིང་ཡང་དག
བྱ་ནི་ཡེགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ། མཛོས་ན་བྱིན་ཞེས་དེ་ཡིས་སྐྱས།། 9

དེ་སྐྱས་ཕྱལ་དང་འབྲེལ་བ་དག། མཆོག་ཏུ་ངེད་ཀྱི་རིགས་ལ་འོས།
ངེད་ཀྱི་བཙུད་ཀྱི་བྱ་མོ་ནམས། རིན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ།། 10

ཤིང་རྟ་མཆོག་ནི་བཟུང་ཐུབ་དང་། སྐྱང་པོ་རྟ་དང་འབང་མོ་དང་།
གསེར་སྐུང་རྣམས་ནི་བཞི་ཐུབ་བཟུ། གང་དེ་ནས་ཀྱ་ཤས་བྱིས།། 11

དེ་ཡིས་དེ་སྐད་བཞེད་དེ་ལ། བྲམ་ཟེའང་འཁྱམ་ཞིང་སྐྱེས་པ།
དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་བྱེ། ཏྲིམ་གྱི་འབང་གི་ཤིན་ཅང་ཆུང་།། 12

བྲམ་ཟེས་བྱ་མོ་འི་རིན་རྣམས་ནི། ཀ་ལུས་ཁ་ཡིས་ཐྲོན་པའི་ཚེ།
ཏྲིམ་བདག་གིས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། ཐོག་ཏུ་ཤེས་ལ་ཐལ་ཞེས་བྱ།། 13

कृतदानः स कालेन पुत्रवान् पुत्रवत्सलः ।
अभूत् पुत्रविवाहार्थी कन्यान्वेषणयत्नवान् ॥ ६ ॥

कन्यकां याचितुं काञ्चित् पुरं राजगृहं ततः ।
मधुस्कन्धाभिधं दक्षं ब्राह्मणं विससर्ज सः ॥ ७ ॥

आसाद्य मगधान् राजगृहं नगरमेत्य सः ।
महाधनं गृहपतिं ययाचे कन्यकां द्विजः ॥ ८ ॥

अनाथपिण्डदो नाम श्रावस्त्यामस्ति विश्रुतः ।
तत्पुत्राय सुजाताय कन्यां देहीत्युवाच सः ॥ ९ ॥

सोऽब्रवीद्देष सम्बन्धः परमोऽस्मत्कुलोचितः ।
वंशेऽस्माकं तु कन्यानां शुल्कमादीयते महत् ॥ १० ॥

शतं शतं रथाग्राणां गजाश्वाश्वतरस्य च ।
दासीनिचयनिष्कानां दीयतां यदि शक्यते ॥ ११ ॥

इत्युक्ते तेन तं विप्रः सस्मितः प्रत्यभाषत ।
अनाथपिण्डदगृहे दास्ये शुल्कं तदल्पकम् ॥ १२ ॥

ब्राह्मणेनाखिले तस्मिन् कन्याशुल्के प्रतिश्रुते ।
तमादराद् गृहपतिर्भोजनाय न्यमन्त्रयत् ॥ १३ ॥

དེར་ནི་དེ་ཡིས་མ་བསྟམས་པར། བཟའ་བ་བཅའ་བ་རྣམ་མང་ཟེར།
མཆོག་མོ་མ་ཁྲིའ་ཙམ་གྱིས་བཏབ། གཏུང་བ་ཆེག་པོ་འི་ཆོ་ང་བཏོག།། 14

གང་ཞིག་སྲེད་པས་འཇུ་མིག་ཟེར། མཆོག་མོ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་མིག་འཇོག།
འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་སྐད་དེ། སྐྱེ་བའི་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་བྱེད། 15

མི་གཙང་བས་འཇིག་རྟེན་ཁང་བ་ལས། དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱ་འབད་ཀྱིས་དོར།།
རང་གཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མ་རབས་རྣམས། ཡོ་ལྡན་ལྷོས་པ་མེད་པའི་གནས། 16

དེ་ཡི་དགེ་བའི་ལས་དག་གིས། སྐྱིང་རྡེས་གཉེན་པ་ཤ་སིའི་བུ།
མོ་གལ་བུ་དང་འབྲོག་རྣ་ནས་ནི། ལམ་དེ་ཉིད་ནས་ཡང་དག་འོང་། 17

དེ་དག་གིས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ལ། སྐྱེ་མའི་ཚེ་མོ་གྲོལ་བ་ཡིས།
ཕྱིས་ཤིང་ལག་བཀྲུ་ཤ་ཡིས་ཀྱང་། བཀྲེས་དེ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་སོང་།། 18

དེ་དག་མདུན་དུ་དེ་ཡང་མེམས། རབ་ཏུ་དང་བས་ལྷས་བཏང་ནས།
ཆུལ་ཆེན་བཞི་ཡི་རིགས་ཀྱི་ནི། ལྷ་ཡི་ཤང་དུ་སྐྱེས་པར་བྱུང་།། 19

དེར་ནི་ཆོས་ཕྱོས་སྐས་ཀྱི་བཀས། མི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ཁང་བ་དང་།
ལྷ་ཁང་སྐོ་ནི་མཆོད་པ་ལ། དེ་ཡིས་ལྷག་པར་ཉིད་གནས་བྱས།། 20

དེ་ནས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ནི། སྐྱིང་ཡིག་གིས་ཤེས་བཟོད་པ་བཞིས།
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་རང་ཉིད་ནི། རིན་ཆེན་ཁྲིར་གནས་འོང་པར་བྱུང་།། 21

स भुक्ता विविधं तच भक्ष्यभोज्यमयन्त्रितः ।
राचौ विसूचिकाक्रान्तश्चुक्रोश विपुलव्यथः ॥ १४ ॥

ये ऽन्नमश्नन्ति लौल्येन निशि निद्रासुखापहम् ।
जन्मकर्म्म कथं कुर्य्युः परलोकसुखाय ते ॥ १५ ॥

तत्याजाशुचिभीत्या तं गृहात् परिजनो वहिः ।
आस्पदं नैरपेक्ष्यस्य ज्ञात्वा दासजनः शठः ॥ १६ ॥

शुभेन कर्म्मणा तस्य संप्राप्तस्तेन वर्त्मना ।
समौञ्जल्यायनः शारिपुत्रः कारुण्यपेशलः ॥ १७ ॥

तं वंशस्य दलाग्रेण निर्लिख्यापि तया मुदा ।
प्रक्षाल्य धर्म्ममादिश्य तौ तस्य ययतुः शनैः ॥ १८ ॥

सोऽपि चित्तं तयोरग्रे प्रसाद्य त्यक्तविग्रहः ।
चतुर्महाराजिकेषु देवेषु समजायत ॥ १९ ॥

तच विश्रवणादेशान् मर्त्यलोके निकेतने ।
स चक्रे शिविरद्वारे पूजाधिष्ठानसंनिधिम् ॥ २० ॥

लेखविज्ञातसम्बन्धनिश्चयोऽथ यथोदितम् ।
अनाथपिण्डदः शुल्कमादाय स्वयमाययौ ॥ २१ ॥

འབྲེལ་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས་ཀྱི་ཚོགས།
ཐུན་ཚོགས་རི་མི་རྣམ་པ་ཅན། ངང་མཚན་བསྒྱིད་པ་དེ་མིས་མཐོང་།། 22

ཁྱིམ་བདག་ལ་ནི་ཤ་མཚོན་ལས། དྲི་མེད་ཡིད་ལྡན་དེ་མིས་དྲིས།
བཟའ་བ་རབ་མང་བཤམས་པ་འདི། རྒྱལ་པོ་མགྲོན་དུ་གཉེར་རམ་ཅི།། 23

དེ་ཡིས་དེར་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་ནི། བཅོམ་ལྡན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ།
བདག་གིས་བདག་གི་དགའ་ཚེའོ། རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་མགྲོན་གཉེར། 24

ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་མཚན་བརྗོད་པས། སྤུ་ལོང་གིས་ནི་རབ་རྒྱས་ཏེ།
འཕྲལ་ཉིད་ཆུ་བའི་ཁྲ་བ་ཡིས། དེ་ནི་མོངས་སྤུ་བཀང་བཞིན་ལྟོས།། 25

དོན་དམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་སྤུ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་ལས།
གང་ཡང་སྐྱེ་བས་བཅིངས་པའི་ལྷག་སྐྱེས་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱས།
རབ་གསལ་སྤྲིན་གྱི་སྐྲ་ལ་དགའ་ཞིང་མངོན་འདོད་གསར་བ་ཡིས།
རྣ་བྱ་རོལ་སྒྲིག་གར་དང་འཕྱར་བའི་སྤྱོད་ལ་རིག་པར་བྱེད།། 26

ངོད་ཟིར་རབ་གསལ་བཞིན་རྣམ་ཀྱིས། བདྲི་ལེགས་སྐྱེས་དེས་སྨྲས་པ།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་ཞེས་པ་སྙམ། དགེ་འདུན་ཞེས་ནི་སྙམ་ལ་བརྗོད།། 27

དེ་ཡིས་འདི་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་གིས། འཇུམ་དང་བཅས་པས་རབ་སྨྲས་པ།
ཀྱེ་མ་ཁ་གསུམ་དག་གི་ནི། སྡོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ།། 28

स सम्बन्धिगृहं प्राप्य ददर्शाश्चर्यकारिणीम् ।
शिखराकारराजार्हभक्ष्यसंभारसम्पदम् ॥ २२ ॥

स विस्मयाद् गृहपतिं पप्रच्छ स्वच्छमानसः ।
भूरिभक्ष्योत्सवः कोऽयमपि राजनिमन्त्रितः ॥ २३ ॥

स तं बभाषे भगवान् बुद्धः सङ्घपरिग्रहः ।
मया निमन्त्रितः सङ्घे सोऽयं मम महोत्सवः ॥ २४ ॥

इति बुद्धाभिधानेन जातरोमाञ्चकण्टकः ।
इन्दुस्यन्दिरिवाक्लिन्नः सहसैव बभूव सः ॥ २५ ॥

अविदितपरमार्थे कस्यचिन् नाममात्रे
स्फुरति सहजभावः कोऽपि जन्मानुबन्धः ।
अभिनवघननादे व्यक्तहर्षाभिलाषः
स्पृशति खलितन्नृत्योद्वृत्तवृत्तिं मयूरः ॥ २६ ॥

सोऽवदद्वदनाम्भोजसंजाताभिनवद्युतिः ।
क्व एष भगवान् बुद्धः क्व च सङ्घोऽभिधीयते ॥ २७ ॥

इति पृष्टो गृहपतिस्तेन प्रोवाच सस्मितः ।
अहोवत न जानीषे शास्तारं भुवनत्रये ॥ २८ ॥

འཁོར་བའི་ཞེག་པས་འཇིགས་ཤིང་ཁམས་གསུམས། འཆི་མ་བའི་སྐུབས་བྱང་ཆུབ་བ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཀ་ནི་སྤུ་ཞིག་གིས། མི་ཤེས་བ་དེ་མཆེ་བ་དམྱུས། 29

སྐུབས་ཀྱི་ཐུབས་ནི་མི་ཤེས་པར། གང་གིས་ན་ཚོད་ཟད་པར་བྱས། གཏི་མུག་གི་རིག་སྐྱེ་བ་ནི། འཕྲས་མེད་བྱས་པ་དེ་ཡིས་ཅི།། 30

གོ་འྱུ་དམ་སངས་ཆུས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤུ་ཀྱའི་ཆུལ་ཁོ་ནའི་རིགས་ལས་
འབྱུངས།
ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་ཁྱིམ་བྱང་ཆུབ་དུ། ཡང་དག་རྫོགས་པར་སངས་ཆུས་པ།། 31

དེ་ཡིས་མཆེ་བ་རྩེས་བཟུང་བས། ཕྱི་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བྱུང་བ།
འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་གི། ཚོགས་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་སུ་བརྗོད།། 32

སངས་ཆུས་གཅོད་བྱས་དགེ་འདུན་ནི། བསོད་ནམས་རྩོད་གིས་རྟེད་ཀྱང་ནས།
རང་གི་དགེ་བ་འཆོལ་བྱེད་པ། བདག་གི་ཁུས་བས་མཁྱེན་དུ་གཉིས།། 33

དེ་སྐད་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོབས་ནས། མགོན་མེད་རྩས་སྤྱིན་དེ་དྲན་ཞིང་།
སངས་ཆུས་ལ་དམིགས་བསྒོམ་པ་ཡིས། མཆོག་མོ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་བོ།། 34

མཆོག་མོ་འི་སྐྱེ་ཁམས་ཀའི་ཐུབ་པ། དེ་ཡི་ཚེ་ཤིན་དུ་ཤངས་ཤིང་།
ཐོ་རངས་ཞེས་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི། སྐོ་ནས་དེ་ཕྱི་རོལ་སོང་།། 35

སྐོ་ཡི་སྒོ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས། དེ་ཡི་ཚེ་དང་ཤང་དག་ཐུབ།
ཐུང་ཚིའི་ཕུང་པོས་བསྐོན་པ་ཡི། མཆོག་གི་ཡན་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། 36

संसारपाशभीतानां शरण्यं शरणैषिणाम् ।
जिनं यस्तं न जानाति स लोके वञ्चितः परम् ॥ २९ ॥

किं तेन मोहलीनेन विकलीकृतजन्मना ।
अज्ञानतरणोपायं वयो येन व्ययीकृतम् ॥ ३० ॥

गोतमो भगवान् बुद्धः शाक्यराजकुलोद्भवः ।
संबुध्यानुत्तरं सम्यक् संबोधिमनगारिकः ॥ ३१ ॥

पश्चात् प्रव्रजितानां च तस्यैवानुग्रहात् परम् ।
भिक्षूणां गतरागाणां समूहः सङ्घ उच्यते ॥ ३२ ॥

स एष बुद्धप्रमुखः सङ्घः स्वकुशलैषिणा ।
मया पुण्यपणं प्राप्य प्रणयेन निमन्त्रितः ॥ ३३ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा तत् स्मृत्वानाथपिण्डदः ।
बुद्धालम्बनभावेन निशि निद्रां समाययौ ॥ ३४ ॥

रजन्यां यामशेषायां समाकृष्ट इवोत्सुकः ।
प्रभातमिति स ज्ञात्वा पुरद्वारेण निर्ययौ ॥ ३५ ॥

शिविकाद्वारमासाद्य संप्राप्त इव देवताम् ।
मधुरूक्तेन निर्दिष्टं श्रेयःपन्थानमास्तवान् ॥ ३६ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་ཐོབ། སྐོམ་པས་གདུངས་པས་བཀྲེ་རྩི་བཞེས།
རབ་དགའི་རྡོ་བཟང་བདེ་བ་ཡིས། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེས་མྱུར། ། 37

ལེམ་འབྲོག་སྐོམ་པས་གུས་བཅས་པར། རིང་ནས་བྱོན་པ་བཞེས། །
ཞི་ཞིང་ངལ་བསོས་བསིལ་བ་དེ། ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བྲལ། ། 38

དེ་ཡི་ཡིད་ནི་དྲི་མ་དང་། བྲལ་བ་དེ་མཐོང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ།
ཀུན་མཁའ་སྟོན་དང་ཐུབ་པ་ཡིས། སྨྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་བྲལ་བ་བཞིག ། 39

གང་ཡང་བསོད་ནམས་ངང་ཚུལ་དང་། བཀའ་དྲིན་ལྷག་པའི་མཐུ་དེ་ནི།
རང་གི་དྲིན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི། སྟོང་ཚུལ་འགེགས་མེད་འགྱུར་བ་ཡིན། ། 3

དེ་བཞམས་ཀྱི་མ་བདག་གི་ནི། ཡང་དག་མཐོང་ཤ་འདི་དང་བྲལ།
ཧོམ་འགྱུར་འདི་ནི་རྟེན་སྟུ་བཅད། རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཐུབ་ཚོགས་སྐྱེས། ། 41

བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་བདག་གིས་སྨོན། གང་ཞིག་མཐོང་བར་མ་གྱུར་བསྐྱེས།
སྐུ་འདི་སྐལ་ལྡན་མིག་པ་ཡིས། མིག་གི་སྨོན་ཚུལ་མི་འགྱུར་རོ། ། 42

གཟིགས་པའི་བཏུད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡིད་ཞོང་ཆུ་ཆེའི་རི་བོང་ཅན་ལྟར་ཉམས་སུ་བའི།
སྨོན་ཚུལ་སྐྱིང་རྟེ་དར་ལ་བབ་པའི་དབང་གྱུར་རབ་ཏུ་དང་བའི་རང་བཞིག་ཟློ། །
འཁོར་བ་དག་གི་ནེད་པར་དགྲེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་རབ་ཏུ་ཉེ་བར་གནས། །
ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་རྣལ་བྱུལ་ཀུན་གྱི་ཚགས་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བགྱིད། ། 43

भगवान् तं ततः प्राप्य स तृष्णार्त्त इवामृतम् ।
बभूवानुपमास्वादं प्रमोदामोदनिर्वृतः ॥ ३७ ॥

तं दृष्ट्वा सादरं दूरात् छायातरुमिवाध्वगः ।
अवाप गतसन्तापः श्रान्तिं विश्रान्तिशीतलाम् ॥ ३८ ॥

तस्य तद्दर्शनेनैव विमलाभिगतं मनः ।
शरत्समागमेनेव घनध्वान्तोज्झितं नभः ॥ ३९ ॥

स कोऽपि पुण्यशीलानामनुभावः प्रसादिनाम् ।
भवन्ति यत्प्रसादेन निर्विघ्नाश्चित्तवृत्तयः ॥ ४० ॥

सोऽचिन्तयदहो मोहविहीनस्य हि मे तथा ।
अनुच्छेदविकारोऽयं जातः प्रशमसम्पदः ॥ ४१ ॥

वञ्चितोऽस्मि न यत् पूर्व्वं दृष्टोऽयं भगवान् मया ।
नाधन्यानामियं याति मूर्त्तिर्लोचनगोचरम् ॥ ४२ ॥

अमृतमधुरोदारा दृष्टिर्द्युतिः शशिपेशला
तरुणकरुणायत्ता वृत्तिः प्रसादमयी मतिः ।
अयमतिशयं प्रत्यासन्नः करोति विरागतां
विगतरजसां निःसंसारः प्रियोऽपि परिग्रहः ॥ ४३ ॥

རིམ་བསམས་ཀུན་དགའ་སྡེག་པ་དེས། ཉེ་བར་བཏུད་ཞས་དེ་ཡི་ཀྱི།
ཞབས་ཀྱི་པདྨ་སྐྱེས་བཅས་ཤིན། ངན་ངུ་དང་བའི་མཆོག་ཏུ་ཅིག། 44

རིར་ཤི་འོངས་ལ་བཅོམ་སྡེག་ཡང་། རབ་དང་དགྲས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཅིག།
སྐྱོང་རྒྱ་རྒོགས་པའི་ཚོ་ཉམས། བཤེས་རམ་མཛོས་པས་བཀའ་སྩལ་པ།། 45

དེ་ཡི་དབུགས་འབྱིག་སྐྱེད་པའི་སྤྱན། སྐྱེ་རྒལ་དག་སྣང་བདུད་རྩི་ཡི།
ཆུ་བོ་རབ་འབར་ཅི་ཡང་ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམ་པར་སྐྱོས།། 46

དེ་ནས་དེ་ལ་བཅོམ་སྡེག་གྱིས། འཕགས་པའི་བཤེས་སྤྱན་རས་གཟིགས།
རབ་དུ་དོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་པ། ཐེགས་སྡེག་ཆོས་ཀི་བསྟན་པ་མཛོད།། 47

སྟོན་པའི་བཀའ་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི། ཐུབ་ཀི་མཁའ་དག་ཞིག་དེས།
རང་གི་སྐྱེ་བ་བཟོད་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དེར་གསོལ་བ།། 48

བཅོམ་སྡེག་བདག་ནི་ཤིག་དུ་འདས། བཅོམ་སྡེག་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་།
གོམས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་ཞིག། འཁོར་བར་མཆོག་དུ་བདག་མི་དགའ།། 49

ཆོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་དག་རིང་དུ་བྱེད།
དགེ་བ་སྤྱད་བར་རབ་དུ་སྟོན། རིགས་པའི་སྡོམ་པ་གསལ་བར་བྱེད།། 50

ཁྱོད་ནི་བཞུགས་སྡུད་གྱས་པ་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་མཆོག་བདེན་འོས་པ།
ཡིད་འོང་རིག་ཆོག་སྟོང་ཐོ་འི་གནས། རང་གི་གྲོང་དུ་བདག་གི་ཡང་།

इति चित्तप्रसादेन चिन्तयन्नुपसृत्य सः ।
विदधे तस्य सानन्दः पादपद्माभिवन्दनम् ॥ ४४ ॥

भगवानपि तत्प्राप्तिप्रसादानन्दलक्षणम् ।
उवाह वदनच्छायं पूर्णकारुण्यपूरितम् ॥ ४५ ॥

दृष्टिमाश्वासजननीं कामं कामपि तस्य सः ।
विससर्जोज्ज्वलां जन्मरजःशुद्धौ सुधानदीम् ॥ ४६ ॥

अथास्य भगवान् भद्रां विदधे धर्म्मदेशनाम् ।
चतुर्णामार्य्यसत्यानां प्रतिभाववधायिनीम् ॥ ४७ ॥

स शासनाद्विसंव्यस्तसमस्तक्लेशसन्ततिः ।
निजं जन्म निवेद्यास्मै प्रणतस्तमभाषत ॥ ४८ ॥

अतिक्रान्तोऽस्मि भगवन् भवन्तं शरणं गतः ।
विपन्नवासनाभ्यासः संसारे न रमे परम् ॥ ४९ ॥

करोत्यकुशलं दूरे शुभमाशु प्रयच्छति ।
रूचयत्युचिताचारं महतामवलोकनम् ॥ ५० ॥

सुखार्हं त्वद्विहाराय विहारं परमादरात् ।
रत्नसारपुरोदारं स्वपुरं कारयाम्यहम् ॥ ५१ ॥

དེའང་ཀི་སྐལ་ལྡན་བདག་ཅག་གིས། མཆོག་དང་རིམ་གྲོས་བསྟན་པ་ཀ།
བཅོམ་ལྡན་དུས་ལ་ལྷུགས་པ་མིན། རྣམས་སུ་བརྟང་བ་དག་ཏུ་མཛོད།། 52

ཅིས་པའི་དོན་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉེས།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་གསུངས་པ། །
གང་ཟིར་དགེ་བ་གཉས་པ་མིན། དོན་གཉིས་འཇོམས་ལ་བསྟན་པ་མིན།། 53

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་ཞུས་ནས། དེ་མི་བཀའ་མིས་དགེ་སློང་ཀི།
ཀ་རི་བྱ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། དེ་ནི་མཉན་ཡོད་བྱོང་ཁྲིད་མོང་།། 54

དེའང་ཀི་ཆུལ་བྱིད་གཞོན་ནུ་ཡིས། གསེར་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གུས་པས།
ནགས་ཚལ་བྱི་བ་ཟློངས་ནས་དེས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐིག་རྩམས་བརྐབ།། 55

དེ་ནས་མགོན་ཀ་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀི། རྒྱ་རྣམས་དག་གིས་བྱོགས་བྱས་པས།
མཐོ་རིས་རྣམ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། གུས་ཤིང་སྤྱི་བས་རབ་ཏུ་བརྩིགས།།56

དེའང་ཀི་ཆུལ་བྱིད་གཞོན་ནུ་ཡང་། མཆོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་ལ་གུས་པས།
གྲགས་དང་བསོད་ནམས་བསྒྲུབ་པའི་སྐད། རྣམ་པ་བཟང་པོ་བྱས།། 57

དེ་ནས་རྣད་བྱང་གཙུག་ལག་ཁང་། དེ་བཙུམས་ཤིང་ཕྱི་ནས་ནི།
སྐུ་སྟེགས་ཀྱིས་མཐོང་སྐོད་བྱས་ཤིང་། འགལ་བ་བཟོད་པས་རྟོད་པ་བྱས།། 58

དེ་དག་གིས་ཐོས་གཅོ་མིག་དམར་ནི། སྤྱལ་ནག་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བཞིག།
ངན་མཐོང་དག་གི་ལྟེག་ཡོད་དེག། མདུན་ར་དག་ཏུ་འཇིག་པར་བྱས།། 59

करोतु तच भगवान् सततं स्थित्यनुग्रहम् ।
धनैरासेवितोऽस्माभिः सपर्य्यापरिचर्य्यया ॥ ५२ ॥

इत्यर्थनां तथेत्यस्य भगवान् प्रत्यपद्यत ।
प्रणयिप्रार्थनाभङ्गप्रगल्भा न हि साधवः ॥ ५३ ॥

भगवन्तमथामन्त्र्य श्रावस्तीं स पुरीं ययौ ।
तदादिष्टेन सहितः शारिपुत्रेण भिक्षुणा ॥ ५४ ॥

तच जेतकुमारेण हिरण्यार्घेण भूयसा ।
दत्तं काञ्चनमादाय विहारं तमरूढचयत् ॥ ५५ ॥

भक्त्युत्साहादथारब्धतत्साहायकः सुरैः ।
विहारं चिदिवाकारं चकारानाथपिण्डदः ॥ ५६ ॥

तच जेतकुमारोऽपि भक्त्या भगवतः परम् ।
यशःपुण्यप्रतिष्ठायै विदधे द्वारकोष्ठकम् ॥ ५७ ॥

अथ तीर्थ्यास्तमाखोक्य विहारारम्भमद्भुतम् ।
सापवादविवादेन चक्रे द्वेषाकुलः कलिम् ॥ ५८ ॥

रक्ताक्षप्रमुखस्तेषां मात्सर्य्यात् क्षुद्रपण्डितः ।
सपक्ष इव कृष्णाहिश्चकितः पुरतः सदा ॥ ५९ ॥

དེ་ཡིས་རྩོད་པ་ཟློག་བའི་བར། གཏུག་ལྷག་ཁང་གི་ཆོགས་བཀག་ཅོ།
མཁོན་མེད་ཟས་སྨིན་ཆོག་དག་གིས། ཤུ་རིའི་གྲྭ་ནི་ཨང་དག་འོངས།། 60

དེ་ནས་མིག་དམར་དག་གི་མཐུ། ཁྱད་འཕགས་བསྟན་པོར་དེ་བོས་ནས།
མིག་འབྱུམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྡོ་རྣ་ཟློ། ཤ་ཉ་ཀ་རའི་ལྷོར་ཡ་བསྟན།། 61

ཤུ་རིའི་གྲྭ་ཡི་མཐུས་བསྐྱངས་ཤའི། ལྷུང་སྟུག་ཆེན་པོ་ཆེ་བ་ཡིས།
ཐུབ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྡོ་བ་བཞིན། ཆ་ནས་འཕེན་ཞིང་དུམ་བུར་གྱུར།། 62

དེ་ནས་མིག་དམར་གྱིས་གློག་ལྟ་བའི། མེ་དཀྱིལ་ཟུས་པའི་ཕུ་རྡོ་ཆེན།
ཤུ་རིའི་གྲྭ་ཡིས་ཤུགས་སྐྱལ་བའི། ཐུབ་པོས་ཁྱབ་ཅིང་ཐལ་བར་བྱས།། 63

མིག་དམར་སྟོབས་ཀྱིས་ཟན་ཁ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིས། ལྷོས་འགྲོ་ཆེན་པོ་མགོ་བཏུག་པ།
ཤུ་རིའི་གྲྭ་ཡིས་ཐུབ་པོས་ཀྱིས། གཟེགས་པའི་རྩེ་མོ་ནི་ལྷུང་གིས་འཕངས།། 64

དེ་ནས་དེས་བཀུག་རོ་ལངས་ལ། ཤུ་རིའི་གྲྭ་ཡི་ཕྱུར་བུས་བཏབ།
སྤྲུགས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། མིག་དམར་གཟོད་དུ་རབ་བུ་སོང་།། 65

རོ་ལངས་ཀྱིས་བཅོམ་སྐྲག་པ་ལས། ངང་ཚུལ་ཚུགས་པའི་རིམས་ཞི་ནས།
དེ་ནི་ཞབས་ལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ། ཤུ་རིའི་གྲྭ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 66

བཅོམ་པ་དེ་ཡི་མིག་དམར་དེ། སྐྱབས་ནོས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་ནས།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་བྲལ། དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཐར་བྱུང་།། 67

रुद्धे विहारसम्भारे तेन वादजयावधिः ।
अनाथपिण्डदगिरा शारिपुत्रः समाययौ ॥ ६० ॥

रक्ताक्षोऽथ तमाहूय प्रभावोत्कर्षदर्शने ।
इन्द्रजालवल्लोत्फुल्लं सहकारमदर्शयत् ॥ ६१ ॥

शारिपुत्रप्रभावोत्थैर्विपुलैस्तन्मुखानिलैः ।
उन्मूलितः शकलतां तीर्थ्योत्साह इवाप सः ॥ ६२ ॥

रक्ताक्षविहितां फुल्लकमलां पद्मिनीं ततः ।
पङ्कशेषां द्विपश्चक्रे शारिपुत्रविनिर्मितः ॥ ६३ ॥

रक्ताक्षवक्षोनिक्षिप्तः सप्तशीर्षमहोरगः ।
शारिपुत्रेण निक्षिप्तस्ताक्ष्यः पक्षाग्रमारुतैः ॥ ६४ ॥

तदाहूतोऽथ वेताल: शारिपुत्रेण कीलितः ।
प्रेरितो मन्त्रवीर्येण रक्ताक्षं हन्तुमुद्ययौ ॥ ६५ ॥

वेतालाभिहतस्त्रासान्नश्यन्मानमदज्वरः ।
शरणं पादपतितः शारिपुत्रं जगाम सः ॥ ६६ ॥

रक्ताक्षस्तेन भङ्गेन शरण्यं शरणं गतः ।
प्रव्रज्यायां वीतरागः शुद्धां बोधिमवाप्तवान् ॥ ६७ ॥

ཐུ་སྟེགས་གཉེན་རྣམས་ཨོངས་སྤྱང་དང་། ཁྲོ་བའི་ཞ་རོལ་བསྒྲལ་འདོད་པ།
དགེ་སློང་དག་ལ་གཙོད་བྱེད་ཀྱིས་ཤིང་། དེ་ཁས་བྱེད་ཟེལ་གཙུག་ཕུད་ཀས། 68

དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་རིའི་བྱས། དུས་སྐུ་དེ་ལས་འཕྲུ་ཤས་ནས།
དེ་མི་སྣང་ཟིར་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས། ཡིད་ནི་བྱམས་དང་ལྡན་པར་བྱུང་། 69

ཁམས་དང་བསམས་པ་བག་ལ་ཉལ། རང་བཞིན་དག་ཀྱང་སྤྱད་ནས་དེ།
ཆོས་ནི་བསྟན་པས་དེ་དག་རྣམས། ཐུབ་མེད་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་བཀོད། 70

དེ་ནས་གཏུག་ལག་ཁང་རིའི་ལས། བཟློམས་པ་བགེགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ།
འཇུམ་པའི་བཞིན་ལྡན་ཀུ་རིའི་བྱས། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་སྣུས་པ། 71

གཏུག་ལག་ཁང་གི་ཐིག་ནས་ཀུན་པའི། དུས་ནཚྭངས་ཀྱིད་དུ་དག་ལྡན་བྱེ།
སྐྱེ་ཡི་གནས་སུ་གསེར་གྱི་ནི། གཏུག་ལག་ཁང་ཆེན་མང་དག་བྱུབ། 72

དེ་ཐོས་གྱུས་པ་ཉིས་འབྱུང་བྱིས། རབ་དུ་དང་བ་ཡང་དག་སྐྱེས།
རིག་ཅེན་གསེར་མཆོག་ཁང་པ་ཡི། གཏུག་ལག་ཁང་ནི་དེ་ཡིས་བྱས། 73

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ལ། གསོལ་དེ་རྣམ་དང་ལྡན་ཅིག་ནི།
ལམ་དུ་དེ་ཡིས་ཉིར་བསྐྱབས་པའི། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་འབྱོར་པས་བྱོན། 74

དེ་ནི་བྱོན་པ་ལ་དག་ནས། སྤྲིད་གསུམ་རབ་དུ་དང་བའི་ཚེ།
དེ་ལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས། ཆུ་ཡི་རྒྱུན་ནི་རབ་དུ་བསྒྲུངས། 75

तीर्थ्यास्त्वन्ये परिद्वेषक्रोधपारमितांशवः ।
तच कर्म्मकरव्याजात्तस्थुर्भिक्षुबधोद्यताः ॥ ६८ ॥

तेऽथ धर्म्मद्रुहः काले शारिपुत्रेण लक्षिताः ।
तद्दृष्टिपातमात्रेण बभूवुर्मैंचमानसाः ॥ ६९ ॥

आशयानुशयं धातुं प्रकृतिं च विचार्य्य सः ।
धर्म्मदेशनया तेषां दिदेशानुत्तरां दृशम् ॥ ७० ॥

अथ तस्य विहारस्य निर्विघ्नारम्भकर्म्मणि ।
अनाथपिण्डदं प्राह शारिपुत्रः स्मितानन: ॥ ७१ ॥

विहारस्त्वत्पातस्य तुल्य एव क्षणे महान् ।
हैमोविहारः संवृत्तस्तुषिते देवसद्मनि ॥ ७२ ॥

एतदाकर्ण्य संजातप्रसादद्विगुणान्तरः ।
हेमरत्नवरागारं विहारं समकारयत् ॥ ७३ ॥

विभवैरथ राजार्हैः पथि तेनोपकल्पितैः ।
विघ्नतस्त्विदिवैः सार्द्धमाययौ भगवान् जिनः ॥ ७४ ॥

तदागमनहर्षेण प्रसन्ने भुवनत्रये ।
अनाथपिण्डदस्तस्मै वारिधारामपातयत् ॥ ७५ ॥

གང་གི་ཚེ་ན་ཟོག་དེ་ཏ། ཆུ་ཡི་རླུན་ནི་མ་བབས་པ།
དེ་ཚོ་གཞན་དུ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། གལུང་འབྱུང་དང་ལྡན་བར་བབས།། 76

དེ་མཐོང་མཚར་ནས་དགེ་སློང་གི། ཞུས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས།
བཀའ་སྩལ་ཆུ་འདིར་རེའམ་ཡི། རླུང་ནི་རབ་ཏུ་མཉན་པར་བྱིས།། 77

སྡུག་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་འདི། གཞན་འདི་ཡི་ནི་འདི་ཉིད་དུ།
རབ་ཏུ་བྱིན་པར་གྱུར་དེ་ཞེས། ཆུ་རླུང་འདི་ནི་གཞན་དུ་སྣང་།། 78

སྡུག་གྱི་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། རྣམ་པར་གཟིགས་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས།
མཆོག་གི་ཀུན་དགའ་རབ་ཡི། ཞ་སྡོག་རྣམ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱིན།། 79

བྱུལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཏོག་ཅ་ལ་ཕྱུལ།
དེ་ནེས་ར་གའི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབས་ལ་ཕྱུལ།། 80

སྤྱིད་པས་བྱིན་ཞེས་གྱུར་པ་ན། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱུལ།
ཆེན་པོའི་འི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སྐྱོབ་པ་གསེར་ཞེས་བྱ་ལ་ཕྱུལ།། 81

ཨོ་ཾ་ཀ་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ། སྨན་ཡང་འོད་སྣང་ལ་འདི་ཕྱུལ།
དཔལ་ཆེ་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ཡུལ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན།། 82

དུས་ཀྱི་ཆོར་བཟང་ཞེས་པས་འདི། བྱམས་པ་ལ་ནི་འབྱལ་བར་འགྱུར།
སྐྱེང་སྟོབས་བཟོད་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྡག་ཕྱིར་འདི་ཡི་གཉིར་རྣམས་མཐོང་།།83

तस्मिन् यदा न प्रदेशे वारिधारा पपात सा ।
तदा भगवतो वाक्याद् त्वरितं पतितान्यतः ॥ ७६ ॥

तं दृष्ट्वा कौतुकात् पृष्टो भिक्षुभिर्भगवान् पुनः ।
उवाच श्रूयतामेतद् वारिस्तम्भस्य कारणम् ॥ ७७ ॥

अनेन पूर्व्वबुद्धेभ्यो अस्मिन्नेवेदमास्पदम् ।
प्रतिपादितमित्येषा वारिधारान्यतश्च्युता ॥ ७८ ॥

अनेनैव पुरा सम्यक्सम्बुद्धाय विपश्यिने ।
अयमेव वरारामप्रदेशः प्रतिपादितः ॥ ७९ ॥

बुद्धाय शिखिने प्रादात् पुष्यजन्मन्ययं पुनः ।
ततो ददौ विश्वभुवे जिनाय रघुजन्मनि ॥ ८० ॥

भवदत्ताभिधोभूत्वा ककुच्छन्दाय दत्तवान् ।
ददौ दृढस्मृतिर्भूत्वा कनकाख्याय तायिने ॥ ८१ ॥

काश्यपाय पुनश्चायं प्रादादाषाढ़जन्मनि ।
अनेनैवाधुना मह्यं देशोऽयं प्रतिपादितः ॥ ८२ ॥

कालेन सुधनाख्योऽयं मैत्रेयाय प्रदास्यति ।
सत्त्ववान् क्षान्तिशीलत्वान्निधानान्येष पश्यति ॥ ८३ ॥

སྐྱོར་མང་ཁྱིམ་གྱི་བདག་ཉོ་འདི། གཤེར་སྤྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ཀ།
རང་སངས་ཆུས་ནི་མྱ་ངན་ལས། འདས་པའི་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱས།། 84

རིན་ཅེན་བྱམ་པར་དེ་ཡི་གདུང་། བཏུག་ནས་སྨོན་ལམ་བདུབ་པ་ལས།
ད་ལྟ་རིན་ཅེན་མཎྜོད་འོན་པ་འདི། གཤེར་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་འདི་གྱུར་ཏོ།། 85

དགེ་སློང་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོ་བཞིན།
སྤྲོན་པའི་གསུང་གིས་མངོན་པར་བརྟོད་འདི་ཐོས་ནས།
བྱེད་པོར་རབ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཡི། 86

མེ་དོག་སྐྱེག་པར་གནས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར།།

ཅེས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བརྩེ་བ་
དབང་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཤིང་ལས་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་ཚོམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བའི་ཡལ་འདས་སྤྱི་ཡི་ཤུ་རྟ་གཅིག་པའོ།།

पुनश्चायं गृहपतिर्भूत्वा हेमप्रदाभिधः ।
चक्रे प्रत्येकबुद्धस्य संस्कारं परिनिर्वृतौ ॥ ८४ ॥

रत्नकुम्भे तदस्थीनि धृत्वा तत्प्रणिधानतः ।
अधुना रत्नकोशार्हः संजातोऽयं सुवर्णभाक् ॥ ८५ ॥

श्रुत्वेति शास्तुर्वचनाभिधानं
ते भिक्षवः सारमिवामृतस्य ।
कर्तुः प्रतिष्ठार्जितपूर्णपुण्य-
पुष्पाधिवासेन भृशं ननन्दुः ॥ ८६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
जेतवनप्रतिग्रहावदानं नाम एकविंशः पल्लवः ।

ཡབ་འདབ་ཀྱི་ཀྲུང་གཞིས་པ།

ཀྱེ་མ་ལེགས་ལྡན་རིག་ཐང་ཆེ་བའི་ཆོག་པོ་ཉིད།
ཤོང་བུ་བཞིག་དུ་ཡོན་དག་ཀློ་མ་ཉིད་ཀྱིས་འཕོབ།
ཡོན་དག་མེད་པར་གང་ཞིག་ལྷུས་ཀྱི་ཀློ་མ་ཉིད།
རྟོག་ལས་རབས་པ་བཞིག་དུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད།། 1

ཤུགས་བཅུ་བཟང་གི་མི་ཡི་དབང་པོ་སྟོན།
དབལ་ལྡན་ཟས་གཙང་དག་པའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས།
ཆགས་བྲལ་ལྡན་ལས་བའི་གཤེགས་ཉིད་ཐོབ་པའི།
སྐས་ནི་དག་ནས་འོོད་དང་བཅས་པར་གྱུར།། 2

དེ་བཞིན་ཤེས་བོོད་ནམས་ཡོན་དག་ལྡན་གནས་ཤིང་།
དབྱངས་ཆུ་གནས་དང་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ།
ཡིད་ནི་རབ་དུ་དང་བའི་རྩེ་དགའི་གནས།
བྱ་ཡི་བཞིན་རྣམ་གང་ཆོ་བདག་གིས་མཐོང་།། 3

དེ་ནི་བལྟ་བར་སྲིད་པས་འདི་འདོད་བྱོོན་ཅེས།
བདག་གིས་གང་གང་ཆུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཏང་།

अथ द्वाविंश पल्लवः ।

अहो महार्हं मणिवन्महत्वं
भव्या भजन्ते गुणगौरवेण ।
विना गुणं यद्वपुषां गुरुत्वं
स्थूलोपलानामिव निष्फलं तत् ॥ १ ॥

श्रीमान् पुरा शाक्यपुरे नरेन्द्रः
शुद्धोदनः शुद्धिसुधानिधानम् ।
वैराग्ययोगात् सुगतत्वमाप्तं
स्मृत्वा सुतं सोत्सुकतामवाप ॥ २ ॥

सोऽचिन्तयत् पुण्यगुणाधिवासं
सरस्वतीवाससरोरुहश्रि ।
मनःप्रसादस्य विलाससौधं
द्रक्ष्यामि सूनोर्वदनं कदाहं ॥ ३ ॥

एहीति तद्दर्शनलालसेन
ये ये मया जेतवनं विसृष्टाः ।

དེ་དེ་མིག་མི་འཆུམས་པས་དེ་བཟླ་ཞིང་།
དེ་ཉིད་ཀུ་ནི་བདུད་རྩི་འཕྱང་ཞིང་འདུག།

གང་ཡང་མཛོད་ལས་བདག་མཚུངས་འཆར་ཀ་ནི།
དེ་དག་སྐྱེ་བོ་དུ་བདག་གིས་ཡང་དག་ཅིང་།
སྐྱོང་ཡིག་ལག་དེ་སྟེ་རྣམས་མངོན་དགའ་བ།
དེ་ཉིད་ཀུ་ནི་སྟེ་ཉིད་བཞིན་ཀུ་གྱུར།།

དེ་ཡི་ཁ་ལ་བདག་གི་འཕྲིན་གྱི་ཚོག།
སྐྱེངས་པ་གང་དེ་ཐུབ་པས་མ་ཡིན་ནམ།
གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་རང་ཞན་འདོད།
གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསིལ་བ་ཉིད་འཇིག་གོ།།

ཆགས་མེད་འདི་ནི་ཡུད་ཙམ་ངལ་གསོ་མཛོད།
རྣག་ཀུ་བཀུད་རྩིས་ཁེངས་པའི་རྣམ་གཟིགས་ཀྱིས།
སྤྲུར་ཏུ་བདག་གི་ལྷུས་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།
བརྩེ་བའི་དབང་གིས་གཉེན་གྱི་དོན་འདི་མཛོད།།

ཅིས་པ་འདི་ཐོས་བདག་དང་ཕྲད་པ་ལ།
སྐད་ཅིག་ཀྱང་དེ་ཕྱི་བཅོམ་ཇི་ལྟར་མཛད།
དེ་མི་ཐུགས་ནི་ཡལ་འདས་མཉེན་པ་ལ།
ངང་བཞིན་མཛའ་གཉགས་རྣམ་ཀུན་མེད་དམ་ཅི།།

ते ते तदालोकननिर्निमेषं
तचैव तिष्ठन्त्यमृतं पिवन्तः ॥ ४ ॥

संप्रेषितस्तस्य मया स नाययौ
योऽप्यात्मतुल्यः प्रणयादुदायौ ।
स लेखहस्तस्त्विदिवाभिरामे
तचैव लेखत्वमिराभियातः ॥ ५ ॥

संदेशवाक्यं प्रहितम्मया यत्
तद्विस्मृतं तस्य सुखेन नूनम् ।
सर्व्वोहि नाम स्वहिताभिलाषी
धत्ते परार्थे किल शीतलत्वम् ॥ ६ ॥

विलोकनेनैत्य निषिच्च तूर्ष्णं
पीयूषपूरेण ममाङ्गसङ्गम् ।
निःसङ्गतो विश्रमतां मूहूर्त्तं
दयाविधेयः कुरु बन्धुकार्य्यम् ॥ ७ ॥

इत्येतदाकर्ण्य कथां स कुर्य्यात्
क्षणं विलम्बं मम दर्शनेऽपि ।
तच्चेतसः पल्लवपेशलस्य
न हि स्वभावः प्रणयावभङ्गः ॥ ८ ॥

ཡི་དུ་ལ་རེ་བ་འདི་ཡིས་ཟ་ཡི་བདག།
དེ་བལྟའི་སྐད་བཞིན་མདུན་དུ་སོང་བའི་ཚེ།
དེ་ཡི་དྲིན་གྱིས་རབ་བྱང་གསོལ་བྱས་པའི།
དགའ་བའི་རོ་ལྟས་འཆར་ཀ་ཡང་དག་འོང་ཞེས།། 9

རབ་ཏུ་བྱང་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་མཐུ།
ཀུན་དགའ་རྣམ་པར་ཐྲུབ་པ་དེ་མཐོང་ཞེས།
བརྟན་པའི་སྤྲོད་རྩལ་ཉམས་ཤིང་འདོད་ལྟས་པས།
མི་བདག་ཀུན་ཏུ་སྨོངས་པས་བཟློལ་བར་གྱུར།། 10

བསོལ་བའི་ཚུལ་བྱས་འདུ་ཤེས་རྣོན།
དེ་ལ་ཅི་སྨད་བྱོས་པ་མིན་ཞེས་དྲིས།
ལྷུ་གཅིག་ཁྱོད་ཅག་ཉིན་ཞག་ཆོགས་ཀྱིས་དེས།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤར་ཏེ་སྐྱེས།། 11

དེ་ནས་ཉིན་ཞག་རྣམས་ནི་རབ་འདས་ཆེ།
གཞོན་ཤུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དགེ་སློང་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།
ཆོགས་དང་བཅས་པ་མཁའ་ལ་དལ་གྱས་བྱོན།། 12

མཐོ་རིས་མཛེས་མའི་ལག་པད་ཀྱིས་གདེང་བ།
མདུན་ནའི་འཕྲེང་རྒྱས་མཛེས་པ་དེ།

मनोरथेनेति पुरः प्रयाते
तद्दर्शनायेव धराधिनाथे ।
प्रव्रज्यया व्यञ्जिततत्प्रसादः
समाययौ हर्षरसादुदायी ॥ ९ ॥

दृष्ट्वा तमानन्दविपूर्णमानसं
प्रव्रज्यया तत्सदृशानुभावम् ।
उत्कण्ठितः कुण्ठितधैर्य्यवृत्तिः
संमोहमूर्च्छां नृपतिः प्रपेदे ॥ १० ॥

स लब्धसंज्ञः शिशिरैः पयोभिः
पप्रच्छ तं किन्नु समेष्यतीति ।
सोऽप्यब्रवीद्देव दिनैर्भवन्त-
मसंभ्रमैः सादरमेष्यतीति ॥ ११ ॥

ततः प्रयातेषु दिनेषु केषु
व्योम्ना शनैर्भिक्षुगणानुयातः ।
सहाययौ नाकसदां निकायैः
सर्व्वार्थसिद्धैर्भगवान् कुमारः ॥ १२ ॥

द्युसुन्दरीपाणिसरोजमुक्त-
मन्दारमालाकलितश्वकाशे ।

ཡན་འདབ་ཀྱི་ཀུན་གཉིས་པ།

མཁྱོ་རིས་གང་གིའི་དབུ་བ་རབ་གསལ་བརྩེགས།
མཛེས་ཤིང་ཚོན་བའི་ལྷུ་ཡི་རི་བོ་བཞིན། 13

སྤྲིན་གྱི་ཁྲོགས་རྣམས་དཀྱིགས་པས་འབྱེད་ཅིང་འཕྲུམ།
ཐོག་ཏུ་དབེ་དྲིལ་ཆུང་སྐྱ་ལྟེབ་པའི།
ཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཁྱོགས་ཀྱི་གདོང་མཛེས་པ།
བྱས་པས་སྟོན་པའི་བསྟོད་པ་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། 14

བར་མེད་ཀྱི་མའི་འོད་ཟེར་སྐྱེ་བ་བྱེད་པ།
རིགས་འཛིན་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་ལྷ།
ཡོངས་རྫོགས་བཀུགས་དཀར་ཡང་དག་ཆགས་པ་ཡིས།
ཁྱབ་པས་ནམ་མཁའ་ཡང་དག་རྫོགས་པར་བྱེད། 15

དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་རྫོགས་པ།
ཀུན་དབྱིབས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་སྣང་།
ལེགས་པར་བྱོན་པ་དེ་ནི་སྐར་ཚིགས་ཀྱིས།
མཁའ་དང་ཕྱོགས་དང་ས་ལས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། 16

ཀྱེ་བོ་དེ་མིག་གི་རབ་དགའ་སྤྲུངས་པ་དང་།
དཀྱེ་ལ་དགའ་བའི་བསོད་ནམས་ཚོད་བྱུང་བ།
སྣང་བའི་གཏེར་དེ་མཐོང་ནས་འཇིག་རྟེན་རྣམས།
ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་ཐ་ན་ཟས་སུང་བྱུང་བྱུང་། 17

स्वर्गीयगङ्गास्फुटफेनकूट-
विलासहासाङ्क इवामराद्रिः ॥ १३ ॥

सङ्घट्टभिन्नाभ्रसखैः खलद्भिः
सशब्दजम्बूनदकिङ्किणीकैः ।
बभुर्विमानैः ककुभां मुखानि
भर्त्तुर्यव शास्तुर्विहितस्तवानि ॥ १४ ॥

निरन्तरैरन्तरिवार्कतारैः
सुरैः सविद्याधरसिद्धसङ्घैः ।
पर्य्याप्तसंसक्तसितातपत्रै-
र्व्याप्तः समाप्तिं गगनं जगाम ॥ १५ ॥

तं सर्व्वलोकोपकृतिप्रपन्नं
सर्व्वाकृतिं सर्व्वमयावभासम् ।
समापतन्तं नभसोऽथ दिग्भ्यः
क्षितेश्च सर्व्वे ददृशुः क्षणेन ॥ १६ ॥

प्रहर्षराशिं जनलोचनानां
पुण्यप्रमाणं सुकृतोत्सवानाम् ।
लोकस्तमालोकनिधिं विलोक्य
समुच्छलन्नुच्छ्वसिताद्भुतोर्म्मिः ॥ १७ ॥

ངོ་མཚར་མཛོད་བྱུང་མཛེས་པའི་མཐུ་ལྡན་པ།
འཆང་ཀན་ཡེགས་པར་བཤད་ལ་རབ་ཤེས་ནས།
གཞོན་ཤ་འབྲོ་བའི་ཐུབ་མ་དེ་ལ་ནི།
སངས་བཅག་རིང་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཏུད། 18

དེ་ནས་བཅས་དེ་འཕགས་སྐྱེའི་རྣེས་འབྲང་བཅས།
ཀུན་བོ་གྲུས་པས་ཡང་དག་མཆོད་བྱུང་བ།
ཐོག་མེད་ཆ་གཅིག་བྱིན་ཀུས་པས་མཛེས་པ་ཡིས།
ཀུ་ཁྲི་རྡུ་ཡི་རིགས་ཅིག་སངས་པ་ལགས། 19

འཇིག་རྟེན་གསུམ་བོ་བཀའ་ལ་ལེགས་གནས་དེ།
དེར་ནི་ཀང་སྟེགས་ལྷག་པའི་གསེར་བྱི་ཁྲི།
རིན་ཆེན་མྱ་ཀུ་བཀྲ་བའི་འདབ་ལྷག་ལ།
སྐྱེན་པོ་ལ་ནི་འོད་ལྷག་ལྷེས་བཞིན་འཇོག་ས། 20

ཡིད་ཀྱི་རླབ་བ་མིག་གི་བཀུད་རྩིའི་ཀུན།
ཡིད་ལ་རེ་བས་དོན་གཉེར་འོང་སྟེ་བ།
དཔའ་བས་མིག་མི་འཇུམ་པར་བལྟས་པ་ལས།
སྐད་ཅིག་སྟ་ཡི་རིན་ཆེན་ཐོབ།། 21

དཔའ་བའི་རོ་ལས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་བཞིག
དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཚགས།

आश्चर्यभूतं रुचिरप्रभाव-
मुदायिना सूचितमाकलय्य ।
जगद्गुरुं भूमिपतिः कुमारं
कृताञ्जलिस्तं प्रणनाम दूरात् ॥ १८ ॥

अथावतीर्याऽऽर्यजनानुयातः
संपूज्यमानः प्रणयेन राज्ञा ।
स्फौतप्रभाभासितदिग्विभागां
न्यग्रोधिनीं रत्नभुवं विवेश ॥ १९ ॥

हेमासनं शासनसन्निविष्ट-
लोकचयः सङ्कृतपादपीठम् ।
स तच्च रत्नाङ्कुरचित्रपत्रं
भास्वद्वपुर्मेरुमिवाऽरुरोह ॥ २० ॥

तन्मानसेन्दोर्नयनामृतौघं
मनोरथप्रार्थनयोपयातम् ।
विलोकयन्निर्वृतिनिर्निमेषः
क्षणं क्षितीशस्त्विदृशत्वमाप ॥ २१ ॥

स तं जगादाश्रुनिरुद्धकण्ठः
सोत्कर्षहर्षाकुलितं कुमारम् ।

610 ཨཁ་འདབ་ཀྱི་ཤྲུ་རྩེ་གཉིས་པ།

གཞོན་ཐུ་ཕྲུད་འཕགས་དགྲེས་པ་ཆུས་དེ་ཁ།
མཁྱིན་པ་མཆིམས་འགགས་པ་དེ་ཡིས་སྨྲས།། 22

ཡོངས་ཆོམ་གཡོ་མེད་བསིལ་བའི་ཙང་བཞིན་ལས།
ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ཐང་བ་ཆེད།
ཡོངས་སུ་གཏུང་བྱེད་བྱམ་བའི་ཉིར་བསྟན་འདི།
བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་མཛོད།། 23

མཛོའ་དང་རབ་དགའ་ཨོག་དོག་ལ་གྱས་པས།
འཁྲུལ་པ་དང་ནི་བརྟན་པར་བཅོག་ཏུ་ཟད།
ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིའི་སྐད་དུ་མཉམ་ཉིད་དུ།
བདག་གི་བློ་ནི་འཕྲལ་ལ་ཁྲོད་ཅག་བྱུག།། 24

ཕྱང་ཟད་གང་ནི་བདག་གིས་བརྗོད་པ་འདི།
བདག་ལ་བྱམས་ངོར་ཁྲོད་ཀྱིས་གསན་པར་བྱ།
ཨོག་དོག་སྤྲངས་པའི་ཚགས་བྱལ་རིམ་པ་ཉི།
མཛོའ་བས་རྣོངས་པས་བརྗོད་ཅ་སྟོང་པར་འཁྲུམ།། 25

ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟེགས་པའི་རིགས་ཆེན་བྱིས།
ལེགས་སྐྱས་རྣམ་བཀྲ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཆུས་པ།
གསེར་གྱི་ཁང་བཟང་འདི་དག་ཅི་ཡི་སྣང
བདག་ཅག་ཁྲོད་ནི་ནགས་ཅ་སྟོང་པར་འཁྲུམ།། 26

हाराग्ररत्नप्रतिविम्बसक्तं
प्रवेशयन् प्रीतिरसादिवान्तः ॥ २२ ॥

सन्तोषशीतांचलवत् स्वभावात्
सर्व्वे रमन्ते कुशलस्थलीषु ।
कृतस्त्वयास्माकमयं तु कस्मात्
सत्स्वप्यकारी विरहोपदेशः ॥ २३ ॥

स्नेहात् प्रमोदात् गुणगौरवाच्च
धौर्यवतीयं त्वयि मे प्रसक्त्य ।
आलिङ्गनाय स्थिरसङ्गमाय
पादप्रणामाय च तुल्यमेव ॥ २४ ॥

यद्वस्तु किञ्चिन्नदितं मया तत्
श्रोतव्यमेव प्रणयोपरोधात् ।
गुणोज्झितं वा विरसक्रमं वा
न स्नेहमोहस्य भवत्यवाच्यम् ॥ २५ ॥

प्रत्यर्णरत्नप्रतिविम्बितार्कं-
प्रौढ़प्रभाप्रावरणान्यमूनि ।
त्वं हेमहर्म्याणि विहाय कस्मात्
विगाहसे शून्यवनान्तराणि ॥ २६ ॥

ཀ་ཆུང་ལེགས་པས་གསེར་གྱི་ཟུམ་བཏུད་ཅིང་།
ཏི་བཪང་ཆུ་ཡིས་མཆོག་ཏུ་མངོན་བཀྲས་པ།
སྐུ་ངན་ཐང་ལ་ཡོངས་སུ་ཚ་བའི་ཚུལ།
རྟུལ་གྱིས་ཀུས་པས་གཅིག་ཏུ་ལྷུར་འབྲུ།། 27

རིག་ཅིག་མཛེས་པའི་རྣ་ཆ་འགྲམ་པར་འཕྱང་།
ཟུག་རྔམས་འདོད་པར་བར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་རིགས།
ཅི་སྨན་བའི་མེད་ཁྱེད་ཀི་ཐྲོ་བའང་ངུ།
ཅན་དག་ཟློ་ལྷུར་དགར་བས་དགའ་མ་མིན།། 28

མི་བདག་ལེའིས་ཁྲིལ་སྡུག་ཟལ་རི་ཚེ།
ལྷག་ལྷུར་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ཐུབ་དགའ་ལ་ཅིས་མི་གཟིམས།
དཔལ་མོས་གཟས་འཇུར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འོས་བྱུར་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་ངན་ཇི་ལྟར་བཟོད།། 29

མཛེས་འཇུམ་ཏྲས་ཀྱིས་གཟུགས་བཅུག་པོས་འཆིང་བོས་པ།
ལུས་འདི་ལ་ནི་ཆོས་གོས་ཇི་ལྟར་འོས།
ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ནི་པདྨ་འི་ཚལ་ཏུ་ཡང་།
དཔལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ།། 30

ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྒྱབ་ཀྱི་གཤེས་འདི་དག།
སྤྲེད་ལྷག་མཛེས་མའི་ལག་བས་བསྟེན་འོས་པ།

कान्ताकरावर्जितहेमकुम्भ-
सत्सौरभाम्भःप्रवराभिषिक्तः ।
एकः कथं स्नासि विकासिपांशु-
सन्तततोयासु मरुस्थलीषु ॥ २७ ॥

गण्डस्थलात् कुण्डलरत्नकान्ति
किं लम्बितं मण्डनमेव वेत्सि ।
कस्मादकस्मात् तव निःसुखस्य
न चन्दनं नन्दनमिन्दुशुभ्रम् ॥ २८ ॥

महाविताने शयने नृपार्हे
शेषे न किं शेषविशेषशुभ्रे ।
लक्ष्मीनवालिङ्गनभोगयोग्या
कथं तनुस्ते सहते कुशय्याम् ॥ २९ ॥

कान्तास्मितोर्म्मिप्रतिमांशुकार्हं
किं चीवरस्योचितमेतदङ्गम् ।
पाणौ च लीलाकमलास्पदेऽस्मिन्
पात्रं कथं ते प्रियमद्य जातम् ॥ ३० ॥

अयं विहारस्तव कण्ठपीठः
सोत्कण्ठकान्ताभुजबन्धनार्हः ।

ཚོང་སྤྱོད་དཔལ་མོ འི་རབ་དགའ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།
གླེ་བྱང་ཀིད་ཀྱ་མཛའ་གཏུགས་ཉམས་པར་བྱེད།། 31

མེ་དོག་གཡུ་ལྗོན་སྐྱེངས་བར་བྱེད་པའི་གཏུགས།
གླང་ཆེན་རྒྱོས་བུམ་ལྟར་མཐོ་འི་ཀུ་ཟུར་འབྱོར།
ལངས་ཆོ་དགའ་བའི་རྩེས་ཉེ་བའི་ཞགས།
ཅི་སྨྲད་ཁྱོད་ཀྱི་མི་བཟད་ཆགས་བྱམ་བྱས།། 32

ཞེས་གསན་ཆུལ་ཁྲིམས་གཉེར་གཅིག་ཏུ།
ཐུབ་པའི་ཆ་བཞིན་རོལ་པའི་འཇུམ་དག་གིས།
མི་བདག་སྐྱེ་ཆོགས་རིག་ཅིག་འོག་འཕྲོས་པའི།
རྒྱལ་པོ་འི་དཔལ་ནི་མི་སྣང་མཛད་པ་བཞིན།། 33

རྒྱལ་པོ་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར་གསོ་འཆོ་བའི་སྤྲོག།
གཡ་དེ་ཟླ་དང་ན་བས་མི་འཇོམས་ན།
རབ་དགའ་བདུད་རྩིའི་ཆར་ལྟའི་ཡུལ་རྣམས་ལ།
རྟག་དུ་སྐྱ་ཞིག་མངོན་པར་འདོད་མི་བགྱི།། 34

ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཉམས་སྐྱོང་བཏང་རྣམས་ཀྱིས།
ནགས་ནང་སྤྱོང་བའི་ས་གཞི་གནང་མེད་ཅིག
འབྱོར་བས་ཆུགས་ཤིང་རྩེ་དགས་འབྲུགས་རྣམས་ཀྱི།
བ་གམ་ལྷན་པ་མཐར་ནི་རྣམ་པར་སྐྱོང་།། 35

सम्भोगलक्ष्मीक्षपितप्रमोदः
करोत्यकस्मात् प्रणयावभङ्गम् ॥ ३१ ॥

रूपं विलक्षीक्षतपुष्पचापं
मत्तेभकुम्भोच्चकुचा विभूतिः ।
रतेर्विलासोपवनं वयश्च
केनासमस्ते कथितो विरागः ॥ ३२ ॥

श्रुत्वेति तं शीलनिधिर्बभाषे
शशाङ्कलेखालक्षितस्मितेन ॥
संक्रान्तनानान्दपरत्नरागां
कुर्व्वन्नलक्ष्मामिव राजलक्ष्मीम् ॥ ३३ ॥

राजन् जरारोगहतेव न स्या-
त्तरङ्गलोला यदि जीवदृत्तिः ।
तत् कस्य न स्यादनिशं प्रहर्ष-
पीयूषवर्षौं विषयाभिलाषः ॥ ३४ ॥

शमाम्बुतास्वादनसुस्थिराणा-
मपातनं शून्यवनान्तभूमेः ।
विभूतिलीलामदविह्वलानां
हर्म्याणि पर्य्यन्तनिपातनानि ॥ ३५ ॥

གང་ཞིག་བྱང་ཀུམ་དང་བཅས་ཆུས་བཀྲུས་པའི།
མི་བདག་རྣག་དུ་ཆགས་དང་ལྡོག་པར་བྱུང།
ཡིད་ཀི་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཆུས་བཀྲུས་པའི།
ཆོག་ཤེས་ངང་ཚུལ་དྲི་མ་བྲལ་བར་འགྱུར།། 36

སྐྱིང་རྡེ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཇོས་པ།
གཞན་ཐན་གྱིས་ཡིན་ཅོན་དག་བྱ་གས་པས་མིན།
རྣ་བ་ཐོས་པས་ཡིན་གྱི་རྣ་ཆས་མིན།
ལག་པ་སྐྱེན་པས་ཡིན་གྱི་གཅུན་བྱས་མིན།། 37

སར་བདག་གིས་སྐྱེད་ཚེག་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
སྐུ་ཏིག་འོད་ཆགས་དཀར་བའི་འཇུམ་དང་བཅས།
མཇོངས་པས་དགའ་བ་མ་བཅོམ་འདི་དག་ཏི།
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱད་པར་འོས་པ་མིན།། 38

ཆགས་པས་གཟིར་དང་དབྲ་ཡིས་གཀྲངས་བྱུང་པ།
ཧོར་གྱི་བསམ་གཏན་ལྷན་པའི་ཆུ་ཚ་པོ་ལ།
རེག་ན་བ་ེའི་ཚེ་ལམ་ན་གཏིང་ཡོད་མིན།
ཇི་ཀ་རྣམས་ནི་ཀུན་དུ་བདེ་བར་གཟིགས།། 39

ལག་འབྲི་འི་སྐྱོད་ཚུལ་སྐུལ་ཀྱང་མཇོས་པ་ཡི།
བོས་བཟང་གིས་མིན་ཅོས་བོས་དག་གིས་ཡིན།

सकुङ्कुमैः स्नान्ति नृपाः पयोभिः
सरागतां यैः सततं प्रयान्ति ।
सन्तोषशीलस्तु मनःप्रसाद-
शुद्धाम्बुधौता विमलीभवन्ति ॥ ३६ ॥

श्रोत्रं श्रुतेनैव न कुण्डलेन
दानेन पाणिर्न तु कङ्कणेन ।
विभाति कायः करुणाकुलानां
परोपकारेण न चन्दनेन ॥ ३७ ॥

एतानि मोहाहृतवल्लभानि
संसक्तमुक्तांशुसितस्मितानि ।
सतां न भोग्यानि भवन्ति भूम्नः-
दुच्छिष्टशिष्टानि विभूषणानि ॥ ३८ ॥

रागातुराणां रिपुतापितानां
निद्रा धनध्यानवतान्न नाम ।
शय्यासु सुस्पर्शवतीषु राज्ञां
सर्व्वत्र शान्तः सुखमेव शेते ॥ ३९ ॥

निर्मेकिकान्तेन वरांशुकेन
भुजङ्गवृत्तिर्न तु चीवरेण ।

སྐྱོང་བཟང་ཀྱིས་ནི་ཟས་དག་གཙང་བ་དང་།
ཡོངས་རྫོགས་བདུད་རྩིའི་གློག་ཏོ་ཉེ་བསྒྲུབ།། 40

གཉགས་ཀྱི་བཞིན་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་།
སྐྱེང་ཡབ་སྐྱེང་གིས་ཡིད་ནི་རྣམ་པར་གོར།
ཀ་རི་ཙཎ་དག་གྱིས་བསྐྲན་དོ་ཤལ་གིས།
མི་བདག་སྐྱིང་ལ་བསིལ་བ་རེག་པར་བྱེད།། 41

འབྱོར་པ་བྲལ་བའི་ཁད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ།
རྟེ་དགའ་རི་བྲལ་མཐོས་མ་སྐད་ཅིག་མཐའ།
གང་གི་ལུས་ལ་གནོད་པ་རྣག་གཤས་དེ།
སུ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་ཉེ་བར་རིགས།། 42

འཕལ་ཏུ་ཟིལ་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ཉིར་སྤྱོད་ཅ།
བྱུག་ཏུ་ལྷལ་བཅས་བླུག་པ་ཉིད་བསྐྱེད་ཅིང་།
ལྷེད་འབྲལ་རྣོངས་དང་བཆུས་པ་དང་།
མི་བཟད་ཚགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་བཅས།། 43

གང་ཆོ་བདེ་དཔལ་ཟླ་ཆོས་རི་མོ་དང་།
ལང་ཆོ་ཡང་ཀི་སྤུ་དྲི་འི་མེ་དོག་སྟེ།
ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་འཕྲོང་བ་འཇོམ།
རྟེ་ཆོ་བདག་ནི་རྩེས་སུ་ཚགས་དང་བྲལ།། 44

पाचं पविचाणि समाद्भुतानि
पीयुषमैचाण्यशनानि स्हृते ॥ ४० ॥

छचाणि वस्त्रं भृशमप्रकाशं
मनोविबोलं व्यजनानिलौघाः ।
संसक्तजाद्यं हृदयं नृपाणां
कुर्व्वन्ति हारा हरिचन्दनार्द्राः ॥ ४१ ॥

वियोगरोगानुगता विभूतिः
कान्ताः क्षणान्ता विरसो विलासः ।
यस्मिन्नपायः सततानुशायी
स कस्य भोगः सुभगोपयोगः ॥ ४२ ॥

जाद्यं सजृम्भं जनयत्यजस्रं
तनोति तृष्णाश्रममोहमूर्च्छाः ।
करोत्यसह्यं सरसत्वमेव
भोगोपभोगः प्रसभप्रयोगः ॥ ४३ ॥

यदा सुवश्रौनंवचन्द्रलेखा
प्रभातपुष्पाण्यपि यौवनानि ।
कर्म्मोर्म्मिमालाग्रहणं शरीरं
तदा ममायं गमितोऽनुरागः ॥ ४४ ॥

རྗ་ཡབ་དང་བཅས་དར་དང་ཆུལ་མཚན་ཐོགས།
ཏ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན།
རང་བཞིན་གྱིས་གསོ་ཆུལ་པོ་འི་དཔལ་འབྱོར་གྱི།
བོང་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་གྲོགས།། 45

ཆུལ་པོ་འི་ཐུགས་ནི་རབ་དང་མཆོག་བསྟུན་ཅིང་།
དགེ་བའི་སྡང་ཀུ་དེ་དེ་བ་ཀའང་སྤྱལ་ནས།
ཞི་བའི་ཟླས་ལྷག་བདུད་རྩིའི་ཁུག་ཆུས་ཧིང་།
དེ་ཨི་སྤྲུལ་གྱིས་འབོད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས།། 46

ཤཱཀྱའི་རིགས་སྤུ་འབྲུངས་མཚུངས་སྡོང་ཐུགས་ཆོགས།
ཐབས་དཀའ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དགྱེ་བ་ཐོབ།
བྱེ་བོ་ཟས་སོགས་བཀུད་རྩི་ཟས་སོགས་ཀྱིས།
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སེམས་ནི་དང་བ་ཐོབ།། 48

ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ལྟར་བར་གྱུར།
ཀྱི་ཆོའི་བྱང་ཆུབ་རིག་དང་ལ་ལ་དག།

सचामराः सध्वजपुञ्जपट्टाः
सवाजिबाला द्विपकर्णतालाः ।
स्वभावलोलाः किल राजलक्ष्म्यः
सर्व्वे विलासाः क्षणभङ्गसङ्गाः ॥ ४५ ॥

उक्तेति तत् तत् कुशलाय राज्ञ-
श्चित्तप्रसादं परमं विधाय ।
स शान्तिकल्लोलसुधाप्रवाहं
किरन् इव पार्षदमालुलोके ॥ ४६ ॥

मनीषिणां शाक्यकुलोद्गतानां
सप्तायुतानि प्रतिपाद्य धर्म्मम् ।
चक्रे सहस्राणि च सप्त तत्र
संप्राप्तपर्य्याप्तविशेषभाञ्जि ॥ ४७ ॥

शुक्लोदनाद्यैः कुशलोपपन्नैः
गणेऽथ तत्तुल्यसहस्रसङ्ख्यैः ।
द्रोणोदनाद्यैरमृतोदनाद्यै-
श्चित्तप्रसादः सुमहानवाप्तः ॥ ४८ ॥

केचिद् ययुः श्रावकबोधियुक्त-
प्रत्येकबोधौ निरताश्च केचित् ।

དེ་བཞིན་ཡང་དག་ཕྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གཉུགས།
གཞོན་ནི་མཁའ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་ཉམ་ཆུང་ངོ།། 49

དེ་ནས་གཉེན་གྱིས་རྒྱུད་ཉུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ།
དེ་ཅཱིན་གཉེན་གྱིས་ལས་གཅིག་ཕྱིར་འོང་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་དེ་ཡང་གཉེན་གྱིས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲོལ་གཉེན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།། 50

མདུན་སང་དེ་ནི་ལྷུ་སྦྱིན་གཅིག་བུ་ཞིག།
རྒྱུན་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གཏིད་ཅིང་རབ་སྐྱེས་པས།
སྐྱེགས་དེ་དང་ལས་སྐྲོགས་པར་དོགས་སྐྱེས་པ།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་དགེ་སློང་མོ་གལ་བྱས།
ཀུན་འགྱུར་ཆེན་པོས་རྒྱགས་དང་བྲལ་བར་བྱས།། 52

བཅོམ་ལྡན་མཐུ་ནི་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ཀྱང་ཀྱང་།
ཤིན་དུ་མང་བྱང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་མི་རེམས།
ཕྱལ་བྱང་མཆོད་པ་གོམས་པས་རེག་པ་ནི།
ངེས་པར་སྐྱེ་བོ་ཉི་ཤུ་མཚན་བྱུ་མ་ཡིན།། 53

सम्यक् तथानुत्तरबोधिसक्ताः
परे बभूवुर्गगनप्रसन्नाः ॥ ४९ ॥

स्रोतःपरिप्राप्तफलं ततोऽन्ये
सकृत्तथागामिफलं तथान्ये ।
अन्येऽप्यनागामिफलं तदापु-
रर्हत्फलं क्लेशविमुक्तिमन्ये ॥ ५० ॥

एकस्तु तचार्जितपापशाप-
स्तमःसमूहोपहितप्रमोहः ।
मायेयमित्याह हसन् जनानां
सत्यस्थितिं संसदि देवदत्तः ॥ ५१ ॥

नृपं तु वात्सल्यनिलीनमेव
पुत्रोदयात् प्रत्युपजातदर्पम् ।
मौद्गल्यभिक्षुर्जिनशासनेन
महर्द्धिभिर्वीतमदं चकार ॥ ५२ ॥

दृष्ट्वापि राजा भगवत्प्रभावं
नात्यद्भुतं पौरुषमेव मेने ।
अभ्यासलीनानि जनस्य नूनं
सोत्कर्षकृत्यानि न विस्मयाय ॥ ५३ ॥

དེ་ནས་ཀྱི་མ་གཉེན་ལ་ལྷུ་དབང་གིས།
རབ་བསྒྲུབས་གསེར་གྱི་གཉལ་ཨས་ཁང་ཆེན་དུ།
ཤྲཱི་དེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ལྡུར་གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་ཡི།
རྡོན་ཅིན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། 54

དེ་ནས་དེར་ཧི་ཚངས་དང་དབང་པོ་ སོགས།
འོད་ཟེར་ཆེ་བའི་ལྷ་ཧམས་ཉིར་གཤས་ཆོ།
དེ་ཡི་གཏུག་དོར་རྩེ་ལས་འཕོས་བའི་ཚེགས།
ཁྲ་འོད་ཅིན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། 55

དོ་ཤོལ་ཐག་རྒྱུན་རེག་ཅིང་གསོ་བ་ཡིས།
ལྷུ་ཧམས་ལྟུག་པོར་བབས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིས།
བར་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་དེར་བྱུང་བོས་ནི།
སྐོ་བའི་ཧམས་སུ་ལན་ཅིག་ཕེབ་མ་གྱུར།། 56

ཀུ་བེར་སོགས་རྨིག་མ་གསོ་བླད་པས།
དེར་ནི་མངོན་པར་འཇུག་འདོད་ཟློག་གྱུར་པ།
བཞིན་ནི་མཛེས་བྱས་བཙས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིས།
སྐ་བཏབ་མཆོག་ཏུ་གཟི་བྱིན་མེད་པར་གྱུར།། 57

བྱུང་བའི་བཀའ་ཡིས་དེ་དག་ཧམས་ཀྱིས་བཏང་།
ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་དེ་མཐུ་ཁ་ས་གཞི་ཕོབ།

अथापरेद्युर्भगवान् सुरेन्द्र-
सम्पादिते हेममहाविमाने ।
सुमेरुशीर्षाविव समानरुचौ
सिंहासने रत्नमये न्यषीदत् ॥ ५४ ॥

ब्रह्मेन्द्रमुख्येषु ततः सुरेषु
तत्रोपविष्टेषु पृथुप्रभेषु ।
बभुस्तदुष्णीषशिखाविलासै-
श्चन्द्रांशुमालाजटिला इवाशाः ॥ ५५ ॥

अन्योन्यसंघट्टविलोलहारै-
र्घनावहारैस्त्रिदशैर्विशद्भिः ।
निरन्तरां तां भुवमेत्य राजा
द्वारेषु मार्गान् चतुर्षु लेभे ॥ ५६ ॥

सभ्रूभमैस्तत्र कुबेरमुख्यै-
र्निवार्यमाणाभिमतप्रवेशः ।
विच्छायवक्त्रः खलिताभिधायी
भूभृत् परं निष्प्रतिभो बभूव ॥ ५७ ॥

प्रवेशितस्तैर्जिनशासनेन
कदाचिदासाद्य तदग्रभूमिम् ।

ཟཽ་གཙང་སྦྱི་བོཽ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།
དེ་ཡི་མདུན་ན་རབ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས། 58

དེ་ནས་སྤྲོད་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ།
འཕགས་པའི་བདག་བཞི་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་བསྟན།
གང་ཞིག་ཤེས་པས་དེ་ཡི་འཇིག་ཚོགས་ལ།
ལྟ་བའི་རི་རྡེ་ཀྱི་ཤུ་དག་ཀྱང་བཅོམ། 59

དེ་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ།
སོང་ནས་ཟས་དཀར་ལ་སྤྱས་ཆུལ་སྤྱིད་བཟུང་།
དེས་སྤྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱིས་གནང་བ།
བསྟན་པ་ལ་དབའ་ཆུལ་སྤྱིད་མ་ཡིན་ནོ། 60

ཁྱི་བོ་ཟས་ཀྱང་ཆུལ་སྤྱིད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
བཀུད་རྩི་ཟས་ཀྱང་ཆགས་བའལ་ལྷག་བྱུང་ཆེ།
དེ་ནས་ཟས་གཙང་གིས་གནང་ཆུལ་བོ་ཡི།
དཔལ་འབྱོར་དེ་ཉི་བཟང་ལྷག་ཞེས་བས་བཟང་། 61

དེ་ནས་ཆུལ་བོས་ལོངས་སྤྱོད་གཙང་མ་རྣམས།
རབ་ཕྱལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས།
ཤུ་གྲོ་དུ་ཡི་གནས་ནི་དེ་རབ་ཕྱལ།
ཟས་གཙང་ཡིད་ལ་རེ་བ་དག་པར་བྱུང་ 62

शुद्धोदनस्तं प्रणिपत्य मूर्ध्ना-
चित्तप्रसादेन पुरोऽस्य तस्थौ ॥ ५८ ॥

शास्ता तु तस्मै चतुरार्य्यसत्य-
प्रबोधिकां धर्म्मकथान्विदेश ।
ज्ञानेन या विंशतिशृङ्गमस्य
सत्कायदृग्भूधरमध्यभांक्षीत् ॥ ५९ ॥

ततः स गत्वा कृतकृत्यजन्मा-
शुक्लोदनं प्राप्य भजस्व राज्यम् ।
स्वस्यान्वतीर्त्तं भगवत्प्रदिष्टं
तच्छासनं मोदयितुं न राज्यम् ॥ ६० ॥

द्रोणोदने राज्यपराङ्मुखेऽपि
वैराग्ययोगादमृतोदने च ।
जग्राह शुद्धोदनसंप्रदिष्टां
तां राजलक्ष्मीमथ भद्रकाख्यः ॥ ६१ ॥

राजार्हभोगैरथ पूजयित्वा
जिनं जनेशः शुचिसंप्रणीतैः ।
न्यग्रोधधाम प्रतिपाद्य चास्मै
शुद्धोदनं शुद्धमनोरथोऽभूत् ॥ ६२ ॥

དེ་ནས་བྲེ་བོ་ཟས་ཀྱི་བུ་གཉེན་གཅིར།
མ་ཡི་བསྐུལ་བས་དེ་ལས་གཏོག་ཅང་བྱུང་།
ཆུལ་བོ་འི་ཞིང་ཁྲིམ་ཤ་གཤས་པར་གྱུར།། 63

དེ་ནས་ཆགས་བྲལ་ཆུལ་བོ་བཟང་ལྷག་ཀྱི།
ཡིད་ནི་ནགས་ཚལ་མངོན་པར་འདོད་པར་གྱུར།
རྣམ་རིག་ལྷག་པས་དེ་ཉིད་ཤན་ཞིང་ཡིད་ཡིད།
གཞན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་ནས་ཀྱང་།
ཆུལ་བོ་ཞི་ཞིང་ཁྲིམ་ཤ་གཤས་པར་གྱུར།། 64

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཆུལ་སྤྱིད་དབང་བསྐུར་ཏེ།
འཕྲོག་འདོད་ཐམས་ལྷག་ལྷས་བྱིན་ཡང་དག་ཞི་ཞིང་།
སྐྱེས་པ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱང་བའི་དུས།
རིམ་པས་འོང་ལ་ཁྲོད་ནི་ཅི་ཞིག་བརྗོད།། 65

དབེན་ལའི་ཚུལ་འཆོས་འཇིག་པའི་སྡུག་བྱེད་བྱིས།
མཉེན་སང་ལེགས་བསྟམས་དེ་ལ་སྤྱང་སྐྱས་པ།
ཆུལ་བོ་བདག་ལ་ཆུལ་སྤྱིད་འདོད་པ་མེད།
རབ་ཏུ་བྱང་བས་ཁྲོད་དང་བདག་མཚུངས་འགྱུར།། 66

ཞེས་པ་བྱ་བྱའི་དུལ་བརྟུན་སྐད་པ་དེ་མི།
འཁྲོག་རྨོག་བཅོད་དེ་ཤི་བ་ཆུལ་བོའོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས།

द्रोणोदनस्यापि सुतौ युवानौ
राजाज्ञया प्रेरणया च मातुः ।
एकस्तु यः प्रव्रजितोऽनिरुद्धः
परो महान्नाम गृहौ बभूव ॥ ६३ ॥

अथाभवच्चेतसि भद्रकस्य
राज्ञो विरक्तस्य वनाभिलाषः ।
विवेकभाजां प्रशमप्रवृत्तं
नवापि लक्ष्मौर्न मनो रुणद्धि ॥ ६४ ॥

ततः समाहूय स देवदत्तं
राज्याभिषेकप्रतिपन्नचित्तम् ।
उवाच मे प्रव्रजनस्य कालः
समागतः किं भवताभिधेयम् ॥ ६५ ॥

तं प्रत्युवाचात्तविवेकदम्भः
सुसंवृतः संसदि देवदत्तः ।
राजन्न राज्येऽस्ति ममाभिलाषः
प्रव्रज्यया त्वत्सदृशो भवामि ॥ ६६ ॥

श्रुत्वेति राजा कुटिलस्य तस्य
मिथ्याविनीतस्य कदर्थवाक्यम् ।

ཡན་འདབ་ཀྱི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ།

ཤུ་ཀྱའི་ཚོགས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱ་པ་ཡིས།
དཔང་དུ་གྱུར་ཅེས་འཆི་མེད་ཞིང་དབང་སྒྲུབ།

དེ་ནས་སྒེ་སྨིག འབྱོད་པས་ཉེ་བར་གཏུངས།
མོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྡུ་ཚགས་ལས་འདི་སྐྱེ་བསམས།
ཅི་སྨྲད་བདག་གིས་ཕྱིན་ཅི་མོག་འདི་བརྗོད།
ཡང་ན་རབ་ཏུང་ཡང་ཀུལ་སྨིད་བསྟེན།

བཟང་ལྡན་སོགས་བཅས་ཤུ་ཀྱ་གཞོན་ཏུ་རྣམས།
རང་གི་ཀུལ་སྨིད་བཏང་ནས་བསྒོད་པ་ཡིས།
འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དགའ་བར་གསོལ་ཞིང་བཤགས།
སངྒྷ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་ཏུང་།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་ཆོ་སྐྱེས་བྱིན་གྱིས།
ཅོད་པན་ལ་ཆགས་བདུ་རུ་གཅེ།
མཁའ་མཆོག་ཏོད་ཀྱིས་ཞབས་ལ་གཏུད་པ།
ཁྲག་གིས་བྱུགས་འབྲ་ཤ་འདོད་པཡིས་ཀྱིང།

དེ་ནས་མཚན་མཁན་བྱིས་དེའི་ཁྲག་གི་དཀྲུགས།
སེམས་ནི་སྐྱོག་བཅས་མཚན་མ་ངན་བྱུང་པ།
དྲག་པོ་འི་དམྱལ་བར་འདོ་བ་དེ་མཐོང་ནས།
མཚན་མ་གཞན་དག་སྣང་ཡང་བཟོད་པ་ཉིད།

उदीरितं शाक्यगणस्तवायं
सङ्कल्पसाक्षीति ह्यनुवाच ॥ ६७ ॥

अथार्थतापोहतः प्रदध्यौ
भोगानुरागादिति देवदत्तः ।
मया किमेतदविपातमुक्तं
भजेत वा प्रव्रजितोऽपि राज्यम् ॥ ६८ ॥

राज्यं समुत्सृज्य निजं व्रजन्तः
शाक्यं कुमाराः सहभद्रकाद्याः ।
शुद्धोदनं निर्ययुरार्यदत्त-
प्रीतिं पुरस्कृत्य रथैर्दिपैश्च ॥ ६९ ॥

व्रजत्सु सर्व्वैष्वथ देवदत्तः
किरीटसक्तं पृथु पद्मरागम् ।
जहार रक्तान्तमिवामिषार्थी
श्येनः प्रभापल्लवितार्कबिम्बम् ॥ ७० ॥

नैमित्तिकैरुक्तमथास्य लक्ष्म
दृष्ट्वा तदुग्रं नरकप्रयाणम् ।
चित्तं सदोषं किल दुर्निमित्तं
निमित्तमन्यत् पुनरुक्तमेव ॥ ७१ ॥

གོ་ཀ་ཐུང་བ་ཉམས་དྲག་མ་ཏེ་དང་།
འཆོ་ཡོགས་མིང་དང་ཆང་གིས་རབ་རྒྱས་བ།
རིར་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་གེགས་གྱུར་བ།
ངན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་ཤད།། 72

དེ་ནས་རབ་དགའི་ས་བདག་བཟང་ལྡན་ཡང་།
ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་བཅས་པ་ཉིད།
རབ་ཏུང་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་ལྟག་གྱུར་བས།
ས་གཞི་ཆགས་བླམ་རང་བཞིག་བྱས་པ་བཞིན།། 73

ཐུམ་པོ་དང་ནི་དེ་བཞིག་ཐུམ་སྲན་དག།
དོ་ཤམ་དབྱང་ཐུག་ཏ་ཐུག་རབ་སྤྲངས་པ།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟེང་ཉེ་བར་འཚོར།
འདྲིག་མཁའ་ཆགས་བླམ་མི་ཐུབ་ཉན་ཐོས་བཞིན།། 74

དེ་ནི་རྨོངས་ཤིང་དམའ་ཡང་ཐུམ་བའི་བཀས།
རབ་ཏུ་བྱང་ནས་མཆོད་འོས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་།
སེམས་ནི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཐུབ།
མཁས་པ་ཉིད་མིག་རིགས་ལྟར་མིག་ནམ་སྐྱེས།། 75

དེ་ནས་ཕྱག་ལ་མི་བདག་བཟང་ལྡན་གྱིས།
འདྲིག་མཁའ་དེ་ཡང་འཚོར་དེར་འཚོད་ཤེས་ནས།

कोकालिखण्डोत्कटमोरकाणां
तिथ्यादिनाम्नां मददुर्मदानाम् ।
संहृचितान्यत्यधिकानि तच
तथाविधानैर्वहुलक्षणानि ॥ ७२ ॥

भूपप्रमोदादथ भद्रकोऽपि
तैर्देवदत्तप्रमुखैः सहैव ।
प्रव्रज्यया चीवरपात्रयोगात्
चकार वैराग्यमयीमिव क्षाम् ॥ ७३ ॥

राज्ञस्तथा राजकुमारकाणा-
मुत्सृष्टहाराङ्गदकुण्डलानाम् ।
सास्रोविरागादवतार्य्य तेषां
केशानुपाली किल कल्यकोऽभूत् ॥ ७४ ॥

मूर्खः स नीचोऽपि जिनाज्ञयैव
प्रव्रज्यया पूज्यतरो बभूव ।
चित्तप्रसादस्य परस्य मन्ये
न कारणं पण्डितता न जातिः ॥ ७५ ॥

सामीचिकायामथ भद्रकोऽपि
ज्ञात्वा नृपः पार्षदिकं तमेनम् ।

634 ཡལ་འདབ་ཀྱི་ཀུ་རུ་གཉིས་པ།

སས་བདག་བྱུང་ཤས་དམན་པ་འདི་ཡི་ནི།
ཀང་ལ་འདུད་ཅེས་ཇི་ལྟར་གསོ་མེད་བྱུང ॥ 76

རྣམ་པར་རྟོག་ལྡོག་ཁེངས་དང་མ་བྲལ་བ།
དེ་ལ་ཐམོས་ལྡན་འཇུམ་ཞིང་བཀའ་སྩལ་བ།
སྒོངས་པས་ཆོར་བསྡམས་རིགས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིས།
མངོན་པར་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་གཏེར་ ॥ 77

ཞེས་ཐོས་ཀྱལ་པོ་འི་སྲས་བཅས་ཀྱལ་པོ་ཡིས།
ཕྱག་འཚལ་ཆོ་ན་ས་གཞི་རབ་ཏུ་གསོས།
བཙོམ་ལྡན་གསུང་གིས་དེ་ཡི་ཀང་བ་ལ།
ལྷས་བྱིན་ཆོག་རྒྱབ་བརྟེད་ཅིང་ཕྱག་མི་བྱེད ॥ 78

དེ་ནས་ས་གསོས་ཡ་མཚན་ཡིད་ཅན་བྱི།
དགེ་སློང་ཆོགས་ཀྱིས་དྲིས་ཤིང་སྟོན་པ་ཡིས།
བཀའ་སྩལ་ཀྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ཡང་།
འདྲིག་མཁན་འདི་ལ་ངེས་པར་ཕྱག་འཚལ་བྱས ॥ 79

ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་དབུལ་པོ་གཞོན་ནུ་ཡིས།
སྣོད་འཆོང་བཟང་མོ་ཞེས་པ་སྟོན་མཐོང་བྱུང།
མཐོས་པས་དེ་ཅོ་དེ་ཡི་གསོག་རྣམས་བྱས།
གང་ཕྱིར་ཚགས་པ་རྒྱད་ཀྱང་ཉེ་བར་སྟོན ॥ 80

नीचस्य पादौ कथमस्य वन्दे
महीपतिः सन्निति निश्चयोऽभूत् ॥ ७६ ॥

तमब्रवीदस्खलिताभिमानं
विकल्पभिन्नं भगवान् विहस्य ।
प्रव्रज्यया मोहमहानुबन्धौ
संत्यज्यते जातिमयोऽभिमानः ॥ ७७ ।

श्रुत्वेति राज्ञा सह राजपुत्रैः
कृते प्रणामे पृथिवौ चकम्पे ।
न देवदत्तः पदमाभिधायी
पदौ ववन्दे भगवद्गिरास्य ॥ ७८ ॥

कम्पात् क्षितेर्विस्मितमानसेन
पृष्टस्ततो भिक्षुगणेन शास्ता ।
उवाच राजा किल कल्पकस्य
जन्मान्तरेऽप्यस्य कृतः प्रणामः ॥ ७९ ॥

पुरा युवा काशिपुरे विलोक्य
भद्राभिधानां गणिकां दरिद्रः ।
सेवां व्यधात् सुन्दरकस्तदास्यै
रागो हि सर्व्वव्यसनोपदेष्टा ॥ ८० ॥

དེ་ཨིཝ་བཀང་ནས་མེ་དོག་བཀུ་བའི་སྣོད།
ཡང་ཡང་ལྷག་པར་དོན་གཉེར་བྱང་བ་བཞིག
དེ་དང་འགྲོགས་པའི་ལུས་མེད་རེ་བ་ཤས།
ནགས་ནང་རྣམས་སུ་དེ་ཨིས་ངལ་ཞིང་འབྱམ།། 81

རྐེབས་དེ་ར་རྩོག་ཀ་ཆགས་པས་བར་ངལ་ཞིང་།
ཀྱས་ནང་ཕྱིག་བར་གྱུར་པས་ས་ཡི་དབང་།
ལུས་ནི་འབྲི་ཤིང་གིས་བསྒྲིབས་ཚངས་བྱིན་གྱིས།
དེ་ནི་རབ་མཁྱོང་དེ་ཡི་གླུ་དག་ཕྱོས། 82

མེ་དོག་གསར་པ་གསར་པ་འདོད་པས་སྣང་རྟོག་གི་བྱེད།
ཆི་སྟེ་དེ་ལྟར་གཏུང་བས་ཁྱོད་འཛོམས་སུར་དུ་སོང་།
བཞིན་རང་ཐམ་མེ་དོག་རྣམ་བྱས་ཆུ་སྐྱེས་ལྡན་པ་དེ།
གང་ཕྱོང་ཉིག་མོ་འི་མཆུག་དུ་རྒྱས་པ་ཡིན།། 83

མི་བདག་གིས་ནི་དེ་ཡི་གླུ་སྐད་ཐོས།
འཇུམ་ཟེར་དོ་ཤལ་མཛེས་པ་ལ་རེག་ཅིང་།
བྲོག་ས་ཐོ་གླུ་ཡི་ཚམས་དག་འབྱོར་པ་ཅི།། 84

དེས་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི།
ཉི་མ་མི་གཏུང་འདོད་པ་མཆོག་དུ་གཏུང་།

तया विसृष्टः कुसुमोच्चयाय
पुनःपुनर्भृङ्ग इवाधिकार्थी ।
तत्सङ्गमानङ्गमनोरथेन
श्रान्तः स बभ्राम वनान्तरेषु ॥ ८१ ॥

अथान्तरे श्रान्ततरः क्षितीशः
प्राप्तो वनान्तं मृगयारसेन ।
तं ब्रह्मदत्तः प्रसमीक्ष्य गीतं
तस्याश्रृणोच्छन्नतनुर्लतासु ॥ ८२ ॥

नवनवकुसुमाश्रया किमेवं
मधुकर तापहतोऽसि गच्छ तूर्णम् ।
विकसितकमलाननाङ्गिनी सा
भवति हि संकुचिता दिवावसाने ॥ ८३ ॥

तस्या हि गीतं नृपतिर्निशम्य
स्मितप्रभाघट्टितहारकान्तिः ।
उवाच तं तीव्रकरार्कतापः
कोऽयं सखे गीतरसाभियोगः ॥ ८४ ॥

सोऽप्यब्रवीत् भूमिपते न नाम
ततो रविस्तप्ततरस्तु कामः ।

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རང་ལས་སྐྱེག་བསྟན་འཇིགས།
སོ་གའི་སྐུ་ངམ་ཐང་ནི་སྐེག་བྱེད་མིན།། 85

དོན་ལྷག་ཆོག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཕྱལ་བ་ཡིན།
དེ་ནི་སངས་ཀྱི་བདག་པོ་འི་མཛའ་བོར་གྱུར།
ལེགས་བཤད་ཡང་དག་བརྗོད་བསྟན་པས་རིག་པ་ནི།
སྐུ་ཞིག་དག་གི་བསྟེན་བཀུར་གཤེགས་མི་འགྱུར།། 86

དེ་ནས་ཆུལ་བོ་མི་མེད་ངལ་གྱུར་པ།
དེ་ཡི་བསིལ་བའི་རིམ་གྱིས་གཀྲང་བ་བྲལ།
དེ་ནས་བྱས་ཤེས་དེ་ཡིས་དགའ་བས་དེ།
ཐུབ་ནས་ནས་སྐྱེ་ཅིག་ཆུལ་བོ་འི་ཐོ་བྱང་སོང་།། 87

དེ་ལ་འདི་ཡི་སྐོག་རབ་བྱིག་ཞེས་ནས།
སྐྱག་པར་ཆོམ་པས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཚུལ་རྟོགས།
ཆུལ་སྐྱེད་ཕྱེད་སྐྱིན་མངོན་ཕྱོགས་དེ་གནས་ཏེ།
སེམས་རྟེས་ཞྭགས་ལ་སྐྱིན་མིན་ཅི་ཞིག་ཤོད།། 88

དེ་ཀི་ཆུལ་སྐྱེད་ཕྱེད་སྐྱིན་བརྩོན་བའི་ཚེ།
མཇོས་པས་མཚན་མོ་བསམས་པ་བདག་ལ་ནི།
བཟང་མོ་མེད་ན་ཆུལ་སྐྱེད་བའི་བས་ཅི།
དེར་མཛའི་བཀུད་རྩིས་དབང་བསྐུར་སྐལ་ལྡན་ཡིན།། 89

स्वकर्मदुःखानि विदन्ति लोके
न ग्रीष्मदग्धानि मरुस्थलानि ॥ ८५ ॥

इत्यर्थवद्वाक्यगुणार्पणेन
स भूपतेर्वल्लभतामवाप ।
संवादसंस्पर्शसुभाषितं हि
केषां च सत्कारपदं न याति ॥ ८६ ॥

तेनाथ राजा विजने श्रमातुरः
शीतोपचारैरपनीततापः ।
प्रीत्या तमादाय ततः सहैव
स्वराजधानीमगमत् कृतज्ञः ॥ ८७ ॥

तचास्य जीवप्रद इत्युदन्त-
सन्तोषसंपूरितचित्तवृत्तिः ।
राज्यार्द्धदानाभिमुखः स तस्थौ
चित्तानुवृत्तस्य किमस्य देयम् ॥ ८८ ॥

राज्यार्द्धदानप्रसृतेऽथ तस्मिन्
नाचिन्तयत् सुन्दरकः कृपायाम् ।
भद्रां विना राज्यसुखेन किं मे
धन्यो हि तत्प्रीतिसुधाभिषिक्तः ॥ ८९ ॥

ཆྱུལ་སྤྲིད་ལས་ཀྱང་ཕྱེད་ལ་བདག་མི་སྤྲིད།
དབལ་ནི་རྒྱང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་ཀ་མཇེས།
དོན་གཅིག་ལྷག་པས་རྣ་དཀའ་དུ་འགལ་བར་བརྗོད།
གཉིས་ཀ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཅུང་ཉུང་། 90

དེ་སྐྱེད་མི་བདག་ནང་ནས་བཀུམ་པ་ན།
ཆྱུལ་སྤྲིད་མཐའ་དག་གིས་ནི་བདག་རྗེས་སུ་བཟུང་།
ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་རྣམ་བསམས་འབྱོད་པས་བཀུངས།
དཔག་པོ་འི་ཤྲུག་བཏང་དེ་ཡིས་སྐྱེ་བསམས་པ། 91

བདག་གི་ཅི་བསམས་མཆོག་དུ་སྐྱེད་འོས་འདི།
ངེས་པར་རྣོ་བའི་རབ་བྱེད་འདི་ལྟ་ཅི།
ལས་ངན་རྟོག་པའི་དྲིམས་རབ་བསྐྲོས་པ།
ཀྱེ་མ་རང་སེམས་ལ་ཡང་ངོ་རི་ཆོ། 92

ཆྱུལ་སྤྲིད་ཤིས་བྱུང་བདེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
ཀུན་སྐོང་རྣམ་པ་གཅིག་དབལ་འབྱོར་བཟོད་པར་མཛོད།
གང་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བསམ་ཉིད་ག།
དང་པོ་འི་ཐུབ་པོ་རང་བཞིན་འཇུར་བྱུང་། 93

ཀྱེ་མ་དབལ་དང་དུག་ཤིང་བསྟམས་ཏོམ་གྱིས།
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀི་རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱེད།

मह्यं न राज्याद्यपि रोचतेऽङ्ग-
मखण्डिताल्पापि हि शोभते श्रीः ।
एकार्थयोगे हि सदा विवादः
द्वयोर्हि भोगैः कलिरेव मूर्त्तः ॥ ९० ॥

तस्मान्नृपं कुण्ठमहं निपात्य
समस्तराज्येन भवामि पूर्णः ।
क्षणं विचिन्त्येत्यनुतापतप्तः
तीव्रं मनः स्वस्य पुनः प्रदध्यौ । ९१ ॥

किं चिन्तितं निन्द्यपरं मयैतत्
कोऽयं प्रकारः खलु तीक्ष्णतायाः ।
क्षतघ्नसंकल्पकलङ्कखेपा-
दहोतु लज्जा निजचेतसोऽपि ॥ ९२ ॥

स्वस्त्यस्तु राज्याय नमः सुखेभ्यः
संमोहमाता क्षमतां च लक्ष्मीः ।
येषामनास्वादितचिन्तितानां
मेवंविधा धीः प्रथमः स्वभावः ॥ ९३ ॥

भ्रमं विधत्ते विदधाति मूर्च्छां
निपातयत्येव तमस्तनोति ।

འབྲེལ་པ་སྐྱེད་བྱེད་བཀྲལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད།
རྣམ་པར་སྒྲོང་བྱེད་སྤྲུལ་པ་ཆུས་པར་བྱེད།། 94

ཡུན་རིང་འདི་བསམས་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ།
ཆགས་བྲལ་དེ་ཡིས་མེམས་སྐྱེས་སྤྲུ་རྒྱ་ཡི།
མི་ཡི་དབང་པོས་མངོན་པར་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་།
སྤེད་པ་དང་བྲལ་ཆུལ་སྤྱིད་བཟུང་མ་གྱུར།། 95

དུས་ཀྱིས་རང་སངས་ཀྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ།
རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེ་ལྡན་མི་བདག་གིས་མཐོང་ནས།
མགོ་འཕྲེང་དེ་ཡི་ཞིབས་པད་ལ་འཚོས་པས།
མེམས་ཀྱི་དང་བར་འོས་པ་དེ་དག་སྨྲས།། 96

གང་ཡང་དམ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས།
རབ་ཞིའི་དབང་བསྐུར་དབེན་དེ་ཕྱག་པར་འོས།
གང་གི་མཐུ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་རྣམས་ཀྱིས།
ཆུ་གཏེར་སྐེ་རགས་ལྡེབ་པ་གཏང་བར་འོས།། 97

ཞེས་པ་དེ་དོན་ཕྱིས་བསྟེད་ཀུལ་བོས་བརྗོད།
ཕོས་ནས་དེ་དོན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བཟུང་།
འདྲེ་མཁན་དེ་ཞི་ཞི་བའི་གནས་ཕོབ་ནས།
དེ་ཉིད་དམན་པ་གང་གླ་སྐྱོང་བ་ཡོ།། 98

आघ्रातमात्रैव करोति पुंसा-
महो विनाशं विषवल्लरी स्त्रीः ॥ ९४ ॥

चिरं विचिन्त्येति स जातचित्तः
प्रत्येकबोधिर्विमलः प्रभाते ।
अभ्यर्थ्यमानोऽपि नरेश्वरेण
राज्यं न जग्राह निवृत्ततृष्णः ॥ ९५ ॥

प्रत्येकबुद्धत्वमवाप्तमेनं
कालेन दृष्ट्वा नृपतिर्महर्द्धिः ।
तत्पादपद्मच्युतमौलिमास्य-
श्चित्तप्रसादोचितमित्यवोचत् ॥ ९६ ॥

स कोऽपि सत्कर्म्मविपाकजन्मा
वन्द्यो विवेकः प्रशमाभिषेकः ।
यस्य प्रभावाद्विरतस्पृहाणां
त्याज्येव रत्नाकरमेखला भूः ॥ ९७ ॥

श्रुत्वेति राज्ञा कथितं तदर्थ-
जातं तदभ्यर्थनया विधाय ।
तत् कल्पकः शान्तिपदं प्रपेदे
सेवान्तरङ्गः किल गङ्गपालः ॥ ९८ ॥

མཆོག་གི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བས་རབ་བྱུང་ལས།
དམ་པའི་དངོས་པོ་མཆོད་འོས་ཐོབ་དེ་ལ་འང་།
ཀུལ་པོས་རབ་ཏུ་ཕུལ་ཕྱག་འཚལ་དེ་ཡི་ཚེ། 99
རྣམ་འགྱུར་དུག་ལྡན་ཤེས་ཡང་གཡོས་པར་གྱུར།།

ཀུལ་པོ་རྣམ་འདུད་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་བཟང་སྤྱིན་དག་དང་ཚངས་པས་བྱིན།
གང་ཡང་ཉེ་བར་འཚོར་དེ་དག་ལྷན་འདྲེ་མཁའ་གང་གྲ་སྐྱོང་།
ཞིས་པའི་ངོ་མཚར་བཅོམ་ལྷན་ཀྱིས་གསུངས་དག་སྨྲོང་དེ་དག་རྣམས་ཐོས།
སེམས་ནི་རབ་དང་ཁོ་ན་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས། 100

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་གཏོང་བ་
དབག་བསམ་འབྲིའི་ཤིང་ལས་ཡན་དང་སྒྲས་འཇལ་བའི་རྣོག་
པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པའོ།།

प्राप्तं तमप्युत्तमकर्म्मयोगात्
प्रव्रज्यया सज्जनपूज्यभावम् ।
राजा ववन्दे प्रणतः पृथिव्याः
कम्यस्तदाभूदपि षड्विकारः ॥ ९९ ॥

सोऽयं राजा विहितविनतिर्भद्रको ब्रह्मदत्तो
पश्योपाली स किल कुशली कल्पको गङ्गपालः ।
इत्याश्चर्यं भगवदुदितं भिक्षवस्ते निशम्य
स्वच्छं चित्तं सुकृतशरणे मेनिरे हेतुमेव ॥ १०० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पितापुत्रसमादानं नाम द्वाविंशतिमः पल्लवः ॥

ཨཁ་འདབ་ཀྱི་ཀུ་རུ་གསུམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་རེམས་ཅན་དོན་རྣམས་དག་གི་བྱ་དང་ཚུང་མ་ལ་རོགས་མཆེག་ཏུ་ནི།
ཐང་པ་འབངང་བཏང་ནས་དམན་པའི་ཐོ་ཉ་བཞིན་ཁོག་གྱུར་པ་མེད་པ་ཉིད།
ཡིད་བཞིན་རིན་ཆན་ལས་ཀྱང་ཟིན་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུབ་པའོ།

1

རྒྱུ་ས་བྱའི་རིན་གཞན་པ་སྟོན་མེད་མཐུ་ལྡན་སྤུ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཕྱག་བགེགས་སེལ།

2

དཔལ་འབྱོར་ཁྱིམ་ཡིད་གཏན་རྟག་པ། སྣ་ཚོགས་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བྱུང་།
ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཤུས་པ་ཅན། ཁེགས་བྱས་སྐྱེ་བའི་ས་གཞི་བཞིན།

3

དེར་ནི་མི་བདག་སྤྱིད་ཀྱེལ་བཀྲ། གྲོགས་མིན་སྐུན་པའི་ཚ་ཟེར་ཅན།
མིག་གི་ཀུན་དགའ་བར་དུ་རྟོའི་གཟུགས། ཀུན་དུ་ཆུམ་བ་ཞེས་པ་བྱུང་།

4

དེ་ཡི་བུ་ནི་གཉིང་ཐོད་ཅན། ཐམས་ཅད་སྟོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱང་།
གང་གི་སྟོན་མེད་གཉིང་བ་ཡིས། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་བྲག་པ་སྒྲོགས།།

5

ཐུག་དོག་སྤང་ས་ཤུས་དུས་མཉམ་དུ། མཁས་པ་ཡིས་ནི་རབ་བརྟུག་པ།
བདེན་པ་གང་གི་ཚོག་དང་ནི། སྤྱིག་པས་དབང་ཐོས་པས་བློ།།

6

अथ त्रयोविंशः पल्लवः ।

चिन्तारत्नादधिकरुचयः सर्व्वलोकेषु निन्द्या
वन्द्यास्तेऽन्यैः पुरुषमणयः केऽप्यपूर्व्वप्रभावाः ।
येषान्नैव प्रियमपि परं पुत्रदारादि दत्त्वा
सत्त्वार्थानां भवति वदनम्लानता दैन्यदूती ॥ १ ॥

भगवान् भिक्षुभिः पृष्टः पुरा शाक्यपुरे जिनः ।
जगाद पूर्व्ववृत्तान्तं देवदत्तकथान्तरे ॥ २ ॥

पुरी बभूव विश्वाख्या विश्वासवसतिः श्रियः ।
विश्वोपकारसक्तस्य सुकृतस्येव जन्मभूः ॥ ३ ॥

सञ्ज्ञयाख्योऽभवत् तस्यामभिचतिमिरांशुमान् ।
नेत्रानन्दसुधास्रुतिः विचिचचरितो नृपः ॥ ४ ॥

तस्य विश्वान्तरो नाम वदान्यस्तनयोऽभवत् ॥
अपूर्व्वत्यागिना येन हृतं कल्पतरोर्यशः ॥ ५ ॥

ईर्ष्याविरहितास्तुल्यं विदग्धेन प्रसाधिताः ।
सत्येन भारती येन दानेन श्रीः श्रुतेन धीः ॥ ६ ॥

གང་གི་གྲགས་པ་ཀེ་ད་ཀའི། ནང་གི་འདབ་ལྟར་དྲི་མེད་པ།
ཕྱོགས་ན་ཆུང་མ་ན་ཆུང་དུ། གྲུབ་པ་དེ་ལྟའང་རྣམ་པར་མཐོང།། 7

ཁམ་ཞིག་དེ་ཡིས་སྨོང་བ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆུལ་སྒིད་རྣམ་པར་ཆུལ།
འོད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཕྲོག། རིག་ཅན་མཆོག་གིས་བརྩོན་པ་བྱིག།། 8

ཤིང་རྟ་མཆོག་དེ་བྱིན་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཡན་མཆོག་གྱིས།
སྐྱོང་ནི་ཀུར་ཏུ་ཁོན་གྱུར་ཅིང། བསམ་པས་ཀྱང་ངོ་མི་ཡི་དབང་།། 9

དེ་ཁས་སངས་བདག་དགའ་བ་ཞེན། ཡིད་ལ་རེ་བ་བསམ་པས་ཁོག།
མི་དགའ་བ་ནི་ཉེར་བསགས་པས། སྨྲོད་པོ་ཆེ་རྣམས་བོས་དེ་སྐྱེས།། 10

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འི་བདེ་འདི་ནི། གང་གི་མཐུ་ཡིས་རབ་བསྒྲུབས་པ།
དབྱ་འཇོམས་ཀྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིས། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་གཞོན་ཀུས་བྱིག།། 11

གཉིས་ལ་བདག་གི་དབལ་འབྱོར་ནི། གཡོ་མེད་གྲུབ་ཅིང་བདེ་བར་གཤེས།
ཤིང་རྟ་རུལ་ཞོད་ལམ་དེ་དང་། སྨྲང་བོ་ཀྱལ་བའི་གཏེར་ལེའུ།། 12

དེ་སྐད་ཀྱལ་པོ་འི་ཆོག་ཐོས་ནས། སྨྲོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེས་པ།
མཉེས་གཤིན་ནས་ནི་བཀའ་མེད་པ། འདོ་ནི་ཀྱལ་པོ་བྱོད་ཀྱི་སྐྱེས།། 13

ཆོས་ནི་སྐུ་ཡི་དགའ་བ་མིན། སྤྱིན་པ་སྐུ་ཡི་བཀུར་བྱ་མིན།
འོན་ཀྱང་རྟ་ཆ་ཉམས་པ་ཡིས། ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལྷོག།། 14

अद्यापि यस्य दिक्कान्ताकर्णाभरणतां गतं ।
विभाति केतकीगर्भपलाशविशदं यशः ॥ ७ ॥

स कदाचित् ददौ दिव्यरत्नालङ्कारमर्थिने ।
रथं विजयसाम्राज्यमनोरथहरं त्विषा ॥ ८ ॥

दत्ते रथवरे तस्मिन् विस्मयेनाखिलो जनः ।
बभूवाक्रान्तहृदयश्चिन्तया च नरेश्वरः ॥ ९ ॥

महामात्यानथाहूय हर्षहीनो महीपतिः ।
उवाचोपचितोद्वेगचिन्ताक्रान्तमनोरथः ॥ १० ॥

दत्तो रथः कुमारेण स जैत्रः शत्रुमर्दनः ।
यत्प्रभावार्जिता सेयं महारथवरूथिनी ॥ ११ ॥

लक्ष्मीः सुखनिषण्णा मे याता निश्चलतां तया ।
रथे सौर्य्यपथे तस्मिन् जयकुञ्जे च कुञ्जरे ॥ १२ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा तमभाषन्त मन्त्रिणः ।
राजन् दोषस्तवैवायं वात्सल्येन प्रमाद्यतः ॥ १३ ॥

धर्मः कस्य न हर्षाय दानं कस्य न सम्मतम् ।
किन्तु मूलहताद्वृक्षान्निवर्त्तन्ते फलार्थिनः ॥ १४ ॥

གཉིས་སྐྱེས་དེ་ཡི་ཤིང་རྟ་ཡང་། གཞོན་གྱི་ཡུལ་དུ་བཅོངས་པར་གྱུར།
ཅིས་སྐྱས་ཟློག་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱ་དུས་རྒྱ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 15

དེ་ནས་དགེ་པའི་རྣམ་སྨིན་བཞིན། སྐྱིང་ལ་ཀུན་དགའ་སྡུང་བྱེད་པ།
དུས་ཀྱི་སྐོར་བྱེད་དགའ་བ་ཡི། དབྱིད་ནི་ཡང་དགའ་བྱང་གྱུར་ཅིང་།། 16

དབྱིད་ནི་དོན་གཉེར་བྱང་བ་རྣམས། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟང་བསྟེན་འོས་པའི།
མེ་དོག་ཚམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། གཙགས་པ་བཞིན་དུ་དཀར་བ་དང་།། 17

འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་མུ་ངན་མེད། འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ཞི་མཆོག་ཏུ།
མེ་དོག་གཞོན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་ཤིང་ནི། རྒྱ་དུས་རྒྱ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 18

བྱུལ་སྤུས་སྟོང་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་། བྱུལ་སྤྱིད་འཕེལ་བྱེད་བློ་ལྡན་པོ་ལ།
ཞོན་པ་མེ་དོག་བྱུས་པ་ཡི། སྟོན་པ་གཟིགས་སུ་ཞུགས་སུ་གཤེགས།། 19

བྱུལ་ཕྲན་གཞན་གྱིས་བཏང་བ་ཡི། བྲམ་ཟེ་ལམ་དུ་བགྲོད་དེ་ལ།
མངོན་ཕྱོགས་ཤིས་པ་བརྟེན་པའི་ཆོག། སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རབ་སྐྲུས་པ།། 20

ལེགས་པ་བྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་ན། གཅོ་བའི་ཡིད་བཞིན་ཞོད་སྦྱོགས།
གང་དང་ཕྲད་པས་སྨོང་བ་རྣམས། དབལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་ཞར་གྱུར།། 21

ཕུལ་ཕྱིན་བྱེད་པར་གྲགས་པ་ནི། གཉིས་ཀྱིད་བཟང་པོ་ལེ་རྒྱ་བ་ལ།
སྤྱིན་པས་ལག་བརྒྱན་འཇིག་རྟེན་ན། བྱོད་དང་མཛོ་བཏུན་བྱང་འདི་བོ།། 22

विक्रीतः परदेशे च रथस्तेन द्विजन्मना ।
इत्युक्ता मन्त्रिणः सर्व्वे शल्यविद्धा इवाभवन् ॥ १५ ॥

अथ कालेन संप्राप्ते वसन्ते मदनोत्सवे ।
विपाके सुकृतस्येव हृदयानन्ददायिनि ॥ १६ ॥

स्वयंग्रहोपजीव्यस्य मधोर्मधुकरार्थिनः ।
लोकः पुष्पवनैर्यातो यशोभिरिव शुभ्रताम् ॥ १७ ॥

अशोकं लोकसच्छायमुपकारोद्यतं द्रुमम् ।
मधौ विधूतं सन्नद्धे कलिकालकृतं जगत् ॥ १८ ॥

राजपुत्रः समारुह्य कुञ्जरं राजवर्द्धनम् ।
ययौ फुल्लान् वने द्रष्टु मर्थिकल्पतरू स्तरून् ॥ १९ ॥

व्रजन्तं प्रति सामन्तप्रयुक्तास्तं द्विजाः पथि ।
बभाषिरे समभ्येत्य स्वस्तिवादपुरःसराः ॥ २० ॥

चिन्तामणिर्गीयसे त्वं श्लाघ्यो जगति जङ्गमः ।
यस्य सन्दर्शनेनार्थी गाढमाश्लिष्यते श्रिया ॥ २१ ॥

द्वावेव विश्रुतोत्कर्षविशेषौ भद्रजन्मनि ।
दानार्द्रहस्तत्वं लोके गजश्चायं स्थिरोन्नतिः ॥ २२ ॥

ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཚོའི་གླང་པོ་འདི། བདག་ཅག་ལ་ནི་གནང་བར་མཛོད།
ཁྱོད་ལས་གཞན་གྱིས་གཅོང་མོད་ནི། འདི་ནི་སྨྲིག་པར་མི་རུས་སོ།། 23

དེ་ཡིས་དེ་ཁྲངས་སྨོ་ལྱེགས་དེ། སྨོག་ལྱེགས་ཡང་དག་རྒྱལ་སྲིད་བཞིན།
ཀུང་དང་རྒྱལ་མཚན་ཇ་ཡབ་བཅས། གཉིས་འགྲུང་དེ་དག་རྣམས་ལ་བྱིན།། 24

བྱང་ཆུབ་བཅོ་བོ་རྣྱོག་ལམ་གྱིས། རིག་ཅིག་མང་ལྱེགས་གླང་པོ་འི་དབང་།
བྱིན་ནས་དག་པའི་ཁྲོ་ལྱེགས་དེ། ཀུན་དུ་དག་འ་རྒྱས་པར་གྱུར།། 25

རྒྱལ་བའི་གླང་པོ་བྱིན་པ་ཡི། བཀས་པ་མི་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
རྒྱལ་པོ་འི་དཔལ་འབྱོར་བསྟུང་བ་ཡི། ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བསམས།། 26

དེ་ནས་ས་བདག་རྒྱལ་སྲིད་ནི། ཉམས་པར་འཛིགས་ཤིང་ཁྲོས་པ་ཡིས།
ངེས་པར་བསྐད་ནས་གཙོའོ་ཤེ། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་ཆས་གྱུར་དེ།། 27

བཅུན་མོ་མ་དྲིས་ལྷ་གཅིག་དེས། གཙོའོ་ཤེ་དྲིས་ལྷག་ཞེས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཀྱི་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡི། བྱ་མོ་ཁྲིར་ནས་ནགས་སུ་སོང་།། 28

བློ་ཉན་པ་རྣམས་ལ་ནགས་སུ་ཡང་། བཞོན་པ་ལ་སོགས་ལྷུག་མ་བྱིན།
གང་ཕྱིར་ཆེན་པོ་འི་སྨོན་སྨོན་ནས་ནི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་སམ་རྒྱད་ཀྱང་སྨོམས།། 29

ནམ་ཞིག་མ་དྲིས་མེ་དོག་དང་། རྟ་བ་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐད།
སོང་ཆོ་ཐམ་ཁེ་རྣ་ཞེག་གིས། རྒྱལ་པོ་འི་སྐས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྐྱས།། 30

अस्मभ्यं सुकृतोदार कुञ्जरोऽयं प्रदीयताम् ।
त्वदन्येन वदान्येन दातुमेष न शक्यते ॥ २३ ॥

इत्यर्थितस्तैः सोत्साहः स तेभ्यस्तु ददौ द्विपम् ।
सजीवमिव साम्राज्यं सशङ्खध्वजचामरम् ॥ २४ ॥

दत्त्वा बोधिप्रधानेन प्रणिधानेन शुद्धधीः ।
रथरत्नं द्विपेन्द्रञ्च सोऽभूदानन्दनिर्भरः ॥ २५ ॥

श्रुत्वैव न्नपतिर्दत्तं विश्रुतं जयकुञ्जरम् ।
रक्षाप्रकाररहितां राजलक्ष्मीममन्यत ॥ २६ ॥

स राज्यभ्रंशभीतेन कुपितेन महीभुजा ।
निष्कासितः कुमारोऽथ प्रतस्थे प्रणिपत्य तम् ॥ २७ ॥

माद्रीदयितया सार्द्धं जालिनं नाम दारकम् ।
कृष्णाभिधां तथा कन्यामादाय स ययौ वनम् ॥ २८ ॥

वनेऽपि शेषं स ददौ वाहनादिकमर्थिने ।
समं हि महतां सत्वं संपत्सु च विपत्सु च ॥ २९ ॥

माद्र्यां कदाचिद्यातायां पुष्पमूलफलाप्तये ।
ब्राह्मणः कश्चिदभ्येत्य राजपुत्रमभाषत ॥ ३० ॥

གཅོག་འབྲིང་མེད་པ་ཐད་ཀ་ནི། བློ་སྦྱིང་སྒྲུང་པོ་འདི་དག་ཟློང་།
གང་ཕྱིར་སྐྱིང་སྡོམས་ཆེན་པོ་ཁྱོད། ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་རབ་ཏུ་གྲགས།། 31

འདི་ཐོས་འཕལ་ལ་མ་དཔྱད་པར། མཆོག་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་བློ་སྦྱིང་དག།
དེ་ཡིས་དེ་ལ་བྱིན་ནས་ནི། དེ་བཟལ་སྐུ་ངན་བཟློད་པར་བྱས།། 32

ཞེས་བང་བློ་དང་ཚུང་མ་ཞེས་གསོལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མཆོག་ཏུ་ཐང་ཡང་།
བརྩེ་སྙིག་གཏིང་ཐོད་ཅིང་རྣམ་པར་མི། སྤྱིན་པ་ལས་གཞན་ཐང་ཡང་པ་མེད།། 33

དེ་ནས་བློ་ལ་མཉེས་གཤེགས་པའི། མ་དཀོས་ཉོང་སྐྱེས་བློ་སྦྱིང་དག།
མ་མཐོང་ཤིན་ཏུ་བཀྲལ་ནས་ནི། ཁྱོད་ཡི་མ་དུན་དུ་འགྱེལ་བར་བྱུང།། 34

སྐྱ་ངན་མེ་ནི་འདང་བ་ཡིས། ཁྱབ་ཅིང་ཆོ་ངེ་འདོན་པ་དེ།
འདུ་ཤེས་རྣམ་རིག་བསལ་བྱ་སྐྱིང་དག། བྱིན་པར་བྱུང་བའི་*བྱང་མཐའ་ཐོས།། 35

ཁྱོ་ལ་མཛའ་བས་རྟེས་ཞུགས་དེ། བྱ་ལ་བྱམས་པའི་སྤྲུལ་བསྟུལ་མི།
བཟོད་དཀའ་དེ་ཡི་སེམས་ལ་ནི། བཟོད་དུ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱུང།། 36

སྐབས་དེར་བློ་ཡི་དབང་པོ་ནི། བྱམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་འོངས།
རྒྱལ་པོ་འི་སྡེས་ལ་བཙུན་མོ་ནི། སྤྲུལ་མ་འབང་མོ་འི་དོན་དུ་བསྟོངས།། 37

དེ་ཡིས་བསྟོངས་པའི་ཐུལ་ལ་དེ། བཙུན་མོ་དང་བྲམ་ཟུ་དེན་དག།
བློ་ཡིས་བཟོད་བྱས་སྐྱིང་སྡོམས་བྱིས། ཚུ་གཏིར་དེ་ཡིས་དེ་ལ་བྱིན།། 38

---

* ཐུང་མཐའ means ཆུང་ངུ; ཐུང་ should be replaced by འདས་ (अतीत) to signify ཐེག་ཆེ the correct rendering.

परिचारकहीनाय चतुरौ बालकाविमौ ।
देहि मह्यं महासत्व सर्व्वदोह्यसि विश्रुतः ॥ ३१ ॥

श्रूत्वैतदविचार्य्यैव दारकौ दयितौ परम् ।
दत्त्वा स तस्मै सहसा सेहे तद्विरहव्यथाम् ॥ ३२ ॥

धनपुत्रकलत्रादि लोके कस्य न वल्लभम् ।
दानादन्यद् वदान्यानां दयितं न दयावताम् ॥ ३३ ॥

अथ माद्री समभ्येत्य बालकौ बालवत्सला ।
अपश्यन्ती पुरः पत्युः पतितापन्नमूर्च्छिता ॥ ३४ ॥

सा लब्धसंज्ञा दीप्तेन व्याप्ता शोकहुताशनुना ।
शिशुप्रदानवृत्तान्तं श्रूत्वैवाभूत् प्रलापिनी ॥ ३५ ॥

तस्याश्चेतसि दुःखाग्निरपत्यस्नेहदुःसहः ।
प्रियप्रेमानुस्मृत्यैव प्रययौ पुटपाकताम् ॥ ३६ ॥

अथान्तरे समभ्येत्य विप्ररूपः सुरेश्वरः ।
मृत्यार्थी दयितां पत्नीं राजपुत्रमयाचत ॥ ३७ ॥

याचितस्तेन सहसा शुचं जायावियोगजाम् ।
धिया संस्तभ्य सत्वाब्धिः स तस्मै वितताार ताम् ॥ ३८ ॥

འཕྲལ་ལ་བྱིན་པས་རབ་འབྲུགས་ཤིང་། རི་དགས་མོ་བཞིན་རྣམ་སྐྱག་པའི།
བཏུབ་མོ་ལ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། བག་ཆགས་ནང་ཁུ་འཇོག་ཅིང་སྨྲས།། 39

དགེ་མ་ཡང་དག་ཡིད་རྟོག་ཅིག། སྐུ་ངན་བྱ་བར་མི་འོས་སོ།
མཛའ་བ་འདི་ནི་རྨི་ལམ་འདྲ། སྐྱིང་སྐྱག་འགྲོགས་པ་བདེན་པ་མེད།། 40

གཉིས་སྐྱེས་འདི་ལ་གྱུས་པ་སིས། བྲོད་ཟློ་ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱིས།
གསོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བསྟོད་པ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་བརྟན་པའི་གྲོགས།། 41

རང་གི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བོ་ལེགས་པ་ཀུན་མཐོང་གཉིས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལོངས་བར་གྱུར།
སྐད་ཅིག་ཙམ་སོང་སུ་བྱུར་བས་རྗེ་མ་ཅན་འགྲོ་གསོ་བྱེད་པ་མགྲིན་བར་
བཀོད།
ལང་ཚོ་དང་ནི་སྲོག་དག་ཆུང་མ་བྱ་སིས་རྣག་དུ་ཟད་པ་ཉིད་ཐུབ་ཅིང་།
ཆོས་ལས་གཞན་འཁོར་བ་གང་ཡང་སོང་སུ་འདུས་པ་བརྟག་པ་ཉིད་མ་ཐོབ།། 42

ཅེས་སྨྲས་བཅུད་མོ་ལ་ཆགས་པ། ཡོངས་བཏང་དེ་ཡི་བཞིན་པད་ཀྱིས།
མཛེས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྟག་པ་སི། སྲོག་ཆུལ་དག་ནི་དེ་ཡིས་བཟུང་།། 43

འབྲལ་བའི་རྒྱང་གྲགས་གཏུངས་པའི། མ་དྲིས་མཐོང་ནས་སྐྱིང་རྗེས་འབྲུགས།
བདེ་སོགས་བདག་ཏོས་རང་གི་རྒྱུགས། ཡང་དག་བརྟུང་ནས་དེ་ལ་སྨྲས།། 44

བྱ་མོ་མི་དག་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཐོ་བློ།
འདི་ཡིས་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་བྱེད། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཡིས་བཟུང་།། 45

सद्यःप्रदानतरलां संचरन्तां हरिणीमिव ।
सोऽवदद्दयितामन्तः कलयन् बोधिवासनाम् ॥ ३९ ॥

समाश्वासिहि कल्याणि न शोकं कर्तुमर्हसि ।
स्वप्नप्रणयकल्पोऽयमसत्यः प्रियसंगमः ॥ ४० ॥

शुश्रूषया द्विजस्यास्य धर्म्मे ते रमतां मतिः ।
विलोललोकयाचायां धर्म्मः स्थिरसुहृत् सताम् ॥ ४१ ॥

दृष्टाः सर्व्वे स्वजनसुजना बान्धवाश्चानुभूताः
न्यस्ता कण्ठे क्षणपरिमलम्लायिनी मिलमाला ।
दारे पुत्रे क्षपितमनिशं यौवनं जीवितञ्च
प्राप्तो नाप्तस्थिरपरिचयः कोऽपि धर्म्मादृतेऽन्यः ॥ ४२ ॥

इत्युक्ता वल्लभां लोभपरित्यागादुवाह सः ।
द्युतिं वदनपद्मेन धैर्य्यवृत्तिञ्च चेतसा ॥ ४३ ॥

वियोगशोकविकलां माद्रीं दृष्ट्वा कृपाकुलः ।
निजरूपं समाधाय शचीपतिरुवाच ताम् ॥ ४४ ॥

विषादं मा कृथाः पुत्रि देवोऽहं त्रिदशेश्वरः ।
अर्थिभ्यस्त्वान्ददात्येष तस्मादसि मयार्थिता ॥ ४५ ॥

དཀྱི་ཁྲོ་འདི་ཉིད་ལ་ཁྲོད། བདག་གིས་གཉིས་མེད་ཡང་བྱུར་དེ་གཉད།
གཞན་ལ་འདི་ཡིས་ཁྲོད་མི་སྡེད། རྡོ་ལྗང་གཞན་བྱེ་ནོར་སྡེད་བྱུང།། 46

ཁྲོད་ཀི་བུ་སྲོང་གཉིས་པོ་དང་། ངེས་པར་ཤད་པ་བདག་གིས་བྱ།
ཞེས་སྨྲས་མིག་སྡོང་ལྷན་པ་ནི། འཕལ་ལ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བྱུང།། 47

དེ་ནས་བྱམ་ཟེ་བྱ་ཚ་དག། ཁྲེད་ནས་ནོར་ནི་འདོད་པ་ཡིས།
ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏྱི་གྲོང་སོང་ནས། ཆགས་པ་ལས་ནི་འཆོང་བར་བཅོམ།། 48

རྒྱལ་པོ་འི་སྲས་ཀྱི་བྱ་སྲོང་དག། ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏྱི་ཨོངས་ཤེས་ནས།
མིག་ནི་མཆི་མས་འགག་ས་ཡིས། ནོར་ནི་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྐྱེས།། 49

དུས་ཀྱི་སྐ་བདག་ཐམས་ཅད་ཤེས། མཁྱེ་རིས་ག་ཤེགས་ཆོ་གྲྭང་ཁྲེར་པ།
ཟློག་པོ་འི་ཆོགས་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་
བསྟེན།། 50

མཆོག་ཏུ་སྨྲིག་པ་ལ་ཞེན་པ། རྟུལ་བྱལ་དེ་ཡི་རྒྱལ་སྲིད་ནི།
ཕུག་ཆོགས་སྐྱིང་སྟེབས་ཀྱིས་རྒྱས་པས། སྐུ་ཡང་སྐྱོང་བ་ཡོད་མ་བྱུང།། 51

ནོར་དེས་འབྲོར་ཆོགས་སྨྲིག་པ་ཅན། བྱམ་ཟེ་ཇོམ་བྱ་ཀ་དེ་ཡང་།
བདག་གི་དང་མཐུས་ཕུག་ཆོགས་ཞེས། སྐུ་བོ་དག་ལ་མངོན་པར་སྐྲས།། 52

ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་དེ་ང་ཉིད་དེ། གཉིས་སྐྱེས་དེ་ཡང་སྐྱས་བྱིན་ནོ།
དགེ་སྐྱོང་རྣམས་ལ་བཅོམ་སྟེག་བྱིས། འདི་གསུངས་སྐྱིན་པ་བསྟན་པ་མཇོད།། 53

अधुना सैव पत्युस्त्वं न्यासीभूता मयार्पिता ।
तं ददात्येष नान्यस्मै परस्वं दीयते कथम् ॥ ४६ ॥

करिष्यामि तवावश्यं दारकाभ्यां समागमम् ।
इत्युदीर्य सहस्राक्षः सहसान्तरधीयत ॥ ४७ ॥

अथ तौ दारकौ विप्रः समादायार्थलिप्सया ।
विश्वामित्रपुरं गत्वा लोभाद्विक्रेतुमुद्यतः ॥ ४८ ॥

विश्वामित्रः परिज्ञाय राजपुत्रस्य दारकौ ।
जग्राह महतार्थेन वाष्पसंरुद्धलोचनः ॥ ४९ ॥

कालेन चिदिवं याते विश्वामित्रमहीपतौ ।
भेजे विश्वन्तरो राज्यं पौरामात्यगणार्थितः ॥ ५० ॥

राज्ये विरक्तस्य तस्य दानव्यसनिनः परम् ।
सत्वेन वर्द्धमानर्द्धिर्न कश्चित् याचकोऽभवत् ॥ ५१ ॥

तद्वित्तपूर्णविभवो ब्राह्मणः सोऽपि जम्बुकः ।
कृतघ्नः स्वप्रभावान् मे सम्पदित्यभ्यधाज्जनम् ॥ ५२ ॥

विश्वन्तरः स एवाहं देवदत्तः स च द्विजः ।
उल्केति चक्रे भगवान् भिक्षूणां दानदेशनाम् ॥ ५३ ॥

སྨྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་རོལ་མི་རྣམས་གཉེན།
གཡང་ས་བཀྲུང་ནི་ཀུན་དུ་ལྷུང་བའི་རྟེན།
འཇིགས་རུང་སྐྱེ་ཤས་ཡོད་ཡུན་རིང་རབ་ཏུ་གསལ།
བཟོད་དཀའི་སྐྱེག་བསྡུལ་ཏུས་སྤྱད་དབྱགས་འབྱིན་ནོ།། 54

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྩེད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཕྱམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་རྟོགས་པ་
བརྩེད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ཀུ་རྩ་གསུམ་པའོ།།

आलम्बनं स्वभशतावपाते
घोरान्धकारे सुचिरप्रकाशः ।
आश्वासनं दुःसहदुःखकाले
दानं नराणां परलोकबन्धुः ॥ ५४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
विश्वन्तरावदाननाम चयोविंशः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་ཀྱི་ཀྲུ་རུ་བཞི་པ།

མཐའ་དག་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་སྟོང་པའི་ཁམས་ཀྱི་མ་འོངས་བཞུགས།
བར་དུ་རྟེའི་ཚར་མཆོག་དབབ་སྣང་ཟླ་བ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་འབྱོ།
མེ་མས་ཅན་བསྲལ་བའི་སྣང་དུ་དགེ་བའི་ཟམ་སྦྱེགས་ཆེན་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག་འདི་སྐྱིད་འགྲོ་བར་བསྟན་བཅོས་པར་འོས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན།། 1

ལྷ་ཀུའི་གླང་ཆེར་དགའ་དུ་སྟོན། ཆུལ་པོ་དཔལ་ལྡན་ཟམས་གཅོང་བྱུང་།
གླགས་པའི་རི་བོང་ཅན་བསྐྱེད་པ། བར་དུ་རྟེའི་ཆུ་གཉིས་གཞན་པ་བཞིག།། 2

ངོ་བོས་མི་བསྒྱུར་ལ་ཆགས་དབང་། ངོ་མཚར་ཅེད་པ་སྐུ་ཞིག་གིས།
ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཡ་གཏད། དམ་པའི་ཐྲོགས་སྐུ་ལྷུང་བར་བྱས།། 3

དཀྱེན་མ་ལྷས་ཐྲོགས་དང་ངོགས། ཞགས་སྐུ་ཆགས་ཤིང་དཀྱེན་ལྡན་པ།
གང་གི་གླགས་པ་རྣམ་དགའ་བས། ཐུབ་པའི་བཀའ་ཤྲིད་བློན་པ་བཞིག།། 4

སངས་རྒྱས་མ་རྟུ་བདག་བྱུང་ཅིག། རྟེས་པའི་སྨྲེ་སྟོན་ལས་སྐྱོན་བཏང་ཤུང་།
ཏེ་མེད་མཛེས་པར་མི་ཡུལ་འོངས། བི་ཤྭ་ཀརྨའི་བུ་མོ་ལོ།། 5

སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་གླགས་པ་བཞིག། རྒྱ་མོ་སྐུ་འཕྲལ་ཆེ་ཞེས་པ།
དེ་ཡི་ཚིད་འོང་མཆོག་ཏུ་བྱུང་། ཟླ་བའི་ཀུ་སུད་ལྡན་པ་བཞིག།། 6

चतुर्विंशः पल्लवः ।

हसति सकललोकालोकसर्गाय भानुः
परममृतहृष्टै पूर्णतामेति चन्द्रः ।
इयति जगति पूज्यं जन्म गृह्णाति कश्चित् ।
विपुलकुशलसेतुः सत्त्वसन्तारणाय ॥ १ ॥

पुरा शुद्धोदनः श्रीमान् राजा शाक्यपुरेऽभवत् ।
यशःशशाङ्कजनकः सुधासिन्धुरिवापरः ॥ २ ॥

खलासक्ता स्वभावेन लक्ष्मीर्गुणिगणार्पिता ।
आश्चर्य्यकारिणा येन कृता सत्पक्षपातिनी ॥ ३ ॥

अद्याप्यखिलदिक्तीर्थवनासक्तैर्विवेकिभिः ।
यशोभिः शुचिभिर्यस्य मुनिव्रतमिवोच्यते ॥ ४ ॥

स्यामहं शुद्धमातेति पुरा प्रणिधितः किल ।
विश्वकर्म्मसुतो मर्त्यमाजगामामलद्युतिः ॥ ५ ॥

कीर्त्तिः सत्पुरुषस्येव तस्याभूदवल्लभा परम् ।
महामायाभिधा देवी चन्द्रस्येव कुमुद्वती ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་རྨི་ལམ་དཀྱུ་ཤང་ན། བླང་བོ་དཀར་དང་མཁའ་ལ་འགྲོ། 7
རི་བོ་འཇོག་དང་སྐྱེ་བོ་ནི། ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་མཐོང་།།

སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྩེ་བས། 8
དཔའ་ལྷན་ལྷ་ཡི་གནས་དག་ཉམས། དེ་ཡི་ལྷུམས་སུ་ཡང་དག་བྱོན།།

འཇིག་རྟེན་དཔའ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། དེ་ཡིས་ལྷུམས་སུ་བཟུང་བ་ཉི། 9
འོ་མཆོ་འི་ཆུ་བས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན། དཀར་བའི་འོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར།།

བྱ་རམ་ཤིང་སྐྱེས་ཟུམ་པོ་འི་བཏུད། དེ་ཉི་ལྷུམས་ན་གཅས་པས་དེ། 10
གཏིར་དང་ལྡན་པའི་ས་གཞི་བཞིན། དཀྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་གྱུར།།

དེ་ཡི་སྒེད་པ་བྱང་གྱུར་པ། སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རང་བཞིན་སྐྱེས། 11
སྐ་ཚ་ཀ་རའི་དཔྱི་བཟང་ནི། *སོལ་བ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་མིན།།

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཡང་དག་རྫོགས། ལྷུམ་བི་ནི་ཡི་ནགས་གནས་པའི། 12
ལྷ་མོ་དེ་ལ་སྒས་བལྟམས་ཏེ། ཞལ་དཻ་དཻ་ལས་ཉིད་བྱེད་བཞིན།།

མ་ཡི་མངལ་གྱི་དྲི་མ་ཡིས། མ་རིག་དེ་ཡི་དཀྱུ་བརྡོལ་བྱུང་། 13
དེ་ནས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། གཉུང་བྲལ་ལྷས་ནི་རྣལ་གནས་བྱུང་།།

ཕྱིར་བྱུང་ཉིད་ཀ་བཏུ་བྱེད་གྱིས། སྡུག་བསྔལ་ཤིས་འདོད་ནས་སྣང་ཅིག་ནི། 14
རྨི་ཐེ་ཚོམ་པོ་འི་རྣམ་དེ་བཟུང་། དེ་ནི་ཤུས་མེད་ཉིད་དུ་བྱུང་།།

---

* Here the Tibetan rendering is incorrect. སོལ་བ means अङ्गार charcoal, whereas by the Sanskrit original अङ्कुर in Tibetan, མྱུ་གུ bud is meant.

सापश्यद्दन्तिनं श्वेतं स्वप्ने कुक्षौ विहायसा ।
गतमारोहणं शैले प्रणतिञ्च महाजनात् ॥ ७ ॥

अचान्तरे बोधिसत्त्व स्तुषितात् चिद्शालयात् ।
गर्भं तस्याः समापेदे स्वयं लोकानुकम्पया ॥ ८ ॥

वहन्ती बोधिसत्त्वं सा गर्भे भुवननन्दनम् ।
इन्दुं दुग्धाब्धिवेलेव बभूव पाण्डुरद्युतिः ॥ ९ ॥

इक्ष्वाकुराजवंश्येन तेन गर्भस्थितेन सा ।
भूर्निधानवतीवाभूत् भव्यलक्षणलक्षिता ॥ १० ॥

बभूव दोहदस्तस्या दानपुण्यमयोदयः ।
अङ्कुरेऽप्यविसम्बादि सहकारस्य सौरभम् ॥ ११ ॥

अथ कालेन सम्पूर्णं सा लुम्बिनीवने स्थिता ।
असूत तनयं देवी दिवाकरमिवादितिः ॥ १२ ॥

मातुर्गर्भमलास्पृष्टं कुक्षिं भित्त्वा स निर्गतः ।
तां चक्रेऽथ स्वभावेन स्वस्थाङ्गीं विगतव्यथाम् ॥ १३ ॥

निर्गच्छन्नेव रुद्धोऽसौ बलजिज्ञासया क्षणम् ।
शक्रेण वज्रसाराङ्गस्तस्याश्मकत्वमाययौ ॥ १४ ॥

བལ་སྟན་པ་ཚོམ་གྱིས་ཁྱིའུ་དེ། རང་གི་གོམས་པ་བཅུན་ཕྱིན་ནས།
ཡི་གེ་རབ་གསལ་ཆོག་གིས་ནི། ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཤིང་སྐྱེས།། 15

འདི་ནི་བདག་གི་མྱང་འདས་ཤང། འཇིག་རྟེན་ཐོག་མཐའ་མཐུག་སྐྱོ།
འདི་ཡང་སྐྱེ་བའི་མཐའ་དང་ཤུན། འདི་ནི་འཁོར་བ་དག་ལས་བྱང་།། 16

དེ་སྐད་དེ་ཡིས་བརྗོད་པ་ན། ཤ་ནི་ཀུན་དུ་འདར་གྱུར་ཏེ།
འགྲོ་བའི་ཟློ་མ་མི་རྣལ་སྟོན། དེ་ནི་གཟུང་བར་མ་ཤུས་བཞིན།། 17

མཁའ་ཡི་ཆུ་ཐུག་གིས་བཀྲུས་པ། རེ་ཡི་གླགས་པ་དཀར་བའི་གཅུགས།
ཀློང་སྟོན་ཤས་འཛུམ་པའི་ཛ་ཡབ་བཅས། དེར་ནི་ལྷ་རྣམས་དག་གིས་གཟུང་།། 18

ཕྱབ་པ་ཀོ་ཏྲི་ད་ཡི་རིང། གཤས་ལ་ཚ་བོ་མི་སྨྱིན་གྱིས།
འེད་ཟེར་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དྲེས། ཕྱག་དང་དང་པའི་བཅས་པའི་རྟེ། 19

གང་གི་སྐུན་པོ་ཤིང་བཏུལ་བྱེད་པ། ཉི་མ་བཀྲ་ཡི་སྐང་བ་བཞིན།
སྐུང་བ་མཐོང་བ་གང་ལས་ལགས། ཡ་མཚན་ལས་དེས་དེ་སྐད་བཟོད།། 20

ལྷ་ཡི་སྐྱེན་ལྡན་དེས་སྐྱས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བ་ལ།
བསོད་ནམས་སྐང་བ་འདི་དག་སྐྱེས། མཉེས་གཤིན་མི་རིང་ཉིད་ཅེ།། 21

དགེ་བའི་སྐུང་ངུ་འུ་ཅག་བཤྲ། ཞེས་བཟོད་ཐུབ་པ་ཀུན་དགའ་ཞིང་།
ངལ་བསོས་བདེ་བ་ཉིད་ངུ་གྱུར། སྐས་བཤྲམས་དེས་ཀུན་མཆོག་ཏུ་ནི།། 22

जातमात्रः शिशुर्गत्वा स्वयं सप्तपदानि सः ।
दिशो विलोकयन्नूचे सुव्यक्ताक्षरया गिरा ॥ १५ ॥

इयं निर्वृतिः पूर्व्वा च गतिर्लोकेषु दक्षिणा ।
पश्चिमा जातिरप्येषा संसारादियमुत्तरा ॥ १६ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य पृथिवी समकम्पत ।
तमक्षयबलं धर्त्तुमशक्तेव जगद्गुरुम् ॥ १७ ॥

छत्रं तस्य यशः शुभ्रं सत्त्वसेरं सचामरम् ।
व्योमाम्बुधाराधौतस्य जगृहुस्तस्य देवताः ॥ १८ ॥

अस्मिन्नवसरे पृष्टः स्वस्रीयेणासिताभिधः ।
नारदेन प्रभां दृष्ट्वा किष्किन्धाद्रिस्थितो मुनिः ॥ १९ ॥

कस्मादर्कशतालोक इवालोकः प्रदृश्यते ।
तमोदरिद्रा येनेति गिरयः सगुहागृहाः ॥ २० ॥

विस्मयादिति तेनोक्तः सोऽवदद् दिव्यलोचनः ।
जातः पुण्यप्रभासोऽयं बोधिसत्त्वस्य जन्मनि ॥ २१ ॥

अचिरेणैव तं वत्स द्रक्ष्यावः कुशलास्तये ।
इत्युक्त्वा मुनिरानन्दाद् विश्रान्तिसुखितोऽभवत् ॥ २२ ॥

སྒོས་བཏམས་དོན་ཀུན་མཆོག་ཏུ་ནི། གྲུབ་པ་ཟས་གཙང་གཤོང་གིས་མཐོང་ནས།
འདི་ནི་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཞེས། དེ་ཡི་མཚན་ཡང་བཏགས་པར་གྱུར།། 23

གཤོང་སྤྱིན་ཤུག་འཕེམ་ཞེས་པ། ཤུག་འི་སྒོང་ཁྲིར་དག་ཀ་གཤས།
གང་ལ་བཏུད་པས་ཤུག་ཡི། བྱིས་པ་ཉེར་འཚོ་མེད་པར་འགྱུར།། 24

ལུགས་དེ་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི། སྨད་ཏུ་གཏང་ཚོ་གསང་བ་ལ།
དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། མཐོང་ནས་དེ་ཡིས་ཞབས་ལ་གཏུགས།། 25

དེ་ནས་ས་བདག་དགྱེས་པ་ཡིས། དེ་ནི་པང་དུ་ཟླངས་བྱས་ནས།
དེ་ཡི་ལྷས་ལ་མཚན་རྣམས་ནི། མཚན་མཁས་དག་གིས་རབ་ཏུ་བལྟས།། 26

དེ་ནས་མཚན་ཉེས་ཤེས་ཡ་མཚན་ལྡན། ཀུན་གྱིས་མི་བདག་ལ་སྨྲས་པ།
ལྷ་གཅིག་གཞོན་ཀུ་མཆོག་འདི་ནི། མཚན་རྣམས་དག་གི་ཉེ་བར་མཆོན།། 27

མཚན་ཉིད་འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འཁོར་ལོ་སྟུང་པ་བཟུང་བྱིན་བདག
ཐམས་ཅད་ངལ་བསོ་འི་སྐལ་ལྡན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འབྱུང།། 28

འདི་ཡི་ཞེས་པ་ཉིས་རྟོག་རབ་ཏུ་མཛེས། དཔལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཏུ།
སོར་མོ་འི་འདབ་རིང་འཁོར་ལོ་ཡིས། མཚན་ཞིང་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གནས།།
29

མཐོ་ཞིང་ངང་པའི་ཆུལ་པོ་བཞིན། སོར་མོ་འི་ཕྱག་འདབ་དྲུ་བར་སྣོག
དཔལ་རྟག་ཤེས་ཤེ་རྣའི་བྱིན་པ་རྟང། བྱས་མོ་འི་བར་དུ་ཕྱག་གིས་བཟུག།། 30

पुनर्जन्मनि सर्व्वार्थसिद्धिं शुद्धोदनः परम् ।
दृष्ट्वा सर्व्वार्थसिद्धोऽयमिति नामास्य निर्म्ममे ॥ २३ ॥

शाक्यवर्धननामाभूत् यक्षः शाक्यपुराश्रयः ।
यत्प्रणामेन शाक्यानां शिशवो निरुपद्रवाः ॥ २४ ॥

तत्स्थित्या प्रेषितः पित्रा प्रणामाय स गुह्यकः ।
तं बोधिसत्त्वमालोक्य निपपातास्य पादयोः ॥ २५ ॥

अथोत्सङ्गे समादाय हृष्टस्तं पृथिवीपतिः ।
लक्षणानि निमित्तज्ञैस्तस्य देहे व्यलोकयत् ॥ २६ ॥

लक्षणज्ञास्ततः सर्व्वे नृपमूचुः सविस्मयाः ।
देव दिव्यकुमारोऽयं लक्षणैरुपलक्ष्यते ॥ २७ ॥

जायते लक्षणैरेतै र्विश्वविश्रान्तशासनः ।
शक्राधिपश्चक्रवर्त्ती भगवान् स तथागतः ॥ २८ ॥

दीर्घाङ्गुलिदलौ चक्रलाञ्छनौ सुप्रतिष्ठितौ ।
अरुणौ चरणावस्य कान्तौ कमलकोमलौ ॥ २९ ॥

राजहंस इव प्रांशुः सजालाङ्गुलिपल्लवः ।
एष जानुयुगः श्रीमान्नाजानुभुजभूषितः ॥ ३० ॥

གསང་བ་སྤྲུལགཤ་བཅས་སྐྱང་པོ་བཞིཀ། ཀུ་གྲོ་རྡུལ་ལྡུད་ཚུ་ཞེང་གབ།
གཡས་སུ་འཁྲིལ་བའི་སྤྲུ་ཡིས་མཆོག། ཀུ་ཁྲིག་དག་དང་མཚུངས་པར་མཛད།།31

རྟུལ་དང་དྲི་མའི་ཚས་མ་རེག། འཇིག་ཚུ་བོ་བཅོ་མའི་ངོད།
ཕྱོག་ཞེགས་ཕྱག་སོ་མགྲིན་པའི་མཆེག། རྣབ་གསལ་འདབ་མ་བཅུན་མའི་
དབྱིངས།། 32

སྐུ་ལྷོད་དག་ཀྱང་སེང་གེ་འདྲ། ལུས་ཀྱི་ཨཀ་ལག་ཚེ་ཞེང་གསལ།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཞུ་མཉམ་ཞིང་དཀར། བར་མཚམས་སེད་ཅིང་ཤང་དག་
མཛེས།། 33

ལྟེགས་ཀྱང་རིང་ཞིང་སྙན་པ་སྟེ། འབྲུག་དང་ངུ་ཡི་ཕྲེ་ལྟ་བུ།
ཕྱག་མཐིང་རྩིམ་བ་ཡི་འདྲ། གཏུག་དོར་ལྷག་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབུ།། 34

དབུ་ཀྱི་གཀྲག་དབྱིབས་བྱིས་པ་འདྲ། མཛེད་སྟུ་དཀར་མཛེས་སྐྱིག་ཆར་མཆོག།
ཐུགས་དཀར་བཀྲ་ཤིས་རབ་ཏུ་འབར། རི་མོ་ཀུང་དང་ཆུ་སྐྱེས་ཕྲུག།། 35

ཀྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲས་པོ་འདི། འཁོར་ལོ་སྟུང་བའམ་ཀུན་མཁྱེན་ཀི།
ཡང་དག་རྗེགས་པའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། སངས་ཀྱས་འགྲོ་བའི་ཐུབ་མར་འགྱུར།། 36

ཞེས་བརྗོད་དེ་དག་སོང་བའི་ཚེ། ས་ཡིས་བདག་པོས་དགའ་བ་ཐོབ།
ཉིན་ཞག་བཅུན་ན་སྟོན་པ་ཡི། ཡུམ་ནི་མཐོ་རིས་དག་ཏུ་སོང་།། 37

གཱ་ཆེ་དེ་བཟུམས་ལྟུང་རྣམས། ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ཉིད།
མཐོང་བ་དེ་ཅོ་གཞོན་ཀྱི། ལྟུ་ཐུབ་པ་ཞེས་བར་གྱུར།། 38

सकोशहस्तिगुह्यश्च न्यग्रोधपरिमण्डलः ।
दक्षिणावर्त्तरोमाङ्कः परिणाहसमोन्नतिः ॥ ३१ ॥

रजोमललवास्पृष्टस्तप्तजाम्बूनदद्युतिः ।
हस्तपादांशकण्ठाग्रस्पृष्टसप्तच्छदाकृतिः ॥ ३२ ॥

सिंहपूर्व्वार्द्धकायश्च बृहत्स्पष्टाङ्गविग्रहः ।
चत्वारिंशत्समाप्रोतशुक्लदन्तः सुनासिकः ॥ ३३ ॥

दीर्घप्रतनुजिह्वश्च मेघदुन्दुभिनिस्वनः ।
अभिनीलाक्षगोपक्ष्मः सहजोष्णीषमस्तकः ॥ ३४ ॥

सितोर्णाङ्को भ्रुवोर्भागः स्वस्तिकोरःस्थलोज्ज्वलः ।
लेखाश्लक्ष्णाजहस्तोऽयं छत्राकारशिराः शिशुः ॥ ३५ ॥

राजन्नयं ते तनयश्चक्रवर्त्ती भविष्यति ।
सम्यक्सम्बोधिसम्बुद्धः सर्व्वज्ञो वा भविष्यति ॥ ३६ ॥

इत्युक्ता तेषु जातेषु लेभे हर्षं महीपतिः ।
सप्तभिर्दिवसैः शास्तुर्जननी चिदिवं ययौ ॥ ३७ ॥

तस्य जन्मनि शाक्यानां मुनीनामिव शान्तता ।
दृष्टा यदा शाक्यमुनिर्नामाभूत् स तदा शिशुः ॥ ३८ ॥

འདི་ནི་ལྷ་རྣམས་དག་གིས་ཅང་། རྒྱ་ཞེས་གཟི་བརྗིད་དག་གིས་ངེས།
ས་ཡི་བདག་པོས་དེ་ཡི་མཚོན། ལྷ་ཡི་ལྷ་ཞེས་བཀག་སར་བདུན།། 39

དེ་ནས་ནི་སྨྲིག་དང་འགྲོགས་ཏེ། ཐུབ་པ་ནག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་།
གྲུས་པས་དཀའ་ཐུབ་ཐག་རིང་ཚོལ་ནས། དེ་ནི་བལྟ་རྟ་ཡངས་དག་འོངས།། 40

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐལ་བ་ནི། གསལ་བྱེད་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞིན།
མཐོང་ནས་བཞིན་གྱི་དབལ་ཆུས་བ། པདྨ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ།། 41

ཕྱག་དང་མགྲིན་ཆ་བྱས་པ་ཡིས། ཆུལ་ན་ཐུབ་པ་དེས་སྨྲས་པ།
ཆུལ་པོ་ཡོན་དྲན་ཚོགས་ཀྱིས་བཞིན། སྤས་ཀྱི་ཁྲོད་ནི་དབེས་པར་འོས།། 42

འདི་ཡི་མཚན་རྟགས་འདི་དག་ནི། ཐར་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར།
འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཞི་མཁས་པ་དག། འཁོར་བ་ཟད་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ།། 43

འདི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་དེ་ཡིས། རྣོན་གསལ་ཡངས་ཀྱས་པའི་ཚུ་སྐྱེས་ཞེས།
པདྨའི་འབྱུང་གནས་དག་གི་བཞི། སྐལ་ལྡན་མིག་གི་སྣོད་དུ་བྱུང།། 44

བྱང་ཆུབ་འོད་མའི་ཀུ་མཆོ་ཆེ། སྐྱོང་སྤོའས་དག་པ་འདི་ཡི་ནི།
གསུང་གི་བདུད་རྩིས་མངའས་པ་དག། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་འཆོར་འབྱུང།།45

གང་གི་དྲན་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཤས། འདི་ནི་མཐོང་པ་རྣེད་དག་ཅིང་བ།
བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། བཅོད་ནས་ལྷན་ལྡན་པ་འདི་ན་བསྟུས།། 46

देवानामपि देवोऽयमिति निश्चित्य तेजसा ।
देवातिदेव इत्यस्य नाम चक्रे महीपतिः ॥ ३९ ॥

नारदेनाथ सहितस्तत्त्वदर्शी तपोवनात् ।
तं समभ्याययौ द्रष्टुमादरादसितो मुनिः ॥ ४० ॥

स बोधिसत्त्वं बालार्कमिव कल्पप्रकाशनम् ।
दृष्ट्वा विकाशिवक्त्रश्रीर्लेभे कमलतुल्यताम् ॥ ४१ ॥

सोऽब्रवीत् विहितातिथ्यं नृपतिं प्रणतं मुनिः ।
राजन् गुणगणेनेव स्पृहणीयोऽसि खनुना ॥ ४२ ॥

एतानि लक्षणान्यस्य मोक्षलक्ष्मीसमागमम् ।
वदन्ति चक्रवर्त्तिश्रीः फलं नैषां विनश्वरम् ॥ ४३ ॥

अस्य बोधिप्रभावेण सम्बुद्धस्य सुखाम्बुजम् ।
धन्यः पद्माकरस्येव नेत्रपात्रं करिष्यति ॥ ४४ ॥

विबुधाः शुद्धसत्त्वस्य बोधिदुग्धमहोदधेः ।
धन्या वागमृतैरस्य भविष्यन्त्युपजीविनः ॥ ४५ ॥

पुण्यभाजि जगत्यस्मिन्नेक एवास्मि वञ्चितः ।
एतत्सन्दर्शनं यस्य पूर्णकालस्य दुर्लभम् ॥ ४६ ॥

ཞེས་སྒྲས་མི་བདག་ལ་སྨྲས་ནས། མཁའ་ལས་དཀའ་ཐུབ་ནས་སོང་སྟེ།
ཡིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དང་བྱས་ནས། ལྷས་ནི་རབ་ཏུ་གཏང་བར་བསམས།། 47

ཕོངས་སྤྱད་རྣམས་བའི་མན་ངག་ནི། མི་སྐྱིན་དག་གིས་མངོན་པར་ཞུས།
དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྒྲས་པ་བྱ། བཀྲ་རྟེ་གཞོན་ཞུས་སྟོན་པར་འགྱུར།། 48

ཐུལ་གྱས་དེ་ལས་བཀྲ་རྟེ་ནི། རྟོགས་ནས་ནད་དང་བལ་བ་ཁྲིད།
འཁོར་བའི་ཚུ་གཏེར་ལས་སྒྲོལ་འགྱུར། ཞེས་པ་སྒྲས་དེ་ལྷས་གཏུབ་ཀྱང་ཁྲིད། 49

མི་སྐྱིན་གྱིས་ནི་འཕལ་ལ་དེའི། ལྷས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱས།
ཀ་ཏུ་ཡན་ཞེས་པོད་ནས། གྲྭབ་སྣང་བ་རྣ་རྟ་སོང་སོང་།། 50

དེ་ནས་གཞོན་ཀུ་སྐྱེད་བསྡིངས་ཤིང་། རོགས་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་ཡིས་བཞག་ཅིང་།
ཡི་གེ་མཁས་པས་ཆོངས་པ་ཡི། ཡི་གེ་མངོན་གསར་རྣམ་པར་སྤྲུལ།། 51

སྒང་ཆེག་ཁྲི་ཡི་སྟོབས་མཚུངས་པར། དེ་ནི་འགྲོ་ལ་གྲགས་པའི་ཚེ།
ཡངས་པ་ཆས་པས་དགའ་བའི་སྣད། དེ་ལ་སྒང་ཆེག་རྒྱོས་པ་བསྡིངས།། 52

འབྱུང་འགྱུར་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ཡིས།
སྒང་པོ་ཆེ་དེ་ལྟ་སྟྲིག་གྱིས། ཡོངས་སུ་སྐང་བ་དགའ་གིས་བསད།། 53

སོ་གཉིས་རབ་ཏུ་སྐྱང་བ་དེ། དགའ་བོས་གོམ་པ་བཏུག་ཏུ་ཁྲིད།
གཞོན་ཀུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་སྐངས་ནས། ར་བ་རྡུག་ལས་ཕྱི་རོལ་འཕངས།། 54

इत्युक्ता नृपमामन्त्र्य गत्वा व्योम्ना तपोवनम् ।
सुप्रसन्नं मनः कृत्वा देहत्यागमचिन्तयत् ॥ ४७ ॥

स पर्य्यन्तोपदेशाय नारदेनाभिचोदितः ।
तमुवाचामृतं वत्स कुमारः कथयिष्यति ॥ ४८ ॥

अधिगम्यामृतं तस्मान्नृपस्तूनोरनामयम् ।
तरिष्यसि भवाम्बोधिमित्युक्ता तनुमत्यजत् ॥ ४९ ॥

शरीरसत्क्रियां तस्य कृत्वा सपदि नारदः ।
ययौ वाराणसीं सिद्धै लेभे कात्यायनाभिधाम् ॥ ५० ॥

वर्द्धमानः कुमारोऽथ सर्व्वविद्यासु पारगः ।
लिपिप्रवीणोऽभिनवां लिपिं ब्राह्मीं विनिर्म्ममे ॥ ५१ ॥

नागायुतसमप्राणे तस्मिन् जगति विश्रुते ।
वैशालिकैः प्रियायास्मै प्रेषितो मत्तकुञ्जरः ॥ ५२ ॥

भविष्यति चक्रवर्त्तीत्यस्य प्राप्तमुपायनम् ।
देवदत्तः परिद्वेषात् तं जघान महागजम् ॥ ५३ ॥

च्युतं चक्रं पतितं नन्दः सप्त पदानि तम् ।
कुमारस्तु तदुत्क्षिप्य प्राकाराद् बहिरक्षिपत् ॥ ५४ ॥

དཔལ་བཀྲ་ཤིས་དང་རྟ་ཡི་གཞི། མདའ་གཅིག་གིས་ནོར་བུ་སྐོང་བྱེད།
གཅེར་འབིགས་མཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་ཁ། དེ་ཉིད་ཕུལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱུང་།55

དེ་ནས་བཙུན་མོ་ཡོན་དགའ་མཆུངས། བླ་གོས་འཇོག་མ་ཀེ་ཀུལ་སྤྲས་ཀྱི།
དགེ་བའི་ཁྲིམས་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན། བླ་གོས་པས་མཁོ་བ་སྐྱོང་བྱུང་།56

རྒྱ་རུ་དེར་ལྷུང་ཀི་ཆེན་པོ་ཡིས། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལྷོན་པ་ཀི།
དཔག་ཚད་བཅུན་པ་རྣམ་པར་བསྒྲེལ། ཆུ་ཙོ་འི་སྤྲོམ་ཀི་འགག་པས་བསྐུས།57

ཕྱུང་བཟློད་རོ་ཧི་ཀ་ཞེས་པ། དེ་ཀི་ཤིང་ཆེན་གྱིས་བཀག་པས།
ངང་ཆུས་ཉམས་པའི་ཐུབ་མེད་བཞིན། ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་བཟློག་སྟེ་སོང།58

བྱམ་པོ་འི་སྡུག་ཀྱི་ལྷོན་པ་དེ། ཤིང་ཤིང་བཅས་ནས་ཀྱང་།
སྟེ་གྱེ་ཞི་སྨད་ཆུ་ཡིས་ཀི། ཚ་ཁྲག་ཡ་ཆེ་ཡང་སྐེས་པར་བྱུང།59

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སྐྱེད་ཚལ་དུ། ངང་པ་སྤྲོ་སྡེག་རོལ་པོ་ཡིས།
སྐྱས་བྱིག་གྱིས་ཀི་ཐལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི། ཐུབ་པས་ཤིན་དུ་གུང་བར་བྱུང་།60

དེ་ཡི་རྒྱལ་ཁམས་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡི། ལྷག་པར་ཤིན་ཏུ་ཕྱུག་པར་བྱུང་།
གང་ཕྱིར་རིགས་མཆུངས་ཡོན་དགའ་ཡིས། མཁོ་བ་གྲུབ་པ་མི་བཟོད་དོ།61

ནས་ཞིག་གི་ཉོན་ཏུ་འདོད་པ་ཡི། གཟུགས་མཆུངས་ཆུལ་པོ་འི་བུ་མོ་ཀི།
སྐ་འཁྲིའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅི་ཡང་སྐེས་པར་བྱུང་།62

एकनाराचनिर्भिन्नसप्ततालमहौतलः ।
छेद्यभेद्यास्त्रशस्त्रेषु स एवातिशयं ययौ ॥ ५५ ॥

ततस्तुल्यगुणां पत्नीं राजन्वनुर्यशोधराम् ।
अवाप विश्रुतां लोके शुद्धशील इवोन्नतिम् ॥ ५६ ॥

अथान्तरे महावातविच्युतः सप्तयोजनः ।
सरित्प्रवाहसंरोधं विदधे विपुलद्रुमः ॥ ५७ ॥

सा स्फारतरुसंरुद्धा रोहिका नाम निम्नगा ।
शीलभ्रष्टेव वनिता प्रययौ प्रतिलोमताम् ॥ ५८ ॥

राजपुत्रस्तमुत्क्षिप्य भङ्क्त्वा विक्षिप्य तद्द्रुमम् ।
न्यवारयत् प्रजामत्यजलवाल्लोलविप्लवम् ॥ ५९ ॥

ततः कदाचित्तुद्याने हंसं निशितयन्त्रिणा ।
देवदत्तेन निहतं कुमारः समजीवयत् ॥ ६० ॥

सन्तापं तद्विवादेन देवदत्तोऽधिकं ययौ ।
न सहन्ते हि कुटिलास्तुल्यकुलगुणोन्नतिम् ॥ ६१ ॥

कदाचिद् गोपिका नाम कुमारं राजकन्यका ।
कन्दर्परूपमालोक्य किमप्यौत्सुक्यमाययौ ॥ ६२ ॥

རྟས་གཙང་གིས་ནི་བཏུག་མོ་འདི། སྨན་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འོས་ཤིས་ནས།
ཁབ་ཏུ་ཟློང་ཏེ་ཡིད་བསྲུབས་ཀྱི། ཡིད་ལ་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས།། 63

དེ་ནས་མཆོག་མཁར་ངེས་བཅས་ནས་རྣམས། མངོན་ཕྱོགས་མི་བཤག་ལ་སྐྱེས་པ།
ཁྱོད་སྨན་ཉི་མ་བྱེ་བ་ལ། འཁོར་ལོས་སྐྱེང་འམ་ཐུབ་པར་འགྱུར།། 64

དེ་ཐོས་ཤི་ངན་སྐབས་ཀྱིས་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱེང་བའི་གནས་ཐོབ་སྐད།
རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་འཇིགས་པ་ཡིས། ཉིགཔ་ཙམ་ངང་བཞིན་བསམས་པར་བྱུང་།།65

དཔལ་ནི་ཐམས་ཅད་གསོ་མོ་ན་དང་། ཞི་བ་བརྟན་པའི་བདེ་བའང་རིག།
འེག་ཀང་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད། ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིག།།66

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སྐྱེད་ཚལ་དུ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྲས།
མགོན་ཕྱོགས་ཤིང་མཐོ་བའི་ཏ་ལའི་ཤིང་། ཕྱི་ནང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན།། 67

དེ་ཡི་ལམ་དུ་སྐྱེས་བུ་ནི། ཚ་བས་འབོགས་ཤིང་མདོག་མི་སྡུག།
མགོང་སྐྱེས་གཟེགས་ཤིང་ཡུལ་བྱུང་བ། སྐྱེས་ཞིང་རྒྱུ་བ་དེ་རྣམས་པ།
ཀྱེ་མ་ལྷེས་འདི་སྨིན་པ་ཡི། མཐུག་ཏི་སྐད་པར་འོས་པ་ཡིན།། 69

འདི་ནི་ཁ་ཆོད་མཐའ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐའ་ནི་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེས།
ཚ་བ་འིད་ནི་ཚུན་པོ་ལ། སྐྱ་དཀར་ཟེལ་གྱི་དགོད་པ་བཞིན།། 70

शुद्धोदनः सुतस्यैतां ज्ञात्वा चित्तोचितां वधूम् ।
अपूरयद् विवाहेन मन्मथस्य मनोरथम् ॥ ६३ ॥

नैमित्तिकास्ततोऽभ्येत्य नृपमूचुः सुनिश्चयाः ।
पुत्रस्ते चक्रवर्त्ती वा मुनिर्वा सप्तमेऽहनि ॥ ६४ ॥

तच्छ्रुत्वा नृपतिः स्नुनोश्चक्रवर्त्तिपदाप्तये ।
प्रव्रज्याचकितश्चिन्तां दिनसङ्ख्यामयीं ययौ ॥ ६५ ॥

लोलां सर्व्वः श्रियं वेत्ति शान्तस्थिरसुखामपि ।
तथापि भोगरक्तानां सम्पत्स्वेवादरः परम् ॥ ६६ ॥

ततः कदाचिदुद्यानविहाराय नृपात्मजः ।
प्रययौ रथमारुह्य वल्गुतुङ्गतुरङ्गमम् ॥ ६७ ॥

स विवर्णं जराजीर्णं कीर्णशीर्णशिरोरुहम् ।
सुशुष्कपरुषाकारं ददर्श पुरुषं पथि ॥ ६८ ॥

स तं दृष्ट्वा निजं कायमालोक्याचिन्तयच्चिरम् ।
अहो पर्याप्तपाकोऽयं कायस्यास्य जुगुप्सितः ॥ ६९ ॥

वयः पर्याप्तमाप्तोऽपि पर्याप्तं नाश्रयत्ययम् ।
अतोवपलितव्याजाज्जरा दृढं हसत्यसौ ॥ ७० ॥

ཀྱེ་མ དཔའ་ཆེན་པོ་དག། རྟག་གཟིབ་ལྷན་པོ་ཆུ་ཀླུས་ཀྱི།
ཀླུན་ཀྱི་ཞིག་པས་སླེབས་པ་ཅི། མོང་པའི་མཁའ་འགྲོ་མཁྱེན་མོད།། 71

འདི་ནི་ཏྲིམ་ཀུ་ཆེ་ཞིག་བྱེད། དཀའ་ཐུབ་ཁགས་ཤུ་ཅིས་མི་འགྲོ།
ཆོག་པོ་འི་ལྷས་དང་སྐྱེས་ཅིག་ཏུ། ཏྲིལ་ཝང་རབ་ཏུ་འཇམས་པ་འམ།། 72

ཆོག་པོ་འབར་བ་ལ་བརྟེན་ཀྱི། ཏྲིལ་ནི་ཆེས་ལ་མ་ཡིན་ནོ།
ཀུ་བས་ལྷས་ནི་འབྲོག་པ་ལ། དང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་དབེན་པ་མིད།། 73

སོ་འཕྱེང་སྐྱང་བས་ཀང་ཆུ་དག། ཟགས་པའི་ཅ་ཡི་འབྲུགས་པའི་ཚོག།
ཡི་གེ་རབ་ཏུ་འབྲུལ་བྱང་པ། ཆོག་པོ་འདི་ནི་སྨད་པར་བྱེད།། 74

ལྷུ་བྱེད་ཉམས་ཤིང་ལྷས་པོ་འདི། སྟོབས་ནི་ཉམས་ཤིང་ཐོས་པ་ཉམས།
འོན་ཀྱང་རྨོངས་ལས་ཆོག་པོ་ནི། གཞོན་ཏ་མི་མཛེས་པར་མཐོང་།། 75

དཀར་པོ་འདི་ཉིད་སྨད་པ་ཉིད། ཡིན་པར་ཆོག་པོ་ཅི་སྟེ་འཇིག།
མཆོག་ཏུ་གཡོ་ཞིང་ཆགས་བཟལ་པང་། གང་འདི་ལྷས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕངས།། 76

དཔལ་བསམས་ཤིང་ལྷས་དག་ནི། ཀུན་ཏུ་ཉམས་ཀྱི་ཆོགས་བྱང་ཅིང་།
གཤེད་པ དང་བཅས་དགོངས་བྱང་པ། དེ་ཡི་ཐུགས་ཡིད་བྱང་བར་བྱུང།། 77

སྐྱེ་པང་ཀུས་གཞན་དག་ན་དེས། རྣ་བར་བྱུང་བའི་རོ་འབྲ་བ།
གཞག་དང་བཅས་པ་སྐུ་ནོ་བཞིན། ཏད་ཏེས་ཐེབས་པའི་ཤི་ཞིག་མཐོང་།། 78

शरीरे सन्ततस्नायुपाशग्रोतास्थिपञ्जरे ।
वृद्धः पुष्णाति मन्येऽहमहो मोहविजृम्भितम् ॥ ७१ ॥

सारथे किं करोत्येष किं न याति तपोवनम् ।
सङ्कोचमेति वृद्धस्य देहेन सह सा मतिः ॥ ७२ ॥

वृद्धोऽवलम्बते यष्टिं न तु धर्म्ममयीं धियम् ।
जराकुटिलकायस्य स्वभावो निर्विवेकता ॥ ७३ ॥

जुगुप्सां जनयत्येष वृद्धः प्रस्खलिताक्षरैः ।
वचोभिश्च्युतदन्ताभैर्गलल्लालालवाकुलैः ॥ ७४ ॥

नष्टा दृष्टिः कृशः कायः शक्तिर्लुप्ता हृता श्रुतिः ।
तथापि मोहाद्दृष्टैव वृद्धस्य तरुणी प्रिया ॥ ७५ ॥

धत्ते धवलतां वृद्धः किमेतामतिगर्हिताम् ।
लोला परं विरक्तापि यद्यस्यातिप्रिया तनुः ॥ ७६ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य निर्वेदः समजायत ।
मन्यमानस्य सापायं कायं निचयमापदाम् ॥ ७७ ॥

पुनश्च समयेऽन्यस्मिन्नपश्यद् व्याधितं नरम् ।
विपक्वकुणपप्रायं सपूयमिव पाण्डरम् ॥ ७८ ॥

དེ་ཡིས་དེ་མཐོང་ངང་ཉིད་ཀྱིས། ལུས་ལ་དཀྱིལ་དེ་བབས་མས་པ།
ཀྱེ་མ་ལུས་འདིར་ཁད་ཀྱི་ཆོག་ལས། སྐུ་སྐྱེས་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ། 79

ཤ་ཡི་ངང་བཞིན་ལུས་པོ་འདི། དམན་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་གང་།
ཕུར་ཞིང་འབྲུགས་པར་མི་འགྱུར་པ། འདི་ཉིད་ཡ་མཚན་ཤིན་དུ་ཆེ། 80

འདི་བསམས་པ་བྱགས་ནི་བྱང་བ་སྟེ། ལུས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞུགས་པ་ཡིས།
ཀྱེ་ཁ་སྤྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་ལ། ཀུས་པ་དག་དང་བཞལ་བར་བྱུང་། 81

དེ་ཁས་ངེས་དེར་འཕྱང་བ་དང་། གོས་ཀྱིས་གཅེགས་འཁྱིལ་ཞིང་བ་ཡི། ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་གཉེན་འདུག་གྱི། སྐྱེ་བོ་འབྲུགས་པའི་རྟ་ཞིག་མཐོང་། 82

དེ་མཐོང་འཕྲལ་ལ་ཆགས་བྱས་ཞིང་། བརྩེ་པ་སྤྱག་བརྩེལ་སྤྱོད་པས་འབྲུགས།
འཁོར་བ་སྟིང་པོ་མེད་པ་ནི། ཅོང་སུ་གཏང་བར་ཤུན་རིང་བསམས། 83

ཁས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཅི། འཕྱང་བ་སྟིང་ལ་རེག་པར་བཟུང་།
རིང་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་གྱུར་པ། འདི་ནི་ཡི་དགས་གནས་སུ་འགྲོ། 84

ཀྱེ་མ་ཤུལ་ལ་གོམས་པར་ནི། རྩེ་དགའ་དག་ལ་བརྩེས་པ་ཡིས།
མི་རྣམས་དུས་མཐར་འཛེ་བྱེད་ལས། ཤིང་རང་རྟོག་མཁུངས་པ་ཉིད། 85

སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལུས་སྡིད་ཆེའི་སྤྱག་བསྟལ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་།
དུས་ཐུང་གིས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་འཕྲི་ཤིང་རྩེ་ཡི་མེ་དོག་དང་།

स प्रदध्यौ तमालोक्य समुद्दिश्य निजां तनुम् ।
अहो नु सहजैवास्मिन् काये रोगगणोन्नतिः ॥ ७९ ॥

इदमेव महच्चित्रमियं मांसमयी तनुः ।
न याति क्षोदवैक्लव्यं क्षणं पर्य्युषितेऽपि यत् ॥ ८० ॥

इति ध्यात्वा स सोद्वेगः शरीरविचिकित्सया ।
बभूव राज्यसम्भोगरागे विगलितादरः ॥ ८१ ॥

अथान्यस्मिन् क्षणे माल्यवस्त्राच्छादितविग्रहम् ।
ददर्श देहसत्कारव्यग्रबन्धुजनं शवम् ॥ ८२ ॥

तं दृष्ट्वा सहसोद्वेगदयादुःखघृणाकुलः ।
चिरं निःसारसंसारपरिहारमचिन्तयत् ॥ ८३ ॥

एष प्रेतवनं याति संसक्तां हृदये वहन् ।
दीर्घां प्रस्थानयाचायां मालां कर्म्ममयीमिव ॥ ८४ ॥

अहो नु विषयाभ्यासविलासाध्यवसायिनाम् ।
नृणामन्त्यक्षणे कष्टा काष्ठपाषाणतुल्यता ॥ ८५ ॥

उद्वेगवारिभवसागरबुद्बुदेऽस्मिन्
कालानिलाकुलितकर्म्मलताग्रपुष्पे ।

སྒྲུ་མའི་གྲུང་མེད་མིག་ནི་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དག་གི་ཆ།
འདི་ལ་བརྟག་པ་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཏེ།། 86

གཞན་ལ་ཐག་པར་ལྷུར་བ་ཆུང་ཟད་མ་བཏོང་རིག་མ་ཐོས།
དག་བའི་མེ་ཏོག་བསྟམས་པ་ཉིད་མིག་ནད་པ་ཡི་ཞུམ་མ་མཐོང་།
ཞི་བའི་གནས་ལ་རེག་པ་མིག་ཞེས་གསལ་བར་ཡང་བསམས་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་།
ངམ་བསོས་སྦྱིག་སོང་འདི་ནི་འཕྲལ་ལ་གཡོ་བ་མེད་ཉིད་འཛིན་པར་གྱུར།། 87

དེ་སྙར་ཆུལ་པོ་འི་བྱུ་ཡིས་ནི། ལུས་ཀྱི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་བསམས།
མ་ལུས་ཤུལ་ལ་ཆགས་པ་ཡི། མཛོད་བ་མཆོག་དུ་མེད་པར་གྱུར།། 88

དེ་ཤས་མདུག་དུ་གཙང་མ་ཡི། རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ།
སྐྱང་བཟེད་ཐུར་སྤྱིག་འཛེག་པ་ཡི། རབ་དུ་བྱང་བ་མཐོང་བར་གྱུར།། 89

དེ་མཐོང་ཉིད་ན་དེ་ཡི་ཚེ། རབ་དུ་བྱང་ལ་མངོན་ཕྱོགས་གྱུར།
གང་ཕྱིར་འདོད་པ་མཐོང་བ་ནི། དགའ་བས་རང་བཞིན་ཆུར་རྣམས་ཀྱི།། 90

གནས་དང་གནས་དེར་ཆུལ་པོ་འི་བྱས། འདོད་ཆགས་བཟལ་འགྱུར་ཕྱུ་རྣམས་ཀྱི།
མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནར་བཤད། སྣ་ཡི་བདག་པོ་དག་ལ་བཤགས།། 91

དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཚོགས་གྲོགས། གཞོན་ནུ་གྲུང་གཤེགས་དག་ལ་མཆོག་ལ།
འགྲོ་བས་ལམ་དུ་གཏེར་རྣམས་ཀྱི། སྨོན་ཚོགས་བཞག་པ་མཐོང་བར་གྱུར།། 92

मायाबधूनयनविभ्रमसंविभागे
पुंसां क्व एष वपुषि स्थिरताभिमानः ॥ ८६ ॥

नोक्तं किञ्चित् परहितयुतं न श्रुतं धर्म्मयुक्तम्
नैव घ्रातं कुशलकुसुमं सत्यरूपं न दृष्टम् ।
नैव स्पृष्टं शमपदमिति व्यक्तमासक्तचिन्ता-
विश्रान्तोऽयं वहति सहसा निश्चलत्वं गतायुः ॥ ८७ ॥

राजह्नुर्विचिन्त्येति शरीरं विपदाप्लुतम् ।
अशेषविषयासङ्गे परां निःस्नेहतां ययौ ॥ ८८ ॥

अथाग्रे निर्म्मितं देवैः स गुह्यावासकायिकैः ।
व्यलोकयत् प्रव्रजितं पाचकाषायधारिणम् ॥ ८९ ॥

तं दृष्ट्वैव बभूवास्य प्रव्रज्याभिमुखी मतिः ।
ईप्सिताऽवेक्षणप्रीत्या स्वभावो हि विभाव्यते ॥ ९० ॥

वैराग्यकारणं तच्च नृपह्नोः पदे पदे ।
विलोक्य सारथिः सर्व्वं क्षितिपाय न्यवेदयत् ॥ ९१ ॥

कुमारोऽथ पितुर्वाक्यात् ग्रामावेक्षनकौतुकी ।
व्रजन् पथि निधानानि विवृतानि व्यलोकयत् ॥ ९२ ॥

སྐྱེས་བུས་སྟོན་པཀོར་བྱད་མེད་ཀྱིས། ལེགས་པས་བཏེགས་ནས་ཀྱི་བར་གསོལ།
གང་ཚེ་དེ་ཡིས་མ་བླངས་པ། དེ་ཚེ་ཆུ་ཡི་གཏེར་ཀུ་ཕྱིས། ॥ 93

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཞིང་པ་རྣམས། མགོན་སྐྱེས་རྒྱལ་བྱིས་བོས་ཤིང་སྐུ།
ལེགས་པ་ཀང་པ་རྣམ་པར་གསལ། བཀྲེས་དང་སྐོམ་པ་ངམ་བས་གཟིར ॥ 94

ཐོད་པ་མི་བཟད་འཇོམ་དགེས། ཀོ་འབྲུད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣ་ཡིས་ཉེན།
ཉེན་མོངས་དབང་བྱུར་མཐོང་བྱུར་ནས། རྒྱུད་རྩ་དག་ཀུན་རྒྱས་པར་བྱུར ॥ 95

བརྩེ་བས་དེ་དག་ཀོར་རྣམས་ཀྱིས། དབུལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མིག་པར་བསྒྲུབས།
བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་ཀྱས་རྒྱང་རྣམས། ཉེན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་བར་བྱས ॥ 96

དེ་ནས་ཆུལ་སྤྲས་རྩེས་འབྲང་བཅས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་ཞུགས།
ཉིན་ཙང་ཚད་པ་ཆེན་པོ་འི་ཚེ། དེ་ནས་ཕྱིར་ཀྱི་ལོག་པར་བྱུར ॥ 97

ཤིང་རྟའི་སྒྲ་ཡིས་གཏུག་ཕྱད་ཅན། ཀུན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀ་སྟོན་པོར་བྱས།
རྒྱལ་བྱི་ཆུ་ཡི་ཕིགས་ཀྱས་བས། ནགས་ཚལ་གཉེའི་བསིལ་བར་སྤྲིབ ॥ 98

དེར་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལས་བབས་ནས། སྐྱེས་པར་བྱགས་ཤིང་རྣ་ཀུའ་ཀྱི།
རྣམ་པར་འཕྱང་དེས་ངལ་གསོ་འི་སྐད། འཛོམ་བུའི་གླིང་མ་བསྟེན་པར་བྱུར ॥99

དེ་ཡི་རྒྱལ་བྱེ་ཆུ་ཕིགས་ཀྱུན། གསལ་བ་སྐྱིང་ཁར་འཇོད་པ་དག།
དོ་ཤལ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ཡི། ཚགས་ལྷན་སྤྱར་བས་མཇོས་པ་བཞིན ॥ 100

तत्पूर्व्वंपुरुषन्यस्तैः स्त्रीकरैरुत्थितान्यपि ।
यदा स नाग्रहीत्तानि तदा विविशुरम्बुधिम् ॥ ९३ ॥

ततः स कर्षकान् पांशुव्याप्तपाण्डुशिरोरुहान् ।
विदीर्णपाणिचरणान् क्षुत्पिपासाश्रमातुरान् ॥ ९४ ॥

हलकुद्दालविषमोल्लेखपक्षव्रणार्दितान् ।
विलोक्य क्लेशविवशान् बभूव करुणाकुलः ॥ ९५ ॥

विधाय दयया तेषां द्रविणैरदरिद्रताम् ।
स वृषाणां वृषरतः क्लेशमुक्तिमकारयत् ॥ ९६ ॥

ततः प्रतिनिवृत्तोऽथ सानुजः पार्थिवात्मजः ।
मध्याह्नपृथुसन्तापे तरलस्तरणित्विषः ॥ ९७ ॥

रथघोषोन्मुखशिखिश्यामीकृतदिगन्तरः ।
स्वेदवारिकणाकीर्णः प्रभास्निग्धवनस्थलीम् ॥ ९८ ॥

सोऽवरुह्य रथात्तत्र गण्डस्खलितकुण्डलः ।
विश्रान्त्यै विश्रुतयशा जम्बूच्छायामशिश्रियत् ॥ ९९ ॥

स बभारोरसि व्यक्तां स्वेदाम्बुकणसन्ततिम् ।
वपुराश्लेषललितां हारस्येव कुटुम्बिनीम् ॥ १०० ॥

རིམ་གྱིས་ཤིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གྲིབ་མ་ཡོངས་སུ་བྱུང་གཅི་ཚོ། 101
དཔེ་ཡི་སྐུ་ལས་ཚངས་པ་ཡི། གྲིབ་མ་ཆུང་ངུ་གང་ཡིན་པ། 101
དེ་ཡི་གྲིབ་མ་བསྡིལ་བ་དེས། གཀྲུང་བས་ཉིན་ཐུ་བཟློག
ཚགས་བླུམ་དྲག་པོ་འི་བག་ཚགས་ཀྱིས། འཁོར་བར་དཀའ་བྲལ་དག་གི་བཞིན། 102
དེ་ནས་ས་བདག་ཁྱོག་ཤས་དེ་ཉ། སྤྲས་ནི་གཟིགས་པར་བཞིད་ལྷག་པས།
གླང་པོ་ཆེ་ལ་བྱང་བ་ནི། རབ་འདུས་ཀུ་ལས་ཀྱང་ཁོང་ནོངས། 103
གཞོན་ནུའི་ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཤིན་པ། གཞན་ལས་རྣམ་བྱང་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། 104
དེ་ནས་ཨབ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ། གློང་ཁྲེར་འགྲོ་བར་བཙོན་པ་དེ།
གློང་ཁྲེར་མཐའ་ཡི་དུང་ཁྲིད་ཅིང་། རོ་ཨིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མཁོང་ ॥ 105
ཞི་བའི་ནགས་ནི་མི་ཤིས་པ། རོ་ཡི་ཁིངས་མཁོང་ཚགས་བྱམ་ཅན།
འདི་ཡི་བདེན་ལྷན་མིན་པའི་ལྷེ། བྱ་རོག་གིས་ནི་གཅོད་པ་ལྟོས ॥ 106
ཁ་ལོ་པ་ལྟོས་སྲོག་ཚགས་ཀྱིས། གཙོད་པའི་རང་བཞིན་ལྷུས་ཀྱི་སྐབས།
ཁྲོངས་པའི་བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད། འདི་ལྟར་མཁོང་ཡང་ཚགས་པས་བརྟན ॥ 107
གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བལྟས་མ་ངོམས། མིག་ནི་ཀུས་དང་བཅས་པར་སྐྱང།
འདི་ཡི་བདེན་ལྷན་མིན་པའི་ལྷེ། བྱ་རོག་གིས་ནི་གཅོད་པ་ལྟོས ॥ 108

छायासु परिवृत्तासु शनकैः सर्व्वशाखिनाम् ।
तस्य जम्बूतरुच्छाया न चचाल तनुस्तनोः ॥ १०१ ॥

सा तस्य शीतलच्छाया तापक्लान्तिमवारयत् ।
संसारविरतस्येव तीव्रवैराग्यवासना ॥ १०२ ॥

पुचदर्शनसोत्कण्ठस्तं देशमथ भूपतिः ।
आजगाम गजोत्सर्पचस्तभ्रमरचामरः ॥ १०३ ॥

छायां स निश्चलां दृष्ट्वा कुमारस्य प्रभावतः ।
गौरवाद्भुतसम्प्राप्तः प्रणतं प्रणनाम तम् ॥ १०४ ॥

ततः स सहितः पिचा नगरं गन्तुमुद्यतः ।
अपश्यत् पुरपर्य्यन्ते श्मशानं शवसंकुलम् ॥ १०५ ॥

स दृष्ट्वा कृमिपाकीर्णमशिवं शिवकाननम् ।
सोद्वेगं सारथिं प्राह स्थगितस्यन्दनः क्षणम् ॥ १०६ ॥

सारथे पश्य जन्तूनां कायापायमतीं दशाम् ।
दृष्ट्वेदमपि रागार्द्रं मनो मोहप्रमादिनाम् ॥ १०७ ॥

परस्त्रीदर्शनात्तृप्तं नेत्रमास्वाद्य सादरम् ।
अस्यासत्यवतो जिह्वा पश्य काकेन क्षुप्यते ॥ १०८ ॥

འདི་ཡི་ཀུ་མའི་ཕྱེང་དུ་ནི། སེམ་དམྱལ་བས་དགོད་ཅིང་བདེ་བར་གནས།
འདོད་པས་བྱས་བའི་བྱ་ཚོད་ཀྱིས། མཚུ་གཅོད་འདོད་ལྷག་དག་གིས་བཅིག།

ཀང་འཐུང་འདི་དག་གཅོས་བའི་བྱ་རོག་ཆགས་པའི་ལྷྭི་བས་
ཤུ་གཅིང་བཀྲ་ཤ་བ་དང་།
རྣམ་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་བཞིན།
ལག་གཅིག་མ་ཡིན་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་འཇོམས་བཏུབ་ཕྱག་ཏུ་
གཟུབས་པའི་བཅུད་ཀྱི་ཐུན་ཙམ་ཡིས།
ཁྱེད་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་སེམས་ཤིན།
ཀུན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་ཤིང་ཡོངས་བཅད།
ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག།

ལང་ཚོ་ལྷོར་ལ་གཡོ་མེད་མོས་པའི་སྙིང་དག་རྒྱུད་དུ་ཕྱོགས་
ཤིང་མགྲིན་པ་ངག་ལ་ཆགས།
ཅི་ཡང་ཁྲག་ལ་འདོད་པ་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་མོ་
ཁ་ཡི་དེ་མོས་ཀུག་ཏུ་མཆོག།
རྟ་ཡི་མཆོག་མ་སོ་ཡིས་བཏེག་པའི་མཆུ་ཡི་འདབ་མ་
སྣང་ཅིག་རྒྱུ་ཐག་ཡིད་ཀྱི་ཁྱབ་སེམས་ཤིང་།
ཆེ་སྤྱང་འདི་ཉི་གཅེར་བུའི་བྱ་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་
པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན།། 110

ལང་ཚོ་ལྷོར་ལ་གཡོ་མེད་མོས་པའི་སྙིང་དག་རྒྱུད་དུ་ཕྱོགས་
ཤིང་མགྲིན་པ་ངག་ལ་ཆགས།
ཅི་ཡང་ཁྲག་ལ་འདོད་པ་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་མོ་
ཁ་ཡི་དེ་མོས་ཀུག་ཏུ་མཆོག།
རྟ་ཡི་མཆོག་མ་སོ་ཡིས་བཏེག་པའི་མཆུ་ཡི་འདབ་མ་
སྣང་ཅིག་རྒྱུ་ཐག་ཡིད་ཀྱི་ཁྱབ་སེམས་ཤིང་།
ཆེ་སྤྱང་འདི་ཉི་གཅེར་བུའི་བྱ་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་
པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན།། 111

ཞེས་བཟོད་སྤྱིད་ལ་འཇིགས་རྟེང་ཞིང་། སྐད་པས་དགའ་དང་བྲལ་པ་སྐྱེས།
ཅིན་མོངས་སྤྲུལ་པའི་ཐབས་སེམས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཞུགས་པར་ཐུབ།།
112

अस्याः स्तनमुखन्यस्तनखोल्लेखसुखस्थितिः ।
खण्डयत्यधरं गृध्रः कामीव मदनिर्भरः ॥ १०९ ॥

एते दृष्टनिषक्तवायसशङ्कनिष्ठीविनः पादपाः
मूर्च्छन्तीव विपाकपूयकुणपाघ्राणेन निष्कूणिताः ।
दृष्ट्वा गृध्रविदार्यमाणमसकृत् कीर्णाद्रितन्तुं शवम्
भूयो वातविलोलपल्लवकरैराच्छादयन्तीव च ॥ ११० ॥

क्षौवस्येवाचलस्य द्रुतहृतहृदया जम्बुकी कण्ठसक्ता
रक्ताभिव्यक्तकामा कमपि नखमुखोल्लेखमाकूचयन्ती ।
आस्वाद्यास्वाद्य यूनः क्षणमधरदलं दत्तदन्तव्रणाङ्कं
लम्भानङ्गक्रियायामियमतिरभसोत्कर्षमाविष्करोति ॥ १११ ॥

इत्युक्ता जातविरतिर्भववीभत्सकुत्सया ।
कलयन् क्लेशनिर्व्वाणं प्रविवेश पुरान्तरम् ॥ ११२ ॥

རི་དགས་སྐྱེས་ཞེས་རི་དགས་མིག། རི་དགས་ལས་སྐྱེས་ཏྲི་བཟང་ཅན།
གཞོན་ཀུ་མ་ཡི་ཚམ་རབ་འབར། ཡང་ཐོབ་སོང་བས་དེར་མཐོང་།། 113

དེ་མཐོང་ཆོ་ག་དེ་ཡི་མིག། མཆོག་ཏུ་ཐོས་པ་ཡང་དག་བྱུ།
ཐུབ་ཀྱིད་དབེན་པ་དག་དང་ལྡན། ཆགས་དང་བཅས་ཤིང་གཡོ་བར་གྱུར།། 114

ངོ་ཚ་བཟོད་པར་མི་ནུས་པ། འདོད་པ་བཞིར་ཏུ་དེ་མཐོང་བ།
ཀྱིད་ཀྱིས་གཞོན་ཀུ་མ་དེ་དྲངས། ཁྱོད་ཀྱིས་མོའི་ལུ་འདུག་ནས་སྐྱེས།། 115

ཆགས་པས་གདུངས་པ་གང་གི་ལྟས། འདི་ཡི་རིག་པ་བླ་ངེད་ཀྱིས།
ཤུ་ངན་འདར་འབྱུང་བྱད་མེད་ཅི། འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྐལ་ལྡན་སྣུ།། 116

ཆུམ་པོ་འི་ལུ་ཡིས་འདོད་པའི་སྐྲ། ཤུ་ངན་འདའ་བ་ཐོས་ཀིད་ཅ།
སྐྱེས་བྱི་པད་ཚལ་སྟོན་པ་བཞིན། བྱེས་ཀུ་ཕྱོགས་དེ་ལ་བལྟས།། 117

དེ་ཡི་ཚོག་དང་ལྡེས་དེས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དང་བར་བྱུང་བ་དེས།
ལེགས་སྤྱོད་ཡོན་དུ་འབར་བ་ཡི། དོ་ཤལ་སེམས་ཀྱང་ཏུ་འཕངས།། 118

བལྟ་བའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིས། ཆུམ་བུའི་དགོངས་པ་ས་བདག་གིས།
ཤེས་ནས་བཙུན་མོ་འི་ཚོགས་གནས་སུ། དེ་ནི་ཟླངས་ནས་བཀོད་པར་བྱུང་།།
119

དེ་ནས་བཙུན་མོ་སྤྱོང་ཐུབ་གི། དྲུག་གིས་གང་བའི་ཐོ་བྲང་དུ།
ཆུམ་པོ་འི་སྲས་ཀྱི་ཞི་བ་ནི། བཀྲིས་པར་རྣམ་པར་སངས་ཤིང་ཁྲགས།། 120

तच हर्म्यगतापश्यत् तं कन्याभिजनोज्ज्वला ।
मृगजा नाम मृगजामोदिनी मृगलोचना ॥ ११३ ॥

सरागतरला दृष्टिः श्रोत्रसञ्चारिणी परम् ।
अभूत्तद्दर्शने तस्याः सहसैव विरेकिणी ॥ ११४ ॥

सा तदालोकनेनैव बाला लज्जासहिष्णुना ।
स्मरेणेव समाकृष्टा सखीं प्राह पुरःस्थिताम् ॥ ११५ ॥

का धन्या ललना लोके स्पर्शेनास्य शशित्विषः ।
यस्या मदनसन्तप्ता तनुर्निर्वाणमेष्यति ॥ ११६ ॥

निर्व्वाणशब्दं श्रुत्वैव राजपुत्रः समीहितम् ।
तां ददर्शोन्मुखः पद्मवनानीव दिशन् दृशा ॥ ११७ ॥

स तस्यास्तेन वचसा वपुषा च प्रसादितः ।
हारं सुवृत्तं चित्तञ्च चिक्षेपास्यै गुणोज्ज्वलम् ॥ ११८ ॥

आलोकनानुकूल्येन भावं विज्ञाय भूपतिः ।
पुत्रस्यान्तःपुरपदे तामादाय न्यवेशयत् ॥ ११९ ॥

षण्णां कान्तासहस्राणां वृतमन्तःपुरन्ततः ।
विवेश राजतनयः प्रियां शान्तिं त्रिचिन्तयन् ॥ १२० ॥

སྐབས་དེར་མི་ཡི་བདག་པོ་ལ། མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྨྲས།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྲས་ནི་ཐུབ་པ་འམ། འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བར་ཧོན་མོ་འགྱུར།། 121

དེ་ནས་མི་བདག་རབ་འབྱུང་ལ། མཆོག་དུ་འཇིགས་པས་བསམས་ནས་ནི།
གོང་ཁྱིར་སྐོས་སྤུང་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་རྣམས་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱར།། 122

ཐུབ་བོ་ཟས་སོགས་སྤྱོད་ཟློག་ཅིང་རྣམས། དེ་ཡི་སྐོས་རྣམས་དག་ཏུ་བཀོད།
རང་ཉིད་གོང་ཁྱིར་དབུས་སུ་ནི། དམག་དང་ལྡོག་པོར་བཅས་དེ་གནས།། 123

དེ་ནས་ལྷ་མོ་གྲགས་འཇོད་མས། རྒྱལ་པོ་ནི་བུ་ལས་མངལ་ཐོབ་པ།
ཁྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིས། སྲོག་གིའི་མཁའ་བཞིན་རབ་ཏུ་མཇེས།། 124

དེ་ནས་གོང་ཁྱིར་སྐོས་སྤུང་བ། ཞག་ཅིག་བྱུང་བའི་ཚེ།
ཉི་མ་ཞི་བར་རབ་ཞུགས་ཤིང་། ཉིན་བར་རབ་བྱུང་མངོན་ཐོག་གས་བྱུང།། 125

ཉི་མ་ཞི་བར་སོང་བའི་ཚེ། ཐུན་མཚམས་ཀྱང་ནི་འཁོར་བ་ལས།
ཤུག་རིང་སྤྱད་ནས་ཆུར་སྐྱེག་གིས། གོས་ལ་བརྟེན་དེ་མི་སྣང་བྱུང།། 126

མ་ལུས་ཐོག་གས་ཀྱི་སྐུད་པ་ཡི། སྣོངས་པ་འཇོམས་བསྡུན་བྲ་བ་ནི།
དལ་བུས་ཤར་བ་ནས་མཁའ་དག། སྣང་བས་ཁོངས་ཤིང་གཟིགས་པར་བྱས།། 127

ཚགས་དང་གཅུང་བ་ལྷན་པའི་སེམས། ཉི་མ་སོང་ཚེ་ནམ་མཁའ་ཤ།
བྲ་བ་དག་པའི་སྟིང་ལྷན་པས། ཅི་ཡང་མ་བསྟད་རབ་དང་བྱུང།། 128

अचान्तरे नरपतिं प्राहुर्नैमित्तिकाः स्फुटम् ।
मुनिर्वा चक्रवर्त्ती वा प्रातस्ते भविता सुतः ॥ १२१ ॥

ततः सञ्चिन्त्य नृपतिः प्रव्रज्याचकितः परम् ।
अकारयत् पुरद्वारगुप्तिं रुद्धगमागमाम् ॥ १२२ ॥

द्रोणोदनमुखान् भ्रातॄन् द्वारेषु विनिवेश्य सः ।
नगरस्य स्वयं मध्ये तथा सामात्यसैनिकः ॥ १२३ ॥

राजपुचादथ प्राप्तगर्भा देवी यशोधरा ।
बभाषे शारदीव द्यौः प्रत्यासन्नेन्दुपाण्डुरा ॥ १२४ ॥

एकराचावशेषेऽथ नगरद्वाररक्षणे ।
शमप्रवृत्तार्कमभूत् प्रव्रज्याभिमुखं दिनम् ॥ १२५ ॥

चिरं विचर्य्य संसारं शान्तिं याते दिवस्पतौ ।
काषायाम्बरमालम्ब्य ययौ सन्ध्यावदृश्यताम् ॥ १२६ ॥

अशेषाशातमोमोहविरामविमलां शनैः ।
इन्दुर्गामुदितश्चक्रे पूर्णलोकविलोकिनीम् ॥ १२७ ॥

सरागतापे नभसश्चेतसीव गते रवौ ।
मुद्धेन्दुहृदयस्याभूत् प्रसादः कोऽप्यविप्लवः ॥ १२८ ॥

དེ་ནས་སྐབས་དེར་བཙུན་མོ་འི་ཆོག་སྟ། གཉས་པའི་ཚེ་བྲང་འཁོར་ཕྱི་ཁེར་ཐུབ།
རིག་ཅིག་ཁང་བར་ཟླ་བའི་འོག། 129

རོ་ཡང་ཤ་ཁང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཅིང་།

अथास्मिन्नन्तरे कान्तासन्ततान्तःपुरोदरे ।
रत्नहर्म्यप्रविष्टेन्दुद्युतिसन्दोहहासिनि ॥ १२९ ॥

निःसारविरसं सर्व्वं राजसूनुर्विलोकयन् ।
जगाद गगनस्वच्छस्वच्छन्दोच्छलितस्मृतिः ॥ १३० ॥

गणोऽयं नारीणां मदनदहनोल्कापरिकरः
परित्यज्य स्तौव्यसनशतसन्तापसचिवः ।
इदानीं युक्ता मे तरुतलल्लताशैतलतरे
परित्यक्तागारप्रशमसुखसारे परिणतिः ॥ १३१ ॥

एताश्चन्द्रद्युतिमदमया यामिनार्य्यो वनेऽस्मिन्
निद्रामुद्रानियमितदृशः संस्तरस्रस्तवस्त्राः ।
स्वप्नोत्पन्नानुचितवचनाः केशसंच्छादितांशाः
क्षिप्रं मन्दानिलविचलितान् लज्जयन्तीव दीपान् ॥ १३२ ॥

सरलस्रस्तगात्राणां निर्लज्जानां विवाससाम् ।
सुप्तानाञ्च मृतानाञ्च भेदः को नाम देहिनाम् ॥ १३३ ॥

ཞེས་པ་བཟློད་ཅིང་གཞེས་པ་ལ། དེ་ནི་བརྩེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ།
གྲོང་ཁྱེར་སྐོ་ནི་སྒུང་བ་རྣམས། ཕན་ཚུན་གཏམ་དག་བྱུང་གྱུར་པ ॥ 134

ཀྱེ་ཀྱེ་སྡུ་སྡུ་འདིར་མེལ་ཚོ། མེལ་ཚོ་ལྷུན་པ་ཉེས་པ་མེད།
རྩེ་ཡི་ཐུགས་ངོར་འཁྲུགས་པ་ཡིས། མཐའ་དག་ཉིད་ནི་མེལ་ཚོ་བྱེད ॥ 135

འབོར་བའི་ཁང་པར་མཁས་པ་མེལ་ཚོ་བྱེད། རྣོང་སར་པའི་སྐུལ་པར་གསེགས་
གཉིད་པར་བྱེད།
མེལ་ཚོ་ངབ་ལྷུན་འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཚོ། ཤི་དང་གཉིད་ཀྱི་ལོག་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི ॥
136

མཚན་མོ་ཆུལ་སྤྲས་ཁང་བཟང་ན། གཤས་པས་གཏམ་དེ་ཐོས་བྱུང་ནས།
རང་གི་འདོད་པ་ལེགས་པ་ཡིས། ལམ་ནས་སོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས ॥ 137

རྟ་ཡི་སྐད་འདས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། རྨི་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིད་ཀྱིས་མཐོང་།
ཐུབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེར་སྣྲས་པ། མཁྱེས་མ་བདེན་སྤྲང་ཤ་འཁོར་བ་འདི།
རྨི་ལམ་ཉིད་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་འདབ། རྨི་ལམ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་འདྲ ॥ 141

རྩེ་བོ་བདག་གི་ཁྲི་གཏུན་ལྷེས། ཚིག་དང་དཔལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་།
ཉི་ཟླ་དག་ཀྱང་བསྐྲུན་ལས་བྱུང་བ། རྨི་ལམ་དུ་ནི་བདག་གིས་མཐོང ॥ 140

དེ་ཐོས་དེ་ཡིས་དེར་སྣྲས་པ། མཁྱེས་མ་སྤྲང་ཤ་འཁོར་བ་འདི།
རྨི་ལམ་ཉིད་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་འདབ། རྨི་ལམ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་འདྲ ॥ 141

इति तस्य ब्रुवाणस्य सञ्जाते गमनोद्यमे ।
मिथः कथा समभवन्नगरद्वाररक्षिणाम् ॥ १३४ ॥

भो भोः कः कोऽत्र जागर्त्ति जाग्रतो नास्ति विश्ववः
प्रभुचित्तग्रहव्यग्राः समग्रा एव जाग्रति ॥ १३५ ॥

जागर्त्ति संसारगृहे मनीषी मोहान्धकारे स्वपिति प्रमत्तः ।
प्रजागरो जीवित मेव लोके मृतस्य सुप्तस्य च को विशेषः ॥
१३६ ॥

इति हर्म्यस्थितः श्रुत्वा राचौ राजसुतः कथाः ।
प्रस्थितं सत्यर्थेनेव निजं मेने मनोरथम् ॥ १३७ ॥

निद्रक्षेर्लक्षणं दृष्ट्वा स स्वप्नं क्षणनिद्रया ।
अनुत्तरज्ञाननिधिं प्रत्यासन्नममन्यत ॥ १३८ ॥

ततः प्रबुद्धा सहसा चस्ता देवी यशोधरा ।
तत्कालोपनतं स्वप्नं दयिताय न्यवेदयत् ॥ १३९ ॥

पर्य्यङ्काभरणाङ्गानि स्वप्ने भग्नानि मे विभो ।
श्रीर्व्रजन्ती मया दृष्टा चन्द्रार्कौ च तिरोहितौ ॥ १४० ॥

इत्याकर्ण्य स तामूचे मुग्धे सत्यविवर्ज्जितः ।
संसार एव स्वप्नोऽयं स्वप्ने स्वप्नोऽपि कीदृशः ॥ १४१ ॥

དེ་རིང་སྐྱེ་ལས་ལྷེ་བ་ནས། འབྲི་ཤིང་སྐྱེས་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ།
ཤུགས་པོ་མགོ་ཡི་སྤྱན་སྤུ་བྱས། ཤར་དང་ནུབ་ཀྱི་ཆུ་གཉིས་གཉིས། 142

ལེགས་པ་གཉིས་དང་ཀང་པས་ཀྱང་། རྟེ་ཡི་ཁུ་མཆེ་ང་ཡིས་བཟུང་།
བཟང་རོ་བདག་རྨེས་འདི་ནི་དག། བྱང་མེད་བདག་པོ་དག་བས་དག།། 143

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཟློད་ཆོ། རྟེ་ཡང་མི་སྤྲ་གྲགས་འཇོམ་མ།
སྨོན་ཡང་གཉིད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། མིག་ནི་ཟླམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 144

དེ་ཤས་བཀུ་བྱིན་ཆོངས་ལ་སོགས་པ། བར་དུད་རྩེ་སྦྱོང་རྣམས་ཡང་དག་འོངས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་ཆོས་ལ། བཅས་ནས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་། 145

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་བྱ། ཤ་རི་ཆུ་གཉིས་འཇོམ་བཟློད་པ།
ཤིན་དུ་མཁྱོགས་པར་གྱུར་པ་བའི། རྟེ་ཡི་འགྲོ་བའི་གྲགས་ལ་བསྐོས། 146

བཀུ་བྱིན་གྱིས་བསྐོས་གསོད་བྱིན་ནི། སྤྲས་རྩེན་ཞེས་པས་རྣམ་སྤྲུལ་བ།
ཁང་བཟང་ལ་རེག་ཐེམ་སྐས་ལ། བཅས་ནས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་། 147

བདུན་པ་ཞེས་པའི་ཁ་ལོ་པ། གཉིད་ནི་ཤད་པར་བྱས་དེ་བོས།
ལྷགས་ལྷན་ཞེས་པ་རྟ་ཡི་མཆོག། བྱང་མེད་བདག་པོ་དག་བས་དག།། 148

དཔལ་མོ་འི་ཟུར་མིག་ལྟར་གསོ་བའི། རྟེ་མཛེས་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ལ་ནི།
དེ་ཡི་ཕྱག་གིས་སྤྲ་ཤ་སྐྱོགས་ནས། བཟང་ཞིང་སྤྱི་བོར་རེག་པར་བྱས། 149

स्वप्नेऽद्य नाभिसञ्जाता लता व्याप्ता विहायसा ।
मेरूपधानशिरसा पूर्व्वपश्चिमवारिधी ॥ १४२ ॥

भुजाभ्यां चरणाभ्याञ्च दक्षिणाब्धिर्मया धृतः ।
भद्रे स्वप्नः शुभोऽयं ते स्त्रीणां भर्त्तृशुभं शुभम् ॥ १४३ ॥

इत्युक्ते बोधिसत्त्वेन नोचे किञ्चिद् यशोधरा ।
पुनश्च निद्राभिमुखी बभूव मौलितेक्षणा ॥ १४४ ॥

शक्रब्रह्ममुखाः सर्व्वे समेत्याथ सुधाभुजः ॥
चक्रिरे बोधिसत्त्वस्य सत्त्वोत्साहप्रपूरणम् ॥ १४५ ॥

तैर्दैवपुत्राश्चत्वारः समादिष्टा महाजवाः ।
सहाया गमने तस्य भूशैलाब्धिधृतिक्षमाः ॥ १४६ ॥

शक्रादिष्टेन यक्षेण पाञ्चिकाख्येन निर्म्मितैः ।
स हर्म्म्यासक्तसोपानैरवतीर्य्य विनिर्ययौ ॥ १४७ ॥

सुप्तं सारथिमादाय छन्दकाख्यं प्रबोध्य सः ।
उत्साहमिव जग्राह कण्ठकाख्यं तुरङ्गमम् ॥ १४८ ॥

तं तीक्ष्णरुचिरं लक्ष्मीकटाक्षतरलं हरिम् ।
स चक्रे संयमालीनं मूर्ध्नि संस्पृश्य पाणिना ॥ १४९ ॥

གང་གི་མཐུ་ཡི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་། གཡོ་བ་དག་ནི་རྣམ་པར་གཏོང་།
ཞི་བརྩོན་ལེགས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེས། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གང་དུའང་མཉམ། 150

དེ་ནས་སྟོབས་ནི་ཤེས་འདོད་ནས། དེ་ཡིས་ཞེབས་ནི་སེམས་པོར་བཀོད།
ཡ་མཚན་ལྡན་པའི་སྐུ་ཡི་བྱ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་མ་ཤུས། 151

འདོད་པ་མེད་པའི་རྟ་ལ་དེ། འཁྱུག་པ་དང་ནི་སྐྱེན་རྩེག་ཞིག།
རང་གི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ནི། དྲི་མེད་ཆེ་བའི་མཁའ་ལ་བཤོག། 152

དཔལ་ཁ་གྲི་རྣུ་ངན་ཤུགས་རིང་བཞིག། གཡོ་བའི་རྫུང་ནི་རབ་ལངས་པ།
གཏུག་དོར་ཐོབ་པོད་ཀྱི་ཡལ་འདབ་ནི། གཡོ་ཞིང་བསྐྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་གཡོས། 153

དེ་བྱུག་རིག་ཅིག་འོད་ཟེར་ཐྲི་གྲི། རི་མོས་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་བཀྲ།
སྐུད་པ་བ་དེའི་འཕྲེང་བ་ཡིས། རྣམ་བཀྲ་རྣམ་སྐྱུར་ཁྲེངས་པ་བཞིན། 154

བསྐྱར་འོས་ཕོ་བྲང་འབོར་གྱི་ལྟ། འདྲིན་བྱེད་གཡོ་བའི་ཤུ་དྲྭ།
མཆི་མའི་ཐིགས་རྩེགས་གང་བྱུར་བ། རབ་ཏུ་གཡེགས་པ་དེ་མཐོང་བྱུར། 155

འབོར་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲོས་པའི། མི་བདག་གཉེན་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་ལ།
རིང་ནས་གཡས་བསྐོར་མཛོད་ནས་ནི། བཟོད་པར་མཛོད་ཅིས་དེ་ཡིས་སྨྲས། 156

མཆོག་མོ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་ལ། སྐྱེ་བོ་གཉིད་ཀྱིས་ཆུས་བཏབ་ཅོ།
མིང་ཆེན་ཞིས་པ་ཆུལ་བོ་ལེ་གཉེན། རབ་ཏུ་སད་པས་དེ་མཐོང་བྱུར། 157

शमोद्यमे सुमनसा स कोऽप्यन्तर्व्वहिः समः ।
शिशवोऽपि विमुञ्चन्ति यत्प्रभावेन चापलम् ॥ १५० ॥

बलजिज्ञासया न्यस्तं तेनाथ चरणं क्षितौ ।
न ते कम्पयितुं शेकुर्देवपुचाः सविस्मयाः ॥ १५१ ॥

छन्दकेन सहारुह्य निस्तरङ्गं तुरङ्गमम् ।
स जगाहे महद्योम विमलं स्वमिवाशयम् ॥ १५२ ॥

प्रययौ तरलावर्त्ति-नर्त्तितोष्णीषपल्लवः ।
संसर्पिपवनोल्लासैः शोकोच्छ्वास इव श्रियः ॥ १५३ ॥

तस्याभरणरत्नांशुलेखाभिः शबलं नभः ।
जग्राह स्रुचपचालीविचित्रमिव चीवरम् ॥ १५४ ॥

कीर्णाश्रुबिन्दुकलिता विलोलनयनोत्पलाः ।
व्रजन्तं ददृशुर्हृष्यास्तमन्तःपुरदेवताः ॥ १५५ ॥

संसारमिव विस्तीर्णं पुरं सन्नृपबान्धवम् ।
दूरात् प्रदक्षिणीकृत्य क्षम्यतामित्यभाषत ॥ १५६ ॥

क्षपायां क्षणशेषायां जने निद्राभिमुद्रिते ।
तं ददर्श महान्नाम प्रबुद्धो राजबान्धवः ॥ १५७ ॥

མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་མཐོང་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཀུ་དོག་པས་ཁྲོག་གོ།
ཡུན་རིང་དཀྱུད་ནས་མི་བ་དག་ནི། མཆི་མ་བྱས་པས་རྐང་ཆེར་སྐྱེས།། 158

གཞོན་ཀུ་མཛེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། བཀྲ་ཤིས་བ་ལྷུ་བྱིད།
རིགས་པ་བྱེད་པའི་ཚགས་བཞི་ཉིད། ངོ་མཚར་འདི་ནི་རིགས་མ་ཡིན།། 159

རིགས་མཆོག་ཁྱད་པར་དོན་གཉིས་ཀ། རེ་བ་ཁྱོད་ལ་གཏད་བའི་ཕྱིར།
ཡུལ་གྱི་དུག་གིས་གཟིར་རྣམས་ལ། ཐུགས་ནི་འདུད་རྩིའི་ཁང་བ་ཡིན།། 160

ཆེས་པ་ལྷུག་ཆེན་པོ་འི་ཚོག། མི་བདག་སྐྱས་ཀྱིས་ཕོངས་བྱུང་ཤས།
དེས་སྐྱེས་གཉེན་དང་མཛའ་བ་ཡི། འབྲེལ་བ་འཆིང་བའི་ལྷུགས་ཀྱི་སྐྱོག།། 161

ཁོག་པའི་ཁྲིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ། དགའ་བའི་ལྷས་འདི་འཛིག་པར་འགྱུར།
ཡུལ་གྱི་དུག་གིས་གཟིར་རྣམས་ལ། ཐུགས་ནི་འདུད་རྩིའི་ཁང་བ་ཡིན།། 162

ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་བ་འདི་ན་བག་མེད་རབ་ཏུ་དགའ་ལྷག་ཞེང་།
གཉིངས་ཅན་གཉིངས་ཀ་གསུམ་པ་ལེགས་པས་དྲངས་ནས་མགོ་ལ་འཆི་བ་བཀོད།
དྲག་པོ་འི་དུག་གི་འབྲི་ཤིང་ཨལ་ཏེའི་ཚོགས་ཀྱི་སྡོང་པོ་མཐྲིག་པ་
བལྟམས།
སོལ་བ་འབར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་ངན་འགྲོ་དེ་ཐམས་ཅུ་འབྱུང་བ།། 163

མཁའ་ལ་ག་ཤེགས་ཤིང་འདི་སྐྱེས་ནས། སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱི་གོང་ཁྱིར་བཞག།
ཕྱི་རོལ་ཤས་གཞིར་མངོན་གཤེགས་ཏེ། དེ་ནི་མགྲོགས་པའི་རྟ་ལ་ཞོན།། 164

दिवि दृष्ट्वा व्रजन्तं तं शशाङ्कशङ्कया हृतः ।
ऊचे चिरं विचार्य्यैवंवाष्पाच्छितविलोचनः ॥ १५८ ॥

चित्रमेतद् विरक्तत्वं बन्धुजीवोपमस्य ते ।
कुमार सचिराकार न युक्तं युक्तकारणम् ॥ १५९ ॥

वंशोत्कर्षविशेषार्थी निबद्धाशः पिता त्वयि ।
कस्मान्निराशः क्रियते सर्व्वाशाभरण त्वया ॥ १६० ॥

इति शाक्यस्य महतः श्रुत्वा वाक्यं नृपात्मजः ।
तमूचे बान्धवप्रीतिर्बन्धो बन्धनशृङ्खला ॥ १६१ ॥

अयं कायः क्षयं याति मिथ्यागृहसुखप्रियः ।
विषयोग्रविषार्त्तानाममृतायतनं वनम् ॥ १६२ ॥

हस्ताकृष्टस्त्रिफणिफणभृन्मस्तकन्यस्तमृत्युः
कण्ठाबद्धोत्कटविषलतापल्लवालोलमालः ।
दीप्ताङ्गारप्रकरगहनं गाहते दुर्ग्गमार्ग्गम्
संसारेऽस्मिन्विषयनिचये सप्रमोदः प्रमादी ॥ १६३ ॥

इत्युदीर्य्य व्रजन् व्योम्ना विलङ्घ्य नगरं क्षणात् ।
बहिर्भूतलमभ्येत्य स ययौ वाजिना जवात् ॥ १६४ ॥

དེ་ནས་ཀུ་ཀུའི་གཅོའོ་ཆེན་གྱིས། ས་ཡི་བདག་པོ་དེ་ལ་སྨྲས།
ཐོ་བྲང་འབྲོར་ཀུ་བཙུན་མོ་རྣམས། སྐྱིང་རྡིའི་ཚེ་ངང་བྱང་བར་གྱུར།། 165

དེ་ནས་ཚངས་དབང་ཏོར་སྤྱིན་ལ། སོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དག་གིས་བསྐོར།
དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཕྱེད་ནས་ནི། རྒྱལ་པོ་འི་བྱ་ཡིས་ནགས་ཚལ་སྤྲིས།། 166

དེ་ནས་རྟ་ལས་བབས་ནས་དེས། རྒྱན་རྣམས་དག་ནི་རྣམ་པར་བཀྲོལ།
བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཀུན་པ་ལ་སྣང་བ།། 167

ངྲོད་ཀི་རྟ་དང་རྒྱན་རྣམས་དག། བཟུང་ལ་ཁང་པ་དག་ཏུ་སོང་།
ཤྲུ་མའི་འཆིང་བ་འདི་དག་གིས། དཔལ་བདག་ལ་དགོས་པ་མིད།། 168

ཞགས་འདིན་བདག་ཅང་གཅིག་པ་འདི། ཁི་བ་ཆོག་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན།
རྒྱ་ཡོ་གཅིག་ཐུར་ཡང་དག་རྒྱལ། གཅིག་བྱ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་སྣང་།། 169

མི་བཟང་ཡུམ་དང་སྤྱོད་བའི་ཚོང་ཤ་སྤྱོད་དག་གཤད་བཏང་ཞིང་།
རོ་ལྡོག་དག་འབའ་བའི་ངྲུད་པར་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སོང་།
ཚོང་ཤ་སྤུ་ཟིལ་གིས་སྦྱིད་པ་འདི་ནི་འདི་ཉིད་བདག་གི་གནས།
འདོད་པའི་མཚོན་པ་ཞི་བ་དག་ནི་ཞི་བ་བྱེད་ནས་སྐྱེས།། 170

ཞིས་སྐྱེས་དེ་ཡིས་འབར་བ་ཡིས། རྒྱན་རྣམས་དེ་ཡི་ལག་ཏུ་གཏད།
སྤུ་དག་མཆི་མའི་ཕྱིགས་ཆོག་ཤེས་ཀྱི། དེ་དག་སྤུ་ངན་གཏོང་བ་བཞིན།། 171

महता शाक्यमुख्येन बोधितस्याथ भूपतेः ।
अन्तःपुरे च कान्तानामुद्भूतः करुणः स्वरः ॥ १६५ ॥

अथ ब्रह्मेन्द्रधनदप्रमुखैस्त्रिदशैर्वृतः ।
राजद्भवनं प्राप गत्वा द्वादशयोजनम् ॥ १६६ ॥

अवरुह्याथ तुरगात् विमुच्याभरणानि सः ।
उवाच रुचितानन्दस्छन्दकं वदनत्विषा ॥ १६७ ॥

गृहीत्वाभरणानि त्वं हयञ्च व्रज मन्दिरम् ।
नेदानीमस्ति मे कृत्यमेतैर्मायानिबन्धनैः ॥ १६८ ॥

वनेऽस्मिन्नहमेकाकी शमसन्तोषबान्धवः ।
एकः संजायते जन्तुरेक एव विपद्यते ॥ १६९ ॥

विषमविषययोगं भोगमुत्सृज्य रे कः
सरसरतिविशेषक्लेशशोषप्रवृत्तः ।
परिभवभुवनेऽस्मिन्नेष नः सन्निवेशः
शमितमदनकान्तिः शान्तिमेव श्रयामि ॥ १७० ॥

इत्युक्ताभरणान्यस्य दीप्तान्यङ्के मुमोच सः ।
त्यक्तशोकान्वितानीव मुक्तापक्वणसञ्चये ॥ १७१ ॥

རལ་གྲིས་གཙུག་ཕུད་བཅད་ནས་ནི། ཉམ་མཁའི་གཞི་ལ་དེ་ཡིས་འཕངས།
བཀྲ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བླངས་ནས། བྱས་པས་བླ་ཡི་གཤས་སུ་བྱེད ॥ 172

གང་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཉིན་མོངས་བཞིན་དུ་སྐྱ་བཅད་པ།
དེར་ནི་དམ་པ་རྣམས་དག་གིས། དབུ་སྐྲ་བླངས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཙུགས ॥ 173

འདུན་པ་མིས་ཀྱང་རྣ་བླངས་ནས། རབ་དུ་སོང་སྟེ་ཉིན་བྱེད་པའི།
གྲོང་ངྱེར་ཉི་བ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། ཐུ་ཤ་ལས་ཀྱང་ཟ་བ་ཐོབ་བྱས ॥ 174

མི་བདག་སྲས་ནི་ཡོངས་སུ་དོར། རྣ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞིག།
སྲས་ཀྱི་ཆོ་ངེ་ལྷག་པ་ཡིས། མི་བདག་བལྟ་བར་ཇི་ལྟར་ previously ॥ 175

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་རྣ་བཏང་སྟེ། དེ་ཡི་གནས་དེ་ཉིད་བསྒྲུགས་པ།
སྟན་སྟོང་རྣ་ནི་གྲོང་ངྱེར་དུ། ཐུ་ཤ་ལས་ཀྱང་ཟ་བ་ཐོབ ॥ 176

དེ་མཐོང་ཐོ་བྱང་རྣམས་བོ་ནི། སྐབས་བདག་ཏུ་ཐོས་བཅས་པ་དང་།
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་སོར་ཁ། ཆོ་ངའི་ཀུ་ཅོར་མ་ཅོར་བྱས ॥ 177

མགྲིན་པ་གཏུང་བའི་སྐྲ་རབ་བསྐྱེད། ཤུ་ངན་ལྷག་པ་ཀུན་གྱིས་འཇུས།
ཚགས་བྱལ་ལྷག་པའི་རྣ་དེ་ནི། མཆི་མ་ཉལ་ཞིང་སྤོག་བཏང་བྱུང ॥ 178

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རེག་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་ཕོབ་ཅིང་གཙང་པ་དེས།
འཁོར་བ་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་སྐད། བྱམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས ॥ 179

चूड़ां निष्कृष्य खड्गेन स चिक्षेप नभःस्थले ।
शक्रश्च तं समादाय निनाय दिवमादरात् ॥ १७२ ॥

केशः क्लेश इवोत्कृत्तो यच्च तेन महात्मना ।
केशप्रतिग्रहं चैत्यं सङ्घिस्तच्च निवेशितम् ॥ १७३ ॥

छन्दकोऽप्यश्वमादाय प्रयातः सप्तभिर्दिनैः ।
शनैः प्राप पुरोपान्तं शोकार्त्तः समचिन्तयत् ॥ १७४ ॥

शून्यं तुरगमादाय परित्यज्य नृपात्मजम् ।
द्रष्टुं शक्नोमि नृपतिं कथं पुत्रप्रलापिनम् ॥ १७५ ॥

विचिन्त्येति हयं त्यक्त्वा स तत्रैव व्यलम्बत ।
शून्यासनः पुरं वाजी मूर्त्तः शोक इवाविशत् ॥ १७६ ॥

तं दृष्ट्वान्तःपुरजनः सामात्यश्च महीपतिः ।
प्रतिप्रलापमुखरा श्चक्रिरे निखिला दिशः ॥ १७७ ॥

उद्भूतार्त्तस्वरैः कण्ठैः सोत्कण्ठैः स विषादवान् ।
सर्व्वैर्गृहीतकौर्ष्याश्रु र्वाजी जीवित मत्यजत् ॥ १७८ ॥

स बोधिसत्त्वसंस्पर्शपुण्यप्राप्तिपवित्रितः ।
जग्राह ब्राह्मणकुले जन्म संसारमुक्तये ॥ १७९ ॥

གང་ཟུ་གཞོན་ཀུ་དྲན་སྤྲིགས་ནི། བཀུ་བྱིན་དགས་གཤས་བྱིན་པ་ཟློང་སམ།
དེར་ནི་དྲན་སྤྲིགས་ཟློང་པ་ཡི། མཆོད་རྟེན་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོས་བྱས།། 180

དེ་ལྟར་འབྱོར་བ་སྤྱིད་མེད་འཇུག་སྐྱེ་བ་རབ་གྲལ་སྐད།
སྐྱེ་བོས་དབེན་པའང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣོངས་པའི་འབྱོར་པོ་རྣམས་པའི་སྐད།
ཡོན་དན་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་མཛོད་ཆགས་པ་དགའ་དང་བླས་གྱུར་བ།
དགེ་བ་འདོད་ཅིང་འདོད་པ་བཏང་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། 181

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྩོན་པ་རབ་གྲུབ་པའི་རྣོགས་པ་བརྩོན་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བའོ།།

शक्रदत्तं कुमारस्तु यच्च काषाय मग्रहीत् ।
काषायग्रहणं तच्च चैत्यं चक्रे महाजनः ॥ १८० ॥

विभवमभवदृत्यै जन्म जन्मप्रमुत्यै
विजनमपि जनानां मोहगर्त्तान्निवृत्यै ।
इति स कुशलकामः काममुत्सृज्य भेजे
गुणकृतजनरागः श्लाघ्यतां त्यक्तरागः ॥ १८१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायामभिनिष्क्रमणावदानं चतुर्विंशः पल्लवः ।

ཡབ་འདུན་སྐྱེ་ཞི་ཀུ་རུ་ལྷ་བཅོ།

མཆོས་པའི་མིག་གི་འཁོར་ལོ་གྱུར་བའི་བདུད།
གང་གིས་བཀའ་ཡི་ཡུལ་དུ་བསྒྱུར་བ།
སྤྲིད་པའི་མཐུ་ཡིས་ཟིལ་མནན་མངོན་བར་གྱོལ།
སྐྱེ་བའི་འཇིགས་ལས་རབ་གྲོལ་དེ་དག་ཀྱང་ 1

དེ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན།
དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཉེ་གནས་ལྟ། བ་ར་ཎ་སིར་རབ་ཏུ་སོང་ ། 2

དེ་ནས་ཐུབ་དབང་འདོད་འོས་བའི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དམ་བཅུ་ཡིས།
སྐྱེ་གདོང་དག་གི་གྲོང་དུ་ནི། རང་ཉིད་ལྷོང་ཁའི་ཚུལ་ཞིགས། 3

དེར་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་སྐྱེ་ཞེས་བའི། མངོན་པར་བརྟེད་པའི་བཙུན་མོའི།
གཉེན་ཏུ་མ་དག་དག་འམ་དང་། དག་འཕེལ་ཞེས་པ་བྱང་བར་གྱུར། 4

དེ་ཡིས་ར་བདག་ཟས་གཅང་གི། སྤྲས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐོས་གྱུར་ཅིས།
ཁྱིམ་བདག་དག་ཏུ་དེ་སྐྱུབ་སྟེད། བཏུལ་ཞུགས་མོ་ནི་བཙུ་གཉིས་བྱས། 5

འཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་གཉེན་ཏུ་མ། དེ་བཟང་དག་འཕྲོད་སྐྱེང་ལ་ནི།
མངོན་པར་འདོད་པ་རང་བཞིན་སྐྱེས། སྐུད་པ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས། 6

अथ पञ्चविंशतिः पल्लवः ।

जयन्ति ते जन्मभयप्रमुक्ता
भवप्रभावाभिभवाभियुक्ताः ।
यैः सुन्दरीलोचनचक्रवर्त्ती
मारः कृतः शासनदेशवर्त्ती ॥ १ ॥

ततस्तपोवने चास्मिन् बोधिसत्त्वे तपोजुषि ।
तदुपस्थापकाः पञ्च वाराणस्यां प्रववव्रजुः ॥ २ ॥

स्पृहणीयो मुनीन्द्राणामथ शाक्यमुनिः शनैः ।
स्वयं सेनायनौग्रामं जनचारिकया ययौ ॥ ३ ॥

तच्च सेनाभिधानस्य कन्ये गृहपतेः सुते ।
नन्दा नन्दबलाख्याच चारुवृत्ते बभूवतुः ॥ ४ ॥

शुद्धोदनस्य भूभर्त्तुः स्तै श्रुत्वा विश्रुतं सुतम् ।
चक्राते तद्विवाहार्थं व्रतं द्वादशवार्षिकम् ॥ ५ ॥

आमोदिनीनां हृदये सदा स्रुचवदास्थितः ।
मालानामिव बालानामभिलाषः स्वभावजः ॥ ६ ॥

ཡང་ཡང་ནོ་མ་འཕྲངས་པ་ཡིས། བ་རྣམས་ནོ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས།
བླངས་ནས་ཤིལ་གྱི་སྣོད་དུ་ནི། དགེ་བའི་ནོ་ཕྱག་ཞུགས་མཐར། 7

དེ་ཕྱག་ཆེ་ག་བཞིན་གྱུར་ཚེ། ཐུམ་ཟེའི་གཟུགས་སྤུ་ལྟར་དང་དང་།
པདྨའི་སྟེན་ལྟེ་ཟླ་དག་ཀྱང་། ཡུལ་དེར་ཡང་དག་མངོན་པར་འོང་སམ། 8

མཛེས་མ་དེ་དག་དག་འཁོར་བ་ཡིས། མགྲོན་གྱི་ཚོ་ཤེ་རབ་བླངས་ཚེ།
བཀྲ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེས་ཨོན་དུན་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ཕོག་མར་ཕྱལ། 9

བདག་ལས་རེ་ཞིག་ཚངས་པ་འདི། སྐྱག་པས་དང་པོ་ཉིད་དུ་འོས།
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་དེ་བཟློད་ཚེ། གཉིང་བཞི་པ་ཡིས་རབ་སྐྱེས་པ། 10

གཅིང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག། བདག་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱག་པ་ཡིན།
ཚངས་པས་དེ་སྐད་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེ་དག་ཀྱི་ཀྱང་མཁའ་ནས་སྐྱེས། 11

ནི་རཱུ་ན་ཞེས་པ་ཡི། ཀླུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཆུར་གཤེགས་པ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་གྲོགས་ཀྱིས། རིན་འདི་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།། 12

དེ་དག་ཐོས་ནས་བཀྲེན་ཏུ་མས། བོས་དེ་རིན་ཆེན་སྣོད་དུ་ནི།
ཞོག་ནས་ཀླུགས་དེ་ཀུས་པ་ཡིས། སྐུང་ཙིའི་འོ་ཐུག་དེ་ལ་ཕྱལ། 13

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ཁྱད་ནས། རིན་ཆེན་སྣོད་ནི་དེ་ལ་གཏད།
ཀྱེའུ་བ་འདི་ནི་སྐུར་མི་ཁྱངས། ཞེས་བཟློད་དེ་དག་གིས་མ་ཁྱངས།། 14

धेनूनां पीतदुग्धानां दुग्धन्ताभ्यां पुनः पुनः ।
गृहीत्वा स्फटिकस्थाख्या व्रतान्ते पायसं शुभम् ॥ ७ ॥

विधिवत् पायसे सिद्धे विप्ररूपः सुरेश्वरः ।
तं समभ्यायया देशं देवश्च कमलासनः ॥ ८ ॥

हर्षादतिथिभागेऽथ कन्यकाभ्यां समुद्धृते ।
शक्रोऽवदत्सर्व्वगुणोदयायाग्रे प्रदीयताम् ॥ ९ ॥

मत्तोऽयमधिकस्तावद्ब्राह्मणः प्रथमोऽपि च ।
इत्युक्ते सुरराजेन प्रोवाच चतुराननः ॥ १० ॥

मत्तोऽधिको देव आस्ते शुद्धावासनिकायिकः ।
इत्युक्ते ब्रह्मणा तेऽपि जगदुर्गगनस्थिताः ॥ ११ ॥

सर्वप्रतिविशिष्टोऽसौ बोधिसत्त्वस्तपःकृशः ।
नद्यां निराजनाख्यायां विगाह्य सलिले स्थितः ॥ १२ ॥

एतदाकर्ण्य कन्याभ्यामाहृय मणिभाजने ।
अवतीर्य्यार्प्पितं भक्त्या तदस्मै मधुपायसम् ॥ १३ ॥

बोधिसत्त्वस्तदादाय रत्नपात्रीं ददौ तयोः ।
दत्तेयं न पुनर्ग्राह्येत्युक्ता जगृहतु र्न ते ॥ १४ ॥

འོད་ལྷན་དེ་ནི་ཆུ་གླང་ངོ། དེས་འཕངས་གླུ་རྣམས་དག་གིས་ཐོབ།
རྣ་རྩེ་ཅན་གྱི་དེ་དག་ལས། མཁའ་ལྡིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཐོབ་ཟློད།། 15

རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཨིས། དེ་ཤས་མཛེས་མ་ཟད་ལ་སྐྱེས།
སྐྱེས་བའི་སྐྱོན་ལམ་དག་གིས་ནི། ཁྱེད་གཉིས་ཅི་ཞིག་མངོན་པར་འདོད།། 16

དེ་ལ་དེས་སྐྱས་ཟས་གཙང་སྦས། མཁས་པ་ཀུན་དུ་དག་འབའ་བའི་གཉེར།
གཞོན་ཤ་ཟད་ཀྱང་གྱུར་པ་དེ། ཅི་ཞིག་མངོན་པར་འདོད།། 17

དེ་དག་ཆོག་ཏུ་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། འདོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཤེས།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁྱེད་གཉིས་ཅི་ཞིག་འདོད།། 18

དེ་ཡིས་སྐྱས་པ་གཞོན་ཤུ་དེ། རབ་དུ་བྱང་བ་མ་ཐོས་སམ།
དེ་ལ་བྱད་མེད་དཔལ་མོ་བཞིན། མིག་གཡོ་དག་ལ་མེད་དམ་ཅི།། 19

ཞེས་པ་འདོད་པ་མིན་ཐོས་ནས། ཤུགས་རིང་ཐུབ་ཅིང་ཤུ་ཀའི་ཤུགས།
སྐྱེས་པ་སྐྱིན་པའི་ཚེས་འདི་ནི། དེ་ཡི་བྱབ་སྐད་ཅིད་བྱུང་ཅིག།། 20

མ་མཐོང་བྱམས་པ་ཡང་དག་སྐྱེ། ཞང་ཞུགས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་ཚོ་ནའང་།
ཡུན་རིང་གོམས་པ་ངེས་པར་ནི། ཕྱོགས་སུ་སྐྱེང་བ་མི་སྐྲོགས་སོ།། 21

དེ་དག་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་སྐྲོ། རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།
ཞགས་ཀྱི་ཞང་དུ་ངལ་གསོའི་སྐད། དེ་དག་ལ་ནི་བྱེང་ནས་ཀ་ཤེགས།། 22

सा तेन नद्यां निक्षिप्ता नागैर्नीता प्रभावती।
विक्षोभ्याप्याहृता तेभ्यस्तार्क्ष्यरूपेण वज्रिणा ॥ १५ ॥

प्रसादी बोधिसत्त्वोऽथ कन्यायुगलमभ्यधात्।
दानस्य प्रणिधानेन भवत्योः किं समीहितम् ॥ १६ ॥

ते तमूचतुरानन्दनिधिः शुद्धोधनात्मजः।
सर्वार्थसिद्धोऽभिमतः कुमारः पतिरावयोः ॥ १७ ॥

उद्यमं मारलौलाया: सरसं तद् वचस्तयोः।
न लिलिम्प मनस्तस्य पद्मं दलमिवोदके ॥ १८ ॥

स जगाद कुमरोऽसौ न किं प्रव्रजितः श्रुतः।
न तस्य लोलनयनाः प्रियाः स्त्रिय इव स्त्रियः ॥ १९ ॥

इत्यनौत्सितमाकर्ण्य दीर्घं निश्वस्य कन्यके।
ऊचतु र्दानधर्मोऽयं सिद्धौ तस्यैव जायताम् ॥ २० ॥

अदृष्टस्नेहसंश्लिष्टः प्रविष्टोऽन्तःपराङ्मुखः।
न नाम सुचिराभ्यस्तः पक्षपातो निवर्त्तते ॥ २१ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा बोधिसत्त्वः प्रसन्नधीः।
प्रयातस्ते समामन्त्र्य विश्रान्त्यै काननान्तरम् ॥ २२ ॥

འེ་ཐུག་བ་ཀུད་རྩེའི་ཆ་དག་གིས། སྟོབས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཆུས་པ་ཐོབ།
བསམ་གྱིས་གཆོག་ལྷན་ཤིང་དག་གིས། རབ་མཛེས་ས་འཛིན་དག་ལ་འཛོག།

དེར་ནི་སྐྱེལ་ཏྲེང་བཅིངས་པ་མཛོད། དེ་ཨིས་བདེ་བར་བཀྲ་བཞུགས་པའི་ཚེ། 23
ང་ཆུལ་བཞིན་ཏུ་རྩེ་མོ་ནི། རབ་ཏུ་མཐོ་བའི་དེ་ཁིག།

ས་འཛིན་རྣམ་པར་ཁིག་པ་དེར། ཐུགས་ནི་བྱང་བཞིན་དེ་ཡིས་བསམས།
ཀྱེ་མ་དྲི་མེད་མ་ཡིན་པའི། ལས་འདི་བདག་གིས་ཅི་ཁྱབ་བྱས། 24

དེ་ལྟར་བཆུ་བསམ་དབྱུགས་རིང་བ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟེ་ཡིས་སྐྱེས།
དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འོས་པའི། ལས་ནི་ཅི་ཡང་བསྡུས་པས་མེད། 25

དེ་ལྟར་བཆུ་བསམ་དབྱུགས་རིང་བ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟེ་ཡིས་སྐྱེས།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་ཡིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ་མེད། 26

ཀུན་ཆད་མེད་པར་དགེ་བསྒྲུབས་པ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟློག་མ་གྲུབ།
སེམས་ཅན་དགེ་བ་རབ་བསྒྲུབས་པ། རབ་མཐོ་རིས་ཐོབ་བཆུ་བས་ལྷུ། 27

ཆུ་ཐོ་ནི་ར་ཁྱིམ་ན། ཨང་དག་སྐྲོལ་ལ་གཡོ་མེད་ཤུལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གྲུབ་སྟེར་བ། རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་བརྗོད་པར་སོང་། 28

རྒྱུ་མི་བབས་ན་བའི་ལམ་ནས་དེ། རབ་གཡེགས་ལམ་བྱི་སྐ་གཞི་ལ།
ཞབས་ནི་བཀོད་པས་གསེར་དག་གི། འཁོར་དུ་ཐུང་པ་བྱང་བར་གྱུར། 29

དེ་ནི་གཡེགས་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། ཆུ་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟེབ་བས་དགྲེགས།
མཁར་བའི་སྟོད་བཞིན་བཞི་རྩེ་ལྔ། རབ་ཏུ་པར་ཞེས་ཞེམས་ཞེས་ཀྱང་། 30

पायसामृतभागेन लब्धदिव्यबलोदयः ।
प्रच्छायतरुमुच्छाय माहरोह महीधरम् ॥ २३ ॥

पर्य्यङ्कबन्ध माधाय तच तस्मिन् सुखं स्थिते ।
अहङ्कार इवात्युच्चशिराः सोऽद्रिर्व्यगीर्य्यत ॥ २४ ॥

विशीर्णभूधरे तस्मिन् स प्रदध्यौ विषण्णधीः ।
सपक्षालानि कर्म्माणि मया कानि कृतान्यहो ॥ २५ ॥

इति चिन्ताशतोच्छ्वासं तमूचु व्योमदेवताः ।
न त्वया विहितं साधो कर्म्म किञ्चिदसाम्प्रतम् ॥ २६ ॥

अच्छिन्नोत्तमकुशलं धर्त्तुं न क्षमते क्षितिः ।
स त्व मुत्तमकुशलः प्रोच्चशैलशताद्गुरुः ॥ २७ ॥

निरञ्जनीं समुत्तीर्य्य सरितं व्रज निश्चलम् ।
सिद्धिदं बोधिसत्त्वानां देशं वज्रासनाभिधम् ॥ २८ ॥

देवतादिष्टमार्गेण प्रस्थितस्यास्य भूतले ।
पादन्यासैरभूत्तस्य हेमपद्मपरम्परा ॥ २९ ॥

पृथिवौ व्रजत स्तस्य प्रोल्लसत्सलिलाकुला ।
रणन्तौ कांस्यपात्रौव प्रोन्ननाम ननाम च ॥ ३० ॥

གང་གི་ཚུལ་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཏིར། འགྲུབ་པ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཅན། 31
མཚན་མ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། བྱང་བར་གྱུར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་ ॥

ནི་ར་ཁྱོང་ནའི་ཤ་གཉེའི་ལ། ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བོང་བའི་གླུ།
སངས་རྒྱས་བྱང་བས་མིག་ཐོབ་ཅིང་། ཤ་ཡི་སྒྲ་ཐོས་ཏིས་པར་འཐོན་ ॥ 32

མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་ཁམས་ཀུན་ལ་ཡང་ཡང་ཞུགས་ཤིང་།
འཇུ་མ་ཆུ་བོ་འི་འོད་ཟེར་འབར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཐོང་ནས། ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་རབ་སྐྱེས་པ ॥ 33

པདྨའི་སྐྱེས་བྱེད་མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀི་ལང་ཆོ་དར་ལ་ནགས་ཚལ་འདིར།
ཕྱག་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབུལ་བའི་གཏུང་བ་རབ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱུ།
མཆོང་སེམས་ཅེད་ཀི་བའི་ཁྲུད་པར་རབ་དུ་འགྲེད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱུ།
ཁྱོད་ཀི་སྤྲིད་པའི་མཆོ་ལས་ལྷུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའི་ཟམ་སྦྱིགས་འགྱུར ॥
34

རྡི་ལྷུར་འདི་ན་རི་དགས་འདི་དག་གཞས་ཅད་འཇིགས་
པའི་གསོར་བ་ཉིད་ནི་བཏང་བྱས་ཤིང་།
རྡི་ལྷུར་མཁར་འགྲོད་ཆོགས་རྣམས་རྩེ་དགའི་འབོར་
ལོངས་ཉེ་བ་ཉིད་ཀུ་རྣམ་པར་གནས།
གང་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གི་ཡིད་བརྟན་
མཆོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ།
དེ་ལྷུར་འདི་ནི་ངའི་ཤེས་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་སྐུ་ཡིན་སྟེས ॥ 35

तानि तानि निमित्तानि प्रदत्तानि ददर्श सः ।
येषामनुत्तरज्ञाननिधानसाधनं फलम् ॥ ३१ ॥

निरञ्जनाय भुवने नागोऽन्यः कालिकाभिधः ।
बुद्धोत्पादितहृग्भूमेः शब्दमाकर्ण्य निर्ययौ ॥ ३२ ॥

सर्वलक्षणसम्पन्नं दीप्तजाम्बूनदद्युतिम् ।
स बोधिसत्त्व मालोक्य प्रोवाच रचिताञ्जलिः ॥ ३३ ॥

नलिननयन कान्तरूपं वने यौवनेऽस्मिन्
विहरसि विरहार्त्तिं सम्यदामर्पयित्वा ।
अशमशमविशेषोन्मेषसन्तोषहेतु-
र्भवसि भवसमुद्रे देहिनां सत्यसेतुः ॥ ३४ ॥

अथामुच्चन्त्येते भयतरलता मच हरिणाः
यथा लीलाचक्रं विहरति समीपे खगगणः ।
ससत्वासत्वानां किमपि हृदयाश्वाससदनं
तथा मन्ये बौद्धं वपुरिद मनायाससुखदम् ॥ ३५ ॥

ལག་ལྷོག་ཕྱུ་གྱུ་པ རྨི་ལ་དགའ་ལག་པ་དག་ལ་ལག་པ་འཇོག་པར་བྱེད།
གཏུག་ཕྱོད་ལྷན་པའི་མཆུག་རྩེའི་ཤྲུང་གིས་སྐྱེག་པའི་སྐྲ་
དང་ལྷག་ཞིང་བྱེད་པར་བྱེད།
མིག་རྒྱུར་གཅོ་བའི་རི་དགས་མོ་རྣམས་མཉེག་ཏུ་གྱུས་
པས་བཀྲེན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱུང།
བསོད་ནམས་རབ་དང་བཞིག་འདི་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ལུགས།། 36

དེ་རིན་ཆེ་ན་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ནས།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་མོ་ཁྲིད་ཀྱི་མ་ལུས་རྟོགས་པར་བ་གྱི།
བདུད་ཀྱི་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་།
ཁམས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ནི།
བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་ཅིང་།
ཚེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡི་ཚེ་ཡང་རིང་ཞིང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས

करिकलभकः पद्मप्रीत्या करोति हरेः करं
सुखयति शिखी स्निग्धालापं कलापशिखानिलैः ।
भवति हरिणी लोलापाङ्गा पुरः प्रणयोन्मुखी
प्रशमसमयस्येयं पुण्यप्रसादमयी स्थितिः ॥ ३६ ॥

अद्यैव बुद्धत्व मवाप्य शुद्धं
त्वं बोधि मेष्यत्यखिलां त्रिलोकीम् ।
सद्यः प्रसादप्रमदावदातां
कुमुदतीं पूर्ण इवान्वितांशुः ॥ ३७ ॥

अन्योन्यन्दिननाथदीप्तमहसः सद्यस्तवालोकनात्
लोकानां कमलप्रबोधकलया दिव्यप्रकाशस्पृशाम् ।
निर्य्याती हृदयान्निबद्धमधुपश्रेणीव संबन्धन-
वस्तान्तर्न पुनः करिष्यति पदं मोहान्धकारावलिः॥३८॥

इति ब्रुवाणां विनया नागराजः प्रसन्नधीः ।
बोधिसत्त्वं समाभाष्य समुत्तीर्य्य नदीं ययौ ॥ ३९ ॥

རྡོ་རྗེ་གདན་གཤན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། རྩ་བར་དེས་ཕྱིན་མ་འབྲུགས་པར།
བསྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་ཀུ་ཤ་རྣམས། རྡོ་མོ་གཤག་ཅིང་ཐལ་བར་བྱས། 40

དེར་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་མཛོད་ནས། གཤོ་བ་མེད་པར་དེས་པར་ཞུགས།
བཀྲད་རྡོའི་ཆུ་གཏེར་བསྐྱབས་པ་ཡི། མཐུགཔ་དུ་ངལ་གསོ་བཞེས་ས། 41

བརྟག་ཞིང་བྱང་པོ་འི་དབྱིབས་ལྟར་དེ། ཕྱག་མོང་མན་པར་བཟོད་པའི་རྟེན།
མི་གསོ་གསེར་གྱི་ངེས་ལྟར་དེ། ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཐོ་བཞེས་ས། 42

ཟབ་པའི་རྟེན་གཞིན་ལ་གསོན་ཏེ་དང་། འདོད་མིག་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི།
དུས་མིན་མེ་དོག་གཞོན་ནུའི་དབྱིབས། ངེད་ཀྱི་ཚོར་ཡང་སྡུ་ཞིག་འདོད། 45

དོགས་པ་བཅོམ་པའི་ལྷ་སྐྱིན་གྱིས། ངེད་ཀྱི་སྨོན་ངེར་དབུ་ཚུངས།
བཙུན་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་འཕྲོང་བ་བཀག། མི་ཡི་བདག་པོ་ཟས་གཙང་བཅིངས། 46

ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་ཐོས་ཏེ་ན། རྒྱ་དག་ཁྲོ་བའི་དུག་སྤྲངས་པ།
དེ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མ་བསྟན་པའི། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསམས་པར་གྱུར། 47

वज्रासनपदं प्राप्य बोधिमूलमनाकुलम् ।
दक्षिणाग्रैः कुशैश्चक्रे शक्रदत्तैः स संस्तरम् ॥ ४० ॥

तत्रोपविश्य पर्य्यङ्कबद्धो निश्चलनिश्चयः ।
मन्थावसानविश्रान्तः स दुग्धाब्धिरिवाबभौ ॥ ४१ ॥

असाधारः क्षमाधारः स धीरसरलाकृतिः ।
रुरुचे काञ्चनरुचिः परो मेरुरिवाचलः ॥ ४२ ॥

असावक्षयपर्य्यन्तः पर्य्यङ्कोऽयममम स्थिरः ।
बबन्धेति स संकल्पं कृत्वा प्रतिमुखीं स्मृतिम् ॥ ४३ ॥

अथान्तरे समभ्येत्य मारः संयममत्सरः ।
लेखहार स्तत्र तूर्णं बोधिसत्त्वमभाषत ॥ ४४ ॥

अकामकामता केयं लोके बन्धनदा मता ।
अकालकलिकाकारा मतिस्ते कास्य कामना ॥ ४५ ॥

गृहीतं हतशंकेन देवदत्तेन ते पुरम् ।
निरुद्धान्तःपुरश्रेणी बद्धः शुद्धोदनो नृपः ॥ ४६ ॥

इति श्रुत्वैव वचनं शोकामर्षविषोज्झितः ।
अशिश्चितविकारेण चेतसा स व्यचिन्तयत् ॥ ४७ ।

ཀྱེ་མ་བདག་ཡ་བ་ཀུད་དག་ནི། བར་ཆད་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བརྩོན།
ངོ་ཚ་མེད་ནི་གཏུག་ལུང་ཐེག། རྩེ་ཞིང་འགྲོ་ལ་གང་སྡུབས་སྐྱབས།། 48

མཐའ་ནི་འཆི་བར་མི་ཤེས་བ་ཀུད། ཁྱོད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་མ་ཡིན།
འཆི་བའི་མཆོད་སྤྲིན་གཅིག་གི་ནི། འདོད་པ་ཉིད་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོབ།། 49

མཆོད་སྤྲིན་སྤྲིན་པ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེགས། བདག་ཉིད་ལ་ནི་བྱེད་མི་སྤྲོ།
རང་གི་ཡོན་དན་བསྟེགས་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་པར་གྱུར།། 50

དེ་ཡིས་དེ་སྐད་སྨྲག་ཐུབ་པས། ལྷས་ཅན་སེམས་ནི་དོགས་པ་ཅན།
ཁྱོད་བཞི་མཆོད་སྤྲིན་གཅིག་ཏུ། སྨད་དུ་སྤྱོད་བ་ཡང་དག་མཐོང།། 51

དེ་ནས་ཆུ་དེའི་འབྲི་ཁིང་བཞིན། ཡིད་འོང་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་མིག།
གཡོ་བའི་བྱང་བས་གཡོ་ལྟ་མ། ཡིད་འོང་མཛེས་མ་མཐོང་བར་གྱུར།། 52

སྤྱོད་ཆུལ་མཛེས་པས་ངོམས་གྱུར་པ། འདོད་པའི་བྱ་མོ་གསུམ་པོ་དེའི།
ཀང་པ་པད་ཅན་བཀོད་ནས། དཀའ་ཐུབ་ནས་ནི་ཆགས་ལྡོག་བྱས།། 53

དེར་ནི་མིག་གིས་རི་དྭགས་མོ། འགྲིད་པའི་འགྲེས་ཀྱིས་བློང་མོ་དང་།
དེ་དག་བཞིན་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱིས། པད་ཅན་ནི་དམན་པར་བྱས།། 54

དེ་ཡི་ལྷས་ནི་ལང་ཚོ་ཡིས། བཟུང་ཅིང་རྩེས་སུ་ཆགས་པས་བྱུགས།
མཛེས་སྤྲུག་གོས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། སེམས་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་པར་གྱུར།། 55

अहो वतान्तरायं मे मारः कर्त्तुं समुद्यतः ।
नर्त्तयत्येष दुर्वृत्तः शिखण्डिक्रीड़या जगत् ॥ ४८ ॥

मार मार विरामस्ते दौर्जन्यस्य न जायते ।
एकेन हिंसायज्ञेन प्राप्तेयं कम्बता त्वया ॥ ४९ ॥

यज्ञदानतपःश्लाघां नात्मनः कर्त्तुमुत्सहे ।
स्वगुणोदीरणम्ह्रानं पुण्यपुण्यं हि शौर्य्यति ॥ ५० ॥

इति निर्भर्त्सितस्तेन चित्तस्तेनः शरीरिणाम् ।
सामर्षः प्रययौ मारः समारम्भाद्धतोद्यमः ॥ ५१ ॥

अथाहश्यन्त ललिता लालित्याञ्चितलोचनाः ।
भ्रमद्भ्रूभङ्गतरङ्गिण्यः कान्ताश्च्यूतलता इव ॥ ५२ ॥

चारुतच्चरितातृप्ता स्तिस्रस्ताः कामकन्यकाः ।
सरागं पादनलिनौन्यासैश्चक्रुस्तपोवनम् ॥ ५३ ॥

विलोचनेन हरिणी करिणी गतिविभ्रमैः ।
तच्च ताभि र्मुखांभोजै र्नलिनी मलिनीकृता ॥ ५४ ॥

यौवनाभरणै रंगैरनुरागविलेपनैः ।
लावण्यवसनैस्तासां कामोऽभूदप्यचेतसाम् ॥ ५५ ॥

རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་བསམ་གཏན་ལ། མཉམ་གཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྡན་པ།
དེ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་དག་རྣམས། ཡ་མཚན་བསམ་གཏན་འཇོམས་པར་གྱུར།། 56

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས། རྒྱ་སྐར་དང་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས།
ཀ་ཆོད་འཕྲལ་ཉིད་ཡོངས་བཏང་དེས། དམ་པའི་ངོ་ཚའི་ཚ་བ་བསྟེན།། 57

དེ་ནས་དེ་དག་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། སོང་བས་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཆད།
ཡིད་སྡུག་རྣམ་འགྱུར་བ་རྙེད་པ་ཡིས། དམག་གི་ཆོགས་པ་བསྐྱེས་པར་གྱུར།། 58

ཐ་དད་བཞིག་ལྡན་སྟོག་ཚགས་དང་། མཆོག་ཅ་ཀུག་གྱི་འཇིག་པས་ཁྲབ།
བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་སྐུམ་ཙུ་དྲུག། རེ་ཡི་དབུང་ཆེན་ཨང་དག་རྒྱས།། 59

རང་ཉིད་ཁྲོ་ཞིང་དྲག་པོ་ཡིས། རྣ་བའི་བར་དུ་མདའ་བསྟེན་དྲངས།
བདུད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དྲག་པོ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་དུ་གཅེས།། 60

དེ་ཡིས་རབ་ཏུ་ཞང་སྐྱེ་དང་། དུག་དང་རྡོ་སྐྱེ་མཆོག་གྱི་ཆར།
མན་ངག་སྔགས་ཡི། ཆོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གྱུར།། 61

སྨན་ཨང་བདུད་དབུང་གིས་འཕངས་པ། མཆོག་གྱི་ཆར་ནི་འཇིག་བཟོད་པ།
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ར་བའི་གནས། ལྷ་རྣམས་དག་གིས་རབ་ཏུ་བྱས།། 62

བརྒྱ་པ་ཉམས་པའི་དྲན་པས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ།
ཤེལ་གྱི་ལྷུན་པ་འདབ་མ་ནི། རྡོ་ལྗང་གས་ལ་བའི་སྐུ་ལྟར་སྤུལ།། 63

वज्रासनसमाधानध्याननिश्चललोचनम् ।
तं विलोक्याभवत् तासां विस्मयध्यानधारणा ॥ ५६ ॥

ता बोधिसत्त्वसंकल्पान् मदरागमयं वयः ।
परित्यज्यैव सहसा सलज्जा भेजिरे जराम् ॥ ५७ ॥

प्रतीपगमनात्तासामथ भग्नमनोरथः ।
मन्मथः प्रथितारम्भः सैन्यसम्भारमादृढे ॥ ५८ ॥

सर्वप्रहरणैर्व्याप्तं नानाप्राणिमुखैर्भयैः ।
षट्त्रिंशत्कोटिविपुलं बलं तस्य समुद्ययौ ॥ ५९ ॥

स्वयमाकर्णनिष्कृष्टकोपक्रूरशरासनः ।
मारः स्फारविकारेण बोधिसत्त्वं समाद्रवत् ॥ ६० ॥

शस्त्रवृष्टि स्तदुत्सृष्टा सह यांशुविषाश्मभिः ।
प्रययौ बोधिसत्त्वस्य मन्दाराम्बुजतुल्यताम् ॥ ६१ ॥

पुनर्म्मारबलोत्सृष्टा शस्त्रवृष्टि र्भृतक्षमे ।
चक्रिरे देवतास्तस्य वज्रप्रतिसमाश्रयम् ॥ ६२ ॥

स्मरोऽपि नष्टसङ्कल्पः समाधेः श्रोचकण्टकम् ।
घण्टापटुरटत्पर्वं निर्म्ममे स्फटिकद्रुमम् ॥ ६३ ॥

ཀུ་ཅོར་སྐྱོགས་པའི་ཤིང་དེ་དང་། བཀུད་དཔུང་མཆོག་དང་བཅས་པ་དག།
ཁམ་མཁའི་ལྷ་ཨིས་བླངས་ཁས་ནི། ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ར་བ་དུ་འཕངས།། 64

དེ་ཁས་བཅོམ་ལྡན་ཨེ་ཤེས་ནི། རྡོ་མེད་རབ་དང་ཡང་དག་ཐོབ།
ཀུན་རིག་ཀུན་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར།། 65

དེར་ནི་ཟླ་མེད་ཨེ་ཤེས་ཀྱིས། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་དེས།
ལས་ཀྱི་ཐ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐོང་།། 66

དེ་ཁས་ལྟ་ཀུའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ཐུབ་ཀྱིས།
ཅོན་མོང་སྤྱོད་ཐེག་སུ་ཤྱང་བ་ཡི། ཁམ་མཁའི་ལྷ་ཨིས་དེར་སྐྱེས་པ།། 67

དེར་ནི་ཆུལ་པོ་ཟས་གཙང་མ། དེ་ཐོས་རྟོ་རྩེས་བཅོམ་པ་བཞིན།
བྱ་ལ་བྱམས་པའི་ཏུགས་གིས་གཟིར་བས། ས་ལ་རབ་དུ་འགྲེལ་བར་གྱུར།། 68

མི་བདག་བཙུན་མོའི་ཆོག་ཤེས་དང་བཅས། སྤྲོག་ཞི་ཐཀང་བར་བྱས་པའི་ཚེ།
ལེགས་སྤྱོད་ཐེག་ས་སྲུང་ཤྱང་བ་ཡི། ཁམ་མཁའི་ལྷ་ཨིས་དེར་སྐྱེས་པ།། 69

བདུད་རྩི་གསོལ་ནས་བྲོད་ཀྱི་སྐབས། ཡང་དག་རྗེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས།
དེ་ཡིས་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། འཆི་བས་བྱས་པའི་འཇིགས་པ་མེད།།70

མི་བདག་ཟློག་པོ་བཙུན་མོ་དང་། བཅས་པས་ཆོག་དེ་ཐོས་བྱུང་ནས།
བདུད་རྩིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཀྱི་སྐབས། སྤྲོག་ཞི་སྣང་ཡང་བྱང་བར་གྱུར།། 71

तन्तारमुखरं वृक्षं मारश्च सबलायुधम् ।
चक्रवाटे समुत्क्षिप्य चिक्षिपु व्योमदेवताः ॥ ६४ ॥

भगवानथ संप्राप्तप्रसन्नज्ञाननिर्म्मलः ।
सर्व्ववित्सर्व्वगः सर्व्वजातिस्मृतिपरोऽभवत् ॥ ६५ ॥

स तचानुत्तरज्ञानसम्यक्सम्बोधिमापितः ।
ददर्श सर्व्वभूतानि गतिं कर्म्मोर्म्मिनिर्म्मिताम् ॥ ६६ ॥

अथ शाक्यपुरे मारः प्रवादमसृजद्दिवः ।
बोधिसत्त्वः प्रयातोऽस्तं तपःक्लेशवशादिति ॥ ६७ ॥

तच शुद्धोदनो राजा पुचस्नेहविषातुरः ।
निपपात तमाकर्ण्य वज्राहत इव क्षितौ ॥ ६८ ॥

अन्तःपुरे सहृत्पे प्राणत्यागकृतक्षणे ।
सुवृत्तपक्षपातिन्य स्तमूचु व्योमदेवताः ॥ ६९ ॥

पुच स्तवामृतं पीत्वा सम्यक्सम्बुद्धतां गतः ।
तेनावलोकितस्यापि नास्ते मृत्युभयं कुतः ॥ ७० ॥

इति सान्तःपुरामात्यः श्रुत्वा नरपतिर्व्वचः ।
अभूत्प्रत्यागतप्राणः सुधासिक्त इव क्षणात् ॥ ७१ ॥

ཀུན་དགའི་དགའ་སྡེའོ་ཆེན་པོ་དེར། ཟླ་བ་སྤྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཚེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅུན་མོ་ནི། གྲགས་འཇིག་མ་ལ་སྒྲས་མཛེས་བཅོས།།72

སྤྲ་གཅན་ཞེས་བྱིས་པ་དེའང་། མི་ཐད་ཀ་དེས་བསྐྱེད་དོགས་པའི་ཚེ།
མ་ཡིས་དཀའ་སྤྱང་རྣོ་དང་བཅས། འཕངས་ཅེ་ལ་འཕྲོ་བར་གྱུར།། 73

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་བདུན། སྐུ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པར་གཤས།
རྣོ་རྩེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅིངས་པ་ཡིས། ལྷ་རྣམས་ཡ་མཚན་ལྡན་པར་བྱས།། 74

ཚངས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསྐུལ་བ་ན།
མཆོག་དུ་ཀུན་དགའ་བདུད་རྩིའོ། ཆོག་སར་ལྡར་མཛེས་པས་བཀའ་སྩལ་པ།། 75

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དབང་ཕྱུག་འདི། གང་གིས་སྐྱབས་བསྟལ་ཏུ་རྟོ་བ།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་འདི་ནི་སྟོན། ཀྱེ་མ་བདག་གིས་ཤེས་མ་བྱུང།། 76

མཛེས་སྐྱབས་ཆུས་ཁྲུས་ལང་ཆོ་ལྟར་བའི་ལྷུས།
བདུད་རྩིས་བརླན་པ་མཁྱེའི་རིས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས།
མ་ལྷུས་བཏང་བྱུང་རྟོལ་མེད་བདེ་འདི་ཡིས།
འབྲག་ཟླ་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་རྡུལ་ཉིད་དོ།། 77

མི་བཟད་ཤུལ་གྱི་ཉོན་མོངས་འཁོར་བའི་ལམ་འགྲོན་ཀུན་དུ་ཀ་ཟུང་བྱུང་ཚིང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་ཞི་བས་དགའ་བ་ཉེར་བྱུང་ཙོག་དག་གྲིབ་མས་བཞིག།
དབང་པོ་མཐའ་དག་ཆོམ་པའི་བདེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་གི་དགའ་བ་སྐྱེས།
ཞི་བའི་གང་ས་ལྷག་ཤས་སྣུ་ངམ་བསོས་པ་རྣམས་བདེ་བའི་དཔེ་ཅི།། 78

तस्मिन्महोत्सवानन्दे बोधिसत्त्वबधूः सुतम् ।
कान्तं यशोधरासूत राहुग्रस्ते निशाकरे ॥ ७२ ॥

राहुलाख्यः स बालोऽपि नृपतेर्जन्मशङ्किनः ।
जनन्या सशिशुः शुद्धौ निक्षिप्तोऽभ्यर्सि पुप्लुवे ॥ ७३ ॥

भगवानपि सप्ताहं स्थितो निश्चलविग्रहः ।
वज्रपर्य्यङ्कबन्धेन देवानां विस्मयं व्यधात् ॥ ७४ ॥

स ब्रह्मकायिकाख्याभ्यां देवताभ्यां विरोधितः ।
अवदत्परमानन्दसुधासन्दोहसुन्दरः ॥ ७५ ॥

अहो वत मया ज्ञाता पूर्व्वमेषा सुखस्थितिः ।
यया सुरासुरैश्वर्य्यसुखं दुःखगणायते ॥ ७६ ॥

लावण्याभःप्लाविताङ्गास्तरुण्यः
पीयूषार्द्रः स्वर्गसम्भोगवर्गः ।
अस्याशेषत्यागहेलासुखस्य
स्पर्द्धाबन्धे पांशुनिःसार एव ॥ ७७ ॥

संतप्तोऽहं विषयविषमक्लेशसंसारपान्थः
क्लान्तः शान्त्याश्रिति मुपगता श्चन्दनच्छायये व ।
संजातेयं सकलकरणव्यापिनी निर्वृतिर्मे
विश्रान्तानां शमहिमवने किं सुखस्योपमानम् ॥ ७८ ॥

གཞན་སྐབས་དེར་ནི་བསེད་ཤམས་དག། ཨོང་སུ་སྨྲོན་པས་ཁགས་ཚོལ་དེར།
ཆོང་པ་གཅོན་བཟང་པ་དག། དོན་མཐུན་ཆེན་པོས་འོང་བྱུང ། 79

ལྷུ་ཨིས་བསྐུལ་བ་དེ་དག་གིས། ཀུས་པས་བཅེས་ལྷན་ལ་ཕྱོགས་ཏེ།
ཕྱག་འཚལ་ཤས་ནི་བསོད་སྙོམས་འདི། ཐུབ་བར་མཛོད་ཅེས་ངབ་ཀྱུ་སྐྱས ། 80

བརྩེ་བའི་དབང་གྱུར་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས། དེ་ནི་གསལ་ཤས་རྣམ་བསམས་པ།
ཕུ་ངབ་རྣམས་ཀྱིས་སྙོད་ཀུ་འདི། ཐུབ་སུ་ཁྱོད་སྐུང་ལ་ཀ་བཤད་རྒྱུ། 81

དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷས།
ཤེལ་ཁང་བཟུས་པའི་སྒྲུབ་བཞིད་བཞི། ཐུབ་ཤས་ཁྱོད་ཀུ་ཤས་ཁྱོད་ཀུ་ཤས།
སྐུབས་བསྐུམ་དག་གི་བཀའ་ཡིས་ནི། དེ་དག་རྣེས་སུ་བརྩང་པ་མཛད་ད ། 83

ལེགས་བྱས་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ཤམས་སྡེར་ལ་མཁས།
རྒྱུད་པ་མ་ལུས་ཟད་བྱེད་དོན་ཀུ་གཉེར་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང ।
དེག་ན་ཡོངས་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣེས་མཐུན་དམ་པ་དག་གིས་གྲོགས་ཤ། ।
སྐལ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཉིག་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར ། 84

ཉེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བརྩོན་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་བཀྱད་བཅོམ་པའི་རྣོག་པ་
བརྩོན་པའི་ཡལ་འདབ་སྡེ་ཀུ་ཚུ་ལྟ་བའོ ।

अस्मिन्नवसरे पुण्यपरिपाकेण तद्वनम् ।
वणिजौ पृथुसार्थेन प्राप्तौ चपुसभल्लिकौ ॥ ७९ ॥

देवताप्रेरितौ भक्त्या भगवन्त मुपेत्य तौ ।
प्रणतौ पिण्डपातोऽयं गृह्यतामित्यभाषताम् ॥ ८० ॥

दयाविधेयः सर्व्वज्ञ स्तदाकर्ण्य व्यचिन्तयत् ।
पूर्व्वैः पात्रे गृहीतोऽयं न पाणौ पात्रवर्ज्जिते ॥ ८१ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य मङ्गाराजाभिधाः सुराः ।
दत्वा स्फटिकपात्राणि चत्वारि निदिवं ययुः ॥ ८२ ॥

ज्ञत्वाथ भगवान् पात्रे पिण्डपातप्रतिग्रहम् ।
अनुग्रहं तयोश्चक्रे शरण्यचयशासनात् ॥ ८३ ॥

विततसुकृतसाक्षौ पुण्यनिक्षेपदक्षः
क्षयितविपदशेषः प्रार्थनाकल्पवृक्षः ।
भवति कुशलमूलैः कस्यचिद् भाग्यभाजः
शुभपरिणतिदीक्षादक्षिणः साधुसङ्गः ॥ ८४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मारविद्रावणावदानं नाम पञ्चविंशः पल्लवः ॥

ཡབ་འདབ་ཀྱི་ཀུ་ཚུ་བྲག་པ།

མཛེས་པའི་སྤྲིན་ཆུང་དང་ལྡན་ཅོག་དཀར་སྤྲུད་པར་འོས་བཀྲ་ཅིང་།
རིན་ཅིའི་འོད་ཟེར་ཤེས་དགེ་དམ་པའི་སྐུང་བ་ཀུར་པར་བྱེད།
ཞད་མེད་ཐུབ་དྲིག་རང་བཞིན་འགྲོ་བའི་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་པ།
གང་ཞིག་དག་བསམ་རྗེས་འཛིས་འབྱེལ་མིང་ཆེན་རིགས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡིན།། 1

མེར་སྐྱའི་གཞིར་ཀྱི་ཀྱ་བྱོ་དྲའི། ཀུན་དགའ་ར་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ལ་སྐྱོན། ལྷ་ཀུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིགས་ཞུས།། 2

དེས་རྡིས་དེས་ཀུང་མོ་གཉ་གྲུ། དེ་ལ་རྡི་མེད་ཤེ་ཤེས་ཀྱིས།
གཟིགས་པ་བསྐྱེས་ནས་མཉེན་དུ་ཞི། རང་གི་རིགས་འབྲེངས་གསུང་བར་
བསྐོས།། 3

རེ་ཨི་ཨེ་ཤེས་སྐྱན་བྱིས་ནི། འདས་པ་དེ་ཉིད་ཐེ་བཞིགས།
ཡང་དག་བྱང་བས་རྣམས་ལ། སྐྱེས་པ་ལྷ་ཀུ་བྱང་བ་ཉིད།། 4

མ་ལྷེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཞི་སྐྱོན། ཆུ་ཡི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ།
གཞན་མཆོངས་ཀྱང་གིས་བསྲབས་པ་ཡིས། ཆུ་ནི་འོ་མ་བཞིན་དུ་བྱུང།། 5

ཆུ་དེར་སྐྱེག་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། དལ་བུས་སྤ་བར་བྱུང་བའི་ཚེ།
ཁ་དོག་རྣ་དང་རེག་དང་སྐྲ། དྲི་ཡི་རང་བཞིན་སྐ་གཉིས་བྱུང།། 6

अथ षड्विंशः पल्लवः ।

वंशः स कोऽपि विपुलः कुशलानुबन्धौ
यश्चारुवृत्तमुचितं गुणसङ्ग्रहस्य ।
रत्नं विशुद्धरुचिरुद्यचितमत्प्रकाशं
मुक्तामयं जगदलङ्करणं प्रवृत्ते ॥ १ ॥

न्यग्रोधारामनिरतं पुरा कपिलवास्तुनि ।
शाक्याः स्ववंश पप्रच्छु भगवन्त तथागतम् ॥ २ ॥

तै पृष्टः स्वकुलोत्पत्तिं स मौद्गल्यायनं पुरः ।
वक्तुं न्ययुङ्क्त कृत्वास्य विमलज्ञानदर्शनम् ॥ ३ ॥

स विलोक्य यथातत्त्वमतौतं ज्ञानचक्षुषा ।
तानवोचत संस्मृत्य श्रूयतां शाक्यसम्भवः ॥ ४ ॥

अशेषेऽस्मिन् जलमये जगत्येकार्णवे पुरा ।
स्थिते पवनसंस्पर्शात् पयः पय इवाभवत् ॥ ५ ॥

जले तस्मिन् घनतया याते कठिनतां शनैः ।
अभूद्वर्णरसस्पर्शशब्दगन्धमयौ मही ॥ ६ ॥

དེའི་ཞི་ལས་དགེ་ཚོགས་ཟད་པས། འོད་གསལ་ལྷུ་ལས་ལྷུང་བྱུང་བ།
དེ་མཆོངས་པ་དོག་ཡང་དག་ཆུས། སེམས་ཅན་སྨོན་སྨོན་ལྷག་པ། 7

རོ་ལ་ཆགས་པས་རང་ཉོངས་པས། མཐུན་མོང་རོའི་མྱང་བྱས་ནས།
ཁ་ཟས་སྐྱེས་བྱིས་ལྷི་བ་དང་། ཕུབ་ཅིང་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར། 8

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ནི། རིམ་གྱིས་སེམས་ལྷུ་འབྲུངས་པར་གྱུར།
སྡུག་པས་རྣམ་པར་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས། ཞིང་དང་ཁང་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་། 9

དེ་དག་ཉམས་སུང་སྐྱོང་བ་ལ། ཀུལླ་རིགས་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ནི།
སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་གྱུར་པ། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་ཉིས་པ་བྱུང་། 10

དེ་ཡི་རིགས་བཟུང་ཆེན་པོ་ལ། དཔལ་ལྡན་མི་བདག་གིས་སྤྱོང་འཕགས།
གྲགས་པའི་ཞལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐོད་སྐུང་དག་གིས་དབང་བསྐུར། 11

དེ་ཡི་སྤྱན་བྱུང་འོཁོར་ལོ་སྐྱུར། སྐྱེ་གནས་སྐྱེས་མིན་ང་ལས་ཀྱ།
གང་གི་རིགས་བཟུང་འགྲོ་བ་ཀ། གཉགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། 12

དེ་ཡི་རིགས་ནི་སྤྱོང་ཕྱག་གི། རིགས་ལས་མི་བདག་ཀྱི་ཀི་བྱུང་།
གང་གི་ཕྱག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐོད་སྐུང་དག་གིས་བར་མཛད། 13

དེ་བཟུང་བྱ་རས་ཤིང་པ་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་ནི་འཕགས་སྐྱེས་པོ།
དེ་ཡི་བྱ་ནི་ཀུ་པོ་ལ། དགའ་བས་ཕུ་པོ་གཉས་ཉས་བསྐྱད། 14

तस्यामाभास्वरा देवाश्च्युताः कर्म्मपरिक्षयात् ।
तत्तुल्यवर्णसम्भूताः सत्त्वाः सत्त्वबलाधिकाः ॥ ७ ॥

अङ्गुल्या रसमास्वाद्य तत्तृष्णातीव्रमोहिताः ।
आहारदोषात् सम्प्रापु र्गुरुरूक्षविवर्णताम् ॥ ८ ॥

अन्नप्रसविनी तेषां क्रमेणाभूद् वसुन्धरा ।
तमोभिश्च विलुप्तानां क्षेचागारपरिग्रहा ॥ ९ ॥

ततस्तेषां क्षतत्राणात् क्षत्रियः क्षितिपालने ।
महासम्मतनामाभूज्जनस्य महतो मतः ॥ १० ॥

तस्यान्वये महत्यासीन्नृपः श्रीमानुपोषधः ।
अम्लानकौर्त्तिकुसुमः पारिजात इवोदधौ ॥ ११ ॥

चक्रवर्त्ती सुतस्तस्य मान्धाताभूद्योनिजः ।
जगत्येकातपत्रस्य यस्य वंशो महानभूत् ॥ १२ ॥

वंशे सहस्रवंशस्य ह्रकिस्तस्याभवन्नृपः ।
चित्तप्रसादमकरोद् भगवान् यस्य काश्यपः ॥ १३ ॥

इक्ष्वाकुरन्वये तस्य तस्य चाभूद् विरूढ़कः ।
प्रीत्या कनीयसः सूनो र्ज्येष्ठा स्तेन विवासिताः ॥ १४ ॥

དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ঘམས་ཆད་ནི། གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རང་ཡུལ་ལ།
ཆགས་དང་བྲལ་བས་ঘུབ་པ་ཆེ། སེར་སྣུ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་སོང་ ॥ 15

བྱིས་པ་སྐྱ་ཆེན་སྤྲོགས་པ་ཡིས། བསམ་གཏན་དུས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ།
དེ་དག་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་དུ་ནི། སེར་སྣའི་གཞི་ཞེས་དེ་ཡིས་སྨྲས།॥ 16

དུས་ཀྱི་ས་བདག་བྱ་ལ་ནི། མཉེས་གཉིས་སུ་གདུང་བ་ཡིས།
བྲོན་པོ་རྣམས་ལ་གཞེན་དུ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡི་ཡི་གྲོང་ ॥ 17

བློན་པོས་དེར་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་ལགས། དེ་དག་ཀུན་གྱི་གྲོང་མཆོག་ཏོབ།
བྱ་ཚ་སྐྱེས་ཤིང་དབང་ལ་འབྱོར་ཆེ། སྐར་ཡང་དགུག་བར་མི་ནུས་སོ ॥ 18

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཕ་ཡིས་དེར། ནུས་སམ་མི་ནུས་རྣམ་བསམས་ཤེ།
དེ་དག་ཤུ་ཀུའི་མིང་ཅན་གྱུར། དེ་རྣམས་རིགས་ལ་མི་ཡི་གྲོང་ ॥ 19

དེ་ཡི་རིགས་ལས་སྐྱེས་ནི། སྡོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྷུ་འདས་ཆེ།
དབལ་ལྡན་སྐྱེས་ཡི་བདག་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་བཅུ་པ་བྱང་བར་གྱུར། 20

དེ་ཡི་བརྒྱད་ལ་སེང་གེ་འགྲམ། ས་ཡི་བདག་པོ་བྱང་གྱུར་ཏེ།
གང་ཞིག་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཐུབ་པོས་གསུལ་མི་བཟོད ॥ 21

དེ་སྐབས་ཕྱུ་པོ་ཟས་གཅང་སྟེ། གཞན་ནི་ཟས་དཀར་དེ་ཡི་ནི།
རྩེས་སུ་སྐྱེས་བ་ཐུབ་པོ་ཟས། བདུད་རྩི་ཟས་ནི་གཞོན་ནུའོ ॥ 22

एकीभूय ततः सर्व्वे स्वदेशविगतस्पृहाः ।
कुमाराः कपिलाख्यस्य महर्षेराश्रमं ययुः ॥ १५ ॥

ध्यानकालान्तरायाणां बाल्यादुच्चैः प्रलापिनाम् ।
सोऽन्यच्च निर्ममे तेषां पुरं कपिलवास्त्विति ॥ १६ ॥

कालेन पुत्रवात्सल्यादनुतापेन भूपतिः ।
आनीयन्तां कुमारास्ते सचिवानित्यभाषत ॥ १७ ॥

तमूचु र्मन्त्रिणः सर्व्वे राजन् प्राप्तपुरोत्तमाः ।
प्रत्यानेतु मशक्यास्ते जातापत्यपृथुश्रियः ॥ १८ ॥

इति तेषां पितु स्तच्च शक्याशक्यविचिन्तने ।
बभूवुः शाक्यसंज्ञास्ते नृपुरस्तेषु वंशजत् ॥ १९ ॥

तद्वंश्येषु पञ्चपञ्चसहस्रेषु महीभुजाम् ।
अतीतेषु क्षितिपतिः श्रीमान् दशरथोऽभवत् ॥ २० ॥

तस्यान्वये सिंहहनु र्बभूव पृथिवीपतिः ।
न रणे सिंहमिव यं सेहिरे राजकुञ्जराः ॥ २१ ॥

ज्येष्ठः शुद्धोदनस्तस्य सुतः शुक्लोदनः परः ।
द्रोणोदनस्तदनुजः कनीयानमृतोदनः ॥ २२ ॥

བྱ་མོ་བཞི་སྟེ་གཅང་ཞེས་དང་། དཀར་ཟླ་བཀྲ་རྩི་དེ་བཞིན་ནོ།
ཟས་གཅང་སྲས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་དགའ་བོ་འོ།། 23

དེ་ནས་ཟས་དཀར་སྲས་གཉིས་ནི། རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་དང་བཟང་ལྡན་ནོ།
ཀྱེ་བོ་ཟས་ཀྱི་སྲས་གཉིས་ནི། མ་འགག་དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་འོ།། 24

ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྡན་སྐྱེས་སྤྱིན་ཞེས། བྱ་བ་མཐུ་རྩི་རྩི་ཟས་ལ་འབྱུངས།
ལེགས་པར་རབ་རྟག་རྩིས་གཅང་མའི་བྱ། དཀར་མོ་འི་ཁྲ་ནི་འཕྲོང་བ་ཅན།། 25

བཟང་པོ་བྱེ་བོ་མ་ཡི་བྱ། ཡངས་པ་ཅན་ཡང་བཀུད་རྩི་འི་བྱ།
གང་ཡ་རིགས་ནི་རབ་གནས་པ། སྐྱ་གཅན་འཛིན་ནི་བཅོམ་ལྡན་སྲས།། 26

ཞེས་པ་རབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དེས།
རིགས་ནི་ཇི་ལྟར་བཤད་བཞིན་ཐོས་གྱུར་ནས།
མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་དག་པ་ཤ་ཀྱ་རྣམས།
བཅོམ་ལྡན་མཐུ་ལས་རབ་ཏུ་ཁྲིརས་པར་གྱུར།། 27

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཤ་ཀྱ་བྱང་བའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡཧ་འདབ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བའོ།།

कन्याश्चतस्रः शुद्धाख्या शुक्ला द्रोणामृता तथा ।
शुद्धोदनस्य भगवान् ह्लनु र्नन्द स्तथापरः ॥ २३ ॥

शुक्लोदनस्य तनयौ द्वौ तिष्याख्योऽथ भद्रिकः ।
द्रोणोदनस्य द्वौ पुत्रावनिरुद्धो महांस्तथा ॥ २४ ॥

आनन्ददेवदत्ताख्यावमृतोदनसम्भवौ ।
शुद्धासुतः सुप्रबुद्धः शुक्लास्त्वनुश्च मालिकः ॥ २५ ॥

द्रोणापुत्रश्च भद्राणि वैशाल्याख्योऽमृतासुतः ।
राहुलो भगवत्ह्लनु र्यस्मिन् वंशः प्रतिष्ठितः ॥ २६ ॥

इत्युज्ज्वलज्ञानमयेन तेन
वंशं यथावत् कथितं निशम्य ।
शाक्या बभूवु र्भगवत्प्रभावैः
सम्भावितोत्कर्षविशेषशुद्धाः ॥ २७ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शाक्योत्पत्तिर्नाम षड्विंशः पल्लवः ॥

ཨཛཱ་བདབ་ཀྱི་ཀུ་རུ་བཅུག་པ།

ཐོས་དག་བླ་རྩིའི་དྲི་ངད་ལྡན་པ་བཞིན།
རྒྱེས་བུ་སྐྱིང་སྟོབས་དབེན་པའི་གཉེན་ལྡན་པ།
བསོད་ནམས་ཉེ་བར་རྫོགས་པའི་མཐུ་ཆེན་གང་།
ཅི་ཡང་དེ་ནི་ལུས་བཀྲ་མེད་མི་བྱུར།། 1

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་ཀྱི་ནི། ངེད་མའི་ཚལ་གྱི་ཧགས་ནང་ན།
སྒོག་ཆགས་འགྲོ་གྱུར་ཡོངས་གཏུང་ལ། རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེའི་མཆོ་བཞུགས་ཆོ།། 2

གང་གི་ནོར་གྱིས་ནོར་སྤྱིན་ནི། ནོར་གྱི་དྲེགས་པས་ལོང་བ་འབྱོག།
དཔལ་ལྡན་གྱུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། ས་བདག་ཅོམ་པར་བྱང་བར་གྱུར།། 3

དེ་ཡི་བྱ་ནི་བཅས་གྱུར་པ། ཡིད་ལ་རེ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པའོ།
ནོར་རྣམས་འདོད་པས་ཐོབ་པ་ཡི། རྣམ་པར་འབྱོར་བ་བདེ་བའི་གྲོགས།། 4

གྲོ་བཞིན་དག་ལས་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། བུ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཆོ་ག་དེ།
དག་བས་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ནི། དབུལ་པོ་ལ་བྱིན་གང་གི་ཆོ།། 5

གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཞེས། དེ་ཆོ་བྱིས་པ་དེ་གྲགས་གྱུར།
གང་གིས་རིགས་ནི་རྣམ་བརྒྱད་པ། ལེགས་བྱས་ཀྱིས་ནི་འབྱོར་བ་བཞིན།། 6

श्रीविंशः पल्लवः ।

स कोऽपि सत्त्वस्य विवेकबन्धोः
पुण्योपसन्नस्य महान् प्रभावः ।
नापैति यः कायशतेषु पुंसः
कस्तूरिकामोद इवांशुकस्य ॥ १ ॥

जिने सर्व्वजगज्जन्तुसन्तापकरुणाह्रदे ।
पुरे राजगृहे वेणुवनान्तरविहारिणि ॥ २ ॥

श्रीमानभूद् भूमिपति श्चम्पायां पोतलाभिधः ।
जहार धनदर्पान्ध्यं धनेन धनदस्य यः ॥ ३ ॥

अजायत सुतस्तस्य मनोरथशतान्वितः ।
धनाना मीप्सितावाप्त्यै सुखसख्यो विभूतयः ॥ ४ ॥

श्रवणक्षणे जातस्य स सूनो स्तस्य जन्मनि ।
प्रीत्या ददौ दरिद्रस्य कोटीनां विंशतिं तदा ॥ ५ ॥

स श्रोणकोटीविंशाख्यः श्रिमुः ख्यात स्तदाभवत् ।
विभवः सुकृतेनैव येन वंशो विभूषितः ॥ ६ ॥

ནོར་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། རིག་པ་ཐོབ་ཅིང་ལ་ཕེལ་བར་གྱུར།
ཞི་ཡི་ལྷུགས་རྣམས་བཟང་བ་ཡིས། བདེ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཤོག ॥ 7

ནམ་ཞིག་ཏི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། ཏི་མའི་ཆོགས་བཞིག་མདུན་དུ་ནི།
མོ་གལ་ཀྱི་བུ་བཅས་ནས། འངོས་པ་ལ་ནི་དེ་ཡིས་སྨྲས ॥ 8

ཁྱོགས་མཆོགས་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་པ། ཏི་མ་འདྲ་བ་ཁྱོད་ཀི་སྲུ།
སྐབས་གསུམ་དུབང་ངམ་རི་བོང་ཅིག། སྨྲ་འམ་ནོར་གྱི་དབང་པོ་འམ ॥ 9

དེ་ལ་དེས་སྨྲས་བདག་ནི་སྨྲ། མ་ཡིན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
ཅི་མ་ལ་གྱུས་རིགས་ཡིན་ཀང་། སྤྱི་བོང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར ॥ 10

ཐུབ་ཆེན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། རྡེ་མེད་བསོད་སྙོམས་རབ་ཏུ་སྟོན།
སྐྱོང་སྟོབས་དག་ཅིང་རྒྱས་པ་ལས། ཐོབས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཅོམ་ལྡན་མཉེས ॥ 11

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆོན། བློ་བཞིན་རྣ་བར་སོང་བ་ཡིས།
ཅི་མ་ལ་གྱུས་རིགས་ཡིན་ཀང་། སྤྱི་ལོང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར ॥ 12

རྒྱལ་སྲིའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྦྱངས་བའི། རང་བཞིན་གང་ལ་གང་གནས་པའི།
དེ་ལ་དེ་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། གནས་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར ॥ 13

དེ་ཡིས་དེ་ལ་ཆོས་པའི་སྐྱོན། མཐོ་རིས་སྐྱེ་བོ་ལ་ཉེས་པ།
ཅི་ཀུ་གྱུས་པས་ཆགས་པ་དང་། དད་ལྡན་མེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད ॥ 14

प्राप्तविद्यः स सर्व्वार्थैः सह वृद्धि मुपागतः ।
चकार सुखविश्रान्तिं व्यवहारधरः पितुः ॥ ७ ॥

स कदाचित् प्रभामुज्झमिव सूर्य्यस्य मण्डलात् ।
अवतीर्णं पुरप्राप्तं मौद्गल्यायन मन्नवीत् ॥ ८ ॥

को भवानर्कसंकाशः प्रकाशितदिगन्तरः ।
चिदम्भेशः शशाङ्को वा देवो वा द्रविणेश्वरः ॥ ९ ॥

स तं बभाषे न सुरः शिष्यो भगवतस्त्वहम् ।
बुद्धस्य विबुधाधीशवन्द्यमानगुणश्रियः ॥ १० ॥

स्वच्छं तस्य प्रयच्छन्तं पिण्डपातं महामुनेः ।
सत्त्वशुद्धोदयावाप्तं भोग्यं भगवतः प्रियम् ॥ ११ ॥

इति श्रोणस्य भगवन्नाम्ना श्रवणगामिना ।
रविभक्तस्य जात्यापि रोमाञ्चः समजायत ॥ १२ ॥

प्राग्जन्मवासनायुक्तः स्वभावो यस्य यः स्थितः ।
स तस्योदीरणेनापि स्फुट एव विभाव्यते ॥ १३ ॥

स तस्मै विंशतिस्थालीभागं नाकजनोचितम् ।
प्राह्वणोद्भक्तिसंसक्तश्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥ १४ ॥

དེ་ནས་གླས་པས་ཕྱག་ཆོག་དེས། སྤྲིངས་པ་དེ་དག་མཐའ་དག་ནི།
ལྷུག་པར་རིས་སུ་འཛིན་བརྩོན་པའི། བཅོམ་ལྡན་རང་གིས་བཞེས་པར་གྱུར།།15

གནས་སྐབས་དེར་ནི་གྱེས་པ་ཡིས། བྲལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་པོ་ནི།
མི་བདག་ལ་འོས་ཆོས་པའི་སྟོད། རང་གིས་བཟུང་ནས་བྱུང་བར་གྱུར།། 16

གྲོ་བའི་ཀྱིས་སྤྲིངས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི། ཏི་བཟང་དེར་ནི་སབས་བདག་གིས།
ཆོོར་ནས་བཀུ་བྱིན་གྱིས་སྤྲིངས་པ། ཐམས་ཅད་མཆོག་ལྡན་ཡིན་པར་བསམས།།
17

ལྷུང་བཟེད་ལྷག་མ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། བྱིན་ནས་ཁ་ཡི་བདག་པོ་སྐྱངས།
ཟས་དེ་གྲོ་བའི་ཀྱིས་སྤྲིངས་པར། ཐོས་ནས་ཅ་མཆོག་འཛིན་པར་གྱུར།། 18

དེ་ནས་མི་དཔང་བཅོམ་ལྡན་ལ། ཕྱག་འཚལ་ཀུན་ལ་པོ་ཤེ་ཞོ་བྱང་ངུ།
རབ་ཏུ་སོང་སྟེ་གྲོ་བའི་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཆོག་མཆོག་ཏུ་ཀུས་པར་བསམས།། 19

རང་ཉིད་དེ་ཀི་ལྟ་ཅུ་འགྲོ། གླགས་ཆེན་དེ་ནི་བརྟུ་བར་འོས།
ཏྲིན་བཅས་དལ་ལྡན་ངེས་བྱས་ནས། དེ་ཡིས་བགྲེད་པ་རྩོམ་པར་བསྟན།། 20

ས་བདག་རང་ཉིད་འོང་བར་ནི། བཅོོན་པ་ལྷགས་ཤེས་གྱུ་འཛིན་གྱིས།
ཤེས་ནས་དབེན་པ་དག་ཏུ་བྱ། གྲོ་བཞིའི་ཀྱེ་བ་ལ་སྐྱས་པ།། 21

མི་བདག་རིགས་ཀྱི་རྟེན་བའི་ཕྱ། བྱ་ཁྲོད་ལྟ་ཅུ་འོང་ཞེས་པ།
འདི་ནི་ཤི་མཆོག་དང་ཁྱད་པར་ཅུ། ཐོས་ནས་བཅས་པར་བདག་གིས་རྟོགས།། 22

ततस्तं प्रेषितं तेन भगवान् भक्तिसंसदा ।
अनुग्रहाग्रहव्यग्रः समग्रं स्वयमग्रहीत् ॥ १५ ॥

अस्मिन्नवसरे भक्त्या स्थालीभागं नृपोचितम् ।
समादाय स्वयं राजा विम्बिसारः समाययौ ॥ १६ ॥

श्रोणप्रहितभोगाना मामोद न्तत्र पार्थिवः ।
आघ्राय शक्रप्रहितं सर्व्वं दिव्य ममन्यत ॥ १७ ॥

पाचशेषं भगवता दत्त मास्वाद्य भूपतिः ।
श्रोणेन प्रेषितं श्रुत्वा तदनु विस्मयं ययौ ॥ १८ ॥

भगवन्तं प्रणम्याथ राजधानीं नरेश्वरः ।
प्रविश्याचिन्तयत् स्फीतां दिव्यां श्रोणस्य सम्पदम् ॥ १९ ॥

गच्छामि तं स्वयं गत्वा द्रष्टव्योऽसौ महायशाः ।
इति निश्चित्य सचिवैः स याचारम्भ मादिशत् ॥ २० ॥

पोतलः क्षितिपं ज्ञात्वा स्वयमागमनोद्यतम् ।
नीतिज्ञं पुच मेकान्ते श्रोणकोटी मभाषत ॥ २१ ॥

पुच त्वां द्रष्टु मायाति वर्णाश्रमगुरुर्नृपः ।
इत्येष भृश मुत्कर्षः सदोषः प्रतिभाति मे ॥ २२ ॥

ཨ་དབང་མཆོག་ཆ་ཉིད་གྱུར་ཀ། གཀའི་གཤེ་པ་སྦྱོར་བར་བཅོག་པ་ཡང་།
ཐོག་པ་མེད་པར་འཇོམས་གྱུར་ཏེ། གྲུབ་ལས་འཕོན་པའི་མདའ་བཞིག་ཧོ།། 23

ཤིན་དུ་ཁེངས་པ་གཡོག་རྣམས་ཀྱི་འང་། དཀ་བོ་འོས་སྤུ་གྲུར་ཨིག་ཅ།
མངོན་པར་ཁེངས་པ་གཅིག་བྱ་ཡི། ཨ་མི་བདག་པོ་སྐྱར་ཡང་ཅི།། 24

གཟུགས་དང་ཀ་ཆོད་སྐལ་བཟང་དང་། མཐུ་དང་འབྱོར་པ་ཐོས་པ་ཡི།
འཕྲོག་པ་རིངས་པ་བློང་གིས་སྐྱེལ། རང་དུ་ཀུན་པ་སྤྱང་བར་བྱེད།། 25

སྐྱང་བའི་རང་བཞིག་སྐྱེ་བོ་ལ། ཨོག་དྭན་བསྒྲིབས་པས་འཆོ་བྱ་བྱ།
ཨོག་དྭན་བསྒྲིབས་པའི་པདྨ་ནི། ཆ་ཟེར་ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་།། 26

འཕྱང་བ་སྤུ་ཡིས་སྐང་བྱ་མིན། རབ་དུང་སྤུ་ཡིས་སྐྱིང་སྤྲུག་མིན།
ལྤྲོག་པ་རིངས་པ་བློང་གིས་སྐྱེལ། རང་དུ་ཀུན་པ་སྤྱང་བར་བྱེད།། 27

མངོན་པར་འགྲོ་བོས་ས་སྐྱོང་དེ། གཡའ་དེ་ཁྱིད་ཅན་ཉིད་འོངས།
དེ་ལ་ཁྱིད་ཟེགས་རྐོངས་པ་འདི། དཔེ་ལེགས་སྐད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། 28

དེ་སྐད་འདི་ནས་རང་སོང་སྟེ། ཀུ་སྐར་ཕྱང་པོ་དང་མཆུངས་པའི།
དེ་ཤལ་སྐྱེས་སུ་བྱིན་ནས་ནི། ཕྱག་ལེགས་སྐད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། 29

ཉེས་པ་ཐ་མི་ཆོག་ཐོས་ནས། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་རིན་ཅེན་གྱིས།
རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་གྲུ་ཉིད་ཀྱི། ས་མི་བདག་པོ་ལྷུ་རུ་སོང་།། 30

श्वितौश्ण्या लक्षतां यातं पक्षपातोद्यता इव ।
अविलम्बित माघ्नन्ति शरा इव गुणच्युताः ॥ २३ ॥

भृत्यानामपि विद्वेष्यो भवत्यतिशयोन्नतिः ।
अभिमानैकसाराणां किं पुनः पृथिवीभुजाम् ॥ २४ ॥

रूपे वयसि सौभाग्ये प्रभावे विभवे श्रुते ।
स्वसुतस्यापि संघर्षात् नोत्कर्षं सहते जनः ॥ २५ ॥

जने द्वेषमये पुंच गुणमाच्छाद्य जीव्यते ।
आच्छादितगुणः पद्मः प्रियस्तीक्ष्णरुचेरपि ॥ २६ ॥

उद्यतः कस्य न द्वेष्यः प्रणतः कस्य न प्रियः ।
द्रुमं पातयति स्तब्धं नम्रं रक्षति मारुतः ॥ २७ ॥

स चाभिगम्यो भूपाल त्वां यदि स्वयमेष्यति ।
तद्देष दर्पमोहस्ते श्रेयसे न भविष्यति ॥ २८ ॥

तस्मादितः स्वयं गत्वा प्रणम्यं प्रणम प्रभुम् ।
नक्षत्रराशिसदृशं दत्त्वा हारमुपायनम् ॥ २९ ॥

पितुः श्रुत्वेति वचनं श्रोणकोटौ महीपतिम् ।
प्रययौ नावमारुह्य द्रष्टुं रत्नविभुषितः ॥ ३० ॥

ཆུལ་པོ་འི་ཚོ་བྱང་སོང་ནས་དེས། ཕྱད་ཙིང་མཐོང་ནས་ཆུལ་པོ་ལ།
ཕྱག་འཚལ་དོ་ཤལ་དེ་ལ་ཕྱལ། དཔལ་ནི་དགའ་ནས་ཁགོད་པ་བབྱིན།། 31

མི་བདག་མཛོད་བའི་སྤྱན་ཀྱིས་ནི། ཀང་པ་གཉིར་ཀྱི་པ་སྤུ་མཚོན།
རང་ཉིད་འོངས་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཡ་མཚན་ལེས་ནི་འདི་སྐད་སྨྲས།། 32

ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་མཐུ་ཆེན་ལྡན། གང་དང་ཕྱད་པ་ཅི་ཉིད་ན།
སེམས་ཀྱི་སྨོད་ཚུལ་རབ་དང་བ། སེམས་ཅན་གཉེན་བྱེད་རྟེ་ཞིག་གོ།། 33

ཡོན་ཏན་ལེས་ནི་དབང་ཕྱུག་མཆོག། དབང་ཕྱུག་ལེས་ནི་བདེ་བ་མཆོག།
བདེ་བ་ལེས་ནི་ཀད་མེད་མཆོག། ཀད་མེད་ལེས་ནི་ལེགས་པའི་གྲོགས།། 34

དགེ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ཅང་མཐོང་ངམ།
དེ་ཡི་ཞབས་པད་རྙེད་དག་ལ། བསྟན་བར་འོས་པ་བདག་འདོད་དོ།། 35

སྐྱེ་བོ་ལེགས་ལེས་ཕྱོགས་ལྡུང་བ། ཟ་ཡི་མགོན་པོས་འཇིད་ཆེ།
གྲོགས་པས་དེ་བཞིན་ཀྱིས་བཀུག་ཅང་། བྱས་པས་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ།། 36

ལྷུ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནི། མཆྱོངས་མེད་དགེ་བ་འདི་ཉིད་ལས།
དཔལ་གྱིས་ཐོབ་རིགས་བཅོམ་ལྡན་ནི། བསྟན་བར་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྩལ།། 37

ཞེས་བརྗོད་དེ་དང་ལྷག་ཅིག་ཏུ། ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཟ་ཡི་བདག
སྐྱེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། བསྟན་ཏ་ཀང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་།། 38

स राजधानीमासाद्य प्राप्य दृष्ट्वा च भूपतिम् ।
ददौ हारं प्रणम्यास्मै हर्षहासमिव श्रियः ॥ ३१ ॥

तं दृष्ट्वा स्वयमायातं नृपतिः स्निग्धया दृशा ।
हेमरोमाञ्चचरणं विस्मयादित्यभाषत ॥ ३२ ॥

अहो पुण्यमहेशाख्यः कोऽपि त्वं सत्त्वबान्धवः ।
यस्य संदर्शनेनैव मनोवृत्तिः प्रसीदति ॥ ३३ ॥

गुणेभ्यः परमैश्वर्यं मैश्वर्य्यात् सुखमुत्तमम् ।
सुखेभ्यः परमारोग्य मारोग्यात् साधुसङ्गमः ॥ ३४ ॥

अपि दृष्टस्त्वया साधो भगवान् वेणुकानने ।
तत्पादपद्मयुगलं द्रष्टुमर्हसि मे मतः ॥ ३५ ॥

इत्युक्ते क्षितिनाथेन सौजन्यात् पक्षपातिना ।
तं श्रोणकोटौविंशोऽपि प्रणयात् प्रत्यभाषत ॥ ३६ ॥

अस्मादतुल्यकल्याणात् प्रसादाद्देवदेव ते ।
अधुना योग्यता याता भगवद्दर्शने मम ॥ ३७ ॥

इत्युक्ते तेन सहितः प्रतस्थौ स्थितिकोविदः ।
भक्त्या तथागतं द्रष्टुं पद्भ्यामेव महीपतिः ॥ ३८ ॥

བྱོ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་ཉིན་པར་ཤས། ཟླ་ལེ་མ་རེག་ཀང་པ་ཡིས།
འབྱོ་ཆོ་གསོག་པོས་ཆེན་པོ་ལ། འོས་མའི་གོས་ཀྱིས་ཟླ་གཞོག་གསོས།། 39

བཅོམ་ལྡན་ལ་གྱས་དུལ་བ་དང་། ཟླ་བདག་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ལས།
ངོ་ཚ་བཞིན་དུ་གསོག་རྣམས་ཀྱི། ཟླ་ལེ་གོས་ནི་འབགས་པ་བླངས།། 40

དེ་ཤས་གོས་ནི་བླངས་པའི་ཆོ། ལྷ་ཡི་གོས་ཀྱིས་ཟླ་གཞོག་གསོས།
བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་ཉེར་མཁོ་རྣམས། འབད་པ་མེད་པར་ཐུབ་སྐུམ་ཆོག་གས།། 41

ལྷ་ཡི་གོས་རྣམས་བླངས་ནས་ནི། དེ་ཡིས་ཟླ་ལ་ཀང་བཞག་ཆོ།

རི་ཤགས་ཀུ་མཆོ་དང་བཅས་པ། གསོལ་མེད་ཟླ་གཞི་རྣམ་པར་གསོས།། 42

དེ་ཤས་ཟླ་བདག་དང་འབྲོགས་ཏེ། ཀུ་པའི་གཤས་སུ་ཕྱིག་པ་དེས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་བབས་ཤིང་། དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཚལ་བྱས།། 43

དགའ་དང་ཞི་ཞིང་བཞིན་ལྡན་པ། མདུན་ན་གཤས་པ་དེ་ལ་ནི།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡིས། བདུད་རྩིས་མངོན་མཛད།། 44

ཁམས་དང་བསམ་པ་བཀ་ལ་ཉལ། རང་བཞིན་དག་ཀྱང་སྣང་ཤས་དེ།
བདེན་པ་ཡང་དག་རྟོགས་པའི་སྣད། དེ་ལ་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་མཛད།། 45

དེ་ཡི་འཇིག་ཚོགས་སྡུ་བའི་རྟེ། རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་ལྡན་པ་ནི།
ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྩེ་དེ་ཡིས་བཅོམ། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་གཤགས་ལ་རེག།། 46

अस्पृष्टपादस्य भुवा श्रोणस्याजन्मवासरात् ।
महार्हवस्त्रैः प्रस्थानैर्भृत्यैराच्छादिता मही ॥ ३९ ॥

भगवद्भक्तिविनयाद् गौरवाच्च स भूपतेः ।
वस्त्राण्यवारयद् भृत्यैर्लज्जमान इव क्षितौ ॥ ४० ॥

वारितेष्वथ वस्त्रेषु दिव्यवस्त्रैर्वृता मही ।
अप्रयत्नोपकरणाः सम्पदः पुण्यशालिनाम् ॥ ४१ ॥

निवार्य दिव्यवस्त्राणि भूमौ तेनार्पिते पदे ।
विचचालाचला पृथ्वी सशैलवनसागरा ॥ ४२ ॥

ततः स भूमिपतिना सह प्राप्य जिनाश्रमम् ।
भगवन्तं विलोक्यास्या विदधे पादवन्दनम् ॥ ४३ ॥

उपविष्टस्य तस्याग्रे हृष्टस्यालोकनाह्वतैः ।
चक्रे शमविवेकस्य भगवानभिषेचनम् ॥ ४४ ॥

आशयानुशयं धातुः प्रकृतिञ्च विचार्य्य सः ।
सत्यसन्दर्शनायास्य विदधे धर्मदेशनाम् ॥ ४५ ॥

सत्कायदृष्टिशैलोऽस्य तया विंशतिशृङ्गवान् ।
ज्ञानवज्रेण निर्भिन्नः श्रोतःप्राप्तिपदस्पृशः ॥ ४६ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷས་ལ་ནི། རབ་བྱུང་སྐྱེས་ཆོ་མི་ཡི་བདག།
ཡ་མཚན་གྱུར་བས་བཅོམ་ལྡན་ལ། ཕྱག་འཚལ་འཕགས་ལ་རང་ཉིད་སོང་ ॥ 47

སྤྲོ་བའི་མཛེས་པ་རྟུལ་ཞུགས་དྲག་ལྷན་ཡང་། བག་ཆགས་ལྷག་བའི་འདུ་བྱེད་ལས།
ནམ་ཞིག་གཅིག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། བདེ་བ་དྲན་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར ॥ 48

བཅོམ་ལྡན་འཇུག་དང་བཅས་པ་དེས། སྐྱེངས་པ་དེ་བོས་བཀའ་སྩལ་པ།
སེམས་ནི་ཀུན་དུ་ཟོངས་ཞུམ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟོངས་སུ་རྟོག་འདི་ཅི ॥ 49

དྲལ་བའམ་ཤིན་དུ་དྲངས་པ་ཡི། ཐུབ་མང་དབྱངས་དང་བྲལ་བ་ཡི།
མཉམ་པ་ལས་ནི་སྤྲ་སྟེགས་འབྱུར། དེ་སྐད་མཉམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ ॥ 50

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སྦྱངས།
ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་པར་གྱུར། དེ་ཡིས་རྡོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ ॥ 51

དེ་ཡི་རྣལ་བྱང་གྱུར་པ་དེ། མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་ཡི།
དགེ་སློང་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་ཡི། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ ॥ 52

བྱོ་བའི་ཀྱིས་ནི་དག་པའི་ལས། སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱབས་པ་ཉིད།
གང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡི། མཐུ་ལྟས་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཕུབ་ཆོགས་མིན ॥ 53

སྟོན་ཆོ་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། བཅོམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་ནམ་མཁའ་
གཟིགས།
གཅིག་ལྟས་ཀྱི་ཐུ་ཚེ་ཐོབ་ཏུ། ལྷོང་ནས་ནི་ཀུ་ཞིང་གཤེགས་པར་གྱུར ॥ 54

प्रव्रज्यायां ततस्तस्य जातायां सहसा स्वयम् ।
भगवन्तं प्रणम्याथ विस्मितः प्रययौ नृपः ॥ ४७ ॥

तीव्रव्रतेऽपि श्रोणस्य कदाचित् समजायत ।
वासनाशेषसंस्काराद् बन्धुभोगसुखस्मृतिः ॥ ४८ ॥

स तमाहूय भगवान् विलक्षं प्राह सस्मितः ।
कोऽयं परिवितर्कस्ते प्रतिसंलीनचेतसः ॥ ४९ ॥

विश्लिष्टात्यन्तकृष्टा वा तन्त्री भवति विस्वरा ।
समा माधुर्य्यमायाति तस्मात् साम्यं समाश्रयेत् ॥ ५० ॥

इत्यादेशाद् भगवतः सर्व्वसाम्यमुपागतः ।
स प्राप विमलज्ञानं पश्चात्तापविवर्जितः ॥ ५१ ॥

तस्य तामद्भुतां सिद्धिं विलोक्य पृथुविस्मयाः ।
पप्रच्छु र्भिक्षवः सर्व्वे भगवन्तं स चाभ्यधात् ॥ ५२ ॥

श्रोणस्य श्रूयतां श्रेयःकर्म्म जन्मान्तरार्जितम् ।
नह्यपुण्यानुभावानां भवन्त्यद्भुतसम्पदः ॥ ५३ ॥

विपश्यी भगवान् सम्यक्संबुद्धः सुगतः पुरा ।
पुरीं बन्धुमतीं नाम जनचारिकया ययौ ॥ ५४ ॥

དེར་ནི་ཡེགས་བྱས་གྱས་པ་ཡིས། གཟོད་ལ་ཉེ་བར་མཚོམ་དུ་གཉིར།
ཉིན་རེ་རེས་ཀྱིས་དེ་དག་གི། ཁྱིམ་དུ་རྟེན་འབྲང་བཅས་པ་གཤེགས།། 55

དེ་ནས་དབང་པོ་འི་རྒྱ་ཞེས་པ། བྱས་ཟིའི་བྱ་ནི་དགུམ་པོ་ཡི།
རེས་ལ་བབ་ཆོ་འབད་པ་ཡིས། དེ་ལ་འོས་པའི་བཟའ་བ་སྦྱིར།། 56

དེ་ཡི་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། གྱས་པས་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་ཟས།
གོས་ཀྱི་ནོར་འཇོག་གཤོགས་བྱས་ནས། རབ་དུ་བདུད་དེ་ལ་ཕུལ།། 57

ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡི་སྨོན་ལམ་གྱིས། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་རྣམ་ལྡན་བྱ།
གསེར་གྱི་སྤུ་ཡི་ཀང་པ་ཅན། ནོར་ཆེན་འདིར་ནི་དེ་གྱུར་ཏོ།། 58

གོས་དང་བླལ་བའི་ཟ་གཞི་ལ། འདི་ཡིས་ནམ་ཡང་རིག་པ་མེད།
འདི་ཉིད་ཕྱིར་ཁ་དེ་ཡིས་ནི། ཀང་པས་རེག་ལ་ཟ་གཤེས་བྱུར།། 59

ཅེས་པ་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་བཀའ་རྩོ་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞུགས་སོ།

ཆོས་ཀྱི་ནོར་འཕེལ་གཤོགས་ཀྱི་ཐ་ཚིག་ཏུ། ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ཨཱརྱ་ཏཱ་རེ་ཡི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པ་རྫོགས་སོ།།

तच भक्त्या सुकृतिभि र्भक्तायोपनिमन्त्रितः ।
वारेण प्रत्यहं गेहं ययौ तेषां सहानुगः ॥ ५५ ॥

ततो दरिद्रः संप्राप्तवारो ब्राह्मणदारकः ।
इन्द्रसोमाभिधश्चक्रे यत्नात् तद्योग्यभोजनम् ॥ ५६ ॥

स प्रयत्नेन महता भोज्यं भक्तिपरिचितम् ।
आच्छाद्य वस्त्रै र्वसुधां प्रह्वस्तस्मै न्यवेदयत् ॥ ५७ ॥

तद्भोगप्रणिधानेन जातः सोऽयं महाधनः ।
सौवर्णरोमचरणः श्रोणकोटौ सुरोपमः ॥ ५८ ॥

न वस्त्ररहिता भूमिः स्पृष्टानेन कदाचन ।
कम्पस्तच्चरणस्पर्शादत एवाभवद् भुवः ॥ ५९ ॥

इति सुगतवचः सुधावदातं
दशनमयूख मिवोन्मिषत्स्वभावम् ।
प्रणिहितहृदयः परं निपीय
स्थिरकुशलाय बभूव भिक्षुसंघः ॥ ६० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
श्रोणकोटौविंशावदानं सप्तविंशः पल्लवः ॥

ཡཱམ་འདབ་སྡེ་ཀི་ཀྱ་རྩ་བཀྲ་ཤ།

མི་བསྡུག་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་གཙོད་པ་བཟོད་པ་དཀའ་ཅིག་ཞོ་ཡིས།
བསམ་པ་ཆེ་རྣམས་བསམ་པ་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན།
ཐུལ་བྱི་རབ་བསྐོང་ཤ་འཇིག་དག་གིས་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱང་།
རྒྱ་མཆོ་སྤྲིང་ལས་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་གོངོ་བ་མིན།། 1

སྤྲོན་ཆོ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་གོའི་ཁབ། ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ཞེས་པ།
འོད་མའི་ཚལ་ནི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་རྣམ་པར་གཞུགས།། 2

དེར་ནི་རྒྱལ་པོ་དགྲ་མང་རྣམས། རྣམ་པར་སྐྲག་བྱེད་རལ་གྲིའི་གཉེན།
གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོའི་ཁྱིམ་དག་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།། 3

སྐྱེས་བྱིན་ཞེས་པ་ཤུ་ཀྱའི་རིགས། དེ་ཡི་སྤྲིང་གི་གྲོགས་པོར་གྱུར།
གང་གིས་ངན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དེ། རོ་ལངས་བཞིག་དུ་བཏུག།། 4

དེ་ཡིས་ནམ་ཞིག་ཤས་ཡི་བདག། མཁྱེན་སར་བདེ་བར་འཁོད་ལ་སྐྱེས།
རྒྱལ་པོ་བདག་གིས་ཁྱེད་བསྟེན་པའི། འབས་ནི་དེང་ཕྱུག་པ་མེད།། 5

བདེ་བར་ཡིད་གཏུགས་བྱོགས་དག་ནི། ཐག་ཚུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་སྐོང་།
སྡུག་བསྔལ་རིམ་གྱི་བླལ་བ་ལ། གྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག།། 6

अष्टाविंशः पल्लवः ।

दौर्जन्यदुःसहविशालखलापकारै-
र्नैवाशये विकृतिरस्ति महाशयानाम् ।
व्यालोल्वणश्चितिभृदाकुलितोऽपि सिन्धु-
र्नैवोत्ससर्ज हृदयादमृतस्वभावम् ॥ १ ॥

पुरे पुरा राजगृहे भगवान् वेणुकानने ।
कलन्दकनिवासाख्ये विजहार मनोहरे ॥ २ ॥

तच विचारितानेकशकुनिर्स्विंशबान्धवः ।
अजातशकुनामाभूत् विम्बिसारसुतो नृपः ॥ ३ ॥

शाक्यवंशः सुहृत् तस्य देवदत्ताभिधोऽभवत् ।
क्षुद्रमन्त्रेण यस्यासौत् स वेताल इवोत्कटः ॥ ४ ॥

स कदाचित् सुखासीनं रहः प्राह महीपतिम् ।
न राजन् फलितोऽद्यापि ममापि त्वत्समाश्रयः ॥ ५ ॥

मिथ्योपचाररहितः सुखनिर्यन्त्रतन्त्रयोः ।
मिथो मनोरथचाणान्मिचशब्दः प्रवर्त्तते ॥ ६ ॥

གང་འདི་འོད་མའི་ནགས་ཚལ་ན། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་བདེར་གཤེགས་པ།
དེ་བསད་ཟླ་མིན་ཕྱག་བྱས་པ། དེ་ཡི་གནས་ནི་ཐོག་མར་འདོད།། 7

གང་གིས་དགྲབོ་མི་ཚེམས་དང་། གང་གིས་གྲགས་པ་མི་འཐོབ་དང་།
གང་གི་བེངས་པ་མི་འཕེལ་བ། གློག་ཀྱི་ཕུང་ཚོགས་དེ་ཡིས་ཅི།། 8

ཤོར་ཆེན་ཞེས་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བས། དེ་ནི་ཟངས་ལ་མགྲིན་དུ་གཏིར།
ཚུལ་འཆོས་ཅན་དེ་དགེ་སློང་དང་། ལྷག་ཅིག་ནང་བར་གྲོང་ཁྱེར་འོངས།། 9

ཀུལ་པོ་འི་ལམ་དུ་རབ་ཞུགས་པ། དེ་ལ་གང་ཆེན་ཤོར་ཆུང་ངི།
ཁྲོ་བས་ལོང་བཞིན་གཏུམ་པ་དེ། མངོན་སུམ་རབ་དུ་གཏུང་བྱོས།། 10

ཤཱཀྱ་སྤྱན་གྱིས་ཀི་དེ་སྐྱས་ཅོ། མི་བདག་གྲོགས་ལ་མཉེས་གཤེགས་པས།
སངས་ཀྱས་མཐུ་ཀི་བསམས་བྱས་ནས། གདོང་སྐད་ཅི་ཡང་མི་སྐྲ་བྱུང།། 11

ཀུལ་པོ་འི་གྲོགས་ཀྱིས་ངན་ཀུན་ནས། ལྷ་སྤྱན་དག་ཀྱང་ཕྱིར་བྱང་ནས།
བླང་པོ་འི་བྲིན་པོ་ཆེན་པོ་ཅ། དོ་ཤལ་ཇན་པས་ཐུབ་སྐྱས།། 12

དགེ་སློང་དགེ་སྦྱོང་བཀྲས་བཤོས་ནས། ནང་པར་གྲོང་ཁྱེར་འོང་པར་བྱུང་།
དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བླང་པོ་ཆེ། གཏང་བར་བྱོས་ཤིག་ཕས་བདག་གསུང་།། 13

ཤེས་བྱིན་ཆོག་ཐོས་གཉིས་འཕྲུང་ཀི། བདག་པོས་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱས་པ་སྐྱས།
གང་ཕྱིར་ལྷག་དང་རྣོང་སྐབས་བའི་འཕྲོང་། གཅིག་སོང་རྗེས་སུ་ལྷུང་བ་ཉིད།། 14

य एष शाक्यश्रमणः सुखे वेणुवने स्थितः ।
तं हत्वा प्राप्तुमिच्छामि तत्पदं देववन्दितम् ॥ ७ ॥

क्षीयते न यया शत्रुर्लभ्यते न यया यशः ।
वर्द्धते न यया मानः किं तया मिक्षसम्पदा ॥ ८ ॥

महाधनाभिधानेन तत्पौरेण निमन्त्रितः ।
स पुरं प्रातरागन्ता दाम्भिकः सह भिक्षुभिः ॥ ९ ॥

राजमार्गं प्रविशतः स तस्य व्यालकुञ्जरः ।
उत्सृज्यता मभिमुखः क्रोधान्धो धनपालकः ॥ १० ॥

इत्युक्ते देवदत्तेन नृपतिर्म्मिक्षवत्सलः ।
बुद्धप्रभावं सञ्चिन्त्य नाह किञ्चिदवाङ्मुखः ॥ ११ ॥

देवदत्तोऽपि निर्गत्य राजसौहार्ददुर्मदः ।
प्राह हस्तिमहामात्यं हारं दत्वास्य तोषणम् ॥ १२ ॥

श्रमणः प्रातरागन्ता पुरं भिक्षुशतैर्वृतः ।
प्रेरणीय त्वया तस्मै गज इत्याह भूपतिः ॥ १३ ॥

देवदत्तवचः श्रुत्वा तथेत्यूचे द्विपाधिपः ।
श्रेणी हि मेषमूर्खाणा मेकयातानुपातिनी ॥ १४ ॥

ཐམས་ཅད་མཐེབ་བས་སྡིག་ཅན་བྱི། སེམས་ཀྱི་བསམས་པ་མཐེབ་མོད་ཀྱང་།
དགེ་སློང་ལྟ་བཀྲ་དག་དང་ནི། ཐབས་ཅིག་ཡང་དག་བྱོན་པར་གྱུར།། 15
དེ་ནས་སྐང་ཆེན་བདག་པོ་ཡི། གསོད་བསྐུལ་པ་ཀྱི་སྐང་པོ་ཆེ།
དྲག་པོ་ཁང་བཟང་ཀང་འཕྱང་འཇོམས། ཁྲོ་བས་ལོང་བས་དེ་མཁྱེན་བཀྲུགས།། 16
ཡོངས་སུ་འདྲིས་ལས་ལྷུགས་ཀྱི་ནི། ལྷུམ་པ་ཡིས་ཀྱང་དབང་མི་འབྱུར།
མི་བསྒྲུབ་རིག་བྱེད་ལྷན་པ་བའིད། སྡང་དང་ཁྲག་བས་དྲི་མར་བྱས།། 17
ལག་གཅིག་མིན་པར་རྣ་བསྐྱེད་པས། བཏེགས་པའི་གཤེབ་ཆགས་པ།
བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་ནི་ཡི། ཐོས་པ་ཙམ་ཡིས་ཡིད་ཟིལ་ལོ།། 18
ཁང་པའི་ཉིར་འཆོས་ཤིང་རྣམས་ནི། འཇོམས་པ་དེ་ཡིས་མངོན་པར་བཀྲུགས།
འཇིག་རྟེན་འཕྲལ་ལ་བྱོས་པའི་ཚེ། དུ་ཁ་ཞེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་།། 19
དེ་ཡི་རྣ་བར་རབ་བསྐྱེད་སྟེ་དུས་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཀུང་གི་
རབ་ཟས་ལི་བྲིའི་གྲུ་གྱི་ཆོགས།
བྱད་མེད་འཇིགས་པའི་གོས་དམར་ལྟུང་བ་ལྟ་བུར་སྐྱོད་
པས་ཀུལ་པོ་འི་ལམ་ནི་བཞིས་བཀུར་ཅིང་།
རབ་གཏུམ་དབྱུག་པ་བླང་འདྲའི་སྐྱ་ནི་གཡབ་མོ་འི་ཆོགས་
འབྱེད་ཆྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིས་ཀྱང་མེད་འཇིགས་པ་ཡིས།
གཅིར་བར་གྱུར་པའི་ལག་བྱའི་འོད་ལྟར་བྱང་བའི་ཆོགས་
གཏིབས་རྣམ་པར་འཕྲལ་པ་ཀུན་རྟོགས་པར་གྱུར།། 20
གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་པས་རབ་གཏུངས་དེ། སྐྱེ་བོ་ཀུ་ཅོས་འབྲུགས་པའི་ཚེ།
རབ་སྐྱོས་བློ་ལྡན་ལྷག་པས་ཀྱི། བ་གམ་རྩེ་ལྷུང་སྟེང་དུ་འཛོགས།། 21

ज्ञात्वापि तमभिप्रायं सर्व्वज्ञः पापचेतसाम् ।
प्रातः समाययौ सार्द्धं भिक्षूणां पञ्चभिः शतैः ॥ १५ ॥

अथ हस्तिपकोत्सृष्टः कृष्टप्रासादपादपः ।
तमभ्यधावदाबिद्धः क्रोधान्धः क्रूरकुञ्जरः ॥ १६ ॥

अनायत्तः परिचयादङ्कुशस्य गुरोरपि ।
खलविद्वानिव द्वेषी मद्देन मलिनीकृतः ॥ १७ ॥

सेवाव्यसनसक्तानां मसक्तत्कर्षंचापलात् ।
प्राणापहारी भृङ्गाणां भृत्यानामिव दुष्यतिः ॥ १८ ॥

मन्दरोपद्रवे तस्मिन् द्रुमद्रोहिण्यभिद्रुते ।
विद्रुते सहसा लोके हाहाकारो महानभूत् ॥ १९ ॥

तस्याश्चत्कर्णतालानिलतुलितसरत्सान्द्रसिन्दूरपूरैः
संपूर्णे राजमार्गे च्युतचकितवधूरक्तवस्त्रासमानैः ।
उद्दण्डोच्चण्डशुण्डभ्रमणरवलसत्साध्वसायासिताशा
व्यालोलालकाभ भ्रमरमिलद्विभ्रमः संभ्रमोऽभूत् ॥ २० ॥

पुरप्रमाथव्यथिते जने कोलाहलाकुले ।
आरुरोह महाहर्म्यं देवदत्तः प्रमत्तधीः ॥ २१ ॥

དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འཇིག་པ་ལ། མཆོག་དུ་བལྟ་ཞི་འདོད་པར་བྱའོ།
ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་རབ་བཅོམ་པས། གཏུམ་པོ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོམ།། 22

དེར་ནི་བླང་པོས་རབ་སྐྲག་ཅས། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་བྱེས་པའི་ཆེ།
དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་ཐབས་དལ་ཞིག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེར་བྱའོ།། 23

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་མཉམ་དེར། གནོད་ལྡན་པ་ལྡུ་འཕོག་ཏེ།
འཇིགས་སུ་རྟང་བའི་རལ་པ་ཅན། དེ་ཡི་སེན་མོ་འི་འོད་ཆོགས་བཞིག།། 24

རྣིགས་པའི་རྩེད་བྱེད་སྐྲོག་བྱེད་པ། དེ་ཡི་དྲི་ཆོར་གཅིག་འཕྲུད་ཀྱི།
ཤུད་ཅང་གཅི་བ་ཟག་བྱེད་ཅིང་། འཕྲལ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱའོ།། 25

སོ་ལྷན་དེགས་པས་བས་དབུལ་བ་ཏེར། ཐོབ་ཅིང་མཉེས་པར་བས་ཏེ་ཡང་།
ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ནི་སྣེགས་བྱེད་ཀྱིས། རབ་ཏུ་འབར་བ་མཐོང་བར་འགྱུར།། 26

དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་མི་འབར་ཞིང་། འབར་བའི་དུ་བས་དཀྲིགས་མཐོང་ནས།
སྡིག་པའི་ཞགས་ཀྱི་བཏྲའི་དྲང་། བསྡིལ་བ་དག་ཏུ་ཅི་བདེ་སོང།། 27

སྐེད་པ་སྡུག་ཉམས་མིད་ནི་བསམ་གཏན་བཞིན་ཀྱི་མཚོས་པ་
དང་ཏུ་ཉམས་བྱང་ཅིང་།
ཅིན་མོང་བ་དག་གིས་ནི།
མང་ཏུ་མཛད་པ་རྩོམ་བའི་བཏབ་པ་ཅིར་གཅས་སྡིག་པས་
དམན་པའི་སྐང་རྩི་ཅིང་།
ཆ་རོ་སྐྱོག་པར་སོང་ཞིང་ཡོངས་གཅེས་དམན་པར་སོང་
སྡུག་བསྔལ་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱའོ།། 28

भगवन्नहणं द्रष्टुं सोऽभवद्भृशमुत्सुकः ।
उन्मूलनेन गुणिनां मातङ्गः परितुष्यति ॥ २२ ॥

विद्रुतेषु गजचामात् तेषु सर्व्वेषु भिक्षुषु ।
आनन्द एक एवाभूत् भिक्षु र्भगवतोऽन्तिके ॥ २३ ॥

तच्च पञ्चाननाः पञ्च निर्य्ययु र्भगवत्करात् ।
करालकेशरसटा स्तन्नखांशुचिता इव ॥ २४ ॥

द्विप स्तन्मन्द्य माघ्राय दर्प्पापस्मारवारणम् ।
अभूत् स्तुतशङ्कन्मूचः सहसैव परावृखः ॥ २५ ॥

जवेन विद्रुत स्तच्च दन्तौ दर्प्पदरिद्रताम् ।
प्राप्तः प्रदीप्तदृनाः स ददर्श दिशो दश ॥ २६ ॥

स विलोक्य जालवह्निज्वलज्ज्वालाकुलं जगत् ।
पादपद्मान्तिकं शास्तुः शीतलं समुपाययौ ॥ २७ ॥

संकोचाभिरुचेः सचिन्तमनसः प्रध्वस्तवक्त्रद्युते-
र्हैन्यापन्नविहीनदानमधुपप्रारब्धकोलाहलः ।
लोभान्धस्य महाव्ययोत्सव इव क्लेशोष्मनिश्वासिन-
स्तस्याभूत् परितापनिश्चयगते र्भीरायमाणः करः ॥ २८ ॥

སྡིག་པ་ཐྲག་རྩེའི་གྲུ་མཆོ་ཡི། ཞབས་ཀྱི་དྲང་དུ་ཉོངས་གྱུར་ཅིང་།
འཇིགས་པ་དེ་ལ་འབོར་ལོ་དང་། བཀུ་ཤིས་ཀྱིས་མཆོག་ཐུགས་རྗེས། 29

བྱམ་པར་ཐུགས་ཀའོད་ཟེར་ཅིང་། གཞན་ཕན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
གནས་སྐབས་དམན་པ་འདི་ཉིད་བྱ། རང་ལས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན། 30

བྲོད་ལྷས་ཤ་ཡི་རི་བ་ནི། དབེན་པའི་སྐང་བ་དག་གི་སྟེན།
རྟོང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྲོར་གྱུར་པ། སྟེགས་མཆོག་སྐྱེས་པར་བྱུར། 31

བཅོམ་ལྡན་སྐྱོང་རྣམས་བརྟན་པས་འདི། བཤད་ཀོ་འཕགས་པའི་གླང་མཛད་ནས།
དཀའ་བརྟན་ཐོབ་ཅེས་ཚིག་དུ། བཅོམ་ལྡན་ནགས་སྡུ་གཡོགས་བཙོན་བྱུར། 32

ལྷས་བྱིན་གྱི་ནི་བརྟག་པ་དང་། སྐང་བོ་དག་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་།
ཉམས་ཆོ་གཡོགས་མེད་དགའ་བ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་པར་བྱུར། 33

དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཁྱིམ་དུ་ནི། ཟས་ནི་རབ་དུ་སྐང་མཛོད་ནས།
དགེ་སློང་དག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ནགས་སྡུ་གཡོགས་བཙོན་བྱུར། 34

སྐང་བོ་འི་དབང་ཡང་མངོན་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱི་པད་ལ།
ལག་པས་རེག་པར་བྱས་ནས་ནི། སྐང་བོས་ལྷས་ནི་བརྟན་བཙོན་བྱུར། 35

རྒྱལ་ཚེན་བཞི་པའི་ལྷ་དག་དུ། ཉེ་བར་འཁྱུངས་ཤིང་མངོན་པ་ནི།
རྟེ་མ་མེད་དེ་འཕྲལ་ཉིད་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལྷུ་རྟེངས། 36

तं पादमूलमायान्तं भीतं कारुण्यसागरः ।
शास्ता करेण पस्पर्श चक्रस्वस्तिकलक्ष्मणा ॥ २९ ॥

कुम्भविन्यस्तहस्त स्तं प्रोवाच भगवान् जिनः ।
पुच स्वकर्म्मणैवेमां प्राप्तोऽसित्वमिमां दशाम् ॥ ३० ॥

विवेकालोकजलदः कायोऽयं मांसभूधरः ।
भारस्ते मोहसम्भारः पापादुपनतः परः ॥ ३१ ॥

इत्युक्ते करुणार्द्रेण भीतो भगवता गजः ।
स लब्धश्वास माखानलौनो निश्चलतां ययौ ॥ ३२ ॥

देवदत्तस्य संकल्पे कुञ्जरे च महोत्कटे ।
भग्ने निर्विघ्नहर्षोऽभूत् समुद्घताद्भुतो जनः ॥ ३३ ॥

ततः कृत्वा गृहपते र्गृहे भोज्यप्रतिग्रहम् ।
भगवान् भिक्षुभिः सार्द्धं काननं गन्तुमुद्ययौ ॥ ३४ ॥

अभिसृत्य गजेन्द्रोऽपि जिनस्य चरणाब्जयोः ।
कृत्वा करेण संस्पर्शं वपु स्तत्याज कौञ्जरम् ॥ ३५ ॥

चतुर्महाराजिकेषु देवेषु विषद्युतिः ।
उपपन्नः स सहसा सुगतं द्रष्टुमाययौ ॥ ३६ ॥

རང་གི་བསྟི་གནས་ཕྱིན་གྱུར་པའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
ཤོར་བྱའི་རྣ་ཆ་རབ་འབར་བ། ཉི་མ་འབྲ་བ་དེས་ཕྱག་བྱའོ། 37

དེ་ཡི་དཔུང་ཀུན་ཅོད་པགཎ་གྱི། འོད་ཀྱི་ཡལ་འདབ་ཀུས་བྱུར་པ།
ཀུན་གྱི་འཕེང་བ་བཀུ་བྱིན་གྱི། གཞུ་ཡིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ཏུ་མོས། 38

རྟག་པ་བཟང་དེས་སྟོན་པ་ཡི། མཐུན་ཏུ་ཏུལ་བས་འཁོད་ནས་ནི།
ལྷ་ཡི་མེ་དོག་སྐྱིང་སྟོབས་ནས། དཀར་བས་གཏོར་ནས་དེས་སྐྱབས་པ། 39

ཡོངས་སུ་སིམ་པའི་གནས་བྱུར་པ། བཅོམ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱི་ཞབས་དག་གི།
པདྨ་ལས་ནི་རེག་པས་ནས་དེ། བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཏུ་ཕྱིན། 40

ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་གཟིགས་པ་གྱུར་བའི་ཏུག་རྒྱོག་ཆོ་བ་ཞེ་བར་བྱེད།
ཅི་ཡང་བཀུད་རྩིའི་ཚར་པ་ཞེ་ཞིང་བསྟུགས་འོས་འཇམ་ཞིང་ཡིད་ཏུ་འོང་ ।
གང་གིས་གསལ་བར་རེག་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གོད་པ་དག།
རྣམ་པར་བཏང་ནས་རྒྱང་རིང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རུང་ཏུ་ཞུགས། 41

དེ་སྐད་བཞེད་པར་བྱེད་རེ་ཡིས། སྤྲིད་པ་ཞི་བྱང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
ཡང་དག་བདེན་པ་མཐོང་བྱེད་པ། དག་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་མཛད། 42

དབུ་གྲུབ་སྐུ་དཀྱིལ་འོད་དཀར་བའི། མགོ་ཡིས་སྟོན་པའི་ཞབས་དག་ལ།
ཕྱག་འཚལ་སྤྲིད་པའི་འཕྱལ་པ་ལ། དགོད་པ་ཞིག་ཏུ་དེ་རབ་སོང་ ། 43

स मात्रमपदं प्राप्तं भगवन्त मुपेत्य सः ।
प्रणनामार्कसंकाशं प्रदीप्तमणिकुण्डलः ॥ ३७ ॥

तस्य केयूरमुकुटप्रभापल्लवपूरिताः ।
शक्रचापैरिव व्याप्ता विरेजु र्घनराजयः ॥ ३८ ॥

विनयादुपविश्याग्रे स शास्तुः सस्तकल्मषः ।
तं दिव्यपुष्पैराकीर्य्य सत्वशुभ्रै रभाषत ॥ ३९ ॥

भगवन् भवतः पादपद्मसंस्पर्शनेन मे ।
दुर्दशादुःखसन्तापः शान्तः सन्तोषशालिनः ॥ ४० ॥

शमश्लाघ्या कापि व्यसनविषदोषोष्मशमनी
सुधावृष्टि र्दृष्टि र्वत भगवतः स्निग्धमधुरा ।
यया सृष्ट स्पष्टं खरतरविकारव्यतिकरं
विमुचन्तः शान्तिं श्रयति हतमोहः पशुरपि ॥ ४१ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य भगवान् भवशान्तये ।
सत्यदर्शनसंशुद्धां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ४२ ॥

मौलिमुक्तांशुशुभ्रेण शिरसा चरणद्वयम् ।
स शास्तुः प्रययौ नत्वा हसन्निव भवभ्रमम् ॥ ४३ ॥

བཞིན་རས་ནམ་མཁའི་ཐྲི་བའི་གཞི། རབ་གསལ་བྱས་ནས་དེ་སོང་ཆོ།
དགེ་སྦྱོང་གིས་རིས་བཅོམ་ལྡན་བྱི། དེ་ཡི་བྱང་བའི་མཐའ་ཁྱབ་སྐུལ།། 44

སྐྱེས་ཏུས་གཞན་མིས་སྐྱེས་པ་ཙམ། དེད་སྤྱངས་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ།
རབ་ཏུ་བྱང་བར་བྱེད་ཀྱང་འདི། བསླབ་པའི་གནས་ལ་གྱས་མ་བྱུང་། 45

མ་གྱས་པ་ལས་སྐྱང་ཡོ་ཡི། ལོངས་སྤྱོད་ཉིད་དང་དགེ་འདུན་ནི།
བསྟེན་ལས་བདེན་པའི་སྤྲ་སྤྱོབས་ཀྱིས། མཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཐོབ། 46

རྒྱེ་བ་སྤྲ་མར་བསྒྲུབས་པའི་ལས། སྤྱ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་བྲོག་སྟེ།
གྱས་པར་སྤྱད་བྱས་སེམས་སྐྲག་ལ། ལས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྟན་ནས་འབྲེལ། 47

འཛིགས་སྐང་གོད་པ་དེ་ལ་ནི། དགེ་སྤྱོང་ཀུན་གྱིས་བདག་བཏང་བ།
དེར་ཡང་ཀུན་དགའ་བོས་མ་ཡིན། སྤྱོན་ཚེ་འགྲོགས་པ་མཉེན་པར་གྱིས། 48

རི་བོང་མཚོན་མ་ལྟར་བསེལ་མཆོར། གང་ག་གང་བའི་བཞིན་ཞེས་པའི།
ངང་པའི་ཆུལ་བོ་སྤྱུག་དང་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤྱོད་གྱུར་ཏོ།། 49

ནམ་ཞིག་པ་ར་ན་སི་ན། སྐ་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིད་གྱིས།
ཚངས་པ་སྣང་བའི་རྫིང་བུ་ནི། ཐུགས་རྗེས་བཟུང་ནས་ཁྱེར་ཏེ་ཡང་། 50

གཡོ་བའི་པདྨས་དཀྲིགས་པ་ཡི། རྩེ་འབྱས་ཡོངས་སུ་སེར་བ་དེ།
ངང་པ་དག་ནི་ལྟ་བཆུ་དང་། མཆོ་སྐྱེས་ཅན་དེར་རྣམ་པར་རོལ།། 51

गते तस्मिन् मुखशशिप्रकाशितनभस्तले ।
भगवान् भिक्षुभिः पृष्ट स्तद्वृत्तान्त मभाषत ॥ ४४ ॥

पूर्व्वकल्पान्तरे शास्तुः काश्यपाख्यस्य शासने ।
अभूत् प्रव्रजतोऽप्येष शिक्षापदनिरादरः ॥ ४५ ॥

अनादरात् कुञ्जरता भोगः संघोपसेवनात् ।
सत्यदृष्टिबलेनान्ते संप्राप्तः शासनग्रहः ॥ ४६ ॥

प्राग्जन्मविहितं कर्म्म कस्यचिन्न निवर्त्तते ।
कर्म्मोपदिष्टसम्बन्धभक्तिभोगैः सचेतसः ॥ ४७ ॥

तस्मिन् व्यतिकरे घोरे सर्व्वैः स्त्यक्तोऽस्मि भिक्षुभिः ।
नत्वानन्देन तत्रापि श्रूयतां पूर्व्वसंगतिः ॥ ४८ ॥

शशाङ्कशौतिसरसि भ्रातरौ रुचिरौ पुरा ।
पूर्णमुखः सुखश्चेति राजहंसौ बभूवतुः ॥ ४९ ॥

कदाचिद् ब्रह्मदत्तस्य वाराणस्यां महीपतेः ।
ब्रह्ममतौं पुष्करिणीरम्यां पूर्णमुखो ययौ ॥ ५० ॥

स तस्यां लोलकमलकिञ्जल्कपरिपिञ्जरः ।
विजहार सरोजिन्यां हंसानां पञ्चभिः शतैः ॥ ५१ ॥

སྟོན་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡི་ནི། ཁྱད་འཕགས་གཟུགས་རབས་རབ་འབར་བ་དེ།
ཐུ་བ་དོན་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན། གཡོ་མེད་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར།། 52

དེ་ཉི་དེར་གཤན་ན་བདག་གིས། ཐོས་ཤས་དེ་དག་བལྟ་འདོད་པས།
ཀུ་ཡིས་འཆོ་བ་མཁས་པ་དག། དེ་གཟུང་སྣང་ངུ་བཏང་བར་གྱུར།། 53

པད་ཅན་གྱི་རོལ་པའི་འཇུག། དགའ་བའི་འོད་ཟེར་དེ་གཟུང་ཚེ།
ངང་པ་ལྟ་བཀུ་དག་གིས་ནི། དེ་བཏང་མཉྩོགས་པར་རབ་དགུ་སོང་།། 54

གཅིག་ཉི་དེ་ལ་གཞུང་བཟང་བས། བཅིངས་པ་མེད་ཀུང་བཅིངས་པ་བཞིན།
མཛའ་བའི་ཞགས་པས་དབང་བྱས་ནས། དེ་ཡི་དོན་ཐུ་གཏུང་ཞིང་གཤས།། 55

དེ་ནས་ཆུལ་པོས་ཀུན་ཡང་པ་ཡི། ཆུལ་པོ་དེ་ཡིས་བཟུང་བ་དང་།
གཅིས་པ་མཛའ་བས་བཅིངས་པ་ཡང་། མཁྱོང་ནས་ཡ་མཆོག་དེ་དག་བཏང་།།56

ངང་པ་གང་བའི་བཞིན་དེ་བདག། དེ་ཡིས་རྩེས་འབྲང་ཀུན་དགའ་བོ།
དེས་ན་རིང་ཡང་བདག་བཏང་ནས། སོང་བའི་དགེ་སློང་ངང་པ་ཉིད།། 57

གང་གི་གླགས་པ་ཕ་རོལ་གྱིས། ཡིད་ཀྱི་གླེགས་པ་ལ་བྱིས་པ།
བ་རུ་ཅ་སིན་སྟོན་དུས་ན། སངས་བདག་ཚ་ཏ་ཞེས་པ་བྱུང་།། 58

སྟོང་དང་གཡུལ་འགྱེད་ལྷོ་ཕྱོགས་པ། གཡུལ་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་འགྲོ་ཞིང་།
ལག་པའི་མཆོག་ཞེས་གླགས་པ་ནི། དེ་ཡི་བསྟུ་མེད་གྲོགས་ཡོད་གྱུར།། 59

पूर्व्वपुण्यानुभावेन तं रूपातिशयोज्ज्वलम् ।
ददर्श कार्य्याण्युत्सृज्य जनो निश्चललोचनः ॥ ५२ ॥

तं श्रुत्वा भूपति स्तच्च स्थितं तद्दर्शनोत्सुकः ।
कुशलान् ग्रहणे तस्य व्यसृजज्जालजीविनः ॥ ५३ ॥

तस्मिन् गृहीते नलिनीलीलास्मितसितत्विषि ।
शतानि पञ्च हंसानां त्यक्ता तं प्रययु र्जवात् ॥ ५४ ॥

एकस्तु तस्य सौजन्याद्बद्धोऽपि सुबद्धवत् ।
तदर्थं व्यथित स्तस्थौ प्रेमपाशवशीकृतः ॥ ५५ ॥

ततस्तैः प्रापितं राजा राजहंसं विलोक्य तम् ।
स्नेहबद्धं द्वितीयञ्च विस्मित स्तावलोकयत् ॥ ५६ ॥

हंसः पूर्णमुखः सोऽह मानन्द स्तस्य चानुगः ।
गता स्तदद्य च त्यक्ता मां हंसा एव भिक्षवः ॥ ५७ ॥

पूर्व्वस्मिन्नभवत्काले वारणस्यां महीपतिः ।
तुट्टिर्नाम मनःपट्टे लिखितं यद्यशः परैः ॥ ५८ ॥

सहस्रयोध स्तस्याभूद् दाक्षिणात्यो निरत्ययः ।
करदण्डौति विख्यातः संग्रामाग्रेसरः प्रियः ॥ ५९ ॥

ནམ་ཞིག་འཇིགས་རྟང་གཡུལ་ཞུགས་ཚེ། བློན་པོ་ལྟ་བཀྲ་དག་གིས་ནི།
མི་བདག་དེ་བཏང་འཇིགས་ནས་སོང་། ལག་པའི་མཆོད་གྲིས་གཏང་མ་གྱུར།60

སས་སྐྱོང་དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་དེ། བློན་པོ་དེ་དག་དག་བློས་ནམས།
ལག་པའི་མཆོད་དེ་ཀུན་དག་འོ། འདི་ཀྱིས་ཉི་ག་གཏང་མ་གྱུར།61

སྤྲོག་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉེན་ལ་ཡང་། བདག་ནི་སེང་གེ་བྲིག་པར་བྱེད།
ལུ་སྐྱེས་གསོག་ཅེག་ཚེ་ལ། སྐྱབས་པ་གང་དེ་དག་སྐྱོང་ནམས།62

ལུ་སྐྱེས་གཅིག་གི་སྐྱེན་མོ་ཡིས། རིང་ཐུ་བཀོས་ནས་བདག་ཐར་བྱེས།
དེ་ཀྱིད་ཀུན་དག་འོ་འདི་སྐྱེ། དེ་ལྟ་བདག་གི་རྟེན་པ་ཐྲོག་ནས།63

སྤྲོག་ཆོ་རི་དགས་ཁྲུ་ཡི་བདག། ཚུ་ཡི་ཉེས་པས་བཅིངས་པར་གྱུར།
དེ་ཡི་རྟེས་འབྲང་རི་དགས་རྣམས། སྤེད་ལྷག་འོང་ས་ཐམས་སྐྲག་ནས་བྲོས།64

མིག་ཆུ་ལྷག་པའི་རི་དགས་མོ། རྟེས་སུ་ཆགས་པས་མ་བཏང་སྟེ།
མཛའ་བའི་ལྷགས་སྤྲོག་གིས་བཅིངས་པས། གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར་བ་བཞིན།65

དེ་ནས་སྤེད་ལྷག་འོང་ས་ཐམས། རི་དགས་སོད་པར་བརྩོན་མཛོད་ནས།
དེ་ཡིས་སྐྱབས་པ་ཐོག་མར་ནི། མདའ་ཡིས་བདག་གི་འཆོ་བ་ཐྲོགས།66

ཞེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བ་ཡི། ཆོག་དང་མཛའ་བས་མཆོར་སྐྱེས་པ།
རྩོན་པ་དེ་ནི་བྱམས་པ་ཡིས། རི་དགས་རི་དགས་མོར་བཅས་བཏང་།67

कदाचिद् घोरसमरे पञ्चामात्यशतानि तम् ।
नृपं त्यक्त्वा ययु र्भीत्या करदण्डौ तु नात्यजत् ॥ ६० ॥

अहमेव स भूपालः सचिवा स्ते च भिक्षवः ।
करदण्डौ स एवाय मानन्दो न जहाति माम् ॥ ६१ ॥

जन्मान्तरेऽपि सिंहोऽहं मांसं कूपे निपातितः ।
उपेक्षितः क्षणाद् मृत्यैः शृगालै र्योऽद्य भिक्षवः ॥ ६२ ॥

एकेन च नखैः खातं दीर्घं कृत्वास्मि मोक्षितः ।
जम्बुकेन स एवाय मानन्दोऽद्य ममानुगः ॥ ६३ ॥

कूटपाशनिबद्धस्य मृगयूथपतेः पुरा ।
लुब्धकागमने एव जग्मु स्तदनुगा मृगाः ॥ ६४ ॥

अनुरक्ता न तत्याज तं मृगी साश्रुलोचना ।
प्रीतिशृङ्खलया बद्धा याता निस्पन्दतामिव ॥ ६५ ॥

अथ लुब्धक मायान्तं दृष्ट्वा मृगबधोद्यतम् ।
सावदन्मम वाणेन प्रथमं हर जीवितम् ॥ ६६ ॥

इति स्पष्टगिरा तस्याः स्नेहेन च स विस्मितः ।
मुमोच लुब्धकः प्रीत्या हरिणं हरिणीसखम् ॥ ६७ ॥

རི་དགས་ཁྲུ་ཡི་བདག་དེ་ང་། རི་དགས་མོ་དེ་ཀུན་དགའ་བོ།
དེ་ལྟར་མཛའ་བའི་འབྲེལ་བ་འདི། སྔོན་གྱི་སྨོན་བས་རྗེས་སུ་ཞུགས།། 68

ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་གསུང་ཐོས་དགེ་སློང་ཉི།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅར་ངོ་ཚས་ཞུམ་པ་བཞིན།
འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་གྱིས་དགའ་དང་བཅས་པར།
འོད་ཀྱིས་མངོན་དགའ་ཀུན་དགའི་བཞིན་པར་བསྟོས།། 69

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བཟློད་པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ནོར་སྐྱོང་གི་རྣོགས་པ་བཟློད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ཀུ་རུ་བཀྲ་བའོ།།

मृगयूथपतिः सोऽह मानन्दः सा कुरङ्गिका ।
इत्येष प्रीतिसम्बन्धः प्राग्वृत्त मनुवर्त्तते ॥ ६८ ॥

श्रुत्वेति वाक्यं सुगतस्य सर्व्वे
लज्जानिलीना इव भिक्षवस्ते ।
सानन्द मानन्दमुखारविन्दं
प्रभाभिरामं ददृशुः स्पृहार्द्राः ॥ ६९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धनपालावदानं अष्टाविंशः पल्लवः ॥

ཨཁ་འདབ་ཀྱི་ཀུ་རུ་དགུ་པ།

བཀའ་ཞིག་སྐྱིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱི།
ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཕྱམས་ཅད་བདེ་བའི་ཕྱིར།
ལྷས་ནི་ཞི་བཀའ་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་མེ་རྣམས་དག།
མཆོག་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་དེ་ཚུལ་གྱུར་ཅིག ॥

ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མངོན་འདུག་པ། དགེ་སློང་ཀོ་ཀ་ནི་ཉ་ཡི།
གཏམ་གྱི་ཞོན་ལ་དགེ་སློང་གིས། རྡོ་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ལེ ॥ 2

བ་ར་ཀ་སི་དག་དུ་ནི། སྐ་ངདག་ཚངས་པ་བྱིན་གྱི་བྱ།
ཀ་ཤི་མཛེས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཀུས་ཀྱི་སྐ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ ॥ 3

ཚུལ་ཆབ་དབང་ནི་བསྐུར་ཏེས་པ། གཞོན་ཉ་ཀཱ་ཤི་མཛེས་པ་ཨིས།
ཚུལ་སྤྱིད་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་བྱེ། རང་བཞིན་ཡུན་རིང་དཔྱད་ནས་བསམས ॥ 4

ལང་ཆོ་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་དང་། སྤྲོག་ནི་ཆུ་ཆུང་བས་གསོ་བའི་ཆོ།
ཚུལ་སྤྱིད་རྒྱ་ལམ་བག་མ་ལེན། རྒྱང་པའི་རྫ་འདིར་བདག་ཏྲེ་མེད ॥ 5

ཚགས་པའི་ཆོ་ངེ་རབ་མང་ཞིང་། ཡང་ཡང་སྐྱེ་དང་རྒྱང་པའི་ཨིས།
འཁོར་བ་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལ། འཕྲོག་མ་དུ་ཞིང་བདེན་པ་མེད ॥ 6

जनचिंशः पल्लवः ।

जयति स सत्त्वविशेषः
सत्त्ववतां सर्व्वसत्त्वसुखहेतुः ।
देहदलनेऽपि शमयति
कोपाग्निं शान्ति मुचै र्य्यः ॥ १ ॥

धर्म्मोपदेशे भगवान् कौण्डिन्यस्याग्रवर्त्तिनः ।
भिक्षोः कथाप्रसङ्गेन पृष्टो भिक्षुभि रभ्यधात् ॥ २ ॥

ब्रह्मदत्तस्य तनयो वाराणस्यां महीपतेः ।
काशिसुन्दरनामा च कालभूश्च बभूवतुः ॥ ३ ॥

यौवराज्यभरैकार्हः कुमारः काशिसुन्दरः ।
धर्म्माधर्म्ममयं राज्यं विचार्य्याचिन्तयच्चिरम् ॥ ४ ॥

क्षणक्षयिणि तारुण्ये जीविते वीचिचञ्चले ।
राज्ये स्वप्नविवाहेऽस्मिन् मोहमूले न मे मतिः ॥ ५ ॥

रागप्रलापबहुले मायामोहमहे मुहुः ।
वेश्यारोदननिःसारे संसारे नास्ति सत्यता ॥ ६ ॥

དེ་སྐད་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར། བདག་ནི་སྐྱེ་མེད་རབ་ཏུ་འབྱུང་།
རལ་གྲིས་གཅོད་ལ་རེག་གྱུར་པའི། རྣམ་པར་འབར་ལ་ཆགས་པས་ཅི།། 7

དེ་ལྟར་རྣམ་བསམས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་ལོ་འི་བུ། དེ་མིད་དབེན་པའི་ཐབས་པ་ཅན།
ནགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི། སར་སྐྱེང་ལ་ནི་མངོན་ཕྱོགས་སྐྱེས།། 8

ཀུན་ལོ་བདག་ལ་ཚོང་སྐྱོད་ཀྱིས། ཆོག་ཤའི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད།
ཀུན་ཆོབ་དབང་ནི་བསྐྲུད་འོས་པའི། ཀུན་དུ་རྩོམ་པའི་བླུན་སྐྱེད་མི་བྱེད།། 9

ཡབ་ལགས་གསོད་འཆིང་འཇིགས་དང་རུང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀུན་ལོ་འི་ཕུག་ཏུ་
ཆོག་ཤེ།

ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་རབ་གཏུངས་པ། འདི་དག་བདག་ཉི་ཚེ་ཟད་ཅིང་།། 10

ཤུར་ཁྲོད་མེ་ཡི་རྩེ་མོ་བཞིན། ཤཱིན་ཏུ་དྲག་པོ་འི་སྐྱོད་པས་ཁྲབ།
རབ་ཏུ་འབར་བས་སངས་དག་དཔལ། སྐུ་ཡི་ཆགས་བཟལ་སྐྱེད་མི་བྱེད།། 11

གཏུགས་ཀྱི་སྐང་བ་ཡང་དག་བསྒྲིགས། རྣ་ཡབ་དག་གི་ཀློང་གིས་བསྐྲོད།
ཆྱགས་པས་སྐྱེས་རྣམས་ཀུན་ཡི་དབང་། སྐྱེ་བ་དག་གི་གཡང་ལ་ལྷུང་།། 12

འཇིམ་པའི་ལོང་སྐྱོད་གོས་གོམས་པ། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་སངས་པའི།
ལུས་ལ་མཆུ་ཏུ་ཅིས་མོངས་ཀྱི། རྣ་རྩེ་མི་བཟད་འབབ་པར་བྱུང།། 13

ཀུན་ཏུ་བསམ་པའི་གཏུང་བ་དང་། སྐེད་པ་དག་པོ་འི་ཆོ་ངེ་ཅན།
ཆྱལ་སྐྱེད་རིམ་བསྟེན་འདི་རྣམས་ཀྱི། རྣོང་པ་དག་གི་གཡང་ལ་ལྷུང་།། 14

प्रव्रज्या मनघा स्तस्मादगारादनगारिकम् ।
निस्खिंशवृत्तिसंसक्ताभिरागः किं विभूतिभिः ॥ ७ ॥

राजस्वनु विंचिन्त्येति विवेकविमलाशयः ।
उवाचाभ्येत्य भूपाल मरण्यगमनोत्सुकः ॥ ८ ॥

मम सम्भोगवर्गोऽयं राजन्नैवोपयुज्यते ।
यौवराज्याभिषेकार्हः समारम्भो निवार्य्यताम् ॥ ९ ॥

क्रोधाग्निदग्धाः सुतरा मेता स्तात न मे मताः ।
बन्धुबन्धभयायासजनन्यो राजसम्पदः ॥ १० ॥

व्याप्ताः क्रूरतराचारै र्ज्वलिताः पार्थिवश्रियः ।
कुर्व्वन्ति कस्य नोद्वेगं श्मशानाग्निशिखा इव ॥ ११ ॥

छत्रसंछादिता लोका श्चामरानिललोलिताः ।
पतन्ति पातकश्वभ्रे मदक्षीवाः क्षितीश्वराः ॥ १२ ॥

मृदुभोगांशुकाभ्याससुकुमारे महौभुजाम् ।
काये पतति पर्य्यन्ते क्लेशः कुलिशदारुणः ॥ १३ ॥

चिन्तासन्ततसन्तापतीव्रतृष्णाप्रलापिनाम् ।
राज्यज्वरजुषां नैषां मोहमूर्च्छा निवर्त्तते ॥ १४ ॥

གཞས་དང་གཞས་སུ་ལྷེ་གཉིས་པ། འབྲིག་ཅིང་རིག་ཅེག་རྒྱོག་མ་ཅན།
རྒྱོག་ཁྲོངས་ལ་བལྟ་རྒྱལ་པོ་མི། བྱ་བ་གཉེན་དགེ་གསོད་པ་ཡིན།། 15

མི་བདག་བཙུ་ལྷག་རྟེ་ལྷོད་མ། བདག་ལ་གཉེན་དུ་མི་འགྲོར་སེམས།
ཉེས་བཞིག་ཤ་དབང་དག་གི་དཔལ། དོ་ཤལ་ཇ་ཡབ་ཤག་དགོད།། 16

འདས་པའི་ཤ་བདག་བྱིན་པ་ལས། ཐུབ་པོ་འི་དཔལ་ནི་རྒྱུང་ཤས་བསྒྲིགས།
བྱང་ཡབ་ཀྱིས་གསལ་ཤུགས་རིངས་དང་། སྐུ་དེག་མཆི་མའི་བྱུག་ལྷག་བཞིག།
17

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཡིས། ཐེ་བོའི་ལྷུགས་ནི་རྣམ་སྐངས་ནས།
ཆོག་ཤེས་བསིལ་བའི་གྲིབ་མ་ཅན། ཡོངས་གཏུངས་ཉི་བའི་ཚགས་སྐུ་འགྲེ།།18

རྣག་ཏུ་གཙོད་པའི་ལྷུས་འདི་ཡང་། ངམ་གཙོ་མེད་པ་འབྲོད་བ་ཡི།
ལམ་གྱི་འགྲོག་བོགས་བསྐྱང་དཀའ་ན། ས་ཡི་ཁྲོང་ལྟ་སྐྱང་ཡང་ཅི།། 19

ཉེས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་སྐྱབ་པ། སྐྱ་ཡི་ཆོག་ཐོགས་ས་ཡི་བདག
རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ཡིས་འཇིགས། མྱ་ངན་ལྡན་པས་དེ་ལ་སྐྱབས།། 20

ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་རིགས་འདི་དང་། ཡང་དག་བྱམ་སྐྱེད་འཕེལ་བའི་སྐྱེད།
བྱང་པོ་བདག་གིས་བྱ་བྲེད་ལ། རེ་བ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅིངས།། 21

མཉེས་ཀ་ཤིན་བདག་གིས་བརྟག་པ་ནི། དུས་མིན་ཉམས་པར་བྱ་མི་འོས།
ཤགས་སུ་བྲོད་བྱི་ལང་ཆོ་འདི། གསར་དུ་མཛོས་པ་འོས་མ་ཡིན།། 22

वक्राणां रत्नदीप्तानां द्विजिह्वानां पदे पदे ।
छिद्रसंदर्शिनां राज्ञां व्यापारः परमारणम् ॥ १५ ॥

नृपवंशशतोच्छिष्टां मन्यते मा मनन्यगाम् ।
इतीव श्रीः क्षितीशानां हारचामरहासिनी ॥ १६ ॥

व्यञ्जितव्यजनोच्छ्वासा लक्ष्मी र्मुक्ताश्रुसन्ततिः ।
राज्ञां मोहाभ्दतातीतभूपतिस्मरणादिव ॥ १७ ॥

तस्माद् व्रजामि प्रव्रज्याविवर्जितजनस्थितिः ।
सन्तोषशीतलच्छायं सन्तापशमनं वनम् ॥ १८ ॥

अविश्रान्तस्य संसारपथपान्थस्य दुर्व्वहः ।
कायोऽस्य यत् सदापायः किं पुनः पृथिवीभरः ॥ १९ ॥

इति पुचवचः श्रुत्वा भूपति र्हृशमप्रियम् ।
प्रव्रज्याशब्दचकितः सोद्वेग स्त मभाषत ॥ २० ॥

अस्य वंशस्य महतः साम्राज्यस्य च वृद्धये ।
आशानिबद्धवृद्धेन त्वयि पुच मया परम् ॥ २१ ॥

वत्स सङ्कल्पभङ्गं मे न काले कर्त्तुमर्हसि ।
इदन्तव महच्छायं यौवनं न वनोचितम् ॥ २२ ॥

དམ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གོམས་པར་ལྡོག། ལེགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པ།
དབང་པོ་ཐུལ་བའི་མི་བདག་ནི། ཀུན་ཏུ་ཤགས་མེད་དཀའ་ཐུབ་ཡིན།། 23

རང་གནས་ཡིན་ཡང་མཆོ་སྐྱེས་ནི། གོཎ་པ་རིད་པར་ཆུ་ལ་གནས།
ཤགས་ནང་ཡིན་ཡང་མྱ་ངན་མེད། བྱང་མེད་ཀང་པས་བསྒོམ་པ་མཐོང་།། 24

རང་ཁྱིམ་རྩིད་སྨའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། ཇི་སྲིད་མིག་ནི་རྨུགས་ཆུང་བ།
དེ་སྲིད་ཡུལ་ནི་འདི་དག་རྣམས། སྐད་ཅིག་ཙམ་སྣང་སྟུག་པར་ཤེས།། 25

རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནང་གི་ནི། བདེ་བ་ཙམ་བཀང་ཁྱིམ་ལས་འཐོན།
ཉམས་སྐྱོ་བོ་རང་གི་ནི། ཐོས་པ་མ་སྐྱེས་ཟག་བཅིངས་ཤི།། 26

ཁྱིམ་དུ་ཆོས་ནི་བདེ་བ་ཡིས། ཉན་དང་རྒན་དང་སྨྲ་བར་བྱེད།
ཤགས་སུ་སྐམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཉན་དང་རྒན་དང་བྱ་བ་བསྐམ།། 27

རྩ་ཡི་ཆོག་ལས་ཀྱི་ཁབ་རྩེ་ཡིས། ཀང་པར་མ་སྐྱེས་ཟིན་བྱེད་པ།
དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ། སྨན་བླའི་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བ་ཡིན།། 28

སྐྱེ་བ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་སྨྲ། པཎྜི་ཏ་རྣམས་པའི་སྨྲ་མར་གྱུར།
རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱིན་པ་ཟ། དཀའ་ཐུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན།། 29

བྱ་ཀུ་ཤགས་ན་གནས་པ་ནི། རྟུལ་གྱི་གོས་དང་མཆུངས་པ་སྟེ།
ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག། ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པ་ཡིན།། 30

सन्मन्त्राभ्यासयुक्तानां शक्तानां साधुदर्शने ।
जितेन्द्रियाणां सर्व्वत्र नृपाणा मवनं तपः ॥ २३ ॥

स्वपदेऽपि सरोजस्य निःसङ्गसलिलस्थितिः ।
दृष्टा वनेऽप्यशोकस्य ललनाचरणाहतिः ॥ २४ ॥

स्वगेहसुलभै र्भोगै र्यावद्दृष्टिविरञ्चिका ।
तावदेते परित्यक्तुं शक्यन्ते विषयाः क्षणम् ॥ २५ ॥

सुख मन्तः परित्यज्य स्वजनं गृहनिर्गतः ।
अभ्यस्तभोगविरहक्लेशं न सहते जनः ॥ २६ ॥

श्रूयते स्मर्य्यते धर्म्मः क्रियते च सुखाद् गृहे ।
वने शुष्यन्ति शुष्काणां श्रवणस्मरणक्रियाः ॥ २७ ॥

क्षरत्क्षतजपादस्य दर्भसन्दर्भशूचिभिः ।
ततः किं दुःख मपरं परलोके भविष्यति ॥ २८ ॥

भुञ्जानं जन मीक्षन्ते याता श्चर्मास्थिशेषताम् ।
परदत्तं सदाश्नन्ति प्रेता इव तपस्विनः ॥ २९ ॥

वने निवसनं पुच्च पांशुप्रावरणं समम् ।
पालनं ब्रह्मचर्य्यस्य मकराकरशोषणम् ॥ ३० ॥

ཤཱཀས་སྤེག་མེ་ཡི་དུ་བ་རབ་ཀྱས་ཁྲོ་གཉིར་ལྷན་པའི་བཞིན།
ཞ་ལྤང་གཤས་དང་ཌྭ་པའི་ཕྱག་ནི་སྣུག་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱིམ།
སེང་གེས་བསད་པའི་སོ་གཉིས་ཁྲག་གིས་དམར་བོར་བྱས་གྱུར་པའི།
ཤཱཀས་སྲུ་ཁྱིམ་བཏང་ཤས་ནི་སྲུ་ཞིག་དགའ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། 31

འདོད་ལྷག་དག་ནི་དུལ་བ་འདོད་ཆོང་དུལ་བ་དང་ལྷག་སྤྱོ་བསངས་
རྩེ་དགའ་དྲན།
ཆོས་པ་ཤིན་དུ་ཟག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དགའ་བཏྲེས་པར་
གྱུར་པ་ཟངས་དག་འདོད།། 32

བདག་ནི་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་བྱ། ཤཱཀས་སྲུ་འགྲོ་བར་མི་འོས་སོ།།
ཁྱོད་ནི་ཤཱཀས་ན་གནས་པ་དག། དབྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡིན།། 33

སྲུ་དེག་གསལ་བར་དགོད་བྱེད་པ། ཀྱེལ་པོའི་ཕྱག་ཆོགས་ང་རྒྱལ་ཅན།
བཅང་ནས་སྐྱར་ཡང་མི་འོང་སྟེ། རལ་གྲི་དག་གིས་འབྲི་ཤིང་བཞིན།། 34

ཞ་ཡིས་ལན་མང་དེ་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ངེས་པ་ལས་མ་གཡོས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འི་བརྟན་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་རིན་ཅེན་རྩེ་མོ་མཚུངས།། 35

མ་དང་བློན་པོ་རྣམས་དང་ནི། གཉེན་དང་གྲོང་པ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས།
གཤོལ་བ་བཅབ་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་དེ། ཤུལ་གྱི་དག་གིས་ཤི་འགྱུར།། 36

दावाग्निधूमविकटभ्रुकुटीमुखेषु
गोनासवासघनघूकगुहागृहेषु ।
सिंहाहृतद्विरदलोहितलोहितेषु
त्यक्त्वा गृहं भवति कस्य धृति र्वनेषु ॥ ३१ ॥

कामौ संयम मिच्छति स्मरति च श्यामारतेः संयमौ
तृप्त स्तीव्रतरव्रतेषु रमते भक्ष्यं क्षुधा कांक्षति ।
एकाकी जन मीहते जनवनोद्वेगी वनं वाञ्छति
त्यक्त्वान्वेषणतत्पराः पुनरपि प्राप्यावमानं जनाः ॥ ३२ ॥

न मां पुच परित्यज्य गहनं गन्तुमर्हसि ।
भवन्तु तव शत्रूणां वनवासमनोरथः ॥ ३३ ॥

व्यक्तमौक्तिकहासिन्यः करवालखता इव ।
त्यक्ता न पुनरायान्ति मानिन्यो नृपसम्पदः ॥ ३४ ॥

इत्युक्तोऽप्यसकृत् पिचा निश्चयान्न चचाल सः ।
वज्ररत्नशिखाकल्पः संकल्पो हि महात्मनाम् ॥ ३५ ॥

जननीभि रमात्यैश्च बन्धुपौरमहत्तमैः ।
स प्रर्थितोऽप्यभून्मौनी निराहारो दिनचयम् ॥ ३६ ॥

ཀུལ བོར་སྤྱོད་དམ་དཀའ་ཐུབ་ཅཱ། འདི་ཀི་རང་གི་འདུན་པས་འཆོ།
འཇིག་རྟེན་འདི་ཀི་འདོད་རྫིས་འཚག། ཅེས་པ་བློོན་པོས་བཀུ་ལ་སྨྲས།། 37

མཆི་མ་དང་བཅས་ས་སྐྱོང་གིས། ཐི་ཧིག་ལྷུང་ལྷས་གནང་ནས་དེས།
མི་སྐྱས་པོང་ཁྱིར་པ་རྣམས་ཏུ། ཐུབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནག་སྐུ་སོང་།། 38

ཆགས་བྲམ་ཟེའི་སྐུ་སྐྱེག་པ་ཡིས། དེར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།
བྱམས་པས་དག་བྱས་བརྩེ་བ་དག། དབེན་པའི་གྲོགས་སུ་དེ་ཡིས་བསྟེན།། 39

དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་དེ་དག་ཏུ། ནགས་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
རང་བཞིན་བོད་ཀྱི་མི་སྣང་ནས། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བསིལ་བར་གྱུར།། 40

རི་དྭགས་ཆོགས་ལ་རབ་ཆགས་ཤིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོག་ཆགས་གསོད་
པ་རབ་བཏང་ཞིང་།
སེང་གེས་གླང་ཆེན་འཇིམས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ལག་ཀུན་གྱིས་འགྲོགས་
པར་གྱུར་བ ལ།
དེར་ནི་ཤིན་པའི་ཐུང་མེད་མྱ་ངོག་ཆོགས་རྣམས་སྤངས་པའི་ཚེད་
སྐབས་རྣ་བྱ་ཡི །
གོས་ཀྱི་དབུལ་ཞིང་ཤུགས་རིངས་དང་ལྡན་ཆགས་བྲལ་མཆུ་ནི་
རབ་དུ་བསྐམས་པར་འགྱུར།། 41

ཚུ་གཏིར་སྐེ་རགས་ཅན་ཟ་བཏང་། འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བཟོད་པ་བསྟེན།
བཟོད་པ་སྐྱབ་ནས་ཤེས་པར་ནི། ཀུ་ཤིའི་མཇེས་པ་དེ་གྲགས་བྱུང་།། 42

སྐབས་དེར་ས་གཞི་མཁྱུ་ཡི། ཚངས་པས་བྱིན་གྱི་མཐོ་རིས་སོང་།
འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་བཞིན། དུས་ཀྱི་ས་ནི་ས་སྐྱོང་བྱུང།། 43

राजभोगौ तपस्वौ वा जीवत्वेष निजेच्छया ।
कामानुवर्त्तौ लोकोऽय मित्यूचुः सचिवा नृपम् ॥ ३७ ॥

स कथञ्चिदनुज्ञातः साश्रुनेत्रेण भूभुजा ।
ययौ पौरजनाक्रन्दमौनौ मुनितपोवनम् ॥ ३८ ॥

वैराग्यपरिपाकेण तच मैत्रौपविचिताम् ।
भेजे स सर्व्वसत्त्वेषु विवेकदयितां दयाम् ॥ ३९ ॥

बभूवु स्तत्प्रभावेण तच सर्व्ववनौकसाम् ।
जातिवैरानलत्यागशीतला श्चित्तवृत्तयः ॥ ४० ॥

त्यक्ते प्राणवधे प्रसक्तहरिणीद्वन्द्वैः पुलिन्द्वैः परं
सिंहै र्व्वारणदारणव्युपरमे सर्व्वाङ्गसङ्गीकृते ।
मायूरावरणै र्दरिद्रजघना मुक्ताकलापोज्झिता-
स्तचोच्छ्वासविरागशुष्यदधरा जाताः किराताङ्गनाः ॥ ४१ ॥

क्षमां त्यक्ताश्चिवसनां सर्व्वभूतक्षमाश्रितः ।
सोऽभवत् क्षान्तिवादीति विश्रुतः काश्यिसुन्दरः ॥ ४२ ॥

अथान्तरे महीहर्षे ब्रह्मदत्ते दिवं गते ।
उद्वेग इव भूतानां भूपालः कश्चिभू रभूत् ॥ ४३ ॥

དེ་ནས་རབ་མང་བྱང་བའི་ཚོགས། གསོལ་བའི་སྨིག་འབྲིག་བཞིན་རས་ལོངས།
ཐུབ་པའི་དུལ་བ་ལ་སྐང་བའི། དགྱིད་ནི་ཡང་དག་བྱང་བར་གྱུར།། 44

རི་དགས་མིག་ཅན་ཁིངས་པ་དག། ཉམས་པའི་ཚོ་ཉ་དུ་ནི།
རབ་ཏུ་ཆྱེས་དག་ཆགས་པ་ཡིས། མྱོས་པའི་ཆུ་ཡི་འེད་ཀྱིས་རུ་ཇེས།། 45

མྱ་ངན་མེད་པ་དམར་ཚོ་ལ། ལོག་ས་གནས་འཁྲི་ཤིང་གིས་འབྱུད་དོགས།
ཐག་དོག་ཅིག་བཅས་མེ་དོག་རྣམས། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱང་གིས་ཐྲོགས།། 46

ཁེ་བྱག་གིས་ཆྱས་སྐྱེད་མོས་ཚལ། ལང་ཚོ་ཆྱས་པ་དེ་ཡི་ཚེ།
ཀགས་ཚལ་བལྟ་བའི་ལྟད་མོ་ལ། ཆྱལ་པོ་བཙུན་མོ་འི་ཚོགས་བཅས་སོང་།། 47

ཁེ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་མེ་དོག་རྣམས། ལྷུང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་སྤྲས་པ།
དགའ་བའི་ཤགས་ཚལ་བལྟ་ཞིང་དེ། དལ་བུས་དཀའ་ཐུབ་ཤགས་སུ་ཕྱིན།། 48

ཤགས་ཀྱི་ས་གཞི་མཛེས་པ་དེར། མཛེས་པའི་ཀློགས་དང་ཡུམ་རིང་དུ།
རོལ་ཞིང་རྩེ་དགའ་ཅལ་གསོ་བས། སྐད་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་པར་གྱུར།། 49

སྡོག་མེད་མེ་དོག་འཇུམ་པ་ཡི། སྐྱེ་མ་རབ་དུ་འཐུ་ཞིང་དེར།
བཙུན་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བུད་མེད་རྣམས། གསོལ་བའི་འཁྲི་ཤིང་བཞིས་དུ་སོང་།། 50

སྐབས་དེར་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཀྱི། དབེན་པའི་གནས་ཆ་རབ་དགྱེས་པས།
ཞི་བ་རྩེས་སུ་རེམས་བྱེད་ཅིང་། གཅིག་དུ་གོ་བ་མེད་པར་གནས།། 51

अथादभ्रभ्रमद्भृङ्गभ्रूभङ्गमलिनाननः ।
मुनिसंयमविद्वेषी वसन्तः प्रत्यदृश्यत ॥ ४४ ॥

मदनोन्मादभूतस्य प्रोद्भूतस्य मृगीदृशाम् ।
मानविध्वंसदूतस्य चूतस्य रुरुचे रुचिः ॥ ४५ ॥

रक्ताशोकस्य पार्श्वस्थलताालिङ्गनशंकितः ।
ईर्ष्यालुरिव पुष्पाणि जहार मलयानिलः ॥ ४६ ॥

उद्यानयौवने तस्मिन् काले कोकिलसंकुले ।
सान्तःपुरो नृपः प्रायाद् वनालोकनकौतुकी ॥ ४७ ॥

नानावर्णपतत्पुष्पप्रकारप्रचितानि सः ।
पश्यन् वनानि रम्याणि शनैः प्राप तपोवनम् ॥ ४८ ॥

वनस्थलीषु कान्तासु तच कन्यासख श्चिरम् ।
विहृत्य रतिविश्रान्तः क्षणं निद्रा मवाप्तवान् ॥ ४९ ॥

अपूर्वकुसुमस्मेरा श्चिन्वाना स्तच मञ्जरीः ।
अन्तःपुराङ्गना श्चेरुः संचारिण्यो लता इव ॥ ५० ॥

अचान्तरे क्षान्तिवादी विविक्तोद्देशनिर्वृतः ।
एकान्ते निश्चल स्तस्थौ शान्ति मन्त र्विचिन्तयन् ॥ ५१ ॥

མི་དམར་ཀྲོན་དགའ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་བྱད་འོས།
རིན་ཀྱང་མཛེས་སྐྱག་མ་ཉམས་པ། ཐོག་མའི་ཚོང་ཆས་ཤོག་བཞིཀ ॥ 52

ཡིད་འོང་ཨོངས་སུ་བྱུང་པ་ཡི། རི་མོའི་དབྱིབས་ཀྱི་མཛེས་པ་དག།
རི་མོ་རྣྀང་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཀི། གཟུགས་ཀྱིས་སྟོངས་མ་བྱུང་བའོ ॥ 53

རེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་དག་བྱེད་པ། དེ་མཐོང་ཆུལ་པོའི་བཙུན་མོའི་ཚོགས།
དེ་དག་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་དུ་ནི་གསོ་མེད་གཤགས ॥ 54

དེ་ནས་མི་བདག་སྡུང་སད་པས། མ་དུན་དུ་བཙུན་མོ་མཐོང་མ་བྱུང་།
ཤགས་སུ་བལྟས་པས་ཐུབ་བྱང་པ་ཡི། ཨོངས་སུ་བསྐོར་ནས་གཤགས་པ་མཐོང་ ॥ 55

དེ་མཐོང་ཉིད་ཀྱི་ཡག་འགྲོ་ནི། དབུགས་ཆོད་ཐབ་དོག་དུག་གིས་འབྲུགས།
ཁུ་ལ་ཁ་ལ་བཞིག་དུ་ནི། རབ་གྲགས་ཆོག་གི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱོས ॥ 56

ཐུབ་པའི་མཆོག་མར་བཅོས་པ་ཡི། ཆས་ཀྱིས་མཆོར་བ་བྱོད་འདྲ་སྟེ།
བློའི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་འཕྲོག་བྱེད། ངེས་པར་བྱང་མེད་རྣམས་ལ་འབྲིད ॥ 57

གཞན་གྱི་བྱང་མེད་འཕྲོག་བསྟན་ཏམ། དེ་མི་བཀག་སར་བློག་བཟློས་པ་དང་།
སྐང་པོའི་ཡིད་རྟེན་དཀའ་ཐུབ་ནི། གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་ཐབས་མཁེག་ཡིན ॥ 58

ཁ་དང་སྐྱུ་ལྷག་ཤིང་ཤུན་ཅན། བྱེད་ཀྱི་པགས་པ་ནགས་ཀྱི་ནི།
ཏུག་གི་ལྷེའུ་པ་བཅད་པ་བཞིན། ཀྱེ་མ་རྐོང་ས་སྐྱིད་པ་ཡིན ॥ 59

अमन्दानन्दविष्यन्दौ वन्दनीयो मनीषिणाम् ।
क्षणेऽप्यक्षणसौन्दर्य्यः शशीव प्रथमोदितः ॥ ५२ ॥

परिणाममनोज्ञेन रेखासंस्थानशोभिना ।
पुराणचित्ररूपेण नैव शून्या तदाकृतिः ॥ ५३ ॥

तं दृष्ट्वा राजललना श्चित्तदर्पणमार्ज्जनम् ।
तत्रैव निश्चला स्तस्थु स्ता श्चित्रलिखिता इव ॥ ५४ ॥

प्रबुद्धोऽथ नृपः क्षिप्रं नापश्यद्दयिताः पुरः ।
ददर्श वन मन्विष्य परिवार्य्य स्थिता मुनिम् ॥ ५५ ॥

भुजङ्ग स्ता विलोक्यैव श्वसन्नौर्ष्याविषाकुलः ।
विससर्ज वचोरूपहलाहलमिवोत्कटम् ॥ ५६ ॥

कस्त्वं मुनिव्यञ्जनया चिचक्षचिममाचया ।
मुष्णासि मुग्धहृदया नूनं नारीप्रतारकः ॥ ५७ ॥

परस्त्रीहरणे ध्यानं जप स्तद्विघ्नवारणे ।
धूर्त्तानां परमोपायः सरलाश्वासनं तपः ॥ ५८ ॥

मुखमाधुर्य्यधूर्त्तस्य वृत्ति र्व्यक्तखिन स्तव ।
अहो नु मोहजननी वने विषतरोरिव ॥ ५९ ॥

ཐུབ་པར་བརྟག་པ་སྟེ་བྱའི་ཚས། སྟོང་བ་སྨྲར་ཡང་འདི་འདྲ་བ།
ཕར་ཕྱི་དེ་ཉིད་རྟུལ ཆོས་ཀྱིས། བསྟུབས་པའང་སྡུ་ཞིག་དག་གིས་རིག། 60

སྡ་བདག་ཁྲོ་བས་འདི་བརྗོད་ཆོ། ཁྲོ་མེད་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན།
བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་རྣམ་འགྱུར་དང་། དྲན་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱེས། 61

བདག་ཉི་ཐུབ་པ་བཟོད་པ་སྐྱེ། བདག་ལ་དོགས་པ་བྱ་མི་འོས།
རཊྛཱལ་མ་འདི་དག་རྣམས་དང་ཉི། འཁྲི་ཤིང་དག་ལ་ཐུབ་པར་བྱའོ། 62

ཅིས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཐོས་ནས། དཀའ་ཁྲོག་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྟེའོ།
ཞེས་པ་བརྗོད་ཅིང་མི་བདག་གིས། མཉམ་གྱིས་དེ་ཡི་ལག་གཉིས་བཅད། 63

བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཁྲེན་པར་དུའང་། རྣམ་འགྱུར་ཆེད་པ་དེ་མཐོང་ནས།
རབ་ཞི་ལ་ཡང་ཁྲོ་ལྷན་པས། དེ་ཡི་ཀང་པ་གཉིས་ཀྱང་བཅད། 64

ལས་དུ་དག་བ་མིན་པ་སྟེར། ལྷུ་ཡིས་སྡུག་ཅི་འབྱིན་པར་བྱེད།
མཆུག་དུ་ལྷུས་ཅི་ཡོངས་སྡུ་གཅོད། མི་བསྡུག་པ་རྣམས་ཁྱི་བཞིན་ནོ། 65

བརྟེགས་པར་གྱུར་ཀྱང་བཟོད་པར་ཚགས། ཕྱང་པོ་བཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བཅད་ལྟོག།
དྲག་པོར་གཏུངས་ཀྱང་ཐམལ་བར་གནས། དྲང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཁང་ཤིང་བཞིག།
66

ལག་པ་ཀང་པ་དེས་བཅད་པའི། གཏུང་བ་དྲག་པོ་བརྣག་བྱས་ནས།
ཁྲོ་བས་འབྲུགས་པའི་ཡིད་དག་ཅི། བཟོད་པས་བསྡུངས་ཤིང་དེ་ཡིས་བསམས།།
67

मुनिकल्पसमाकल्प श्चरितं पुनरौद्दशम् ।
सिद्धिं सम्भावितामापि वेत्ति क स्तत्व मान्तरम् ॥ ९० ॥

इत्युक्ते भूभुजा क्रोधादक्रोधमधुराशयः ।
निर्विकारेण मनसा क्षान्तिवादी जगाद तम् ॥ ९१ ॥

क्षान्तिवादी मुनिरहं न मां शंकितुमर्हसि ।
एतासु निर्विशेषो मे कान्तासु च लतासु च ॥ ९२ ॥

इति तेनोक्त मार्कर्ष क्षान्तं पश्यामि तेऽधुना ।
इति ब्रुवाण श्चिच्छेद हस्तौ तस्यासिना नृपः ॥ ९३ ॥

विशसेऽपि क्षमाशीलं निर्विकारं विलोक्य तम् ।
चकर्त्त चरणौ तस्य प्रशमाय समत्सरः ॥ ९४ ॥

प्रदिशन्त्यशिवं मार्गे जिह्वया दूषयन्ति च ।
लुम्पन्त्यङ्गानि पर्य्यन्ते खलाः कौलेयका इव ॥ ९५ ॥

ताड़नेऽपि क्षमासक्ताः खन्यच्छेदेऽपि मौनिनः ॥
शीतला स्तीव्रतापेऽपि सरलाः सरला इव ॥ ९६ ॥

निष्कृत्तपाणिचरणः स संस्तभ्य पृथुव्यथाम् ।
रक्षन् मन्युमनःक्षोभं क्षमया समचिन्तयत् ॥ ९७ ॥

རྡི་ལྟར་འདི་ཡིས་ལས་གཉེན་རྣམས། བཀང་ནས་བདག་གི་ལྷུས་བཙད་པ།
དེ་ཕཉིན་བདག་གིས་འབྱོར་བ་ཡི། མི་བཟོད་ཉོན་མོངས་གཅོད་བྱང་ཆིང་། 68
མི་བདག་བྲིའི་བས་རྣོངས་པ་ཡིས། ཕུབ་པ་སྤུན་བྲིར་མ་ཤིས་པར།
གོང་ཁྱེར་སོང་ཆོ་རྟལ་གྱིས་ས། ཀུ་ངག་བྱིད་བཞིན་དེ་མར་གྱུར། 69

དེ་ནས་དེ་ཡི་བཟོད་པའི་ལྷ། དེ་སྐུག་བསྔལ་བས་རྒྱལ་ལ་བྲིས།
གོང་ཁྱེར་དུ་ནི་སྐུ་གི་དང་། ཡམས་དང་ཆར་མེད་ཉིར་འཆོ་བྱས། 70

རྒྱལ་པོས་ཕུབ་ཅ་གཙོར་བྱས་པ། ལྷ་རྣམས་བྲིས་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས།
མཆོག་མ་མཁན་ལས་ཤེས་ནས་ནི། དེ་ལ་དང་པར་བྱིད་དུ་སོང་། 71

དེ་ཡི་ཞལས་གཉིས་ལ་བདུད་ནས། བཟོད་པ་མཛོད་ཅིས་བཙོད་ནས་དེ།
ཕྱི་ནས་འགྲོད་པའི་སྐུ་ངན་གྱིས། སེམས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། 72

བཟོད་པ་སྐྱ་བས་དེར་སྐྱས་པ། བདག་ལ་བྲི་བ་ཆུང་ངུའང་མེད།
ལས་ཀྱི་རི་མོས་ཡོངས་བཅད་པས། རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲ་སྐྱོང་བྱ་ཉིད། 73

ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་རང་དབང་དུ། ངེས་པར་སྐྱོང་བྱ་རྣོ་བ་ཡིན།
བདུན་མིན་ཡོན་ཏན་མིན་དོན་མིན། དཀའ་ཐུབ་མ་ཡིན་རྩེ་སར་མིན། 74

སྐྱེ་བའི་གཞི་ལ་རྟ་བའི་སྟོབས་ཆེ་ལྷག་པ་རང་གི་ལྷུས།
གསར་སྐྱེས་དག་གི་འབྲས་བུ་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི།

त्यक्तान्यकर्म्मणानेन च्छिन्नान्यङ्गानि मे यथा ॥
संसारविषमक्लेशच्छेदं कुर्य्यामहं तथा ॥ ६८ ॥

कोपमोहादवज्ञाय नृपतौ भ्रातरम्मुनिम् ॥
पुरीं प्रयाते रजसा शोकम्लानेव भूरभुत् ॥ ६९ ॥

तत स्तद्दुःखकुपिता राज्ञे तत्क्षान्तिदेवता ॥
चक्रे नगर्य्यां दुर्भिक्षमरकादृष्टिविप्लवम् ॥ ७० ॥

नैमित्तिकोभ्यो विज्ञाय राजा मुनिपराभवात् ॥
देवताकोपजं दोषं तं प्रसादयितुं ययौ ॥ ७१ ॥

निपत्य पादयोस्तस्य क्षमस्वेत्यभिधाय सः ॥
पश्चात्तापविषादेन निश्चेतन इवाभवत् ॥ ७२ ॥

त मब्रवीत् क्षान्तिवादी राजन् मन्यु र्न मेऽन्वपि ।
कर्म्मरेखापरिच्छेदादीदृशी भवितव्यता ॥ ७३ ॥

सर्व्वाणि न गणयति स्वच्छन्दा भवितव्यता ।
न धैर्य्यं न गुणं नार्थं न तपो नापि गौरवम् ॥ ७४ ॥

अन्तस्थितप्रसववीजपरम्पराणि
भिन्नानि कालपरिपाकविचर्चितानि ।

རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་ཐ་དད་ཀུར་པ་རྒྱད་མར་སྐྱེས་པ་ཡི།
ས་བོན་ནང་ན་གཉས་པ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྱོད་པ་ཡིན།། 75

དེ་སྨན་ས་བདག་ཁྲོད་ལ་བདག། རྣམ་འགྱུར་རྟེ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན།
བདེན་པ་འདི་ཡིས་བདག་གི་ཁྲག། འོ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལ་ཞེས། 76

ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་བདག་གི་ཡིན། གཡས་དེ་སྨིག་མེད་གྱུར་བ་ན།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་བདག་གི་ནི། ཡན་ལག་དེ་དག་འབྱར་བས་ཤོག། 77

ཅེས་པ་དག་པའི་ཁྲོ་ལྷན་དེས། མཆོག་དུ་བདེ་པ་བཟློད་པ་ལས།
འཕྲལ་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཉིད། འབྱར་ནས་རྣལ་དུ་གནས་པ་ཐོབ། 78

དེ་ནས་མི་བདག་ཅོར་པན་ནི། ཞབས་ལ་རེག་པས་དེ་ལ་སྐྱབས།
ཐུབ་པ་ཁྲོད་ནི་མཐུ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཅི་བཞིན། 79

སྨོངས་པས་ལོང་བ་སྨིག་པ་ཡིས། གཅང་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་བདག།
སྐྱིང་རྡེའི་གཉེར་ཁྲོད་བསོད་ནམས་ཀྱི། ལག་པའི་འཆིལ་ལས་གདོན་དང་འོས།། 80

ས་དབང་གིས་དེར་གཟོལ་བཏབ་བའི། ཐུབ་པས་དེ་ལ་ལུང་སྟོན་པ།
ཁྱིང་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་བསྟལ་དང་། བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགྲོལ་བ་དང་།། 81

འཇིགས་པ་རྣམས་ནི་དབུགས་དྲངས་དང་། རྣམ་པར་སྨོངས་རྣམས་ཐར་བྱེད་སྐད།
ཚུལ་པོ་བློ་མེད་ཡང་དག་པར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ངང་དག་དོན་ཉིད།།

जन्मस्थले विपुलमूलबलस्य जन्तु
र्भुंक्ते फलानि निजकर्म्ममहीरुहस्य ॥ ७५ ॥

त्वयि तस्मान्न मे कश्चित् विकारोऽस्ति महीपते ।
सत्येनानेन मे पश्य रुधिरं क्षीरतां गतम् ॥ ७६ ॥

अङ्गच्छेदेऽप्यकलुषि बभूव यदि मे मनः ।
सत्येनैतेन श्लिष्टानि तान्येवाङ्गानि सन्तु मे ॥ ७७ ॥

इति शुद्धधिय स्तस्य तीव्रसत्योपयाचनात् ।
श्लिष्टान्यङ्गानि तान्येव सहसा स्वास्थ्य मापयुः ॥ ७८ ॥

मुकुटस्पृष्टचरण स्तं मुवाच नृप स्ततः ।
मुने महाप्रभावोऽसि तपसा तत् किमिच्छसि ॥ ७९ ॥

पुण्यहस्तावलम्बेन मोहान्धं करुणानिधे ।
पापावसाने पतितं मां त्व मुद्धर्त्तु मर्हसि ॥ ८० ॥

इत्यर्थितः क्षितौशेन प्रत्यभाषत तं मुनिः ।
सन्तारणाय मग्नानां बङ्गानामपि मुक्तये ॥ ८१ ॥

आश्वासनाय भीतानां निर्व्वाणाय विमुच्यताम् ।
राजन्ननुत्तरां सम्यक्संबोधि महमर्थये ॥ ८२ ॥

ཚུལ་མེད་ཡང་དག་རྟོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་གང་ཆོ་བདག་གིས་ཐོབ།
དེ་ཆོ་ཡེ་ཤེས་རལ་གྲི་ཡིས། ཁྲོད་ཀྱི་རྐོང་པ་གཅད་པར་བྱ།། 83

ཕྱབ་པས་དེ་བཟློད་དེ་ལ་ནི། ཁམས་བདེ་བྱས་ནས་རང་གནས་སོང་།
ཆུལ་པོའི་གནས་སུ་མི་བདག་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་སོང་།། 84

བཟློད་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ང་། དུས་སུ་ཀོ་ཀི་ཤུ་འདི།
དཔལ་ཡང་དག་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། ཐོབ་ནས་བདག་གིས་འདི་བསྟན་ཏོ།། 95

ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་ཞལ་ལས་གྱི་པད་ལས་འབྱུང་བ།
ཡིད་འོང་སྐྱང་རྩེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་དང་བའི་གསུང་།
བྱང་པའི་ཆོས་བཞིན་བཞེག་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱིས་རབ་འཕྲུངས་ནས།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཆུས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར།། 86

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཕྲི་ཤིང་ལས་ཀྱ་ཤིའི་མཛེས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དགུ་པའོ།།

यदा तु सम्यक् संबोधि न्ता मवाप्नोष्यनुत्तराम् ॥
मोहच्छेदं करिष्यामि तदा ज्ञानासिना तव ॥ ८३ ॥

प्रययौ मुनिरित्युक्ता त मामन्त्र्य स्व माश्रमम् ।
तमेव मनसा ध्यायन् राजधानीं नृपोऽप्यगात् ॥ ८४ ॥

क्षान्तिवादी स एवाहं कौण्डिन्यः कालभूरयम् ।
आसाद्य सम्यक्सम्बोधि मुद्धृतोऽयं मयाधुना ॥ ८५ ॥

इति सुगतमुखारविन्दनिर्मित-
मधुरमधुप्रतिमं वचः प्रसन्नम् ।
भ्रमरभव इवोदितप्रमोदः
किमपि बभूव निपीय भिक्षुसंघः ॥ ८६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
काशीसुन्दरावदानं नाम जनचिंश पल्लवः ।

ཨཁ་འདབ་སྐྱེས་བཅུ་པ།

སེམས་ཅན་སྐྱིང་པོ་དྲང་ཞིང་ལེགས་སྦྱད་བསོད་ནམས་
གཉས་དེ་སྐུ་མང་ཕྱག་བྱེད་ལེགས།
ཆོས་ལམ་བགྲོད་པའི་གེགས་དང་ཤིན་ཏུ་ངན་པར་སྤོང་དེ་
སྐུ་མང་སྐྱེད་པར་འོས། ।
གང་གི་སྤྱོད་པ་བཀྲ་ན་རྣམ་དག་དཔྱད་ཐུབ་རིང་སྐུ་ལོང་རྒྱས་པས་བྱུང་པ།
དེ་དག་བསྟན་གས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མིག་ཆུ་ལྟེན་ཞིང་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་དུ་མཆུངས་པར་བྱུང ॥ 1

དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྤྲིན་བྱི། ཞེར་ལ་མངོན་དྲིས་བཅོམ་སྟེན་བྱིས།
སྤྲོན་བྱི་བྱང་བའི་མཐའ་དག་ལ། བརྟེན་པའི་མཐའ་ནི་བཀའ་སྩལ་པ ॥ 2

བ་ར་ཀ་སིན་མི་ཡི་དབང་། དབང་པོ་འི་སྟེ་ཆེན་ཞེས་པ་བྱང་ ।
གང་གི་དཔལ་གྱིས་ས་ཡི་དབང་ । ཐམས་ཅད་སྐྱེངས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང ॥ 3

དེ་ཡི་སྐྱེ་མོ་བྲག་ས་བཞིན། ཡིད་འོང་བྲྀ་བའི་འོད་ཅེས་བྱང
གང་གིས་བདེན་པ་མཐུ་ཡིས་ནི། མྱི་ལམ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང ॥ 4

དུས་དེར་ནགས་སྐུ་རི་དགས་ཀྱི། ཁྱུ་ཡི་བདག་པོ་བྱང་བྱུང་བ།
གསེར་གྱི་ལོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་། ཐོབ་ཅིང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱང ॥ 5

སྐུ་དོག་དོ་ཤལ་གསལ་བའི་ཁོང་ས། རིན་ཅེན་མཐིང་གིས་སྐྱས་འདྲའི་འོད།
གང་གི་མིག་གི་རྩེ་མ་ནི། ནགས་ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཆུབ་དུ་མཛེས ॥ 6

त्रिंश पल्लवः ।

श्लाघ्यः कोऽपि स सत्त्वसारसरलः सौजन्यपुण्यस्थिति-
र्निन्द्यः कोऽपि स धर्म्ममार्ग्गगमने विघ्नः क्षतघ्नः परम् ।
चित्रं यच्चरितं विचार्य्य सुचिरं रोमाञ्च चर्च्चाचित-
स्तुल्यं याति जनः सवास्यनयन स्तद्वर्णने मूकताम् ॥ १ ॥

देवदत्तप्रसङ्गेन भिक्षुभि र्भगवान् पुरा ।
पृष्टः कथा मकथयत् पूर्व्ववृत्तान्तसंश्रयाम् ॥ २ ॥

महेन्द्रसेननामाभूद् वाराणस्यां नरेश्वरः ।
ययुः क्षितौश्वराः सर्व्वे यस्य लक्ष्म्या विलक्षताम् ॥ ३ ॥

चन्द्रप्रभावत्तस्य दिव्यकौर्त्तिरिव प्रिया ।
यस्याः पत्युः प्रभावेण स्वप्नाः सत्यत्व मायय़ुः ॥ ४ ॥

बभूव समये तस्मिन् मृगयूथपति र्वने ।
सुवर्णपार्श्व इत्याख्यनामा हेममयच्छविः ॥ ५ ॥

नीलरत्नोदरास्फारमुक्ताहारनिभप्रभा ।
अभूद्दृष्टिच्छटा यस्य भूषणं काननश्रियः ॥ ६ ॥

ཀུ་རྟའི་འཁྲིལ་ཤིང་རྡོ་རྗེ་དང་། རིག་ཅིག་བཀྲ་བའི་ཕགས་པས་བསྐུས།
ངོ་མཚར་བདུད་རྩིའི་ཆུ་གཏིར་གྱི། བཙན་བཟློག་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་མེ་ཡི། 7
གྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་གྱུར་བ། དེ་ཡིགཟུགས་ཀྱི་མཛེས་ཕར་གྱུར།
གང་ཕྱིར་ལེགས་བྱས་རི་མོ་ཡི། དང་པོ་འི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཉིད། 8

དེ་ཡི་གློགས་པོ་བྱ་རོགས་ཀི། ཚུལ་པོ་རིང་དུ་མཐོང་བར་གྱུར།
རྟོག་པ་འཆོལ་བས་འཇིགས་པ་ཡིས། དེ་ཀི་མཆོག་དུ་ཕྱོགས་རྣམས་ལྟ། 9

དེ་དག་ཕན་ཚུན་དགའ་བ་ཡི། གཏམ་གྱིས་དབེན་པར་རྣམ་པར་རྟེན།
དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་སྐྱ་མ་ཡི། བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱི་མི་སྐད་འབྱུང་། 10

ཤས་ཉིག་ཆུ་ནི་འཆོལ་བྱེད་ཅིང་། ཆུ་ཡི་མགོན་དེ་རྟེན་འབྲང་བཅས།
ཟླ་བའི་འཁྲིང་ལྡེགས་ཆུ་སྐྱང་གིས། འཇུག་ངོགས་དག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར། 11

དེ་ཡི་ཆོ་ངའི་སྒྲ་དག་ནི། ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རིང་བ་ཁོན།
རི་དགས་ཁམས་ཅད་མགྲིན་པ་ནི། འབྱོག་པའི་རྣམ་འགྱུལ་ལྡེགས་པས་བྱེས། 12

གསེར་གྱི་མོགས་ནི་དེ་ཡི་ཆོ། བརྩེ་བའི་ཞགས་པས་དབང་དུ་བྱས།
མདའ་ཡིས་གནད་དུ་ཕྱག་པ་ནའི། དེ་ཉིད་དུ་ནི་གསོ་མེད་གནས། 13

དེ་ནི་གངོན་པར་ཆས་པ་དག། བྱ་རོག་རིང་དུ་མཁོ་བ་ནི།
མཁོང་ནས་དེ་ལ་སྣྲས་པ་བློགས། བྱིད་ཀྱི་བརྩེགས་པ་འདི་རིགས། 14

प्रवालवल्लिशृङ्गस्य चिरलक्षितत्वचः ।
तस्याश्चर्य्यसुधाम्भोधिलहरी हरचे रुचिः ॥ ७ ॥

बोधिसत्त्वावतारस्य तस्य कान्त मभूद् वपुः ।
पूर्व्वं सुकृतचिचस्य लक्षणं हि सुरूपता ॥ ८ ॥

दीर्घदृष्टि र्बभूवास्य वयस्यो वृद्धवायसः ।
लुब्धकान्वेषणचासे दिग्विलोकनतत्परः ॥ ९ ॥

तौ कथाभि र्मिथः प्रीत्या विविक्तेषु विजह्रतुः ।
प्राक्पुण्यै र्जायते वाणी तिरश्चामपि मानुषी ॥ १० ॥

स कदाचिज्जलान्वेषी यूथनाथः सहानुगैः ।
तटिन्या वेणुमालिन्याः पुलिनं समुपाययौ ॥ ११ ॥

तस्य तारतरं श्रुत्वा दीर्घ माक्रन्दनिस्वनम् ।
हरिणा दुद्रुवुः सर्व्वे ग्रीवावलनविभ्रमैः ॥ १२ ॥

सुवर्णपार्श्वस्तु तदा कृपापाशवशीकृतः ।
तचैव निश्चल स्तस्थौ मर्म्मविद्ध इवेषुणा ॥ १३ ॥

तदुद्धरणसन्नद्धं दीर्घदृष्टिं विलोक्य तम् ।
काकः प्रोवाच न सखे युक्तोऽय न्ते समुद्यमः ॥ १४ ॥

ཕྱུང་པའི་དུས་ན་མི་དོག་མཆུངས། དོན་བྱས་པ་ནི་རྣ་རྩེ་འདྲ།
མི་བསྒྲུབ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲོགས། འདི་དག་བྱས་པ་མི་བསམ་མོ།། 15

དེ་དག་བྱ་རོག་གིས་བརྩེད་ཀྱང་། སྐྱིང་རྩེས་ཟྱམས་ཤིང་བྱང་བ་དེ།
ཆུ་བོ་ལ་ནི་མྱུར་བ་རྟ། ཁྱབ་ཅས་དེ་ནི་ཐར་པར་བྱས།། 16

དོགས་མེད་དེ་ཡི་རྟ་དག་གིས། དེ་ཡི་བཅིངས་པ་ཆོམས་བཀྲོལ་ཅས།
ཁོན་ཅིང་ཀང་པར་གཏུགས་བྱས་དེ། འགྲོ་བར་བརྩེ་བ་མི་བསམ་མོ།། 17

གྲོགས་ཡོ་བྱེད་ཀྱིས་སྡུ་ལ་ཡང་། བདག་ནི་འདིར་གཤེགས་སྐྱབ་མི་བྱ།
པགས་པ་ལ་ཆགས་རྣོན་པ་ནི། གསེར་གྲི་འདིར་བཀྲེད་ཐུབ།། 18

དེ་ཡི་དུལ་བས་དེ་བཟློག་ཅེ། བྱ་ཐུབ་ཅས་ཁེལ་བྱ་བ་དེས།
རྣལ་འཇོག་བརྒྱབ་ཅིང་ཐོས་བསམ་ལས། ཐར་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡིད་བདེ་བར།། 19

སྐྱབས་དེར་མཆོག་མོ་སྐྱེ་ལམ་དུ། མི་བདག་བཙུན་མོ་བྲལ་འོད་ཀྱིས།
རི་དགས་དམ་ཆོས་སྐྱས་བྱེད་ཅིང་། སྡུག་ལ་འཁོད་པ་དེ་མཐོང་བྱུང།། 20

དེ་ནས་བདེན་སྐྱེ་སྡུག་ལྟ་མོ་དེ། རབ་སྣང་མི་ཡི་བདག་ལ་སྐྱས།
ལྟ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱེ་ལས་དུ། རྣད་བྱང་གསེར་གྱི་རི་དགས་མཐོང་།། 21

རི་དགས་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ། བྱང་པ་མཐོང་བ་བདག་འཚལ་ལོ།
རི་དགས་མཚན་མའི་མཆོག་མ་ལས། སྐྱ་གཅིག་དགེ་ཤ་ཟས་འཕྲིག་པ་བཞིག།། 22

पुष्पोपमा विपत्काले कृतार्थाः कुलिशोपमाः ।
कृत मेते न मन्यन्ते स्वकायसुहृदः खलाः ॥ १५ ॥

इत्यसौ वार्य्यमाणोऽपि काकेन करुणाकुलः ।
अवतीर्य्याशु सरितं सरल स्त मतारत ॥ १६ ॥

विमुच्य बन्धनान्यस्य स शृङ्गाभ्या मशङ्कितः ।
तं पादपतितं दीन मवदद् गन्तुमुद्यतम् ॥ १७ ॥

न त्वया कथनीयोऽह मत्रस्थः कस्यचित् सखे ।
प्रार्थयन्ते सुवर्णं मां चर्म्मलुब्धा हि लुब्धकाः ॥ १८ ॥

इत्युक्त स्तेन विनयात् तत्तथेत्यभिधाय सः ।
ययौ कुटिलकाख्य स्तं प्रणम्य प्रस्तुतस्तुतिः ॥ १९ ॥

अथान्तरे नरपतेः पत्नी चन्द्रप्रभा निशि ।
स्वप्ने ददर्शासनस्थं मृगं सद्धर्म्मवादिनम् ॥ २० ॥

सत्यस्वप्नाय सा देवी प्रबुद्धा नृप मब्रवीत् ।
सुवर्णहरिणः स्वप्ने देव दृष्टो मयाद्भुतः ॥ २१ ॥

त महं द्रष्टु मिच्छामि साक्षादुपगतं मृगम् ।
अङ्कादिव मृगाङ्कस्य निर्गतं राहुशंकया ॥ २२ ॥

སྐྱེ་མེས་གཏུགས་པས་དེ་བཙོད་ཆོ། མཛའ་སྐད་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡིས།
ཤོར་རྣམས་བྱིན་ནས་རྟོག་པ་དག། རི་དགས་གཟུང་བའི་སྐད་བསྒྲགས་ཏེ། 23

དེ་ནས་རྟོག་པ་དེ་དག་རྣམས། ནགས་སྐུ་བཅོལ་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ།
འདོད་དང་བཅས་པས་མི་བདག་ནི། འབྲས་མེད་འོང་པས་བྲིས་ལ་སྐྲག།24

སྐྱེ་གཅིག་རི་ཡིས་ཆུས་པ་ཡི། འགྲོ་བ་འདི་སྙིང་རྣམ་པར་བཅལ།
ངལ་གསོ་མེད་པར་བདག་ཅག་འབྲུམས། དེ་སྲིད་རི་དགས་སྙིང་མ་བྱུང།25

མིག་ནི་ངོ་མཚར་བཀོད་པ་ཡིས། འགྲུགས་པ་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་མིག།
གཤེར་ཀྱི་རི་དགས་རྣམ་ལྟ་ལས། ཨོ་ཧོ་རྣམས་གཟུགས་འདི་གལ་ཨོད།26

སྐྱེ་གཅིག་གམ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་ནི། དགེ་མཚན་དེ་ལ་དབྱེས་པ་ཉ།
བཟོ་བོ་མཁས་པ་བ་ཅིག་དག། གཤེར་གྱི་རི་དགས་བཀྱེད་དུ་སྟོལ།27

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་མི་བདག་དེ། ཤོར་ནི་རབ་མང་སྟེར་བྱེད་ཅིག།
རི་དགས་འཆོལ་བའི་བརྒྱ་བ་ལ། མངོན་པར་ཞེས་པ་སྙེད་བྱུང།28

དེ་ནས་ཤོར་མང་སྟེར་ཐོས་ནས། རྣོན་པ་པས་ཀྱང་ཤེས་ལེན་ལ།
བཀའ་ཆས་བླངས་ཏེ་ལྷག་བྱ་བྱུ་ཅན། མི་བདག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ནས་སྐྲག།29

སྐྱེ་གཅིག་བཀའ་དྲིན་མཐོད་ཅིག་དང་། རི་དགས་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ།
གཤེར་བྱི་རི་དགས་རི་དགས་དེ། ནགས་སྐུ་བདག་གིས་མཐོང་བར་བྱུང།30

इत्युक्तः प्रणयात् प्रीतो देव्या च पृथिवीपतिः ।
मृगग्रहाय व्यसृजत् लुब्धकान् द्रविणप्रदः ॥ २३ ॥

ततः प्रतिनिवृत्ता ते वन मन्विष्य लुब्धकाः ।
निष्फलागमनक्लुप्तं सकम्पा जगदु र्नृपम् ॥ २४ ॥

द्रुयन्तौ जगतौ देव विचिता निचिताचलैः ।
भ्रान्ता वय मविश्रान्ता न लभ्य स्तद्विधो मृगः ॥ २५ ॥

आश्चर्यरचनाक्षिप्तलोचन श्चारुलोचनः ।
स्वप्नसम्पन्नरूपोऽसौ हिरण्यहरिणः कुतः ॥ २६ ॥

मनो विनोदने तस्मिन् यदि देव प्रसीदति ।
कुर्वन्तु काञ्चनमृगं कुशलाः केऽपि शिल्पिनः ॥ २७ ॥

इति श्रुत्वा स नृपति र्ददन् बहुतरं धनम् ।
मृगान्वेषणसङ्कल्पे बभूवाभिनिवेशवान् ॥ २८ ॥

ततः कुटिलकोऽभ्येत्य नृपं श्रुत्वा बहुप्रदम् ।
उवाच द्रविणादाने लुब्धकेभ्योऽपि लुब्धधीः ॥ २९ ॥

प्रसादः क्रियतां देव मृगं सन्दर्शयाम्यहम् ।
दृष्टः कनकसाराङ्गः सारङ्गः स मया वने ॥ ३० ॥

ཅིས་པ་ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག། རབ་དུ་དགའ་བའི་མིག་ཆུས་པས།
བཟང་པོ་སྟོན་ཅིག་གང་ན་དེ། གང་ནོ་ཞེས་ལངས་ཤིང་སྨྲས།། 31

རི་དགས་ལམ་ནི་སྟོན་བྱེད་པ། དེ་ཉིད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱས།
དཔུང་བཅས་བཅས་དེ་ནི་དྲི་མེད་གཏུགས། ཚུར་ཡང་རི་བོ་བཞིན་དུ་སོང་ ། 32

དེ་ནས་གླང་པོ་རྟ་འགྲོས་ཀྱིས། བསྐང་ཤིང་ཕུལ་བྱེ་ཁམས་ཁེངས་པ།
ཤིང་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་གཏོགས་ཤིང་། རིང་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་བར་གྱུར ། 33

དེ་ཡིས་རི་དགས་ཀྱུ་ཡི་བདག། གཡེང་གྱི་ལོགས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྐྱས།
བདག་གིས་ཐན་པ་སྐྱོན་བརྗོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཉན་མིན་བྱས་པ་མིན ། 34

བདག་གིས་བཟློག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། གང་ལ་སྐྱོག་ནི་བྱིན་པ་སྟེ།
རྫུའི་བྱ་འདི་དེ་ཙོ་བཙོས་ཤིང་། གཞུ་བཟུང་རྣམས་དང་སྐྱེས་ཅིག་ཅེས་བོངས ། 35

ང་ནི་འཇིགས་པ་བྱང་ཆོ་ཀྭའི། གང་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ།
ཐན་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱོང་བར་བྱ། མཉམ་དུ་འཆི་བར་བྱ་འམ་ཅི ། 36

བྱས་པ་མི་གཟོ་མ་རྟུངས་གཅེད། སྐྱེག་ལ་ཆགས་པའི་ངག་པ་འདི།
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཉམས་བྱའི་སྐད། དཔུག་གི་ཀང་འཐུང་བསྐུངས་པར་བྱུར ། 37

བྱས་པ་མི་གཟེ་འི་ཏ་གཉིང་མེ། རང་གི་ལྷུས་ཀྱི་གཤས་དག་ཀྱང་།
ཡོངས་སུ་སྐྱད་པས་མི་ངོམས་དེ། སྐྱེག་ཆགས་བཅས་པའི་ཚུ་མཆོ་འཐུངས ། 38

इत्याकर्ण्य क्षितिपतिः प्रहर्षोत्फुल्ललोचनः ।
भद्र सन्दर्शय क्वासौ क्वासावित्यवदन्मुहुः ॥ ३१ ॥

तमेवाग्रेसरं कृत्वा मृगमार्गप्रदर्शकम् ।
ससैन्यः स ययौ स्वच्छचन्द्रोदयाचलः ॥ ३२ ॥

दीर्घदृष्टि र्ददर्शाथ काक स्तरुशिरःस्थितः ।
गजवाजिव्रजोद्दीर्णरेणुप्रावरणं वनम् ॥ ३३ ॥

सुवर्णपार्श्वं मभ्येत्य जगाद मृगयूथपम् ।
हित मुक्तं मया पूर्वं न श्रुतं न कृतं त्वया ॥ ३४ ॥

स एष पुरुषः प्राप्तः सन्नद्धैः सह धन्विभिः ।
मया निवारितेनापि संहारेण न तृप्यते ॥ ३५ ॥

अधुना क्व नु गन्तव्यं किं कर्त्तव्यं भयोद्भवे ।
हितं कि मनुवर्त्तव्यं तुल्यं मर्त्तव्यमेव वा ॥ ३६ ॥

कृतघ्नः क्रूरचरितः क्षुद्रोऽयं सङ्घपातकः ।
त्वयैवात्मविनाशाय रक्षितो विषपादपः ॥ ३७ ॥

स्वशरीरप्रदस्यापि संहारेण न तृप्यते ।
समत्त्वसागरग्रासी कृतघ्नो वाड़वानलः ॥ ३८ ॥

བྱས་མི་གཟོ་ལ་ཕན་པ་དང་། གྲུ་གྱུའི་བདག་ལ་ཡིད་གཅུགས་དང་།
ངན་པ་རྣམས་ལ་གདམས་ངགའི། བྱིད་པོ་འི་སྐྱོན་གི་འབའ་ཞིག་ཡིན།། 39

ཞེས་པ་བྱ་རོགས་གིས་བཤད་ཚེ། སས་ཡི་བདག་པོ་ཉེ་བར་འོངས།
ཁྱེད་ལ་ཕན་པའི་དུས་ལའོ། བག་པ་བྱ་ཡི་བདག་པོས་བསམས།། 40

དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་འདི་ཡིས། ཞག་ཚལ་ཆེན་པོ་བསྐོར་ནས་ནི།
བདག་གི་ཞོན་ལ་རི་དགས་རྣམས། ཡུད་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པར་བྱེད།། 41

དེ་སྐད་དབྱང་གི་ཐེག་པུ་ཅན་ལ། ཉེ་བར་རང་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱ།
བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གསོད་བྱེད་ལ། རི་དགས་འདི་ཀུན་འཆོ་བྱར་ཅིག།། 42

དེ་སྐད་ངེས་བྱས་རི་དགས་དེ། སས་བདག་དང་ནི་ཉེ་བར་སོང་།
གཞན་སྡོག་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་སྨྱོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྤྲོ་ནི་རྟུ།། 43

མངོན་དུ་མགྱོགས་པར་འོང་བ་དེ། མཐོང་ནས་བྱ་སྐྱབས་ཅན་བཤད་པས།
ཀུལ་ལ་མགྱོགས་པར་དེ་འདི་ཞེས། ལག་པ་དག་གིས་རིང་ནས་བསྟན།། 44

དེ་ཚོ་བྱ་རོག་དམོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྐྱེང་བ་སྐྱབ་བྱ་ཡིས།
དེ་ཡི་ལག་པ་སྐྱེག་པ་ཡིས། ཀྱང་འབྱང་མལ་འདབ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་།། 45

རི་དགས་ཀྱིས་བཤད་དེ་ཡི་སྐྱོན། མི་བདག་ཡ་མཚན་སྐེག་བས་ཐོས།
ཞལ་ནས་བྱས་པ་མི་གཟོ་བའི། སྐྱོད་ཚུལ་སྐད་ཅིས་མ་ཅོར་བྱུང་།། 46

उपकारः कृतघ्नेषु विश्वासः कुटिलात्मसु ।
उपदेशश्च मूर्खेषु कर्त्तुं दोषाय केवलम् ॥ ३९ ॥

इति काकेन कथिते प्रत्यासन्ने च पार्थिवे ।
अचिन्तयत् प्राप्तकालं हितं यूथस्य यूथपः ॥ ४० ॥

सुभटानामियं सेना विगाहेद् गहनं महत् ।
करोति मत्प्रसङ्गेन मुहूर्त्तेनैव निर्मृगम् ॥ ४१ ॥

तस्मात् सैन्यप्रधानस्य गच्छामि स्वयमन्तिकम् ।
एकस्यैव बधो मेऽस्तु सर्व्वे जीवन्त्वमी मृगाः ॥ ४२ ॥

इति निश्चित्य स ययौ समीपं भूपते र्मृगः ।
परप्राणपरित्राणे तृणं प्राणा महात्मनाम् ॥ ४३ ॥

तमायान्तं द्रुतं दृष्ट्वा हृष्टः कुटिलकः पुरः ।
सोऽय मित्याशु पाणिभ्यां राज्ञे दूरे व्यदर्शयत् ॥ ४४ ॥

तत्क्षणे द्रोणशापेन वज्रेणेव निपातिना ।
करौ परिच्युतौ तस्य पापपादपपल्लवौ ॥ ४५ ॥

तद्वृत्तं विस्मितः श्रुत्वा मृगेन कथितं नृपः ।
अभूत् कृतघ्नचरिते धिक्कारमुखराननः ॥ ४६ ॥

དེ་ནས་སངས་བདག་དགྲེས་པ་ཨིས། རྡེ་སྐ་ཤིག་དུ་ཆེ་བ་དང་། 47
འཕྲོར་བ་མཆོག་གི་རི་དགས་དེ། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ཁྱིར།།

དེ་ནས་ཆུལ་པོའི་ཞོ་བྲང་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་ཁྲི་སྟན་ཕྱག །
དེ་ཡི་མདུན་དུ་མི་ཡི་བདག། བཙུན་མོ་བཟི་ནི་ཞོའི་ཆོག་བཅས་འཁོར།། 48

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་དགས་དེའི། མཆོག་གི་བློ་ཡིས་མདུན་སར་དེར།
ཆོས་བསྟན་བཀའ་གི་རྒྱུ་བོ་ནམས། བསླབ་བའི་གནས་དང་ལྡན་བར་གྱུར།། 49

ང་ཉིད་སྡོད་ཀྱི་དུས་ཀ་ནི། རི་དགས་གཟེར་ཁྲལ་ཁྱིའི་ཚེ།
མ་རྟངས་ཀྱ་སྐྱུ་ཅན་གྱུར་ཅང་། དེ་ཡང་དུས་ལྷུ་རྣམས་ཀྱིས་ནོ།། 50

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་སྐྱེད་པའི་འཇིགས་པ་འབྱེད་པར་བྱེས་པས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི།
ཀུ་ཆེ་མཛེས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀེགས་སྤྱད་ལ་འོས་རབ་ཞིའི་རང་བཞིན་དག།
དེ་སྐད་བཀའ་བ་ཐོས་ནས་བསོད་ནམས་དག་གི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་པའི།
དབེན་པས་མཛེས་པའི་དག་སྤོང་ཆོགས་དེ་དག་བའི་སྐད་དུ་ཅི་ཡང་གྱུར།། 51

ཅེས་པ་དག་བའི་ཐབ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྒྱད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་གྱི་ལོགས་ཀྱི་རྣོགས་པ་
བརྒྱད་པའི་ཡལ་འདབ་སྡུམ་བཅུ་པའོ།།

ततः क्षितिपतिः प्रीत्या विभूत्या परया मृगम् ।
तं निनाय स्वनगरीं गौरवेण गरीयसा ॥ ४७ ॥

राजधानीं मथासाद्य तस्मै रत्नासनं नृपः ।
दत्त्वा सान्तःपुरामात्य स्तस्याग्रे समुपाविशत् ॥ ४८ ॥

स बोधिसत्त्वो हरिण स्तस्यां पर्षदि दिव्यधीः ।
धर्मं दिदेश येनाभूज्जनः शिक्षापदान्वितः ॥ ४९ ॥

सुवर्णपार्श्वः सारङ्गः सोऽयमेवाभवं पुरा ।
योऽभवत् कुटिलः क्रूरो देवदत्तः स चाधुना ॥ ५० ॥

इति सुचरितं भगवता भवभीतिभिदा
कथित मुदारसत्त्वरुचिरस्य ततश्चरितम् ।
प्रशममयं निशम्य कुशलाय स भिक्षुगणः
किमपि बभूव पुण्यपरिपाकविवेकरुचिरः ॥ ५१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सुवर्णपार्श्वविदानं त्रिंशः पल्लवः ॥

ཡབ་འདབ་སྐུམ་ཏུ་རྩ་གཅིག།

འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཡོངས་སུ་མཆོག་བྱེད་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།
རྒྱུ་བོ་བཟང་དང་ངན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་དག་ལེགས་པར་མཆོག།
ཉི་མས་ཐམས་ཅད་རྗེ་མེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་རྣམ་པར་སྐྲུབ།
སྐྱེ་བྱམ་སྐྱབ་པས་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་སྐྱབ་ཁོན་པར་བྱེད།། 1

ཐམས་ཅད་མངའ་བས་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་པ།། 2

བྱོང་ཁྲིར་བ་ཀ་ལ་ཡི་བྱ། ཞེས་པར་མི་བདག་སར་ཡི་ནི།
འབྱུང་འཇིག་འཆིར་འཇིག་ཅེས་བྱ་བ། བསོད་ནམས་ཕྱག་ཆོག་གཅེས་སུ་གྱུར།། 3

དེ་ཡི་སྲས་བོ་ཡོད་དམ་བྱིས། ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོ་བ་དགེ་བྱེད་དང་།
གཉེན་པ་ཡོད་མེད་པ་ཡང་། མི་དགེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར།། 4

དགེ་བྱེད་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱེང་རྩེ་ཡི་ནི་དཔག་བསམ་ཤིང་།
སྐྱོན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡབ་ཀྱི་དབང་། གཉགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་བྱས།། 5

དེ་ལ་སྐ་བདག་བསོད་ནམས་སྐྱེས། ཡིད་དགའ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི།
ཤང་གི་བུ་མོ་སྐྱེང་ཡིག་དང་། ཆོག་གི་ཚེ་ཉ་བཏང་ནས་བྱིན།། 6

एकत्रिंशः पल्लवः ।

प्रत्यक्षलक्षणपरीक्षित एष लोके
संलक्ष्यते सुजनदुर्ज्जनयो र्विशेषः ।
अर्कः प्रकाशविशदं विदधाति विश्व-
मन्धीकरोति निखिलं जगदन्धकारः ॥ १ ॥

सर्व्वज्ञः पूर्व्ववृत्तान्त मशेष मवलोकयन् ।
अस्मिन्नेव कथारम्भे भगवान् पुनरब्रवीत् ॥ २ ॥

नृपः पाटलिपुत्राख्ये पुरे भूमिपुरन्दरः ।
अभूत् पुरन्दरो नाम मन्दिरं पुण्यसम्पदः ॥ ३ ॥

कल्याणकारी तस्याभूत् स्नुषा गुणगणोन्नतः ।
अकल्याणाभिधानश्च द्वितीयो निर्गुणः सुतः ॥ ४ ॥

कल्याणकारी सर्व्वार्थिकरणाकल्पपादपः ।
छत्रावशेषा मकरोद् दानशौलः श्रियं पितुः ॥ ५ ॥

तस्मै मनोरमां नाम पुण्यसेनो महीपतिः ।
दूतं विसृज्य लेखेन स्वसुतां वचसा ददौ ॥ ६ ॥

དེ་ནས་ཉེན་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ། ཀྱེལ་ལ་ཀྱེལ་སྒྲས་ཀྱིས་སྨྲས་པ།
ཡབ་གཅིག་བག་མ་ཉེན་པ་འདི། དཔལ་འབྱུང་ལྡན་མེད་ཅེས་བྱ། 7

མཉེས་གཅིན་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངན། བདག་ནི་སྨིན་ལ་ཞེན་པ་ཡིས།
དགའ་བས་དཔལ་འབྱོར་གྲུ་བཟང་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཛོད་ནི་སྟོང་བར་བྱས། 8

དེ་སྐད་ཅུ་གཉིར་ཚེན་པོ་ནི། གཟིངས་ཀྱིས་ཡངདག་བསྐལ་ནས་བདག།
མཆོག་གི་རིན་ཆེན་སྣུབ་བརྩེགས་པས། རིན་ཅན་གླིང་དུ་ངེས་པར་འགྲོ། 9

མཆོག་གི་ཕུག་ཚོགས་ཐོབ་ནས་ནི། བདག་གིས་ཆུང་མ་བླང་བར་བགྱི།
ཤེར་མེད་དག་གི་ཆུང་མ་ནི། བདེ་བའི་ཕུག་ཚོགས་སྐྱེས་པར་འགྱུར། 10

ཅིས་བརྗོད་དེ་ཡིས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ། ཐོབ་ནས་ཞལ་ནས་ཉན་ཏེ།
ཤ་ཆེན་བས་ནི་ཤི་བར་ཟད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་བར་བདག་བླང་བྱ། 11

ཡོན་དོན་མེད་པ་ཡོན་དོན་ལ། སྟོང་བས་ཞང་དུ་འཁུ་སེམས་ཤིང་།
གཞུང་བཟང་དུ་སྟོན་རྗེས་སྐྱེས་པའི། སྐུག་བྲེ་དེ་ནི་དེར་རྗེས་འཇང་། 12

ཐུབ་པོས་དེ་ལ་སྐྱེས་པ་ཏེ། ཀྱེ་མཆོག་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་པས།
གཟིངས་ནི་ཞི་བར་གྱུར་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་བར་བདག་བླང་བྱ། 13

ཞེས་བས་སྐྱེས་བུས་ཤིད་བརྡབ་བྱས། དེ་བཞིན་ཞེས་དེས་ལ་སྐྱེས།
སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་བསྐྱེས་པ། རབ་ཏུ་ཉན་ཏེ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། 14

प्रत्यासन्नविवाहोऽथ नृपं राजसुतोऽभ्यधात् ।
प्राप्तः परिणय स्तात सम्प्रत्येष न मे मतः ॥ ७ ॥

वात्सल्यपेशलतया मदात्ताः प्रकृतिश्रियः ।
मया दानव्यसनिना कोष स्ते मुषिरीकृतः ॥ ८ ॥

तस्मात् प्रवहणेनाहं समुत्तीर्य्य महोदधिम् ।
रत्नद्वीपं व्रजाम्येव दिव्यरत्नार्ज्जनोद्यतः ॥ ९ ॥

दिव्यसम्पद मासाद्य करिष्ये दारसंग्रहम् ।
कस्यच महतार्थस्य चासनं सुखसम्पदाम् ॥ १० ॥

इत्युक्ता स पितुः प्राप्य शासनं चरणानतः ।
जगाहे जलधिं लोलकल्लोलालिङ्गिताम्बरम् ॥ ११ ॥

भ्राता त मनुवव्राज सौजन्यव्यञ्जनोऽनुजः ।
निर्गुणः सगुणद्वेषद्रोह मन्त र्विचिन्तयन् ॥ १२ ॥

ज्येष्ठ स्त्त मब्रवीद् वत्स समुद्रे कर्म्मविप्लवात् ।
अहं ग्राह्य स्त्वया स्कन्धे जाते प्रवहणक्षये ॥ १३ ॥

इति भ्राचा कृताश्वास स्तथेत्यूचे स तं शठः ।
दोषोद्यतः प्रणयितां खलः समवलम्बते ॥ १४ ॥

དེ་ནས་གཟིངས་ལ་ཞོན་བྱས་ཏེ། བསོད་ནམས་བཞིས་ངུ་རྩེས་མཐུན་པར།
འགྲོ་བའི་རྒྱང་གིས་རིགས་རིགས་ཀྱིས། མི་ཡི་བདག་པོ་ནི་སྡེ་ཚན་ལྔ། 15
རིགས་ཚན་མཆོག་རྣམས་རབ་རྣོད་ནས། རྒྱལ་པོ་ནི་སྡེ་དག་དམ་བྱུ་ཡིས།
སྡེར་ལོག་ཆོ་ག་བཟིངས་དག་ཅི། རྒྱང་གི་སྡོབས་ཀྱིས་སྐུར་ཏུ་ཞུག། 16

གཟིངས་ནི་ཞིག་པ་དེ་ཡི་ཚེ། སྟོན་གྱི་བློས་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་དེའི།
མཁྱེན་པར་ཡང་ལག་འབྱོལ་བྱུ་ཡི། རྩེས་སྐྱེས་གཡོ་ཅན་དེས་ཤིས་བཟུང་ 17

ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་སྐུར་བསྡོད་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་བུ་ཡི་ངོགས་ཕྱིན་ནས།
བོང་བའི་ཕོ་ཉ་དང་པོ་ཉིད། འཕྲལ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སོང་བར་བྱུང 18

ཉལ་དེ་ཡི་རྣམས་ཀུན་ཏེ་ཤི། བཅིངས་རྣམས་ཀུ་བོ་མ་རྟངས་དེས།
མཐོང་ནས་གཏུང་བའི་ཁྲང་བྱུར་ཤི། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཁོང་ཆེར་སྐྱོ་བྱུང 19

དེ་ཡིས་བཏགས་པར་བཅིངས་པ་དེའི། མིག་གི་ཆུ་སྐྱེས་རབ་ཕྱུང་ནས།
འཇིགས་པའི་མཆོ་ལས་སྐྲོལ་བྱེད་དེའི། མིག་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱས། 20

རིགས་ཅིག་ཁྱེར་ནས་དེ་སོང་ཆོ། རྒྱལ་པོ་ནི་གཟི་བྱིན་ཉམས།
སྨྲང་པོས་ཆུ་སྐྱེས་དཀྲུགས་པ་ཡི། པདྨའི་འབྱུང་གནས་བཞུད་ནས། 21

ཉི་མ་ལྟར་བསྒྲངས་པ་ཡི། གག་ཡོགས་མཚན་མོ་རྩོམ་པ་བཞིན།
སྐུ་ངན་སྐྱན་པ་དྲག་པོས་བསྒྲིབས། དེ་ཉི་སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར། 22

ततः प्रवहणारूढः पवनै रनुकूलताम् ।
यातैः पुण्यैरिव प्राप्य रत्नद्वीपं नृपात्मजः ॥ १५ ॥

दिव्यरत्नानि सम्प्राप्य प्रत्याहृत्ते ततः शनैः ।
राजपुत्रे प्रवहणं द्रागभञ्जत् प्रभञ्जनः ॥ १६ ॥

भग्ने प्रवहणे तस्मिन् भ्रातरं पूर्व्वसम्विदा ।
स जग्राह शठः कण्ठे तं भुजङ्ग इवानुजः ॥ १७ ॥

कर्म्मवातेरित स्तूर्णं कूलं प्राप्य नृपात्मजः ।
श्रवाप सहसा निद्रा मान्ध्यप्रथमदूतिकाम् ॥ १८ ॥

तस्य सुप्तस्य रत्नानि दृष्ट्वा बद्धान्यथानुजः ।
प्रहर्तुं व्यसनच्छिद्रे क्रूरः समुपचक्रमे ॥ १९ ॥

उत्पाट्य गाढ़बद्धस्य स तस्य नयनाम्बुजम् ।
तं तारकं भयाम्भोधौ चकार गततारकम् ॥ २० ॥

आप्तरत्ने गते तस्मिन् वाजह्वनु र्गतद्युतिः ।
मातङ्गोन्मूलिताम्भोज इवाभूत् कमलाकरः ॥ २१ ॥

स बभूव निरालोकः शोकतीव्रतमोवृतः ।
कृष्णपक्षक्षपारम्भ इव सूर्य्येन्दुवर्জ्जितः ॥ २२ ॥

དེ་ཤས་བ་གླང་རྨི་བོ་འི་བདག། གཤས་དེར་ཡང་དག་འོངས་པ་ཡིས།
ཆུལ་སྐས་ལོང་བ་མཐོང་ཤས་ཀི། དེ་ཡི་གཏུང་བ་འཕོས་པར་གྱུར། 23

དེ་ཀི་དེ་ཡི་རང་གཤས་བླངས། རིམ་བྱོ་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱངས།
དེ་ཨི་ཨོན་དག་ལེགས་སྦྱོང་དང་། མཛའ་བ་འབེབས་པས་དབང་བྱས་བྱུར། 24

དེར་ཀི་རྒྱ་ངན་ཤད་ཞིའི་སྨད། རྒྱ་ཏུ་སེམས་ཀི་དགའ་བྱེད་པའི།
པི་ཁྲང་སྡེའོ་ཏུ་གོམས་པར་བྱུར་པ། དབྱངས་ལ་ལགས་པ་དེ་ཡིས་བླངས། 25

དམ་པའི་གྲོགས་དང་བྲུ་ཆེ་དབེན་པའི་གཏམ་གྱི་མངོན་སྦྱོང་དང་།
པི་ཁྲང་སྤྲོ་སྐྱེན་མེ་དོག་མཛེས་པའི་ཞགས་ཀྱིས་གནས་པ།
ཡིད་ཀི་རྒྱ་ངན་མེ་ཡིས་གཏུངས་རྣམས་བཏུད་རྩིར་ཞུགས་པ་ཡིན། 26

བ་གླང་རྨི་ཡི་བདག་གོ་དེའི། རྒྱང་མ་པི་ཁྲང་གླུ་མཁན་མས།
ཆུལ་གོ་འི་བྱ་མཐོང་དེ་ཤ་བདག་ཀི། མངོན་པར་འདོད་ལྷས་ཉིད་དུ་བྱུར། 27

རྣག་ཏུ་བྱ་བྱུར་ལྷན་མ་དེའི། པི་ཁྲང་གིས་ཀི་གདམས་བྱས་བཞིན།
ཚགས་པ་གསང་བས་བཙུལ་ཏེད་ཅིང་། འདོད་དང་ལྷན་བས་ཡང་དག་
བསམས། 28

སྐལ་བཟང་འདི་ལ་བདག་གི་ནི། མིག་དང་སེམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚགས།
གལ་ཏེ་མཇལ་བར་མ་གྱུར་ན། བདག་གི་གཏུང་བ་ཟློག་མི་འགྱུར། 29

अचान्तरे समायात स्तं देशं गोकुलाधिपः ।
राजपुत्रं विलोक्यान्य मभूत् संक्रान्ततद्धयः ॥ २३ ॥

स तं नौत्वा स्वनिलयं परिचर्य्यापरः परः ।
तस्यासीद् गुणसौजन्यस्नेहावेशवशीकृतः ॥ २४ ॥

तच शोकरुजां शान्त्यै सदा चेतोविनोदिनीम् ।
वीणां स्वरप्रवीणोऽसौ पूर्व्वाभ्यस्ता मवादयत् ॥ २५ ॥

सत्सङ्गमः पृथुविवेककयाभियोगः
काव्यासवः प्रियसुहृत्प्रणयो विहारः ।
वीणास्वनः कुसुमकान्तवनान्तवासः
शोकाग्नितप्तमनसा मम्मृतावगाहः ॥ २६ ॥

तस्य गोपपतेः पत्नी गीतवीणाविचक्षणा ।
पश्यन्ती राजतनयं प्रययौ साभिलाषताम् ॥ २७ ॥

कृतोपदेशा सततं कुटिला वीणयेव सा ।
मूर्च्छन्ती नवरागेण सोत्कण्ठा समचिन्तयत् ॥ २८ ॥

सुभगोऽयं ममातीव दृशि चित्ते च वर्त्तते ।
निवर्त्तते न मे तापः प्रेम्नि चेन्न प्रवर्त्तते ॥ २९ ॥

ཡང་ཡང་སེམ་མོ་བཏབ་པ་ཡིས། སྒྲ་བྱིད་ཆགས་ལྡོག་པོ་ལྷང་འདི།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ཡི་ཕང་། འཛིག་རོས་ཉིད་གྲུབ་སྐལ་བ་བཟང་།། 30

ཞེས་བསམས་དེ་ཡི་དལ་བུ་ཡིས། འདོད་བཅས་ལག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱིས།
དེ་ལག་པད་ལ་རེག་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་འགྱུར་ལྡོག་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 31

ཁྱོད་ལ་སོང་བའི་བདག་ཡིད་འདི། མཛའ་བོ་བྱས་པ་མི་ཤེས་བཞིན།
བུད་མེད་རྣམས་ལ་རྟེན་སྐྱེ་བའི། འཁོར་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།། 32

འདོད་པས་རབ་འཕངས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི། ངོ་རྩ་བྱལ་བའི་ལྷོས་པ་དག།
རིགས་སྐྱེས་ལ་མེད་ཁྲིམས་ལ་མེད། ཐེ་ཚོམ་ལ་མེད་ཁིངས་ལ་མེད།། 33

བདག་གི་བརྟག་པ་མཛའ་བ་ཡིས། འབྲས་བུ་ལྷན་པར་གྱི་བར་དོར།
བུད་མེད་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་བཞིན་གཏུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 34

ཞེས་པ་དབྱངས་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། མ་བསྟམས་དེ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས།
གོས་མ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟུལ་ཏེ་བྱ། ནང་གི་བྱེད་པ་སྐྲག་པས་སྨྲས།། 35

ཤུགས་གཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཨོང་ནས་གཉོང་བ། འདི་ནི་དམ་པའི་རིགས་པ་མིན།
སྐྱེ་བའི་དུག་གིས་རེག་བྱར་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྨད།། 36

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ། ལུས་ཀྱིས་ཨོངས་འབྱུང་བདག་གིར་བྱེད།
འདི་ནི་དམྱལ་བའི་མེ་ལྕེ་ལ། ཤི་མ་ལེབ་བཞིན་སྨོང་ཤང་འབྱུང།། 37

धन्येयं नखसम्पातैः क्वणन्ती रागिणी मुहुः ।
यातास्य वल्लकी पुण्यै रङ्कारोहणयोग्यताम् ॥ ३० ॥

इति संचिन्त्य सा स्वैरं तमुवाच सविभ्रमम् ।
स्पृशन्ती तत्करामोगं सकम्पकरपल्लवा ॥ ३१ ॥

ललनासुलभां लज्जां ममेदं त्वङ्गतं मनः ।
अक्षतज्ञ इव प्रीतिं न संस्मरति मानद ॥ ३२ ॥

न शीलं न कुलाचारं नाभिमानं न संशयम् ।
अपेक्षन्ते सुरक्षिता वैलक्ष्यरहिताः स्त्रियः ॥ ३३ ॥

प्रणयान्मम सङ्कल्पं सफलं कर्तुं महसि ।
भवन्ति मानिताः प्रीत्यै देवता इव योषितः ॥ ३४ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा भिन्नस्वरविसृङ्खलम् ।
चपलां राजपुत्र स्तां चस्तान्तःकरणोऽवदत् ॥ ३५ ॥

नेयं मातः समुचिता सतः शीलपरिच्युतिः ॥
धिक्किल्विषविषस्पृष्टं नष्टशीलस्य जीवितम् ॥ ३६ ॥

पराङ्गनापरिष्वङ्ग मङ्गै रङ्गीकरोति यः ।
आलिङ्गति पतङ्गोऽयं नरकाग्निशिखां पुनः ॥ ३७ ॥

གཞོན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། གཞོན་གྱི་གྲུབ་མེད་ལ་གྱུར་བྲལ།
གང་ཡང་འཆོ་མེད་ལ་ཆགས་པ། དེ་དག་འཆོ་ལ་གཞོན་ནི་ཤི།། 38

དེ་སྐད་དེ་ཡིས་བརྗེད་ཕོངས་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆག་པར་གྱུར།
གང་ཕྱིར་གྲུབ་མེད་མཛོལ་བ་ནི། བཀག་པ་ཤི་བ་ཉིད་ལས་ལྷག།། 39

དེ་ནས་ཡིད་ལ་རེ་བ་དག། ཉམས་པར་གྱུར་ཚེ་ལག་འབྲོ་མ།
དེ་ཡི་རང་བདག་ལ་ཕྱོགས་དེ། བྲོ་བའི་དུག་སྐྱུག་བཞིན་སྤྱར་བ།། 40

དག་བ་དྲང་པོ་བྱེད་ཀྱིས་ནི། མཆོག་ཏུ་མཉེས་གཤེགས་དུ་གྱུར།
གང་ཕྱིར་ངང་ཚུལ་མི་ཤེས་པ། བྱིམ་ནི་དང་དབང་ཅན་སྤུ་ཞིག།། 41

གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་གྱིས། རེག་པ་བྱེད་ཀྱི་མཛེས་པ་མིག
སྤྲས་པ་ཡི་ནི་སེམས་དང་ནོར། སྐྱེ་བོ་སྤུ་ཡི་སྤུ་ཡིས་ཤེས།། 42

བྱེད་ཀྱི་བྱིམ་བཟུང་ལོང་བ་དེ། གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་མིག་སྤྲོང་པ།
བཀྲེན་པ་ལོང་བའི་གློག་སར་བོ་དག། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་རིགས་པ་བལྟ།། 43

ངེ་ཡི་དབེན་པར་འགྲོག་པ་ལ། དེ་རིང་མཆོག་ཏུ་བདག་ངོན་གཉེར།
གལ་ཏེ་འདི་ལ་མིག་ཅོད་ན། བདག་གིས་ཕྱིར་ཡང་ཚེ་ལྡང་འགྱུར།། 44

དེ་ཡིས་དེ་སྤྲས་པ་བླང་རྣམས། བདག་དེ་བྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་གཏུབས།
དེ་ཀི་རིང་དུ་བསྐད་བྱས་ནས། བྱིམ་དང་སེམས་ཀྱང་བྲང་བར་བྱས།། 45

परोपकारनिरताः परदारनिरादराः ।
येऽप्यहिंसाव्यसनिन स्ते जीवन्ति मृताः परे ॥ ३८ ॥

इति तेनोक्त माकर्ण्य साभूद् भग्नमनोरथा ।
निधनाभ्यधिकः प्रीतिप्रतिषेधो हि योषिताम् ॥ ३९ ॥

ततः स्वपति मभ्येत्य भुजङ्गौ भङ्ग मागते ।
मनोरथे मन्युविषं वमन्तीव जगाद सा ॥ ४० ॥

परवत्सलता साधो दोषाय सरलस्य ते ।
कोद्यविज्ञातशौलानां स्वाधीनीकुरुते गृहम् ॥ ४१ ॥

परेषु मृश मास्वासं स्पृशत स्ते न शोभनम् ।
गुप्तश्चित्तञ्च वित्तञ्च जनो जानाति कस्य कः ॥ ४२ ॥

परदारसहस्राक्ष स्त्वयान्यः स गृहे धृतः ।
दीनान्धजनवात्सल्यात् पश्य तस्योचितं फलम् ॥ ४३ ॥

अद्याहं तेन विजने सङ्गमे भृश मर्थिता ।
यद्यस्य नयने स्यातां स्यात् कथं मे पलायनम् ॥ ४४ ॥

इत्युक्तः स तया कोपात्तप्तो गोपपतिर्भृशम् ।
दूरे निष्काश्य तं चक्रे गेहं चित्तञ्च शीतलम् ॥ ४५ ॥

གང་ཞིག་ཐ་ཤས་བྱ་གཏོང་ཞིང་། སྐྱིང་དུ་སྡུག་པས་བཏབ་གཟེགས་གསོད་གང་།
གཉེན་རྣམས་གཅེད་པ་རམ་གྱིའི་ཚུག། དེ་དག་ཆུང་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅིག། 46

གང་ཞིག་སྐྱིན་འབྱེག་མིག་དག་ནི། གང་ཞིག་རྟོ་ཞིང་གང་ཡང་གིས།
གང་ཡང་ཀུ་མ་སྐ་བྱུང་བ། དེ་ཀུན་བྱད་མེད་སྐྱིང་ལ་ཡོད།། 47

ཡབ་ནི་མཛེ་རི་གཉེགས་བྱུང་དེ། དོན་མཐུན་རྣམས་ཀྱི་དལ་བུ་ཡིས།
ལམ་བསླལ་སྤྱན་ཟླ་མི་བདག་དུ། བྱུང་ཅེས་དགེ་བ་བྱེད་པས་ཐོས།། 48

དེ་ཡིས་བྱོས་པོ་ས་ཡི་བདག། བསོད་ནམས་སྐྱེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནི།
ལམ་རིང་ཉིན་ཞོན་མོང་ས་ཡི་བདག། བྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་ཡོད།། 49

གཤམས་སྐབས་དེར་ནི་དེ་དག་དུ། ས་བདག་སྐས་མོ་ཡིད་དགའ་མ།
གང་ལ་ཆོག་གི་སྤྲོན་བྱིན་པ། དེ་ནི་ཆུ་གཏེར་སྐྱང་ཐོས་ཆོ།། 50

མི་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་བོས་དེ། རིམ་བཞི་བཞིན་འཁོད་པ་ལ།
རིན་ཆེན་བཞོན་པར་ཞོན་ནས་ནི། ངང་ཉིད་བྱོ་འདམ་སྐ་རྩེ་བོང་།། 51

དལ་བུས་མིག་ནི་མཛེས་མ་དེས། ས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་བལྟས་པ་ན།
དེ་ནི་འདོད་དགར་སོང་བྱུང་པ། ཆུལ་པོ་འི་སྐས་དེ་མཐོང་བར་བྱུང།། 52

དེ་ནི་ལོང་ཤང་འཕྲལ་ལ་དེའི། མིག་གི་སྐྱིང་སྤྱག་ཉིད་དུ་བྱུང།
སྐྱིན་བྱིས་ལོང་ཤང་གཟའ་ནང་ན། ཀུ་སྡུད་ལྷན་ལ་ཟླ་བ་སྤྱག།། 53

पिता त्यजति यत्पुत्रं सुहृन्मित्रं निहन्ति यत् ।
बन्धुच्छेदासिधाराणां तद्धाराणां विजृम्भितम् ॥ ४६ ॥

भ्रुवो र्दृशो र्यत् कौटिल्यं यत्तैक्ष्ण्यं यच्च चापलम् ।
कुचयो र्यच्च काठिन्यं तत्सर्व्वं हृदि योषिताम् ॥ ४७ ॥

कल्याणकारिसार्थेन पथः सन्तारितं शनैः ।
पितरि चिद्दिवं याते शुश्राव भ्रातरं नृपम् ॥ ४८ ॥

स पुरं पुण्यसेनस्य श्वशुरस्य महौपतेः ।
कालेन प्राप दूराध्वक्लेशप्रशमबान्धवम् ॥ ४९ ॥

अचान्तरे सुता तच महौभर्त्तुं र्मनोरमा ।
वाचा दत्ता पुरा यस्मै तस्मिन्नभ्यिच्युते श्रुते ॥ ५० ॥

आहूतेषु नरेन्द्रेषु निविष्टेषु यथाक्रमम् ।
आरुह्य रत्नशिविकां स्वयम्बरभुवं ययौ ॥ ५१ ॥

विलोकयन्ती भूपालान् सा शनै श्चललोचना ।
यदृच्छयागत न्तच राजपुत्रं ददर्श तम् ॥ ५२ ॥

अन्योऽपि तस्याः सहसा स ययौ प्रियतां दृशोः ।
ग्रहमध्ये कुमुद्वत्या मेघान्योपि प्रियः शशी ॥ ५३ ॥

ལོང་བ་གདམས་པ་མི་བདག་རྣམས། འོང་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས།
སྐྱེངས་ཤིང་ལོག་ནས་སོང་བའི་ཚེ། བུ་མོ་ས་བདག་གིས་ཐོས་བསྒྲགས།། 54

མིག་ཡངས་མ་དེས་དོ་ཤལ་ཡང་། དེ་ཡིས་མགྲིན་པར་ཡོངས་འཛངས་ནས།
དེ་ལ་དཔལ་བུས་སྐྱེན་པའི་སྒྲ། བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་ཞེས་སྨྲས།། 55

དེ་ཡང་བུད་མེད་སྤྱོད་ཚུལ་བྱིས། འཇིགས་དེ་དབེན་པར་དེ་ལ་སྨྲས།
བུད་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབུལ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་ནི་རིགས་མ་བྱས།། 56

ཆུལ་པོ་བྲན་པའི་སྐྱིང་སྐྱག་བྱེད། པདྨའི་སྤྱན་རྣམས་འཁོད་པའི་ཚེ།
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ལོང་བ་བདག། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཡི་སྙིང་ཁུ་མཐོང་།། 57

མིག་ལྷན་རྣམས་ཀྱིའང་ཆུང་མ་ནི། གཞན་གྱི་བཞིན་རས་རྣམ་པར་སྤྲུ།
ལོང་བའི་ཆུང་མ་ཉིན་མོ་ཡང་། གཞན་པ་མངོན་བགྱིད་སྨོས་ཅི་དགོས།། 58

བདག་ལ་བུ་མེད་བུད་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་མེད།
བུད་མེད་ཐུབ་པས་བཀག་པ་ཡི། སྐྱེས་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐེ་ལྟར་བྱེད།། 59

ཅེས་པའི་ཚེག་རྐུབ་དེས་སྨྲས་པས། མི་བདག་བུ་མོ་ངོ་ཚ་གསོས།
དེས་སྨྲས་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བཅོམ་པ་བགྱི་བར་མི་འོས་སོ།། 60

གལ་ཏེ་བུད་མེད་འགའ་ལ་སྐྱོན། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དོགས་པ་བྱེད།
དེ་ཡི་ཁྲབ་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། སྐུན་འབྱིན་འདི་ནི་ལྟར་བྱེད།། 61

नृपेषु प्रतियातेषु विलक्षेष्वफलागमात् ।
महीपतिसुतान्तस्तं ववे गुणविनिर्गतम् ॥ ५४ ॥

सापि हारं परिक्षिप्य कण्ठे तस्यायतेक्षणा ।
शनकै र्मधुरालापा त्वद्वशास्मीत्युवाच तम् ॥ ५५ ॥

स्त्रीदृत्तचकितः सोऽपि विजने ता मभाषत ।
प्रज्ञादरिद्रया नेदं स्त्रिया युक्तं कृतं त्वया ॥ ५६ ॥

स्मरसौहार्द्दमित्रेषु पद्मनेत्रेषु राजसु ।
स्थितेषु बन्ध्यजन्मान्धः कस्मादस्मि वृत स्त्वया ॥ ५७ ॥

अन्यवक्त्रावलोकिन्यो जाया अक्षुष्मतामपि ।
वधूः किं पुनरन्धस्य दिनेऽप्यन्याभिसारिका ॥ ५८ ॥

ललनाभि र्न मे कृत्यं प्रत्यय स्तासु नास्ति मे ।
कुलकूलनिपातिन्यो निम्नगाः कुटिलाः स्त्रियः ॥ ५९ ॥

इत्युक्ता तेन परुषं लज्जालोला नृपात्मजा ।
तमूचे नाथ सर्व्वत्र न शङ्कां कर्त्तु मर्हसि ॥ ६० ॥

दृष्टदोषः क्वचिन्नार्य्यां यदि त्व मतिशङ्कितः ।
अदृष्टापि त्वया नाम तद्यात्ता क्रियते कथम् ॥ ६१ ॥

གལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིད་ལ་དགའ་ཞིང་། ཨིད་ཀྱི་སྐུབས་ནི་གཞན་མིད་ཀ།
བདེན་པ་དེ་ཨིས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག། གཅིག་ནི་དེ་མ་མེད་བྱུང་ངིག།། 62

མིག་བཟང་མས་ནི་བརྗེད་ཅམ་ལས། དེ་ཡི་ལྟ་བྱིད་གལས་པ་ནི།
པདྨ་ཆུས་པ་ལྟ་བུ་དག། བདེན་པའི་མཐུ་ཨིས་བྱུང་བར་བྱུར །། 63

དེ་ནས་མིག་བཟང་མ་དེ་ལ། རབ་ཏུ་དང་ནས་དེ་ཡི་བཞིན།
ཆུ་སྐྱེས་མཇེས་སྤུག་ཨོན་དན་བྱེས། མཆོག་བསྐྱེད་རབ་དགའ་ཆུལ་བུས་སྐྱས །། 64

གང་ལ་ཟླ་མའི་ཆོག་གིས་སྟོན། ཁྱོད་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་བྱུང་པ། ཤར་ཆོ
སྐལ་པ་བཟང་མོ་ཆུལ་པོ་འི་བྱ། དགེ་བྱེད་དེ་ནི་ང་ཉིད་ཨིན།། 65

དེ་ཉིད་བདག་ཨིན་མིག་ཕྱུང་ལ། གལ་དེ་ངེས་པར་ཁོད་མེད་ན།
བདེན་པ་དེ་ཨིས་བདག་གི་མིག། གཅིག་ཀང་མི་ཕྱེ་མ་ལྷག་དེས་ཐོབ།། 66

ཅེས་བའི་བདེན་པ་བརྗོད་པ་ལས། འཕྲལ་ལ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཨིས་མིག།
གཉིས་པའི་མཐུ་དེས་ཀང་ལྷག་ཅིག་ཏུ། བྱེ་མ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ།། 67

དེ་ནས་སྟོན་ཀྱང་ཆུལ་རིག་པ་ཨིས། སངས་ལྟོད་ཀྱང་ཐམས་སྟེལ།
སྐྱོང་གྱི་སྐབས་བྱས་དེ་རང་གིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཐོབ་ཅིང།། 68

གང་ཞིག་དགེ་བྱེད་དེ་ཉིད་། ཀྱེ་ཐོ་དེ་ཡང་ལྷུ་སྟེག་ཅེ།
ཐོབ་གྱི་མཐུ་དེས་དང་ལྡན་ཅིང་། རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཡྲུང་བྱུང།། 69

त्वय्येव यदि मे प्रीति रनन्यशरणं मनः ।
तेन सत्येन ते नेच मेकं भवतु निर्मलम् ॥ ६२ ॥

इत्युक्तमात्रे सुदृशा दक्षिणन्तस्य लोचनम् ।
सत्यानुभावेनाभूत्तत् प्रफुल्लकमलोपमम् ॥ ६३ ॥

राजपुत्रः प्रहृष्टोऽथ तां प्रसाद्य सुलोचनाम् ।
उवाच तन्मुखांभोजलावण्यगुणविस्मितः ॥ ६४ ॥

कल्याणकारी सुभगः स एवाहं नृपात्मजः ।
यस्मै पुरा त्वं गुरुणा वचसा प्रतिपादिता ॥ ६५ ॥

स एवाहं यदि परं निर्व्वैरः पाटने दृशः ।
तेन सत्येन नयनं स्वस्थं भवतु मेऽपरम् ॥ ६६ ॥

सत्योपयाचनेनेति सहसैवास्य लोचनम् ।
द्वितीयमपि वैमल्य मवाप सह चेतसा ॥ ६७ ॥

ततो विदितवृत्तेन पुण्यसेनेन भूभुजा ।
कृतसाह्यायकः प्राप स्वराज्यं स प्रियासखः ॥ ६८ ॥

कल्याणकारी यः सोऽहं देवदत्तः स चानुजः ।
तेन पूर्व्वानुभावेन तद्विधोऽद्यापि वर्त्तते ॥ ६९ ॥

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི།
དྲི་མེད་ཀུན་ཆེར་ཡན་དང་མི་བསྡུག་པའི།
སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་ཐོས་ནས་དགེ་སྦྱོང་རྣམས།
དེ་ལ་མཆུངས་པར་མཆུངས་མེད་ཡ་མཚན་བྱུང ॥ 70

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དཔང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་དེག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་སྡུམ་ཆུ་རྩ་བཅིག་པའོ ॥

इत्युदार मुपकारनिर्म्मलं
बोधिसत्त्वचरितं निशम्य ते ।
भिक्षवः खलविचेष्टितञ्च त-
त्तुल्य मप्रतिमविस्मयं ययुः ॥ ७० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कल्याणकार्य्यवदानं एकचिंशः पल्लवः ॥

ཨཁ་འདབ་སྒོམ་ཆུ་རྩ་གཉིས་པ།

རྒྱུ་བོ་དམ་པའི་གསོན་ཞྭོགས་གསོན་པ་རྣམས།
ཕལ་ཆེར་དམན་ལ་ཆགས་དང་ལྡན་པར་གྱུར།
མཆོམས་ནི་དམར་ལྡན་སྐུན་པ་མངོན་ཞྭོགས་པའི།
ས་འཇིག་དག་ལས་ཀྱི་མ་འཕེན་པར་བྱེད།། 1

རྒྱུ་བ་གཉན་མང་ལ་བརྟེན་པ། ཀླ་སྒྲིག་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཀྱི།
བ་ཤད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཀུ་མཆོག་སྐྱར་ཨང་བཀའ་སྩལ་པ། 2

ཀ་ལིང་ཀ་ཡི་ཡུལ་དུ་སྡོད། མི་བདག་དགྲ་ནི་ཉམས་བྱེད་པ།
བྱང་སར་མེད་རྣམ་གཅོད་གྲགས་པ་ཅན། དབལ་ལྡན་ཀུ་ཤའི་ཚལ་ན་ཡོས། བུ་ཡིས་བུ་ལ་བྱམས་པའང་འཇིགས།། 3

དེ་ཡི་སྐས་ནི་མཆུངས་པ་བཞི། ལོ་མ་རབ་དུ་ལོ་མ་དང་།
རྩེས་སུ་ལོ་མ་ཁྱེད་པར་བྱི། ལོ་མ་ས་ལ་གྲགས་པར་བྱུང།། 4

ལང་ཆོས་རྒྱགས་པ་དེ་དག་རྣམས། ཆུང་མར་བཅས་པ་ཞ་མས་བསྐྲད།
རྣམ་འབྱུང་གཅོད་པ་ལྡན་པ་ཡིས། བུ་ཡིས་བུ་ལ་བྱམས་པའང་འཇིགས།། 5

དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ལམ་བརྒྱགས་ཟད། བཟོད་དཀའ་གནས་སྐབས་ངན་
པ་བཞིན།
ཧགས་ཚལ་སྡུག་པོར་ཕྱིན་བྱུང་ནས། བཀྲས་པས་ཉེན་པས་ཡང་དག་བསམས།།
6

द्वाचिंशः पल्लवः ।

वामाः सज्जनवामाः
प्रायेण भवन्ति नीरोगिण्यः ।
तिमिरोन्मुखौ सरागा
क्षिपति रविं भूधरात् सन्ध्या ॥ १ ॥

देवदत्तस्य चरिते बहुजन्मान्तराश्रये ।
कथितेऽपि पुनः प्राह भगवान् ज्ञानसागरः ॥ २ ॥

पुरा कलिङ्गविषये न्नपतिः शुचुभङ्गकृत् ।
श्रीमानभूदशोकाख्यः प्रख्यातासंख्यविक्रमः ॥ ३ ॥

तस्य शाखः प्रशाखश्च चत्वारः सदृशाः सुताः ।
अनुशाखो विशाखश्चेत्यभवन् भुवि विश्रुताः ॥ ४ ॥

तारुण्यमत्ता ते पिचा सपत्नीकाः प्रवासिताः ।
सविकारनिकारेण पुत्रस्नेहोऽपि नश्यति ॥ ५ ॥

ते शनैः क्षीणपाथेया दुर्दशामिव दुःसहाम् ।
विकटा मटवीं प्राप्य क्षुत्क्षामाः समचिन्तयन् ॥ ६ ॥

ཐུང་ངུས་བྱང་མེད་འདི་དག་ཀྱང་། ལོང་བུ་འཆིང་བའི་ལྷུགས་སྤྲོ་བ་སྟེ།
ཕྱུ་ཡིས་འབད་ཆེད་མོ་མ་ཡི། ཟས་ལའང་སྐལ་བ་འཛིན་ཅིང་འབྱོད།། 7

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི། བྱང་མེད་གསང་བར་བཟུང་སྟེ།
སྐལ་བ་གཙོས་སྐབས་ངན་པ་ཡིས། བསྟེགས་ལ་བློ་ཞིགས་རྟང་སྐྱེ།། 8

རྨོག་པའི་བརྡུག་པས་འཇིགས་པ་ཡི། ཁུང་པར་ལོ་མ་དེ་ནང་ནས།
བརྩེ་བས་ཆུང་མ་ཁྲིར་ནས་ནི། ཐ་དད་དག་ཏུ་བློས་དེ་སོང་།། 9

རྒྱོན་ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་འཕྲུགས་གྱུར་ཅིང་།
ལས་རིངས་རྒྱུགས་པའི་ངལ་དུབ་ཀྱིས། བརྒྱལ་ནས་སྐ་ལྟེ་བས་བབྱེལ།། 10

དེ་ཙམ་དེ་ཡི་སྲོག་འཇིགས་ཆོ། བདག་པོ་སྙིང་རྗེས་བརྩལ་པ་ཡིས།
ཕྱི་བོ་ཕྱུག་པ་ལས་བྱུང་བ། རང་གི་ཁྲག་ནི་འཐུང་ཏུ་བཏུག།། 11

ཁྲག་འཐུངས་འཆོ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས།
ཡན་ལག་ངེས་པར་བཅད་པ་ཡི། ཀ་ཡིས་སྲོག་ནི་བརྒྱལ་བར་བྱས།། 12

ཆུ་མེད་འཇིགས་རྨང་དགོད་པ་དག། རིམ་གྱིས་བསྒྲལ་ནས་དེ་དག་གིས།
ཤིང་གི་གྲིབ་མཆོག་སྟོ་བསངས་ཅན། ཅི་ཡི་གླང་གི་ངོགས་སྐུ་སྐྱེབ།། 13

དེ་དག་དེར་ནི་ངལ་གསོ་ཆོ། ཀང་ལག་བཅད་པའི་མི་ཞིག་ནི།
ཆུ་བོ་མགྲོགས་པས་བཟས་ཁྲིར་བཞིག་དུ། ཆོ་ང་དྲག་པོས་འདེབས་ཤིང་བྱུང་།། 14

एताः स्त्रियो विपत्काले गुल्फबन्धनशृङ्खलाः ।
इच्छलब्धे च भागिन्यः स्थिताः पर्णाशनेऽपि नः ॥ ७ ॥

इति चिन्तयतामासीत् तेषां स्त्रीवधनिश्चयः ।
दुर्दशादग्धभाग्यानां घोरा संजायते मतिः ॥ ८ ॥

तेषां मध्याद् विशाखस्तु पापसंकल्पशंकितः ।
भार्यां मादाय कृपया पलाय्य प्रययौ पृथक् ॥ ९ ॥

सा कलङ्कवती नाम भृशं वैक्लव्य मागता ।
दूराध्वधावनश्रान्ता मूर्च्छिता न्यपतद् भुवि ॥ १० ॥

ततः सा करुणार्द्रेण भर्त्रा प्राणक्षयक्षणे ।
शिरावेधसमुद्भूतं पायिता निजशोणितम् ॥ ११ ॥

तां रक्तपानसंप्राप्तजीवितां सत्वसागरः ।
स्वाङ्गं निष्कृत्य मांसेन प्राणवृत्ति मकारयत् ॥ १२ ॥

निर्जलं घोरकान्तारं समुत्तीर्य क्रमेण तौ ।
प्रच्छायपादपश्यामं प्राप्तौ गिरिनदीतटम् ॥ १३ ॥

विश्रान्तयो स्तयो स्तत्र कृतपादकरो नरः ।
तीव्राक्रन्दौ नदीवेगेनोह्यमानः समाययौ ॥ १४ ॥

འོ་བཀྲལ་འཕོངས་པ་ལ་བརྟེན་དེ། མིཁོང་བ་ཉིད་ཀ་སྟེང་རྡེས་འབྱུང།
ཁྲུད་པར་ལོ་མ་ཆུང་ཞགས་ཀས། དཔུང་པ་དག་གིས་ཁར་པར་བྱས།། 15

དེ་ཀས་ཆུ་དང་རྩ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དག་གིས་སྦྲོག་སྐྱུང་བྱུང་།
ཉི་མ་འགའ་ཡིས་བཅད་པ་བསོས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་གཅིག་མེད་བྱས།། 16

བསོས་ཀྱང་བགྲོད་པ་མ་ཚང་བས། གང་དུ་ཡང་ཀྱི་འགྲོ་མ་ཐུས།
དེར་ཀྱི་དེར་གཤས་དུས་སུ་ནི། དེ་ཡི་ཆུང་མ་བཟའ་བ་སྟེར།། 17

རྒྱལ་པོ་འི་བུ་ཀྱི་ཆུང་མ་ལ། ཡང་དག་འགྲོགས་པ་ཉང་བར་བྱུར།
ཞལ་ཆེར་རྒྱལ་འདོད་དཔའ་བོ་ཀི། སེང་གེ་བཞིན་དུ་འཕྲིག་པ་ཉང་།། 18

དལ་གྱི་སྣྲག་མཆོག་རྣམས་ཀི། ཟས་ཀྱི་ལུས་ཀི་ཡོངས་རྫོགས་པ།
ཉམས་བྱུར་དེ་དང་དེ་ཡི་ཀི། ཆུང་མཐའ་འཕྲིག་ལ་ཆགས་པར་བྱས།། 19

མཛའ་བའི་སྐྱེས་གྱི་མ་བྱུགས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་སྣང་བྱས་ན་བཅིངས་ལ།
རྫི་ཕ་ཤུལ་མཐའ་མ་སྣང་པ། བྱད་མེད་རང་འདོད་མེད་པས་བཅའ།། 20

མཆོད་མོ་སྣ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་ན། དེ་ཀི་དེ་དང་རོམ་པ་ཅ།
དོགས་མེད་འཕྲིག་པས་མ་ཚོམས་པར། བདག་པོ་གིགས་སུ་བྱུར་པར་བསམས།། 21

དེ་ཀས་བདག་པོ་གཅིམ་མ་དེས། གསད་པའི་གྲོས་ཀི་བྱས་པར་བྱུར།
སྨྲིག་པ་དག་ལ་བསྒྲབ་མཁས་པ། བྱད་མེད་སྨྲིག་པ་ཅི་རྣམས་ལོ།། 22

दृष्ट्वैव करुणाश्लिष्टः कष्टां विपद् मास्थितः ।
विगाह्य सरितं दोर्भ्यां विशाखस्त मतारयत् ॥ १५ ॥

ततः प्रत्यागतप्राणं तोयमूलफलादिभिः ।
स तं चक्रे दिनैरेव संरूढ़च्छेदनिर्व्यथम् ॥ १६ ॥

स्वस्थोऽपि गतिवैकल्यान्नैव गन्तुं क्वचित् क्षमः ।
स तस्थौ तच्च तत्पत्न्या काले कलितभोजनः ॥ १७ ॥

राजपुत्रस्तु जायाया मभूद् विरलसङ्गमः ।
सिंहाल्परतयः शूराः प्रायेण विजिगीषवः ॥ १८ ॥

दिव्यौषधिरसाहारपरिपूर्णतनुः शनैः ।
तत्पत्नी विकलायास्मै चकार सुरतस्पृहाम् ॥ १९ ॥

स्नेहेन नोपलिप्यन्ते न बध्यन्ते गुणेन च ।
गौरवे नच सज्जन्ति स्वेच्छास्पर्शसुखाः स्त्रियः ॥ २० ॥

सा तेन निशि निःशब्दं रममाणा घनस्तनौ ।
निःशंकसुरतात्तृप्ता पतिं विघ्न ममन्यत ॥ २१ ॥

सा पत्युः स्वैरिणौ तेन विद्धे बधसम्बिदम् ।
पापेषु शिक्षाकुशलाः कलुषाः किल योषितः ॥ २२ ॥

རང་གི་མགོ་བོ་མཆུངས་མེད་ནི། ཀ་བར་སྦོག་ཅིང་སྐྲ་ལྗང་དེས།
དབུལ་བར་སྨིག་པ་བྱིས་པ་བཞིན། རས་ཀྱི་འདབ་མས་བཅིངས་པ་བྱས།། 23

དེ་ཡི་མགོ་ཡི་ནད་ཀྱིས་ནི། རྐྱ་ཏུ་གཀྲངས་པས་ཤ་བདག་སྐྲག།
སྐྱོང་རྩེས་དེ་སྐྱར་བཅོས་པ་ཡིས། རིག་པ་དེ་དེ་སེམས་པར་བྱུང།། 24

ཆུ་ངན་བསམས་པ་བྱིངས་དེ་ལ། དེ་ཡིས་འཁྲུལ་བཞིན་རང་སྐྱས་པ།
འཁྲིགས་གཀྲང་བྱང་བ་སྐྲ་སྐྲོགས་པའི། ཁ་བས་ཉིན་པའི་པད་ལྟེན་བཞིན།། 25

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མགོ་ནད་སྤྲོན། བདག་ནི་གཞིན་ཀྱང་མ་ལ་བྱུང།
སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱེ་བ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་བཟློག།། 26

རི་བོ་འདི་ཡིས་གཡང་ས་འདི། རྩོ་བ་ཡི་ནི་ཁྱུག་གིས་ཁྱེབ།
གཡའ་དེ་ཤུས་ན་ཐག་པ་ལ། ཕོབས་ལ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐང་བར་མཛོད།། 27

བདག་གིས་ཁྲོད་ཀྱི་དབྱང་ཐག་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ།
ཆུང་མས་དེ་སྐྱས་བྱལ་སྐྱས་ཀྱིས། མཛའ་ལས་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྐྱས།། 28

དེ་ནས་དེ་ལག་གིས་བཟུང་བའི། ཐག་པར་དམ་བཅས་འཆོལ་བྱས་དེ།
རི་ཡི་ཆུ་སྐྱང་བྲག་ལ་བརྡབས། སྐྱ་སྐྲོགས་ངོགས་སུ་ཡིས་བབས།། 29

སྐྱེན་ནི་ལེན་ལ་ཆགས་པ་ན། དེ་ཡིས་དབྱང་ཐག་ངེས་པར་བཏང་།
གཡང་ས་ཆེན་པོ་བྱད་མེད་ཀྱིས། སེམས་ལྷུར་གཡོ་བའི་ཆུ་དེར་ལྷུང།། 30

सा शिरःशूल मतुलं वदन्ती स्वस्य छद्मना ।
चक्रे लिखितपापास्या ललाटे पट्टबन्धनम् ॥ २३ ॥

तस्याः शिरोरुजां तीव्रां व्यतीतः पार्थिवात्मजः ।
कारुण्यात्तत्प्रतीकारे तां तां युक्ति मचिन्तयत् ॥ २४ ॥

विषादचिन्तास्तिमितं श्वसन्तं सा जगाद तम् ।
शीतार्त्तकूजद्भ्रमरा हिमम्लानेव पद्मिनी ॥ २५ ॥

एवंविधं मे कन्यायाः शिरःशूलं पुराभवत् ।
पाषाणभेदलेपेन भिषग्भिश्च निवारितम् ॥ २६ ॥

पाषाणभेदव्याप्तोऽयं प्राग्भागोऽस्य महीभृतः ।
रज्ज्वावतीर्य्य भवता गृह्यतां यदि शक्यते ॥ २७ ॥

धारयिष्यामि पाणिभ्या मह मालम्बनं तव ।
इत्युक्तः प्रणयात् पत्न्या तथेत्याह नृपात्मजः ॥ २८ ॥

तत्पाणिधृतरज्ज्वाथ विहितालम्बनः शनैः ।
सोऽवतीर्णः शिलास्फालगर्जद्गिरिनदीतटम् ॥ २९ ॥

भेषजादानसंसक्तः संत्यक्तालम्बन स्तया ।
स पपात महाश्वभ्रे स्त्रीचित्तचपलाम्भसि ॥ ३० ॥

དེག་བའི་ལས་ཀྱི་སྣེ་གཉན་མ་ལས། དེ་ཡི་ལྷུས་ཀྱིད་ཞིག་མ་གྱུར།
ཐུབ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཁྲིར་བྱིད་ཅིང་། བརྒྱ་པ་ཡིས་ནི་ཡུབ་རིང་བསམས།། 31

རང་གྱིས་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་ཁྲིར་བྱིད་ཅིང་། ཁམས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྣང་།
ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུ་ཡི་རྒྱུན།
ཆགས་དང་སྡང་བའི་གཏུང་བ་མི་བཟད་ཅིང་རྣམ་པར་འགྲོད་ལ་ཆགས།
རིས་པར་འདོད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་རྣོ་རིས་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས།
སྐྱེ་མ་བྱད་མེད་དག་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའང་ལྷུང་བྱེད།། 33

དེ་ལྟར་ངིས་པར་སེམས་བྱེད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུ་ཡི་རྒྱུན།
ལེགས་བྱས་ལྟ་བུས་བསོད་ཀྱིང་ཁྲིར་ནི། ཐུས་ཀར་ཅན་ཏུ་དེ་ཡི་ཕྱིག།། 34

གང་ཟག་སེམས་དཔས་སྐྱང་བ་ཡིས། མི་བདག་སྐྱས་མེད་ཆོས་སྟོན་བྱེད།
བློས་པོ་ཆེས་པོ་མཚན་མཁས་གྱིས། མཚན་བཟང་ལྷས་པ་དེ་བཟུང་གྱུར།། 35

དེ་དག་གིས་དེ་ཆོ་ག་བཞིན། བཀུ་ཤིས་ཚུ་ཡིས་དེ་དབང་བསྐུར།
རྣམ་བྱང་གྱུར་མེད་སྟོབ་མཐོང་བས། བག་མ་མེན་པ་སྐྱང་བར་གྱུར།། 36

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱང་བ་ཡིས། རི་ལ་སྐྱན་ནི་ཀུས་པ་ཞེན།
ཏུས་སུ་སྐྱེས་ལྷན་མ་དག་ཀྱང་། འཆོ་བ་ཚད་པས་འབྲུགས་པར་གྱུར།། 37

शुभस्य कर्म्मणः शेषादभवतनुरेव सः ।
उह्यमानः प्रवाहेण घोर श्चिर मचिन्तयत् ॥ ३१ ॥

नारीचित्ताभ मावर्त्तं दर्शयन्त्या निजाशयम् ।
मम स्त्रीनियमे नून मुपदेशः कृतोऽनया ॥ ३२ ॥

दुर्विज्ञेयप्रततमतिभिः स्वप्नसंकल्पकल्पा
रागद्वेषव्यसनविषमायासविन्याससक्ताः ।
कामात् कामी सकलजनतामोहने संप्रवृत्ताः
पातायैव क्षणपरिचितस्यापि मायाः स्त्रियश्च ॥ ३३ ॥

इति संचिन्तयन्नेव नदीवेगेन भूयसा ।
प्रापितः सुकृतेनेव स पुरीं पुष्करावतीम् ॥ ३४ ॥

तस्मिन्नवसरे तच निष्पुत्रे न्रृपतौ मृते ।
निमित्तज्ञै र्मंहामात्यै र्ग्रहीतः स सुलक्षणः ॥ ३५ ॥

अभिषिक्तः स तै स्तच विधिवत् मङ्गलोदकैः ।
अभूद् विवाहविधेयौ दृष्टस्त्रीचरिताद्भुतः ॥ ३६ ॥

कलङ्कवत्यपि गिरौ बोधिसत्त्वविवर्जिते ।
मन्दवीर्य्यौषधिः काले वृत्तिच्छेदाकुलाभवत् ॥ ३७ ॥

གློང་དང་གློང་ཁྲིར་ལམ་ཀྱེ་དེས། ཕྲག་ལ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་བཀོད།
བདག་པོ་འི་བཀུལ་ཞུགས་ལྷག་ཚོག་གིས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསོད་སྙོམས་
བསྒྲུབས། 38

བདག་པོ་འི་བཀུལ་ཞུགས་ལ་བྱས་པས། ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་མང་དུ་བྱིན།
ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩེད་པས་ཀྱང་། ཟུང་པ་ལ་ནི་འབྱོར་བསྐྱེད། 39

དག་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་མ། དེ་ཡིས་དལ་བྱས་བསྐོར་ཞིང་བྱིན།
གློང་ཁྲིར་ཕུལ་ཅིག་དུ་ནི། མི་བདག་སྐོ་དང་ཉེ་བར་སོང་། 40

ཀུལ་པོ་བུད་མེད་སྡུད་ལ་སྐང་། བདག་ཁྲིམས་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཚལ་འབུད།
ཞེས་བསམས་དེ་ལ་གྱུར་པའི། སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོ་འཕེལ་འབྱུང་། 41

སྐྱེ་གཅིག་ཡུལ་གཞན་རིང་པོ་ནས། བདག་པོ་འི་ཁྲིམས་ལྷན་སྐུ་ཞིག་འོངས།
གང་ཞིག་ཀང་པ་བཀོད་པ་ཡིས། འབྱུང་པོ་འི་ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱིད། 42

སྐྱེ་གཅིག་བདག་པོ་ཕྲག་བཀོད་པའི། གཅང་མ་དེ་ལ་གཟིགས་པར་མཛད།
བདག་ཁྲིམས་ལྷན་ལ་ཐུགས་རྗེ་དག་གིས། སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོ་འཕེལ་འབྱུང་། 43

དེ་སྐད་མདུན་ན་འདོན་བྱིས་དེ། བཤུ་བར་ཞུས་པའི་མི་བདག་གིས།
དེ་ལ་སྨྲས་པ་བྲམ་ཟེ་དག། ཁྱང་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅོང་མི་ཤེས། 44

བུད་མེད་མཛའ་ཤེས་འདི་རབ་གྲགས། ཟེའུ་མེད་ཅེས་པ་ཟླ་གྲོས་འབྲུམ།
གཅང་ཤེས་མཁའ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་དོགས་ཤིང་། བུད་མེད་སྡིག་ཅེས་ཤི་ཆོག་མེད། 45

स्कन्धे भर्त्राङ्ग मारोप्य सा ग्रामपुरवर्त्मसु ।
जनं पतिव्रतास्मीति गिरा भिक्षा मयाचत ॥ ३८ ॥

पतिव्रतागौरवेण सर्व्व स्तस्यै ददौ बहु ।
मिथ्याशीलप्रवादोऽपि ह्रते विपदि सम्पदम् ॥ ३९ ॥

भ्रटन्ती सा शनैः प्राप्ता नगरीं पुस्करावतीम् ।
सतीति वन्दिता सर्व्वै र्नृपद्वारान्तिके ययौ ॥ ४० ॥

राजा स्त्रीद्वत्तविद्वेषी वन्दते तु पतिव्रतम् ।
इति संचिन्त्य तद् भक्त्या नृपं प्राह पुरोहितः ॥ ४१ ॥

दूरदेशान्तराद्देव प्राप्ता कापि पतिव्रता ।
यया येयं चरणन्यासै र्भूतधात्री पवित्रिता ॥ ४२ ॥

हे देव पश्य तां साध्वीं स्कन्धारोपितभर्त्रकाम् ।
पतिव्रताप्रणामेन पुंसा मायु र्विबर्द्धते ॥ ४३ ॥

नृपः पुरोहितेनेति तत्सन्दर्शन मर्थितः ।
त मुवाच न जानीषे ब्राह्मणः सरलो भवान् ॥ ४४ ॥

स्निग्धा स्त्रीति प्रवादोऽयं निर्व्याजेति मतिभ्रमः ।
सतीति व्योमपुष्पास्तिः पापा स्त्रीति न संशयः ॥ ४५ ॥

འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་བཅད་ལ་སྐྱེ། སྐྱེ་བོ་འགྲོགས་ལ་དྲང་ཐོར་འགྱུར།
འབྲེལ་བ་རྣ་མེད་བྱད་མེད་ནི། བེ་དྲ་སྐ་ཡི་འབྲི་ཤིང་བཞིག ॥ 46

འབྱེད་འབྲུ་གཅིག་ཐོ་འི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཅན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ།
ལྷག་མེད་ལ་དཀྱད་བྱད་མེད་འདུད། 47

བྱད་མེད་ལ་འདུད་བྱད་མེད་འདུད། བྱད་མེད་ལ་འདུད་འདུད་དོ་འདུད ॥

བྱད་མེད་སྐྱེད་ཆུལ་སྐྱོན་མཐོང་བ། དེ་བསམས་གཏུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
བདག་ནི་རིན་ཅེན་གྱི་ཤིང་གང་བའི། སྐ་གཞི་འདི་ལའང་ཐོབ་ཀྱི་ཤིང ॥ 48

རི་ཡི་རི་དགས་ཆུང་མ་ལྟར་རྐོང་ཤིང་ཐ་དོལ་བསྡུ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྐྱིན།
ལུས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྡོག་ཀྱང་འཕྲོག།
མེ་དོག་ལྟུང་ལ་འཇིགས་པར་བྱེད་ཅིང་མ་ཡི་ནང་དུའང་རྣམ་པར་འཇུག།
བདག་ཉིད་བྱ་བྱུ་བྱད་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱང་པ་བཀྲས་མི་ཤེས ॥ 49

དེ་ལྟ་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱེད། འབད་ན་བྱད་མེད་དེ་བརྟེ་བྱ།
ཞེས་བརྗོད་མི་ཡི་དབང་བོ་ཡིས། ཡང་ཐོག་འཇིགས་ནས་དེ་ལ་བལྟས ॥ 50

ཡན་ལག་བཅད་བའི་གྲོགས་ལྟེན་མ། སྨིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱང་བྱ།
རྒྱོད་པོ་རྣམས་ལ་ནས་བདག་དེས། དེ་ཡི་སྡུག་མཐའ་ངེས་པར་བཤད ॥ 51

དེས་ཀྱང་མི་བདག་ཡོངས་ཤེས་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་དུའ་སྨིག་ཅན་མ།
ཕྱི་བོ་རྣ་བ་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱིས། ཐུང་ངུ་བསྐད་དེ་རབ་ཏུ་སོང ॥ 52

निष्फला श्चाग्निरोहिण्यः सरला जनसङ्गमे ।
नार्य्यो वेतसवल्लर्य्य इव निर्मूलबन्धनाः ॥ ४६ ॥

भेदद्रोहैकशीलाभ्यो दुःशीलाभ्यः स्वभावतः ।
नमः स्त्रीभ्यो नमः स्त्रीभ्यो नमः स्त्रीभ्यो नमोनमः ॥ ४७ ॥

दृष्टस्त्रीदुश्चरित्रस्य तच्चिन्ताव्यथितात्मने ।
अप्येषा पृथिवी मह्यं रत्नपूर्णा न रोचते ॥ ४८ ॥

नगमृगबधूमुग्धा स्तीक्ष्णाः परं परवञ्चने
तनुवितरणे सक्ताः पुंसां हरन्ति च जीवितम् ।
दधति च भयं पुष्पायाते पिबन्ति च पावकं
सरलकुटिला नैव ज्ञाता विचारशतैः स्त्रियः ॥ ४९ ॥

तथापि यदि निर्व्वन्ध स्तव पश्यामि तां स्त्रियम् ।
इत्युक्ता हर्म्य मारुह्य तां ददर्श नरेश्वरः ॥ ५० ॥

तामेव स परिज्ञाय पापां दुश्चांगसङ्गिनीम् ।
सचिवेभ्यः क्षितिपति स्तद्वृत्तान्तं न्यवेदयत् ॥ ५१ ॥

नृपं सापि परिज्ञाय पापा क्षण मधोमुखी ।
निरस्ता प्रययौ तूर्णं पिहितश्रवणै र्जनैः ॥ ५२ ॥

བྱང་བར་ཚོ་མ་ཞེས་པའི་མི་དབང་སྐྱེས།
དེ་བདག་དེ་ཡི་ཆུང་མ་དེ་ལྟ་སྟེ།
ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུལ་གྱལ་བས་བཤད་ཐོས་ནས།
དགེ་སློང་ཆོམས་ཀྱིས་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས། 53

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་བྱང་བར་ཚོ་མའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡན་ལག་བདུན་རྩ་བཀྲིས་པའོ།།

विशाखनामा नरनाथसूनुः
सोऽहं वधूः सास्य च देवदत्तः ।
श्रुत्वेतिवृत्तं कथितं जिनेन
भिक्षुव्रज स्तच्चरितं निनिन्द ॥ ५३ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
विशाखावदानं द्वाचिंशः पल्लवः ॥

ཡབ་འདབ་གསུམ་ཆུ་རྩ་སྡུམ་པ།

བསོད་ནམས་རབ་ཞི་བཀྲའ་རྩེ་འཕེལ་བ།
དེ་ཀི་དགེ་བའི་བདག་ལ་རྟེ་ཡང་ཡོད།
གང་གི་མཐུ་ཡིས་མ་རྙངས་པ་རྣམས་ཀྱང་།
འཕྲལ་ལ་ཁྲོ་བའི་དུག་ནི་རབ་ཏུ་གཏོང་ ॥ 1

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཀུན་དགའ་ར་བར་སྟོན་བཞུགས་ཤིང་།
དེ་ཡི་དཀའ་ཡིས་དགེ་སློང་ཆོགས། རི་དང་ནགས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ ॥ 2

རི་རབ་ལྟུན་བའི་ངོས་ལ་ནི། འཇུག་ནས་བསམ་གཏན་སྐྱོང་བྱེད་པ།
དགེ་སློང་ཉམ་ཆུང་བཞིན་རས་ནི། མཐོས་བྱལ་སྐུ་བོ་རྟོམ་དགའ་འོང ॥ 3

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཞབས་པད་ལ། མངོན་པར་ཕྱག་འཚལ་དེ་དག་གིས།
ལྷས་ནི་ཉམ་རུ་ལ་ཆུང་བའི་གྱུ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེས་ནས་སྐྱས ॥ 4

མཁའ་ལྡིང་གིས་ཀྱང་གཞན་དཀའ་བའི། ཀུན་ནི་དགའ་བོ་ཉིད་ཁྱབ་དགའ།
ཤུགས་པོ་ལ་ནི་ལག་གསུམ་ཏུ། བསྐོར་ཏིང་གཅིགས་ནས་རྣམ་པར་གནས ॥ 5

དེ་དག་རྟག་ཏུ་འཇུག་གི་དབུགས། མེ་ཡིས་རྒྱས་པ་ལག་གསུམ་སྐོ།
རེག་པས་རྣོ་བ་རྣམས་པར་དག་ཀྱང་། འཕྲལ་ལ་ཁྲིད་ཅུ་ཐལ་བར་བྱེད ॥ 6

चयस्त्रिंशः पल्लवः ।

स कोऽपि पुण्यप्रशमानुभावः
शुद्धात्मना सत्यमृतस्वभावः ।
यस्य प्रभावेण भवन्ति सद्यः
क्रूरा अपि क्रोधविषप्रमुक्ताः ॥ १ ॥

पुरा तथागते जेतवनारामविहारिणि ।
तदाज्ञया भिक्षुगणे गिरिकाननचारिणि ॥ २ ॥

सुमेरुपरिषण्डायां स्थित्वा ध्यानपरायणाः ।
आययु र्भिक्षवः पाण्डुविच्छायवदनाः कृशाः ॥ ३ ॥

तेऽथ कृत्वा भगवतः पादपद्माभिवन्दनाम् ।
ऊचिरे भिक्षुभिः पृष्टा देहदौर्बल्यकारणम् ॥ ४ ॥

सुमेरुं त्रिगुणावृत्त्या वेष्टयित्वा व्यवस्थितौ ।
अदृष्टौ वैनतेयस्य नागौ नन्दोपनन्दकौ ॥ ५ ॥

तौ सदा त्रिविधोच्छ्वासं सृजतः कोपपावकम् ।
भवन्ति भस्म स्पर्शेन सहसैव शिला अपि ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་དུག་གི་དབུགས་ཀྱིས་ནི། བསམ་གཏན་སྤྲོར་བ་བདག་ཅག་བསྲེགས།
བཞིན་མཛེས་ཁ་དོག་བླམ་བ་དང་། རིད་པ་འབའ་ཞིག་ཉུང་ཐུང་། 7

ཅེས་དེ་བཞད་ཚོ་དག་སྤྲོང་གི། ཆོགས་ཀྱི་མཁྱེན་བཞུགས་སྟོན་པ་ཡིས།
བླ་དག་འཕྱལ་བ་ལ་འཛིམ་བདང་། མོ་གལ་གྱི་བུ་ལ་བསྟན། 8

སྤྲོར་བས་མི་སྣང་དབྱིབས་ཅན་དེས། ལྷོག་གི་མཁའ་ལ་འཕྲུད་པ་ཡི།
རི་རབ་ལྷུན་པོར་ཡང་དེ་ཕྱིན། བླ་དང་ལྡན་དག་ཉིད་མཐོང་། 9

དེ་ཡིས་དལ་བུས་བསྟང་བ་ལས། གང་ཚེ་དེ་དག་མ་སད་པ།
དེ་ཚེ་དེ་ནི་བླ་ཆེན་གྱི། ལུས་སྟུང་བྱང་ནས་ཡང་དག་བཅིངས། 10

དེ་ཡིས་བསྟོམས་པས་པས་རབ་སད་དེ། འཇིགས་རྩང་དབྱིབས་དེ་མཐོང་བྱང་ནས།
འཇིགས་པས་རྣམ་པར་འབྲུགས་བྱུང་དེ། མི་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱོས། 11

དེ་ནས་པན་ཚུན་འཕྲོས་བྱེད་པ། དེ་ལ་མོ་གལ་གྱི་བུས།
བླ་ཡི་གཟུགས་ནི་ཡིངས་ནས་ཀྱང་། ཐུབ་པ་ལྷུན་པོར་ཡང་ཕྱིན། 12

བླ་དག་མགྲོགས་པར་གང་དུ་འགྲོ། འཇིགས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར།
གང་གིས་བྱེད་ཅག་འཇིགས་བྱེད་པའི། ཐུབ་དེ་དེ་ན་མི་གནས་སོ། 13

དེ་ཡི་འཇིགས་པས་ཤས་གལ་ཏེ་བྱེད། རྣམ་ཀུན་བརྟན་པ་མེད་ཉིད་ན།
སྐྱབས་སུ་འོས་པ་སངས་རྒྱས་ལ། མཉན་པར་ཕྱག་འཚལ་ཅི་མི་བྱེད། 14

वय न्तद्विषनिश्वासै र्निर्दग्धा ध्यानयोगिनः ।
विवर्णवदनच्छायाः केवलं कृशतां गताः ॥ ७ ॥

इति तैः कथिते शास्ता भिक्षुसंघार्थितः पुरः ।
नागयो र्दमने योग्यं मौद्गल्यायन मादिशत् ॥ ८ ॥

स सुमेरुं समासाद्य शृङ्गै रालिङ्गिताम्बरम् ।
सुप्तौ ददर्श नागेन्द्रौ योगेनान्तर्हिताकृतिः ॥ ९ ॥

योध्यमानौ शनै स्तेन बुबुधाते यदा न तौ ।
तदा महानागवपु र्भूत्वा स समवेष्टयत् ॥ १० ॥

प्रबुद्धौ पीड़ितौ तेन दृष्ट्वा तं भीषणाकृतिम् ।
विद्रुतौ नररूपेण तस्थतु र्भयविह्वलौ ॥ ११ ॥

नागरूपं परित्यज्य कृत्वा रूपं स्वकं ततः ।
पलायमानावन्योन्यं तौ मौद्गल्यायनोऽवदत् ॥ १२ ॥

नागौ क्व गम्यते तूर्णं भयं संत्यज्यता मिदम् ।
न स नागः स्थित स्तच्च येन विद्रावितौ युवाम् ॥ १३ ॥

सर्व्वथा यदि नास्त्येव तद्भयाद् युवयो र्धृतिः ।
क्रियते किं शरण्यस्य न बुद्धस्याभिवन्दनम् ॥ १४ ॥

ཅེས་དེས་བཟློད་ཐོས་དུལ་བ་ཡིས། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།
འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་བསྟན་པ་ཡིས། བདག་ཅག་ལ་ནི་བཀའ་རྩིས་མཛོད།། 15

ཅེས་སྨྲ་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་དག། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེར་ཞུགས་ཤས།
དེ་དག་ལོ་རྒྱས་བཞག་ནས་དེ། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཉེ་བར་འབྲོད།། 16

དེ་ནས་ཀླུ་དབང་སྐུབས་སོང་ཞིང་། རིན་ཅེན་བེའི་ཀྱིས་ས་གཞི་དག།
བཟློག་པས་ཕྱག་འཚལ་བྱས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་གསོལ་བ།། 17

བསམ་བའི་སྐོམས་ཡན་ལག་མཐོང་ཉིད་ན།
སྡང་བའི་དུག་ཚོན་གཉེན་པས་གཅོས་པ་ཡང་།
བེའ་ཀྱི་རྩེམ་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།
ཞི་བའི་ཐུབ་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། 20

དེ་ཡི་སྨོན་གྱི་རྒྱུང་བའི་མཐའ། མཐུ་ཡི་ཡ་མཚན་དགེ་སྦྱོང་གིས།
དྲིས་ཤིང་རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐོམས་ཅད་གཟིགས་པས་དེ་ལ་གསུངས།། 21

इति तेनोक्त माकर्ण्य विनयात्तौ तमूचतुः ।
प्रसादः क्रियतामार्य्य भगवद्दर्शनेन नो ॥ १५ ॥

इति ब्रुवाणौ नागेन्द्रौ नीत्वा भगवतोऽन्तिकम् ।
स तद्वृत्तान्त मावेद्य प्रणम्य समुपाविशत् ॥ १६ ॥

भगवानथ नागेन्द्रौ बभाषे शरणागतौ ।
प्रणाम च्चक्रतू रत्नप्रभाभूषितभूतलौ ॥ १७ ॥

शिक्षापदानि संप्राप्य सर्व्वभूताभयप्रदौ ।
शरणप्राप्तिसमयादधुना निर्भयौ युवाम् ॥ १८ ॥

इत्यालोकनमात्रेण दोषद्वेषविवर्जितौ ।
कृतौ भगवता सम्यक् जग्मतु स्तं प्रणम्य तौ ॥ १९ ॥

संदर्शनेनैव महाशयानां
प्रभापदेशेन शरीरलग्नैः ।
हिंस्रा अपि द्वेषविषोष्मतप्ताः
शमामृतैः शीतलतां व्रजन्ति ॥ २० ॥

तत्पूर्व्वजन्मवृत्तान्तं भिक्षुभि र्भगवान् जिनः ।
प्रभावविस्मयात् पृष्टः सर्व्वदर्शी जगाद तान् ॥ २१ ॥

བ་ར་ཀ་སིར་མི་ཡི་དབང་། དཔལ་ལྡན་ཀྱི་ཀི་ཞེས་པ་སྟོན།
བཅོམ་ལྡན་འདི་དག་སྡུངས་ཞེས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར།། 22

དེ་ཡི་ཐྲོག་པོ་དག་འོ་དང་། ཉིར་དག་དག་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད།
བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་ཆགས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་དག་པར་གྱུར།། 23

དེ་ཡི་ཐྲོན་དེས་རྒྱལ་སྲིད་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རབ་ཏུ་ཞེད།
འདོད་སྡུངས་ལ་ཡང་གཏུག་ལག་བང་། ཡོ་བྱད་ཀུན་དང་སྐར་པར་བྱས།། 24

དུས་ཀྱིས་འདི་དག་དག་འོ་དང་། ཉེ་དག་སྐུ་ཡི་དབང་པོར་སྐྱེས།
གཏུག་ལག་བང་ཕྱལ་བསོད་ནམས་ཀྱི། སྐྱེས་པོ་སར་འཛིན་དེ་ཡི་གནས།། 25

དེ་ལྟར་གཉིས་ཅག་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ལྟས་གཞན་དག།
ཡོངས་བྱང་ལེགས་སྤྱོད་ཡོངས་འདྲིས་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ་དག།
ཞི་བའི་ཚུལ་སྐོན་ཐུབ་མཆོག་ཆོགས་ཀྱིས་ཐོས་བྱང་དེ།
དཀའ་འཛིན་ངེས་པར་ཞི་བའི་ཡོན་དུས་བསྟོད་པར་བྱའོ།། 26

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དཔང་པོས་བྱས་པའི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྩེད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཤིང་ལས་དགའ་བོ་ཉེ་དགའི་རྣོགས་པ་བརྩེད་
པའི་ཡན་འདབ་སྡེ་གསུམ་ཆུ་རྩ་སྡུམ་པའོ།།

क्किकिर्नाम पुरा श्रीमान् वाराणस्यां नरेश्वरः ।
काश्यपाख्याद् भगवतः प्राप्तवान् धर्म्मशासनम् ॥ २२ ॥

अमात्ययोः स विन्यस्य राज्यं नन्दोपनन्दयोः ।
बभूव बोधिसंसक्तः सत्यदर्शननिर्वृतः ॥ २३ ॥

धर्म्माधर्म्ममयं राज्यं ज्ञात्वा तौ तस्य मन्त्रिणौ ।
सर्व्वोपकरणै र्युक्तं विहारं काश्यपाय च ॥ २४ ॥

कालेन जातौ नागेन्द्रावेतौ नन्दोपनन्दकौ ।
विहारार्प्पणपुण्येन पदं मेरु रभूत्तयोः ॥ २५ ॥

इति जिननिगदितफणिवरचरितं
परतनुपरिणतिपरिचितसुकृतम् ।
श्रुतवति शमनयमुनिपरिनिवृते
विषधरनियमनगुणनुतिरुदभूत् ॥ २६ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
नन्दोपनन्दावदानं चर्यास्खलंशः पल्लवः ॥

ཡབ་འདབ་བསྡུམ་ཆུ་རྫ་བཞི་པ།

བཀའ་ཞིག་རོང་གྲི་ཆ་ཤས་ཆུང་ངུའི་སྣྲག།
བཀའ་ལ་ཕན་པར་བསྒོམས་པས་བཟོ་གྲུང་པ།
ཡོན་ཏན་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པས།
བསོད་ནམས་དེ་ཀི་ཁྱད་པར་གྲུང་པ་ཡིན།། 1

དེ་ནས་འགའ་ཞིག་འདས་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་ཀྱི།
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་ཉན་ཏེ་འཁོངས་པའི་ཚེ།། 2

ཆུལ་ཞོ་གསལ་ཆུལ་བཅོམ་ལྡན་ལ། བལྟ་བའི་སྐད་དུ་ཉེ་བར་འཁོངས།
དེ་དག་གིས་ནི་བསྟེན་པཀྱང་དང་། ཕྱག་མ་བྱས་པས་བྲིས་པར་གྱུར།། 3

ཆུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དེ་སོང་ནས། དེ་དག་ཆད་པས་གཅད་པར་བསམས་ཏེ།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཁར་སོང་སྟེ། དེ་ལ་མཆོད་གྲིས་ཆར་པ་ཕབ།། 4

ཀུན་མཁྱེན་གྲིས་བསྐུལ་མཁྱོགས་པར་ནི། མིོ་གལ་གྲི་བུ་སོང་ནས།
མི་བདག་གི་ནི་མཆོད་ཆར་དེ། ཐུབ་ཆུན་འབྲེང་བར་བྱས།། 5

སྐྱར་ཡང་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་ཀྱི།
གཉིས་ཚན་དབང་པོ་འཁོངས་པ་ལ། དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་བཟོད་གསོལ་བྱས།། 6

चतुस्त्रिंशः पल्लवः ।

दत्तः परहितभावनया
यदि तनुधनकणशेषः ।
अपरिक्षयगुणकल्पनया
भवति सुपुण्यविशेषः ॥ १ ॥

अथ व्यतीते कस्मिंश्चित् काले भगवतोऽन्तिके ।
नन्दोपनन्दयो र्धर्म्मदेशनां श्रोतुमाययौ ॥ २ ॥

राजा प्रसेनजिद्द्रष्टुं भगवन्त मुपागतः ।
ताभ्या मकृतसत्कारप्रणामः कोप माययौ ॥ ३ ॥

स प्रणम्य जिनं गत्वा प्रदध्यौ निग्रहं तयोः ।
शस्त्रवृष्टिं संसृजन्तौ तौ च व्योम्ना समागतौ ॥ ४ ॥

सर्व्वज्ञप्रेषित स्तूर्ण्णं मौद्गल्यायन एत्य ताम् ।
शस्त्रवृष्टिं नरपते श्चक्रे पद्मोत्पलावलिम् ॥ ५ ॥

पुनर्ग्गत्वा भगवतः समीपं पृथिवीपतिः ।
संप्राप्तौ क्षमयामास तस्यादेशात् फणीश्वरौ ॥ ६ ॥

དེ་ནས་ས་བདག་གིས་གསོལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འི་ཁང་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དགེ་སློང་ཚོགས་བཅས་ཀྱས་པ་ཡིས། གཙང་མའི་བཤེས་གྱི་གསོལ་དུ་
གཤེགས།། 7

ཁ་ཟས་འཆོད་པར་བྱེད་ཆོ་དེད། ཤཚོན་མོ་མེ་ཡི་ཉིར་འཆོ་སྐྱེས།
འཕྲལ་ལ་རྒྱལ་བའི་མཐུ་ཡིས་ནི། རབ་དུ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 8

བཅོམ་ལྡན་གསོལ་ནས་གཤེགས་པའི་ཚེ། རང་གི་གྲོང་དུ་ས་བདག་གིས།
ཤཚོན་མོ་མེ་ནི་འབར་བར་ཡང་། སྐུགས་བསྲུལ་གྱིས་ཀྱང་སྐུགས་མིན་གྱུར།། 11

བྱད་མེད་རང་གི་ཆོར་མང་པོ། བཀྲིག་པ་རྣམས་ལ་དེས་རབ་བྱིན།
ཤིན་དུ་ཆགས་ལས་དལ་བུས་དབང། པ་ཀ་གཅིག་གི་སྐུགས་མར་བྱས།། 12

དེ་ནས་པ་ཀའི་རྒྱིད་པའི་ཚེས། མ་ལྷས་ཆུང་དུ་བྱིན་ནས་བྱས།
དེ་ནི་ཁྱིམ་ལེགས་སྦྱིན་ཞེས་གྱུར། ཁྱིམ་ནི་ཤིན་དུ་ཆུང་དུས་བརྟེད།། 13

ནམ་ཞིག་བསྟེ་བ་ལེ་འོངས་ཤིང་། མདུན་འཁོད་ཆུང་དུ་སྨིན་པ་ཡིས།
མིང་གིས་ངོ་ཚར་གྱུར་དེ་ལ། བཅོམ་ལྡན་བཙུ་བས་བཀའ་སྩལ་པ།། 14

अथार्थितः पार्थिवेन भगवान् राजमन्दिरम् ।
भक्तिपूतं ययौ भोक्तुं भक्तं भिक्षुगणैः सह ॥ ७ ॥

भक्ष्येषु पच्यमानेषु राज्ञो तत्राग्निविप्लवः ।
जातो जिनप्रभावेण सहसा शान्ति मायथौ ॥ ८ ॥

भुक्ता गते भगवति क्षितिपः स्वपुरेऽभ्यधात् ।
ज्वलनज्वालनं राज्ञो वारयन् दण्डसंविदा ॥ ९ ॥

अथान्तरे गृहपतिः सुदत्तस्यात्मजो युवा ।
मिथ्यादोषाहङ्किबलो नाम राज्ञाभिघातितः ॥ १० ॥

पूर्वं भगवतः शास्तुः शासनानुग्रहेण सः ।
लब्धज्ञानधृतिः पुचदुःखेऽप्यासीद्दुःखितः ॥ ११ ॥

अपुचः स्वधनं भूरि दीनेभ्यः प्रतिपाद्य सः ।
चकारातिरसादेकपणशेषं शनैः श्रियः ॥ १२ ॥

पणलाभक्षताशेषधर्म्मः स्वल्पप्रदोऽथ सः ।
अभूद्गृही सुदत्ताख्यो गृहं हि स्वल्पमुच्यते ॥ १३ ॥

कदाचिद्दर्शनायातं भगवान् पुरतः स्थितम् ।
तं स्वल्पदाननाम्नैव लज्जितं दयया वदत् ॥ १४ ॥

བྱིམ་བདག་སྤྱིན་པ་ཆུང་ངུ་ལ། ངོ་ཚ་བཀྲི་བར་མི་འོས་སོ།
དད་པས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པའི་ཕིག་སྟ། གཞོན་གྱི་རི་བོ་མཆུངས་པར་གྱུར།། 15

སྤྲོན་ཆོ་གཉིས་སྐྱེས་བེ་ལ་མཉམ། ཤིན་དུ་མང་བ་རབ་ཏུ་བྱིན།
དད་པ་དང་བྲལ་ཕུན་མོང་བས། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཕེལ་མ་གྱུར།། 16

སྡུ་ཞིག་འཛོམ་གླིང་གོའུ་བ་ཡིས། འབྲི་ཀུན་གྱས་པས་གཙོའོ་བྱེད་དང་།
སྡུ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ལྷག་ཞིག་ལ། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་བས་བླུགས།། 17

རེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། བདེག་པ་ཐོས་ནས་མངོན་དགའ་ཞིང་།
དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བྱིམ་བདག་ནི། རང་གི་ཁང་པར་རབ་ཏུ་སོང་།། 18

མཚན་མོ་མང་མེ་བཀྲང་ནས་དེར། བཅོམ་ལྡན་རྫོས་བསྐུན་བྱོག་པ་ན།
མེ་ནི་རབ་བསྒྲུབས་ཆད་པའི་སྐད། དེ་ནི་ཆུལ་པོ་འི་སྐྱེས་བུས་བཟུང་།། 19

ཆད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ན། བཅོམ་ཁང་དག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བཅིངས།
མཚན་མོ་བཀྲ་བྱིན་ཆོངས་པ་སོགས། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་བལྟ་ཏུ་འོངས།། 20

དེ་དག་གིས་གསོག་ནོར་ལོང་ཞེས། གང་ཆོ་དེ་ཡིས་མ་བླངས་པ།
དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཁང་པར་ནི། ཆོས་བསྟན་པ་ལས་བསགས་པ་འཕེལ།། 21

དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ཆུལ་པོས་ཀྱང་། གྲོང་ཁྱེར་རབ་ཏུ་འབར་མཐོང་ནས།
བཅོམ་ར་ནས་ནི་དེ་བཏང་ཆོ། གང་དུའང་མི་ནི་མཐོང་མ་གྱུར།། 22

अल्पदानं गृहपते न लज्जां कर्त्तुं महंसि ।
याति श्रद्धार्पितो दानकणः कनकशैलताम् ॥ १५ ॥

पुरा बहुतरं दत्तं वेलमेन द्विजन्मना ।
श्रद्धाविरहसामान्यान्न तथा वृद्धि मायथौ ॥ १६ ॥

यः सर्व्वं भोजयेद्भक्त्या जम्बुद्वीपगतं जनम् ।
यश्चैकं बोधिसंयुक्तं तस्य पुण्यं ततोऽधिकम् ॥ १७ ॥

इति वाक्यं भगवत स्तथ्यं श्रुत्वा विनन्द्य च ।
निजगेहं गृहपतिः प्रययौ प्रणिपत्य तम् ॥ १८ ॥

दीपं दत्त्वा पठन् राचौ तच बुद्धानुशासनम् ।
दण्डाय राजपुरुषैः स नीतोऽग्निप्रवर्त्तनात् ॥ १९ ॥

दण्डस्य सम्भवात् बद्धं बन्धनागारवर्त्तिनम् ।
तं द्रष्टु माययु र्देवा राचौ शक्रब्रह्मादयः ॥ २० ॥

स तै र्धनं गृहाणेति प्रार्थितो नाग्रहीद् यदा ।
तदा धर्म्मोपदेशोऽयं प्रवृत्तस्तस्य मन्दिरे ॥ २१ ॥

राजापि तत्प्रभावेण दृष्ट्वा प्रज्वलितं पुरम् ।
मुक्ता तं बन्धनागारान्न ददर्श जलं क्वचित् ॥ २२ ॥

ནམ་ཞིག་བདེ་གཤེགས་བལྟ་རུ་ནི། ཕྱིག་ནས་དེ་མདུན་འབྱོང་པ་དེས།
མི་བདག་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སྨྲད། ཕྱི་ནས་འོངས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 23

དེ་མི་སྡུག་དུ་བཅོམ་ལྡན་ལ། ཕྱག་བྱས་ནས་མི་བདག་ལ་མིན།
འགྲོ་བས་མཆོད་འོས་སྡུག་དུ་ནི། གཞན་ལ་མཆོད་པར་འོས་པ་མིན། 24

མི་བདག་རྒྱལ་ལ་རབ་བདུད་ནས། རང་གི་སྤྲོང་ཁྲིར་དགའ་སོང་།
ཁྲིམ་བདག་རང་གི་སྤྲོང་ཁྲིར་ལས། གཞན་དུ་སྤྱུགས་ཞེས་བཀའ་མི་བསྒོས། 25

དེ་ནས་ལེགས་སྦྱིན་དགའ་ལ་སྨྲ། རབ་དུ་དད་པས་མི་བདག་ལ།
སྤྲོག་ཆགས་ཐུབ་མོ་རབ་སྐྱོས་དེ། སོ་ཡི་དུག་གིས་འཁྲུགས་པར་བྱས། 26

དེ་དག་གིས་བཤད་མི་བདག་དེ། བློན་པོ་བཅུན་མོ་འི་རྗེས་འབྲང་བཅས།
ཕྱིག་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལས། ལེགས་སྦྱིན་ལ་ནི་དང་བར་བྱས། 27

དེ་ལྟར་རྟག་བྱ་ཉེ་བར་གནས་པས་མཆོག་གི་བདུད་རྩི་དག་གི་ཆོགས།
ཁྲིམ་གི་བདག་པོ་ལེགས་སྦྱིན་དེ་ཨིས་བཅོམ་ལྡན་བྱོན་གྱིས་གསུངས་ཞི་བ་བསྟེན།
རྟེ་མེད་ཡིད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་རུ་གནས་པས་དབེན་པའི་གཏེར་ཆེན་ཏེ།
རང་གི་བཞིན་དུ་གེགས་དང་ཉོན་མོངས་ངམ་དུབ་རྣམ་པས་འཁྲུགས་པས་འབྱོབ ॥
28

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྟེད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཁྲིམ་བདག་ལེགས་སྦྱིན་གྱི་རྣོགས་
པ་བརྟེད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་གསུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པའོ ।

स गतः सुगतं द्रष्टुं कदाचित्तत्पुरः स्थितः ।
न्नृपं जिनप्रणामाय प्राप्तं पश्चाद् व्यलोकयत् ॥ २३ ॥

अग्रे भगवतश्चक्रे प्रणयं न स भूपतेः ।
जगत्पूज्यस्य पुरतः पूजा मर्हति नापरः ॥ २४ ॥

जिन मामन्त्र्य न्नृपतिः प्रणतः स्वपुरं गतः ।
विवासनं गृहपतेरादिदेश निजात् पुरात् ॥ २५ ॥

प्रसादिनी सुदत्तस्य देवता न्नृपतिं ततः ।
क्षुद्रजन्तुभि रुत्सृष्टै श्चक्रे दंशविषाकुलम् ॥ २६ ॥

स चस्त स्तै र्न्नृपः प्राप्तः सामात्यान्तःपुरानुगः ।
गत्वा प्रसादयामास सुदत्तं जिनशासनात् ॥ २७ ॥

इति स सततप्रत्यासत्त्या परामृतनिर्भरं
भगवदुदितं शान्तिं भेजे सुदत्तगृहाधिपः ।
स्वमिव लभते विघ्नायासप्रयासविवर्जितं
विमलमनसामन्तेवासी विवेकमहानिधिम् ॥ २८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
गृहपतिसुदत्तावदानं चतुस्त्रिंशः पल्लवः ॥

ཨལ་འདབ་སྟེ་གསུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་བ།

སྤྱིན་པའི་བྱོགས་སུ་རྨད་ཅིག་སྡུ་བྱུང་བ།
དེ་དག་སྤྱིན་བདག་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་འཐོབ།
གཞན་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་པར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི།
བྱོགས་སུ་བསོད་ནམས་ལས་མེད་མི་འབྱུང་ངོ་།།

བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་མཉེན་ཡོད་ཀྱི། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནི་དགའ་བར་སྟོན།
མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གཏུག་ལགས་ཁང་། ཀུན་དགའ་ར་བར་མངོན་དགྱེས་ཆོ།། ২

ཀོ་ཤལ་བིར་བད་སཡི། མི་བདག་འཚར་བྱེད་ཅེས་པ་བྱང་།
རིགས་འཛིན་བུ་མོའི་སྐྱེ་བ་ཡིས། དཔལ་ལྡང་གང་གིས་གྲགས་པ་སྐྱོགས།། ২

དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཁྱིམ་པ་ནི། ལས་མཐའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འཆོ་བ།
ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་ནོར་དག་ནི། སྤྱན་ལ་རྣམ་པར་མཁས་པར་བྱུང།། ৩

ནམ་ཞིག་བྱ་བ་དོན་གཉིར་ཞིང་། མདུན་སར་འོད་ཟེར་པ་མི་བདག་གིས།
ཆོག་ཤིད་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་ཤོས་ནས། བྱས་པ་བསྒྲིད་དེ་དེ་ལ་སྨྲས།། ৪

ཁྱིམ་བདག་གསེར་གསེང་ནི་ཡོངས་བསམས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱངས་ནི་བདག་གིས་ཤེས།
སོག་པ་ཤེས་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། གསེར་གྱི་གཉེར་ཆེན་ཡངས་པ་ཡོད།། ৫

पञ्चविंशः पल्लवः ।

फलं समानं लभते स दातु-
र्य्याति क्षणं दानसहायतां यः ।
परोपकारप्रणयोद्यतानां
नापुण्यकर्म्मा सचिवत्व मेति ॥ १ ॥

रम्ये पुरा भगवति श्रावस्त्यां जेतकानने ।
अनाथपिण्डदारामविहाराधिरते जिने ॥ २ ॥

कौशाम्ब्यां वत्सनृपति र्बभूवोदयनाभिधः ।
गायत्याद्यापि यत्कीर्त्तिं विद्याधरवधूजनः ॥ ३ ॥

अभवद् विषये तस्य कर्म्मान्ताकरजीवनः ।
गृहस्थः सुधनो नाम धनाधानविचक्षणः ॥ ४ ॥

नृपः कदाचिदास्थाने तं कार्य्यार्थिन मागतम् ।
वचसैव परिज्ञाय जगाद विहितादरः ॥ ५ ॥

जानाम्यहं गृहपते त्वां हिरण्योपचितस्वरम् ।
विपुलः सञ्चयस्तस्य सुवर्णनिधि रस्ति ते ॥ ६ ॥

རྒྱལ་བོས་འཇུམ་བཅས་འདི་བརྗོད་ཅོ། དེ་ལ་ཐལ་སྦྱར་དེས་སྨྲས་པ།
རྒྱལ་པོ་བདག་གི་ཁྱིམ་ཀ་གསེར། བསགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད། 7
མཁྱེས་གང་ཤིན་ཡངས་པ་དམ་པ་ཡི། སྤྱོད་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་ཆགས་སྟེ།
ཡབ་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱངས་པ་ཡི། སྐྱེ་བོ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་མེད། 8

གལ་ཏེ་མི་བདག་བརྩེ་བ་མེད། ཟང་ཟིང་ལ་སྐྱོམ་སྟག་ལྟར་འགྱུར།
ནོར་ལྷན་རྣམས་ནི་ནོར་མེད་འགྱུར། ནོར་མེད་རྣམས་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། 9

མི་བདག་ཆོས་ཀྱི་ནོར་ལྷན་ན། དོགས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས།
ནོར་བསྐྱབ་བསྐྱབས་པའང་འགོད་བྱེད་ཅིང་། བགོས་པ་གསལ་བར་ལོངས་
སྤྱོད་བྱེད། 10

བློ་ལྷན་དེ་ཡི་ཆོག་དག་ནི། ཕུན་ཆོགས་ས་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ནི། གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་དེ་ལ་སྨྲས། 11

བདག་གི་བྱ་བའི་བློས་བོར་ནི། བློ་གྲོས་ལྷན་པ་ཁྱོད་འགྱུར་འོས།
བློ་སྟོབས་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལྟ་བུས། འཇིག་བྱེད་ཁྲོར་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། 12

དེ་སྐད་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཐོས་ནས། ནོར་བཟང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།
བདག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཀོག་བཞིན་ལ། མཉན་ཡང་མཛེས་པའི་མཁས་པ་མིན།
13

གཀོག་ནི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དག་གི། རང་དབང་སྐྱེད་ཚལ་རྣམ་པར་གཅད།
པདེ་བའི་གཉིད་དང་བདེ་བའི་འཆོང་། འཁོར་གའི་སྐྱེ་བ་བསྟེལ་བཀྲིན་
འཇིགས་ཏེ། 14

इत्युक्तः सस्मितं राज्ञा स त मूचे कृताञ्जलिः ।
सत्यमस्त्येव मे राजन् गृहे काञ्चनसञ्चयः ॥ ७ ॥

सद्वृत्तचिन्तानिरते देवे वात्सल्यपेशले ।
किम्वा नास्ति जनस्यास्य पितरि त्वयि गोप्तरि ॥ ८ ॥

धनिनो यान्त्यधनतां निधनं यान्ति चाधनाः ।
व्याघ्रतां याति चेद् भूभृदामिषाघ्राणनिर्घृणः ॥ ९ ॥

निःशङ्कै रर्ज्यते वित्त मार्जितञ्च विभज्यते ।
विभक्तं भुज्यते स्पष्टं जनै र्धर्मधने नृपे ॥ १० ॥

उपपन्नं वचः श्रुत्वा धीमत स्तस्य भूपतिः ।
तमूचे दशनोद्योतैः प्रसादं दर्शयन्निव ॥ ११ ॥

मतिमान् कार्यसचिव स्त्वं मे भवितुमर्हसि ।
धौधुर्यैं स्त्वद्विधैरेव धार्यते धरणीभरः ॥ १२ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा सुधन स्त मभाषत ।
न वयं राजसेवासु सभामण्डलपण्डिताः ॥ १३ ॥

स्वाच्छन्द्योद्यानविच्छेदः सुनिद्रासुखविक्रयः ।
सेवा हि पुंसां संसारदुःखदैन्यभयङ्करः ॥ १४ ॥

གསོལ་བོ་དག་ནི་ཀང་སྟེགས་བཞིན། རྟག་ཏུ་འོག་ན་གནས་པ་ཡི།
མགོ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཞབས་བཀོད་ན། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།། 15

གསོལ་བི་ཉེན་མོངས་ངལ་དུབ་ཀྱིས། ཕྱུག་ཆོགས་ཐོབ་པའང་ངོངས་སྤྲོད་ཀྱང་།
ཕྲ་མ་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་ཡི། རྗེ་བོའི་སྐྱེས་མ་འབྱོག་བོགས་གསོ།། 16

གཟུང་དཀའི་གཅོན་ཟབ་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱུང་དཀའ་བ། ཕྱུག་ཆོགས་དྲན་རྟོག་ཐུབ་དཀའ་བ།
འདི་དག་རབ་ཏུ་འབད་པ་ཡི། བཟང་ཡང་ངེས་པར་མི་གནས་སོ།། 17

འབྱོར་པ་གསང་པ་གསང་པ་ནི། འཁུ་འབྲལ་མཛད་གསུངས་རྩོམ་པ་དག།
མི་བཟློག་སྐབས་འཆོང་མངོས་པ་བཞིན། སྐད་ཅིག་དག་འཁྲུལ་མེད་བྱ་བ་ཡིན།། 18

ཞེས་སྐྱས་རབ་ཏུ་བཀག་བྱུང་ཀྱང་། ཕྱུལ་པོས་དེ་ནི་བློས་བྱས།
ཇོ་བོ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡ། ངེས་པར་སྐུ་ཞིག་འདབ་བར་བྱེད།། 19

ཕྱུལ་པོས་ཀུན་གྱི་གཉེར་བཏང་ཆིང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་ཐོབ་སྟེ།
རྟོག་པར་སྐང་བས་སུན་འབྱིན་པའི། བློ་ཡི་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མ་བྱུང།། 20

ཞེ་མ་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ཡི། ཕྱུལ་པོས་ཆོས་ནི་བརྟག་འཁོད་ནས།
དམ་པའི་བྱ་བ་མིན་པའི་ལས། ཡང་ཡང་བསྐོས་ཀྱང་དེས་མ་བྱས།། 21

དེ་ནས་མི་བདག་ཁྲིད་ཐྲུན་གྱིས། དེ་ནི་གསོད་དུ་བསྐུལ་བར་བྱུང་།
དེ་སྐྱ་ན་ཡང་ཆོས་མིན་དང་། ཡང་དག་ལྟན་པའི་བཀའ་མ་མཉེས།། 22

ईश्वरै मस्तकन्यस्तचरणः कृतकृत्यताम् ।
पादपीठ इवायाति सेवकोऽहंस्थितः सदा ॥ १५ ॥

सेवायासप्रयासेन प्राप्तानामपि सम्पदाम् ।
सम्भोगः पिशुनासङ्गौ प्रभुभ्रूभङ्गभङ्गुरः ॥ १६ ॥

एताश्च नावतिष्ठन्ते प्रयत्नेन धृता अपि ।
दर्पोग्रदुर्ग्रहग्राहदुर्ग्रहा नृपसम्पदः ॥ १७ ॥

क्षणं नवनवश्लेषविशेषप्रणयोद्यताः ।
अवारवाररमणीरमणीया विभूतयः ॥ १८ ॥

इत्युक्तप्रतिषेधोऽपि स राज्ञा सचिवः कृतः ।
अतिक्रामति को नाम प्रभविष्णोः समीहितम् ॥ १९ ॥

प्राप्तप्रौढ़पदं राज्ञा नीतं सर्व्वाधिकारिताम् ।
विद्वेषदूषिताः सर्व्वे मन्त्रिणस्तं न सेहिरे ॥ २० ॥

धर्म्मजिज्ञासया राज्ञा पिशुनप्रेरितेन सः ।
नैवाकरोदसत्कार्य्यं नियुक्तोऽपि पुनः पुनः ॥ २१ ॥

आघातं प्रेक्षितः सोऽथ मिथ्याकोपेन भूभुजा ।
तथाप्यधर्म्मसंयुक्तं न शासन मतन्यत ॥ २२ ॥

སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏིང་བདེ་བའི་སྨོད། སྐྱེ་བ་ངན་མང་ཉམས་འགྱུར་བ།
སྡུག་བའི་ལས་ནི་དག་བ་བདག། མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་དེ་མིས་སྨྲས། 23

རོས་ཀྱི་འཇིགས་ཤིང་ཚོ་འབྲང་གཅོང་། དེ་ནི་སྡ་བདག་གིས་རབ་བཏང་། 24
བྱོང་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་ལ། བྱུང་ཚད་མེད་བའི་སྡིག་ཁང་བྱས།།

བྲགས་སྐེན་ལྷན་པ་དེ་ཡིས་ནི། སྡིག་ཁང་ཀུན་དུ་བྲགས་བའི་ཚེ། 25
དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམས། བུས་པ་མཆོག་དུ་ཆུང་བར་བྱུང།།

གསས་སྐབས་དེར་ཐུབ་བའི་ཚེགས། འཇུག་ངོགས་ཐེབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། 26
དེ་ལས་རིག་ཆེག་དབྱང་བྱུང་ཙམ་ཅག། གསེར་གྱི་དྲིལ་ཆུང་སྐྱ་སྐྱོགས་ཤིང་། 27
ལག་བས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྣོད་བཟུང་། ཤིང་གི་དབུས་ནས་བྱུང་བར་གྱུར།།

དེ་ནས་རིག་ཆེག་དབྱང་བྱུང་ཙམ་ཅག། གསེར་གྱི་དྲིལ་ཆུང་སྐྱ་སྐྱོགས་ཤིང་། 28
ལག་བས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྣོད་བཟུང་། ཤིང་གི་དབུས་ནས་བྱུང་བར་གྱུར།།

དེ་ནས་རིག་ཆེག་དབྱང་བྱུང་ཙམ་ཅག། གསེར་གྱི་དྲིལ་ཆུང་སྐྱ་སྐྱོགས་ཤིང་། 29
ལག་བས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྣོད་བཟུང་། ཤིང་གི་དབུས་ནས་བྱུང་བར་གྱུར།།

ལག་བའི་བསྐལ་བཀུད་དེ་ལེགས། བཀུད་རྩི་མྱང་བའི་དཔག་གིས། 30
མགྲིན་བའི་བར་དུ་ཆུ་འཐུངས་ནས། འཆི་བ་ཐོབ་ཅིང་དགའ་བར་གྱུར།།

एकजन्मसुखायैव बहुजन्मशतार्द्दितम् ।
न साधुनिन्दितं कर्म्म करोमीति जगाद सः ॥ २३ ॥

भयधर्म्मोपधाशुद्धः प्रतिमुक्तः स भूभुजा ।
दानसत्र मविच्छिन्न मकरोदखिलार्थिनाम् ॥ २४ ॥

सर्व्वत्र विश्रुते तस्य दानसत्रे यशस्विनः ।
कल्पवृक्षादरः पुंसां परं प्रतनुतां ययौ ॥ २५ ॥

अथान्तरे मुनिगणास्तौर्य्यार्य्या दक्षिणापथात् ।
आगता श्चक्रकान्तार मविशन् निर्जनं वनम् ॥ २६ ॥

तत्र तृष्णातुराः सर्व्वे मूर्च्छिताः शयनाश्रिताः ।
अयाचन्त जलं मोहादुच्चै र्निश्चेतनानपि ॥ २७ ॥

देवगन्धर्व्वनागेभ्यः कश्चिद्योऽत्र दयांबुधिः ।
स्थितः प्रयच्छतु जलं सोऽस्माक मिति ते ऽब्रुवन् ॥ २८ ॥

ततः स रत्नकेयूरकणत्कङ्कणसङ्कुलः ।
भुजस्थहेमभृङ्गार स्तरुमध्याद् विनिर्य्ययौ ॥ २९ ॥

ते तस्मादद्भुतास्वादं पाणिपद्मावनामितात् ।
आकण्ठं सलिलं पीत्वा जह्रुषु र्लब्धजीविताः ॥ ३० ॥

ཡམ་མཚན་ལྷག་པ་དེ་དག་རྣམས། ཆས་དེ་སྐྱར་ཡང་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
མི་མཐོང་ཤིང་གི་གཤས་དག་ལས། ངེས་འཛིན་ཁྲིད་ནི་སྐུ་ཞེས་རྟོགས།། 31

དེ་ཡིས་སྐྱས་པ་མཉན་ཡོད་ན། སྐྱེན་པར་གྱུར་པ་དཔལ་བྱི་གཤས།
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ། ཀུན་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་ཡོད།། 32

ཆོས་བྱ་བ་དག་དེ་ཡིས་ནི། ཁྱིམ་དང་ཉེ་བར་གཤས་པས་སྤྲོན།
དཔྱང་པ་བསྐངས་ནས་སྤྲོང་རྣམས་ལ། དེ་ཡི་ཁྱིམ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟན།། 33

བསོད་ནམས་དེ་ཡི་སྐྱེ་ཉིད་ན། ཐོག་ཅང་ར་བ་ཏུ་བདག་འདིར་གཤས།
སྤྲོང་བའི་རྩིས་མཐུན་དཔྱང་པ་དེས། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིས། 34

ཐུབ་པ་དེ་དག་དེ་ལ་ནི། ཁམས་བདེ་བྱས་ནས་སྐྱེས་སོང་བ།
ནགས་སུ་བཀྲེས་པས་ཤིང་ཀང་འཐུང་མཆོག། མཛེས་ཤིང་བྱིབ་བསིལ་སྐྱེས་པ་མཐོང་།། 35

དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེ་དག་གིས། དེ་ལ་ཡང་ནི་བཟའ་བ་སྦྱིན།
ཡ་མཚན་བྱེད་པ་ཟབ་མོ་ཡི། སྐད་ཅིང་ར་བ་དུ་བྱང་གྱུར་ཏེ།། 36

རྨི་ང་བྱ་འདི་ཡི་འཇུག་ངོགས་ཀྱི། འཕྲག་ན་བཟའ་བ་སྐྱེ་ཡི་ཟས།
ཡོངས་སྤོངས་ཤིང་ཡོད་ཀྱི་དེར་སོང་ལ། གང་ཞིག་འདོད་པ་གསོལ་བར་མཛད།། 37

དེ་སྐད་དེས་བསྟན་དེ་དག་གིས། མཆོག་གི་བཟའ་བ་ཟོས་ནས་ནི།
མཆོག་གི་ཤིང་ལ་གཤས་དེ་ལ། བྱོད་སྐུ་ཞེས་པ་ར་བ་དུ་སྐྱེས།། 38

प्रार्थितः पुन रभ्येत्य प्रपच्छ स्ते सविस्मयाः ।
अहश्यदृक्षनिलया दुद्भूतं को भवानिति ॥ ३१ ॥

सोऽब्रवीद् विश्रुतयशाः श्रावस्त्या माशयः श्रियः ।
अनाथपिण्डदो नाम सर्व्वदोऽस्ति गृहाधिपः ॥ ३२ ॥

सौचिकेन मया पूर्व्वं तन्नृहान्तिकवासिना ।
भुज मुद्दम्य तद्वेश्म दर्शितं नित्य मर्थिनाम् ॥ ३३ ॥

तेन पुण्येन देवत्वं प्राप्तोऽच विहराम्यहम् ।
बाहु र्ब्रूम विभात्येष दक्षिणः सोऽर्थिदक्षिणः ॥ ३४ ॥

ते त मामन्त्र्य मुनयः पुनः संप्रस्थिता वने ।
क्षुधिताः स्निग्धसच्छायां ददृशुः पादपं परम् ॥ ३५ ॥

तमप्युच्चै रयाचन्त भोजनं तद्वदेव ते ।
उच्चचार च गम्भीरा वाणी विस्मयकारिणी ॥ ३६ ॥

अच पुष्करिणीतीरे द्रोण्यां दिव्यान्नभोजनम् ।
सम्पूर्णं मस्ति तन्नत्वा भुज्यतां यदभीप्सितम् ॥ ३७ ॥

इति तेन समादिष्टं भुक्ता ते दिव्यभोजनम् ।
को भवानिति पप्रच्छु स्तं दिव्यतरुसंश्रयम् ॥ ३८ ॥

དེས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་མཉན་ཨོད་ཀ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཨོད།
དེ་ཡི་དགེ་འདུན་མཆོད་ལ་བདག། ཐུམ་རྩེ་རིམ་བྱི་ལ་མཁས་པས།། 39

ཨོངས་སུ་སྨྱད་པ་བཞི་ཡིས་ནི། ཞེ་ཡི་བྱམ་པ་འཁྱིམ་བྱེད་ཅིང་།
དེ་དག་གསོལ་བ་མཉན་ཐབས་ཕྱིན་ཅི། ཟས་སྦྱིན་ཆུང་ངུ་ཟ་བར་གྱུར།། 40

དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཀྱལ་པོ་འི་ཟས། ཞེ་ས་ཆུ་ཅི་སྐོན་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཟས་སྦྱིན་ཆོག་གིས་ནི། ཐུབ་པ་དེ་དག་ཀ་མཚན་གྱུར།། 41

དེ་དག་འགྲོ་གཉེན་ཞིང་རབ་བསམས་པ། དཀའ་ཐུབ་བྱས་པོས་ཐམས་ཅ་རྣམས།
ཡུན་རིང་ཉིན་ཞིག་ཨོངས་འབའ་ཞིག་གྱུར། ང་དུང་དགེ་ལ་རེག་པ་མེད།། 42

དེ་ནས་བརྩལ་ཞུགས་མ་རྫོགས་པས། སྤྲིད་པས་བདག་གིས་མཆོན་ཨོ་རྩེར།
དེ་ཡིས་བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། གསོལ་སྦྱོང་ཉམས་པར་རྣམ་པར་གྲགས།། 43

བརྩལ་ཞུགས་ཉམས་པ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། བདག་ཀ་སྐྱེ་ཡི་བྱ་ཉིད་གྱུར།
དེ་ཡི་ཆོག་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། ཐུབ་པ་དེ་དག་ཀ་མཚན་གྱུར།། 44

དེ་དག་འགྲོ་ཀུན་ཞིང་རབ་རྣམས་པ། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་བདག་ཅག་རྣམས།
ཡུན་རིང་ཉིན་ཞིག་ཨོངས་འབའ་ཞིག་གྱུར། ང་དུང་དགེ་ལ་རེག་པ་མེད།། 45

ང་ནི་གསོལ་སྦྱོང་བརྩལ་ཞུགས་ཉིད། རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ལ་འབད་པར་བྱ།
གསོལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བའི་ཐབས། ཤང་ལ་ཐག་ལ་སྐུ་མི་གྲུབ།། 46

सोऽप्याचचक्षे श्रावस्त्यां गृहस्थोऽनाथपिण्डदः ।
अस्ति तस्याह मभवं ब्राह्मणः संघभोजने ॥ ३९ ॥

चतुरः परिचर्य्यायां दधिकुम्भप्रचारकः ।
तद्भोजनान्ते संप्राप्ते स्वल्पशेषान्नभोजनः ॥ ४० ॥

भिक्षूणां गौरवोच्चारं दृष्ट्वाहं राजभोजनम् ।
आत्मनश्चान्न मक्षार मभवं खिन्नमानसः ॥ ४१ ॥

अनाथपिण्डदगिरा भोजने गौरवाशयाः ।
ततो मयाष्टाङ्गयुक्तं गृहीतं पोषधं व्रतम् ॥ ४२ ॥

असमाप्तव्रतेनाथ भुक्तं लौल्यान्मया निशि ।
तेनाहं मभवं लोके विज्ञातः खण्डपोषधः ॥ ४३ ॥

खण्डेनापि व्रतेनाहं देवपुत्रत्व मागतः ।
इति ते तद्वचः श्रुत्वा मुनयो विस्मिता ययुः ॥ ४४ ॥

अचिन्तयन् व्रजन्त स्ते तौब्रेण तपसा वयम् ।
सुचिरं केवलं क्लिष्टा नाद्यापि कुशलस्पृशः ॥ ४५ ॥

अधुना पोषधं प्राप्तुं व्रतमेव यतामहे ।
निरपायसुखोपाये स्वहिते कस्य नादरः ॥ ४६ ॥

དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་དེ་དག་ནི། ཀོའུ་ཤཱ་བིར་གཤེགས་ནས་སོང་། 47
ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནོར་བཟང་གི། ཁྱིམ་ནི་གྲགས་དང་ལྡན་པར་ཕྱིན།།

དེས་དེར་མགྲོན་བྱེད་བྱ་བ་བྱས། དེ་ལ་རྣད་བྱང་དེ་དག་བཤཱཀ།
མགོན་མེད་ཟས་སྨིན་པལ་བལེ་སྐྱས། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏིང་ངུ་སོང་།། 48

མཉན་ཡོད་ངུ་ནི་ཡང་དག་ཕྱིན། དེ་ནམས་དེ་ཡིས་གྲུས་བཅས་མཆོད།
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མཛོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བཤད།། 49

བཅུལ་ཞུགས་དོན་གཉིར་དེ་ཀུན་དང་། གྲོགས་པོ་ནོར་བཟང་དོ་ཡང་ནི།
ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དང་མཛའ་བ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱང་ངུ་ཁྲིད།། 50

དེ་ཡི་ཆོག་གིས་དེ་དག་རྣམས། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་།
གང་གི་དེ་དག་བདེན་པ་མཐོང་། ཡང་དག་ཅོགས་ཤིང་བདེར་བགྲོད་བྱུང།། 51

དེ་དག་སོང་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲུལ་གྱིས་ནི།
ནོར་བཟང་ཉིད་ལ་རྣམ་གཟིགས་ནས། ཡང་དག་ཅི་ལྟར་མཛོད།། 52

བདེན་པ་ཡང་དག་མཐོང་བ་ཐོབ། ཁྱད་པར་དག་ཅ་རྒྱས་པ་དེ།
སོང་ནས་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ཀོའུ་ཤམ་བིར་བྱེད་ངུ་བཅུག།། 53

གང་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་བསྐོས་པས། དེར་ནི་གྲོགས་པ་ནོངས་གྱུར།
དགེ་སློང་སྐུལ་བྱེད་དེ་ཕྱིན་དེས། སྐུལ་བྱེད་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྱུར།། 54

इति सञ्चिन्तयन्त स्ते कौशाम्बौ मभितो गताः ।
सुधनस्य गृहं प्रापु र्विश्रुतं गृहमेधिनः ॥ ४७ ॥

तच्च तेन कृतातिथ्या निवेद्यास्मै तदद्भुतम् ।
अनाथपिण्डदं द्रष्टुं तेनैव सहिता ययुः ॥ ४८ ॥

श्रावस्त्यां ते समासाद्य पूजिता स्तेन सादरम् ।
अस्मै न्यवेदयन् सर्व्वं यथादृष्टं यथाश्रुतम् ॥ ४९ ॥

स तान् व्रतार्थिनः सर्व्वान् सुहृदं सुधनञ्च तम् ।
निनाय धर्म्मसचिवः प्रीतो भगवतोऽन्तिकम् ॥ ५० ॥

भगवानपि तद्वाक्याच्चक्रे तेषा मनुग्रहम् ।
सत्यदर्शनसम्बुद्धा येन ते सुगतिं ययुः ॥ ५१ ॥

तेषु यातेषु सुधनं पक्षपातार्द्रया दृशा ।
विलोक्य भगवान् सम्यक् विदधे ज्ञानभाजनम् ॥ ५२ ॥

सत्यसन्दर्शनावाप्तविशेषकृशलोदयः ।
गत्वा जिनाय कौशाम्ब्यां स विहार मकारयत् ॥ ५३ ॥

यस्माद् भगवतादिष्टः तस्मिन् यातः सहायताम् ।
भिक्षु श्रुन्दाभिध स्तस्मात् सोऽभूच्छ्रुन्दविहारभूः ॥ ५४ ॥

གཏུག་ལག་བང་སྐྱོང་འབངས་མོ་ནི། མཁུ་བྱེད་ཅིས་ཡས་སུམ་ཁ་བ་མི།
གོས་ཏུལ་ཀེ་ལ་བརྟེ་བ་ཅིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཟློ་སྟེ།། 55

དེ་ཅིས་འབང་མོང་བདག་བྱུང་ཅེས། དད་པའི་སྐྱེས་ལས་གྲོས་ཐུལ་དེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ལ། ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བྱུང།། 56

ནོར་བཟང་གི་ནི་བསོ་ཤམས་ཆོག་ལས། མདུང་བྱང་རབ་འབར་མཐོང་བྱུང་ཏེས།
དེ་ཅི་སྟེར་ཏུང་དག་སྐྱེས་གྲོང་ལ། ཁྱིམ་བདག་ཟླ་བ་ཅན་ཞུགས་སོ།། 57

པ་ར་ཀ་སིར་ཁྱིམ་བདག་སྟོན། གཟུགས་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱང་སྐྱབས།
ཀུ་ཆེན་གྲང་པོ་གང་ཞེས་ནི། ཤྱིན་པ་ཙོང་སྐད་མ་གྲུབ།། 58

ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆར་མེད་ཀྱིས། ཉམས་པའི་སྡུག་ཅད་ཐེག་ཏུ་ཡིས་ནི།
ཤྱིན་ཁང་མི་བྱོག་སྟོང་ཧམས་ལ། ཟས་ནི་བྱུག་ཅད་མེད་པར་གྲུབ།། 59

དེ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་མཆོད་ཁང་བདག། པལྐའི་འབྱུང་གཤས་ཞེས་བྱ་བས།
ཤྱིན་པ་ཡིས་ཀྱི་སྒོགས་དག་བྱས། གང་ཡིང་ལྷོ་གས་དང་སྣ་བས་འབྱུབ།། 60

དེ་ཡི་རང་ཆུམ་ཆོགས་དག་གི། ཟས་ཀྱི་ཉས་ནི་རིག་བྱེད་པ།
ལྷག་པའི་ཐོ་ཉ་ཉམ་ཅི་བར་གཤས། ཆོས་ཀྱི་ཡོ་ཅ་ཞེས་བར་བྱུང།། 61

ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ཐེབ། དུས་ནི་མོམ་བར་བྱུང་བའི་ཆོ།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཁར་ཏུ་ནི། ཁྱི་མིས་ཉས་ཀྱི་བར་དག་བྱས།། 62

राधाभिधा तदा दासी विहारपरिचारिका ।
दयया भगवानस्याः शौर्द्धवस्त्रं समग्रहीत् ॥ ५५ ॥

अदासी स्यामिति श्रद्धाप्रणिधानार्पित स्तया ।
स चौवरो भगवतः प्रयया वेकवर्षताम् ॥ ५६ ॥

सुधनस्योज्ज्वलं दृष्ट्वा पुण्यसम्भार मद्भुतम् ।
भिक्षुभि र्भगवान् पृष्ट स्तत्पूर्व्वोदय मभ्यधात् ॥ ५७ ॥

सुन्यानाख्यो गृहपति र्वाराणस्या मभूत् पुरा ।
नोदारकुञ्जरस्याभूत् यस्य दानपरिक्षयः ॥ ५८ ॥

अनावृष्टिहते काले तस्य द्वादशवार्षिके ।
अवारित मभूच्छच मविच्छिन्नान्न मर्थिनाम् ॥ ५९ ॥

तस्य पद्माकरो नाम कोषागारपति र्गृहे ।
दानसाहायक श्चक्रे सहस्था हि समृद्धयः ॥ ६० ॥

प्रत्येकबुद्धसङ्घस्य भक्तकालनिवेदकः ।
धर्म्मदूताभिध स्तस्य मन्त्री धीमानुपस्थितः ॥ ६१ ॥

कर्म्मव्याक्षेपत स्तस्य जाते कालव्यतिक्रमे ।
कदाचित् कुकुर स्तेषां कालसंज्ञा व्यधात् पुरः ॥ ६२ ॥

གཟུགས་བྱེད་གང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་པ་མཁོན་མེད་ཟས་སྨྱིག་ངོ་།
ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོ་ཉ་གང་། དེ་ཉིད་མི་བདག་འཚང་བྱེད་མིན།། 63

གང་ཞིག་བར་དེའི་རིགས་བྱེད་བའི། ཁྱི་དེ་ཡང་ནི་ཧོར་བཟང་ངོ་།
རྒྱལ་པོས་གདངས་མས་ཤེས་ཤིས་པས་ན། གདངས་ཅན་ཞེས་པ་མིང་གཞན་བྱུང་།།64

དེ་ལྟར་མིད་ནི་ལེགས་པ་ཇོགས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་དག།
རིགས་ཐར་སྨིད་པ་འབིགས་བྱེད་བཅོས་ལྷུག་བྱིས་གསུངས་པ།
ལེགས་བྱས་དྲི་བཟང་ལྷིང་པོད་ལྷག་པ་བ་ཀྱ་རྣོ་ཅེ་ཅོ།
དགེ་སློང་ཇམས་ཀྱི་ཤ་གཟའ་བའི་སྐྱེམ་པས་འཕྱང་གྲགས།། 65

ཞེས་པ་དགེ་བའི་ཉབང་པོས་བྱས་པའི་ཐུབ་ཆུབ་སེམས་བའི་རྟོགས་པ་བརྟེད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲེ་ཤིང་ལས་གདངས་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་གསུམ་ཆུ་རྩ་ལྔ་བའོ།།

सुन्धानोऽयं स एवाहं कोष्ठिकोऽनाथपिण्डदः ।
सङ्घस्य धर्मदूतो यः स एवोदयनो नृपः ॥ ६३ ॥

संज्ञानिर्देशको यश्च कुकुरः सुधनोऽपि सः ।
राज्ञा घोषेण विज्ञातो घोषिलापरनामभृत् ॥ ६४ ॥

चरित मित्यचितं भवभेदिना
भगवता कथितं किल भिक्षवः ।
सुकृतसौरभसारसुधारसं
सुमनसा श्रवणाञ्जलिभिः पपुः ॥ ६५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
घोषिलावदानं पञ्चविंशः पल्लवः ॥

ཨཱཡ་འདབ་གསུམ་ཁ་ཙ་བྱག་པ།

ལྷུ་ཡི རྩིང་བུ་དག་ཏུ་འདམ་ཁམས་སྐྱེས་པའི་ཚུ་སྐྱེས་རྣ་རྩོས།
ཡོངས་བསྐམས་གཅང་སར་སྐྱེས་པའི་པདྨ་དག་མ་རིག་ཡི།
ལྷག་སྐྱེས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ཤིང་རྒྱ་ཏང་ཀ་གཤས་བྱུང་པ།
དཀར་བའི་ཡོན་དག་རྣམས་ཀྱི བྱིད་པོ་རིགས་ནི མིན་པ་ཉིད།། 1

མཉན་ཡོད་ཆུལ་བྱིད་ཚལ་ག་སྦོག། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཤིས་པ་ཡི།
བསམ་གདམས་རྩེས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་ཅིང་། ཆུལ་བ་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞུགས་ཏེ།། 2

བྱོང་ཁྲིད་སྤྲོབ་མ་སྡུད་བྱང་ནི། དེད་དངོས་ཟོད་རྫོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག།
རིག་ཅིག་བསགས་པའི་ཆུ་མཉོ་ནི། འབྱོར་པ་ཉིས་པ་བྱང་བར་བྱུང་།།

དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཀེ་དཀྱི། ཤེས་པ་ཁ་ཤས་པ་བྱུང་བ།
འབྱོར་ལེགས་དང་ནི་འབྱོར་བཟང་དང་། འབྱོར་བ་དཔའ་ཤེས་བྱས་པའི།། 4

ཞས་ཤེས་དེ་ནི་ཤད་ཀྱིས་བརྟབ། འཆི་བ་འདོད་ཅིང་ཉེ་བར་བྱུང་།
མཆོག་ཏུ་རྫུས་ཅིང་ཆགས་བྲལ་བས། ཆུང་མ་བྱ་རྣམས་དག་གིས་སྤྱངས།། 5

དེ་ཡི་འབང་མོ་འཕྲོང་ལྔ་མ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་མིས།
རྫི་སྐྱིད་རྣལ་ཏུ་གཤས་བྱུང་པ། དེ་སྐྱིད་རིམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱས།། 6

षट्त्रिंशः पल्लवः ।

विबुधसरसि पद्मैः शोभिते पङ्कजन्मा
शुचिपरिसरजातं स्पृश्यते न स्थलेऽब्जम् ।
सहजपरिचितानां नित्यमल्लगतानां
भवति सितगुणानां कारणं नैव जातिः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां सर्व्वसत्त्वानां स्वस्तिध्यानपरायणे ।
जिनकल्पद्रुमे जेतवनारामस्थिते पुरा ॥ २ ॥

शुर्व्वारकाख्ये नगरे रत्नसञ्चयसागरः ।
भवो नामाभवत् सार्थपति र्मतिमतां वरः ॥ ३ ॥

भविलो भवभद्रश्च भवनन्दौ च विश्रुताः ।
केतक्यां तस्य जायायां बभूवु स्तनया स्त्रयः ॥ ४ ॥

रोगयोगादुपगतः स कदाचिन्मुमूर्षुताम् ।
पारुष्याद् मृश मुद्विग्नैः पत्नीपुत्रै रुपेक्षितः ॥ ५ ॥

भक्त्या दासी तु तस्यैका परिचर्य्यापरा परम् ।
मल्लिकाख्याभवत्तस्याः सेवया स्वास्थ्य मायथौ ॥ ६ ॥

མཛོད་ཀིང་ཕན་པས་རབ་བཀྲལ་བ། བྱས་ཤེས་དེ་ཀོ་ནི་དང་སྡེབ།
ཐུབ་མཆོག་ཀྱས་སྤུ་ལ་ཀོགས་གྱུར་པས། དེ་ལུ་ནི་བཅོས་བསམ་བཀྱུར།། 7

གང་ཚོ་དེ་སྐྱེས་ཚ་མི་ནི། ནོར་ཀུན་གང་ཟ་ཉིད་ཀྱུ་གྱུར།
ཀྱིས་པ་ཐུབ་ཉ་ལྟར་མཛོས་དེ། དེ་ཚོ་གང་ཡི་ཞེས་བྱུར།། 8

ཕྱུ་བོ་གཡུན་གྱིས་ཆུང་ཐུང་སྐ། ཀུ་མཆོར་ནོར་དོར་གཉིས་ཀྱོང་།
གང་པོས་ཚ་མི་ཆོང་བར་ཀྱུ། འཕུ་ནས་ནོར་གྱི་བསྒྲུབ་པ་བྱས།། 9

དེ་ནས་དེ་དག་ནོར་ཐོབ་སྟེ། ཀུ་མཆོ་ལས་ཀུང་ཟོང་ཁྲིས་ཀྱུ།
སྤྱན་ལོག་གཤེད་ཀི་འབུམ་ཕྲག་རྣས་ཤ། བཀུང་བར་བྱས་དེ་དགའ་བར་གྱུར།། 10

དེ་དག་ཀུ་མཆོད་ལོ་ཤེད་པ་ཡིས། གང་ཐོས་ནོར་ནི་ཉིད་ཀྱུང་བ།
རང་གི་ཁྲིམ་ཀྱུ་གང་ཐོ་ལ། དེ་ལས་སྐྱ་པ་རྩོད་གྱི་ཡ་མཐོང་ ।। 11

དེ་མཐོང་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཤ། ཀུན་ཐོས་ཚིག་སྔགས་གྱི་ཤ་ལ།
དེ་ལ་ཡན་སྐྱས་སྤེད་བས་ནི། ཀུད་ཆོ་ཀྱ་ཤ་ཉས་པ་བསྒྲེད།། 12

ངལ་ཀྱབ་ཆེན་ཐོ་ཤེད་པ་ཡིས། གང་ཐོས་ནོར་ནི་ཉིད་བསྒྲུབས་པ།
ཀུ་མཆོ་འི་རྟེན་པ་དག་ལ་ཡང་། ཡོངས་ངལ་བྱས་པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཡ་མཐོང་ ।। 13

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣ་སྐྱེས་བྱས། ནོར་དོན་གཉིས་ཀྱོང་བ་དོན་ཐོད་འབྱུང་།
གཞན་གྱི་ལག་ན་ལས་འབྲོས་པར་བྱེད། གཞན་གྱི་སྡུང་བར་གྱུར་པ་གྲོབ།། 14

स्नेहोपकारप्रणतः कृतज्ञः स तयान्वितः ।
कृती संगम मभ्येत्य तस्याः पुत्र मजीजनत् ॥ ७ ॥

यदा तज्जन्मनि पितुः सर्व्वार्थाः पूर्णतां ययुः ।
स तदा पूर्णनामाभूद्बालः पूर्णेन्दुसुन्दरः ॥ ८ ॥

ज्येष्ठा स्वयः कृतोद्वाहा ययु रन्यं धनार्थिनः ।
पूर्णस्तु भाण्डशालायां पितु श्चक्रे धनार्जनम् ॥ ९ ॥

ततः प्रतिनिवृत्ता स्ते प्राप्तार्थाः सागरात् पुनः ।
गणनां हेमलक्षाणां कृत्वा स्व मुदिरे पुरम् ॥ १० ॥

समुद्रगमने तेषां यावानासीद् धनागमः ।
पूर्णस्य स्वगृहे पण्यै र्बभूवाभ्यधिक स्ततः ॥ ११ ॥

तद्दृष्ट्वा जनक स्तेषां वृद्धः पर्य्यन्तवासरे ।
त मूचे हित मायत्यां तृष्णा नैकक्षयोदयः ॥ १२ ॥

हृष्टं भवद्भिः सामुद्रलाभे कृतपरिश्रमैः ।
पूर्णेनोपार्जितं वित्त मक्लेशेन महीयसा ॥ १३ ॥

शुभकर्म्मविपाकेन भवन्त्यर्था धनार्थिनाम् ।
हस्तात् पलायतेऽन्यस्य प्राप्नोति पतितं परः ॥ १४ ॥

དམ་པའི་ལམ་ནི་ཡོངས་མ་བཏང་། རིགས་དང་མི རིགས་རྣམ་པཅད་ཅིང་།
ཡུལ་དང་དུས་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། དམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་སྲུམ་ཆོག་གས།། 15

བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་དང་ཀྲིམ་དུ། ཆོས་ཀྱི་བགེ་སྐོམ་ལྡན་པར་འབྱུང་།
གཞན་ནི་རིག་ཅེན་འབྱུང་གསལ་སྲུ། སོང་ནས་སྨོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་འཐོབ།། 16

ཧོར་གྱི་ཉེ་བར་གནས་པ་མཆོག། དམ་པས་འབད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ།
འབྲེ་མེད་དག་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 17

རྣག་དུ་ཁྲོད་ནི་འཇིགས་པ་མིས། དབྱེ་བ་དག་ནི་བསྟུང་བར་བྱ།
རིགས་ནི་དབྱེ་བས་དག་པ། གཙུག་ཏོར་ཅན་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུའོ།། 18

ཐུབ་ལྷུན་དུ་ཆུང་ཉི་ཤེས་ཏེ། ཨོ་ཨོ་འོད་ནི་མཚུངས་པ་ཉིས།
དེ་བཞིན་རིགས་བཅུད་ཆེན་པོ་ཡིས། གཉེན་འཁྲུངས་ཤིང་ཁྱོད་པའོ།། 19

ཆུང་མས་རྣག་དུ་མཆོག་མོ་ནི། སྐང་བའི་རིག་བྱེད་བསྟན་པ་ཡི།
སྤྱན་ཟླ་བྱེ་བའི་བཙུད་དག་ནི། བཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཐུབ་ཟླ་བྱེད།། 20

ཐུབ་སྲེ་སྡུ་རེ་ཤེས་བྱའི། བྱད་མེད་ཁང་དུ་མ་ཞུགས་པ།
དེ་སྐྱིད་དང་རིགས་སྨིག་མ་ནི། མཁྲིག་པོ་རྣམ་གཉིས་མི་འབྱུར་རོ།། 21

ཧོར་ལ་རྩོད་པ་སྤྱན་ཟླ་དང་། སྐྱོད་ཅིང་ཆུབ་པས་ཟླ་མ་དང་།
གཅིག་ལ་འདོད་པས་ཤེས་སྦྱོགས་པོ་ལ། བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་སྡང་ངོ་བཅུག།། 22

सन्मार्गस्यापरित्यागात् युक्तायुक्तविवेचनात् ।
देशकालपरिज्ञानात् सतां सर्व्वंच सम्पदः ॥ १५ ॥

भवन्ति स्वगृहे धन्याः सुधियो धर्म्मभागिनः ।
गत्वा रत्नाकरं चान्ये लभन्ते प्राणसंशयम् ॥ १६ ॥

यत्नेन वोढव्या सद्भिः धनस्योपनिषत् परा ।
अद्रोहशुद्धबुद्धीनां स्वाधीनार्ना धनाच्छ्रियः ॥ १७ ॥

रक्षणीयो भवद्भिश्च भेदः सततमंहतेः ।
भिन्नात् स्खलति कल्याणं कुम्भादिवोदकम् ॥ १८ ॥

अथाभिन्नेन्धनस्याग्नेर्नश्यन्ते महशाःस्त्विषः ।
तथा विपुलवंशस्य भिन्नज्ञाते र्विभूतयः ॥ १९ ॥

भ्रातृणां सन्ततो भेदः कथं नाम निवर्त्तते ।
अध्यापितानां पत्नीभि र्द्यूतविद्यां सदा निशि ॥ २० ॥

उन्नतानां स्ववशानां द्वैधं तावन्न जायते ।
यावत् कुठारधारेव योषिद्विशति नान्तरम् ॥ २१ ॥

भ्रातु रर्थानुवादेन गुरुं पारुष्यवृत्सया ।
मिच मेकाभिलाषेण नयन्ति द्वैधतां स्त्रियः ॥ २२ ॥

གོགས་ཀྱི་མཛོད་གཏུགས་རྒྱ་ནས། འབྱིག་པའི་ཀུར་ནི་རབ་འབྱུར་གང་།
དེ་ནི་བྱད་མེད་སྨིག་མ་དག། གསོ་ཞིང་དེ་ཡིས་ཐོབ་བྱེད།། 23

བྱ་རྣམས་འབྱོར་པས་མངོན་འདོད་པས། ཕན་པ་འདི་བཞིན་འབྱོར་པ་ནི།
མི་རྟག་པ་ལས་ཡོངས་མ་གྲོལ། དུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སོང་བར་བྱུར།། 24

ནོར་ནི་བགོས་པ་མིན་པའི་ཚེ། ཕྱི་ནི་རྣམས་ནི་ཡུམ་གཉའ་ངུ།
ནོར་ཉིད་བསྟུབ་ལ་ཆགས་བྱུར་ཅང་། གང་པོས་ཁྱིམ་ངུ་ནོར་ལ་བསམས།། 25

དུས་ཀྱི་ཁང་པར་འོངས་པར་བྱུར། གོས་དང་ཟས་ལ་རྟོངས་པར་བྱུར།
རྣ་བར་བྱད་མེད་སྦྱགས་བྱིས་པས། དེ་དག་རྣམས་ནི་རྟེ་བར་བྱུར།། 26

དེ་ཙམ་ནོར་ནི་བགོས་པ་ལྟོག་བྱེད། སྡུང་བས་དབང་བྱས་དེ་དག་གིས།
འདི་ནི་འབང་མོ་འི་བྱ་ཞེས་བརྗོད། གང་པོ་སྐལ་བ་མེད་པར་བྱས།། 27

དེ་ཡང་ནོར་གྱིས་གཉང་དུས་སུ། ལམ་ཀུ་སོ་ཀའི་ཚ་བ་ལའང་།
གྲང་བས་འཁོངས་ཤིན་ཆེན་པོ་ཉིད། ཤིན་ནི་ཁྲང་བ་དག་གཅིག་མཐོང་།། 28

དེ་མིས་དེ་ལས་ཤིང་གི་ནི། རིག་བྱིས་ཤིང་གིས་ཁྲེར་པོ་ཟློང་ས།
སྤྲིག་བྱེད་ལ་ཡང་བརྩལ་སྟེར་བ། ལྷུ་ཡི་ཅོག་དག་དག་ཀུ་མཐོང་།། 29

ལེགས་བྱས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན། དེ་མིས་ནོར་ཆེན་ཐོབ་པས་དེ།
དེད་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་སྟེ། ཤ་མི་བདག་པོས་མཆོད་བྱར་བྱུར།། 30

तदुदन्ति हसन्त्योऽपि भ्रूविलासेन योषितः ।
यत् प्रयाति सुहृत्स्नेहमूलोन्मूलनहेतुताम् ॥ २३ ॥

हित मुक्तेति पुचाणां भूतयेऽभिमतं भवः ।
अनित्यतां परिप्राप्तः काले निधन मायया ॥ २४ ॥

अविभक्ते धने शक्ता देशान्तरधनार्जने ।
ज्येष्ठा बभूवुः पूर्णस्तु गृहे वित्त मचिन्तयत् ॥ २५ ॥

कालेन गृहमाप्तानां वस्त्राशनविवादिनाम् ।
स्त्रीमन्त्रदत्तकर्णानां भेद स्तेषा मजायत ॥ २६ ॥

वित्ते विभज्यमानेऽथ तै र्विद्वेषवशौकृतैः ।
दासौसुतोऽय मित्युक्ता नीतः पूर्णो निरंशताम् ॥ २७ ॥

सोऽपि पूर्णधनः काले शीतसंकुचितं पथि ।
ददर्श ग्रीष्मतापेऽपि विवशं दारुभारकम् ॥ २८ ॥

आदाय दारुमूल्येन स तस्मात् दारुभारकम् ।
दिव्यचन्दन मद्राक्षीद्दहनस्यापि शीतदम् ॥ २९ ॥

सुकृतेनैव महता तेन लब्धमहाधनः ।
स सेव्यः सार्थवाहानां पूज्योऽभूत् पृथिवीपतेः ॥ ३० ॥

སྒོང་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་སྟེན་དེས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་བྱུང་བཀྲོད།
ཆོང་བ་ཀུན་ཀྱི་བྱུ་བཅས་དང་། ཤོ་གམ་མ་སོགས་རྣེས་བརྟུང་ཐུས།། 31

སྐྱར་ཡང་མཉན་ཅོད་ཀ་ཤས་བའི། དོན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་བྱུང་བཀྲོད།
ཆུ་མཆོ་འི་སྒྲིང་ཀུ་མཆྱོགས་པར་དེ། གཟིངས་ལ་རབ་ཏུ་ཞེགས་ནས་སོང་།། 32

དེ་ནས་གཟིངས་ནི་སྐྱར་ལོག་ཆོ། ཆོག་ཤེས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བདེ་གཤེགས་ལ་བཏེགས་ཏེ་ཆོག་ཤེས་སུ་རྗེས། སྐྱ་རྣ་ལེན་པ་དེ་ཅིས་ཐོས།། 33

འདི་ནི་སུ་ཅིས་ཞེས་དེས་རྡེས། དེ་དག་ཀུན་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་ཡང་ཞུས་པ།
འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཆུས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་ཆོག་ཤེས་སུ་
གཅད།། 34

ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཐོས་ནས། དེ་ཅིས་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
སྐྱེས་བུ་རྣམ་ལ་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བྱུང།། 35

དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་བཞིན་ཞུ་བའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀང་བཀའ་དག་པ།
ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཅིས་སོང་ཐོང་ཤུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ངོ་ཤོང།། 36

རིམ་གྱིས་ཏྲིམ་ཀུ་ལོངས་ནས་དེས། ཅོ་ཟྭེད་ཐམས་ཅད་ཅོང་ཤེས་པར་ཐོང་།
གྲོགས་པོ་མགོ་ཤེད་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཏེ། སྐུ་ཏུ་མཆོག་ཀུ་ཅོད་དང་ཤོང།། 37

རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མངོན་འོང་བ། དེ་ལ་དབང་པོ་ཐུམ་བས་བཤད།
དེ་དག་ལྷུ་ཏེ་ཅིག་བྱས་པ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ངོ་ཤོང།། 38

रत्नाकरं स षट्कृत्वः प्रयातः सर्व्वदोऽर्थिनाम् ।
चकार सर्व्ववणिजां तरशुल्काद्यनुग्रहम् ॥ ३१ ॥

श्रावस्तीवासिभिः सार्थवणिग्भिः पुनरर्थितः ।
ययौ प्रवहणारूढः समुद्रद्वीप मापु सः ॥ ३२ ॥

प्रत्यावृत्ते प्रवहणे सोऽथ शुश्राव गायताम् ।
वणिजां स्थावरां शैलगाथाः सुगतसंश्रयाः ॥ ३३ ॥

कस्यैता इति ते तेन पृष्टाः सर्व्वे बभाषिरे ।
एता भगवता गौता गाथा बुद्धेन धौमता ॥ ३४ ॥

इति बुद्धाभिधामेव श्रुत्वा हर्षं मवाप सः ।
पुंसां स्ववासनारूढव्यक्ति मायात्युदौरितम् ॥ ३५ ॥

तै र्विस्तरेण कथिता माकर्ण्य भगवत्कथाम् ।
सोऽभवत् तङ्गतमनाः तद्दर्शनसमुत्सुकः ॥ ३६ ॥

स शनै र्गृह मागत्य त्यक्त्वा सर्व्वपरिच्छदम् ।
अनाथपिण्डदं द्रष्टुं श्रावस्त्यां सुहृदं ययौ ॥ ३७ ॥

अभिलाषं निवेद्यास्मै प्रव्रज्यायां जितेन्द्रियः ।
जगाम सहित स्तेन भक्त्या भगवतोऽन्तिकम् ॥ ३८ ॥

གདོ་སྐྱ་སྐྱན་པ་ཉིས་མོར་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་དེར་ཞི་ངེས་མཐོང་ཞས།
དེ་ཡི་ཞབས་མཐོང་ཉིད་ཀ་དེས། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ॥ 39

དེ་ཡི་བརྟག་པ་བཅོས་ལྟེན་གྱིས། རྣམ་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་ལ་ནི།
ཕྱོགས་རྣམས་ཆོམས་ཀྱི་ཚུལ་འོད་ཀྱིས། དྲི་མེད་དབེན་པར་མཛད་ཅིང་
གསུངས། ॥ 40

དགེ་སློང་ཆུང་ཤོག་དེས་ཅིང་། ཞི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅ་ཉམས་པ་སྤངས།
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། ཚངས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འདོད་པའོ། ॥
41

ཞེས་པ་རབ་དང་ངང་ཆུལ་གྱིས། ཀུལ་བས་སྨོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཆེ།
དེ་ཡི་ལྷས་ལ་འཕྲལ་ཉིད་ཀྱང་། ། 42

རབ་ཏུ་ཞི་ལས་དག་དང་ནི། བློགས་ལ་མཚུངས་པར་བསྟེན་པ་དེས།
སྟོན་པའི་བཀའ་ནི་རབ་བརྟུང་ནས། དེ་ལ་ཕྱག་ནི་བཙལ་དེ་སོང་། ॥ 43

སྐྱོ་ནའི་ཚ་རོལ་འགྲམ་ཞེས་ཡུལ། མ་རྟུངས་སྐྱེ་བོ་འི་གནས་སུ་ནི།
རང་ཉིད་བཟོད་པ་སོངས་རྟོག་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་ ॥ 44

རོ་དགས་ཤོར་བ་ལ་མ་ཤིས། དེ་ནི་དེ་ནས་འོང་མཐོང་ནས།
ངོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུ་བ་ཀང་སྟེ། ཁྲོ་བས་གཟོད་པར་ཤང་དག་བཟས། ॥ 45

རྣམ་འགྱུར་མེད་ཅིང་མྱ་ངན་མེད། འཇིགས་པ་དང་ནི་བྲམ་ཟ་སྟེ།
སྨན་ཅིག་ཅེས་ཅང་བརྗོད་མཐོང་ནས། དེ་དག་ཉི་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། ॥ 46

दृष्ट्वैव तच्च सर्व्वज्ञं मोहध्वान्तदिवाकरम् ।
तत्पाददर्शनेनैव मेने स कृतकृत्यताम् ॥ ३९ ॥

विज्ञाय तस्य भगवान् संकल्पं त मभाषत ।
दर्शनज्योत्स्नया कुर्व्वन् विवेकविमला दिशः ॥ ४० ॥

एहि भिक्षो निराशङ्के निर्विपक्षे क्षयोज्झिते ।
आख्याते धर्म्मविनये ब्रह्मचर्य्यं चरेप्सितम् ॥ ४१ ॥

इति प्रसादशीलेन जिनेनोदीरिते पुरः ।
प्रव्रज्या सहसैवास्य पपातालक्षिता तनौ ॥ ४२ ॥

ततः स शौचौ मिचे च प्रशमात् समतां श्रितः ।
शास्तुः शासन मादाय प्रणिपत्य जगाम तम् ॥ ४३ ॥

श्रोणापरान्तकं नाम देशं क्रूरजनाश्रयम् ।
स्वयं परीप्सितुं क्षान्तिं जनेन स समाययौ ॥ ४४ ॥

ततो दृष्ट्वा त मायान्तं मृगयाया ममङ्गलम् ।
लुब्धक श्चाप माक्षिप्य हन्तुं क्रोधात् समाद्रवत् ॥ ४५ ॥

निर्विकारं निरुद्वेगं स तं विगतसाध्वसम् ।
प्रहरेति ब्रुवाणञ्च दृष्ट्वैव शम मास्तवान् ॥ ४६ ॥

རྩོོན་པ་འཕལ་ལ་ཞི་བྱེད་པ། དེ་ལ་རབ་དུ་དང་ལྡན་དེས།
གང་གིས་དེ་ཉི་རྗེས་འབྲང་བཅས། བྱང་ཆུབ་རྟོགས་བྱེད་མཆོག་དོ།། 47

དེར་ཆི་བདེ་གཤེགས་ལ་ཞེས་པའི། ཨོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི།
གཏུག་ལགས་བང་ཆ་ཐམས་དགའ་བ། ལྷ་བཀྱ་དག་ཅི་དེ་ཡིས་བྱས།། 48

གང་གི་འི་ཨེ་ཞེས་ཨོངས་སུ་རྫོགས། སྐབས་གསུམ་པ་ཡིས་མཆོད་བྱ་ཐོབ།
ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། ཆོས་བསྟན་ཅང་དག་ཞལ་བཞིར་བྱུང།། 49

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྔོན་སྐྱེས་སྤྱན། འབྱོོར་ལྡན་དུས་ཀྱི་རྣོ་རྣམས་ནི།
ཟད་པ་ཉིད་དུ་རབ་བྱུང་ངེ། ནོར་གྱི་བསམ་པས་ཆུ་མཆོོར་སོང་།། 50

དེ་ནས་དེ་ནི་གཟིངས་ལ་ཞེན། རྫིས་མཐུན་ཡང་དག་པོར་བ་ཡིས།
གོ་ཤིཾ་ཡི་ཙོན་དག་ནས། ཉི་མ་ཉང་དུས་སྨིན་པར་བྱུང།། 51

སྡུ་རེ་ཐོགས་པ་ལྟ་བཀྱ་ཡིས། དེར་ནི་མཆོག་གི་ཙོན་དག་ནས།
ལགས་འགྲོ་འི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ། དེ་ལ་གཅོད་པར་ཞུགས་པའི་ཆོ།། 52

དེ་ནས་གསོད་ཤིན་སྡུག་སྤྱོ་ཡི་རྫི། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ།
ཁྲོོས་ཏེ་འཇིགས་པའི་ལྷུང་ཆེན་ནི། ཀ་ཡི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོོས།། 53

ལྷུང་ནི་ཆེན་པོོར་གྱུར་པ་དེས། སྒྲོོག་ལ་ཐེ་ཆོོམ་ཐོབ་གྱུར་པ།
ཆོོང་པ་ཀུན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་དང་། བཀྱ་བྱིན་ལ་སོགས་རྣམ་རྣམས་བོས།། 54

शाम्यत स्तस्य सहसा प्रसादो लुब्धकस्य सः ।
धर्म्मं दिदेश येनासौ बोधिं प्राप सहानुगैः ॥ ४७ ॥

स तच्च सुगतार्हाणां सर्व्वोपस्करसम्पदाम् ।
शतानि पञ्च रम्याणां विहाराणा मकारयत् ॥ ४८ ॥

पूर्णोऽपि ज्ञानसम्पूर्णः प्राप स्त्रिदशपूज्यताम् ।
वैराग्यलक्ष्म्या युक्तोऽभून्मुनीनां स्पृहणीयया ॥ ४९ ॥

अथ तस्याग्रजो भ्राता भविलः क्षीणवित्तताम् ।
कालेनोपगतः प्रायात् समुद्रं द्रविणाशया ॥ ५० ॥

ततः प्रवहणारूढः सोऽनुकूलैः समीरणैः ।
गोशीर्षचन्दनवनं प्रापितः स्वल्पवासरैः ॥ ५१ ॥

कुठारिकशतै स्तस्मिन् पञ्चभि र्ग्रहेत्तु मुद्यते ।
तच्चन्दनवनं दिव्यं भुजङ्गगणसंकुलम् ॥ ५२ ॥

तत्स्वामी यक्षसेनानां महेश्वर इति श्रुतः ।
कोपादुदसृजद् घोरं कालिकाख्यं महानिलम् ॥ ५३ ॥

महता महता तेन प्रापिताः प्राणसंशयम् ।
चक्रन्दु र्वणिजः सर्व्वे शर्व्वशक्रमुखान् सुरान् ॥ ५४ ॥

ལྷུ་ཅོར་གཀྲང་སྐྱོགས་དེ་དག་ལ། དོག་མཐུག་འདྲེན་པ་འབྱོར་ལེག་ཀི།
རྡེས་སྐུ་གཀྲང་བས་འབྲུགས་པ་ཡིས། ལྷག་རིང་བསམས་ནས་རྣམ་སྐྱས་པ ॥ 55

སྐུག་རྩ་གཞོག་པ་གང་པོ་དེས། ཕན་འདོད་བདག་ལ་སྦྱོན་སྐྱས་པ།
ཉིན་མོངས་མང་ཞིང་བདེ་བ་ཉུང་། ཆུ་གཏེར་དུ་ཐྲོད་གང་ལ་འགྲོ ॥ 56

ཁྲོ་རྟེན་བདེན་པ་མཐོང་བྱུང་པ། དེ་ཡི་ཚོགས་ཀི་མ་བྱས་པས།
འཇིགས་རྟེན་སྲོག་བསྲལ་ཀུ་མཆོ་འདིན། ཧོར་ལ་ཆགས་པས་བདག་སྐྱུང་ངོ ॥57

དེ་དག་ཐོས་ནས་ཆོང་པ་ཀུན། གང་པོ་འི་མཐུ་ཀི་འཇིགས་རིག་ཏུ།
རྣམ་པར་གྲོལ་ཏུ་ཟད་པ་ཡིད་ལ་བསྒོམས་ན། རྟག་ཏུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན ॥ 58

འགྲོ་བའི་ཕའི་ཉོན་མོངས་དུག་གི་སྐྱེན། འཕྲོག་ཅིང་སྡིང་རྗེ་ཟུམ་པ་ཡི།
བདུད་རྩིས་ཡང་དག་རྫོགས་ཏེ་ཐུགས་ཀི་སྐྱེན། གང་པོ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ ॥ 59

ཞེས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། དགྲ་བྱང་ཆུབ་ཀི་ཤིང་འོག་ཏུ།
སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱིན་དེ་ཡི་སྐྱེད། གང་པོ་ལ་སྐྱས་རང་གི་ལྷས ॥ 60

སྐྱོབ་པའི་ཕ་རོལ་འགྲམ་གཤགས་པ། དེ་ཡིས་དེ་དག་བསྟན་ཐེག་ནས།
དཔྱིད་འཇིམ་བསྐལ་བས་ནམ་མཁའ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐོབ་པོ ॥ 61

དེའི་ནི་དེ་ཡིས་སྐྱེས་ཀྱང་བཅས། ལྷུན་པོ་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བས།
འཇིག་དུས་ལྕགས་ཐུང་ལྟར་བྱ་ཡི། ལྷུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐྲོགས ॥ 62

तानार्त्तरावमुखरान् भविलः सार्थनायकः ।
उवाच सञ्चिन्त्य चिरं पश्चात्तापसमाकुलः ॥ ५५ ॥

पूर्णः कनौयान् भ्राता स ह्यितैषी मां पुरावदत् ।
बहुक्लेशो ह्यल्पसुखः क्व गन्तव्य स्त्वयाम्बुधिः ॥ ५६ ॥

अकृत्वा धौमत स्तस्य वचनं सत्यदर्शिनः ।
च्युतोऽहं धनलोभेन घोरेऽस्मिन् व्यसनार्णवे ॥ ५७ ॥

श्रुत्वैतद् वणिजः सर्व्वे प्रभावं लोकविश्रुतम् ।
पूर्णस्य मनसा ध्यात्वा तमेव शरणं ययुः ॥ ५८ ॥

नमस्तुभ्यं जगत्क्लेशविषदोषापहारिणे ।
पूर्णायोदीर्णकरुणासुधासम्पूर्णचेतसे ॥ ५९ ॥

इत्येकस्वररावेण तेषां संपूरितेऽम्बरे ।
क्षणेन गत्वा तद्वृत्तं पूर्णः प्राह स्वदेवताः ॥ ६० ॥

श्रोणापरान्तकगतः श्रुत्वा तेषां स विप्लवम् ।
व्योम्ना समाधिसन्नद्धः प्राप प्रवहणं क्षणात् ॥ ६१ ॥

तस्मिन् पर्य्यङ्कबन्धेन स्थितो मेरुरिवाचलः ।
प्रलयोत्तालवेगस्य गतिं वायो र्जहार सः ॥ ६२ ॥

གང་པོས་རྒྱང་ནི་བཀག་པ་དག། གཙོད་སྦྱིན་ཆོགས་ཀྱི་གཅོ་བོས་ཤེས།
དེ་ལ་དང་བས་ཙོན་དག་ཏུ་ཤོག། དེ་དག་རྣམས་ལ་བཏང་ནས་སོང་ ॥ 63

གང་པོ་དེ་དྲིན་གྱི་ཅན་དག་ཤིང་། འབྱོར་ལན་དག་གིས་བླང་ནས་ནི།
རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་སྟོབ་མ་འདུན། དགའ་བས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སོང་ ॥ 64

དེ་ནས་གང་པོས་སྦྱུན་ལ་བགྲོས། གོ་ཤིཾ་ཡི་ཅན་དག་གྱིས།
བདེ་གཤེགས་ལེའུ་འོས་ཁང་བཟང་དེར། ཅོག་དག་འཕྲོང་བ་ཉེས་པ་བྱས ॥ 65

དེར་ནི་གང་པོས་བསམས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་མགྲོགས་པར་ནས་མཁའ་ལས།
ཆུལ་བྱིད་ཚལ་ནས་དཔག་ཚད་བཀྲ། འདས་ནས་པར་ཡང་དག་བྱང་བྱུང ॥ 66

བཅོམ་ལྡན་བྱོན་པའི་སྟོན་དུ་ནི། སྐུ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་འབྲོག་པས།
གསེར་བའིན་དུ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས། ཐམས་ཅད་སེར་པོ་ཉིད་དུ་བྱུང ॥ 67

དེ་མཐོང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ན། གནས་པ་ཀུན་གྱི་བུ་མེད་རྣམས།
དང་བའི་སེམས་ནི་དྲག་པ་ཡིས། རབ་ཏུ་ཉིད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བྱུང ॥ 68

གང་གིས་དེ་དག་སྨིད་པ་ལས། འདས་ནས་དགེ་སྦྱོང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
དགེ་བར་འོས་པ་བདེན་པ་ནི། དེ་དག་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་མཛད ॥ 69

བཅོམ་ལྡན་ཀུན་ཏུ་ཕྱོགས་དག་གིས་དེར། མཆོད་རྟེན་གྲོང་བའི་བུད་མེད་བཙུད།
དེ་དག་གིས་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེད ॥ 70

पूर्णेन पवनं रुद्धं ज्ञात्वा यक्षगणाग्रणीः ।
तं प्रसाद्य ययौ त्यक्त्वा तेभ्य श्चन्दनकाननम् ॥ ६३ ॥

पूर्णप्रसादादादाय भविल श्चन्दनद्रुमान् ।
हृष्ट स्तेनैव सहितः शूवारं* स्वपुरं ययौ ॥ ६४ ॥

पूर्णोऽथ सम्मते भ्रातु स्तच गोशीर्षचन्दनैः ।
चक्रे चन्दनमालाख्यं प्रासादं सुगतोचितम् ॥ ६५ ॥

तच पूर्णेन भगवान् ध्यात स्तूर्णं विहायसा ।
समाययौ जेतवनादुल्लङ्घ्य शतयोजनीम् ॥ ६६ ॥

आगच्छतो भगवतः पुरः प्रसृतया जगत् ।
देहकान्त्या कपिशितं सर्व्वं हेम मिवाभवत् ॥ ६७ ॥

पुरोपान्तनिवासिन्य स्तं विलोक्य गृहाङ्गनाः ।
तीव्रचित्तप्रसादेन प्रशमोन्मुखतां ययुः ॥ ६८ ॥

कुशलोपचितां तासां भगवान् सत्यदेशनाम् ।
चक्रे भवार्दितां कान्ता स्ताः प्रापुः कुशलं ययुः ॥ ६९ ॥

चूड्या भगवत स्तच चैत्यं पौराङ्गनाभिधम् ।
ताभि र्विहित मद्यापि वन्दन्ते चैत्यवन्दकाः ॥ ७० ॥

---

* Perhaps for शिष्यवत् if the Tibetan equivalent ཤུ་བ་མ་ be accepted as correct.

བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ནི་ཐུབ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཤིང་ཤུན་ཅན།
རབ་ཏུ་བྱང་བས་རྟེས་བཟང་ནས། དག་པའི་མིག་ཅན་མཐོང་བ་མཛོད།། 71

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཆུལ་བས་ནི། ཁང་བཟང་ཙོག་དག་འཕྲེང་ཞེས་པར།
རབ་ཀྱུགས་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱེར། བཟོད་པ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་མཛོད།། 72

དེ་ནས་དེར་ནི་སྐྱིང་རྩེའི་གཏེར། རིན་ཆེན་བྲི་ལ་རབ་བཀྲུགས་དེས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་སྒྲུབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་མཛོད།། 73

སྣབས་དེར་ཕྱག་བརང་ཤག་པོ་དང་། གོའུ་ཏ་མ་རྩེས་འབྲང་བཅས།
ཆོས་ཉན་པ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། སྟོན་པའི་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱུང།། 74

དེ་ནས་དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། ཁང་བཟང་རབ་ཏུ་ཟློག་པ་མཛོད།
དགེ་སློང་དང་འགྲོགས་ཆུལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་ཏུ་སྣང་མང་གཤེགས་པར་བཙུགས།། 75

གཤེགས་ཤིང་མི་གལ་བུ་ཡི་མ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཟིང་ཅན་གཤེགས་པ།
ཆོག་གིས་འཕགས་པའི་གནས་པའི་བདེན་པ་ཡི། གཞོམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད།། 76

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཆུལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་གཤེགས་གོང་པོ་འདི་ལས།
ཡས་མཚོན་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བ།། 77

སྟོན་གྱི་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། དེའི་ཆེན་བྲི་ལ་རབ་བཀྲུགས་དེས།
ཁོ་བོ་གཙང་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཡི། སྐྱེ་བ་གཉན་ལ་གང་པོ་གྱུར།། 78

मुनीनां भगवान् कृत्वा तथा वल्कलिनो मुनेः ।
प्रव्रज्यानुग्रहं शुद्धां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ७१ ॥

तत श्चन्दनमालाख्यं प्रासादं भगवान् जिनः ।
प्रविश्य स्फटिक च्चक्रे जनसंघभरक्षमम् ॥ ७२ ॥

अथ रत्नासनासीनः स तच करुणानिधिः ।
विदधे सर्व्वसत्त्वानां शान्त्यै निर्व्वाणदेशनाम् ॥ ७३ ॥

अचान्तरे सानुचरौ मुनीन्द्रौ कृष्णगौतमौ ।
अभ्येत्य धर्म्मश्रवणे शास्तुः शासन मापतुः ॥ ७४ ॥

तच कृत्वाथ भगवान् प्रासादस्य प्रतिग्रहम् ।
पुन र्जेतवनं गच्छन्नुद्ययौ सह भिक्षुभिः ॥ ७५ ॥

व्रजन् मारिचिलोकस्थां मौद्गल्यायनमातरम् ।
सञ्जिरा चार्य्यसत्या तां धर्म्ममार्गं न्यवेशयत् ॥ ७६ ॥

अथ जेतवनं प्राप्तं भगवन्तं सविस्मयाः ।
पूर्णस्य पुण्यं पप्रच्छु र्भिक्षवः सोऽप्यभाषत ॥ ७७ ॥

काश्यपस्य पुरा सम्यक्सम्बुद्धस्यान्यजन्मनि ।
विहाराधिकृतः पूर्णः संघोपस्थायकोऽभवत् ॥ ७८ ॥

ནམ་ཞིག་དེ་མིས་གཏུག་ལག་བང་། སས་གཞི་བྱི་དོར་མ་བྱས་མཐོང་། 79
རེ་མོས་འབབ་ཁའི་རབ་བྱང་ལ། ཁྲོ་བ་དྲག་པོས་རབ་ཏུ་སྨྲས།།

དིང་འདིར་གཏུག་ལག་བང་མ་ཕྱུགས། རྡེགས་པ་ལྷག་པ་འབབ་མོ་འི་བྱ། 80
སྐུ་ཡིས་རིས་ལ་བབ་པ་ཞེས། བརྡོད་ཅིང་དེ་ལ་རབ་ཏུ་སྨད།།

ཚོག་རྩུབ་སྨིག་པ་དེ་ཡིས་ནི། དམྱལ་བའི་ང་འགྲོར་སྐྱག་བསྐུལ་སྐྱད། 81
སྐྱེ་བ་ལྟ་བགྱོར་གང་པོ་དེ། འཕང་མོ་ཡི་ནི་བྱ་ཉུང་ངུར།།

དགེ་འདུན་བསྟེན་པ་ཉིད་འདི་ཡི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ནི་སྨད་གྱུར་ཏེ། 82
གང་གིས་སྨིད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། མ་ལུས་སྤྱངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པསྟེན།།

དེ་ལྟོང་བསོད་ནམས་བསགས་པས་ནི། གང་པོ་ནི་མཐུ་ནི་སྐྱབ་པ། 83
མཁྱེན་སང་བ་ཤད་པ་ཐོས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོག་ལ་བང་བྱུང་།

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཙོངས་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གང་པོ་ནི་དོགས་པ་བཙོངས་པའི་
ཡན་འདབ་སྟེ་གསུམ་ཆུ་རྩ་དྲུག་པའོ།།

स कदाचिदसंभृष्टां दृष्ट्वा वैहारिकीं भुवम् ।
प्राह प्रव्रजितं तीव्रं क्रोधादुपधिवारिकम् ॥ ७९ ॥

इतस्योपधे वारोऽद्य विहारोऽस्मिन्न मार्ज्जितः ।
कस्य दासीसुतस्येति ब्रुवाण स्त्त मभर्त्सयत् ॥ ८० ॥

तेन पारुष्यपापेन भुक्ता नरकदुर्गतिम् ।
दासीसुतोऽभवत् पूर्णः पञ्च जन्मशतानि सः ॥ ८१ ॥

संघोपासन मेवास्य पुण्यायाभून्महीयसा ।
अर्हत्त्वं येन निःशेषभवक्लेशोज्झितं श्रितः ॥ ८२ ॥

इति प्रभावं कथितं जिनेन
पूर्णस्य पुण्योपचयप्रणीतम् ।
श्रुत्वाद्भुतं संसदि भिक्षुसंघः
पुण्यप्रशंसाभिरतो बभूव ॥ ८३ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पूर्णावदानं षट्त्रिंशः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་གསུམ་ཕུང་བདུན་པ།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཆགས་བྲལ་
དཔལ་འབྱོར་སྡེབ་བྱེད་པ། 1
ཐམས་ཅད་བཤད་ནས་ལྷས་ཀྱི་བློ་གསལ་ལྷག་དམ་པ་རྣམས་
ཞི་སྟོང་ཁམས་སུ་འགྲོ། 2
དེར་ཡང་ཆུལ་འཆོས་པ་རྟུལ་ཞུགས་དག་ལ་ཡོ་བྱད་རྩོམ་
པ་གལ་ཏེ་གསོག་བྱེད་ན། 3
མཛོད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཉིར་བྱེད་གཏུག་ལགས་ཁང་། ཀུན་དགའ་ར་བར་སྡོད་བཞུགས་པས།
མདུན་དུ་ཤ་ཀྱའི་ཆུལ་པོ་རྣམས། རབ་ཏུ་བྱང་བ་བསྟེན་པ་ཡི། 2
བཀྲ་བའི་གོས་དང་དམ་བའི་རྫོང། ལུས་མཉྫུ་ལ་སོགས་བསགས་པ་དག།
རབ་ཏུ་ཚང་པོ་གཟིགས་བྱང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་བསམས།། 3
ཀྱེ་མ་འདི་དག་ད་དུང་ཡང་། ལུས་ལ་སྨྱུག་བའི་ཡོ་བྱད་འཛིན།
མཛོད་བར་ཁྱེད་སེམས་བའི་རང་བཞིན་ཀྱིས། འཆིང་བའི་ཆུ་ནི་ཡོངས་མ་བློག། 4
ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཆས་རྣམས་དེ། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཕྲེང་།
དེ་ཡི་ཡོ་བྱད་འཛིན་པ་ནི། ཀྱེ་མ་འཆིང་བའི་ལྷག་མཐོང་ཤིན།། 5
དེ་ལྟར་བསམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། དབེན་པར་གནས་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡིས།
ཉེར་འཛིན་རྣམས་ལ་སྨིང་རྗེ་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤོང། 6

सप्तविंशः पल्लवः ।

अकिञ्चन्यसुखाय निस्पृहतया वैराग्यलक्ष्मीजुषः
सर्व्वं यान्ति विहाय कायसचिवाः सन्तः प्रशान्त्यै वनम् ।
तचापि व्रतडम्बरे परिकरारम्भाय चेत् सञ्चय-
स्तत्कः कोशपरिच्छदोपकरणै र्गेहेऽपराधः कृतः ॥ १ ॥

जिने जेतवनारामविहाराभिरते पुरा ।
शाक्यराजकुमाराणां प्रव्रज्यासंजुषां पुरः ॥ २ ॥

चिचचीवरसत्पात्रयोगपट्टादिसञ्चयम् ।
प्रभूततर मालोक्य भगवान् समचिन्तयत् ॥ ३ ॥

अहो बतैषां नाद्यापि बन्धहेतु र्निवर्त्तते ।
अभिमानमयः काये प्रियः परिकरग्रहः ॥ ४ ॥

काये कायपरिष्कार स्तस्योपकरणावली ।
तस्याः परिकरादान महो नु बन्धशृङ्खला ॥ ५ ॥

इति संचिन्त्य भगवान् नैकान्तविहितस्थितिः ।
कारुण्यादुपसन्नानां कुशलाय समुद्यतः ॥ ६ ॥

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་སྟེད། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བདག་ལ་ནི།
སྐབས་ཀྱང་ཉེ་བར་གནས་མི་བྱ། ཞེས་བའི་བཀྲ་བ་མཛོད་པར་གྱུར།། 7

ངེས་པ་དེ་ལ་རབ་ཞུགས་ཆོ། དགེ་སློང་དགོན་པའི་བརྡུལ་ཞུགས་ཅན།
ཆོས་གོས་དམག་ལྟེབ་ཉེ་བའི་སྟེ། ཞེས་པ་དགོས་པའི་སྐྱེད་དུ་བོང་རས།། 8

རབ་ཟློག་སྐལ་བ་ལྟེབ་པས་དེས། བདེ་གཤེགས་མཐོང་བ་ཡང་དག་ཐོབ།
བྱ་བ་བྱས་དེ་སྐད་ཅིག་འདུག། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་རབ་དུ་སོང་།། 9

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲོད་དེ་ལ། ཡོངས་བསྐོར་སྟོན་དུ་ཕྱིན་དེ་དྲིས།
འཕགས་པ་ངྲོད་ལ་བཅོམ་ལྟེགས་ཀྱིས། ཀྱེ་མ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་གནང་།། 10

འདི་ཡི་བཀའ་ལ་ཟླ་གསུམ་དུ། དགེ་འདུན་དག་གིས་མཐོང་མེད་པའི།
ངེས་པ་གང་དེ་ལམ་མིན་ནས། བཀྲོད་པ་ངྲོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བ་ཤིག།། 11

དེ་དག་ཆོག་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། རྣག་པར་འཕུངས་ཏེ་ཕྱི་ཡིས།
དེ་དག་ལ་སྟྲས་བདག་གིས་ནི། ངེས་པ་གང་ཡང་ཉམས་མ་བྱས།། 12

བདག་ནི་བཟླ་བའི་གནས་སྐབས་ན། བཅོམ་ལྟེགས་དང་གིས་བརྡུལ་ཤུལ་བ།
དགེ་སློང་དགོན་པ་པ་རྣམས་ནི། ལྟ་བ་བདག་གིས་བཀག་པ་མེད།། 13

ཡོ་བྱད་ཉེར་མཁོ་ཡོངས་བཏང་ཞིང་། འཆིང་བ་དག་ལས་ངེས་གྲོལ་བ།
ཤིང་རྟུང་ཕྱག་དང་ངྲོད་པ་དག། ལྟ་བ་དག་ནི་བཟློག་པ་མེད།། 14

मासचय मुपस्थानं कर्त्तव्यं येन केन चित् ।
अदर्शनाय भिक्षूणा मकरोदिति संविदम् ॥ ७ ॥

प्रवृत्ते नियमे तस्मिन् भिक्षुणारण्यकव्रतः ।
आययावुपसेनाख्यः कार्य्यार्थं तनुचीवरः ॥ ८ ॥

प्रवारितः स संप्राप्य धन्यः सुगतदर्शनम् ।
कृतकृत्यः क्षणं स्थित्वा प्रतस्थे प्रणिपत्य तम् ॥ ९ ॥

व्रजन्त मेत्य पप्रच्छु र्भिक्षवः परिवार्य्य तम् ।
तवार्य्य दर्शन महो दत्तं भगवता कथम् ॥ १० ॥

मासचयं दर्शनेऽस्य नियमः शासनेन यः ।
स कथं भवता भग्नः सङ्घस्योन्मार्गगामिना ॥ ११ ॥

श्रुत्वा तद्वचनं तेषा मुपसेनः स्मितोत्तरम् ।
तानूचे न मया कश्चित् कृतः समयविप्लवः ॥ १२ ॥

अह मुक्तो भगवता दर्शनावसरे स्वयम् ।
आरण्यकस्य मे भिक्षो र्निषेधो नास्ति दर्शने ॥ १३ ॥

परिच्छदोपकरणत्यागनिर्मुक्तबन्धनाः ।
अवार्य्यदर्शना वृक्षमूलिकाः पांशुकूलिकाः ॥ १४ ॥

ལྷུང་བཟེད་ཆོས་གོས་ཆོག་གསུ་རྣམས་ལ། འདི་དེང་ནང་པར་གཞན་ཀོ་ཞེས།
གང་ཞིག་བསགས་པ་ལ་དགའ་བ། དེ་དག་འདིར་ནི་མཐོང་བ་མེད།། 15

གང་ཞིག་རང་ཞི་བ་རྟུལ་ཞུགས་ཡོ་བྱད་དག་ལ་འབད་པས་
མངོན་པར་ཆོས་བཅུ་ཚིགས་བཅོམ་ཞིང་།
དེ་དག་ཚོགས་དག་ཀང་འཕྱང་དག་ལས་ཡང་དག་པར་བྱེད་མེ་ཉི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ།
ཁ་བས་རབ་རྒྱས་བསྡེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་དག་གིས་དེ་དག་
མཆོག་དུ་སྨོན་པས་གྲུབས།
སྡུང་འདས་གེགས་མེད་གཏེར་གྱི་གནས་ལ་དེ་དག་བཀྲིས་
ཞེ་སྡེས་དེ་སྐད་བཞིན་ཐོས་ནས། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་དེ་དག་རྣམས།
སྐྱེངས་པས་སྡུ་བ་ཟད་བྱུང་པས། འཕྲལ་ལ་ཞིང་དུ་རྣམ་པར་བསམས།། 17

འདི་དག་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ། བདག་ཅག་ཆེད་ཡིན་གཞན་ལ་མིན།
གང་ཕྱིར་ཆོས་གོས་བཀྲ་བའི་ཆོགས། བདག་ཅག་ཁོ་ནས་རབ་དུ་གྱུར།། 18

འདོད་བྲལ་རྣམས་ལ་སྡེ་བ་དགྱེས། འདོད་ཆེན་བདག་ཅག་ལ་དགྱེས་མིན།
དེ་སྨན་འདོད་པ་ཡོངས་བཏང་ནས། བདག་ཅག་དེ་ཡིས་བཞེས་པར་འགྱུར།། 19

ཞེས་བསམས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རབ་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེགས་པའི།
མཇེས་པའི་གོས་ཀྱི་ཆོགས་བཏང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་ཀུ་སོང་།། 20

འདོད་པ་བྲལ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། འཇིགས་ཆོགས་ལྡུ་བའི་རི་བོ་ཀི།
ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་རྣམ་བཅོམ་གང་། དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་མཛད།། 21

इद मद्य परं प्रातरिति ये सञ्चये रताः ।
पाचचीवरवर्गेषु तेषां नास्तीह दर्शनम् ॥ १५ ॥

पाथोभिः प्रसरत्तुषारशिशिरै स्तृष्णातुरा स्ते परम्
ते नित्यञ्च निधानधामि विहृतेऽप्यन्यादृशं दुर्गताः ।
तेषां चन्दनपादपादुपनतः सन्तापकः पावको
यैरेष प्रशमव्रतोपकरणो बद्धोऽभिमानग्रहः ॥ १६ ॥

इत्युक्त मुपसेनेन श्रुत्वा ते शाक्यभिक्षवः ।
वैलक्ष्यक्षयितोत्साहाः सहसैव व्यचिन्तयन् ॥ १७ ॥

एतद् भगवतादिष्ट मस्मानुद्दिश्य नापरान् ।
विचिचचीवरचयप्रावारा वयमेव यत् ॥ १८ ॥

विरतेच्छाः प्रियाः शास्तु मैहेच्छा वय मप्रियाः ।
तस्मादिच्छां परित्यज्य भवाम स्तस्य सम्मताः ॥ १९ ॥

इति संचिन्त्य ते सर्व्वे चारुचीवरसञ्चयम् ।
प्राहृत्याभ्यधिकं त्यक्त्वा ययु र्भगवतोऽन्तिकम् ॥ २० ॥

इच्छाविरामे भगवान् व्यधात्तेषा मनुग्रहम् ।
ज्ञानवज्रेण सत्कायदृष्टिशैलं बिभेद यः ॥ २१ ॥

རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པ། ཤུ་ཀྲའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དག་གི།
སྡོམ་བྱང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཡིས། 22
བ་ར་ཀ་སོར་སྡོམ་བྱང་བ། སྐ་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན།
གང་དབུང་སྐ་འཛོམ་སྡིག་པ་ཡིས། ལག་བརྐྱབ་ཀྱི་གཉིས་འཐུང་བའོ། 23

དེ་ཡི་བཙུན་མོ་རྒྱ་དེག་གི། འབྲི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཡོན་དན་ཅན།
རྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྐྱེན་པ་བཞིན། བྲག་སྐ་ཚངས་ལྷས་མ་ཞེས་གྱུར། 24

དེ་མེད་བསམ་པ་དང་ལྡན་དེ། ཆུ་ལ་རྩེ་རྒྱ་སོང་བའི་ཚེ།
བདག་པོ་འི་གཟུགས་བརྙན་པ་ལྟ་བུའི་བྱ། མཚོ་མཆོག་ལྷན་པ་བཅོས་པར་གྱུར། 25

ཆུ་ཀང་དུ་སྐྱེས་བྱིས་པ་དེ། ཆུ་སྐྱེས་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྱུར།
ཡབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བཞེད་པ་དང་། མཆུངས་པ་ཉིད་ཅེ་བར་སྐྱེས ། 26

དེ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཉིན་པར་ལ། རྩེག་པོ་ལྷ་བཀུས་མཆུངས་པར་ནི ।
གཟུགས་ནི་མཆུངས་པའི་བྱུན་ནམས་དག། ལྷ་བཀྲ་ངབ་དུ་ཕོབ་པར་གྱུར ། 27

རང་གི་སྐྱེ་དགུ་བྱིས་པ་དེས། རིམ་གྱིས་སྡོམ་བྱང་དུབ་གྱུར་ནས།
བདག་ཉིད་ལ་ཕན་ལེགས་བྱས་ཀྱི། དུས་ལ་བབ་པར་ཡང་དག་བསམས ། 28

ཚེ་ནི་དྲག་ཏུ་ཕམས་པར་སྡོད། བདག་གི་རྒྱལ་ཚབ་བྱས་པ་ཡ།
མི་བཟད་དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་དུ། ཉམ་ངའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སོང་བ་ཕོབ ། 29

शाक्यराजकुमाराणां स्रोतःप्राप्तिफलस्पृशाम् ।
भिक्षुभिः पूर्ववृत्तान्तं पृष्टः प्राह तथागतः ॥ २२ ॥

वाराणस्या मभूत् पूर्वं ब्रह्मदत्तो महीपतिः ।
दानार्द्रहस्तो यद्वाहुः क्षामधाद्दिग्द्विपोपमः ॥ २३ ॥

तस्य ब्रह्मावती मुक्तालतेव गुणशालिनी ।
कीर्त्तिः सत्पुरुषस्येव विश्रुता वनिताभवत् ॥ २४ ॥

प्रतिविम्बोपमं पत्युः सा सुतं विमलाशया ।
जलक्रीड़ागता काले सुषुवे दिव्यलक्षणम् ॥ २५ ॥

उदकाख्यः स बालोऽभूत् संजातः सलिलान्तरे ।
वर्द्धमानः पितु स्तुल्यं यौवराज्यमनोरथैः ॥ २६ ॥

शतानि पञ्चामात्यानां तस्य जन्मदिनं समम् ।
अवापु स्तुल्यरूपाणां पुत्राणां शतपञ्चकम् ॥ २७ ॥

निजं जातिस्मरः स्मृत्वा प्राग्वृत्तं स शिशुः शनैः ।
अचिन्तयत् प्राप्तकालं हितं सुकृत मात्मनः ॥ २८ ॥

षष्टिवर्षाणि कृत्वा तु यौवराज्य महं पुरा ।
अभवं दुःखसंतप्त श्चिरं नरकसङ्कटे ॥ २९ ॥

སྨད་ཀས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་དག་ནི་ཉེ་བར་གཤེས།
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། བདག་ནི་སྡིག་པ་མི་བྱེད་དོ།། 30

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཡུན་རིང་སྐབས་སུ། རྒྱལ་སྲིད་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་ཕྱོགས།
ཕ་ནི་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་བྱེད་པའི། ལྷུགས་པ་འཕྲི་བོ་བཟུང་བར་གྱུར།། 31

མཆོག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྷན་མོད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་ལྷུགས་ཀྱི་སྡོད་མ་གྱུར།
གཉེན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་ཅེ། ལྷུགས་པ་འཕྲི་བོ་ཞེས་བར་གྱུར།། 32

མཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་སྲོལགཟུང་བ། ཆོས་ནི་མོད་འདི་ཁ་ཅི། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཤོད་དམ་མེད།། 33

དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷུས་སྐྱོན་བྱིས། སྐྱན་ཅི་ཟ་ཡི་དབང་པོས་དྲིས།
སྐྱན་པས་སྐྱས་པ་རྒྱལ་པོ་ཡི། སྤུས་ལ་མ་ཚང་མཐོང་བ་མེད།། 34

གལ་ཏེ་བདེ་བ་བསྟན་པ་འདིའི། ཆོག་ཅི་ཟ་གཤེས་ལས་སྐྱེས་བྱུང་པ།
དེ་ལྟ་ཅི་འདི་འཇིགས་པ་ཡི། བཙུན་བྱིས་གསོལ་བ་འདི་སྐད་ཅེ།། 35

ལེགས་པ་སྐྱན་པས་སྐྱས་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་ལེགས་སྐྱེས་ཟ་དབང་གིས།
བརྟུན་བྱིས་གསོལ་བ་འདི་སྐད་ཅེ། འཇིགས་པ་བཅུ་སྟད་བྱ་བཀང་བྱུང།། 36

སྡོད་བྱེད་སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་ལ། ཤིང་རྟ་ལ་གནས་དེས་སྐྱས་པ།
བ་རུ་རྟ་སྐི་འདི་ཁ་ཅི། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཤོད་དམ་མེད།། 37

जन्मन्यस्मिन्नपि पुन र्यौवराज्य मुपस्थितम् ।
सर्व्वथा प्रार्थ्यमानोऽपि न करिष्यामि पातकम् ॥ ३० ॥

इति सञ्चिन्त्य स चिरं राजभोगपराङ्मुखः ।
पितु रुद्वेगजननौ मग्रहीत् पङ्गुमूकताम् ॥ ३१ ॥

सर्व्वलक्षणयुक्तोऽपि राजवृत्ते रभाजनम् ।
स मूकपङ्गु र्नामाभूद् बन्धूनां दुःखबर्द्धनः ॥ ३२ ॥

प्राप्तेषु मन्त्रिपुत्रेषु शस्त्रशास्त्रबलोदयम् ।
राजपुत्रः प्रवृद्धोऽपि नोदतिष्ठन्न चावदत् ॥ ३३ ॥

पृष्टास्ततः क्षितौशेन वैद्या स्तद्दोषभेषजम् ।
अवदन् वैकल्यं राजन् राजस्तनो र्न दृश्यते ॥ ३४ ॥

अभ्यासाद्यदि जातोऽस्य दोषोऽपि सुखसेविनः ।
तद्देष भयसंवेगादुत्तिष्ठति च वक्ति च ॥ ३५ ॥

इति वैद्यै रभिहितं तथेत्युक्ता क्षितीश्वरः ।
मिथ्यैव बध्यवसुधां भयाय व्यसृजत् सुतम् ॥ ३६ ॥

स भर्त्स्यमानः पुरुषै स्त मुवाच रथस्थितम् ।
अपि कश्चिद् वसत्यस्यां वाराणस्यां न वा जनः ॥ ३७ ॥

རྡེས་པ་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོབ་ནས། དེས་དེ་མི་བདག་བྱང་ཀྲིར།
དེར་ནི་ཡབ་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། སྨན་ཡང་སྐུགས་པ་ཉིད་བྱས་ཤིང་། 38

སྨན་ཡང་གསོད་པར་ཁྲིད་པ་ན། རོ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེས་སྨན་པ།
རོ་འདི་འཆོ་བ་ཡིན་ན་མིན། བདག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་ཤེ་བ་ཡིན།། 39

དེ་ཐོས་ཡབ་ཀྱི་ངོགས་སུ་དེས། བཀོད་ཆོ་སྨན་ཡང་སྨ་བཅད་བྱས།
སྨན་ཡང་གསོད་འཇིགས་ཉིད་སྐད་ཅིང། དེ་དག་ལ་ནི་ལམ་དུ་སྨས།། 40

གང་ཞིག་འབྲུ་ཡི་ཕྱང་པོ་འདི། གང་ཕྱིར་དེ་ཟོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ།
ཞེས་བའི་ཆོག་འདི་བཟློག་ཀྱང་སྨན། ཐ་ཡི་མཐུན་དུ་ཅང་མི་སྨྲ།། 41

དེ་ཤས་དེ་ལ་ཟ་བདག་གིས། བ-ཀད་པས་རབ་སྐད་བསྡུས་པའི་ཆོ།
དེ་ཡིས་སྨྲས་པ་མཆོག་སྟེར་ན། བདག་ནི་སྨྲ་ཞིང་ཀང་པས་འགྲོ།། 42

དེ་ཤས་ཆུལ་པོ་དགེས་པ་ཡིས། དེ་ལ་མཆོག་སྦྱིན་རྣམས་ཐོས་ཆོ།
རང་གི་ཀང་པས་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། གསལ་བར་ཤ་ལ་དེ་ཡིས་སྨྲས།། 43

བདག་ནི་འཕྲོ་མིན་བདག་ཁྲུགས་མིན། བསམ་པ་བློན་པོ་འང་བདག་མིན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིན་མོངས། དྲག་ཞིང་རྣམ་པར་འབྲུགས་ལ་བརྟེན།། 44

ལོ་ནི་དྲུག་ཅུ་བདག་གིས་སྡོམ། ཆུལ་ཚུལ་བདེ་བ་མོངས་སྤྱད་ཁས།
ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དག། དམྱལ་བའི་ཁང་དུ་གནས་པར་གྱུར།། 45

इति तद्वचनं श्रुत्वा तै र्नीतः स नृपान्तिकम् ।
तच पिचार्थ्यमानोऽपि मूक एवाभवत् पुनः ॥ ३८ ॥

पुन र्वध्यभुवं नीतः शवं दृष्ट्वा जगाद सः ।
अस्त्येष जीवति शवः किम्बा सर्व्वात्मना मृतः ॥ ३९ ॥

श्रुत्वैतत् तैः पितुः पार्श्वे न्यस्तो मौनं व्यधात् पुनः ।
पुनर्व्वधभयाच्चैव नीतः प्रोवाच तान् पथि ॥ ४० ॥

राशि र्यं एष धान्यस्य स हि भुक्तोऽनुभुज्यते ।
इत्युक्तवाक्योऽपि पुन र्नीचे किञ्चित् पितुः पुरः ॥ ४१ ॥

ततः ख्यातप्रतिक्षेपे तस्यादिष्टे महीभुजा ।
सोऽवदद्वरदानेन वच्मि पद्भ्यां व्रजामि च ॥ ४२ ॥

अथास्य राज्ञा हृष्टेन वरदाने प्रतिश्रुते ।
स पद्भ्यां स्वय मभ्येत्य स्पष्टं पितर मब्रवीत् ॥ ४३ ॥

नाहं पङ्गु र्न मूकोऽहं नैव चाहं जड़ाशयः ।
किन्तु जन्मान्तरक्लेशं स्मृत्वा वैक्लव्य मास्थितः ॥ ४४ ॥

यौवराज्यसुखं भुक्ता षष्टिवर्षाण्यहं पुरा ।
षष्टिवर्षसहस्राणि न्यवसं नरकोदरे ॥ ४५ ॥

དེ་སྐད་བདག་ཉོ་རྒྱལ་པོ་ཡིས། འཇིགས་ཤས་ཉུགས་པའི་འདི་དེ་ཉིད་བྱས།
རབ་བྱུང་ཚངས་པས་སྨྲས་པ་དག། སྤྱོད་པ་འདི་ནི་བདག་གི་མཆོག།། 46

རེས་པ་དེ་ཡིས་བཙོང་ཐོབ་ནས། མ་ཉུགས་ཉེས་པས་དག་པར་ཅིང་།
ཚགས་བཞི་ཉེས་པས་སྐྱག་བསྟལ་བའི། སྐྱེ་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལ་སྨྲས།།47

རོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་སྲིད་འདི། བུ་ཀྱེ་གཏང་ཁྱོད་མི་འོས་སོ།
མཆོད་སྤྲིན་སྤྲིན་པ་སྐྱེ་ཀྱ་སྐྱོབ། མི་བདག་དཔལ་ཏི་བསོད་ནམས་རྫོགས།།48

བུ་གཅིག་ས་བདག་བུ་བྱེད་ཀྱིས། ཚགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས།
གཉིད་ཀྱིས་དབུལ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་དཀའ་ལས་སྐྱབ་དག་ལ་བརྟེན།།49

ཡོངས་རྫོགས་ཁྱོད་ཟླ་བ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་། སྐུ་དཀའ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཅན།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱངས་ནས་བྱེད། རབ་འབྱུང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད།།50

རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་བདེ་བ་ཡི། མལ་སྟེན་མཆོག་ནི་ཡོངས་བཏང་ནས།
ནགས་མཐའི་གནས་ལ་ཞེན་པ་ཡི། རྟལ་བྱེད་ཟླ་གཉིས་སྟེན།།51

རྒྱལ་པོའི་ཞོ་བྲང་མཛེས་མ་རོལ་པའི་མེ་ལོང་ནོར་བུ་དཔག་ཚད་པ་ནི།
འདི་དག་བཏང་ནས་ནགས་ཀྱི་ས་གཞི་འཇིགས་རུང་སྟག་ནི་ཡང་དག་
བྱ་བྱེད་ཅིང་།
བརྟན་པའི་སྟེང་གི་ཤིང་ཡོ་འི་དབུགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་
དུས་ཐུབ་པ།
འབྲི་ཤིང་ཕྱེ་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཁའ་ཤིན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེས་པ་ཇི་
སྙེད་འགྱུར།། 52

राजभीत्या मया तस्मात् हृतेयं मूकपङ्गुता ।
प्रव्रज्यया ब्रह्मचर्य्यं चराम्येष वरो मम ॥ ४६ ॥

इति तेनोक्त माकर्ण्य त मुवाच महीपतिः ।
अमूक इत्यातधृति र्व्विरक्त इति दुःखितः ॥ ४७ ॥

धर्म्ममूलमिदं राज्यं पुत्र न त्यक्तु मर्हसि ।
यज्ञदानप्रजाचार्णैः पुण्यपूर्म्मा नृपश्रियः ॥ ४८ ॥

एकपुत्र स्त्वया पुत्र परित्यागरसादहम् ।
निद्रादरिद्रतां नीतः शोकशय्यासमाश्रयः ॥ ४९ ॥

सम्पूर्णचन्द्ररुचिरां व्यक्तमौक्तिकहासिनीम् ।
कथं संपद मुत्सृज्य प्रव्रज्याभिमता तव ॥ ५० ॥

कथं शय्याः परित्यज्य प्राज्यराज्यसुखोचिताः ।
वनान्तवासव्यसनौ सेवसे पांशुलाः स्थलौः ॥ ५१ ॥

कान्तालोलामुकुरमणिमन्मन्दिरौं राजधानौ
मेतां त्यक्ता ननु वनभुवः सम्पतद्व्याघ्रघोराः ।
सर्व्वप्रौत्यै जरदजगरास्वासविश्लुष्ट पत्राः
क्लिष्टच्छायाः प्रविरललतास्ताः कथन्ते भवन्ति ॥ ५२ ॥

ཞེས་པ་ཡན་ཀྱི་ཚོག་ཐོག་ནས། ཀུལ་པོའི་བུ་ཡིས་དེར་སྨྲས་པ།
མཆུ་མཛེས་སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་ནི། ཆགས་བྲལ་ལེན་པའི་ཐུབ་པ་བཞིན། 53

ཆུ་ནི་བསིལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད། ཆོག་ཤེས་རི་བོང་སྐྱེས་པ་བསིལ།
ཆགས་བྲལ་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་ས། ཁགས་ཆོལ་ལ་ནི་སྡུ་མི་དགའ། 54

གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དག་ལ་ནི། བདེ་སྡུང་ངན་པས་མ་བཏང་བ།
གང་ཞིག་དམྱལ་ཀྱིན་གཅོད་བཅས་ཀྱི། དགའ་མ་རྣམས་ལ་བདག་མི་དགའ། 55

བསམ་གཏིང་ཤུགས་དང་ཡོངས་ཤེས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་བ་དང་།
འཆོ་བས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་བ་འདི། འབད་པ་མེད་པས་དམྱལ་བ་སྤྱེད། 56

ཁགས་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་དོག་ར་བ་རྒྱས་འབོད་བ་དག་ལ་ཆོད་པ་འདྲ།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དགའ་བ་སྤྱེད།
བསམ་པ་ཡི་ནི་མཆོག་ཏུ་ངལ་ཞིང་རྒྱང་ཡབ་རྒྱང་གི་ཤུགས་རིངས་མང་།
སྡ་བདག་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་འདི་ནི་སྨྱོན་པ་སྤྱོད། 57

ཡབ་གཏིག་བདག་ལ་རྟེས་གནང་གསོལ། བདག་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཁགས་སྡུ་འགྲོ།
མི་རྟག་པ་ཉིད་དངོས་ཀུན་གྱི། རྟེན་མོར་ཆགས་པ་མཉེན་ལགས་སམ། 58

ཞེས་པ་བྱ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་རྣམ་པར་བསྒགས།
སྡ་བདག་མཁས་པ་ངོ་མཚར་ནི། རྒྱས་པར་བྱང་བས་དེ་ལ་སྨྲས། 59

पितुः श्रुत्वेति वचनं राजपुच स्त मब्रवीत् ।
दन्तकान्ताधररुचिं वैराग्यं ग्राहयन्निव ॥ ५३ ॥

शीतला निर्म्मलजलाः सन्तोषशशिशीतलाः ।
वने वैराग्यसुभगा भुवः कस्य न वल्लभाः ॥ ५४ ॥

परदारा इव क्षिप्रसुखावर्ज्जितदुर्जनाः ।
नरकप्रत्ययायासे सापाया न प्रियाः प्रियाः ॥ ५५ ॥

ध्यानं मन्त्रः परिज्ञान मिन्द्रियाणाञ्च निर्जयः ।
राज्ञां हिंसाप्रयत्नेन योगोऽयं नरकप्रदः ॥ ५६ ॥

हसन्त्यः संसारं कुसुमकलिलाः काननभुवः ।
स्वभावेन प्रीतिं विदधति बुधानां शममयीम् ।
हढं चिन्ताश्रान्ता व्यजनपवनोच्छ्वासबहुला
विभूति भूंपानां भवति खलु नेयं सुखसखी ॥ ५७ ॥

अनुजानीहि मां तात व्रजाम्येष तपोवनम् ।
जानीहि सर्व्वभावानां शिरःशक्ता मनित्यताम् ॥ ५८ ॥

इति पुचवचः श्रुत्वा तत्तथेति विचिन्तयन् ।
उवाचोपचिताश्चर्य्य स्तं मनौषी महौपतिः ॥ ५९ ॥

དྲི་མེད་དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་དུ། བྱ་བྲོད་གལ་དེ་འཚེ་འོང་ན།
རེ་ཞིག་བདག་གི་ཐེ་ཚོམ་གཅོམ། ཕྱི་ནས་རིགས་པར་བྲོད་འགྱུར་རོ།། 60

བྲོད་ནི་གསོད་སར་འགྲོ་བ་ཡིས། འབྲོག་པོ་དག་ཏུ་ཚོག་མང་པོ།
སྐྱེས་པ་དེ་དག་དགོངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྐྱེས།། 61

ཟ་ཡི་བདག་པོས་དྲིས་པ་དང་། དེས་སྐྱེས་བདག་གིས་བཤད་པ་དེས།
འདི་ན་སྡུ་ཞིག་བདག་གསོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུག་པ་ཡི་གནས་སམ།། 62

ཉེགས་བྱས་དག་གི་བའི་རོལ་ཡང་གསོན། སྨིག་ལྷས་ཤི་བ་མིན་ཡང་ཤི།
བསོད་ནམས་སྤྱ་མའི་རྩ་བ་སྤོད། ཆོས་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཕྱོགས།། 63

ཞེས་བའི་བསམ་པས་གཏད་དང་། ཚོག་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་བརྗོད།
... ...།། 64

ཆེས་པ་ཐོས་ནས་ཟ་ཡི་བདག། དེ་ལ་ཡོངས་འབྲུད་གྱས་བཅས་པས།
བྱ་གཅིག་དག་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞི། རིགས་པ་མཛོད་ཆེས་རབ་ཏུ་སྐྱེས།། 65

དེ་ནས་ཡབ་ནི་མིག་ཆུ་དང་། བཅས་པས་རྗེས་གནང་ནས་ཚལ་དུ།
ཐྲོན་པོ་འི་བྱ་ནི་ལྷ་བཏུ་དང་། ལྷག་ཅིག་རབ་ཏུ་སོང་བར་གྱུར།། 66

དེར་ནི་ཟང་ཐོང་ཆེ་ཐུང་ངུ། རྗེས་འབྲས་བཅས་པས་རབ་བྱུང་ཐོབ།
ཏུས་ཀྱིས་དེ་དག་རིལ་བ་དང་། ཤིང་ཤྲུག་བསགས་པ་དེ་ཡིས་མཉོང་།། 67

विवेकविमलं पुच त्व मिच्छसि स चेदनम् ।
हित्वा मे संशयं तावत् पश्चाद्युक्तिं करिष्यसि ॥ ६० ॥

व्रजता वध्यवसुधां तिर्य्यगुक्तं त्वया वचः ।
प्रचुरं तदभिप्रायं वक्तु मर्हसि तत्त्वतः ॥ ६१ ॥

इति क्षितिभुजा पृष्टः सोऽब्रवीत्तन्मयोदितम् ।
वसत्यच न कश्चित् त्वा मद्वधाद्यो निवर्त्तयेत् ॥ ६२ ॥

सुकृती जीवति शवः स पापस्तु मृतोऽमृतः ।
प्राक् पुण्यं भक्ष्यते मूलात् सधनै र्धान्यराशिवत् ॥ ६३ ॥

इत्याशयान्मया तात तदुक्तं वचनं प्रियम् ।
... ... ॥ ६४ ॥

इति श्रुत्वा क्षितिपतिः तं परिष्वज्य सादरः ।
उचितं क्रियतां पुच कुशलायेत्यभाषत ॥ ६५ ॥

ततः स पिचानुज्ञातः साश्रुनेचेण काननम् ।
प्रययौ मन्त्रिपुचाणां सहितः पञ्चभिः शतैः ॥ ६६ ॥

महर्षे रन्तिके तच प्रव्रज्यां प्राप्य सानुगः ।
तेषां कालेन सोऽपश्यत् कुण्डवल्कलसञ्चयम् ॥ ६७ ॥

དེ་ནས་བསགས་པ་ལ་སྐྱང་དེས། དེ་དག་མི་བལྟང་ངེས་བྱས་ནས།
ཟློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཏི་ཙམ་དུས། སྐྱེ་བོས་དབེན་སང་གཅིག་ཕྱིང་བསྐད།། 68

མཐོང་དང་སྐྱེ་བ་ངེས་པ་ཡིན། བསྟེན་ནས་ཀུང་འདོད་དགར་འོངས་པ་ཡི།
རི་དགས་ལ་ནི་དགེ་བ་དག། ལེགས་པར་འོང་ཞེས་སྐྱས་ནས་དྲིས།། 69

སྐྱོན་ཡང་ཕྱབ་པ་རི་དགས་ཀྱིས། བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ཡིས་མཆོད་མཐོང་ནས།
ཟློན་པོ་འི་བྱ་རྣམས་ཕམས་ཅད་ནི། སྐྱེངས་པར་གྱུར་པས་ཁ་ཅིག།70

ནགས་སྤུ་ཡོངས་འཇོག་མེད་པ་ཡི། རི་དགས་རི་དགས་བརྟུལ་ཞུགས་འདི།
གོས་དང་དབུགས་པའི་ཆོགས་དག་གིས། ཕུང་པོ་སྐྱངས་པ་འདི་དག་མཆོད།།71

དེ་ཡི་དོན་དུ་འདི་ཡིས་ནི། བདག་ཅག་བལྟ་ལ་ངེས་པ་བྱས།
བརྟུལ་ཞུགས་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ན། འདི་དག་གིས་ཀྱང་བཟློག་གམ་སྨོས།། 72

ཞེས་པ་བསམས་ནས་དེ་དག་གིས། བརྟུལ་ཞུགས་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ཀུན།
ཆུ་ཡི་ཀླུང་དུ་རབ་སྐྱངས་ནས། དག་པས་དེ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན།། 73

འཇིག་པ་སྐྱངས་པ་དེ་དག་གིས། ཁམས་དང་རང་བཞིན་མཉེན་ནས་དེའི།
བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དག་ལ། འོས་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་མཛད།། 74

ཟླུམ་པོའི་བྱ་དེ་ང་ཉིད་དེ། ཟློན་པོ་འི་བྱ་དག་ཤ་ཀྱ་རྣམས།
ད་ལྟ་བདག་གིས་ཐེ་ཚོམ་དེ། ཆད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཏོ།། 75

ततः स सञ्चयद्वेषौ तद्दर्शनसंविदा ।
एकाकी विजने तस्थौ कञ्चित् कालं महामतिः ॥ ६८ ॥

दर्शनाभाषणे बद्धनियमोऽपि यदृच्छया ।
प्राप्तं स्वागतमित्युक्ता पप्रच्छ कुशलं मृगम् ॥ ६९ ॥

पुनश्च पूजितं दृष्ट्वा मुनिन्तेन मृगव्रतम् ।
अमात्यतनयाः सर्व्वे विलक्षाः समचिन्तयन् ॥ ७० ॥

मृगो मृगव्रतश्चायं पूजितौ निष्परिग्रहौ ।
एतावनर्जितौ दण्डसम्भाराड़म्बरोज्झितौ ॥ ७१ ॥

एतदर्थं मनेनास्मद्दर्शने नियमः कृतः ।
व्रतोपकरणव्यग्रात् नून मस्यापि वारयेत् ॥ ७२ ॥

इति सञ्चिन्त्य सर्व्वं ते व्रतोपचारसञ्चयम् ।
नद्यां प्रक्षिप्य वारायां ययुः शुद्धा स्तदन्तिकम् ॥ ७३ ॥

त्यक्ता गृहभुवं तेषा माशयानुशयोचिताम् ।
सधातुं प्रकृतिं ज्ञात्वा विदधे धर्म्मदेशनाम ॥ ७४ ॥

राजपुत्रः स एवाहं शाक्या स्ते मन्त्रिसूनवः ।
पुन स्त्यागोपदेशोऽय मद्याप्येषां मया कृतः ॥ ७५ ॥

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པྱུང་ངེ།
རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ངེས་བཟུང་སྟེ།
རྣེག་བྱེད་རྣམས་ལ་མཉེས་གཤེགས་ལྷག་པར་བཙུན་པ་དེའི།
ཐུགས་རྗེ་དེ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆོག་གིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད། ॥ 76

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཙུད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པ་
བཙུད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་སྣུམ་ཆུ་རྩ་བདུག་པའོ། ॥

इति शाक्यकुमारवृत्त मेतत्
कथितं भिक्षुगणः स्वयं जिनेन ।
अवधार्य्य परा मपूजयत् तां
करुणा माश्रितवत्सलस्य तस्य ॥ ७६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मूकपङ्गववदानं नाम सप्तचिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡམ་འདབ་སུམཏུ་རྩ་བཀྲ་བ།

བཅོམ་པའི་ཁྱིམ་གྱིས་མི་གར་དུང་ལྷག་མ་བཞིག།
ལེགས་བྱས་བཟོད་པ་གང་གི་བཟོད་པ་འཇོམས།
རྣམ་འགྱུར་མེད་པའི་མཐོས་པ་རྣམ་བཞིད་བཞུགས།
བཅོམ་ལྡན་དེ་དག་མཆོག་དུ་གྱུར་ཏུ་གསོལ།

1

སྨོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཕྱིག་ཅི་ལོག་པས་སྨོན།
གསོད་སྨྱིག་འདིར་སྐྱེས་སྐྱེ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དགྲ།
ཐུབ་དུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས།
གཉང་བས་འཇིགས་པ་དུས་བྱས་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

2

འཇིག་རྟེན་ལ་བརྩེ་མཚོག་མེད་རྣམས་ཀྱི་གཉེན།
བཅོམ་ལྡན་ཞི་བ་བརྗེད་པས་འཕྲལ་ལ་ནི།
དུས་མིན་དུས་དེར་བསླབ་པ་ཉིར་བསྣུན་ཅིང་།
སྐྱབས་འགྲོ་རབ་ལྡན་འདུལ་བ་དག་ལ་བཀོད།

3

སྨྲིད་པའི་གཉེར་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དེ།
བདེ་གཤེགས་དེ་དུས་འཆྱོམ་སྐྱེས་བྱུ་བ་ལ།
རབ་ཏུ་དགའ་བས་ལྷུ་རྟེངས་གྱུར་པ།
མཐོ་རིས་ཅདག་པོས་ཕྱག་འཚལ་འདི་སྐད་སྨྲས།

4

अष्टत्रिंशः पल्लवः ।

ते जयन्ति धृतिशौलिनः परं
निर्व्विकारहृदचिन्त्यचेतसः ।
शेषवत् पृथुलभारनिर्व्यथाः
ये वहन्ति सुकृतक्षमाः क्षमाम् ॥ १ ॥

पुरा पुरापुण्यविपर्य्ययेण
रिपुः प्रजानां जनितप्रकम्पः ।
उदुम्बरनामा निविड़ोपतापै-
र्यक्ष्मः क्षयायैव कृतक्षणोऽभूत् ॥ २ ॥

अकालकालं त मनाथबन्धु-
र्लोकानुकम्पी भगवान् प्रसह्य ।
शिक्षोपदेशं शरणं प्रपन्नं
शमाभिधायौ विनये न्ययुङ्क्त ॥ ३ ॥

तस्मिन् प्रशान्ते भुवनोपतापे
द्रष्टुं प्रहृष्टः सुगतं समेत्य ।
सच्चारिणं नाकपतिः प्रणम्य
तत्कालजातस्मित मित्युवाच ॥ ४ ॥

ཅི་སྨད་བློ་བྱང་འཇུམ་པའི་ཟླ་རིམ་ཀྱིས།
ཁྱིད་ཞམ་ཆུ་སྐྱེས་མད་བྱང་སྨད་ཀྱ་མཛེས།
སྐྱིང་སྟོངས་བཀྲ་ཤིའི་ཀུ་མཉོ་བྱ་མེད་ཀྱ།
འཛིག་རྟེན་པྲག་མོང་བཞིགཔ་ཀྱི་བཞེད་མ་ལགས།།

སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ཆོག་དེ་ཐོབ་བྱུང་ནས།
བཅོམ་ལྡན་ཨམས་ཅད་གཟིགས་པས་དེར་གསུངས་པ།
ཕྱོགས་འདིར་ཆུ་སྐྱེས་མཁའ་བྱང་སྨད་ཀྱ་མཛེས།
ཀུན་དགའ་ལྡན་ཞེས་བ་བཞིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞུང་ནས།

སྲོག་ཆོ་ནགས་ཚལ་འདིར་ཤི་གནས་བྱུང་པ།
ཁྲོ་བའི་རྒྱུད་སྣང་སྲིད་པ་བཟོད་ལ་དགའ།
ཆགས་རྟུལ་ར་ང་བའིས་སྲིད་ལ་སྐང་བ་གང་།
པདྨ་དག་ལ་ཟླ་བ་བཞིའ་ཀྱ་བྱུར།།

དེ་ནས་དཔྱིད་ཀ་བྱང་ཕྱོགས་བདག་པོ་ནི།
ཆགས་ལྡན་བཙུན་མོའི་ཆོགས་འཁོར་རྣམས་རྣ་བཀའི་སྐད།
སྐྱེས་བུའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཆགས་ལྡན་ས་སྐྱོང་རྩོད་ལྡན་ཞེས་པ་དེས།
རྩེ་དགའ་ལ་ནི་བྱད་མེད་རྣམས་དག་གིས།

कस्मादकस्मात् स्मितचन्द्र-
लेखा मुखाम्बुजे भाति तवाद्भुतेयम् ।
अकारणं सत्त्वसुधासमुद्रा
न लोकसामान्यतया हसन्ति ॥ ५ ॥

श्रुत्वेति वाक्यं चिदधीश्वरस्य तत्
तं सर्व्वदर्शी भगवान् बभाषे ।
अस्मिन् प्रदेशे निजपूर्व्ववृत्तं
स्मृत्वा स्मितं जातमिदं मभेन्द्र ॥ ६ ॥

पुरा मुनिः क्षान्तिरति र्वनेऽस्मि-
न्नुवास निर्वासितरोषदोषः ।
योऽभूद्भुवो रागरजःस्वभावे
विद्वेषवानिन्दुरिवारविन्दे ॥ ७ ॥

अथोत्तराशाधिपति र्व्वसन्ते
वनान्तरालोकनकौतुकेन ।
सान्तःपुरः केलिसुखाय कामी
तदाश्रमोपान्तमहौ मवाप ॥ ८ ॥

रागौ कलिर्नाम स भूमिपालः
पादप्रहारै र्वदनासवैश्च ।

ཀྱང་པས་བསྡེན་དང་ཁ་ཡི་ཚང་གིས་ཀྱང་།
སྐྱ་ངན་མེད་མཛེས་བ་ཀུ་ལ་དཔལ་ཐོབ།། 9

དེར་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་དག་འགའ་ཞིག་པ་རྣམས་ཀྱིས།
དག་འགའ་ཞིག་ཉམས་བྱེད་ཁྲོ་ཚེན་སྐྱེས་འབྱེག་གི།
ཆོག་རྣམ་ཀྱི་བཞིན་དང་འདོད་མེའི་དུ་བས་བཞིན།
ཟུང་བ་འབོར་བས་སྐྱེ་ཤ་དང་བཅས་བྱུང།། 10

བླུང་གིས་བསྐྱེད་པ་རྩེ་དག་གིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
མེ་དོག་ཞུག་བྱས་དུད་པ་ཀུ་མས་ཟིག།
ཡལ་འདབ་དམར་པོ་དང་ལྡོག་མཆུ་སྐྲོས་དམར།
འབྲི་ཤིང་རོལ་རྩེད་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོབ།། 11

གྲུལ་པོ་འི་བཙུན་མོ་དག་མཆོག་རྣམ་འཕྲུལ་ལ།
ཤགས་སྐུ་ཀྲུ་བས་ཆགས་ལས་རྣམ་གྲོམ་ཞིང་།
གཡོ་མེད་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ལ་ཆགས་པ།
དྲང་སྲོང་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་གནས།། 12

དེ་ནས་མི་དབང་ཁྱོགས་དེར་མངོན་ཁྱོགས་པས།
བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐོར་དེ་མཁྱོང་ནས།
ཕྱག་དོག་བྲི་བའི་མེ་ནི་བསྲེ་དཀའ་དེས།
དེ་ཡི་ལག་པ་ཀང་པ་སྐྱུར་དུ་བཅད།། 13

लेभे विलासेषु नितम्बिनीना-
मशोकशोभां वकुलश्रियञ्च ॥ ९ ॥

दिश स्तपोलोपपृथुप्रकोप-
भ्रूभङ्गवृन्दैरिव तापसानाम् ।
तच्च भ्रमद्भि र्भ्रमरै र्बभूवुः
कामाग्निधूमैरिव सान्यकाराः ॥ १० ॥

लोलाविलोलाः पवनाकुलालौ-
स्तनावनम्राः स्तवका लतानाम् ।
रक्ताधराः पाटलपल्लवानां
प्रापुर्विलासं ललना लतानाम् ॥ ११ ॥

राजाङ्गनाः कौतुकविभ्रमेण
वने चरन्त्य स्तम्भृषिं विलोक्य ।
अचञ्चलध्यानसमाधिसक्तं
विमुक्तरागं परिवार्य्य तस्थुः ॥ १२ ॥

तद्देशमभ्येत्य नरेश्वरोऽथ
दृष्ट्वा बधूभिः परिवारितं तम् ।
ईर्ष्याप्रकोपानलदुर्निरीक्ष्यः
चिच्छेद तस्याशु स पाणिपादम् ॥ १३ ॥

བརྟག་པར་རྣམ་འགྲུར་མེད་དེས་ཡང་ལག་ཆོག་སྟེ།
བཅད་ཀྱང་སར་ཡི་ཨདག་ལ་དེས་མ་ཁྲིས།
དེ་ཟླ་གཙོད་སྨིན་ལྡོ་འཕྱེ་ལྷ་ཆོག་ཀྱིས།
དེ་ལ་ཁྲོ་བ་དྲག་པོ་དག་ལས་བཟློག ॥ 14

དེ་ནས་མི་བདག་རང་གི་སྤྱང་སོང་ཆོ།
ཞགས་ཧས་འོངས་པའི་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
དེར་ནི་ཡན་ལག་བཅད་པ་དེ་མཚོང་ནས།
བཟོད་ལྡན་དག་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མ་གྱུར ॥ 15

དཔོད་པ་འདི་ཙམས་ལས་མངོན་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ།
བཟློག་ནས་བཟོད་པར་ཞེས་དབང་དང་དེས་སྨྲས་སྐྱས།
བཟོད་བས་ཡང་དག་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལྡན་རྣམས།
ཁྲོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཆགས་པར་མི་བྱེད་དོ ॥ 16

ཁྲོ་བྱལ་བདག་གི་ཀང་ལག་བཅད་གྱུར་ཀྱང་།
གལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་ཤུགས་ལྡན་ལྷག་མ་གྱུར་ན།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་ཉམས་མེད་ལྡན་ལྷག་པར།
བདག་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རབ་དང་དེས་སྨྲས་སྐྱས ॥ 17

དེ་ནས་བདེག་ཆོག་བརྗོད་པས་སྐད་ཅིག་ལ།
ལག་པ་ཀང་པ་འབྱར་ཞིང་རྣམ་དག་བསོས།

छिन्नाङ्गवर्गोऽपि स निर्विकार-
श्चुकोप भूपाय न नाम धीरः ।
न्यवारयत् क्रूरतरश्च तस्मै
गन्धर्व्वयक्षोरगदेवसंघम् ॥ १४ ॥

ततः प्रयाते नृपतौ पुरं स्वां
समेत्य सर्व्वे मुनयो वनेभ्यः ।
तं तच्च कृत्तावयवं विलोक्य
क्षान्ता अपि क्रोधधुता बभूवुः ॥ १५ ॥

शापप्रदानाभिमुखान् निवार्य्य
क्षन्तव्यमित्येव स तानुवाच ।
क्षमासमालिङ्गितमानसानां
कोपक्रियाभिः क्रियते न संगः ॥ १६ ॥

विकारवेगोऽपि न पाणिपाद-
च्छेदे ममाभूद् यदि वौतमन्योः ।
सत्येन तेनाक्षतदेहएव
स्यामित्यवादीत् स पुनः प्रसादौ ॥ १७ ॥

ततः क्षणात् सङ्गतपाणिपादं
रूढव्रणं प्रेत्य सदोदयेन ।

བླ་ཡིས་བཟོད་པའི་ཡོན་དུ་བསྟོད་ཅིང་།
སྐྱིང་སྟོབས་དཀར་བའི་མེ་དོག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།། 18

བཀྲ་བོའང་དེ་སྐྱེག་ཚག་པོ་བརྩེགས་ལྟ་བུས།
ཆུ་བུར་བྱིན་འདས་པའི་སྐྱེད་ཚུལ་རྣམ་པར་ཉམས།
རབ་དྲག་རྩུག་གི་འཁོར་མོར་རྩོམ་འཁོར་ཞིང་།
འཇིག་བྱེད་སྐྱེག་པའི་དགྱེལ་བར་བྱུང་།། 19

བཟོད་དཀའ་དང་སྐྱོང་ཆེན་བོར་གང་སྟོན་བྱུང་།
བཀྲ་བྱིན་འདས་པའི་སྐྱེད་ཚུལ་དུན་པ་ལ།
བདག་གི་འཇུམ་པ་འདི་སྐྱེས་ཀྱུ་མེད་མིན།། 20

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུང་ཐོས་ཡ་མཚན་དག་དང་ལྡན་པའི་ཨིདྲ།
རབ་དགའ་རྣམ་ཀུས་སྟོས་པས་གསལ་བའི་སྤྱན་གྱི་འཕྲང་འཛིན་ཅིང་།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རིགས་པས་པདྨ་ལི་འབྱང་གཤས་ཀུས་པ་བཞིན།
ལྷ་རྣམས་བདག་པོ་དགའ་བས་སྐབས་གསུམ་གཤས་སུ་སོང་བར་བྱུང་།། 21

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྩེད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྣོགས་
པ་བརྩེད་པའི་ཡལ་འདབ་སྤྱི་སྐུམ་ཏུ་ཙ་བཀྲ་བ་ལོ།།

अपूजयत् क्षान्तिगुणं स्तवेन
तं देवता सत्त्वसितैश्च पुष्पैः ॥ १८ ॥

राजापि तत्किल्विषकालकूट-
विस्फोटसंघट्टविनष्टचेष्टः ।
पूरोत्कटावर्त्तविवर्त्तमानः
संवर्त्तपाकं नरकं जगाम ॥ १९ ॥

योऽभूत् पुरा क्षान्तिरतिर्महर्षिः
सोऽहं कलि र्यश्च म देवदत्तः ।
अतीतवृत्तस्मरणेन शक्र
नाकारणं जातमिदं स्मितं मे ॥ २० ॥

इति भगवतः श्रुत्वा वाक्यं सविस्मयमानसः
प्रमदविकचव्यक्तोत्साहा वहन्नयनावलीः ।
तरणिकिरणस्पर्शेनेव स्फुटः कमलाकर-
स्त्रिदशवसतिं प्रीतः प्रायात् पतिस्त्रिदिवौकसाम् ॥
२१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
क्षान्त्यवदानमाष्टत्रिंशः पल्लवः ॥

ཨཁ་འདོབ་སྐོམ་ཆུ་རྫོང་པ།

ཆོག་པོ་ཁྱོད་འཕགས་མཐོ་བ་རྣམས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡི།
རྐྱེན་གྱི་ཚུ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་དང་འབྲེགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན།
འཇུག་ངོགས་ཤིང་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས་ལྷག་ཅེགཀྱིད།
ཆུ་དང་འབྲེགས་པས་རྫ་བ་ཕྱུང་ནས་འཕུལ་ལ་འགྲེལ་བར་འགྱུར ॥ 1

བཅོམ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན། ཆུ་ཚོ་ཡིད་ངོང་ལྡན་པའི་ངོགས།
ཁང་བཟང་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡར་པ་ཅན་ན་རྣམ་པར་ཆུ ॥ 2

ཀྱ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ཆུ། བསྒྲལ་བར་དཀའ་ཞིང་ཟབ་པ་ལ།
ནམ་ཞིག་ཆུ་ནི་འཕང་པ་ན། འཇིགས་རྟང་ཆུ་སྒྲིན་ཡང་དག་འཕེད ॥ 3

མཚོ་ཚོ་བཅོ་བརྒྱད་སེང་གེ་དང་། གཉིས་འཕྲང་སྐྱག་དང་ཚེང་བུའི་བཞིན།
ལྷས་ནི་རི་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། མི་ནི་སྡོང་ཕྲག་དག་གིས་དྲངས ॥ 4

དེར་ནི་དེ་མཐོང་རྣམ་པར་སྐྲག། འཇིག་པའི་ཐག་པ་ཆད་གྱུར་ཅིང་།
ངོ་མཚར་གཡོ་མེད་ཀྱ་པ་རྣམས། སྐད་ཅིག་བསྡོད་མིན་འགྲོ་བ་མིན ॥ 5

འབྲོར་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པཀུན་བར། རྣམ་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཟབ་མོ་ནི།
བཀུག་དང་ལྷག་པའི་ཁྲེད་པར་རྣམས། སྤུ་ཞིག་གིས་ནི་རྟེ་བར་བྱེད ॥ 6

जन चत्वारिंशः पल्लवः ॥

अत्यन्त मुन्नतिमतां महतां विनाश-
दोषस्य दुर्जनसमागम एव हेतुः ।
वृक्षद्रुमाः किल फलप्रसवैः सहैव
सद्यः पतन्ति जलसंगतिभिन्नमूलाः ॥ १ ॥

रुचिरागारशालिन्यां वैशाल्यां भगवान् पुरा ।
वल्गुमत्यास्तटे नद्या विचचार तथागतः ॥ २ ॥

तस्याः कैवर्त्तसार्थेन गम्भीरेऽम्भसि दुस्तरे ।
कदाचिद् घोरमकरः क्षिप्त्वा जालं समुद्धृतः ॥ ३ ॥

अष्टादशशिराः सिंहद्विरदप्रखराननः ।
नृणां सहस्रैराकृष्टः पर्व्वताकारविग्रहः ॥ ४ ॥

तं दृष्ट्वा तच विचस्ताः स्रस्ताकर्षणरज्जवः ।
आश्चर्य्यनिश्चलदृशो न तस्थु र्न ययुः क्षणम् ॥ ५ ॥

गणनां गहनाश्चर्य्यविशेषशतशालिनाम् ।
संसारे कर्म्मवैचित्र्ये विकाराणां करोति कः ॥ ६ ॥

སྐབས་དེར་དེ་ཙམ་ཆེད་དུ་ནི། འབྱུང་བོ་དགོངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབས་པ་ལ། དུས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་བྱེད། 7

ཤོག་པོ་བྱིས་པ་བྱད་མེད་བཅས། ལྷད་མོ་ལ་འཆོགས་སྐྱེ་བོ་དག།
བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གཟིགས་འཕགས་དེར། སྡུག་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མཛད། ། 8

དགེ་སློང་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐོར་བའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་མཐོང་ནས།
ཆུ་གཏེར་ཕྱིར་ལ་ལོག་པ་བཞིན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དེར་ཕྱོགས་བྱུང། ། 9

དེ་མཐོང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲལ་ལ་ནི། ཉ་པ་རྣམ་པར་དུད་པ་ཡིས།
སྨོག་ཆགས་འཆི་བ་ཡངས་པའི་ཚུ། འབྲིད་པ་སྡུ་བྱེད་བར་བྱུང། ། 10

དེ་ཡི་གསུང་གིས་ཆུ་ལ་ཉ། ཆུ་སྲིན་ཀུན་ལ་སོགས་ཆོགས།
བཏང་ནས་དེ་དག་ཁྲོ་བྲལ་བས། སྨྲིག་པ་ཡི་ནི་དབྱེ་བོར་བྱུང། ། 11

དེ་དག་གིས་བཀོད་ཆུ་སྲིན་ཆེ། མཉུ་ཉ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཅིང་ཐོབ་པས་འདི་བཙོད་ཆོ། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བྲག་ནས་སྐྱས། ། 12

བྱ་སྐྱེ་སེར་སྐྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། ཉེས་པ་བྱས་པ་མི་བྲག་ནས།
འདི་ཡང་ངེལ་གིས་ཉེས་སྤྱད་དག། སྨྲིག་པ་ཉམས་སུ་རྒྱང་བ་ཡིན། ། 13

ཁྲོད་ཀྱི་མི་དགེའི་བྱོགས་བྱུང་པ། མ་དེ་ད་སྡུ་གང་ན་གནས།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་བཙོད་ཆོ། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བྲག་ནས་སྐྱས། ། 14

अचान्तरे तमुद्देशं भगवान् भूतभावनः ।
जिनः समाययौ सर्व्वजनचाणक्षतक्षणः ॥ ७ ॥

सदृश्ववाललननं जनं कौतुकसंगतम् ।
दृष्ट्वा तचाकरोत्तौरे भगवानासनग्रहम् ॥ ८ ॥

भिक्षुसंघैः परिवृतं दृष्ट्वा तच तथागतम् ।
जनोऽभूदुन्मुखः सर्व्वः प्रत्यावृत्त इवोदधिः ॥ ९ ॥

तं विलोक्यैव विनताः कैवर्त्ताः प्राणिबन्धनम् ।
विशालजालं सहसा संसारमिव तत्यजुः ॥ १० ॥

मत्स्यकुम्भीरनक्रादिसंभारं तद्गिराम्भसि ।
त्यक्ता ते विरताटोपा बभूवुः किल्विषद्विषः ॥ ११ ॥

तैर्न्यस्तं भगवान् दृष्ट्वा महामकर मग्रतः ।
तं जगाद सृजन् दन्तकान्त्यैव करुणानदीम् ॥ १२ ॥

अपि त्वं कपिलः पुच किन स्मरसि दुष्कृतम् ।
वचोदुश्चरितस्यायं परिपाकोऽनुभूयते ॥ १३ ॥

साध्यकल्याणमिच न्ते जननी काद्य वर्त्तते ।
सर्व्वज्ञेनेत्यभिहितः स्मृत्वा जाति मुवाच सः ॥ १४ ॥

ཁྱབ་བདག་བདག་གི་སེང་སྒུ་ཡིན། རང་གིར་ཉེས་པ་བྱས་པ་དྲན།
ངན་གྱིས་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སྤོང་བར་གྱུར། ཞི་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར།། 15

དམྱལ་བ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གི་མ། སྐྱོབ་དུ་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེས།
ཞེས་པ་སྨྲས་ནས་ཆུ་སྒྲིག་དེར། ང་རོ་བྲག་པོས་རབ་ཏུ་ཐོས།། 16

མུ་ངན་ཆུ་མཆོར་བྱིང་དེ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
དུས་འགྲོ་འི་སྐྱེ་གནས་སོང་ཁྱིད་ལ། དུས་མིན་དེ་རིང་ཅི་ཞིག་བགྱི།། 17

བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མིན་བའི་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་ལྷུམས་དག།
དགོད་ཅིང་རངས་པས་བསྒྲུབས་པ་དམྱལ་བར་ཡོངས་སུ་སྨིན་ལ་ཆགས་བྱུར་ཚེ།
ཉོན་མོངས་འབེབས་པ་དུག་དང་མཚུངས་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཞི་པས།
དྲལ་སྐྱབས་གནས་རྣམས་ལ་མཚན་མོ་སོ་སོར་མཆོག་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱེད།། 18

སྡུག་བསྔལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས། བདག་ལ་སེམས་ནི་དང་བར་བྱེས།
དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དུས་བྱས་ནས། ལྷ་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེས་འགྱུར།། 19

མཉེས་གཅིག་ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཉོན། རྣམ་པར་དག་པོ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེས།
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་། ཞི་བ་སྐྱང་འདས་འཇིག་པ་མེད།། 20

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་འདི་ཡིན། དེ་ནི་རབ་དང་བྱང་བའི་ཆོ།
སྐྱེ་བོ་འི་ཚོགས་ཀྱང་ཡུལ་རིང་དུ། རྟོག་ཡིན་གཅོད་པར་མེད་པར་བྱུང།། 21

विभो भवामि कपिलः स्मरामि निजदुष्कृतम् ।
वचोदुश्चरितस्यायं परिपाकोऽनुभूयते ॥ १५ ॥

याता मे नरकं माता नरकादेशिनी पुरा ।
इत्युक्ता मकरस्तच रुरोद परुषस्वरम् ॥ १६ ॥

तं शोकसागरे मग्नं बभाषे भगवान् पुनः ।
अकाले किं करोम्यद्य तिर्य्यग्योनिगतस्य ते ॥ १७ ॥

अपुण्यप्रारम्भे रभसहसितोल्लासविहिते
प्रमत्तानां याते नरकपरिपाकप्रणयिताम् ।
अशान्तेः सन्तापं रुदितशरणानि प्रतिनिशं
भृशं क्लेशावेशै र्दिशति विषतुल्यै रनुशयः ॥ १८ ॥

क्षणं दुःखक्षयायैव मयि चित्तं प्रसादय ।
प्रसन्नमानसः काले यास्यसि चिदशाल्वयम् ॥ १९ ॥

शृणु वत्स हितच्चेदं विचार्य्य कुरु चेतसि ।
अनित्याः सर्व्वसंस्काराः शान्तिनिर्व्वाण मक्षयम् ॥ २० ॥

इत्याज्ञया भगवत स्तस्मिन् याते प्रसन्नताम् ।
जनसंघः स सुचिरं बभूवाश्चर्य्यनिश्चलः ॥ २१ ॥

དེ་ནས་སྐྱེ་བོས་གྲུབ་པར་ནི། གསོལ་བདབ་འཐབས་པ་ཀུན་དགའ་བོས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕན་སྨྲར་བྱས། དེ་ཡི་རྩེའི་བྱང་རབ་ཏུ་རྫིས།། 22

དེ་ཡིས་དྲིས་ལ་ཅི་སྐད་གསུངས། དྲི་མེད་དེ་ཡིས་རབ་ཏུ་གསུངས།
རྟོག་པའི་ངང་རྟུལ་འདི་ཡི་ནི། བྱང་བའི་མཐའ་འདི་མཉན་པར་བྱིས།། 23

བསྐལ་པ་བཟང་པོ་དག་ལ་སྐྱོན། སྐྱེ་བོ་ཆོ་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་བཟང་།
ཕྱབ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས། འོད་སྲུང་ཉེས་པ་བྱང་བར་གྱུར།། 24

བ་རྐ་སྐིར་དེ་དུས་སུ། སར་སྐྱོང་ཀྱི་ཀི་ཞེས་བྱ་བ།
སྐྱོང་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་སྐྱེས་ཏེ། མང་པོ་རབ་ཏུ་སྨིན་བ་བཞིན་ཏུ་གནས།
ཉིན་ཞི་གཉིས་སྐྱེས་རིག་བྱེད་ཐུབ། 25

ཤེས་ཉེས་གཞིས་སྐྱེས་རིག་བྱེད་ཐུབ། ཤིན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ།
དེར་ཞི་གཉིས་སྐྱེས་རིག་བྱེད་ཐུབ། ཐུགས་རྗེ་གཉིས་སྐྱེས་ཐུགས་རྗེ་ཅན།
ཐུབ་པ་མིན་པར་ཐུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཀུར་ཡང་དག་པོ་བ།
སྐྱོབ་མའི་འཁྲིང་བས་བསྐོར་བ་དེས། དེ་ཆོ་ཀྱལ་ལ་ཤིས་བཟློག་པ། 27

ཁྲུབ་བདག་མཁའས་པའི་བདག་པོ་མ་ཀྱེ་སར་འཀྱེ་དེས་ཤིས་
ལྷག་ཁྲོད་ཀི་ཤིས་བྱང་ཅིག།
ཁྲོད་ཀྱི་ལེགས་སྐྱོད་བཀྱེ་རྩི་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་སྐེད་ལྷག་ཡང་
དག་བལྟ་ལ་ཆགས།
ས་བདག་གཞན་གྱི་མིང་ལེ་སྐྱང་ལྷག་ཡོན་དན་བཟོད་ལ་མྱ་ངེན་ཆེ་བར་སྐྱོགས།
ཡོན་དན་ཀུན་ཀྱི་རྟེན་གཞས་ཁྲོད་ཀྱི་བློ་བུར་ཉིད་ཏུ་བདག་ལ་སྐྱེས་ཆོས་སྐྱབ་ 28

आर्य्यानन्दः प्रणयिना जनेनाभ्यर्थित स्ततः ।
तत्पूर्व्ववृत्तं पप्रच्छ भगवन्तं कृताञ्जलिः ॥ २२ ॥

स तेन पृष्टः प्रोवाच विमलज्ञानलोचनः ।
अस्याकुशलशीलस्य वृत्तान्तः श्रूयता मयम् ॥ २३ ॥

भद्रकाख्ये पुरा कल्पे वर्षायुतयुगायुषि ।
जने बभूव भगवान् काश्यपाख्य स्तथागतः ॥ २४ ॥

क्रिकिर्नाम महीपालः कल्पशाख इवार्थिनाम् ।
अभवत् समये तस्मिन् वाराणस्यां बहुप्रदः ॥ २५ ॥

कदाचिद् विबुधास्थाने सहस्राक्ष मिवापरम् ।
आसीनं वादिसिंहाख्य स्तं विद्वानाययौ द्विजः ॥ २६ ॥

अविलम्बितसंप्राप्तदर्शनासनसत्कृतिः ।
स दत्ताशी र्नरपतिं शिष्यश्रेणिवृतोऽभ्यधात् ॥ २७ ॥

स्वस्ति स्वस्तिमते बुधाधिपसभासीनाय तुभ्यं विभो
लुब्धाः सच्चरिताश्रुते तव परं सन्दर्शने रागिणः ।
सद्वेषाः परभूपनाम्नि मुखरास्ते सद्गुणोदीरणे
कस्मात् सर्व्वगुणाश्रयेण भवता दोषै र्वयं योजिताः ॥ २८ ॥

གང་ཞིག་སྨོང་བ་རྣམས་ཀྱང་བར་མེད་རིག་ཅིག་ཆར་ཐབས་པས།
རྣལ་ཆོགས་སྨོང་བའི་དོན་མཐུན་ཨོངས་སྐུ་ཆོམ་པར་བྱེད་གྱུར་པ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིང་ཐོད་དང་ལྡན་ཕུངས་མཆུངས་མེད་བསོད་ནམས་བཀེར།
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བཀྲེན་མེད་འབྱོར་བའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན།། 29

རྒྱལ་པོ་ཨོན་དགོ་ཆུང་ཟད་ཨོངས་སྐུ་འདྲེས་པ་བདག་གི་ཁྲ་མ་དམ་པ་དག།
བསྟན་པས་མཁས་པ་རྒྱལ་བྱེད་རིག་པའི་ཆ་ཡི་ཆ་ཤས་ཅི་ཡང་ཐོབ།
ཡིད་ཁོང་མཁས་པའི་པཎྜི་ཆོགས་ཀྱི་ཁོད་དང་ལྡན་པའི་མཉན་སར་འདིར།
དེ་ཡི་ཆོག་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་འགའ་བདག་གིས་བསྟན།། 30

སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཁྲོ་ནི་རང་གི་ཨོན་དགོ་ཆགས་ངོ་ཚ།
རི་ལྟ་ན་ཡང་སྐྲ་འདོད་དགའ་པོས་སྐུ་ཅོར་སྐྲོག་ཏུ་བཏུག
རྒྱལ་པོ་འགྲོ་འདི་དག་ན་བདག་གི་ཆོག་ཤན་ལ་སྐྱིད་པའི།
གལ་ཏེ་མཁས་པ་ཨོད་ན་སྐྱོར་བ་ཉིད་དུ་བརྩག་པར་གྱིས།། 31

ཞེས་པ་དེ་ཡི་གཞུང་གི་ཚིག། དགའ་པོད་སྐེམས་ཞིང་བཟང་བ་དག།
ཐོས་ནས་ཡི་བདག་པོ་ནི། སྐྱེངས་པས་སྐུར་བར་ཨང་དག་བསམས།། 32

གལ་ཏེ་ཤན་ནི་མ་ཐོབ་པར། རྒྱས་ཤིང་ཕུངས་འདི་སོང་གྱུར་ན།
དེ་ལྟ་ན་ཡི་བདག་ཉན་གྱི། གཏམ་ཞིག་ཅི་ཡང་སྨྲ་བའི་ཏ།། 33

यद् याचका अपि निरन्तररत्नवर्षै
नानार्थिसार्थपरिपूरकतां प्रयान्ति ।
सर्व्वं भवानुपमपुण्यनिधे वदान्य
निर्दैन्यदानविभवस्य विजृम्भितं ते ॥ २९ ॥

राजन् किञ्चित्परिचितगुणैः सेवया सद्गुरुभ्यः
प्राप्तोऽस्माभि र्विबुधविजयी कोऽपि विद्यांशलेशः ।
अस्यां विद्वत्कमलभरसौम्यप्रभायां सभायां
तस्योत्कर्षं कतिपयपदं प्रत्ययं दर्शयामः ॥ ३० ॥

निजगुणगणने धी र्ह्रीज्जते सज्जनानां
मुखरयति तथापि प्रौढ़वादाभिलाषः ।
इयति जगति राजन् क्षिप्रमन्विष्यतां मे
प्रतिवचनरुचि श्चेदस्ति कश्चिद् विपश्चित् ॥ ३१ ॥

सन्दर्भगर्भगम्भीर मिति तस्योत्कटं वचः ।
श्रुत्वा क्षितिपतिः क्षिप्रं विलक्षः समचिन्तयत् ॥ ३२ ॥

अप्राप्तप्रतिमल्लोऽयं यदि यायान्ममदोद्धतः ।
तदेष मम देशस्य यशःखण्डनडिण्डिमः ॥ ३३ ॥

གང་ན་སར་བདག་ཟློག་པོར་གྱུར། ཨོཾ་དྷ་ཅན་རྣམས་དམན་པར་བྱའོ།
དེ་ན་སྐྱེ་བོ་རིག་བྱེད་ལ། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་བྱེད་མ་ཡིན།། 34

ཤ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའང་། ཀྱཻ་མེད་དབེན་པའི་སྐྱང་བ་ཅན།
འཇིག་རྟེན་རིག་བྱེད་ལ་འཇུག་སྟེ། དམ་པའི་བྱ་བའི་སྤྱོད་ལ་བཞིན།། 35

དེ་སྐད་འདི་ཡི་རྒྱུགས་པ་ནི། རབ་ཏུ་འབད་པས་ཚོར་གཅད་བྱ།
ཕྱུལ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དབུལ་བ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ཤིག།། 36

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་མི་བདག་གིས། བྲམ་ཟེ་ཀར་བ་ཅན་བཀུག
མཁས་པའི་བྲ་མ་རྣམ་དཔྱད་ནས། བློན་པོ་ཆེན་པོས་འགྲུགས་སུ་བཏུག།། 37

མཁན་པོ་རྟོགས་གེ་རྣོ་ལྡེའོ་བ། སངས་རྒྱས་མཉེན་སར་དེར་འོངས་ནས།
སྐྱབས་པའི་སེང་གེ་རྗེགས་པ་ཡི། རལ་པ་དག་ནི་ཚད་པར་བྱས།། 38

བྱོར་བར་སྐྱབ་པ་མ་ལུས་ལས། རྣམ་རྒྱལ་དེ་ཡིས་ཟམ་པ་དེའི།
དབྱངས་ཅན་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་བཞིན། སྐྱབ་བཅད་རྒྱ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ།། 39

སྐར་མ་རྣམས་ནི་འཆར་བ་བཞིན། མཁས་པ་གཟི་བྱིན་ཅི་རྣམས་ཀྱིས།
ཡོན་དྲན་བྱེད་འཕགས་ལ་གནས་པ། གོང་ནས་གོང་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན།། 40

དེ་ནས་ཤོར་མང་མི་བདག་གིས། བྱིན་ནས་སྐྱབ་བའི་སེང་གེ་བཏང་།
གོང་བྱེར་ལྷ་བུ་ཀར་བ་ཅན། གཅིས་སྐྱེས་རྒྱལ་བ་དག་ལ་བྱིན།། 41

गुणापमानकृद् यच्च मूर्खो भवति भूपतिः ।
न करोति जनस्तच्च विद्यार्जनपरिश्रमम् ॥ ३४ ॥

विवेकविमलालोके धर्म्मारामे महीपतौ ।
लोके विद्याः प्रवर्त्तन्ते सदाचारक्रिया इव ॥ ३५ ॥

तस्मादस्य प्रयत्नेन कर्त्तव्यो मदनिग्रहः ।
विद्यादरिद्रता देशे दोष एव विशांपतेः ॥ ३६ ॥

इति संचिन्त्य नृपति र्विप्रं कर्वटवासिनम् ।
आनिनाय महामात्यै रन्विष्य विदुषां गुरुम् ॥ ३७ ॥

भूम्नृत्सभा मुपाध्यायः प्रेत्य तं तर्कर्कर्कशम् ।
चकार वादिसिंहस्य दर्पकेशरकर्त्तनम् ॥ ३८ ॥

तस्य तेन जितस्याशु विजिताशेषवादिनः ।
मौनव्रतं समापेदे लज्जितेव सरस्वती ॥ ३९ ॥

आरूढाः शुभ्रमहसं नक्षत्राणामिवोदयाः ।
उपर्य्युपरि दृश्यन्ते गुणोत्कर्षा मनौषिणाम् ॥ ४० ॥

वादिसिंहं विसृज्याथ दत्त्वा भूरिधनं नृपः ।
ददौ द्विजाय जयिने कर्व्वटं नगरोपमम् ॥ ४१ ॥

དེ་ནས་རྒྱམ་ལས་གླང་བོ་དེ། དཔུང་རྒྱ་ཀུན་བྱ་མཛེས་པ་ཐོབ།
མཁའ་བོ་དཔལ་དང་སྐོན་ཅིག་དུ། རང་གི་ཁྱིམ་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས།། 42

རྒྱམ་པོ་འི་དཔུང་པན་པསྐྱབས་པ་དང་། ཆོང་པས་རྒྱ་མཆོག་ནས་བསྐྱབས་ཏ་དང་།
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱེད་འཕགས་ཀྱིས། བསྐྱབས་པའི་དཔལ་ནི་རྟོག་པར་
མཛེས།། 43

དུས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དེ། བྱ་སྐེས་ཀུན་དུ་དགའ་བར་བྱུང་།
བདེ་ལའང་བདེ་བ་ཕུག་ཆོགས་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ཡིན།། 44

སྐྱ་ནི་སེར་སྐྱ་གཟི་བྱིན་ཅན། སེར་སྐྱ་ཁེས་བྱ་བྱིས་པ་དེ།
ཆེར་སྐྱེས་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ནི། ཐ་ལས་མངོན་པར་རྟོག་པར་བྱུང།། 45

རིགས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་དག་ལ་མཁས། མཁས་པ་ལ་ནི་འབྱེར་པ་བྱེད།
འབྱོར་ལ་ཁྱད་འཕགས་དམ་པའི་བྱ། ལེགས་བྱས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན།། 46

ཀམ་ཁིག་ཀད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིས། ལུས་ནི་འཇིག་ལ་ཅི་པ་ན།
སྐྱེ་བོ་མེད་སང་བྱ་བོས་ཀྱས། བྱ་ལ་མཉེས་གཅིག་ཤིན་དེས་སྐྱས་པ།། 47

བདག་གིས་བཞོན་ལ་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས། དང་ལ་བབས་ཆོ་ཤེར་ཟས་བསྐྱབས།
བྱ་གཅིག་འཇིག་རྟེན་ཐ་རོལ་གྱི། བདེ་བསྐྱབས་སྐྱར་མང་བྱས་པ་སེད།། 48

མཚམས་ནས་ནི་ལེགས་པར་བཟང་ས་བའི་དུས། བྱ་ལོག་པ་བཞིག་བེར་ས་བའི་ཆོ།
ཀ་ནི་འབྲུགས་ཏེ་ཐད་ཀ་གང་ན། རིག་དེ་གང་ག་ཤེར་གང་ན།། 49

लब्धराजगजाश्वोऽथ चारुकेयूरकंकणः ।
उपाध्यायः स्वभवनं प्रविवेश सह श्रिया ॥ ४२ ॥

भुजैर्ज्जिता भूमिभुजां वणिजां सागरार्ज्जिता ।
विद्यावतां विराजन्ते गुणोत्कर्षार्ज्जिताः श्रियः ॥ ४३ ॥

कालेन श्रीमत स्तस्य पुत्रजन्मोत्सवोऽभवत् ।
सुखेऽपि सुखसम्पत्ति र्लक्षणं पुण्यकर्म्मणाम् ॥ ४४ ॥

कपिलो नाम स श्रिमु स्तेजःपिङ्गशिरोरुहः ।
वर्द्धमानमति र्व्विद्वान् पितुरभ्यधिकोऽभवत् ॥ ४५ ॥

कुले महति वैदुष्यं वैदुष्ये विभवोद्भवः ।
विभवे सत्सुतोत्कर्षः फलं सुकृतशाखिनः ॥ ४६ ॥

कदाचिद् व्याधिसंयोगात् प्रत्यासन्नतनुक्षयः ।
विजने पुत्र माहूय सोऽवदत् पुत्रवत्सलः ॥ ४७ ॥

बाल्ये गुणार्ज्जनं पुत्र तारुण्ये द्रविणार्ज्जनम् ।
मया कृतं न तु पुनः परलोकसुखार्ज्जनम् ॥ ४८ ॥

उत्तमर्णं इव प्राप्ते काले सुगणितावधौ ।
अधुना विवशः काहं क्व सा विद्या क्व तज्जनम् ॥ ४९ ॥

ཨོཾ་དཀ་མེ་དོག་བདེ་འབྲས་ལྡན། ཞོར་གྱི་རྩ་བཅིངས་རྣྲེ་བོ་ཡིས།
ཤཱསཱ་སྤུ་དུས་མིག་རྩེ་ཐེ་བཞིན། བཐེབ་ཀཱའི་དུས་ཀྱི་ལྷུང་བར་འགྱུར།། 50

མཐའ་དག་རིག་དང་སྤྲུལ་རྩལ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཅིང་།
སྐད་ཅིག་བདེ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞོར་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇོག་བར་བྱེད།
རྨོངས་པའི་སྟོབ་མ་མི་རྣམས་ཐུབ་དང་བྱ་ལ་དགའ་བར་བྱེད།
ལུས་འབྲལ་ཤུད་ཙོམ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་གཞིག་རྣ་ཡིན།། 51

མཛོའ་བ་རྨོངས་པས་དབང་བྱས་བདག
ཁྱོད་ལ་ཕན་པས་འདི་མཐོང་ངོ་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡི་ལམ་རིག་བྱ།། 52

དམ་པར་ཕྱག་བྱ་རྩེབ་པོར་སྐྱབས་མོ་བྱ།
རབ་ཏུ་འབད་པས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱ།
རྒྱེས་བྱ་སྤྲིག་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་རྣམས་ཀྱིས།
བསོད་ནམས་འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱན་རར་ཡིན།། 53

འབྱོར་བ་དག་ལ་མ་ཆགས་མཛེས་པས་པས་བཟུང་།
སྤྲང་མེད་སྤྲོས་དང་རང་བདེ་ལ་མ་རྨོངས།
རྒ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དགེ་བའི་ཤིང་།
འབྲས་བུ་དམ་པའི་རྣལ་ལྡན་མ་ལུས་གནས།། 54

गुणपुष्पे सुखफले बह्वमूले धनै जंने ।
वने वज्र इवाकालकालः पतति दुःसहः ॥ ५० ॥

क्षपयति सकलाभि र्जन्म विद्याकलाभिः
क्षणिकसुखनिमित्तं सन्निधत्ते च वित्तम् ।
पशुशिशुषु मनुष्यः प्रीयते मोहशिष्यः
तनुविरहमुहूर्त्तं सर्व्वमन्यत् सचान्यः ॥ ५१ ॥

इदन्तु ते हितं वच्मि स्नेहमोहवशौद्धतः ।
संसारसारशरणं वत्स वेत्सि बहुश्रुतः ॥ ५२ ॥

सन्तः प्रणम्याः परुषं न वाच्यं
कार्य्यः प्रयत्नेन परोपकारः ।
पापापवादे सततं हि पुंसा-
मेतानि पुण्यान्यवलम्बनानि ॥ ५३ ॥

अलोभशोभाभरणा विभूति-
रद्वेषसक्तिः स्वसुखेषमोहः ।
मूलचयेऽस्मिन् कुशलद्रुमस्य
वसत्यशेषाखिलसत्फलश्रीः ॥ ५४ ॥

རྡི་སྦྱིད་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དག། ཚ་རྩེར་གྱིས་གཏུངས་དེ་སྦྱིད་པ། 55
འདི་ན་བྱ་བྱེད་མཚུངས་པ་ཡི། མཁས་པ་རྣམ་པ་ཐོ་ཡིད་མིན།།

བྱེད་ཀྱིས་ནམ་གྱིས་དུས་ན་ཡང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རྩོད་མི་བྱ། 56
སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བློ་རབ་རྒྱས། ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ།།

དགེ་སློང་ལ་སྟོན་ཚོག་གི་དོན། བདག་གིས་དྲིས་ཆོ་བདག་ལ་ཤད། 57
མཁས་པ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་དག། བྱ་བ་མི་ཤེས་ཤེས་པའང་སྣས།།

དེ་སྐད་དགེ་སློང་ལ་རྩོད་ན། བྱེད་མཁས་མཆོག་དུ་ཞུམ་པར་འགྱུར། 58
གང་ཕྱིར་སྟོབས་མཐུ་འདོད་པ་མིས། རྣ་ལ་སྦྱི་བོས་བརྟུང་མི་བྱ།།

བྱ་ལ་དེས་སྣས་བྱམ་ཟེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞ་རོལ་ས་ལ་སོང་། 59
ལྷས་ཀྱི་ཁང་པར་ལྷས་ཅན་གྱིས། འབྲོག་རྣམས་རིང་པོར་མི་ཁམས་སོ།།

དུས་ཀྱི་སྣ་མཁས་སེར་སྐུ་ནི། མཁས་པ་མ་ལྷས་ཉམས་བྱེད་པ། 60
ཡོན་དྲན་མང་པོས་བྱལ་པོ་ལས། རོང་དང་མཆོད་ཚེན་བྱས་པ་ཐོབ།།

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སེར་སྐུ་ནི། རྒོལ་བའི་བྱལ་སྦྱིད་ཐོབ་པ་ལ། 61
དབེན་པར་དལ་བྱས་རང་གི་མ། ཀ་ཅ་ར་ཞེས་བྱ་བས་སྣས།།

རྒོལ་བའི་དྲིགས་པ་གཅོད་པའི་བྱ། ཐོག་སེར་དང་བླིང་ལས་བྱལ་བ་བྱེད། 62
དགེ་སློང་ངན་པ་དྲིས་པ་ཡིས། ལོང་རྟོགས་ཅི་སྣང་ཡོངས་སྤུ་གཅིང་།།

यावत्तपति तीक्ष्णांशुरस्मिन् भुवनमण्डले ।
तावत्तत्सदृशः पुच विद्वान् वादी न विद्यते ॥ ५५ ॥

भिक्षुभिस्तु न कर्त्तव्य त्वया वादः कदाचन ।
गम्भीरज्ञानदुर्बोधप्रबुद्धा बौद्धबुद्धयः ॥ ५६ ॥

पुरा भिक्षु र्मया पृष्टः पदस्यार्थं जहास माम् ।
प्रश्नं कर्त्तुं न जानीषे विद्वानिति जगाद च ॥ ५७ ॥

तस्माद् भिक्षुविवाद स्ते परं पाण्डित्यपौड़नम् ।
बलप्रभावकामो हि गिरिं मूर्ध्ना न ताड़येत् ॥ ५८ ॥

इत्युक्ता तनयं विप्रः परलोकभुवं ययौ ।
कायावसथपान्थानां देहिनां न चिरस्थितिः ॥ ५९ ॥

वाग्मी कालेन कपिलः खण्डिताखिलपण्डितः ।
नृपाद् बहुगुणं प्राप धनमानमहोदयम् ॥ ६० ॥

ततः कदाचिदेकान्ते कपिलं काचराभिधा ।
संप्राप्तं वादिसाम्राज्यं जगाद जननी शनैः ॥ ६१ ॥

वादिदर्पच्छिदा पुच दिग्द्वीपजयिना त्वया ।
दुर्जनाः श्रमणाः कस्माद्दर्पान्धाः परिवर्जिताः ॥ ६२ ॥

གཉེན་ལས་བྱེད་འཐབས་ལ་ཞེན་ཆིང་། མི་མཐུན་དག་ལ་བཟོད་དཀའ་བ།
འདིས་མི་བཟོད་ཅེས་སྨད་ཅིག་གིས། གསལ་བར་གྲགས་པ་ཉམས་པ་གྱུར།། 63

ཅེས་པ་མ་ཡིས་ཆོག་ཐོས་ནས། མཁས་པའི་མཆོག་དེས་རབ་སྨྲས་པ།
དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རྩོད་མི་བྱ། ཞེས་དེ་བདག་གི་ཐ་ཡིས་བཟློག།། 64

གང་གིས་ཡོན་དན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས། བྱ་ལ་མཆོད་པ་དམན་པར་བྱེད།
ཡི་གེ་འདིབས་བྱེད་སྨྲ་བ་ཡོ། བདག་ཅག་འཆོ་ཐབས་འདི་ཡང་ངན། 65

ཆེན་ཡོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་གཞོམ་སྨད། རྒྱ་ཏུ་གང་ཞིག་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག།
ཁྱབ་པ་མ་ཡིས་ཆོག་ཐོས་ནས། དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ངན། 66

གང་ཞིག་གཡོ་སྐྱུ་མེད་དེ་ཟླ། གང་ཞིག་ཆགས་པ་བཅོམ་དེ་དབང་།
གང་ཞིག་རྟེགས་པ་མེད་དེ་རིག། གང་ཞིག་བཟོད་པ་ལྡན་དེ་སྟོ་བས།། 67

དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་གཞན་རྣམས་དང་། སློང་བས་རྙེད་པར་མི་བྱ་ཀ།
འགྲོ་བས་མཆོད་ཉེས་དགེ་སློང་ནི། བྱང་སེམས་པས་མཆོག་དང་སྐྱོས་ཅི་དགོས།། 68

ཚོད་མས་ཡོངས་ངེས་དེ་དག་ལས། རྒྱལ་བར་ཡང་ནི་མི་ཉེས་དེ།
གང་ཞིག་བདག་མེད་བསྟན་པ་རྣམས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོངས་མི་སྐྱོད།། 69

ཅེས་པ་བྱ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། ཁྲོས་དེ་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།
བྱེད་ཀྱི་ཚ་ནི་སྨིག་པ་ཅན། དགེ་སློང་འབངས་བྱུང་མ་ཡིན་ནམ།། 70

परोत्कर्षाधिरूढस्य प्रतिपक्षे क्षमारतेः ।
अक्षमोऽयमिति व्यक्तं क्षणेन क्षीयते यशः ॥ ६३ ॥

इति मातुर्व्वचः श्रुत्वा सोऽवदद् विदुषा वचः ।
न वादः श्रमणैः कार्य्यः पिचाहमिति वारितः ॥ ६४ ॥

इयं दुर्जीविकास्माकं पचालम्बनवादिनाम् ।
क्रियते गुणमान्यानां मानम्लानि र्मुखे यया ॥ ६५ ॥

धिगेतच्चण्डपाण्डित्यं गुरुविद्वेषदुःसहम् ।
महतां सुखभङ्गाय सदा यस्मिन् समुद्यमः ॥ ६६ ॥

यस्यां न माया सा बुद्धिः सा श्री र्लोभं निहन्ति या ।
दर्पो न यस्य विद्या सा शक्ति र्या च क्षमावती ॥ ६७ ॥

एवमेव न कर्त्तव्यः परै र्व्विद्वेषविग्रहः ।
किं मात र्जगतां पूज्यै र्भिक्षुभिः ख्यातलक्षणैः ॥ ६८ ॥

विजेतुं न च ते शक्याः प्रमाणपरिनिष्ठिताः ।
प्रतिपक्षै रविक्षिप्तं येषां नैरात्म्यशासनम् ॥ ६९ ॥

इति पुचवचः श्रुत्वा कुपिता त मुवाच सा ।
अभूत्तव पिता नूनं पापश्रमणचेटकः ॥ ७० ॥

བྲམ་ཟེའི་རིགས་ནི་ཆེ་བར་སྐྱེས། མང་དུ་ཐོས་པས་ཤེས་རབ་ལྡན།
དགེ་སློང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱུང་བྱུང་བ། ཁྱིམ་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པས་ཅི།། 71

ཚད་མའི་རལ་གྲི་ཆེན་པོ་ཡིན། དགེ་སློང་རྣམས་ནི་ཚར་གཅད་མཛོད།
སྡིག་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་མ་བཅོམ་ནི། ཚ་ཟེར་བྱེད་པ་མི་མཛོས་སོ།། 72

ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཆོག་གིས་བསྐུལ། དེ་ལ་ཀུན་པས་བསྟེམས་དེས།
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་བསྡེ་གནས་སུ། དམ་བྱས་འགྲོ་བར་ཡང་འགྲུབ་ཀྱང་།། 73

དེ་ནས་བཀྲོད་པས་ཤེས་འདོད་ནས། ལས་དུ་དགེ་སློང་འོང་བ་ལ།
གཞུང་གི་སྐྱེང་པོ་ཚད་མ་ཡང་། དུས་སུ་འོས་པ་ཡང་དག་ཏིས།། 74

དེས་དྲིས་དེ་ཡིས་རབ་སྨྲས་པ། སྨྲ་དོག་ངེས་པར་སྨས་བྱུང་པ།
ངེད་ཀྱི་ཚད་མ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ། བསྟན་བཅོས་སུ་སྡེགས་དག་ལ་དཀོན།། 75

མཆོ་ནི་གང་ལས་ལྡོག་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ནི་གང་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར།
གང་དུ་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བསྟལ་དང་། བདེ་བ་ཡང་ནི་འགག་པར་འགྱུར།། 76

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྡེགས་པ་ཡི། གཟུང་གི་སྐྱེ་དོན་ཟབ་མ་ཡིན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་པས། ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཤིས་མ་ཡིན།། 77

དེ་དག་ཐོས་ནས་སེར་སྣའི། ཆོག་ཤེ་བཅད་ཟད་མེད་པ་མཚན་དེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ། དཀའ་ཐུབ་ནག་ཤ་ཚལ་གཅོང་
མར་རེག།། 78

महति ब्राह्मणकुले जातः प्राज्ञो बहुश्रुतः ।
भिक्षुपक्षे निपतितः कथं त्वमपि तादृशः ॥ ७१ ॥

पृथुप्रमाणखड्गेन कुरु श्रमणनिग्रहम् ।
अविदार्य्याभ्रसंघातं तीक्ष्णांशुर्न विराजते ॥ ७२ ॥

इति स प्रेरितो मातु र्गिरा तद्भक्तियन्त्रितः ।
भिक्षूणामाश्रमपदं शनैर्गन्तुं समुद्ययौ ॥ ७३ ॥

व्रजन् स संमुखायातं भिक्षुं जिज्ञासया पथि ।
ग्रन्थसारं प्रमाणञ्च पप्रच्छ समयोचितम् ॥ ७४ ॥

स तेन पृष्टः प्रोवाच गाढशब्दार्थनिर्णयम् ।
लक्षचयप्रमाणं नः शास्त्रं तीर्थिकदुर्ल्लभम् ॥ ७५ ॥

कुतः पारेऽतिवर्त्तन्ते क्व च वर्त्मातिवर्त्तन्ते ।
सुखदुःखे च लोकस्य क्वचित्समभिबध्नतः ॥ ७६ ॥

इति गम्भीरशब्दार्थं शास्तु र्भगवतो वचः ।
अनुपासितसर्व्वज्ञै र्ज्ञायते न यथा तथा ॥ ७७ ॥

एतदाकर्ण्य कपिलः श्लोकगाम्भीर्य्यविस्मितः ।
ययौ भगवतः पुण्यं काश्यपस्य तपोवनम् ॥ ७८ ॥

དེར་ནི་དགེ་སློང་ཆོག་ཤས་མཐོང་ཞས། དེ་ལ་མ་དད་རབ་སྤྱངས་དེ།
སྐྱོང་དང་བཞིན་རས་རབ་དང་ཞིང་། ཕྲག་དོག་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བསམས།། 79

གང་ཞིག་ཡང་དག་མཐོང་ཉིད་ན། ཡིད་ནི་དྲི་མ་མེད་ཐོབ་པ།
སྐང་བའི་རྟོག་པས་དག་དེ་ལ། གཏུག་པ་བྱ་བར་སྤྱ་ཡིས་འོས།། 80

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་ཕྱག་རིང་བསམས། དེ་དང་རྟོད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ།
ལས་རིང་གིས་དྲྭ་རང་ཁྱིམ་དུ། ཕྱིན་ནས་མ་ལ་རབ་སྐྲས་པ།། 81

མ་མ་རྟོད་པའི་ལས་ལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཇུན་ཉིད་དོ།
དོན་སྐས་གཞུང་སྐྱ་དག་སྐྱོང་ལས། འཇིག་རྟེན་དུ་མི་ཤུས།། 82

ལས་དུ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་ནི། ཆོགས་བཅད་ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་ཐོས།
དོན་མ་ཤེས་བས་སྐྱེངས་ཐུང་དེ། ཤིན་དུ་ཕྱག་རིང་ས་ལ་བལྟས།། 83

དེ་ཡི་གཞུང་ལ་གོམས་མ་བྱས། སྡུ་ཡིས་དེ་ལ་སྐྲ་བར་སྤྲོངས།
དེ་དག་རབ་བྱང་མིན་པ་ལ། རང་གི་བསྟན་བཅོས་འཚད་མི་བྱེད།། 84

ཅིས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཐོས་ནས། མ་ཡིས་དེ་ལ་རབ་སྐྲས་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་མངལ་གྱི་ཁྲོར་གྱིས་བདག། ངའང་དུས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཟད།། 85

འབྲག་ཟླ་ལ་ནི་ཁྲི་བས་སྐྱོང་། དམན་པས་ཀུན་ལ་རབ་དུ་འདུག
གོད་པ་བྱས་ལ་མི་སེམས་པའི། སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱེད།། 86

तथा भिक्षुगणं दृष्ट्वा प्रसन्नहृदयाननः ।
अचिन्तयत् तदश्रद्धां विहाय गतमत्सरः ॥ ७९ ॥

एतेषां द्वेषकालुष्यात् क्रौर्यं कः कर्त्तुमर्हति ।
येषां सन्दर्शनेनैव वैमल्यं लभते मनः ॥ ८० ॥

इति सञ्चिन्त्य स चिरं तद्विवादपराङ्मुखः ।
दूराध्वखिन्नः स्वगृहं गत्वा प्रोवाच मातरम् ॥ ८१ ॥

मिथ्यैवाहं त्वया मातः प्रेरितः कलिकर्मणि ।
अजयाः श्रमणा लोके गूढ़ार्थग्रन्थवादिनः ॥ ८२ ॥

श्लोकमात्रं मया श्रुत्वा भिक्षोरेकस्य वर्त्मनि ।
अज्ञातार्थेन वैलक्ष्यात् सुचिरं वौक्षिता क्षितिः ॥ ८३ ॥

तद्ग्रन्थेष्वकृताभ्यास स्तान् वक्तुं कः प्रगल्भते ।
कथयन्ति स्वशास्त्रं ते नहि प्रव्रजिताहते ॥ ८४ ॥

इति तेनोदितं श्रुत्वा जननी त मभाषत ।
आयासिताहं भवता गर्भभारेण केवलम् ॥ ८५ ॥

संघर्षामर्षशून्येन दैन्यात् सर्व्वप्रणामिना ।
धर्षणानिर्व्विमर्षेण क्रियते पुरुषेण किम् ॥ ८६ ॥

རིན་ཅེན་མཐའ་དག་འཇིག་རྟེན་ན། རིན་ཅེན་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཆེ།
གཟི་བརྗིད་འཆོ་བ་སྣང་བ་ཡི། སྐྱེས་བུའི་སྤྱོག་གི་ཅི་ཞིག་དོན།། 87

དེ་གཞུང་ཐོབ་སླད་རྩྭ་གྱིས་ནི། རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཅིས་མི་བཟུང་།
རྟག་བཅིང་མགོ་ལ་ཀུ་ཤ་དག། སྨད་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི།། 88

ཞེས་པ་མ་ཡི་ཚོག་གིས་དེའི། ཡིད་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།
འཕྲལ་ལ་དུས་མིན་རྟུང་ཚུལ་ཀྱིས། རྣལ་གྱི་ནམ་མཁའ་འགེགས་པ་བཞིན།། 89

དེ་ནས་རབ་ཞི་ལ་ཆགས་པའི། ཟོག་ལྟས་དེ་ཡིས་དགེ་སློང་གི།
ནགས་སུ་ཕྱིན་ནས་རབ་བྱང་ཐེབས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཐོབ།། 90

དུས་ཀྱི་ཡོན་དྲན་ལ་གྱས་པས། སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཡང་དག་འཇོགས།
མཁས་པ་ཆོས་ནི་སྨྲ་བ་ཡི། དེ་ཡིས་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་བྱས།། 91

མ་ཡིས་བསྐུལ་ནས་བྱང་བ་དེའི། བསྟན་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་ཡིས།
དགེ་སློང་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དོན། སྨྲ་བ་རྣ་ནི་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་འགོག།། 92

ཆོས་ལ་བསྟན་པས་གཏུངས་བྱང་བའི། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཚོག་དང་ཚོག།
བཟློག་ཀྱང་དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ། བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བྱས་ནས་སྨྲས།། 93

གནས་སྐབས་མིན་པ་མང་དུ་སྨྲ། དེགས་ལྟོག་སྐྱེ་ཚེར་སོ་མཆུ་དག།
ཁྲེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལས། བདག་གིས་བཤད་པ་རྣམ་པར་འགོག།། 94

लोके सकलरत्नानां तेजसैव महार्घता ।
को ह्यर्थः पुरुषप्राणै स्तेजोजीवनवर्जितैः ॥ ८७ ॥

मिथ्या तद्ग्रन्थलाभाय प्रव्रज्या गृह्यते न किम् ।
मूर्द्धि क्षतेषु जायन्ते किं केशेषु कुशः पुनः ॥ ८८ ॥

इति मातु र्गिरा तस्य मनः कलुषतां ययौ ।
सहसा कालवातालीरजोरुद्धमिवाम्बरम् ॥ ८९ ॥

ततः स कूटप्रशमप्रणयी भिक्षुकाननम् ।
गत्वा गृहीत्वा प्रव्रज्यां शास्त्रं सौगतमास्तवान् ॥ ९० ॥

कालेन धर्मकथकः स विद्वान् गुणगौरवात् ।
सिंहासनं समारुह्य विदधे धर्मदेशनाम् ॥ ९१ ॥

जनन्या प्रेरित स्तस्यां देशनायां क्रमेण सः ।
भिक्षुधर्मविरुद्धार्थं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ९२ ॥

धर्मप्रहारव्यथितै र्भिक्षुभिः स पदे पदे ।
निवार्यमाण स्तानूचे क्षत्वा विक्षत माननम् ॥ ९३ ॥

अज्ञात्वा दर्पमुखरै रयथा बहुवादिभिः ।
भवद्भिः स्थूलदन्तोष्ठै र्व्याख्या मम विरुद्धिता ॥ ९४ ॥

བྱོད་རྣམས་བོང་བུ་སྤྲེའུ་ཇ་མོ་འི་བཞིན་ལྷག་སྤྱག་གི་བར་དང་བ་སྐང་གིོང་།
བྱི་ལ་ཨེ་ན་ཐག་དང་བྱི་ཡི་བཞིན་ལྷག་མཆོག་ཏུ་སྤྱ་བར་དཀའ་བའི་གིོང་།
ཕྱུ་བ་བཅད་བསྡེག་ཡང་བཟོད་པ་མིན་ན་དྲག་པོ་འི་སྐྱ་ཚེག་སྐྱོག་པ་སྤྱོས་ཅི་
དགོས།

ཞེས་པ་སྨྲིན་མ་འབྱེག་ཅིང་ལན་གཅིག་མ་ཐག་དགེ་སྦྱོང་ཆོག་སར་ལ་དེ་ཡི་སྐྱས།། 95

དེ་ཡི་ཆོག་མདའ་རྣེན་པོ་ཡིས། རྣམ་པ་བཅད་བཞིན་དགེ་སྦྱོང་རྣམས།
ལན་གྱི་ཆོག་ནི་མི་བརྗོད་པ། དེ་བཀང་ནས་ནི་གཞན་ཀྱང་སོང་།། 96

དེ་ནས་ངེ་གཅིག་པུ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆ། དེ་ནས་འབྲོག་ཀྱིས་སྨྲིག་པ་དག། རྩལ་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ཆོག་རྩུབ་ཀྱིས། ཆུ་སྨིག་འདི་ཉིད་དག་ཏུ་བྱུང་།། 97

བདག་གི་བྱ་ནི་དག་སྦྱོང་གིས། ཐོག་མེའི་ཞེས་ཆེ་ངོ་སྐྱ་དེ་ཡང་།
སྐྱོན་མང་བྱུང་ཅིང་ལྷས་བཀང་ནས། དམྱལ་བ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ།། 98

དེ་ནས་དྲས་ཀྱིས་སྨྲིག་པ་དག། རང་གིས་བྱས་པའི་སེང་སྐུ་ནི།
ལྷས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ཆོག་རྩུབ་ཀྱིས། ཆུ་སྨིག་འདི་ཉིད་དག་ཏུ་བྱུང་།། 99

དག་སྦྱོང་སྨད་ལ་གང་སྐྱས་པ། དེ་དག་འདི་ཡི་གཉེན་འདི་དག།
གང་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ལས། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ།། 100

ཞེས་གསུངས་དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རྟག་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་མཛད་ནས།
ཐ་དད་བྱང་ཆུབ་སྤྲུབ་བྱེད་པའི། སྐྱེ་བོ་དག་ལ རྣམས་བཟུང་མཛད།། 101

यूयं गर्दभमर्कटोष्ट्रवदना द्वौप्यास्यपश्वानना
मार्ज्जारैणवराहकुक्कुरमुखा दुर्दर्शवक्त्राः परम् ।
सह्या मौनजुषोऽपि नैव विकटाटोपं रटन्तः किमु
भ्रूभंगैरिति भिक्षुसंघ मसकृन्निर्भर्त्सयन् सोऽभ्यधात् ॥ ९५ ॥

तस्य वाक्यशरै स्तीक्ष्णै र्विकृत्ता इव भिक्षवः ।
अनुक्त्वैव प्रतिवच स्त्यक्त्वा तं ययु रन्यतः ॥ ९६ ॥

तेन वाक्पातकेनाथ पश्चात्ताप मुपागतः ।
तत्याज जननीमेव प्रव्रज्यां न तु तां द्विजः ॥ ९७ ॥

श्रमणै र्मे हृतः पुत्र इति सा विप्रलापिनी ।
उन्मादिनी तनुं त्यक्त्वा प्रपेदे नरकस्थितिम् ॥ ९८ ॥

ततः कालेन कपिलः स्वयं कल्पितकिल्बिषः ।
देहान्ते वाक्यपारुष्यादिमां मकरतां गतः ॥ ९९ ॥

तान्येतानि मुखान्यस्य यान्यूचे भिक्षुभर्त्सने ।
फलं सदृशरूपं हि कर्म्मबीजात् प्रजायते ॥ १०० ॥

इत्युक्त्वा तच भगवान् धर्म्म मादिश्य शाश्वतम् ।
जनस्यानुग्रहञ्चक्रे नानाबोधिविधायकम् ॥ १०१ ॥

དེ་ནས་ཆུལ་བ་རང་གནས་སུ། གཉེགས་ཆོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིད།
ཆུ་སྤྲིག་ཁ་ཟས་རབ་སྣང་ནས་ནས། ལྷས་བཏང་ལྟེ་ཡི་གནས་སུ་སོང་ ॥ 102

དེ་ནི་སྐད་ཅིག་བདེ་གཉེགས་ལ། སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་ལས།
ཆུལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྟ་རྣམས་སུ། དབལ་ལྷག་དྲི་མེད་མཛོས་པར་སྐྱེས ॥ 103

དེ་ནས་ཟླ་བ་ཉ་བའི་བཞིན། འཕྲོང་བ་དང་ལྡན་རྣ་ཆུད་མཛོས།
ཀུན་དགའ་རྣམ་པ་དང་བཅས་བཞིན། དེ་ནི་བདེ་གཉེགས་བལྟ་རྟོང་སོང ॥ 104

རྟེ་ཡི་མེ་དོག་རབ་ཏུ་གོང་། ཅོད་པན་ཁྱིས་ནི་ས་ལ་ཅིག།
བོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀང་། དེ་ཡིས་དེ་ལ་གྱས་ཕྱག་འཚལ ॥ 105

ཉིར་འཁོད་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་ཁྱིས། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།
གང་ཞིག་བདེ་གཉེགས་མཐོང་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཤེས ॥ 106

དེ་ལྟར་བྱ་བ་དཀའ་ཤང་དེ་ནི་རྟ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཐེག་པ་དང་།
བདོག་ཅིང་སྐྱེ་བོ་འི་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ་སྣུག་བསྟལ་བསྐྱབས་པ་ཡིས།
གཏུང་བར་ངེས་པའ་ལྟང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་མོང་རྣ་ཆེ་བ་མཚུངས་མེད་དག།
མ་ལྷུས་བསོད་ནམས་ངང་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཇོམས་བར་བྱེད ॥
107

ཅིས་པ་དག་བདེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་སེང་སྐྱའི་རྒོལ་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྡུམ་ཆུ་རྩ་དགུ་བའོ །

ततः प्रयाते स्वपदं जिने तन्नयमानसः ।
मकरः प्रोज्झिताहारस्त्यक्त्वा देहं दिवं ययौ ॥ १०२ ॥

चातुर्महाराजिकेषु देवेषु विशदद्युतिः ।
श्रीमान् स जातः सुगते क्षयं चित्तप्रसादनात् ॥ १०३ ॥

ततः पूर्णेन्दुवदनः स्रग्वी रुचिरकुण्डलः ।
स साकार इवानन्दः सुगतं द्रष्टुमाययौ ॥ १०४ ॥

प्रकीर्णदिव्यकुसुमः किरीटस्पृष्टभूतलः ।
प्रभापूरितदिक्चक्रस्तं भक्त्या प्रणनाम सः ॥ १०५

चक्रे तस्योपविष्टस्य भगवान् धर्मदेशनाम् ।
यया स्रोतःफलं प्राप्य सत्यदर्शी जगाम सः ॥ १०६ ॥

तृणमिव गुरुकायोऽप्युद्धृतः पापपङ्का-
दिति स जननिकायः सोऽपि दुःखाज्जिनेन ।
व्यसननिपतितानां लीलया पुण्यशीला
निखिलमतुलमूलं क्लेशमुन्मूलयन्ति ॥ १०७ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कपिलावदानं नाम एकोनचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཨཱཡཱའདྷ་སྟེ་ཐབ་ཅུ་པ།

ལྷས་ཀྱི་རྣྷོ་ཀ་སོག་དགེ་དང་ཤི་དགེ་པ།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྲྀས་བྱ་ལོང་སྤྱོད་པ།
ལྷས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མང་ལས་སྐྱེས་འབྲས།
གང་ཕྱིར་མ་སྤྱད་ཀྱང་དུ་ཟད་མི་འགྱུར།། 1

བཅོམ་ལྡན་བདེ་བར་གཤེགས་པས། གོང་ཁྱེར་ཆུམ་མེ་འི་ཁབ་ཀྱི་ནི།
ཀ་ལིཀ་ད་ཀའི་གནས་ཞེས་བའི། ཁྱིམ་བདག་ཧཱ་ལིཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། 2

གཟུགས་ཅན་སྐྱེང་པོ་ཤ་ཡི་བདག། དེར་ནི་དཔའ་བྱི་རྣམ་པར་གྲགས།
རིག་ཅིག་ཀྱང་བྱི་འབྱུང་གཤན་གྱུར། རིག་ཅིག*འབྱུང་གཤ་གཞན་པ་མཉེན།། 3

ཕྱིས་དེར་གོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་སྐྱོགས་ཞེས། བྱ་བར་མི་བདག་དཔལ་དང་ལྡན།
གྲགས་པ་བྱེ་བའི་ཚུ་གཅིར་ཆེ། ཞུ་དྲ་ཡ་ན་ཞེས་པ་བྱུང་།། 4

དེ་ཡི་བཙུན་མོ་བྱེ་བའི་ངོ། ཅེས་པ་བྱེ་བའི་བཞིན་པར་གྱུར། ཤས་ཀྱི་དཔག་པོའི་རྩལ་དང་ལྡན།
སྐས་ནི་དཔག་པོའི་རྩལ་དང་ལྡན། རྒྱལ་ཚབ་གཏུག་པའུད་ཅན་ཞེས་བྱུང།། 5

དེ་རྒྱ་ཀ་དང་བྱི་རྒ་ཀ། ཞེས་པ་དེ་ཡི་སྲིན་པོ་གཉིས།
འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར། པཎྜི་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་པར་གྱུར།། 6

* for ཤིན།

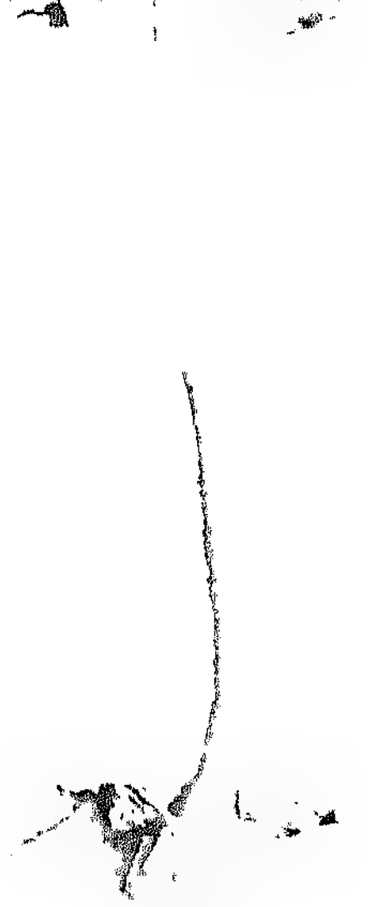

चत्वारिंशः पल्लवः ।

तुल्यमेव पुरुषेण भुज्यते
कायभाजनगतं शुभाशुभम् ।
देहिनां विविधकर्मजं फलं
न ह्यभुक्तमुपयाति संक्षयम् ॥ १ ॥

भगवान् सुगतः पूर्व्वं पुरे राजगृहाभिधे ।
कलन्दकनिवासाख्ये विजहार वनान्तरे ॥ २ ॥

बिम्बिसारः क्षितिपतिस्तचाभूद् विश्रुतः श्रिया ।
आकरः सर्व्वरत्नानां रत्नाकर इवापरः ॥ ३ ॥

बभूव समये तस्मिन् रौरुकाख्ये पुरे नृपः ।
श्रीमानुद्रायणो नाम यशश्चन्द्रमहोदधिः ॥ ४ ॥

तस्य चन्द्रप्रभा नाम पत्नी चन्द्राननाभवत् ।
शिखण्डी युवराजश्च सूनुर्व्विक्रमकर्कशः ॥ ५ ॥

हिरुको भिरुकश्चेति तस्यामात्यौ बभूवतुः ।
गणनीयौ न विनये यथोः शुक्रबृहस्पती ॥ ६ ॥

ཤ་བདག་སྐྱེ་ཡི་འོད་ཟེར་ཅན། དཔག་ཚེས་སྤྲིང་ཡིག་ཚེས་མཛད་པྱུར།
རང་ཉ་གཤས་ཀྱང་ཚེ་མ་དང་། བསྟེ་ཡི་ཞི་འབྱང་གཤས་བཞིག ། 7

དེ་གཙེས་མང་ཉ་ཐོ་ཉ་ཡིས། སྟོན་མེད་རིག་ཅེན་ཆོག་ཤེས་དགའ་དང་།
པྲོགས་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་རྫོགས་པས། མཛད་བའི་གཏེར་ནི་ཕོབ་པར་གྱུར། 8

དམ་པའི་མཛད་བ་རིང་གཤས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མི་ཟད་གྲགས་འབར་བཞིག
མི་བསྒྲུབ་མཛད་བ་ཉིད་གཤས་ཀྱང་། བདུད་པ་མ་ཡིན་རྩ་འབར་བཞིག ། 9

ཁམ་ཞིག་གཟུགས་ཆབ་སྤྲིང་པོ་ལ། མི་ཆོག་གིས་ཀྱང་ཆེན་བྱེད་པ་ཡི།
སྐྱེ་ཡི་རིན་ཆེན་བྱི་མཆོག་པ། མི་བདག་ཚེ་ལྡན་སྤྲིང་ཤས ། 10

དཔག་མཆོག་མེ་རྣམས་བསྲུང་འོས་པ། རྣམ་པཀྱ་རིན་ཆེན་གོ་ཆ་ནི།
གྲོགས་ཀྱིས་སྤྲིང་ཤ་པ་ལེགས་ཉན་ཤས་ཁས། རྒྱལ་པོས་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲས ། 11

ཤ་བདག་དེ་ཡིས་ལྷོགས་ཤོག་བཟང་བཞིག། སྟོག་ཤང་མཛད་པ་གོ་བྱེད་ཅིང་།
ཐམས་ཅད་བསྲུན་པར་བཟོད་པ་ཡི། གོ་ཆ་འདི་ནི་བདག་ལ་སྤྲིང་ཤས ། 12

འདི་ལ་ལན་དུ་སྤྲིན་འོས་པ། རེ་ལས་སྟོག་ངེས་རྣམ་མ་མཐོང་།
ཡན་དང་གཅིར་པ་དག་ལ་ཡང་། ལན་ནི་ཆུང་བ་རྟག་ཏུ་ཡིན ། 13

འདི་ལས་སྟོག་པ་ཆུང་ཟད་ཅིག། བསྐུར་འོར་སྐྱེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
བསམ་པར་མཛད་ཅེས་བཟོད་པ་ཡི། བསྟོད་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། 14

जाता भूमिभुजः प्रीतिर्लेखैर्लेखवत्विषस्तयोः ।
रवेर्दूरस्थितस्यापि कमलाकरयोरिव ॥ ७ ॥

अपूर्वरत्ननिचयप्रेषणैर्बहुशस्तयोः ।
परिपूर्णं परं प्राप तल्पं प्रेम विधानतः ॥ ८ ॥

दूरस्थापि परं प्रीतिः सतां कीर्तिरिवाक्षया ।
संसक्तापि खलप्रीतिस्तृणज्वालेव न स्थिरा ॥ ९ ॥

कदाचिद्दिव्यरत्नाढ्यं कवचं काञ्चनोज्ज्वलम् ।
प्राहिणोद् विम्बिसाराय सारमुद्रायणो नृपः ॥ १० ॥

विषशस्त्राग्निरक्षार्हं विचित्ररत्नकं च तत् ।
सुहृत्प्रेषितमादाय प्रोवाच सचिवान् नृपः ॥ ११ ॥

इदं मे प्रहितं तेन सौजन्यमिव भूभुजा ।
सर्व्वरक्षाक्षमं वर्म्म गाढप्रेमनिवेदकम् ॥ १२ ॥

न पश्याम्यस्य सदृशं प्रतिदेयं तथाधिकम् ।
अल्पप्रतिक्रिया श्रेय्यसुपकारापकारयोः ॥ १३ ॥

उचितं चिन्त्यतां किञ्चित् प्रेषणीयमतोऽधिकम् ।
सर्व्वैर्भवद्भिरित्युक्ता नृपश्चिन्ताकुलोऽभवत् ॥ १४ ॥

དེ་ཕས་ཟློ་སྡེ་བློག་བྱེད་པོ་ཆེ། དབྱར་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱམ་ཟེ།
རིག་ཀུན་ལེགས་པར་ཁས་བར་ཐ་རོལ་ཕྱིན། ཡུན་རིང་གསས་ནས་དེ་ལ་རྣམས།། 15

འདི་ལས་ཀོན་དུན་མང་བའི་སྐྱེས། ཐུལ་པོ་གཅིག་ཀྱང་ཀོད་མ་ཡིན།
གལ་དེ་ཤས་ཀ་འབབ་པ་ཡིས། དེ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲིན་པར་མཛོད། 16

གང་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་སངས་རྒྱས་འདི། ཁྱིད་ཀྱི་ཡུམ་ཀ་ཉེ་བར་གནས།
རྟག་ཏུ་སངས་དག་གི་གྲུས་གང་ཞེས། ཁང་ཁ་དེ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་མཆོག། 17

མ་ལྷུས་འཇིག་རྟེན་དག་པ་ཡི། མེ་དོག་གསར་བའི་དབུ་རྒྱན།
དེ་མོ་རྟྲི་ལས་ཀྱིན་རྣག་ལེར་རང། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཤེས། 18

ཞེས་པ་སྤྲོད་པའི་ཚོག་ཐོས་ནས། དེ་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡི་བདག།
སོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་བདུད་རྟེ། དོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་གཟོལ། 19

དེ་ཕས་དེ་ཡིས་རྗེས་གདབ་སྟེ། རི་མ་མཁན་པོ་མཆོག་རྣམས་ལ།
བཅོམ་ལྡན་རྟྲི་ཀུ་ཊ་གཞག་ཏུ་བའི་ལས། རི་ཡི་བདག་པོས་བླུན་བར་བསྐོས། 20

ཐུལ་བའི་རྟྲི་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། དེ་དག་གཞན་ཡང་ཁབ་བྱས་ནས།
སྨོས་བས་དང་ལྡན་ཡང་ཚོད་དག་ཀྱི། རབ་དུ་གཞུང་བར་ནུས་མ་གྲུབ། 21

དེ་ཕས་བཅོམ་ལྡན་རྟྲི་ཀུ་ཊ་གཞག་ཀྱི། རྒྱ་མེད་རས་ལ་འཁོར་བ་དག།
གཞན་གཟུང་ཡང་དག་ཐེག་དེས། དཔལ་བྱམ་ཡང་དག་རྫོགས་
པར་བྱས།། 22

अथ धौमान् महामात्यश्चिरं ध्यात्वा तमब्रवीत् ।
वर्षकाराभिधो विप्रः सर्व्वविद्यासु पारगः ॥ १५ ॥

अतो बहुगुणं राजन्नेकमेवास्त्ययायनम् ।
तस्य संप्रेषणे यत्नः क्रियतां यदि रुच्यते ॥ १६ ॥

य एष भगवान् बुद्धः स्थितस्त्वद्विषयान्तिके ।
देवानामादरस्थानं पटस्तत्प्रतिमान्वितः ॥ १७ ॥

अशेषलोककल्याणकलिकाकल्पपादपः ।
चित्ते स्वप्नेऽथ संकल्पे पृथुपुण्यैः स दृश्यते ॥ १८ ॥

इति मन्त्रिवचः श्रुत्वा तथेत्युक्ता महीपतिः ।
गत्वा भगवते नम्रस्तमेवार्थं न्यवेदयत् ॥ १९ ॥

अनुज्ञातस्ततस्तेन नृपश्चित्रकरान् वरान् ।
आदिदेशाशु भगवत्प्रतिमोल्लेखकर्म्मणि ॥ २० ॥

जिनस्यालोकयन्तस्ते मूर्त्तिं रूपवशीकृताः ।
ययुः प्रमाणग्रहणे प्रगल्भा अप्यशक्तताम् ॥ २१ ॥

संक्रान्तां निर्म्मलपटे छायां भगवतस्ततः ।
सुवर्णभावनाभिख्यान्ते शनैः समपूरयन् ॥ २२ ॥

འབྲི་བའི་མིག་གི་བསོད་ནམས་རྣམས། ཀཱན་ཀཱས་ཅན་མང་དག་ཤཱཀྱམཱ་
ཡ་ཐཛིཀ།
སངས་རྒྱས་སྐུ་གཟུགས་ཕྱང་ཀ་དེ། དེ་ནས་ས་གའི་སྐོང་ནས་སྤྲིངས། 23
གཟུགས་ཅན་སྐྱེས་པའི་ལག་རྩལ་ཅན། སྐྱེང་མིག་ཁང་ཀའི་སྟེན་བྱང་བ།
མི་བདག་ཇུ་དྲུ་ཡ་ན་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བས་རང་གི་ཐག་ཆད། 24

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞབས་པད་ལྟར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡིས་བསོད་ནམས་ཅི་གྱུར་བ།
སྐབས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གི་ཁྲིད་པར་གྱུར་ཅིག་མ་གཏོགས་ཀུན་
དག་ཏུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། 25
རྣམ་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིང་ཁམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ།
འདི་ནི་ཁྱིད་ལ་རབ་ཀྱི་ཐུབ་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དཀའ་སྐབས་ནས་ཟབ་ཅིང་ 26

དམ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཀཱ་ལས་ཀའི་ཡས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཐེག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། 27

प्राहिणोदथ भूपालस्तं बुद्धप्रतिमापटम् ।
जगन्नयनपुण्यानां मूर्त्तानामिव सञ्चयम् ॥ २३ ॥

विम्बिसारस्य हस्ताङ्कलेखामुद्दायणोन्नृपः ।
पटस्य पुरतः प्रासां हृष्टः स्वयमवाचयत् ॥ २४ ॥

सुगतचरणपद्मन्यासपुण्योपकण्ठात्
चिदशपुरविशेषान्मागधोदारदेशात् ।
कुशलकलितमूर्त्तिर्भूपतिर्विम्बिसारः
क्षितितलतिलकं त्वां धर्म्मबन्ध्युर्व्रवीति ॥ २५ ॥

एतत्ते प्रहितं हितं भवमहामोहामये भेषजम्
रागद्वेषविषापहं भगवतोविम्बं शशाङ्कत्विषः ।
तृष्णापच्छमनं प्रसन्नमधुरं त्वन्नेचपाचार्पितं
धन्यः पुण्यरसायनं पिब हठादाकण्ठमुत्कण्ठितः ॥ २६ ॥

सन्मार्गे विनियोजनं गुणगणाधाने सदाध्यापनम्
दुर्व्यापारनिवारणं स्थिरसुखप्राप्तौ परिप्रेरणम् ।
निर्व्याजोपकृतौ निरन्तरतया सर्व्वात्मना वर्त्तनम्
कर्त्तव्यं किमतः परं प्रियहितं कल्याणमिच्छैः सताम् ॥ २७ ॥

ཞེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ཀྱོག་སར་མཛོད་པའི། བཀུག་རྩི་ལེ་ཧོས་དོག་སྐུང་ཞས།
ལང་ཐོ་ལ་གཤས་ཁང་སྐུ་ཡི། ཐྲིག་ཀུ་ཀྱམ་ཐོ་རབ་ཏུ་སོང་ ॥ 28

བྲོག་པཅས་མ་ཀྱེ་ག་འདོར་བཅས་དེ། མངོན་པར་དཀའ་བའི་ཁས་ལས།
གཡེར་གྱི་ཡིང་གེའི་ཁྲི་སྒེང་ངུ། དེ་ཀོ་ངག་ཏུ་བཀྲམ ཤས་བཀོད ॥ 29

མཛེས་སྐྱག་བསོད་ཤམས་དག་གི་གཤས། བདེ་གཤེགས་སྐུ་དེ་མཐོང་བྱུང་ཤས།
རྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་བྱས་ངག་བྱས་ལ། ཐུག་རྗེས་ཐུག་རེས་ཀྱིས་པ་སྐྱས ॥ 30

སངས་རྒྱས་མངོན་བརྗོད་ཐེག་ཆེན་ཀ། སྐུ་ལོང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཏེ།
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོངས་བཅད་ཀྱང་། 31

དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་སྐྱོབ་པ་ཡི། ཐུགས་རྗེའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱི།
ཆུ་ལག་ཕྲེ་ཡིས་མཚིམ་ཐོབ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་བྱུང་ ॥ 32

རིན་ལ་བཟོལ་ཐན་ལག་བཏུ་གཅིར་ན། རྣེས་མཐུག་ལྷོག་པ་དང་བཅས་པ།
ཐང་གཞི་འོག་ཏུ་མཐོང་བྱུང་ནས། དེ་ཡིས་རྐོང་ས་ཐུས་པ་སྐྱེས་བྱོས།། 33

དེ་ནས་ས་བདག་བྱུག་ཞུགས་ཀྱི། འབྲས་ཐོག་བདེ་པ་ཁྱིམ་ཐབ་ཡིས།
གླེགས་ལ་དཀྱིལ་སྐྱོང་རྗེས་བའི། འཁྲིག་གྱི་ལག་ཏེ་ངབ་ཏུ་སྐྱེས ॥ 34

དེ་ན་པ་གཟུགས་ཤས་ཅན་སྐྱོང་པོ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བྱས་ནས།
ཀ་དུ་ཡ་ན་དག་སྐྱོང་མ། རི་མ་ཞེས་པའང་དེ་ལ་སྐྱེས ॥ 35

इति लेखार्थमास्वाद्य सुहृत्प्रेमाद्भुतोचितम् ।
राजा गजाधिरूढस्य पटस्य प्रययौ पुरः ॥ २८ ॥

अभिनन्द्य तमानन्दात् सामात्यः सपुरोहितः ।
हेमसिंहासनोत्सङ्गे स प्रसार्य न्यवेशयत् ॥ २९ ॥

लावण्यपुण्यनिलयं दृष्ट्वा तत् सौगतं वपुः ।
नमोनमः प्रबुद्धायेत्यवदज्जगतीजनः ॥ ३० ॥

बुद्धाभिधानं श्रुत्वैव पुलकालङ्कृताकृतिः ।
पुष्पवर्षं सुरैर्मुक्ते विस्मितोऽभून्महीपतिः ॥ ३१ ॥

पुण्यं भगवतः श्रुत्वा स तच्चरितामृतम् ।
पयोदानादसोत्कण्ठनौलकण्ठतुलां ययौ ॥ ३२ ॥

द्वादशाङ्गं पटस्याधः सानुलोमविपर्ययम् ।
प्रतीत्यसमुत्पादं च दृष्ट्वा मोहं मुमोच सः ॥ ३३ ॥

ओतःप्राप्तिफलेनैवं हृष्टसत्योऽथ भूपतिः ।
दिदेश प्रतिसंदेशं सद्भिर्भिक्षुविसर्जनैः ॥ ३४ ॥

विम्बिसारस्ततस्तस्मै कृत्वा भगवतोऽर्थनाम् ।
कात्यायनञ्च व्यसृजत् शैलाख्याञ्चापि भिक्षुणीम् ॥ ३५ ॥

དེ་ཁས་མཆོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་པ། རྒྱ་ཆེན་ཐུབ་པ་ལ་ཡ།
འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས། དོན་གི་ཆོས་ཤེས་བསྟན་པ་མཛོད།། 36

དེ་ཡི་ཚོགས་ཀི་བསྟན་པ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་རབ་མང་འཇུག་པ་ཤེས།
རྒྱུན་དང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུའི་གནས་ཐོབ་གྱུར།།37

གྲོང་ཁྱེར་དེར་དི་བྱལ་དང་ཀི། རྐང་རྒྱལ་ཞེས་གྲགས་ཆེན་གཅིག་གཏེར།
ཀི་སྐྱ་དེ་མཐུན་རབ་བྱང་ནས། ཡོངས་སུ་སྐུ་བའི་ཐོག་ཏུ་ཐོབ།། 38

དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་གཉིན་རྟགས་ཀྱིས། ལྷུན་ཀྱི་མཆུག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་བསྐྱབས།
དེ་མིང་གིས་མཆོག་ད་ལྡེ་ཡང་། མཆོད་རྟེན་ཤྱག་བཞི་ཡུག་ཡུག་འཚམ་བྱེད།། 39

བཅུན་མོ་འི་འཁོར་ཀི་བསྐྱབ་པ་ཡིས། རི་མ་ཞེས་ཀྱང་།
རིམ་གྱི་སྐྱེ་མོ་རྒྱ་འོད་ཤེད་ལ། རྟག་ཏུ་རྩོལ་ཀི་བསྐྱབ་པ་མཛོད།། 40

དེ་ཁས་ནམ་ཞེག་ས་སྐྱོང་གི། ཇོ་དགའི་ཁང་བར་སོང་བྱུང་བ།
མཆོག་མ་ཤེས་པས་དེ་ཡིས་ཀི། འཆོ་བ་ཞེག་བཀྲོན་མཆོམས་སུ་རིག།། 41

དེ་ཁས་འཁོར་བའི་སྐྱོད་ཚུལ་ཤེས། ཧོར་འཛིན་བདག་པོས་དེ་ལ་ཀི།
ཐྲོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཡིས། དགེ་བའི་གཤས་ཐོབ་རྫིས་སུ་གཅོང་།། 42

ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚེས་འདུལ་ལ། མི་བདག་ཆོག་གིས་དགེ་སྐྱོང་མ།
སྐྱེ་མོ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའི་ལྷས། ཚེ་མ་བཀྲ་བ་ཅིར་ལ་བདང་།། 43

उद्रायणस्य नृपतेरार्य्यः कात्यायनोऽथ सः ।
पूजाविधायिनस्तच्च विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ३६ ॥

धर्म्मदेशनया तस्य सङ्गतः सुमहान् जनः ।
श्रोतःसङ्घदनागामिफलार्हत्पदमाप्तवान् ॥ ३७ ॥

तस्मिन् गृहपतौ ख्यातौ तिष्यपुष्याभिधौ पुरे ।
शान्त्यै प्रव्रज्य तस्याग्रे परिनिर्वृतिमापतुः ॥ ३८ ॥

काञ्चेन विहितौ स्तूपौ ह्वेद्धान्ते ज्ञातिभिस्तयोः ।
तन्नामचिह्नावद्यापि वन्दन्ते चैत्यवन्दकाः ॥ ३९ ॥

देव्याश्चन्द्रप्रभायाश्च शैलाख्या सापि भिक्षुणी ।
क्रमेणान्तःपुरे चक्रे सततं धर्म्मदेशनाम् ॥ ४० ॥

कदाचिदथ भूपालः क्रीड़ागारगतां प्रियाम् ।
तामज्ञासीन्निमित्तज्ञः समाहावधिजीविताम् ॥ ४१ ॥

ज्ञातसंसारचरितस्तत स्तां वसुधाधिपः ।
अनुजज्ञे शुभपदं प्राप्तुं प्रव्रज्यया पुरः ॥ ४२ ॥

स्वाख्याते धर्म्मविनये भिक्षुक्या नृपतेर्गिरा ।
देवी प्रव्रजिता देहं दिने तत्याज सप्तमे ॥ ४३ ॥

བྱམ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷུ་རྣམས་སུ། ལྷུ་མི་བྱ་མོ་ཉིད་ཅེས་ཀྱི།
འཕེལ་ཉིད་རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ། བྱམ་པ་མི་ནི་ཤཱཀྱས་ཐུབ། 44

དེར་ནི་ཟླ་ཉའི་བཞིན་རབས་ཅན། ལྷུ་མི་བྱག་གྲིས་བཏྲུད་པ་དེས།
ཀུ་ཀྱ་ཕྱབ་པ་མཐོང་བྱུང་ཤས། དཔའ་བས་དེ་མི་ཞེན་པར་གྱུར།། 45

ལྷུ་མི་མེ་དོག་རབ་འཕོང་ལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན།
གང་གིས་བདེག་པ་མཐོང་བྱེད་བའི། ཆོས་ནི་བསྟན་མཛད་དེ་སོང་བྱུང།། 46

དེ་མིས་མཁའ་ལ་རྟ་བ་མི། གཟུགས་བཞིན་བདག་པོ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས།
སངྒ་ཤ་མོ་ཉམ་བ་བསྒྲུབས་ནས་ནི། བྱང་ཆུབ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱས།། 47

དེ་ནི་ཐོབ་རབས་ཅན་གསལ་སྐུ། སོང་བའི་ཆོ་ག་ཧོར་འཛིན་བདག།
རབ་བྱང་མངོན་པར་ཤེས་གསག་པས་བྱ། གཏུག་ཕྱབ་ཅཀ་ནི་དཔང་བསྐྱུར་ཏེ།། 48

དེ་ཁས་ཟློག་པོ་དག་ལས་དེ། ལྷུ་ཐུབ་གསུབ་པའི་ཤིན་གཅད་ཁས།
དེ་ནི་མི་བདག་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཡི། ཤྲོགས་པོའི་ཁྱོང་ཁྲིད་ཚྭིག།

चतुर्महाराजिकेषु देवेषु सहसैव सा ।
प्रयाता देवकन्यात्वं जगाम जिनकाननम् ॥ ४४ ॥

तच्च पूर्णेन्दुवदना दिव्याभरणभूषिता ।
दृष्ट्वा शाक्यमुनिं हृष्टा सा पपातास्य पादयोः ॥ ४५ ॥

प्रकीर्णदिव्यपुष्पाद्यास्तस्याश्चक्रे तथागतः ।
धर्मोपपादनं येन दृष्टसत्या जगाम सा ॥ ४६ ॥

सा गत्वा नगरं पत्युर्व्योम्ना मूर्त्तिरिवेन्दवी ।
विबोध्य निशि सुप्तस्य चक्रे बोधिप्रकाशनम् ॥ ४७ ॥

यातायां स्वपदं तस्यां प्रभाते वसुधाधिपः ।
प्रव्रज्याभिमुखः पुत्रमभिषिच्य शिखण्डिनम् ॥ ४८ ॥

प्रज्ञाचाणाय निक्षिप्य तं महामात्ययोस्ततः ।
नृपतेर्विम्बिसारस्य सुहृदः स ययौ पुरम् ॥ ४९ ॥

विम्बिसारस्तमायातं विगतच्छचचामरम् ।
नृपोपचारैः प्रणतः प्रीतिपूतै रपूजयत् ॥ ५० ॥

विश्रान्तमासनासीनं स तमूचे सविस्मयः ।
हृष्टः संदर्शनेनास्य औवियोगेन दुःखितः ॥ ५१ ॥

མཐའ་ཡས་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ། རྒྱལ་བོ་འི་བཀའ་ཡི་ངེས་གཟེར་བ།
བཅུ་བྱིས་དག་དང་མཚངས་པ་ཁྱོད། འདི་བཤིག་ཅི་བར་ཇི་སྙམ་གྱུར། 52
རང་བཞིན་བཞིན་རྣམ་མ་བྱས་ཤིང་། ཟློ་ལྡོག་ངོག་ནི་སྣང་བ་ཅན།
དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡིན། 53

ཞེས་པ་གློག་གས་ཀྱིས་དྲིས་པ་ཡིས། འཇམ་བཅས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།
རྒྱལ་པོ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཅིང་། འགྲོ་ཞིང་ཆོག་ལ་བདག་གི་དགའ། 54

ཡུལ་ཉམས་སྐྱོང་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ། ཕྱིད་དང་བྲལ་བས་བདག་རང་གིས།
དབང་ཕྱུག་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་དེད་དག་ནི། བླག་མ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་བརྟང་ ། 55

དགེ་བའི་གློག་གས་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཕྱང་ཀ་གང་།
ཐུབ་དབང་དབུ་སྨྲིངས་བ་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་བདག་གི་དགའ ། 56

ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་སྐྱེ་ནས།
ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་ནི་མེད་ཅིང་། དབུ་བྱང་འཕོབ་པར་ངེས་གྱུར་ལོ ། 57

ཞེས་པ་གློག་གས་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ཏེར་ནས། དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་རྣ་བས་བསམས་ནི།
དེ་ཡི་དབེན་པ་ལ་གྱུས་ལྷན། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྨྲས ། 58

ས་ཡི་བདག་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཏེ། དམ་པ་མང་པས་བཀུར་བ་ཡང་ ।
འཁོར་བ་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ། སྐལ་ལྡན་འདི་འབྱུང་ཅི་ལྟར་སྐྱེས ། 59

राजन्ननन्तसामन्तमौलिविश्रान्तशासनः ।
पाकशासनतुल्यस्त्वं कथमेवमुपागतः ॥ ५२ ॥

अभिन्नवक्त्रप्रकृतेर्गुप्तमन्त्रस्य धीमतः ।
परेण राज्यहरणं वीर संभाव्यते न ते ॥ ५३ ॥

इति पृष्टः स सुहृदा सस्मितस्तमभाषत ।
राजन् दृढविभूतिर्मे न प्रिया सर्व्वगामिनी ॥ ५४ ॥

विषयास्वादवैमुख्याद् वितृष्णेन मया स्वयम् ।
उत्सृष्टमिव संत्यक्तमैश्वर्य्यं भोगभाजनम् ॥ ५५ ॥

त्वया कल्याणमित्रेण सुगतप्रतिमापटः ।
योऽसौ हिताय प्रहितः स वैराग्यगुरुर्ममः ॥ ५६ ॥

अधुना त्वत्प्रसादेन गत्वा भगवतोऽन्तिके ।
इच्छाम्यवाप्तुं प्रव्रज्यामगारादनगारिकः ॥ ५७ ॥

इति सद्युर्व्वचः श्रुत्वा तत्तथेति विचिन्त्य च ।
सादरस्तद्विवेकेन विम्बिसारस्तमब्रवीत् ॥ ५८ ॥

धन्यो बहुमतश्चासि सतां त्वं पृथिवीपते ।
कथं संसारविमुखो जाता ते मतिरीदृशी ॥ ५९ ॥

རྟོག་ཤེས་འབྱོར་བ་ཐོབ་གྱུར་པས། སྣམ་བ་ཅཋང་བོ་མཆོག་ཏུ་མཛོས།
ཡིད་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་བཀྲིལ་བ། སེམས་ཅན་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། 60

དམ་པ་རྣམས་ནི་འབྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྨན་བཞིན་ཆེན་སྙུ་ཁུ་ཅམས་བྱིད་པ།
རྒྱུ་བ་གཞན་ལ་ཉེར་བསྟན་ཆགས་བྲལ་གཤེས་ནི་གཙོ་དེ་ཡིད་ལ་བྱིད་པ་ཉ།
རྒྱུ་ཐྱིད་ཆེན་པོ་གཟི་ཆེན་རྟུལ་བཅས་ཀྱིས་ནི་བསྟུབ་དཀའ་སྟུབ་བྱིད་
རྣམས་ཀྱི་ཅི།
ལོངས་སྤྱོད་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཅི་སྲིག་སྡེ་སྣུག་ལྷོག་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅི།། 61

གང་གིས་རོང་མཆོག་སྤོ་ལས་ཕངས་པའི་རོང་ལྷག་མ་ནི་གཙུག་ཏོར་
བགོ་བོ།
གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདོད་ཀྱང་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཕྱིར་ཐོག་
འདོམས་པའི་ཕྲ།
གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་སྣུག་བསྟལ་གྱི་གཉེན་འགྲོ་བ་འདི་ནི་རྟེས་སུ་བརྩེ་བའི་
གཤེས།
བསོད་ནམས་དག་གི་ཀྲི་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་ཞི་ཡང་འབྲོང་བའི་གསོག་དོར་
འགྱུར།། 62

ཞེས་བརྗོད་གཟུགས་ཅན་སྨིང་པོ་དེས། བོད་མའི་ཚལ་གྱི་གཤས་ཁྲིད་ནས།
རབ་ཏུ་བཏུད་བྱས་བཅོམ་ལྡན་ལ། དེ་ཡིས་བྱང་བའི་མཐའ་རྣམས་གསོལ།། 63

བདེ་གཤེགས་རྣམ་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། དགའ་བས་ཡུན་རིང་བཟའམས་བྱས་དེ།
བདག་ཉིད་བྱ་བ་བྱས་པར་གྱུར། ཇུ་དྲུ་ཡ་ཎ་ཡིས་ཀྱང་བཟམས།། 64

सन्तोषविभवो भोगसुभगः शोभते परम् ।
स्वच्छं शुद्धसत्वानां वैराग्याभरणं मनः ॥ ९० ॥

किं साम्राज्यमदैाजसा सरजसा दुःसाधनैः साधनैः
किं भोगैः क्षणभोजनैः कलुषदैः किं सत्वदुःखैः सुखैः ।
संसारोपरमाय चेतसि सतां जन्मान्तरोपार्जितं
वैराग्यं कुरुते पदं यदि महामोहप्ररोहापहम् ॥ ९१ ॥

येन प्राणमनःप्रिया वसुमती संत्यज्यते लीलया
चैलोक्याभिमतेऽपि यः स्मरसुखे वैमुख्यदीक्षागुरुः ।
संमोहव्यसनातुरं जगदिदं येनानुकम्पास्पदं
पुण्यैः कोऽपि स जायते मतिमतां संसारवामः शमः ॥ ९२ ॥

इत्युक्ता विम्बिसारस्तं नौत्वा वेणुवनाश्रमम् ।
सप्रणामं भगवते तद्वृत्तान्तं न्यवेदयत् ॥ ९३ ॥

उद्रायणोऽपि सुगताकारं सुचिरचिन्तितम् ।
विलोक्य हर्षादात्मानं कृतकृत्यममन्यत ॥ ९४ ॥

མགོ་བོས་ཐུག་འཚལ་གྱིས་བྱེལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།
གཟིགས་པ་འཁོར་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་། རབ་བྱང་ཉིད་དང་ལྡན་ཏེ་ཞེས། 65

དེ་ནས་དགེ་སློང་དང་ལྡན་པ་ཐོབ། ལག་ན་ཆོས་གོས་ལྷུ་བཟང་ལྡན།
གྲོང་ཁྱེར་དུ་ནི་བསོད་སྙོམས་བསྡུངས། སྐྱེ་བོ་ཡ་མཚན་ལྡན་པར་བྱས། 66

གཏུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐུ་བསྒྲུབས་ནས།
དུས་ཀྱི་ཆོས་མིན་མངོན་འདོད་ཅིང་། སྟོག་པ་དག་དང་ལྡན་བྱུང་། 67

གསེར་འོད་གསལ་བའི་གློག་དག་ནི། རྣམ་པར་རོལ་པའི་སྤྲིན་འཕྱེང་བཞིག།
ཕྱག་ཡ་མཚན་སྟོང་ཡི་ཡིད། དེ་མ་ཅན་དུ་བྱེད་མ་ཡིན། 68

ཉེ་རྟ་ཀ་དང་བྲི་རྟ་ཀ། རྩེག་ཆེན་དག་གིས་ཆོས་མིན་གྱི།
ལས་ལ་དགའ་ཞིང་དབང་མ་གྱུར། ཁྲོ་ལྷག་ཇི་བོ་དེ་བཀང་གྱུར། 69

དེ་ནས་གནས་སུ་ཆུལ་ཁོ་ཡིས། དབུག་པ་ཐོ་བ་རྩེག་ཁོང་བཏུག།
སེམས་ཀྱི་རྩེས་འཇུག་མཁས་པ་ཡིས། དམག་པར་ཆགས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས། 70

སྐྱེ་ཆུ་རྣམས་ལ་མཛེད་བས་ཡང་དག་ཆགས། ཆུལ་ཁོ་གཞུང་ངན་དག་དུ་སྐྱེ་
བར་བྱེད།
གཡོར་ཅན་བྲེར་ཁོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི། བྱགས་པ་རབ་དུ་སྤྲོགས་ཤར་
བྱེད་པ་ཡིན། 71

प्रणामव्यग्रशिरसा संसारच्छेदिनि तनौ ।
पपात भगवद्दृष्टिस्तस्य प्रव्रज्यया सह ॥ ६५ ॥

भिक्षुभावमथासाद्य पात्रपाणिः स चौवरी ।
नगरे पिण्डपातार्थी चकार जनविस्मयम् ॥ ६६ ॥

प्रजाः शिखण्डी धर्मेण पालयित्वा प्रसन्नधीः ।
यातः काञ्चेन कालुष्यमधर्म्माभिरतोऽभवत् ॥ ६७ ॥

कलुषं काञ्चनरुचिव्यक्तविद्युद्विलासिनौ ।
न कस्य कुरुते लक्ष्मीर्मेघमालेव मानसम् ॥ ६८ ॥

अनायत्तं महामात्यौ हिरुकोभिरुकश्च तम् ।
अधर्म्मकर्म्मनिरतं कुद्धौ तत्यजतुः प्रभुम् ॥ ६९ ॥

तत्पदे विहितौ राज्ञा सचिवौ दण्डमुद्गरौ ।
चित्तानुवृत्तिकुशलौ स्वैरं सक्तं तमूचतुः ॥ ७० ॥

प्रजारञ्जनसंसक्ता राजदौर्जन्यवादिनः ।
स्वयशःख्यापनायैव जायन्ते धूर्त्तमन्त्रिणः ॥ ७१ ॥

གང་གི་རྗེ་པོའི་དོན་དུ་ནི། ཆོས་ལ་མི་རྟོ་བདེ་ལ་མིན།
དོན་མིན་གྲགས་མིན་འཆོ་བ་མིན། དེ་དག་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་གསོག ॥ 72

ངེས་པར་དོལ་མཆུངས་སྤྲེ་གྱུ་རྣམས། ཀུལ་པོའི་དོན་བྱེད་མ་བཅག་པས།
མ་ཡིན་མ་ཉམས་པས་ཀུང་མིན། མ་གཏུངས་པས་མིན་མ་གཟིར་མིན ॥ 73

ཞེས་སྐྱས་དེ་དག་ཀུལ་སྤྲིད་ཀྱི། བསམ་པ་ལ་ནི་ཀུལ་པོས་བསྐོས།
ཆགས་ལས་སྤྲོད་ཚུལ་ངན་པ་ཡིས། སྐྱབས་མེད་སྐྱེ་གྱུ་གཞོམ་པར་ཉུགས ॥ 74

ས་ཡི་བདག་པོ་ཟློ་གྲོས་བྱ། རྣམ་པར་མི་སྡུག་ཅིང་ཉན་པ།
རྣམ་ཆེན་བདེན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ ॥ 75

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཡུག་རིང་ན། ལམ་དུ་ཕྱུ་བྱ་ཡ་ན་ཡིས།
རང་ཡུལ་ནས་འོངས་ཆོང་པ་ལ། དེ་བདག་ཡུལ་འཁོར་གཏམ་དག་བྱེས ॥ 76

དེ་ཡིས་སྐྱས་པ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི། སྐས་པོ་ས་ཡི་བདག་པོ་དག
འོན་ཀང་དམ་པའི་ཆོག་དང་བཅས། ཆོག་པོ་ངན་པའི་དབང་དུ་སོང ॥ 77

དེར་ཤི་ཚེ་བོ་འི་བཀའ་ཡིས་སྐྱེ་ཕུ་རྣམས།
ཉེ་བར་གཏུང་བ་རབ་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱུང
གང་གིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ངན་སྐྱེས།
གྲོང་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིན་དང་མཚན་མེད་གཏུང ॥ 78

न धर्म्मं न सुखं नार्थं न कीर्त्तिं न च जीवितम् ।
गणयन्ति प्रभोरर्थे ते भृत्या भव्यभक्तयः ॥ ७२ ॥

नाखण्डिता नाक्षयिता नातप्ता नाप्यपीड़िताः ।
कुर्व्वन्त्यर्थक्रिया राज्ञस्तिलतुल्याः किल प्रजाः ॥ ७३ ॥

इति ब्रुवाणौ तौ राज्ञा नियुक्तौ राज्यचिन्तने ।
लोभात् प्रवृत्तौ दुर्नीतौ हन्तुं निःशरणाः प्रजाः ॥ ७४ ॥

निर्विचारे दुराचारे कुमतौ पृथिवीपतौ ।
लुप्तसत्ये महामात्ये प्रजानां जीवितं कुतः ॥ ७५ ॥

उद्वायणोऽथाचिरेण कदाचिद् वणिजं पथि ।
निजदेशागतं वार्त्तां पप्रच्छ नृपराज्ञयोः ॥ ७६ ॥

सोऽवदद्देव कुशली सुतस्तव महीपतिः ।
किन्तु सन्मन्त्रिरहितः कुमन्त्रिवशमागतः ॥ ७७ ॥

तच्च प्रजानां विततोपतापः
कोऽपि प्रवृत्तः प्रभुशासनेन ।
येनाद्य तत्कुत्सितदेशजन्म
दिवानिशं शोचति पौरलोकः ॥ ७८ ॥

གང་ཞེ་ཉི་མས་སྐུ་ཤ་སྲོ་བྱེད་གང་ཞེ་ཟླ་བ་མེ་ཏོར་འབབས།
གང་ཞེ་བདུད་རྩི་ལས་ནི་རབ་དྲི་ཁམ་པོ་བཅུག་པ་རབ་གསལ་ཀྱི།
གང་ཞེ་སྐྱོབ་བྱེད་མི་ཡི་བདག་པོས་སྐྱེ་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་འཆོ་འཚོག།
ཉིར་འཆོ་ཆེ་ཁ་རབ་བྱས་དེ་ཞེ་ཅོང་དག་ནི་སྐུ་ཞེག་ཉན། 79

མི་བདག་གིས་གཉངས་སྐྱེ་ལ་གཅགས། ཆོང་པའི་ཆོག་ནི་བཟོད་དཀའ་བ།
གཉང་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཐོས་ནས། བརྩེ་བའི་གཏེར་དེས་དེ་ལ་སྨྲས། 80

བདག་གི་ཆོག་གི་འདི་ནས་བྱོས། རོང་ལ་སྐྱེ་ཚུ་དལ་བུང་མཛོད།
ང་ཉིད་འོངས་ནས་གཏུག་ཕྱིད་ཅག། ཆོས་ལ་རབ་དུ་ཤོད་པར་བྱ། 81

ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ། ཆོང་པ་རིམ་གྱིས་རང་ཡལ་དུ།
སོང་ནས་སྲོག་དུ་སྐྱེ་ཚུ་རྣམས། དལ་བུས་དབུགས་ཀྱི་དབུང་བ་བསྒྲུབས། 82

གཏམ་དེ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ཆེ། བློག་པོ་དབུག་པ་ཐོ་བ་དག།
འདས་པའི་སངས་རྒྱེ་འོད་པ་ཡིས། སྒྲག་སྡེ་མི་ཡི་བདག་ལ་སྨྲས། 83

ལེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའི་གཏམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རབ་བྱང་བ།
ཀྱེལ་སྲིད་འབད་པས་ཡས་དོན་གཉིར་ལྷག། ཞེས་པ་སྨྲ་གཅིག་ཀྱང་དུ་ཐོས། 84

བདུལ་ཞུགས་དགས་རྣག་པོས་ཡོངས་སུ་དུབ། གྲུས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་ཏེ་སྤྱོད།
རང་བྱང་ངོ་ཚ་ཐབས་ཅིག་དུ། བཀང་ཤས་དེ་སྨྲོང་ལེང་བར་འགྱུར། 85

यच्च ध्वान्तं सृजति तरणि र्यंच चन्द्रोऽग्निवर्षौ
यच्चोद्वेति प्रकटमसृतादुत्करः कालकूटः ।
यच्च चाता हरति नृपतिर्जीवदृत्तिं प्रजानां
तच्चाक्रन्दं प्रसृतविपुलोपप्लवं कः मृणोति ॥ ७९ ॥

इत्यासन्नदुपायासखिन्नस्यार्त्तिमयं वचः ।
दुःसहं वणिजः श्रुत्वा स तमूचे कृपानिधिः ॥ ८० ॥

मद्गिरा त्वमितो गत्वा तूर्णमाश्वासय प्रजाः ।
स्थापयिष्याम्यहं धर्म्मं स्वयमेत्य शिखण्डिनम् ॥ ८१ ॥

इत्युक्तस्तेन सानन्दः स्वदेशं शनकैर्वणिक् ।
गत्वा प्रजानां विदधे स्वैरमाश्वासनं पुरः ॥ ८२ ॥

प्रवादे प्रसृते तस्मिन्नमात्यौ दण्डमुद्गरौ ।
अतीतभूपागमनचस्तौ भूपतिमूचतुः ॥ ८३ ॥

सर्व्वंच श्रूयते देव प्रवादः साधुनिन्दितः ।
वृद्धः प्रव्रजितो राजा राज्यार्थी यत्नवानिति ॥ ८४ ॥

तीव्रव्रतपरिक्लिष्टः सम्भोगाभिसुखादरः ।
लज्जां प्रव्रज्यया सार्द्धं त्यक्त्वा स पुनरेष्यति ॥ ८५ ॥

ཆུལ་བོ་ཆགས་བྲམ་མ་སྨིག་པས། འཕྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཀུ་གང་བཏང་བ།
དེ་རྣམས་སྐང་ཡང་དེ་དག་ལ། ཐོག་མེད་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་བཅུ་སྐྱེས།། 86

འཇིག་རྟེན་ལྷོག་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཡིས། ཡུལ་རྣམས་ལ་ཧོ་བྲེད་པར་ཀྱི།
སྡོག་ཆགས་ཡང་དག་འདོད་བྱུང་ངེ། ཀྱོན་པའི་ཟས་ལ་ཞད་ཅན་ཞེས།། 87

བདེ་བ་རབ་ཆུ་ཆུལ་ལས་ཡོངས་བཏང་། གཞན་གྱི་ལེགས་དུ་ཉེ་བར་སོང་། །
ཐུག་པོ་དག་གི་ཞེས་སྡུ་གཞི། ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས།། 88

གཞས་བཏུན་རི་བོང་ཅན་ཅོག་ཉམས་བཞི། དེ་ཀི་ཆུལ་སྡིད་སྡོད་པར་འདོད།། 89

ལྷས་ནི་ཆོས་བོས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་། གོས་མཆོག་མངོན་པར་འདོད་ལྡན་འདི།
མགོ་ཐྲུམ་ལ་ནི་རིག་ཅིག་གིས། མཆོག་པའི་ཅོད་པན་འདོད་པར་བྱུང།། 90

རིག་ཅིག་ཁང་པར་གསང་ཆགས་པ་ཡི། ལོངས་སྤྱོད་འགྲོ་སྐྱོང་ཆོས་ཉན་པའི།
ཐེ་དགའ་གཡུག་ཅིང་ནམ་ཟབ་ཀྱི་གཞན། ངག་དྲུབ་ལྷག་པ་སྐུ་ཡིས་བཟོད།། 91

རི་དགས་རྨིག་ཡས་རྒྱབ་ཅིང་ཆོར་པ་བསྟེགས་པའི་ཐང་ཁ་ལ།
གང་ཞིག་འཇམ་པའི་མལ་སྟན་བདེར་འོས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཉལ།
གང་གིས་ཐུན་རེར་ལྟར་ཁམིལ་ཆང་འཐུངས་དེ་དག་ནགས་སྐྱེས་ཀྱི།
གྲང་པོ་འི་ཆང་གིས་རྡེ་ཞིག་ཁ་བའི་རྒྱས་ལྟར།། 92

राजन्नपक्वैराग्यास्त्यजन्ति सहसैव यत् ।
तत् पुर्व्वाभ्यधिकं तेषां प्रयाति म्रियतां पुनः ॥ ८६ ॥

लोकस्थितिविरुद्धेषु विषयेषु विशेषतः ।
स्पृहा संजायते जन्तोरपथ्येष्विव रोगिणः ॥ ८७ ॥

सुखोत्सेकात् परित्यक्तं परहस्तमुपागतम् ।
प्रायः सर्व्वं भवत्येव जङ्गस्यान्नमिव प्रियम् ॥ ८८ ॥

तस्माद् भवन्तमुत्सार्य्य प्रतापनिधिमासनात् ।
क्षीणः प्रशौव स्थविरः स राज्यं भोक्तुमिच्छति ॥ ८९ ॥

चीवरोद्विग्नगात्रस्य वरवस्त्राभिलाषिणः ।
जातास्य मुण्डिते मूर्ध्नि रत्नाङ्कमुकुटस्पृहा ॥ ९० ॥

रत्नहर्म्येषु नवतासम्भोगविभवोद्भवम् ।
त्यक्त्वा विलास मायासं वनवासं स्पृहेत कः ॥ ९१ ॥

मृदुशयनसुखार्हा ये कथं शेरते ते
हरिणखरखुरोद्यत्कण्टकासु स्थलीषु ।
मधु विधुकरशीतं यैर्न्निपीतं कथन्ते
वनजगजमदोष्णं तिक्तमम्भः पिबन्ति ॥ ९२ ॥

བྱིད་ལ་མི་བཟང་བསྒོད་པ་ཀ། ད་ལྟ་ཉིད་ཉེ་བར་གནས།
ལུགས་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་དང་བའི་སྒྲས། བྱལ་སྤྲས་ངེས་པར་ལྷུང་བྱེད་པའོ། ॥ 93

དེ་སྐྱོང་ཚུལ་པོ་མ་འོངས་པའི། སྟོན་དུ་རྣ་བ་བྱིད་ཀྱིས་གསོད།
ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་འབབ་པ་དག། གལ་ཏེ་མཐྲེགས་མར་མེ་འཇོམས། ॥ 94

ཞེས་པ་དེ་དག་ཆོག་གིས་ནི། ས་བདག་མྱུར་དུ་འབྲུགས་པར་བྱུར།
མི་བསྲུན་སྐྱིན་བྱིས་སུ་ཡི་ཡིད། དེ་མ་ལྷག་པར་བྱེད་མི་འབྱུར། ॥ 95

དོགས་བཅས་སོགས་ལེ་ཅན་དུ་ནི། ཕུབ་མོར་བྱུར་དེ་དེས་དེར་སྐྱས།
བདག་དང་བྱིད་གཉིས་མཉུན་དུ་ནི། གོད་པ་འདི་ནི་ཐུག་མོང་ཉིད། ॥ 96

བྱིད་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བྱད་པར་གིས། ཚུལ་དང་ཐབས་ལ་གནས་པའི་བློས།
བྱ་བའི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ལ། གང་རིགས་དེ་ནི་སྤྱད་པར་མཛོད། ॥ 97

ཅེས་དེ་སྐུལ་པོས་ཐུགས་སྟོ་བར་བྱས། དེ་དག་གིས་མགྲོགས་སོད་བྱེད་བཏང་།
གསར་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་ཡ་ན་ཡི། མཉུན་གྱི་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། ॥ 98

དེས་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱ་ཡོངས་བསྐྱབ་སྟེད། བྱ་ཁ་བསྐོ་བར་བཙོན་པ་ཡིས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། བདག་འབྲི ཁེ་ཞེས་པར་བྱས། ॥ 99

རང་གིས་བྱས་པ་སྤྱོད་མཐོང་ཅེས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྗེས་གནང་ནས།
ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་ཤིང་ཁ་ཡི། མཉུན་གྱི་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན། ॥ 100

अधुनैव तवासन्नप्रवेशविषमस्थितेः ।
आद्यन्मतं न्यायविदां राजपुत्र निपातनम् ॥ ९३ ॥

तस्मादनागतो राजा पूर्व्वं वध्यस्तव प्रभो ।
दीपं हन्ति पतङ्गो हि न दग्धश्चेत् समापतन् ॥ ९४ ॥

तयोरिति गिरा क्षिप्रमभूद् भूपतिराकुलः ।
खलमेघैः कलुषतां नीतं कस्य न मानसम् ॥ ९५ ॥

स तौ बभाषे साशङ्कः ककचक्रूरतां गतः ।
बाधः साधारणश्चायं युवयोर्मम चाग्रतः ॥ ९६ ॥

भवद्भ्यामेव विनयोपायविश्रान्तया धिया ।
विचार्य्य कार्य्यतात्पर्य्यं यद्युक्तं तद्विधीयताम् ॥ ९७ ॥

इति राज्ञा कृतोत्साहौ तौ विसृज्याशु घातकान् ।
उद्दायणस्याग्रपथं वधायैव बबन्धतुः ॥ ९८ ॥

सोऽपि प्रज्ञापरिचाणे नियोक्तुं पुचमुद्यतः ।
भगवन्तं समभ्येत्य व्रजामीति व्यजिज्ञपत् ॥ ९९ ॥

सर्व्वज्ञेनाभ्यनुज्ञातः स्वकृतं भुज्यतामिति ।
कर्म्मपाशसमाकृष्टः स ययौ रौरुकं पुरम् ॥ १०० ॥

ལམ་དུ་རྩེལ་མེད་ཉོང་བ་དེ། བློགས་ཐོ་གཏུག་ཡས་བསྐོལ་ཁ་ཡིས།
གཅིད་མ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བསད། སྐྱེ་མོ་ངན་ཡས་ཀུན་སྤྱོད་བཞིན། 101

བསད་པ་དེ་ཡི་ཚོས་གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་སོགས་བཟུང་དེ་དག་གིས།
བློགས་བོ་དག་ལ་མཁྱུ་བའི་ཀློད། ཀུམ་ཐོ་འི་བྱ་བ་བྱས་ཡས་སྤྱས། 102

སྤྱིག་པས་དག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། མི་ཡི་བདག་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན།
ཐ་ཡི་ཚོས་གོས་ཁྲག་བ་ཡིས་ཅི། སྐྱེ་མེད་ཁྱིམ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། 103

དལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས། རྨི་ལྟར་བདག་ཉིད་དམྱལ་བ་ཅི།
འཇིག་རྟེན་སྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤར་བ་ཡིས། 104

དེས་སྤྱས་དབང་ཕྱུག་སྤྲང་རྫི་ཚགས། སྤྱིག་པར་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་བ།
བདག་གིས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྟན་ལས། སྐྱེ་མ་འབྲས་བུ་མང་དག་ཐོབ། 105

ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཀྱད་རྐེན་ས་མེད། འཇིག་ར་རྟང་དམྱལ་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཀྱི།
མཐོག་དུ་ཕ་དབག་ཏུ་བཏོར་དག། བསད་པ་བདག་ནི་སྡུ་ཡིས་སྤྲོལ།
གང་དུ་བདག་གི་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ། དུག་གི་སྣེ་གཅིག་བྱེད་ལྷག་པ་འཐུངས།། 108

तस्माद्व्रजन्तं निर्व्याजमाचारमिव दुर्जनाः ।
दुष्टामात्यप्रयुक्तास्ते जघ्नुर्वर्त्मनि घातकाः ॥ १०१ ॥

तस्य चौवरपाचादीन् गृहीत्वा निहतस्य ते ।
व्यवेदयन् कृतं प्रौत्यै राजकार्यममात्ययोः ॥ १०२ ॥

ततः पापप्रहृष्टाभ्यां नृपस्ताभ्यां प्रदर्शितम् ।
दृष्ट्वा मुमोह सहसा रक्तार्तं चौवरं पितुः ॥ १०३ ॥

स लब्धसंज्ञः शनकैः शुशोच न तथा गुरुम् ।
यथा पतितमात्मानं घोरे नरकगह्वरे ॥ १०४ ॥

सोऽवदद्वत्स संप्राप्तं फलं खलजनान्मया ।
ऐश्वर्यमधुलुब्धेन पापपातमपश्यता ॥ १०५ ॥

अहो वत निरालम्बे घोरे नरकसंकटे ।
उन्नतारोहिणां सद्यः पातकं खलसङ्गतम् ॥ १०६ ॥

कृतमेतन् महत् पापं दुष्टामात्यधिया मया ।
पतितस्य ममेदानीं पावकोऽपि न पावकः ॥ १०७ ॥

तुल्यं पितुश्चार्हतश्च वधे का मम निष्कृतिः ।
पीतं यच्च मयैकस्मिन् पात्रे सदहनं विषम् ॥ १०८ ॥

དོགས་མེད་ཡབ་ཀྱི་ཟོག་པོ་དག། རབ་བྱུང་ཞི་བ་བསྟེན་པ་ལ།
ཆགས་ལས་བདག་གིས་བཙུན་མོའང་གི་མེམས། མཆོག་གི་རྣོན་པོ་འི་བྱ་བ་བྱས།། 109

གང་ཞིག་བསམས་པ་ཉིད་ཀ་འདོད་བསྒྲུབ་པོ་དེ་ཀྱི་ཕོས་ཡང་ཅོང་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གང་ཞིག་མཐོང་ནས་མེམས་མེད་རྣམས་ཀྱང་མྱ་ངན་དག་ལ་རབ་ཏུ་གཏུགས་
པར་བྱེད།།

གང་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོའི་མེའི་མ་ཉང་རྣམས་ཀྱང་འཇམ་པོ་ཉིད་འགྱུར་བ།
དེ་ལའང་བཙོ་མེད་ཐོག་ལྷག་རྣམས་ནི་རལ་གྲི་རྣོན་པོའི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན།། 110

ཞེས་བརྗོད་སྐྱེག་བསྟལ་གྱིས་གཅེར་བ། བཞིན་ནི་ཆོ་ངའི་སྐུ་ཅོར་ལྷུག།
མ་ཉང་རྣོག་པོ་དེ་དག་ནི། ཤང་ཏུ་འཇིག་པ་ཁྲོ་བས་བཟློག།། 111

ཨོག་དག་ཁྲེད་པར་ཨོངས་ཤེས་དེས། དེ་ཅི་ཀ་དང་བྲོ་ཅི།
པཐ་ཀྱི་སྐོན་གྱི་ཀློན་པོ་གཉིས། རབ་ཏུ་དང་བས་མགྱོགས་པར་བོས།། 112

དེ་ནས་ཀུན་པོ་བསམ་པས་རིད། མུ་ངན་གྱིས་ནི་སྐུ་བོར་གྱུར།
དལ་གྱི་ཀློན་པོ་གཏུག་པ་ཡིས། དེ་ཡི་མ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྐྱས།། 113

ལྷ་མོ་ཁྲིད་སྤྲས་དཔལ་དང་ལྡན། རང་བཞིན་གྱི་ནི་བསམ་པ་བྲང་།
ཁང་མི་རབ་གཅོད་རྩ་བ་མོ་ཡིས། ཁྱོམ་སྤྲིད་བསྐང་བ་ཨོངས་མི་ཤེས།། 114

ཕ་ནི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཡང་། འདི་ཡི་ཁྱམ་སྤྲིད་འཕྲོག་ཏུ་འོངས།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་ཅི་ཞེག་བརྗོད་པར་བྱ།། 115

दृष्टे पितरि निःशङ्के शमप्रव्रज्ययाश्रिते ।
स्वचित्तं निशितं शस्त्रं लोभाद्व्यापारितं मया ॥ १०९ ॥

यत्संचिन्तितमेव कम्पजनकं श्रोतुं न यत् शक्यते
दृष्टं यच्च करोति शोककलनां निश्चेतनानामपि ।
यच्च क्रौर्यमपि प्रयाति मृदुतां तीव्रानुतापाग्निना
तचापि प्रसरन्ति निर्घृणधियां निश्चिंशतीक्ष्णाः क्रियाः ॥
११० ॥

इत्युक्ता दुःखसन्तप्तः प्रलापमुखराननः ।
न्यवारयत्तयोः कोपात्प्र वेशं दुष्टमन्त्रिणोः ॥ १११ ॥

गुणान्तरं परिज्ञाय भिरुकं ह्रिरुकं च सः ।
आनिनाय प्रसाद्याशु पुराणौ सचिवौ पितुः ॥ ११२ ॥

ततश्चिन्ताक्षये रात्रि शोकात् पाण्डुरतां गते ।
स्वैरं तज्जननौमेत्य दुष्टामात्यावबोचताम् ॥ ११३ ॥

देवि त्वत्तनयः श्रीमान् स्वभावसरलाशयः ।
राज्यरक्षां न जानाति स्वजनोच्छेदकर्कशाम् ॥ ११४ ॥

पिता प्रव्रजितोऽप्यस्य राज्यं हर्तुमुपागतः ।
आवाभ्यां प्रशमं नीतस्तच का नाम वाच्यता ॥ ११५ ॥

གཉའ་དེ་ལྟེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྡན་པའི། རིམ་པར་ཁམ་བའི་རིམ་ནི་ཧ།
ཁམ་བྱེའོ་དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ། མངོན་འདོད་དེ་ཐེ་ལྡོང་རིམ ॥ 116

སྐ་བདག་ཚ་བསད་ཁྲིས་པ་ཅིས། བདག་ཅག་གཉས་ཤས་རྣམ་པར་བསྒྲུབ།
ཁང་ཉིད་ཁ་ལྡབང་རྒྱུ་ངན་གྲོས། ལོག་པར་ཅི་ལ་ཅོང་སྤྱོད་སྨྲས ॥ 117

བདག་ཅག་གིས་ནི་ལེགས་བྱས་ཏྲུས། རྟེ་བོ་འི་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་བྱུང །
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གསོག་པོ་རྣམས། མངོན་འདོད་ཐོབ་པར་འགྱུར ॥ 118

རྒྱལ་པོ་འདས་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱོད། གང་བྱས་དེ་དག་བྱས་པ་ཉིད།
སྡུག་མི་བསམ་པས་རིང་པའི་བྱ། ཁྲོད་ཀྱིས་ཅི་སྐད་བཏང་སྙོམས་བྱེད ॥ 119

དེ་དག་གིས་ནི་བརྟེད་པོས་ཤས། དེ་དག་ཆོག་ལ་གྱས་པས་བསྒྲུབས།
དཔ་ལི་ཀ་ཞེས་པ་ཡི། རྒྱལ་པོ་འི་མ་དེས་དལ་བྱས་སྐྱེས ॥ 120

ཁྲོད་ཀྱི་གྲོས་ལ་ཉིན་བསྒྲུབ་པའི། རྒྱལ་པོས་སྔོན་ཉོན་ནི་བྱས་པ་ཡིས།
དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས། ངན་སོང་ཟད་ལྡོག་ཏུ་ཡང་སྐྱེས ॥ 121

འདི་ཡི་ཚ་བསད་ལས་སྐྱེས་པའི། མྱ་ངན་བདག་གིས་བཟློག་པར་བྱ།
དགྲ་བཅོམ་བསམ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ཉིད། བྱིད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློག་པར་
མཛད ॥ 122

ཅེས་པ་དལ་གྱིས་དེ་ལ་བསྟན། སངས་རྒྱས་སྲུང་ཉ་དེ་སོང་ནས།
མྱ་ངན་གྱིས་ཅོག་བྱ་ཉ་ནི། ཡོངས་ཟད་སྐྱ་བྱ་དེ་ལ་སྐྱེས ॥ 123

नीचतन्त्वोपपन्नश्चेत् क्रमोऽयमशुभक्रमः ।
राज्याभिलाषिणोभिक्षोस्तस्यापि स कथं क्रमः ॥ ११६ ॥

आवां पितृवधक्रोधात् वारितौ भूभुजा पदात् ।
स्वयमद्यापि शोकेन किं मिथ्या परिशुष्यते ॥ ११७ ॥

सुकृतं कृतमावाभ्याम् प्रभोर्दुःखकृशाङ्गता ।
भवन्ति सर्व्वभावेषु मृत्या एवापराधिनः ॥ ११८ ॥

गतं शोचति किं राजा यत् कृतं कृतमेव तत् ।
उपेक्ष्यते त्वया देवि कस्माच्चिन्ताकृशः सुतः ॥ ११९ ॥

ताभ्यामित्युदितं श्रुत्वा सा राजजननौ शनैः ।
जगे तरलिका नाम तद्वाक्यविहितादरा ॥ १२० ॥

आनन्तर्य्यमिदं कर्म्म द्वयोर्नरकपातकम् ।
युष्मन्मतादुपनतं राज्ञः पूर्व्वकृतेन वा ॥ १२१ ॥

अहं तु वारयाम्यस्य शोकं पितृबधोद्भवम् ।
अर्हद्वधोद्भवं दुःखं भवद्भ्यामपि वार्य्यताम् ॥ १२२ ॥

इति तौ स्वैरमादिश्य सा गत्वा पार्थिवान्तिकम् ।
तमुवाच शुचाक्रान्तं परिक्षीणमिवोडुपम् ॥ १२३ ॥

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རང་བཞིན་བྱིས། ཀུལ་པོའི་ཀུལ་སྤྱིད་ཉེས་པ་སང་།
དེ་ལ་སྨིག་དོགས་མྱ་ངན་བྱིས། བྱ་བྲོད་ཅི་ལ་ཟོངས་སྤྱ་གཅུང་ཡང་ཡང་ཡ

धर्म्माधर्म्ममयं पुच राज्यं राज्ञां वहुच्छलम् ।
पापानां शंकया तस्मिन् किं शुचा परिशुष्यसि ॥ १२४ ॥

पितुर्वधात् प्रतप्तोऽसि यदि नाम गुरुप्रियः ।
तचोच्यते समुत्सृज्य लज्जां त्वद्दुःखसंकटे ॥ १२५ ॥

स्वैरं जातस्त्वमन्येन न स तद् धर्मतः पिता ।
स्वेच्छाहारसुखाः पुच स्त्रियो हि निरपत्रपाः ॥ १२६ ॥

इत्यप्रियमपि श्रुत्वा राजा तद्वचनं रहः ।
पितृवैशसपापोग्रदुःखसन्तापमत्यजत् ॥ १२७ ॥

प्रकुर्व्वन्त्यस्ताद्रेरुदयगिरिणा श्लेशकलनां
क्षणात् क्षौणीक्षाभृद्विघटनविनोदं विदधति ।
सृजन्त्येता वह्निं सपदि सलिलात्तच्च दहना-
दसाध्यं नारीणां नहि भवति किञ्चिन्निभुवने ॥ १२८ ॥

अथ सोऽर्हद्वधेनैव शल्यतुल्येन पीड़ितः ।
नृपः पप्रच्छ धर्म्मज्ञानिष्कृतिं तस्य कर्म्मणः ॥ १२९ ॥

ततस्तौ दुष्टसचिवौ तिष्यपुष्याख्यचैत्ययोः ।
मार्ज्जारपोतौ धृत्वान्तःसत्तावामिषगृध्नया ॥ १३० ॥

བགགས་པར་གྱུར་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་བཏེམ་བྱེས། མི་བདག་མཐུ་སངས་རྒས་དང་ཁྱེའུ།
གཏུང་བ་དྲག་པོས་ཨོངས་གཏུངས་པ། རབ་ཞི་དོན་གཅིག་སྐྱེས་སྨྲས།། 131

ལྷུ་གཅིག་བྱོད་ཀི་ཇུག་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་ནི་མཆོག་ཏུ་གཏུང་བར་བྱེད།
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་དབུ་བཅོམ་མོད།། 132

གཞན་དེ་དེ་དག་བདེན་པ་ན། མཁའ་ལ་ངང་པའི་རྒྱུ་མ་བཅོམ།
དེ་དག་ཇུ་འཕྲལ་གྱིས་འབྱོང་བས། གཞོན་ནུའི་རྣམ་པར་སྐྱོང་སྟེད།། 133

དེ་སྨད་དབུ་བཅོམ་ཨོད་མིན་ན། དེ་བསད་སྨིག་པ་གཅ་ཨོད།
གང་ན་བྱོང་ཁྱེར་ཨོད་མིན་པ། དེ་ཅ་མཆོམས་ཀྱི་རྟོད་པས་ཅི།། 134

གང་དག་ཁྱིམ་བདག་རྒྱལ་དང་ནི། སྐར་རྒྱལ་དབུ་བཅོམ་གཤས་ཐོབ་པ།
དེ་དག་ད་སྐྱེ་རང་རང་གི། མཆོད་རྟེན་ཞང་ཀ་བྱི་ལང་སྐྱེས།། 135

དེ་དག་གསལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས། མཐོང་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤུ་ཞིག་བྱེད།
གལ་ཏེ་ཡིད་ཆོས་ཨོད་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ངེས་པར་ཅིས་མི་བསྟེ།། 136

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་ས་བདག་ཀྱི། ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་བ་བཞིན་བྱས་ནས།
མི་བསྟན་དེ་དག་དེ་དང་ནི། སྐྱན་ཅིག་མཆོད་རྟེན་སྟེ་ཀུ་སོང་།། 137

སྟོན་མེད་སྟད་མོ་འབེབས་པ་ཡིས། དེར་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་འཁྲིགས།
རྒྱལ་པོ་བློན་བཅས་བསྟེ་བ་སྙོད་ཆོ། གཏུག་པའི་ཟློག་པོ་གཡོག་ཅན་ཀྱིས།། 138

निषिद्धावपि धार्ष्टेन प्रविश्य नृपतेः सभाम् ।
तमूचतुस्तौ व्रतापसन्तापप्रशमार्थिनम् ॥ १३१ ॥

देव मिथ्यैव भवता चित्त मायास्यते भृशम् ।
सर्व्वकल्याणा लोकेऽस्मिन् नार्हन्तः सन्ति ते मताः॥ १३२ ॥

यदि सत्यं भवेयुस्ते नभसो राजहंसवत् ।
ऋद्धिमन्तः कथं तेषामन्येन वधसम्भवः ॥ १३३ ॥

न सन्ति तस्मादर्हन्तः कुतस्तद्वधपातकम् ।
सीमाविवादः कस्तत्र यत्र ग्रामो न विद्यते ॥ १३४ ॥

तिष्यपुष्यौ गृहपती यावर्हत्पदमापतुः ।
मार्जारावन्तरे जातौ तावेवाद्य स्वचैत्ययोः ॥ १३५ ॥

प्रकटौ तौ च दृश्यते प्रत्यक्षं कस्य संशयः ।
प्रत्ययो यदि नास्त्येव स्वयं किं न निरीक्ष्यते ॥ १३६ ॥

इत्युक्ता भूपतेः कृत्वा खलौ दोलाकुलम्मनः ।
जग्मतुः सहितौ तेन चैत्यसंदर्शनाय तौ ॥ १३७ ॥

अपूर्व्वकौतुकावेशात् तत्र संघटिते जने ।
विलोकनोद्यते राज्ञि सामात्ये दुष्टमन्त्रिणौ ॥ १३८ ॥

ཤ་ཁ་གོམས་པས་འབྲལ་བྱས་པ། རྒྱལ་དང་སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་པས།
བྱི་ལ་ཆུང་ངུ་གཉིས་ཐོ་དང་། དལ་བུ་ཡིས་ནི་མཐོང་བྱས།། 139

རྒྱལ་དང་སྐར་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་ཀ ག་ལེ་དེ་བཀའ་སྩལ་ཏེད་ན།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་ཁྲོད་གཉིས་ཀྱིས། མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་བསྐོར་ཞབང་མེད།། 140

ཤ་སྤྲེ་ཚོ་ན་དེ་དག་གིས། དེ་སྐད་སྐད་ཆེར་བཞེད་པ་ཡིས།
བྱི་ལ་དེ་དག་མགྲོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྐོར་བ་བྱས།། 141

མི་བདག་རྟེས་འབྲང་བཅས་པ་ཡིས། མཐོང་ནས་འཕྲལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ།
སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྒྲུ་མ་ཉིད། སར་སྤྲེང་འགྲོ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱུང།། 142

ཁྱེ་ཆུང་ངུ་རྣྭང་རྩེ་ལ་པདྨ་ཤས་མཁའི་ཐྱོག་ལ་རི་མོ་དང་།
ལྷུ་རྩེ་ལ་ཡང་སོ་དང་སྦྱུ་པའི་རོལ་པ་རབ་མང་བཀོད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ཅི་མིན་ཕྱོགས་དང་བྱིས་པའི་ཟློ་ལ་རྩེ་ངས་སྤྱི་སེག་འཕྱལ་དག།
སྐད་ཅིག་མོང་ངས་འདི་ཡིད་ཆེས་གཟུགས་ཅན་གཅིག་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་

པར་བྱེད།། 143

དེ་ཤས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བྱམ།
འཕགས་པ་ཀུ་ན་ལ་ཡ་ཤ་ནི། མཉམ་དུ་དད་པས་མཆོད་པ་བརྒྱིག།། 144

དེ་ཤས་རྒྱལ་པོས་གོང་ཁྲོད་བཀག། ཕྱི་རོལ་ཏིད་དེར་གཏུལ་བྱ་ལ།
བརྒྱ་པས་རྟེས་འབྲང་བཅས་དེ་གནས། དགེ་སློང་མ་ནི་མ་ཡིན།། 145

आमिषाभ्याससम्बद्धतिष्यपुष्याभिधानयोः ।
धूर्त्तौ चक्रतुराह्वानं शनैर्बलविड़ालयोः ॥ १३९ ॥

तौ तिष्यपुष्यावर्हन्तौ मार्जारौ स्थो युवां यदि ।
प्रदक्षिणं वा क्रियतां तेन सत्येन चैत्ययोः ॥ १४० ॥

मांसदानक्षणे ताभ्यामिति वाचमुदीरितौ ।
तूर्णं निर्गत्य मार्जारौ चक्रतुस्तौ प्रदक्षिणम् ॥ १४१ ॥

तद्दृष्ट्वा सहसावाप्तप्रत्यये सानुगे नृपे ।
याते दुर्जनमायैव जगज्जयमहौं ययौ ॥ १४२ ॥

मुष्टौ वायुं हृषदि कमलं चिचमाकाशदेशे
जिह्वाग्रे च प्रचुररचनासृष्टिसंहारलीलाः ।
किं वा नान्यत् पशुशिशुधियां मोहनायेन्द्रजालं
मूर्त्तैः धूर्त्तं क्षणपरिचितप्रत्ययं दर्शयन्ति ॥ १४३ ॥

निष्प्रत्ययपरो राजा ततः सौगतदर्शने ।
आर्य्यकात्यायनस्याग्रे श्रद्धापूजामवारयत् ॥ १४४ ॥

राजधान्यां निषिद्धोऽथ वह्निरेव स सानुगः ।
विनेयकृपया तत्र तस्थौ शैक्षा च भिक्षुणी ॥ १४५ ॥

དེ་ནས་ཀུ་དྲུ་ཡན་ཏེ། གང་ཆོ་སྟོན་ཀྱི་མི་ཡི་བདག།
འོང་བ་མཐོང་ནས་སྐྱེ་བོ་ཡི། ཆོག་ཤས་བས་སྨོད་པས་འཇིགས་ནས་བཤེགས།། 146

བློའི་པོ་སྡུ་མ་དག་གིས་བསྐུལ། དེ་ནི་གཤེགས་པ་མཐོང་བྱུང་ནས།
གཅུག་ཕབའི་བློའ་པོ་ཁོར་རིང་དང་། ལྷན་ཅ་དག་གིས་ཀུལ་ལ་སྐྱེས།། 147

ཀུལ་པོ་བཀུ་ཤིས་མིན་པའི་གཏེར། དག་སྐྱོང་མགོ་རིག་སྐྱ་མིད་དེ།
ལས་ཀྱ་དེ་རིང་བདག་ཅག་གིས། མཐོང་བས་ཅི་འབྱུང་ཟོང་མི་ཤེས།། 148

འདི་ནི་ཀུལ་པོ་སྐྱིག་ཅག་གྱི། བཞིན་ལ་བདག་མི་བསྐྱེ་ཞེས་བརྗོད། །
ཁྱོད་ལ་འདི་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག། རིང་ཀྱ་སོང་སྐྱེ་དོ་སྐྱེར་གཏན།། 149

གཞུང་ངན་བྱོས་བས་དེ་ཐོས་ནས། མི་བདག་གིས་ནི་འཁོར་རྣམས་ལ།
ཕྱག་དར་རྟུལ་གྱི་བར་མོ་ཟིས། རིང་ཀྱ་གནས་འདི་གཟོས་ཤེས་སྐྱེས།། 150

གཅུག་ཕའི་འབབ་ཀྱི་དེ་དག་གིས། རྟུལ་གྱི་བར་མོས་གཟོས་པ་ཀ།
ཧང་ཀྱ་ཞྭགས་པ་བརྒྱོག་བའི་སྨྲ། དེ་ཟིས་མཆོག་གི་ཁང་པ་སྐྱེལ།། 151

ཁྲོ་བས་འབྲེགས་པའི་སྐུལ་རྣམས་དང་། ཁྲག་ཀྱི་འཕྱངས་པའི་སྐྱ་དག་ཀྱང་།
ཞེ་ལས་འཇམ་པ་ཅིད་བྱུང་ངེ། མ་ཡི་བདག་པོ་ཉི་འབབ་མ་ཟིན།། 152

དེ་ནས་མི་བདག་སོང་བའི་ཚེ། རྟུལ་ཕྱང་བརྒྱ་ཡིས་གཟོས་དེ་ལ།
ཤེ་ཀྱ་ཀ་དང་སྐྱི་ཀྱ་གས། རྟུལ་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་སྐྱེས།། 153

ततः कदाचिदायान्तं दृष्ट्वा कात्यायनः पुरः ।
नृपतिं जनसंपातादवमानभयाद् ययौ ॥ १४६ ॥

प्रेषितं पूर्वमन्त्रिभ्यां व्रजन्तमवलोक्य तम् ।
दुष्टामात्यौ नरपतिं दीर्घवैरावबोचताम् ॥ १४७ ॥

राजन्नमंगलनिधिर्मुण्डोऽयं विशिरः पथि ।
दृष्टोऽद्य भिक्षुरस्माभिर्न विघ्नः किं भविष्यति ॥ १४८ ॥

न पश्यामि मुखं राज्ञः पापस्येति भणत्यसौ ।
तथाहि क्षण मेकांते गत्वा दूरमितः स्थितः ॥ १४९ ॥

श्रुत्वैतद् दुर्जनामर्षादुवाचानुचरान् नृपः ।
एष दूरस्थितः पांशुमुष्टिभिः पूर्य्यतामिति ॥ १५० ॥

पूर्य्यमाणः स तैः पांशुमुष्टिभिर्दुष्टचेटकैः ।
दिव्यां कुटीं प्रवेशेन परिहाराय निर्ममे ॥ १५१ ॥

अमर्षकोपिताः सर्पाः व्याघ्रा वा पीतलोहिताः ।
शान्ते रायान्ति मृदुतां नतु भूपतिचेटकाः ॥ १५२ ॥

ततः प्रयाते नृपतौ पांशुराशिशताहृतम् ।
दुःखादूचतुरभ्येत्य हैरुको भिरुकश्च तम् ॥ १५३ ॥

ཆུལ་པོ་མ་རྟངས་ངན་བྱེད་ཀྱིས། འཕགས་པ་ཁྲོ་ཀུས་འོ་བཆུལ་ཐོབ།
གང་གི་མདུན་དུ་འདི་མཐོང་བས། བདག་ཅག་གི་མིག་རྣམས་སྨད།། 154

རྣོང་བའི་མདུན་དུ་སྨིག་སྒྱོད་དུ། སྐྱེ་བོ་ངན་པས་མི་བདག་བསྒྲུབ།
ལས་འདི་མཐོང་བས་བདག་ཅག་ཀྱང་། སྨིག་པའི་སྐལ་བ་དག་དང་ལྡོག།། 155

ས་གཞི་སྨིག་མང་གིས་གཏུངས་འདི། ཁྲོ་མངའ་ཁྲིད་ཀྱིས་བཏང་བར་བྱོས།
བཟོད་དཀའ་མི་བསྲུན་གཤས་པ་འདི། བཏང་བར་འོས་པ་སྐུ་མི་འདོད།། 156

ཞི་བཞི་བར་མི་འགྱུར་བཟོད་པ་ཉིད་ཅི་ཉེ་བར་ཟད་མི་འགྱུར།
ཁྲོ་བ་རྩུབ་མོའི་སྐྱོན་རྣམས་དག་གིས་ཤྲོ་བྱོས་ལ་ཨང་རེག་མི་འགྱུར།
ཕན་སེམས་རྒྱ་ཇུ་དང་མཚུངས་ཡིད་ལ་མི་གཤས་དམ་པ་རྣམས་དག་གིས་ལ།
འཇིག་རྟེན་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་།
ཐུགས་བསྟེན་ཞིང་ཡང་ཁྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་།
མཆོག་གྱུར་ཅིང་ཡང་ཁྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་།
ཐུགས་བསྟེན་ཞིང་ཡང་ཁྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་།
སྐྱེ་མ་གང་གིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཅི་མི་བསྒྲུབ་ལ་མེད་ཁྲིད་པ་བཞིན།། 158

དེ་དག་ཆོག་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། ཀུ་རུ་ཡན་ཆེན་པོས་སྨྲས།
གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཀྱི་བཀྲིད་པ་ཡིན།། 159

आर्य्य दक्षमवानोऽसि राज्ञा क्रूरेण दुष्कृतैः ।
लोचनानि धिगस्माकं यैरिदं दृश्यते पुरः ॥ १५४ ॥

मोहान्धः पातकश्वभ्रे दुर्जनैः पातितो नृपः ।
कर्म्मणो वयमप्यस्य दर्शनात् पापभागिनः ॥ १५५ ॥

भूरियं भूरिपापार्त्ता त्याज्या प्राज्यमतेस्तव ।
दुःसहः खलसंवासः त्यागः कस्य न सम्मतः ॥ १५६ ॥

प्रयाति न शमः शमं क्षयमुपैति नैव क्षमा
भवन्ति न च बुद्धयः परुषरोषदोषस्पृशः ।
वसन्ति न विमानना मनसि शल्यतुल्याः सतां
न दुष्टजनवर्जनादपरमस्ति लोके सुखम् ॥ १५७ ॥

ऐश्वर्य्यं गुणिनामधोनिपतनायासप्रयासप्रदं
गाम्भीर्य्यं तिमिराकरं प्रविशतां प्राणापहं प्राणिनाम् ।
नष्टा सापि निकृष्टदुष्टकुटिलव्यालैरुपादेयता
कूपस्येव खलस्य नास्ति तदहो दोषालियुक्तं यतः ॥ १५८ ॥

तयोरिति वचः श्रुत्वा मङ्काकात्यायनोऽवदत् ।
न निकारेऽपि मे कोपः कर्म्मणो गतिरीदृशी ॥ १५९ ॥

གང་ཞིག་ཤ་བདག་སྨྲའ་ཐོ་ལ། མི་བསྡུག་དང་འགྲོག་སྐྱེའ་དག་གི། 160
འཇིག་པ་ཆེན་ཐོ་ཉེ་བར་གཏན། འདི་དག་ཁོ་ན་བདག་སྡུག་བསྔལ།།

འདི་ཡི་གྲོང་དུ་དང་ཐོ་ཡི། ཉིན་ལ་རྒྱུང་ཆེན་འབབ་པར་འགྱུར། 161
གཉེན་པ་ལ་ནི་མེ་དེབ་ཆར། དེ་ནས་གཞན་ལ་གྲོས་ཀྱི་ཆར།།

དཔུལ་གྱི་ཆར་ནི་བཞི་པ་ལ། ལྕ་པ་ལ་ཡང་གསེར་གྱི་ཆར། 162
དེ་ནས་རིན་ཆེན་ཆར་པ་སྟེ། རྟུལ་གྱི་ཆར་པ་བཏུ་པ་ལ།།

དེ་ཡིས་ས་བདག་གཉེན་རྣམས། ཡུལ་འཁོར་བཅས་འདི་མེད་པར་འགྱུར། 163
དེ་སྐད་ཅེད་གཉིས་གཉིས་རིན་ཆེན་ནི། མང་པོ་ཐྲངས་ཙམ་སྤྱིའ་བར་བྱ།།

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་དག་སོང་། 164
སྟོ་བསངས་ཏེ་རྣ་ཀ་ཡི་བྱ། དེ་ཡི་ཉེ་བར་གནས་པ་བྱས།།

གྲྭི་རྣ་ཀས་ཀྱང་བུ་མོ་ནི། སྟོ་བསངས་ཅན་མ་ལག་པས་ཁྲིད། 165
དཀྱིལ་སྐོང་མ་ནི་རི་མ་ལ། མངོན་ཕྱོགས་གླུས་པས་འདི་དག་སྐྱབས།།

འཕགས་མ་བདག་གི་བུ་མོ་ནི། གཏད་པ་ཉེ་བར་མཛད་ཁྲིད་ཀྱིས། 166
ཁྲིམ་གྱི་བདག་པོ་གང་ངས་ཅར་གྱིས། ཁྲིམ་དུ་ཡང་དག་འགྲུབ་པར་བྱ།།

ཞེས་སྨྲས་བུ་ཚ་གཏད་ནས་ནི། སྐྱོན་པོ་དག་ཏུ་རང་ཁྲིམ་སོང་། 167
རི་མ་ཡིས་ཀྱང་བུ་མོ་སྐྱངས། གདངས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་སོང་།།

एतावदेव मे दुःखं यन्मूढस्य महीपतेः ।
खलसङ्गमदोषेण भयं महदुपस्थितम् ॥ १६० ॥

प्रथमे हि महावायुः पुरेऽस्य निपतिष्यति ।
द्वितीये पुष्पवृष्टिश्च वस्त्रवृष्टिस्ततः परे ॥ १६१ ॥

रूप्यवृष्टिश्चतुर्थे च हेमवृष्टिश्च पञ्चमे ।
रत्नवृष्टिस्ततः षष्ठे पांशुवृष्टिश्च सप्तमे ॥ १६२ ॥

तया सबन्धुराष्ट्रोऽसौ न भविष्यति भूपतिः ।
तस्माद् भवद्भ्यां गन्तव्यं रत्नान्यादाय भूयसे ॥ १६३ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा विनिश्चित्य तथेति तौ ।
हेरुकः श्यामकं पुत्रं तस्योपस्थापकं व्यधात् ॥ १६४ ॥

भिरुकश्च सुतां श्यामावतीमादाय पाणिना ।
अभ्येत्य भिक्षुकौ शैलां प्रणयादिदमब्रवीत् ॥ १६५ ॥

आर्ये भवत्या मे कन्या घोषिलस्य गृहप्रभोः ।
गृहे समर्पणीयेयमासन्नप्रतिपन्नया ॥ १६६ ॥

एवमुक्त्वार्पयित्वा तावमात्यौ जग्मतुर्गृहम् ।
शैलापि कन्यामादाय प्रययौ घोषिलालयम् ॥ १६७ ॥

དེ་ཁས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་གིས། བརྟེན་དེ་རིམ་པས་གྲོང་དུ་བྱང་།
ཡེ་ཤེས་སྤྲིན་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཞི་བར་གཤེགས། 168

དེ་ཁས་ཉི་མ་བྱུག་པ་ལ། རིན་ཅེན་ཆར་ཤི་བས་ཚོའོ།
སྤྲིན་པོ་དེ་དག་རིན་ཅེན་གྱིས། གང་བའི་གྲུ་བཟུང་མ་ཚོར་སོང་། 169

དེ་དག་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སོང་ནས། གྲོང་ཁྱེར་གཉིས་བྱས་ཏེ་རྣ་གསུམ།
ཏེ་རྣ་ཀ་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱིས་བྱེ་རྣ་ཀ་ཚལ་ལོ། 170

ཉི་མ་གཞན་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཆར། ཅེན་པོ་བབས་པས་དམྱལ་བའི་མགོག
མི་བདག་གཉེན་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་། བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཤྭ་པར་བྱུང། 171

ཐུལ་པོ་དབྱུག་པ་ཐོ་བར་བཅས། སྨྲིག་པའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཚེ།
ཀུ་ དུ་ཡ་ནས་ནམ་མཁའ་ལས། སྤྲིན་པོ་འི་ཏུ་དེ་ཁྱེར་ནས་གཤེགས། 172

གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་ལས། དཔའ་བས་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་པ།
དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་ཀར་པ་ཏའི། ཀ་རིའི་ནགས་སུ་གཤེགས་པར་བྱས། 173

དགེ་སློང་བཟོད་ནམས་མཐུ་དང་ནི། སྤྲིན་པོ་འི་ཏུ་དེའི་སྐལ་པ་དང་།
ལྷ་མོ་ཡི་ཡང་བྱིན་བརླབས་ཀྱིས། གྲོང་དེ་དཔལ་དང་ལྡན་པར་བྱུང། 174

དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་ཡིས་དེར། ཀུ་ དུ་ཡ་ནའི་མཆོད་རྟེན་བྱས།
གང་ཞིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་ལྡན་ལ། མཆོད་རྟེན་ཕྱག་བྱེད་ཕྱག་འཚལ་བྱེད། 175

དགེ་སློང་བཟོད་ནམས་མཐུ་དང་ནི། སྤྲིན་པོ་འི་ཏུ་དེའི་སྐལ་པ་དང་།
ལྷ་མོ་ཡི་ཡང་བྱིན་བརླབས་ཀྱིས། གྲོང་དེ་དཔལ་དང་ལྡན་པར་བྱུང། 174

དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་ཡིས་དེར། ཀུ་ དུ་ཡ་ནའི་མཆོད་རྟེན་བྱས།
གང་ཞིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་ལྡན་ལ། མཆོད་རྟེན་ཕྱག་བྱེད་ཕྱག་འཚལ་བྱེད། 175

ततः क्रमेण तद्भूद्यथोक्तं भिक्षुणा पुरे ।
ज्ञानदीपवती प्रज्ञा यथातत्त्वं हि पश्यति ॥ १६८ ॥

षष्ठेऽह्नि रत्नवर्षेऽथ पतिते रत्नपूरिताम ।
ययतुर्नावमादाय तावमात्यावलक्षितौ ॥ १६९ ॥

तौ दक्षिणां दिशं गत्वा चक्रतुर्नगरद्वयम् ।
हेरुको हेरुकाख्यानं भिरुकाख्यं तथापरः ॥ १७० ॥

परेऽह्नि पांशुवर्षेण महता पतता नृपः ।
सबन्धुराष्ट्रः प्रलयं प्रययौ नरकातिथिः ॥ १७१ ॥ ॥

सदण्डिमुद्गरे रात्रि याते किल्विषशेषताम् ।
तं मन्त्रिपुत्रमादाय व्योम्ना कात्यायनो ययौ ॥ १७२ ॥

तमेवानुगता प्रीत्या नभसा पुरदेवता ।
तदाज्ञया खरवनौकर्व्वटे विदधे स्थितिम् ॥ १७३ ॥

भिक्षुपुण्यानुभावेन भाग्यैर्मन्त्रिसुतस्य च ।
अधिष्ठानेन देव्याश्च श्रीमत्तदभवत् पुरम् ॥ १७४ ॥

तथाथ देवता चक्रे चैत्यं कात्यायनस्य सा ।
सुरवर्त्म्यां यदद्यापि वन्दन्ते चैत्यवन्दकाः ॥ १७५ ॥

— — — — — — — —

འཕྲང་ཞིང་ཀུ་ཏྲུ་ཡ་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་མཐའ་ཡས་སོང་ ॥ 176

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་མཚན་ལས། འཕྲང་ཞིང་འཕྲང་བ་སྣུ་ཞེས་བརྗོད།
དེར་ནི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་རྣམས། འཕྲང་བ་ཞེས་གྲགས་པར་གྱུར ॥ 177

སྐབས་དེར་བྱང་མེད་ཤ་ཡི་བདག། མཁྱོ་རིམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ།
དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་སྟོ་བསངས་དེ། མཚན་ཉིས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་བྱས ॥ 178

དེ་ནས་ཀུད་ཡ་ན་ཡིས། བོག་ཀ་ན་ཀ་ཞེས་པ་ཡི།
ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་མ་ལ་དེར། དག་པའི་ཚོས་ནི་བསྟན་པ་མཛད ॥ 179

བདེན་མཐོང་གྱས་དང་བཅས་པ་དེས། བྱ་ཡིས་དབྱུག་པ་ཟློངས་ནས་ནི།
ཚེན་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡང་། ཕྱུག་བྱ་དབྱིག་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱས ॥ 180

དེ་ནས་དལ་གྱིས་མཉན་ཡོད་དུ། བཞིད་ལྷན་ཀུ་ཏྲུ། ཡ་ནས་ཕྱིན།
གྲུལ་བ་མཐོང་ནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་། ཇི་དགས་བཅིངས་པའི་སྐད་དུ་བཀོད ॥ 181

ཡུལ་དུ་ཡ་ན་བྱ་ཡི་གཅན། དེར་ནི་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་པ།
ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེ་ལ་གསུངས ॥

182

རྨོན་པ་དྲག་པོ་འི་ཞེས་བྱས་ཞེས་པས། གང་པ་ཉ་ཉེ་ནས་ཚོལ་དུ།
གལ་བ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་དག་སྟོན། ཇི་དགས་བཅིངས་པའི་སྐད་དུ་བཀོད ॥

183

मन्त्रिस्वनुमथादाय लग्नं चीवरकर्णिके ।
लम्बनं स ययौ व्योम्ना देशं कात्यायनः परम् ॥ १७६ ॥

लम्बते लम्बते कोऽयमित्युक्ते विस्मयाज्जनैः ।
बभूवुस्ते जनास्तत्र लम्बका इति विश्रुताः ॥ १७७ ॥

अथान्तरे दिवं याते तत्रापुत्रे महीपतौ ।
स कृतः श्यामको राजा लक्षणज्ञैस्तदाज्ञया ॥ १७८ ॥

गत्वा भोक्कानकं नाम दिशा कात्यायनस्ततः ।
जनन्यास्तत्र संशुद्धां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ १७९ ॥

सा हृष्टसत्या पुत्रस्य यष्टौमादाय सादरम् ।
वन्द्यमद्यापि महती यष्टिचैत्यमकारयत् ॥ १८० ॥

श्रावस्तौमथ सोत्कण्ठः प्राप्य कात्यायनः शनैः ।
जिनं विलोक्य सानन्दश्चक्रे तत्पादवन्दनम् ॥ १८१ ॥

उद्रायणसुतकथां तत्र तेन निवेदिताम् ।
आकर्ण्य भिक्षुभिः पृष्टः सर्व्वज्ञस्तानभाषत ॥ १८२ ॥

लुब्धकः कालपाशाख्यः कर्व्वटोपान्तकानने ।
सकूटां मृगबन्धाय निदधे वागुरां पुरः ॥ १८३ ॥

འབྲུལ་འཁོར་ཞགས་པ་ལྷུང་བ་ཁོད་ཀས། དེ་སོང་ཆོ་ག་རང་སངས་བྱེད།
ཐེ་ལྷུན་འདོད་པ་འདོར་བ་ཡིས། ཕྱོགས་དེར་རྣམ་པར་བརྟག་དེ་གཤེགས།། 184

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུ་དག་གིས། རྟ་དགས་འཆིངས་པར་རྒྱུང་མ་བྱུར།
དགེ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ངུ། སྐྱེ་བོས་མི་དགེ་ཐོབ་མ་ཡིན།། 185

དེ་ནས་རྗེའི་པ་འོངས་པས་ཀྱང་། ཞགས་པ་རི་དགས་མེད་མཐོང་ནས།
ཁྲི་བས་ལོང་བས་རང་སངས་བྱེད། དུག་གིས་ཟུགས་པའི་མདའ་ལས་བསད།། 186

གཟི་བརྗིད་འབྱེད་འབར་བྱེད་ལྷུར་འབར་བ། མདའ་ཡིས་ཕྱིགས་པར་གྱུར་པ་དེའི།
མཐུ་ཉི་མར་བྱང་མཐོང་གྱུར་ནས། ཞབས་གཅིས་དག་ལ་རྒྱབ་ཏུ་ལྡིས་གཤེགས།། 187

དེ་ནས་རྗེའི་པ་བྱ་མིག་གི། ཆུ་ལས་མྱ་ངན་གྱིས་གཏུངས་པས།
མདལ་དང་ཆུ་ཉི་ཡང་དག་པར། བདག་ཉིད་རྨོངས་ཅིང་མྱ་ངན་བྱས།། 188

ཡོངས་སུ་མྱང་འདས་ཐོབ་བྱུར་པ། དེ་ཡིས་གཏུང་རྟགས་ཆུངས་ནས་དེས།
གཏུགས་དང་ཆུལ་མཆོག་ཡོགས་ཆོགས་ཀྱིས། དཔག་ཏུ་མཆེད་པའི་མཆེད་
དཀྲིན་བྱས།། 189

བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་རྗེའི་པ་ནི། མི་བདག་ཇུ་ཏྲ་ཡ་ཧར་བྱུར།
རང་སངས་ཆུས་ཉི་ཟླ་བསད་པ་ལས། ལོག་མང་གཉོད་པ་ཐོབ་པར་བྱུར།། 190

ཁྱིམ་བདག་ཀཱི་ཀཱར་གཤེགས་པ། ཤོར་དང་འབྱུ་ཡོགས་ཆུས་བྱུར་པ།
དགའ་བོ་ཞེས་ལ་བྱ་མོ་ནི། ཆུགས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་།། 191

यन्त्वं पाशावृतं दृष्ट्वा याते तस्मिन् यदृच्छया ।
प्रत्येकबुद्धस्तं देशं प्राप्य विश्रान्तिमाप्तवान् ॥ १८४ ॥

तस्य पुण्यानुभावेन वन्यं न विविशुर्मृगाः ।
न हि मुद्गात्मनामग्रे प्राप्नोत्यकुशलं जनः ॥ १८५ ॥

लुब्धकोऽपि ततोऽभ्येत्य पाशानालोक्य निर्मृगान् ।
प्रत्येकबुद्धं क्रोधान्धो विषदिग्धेषुणाबधीत् ॥ १८६ ॥

तस्य शायकविद्धस्य ज्वलज्ज्वलनतेजसः ।
प्रभावमद्भुतं दृष्ट्वा पादयोर्निपपात सः ॥ १८७ ॥

अकार्य्यकरणोद्वेगसन्तापादथ लुब्धकः ।
निनिन्द शोचन्नात्मानं संत्यज्य शरवागुराः ॥ १८८ ॥

परिनिर्व्वाणमाप्तस्य तस्यास्थीनि निधाय सः ।
छत्रध्वजादिसंभारैः स्तूपञ्चक्रे सदार्चितम् ॥ १८९ ॥

लुब्धकस्तेन पुण्येन बभूवोद्दायणो नृपः ।
बधात् प्रत्येकबुद्धस्य बहुशो बधमाप्तवान् ॥ १९० ॥

नन्दनाम्नो गृहपतेर्मदलेखाभिधा सुता ।
बभूव धनधान्यादिस्फीतिः कार्व्वटवासिनः ॥ १९१ ॥

ནམ་ཞིག་རྒྱགས་པས་བྱད་པ་དེས། ཁང་པ་ཆགས་པའི་རྟུལ་རྣམས་བྱིས།
རང་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་ཉིད་ནས། བྱིན་པ་རྣོན་པས་རྣམ་པ་གསོག་གས། ॥ 192

དེ་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཉི་མ་ལ། ཡུག་རིང་བསམས་པས་དོན་གཉིས་བ།
ཀུ་མའི་ཁེད་བྱིས་གཟིར་བ་དེའི། བག་མར་སྐྱོང་བའི་རྩིས་བཞེངས། ॥ 193

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ནི། ཕྱག་དང་རྟུལ་པར་བཀོར་བ་ཡིས།
བདག་ནི་བག་མར་བྱུང་བ་ལ། ཉེ་ཞེས་མིང་བོ་ལ་དེས་སྨྲས། ॥ 194

དེ་ནས་དེ་ཡིས་གཏམ་དག་བྱས། བག་མར་འགྲོ་ཁ་ཐོག་ཏུ་མ།
རྒྱགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། མགོ་བོ་ལ་ནི་རྟུལ་རྣམས་གཏོར། ॥ 195

སྤྲིན་བུས་ཟིས་རྡེས་ཡི་གེ་ལ། རབ་ཞུགས་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་རྣོངས་པ།
དོག་དབྱེད་མེད་རྣམས་འགལ་བ་ཡིས། དངོས་བོ་ལ་ཡང་རབ་དུ་འཇུག ॥ 196

སྨྲིག་སྨྱོད་ལ་ཞུགས་དེ་ཡི་ཚེ། འཇིགས་པ་རྣོགས་ཤིང་ཁོང་ཁོངས་ཆུད་པས།
ལས་དེ་ཁྱིམ་བདག་མཁས་པ་དང་། སད་པ་ཉེས་པས་བཟློག་པ་བྱས། ॥ 197

བྱ་མ་དེ་ཉིད་གཅུག་ཕྱད་ཅིག། མི་བདག་སྨྲིག་པ་ལྷོག་པར་གྱུར།
དེ་ཡི་མིང་བོ་གཏམ་སྨྲོགས་ཀྱང་། དགེ་སློང་ཀུ་ཏྱ་ཡ་ན་འདི ॥ 198

ངན་སྨྱོད་དང་བ་བཟློག་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ན།
ཉེ་རྟ་ཀ་དང་ཕྱི་རྟ་ཀ། གྲོང་ཁྱེར་ཉེ་བར་གཏུགས་ལས་ཐོན ॥ 199

सा कदाचिन्मदोत्सिक्ता गृहमार्ज्जनरेणुभिः ।
प्रत्येकबुद्धमायान्तं पथि मोहादवाकिरत् ॥ १९२ ॥

तस्मिन्नेव दिने तस्या श्चिरचिन्ताभिरर्थितः ।
वरः स्तनभरार्त्तायाः वरणार्थी समाययौ ॥ १९३ ॥

मूर्ध्नि प्रत्येकबुद्धस्य पांशुमुष्टिनिपातनात् ।
प्रत्यासन्नविवाहार्हमिति भ्रातरमाह सा ॥ १९४ ॥

ततस्तस्याः प्रवादेन चिक्षिपुर्वरणात्तये ।
मूर्ध्नि प्रत्येकबुद्धस्य रजांसि प्रौढ़कन्यकाः ॥ १९५ ॥

गुणाकारप्रवृत्तेन प्रत्ययेन विमोहिताः ।
निर्विचार्य्य प्रवर्त्तन्ते विरुद्धेष्वपि वस्तुषु ॥ १९६ ॥

प्रवृत्तपातकाचारे तस्मिन् बुद्धबुधाभिधौ ।
निवारणं गृहपतौ कर्म्मणस्तस्य चक्रतुः ॥ १९७ ॥

सैव कन्या नरपतिः शिखण्डी पापभागभूत् ।
प्रवादकर्त्ता तद्भ्राता भिक्षुः कात्यायनोऽप्ययम् ॥ १९८ ॥

जातौ गृहपतौ रूढ़दुष्टाचारनिवारणात् ।
पुरोपतापान्निर्मुक्तौ हेरुको भिरुकश्च तौ ॥ १९९ ॥

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུང་ཐོས་དགེ་སློང་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་ཁས་ཀྱང་།
དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་འབྲས་བུང་ཟོང་ཁུངས་བྱུང་བཀྲ་བ་རབ་ཤེས་ཁོས་ཁོ།
མི་བསྟུན་སྐྱེ་བོ་འི་ཚོགས་མཚུངས་དགྲ་དང་རྒོག་དཔྱོད་དང་མཉམ་བྱ་མ་དང་།
ལེགས་བྱས་དང་མཚུངས་གཉེན་ནི་ཚེ་ཐུང་ངུ་ཞིང་མི་ཤེས་པར་ཤེས་ཏེ་ཡང་མེད་པར་སོ།། 200

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱས་པ་བཤད་དོ་
པ་དཔག་ཚམས་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཇུ་དྲུ་ཡ་ནའི་རྒྱས་པ་
བཤད་པའི་ཡལ་འདས་སྤྲོ་བའི་བཏུ་བའོ།།

इति भगवतः श्रुत्वा वाक्यं विचार्य्य च भिक्षवः
फलपरिणतिं ज्ञात्वा चित्रां शुभाशुभकर्म्मणाम् ।
खलजनवचस्तुल्यं श्वभ्रं विचारसमं गुरुं
सुकृतसदृशं बन्धुं लोके न किञ्चन मेनिरे ॥ २०० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां-
मुद्रायणावदानं चत्वारिंशः पल्लवः ।

གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་འབྱོར་པས་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་ཀྱང་ཆོས་སྤྲིན་ཡིད་བཞིན་

ནོམས་ལས་སྐྱེ་བ། ། 1

དམ་བའི་འབྲུ་ཡི་ཁྲེར་ནི་དབུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་འགྲོབ།
ཆོས་ནི་ཀཱར་རྣམ་པར་འཕེལ་ལ་དད་པ་ཟུག་ཆོགས་དང་ལྡན་འཁོར་བ་མེད་པ་ནི།
རྣམ་པར་འཕེལ་བྱེད་དེ་ནི་སེམས་དང་ཚོར་དགའ་བ་ཉིད་ལ་རིགས་པ་ཡིན།། 1

ཆུལ་བ་ཆུལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ནི། ཀུན་དགའ་ར་བར་བཀྲིགས་ཆོ་སྟོན།
མཉན་ཡོད་ཏུ་ནི་ཁྱིམ་བདག་དག། བཏུན་པ་ཐོབ་པ་ནོར་ཆོག་ཀྱང་། 2

མཁས་པ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡི་བྱ། ལེགས་བྱས་དག་ལ་མཁས་པ་སྟེང་།
ཉམས་པ་མེད་པའི་ཐྲག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀོན་གྱི་ཆུག་གྱིས་སྐྱས།། 3

འདི་ནི་བྱིས་པ་ཁོ་ན་ནས། ཤིན་རིའི་བུ་སོགས་དག་སྨྲོང་རྣམས།
ཆུལ་པོ་ལ་འོས་གོས་ཟས་ཀྱིས། ཨ་ཙཱ་ར་ཡིས་ཞིང་བསྟེན་བ་ཀུར་བྱེད།། 4

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་མི་བཟད་པའི། མུ་གེ་སྐྱེ་བོ་ཟད་བྱེད་པ།
བསྐང་བྱ་སྨོང་བྱེད་མཚུངས་པ་ཉིད། སྨོང་པའི་འཆོ་བ་ཆད་པ་བྱུང་།། 5

དག་སྨོང་རྣམས་ནི་ཉམ་ང་བ། མཆོག་དུ་མི་བཟད་དུས་དེར་ནི།
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁོ་ན་ལ། ཨོ་རས་ནས་ཆུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཆས།། 6

एकचत्वारिंशः पल्लवः ।

यङ्भूपालविशालदानविभवप्रोद्भूतपुण्याधिकं
दानस्यातिकृशस्य सत्फलभरमाप्नोत्यलं दुर्गतः ।
शुद्धस्यैव विशुद्धधर्म्मधवलश्रद्धासमृद्धान्वितं
निःसंसारविजृम्भितं तदुचितं चित्तस्य वित्तस्य च ॥ १ ॥

जिने जेतवनारामविहारिणि महाधनः ।
धौराभिधानः श्रावस्त्यामभूद् गृहपतिः पुरा ॥ २ ॥

तस्य पण्डितनामाभूत् पुत्रः सुकृतपण्डितः ।
अखण्डितयशःपुण्यदानालङ्कारमण्डितः ॥ ३ ॥

स बाल एव भिक्षूणां राजार्हैर्वस्त्वभोजनैः ।
शारिपुत्रप्रधानानां चकारातिथिसत्क्रियाम् ॥ ४ ॥

ततः कदाचिदक्षीणदुर्भिक्षक्षयिते जने ।
याच्ययाचकतुल्यत्वे पिण्डच्छेदोऽर्थिनामभूत् ॥ ५ ॥

भिक्षूणां सङ्कटे तस्मिन् काले परमदारुणे ।
पण्डितः सुगताहूतः प्रतस्थे जेतकाननम् ॥ ६ ॥

གསེར་གྱི་འཕྲེང་བས་སྤྲས་པ་མི། རྟ་ཡིས་བགྲོད་པར་བྱེད་དེ་ལ།
ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་མི་བཟོད་པའི། གཡོ་ཅན་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱེས།། 7

སྐྱོང་བའི་དོན་མཐུན་སྐྱོང་བ་ཡི། དཔག་བསམ་ཤིང་ཁྲེད་ཕྱོགས་སུ་གྲགས།
བདག་ཅག་ལྟ་བརྒྱ་ཁྲོད་ལ་ནི། བསམ་པ་གཏད་ལ་ཡང་དག་འོང་རེ།། 8

སྒྲོན་དང་གོས་ནི་རྒྱང་རེ་དག། བདག་ཅག་སོ་སོ་ཡང་དག་འདོད།
གཡའ་དེ་ཕོད་ན་དལ་ཉེན། ཕྱོགས་པ་མེད་པར་གནང་བར་མཛོད།། 9

དེ་ཡི་འདི་བརྟེད་དམ་པ་ཡི། སྐྱོང་ལྷག་དེ་ནི་རྟ་ཡས་བབས།
དེ་རྣམས་ལེགས་པར་མཆོད་བྱས་ནས། བློ་དང་ལྡན་པས་སྐད་ཅིག་བསམས།། 10

གཡའ་དེ་བཅོམ་ལྡན་མ་མཐོང་བར། རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན།
བདུད་རྩི་འཐུང་ལ་ཉེ་བ་ཡི། གེགས་དེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད།། 11

སྐྱོང་རྣམས་འདོད་པ་མ་བྱིན་པར། གཡའ་དེ་ཁྲེལ་མེད་ཕྱིན་པ་ན།
ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཞུགས་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཉམས་པ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱ།། 12

དེ་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན། ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་མ་རང་།
ས་གཞི་བརྐོལ་ནས་ཡང་དག་འཕྲོག། སྐྱོང་རྣམས་འདོད་པ་རབ་དུ་བྱེད།། 13

ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་བྱིན་པ་ཡིས། གོས་རྡོས་དང་ནི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་།
དེ་དག་རྣམས་ལ་བྱིན་ནས་ནི། རྒྱུ་དང་མེད་བཞིན་མགྲོགས་པར་མོང་།། 14

तं व्रजन्तं तुरङ्गेण काञ्चनाद्रामशोभिनम् ।
ऊचुर्विटाः समभ्येत्य गुणोत्साहासहिष्णवः ॥ ७ ॥

अर्थिसार्थार्थनाकल्पवृक्षत्वं दिक्षु विश्रुतः ।
शतानि पञ्च संप्राप्तास्त्वामुद्दिश्याशया वयम् ॥ ८ ॥

अलङ्कारांशुकयुगं प्रत्येकं नः समौहितम् ।
अधुनैवाविलम्बेन दीयतां यदि शक्यते ॥ ९ ॥

इत्युक्तस्तैः सदाचारः सोऽवतीर्य तुरङ्गमात् ।
साधु पूजां विधायैषां धौमान् क्षणमचिन्तयत् ॥ १० ॥

भगवन्तमदृष्ट्वैव गच्छामि स्वगृहं यदि ।
आसन्नामृतपानस्य तं विघ्नं कथमुत्सहे ॥ ११ ॥

अदत्त्वा प्रियमर्थिभ्यो व्रजामि यदि निस्त्रपः ।
कथं करोमि दानस्य तां स्वयं व्रतखण्डनाम् ॥ १२ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य भित्त्वा भूमिं समुद्गतः ।
नागराजः स्वयं शेषः प्रादादर्थिसमौहितम् ॥ १३ ॥

दत्तानि नागराजेन वस्त्राण्याभरणानि च ।
स तेभ्यः प्रतिपाद्याशु ययौ निःशल्यतामिव ॥ १४ ॥

དེས་ཀྱང་ངོ་མཚར་དེ་མཐོང་ནས། བདེ་གཤེགས་བསྟོས་པའི་བསོད་
ནམས་ནི།
དོན་ཀུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག། འགྲུབ་པའི་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་སངས།། 15

དེ་ནས་སེམས་ནི་རབ་དང་སྐྱེས། ཞེ་སྡང་སྤྱིག་པ་རྣམ་པར་ཉམས།
དེ་དག་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བལྟ་རྟུ་སོང་།། 16

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་མཐོང་བྱུང་ནས། གཞོན་ནུས་བཞིའི་རབ་བཏུད་དེ།
དེ་ནས་ཞབས་ཀྱི་པད་རྩེ་གྱེས། སྐལ་ལྡན་དབུལ་བར་ཕྱིག་ལེ་བྱས།། 17

སྡོན་པའི་ཞབས་གཉིས་མདུན་དུ་ནི། དོ་ཤལ་རྩྭ་ཁེད་རབ་འབར་བ།
བགོད་ནས་མདུན་དུ་རབ་བཏུད་པ། དེ་དག་དེ་ཡིས་དེ་ལ་གནོད།། 18

བཅོམ་ལྡན་ཅི་ཤེས་རྣོ་རྩེ་ཞེས། དེ་དག་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས།
འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བའི་རི་ཕྱག་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་བྱ་བསྒྲུབས།། 19

དེ་ནས་བདེན་མཐོང་དེ་དག་རྣམས། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོང་བའི་ཚེ།
གཞོན་ནུ་མཁས་པ་དག་གིས་ནི། བཅོམ་ལྡན་དགྲ་གཤམ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས།། 20

བསོད་ནམས་དག་པ་སྐྱེས་བྱུང་ནི། ལེགས་བྱས་དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་
རྫོགས་པ།
རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་དག་གི་སྨོན་རྣམས། ཟས་ལ་སྣྲག་པར་གཤེས་པ་མཛོད།། 21

བདག་གིས་དེ་དག་ སྨོན་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོང་ལ།
གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་གྲོང་བྱེར་ལྟེར། ཆོལ་ཀྲལ་གཟིང་ལ་བགོ་བཤད་དུ།། 22

तेऽपि दृष्ट्वा तदाश्चर्यं पुण्यां सुगतभावनाम् ।
सर्व्वार्थसम्पत्सिद्धीनां जननीमेव मेनिरे ॥ १५ ॥

जातचित्तप्रसादास्ते तेनैव सहितास्ततः ।
भगवन्तं ययुर्द्रष्टुं विनष्टदेषकल्मषाः ॥ १६ ॥

भगवन्तमथालोक्य कुमारः प्रणताननः ।
तत्पादपद्मरजसा धन्यश्चक्रे ललाटिकाम् ॥ १७ ॥

हारं पुनश्चरणयोः शास्तुः शशिकरोज्ज्वलम् ।
विन्यस्य प्रणतानग्रे स तानस्मै न्यवेदयत् ॥ १८ ॥

धर्मदेशनया तेषां भगवान् ज्ञानवज्रभृत् ।
भित्त्वा सत्कायदृष्ट्यद्रिं स्रोतःप्राप्तिफलं व्यधात् ॥ १९ ॥

दृष्टसत्येषु यातेषु ततस्तेषु प्रणम्य तम् ।
कुमारं पण्डितं प्रीत्या भगवान् स्वयमभ्यधात् ॥ २० ॥

वत्स पुण्यैरवाप्तोऽसि पर्य्याप्तिं सुकृतश्रियाम् ।
दुर्भिक्षेष्वपि भिक्षूणां कुरु भोज्याधिवासनाम् ॥ २१ ॥

परिग्रहो मे भिक्षूणां शतान्यर्द्धचयोदश ।
अन्ये चान्विष्य दुःस्थार्त्ताः संविभज्यास्त्वया पुरे ॥ २२ ॥

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ཐོས་ནས། མཁས་པ་ངབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས།
ཇི་སྲིད་འཆི་བར་གྱུར་པ་ཡིས། དགེ་འུན་མཚོར་ཁུ་བཀྱེད་བར་བྱེད།།

དེ་ནས་ངང་གི་ཁྲིམ་མོང་སྟེ། དགེ་སློང་དག་བཞེད་ཟུལ་པོ་ལ།
འོ་སྐབ་ཅིའི་ཟས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི། རྩོགས་སངས་རྒྱས་མོགས་དགེ་འུན་མཆོད།།

24

དབུལ་དང་དབུལ་བ་མིག་རྣམས་དང་། བཤྲང་ཐུ་དང་ནི་སྐྱོང་བྱེད་དང་།
བརྩེ་བས་འོས་པ་རྣམས་ལ་དེས། ཐོག་མེད་འཁོར་བ་བསྐྱབས།།

25

ལྷག་མ་འཇུངས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ནི། སྐྱོང་རྩེའི་ཚུ་གཏེར་དེས་བཅའ་ནས།
དེ་དག་རྣམས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཕྱིར་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པར་ཤོག།།

26

རིགས་ཅིག་ཆོགས་དེ་དེ་དག་ལ། རྣམ་པ་མང་པོས་ཕན་འདོགས་ཤིང་།
རིགས་ཅིག་མིང་གི་མོལ་ཕྱང་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བྱིན།།

27

དེ་དག་ལོངས་ཤས་དེ་ལ་སྐྱས། སྨི་ལམ་ཧོར་ནི་མཐོང་བ་བཞིན།
རིགས་ཅིག་མིང་གི་མོལ་ཕྱང་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བྱིན།།

28

སྐྱེ་བོ་ཧོར་ཆེན་རྣམས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་བྱང་བ།
སྐད་ཅིག་ཁོ་ནས་དེ་ཟད་ལས། ཨོངས་སྤྱོད་རྣམས་པ་མི་འཆོ་ལོ།།

29

ཞེས་པ་དེ་དག་ཆོག་ཐོས་ནས། མཁས་པ་སྨིང་རྗེའི་གཏེར་དག་གིས།
དེར་ཅེག་མིང་གི་སོལ་ཕྱང་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་མི་ག་ཆོ་ལོ།།

30

इति श्रुत्वा भगवतः पण्डितः प्रमदाकुलः ।
भक्त्या सङ्घस्य विदधे यावज्जीवं निमन्त्रणम् ॥ २३ ॥

ततः स्वगृहमभ्येत्य राजार्हैः भिक्षुसम्मतैः ।
संबुद्धप्रमुखं सङ्घं सदा भोज्यैरपूजयत् ॥ २४ ॥

दरिद्रानदरिद्रांश्च याच्यानपि च याचकान् ।
अनुकम्प्यान् स विदधे दानेनान्यानुकम्पिनः ॥ २५ ॥

शेषान् कृपणसङ्घातान् सोऽन्विष्य करुणाम्बुधिः ।
रत्नराशिं ददौ तेभ्यो दौर्गत्यतिमिरापहम् ॥ २६ ॥

स रत्ननिकरश्लेषां जगामाङ्गाररराशिताम् ।
नृणां भाग्यानि रत्नानि मणयः प्रस्थजातयः ॥ २७ ॥

ते तमूचुः समभ्येत्य स्वप्नदृष्टधना इव ।
रत्नानां त्वयास्माकं स दत्तोऽङ्गारसञ्चयः ॥ २८ ॥

धनलाभेन महता सद्यः प्राप्तोन्नतिर्जनः ।
तत्संक्षयात् क्षणेनैव परिभ्रष्टो न जीवति ॥ २९ ॥

इति तेषां वचः श्रुत्वा पण्डितः करुणानिधिः ।
तान्वचे पुण्यहीनानां रत्नान्यायान्त्यरत्नताम् ॥ ३० ॥

བྱིད་ཀྱིས་སྟེན་གི་རྩོངས་པ་ལས། ལེགས་བྱས་ཆོག་ཤས་ཀྱི་མ་བྱས་པ།
དེས་ན་རིན་ཅིག་སྡུང་པོ་འདི། བྱིད་ལ་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་གྱུར། 31

རིག་ཅིག་རྣམས་ཀྱི་འབའ་ཞིག་ཏུ། རྟོག་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་ཀྱི་ཚུལ་ཆེ་སྙད་ངན་མཚོན་མ་ཉིད།
རྣོན་རྣམས་ཕྱིར་བ་དག་ཀྱི་ཚུལ་ཆེ་སྙད་ངན་མཚོན་མ་ཉིད།
རྣོན་ཀྱི་ལེགས་བྱས་དག་ལ་རྣམ་གྲོལ་རིགས་རིགས་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། 32

དེ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི། དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྐྱེ་གོར་མཛོད།
ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོགས། བདག་གིས་བྱེད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་བྱས། 33

ཞེས་བཙོངས་དེ་ཡི་ཀོར་དང་ཟས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་དེས།
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དག་ལ་དུས་ཀུན་དུ། 34

དགེ་འདུན་ཟས་སྐྱེ་བཞིན་མཆོད་ནས། སྐད་ཅིག་སྐོས་ལམ་དེ་དག་གིས།
བདག་ཅག་ནམ་ཡང་དབུལ་པོར་ནི། 35

དེ་ནས་མཁས་པའི་ཚོག་དག་གིས། དེ་དག་སོང་བས་མཐུན་དུ་ནི།
སོལ་ཕྱང་དེ་ཉིད་རིག་ཅིག་ཅེས། ཕྱང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་ ། 36

དེ་ནས་མཁས་པ་གཞོན་ཏུ་ནི། མཐུ་དང་ལྡན་པའི་བྱིམ་ཉིད་དུ།
རྣམ་པར་བཞག་པའི་གཉེར་དག་ནི། གེགས་མེད་བཀྲ་དག་བྱང་བར་གྱུར། 37

युष्माभिर्न कृतः पूर्वं मोहात् सुकृतसञ्चयः ।
तेनायं रत्नराशिर्वः प्रयातोऽङ्गारसारताम् ॥ ३१ ॥

रत्नानि यत्ननिहितान्यपि यान्ति दूरं
पुण्यक्षयादुपनयन्ति च भाग्ययोगात् ।
वित्तार्जनं पतितशोकनिमित्तमेव
वित्तं हि चित्तमुचितं सुकृतप्रवृत्तम् ॥ ३२ ॥

तस्माद् भवद्भिर्भोज्याय भिक्षुसङ्घोऽधिवास्यताम् ।
भोगसम्भारसम्पत्तिमहं सम्पादयामि वः ॥ ३३ ॥

इत्युक्तास्तेन तद्दत्तवित्तभोजनसम्पदा ।
ते बुद्धप्रमुखं सङ्घं दिनमेकमपूजयन् ॥ ३४ ॥

सङ्घं यथावदभ्यर्च्य प्रणिधानमकारि तैः ।
मा कदाचन दारिद्र्यं स्यादस्माकमिति क्षणम् ॥ ३५ ॥

ततस्ते पण्डितगिरा गत्वा ददृशुरग्रतः ।
तमेवाङ्गारनिकरं प्रयातं रत्नराशिताम् ॥ ३६ ॥

भवने पण्डितस्याथ कुमारस्य प्रभावतः ।
विहितानां निधानानां निर्विघ्नं शतमुद्ययौ ॥ ३७ ॥

ཆོས་ཤེས་དེ་ཡི་སྤྱན་བསྡུང་སྨད། ཀུལ་བོ་གསལ་ཀུལ་ཀིད་ལ་ནི།
གཅིར་ཀྱི་དྲུག་ཆ་ཕྱམ་དེ་ཡང་། དེ་ལ་སོལ་བ་ཀིད་དུ་གྱུར། 38

གཞོན་ཀུ་ཀིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། གཅིར་ཀྱི་ཆོག་ལའི་སྡུང་བུ་ཡི།
ཞེས་པའི་ཆོག་ལའི་བར་སྐྱང་ལས། དེ་ནས་ས་ཡི་བདག་པོས་བྱིས། 39

གཞོན་ཀུ་ཀིད་ཀྱི་ཆོག་གི་ཡིན། གཅིར་རྣམས་དག་ཏོ་གཅིར་ཀིད་དུ།
སྐྱང་གྱུར་ངོ་མཚར་བཅས་པ་ཡིས། ཡི་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཀིད། 40

དེ་ནས་ཧོར་རྣམས་མ་ལྷུས་པ། གཞོན་ཀུ་བསམ་པ་ཡངས་པ་ཡིས།
བྱིན་ནས་ཕྱག་སྤྱན་ཆོགས་པ་ཡི་རྣམས། དབྱལ་པོའི་ཀྲིམ་དུ་གནས་པར་བྱས། 41

དེ་ནས་འབོར་བ་སྟོང་པོ་མེད། རྣམ་པར་དཔྱད་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་བ།
བརྟན་པ་དེ་ཡིས་མི་རྟག་ཀིད། ཡང་དག་བསམས་ནས་ཐ་ལ་སྐྱེས། 42

ཡབ་གཅིག་དཀའ་ཐུབ་ཤས་སྐུ་བདག། འབྲོ་བ་རེ་ཞིག་གནང་བར་མཛོད།
སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཡི་སྐྱག་མ་ཡིས། འབྱོར་པ་ཀིད་ཀྱིས་བདག་ཀིས་མོང་ས། 43

འཁིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཆོགས་ཐོབ། གང་ཟུ་སྡུག་བྱ་ཀིད་འགྱུར་པ།
འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོ་ཡི་ནི། སྐོད་འདི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཀིད། 44

स प्रसेनजिते राज्ञे धर्म्मज्ञः स्थितिरक्षणात् ।
ददौ निधानषड्भागं स चास्याङ्गारतामगात् ॥ ३८ ॥

कुमारस्यैव सुकृतैर्भोग्योऽयं निधिसञ्चयः ।
इत्यन्तरीक्षाद्वचनं ततः शुश्राव भूपतिः ॥ ३९ ॥

कुमारस्यैव वचसा *तान्निधौन्निधितां पुनः ।
प्राप्तान्विलोक्य साश्चर्य्यः प्राह्णोत्तद्गृहं नृपः ॥ ४० ॥

ततस्तदखिलं वित्तं वितीर्य्य विपुलाशयः ।
कुमारः सम्पदां चक्रे स्थितिं दुर्गतवेश्मसु ॥ ४१ ॥

अथ निःसारसंसारविचारविरतस्पृहः ।
अनित्यतां स सञ्चिन्त्य धीरः पितरमब्रवीत् ॥ ४२ ॥

अनुजानीहि मां तावत् गन्तुं तात तपोवनम् ।
इमा जन्मशतोच्छिष्टा क्लिष्टा मम विभूतयः ॥ ४३ ॥

त्रैलोक्यसम्पत्संप्राप्तिर्यस्मिन् व्रजति भोग्यताम् ।
तदिदं सर्व्वभूतानामायुर्भाजनमल्पकम् ॥ ४४ ॥

---

* सान्निध्यादिति मूलपुस्तके ।

གང་ཞིག་གྲང་ལ་རྒྱུ་དྲུ་བདག་གིས་རེ་ཞིག་བྱ་འཇིམ་པའི་གོས་ཀྱིས་
གཅེག་བྱ་ཞིང་། 44

གང་ཞིག་གཉང་ལ་བདག་གི་དཔལ་གྱི་དུམ་བུ་བསིལ་བའི་བྱམས་
པས་བྱག་པ་བྱ། 45

གང་གི་དོན་དུ་ཡུ་ཡག་མཆོག་མེ་དང་ལོག་འགྲེ་འཆོགས་ལས་མཉེས་
དུ་འཇིགས་པ་འགྲོབ། 46

བདག་གི་ལུས་འདི་གཅིག་པ་དག་ལས་ཅོང་ཟད་བསྲུངས་ཀྱང་
འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 47

དེར་ནི་དེ་ཡིས་རབ་ཕྱུང་སྟེ། ལོག་ཏ་ལྷུང་བཟེད་ཆོས་གོས་ཅན།
དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཉིད་བྱུང་ནས། བཀུལ་ཞིང་ཁྱབ་བསྐོམས་པ་ཡིས། 48

ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིས། ཞིང་ནས་ཞིང་ལ་འཁྱག་པའི་ཚུ།
ལམ་ནས་བཀྲོད་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཡ་མཚན་ལས་ནི་འདི་སྐད་བསམས། 49

ཀྱེ་མ་སེམས་མེད་ཚུ་རྣམས་ཀྱང་། བསྐྱབས་པའི་ལམ་ནས་བཀྲོད་པ་ཡིས།
ལས་ནི་ཡང་དག་སྤྱད་མཐོང་སྟེ། ལུས་ངན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། 50

शीते यस्य करोमि सन्ततमहं दुस्पर्शांशुकैर्गूहनं
सन्तापे रचयामि यस्य शिशिरश्रीखण्डचर्चार्चनम् ।
यस्यार्थे विषशस्त्रवह्निभुजगव्रातात् परं मे भयं
प्राप्तः सोऽयमपायतः परिहृतोऽप्यायाति कायः
क्षयम् ॥ ४५ ॥

भोगाद्विरक्तः प्रव्रज्यामादाय दयितां वने ।
विहरामि हरन् चिन्तां चिन्तातप्तस्य चेतसः ॥ ४६ ॥

इत्युक्ता स परित्यज्य विषयस्नेहबन्धनम् ।
कृताभ्युपगमः पिचा शारिपुत्राश्रमं ययौ ॥ ४७ ॥

तच प्रव्रजितस्तेन पात्रपाणिः सचीवरः ।
तस्यैवानुचरो भूत्वा विचचार यतव्रतः ॥ ४८ ॥

स दृष्ट्वा कर्षकैर्धारां क्षेत्रात् क्षेत्रप्रवर्त्तिताम् ।
निर्दिष्टेन पथा यान्तीं विस्मयादित्यचिन्तयत् ॥ ४९ ॥

अहो विहितमार्गेण गच्छतामप्यचेतसाम् ।
जलानां कर्म्मसंसिद्धिर्दृश्यते न तु देहिनाम् ॥ ५० ॥

ཞེས་བསམས་བཀྲོད་པས་མཁྱེན་ཏེ། མདའ་མཁན་དག་གིས་མདའ་བསྟེས་ཤིང་།

དྲང་པོར་བྱེད་པ་མཐོང་བྱུང་ནས། ཀློ་ལྷན་མཆོག་དེས་འདི་དག་རྣམས། 51

མདའ་ཅི་སེམས་མེད་འདི་དག་རྣམས། གཅེར་བས་དྲང་པོ་ཉིད་འགྱུར་དེ།

ལུས་ཅན་འབྲེལ་པོ་རྣམས་དག་ནི། འཕོར་བའི་གཅེར་བས་ཀྱང་མ་ཡིན། 52

ཞེས་སེམས་མཁྱེ་ཏུ་ཤིང་མཁན་གྱིས། ཤིང་རྣའི་འཕོར་ལོ་ཉིད་བྱས་པའི།

བརྟན་པའི་སྟེང་ནས་མཐོང་བྱུང་ནས། སྐྱར་ཡང་ཡང་དག་ཐུགས་པར་ཞུགས། 53

ཀྱེ་མ་སེམས་མེད་ཤིང་རྣམས་ནི། བཟོ་ཡི་སྤྲུལ་བས་སྐད་ཅིག་ལས།

ལས་སྡུག་རྟག་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན། 54

འདི་དག་བསམས་ཤིང་ཡང་དག་སོང་། ཆོས་བཟང་ངེས་པ་ལ་གྱུར་པ།

དེ་ཡི་སྤྲོབ་དཔོན་ལ་སྐྱེས་པ། མཉེས་གཤིན་ཐ་ལ་བྱ་ཡིས་བཞིན། 55

འཕགས་པ་ཉིད་ནི་ཙམ་ཞིང་སྨོས་སྟེ་ལ། དེ་རིང་བདག་གི་ཆེད་དུ་གཤེགས།

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་ཉན་ཉིད་ཀྱི། བརྟུལ་ཞུགས་བདག་གིས་བསམས་པར་བཀྱི། 56

ཞེས་དེ་སྐད་ཅིག་བྱ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལ་གསོལ་མཁན་པ་ནི།

དེ་སྔོང་ཆོ་ག་དེས་བསྟན་པའི། འཁོར་བཟང་ངེས་པ་ལ་སྨྲ་བ།

དེ་ཡི་སྤྲོབ་དཔོན་སྐྱེལ་ཀྱང་བཅས། ལུས་ནི་དྲང་པོ་ཉིད་དུ་བྱས།

དྲག་པ་སྤྲོད་དུ་བྱས་ནས་ནི། དེ་ཡིས་རང་གི་ཆོས་ལ་བསམས། 58

सञ्चिन्त्येति व्रजन्नग्रे दृष्ट्वा यष्टौक्षतं शरम् ।
प्रतप्तमिषुकारेण प्रदध्यौ धीमतांवरः ॥ ५१ ॥

तापात् प्रगुणतामेते यान्ति निश्चेतनाः शराः ।
न तु संसारसन्तप्ता अपि वक्राः शरीरिणः ॥ ५२ ॥

इति ध्यायन् विलोक्याग्रे तक्ष्णा शकटचक्रताम् ।
नीतानि दृढ़रूपाणि पुनश्चिन्तां समाययौ ॥ ५३ ॥

अहो नु घटनायोगाद् यान्ति कर्म्मण्यतां क्षणात् ।
निश्चेतनानि दारूणि न चित्तानि शरीरिणाम् ॥ ५४ ॥

इति सञ्चिन्त्य संयातः सुधर्म्मनियमादरः ।
वत्सलं पितरं पुत्र इवाचार्य्यमुवाच सः ॥ ५५ ॥

आर्य्य एव प्रयात्वद्य पिण्डपाताय मत्कृते ।
अहन्तु भवतादिष्टं चिन्तयामि निजव्रतम् ॥ ५६ ॥

इत्युपाध्यायमभ्यर्थ्य भक्तकृत्याय पण्डितः ।
तस्मिन् याते तदादिष्टं विहारागारमाविशत् ॥ ५७ ॥

तच यष्टौक्षततनुः कृत्वा प्रतिमुखौं स्मृतिम् ।
स प्रदध्यौ निजं धर्म्मं बद्धपर्य्यङ्कनिश्चलः ॥ ५८ ॥

དེ་ནི་དྲིང་འཇོག་ལ་ཞུགས་ཏོ། ཏོར་འཇོག་འཇོག་མ་འཇོག་བྱེད་བཅས།
མ་ལྷས་ཆུ་གཏེར་ཆུ་རྒྱབས་ཀྱིས། དུ་གྱུ་ལ་ཡི་གོས་ཅན་གཅིག་ཏུ། 59

བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ཤེས་ནས། གེགས་མེད་གྱུབ་སྐད་བཀུ་བྱིན་གྱིས།
ཐོག་སྐུ་བསྒྲུང་སྐད་ཐོག་སྐྱོང་ནས། བྲི་བ་ཉི་མར་བཅས་པ་བཀོད། 60

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མ་ཁྱེན་གྱིས། དེ་ཡི་དགེ་རྩ་སྨིན་པ་ལས།
གྱུབ་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དག། མཁྱེན་ནས་སྐད་ཅིག་ཐུབ་པར་བསྟན། 61

འདི་ཡི་དགྲ་བཅོམ་ཉེ་བ་ལ། གང་དེ་ཤུ་རིའི་གྲྭ་འོང་ནས་ནས།
སྐྱོ་ཤི་བདག་ཉིད་ཆུ་ཀླུང་དུ། བར་དུ་བགེགས་འདི་ཐེ་ཚོམ་མེད། 62

དེ་ནས་དེ་ཤི་འོང་བ་ཡིས། སྟོན་དུ་བདག་རང་ཉིད་སོང་སྟེ།
སྐྱ་ཆོག་འདི་བ་ལ་བརྟེན་པའི། གཏམ་གྱི་དུས་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། 63

དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། རང་ཉིད་ཐོག་སྐྱོང་ཐེ་ཚོམ་ཟད།
དགེ་སློང་དེ་ཤི་འོང་བ་དག། གཏམ་གྱིས་ཐོག་པ་ཉིད་དུ་བྱས། 64

ལྷ་ཡི་མཐུ་ལས་མཁར་བགྲོད་ནམས། ཐུབ་མེད་ལྷས་ཤེ་ཚངས་སྤྱན་པའི།
འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་མཁས་པ་ཡིས། ཀུང་མེད་སྐྱོབ་མ་ཉིད་མཚུངས་ཐོབ། 65

དེ་ཡིས་ཆུབ་ཀུག་ལྷས་འབྲས་བུ་ལས། སྟོང་དུ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ཐོབ།
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ཐོབ་ནས། དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་ཐོབ། 66

तस्मिन् समाधिसन्नद्धे वसुधा सधराधरा ।
विचचालाखिलाम्भोधिजललोलदुकूलिनी ॥ ५८ ॥

शक्रस्तं ध्याननिरतं ज्ञात्वा निर्विघ्नसिद्धये ।
दिदेश दिक्षु रक्षायै दिक्पालान् सेन्दुभास्करान् ॥ ६० ॥

भगवानथ सर्व्वज्ञस्तस्य सिद्धिमुपस्थिताम् ।
पाकात् कुशलमूलानां ज्ञात्वा क्षणमचिन्तयत् ॥ ६१ ॥

आसन्नार्हत्पदस्यास्य शारिपुत्रः समेत्य चेत् ।
द्वारमुद्घाटयेन्मध्ये विघ्न एष न संशयः ॥ ६२ ॥

तस्मादागच्छतस्तस्य गत्वा स्वयमहं पुरः ।
करोमि कालहाराय नानाप्रश्नाश्रयाः कथाः ॥ ६३ ॥

इति सञ्चिन्त्य भगवान् स्वयं तद्दिशमागतः ।
भिक्षोरागच्छतस्तस्य विलम्बं कथयाकरोत् ॥ ६४ ॥

सुरप्रभावान्निःशब्दे नभोगत*विहङ्गमे ।
लोके निर्वातदीपस्य तुल्यतां प्राप पण्डितः ॥ ६५ ॥

स्रोतःप्राप्तिफलादूर्द्धं सकृदागाम्यवाप्य सः ।
अनागामि फलं प्राप्य ततोऽर्हत्फलमाप्तवान् ॥ ६६ ॥

---

* मूलपुस्तके "निश्चङ्के" इति पाठः ।

དེ་ནས་གཏམ་གྱི་མཐུ་ཉུ་ནི། བདེ་གཤེགས་གཤེགས་དེ་ཙང་གནས་སྐུ།
ཀུ་རིའི་བྱ་ཡིས་ཟྲུགས་པ་ན། སྨྲོས་མ་ཉེ་མ་བཞིག་ཏུ་མཚོང་། ། 67

སྤྲིད་པའི་འཆིང་བ་རྣམ་བཅད་ནོང་། འཕྲལ་ལ་ཐར་པ་དེ་མཚོན་ནས།
དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་བྱས། 68

དེ་ཡིས་དགྲ་བཅོམ་གནས་ཐོབ་པར། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཐོས་ནས།
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡིས་གཏམ། དྲིས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་བྱུང་བས་
གསུངས། ། 69

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་བ་ར་ཀ་སིར་སྐྱོན།
དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་དང་། ལྷག་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ཀྱིས། 70

དད་པས་ཕུལ་ཞིང་གཅོང་མ་ཡི། འོངས་སྐྱོང་ཡིད་འོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
མཆོད་ཅིང་དྲྭས་ནི་ཇི་སྙེད་ཅིག། སེམས་ཅན་ཕན་པར་བརྩོན་པས་བཞུགས། ། 71

དེར་ནི་དགེ་སློང་མཆོད་ལ་ཚགས། ཁྱིམ་བདག་ཁྱིམ་ཉུ་ཞུགས་པ་ན།
དབུལ་པོ་ཞེས་པའི་དབུལ་པོ་ཡིས། ཤིན་ཏུ་ཐུགས་ཡིད་ཕྱང་བས་
བསམས་པ། ། 72

བོང་ཞིག་སྐམ་པ་དམན་པ་ཡིས། དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་མགྲོན་མ་གཏེར།
ཤིན་ཏུ་དབུལ་ལས་དགེ་བ་ཡིས། བྱ་བ་བདག་པ་བདག་འདྲ་དམན། ། 73

ངག་ཚད་ཆོག་ནི་འཆམས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་རིགས་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་།
བྱ་བ་ཉམས་ཤིང་ཐེག་པ་དང་བྲལ་དེ་ཉིད་དམན་གྱུར་པ།

ततः कथान्ते सुगते प्रयाते निजमाश्रमम् ।
शारिपुत्रः प्रविश्यार्कमिव शिष्यं व्यलोकयत् ॥ ६७ ॥

तं दृष्ट्वा सहसोत्तीर्णं विशीर्णभवबन्धनम् ।
सिद्धिं युगशतप्राप्यां तस्य तां प्रशशंस सः ॥ ६८ ॥

तां तस्यार्हत्पदप्राप्तिं श्रुत्वा जगति विश्रुताम् ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तत्कथामब्रवीज्जिनः ॥ ६९ ॥

भगवान् काश्यपः पूर्वं वाराणस्यां तथागतः ।
सह भिक्षुसहस्राणां विंशत्या पुरवासिभिः ॥ ७० ॥

श्रद्धाप्रणीतैः शुचिभिः सर्व्वभोग्यैर्मनोऽनुगैः ।
उवास पूजितः कञ्चित् कालं सत्वहितोद्यतः ॥ ७१ ॥

भिक्षुपूजापरे तच्च वर्त्तमाने गृहे गृहे ।
अचिन्तयद्विनिःश्वस्य दुर्गतो नाम दुर्गतः ॥ ७२ ॥

धिङ् मामतीव दारिद्र्यात् नीचं* निष्कुशलक्रियम् ।
नैकोऽपि मन्दभाग्येन येन भिक्षुर्निमन्त्रितः ॥ ७३ ॥

त्याज्या जनस्य सकलव्यवहारवाह्याः
वाक्यप्रमाणपदसन्धिषु नैव योग्याः ।

---

* "निश्चतुः" इति मूलपुस्तके ।

ཐ་སྙད་ཀུན་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་ཅིང་དོན་དང་བྲལ་བ་ཡི།
གླྲ་ནམས་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོས་དོན་བྱ་ཡིན།། 74

འདི་བསམས་མེ་ཡི་ཟིལ་གིས་ཆིང་། ནོར་གྱིས་དམག་ཞིང་སྐུལ་བྱེད་པའི། 75
དེ་ལ་ལེགས་བྱས་སྐྱུལ་བྱེད་པའི། ལས་པས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དེ་སྐྱེས།།

ནོར་གྱིས་དམག་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དགེ་ཐོག་སྐྱང་།
ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་དགེ་སློང་ནི། གཅིག་ཀྱང་ཅི་སྨད་མཐོན་མི་གཉེར།། 76

ཞེས་པ་དེ་མིས་བཟོད་པ་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀུན་ལས་ཉམས་ཤིང་ཐལ།
དེ་ཡི་ཚུང་མའི་དག་བའི་འབྲས། དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྱུར་བྱས་ནས།
དེ་ཡི་གླ་བཏོག་ཅ་ཤས་ཐོབ། གྲུས་པས་རྟེ་བོ་དག་ལ་ཕྱལ།། 79

དེ་ནས་དད་པས་དགེ་སློང་ནི། རྣམ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བརྩོན་གྱུར་པ།
སྐྱོང་ལྷོའམ་དག་པ་དེ་ཡིས་ནི། རྣམས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་པཀྱ་བྱིན་གྱུར།། 80

མཛའ་བོ་བཀྱ་བྱིན་གཟུགས་བསྒྲིབས་པས། སྐྱེ་ཡི་བཟའ་བ་ཁ་དོག་དང་།
པྲི་དང་རོ་ལྡན་བསྒྲུབས་བའི་ཚེ། དབུལ་བོས་དགེ་སློང་རྣམ་མ་གྱུར།། 81

नष्टक्रिया विगतकारकतर्कहीनाः
शब्दा इवार्थरहिताः पुरुषा भवन्ति ॥ ७४ ॥

इति चिन्तानलाक्रान्तं निन्दितं* धनहीनतः ।
तं समाक्ष्य कोऽप्येत्य सुव्रतप्रेरकोऽभ्यधात् ॥ ७५ ॥

क्षीणार्थेनापि भवता जन्मान्तरशुभाप्तये ।
यथाकथञ्चिदेकोऽपि भिक्षुः किं न निमन्त्रितः ॥ ७६ ॥

इत्युक्तस्तेन संसक्तशल्यः पुनरिवाहतः ।
भिक्षुभोजनवैकल्यात् स भृशं व्यथितोऽभवत् ॥ ७७ ॥

कथञ्चित् क्षुत्परिक्षामः स गत्वा श्रेष्ठिमन्दिरम् ।
यत्नेन प्राप मूल्यांशं दारुपाटनकर्मणा ॥ ७८ ॥

कृत्वा तत्रैव तद्भार्य्या शुद्धतण्डुलखण्डनम् ।
तदंशभृतिमूल्याप्तं भक्त्या भक्तं न्यवेदयत् ॥ ७९ ॥

समुद्यतस्य तस्याथ भिक्षुभोजनसिद्धये ।
शुद्धये शुद्धसत्त्वस्य शक्रोऽभूदनुसाधकः ॥ ८० ॥

दिव्यवर्णरसामोदे भोज्ये शक्रेण साधिते ।
प्रीत्या प्रच्छन्नरूपेण भिक्षुं लेभे न दुर्गतः ॥ ८१ ॥

---

* निर्दग्धमिति मूलपुस्तके ।

འབྱོར་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་ཕུག་པ་ཡིན། གྲོང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་དུ་ནི།
དགེ་སློང་མགྲོན་གཉིར་སྤྱག་བསྡལ་ལས། དབུལ་བོ་འཆི་བཅོམ་པར་གྱུར ॥ 82

དེ་ལ་བརྩེ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་རང་ཉིད་མངོན་གསལ་ཞེས།
དགའ་ཆིང་གྱབ་པ་ཡོངས་མཐྱེག་ཁས། ཞལ་ཟས་དབུ་ཐུབ་པ་མཛོད་ཅིག ॥ 83

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་བདག། དབུལ་ཞིས་ཆུལ་བོས་ཆོར་རྣམས་ཀྱིས།
རབ་ཏུ་འབད་པས་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། དབུལ་བོས་ངེས་པར་ཁས་མ་བླང་ ॥ 84

དེ་ཙམ་བརྩེ་བས་ཅོ་ཐ་ཡོད་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།
གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་ཏུ་བཏབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག ॥ 85

འོད་སྲུངས་རང་གི་གནས་གཤེགས་ཤིང་། ལྷ་དབང་མཁྱེན་རིས་སོང་བའི་ཚེ།
ལྷ་ཡི་རིག་ཅེག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དབུལ་བོ་དེ་ཁྱིམ་གི་ཁེངས་པར་གྱུར ॥ 86

དེ་ནས་བཀྲ་བྱིན་བཀའ་ལས་ནི། དེ་ཡི་ཁང་པ་སྐྱེད་ཚལ་མཛེས།
གི་ཤུ་ཀཱམས་རིག་ཅེག་བྱི། ཀ་བས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་བྱས ॥ 87

རྫི་མེད་དབང་ཕྱུག་ཡང་དག་ཐོབ། དེ་ཡིས་ཞེས་བཏུན་ནེད་སྤྲངས་ནི།
དགེ་སློང་ཀུན་དང་བཅས་པ་དག། འབྱོར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད ॥ 88

གང་གི་ཁྱིམ་ནི་བྱད་མེད་བཀྲེས་པས་རིད་ཅིང་བྱ་ཆ་ཐུ་ལ་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས།
སྐོ་ནི་ཡོངས་རིང་ཁྲི་སྟེགས་སྟེ་མོག་འཕྱང་ལྷན་གཡོ་མེད་ཟུར་ན་སྤང་བུ་སྐྲོག་ས།

विभूतिमोहितैर्गूढैः पूर्व्वं पुरनिवासिभिः ।
सङ्घे निमन्त्रिते दुःखात् दुर्गतो मर्त्तुमुद्ययौ ॥ ८२ ॥

कृपया तस्य भगवान् स्वयमभ्येत्य काश्यपः ।
बुद्धिसिद्धिं परिज्ञाय चक्रे भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ ८३ ॥

अहोऽहं भवतो भोज्यं प्रयच्छामीति भूभुजा ।
प्रयत्नात् प्रार्थितोऽप्यर्थं नैवामन्यत दुर्गतः ॥ ८४ ॥

गुणद्रविणसंपूर्णः स्यां दरिद्रप्रसादनः ।
भगवन्तमथाभ्यर्च्च्य प्रणिधानं चकार सः ॥ ८५ ॥

स्वाश्रमं काश्यपे याते सुरेन्द्रे च दिवं गते ।
दुर्गतस्य गृहं सर्व्वं दिव्यरत्नमपूरयत् ॥ ८६ ॥

विश्वकर्म्मा ततस्तस्य विदधे शक्रशासनात् ।
भवनं रुचिरोद्यानं रत्नस्तम्भविभूषितम् ॥ ८७ ॥

संप्राप्तविमलैश्वर्य्यः सहितं सर्व्वभिक्षुभिः ।
सप्ताहं विभवैर्भोगैः स काश्यपमपूजयत् ॥ ८८ ॥

क्षुत्क्षामाङ्गनमर्थिभिः परिहृतद्वारं रुदद्दारकम्
गेहं निश्चलकज्जलान्यपि स्थलीकोणस्वण*न्माक्षिकम् ।

---

* Not clear.

བྱི་བའི་ཕྱག་གྱ་དག་ནི་ཐབ་ཀུ་ཚལ་ཞིང་ངུ་འབོད་གཞན་པ་བཞིག་གྱུར་པ།
རེ་ཡི་དཔལ་ནི་མི་བདག་ཆགས་པའི་གནས་ཀྱིད་དག་གིས་ཐུབ་ཅིང་
མི་བྱེད།། 89

སྤྱིན་པའི་མཐུ་ནི་བཀུད་རྩི་ལྟར། དག་པ་དེ་མིས་དབུལ་བོ་ནི།
སྐྱེ་བ་གཞན་ཀུ་མངའ་བ་ནི། ཐོབ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཀུ་གྱུར།། 90

ཤེ་ལྟར་ཀུན་རིག་ཡོན་དྲན་ལ་གྱུས་པས།
མངའ་བའི་སྐྱེ་བ་ཐུ་མང་བྱང་བ་གསུངས།
རྣམ་དག་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་ལ་འབད།
ངེས་པར་བརྩོན་ནས་དགེ་རྩོང་ཆོགས་དེས་བསྟུགས།། 91

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་ཐུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་མངའ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ལས་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པའོ།།

चुल्लीसुतविड़ालबालमपरं यस्याभवद्दौरवम्
औत्तस्यैव नृपस्पृहास्पदतयाश्चर्यं न कस्य स्वयम् ॥ ८९ ॥

तेन दानप्रभावेन सुधाशुद्धेन दुर्गतः ।
जन्मान्तरे पण्डितताम्वाप्यार्हत्त्वमागतः ॥ ९० ॥

इति पण्डितपूर्व्वजन्मवृत्तं
कथितं सर्व्वविदा गुणादरेण ।
अवधार्य्य विशुद्धदानपुण्यं
कुशलार्हं प्रशशंस भिक्षुसङ्घः ॥ ९१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कपिलावदानं नामैकचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡཱཾ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

སྒོང་སྟོབས་བྱིས་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ལ་བཞིག་གསལ།
ཆོས་དགེ་བཤེས་ནི་རིག་ཅིག་ཆོག་སྔོན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱུན།
བརྟན་པ་ཡིས་ནི་ཟུང་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་རང་དུ་ཞི་བར་འདུ། །
སྤྱིན་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་བ་བཟང་པོར་འགྱུར། ། །

द्विचत्वारिंशः पल्लवः ।

सत्त्वेन सूर्य्यरुचयस्तमसि स्फुरन्ति
धर्म्मेण रत्ननिचया नभसः पतन्ति ।
धैर्य्येण सर्व्वविपदः प्रशमं व्रजन्ति
दानेन भोगसुभगाः ककुभो भवन्ति ॥ १ ॥

भगवान् सुगतः पूर्व्वं श्रावस्त्यां जेतकानने ।
कुशलानां प्रपन्नानां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ २ ॥

पूर्व्वकल्पान्तरजने वत्सराष्टायुतायुषि ।*
श्रीमान् कनकवर्णाख्यो बभूव पृथिवीपतिः ॥ ३ ॥

कनकाख्या पुरी तस्य शक्रस्येवामरावती ।
सर्व्वलोकेश्वरस्यापि वसतिर्वल्लभाभवत् ॥ ४ ॥

नायकार्हं यशःशुभ्रं चारुवृत्तगुणोचितम् ।
हृदये यः प्रजाकार्य्यं मुक्ताहारमिवावहत् ॥ ५ ॥

प्रजाकर्म्मविपाकेन पुरे परमदारुणा ।
अवृष्टिरभवत् तच्च सर्व्वभूतभयप्रदा ॥ ६ ॥

---

* Not clear.

ཀྱོང་སྡོབས་ལྷན་པ་འཕོག་བྱེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏུང་བྱེད་པ།
ཆུང་མེད་དེ་ནི་ས་འཇིག་གྱིས། ཡིད་ནི་ཡོངས་གཏུང་ཟུ་ཉིད་བྱུང།། 7

བཅོས་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་དེས། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱང་ཉམ་ཐག་ཏུ། 8
བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་ཆར་མེད་ནི། ཉེ་བར་སྐྱེང་ནའི་ཚུལ་རྣམས།
བདག་གིས་འབད་པས་ཡོངས་བསྐྱང་བ། བྱས་པ་འབྲས་བུས་མེད་པར་བྱེད།།

ས་སྤྱོད་སྨིག་པས་སྐྱེ་ཀུ་རྣམས། མཉེ་མའི་ཆར་ནི་རབ་འབེབས་ཤིང་། 10
འབྱོར་མེད་གསལ་བྱེད་ཐོག་གསལ་རྣམས་ཀྱི། ཚར་ནི་ངེས་པར་འཆད་པར་འགྱུར།།

སྐྱེ་ཀུ་འཇིག་པ་ཆེ་ལ་གང་། ཀུལ་བོས་སྐྱོབ་པར་མི་བྱེད་པར། 11
དེ་ཡི་རྒྱུན་ཐུབ་ཅོད་པས་འཇིག། གསལ་བར་བརྗོས་གང་ལྟུ་ཅི།།

གང་ཚེ་ཀུལ་བོས་འབྱོ་ལ་ཞན། དེ་ཚེ་འཇིག་རྟེན་རྫོགས་ཐུབ་ཀྱས། 12
གང་ཚེ་ཀུལ་བོས་འབྱོ་མི་ཞན། ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་རྩོད་ཀྱང་ཀུས།།

མི་བདག་རྣམས་ཀྱི་སྨིག་པ་ལས་ནི་སྐྱབས་མེད་སྐྱེ་ཀུ་སྐུ་གཟུགས་ཅན་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷུང་མངོན་སུམ་མཆོག་པས་འཇིག་ཅིང་ཁད་དང་སྨྲག་
བསྟུལ་ཏེ་བར་གཤེགས།
ཤིན་དུ་མི་བསྟུན་མཛའ་བོས་བསྟུངས་རྣམས་སུ་ངན་ཟྲིད་ཅིང་མཛའ་
གཏུགས་མེད་པར་འགྱུར།། 13

सा धैर्य्यहारिणी सर्व्वलोकसन्तापकारिणी ।
अवृष्टिः प्रययौ भूमृन्मानसायासहेतुताम् ॥ ७ ॥

कृच्छ्रसर्व्वप्रतीकारः स चिन्तास्तिमितं पुरः ।
उवाच सुचिरं ध्यात्वा प्रधानामात्यमण्डलम् ॥ ८ ॥

अवर्षोपनिपातोऽयं प्रजानां निर्घृणक्रियः ।
करोति मे यत्नकृतं निष्फलं परिपालनम् ॥ ९ ॥

निवृत्तवर्षाः ककुभो भवन्त्यभ्राश्च स्वच्छकाः ।
प्रवृत्तवाष्पवर्षाश्च प्रजाः पापेन भूभुजाम् ॥ १० ॥

चाणं महाभयाद्राजा प्रजानां न करोति यः ।
तस्य स्पष्टं नटस्येव किरीटमुकुटग्रहः ॥ ११ ॥

तदा कृतयुगं लोके यदा राजा प्रजाहितः ।
तदा किल कलिर्लोके यदा राजा प्रजाहितः ॥ १२ ॥

दुर्भिक्षक्षयिता विपक्षपतनप्रत्यक्षलक्ष्ये क्षये
रोगोद्वेगसमाहिताः पृथुतरक्लेशावलीविह्वलाः ।
हाहाकारविसृङ्खलाः खलतरैरत्यर्दिता वल्लभैः
शोचन्त्यः प्रलयं प्रयान्त्यशरणाः पापैर्नृपाणां प्रजाः ॥ १३ ॥

དེ་སྐད་བདག་གིས་སྐྱེ་དགྲ་རྣམས། མཐའ་དག་མངོན་ཀྱིས་བསྲུང་བར་བྱ།
ཐུབ་པོས་སྐྱེ་ཆུ་ཡོངས་སྐྱོབ་པ། བསོད་ནམས་རིལ་ཆེན་བཞིག་གིས། 14

ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་རང་གིས་ནི། མངོན་དག་ཀུན་ལས་ཡང་དག་འདས།
རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཅད་ཀྱིས། ལོངས་སྤྱོད་ཕྱུང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། 15

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཟས་ཀྱི་ཆོག་ལས། དུས་ཀྱིས་མྱ་ཞི་དྲག་པོ་ཡིས།
འཚོད་པ་ཆེ་བས་སྐྱེས་བུ་ནི། གཅིག་གིས་ཟས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་། 16

དེ་ནས་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
ཤ་བཀྲས་རབ་དང་བྲལ་ལྟེ་ཤེར་དེས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅད་དེ་ལ་ཕྱུལ། 17

དད་པ་ཅན་དེས་རྣམ་སྨིན་ལ། འཆི་བས་མཚོན་ཏུ་བྱས་པ་དེའི།
དེ་ཡི་སྐྱིང་སྟེ་བས་ངང་ཚུམ་ཉིད། བསྐལ་གས་ཀྱིང་མཁའ་ལ་རབ་དུ་གཡེངས། 18

དེ་ནས་མཁའ་ལ་སྐྱེས་འཕྲིང་ཆུ་རིས་ཤེས་ཤིན།
གཉིས་འགྱུང་ཆེ་ལ་བྱང་བའི་འཕྲིང་བཞིའ་དང་།
ཕུབ་སྟོགས་བྱེ་མོའི་འགྲམ་པར་ཤེལ་ཀ་རྡ། 19
ཞག་བོའི་རོགས་པ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བསྒོམས།། ཅེས།

तस्मात्समस्तकोषेण रक्षणीया मया प्रजाः ।
राज्ञां प्रजापरिचाणपुण्यं रत्नमयो निधिः ॥ १४ ॥

इत्युक्ता सर्व्वलोकस्य संचिन्त्य कोष्ठकोषयोः ।
स निनाय निजं सर्व्वं सदा भोग्योपभोग्यताम् ॥ १५ ॥

ततः कालेन तस्योग्रदुर्भिक्षेणान्नसञ्चयः ।
ययौ महाव्ययादेकपुरुषाशनशेषताम् ॥ १६ ॥

तस्मिन्नवसरे व्योम्ना समभ्येत्य रविप्रभः ।
प्रत्येकबुद्धस्तस्याथ विदधे भोजनार्थनाम् ॥ १७ ॥

नियमे संशये तस्मिन्नात्मनः प्राणधारणे ।
निर्विकल्प्य स तत्सर्व्वं ददौ तस्मै प्रसन्नधीः ॥ १८ ॥

स्वप्राणवृत्तिं तेनासौ कृत्वातिथ्यप्रसादिना ।
प्रययौ नभसा तस्य प्रशंसन् सत्त्वशीलताम् ॥ १९ ॥

अथोद्ययौ व्योममहाद्विपस्य
नीलालिमालेव सदम्बुलेखा ।
मेघावली पश्चिमदिक्प्रलम्बा
कपोलकालागुरुमञ्जरीव ॥ २० ॥

1060 ཡལ་འདབ་སྡེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

དེ་ནས་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་མཐའ་དག་ནི། ཞུན་ལམ་སྡོམ་པོ་རབ་བྱེས་
ཀཱས་ཀྱི་མདངས།
བྱང་བའི་ཁྱུ་ཡིས་བཞིན་དུ་སྤྲིན་གྱི་ཆོགས། རོ་དང་ལྡན་པས་གསོག་
ལྷུང་རྣམ་བར་མཛེས།། 21

དེ་ནས་ཞོག་བདུན་སལ་ལྷུའི་དགུ་རྣམས། འདོད་པའི་ཁ་ཟས་མ་ལུས་ཚོར་
དུ་འབབ།
དེ་ཡི་འོག་ཏུ་འབྲུ་མ་སོགས་པའི་ཚོར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རོག་རེག་
ཆོགས་ཚོར་ཡང།། 22

དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་ཕུན་ཚོགས་ལ་དགའ་སྡུག་བདག་པོ་དག།
གསེར་མདོག་དེ་ནི་ས་བདག་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་རྒྱ་བཞིན།
མཆོག་ཏུ་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་ཟུ་རྣམས་ཀྱི་སྤོག་ནི་བསྟུང་བས་མཛེས།
གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་མཐུ་ནི་གཞན་དོན་རབ་སྒྲུབ་པྱེད།། 23

གང་ཞེག་ས་ཡི་བདག་པོ་གསེར་མདོག་དེ། ཏ་ལྟ་ང་ཅིར་སྐྱུ་ཡི་བདག་ཅིར་འདི།
དེ་སྐད་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཡིས། ཨེ་ལྟན་དམ་པ་ནམས་ལ་
ཆོས་བསྟན་མངོད།། 24

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོག་པ་བརྩོན་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་མདོག་གི་རྣོགས་པ་
བརྩོན་པའི་ཡལ་འདབ་སྡེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ།།

ततः समस्तं गगनान्तराल-
मुत्फुल्लनीलोत्पलकाननाभम् ।
आच्छाद्यमानं सरसैर्बभासे
मृङ्गप्रबन्धैरिव मेघसङ्घैः ॥ २१ ॥

ततः पपातात्खिलभोज्यवृष्टि-
रिष्टा प्रजानां भुवि सप्तरात्रौः ।
धान्यादिवृष्टि स्तदनन्तरञ्च
रत्नादिवृष्टिश्च ततः क्रमेण ॥ २२ ॥

इति स कनकवर्णः क्ष्मापतिर्भूपतीनां
मुकुटमणि रिवोच्चैर्भ्राजमानः प्रजानाम् ।
अकृत सुकृतसम्पत्प्रीणितः प्राणरक्षां
प्रभवति हि परार्थे सज्जनानां प्रभावः ॥ २३ ॥

भूपतिः कनकवर्ण एष यः
सोऽहमेव वपुषात्मनाधुना ।
इत्युदीर्य्य भगवान् जिनः सतां
धीमतां व्यधित धर्म्मदेशनाम् ॥ २४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कनकवर्णावदानं नाम द्विचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡབ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

གཞན་ལ་ཕན་པ་འདིབས་པའི་མཐུ་དང་ནི།
ཀུན་ཀྱི་ཉེར་འཚོ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།
འབྲས་བུ་ཆེར་འཕེལ་འདི་དག་དག་རྣམས་ཀྱི།
བསོད་ནམས་སྐུ་གྲུབ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡིན།། 1

རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དང་སྟོན། རྒྱ་ན་བཞུགས་ཤིང་སྟོན་དགྱེས་ཆོ།
དཔལ་ལྡན་ཁྱིམ་བདག་ལྷ་ཡི་སྡེ། ཞེས་པ་མཉན་ཡོད་དག་ན་གནས།། 2

བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཁེངས་ལྡན་དེའི། བྱ་ནི་གསེར་གྱི་ལག་བྱུར་ཏེ།
གང་གི་ལག་གཉིས་རྩད་བྱུང་བ། གསེར་གྱི་དང་བཞིན་དག་ཏུ་འབྱུར།། 3

དེ་ཡི་ལག་གཉིས་དག་ལ་དབྱལ། སྡུ་དྲི་སྡུ་དྲི་འབུམ་ཕྲག་གཉིས།
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ནི། སྨོན་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་གྱུར།། 4

དེ་ཡི་དག་གི་བའི་རྩ་བ་རྣམས། དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་པ།
རབ་གསལ་དབེན་པ་ཆེན་པོ་ཡི། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་སྐྱེས།། 5

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་དེ། སོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས།
མཐོང་སྟེ་ཀན་དགའ་ལྷན་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བྱས།། 6

चिचत्वारिंशः पल्लवः ।

सर्व्वोपकारप्रणयी प्रभावः
सर्व्वोपजीव्या महती विभूतिः ।
पुण्याङ्कुरार्हस्य फलं* विशाल-
फलार्हमेतत् प्रथमं हि पुष्पम् ॥ १ ॥

जिने जेतवनारामविहाराभिगते पुरा ।
श्रावस्त्यां देवसेनाख्यः श्रीमानासीद् गृहाधिपः ॥ २ ॥

हिरण्यपाणिस्तस्याभूत् पुचः सत्पुचमानिनः ।
यस्य हेममयं जातं पाणिद्वितयमद्भुतम् ॥ ३ ॥

रूप्यलक्षद्वयं तस्य प्रातः प्रातः करद्वये ।
प्रादुरासीत् स तेनाभूदर्थिनां कल्पपादपः ॥ ४ ॥

तस्य व्यक्तविवेकेन परिपाकेण भूयसा ।
काले कुशलमूलानां जिने भक्तिरजायत ॥ ५ ॥

अथ जेतवनं गत्वा भगवन्तं तथागतम् ।
स दृष्ट्वा विदधे तस्य सानन्दः पादवन्दनम् ॥ ६ ॥

---

* Orig. पक्वतम ।

བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཡི། གཉིང་བ་ཞི་བྱེད་རྣམ་པར་གཞག།
བཀྲ་རིའི་བྱིགས་པོ་དག་བ་ཡིས། ཇི་ཙ་གཟིགས་པ་དེ་ལ་གཏིད།། 7

སྟོན་པས་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། རྟག་རྣམ་མཐོང་ཐོས་ཀྱང་ཡིད་ལ།
ཀུན་རྟོག་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན།། 8

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་མཛད།
གང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། མི་དམན་སྐྱང་བ་རབ་ཏུ་བསྟན།། 9

སྟོན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སྐྱོན་བས། ཆགས་བྲལ་བག་ཆགས་སད་བྱུང་བ།
ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དེས། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 10

བཅོམ་ལྡན་སྐུ་བས་ཐོབ་སྐུ་བས་སུ་འོས། ཅིན་མོངས་ན་ལྷས་ཉམས་པའི་སྐད།
ཐོབ་པ་བདག་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བ། བདག་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 11

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲོ་གཅོ། ལང་ཆོ་གཞིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་།
གློག་ནི་འབྱུག་པ་བཞིན་དུ་གཅོ། དེ་བས་ཀྱང་ནི་འབྱོར་པ་འདི།། 12

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 13

ཆོས་གཅོས་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 14

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 15

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 16

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 17

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 18

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 19

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 20

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 21

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 22

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 23

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 24

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 25

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 26

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 27

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 28

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 29

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 30

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 31

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 32

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 33

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 34

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 35

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 36

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 37

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 38

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 39

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 40

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 41

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 42

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 43

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 44

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 45

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 46

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 47

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 48

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 49

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 50

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 51

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 52

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 53

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 54

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 55

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 56

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 57

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 58

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 59

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 60

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 61

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 62

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 63

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 64

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 65

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 66

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 67

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 68

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 69

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 70

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 71

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 72

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 73

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 74

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 75

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 76

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 77

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 78

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 79

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 80

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 81

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 82

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 83

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 84

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 85

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 86

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 87

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 88

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 89

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 90

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 91

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 92

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 93

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 94

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 95

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 96

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 97

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 98

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 99

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 100

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 101

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 102

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 103

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 104

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 105

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 106

ཞེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྲལ་བ། དེ་ཡི་ལྷས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
རྣམ་སྐུ་བཟང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི། རབ་བྱང་རང་ཉིད་ཟློང་བར་བྱུང།། 107

ཆོས་གཅོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བོས་རབ་གཤལ་བའི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་ཡིས་བཟང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐུག་འཚལ་ཀུན་མཉེན་ལ་གསོལ་བ།། 108

ཞེས་པ་སྐྱེ་

भगवानपि संसारतापप्रशमचन्द्रिकाम् ।
सुधासखीं दिदेशास्मै दृशं कुशलदूतिकाम् ॥ ७ ॥

स शास्तुर्दर्शनेनैव संमोहतिमिरोज्झितः ।
बभाषे सूर्य्यकिरणप्रबुद्धकमलोपमः ॥ ८ ॥

भगवान् विदधे तस्य ततः सद्धर्म्मदेशनाम् ।
यया धर्म्ममयं चक्षुरक्षुषालोकमुद्ययौ ॥ ९ ॥

प्राक्पुण्यपरिणामेन जातवैराग्यवासनः ।
प्रणम्य विमलप्रज्ञः स सर्व्वज्ञमभाषत ॥ १० ॥

शरण्य शरणापन्नस्य भगवन् भवहारिणी ।
अशेषक्लेशनाशाय प्रव्रज्या मे विधीयताम् ॥ ११ ॥

चपलं प्राणिनामायुस्ततोऽपि नवयौवनम् ।
विद्युद्विलासचपलास्ततोऽप्येता विभूतयः ॥ १२ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य सुगतानुग्रहोदिता ।
पपात वीतरजसः प्रव्रज्या वपुषि स्वयम् ॥ १३ ॥

रक्तचीवरसुव्यक्तां बिभ्राणः स विरक्तताम् ।
पात्रग्रहेण तत्याज पुनः संसारपात्रताम् ॥ १४ ॥

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མིས་ནི། སྐད་བྱང་ཕྱོགས་དེ་མངོན་སུམ་མཐོང་། དེ་ཡི་སྡོམ་བྱང་བཅོམ་ལྡན་ལ། དེས་ཤིང་དེས་ཀྱང་རབ་གསུངས་པ།། 15

གྲུལ་པོ་ཀྱི་ཀི་ཧེས་པ་སྟོན། ལྷ་ར་ཀ་སིར་དེ་བཞིན་གཤེགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེས་སམ། དེ་ཡི་གཏུང་ནི་རབ་སྤྱངས་ནས། མཆོད་རྟེན་ཕྱེ་ནས་ཀུན་བསོད་ནམས་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིས། 16

མཐོ་རིས་སྐྱོག་ཀུས་བསོད་ནམས་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིས། 17

དེ་ལ་མཆོད་པ་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་། བྱ་རྟ་འཕྲུགས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཅན་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཅོད། 18

དང་བའི་སེམས་ནི་དགེ་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེས། དེ་ལྟ་གསེར་གྱི་ལག་པ་ནི། འདོད་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ། 19

འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱ་གཤན་པ་དཀར་པོ་བཏུད་རྫིའི་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་ཟློང་དང་། གཏོང་བའི་ཡོན་ཏན་དག་པོ་དང་ལྡན་འབྱོར་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་པ། ཆུང་ཀུ་གང་ཞིག་ཡོངས་བསྟོ་བའི་གནས་ལ་བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་ཉིད་མིག་གྱུར། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ནི་མེད་ཡིད་ཀྱི་དད་པ་དག་པའི་གཉེན་སྟོང་ཡིན། 20

तस्य तामद्भुतां सिद्धिं प्रत्यक्षं वीक्ष्य भिक्षवः ।
तत्पूर्ववृत्तं पप्रच्छुर्भगवन्तं स चाब्रवीत् ॥ १५ ॥

वाराणस्यां पुरा राजा क्षकिर्नाम तथागते ।
काश्यपाख्ये भगवति प्रयाति परिनिर्वृतिम् ॥ १६ ॥

शरीरमस्य सत्कृत्य स्तूपं रत्नमयं व्यधात् ।
स्वर्गावगाहनप्रौढं मूर्त्तं पुण्यमिवोन्नतम् ॥ १७ ॥

तस्मिन्नारोप्यमाणायां यष्ट्यां पूजापरिग्रहे ।
कितवः कन्दलो नाम निदधे रूपकद्वयम् ॥ १८ ॥

चित्तप्रसादशुद्धेन तेन पुण्येन भूयसा ।
हिरण्यपाणिः प्राप्तोऽद्य महतां स्पृहणीयताम् ॥ १९ ॥

भवति विभवस्त्यागोदारः समग्रगुणो भुवि
प्रसरति यशः शुक्लं लोके सुधांशुसहोदरम् ।
परिणतिपदे पुण्यं धत्ते यदल्पमनल्पतां
विमलमनसः श्रद्धाशुद्धं तदेव विजृम्भितम् ॥ २० ॥

ཡལ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མཐུ་ལྡན་གཞོན་ཀྱི་ལེགས་པ་ཅི།
མཐུ་ནི་དེ་སྙེད་བྱུལ་བས་བཤད་པ་དག།
ཐོས་པ་ཉིད་ཀ་དག་རྣོང་དག་འདུག་དེ།
དགའ་དང་གྱེས་དང་ཡ་མཚན་དབང་དུ་གྱུར།། 21

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་སྒང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཅུ་པ་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེང་གྱི་ལེགས་པའི་རྣམ་པ་
བརྩམས་པའི་ལེགས་པར་སྐྱེས་པའི་སྡེ་ཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།།

इति प्रभावं कथितं जिनेन
पुण्यानुभावस्य हिरण्यपाणेः ।
श्रुत्वैव हर्षादरविस्मयानां
स भिक्षुसङ्घः प्रणयी बभूव ॥ २१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हिरण्यपाण्यवदानं चिचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཨཱཡ་ཝད་སྡེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་པ།

ཤེས་ཕའི་འཇིགས་འཕྲོག་རྒྱལ་བ་དྲན་པ་ནི།
(རྒྱུ)་བོ་ངན་པ་བཟོད་དཀའ་དུག་འཇོམ་དང་།
ཀིན་དུ་འཇིགས་རྟང་ཁྲིག་པར་སྐྱང་བྱེད་པའི།
(རྒྱུ)་བོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིས། 1

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་ཅེས་པར། ཤ་འཇོམ་བྱེད་ཕོ་ཉའི་ཚོགས་བཅས།
ངོ་སོལ་སྤྲོན་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་གྱུར། 2

སྐབས་དེར་བྱ་ལ་བྱམས་པ་ཡིས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཉིད།
དེ་ཡི་བྱ་ནི་མ་སྐྱེས་དག། གཏུག་པ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཡིས། 3

གྲོགས་པོ་སྐྱེག་པ་དང་ལྡན་པ། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ནི་གྲོས་བཞིན་དུ།
འཇིགས་རྟང་སྐྱེད་ནག་གིས་བཟིར་བའི། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན། 4

བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་དེ་ལ་ནི། བཙུན་མོས་བྲས་དག་བཅིན་ཁང་དུ།
གཟང་ནས་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱས། དེས་གཟང་འདོད་དེས་ཤེས་ནས་བཟློག། 5

ས་ཡི་བདག་དེ་ཤིན་དུ་རིད། སྤྲོ་ཞིང་དྲི་མ་ལྡན་པར་གྱུར།
དུས་མིན་སྤྱིན་ནག་གིས་བཟིར་བའི། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན། 6

चतुश्चत्वारिंशः पल्लवः ।

दुर्जनदुःसहविषधरभीषणतरतिमिरपतितानाम् ।
आलम्बनजननं भवभयहरणं जिनस्मरणम् ॥ १ ॥

पुरे राजगृहाभिख्ये भगवान् भूभृतः पुरा ।
कटके गृध्रकूटस्य विजहार तथागतः ॥ २ ॥

तस्मिन्नवसरे राजा बिम्बिसारः सुतप्रियः ।
अजातशत्रुणा तत्र पुत्रेण क्रूरकारिणा ॥ ३ ॥

सुहृदः पावकस्येव देवदत्तस्य सम्मतम् ।
घोरान्धबन्धनागारं निःसञ्चारं प्रवेशितः ॥ ४ ॥

पत्या प्रवेशितं तस्य बन्धने गूढभोजनम् ।
ज्ञात्वा स तत्क्षयाकाङ्क्षी क्षुत्क्षामस्य न्यवारयत् ॥ ५ ॥

रुक्षः कृशोऽतिमलिनः सोऽभवत् पृथिवीपतिः ।
अकालकालमेघार्त्तः कृष्णपक्ष इवोडुपः ॥ ६ ॥

ཐལ་རྐེན་མཉེས་པ་ཤིན་སེམས་ལྷུན་ལ། མཆོག་དུ་རྒྱད་པའི་མཛའ་བོ་ནི།
གཏུང་བཅས་སྤེད་དང་ལྷག་བཞིན་དུ། ཤིན་དུ་དམ་པར་འབྱུང་བར་བྱེད།། 7

བདེ་གཤེགས་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི། རྒྱ་ངན་གྲིས་གཟིར་དེར་ཕྱོགས་ཏེ།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱིས་བཏུད་ནས། རྣོད་གདངས་ཞིབ་ཏུ་སྒྲས་པ།། 8

དམན་པ་འདོད་པ་ལ་བརྩོན་པ། ཡང་དག་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས།
རིན་ཅིན་དཔག་བཅོས་ཆེན་པོ་ཉིད། བཅོས་ལྡན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 9

རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ཡི། ཅིན་མོངས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྒྱུ།
འཇིགས་སྤང་འབྱུང་བ་ཆུ་མཆོག་ཡི། རྣམ་སྤྲུགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 10

སངས་རྒྱས་བཞི་བརྒྱད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་དག། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱི།
སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་གྱི་བཞིན་བཅོག་པ། རྣམ་པ་སངང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 11

ཉེས་པ་བསྡོད་ནམས་མེ་དོག་ལས། འབྲུངས་ཤིང་གྱས་པའི་བཀུག་སྡིག་བཅོ།
བསྡོད་པའི་དོག་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། སྨན་དུ་འོས་པ་དེ་ཡིས་བྱས།། 12

དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྱག་བསྟལ་གྱི། རང་གཞིན་སྐབས་མཐེབ་ཀུན་མཐེབ་གྱིས།
འཆིང་བའི་ཁང་བའི་བྱ་བ་ཡི། སྣང་བ་དག་གིས་ཆོམ་པར་བྱས།། 13

དེ་ལྟར་བྱང་པ་མ་སྐྱེས་དགྲས། ཤེས་ནས་དོགས་པས་འབྲུགས་བྱང་དེ།
ཐུ་ཡི་ཐེབ་ཀྱིས་ཁང་རྟགས་གྱི་ནི། ཐག་དང་ཤིང་ཏུ་རྩང་བའི་བྱ།།

सङ्कीर्णवासन्तापात् प्रायः पेशलचेतसाम् ।
करोत्यालिङ्गनं प्रौढा गाढ़प्रणयिनौ विपत् ॥ ७ ॥

स समुद्दिश्य शोकार्त्तः सुगताध्युषितां दिशम् ।
कृताञ्जलिर्नतशिराः क्षामस्वरमभाषत ॥ ८ ॥

नमस्तुभ्यं भगवते महार्हाय महार्हते ।
दीनोद्धरणसन्नद्धसम्यक्सम्बोधिचेतसे ॥ ९ ॥

नमस्ते घोरसंसारमकराकरसेतवे ।
जिनाय जनताजन्मक्लेशप्रशमहेतवे ॥ १० ॥

नमो नित्यप्रबुद्धाय सर्व्वसत्त्वैकबन्धवे ।
विशुद्धधाम्ने बुद्धाय करुणामृतसिन्धवे ॥ ११ ॥

इति भक्तिसुधां सिक्ता सुगतश्रवणोचिताम् ।
पुण्यपुष्पप्रसविनीं स चक्रे स्तुतिमञ्जरीम् ॥ १२ ॥

सर्व्वज्ञस्तस्य विज्ञाय कायक्लेशमयीं दशाम् ।
बन्धनागारविवरालोकैराप्यायनं व्यधात् ॥ १३ ॥

अजातशत्रुस्तद्वृत्तं ज्ञात्वा शङ्काकुलः पितुः ।
न्यवारयदन्यगृहे सूक्ष्मविवराण्यपि ॥ १४ ॥

དེ་ནས་གཀྲ་བའི་བཅོས་སྦྱང་གིས། དེ་ཡི་ཐགའ་ལས་སྐྱ་ཀྲི་ཡིས།
དམ་དུ་བཅིངས་པ་དེ་ཡི་ནི། ཀང་པ་རྣམ་པར་བཙད་པར་བྱས།། 15

རྣག་པོ་སྐྱག་བསྡལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། མཆེག་ཏུ་གཟིར་བའི་སེམས་ཅན་ལ།
སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་ཕྱག་ལྟལ་ཞེས། གཀྲང་བའི་ཚེ་ངེ་ལྷན་པས་བརྗོད།། 16

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། མཉན་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་གཤེགས་དེ།
བཀྲ་ཤིས་གྱིས་བཤམས་གདན་ལ་བཞུགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་དེར་བཀའ་
སྩལ།། 17

རྒྱལ་པོ་ཅི་བྱ་མི་བཟད་པའི། ལས་ཀྱི་ལྷུགས་ནི་འདི་འདྲ་ཡིན།
དགེ་དང་མི་དགེ་རབ་བསྐྱེལ་འབྲས། སྡུད་པ་མིན་པར་ཡོངས་མི་འཛོད།། 18

ཚགས་སྐང་ཏྭག་གིས་དཀྲིགས་བྱུང་ཅིང་། སྐྱ་ཆོགས་གཀྲང་བ་བཟོད་དཀའ་བ།
སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་སྐྱིང་པོ་ཉིད།། 19

གྱང་པ་རྒྱས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྩེ་གས་ཏུས་སྤུ།
འབྲུགས་པ་མེད་པའི་ཚགས་བླལ་ལམ། བཏུན་པ་ཁོ་ན་ཡོངས་སྐྱབས་ཡིན།། 20

འཁོར་བ་འཇིགས་རུང་ནགས་ཀྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱུང་པ།
སྡུག་བསྔལ་མེ་ཡི་ཀུད་པ་འཕྲོ་བས་རབ་རྒྱས་ཏུ་བ་བཞིན།
ལྷུང་ཡང་རེ་གཅིག་ཏུ་ཅི་པ་མིན་པ་ལེགས་བྱས་ལྷན་རྟོགས་ཀྱི།
མིག་ནི་མཆི་མའི་ཚུ་ཡི་ཕྱིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འབྱུང་རོ།། 21

ततस्तस्य तदादेशात् चक्रुर्बन्धनरक्षिणः ।
क्षुरेण गाढबद्धस्य पादयोस्तद्विकर्त्तनम् ॥ १५ ॥

स तीव्रवैशसक्लेशव्यथितः पार्थिवः परम् ।
नमो बुद्धाय बुद्धायेत्यार्त्तसंक्रन्दनं व्यधात् ॥ १६ ॥

भगवानथ सर्व्वज्ञः पुरः प्रत्यक्षतां गतः ।
शक्रदत्तासनासीनः कारुण्यात् तमभाषत ॥ १७ ॥

राजन् किं क्रियते क्रूरकर्म्मणां गतिरीदृशी ।
शुभाशुभसमुद्भूतं न भुक्तं क्षीयते फलम् ॥ १८ ॥

रागद्वेषविषासक्ते नानाव्यसनदुःसहे ।
एवंविधैव निःसारे संसारे दुःखसारता ॥ १९ ॥

संक्लेशकलिले काले विपत्सम्पद्विसङ्कटे ।
धैर्य्यमेव परिचार्णं वैराग्यञ्च निराकुलम् ॥ २० ॥

संसारघोरगहनान्तरवर्द्धमानैः
दुःखानलव्यतिकरः प्रसृतैरसिक्ताः ।
धूमोद्गमैरिव पुनः सुकृतोचितानां
वाष्पाम्बुविन्दुकलिला न दृशो भवन्ति ॥ २१ ॥

ཀུན་པོ་ཀོང་སར་སྤྱོད་རེ་བ་ཐོང། སྣུག་བསྡམ་འདི་ལ་བརྟགས་པ་བརྗིད།
འབོར་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི། ཡོངས་སུ་བྱང་པ་འགམ་བ་ཅན། 22

ལྷས་ཀྱི་མཆག་དུ་ལྟ་ཞིན། བྱོད་ལ་དགེ་བ་ཉེ་བར་གཤས།
ཞེས་བརྗོད་དེ་ཤི་དབུགས་སྤྱང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་རང་གི་གཤམ་སྤུ་གཡེགས། 23

གཟུགས་ཅན་སྐྱེང་པོ་ལའང་ལྷས་ཀྱི་མཐར། དེ་དུས་ཉིད་ཀ་མཐོ་རིས་སུ།
དཔལ་ལྡན་རྡོ་སྐོམ་གཤེགས་ཏེ་བྱ། ཀུན་བཟི་བྱུ་མཆོག་ཅེས་བར་བྱོར། 24

ཕ་ནི་སྐོག་དང་བྲལ་བ་དག། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡི་ཞེ་སྡང་ནས།
དེ་ཡི་ལྷས་ནི་རབ་སྤྲངས་ཏེ། རང་གི་ཉེས་པར་བྱས་པར་སྐྱད། 25

དེ་སེམས་རྣག་པོ་འི་སྡིག་པས་ཀུང་།
ཕྱིར་ལ་གྱང་བའི་མི་ལ་དེར། དག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིག། 26

དེས་བསམས་ཀྱི་མ་ཀུན་རྫོང་ལས། དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱེས་ཤེད་བྱེད་ཐུབ།
ཚུལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤི་ནས་ནི། ཡོངས་སུ་བྱང་ཞིང་བྱོར་པ་ཡིན། 27

ཐོས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབུལ་ཞིང་། རང་ཉིད་བདེ་བས་མངོན་བྱང་པ།
མི་བསྟུན་སྤྲུགས་རྣམས་རྟེས་ཀྱང་པ་ཚོམས། བསམ་པས་ལྷས་ནི་གཏུང་བར་བྱེད།། 28

རྟེན་ས་མེད་པའི་སྡིག་པ་ཡི། འདམ་དུ་ལྷུང་ཞིང་ཉམས་བྱང་པ།
བག་མེད་དག་ལ་རྒྱལ་བ་ནི། ཡང་དག་དྲན་པ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར།། 29

भजस्व धैर्य्यं दुःखेऽस्मिन् भोगाशां त्यज भूपते ।
परिणामविरोधिन्यः सर्व्वाः संसारवृत्तयः ॥ २२ ॥

अधुनैव तवासन्ना देहान्ते कुशलस्थितिः ।
इत्युक्त्वा तं समाश्वस्य भगवान् स्वपदं ययौ ॥ २३ ॥

विम्बिसारोऽपि देहान्ते तस्मिन्नेव क्षणे दिवि ।
अभूज्जिनर्षभो नाम श्रीमान् वैश्रवणात्मजः ॥ २४ ॥

अजातशत्रुर्जनकं श्रुत्वा विगतजीवितम् ।
शरीरमस्य सत्कृत्य निनिन्द निजदुष्कृतम् ॥ २५ ॥

तस्यातितीव्रपापार्त्तं चित्तं दुर्वृत्तदूषितम् ।
पश्चात्तापाग्निपतनं प्रायश्चित्तमिवाकरोत् ॥ २६ ॥

सोऽवदद्वत* संमोहादैश्वर्य्यमदलुब्धधीः ।
दुर्वृत्तपातकश्वभ्रे पतितोऽहमधोमुखः ॥ २७ ॥

श्रुतप्रज्ञादरिद्राणां निजनिद्रासुखापहा ।
चिन्ता दहति गात्राणि खलमन्त्रानुवर्त्तिनाम् ॥ २८ ॥

पतितस्यावसन्नस्य पापपङ्के प्रमादिनः ।
अनालम्बस्य संत्राणं जिनसंस्मरणं मम ॥ २९ ॥

---

* Orig. वत्स ।

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་བསམས་ནས་དེར། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བློང་སོང་སྟེ།
ངན་པ་བྱས་ལ་སྡུག་བྱེད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་ཞུམ་པར་གྱུར།། 30

དེར་ནི་བདག་ཉིད་མི་གཅོང་བ། ཁས་ལེན་ཁྲིམ་དང་བཅས་པ་དེས།
རྟོག་ལ་རིག་པའས་འཇིགས་པ་བཞིན། རིང་ནས་བྱུལ་བལ་ཕུག་པས།། 31

དགོ་བྱས་ལྷུས་ལ་ཡང་དག་ཚགས། གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་འདུར་ལྷག་པས།
མིག་ནི་མཆི་མ་དང་བཅས་དེས། ཀུན་མཁྱེན་ལ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཞུས།། 32

ཡོངས་གཏེར་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་བདག། ང་མྱལ་བའི་མེ་ནི་ཉེ་བར་གནས།
ཕྱག་རྡེའི་ཟླ་མཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་ནི་སྐུབས་སུ་སོང་།། 33

བུ་གཉིས་དམར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲིག། བད་མོ་འི་འོད་ལྟར་གང་གི་བཞིན།
ཏི་མ་འབྲུ་བཟོད་དག་བྱེད་པ། འདི་ཡི་བདག་ལ་རེག་པ་མཛོད།། 34

མི་བསྡུག་གྲོས་ཀྱི་རབ་ཞུགས་ཤིང་། བག་མེད་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་ཅན།
རྨྱིག་ཅན་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་པ།. བདག་གིས་ཐ་ནི་རྣམ་པར་བསད།། 35

ཅེས་པ་ཆོང་ལྷག་དེ་ཡི། ཆོག་ཐོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་སྨིག་རྒྱལ་དག་བྱའི་སྨད། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན་རུ་སྨྲོས།། 36

རང་ལས་ཀྱིས་བཞིན་མི་བསྡུག་པ། རྒྱལ་བོ་གནོན་པ་མ་བསམས་པ།
ཁྱོད་ནི་ཐ་བསད་ལ་བསྐུལ་ཏེ། ཉམ་ངའི་སྨིག་པར་སྐྱང་བར་འགྱུར།། 37

इति सञ्चिन्त्य सुचिरं स गत्वा सुगतान्तिकम् ।
जुगुप्समानः कुक्षितात् परं संकोचमाययौ ॥ ३० ॥

तचापविचमात्मानं मन्यमानः सपचपः ।
प्रणनाम जिनं दूरात् पापस्पर्शभयादिव ॥ ३१ ॥

साश्रुनेचः परिचाणं स सर्व्वज्ञं व्यजिज्ञपत् ।
सकम्पः कायसंसक्तं विधुन्वनिव दुष्कृतम् ॥ ३२ ॥

भगवन् कृतपापोऽहमासन्ननरकानलः ।
उत्तप्तः करुणासिन्धुं त्वामेव शरणं गतः ॥ ३३ ॥

मामियं शोणपर्य्यन्ता दृष्टिस्ते पुष्करप्रभा ।
पुण्या स्पृशतु गङ्गेव मलप्रक्षालनक्षमा ॥ ३४ ॥

खलमन्त्रप्रवृत्तेन दुर्वृत्तेन प्रमादिना ।
मया विभवलुब्धेन पापेन निहतः पिता ॥ ३५ ॥

इति प्रलापिनस्तस्य वचः श्रुत्वा तथागतः ।
ससर्ज तत्पापरजःशुद्धौ पुण्यसरस्वतीम् ॥ ३६ ॥

राजन्न चिन्तितः पापः खड्गेनेव स्वकर्म्मणा ।
प्रेरितस्त्वं पितृबधे पतितः पापसङ्कटे ॥ ३७ ॥

ཤུགས་བསྡུལ་དེ་དེས་སྤྱད་བྱ་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སྨྲིག་པ་ཐོབ།
སྡ་སྒྲོང་དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འདི། ཆོང་བར་བྱ་བ་མཚུངས་པ་ཉིད།། 38

རང་གི་ལེགས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་ཚད་མེད་པ་ཡིན།
རྣོ་ཡི་དུམ་བུའི་རི་མོ་དག། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་གཡོ་མ་ཡིན།། 39

ཁྱོད་ནི་མི་བསྟུན་པས་བསྐུལ་ནས། སྨྲིག་པའི་ལས་ནི་བྱས་པ་ཡིས།
དགེ་ལེགས་བདུད་རྩི་ཉེ་བ་ནི། རང་གི་ལག་གིས་འཐངས་པར་འགྱུར།། 40

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་དཔུང་སྡེ་ཤང་། སྨྲིག་གཞོམ་ཕྱག་ཆོག་ཐོབ་འདོད་པ།
ཡོད་ན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་མཛོད། དེ་ཤང་གཞི་ལས་བདག་ཉིད་ལོངས།། 41

མར་མེའི་སྒོང་ཚུལ་བཅེ་བ་སྐྱེད། འཆོ་བྱེད་གྲགས་པ་བར་དུ་འབར།
བཀུད་རྩིའི་ཨབ་དུ་བྱེད་པ་འདི། ལེགས་པ་དང་འགྲོགས་དམ་པའི་སྒོད།། 42

རྩེས་སུ་འགྲོར་བའི་མེས་གཀུངས་དང་། དམ་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་དང་།
ཐང་དག་བསྒྲགས་དང་སྒྲིགས་པ་ཡི། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨྲིག་ཅམས་བྱེད།། 43

སྡོད་ནི་གཅང་བྱེད་ཡོན་དཀའ་སྡོང་བུ་ངེས་པར་ཟད་མི་བྱེད།
མཛེའ་བའི་སྐྱེམ་ནི་མི་འཕྲོག་དྲི་མ་ཡང་ནི་སྐྱེད་མི་བྱེད།
སྐྱོན་མཚན་མཐུག་ཏུ་རབ་མཛེས་གཡོ་བ་ཉིད་ནི་འཛེག་མི་བྱེད།
དམ་པ་དང་འགྲོགས་ལེགས་བྱས་ཁང་པར་མར་མི་ཆི་ཡང་ཡིན།། 44

दुःखं तत्तेन भोक्तव्यं प्राप्तव्यं किल्बिषं त्वया ।
तव तस्य च भूपाल तुल्यैषा भवितव्यता ॥ ३८ ॥

निजकण्ठसमुत्कीर्णा ललाटतटवर्त्तिनी ।
शिलाशकललेखेव निश्चला नियतिर्नृणाम् ॥ ३९ ॥

कुर्व्वता कलुषं कर्म्म खलप्रेरणया त्वया ।
प्रत्यासन्नामृतश्रेयः सहसैव तिरस्कृतम् ॥ ४० ॥

अद्यापि यदि ते पापं हन्तुं प्राप्तुञ्च सम्पदम् ।
वाञ्छास्ति तत्कुरु मतिं पुण्ये पापशमात्मनि ॥ ४१ ॥

दीपद्वत्या सुखं स्तुते जीवयत्युज्ज्वलं यशः ।
अमृतस्य प्रकारोऽयं सुहृत्तः सत्समागमः ॥ ४२ ॥

पश्चात्तापाग्निपातेन साधुना सङ्गमेन च ।
संकीर्त्तनेन दानेन पापं नश्यति देहिनाम् ॥ ४३ ॥

पापं पविचयति नैव गुणान् श्लिष्णोति
स्नेहं न संहरति नैव मलं प्रक्षते ।
दोषावसानरुचिरश्चलतां न धत्ते
सत्सङ्गमः सुहृतसद्मनि कोऽपि दीपः ॥ ४४ ॥

ཡོན་དན་ལྡན་པའི་ཆོག་ལ་ཟུད་པ་འདོམས་མཁན་མཆོག་མོའི་སྐད་
རིག་མཚུངས།

སྐྱེ་བོ་འི་འཇིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད།
ཤིན་ཏུ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་གཉས་ལ་གཉས་ཤིང་སྣང་བ་ཡོངས་ཟད་པ།
རྣོན་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་དེ་སྣུམ་པ་དང་ནི་མི་བསྐྱུབ་གྱོག་སྟེ། 45

ཀྱེལ་པོ་དམ་བྱ་དམ་བྱ་ཡིས། དུས་ཀྱི་སྐྱིག་པ་ཟད་བྱུང་ནས།
དབེན་པས་སྣང་བར་བྱས་པ་ཡི། རང་སངས་རྒྱས་སྤྱ་ཁྲིད་འགྱུར་རོ། 46

ཉེས་པ་བཅོམ་སྟེ་ཤིན་ཀྱེལ་བ་ཡིས། བཙུ་བས་དེ་ནི་དབྱགས་དབྱུང་མཛོད།
ཤྱེང་ལས་སྐྱེག་པར་དམ་པ་རྣམས། སྐྱིང་རྡེ་བྱམས་པའི་སྤྱན་དང་སྟེ། 47

དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་ལ་བཏུད་དེ། མི་བདག་རང་གི་གཤས་སྤུ་སོང་།
སྐྱིག་པའི་ཁྲེར་པོ་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་བཅིད་རྣམ་པར་དག་ལ་བཙོན་པའོ། 48

དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་དེ་སོང་ཆོ། དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ལས།
ས་སྐྱོང་གིས་དེ་སྐོན་བྱུང་མཐའ། ཐོས་ཤིང་བཅོམ་སྟེ་ཡིད་གཏད་ལ། 49

བ་ར་ཀྱ་སོར་ཆོང་ནོན་ཀྱི། བྱ་བཞི་དག་ནི་བྱུང་ཀེ།
དཔལ་ལྡན་བསྟན་སྲུང་བ་དག་བྱས་ཤིང་། གཅུང་མེད་རྩེ་དགའ་ལ་བཙོན་པའོ། 50

ནམ་ཞིག་བདེ་བས་མྱོས་བྱུང་ཅིང་། ཕན་ཚུན་ཀུལ་གའི་གཤམ་གྱི་ནི།
ལང་ཚོས་འཕྱང་བ་དེ་དག་གི་ཤུལ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཟུག་པ་མཐོང་། 51

गुणिगणविपदौक्षादक्षः क्षपाक्षणसन्निभः
सकलनयनव्यापाराणां जनेषु निरोधकः ।
असमविषमायासावासः प्रकाशपरिक्षयात्
सृजति हि महामोहाद् गाढं तमः खलसङ्गमः ॥ ४५ ॥

प्रत्येकबुद्धत्वं राजन् कालेन क्षीणकिल्बिषः ।
भविष्यसि विवेकेन ज्ञातलोकः शनैः शनैः ॥ ४६ ॥

इति तस्य दयाश्वासं चक्रार भगवान् जिनः ।
पतितेषधिवं सन्तः करुणासिग्धलोचनाः ॥ ४७ ॥

ततः प्रणम्य सुगतं प्रयातः स्वपदं नृपः ।
महतः पापभारस्य विवेद लघुतामिव ॥ ४८ ॥

तस्मिन् प्रयाते सर्व्वज्ञः पृष्टस्तत्कर्म्मकौतुकात् ।
भिक्षुभिः क्षितिपालस्य पूर्व्ववृत्तमभाषत ॥ ४९ ॥

वाराणस्यां निरायासविलासव्यवसायिनः ।
चत्वारः श्रेष्ठितनया बभूवुः श्रीविस्रब्धाः ॥ ५० ॥

ते कदाचित् सुवक्षीवा मिथः कलिकयास्थिताः ।
प्रत्येकबुद्धमायान्तं ददृशुर्यैवनोद्धताः ॥ ५१ ॥

དེ་མཐོང་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྐྱེས། ཞི་དྲྭ་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པོ་ནི།
སྡུག་ད་ར་ཀ་ཞེས་པ་ཡིས། འཇུག་བཅས་སྡུག་ཟྲུ་རྣམས་ལ་སྐྱེས།། 52

བཀུང་བས་སྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་ནི། ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་ཅན་འདི།
ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས། འདི་ནི་བདག་གི་ཨིད་ལ་སྣོམ།། 53

གཅོ་བ་ལས་དེས་འདི་བཤྲེད་ཆོ། གཉིས་པ་ཀུན་དར་ཞེས་པས།
སྐྱེས་པ བདག་ནི་དགེ་སློང་འདི། ཆུ་ལ་འཕངས་ཏེ་གསད་པར་འདོད།། 54

དེ་ནས་གསུམ་པ་སྨྲིག་པ་ཅན། སྡུག་ད་ར་ཀ་ཞེས་པས་སྐྱེས།
དགེ་སློང་འདི་ཉིད་མགོ་གཡོགས་པར་ནི། ཁ་ཁྲིར་དག་ལ་འཕངས་པར་བྱ།། 55

བཞི་པ་གཏུག་པའི་སྐྲོ་གྲོས་ཅན། ཀུན་ད་ར་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱེས།
དགེ་སློང་ཀང་པ་རང་གིས་ནི། སྤུ་གྲིས་ལེགས་པ་མེད་པར་བྱ།། 56

ཞེས་པ་སྐྱེས་ཞིང་དེ་དག་རྣམས། སྨྲིག་པ་ཡིད་ལ་འདོད་པར་གྱུར།
རང་གིས་རང་འདོད་ཚངས་པའི་འབྲས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ཐོབ།། 57

ཆགས་པས་ལོང་བས་ཧོར་མཐོང་སྟེ། ཁྲོ་བས་ལོང་བས་དབྱུ་ཉིད་དོ།
འདོད་པས་ལོང་བས་འདོད་ལྷག་མ། རྨུགས་པས་ལོང་བས་ཅི་ཡང་མིན།། 58

ཧོར་བྱི་རབ་བསྟེན་རྣམ་འབྱུང་ཚུལ། བདག་ཉིད་མི་སྣོམ་རྟོག་དགེའོ།
བྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དགའ། ཉོག་མོངས་རྩ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 59

བྱུ་མེད་ཁྲོ་བར་བྱེད་ཅང་བྱུ་མེད་རབ་དུ་འཕར་བར་བྱེད།
བྱུ་མེད་མཛེད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱུ་མེད་ཀུན་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད།

तं दृष्ट्वा जातविद्वेषाः शमसंयमनिन्दकाः ।
ज्येष्ठः सुन्दरको नाम भ्रातॄन् प्रोवाच सस्मितः ॥ ५२ ॥

अयं चीवरपाचाङ्कः पानेन गतजीवितः ।
क्षौरो विधीयते भिक्षुरित्ययं मे मनोरथः ॥ ५३ ॥

इत्युक्ते चापलात् तेन द्वितीयः कुन्दराभिधः ।
उवाच भिक्षुं क्षिप्रमेनं हन्तुमिच्छाम्यहं जवे ॥ ५४ ॥

ततस्तृतीयोऽप्यवदत् पापः सुन्दरकाभिधः ।
एष भिक्षुर्वरं तस्यां वीथ्यां निक्षिप्यते जवात् ॥ ५५ ॥

चतुर्थोऽप्यवदत् क्रूरमतिः कन्दरकाभिधः ।
भिक्षोः क्षुरेण क्रियते निश्चर्म चरणद्वयम् ॥ ५६ ॥

इति तेषां ब्रुवाणानां कलुषोऽभून्मनोरथः ।
येन जन्मान्तरे प्रापुस्ते स्वेच्छासदृशं फलम् ॥ ५७ ॥

धनं पश्यति लोभान्धः क्रोधान्धः शत्रुमेव च ।
कामान्धः कामिनीमेव दर्पान्धस्तु न किञ्चन ॥ ५८ ॥

धनोद्भूतविकाराणां प्रयात्यनियतात्मनाम् ।
मदमन्दविचाराणामानन्दः क्लेशबन्धताम् ॥ ५९ ॥

क्रुध्यन्त्यकारणमकारणमुत्पतन्ति
स्निह्यन्त्यकारणमकारणमामनन्ति ।

ངེས་པར་རྫོངས་པས་བཅོམ་པ་ཕན་དང་མི་ཕན་དྲྭོད་མེད་ཅིང་།
མཆོག་དུ་ཆོམ་པས་མི་ཡི་ཕྱུགས་རྣམས་རྒྱགས་དང་བཅས་པར་གྱུར།། 60

རྟྭིག་ལས་ཆོང་དཔོག་བྱ་ཐུབ་བོ། དེ་ཉིད་རྫི་བ་གཉེན་ལ་ནི།
ཤག་ཤ་རིའི་ཁྱུ་ཞེས་པ། ཆང་འཐུང་རས་ནས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར།། 61

གཉིས་པ་ཡང་ནི་ཤག་དཀའ། མིང་ཆེན་ཆུ་ལ་ཤི་བར་གྱུར།
གསུམ་པ་རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་ཡང་། བྱ་ཡི་བསྐྲད་ནས་བསད་པར་འགྱུར།། 62

བཉི་པ་གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་བོ་ནི། རྫི་བ་ཕྱུ་མར་རབ་ཀྱུག་བྱང་བའི་ཚུལ།
རྫི་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁོར་བཞིན་ཏེ། ལས་ནི་རབ་ལྡུར་སྤྱོད་པར་བྱེད།། 63

དེ་སྐར་རྫོངས་པས་བཅོམ་པའི་དམ་པ་དམ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་འདིར།
བདེ་བ་མེད་པའི་ལས་ནི་འཕྲལ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་གང་།
ཚུལ་མིན་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་མཆི་མའི་ཚུ་དག་གིས།
མི་རྟོགས་སྐུ་ངན་མི་ཚུང་དང་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་པར་བྱེད།། 64

གཟུགས་ཅན་སྐྱིང་བོའི་སྐྱེ་བ་སྤུ་མར་རབ་ཀྱུགས་བྱང་བའི་ཚུལ།
མི་བཟང་ཀྱག་གི་རྣམ་སྨིན་འདི་དག་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་པ།
མདུན་སར་དགེ་སློང་རྣམས་མང་དག་གི་གསལ་ཁ་བར་ཕྱུང་ནས།
གཅང་བ་བཀྲ་ཤི་མཚན་མས་སྤུག་བྱང་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས།། 65

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་རྩ་བཞི་པོའོ།།

मोहाहृताः खलु हिताहितनिर्विचारा-
तृप्ताः परं नृपशवः समदा भवन्ति ॥ ६० ॥

ज्येष्ठः श्रेष्ठिसुतः पापात् स एवापरजन्मनि ।
शारिर्य्यानाभिधः शाक्यः पौत्वा मद्यं व्यपद्यत ॥ ६१ ॥

द्वितीयोऽपि महानाम शाक्यस्तोये क्षयं गतः ।
तृतीयश्च स्वपुत्रेण व्यसितो राजा प्रसेनजित् ॥ ६२ ॥

बिम्बिसारश्चतुर्थोऽसौ धृतः पुत्रेण बन्धने ।
प्रयुक्तं धनवत् कर्म्म भुज्यते हि सदृष्टिकम् ॥ ६३ ॥

मोहाहतैरिह हि सद्भिरसद्भिरेषां
निःशर्म्म कर्म्म सहसैव विडम्ब्यते यत्
वाष्पाम्बुपूर्णनयनैरनघोपनीत-
मस्तोकशोकविवशैरनुभूयतेऽच ॥ ६४ ॥

सुगतकथितमेतत् पूर्व्वजन्मप्रवृत्तं
विषविषमविपाकं बिम्बिसारस्य वृत्तम् ।
विबुधसदसि भिक्षुः स्पष्टमाकर्ण्य मेने
व्यसनशतनिमित्तं दूषितं चित्तमेव ॥ ६५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलताया-
मजातशत्रुपितृद्रोहावदानं नाम चतुश्चत्वारिंशः पल्लवः ॥

ཡ་མཚན་འདབ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།།

ཨོ་བཟླའ་ཐུག་པསྐ་འཕལ་ལ་ལོང་བར་བྱས་གྱུར་ཅིང་།
དཔལ་འབྱོར་རྣམ་པར་གནས་དང་བཀའ་བསྟན་བརྒྱུད་ཀྱང་།
ཉམ་ངའི་གནས་སྐབས་མཚན་མོ་འདས་ཤས་པར་བྱའ་བའིག།
སློར་ཡང་ཡོན་དྲན་ལྷན་པས་དང་གི་ཐུག་ཆོག་ཐོབ།། 1

བདེ་གཤེགས་མཉན་ཡོད་ཆུལ་བྱེད་ཀྱི། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཅ།
ཀུ་སྤྲིན་ཡོངས་སུ་སྐང་བ་ཡི། རྩོད་པས་ཁྲབ་པས་རྣམ་བསམས་པ།། 2

ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི། བདག་ནི་སྤྲུལ་དང་མཆོངས་ཤིང་མཉམ།
བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་འབྲོ་གསུམ་གྱིས། མཆོད་བྱ་ཉིད་ནི་ཆུལ་བས་ཐོབ།། 3

དེ་སྐད་དེ་ཡི་འཆོ་བ་ནི། རབ་དུ་གཞོམ་ལ་བདག་འབད་བྱ།
གང་ཕྱིར་ཉི་མ་ཤ་ཁའབས། ངེས་པར་ཕྱག་ལ་བཏང་བར་བྱ།། 4

ཡིད་ནི་རྒྱལ་གྱིས་སའོ་བའི། རྣམ་ཤེས་དག་བྱ་མཐུ་དང་ནི།
རིགས་དང་དཀའ་ཐུབ་དབལ་དག་གིས། ཐ་རོལ་ཀྱང་འཕགས་བཟོད་མ་ཡིན།། 5

དུག་ནི་དང་གི་སྐེད་རྩེ་ལ། བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
བདུན་པར་ཀང་པ་ལ་མནན་པས། ངེས་པར་ཕྱག་ལ་བདུང་བར་བྱ།། 6

पञ्चचत्वारिंशः पल्लवः ।

अन्धीकृतोऽपि सहसा तमसा खलेन
लक्ष्मीविहारविरहे विनिपातितोऽपि ।
कृष्णां दृशामिव निशामतिवाह्य पद्मः
स्वामेव सम्यदमुपैति पुनर्गुणाढ्यः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां सुगते जेतवनोद्यानविहारिणि ।
देवदत्तः परिद्वेषव्याधव्याप्तो व्यचिन्तयत् ॥ २ ॥

तुल्यः समानो मे भ्राता मनुष्यः शाक्यवंशजः ।
प्राप्तः पुण्यप्रभावेण त्रिजगत्पूज्यतां जिनः ॥ ३ ॥

जीवितोद्वृत्तये तस्मात् तस्य यत्नं करोम्यहम् ।
न ह्यनस्तंगते भानौ परतेजः प्रकाशते ॥ ४ ॥

विज्ञानेनानुभावेन विद्यया तपसा श्रिया ।
परप्रकर्षं सहते नहि मानोन्नतं मनः ॥ ५ ॥

विषं निजनखाग्रेषु धृत्वा तस्य प्रणामकृत् ।
सञ्चारयामि वपुषि मेदिष्ठः पादपौड़नैः ॥ ६ ॥

དེ་ལྟར་སྨིག་པ་བསམས་བྱས་ནས། རྡུང་བའི་དབང་གྱུར་མི་བསྒྲུབ་པ།
དེ་ཡིས་སྐད་ཆུལ་སོགས་པས། གཉེན་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་སྐྱབས། ॥ 7

རྡེ་རིང་བའི་གཡོག་པ་བྱེད་པ་ཡིས། ཁབས་ལ་དབུ་དང་བའི་ཚེ།
གཅུག་པ་གཡོག་བྱེད་པ་ཡིས། སྨིག་པ་ལྷོ་ལྷག་བདག་གཅུག་གོ ॥ 8

ཞེས་སྨྲ་གཅུག་པའི་ཚོར་ཅན། རྡེས་མཐུག་སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་རྣམས།
ཀུན་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱུ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་རྣམ་སྐྱོབ ॥ 9

དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་མཁྱེན་བྱང་ནས། རྡེ་སྐྱེས་ཉེ་བར་དེས་པའི།
དེ་སྲིད་བདག་ནི་བསྲེག་པས་སོ། ཞེས། ཀང་པ་སྐྱག་ཅིང་རྒྱུ་ཆོད་སྐྱས ॥ 10

འཆི་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་ཡང་དག་པར།
སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ངམ་ལས་བའི་མིར། ལུས་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར ॥ 11

འཇིག་རྟེན་རྣམ་ངམ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ། འཕྲལ་ལ་ཀུན་མཐེག་གྲོགས་གཟེགས་ནས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡ་མཚན་བའི། ཐུག་ཆོགས་དག་སྐྱེ་ལ་གསུངས་པ ॥ 12

རྡུལ་པ་དག་གིས་ཤིན་སྐྱེན་གྱིས་ནི། ཅིན་མོངས་ཅན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ།
གང་གིས་དེ་མ་ལྷག་པའི་ཡིད། ཀུན་དུ་རབ་རིབ་དག་ཐོབ་སྐྱེད ॥ 13

བྱོང་ཁྲེར་དག་གི་བའི་དབྱངས་སུ་ནི། མ་ཡི་བདག་ཐོ་ཡིད་བཟང་ལ།
གྲུས་ཤེས་དང་ནི་མཁས་པའི་ཡུན། གྲུ་གཅིས་སྐྱོན་ཆེ་བྱང་བར་གྱུར ॥ 14

इति सञ्चिन्त्य कलुषं विद्वेषविवशः खलः ।
स तिष्यप्रमुखानेत्य बान्धवानिदमभ्यधात् ॥ ७ ॥

क्रूरः कृतापकारोऽहं सुगतस्याद्य पादयोः ।
सरलस्य प्रसादाय पतामि गुरुपातकः ॥ ८ ॥

इति ब्रुवाणस्तैः सर्व्वैः सुदत्तानुमतैः सह ।
जिनं जेतवनासीनं द्रष्टुं दुष्टमतिर्ययौ ॥ ९ ॥

भगवन्तं* विलोक्याभूत्तच्च यावत् स सर्व्वशः ।
तावद्गयोऽहमित्युच्चैरुत्क्षिप्तचरणोऽवदत् ॥ १० ॥

हिंसासङ्कल्पपापेन वज्रेणेव समाहतः ।
सशरीरं क्षणे तस्मिन् नरकाग्नौ पपात सः ॥ ११ ॥

सर्व्वज्ञः सहसा दृष्ट्वा तं घोरनरके च्युतम् ।
उवाच श्रुततद्वृत्तविस्मितां भिक्षुसंसदम् ॥ १२ ॥

एष किल्बिषदोषेण पतितः क्लेशसङ्कटे ।
तीव्रं हि तिमिरं स्नृते सर्व्वथा मलिनं मनः ॥ १३ ॥

नगर्य्यामतिघोषायां रतिसोमस्य भूपतेः ।
क्षतघ्नश्चाक्षतघ्नश्च पुरा पुत्रौ बभूवतुः ॥ १४ ॥

---

* Orig. भगवान् तम् ।

བྱས་ཤིས་བརྩེ་བས་སྐྱང་རྣམས་ལ། རྟག་ཏུ་དཔག་བསམ་གིང་བཞིན་ཏུ།
རང་གི་རིན་ཆེན་གྱུར་གྱིས་ཆོག་སྟེ། རིམ་བར་བཏོན་ནས་རབ་ཏུ་སྡུད།། 15

བགེགས་པ་མིན་པ་ཕ་ཨི་ཇེས། ཐམས་ཅད་འཇུ་ཅག་ཕྱག་ཅང་།
ཞེས་སྨྲས་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ཨི་བྱིན་པ་དེ་དག་འགྲོག་གས།། 16

དེ་ནས་ཨི་བདག་ཟློ་གྲོས་དབྱངས། ཞེས་པས་བྱས་ཤེས་བསྟོགས་ནོས་ལ།
སྐྱོ་བོ་དགེ་མ་ཞེས་པ་ཡིས། བུ་�རོ་ཆོག་གི་བྱིན་པར་གྱུར།། 17

རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲབས་བྱིན་པ་ཡིས། ཡིད་ལ་རེ་བ་དེ་ལ་སྐྱེས།
དེ་ནས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་བོར་ནི། རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ཐོབ་པར་གྱུར།། 18

སྐྱང་ཞིང་འགྲན་པས་གྱས་འཕེལ་བ། ངག་པ་བྱས་མི་ཤེས་པ་ཡང་།
རིན་ཆེན་ཕུང་པོས་ཆེན་བོར་ནི། རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ཐོབ་པར་གྱུར།། 19

དེ་ནས་ཆོང་བའི་རིན་ཆེན་ཕུང་པོ་ཡིས། ཡོངས་གཅོད་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད།
རྟག་ཏུ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་ཡང་། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད།། 20

ཆོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དོགས་བཞིན། རིན་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་དུ་ཞེངས།
དེ་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱེས་ལོག་ནས། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱང་བཏོན་ཆོ།། 21

ས་གཞི་ནི་བའི་རིན་པོ་ཆེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ནི་བྱས་ཤེས་ཀྱིས།
སྐྱངས་ནས་གོས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་ལ། རབ་མ་ཡིས་ནི་མདུད་པར་བཅིངས།། 22

कृतघ्नः कृपयार्थिभ्यः कल्पवृक्ष इवानिशम् ।
निजं विमुच्य प्रददौ रत्नाभरणसञ्चयम् ॥ १५ ॥

अविभक्तं पितुर्द्रव्यं सर्व्वं साधारणं तयोः ।
वदन्नित्यकृतज्ञोऽपि तेन दत्तं जहार तत् ॥ १६ ॥

ततः श्लाघ्याय वचसा मतिघोषाभिधो नृपः ।
जनकल्याणिकां नाम कृतज्ञाय सुतां ददौ ॥ १७ ॥

स्वयमेवार्जितं वित्तं दातुं जातमनोरथः ।
आरुरोह प्रवहणं कृतज्ञोऽथ महोदधौ ॥ १८ ॥

रत्नार्जनोद्यतं यान्तं तं द्वेषस्पर्द्धितादरः ।
तमेवानुययौ लोभाद्कृतज्ञोऽपि दुर्जनः ॥ १९ ॥

संपूर्णं वणिजां सार्थैः ततः प्रवहणं शनैः ।
आनुकूल्येन मरुतामवाप द्वीपमौषितम् ॥ २० ॥

तस्मिन् प्रतिनिवृत्तेऽथ स्वदेशं गन्तुमुद्यते ।
रत्नराशिभिरापूर्णसंकल्पे वणिजां गणे* ॥ २१ ॥

कृतघ्नः पृथिवीमूल्यं रत्नानां शतपञ्चकम् ।
आदाय ग्रन्थिपट्टेन बबन्धांशुकपल्लवे ॥ २२ ॥

---

* Orig. मिव ।

དེ་ནས་གཟིངས་ཆེན་རིག་ཅེག་གྱི། ཁྲུང་གྱིས་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་དེ།
ལྷུང་ཆེན་དག་གིས་ཞིག་ཀྱང་དེ། ཆུ་ལ་ངན་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཐུག་བཞིན། ། 23

དེ་ནས་ཤིང་དུམ་བཟང་བ་ཡི། བྱས་ཤིས་ཀྱིས་ནི་འཆོ་བ་ཐོབ།
གྲུབ་ཀྱི་བྱས་མི་ཤེས་དག་ནི། བྱིངས་པར་གྱུར་བ་སངོ་དག་བསྒྲལ། ། 24

འཇིགས་རུང་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གཤས་ལས། བཙེ་བས་བསྒལ་བའི་སྡུག་ཟླ་དེས།
དེ་ཡི་ཐུ་བ་དག་ལ་ནི། རིན་ཆེན་ཡིད་ཁོང་བསམས་པར་སོང་། ། 25

དེ་ཡི་རིག་ཆེན་ལ་ཆགས་དང་། སྡང་བའི་དབང་ཀྱུར་བ་དེས།
གྲུ་གཤིངས་ཤིང་ལས་ཀྱིས་ནི། ཤི་འཕོ་ནས་ནི་ཡི་དྭགས་སུ། ། 26

དེ་ནི་གཅིར་ཀྱུ་སོང་བ་ལ། མིག་དག་མཆོག་གྱི་རབ་ཤུང་ཞེས།
རིགས་ཅེའི་ཕན་བཅས་ཏེ་བཟང་པོ། བསྟན་པ་ལ་ནི་བཏོན་ནས་ཀྱང་བསམས། ། 27

སྐྱ་གཅན་གྱིས་ནི་ཉིན་ཞིད་བཞིན། གཀྲག་པས་ལོང་ཁང་བཟུས་པ་དེས།
འཇིག་རྟེན་ཕན་བཅས་ཏེ་བཟང་པོ། ཐུགས་བསྟེལ་ལྷན་པས་དེས་ཀྱང་བསམས། ། 28

དཔའ་ཞིང་ལྷོང་ལ་སྡིག་དོག་ཀྱི། ཡིད་ལ་རེ་བ་དོན་མེད་ཀྱང་།
ལོང་བ་བདག་གི་འཆོ་བ་ནི། འབྲས་མེད་དག་གིས་དགོས་པ་ཅི། ། 29

གལ་ཏེ་ཀྱེས་ལ་མ་བབ་པས། སྡོག་ནི་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ན།
དེ་ལ་གྲོགས་མེད་དགའ་ཐུབ་ཀྱི། སྡིག་བ་ཉིན་ལ་ཇི་སྙེད་བཟོད། ། 30

रत्नभारपरिश्रान्तं ततः प्रवहणं महत् ।
अभज्यत महावातैरैश्वर्यमिव दुर्नयैः ॥ २३ ॥

ततः फलकवाहस्तं क्षतज्ञः प्राप्तजीवितः ।
अक्षतज्ञं निमज्जन्तं पृष्ठेन समतारयत् ॥ २४ ॥

तारितः कृपया श्वाचा स घोरमकराकरात् ।
अपश्यदच्चले तस्य रुचिरं रत्नसञ्चयम् ॥ २५ ॥

स तस्य रत्नलोभेन द्वेषेण च वशीकृतः ।
समुद्रतीरे श्रान्तस्य भ्रातुर्दौःहृदमचिन्तयत् ॥ २६ ॥

तस्य निद्रानिलीनस्य शस्त्रेणोत्पाट्य लोचनम् ।
गृहीत्वा रत्ननिचयं कृतघ्नः स ययौ जवात् ॥ २७ ॥

क्रूरेणाङ्गीकृतस्तेन राहुणेव दिवाकरः ।
लोकोपकारविहतो दुःखितः सोऽप्यचिन्तयत् ॥ २८ ॥

अधुनार्थिप्रदानेऽर्थे व्यर्थीभूते मनोरथे ।
किं ममान्धस्य बन्ध्येन जीवितेन प्रयोजनम् ॥ २९ ॥

अप्राप्तविषयाः प्राणा न प्रयान्ति यदि क्षयम् ।
तदसङ्गतयो योगाः क्लेशयन्ति क्षयक्षमाः ॥ ३० ॥

ཀོར་ཟད་ཀྱི་བོ་རྒྱང་གྲུབ་ཅིང་། ཁིངས་པ་དང་བྲམ་འབྲུགས་པའི་ཚེ།
ཀུན་བྱ་རྒྱམས་ཀྱི་ཀ་ཅོད་འཆག། ཞི་བས་ཟད་པ་མཆོད་པར་འོས།། 31

དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་དལ་བྱས་ཏེ། འཕྲོ་བ་དོག་མཐུན་དག་གིས་བསྐལ།
ས་བདག་ཟླེ་གྲོས་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་ཏུ་དེ་ཡི་བསྡད།། 32

བ་ལང་སྐྱོང་བའི་ཁང་པ་དེར། ཅུང་ཟད་ཉལ་ཏེ་དེ་ཡི་བསྡད།
ཁྱལ་པོའི་བུ་མོ་སྐྱེད་མོས་ཚལ། རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་བ་ཡི།། 33

པོང་ཡང་ཁྱལ་པོའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། གཟལ་བར་ཁྱབ་མའི་མཐོང་བར་འོས།
ཀུན་བ་སྡུ་མའི་མཛོད་བས་བཅིངས། དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་གྱུར།། 34

དེ་ནས་ཨབ་ཀྱིས་བཀའ་ལས་ཀྱི། རང་ཉིད་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཞིང་།
ཁྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་ཏུ་ཡང་། མིག་དང་བྲལ་བ་མོས་དེ་གདམས།། 35

ཤ་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཨོངས་བཏང་ནས། རྡོག་མ་ཁྲེལ་ཀྱིས་ལོང་བ་གདམས།
ཞེས་བརྗོད་པ་ཀྱི་ཁྲེས་པ་ཡི། དཀྱི་མ་དེ་ཉི་ཤུ་རོལ་བསྐད།། 36

མཛོད་བཅུགས་ཉིར་བསགས་བྱས་པ་ཅན། དེ་ཡི་མོང་བ་སྐྱེད་ཚལ་དུ།
བཞག་ནས་འབད་པས་ཁ་ཟས་དག། བསྐྱངས་ནས་སྡིན་ཁྲག་དུ་གདམས།།37

ནམ་ཞིག་ཟས་ཀྱི་ཚེས་ལས་འདས་ཏེ། ཡུག་རིང་མོའི་ནས་འོངས་དེ་ལ།
བཀྲེས་པས་བཞིན་ཉི་ཤུ་རོལ་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིས་རབ་སྐྱེས་པ།། 38

क्षीणे धने जने देषमानवैकल्यविह्वले ।
पूज्ये पुंसां समेनैव शेषस्य च यशोव्ययः ॥ ३१ ॥*

इति सञ्चिन्त्य स शनैर्व्रजन् सार्थेन तारितः ।
अवाप नगरोपान्तं मतिघोषस्य भूपतेः ॥ ३२ ॥

गोपालभवने तच्च स कञ्चित्कालमास्थितः ।
उद्यानयाचागतया राजपुत्र्या विलोकितः ॥ ३३ ॥

तं दृष्ट्वान्यमपि व्यक्तराजलक्षणलक्षितम् ।
प्राग्जन्मप्रेमबन्धेन साभिलाषा बभूव सा ॥ ३४ ॥

ततः स्वयंवरविधिं सा कृत्वा शासनात् पितुः ।
राज्ञां मध्ये च मान्यानां वव्रे विगतलोचनम् ॥ ३५ ॥

भूमिपालान् परित्यज्य हृतोऽन्धः पापया त्वया ।
उक्तेति पिचा कोपेन निरस्ता शुशुभे न सा ॥ ३६ ॥†

उद्याने सा निधायान्धं यत्नेनाहृत्य भोजनम् ।
सदा तस्मै ददौ प्रेम प्रणयोपचितादरा ॥ ३७ ॥

कदाचित् तां चिरायातामाहारावसरे गते ।
उवाच राजतनयः परं म्लानाननः क्षुधा ॥ ३८ ॥

---

* Not clear. † Not clear.

བྱོད་ནི་ཀུན་དུ་མ་བརྒྱས་པར། བྱད་མཐའ་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་ལས།
མི་བདག་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྟས་རྣམས། ཡོངས་བཀང་ཐད་ཀའི་ཚོང་ཟ་འདོམས།། 39

བྱོད་ནི་ཤི་སྲིད་འཇིག་པ་ཡིས། བདག་ལ་གྲུམ་པ་དམན་གྲུང་ངེ།
དེ་ནི་མཛོད་བ་ཞེན་པ་ཅིད། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ། 40

ཚོང་བ་ལྷ་བས་ཡིད་བྱང་ངེ། ཐུགས་རྗེས་ཟིན་པ་མི་ཤིགས་ཤས།། 41

དེ་ཡིས་རྟུབ་མོ་འདི་སྐྱེས་ངེ། འདུ་བ་དང་ལྡན་འབྲི་ཤིང་ནི།
སྐུ་སྐྱོག་བྱང་བའི་འཇིང་ལྡན་བཞིན། སྐྱེས་པར་སྐྱེས་བྱེད་དེས་སྐྱེས་པ།། 42

མགོན་པོ་བྲིས་བས་བདག་ལ་ནི། ཚོག་པའི་ངོགས་པ་བཀྲིད་མི་འོས།
མཛོད་བས་མཉེས་གཤིས་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོག་གི་མདའ་སྐྱུང་མི་བཟོད་དོ།། 43

བྱོད་ནི་ལྷུ་ཅིད་ཀྱ་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་དག་ན།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་ཁྱེད་ཀྱི་མིས། གཅིག་ནི་སྐང་བ་ལྷན་གྱིས་ཅིག།། 44

ཅིས་པ་སྐྱིང་སྟོབས་ལྷན་མ་དེས། བཙུད་ཚེ་སྐུར་ངས་དེ་ཡི་སྤྱན།
རབ་ཆུས་པདྨའི་ཤས་པ་ཅན། གཅིག་ནི་ཐོ་ཤུལ་དུ་གྱུར།། 45

དེ་ཡི་བདེན་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཡ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་སྐྱེས།
བདེན་པའི་ཡིང་ཆེས་སྐྱེ་ལྷན་པས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་སྐྱེས།། 46

असमीक्षितकारिण्या त्वया केवलचापलात् ।
हतोऽहमन्धः सन्त्यज्य नृपान् विपुललोचनान् ॥ ३९ ॥

पश्चात्तापेन नूनं त्वं मयि पर्य्युषितादरा ।
अधुना ताण्डवं प्रेम्नः प्रदर्शयितुमुद्यता ॥ ४० ॥

अन्यसन्दर्शनोद्विग्ना सुरूपालोकनोन्मुखी ।
आहारकालेऽतिक्रान्ते चिरेणेह त्वमागता ॥ ४१ ॥

इत्युक्ता परुषं तेन कम्पमाना लतेव सा ।
उवाच गुञ्जन्मधुपश्रेणीमधुरवादिनी ॥ ४२ ॥

नाथ मिथ्यैव मे शङ्कां न कोपात्कर्तुमर्हसि ।
वाग्वाणपातं सहते न चेतः प्रीतिपेशलम् ॥ ४३ ॥

त्वामेव देवतां जाने यद्यहं शुद्धमानसा ।
तेन सत्येन साक्षोकमेकं नयनमस्तु ते ॥ ४४ ॥

इत्युक्ते सत्वशालिन्या तया तस्याशु लोचनम् ।
उत्फुल्लकमलाकारमेकं विमलतां ययौ ॥ ४५ ॥

तस्याः सत्यप्रभावेण सञ्जातपृथुविस्मयः ।
सत्यप्रत्ययसोत्साहः कृतघ्नस्तामभाषत ॥ ४६ ॥

སྤྲུན་རྩི་བྱས་མི་ཤེས་དེ་ཡིས། མིག་གཉིས་དག་ནི་ཕྱུང་བྱུང་བའི།
གཙེད་པ་དེ་ལ་བདག་ལ་ནི། ཁོར་ནམ་རྣམ་འགྱུར་མ་སྐྱེས་ཀ།། 47

བདེན་པ་དེ་ཡིས་གཉིས་པ་ནི། མིག་ཀྱང་རྣལ་དུ་གནས་བྱུང་ངོག།
ངེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་སྣ་ངོག་ལ། དེ་ནི་གཟལ་བའི་མིག་གིས་མཚོག།། 48

དེ་ནས་བྱང་བའི་མཐའ་བཤད་པའི། བྱས་ཤེས་བདག་པར་ཁེས་པ་ནི།
སྐྱེ་བོ་དག་མ་རབ་མཁྱབ་བས། སོང་ནས་ཕ་ལ་ངེས་པར་བཤད།། 49

དེ་ནས་དེ་ནི་གྲོས་བོ་ཡིས། རིན་ཅེན་བློང་བོ་རྟ་ཡིས་མཆོད།
དབལ་དང་བཞིན་དུ་མཛེས་མ་དང་། ལྷུན་ཅིག་ཨབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་ ། 50

ཞབས་ལ་ཅོག་བཀུ་གྲིས་གཏུགས་དེ། རབ་ཏུ་མཁྱབ་བའི་ཕ་ཡིས་དེན།
སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆགས་པ། རྒྱལ་ཚབ་དག་གི་གནས་ལ་བཀོད།། 51

ངོ་ཚ་མེད་པ་བྱས་མི་ཤེས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་གསོན།
ཞབས་ལ་གཏུགས་དེ་དེ་ལ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲོ་བ་གཞན་ཡང་མེད།། 52

ཕྱུ་ཡིས་དེ་ནི་གསང་བྱེད་པའི། ཀུ་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དེ།
ཀྱེ་ཧུད་བདག་གཞྱེགས་བདག་གཞྱེགས་ཞེས། བཟོད་པ་ཁོ་ནས་དམྱལ་བར་
སྐྱོང་།། 53

དེ་ཉིད་ལྷ་སྨྱན་འདི་ཡིན་དེ། བྱས་ཤེས་དེ་ཡང་ངེ་ཉིད་དོ།
སྐྱེ་བ་གཉན་དུ་རྟེས་འབྲེལ་བས། འདི་ཅི་སྐད་བ་ཡོངས་མི་བླྱེག།། 54

आचा तेनाक्षतज्ञेन पाटिते लोचनद्वये ।
तस्मिन् विकारो वैरं वा न निवारोऽप्यभून्मम ॥ ४७ ॥

स्वच्छं तेनास्तु सत्येन द्वितीयमपि लोचनम् ।
इत्युक्ते तत्क्षणेनास्य स्पष्टं चक्षुरलक्ष्यत ॥ ४८ ॥

ततः कथितवृत्तान्तं कृतज्ञमुचितं पतिम् ।
प्रहृष्टा जनकल्याणौ गत्वा पित्रे न्यवेदयत् ॥ ४९ ॥

पूजितः श्वशुरेणाथ स रत्नगजवाजिभिः ।
श्रियेव कान्तया सार्द्धं जगाम नगरं पितुः ॥ ५० ॥

स तच्च पित्रा हृष्टेन चरणालीनशेखरः ।
जनानुरागसुभगे यौवराज्ये पदे धृतः ॥ ५१ ॥

अकृतज्ञोऽपि निर्लज्जस्तं प्रसादयितुं शठः ।
विचिन्त्य पादपतने तस्य द्रोहं समाययौ ॥ ५२ ॥

उन्मना हन्तुमायातः स तं कुटिलचेष्टितः ।
हाहा दग्धोऽस्मि दग्धोऽस्मीत्युक्त्वैव नरकेऽपतत् ॥ ५३ ॥

स एव देवदत्तोऽसौ कृतघ्नोऽप्यहमेव च ।
जन्मान्तरानुबन्धेन द्वेषोऽस्य न निवर्त्तते ॥ ५४ ॥

དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་བྱིས་གསུང་ལྷུ་སྦྱིན་གྱི་ནོར་སྒྲོག་པ་དེ།
ཨོ་ངན་སྡུག་གཀྲང་བ་བྱེད་པ་གཅོད་པ་རབ་མང་དང་ལྡན་ཞིང་།
རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་ཅི་བར་བསགས་པའི་རྒྱུ་བཞིས་འབྲེལ་བ།
དགེ་སློང་ཆོག་སྐྱ་ཀྱི་ཐོས་ནས་ཡིད་ནི་བྱུང་ཏུ་གྱུར། 55

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་
པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་བྱས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་པའོ།།

सर्व्वज्ञभाषितमिति प्रचुरोपकारं
तद्देवदत्तचरितं परितापकारि ।
जन्मान्तरोपचितपातकसन्निबद्धं
श्रुत्वा बभूव विमना इव भिक्षुसङ्घः ॥ ५५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
क्षतघ्नावदानं पञ्चचत्वारिंशः पल्लवः ।

ཡཿའདབ་སྟེ་བཏུ་རྒྱ་ཡ།

ཀུཾ་སྟོབས་ཆེ་བསྟེན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་རྣམས་ཀྱི།
སྤྲོ་དང་མཆོད་དང་ཨོཾ་ཏཱ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་སྐྱེད་བྱེད་པ།
སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་བསགས་ཏ་ལས་བྱང་དགེ་བ་མངོན་བརྗོད་པའི།
དཔག་བསམ་ཤིང་ནི་ངེས་པར་དུས་སུ་མ་ཚང་ཞིང་འབྲས་སྐྱེད།། 1

བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་མཉམ་ཉིད་ན། ས་བདག་ཀོ་ས་ལ་དབང་གི།
སྐྱེད་ཚལ་མཆོག་ན་དགེ་སློང་གི། ཆོག་ས་དང་ཐབས་ཅིག་མངོན་བཞུགས་ཆོ།། 2

ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། སྡིང་པའཁྲིལ་མེཏོག་མཆོག་གི་ཚོས།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་བོ་དགེ་བ་ལ། སྤྱོད་བ་དེ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན།། 3

སྐབས་དེར་བྱུ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་བུ། ཀུ་མཆོ་དགའ་ཏུ་གནས་པ་བཞི།
སྤོབས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤོབས་དང་ནི། དབུགས་དབུགས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ།། 4

སྤྱིང་མོ་མངོན་དགའ་ཞེས་པ་ཡིས། བསྐུལ་ནས་དེ་དག་མཉེ་ཏུ་ནི།
བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་གསྲུངས་དམ་བའི་ཚོས། མཆོག་གི་བཀུད་རྩི་ཉིན་ཏུ་
འོངས།། 5

སྔོན་གྱི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཟློ་བཟང་འབིར་བ་འཇིག་དང་ནི།
གསེར་ཐུབ་ཅེས་ནི་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དག་བཅོམ་འོད་སྣང་ལ།། 6

षट्चत्वारिंशः पल्लवः ।

दानैकतानमनसां पृथुसत्त्वभाजा
मुत्साहमानगुणभोगविभूतिपूतः ।
प्राक्पुण्यसञ्चयमयः कुशलाभिधानः
काले फलत्यविकलः किल कल्पवृक्षः ॥ १ ॥

कोशलेन्द्रस्य भूभर्त्तुः श्रावस्त्यां भगवान् पुरा ।
विजहार वरोद्याने सह भिक्षुगणैर्जिनः ॥ २ ॥

आदिमध्यान्तकल्याणं भवाभिभवसाधकम् ।
सन्दिदेश स सद्धर्मं त्रैलोक्यकुशलोद्यतः ॥ ३ ॥

अथान्तरे नागराजपुत्राः सागरवासिनः ।
चत्वारः सुगतोदीर्णं सद्धर्मं परमाद्भुतम् ॥ ४ ॥

अभिरत्याख्यया स्वस्रा प्रेरिताः श्रोतुमागताः ।
ते बलातिबल-श्वास-महाश्वासाभिधाः समम् ॥ ५ ॥

क्रुकुच्छन्दस्य* सुधियः काले भगवतः पुरा ।
कणकाख्यस्य च मुनेः काश्यपस्य च यत्नतः ॥ ६ ॥

---

* Orig. कुकुत्सुन्दस्य ।

ཉོན་ཏྲ་སྤྲིང་མོས་བསྐུལ་བྱས་ཀྱང་། དཔལ་བྱི་བདེར་ཆགས་ཁོང་མ་གྱུར།
དེ་དག་བསོད་ནམས་ཅོང་སྨིན་ཏས། ཀུཀྐུ་ཊན་པའི་རྫོག་ཏུ་ཁོང་། 7

དེ་དག་མི་ཡིས་ལྷུས་བསྒྲུབས་དེ། སྟོན་པ་ལ་ནི་ཕྱག་བཙལ་ནས།
ཞབས་ལ་མགོ་ཡི་གཏུགས་ཐལ་དེ། འཁོར་དེར་ཉེ་བར་འདུག་པའི་ཚེ། 8

གསལ་རྒྱལ་ཀོ་ཤ་ལ་ཡི་དབང་། དཔལ་འབྱོར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡི།
གཏུགས་དང་རྗེ་ཡབ་བཟློག་ནས་ནི། དམ་ཚོས་ཉན་ཏེ་ཡང་དག་ཞུགས། 9

སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སྟེ། ཚིགས་སུ་ཁྱགས་པ་དེ་ལ་ནི།
མི་ཡི་བདག་ལ་གྱུར་པ་ལས། ཀུན་གྱི་བཏུད་ཅིང་གོ་སྐབས་དབྱེ། 10

རིག་གཉན་ཟློག་ཏུ་ཟུངས་ཤ་མི་རྟོགས་ཀྱི། མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་དེ་ལ།
གློ་ཡི་རྒྱལ་པོ་འི་བུ་རྣམས་ཀྱིས། གོ་སྐབས་བཀུར་སྟི་བྱས་ཏེ་བྱུང་། 11

དེ་དག་དྲིགས་པས་ཁེངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གྱུས་པས་ཀྱང་།
ཁེངས་ལྡན་མི་བདག་ཁྲི་བ་ནི། ནང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲིགས་པར་གྱུར། 12

དེ་ཡི་རང་གི་འཁོར་ལ་ནི། འགྲོ་ཀྐོ་སྟོན་དུ་དེ་དག་རྣམས།
ཚར་བཅད་བརྡའ་ཡིས་བསྐོས་བྱས་ནས། རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 13

བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དེ་ཡི་ངེས་པ་མཁྱེན་གྱུར་ནས།
ཀོས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡི། མཐུ་དུ་འཆམ་མེད་པ་ཡིན། 14

आजग्मुः श्रीसुखासक्ताः श्रोतुमप्रार्थिता अपि ।
तत्पुण्यपरिणामेन प्राप्ताः शाक्यमुनेः पुरा ॥ ७ ॥

तेषु प्रणम्य शास्तारं चरणालीनमौलिषु ।
विधाय मानुषं रूप मुपविष्टेषु पर्षदि ॥ ८ ॥

सद्धर्ममाययौ श्रोतुं कोशलेन्द्रः प्रसेनजित् ।
लक्ष्मौमन्दस्मितच्छायं निवार्य्य छचचामरम् ॥ ९ ॥

शास्तुः पादप्रणामाय विशतस्तस्य संसदि ।
अवकाशं नताश्चक्रुः सर्व्वे नृपतिगौरवात् ॥ १० ॥

तस्याभिनन्द्यमानस्य वर्णाश्रमगुरोर्द्दभिः ।
नागराजसुताश्चक्रुर्नावकाशं न सत्कृतम् ॥ ११ ॥

तेषां तदपमानेन जिनस्य विनयेन च ।
मानिनो नृपतेरन्तर्मन्युः प्रच्छन्नतां ययौ ॥ १२ ॥

स संज्ञया समादिश्य निजं परिजनं पुरः ।
गमने निग्रहं तेषां निर्व्विकार इवाभवत् ॥ १३ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञस्तस्य ज्ञात्वा च निश्चयम् ।
धर्म्मोपदेशपर्य्यन्ते प्रोवाच रचितस्मितः ॥ १४ ॥

ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་དྲི་མ་ཅན། སྣང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་བ་ལ།
ཆོས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡི། གཟུགས་བརྙན་འདྲའོ་མ་ཡིན།། 15

མཉམ པ་ཉིད་བབ་ཤིང་ཁྲིད་བྱེད་མོས་པས་བཙོམ་རྣམས་ཀྱི།
ཉིན་བསྟན་གྱིས་ནི་དགེ་བའི་ཚ་ཁས་ཆུང་ཞུ་ཡོངས་མི་བྱེད།
གང་ཕྱིར་ཏེ་བོ་གོས་ཟུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་བ་མང་སྐྱེས་ལྷན་ལུས།
དག་པས་དམན་པ་དག་ལ་སྨན་ནི་སྨན་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ།། 16

ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་རིག་པ་ཡི། ཐན་པ་གསུང་ན་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་།
བློ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱང་བའི་ཡིད། སྡ་མི་བདག་པོས་བཀང་མ་གྱུར།། 17

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་བཀུད་ནས། མི་བདག་ཤང་གི་གཤས་སོང་ཆེ།
དེ་ཡིས་དབྱང་གིས་ལམ་བ་ཀག་པས། བློ་རྣམས་མཁའ་ཡི་ལམ་ནས་སོང་།། 18

ཁྱིམ་དུ་དེ་དག་གིས་བསམས་ཏེ། ཟ་བདག་གཞོས་པའི་དུས་བྱས་ནས།
འཇིགས་རུང་སྐྱེ་སྐྱོགས་སྐྱེ་གས་ཀྱི་ཆོག་ས། སྐང་བ་འཇོམས་པས་ཡང་དག་
འོངས།། 19

དེ་དག་སྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱེད། མཁྱེན་ནས་ཡི་བདག་པོ་ཡི།
ཕྱོགས་སུ་བླུང་ཞིང་བསྟུངས་བཟོད་པ། མོོག་ལ་བྱེ་བུ་ལ་བསྐོས།། 20

དེ་ནས་བླུ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེའི་ཚར་ཚེག་རབ་སྐྱོས་པ།
དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ས་བདག་ལ། མེ་དོག་ཆར་པ་ཉིད་དུ་བྱུང།། 21

न विद्वेषरजःपूर्णमनोमलिनदर्पणे ।
भाति धर्म्मोपदेशस्य प्रतिबिम्बप्रतिग्रहः ॥ १५ ॥

अविहितसमतानां कोपमोहाहतानां
हृशमपि कृशलांशं नोपदेशः करोति ।
नहि बहुतरदोषे बुद्धिहीने शरीरे
व्रजति हृतमतीनां भेषजं भेषजत्वम् ॥ १६ ॥

इति युक्तं भगवता हितमुक्तं महीपतिः ।
श्रुत्वापि न च तत्याज नागेषु विमनस्कताम् ॥ १७ ॥

भगवन्तं प्रणम्याथ प्रयाते स्वपदं नृपे ।
नागास्तत्सैनिकाबद्धमार्गे व्योमपथा ययुः ॥ १८ ॥

ते विचिन्त्य स्वभवने क्षमासंक्षयकृतक्षणाः ।
घोरनिर्घातमेघौघग्रस्तलोकाः समाययुः ॥ १९ ॥

तेषां व्यवसितं ज्ञात्वा सर्व्वज्ञः पक्षपातिनाम् ।
रक्षाक्षमं क्षितिपतेर्मौद्गल्यायनमादिशत् ॥ २० ॥

अथ नागगणोत्सृष्टा वज्रवृष्टिर्महीपतौ ।
भूभर्त्तुस्तत्प्रभावेण प्रययौ पुष्पवृष्टिताम् ॥ २१ ॥

དེ་ནས་དེ་དག་གིས་མཆོག་དང་། རྣ་མི་ཚར་དྲག་བཟོད་དཀའ་བ།
མི་གལ་བྱ་ཡི་བརྡག་པ་ལན། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས་ཉིད་འགྱུར།། 22

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་གཞན་མཐོང་ནས། དཔལ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས།
འཇམ་པ་དཔུང་ཁྲིད་ཀྱི་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་ཟ་བྱེད་ཅེས། 23

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་མི་གལ་བྱ། དེ་ཡི་མོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི།
གྱས་པས་ལེགས་སྤྱད་སྐལ་བ་བཟང་། རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་མཆོད་པར་བྱས། 24

དེ་ནས་མཁྱེ་རིས་ལ་འོས་པའི། ས་བདག་འབྱོར་མཁྱེར་དག་སྤྱོད་གི།
ཐལ་མོ་སྤྱད་ནས་ཀུན་མཉེན་ལ། དག་མཚན་འབེབས་ལས་རབ་ཏུ་ཞུས། 25

བཅོམ་ལྡན་བསོད་ནམས་ཅི་ཞིག་གི། མཐུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ནི།
ལོང་ས་སྤྱོད་ཀུན་བྱིས་རྣམ་མཛེས་པའི། རབ་གྱས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེག་པོ་ཐོབ། 26

འདི་ལ་རྣག་ཏུ་ས་ལི་ཡི། སྤོང་པོ་བྱང་ཤིང་སྤོང་པོར་འགྱུར།
ལྷུ་ཡི་བཟང་བཏུང་ཕྱག་སྐུམ་ཆོག་ལས། དེ་དག་ལས་ནི་གང་གི་འབྲས། 27

དག་སྤྱོང་གྱས་པས་རྗེས་པ་འདི། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ།
རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱུག་པོ་ཐོབ་ཅིང་། རྣ་ཤིན་ཞིང་བ་དུམ་བུ་ཞེས། 28

ཀོ་ས་ལ་ཡི་ལྷོངས་འདི་ན། བྱང་ཤིང་ཞིང་བ་དུམ་བུ་ཞེས།
བྱ་བས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱོད། བྱང་ཆུ་དང་ནི་ཟས་དག་བྱིན། 29

शस्त्रास्त्रदृष्टिर्निविड़श्लिष्टा तैरथ दुःसहा ।
मौद्गल्यायनसंकल्पात् ययौ राजार्हभोज्यताम् ॥ २२ ॥

तत्प्रभावात् प्रयातेषु भग्नोत्साहेषु भोगिषु ।
गत्वा ववन्दे सुगतं न्यपति वीतविप्लवः ॥ २३ ॥

स मौद्गल्यायनस्यार्घ्यमुचितं भोगसम्पदा ।
भक्तिसंस्कारसुभगं विदधे जिनशासनात् ॥ २४ ॥

ततः स्वर्गोचितां भिक्षुर्विभूतिं वीक्ष्य भूपतेः ।
पप्रच्छ कौतुकवशात् सर्व्वज्ञं रचिताञ्जलिः ॥ २५ ॥

भगवन् कस्य पुण्यस्य प्रभावेण प्रसेनजित् ।
सर्व्वैर्विराजितं भोगैः प्राज्यं राज्यमवाप्तवान् ॥ २६ ॥

इक्षुस्तम्बवदेतस्य शालिस्तम्बश्च जायते ।
दिव्यपानान्नसम्पत्तिः फलं तत् कस्य कर्म्मणः ॥ २७

इति पृष्टः प्रणयिना भिक्षुणा भगवान् जिनः ।
उवाच श्रूयतां राज्ञः कारणं भोगसम्पदाम् ॥ २८ ॥

कोशलेऽस्मिन् जनपदे खण्डाख्यगुड़कर्षकः ।
ददौ प्रत्येकबुद्धाय पूर्व्वमिक्षुरसौदनम् ॥ २९ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རྣམས་དང་ནི། བྱང་ཆུ་གཟུགས་དག་གསོལ་བ་དེས།
ལྷུང་ཤད་ཀྱིས་ཉམ་ངང་སངས་རྒྱས། རང་ཉིད་དེ་མེད་ཉིད་ཀྱི་བྱུང ॥ 30

བྱང་ཤིང་ཉིད་ཁ་བསོད་ནམས་ཅན། དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གསལ་བྱའི་ལྷ།
བསོད་ནམས་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ལྔས་རྣམ་པར་མཛེས ॥ 31

བྱས་ཤེས་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། གཏུག་སེམས་ཅན་ལ་གོད་པ་དང་།
དམ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བྱས་ནི། ཆུང་ཡང་ཆུང་ངྷ་ཉིད་མིན་འགྱུར ॥ 32

སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ནི། གཉན་མཁྱེན་གྱིས་ནི་གསུངས་པའི་ཚེ།
ལེགས་བྱས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། དགེ་སློང་ངོ་མཚར་གསོ་མེད་གྱུར ॥ 33

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་གྱས་པས། རྒྱལ་པོས་ལྷག་པར་དགའ་སྟེ།
ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་ལེ། དེ་དེ་རང་གི་ཉེ་བར་བཀོད ॥ 34

མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་རིམ་གྱི་ཡིས། མཆོད་དེ་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་ནི།
བདེར་བཞུགས་པའི་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས། མི་ཡི་མགོའི་ཐོས་རབ་སྒྲས་པ ॥ 35

བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ལ་གྱས་པ་ཡིས། ལེགས་བྱས་དཔལ་ནི་རྣམ་ཀྱས་པ།
དགེ་བའི་རྩ་བ་བབས་པ་ཡིས། བདག་ནི་གྲོལ་གྱུར་སྒྲིད་ལགས་སམ ॥ 36

བསོད་ནམས་རྫོགས་པའི་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན། སངས་ཡི་བདག་ཐོ་གྱས་པས་ཤས་འདྲི།
དྲིས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིས། འཇུམ་དཀར་སྐྱང་བ་སྒྲིད་ཞིང་གསུངས ॥37

भुक्तेनेक्षुरसान्नेन तेन वातगदार्दितः ।
प्रत्येकबुद्धस्तत्पुण्यैः प्रसन्नः सुस्थतां ययौ ॥ ३० ॥

राजा प्रसेनजित् सोऽयं पुण्यवान् गुडकर्षकः ।
तेन पुण्यप्रभावेण भोगभागी विराजते ॥ ३१ ॥

उपकारः कृतज्ञानां निकारः क्रूरचेतसाम् ।
सुकृतांशश्च साधूनामल्पोऽप्यायात्यनल्पताम् ॥ ३२ ॥

सर्वज्ञेनेति कथिते पूर्वपुण्ये महीपतेः ।
बभूव सुकृतोत्कर्षे भिक्षुराश्चर्यनिश्चलः ॥ ३३ ॥

अथ भक्त्या भगवतः कृत्वा राजाधिवासनाम् ।
उपनिन्ये स्वयं तान्तां सुरार्हां भोगसम्पदम् ॥ ३४ ॥

परोपचारैरुचिरैरर्चिते काञ्चनासने ।
सुखोपविष्टं प्रोवाच नरनाथस्तथागतम् ॥ ३५ ॥

भगवन् मे भवद्भक्ति-विभक्त-सुकृतश्रियः ।
चयः कुशलमूलाना मनिर्मुक्त्यै भविष्यति ॥ ३६ ॥

विनयात् पार्थिवेनेति पूर्णपुण्याभिमानिना ।
पृष्टः स्मितसिताश्लोकं जगाद सुगतः सृजन् ॥ ३७ ॥

ཀུལ་པོར་འཁོར་བ་དག་གིས་ལམ། ཐོག་མཐའ་མེད་ཡར་འཕུག་པ་འདི།
ཉོན་མོངས་ཀུན་ཟད་མ་ཐོབ་བར། སྐྱེས་བུས་བདེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱོངས།། 38

ཡུན་རིང་ཡོངས་འདྲིས་འཁོར་ལྟ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས།
རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐར་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ཁོ་ན།
བྱམས་པ་གོམ་པ་མེད་ཅིང་ལས་རྣམས་ངེས་པར་ཟད་པ་མིན་པ་ཅི།
རྒྱུ་ཆེ་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདིར་ཇི་ལྟར་བ་ཅིའང་ཐུབ་པོ།། 39

སྤྱིན་ལ་གོམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གོག་གྱུར་པ།
བདག་ཀྱང་ས་ལ་སྐྱེ་བ་བཟང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་བ་ཅིའང་ཐུབ།། 40

ཤིང་ཆགས་ཞེས་ཚིག་ཏུ་ཤིན་དང་ལྡན། བ་རུ་ཤ་སིང་སྟོབ་བྱང་གྱུར།
གཅིག་པུ་འཚོག་ཅིང་འབྲས་བུ་རྒྱས། རློང་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་ཤིང་བཞིན།། 41

སྐུ་གཤིས་འཇིག་རྟེན་བརྒྱ་བཅུ་ཡི། མི་བཟད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འབྲུགས་ཚེ།
རང་སངས་རྒྱས་ཤི་ལྟ་བཀྲ་ཡིས། དེ་ལ་འཆི་བ་བསྟང་སངས་ཐུབ།། 42

མི་ཆུང་དཔལ་དེས་བང་བ་ཡིས། ཁང་བདག་ལ་བགྲོས་དེ་དག་ལ།
མཆོག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཉེས་ཐབའི་ཟས། ཐུབ་པ་དག་གི་མཐུན་སྤྱད།། 43

དེ་ཨི་ཏྱིམ་དུ་གསོལ་བ་ལ། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་ནི་ཆོགས་གྱུར་ཏེ།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས། སྟོང་ཤིག་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་བར་འགྱུར།། 44

राजन् संसारमार्गोऽयमनादिनिधनोद्भवः ।
हेलालङ्घ्यः कथं पुंसामप्राप्य क्लेशसंक्षयम् ॥ ३८ ॥

चिरपरिचितैश्चक्रावर्तैरसक्तगतागतिः
प्रकृतिगहनः संसारोऽयं सुखेन न लङ्घ्यते ।
अस्ति हि विना योगाभ्यासं क्षये किल कर्म्मणां
स्फुटफलततिर्धर्म्मोऽप्यस्मिन्निबन्धनतां गतः ॥ ३९ ॥

सर्व्वतो विनिवृत्तस्य दानाभ्यासेन भूयसा ।
ममापि धर्म्मसंसारो बभूव भूरिजन्मकृत् ॥ ४० ॥

धनिको नाम धनवान् वाराणस्यामभूत्पुरा ।
तापोपहः फलस्फीतश्छायावृक्ष इवार्थिनाम् ॥ ४१ ॥

दुर्भिक्षक्षपिते लोके विषमक्लेशविप्लवे ।
भोज्यं प्रत्येकबुद्धानां सोऽर्थितः पञ्चभिः शतैः ॥ ४२ ॥

स तेषां परभोगार्हं दुर्भिक्षावधि भोजनम् ।
अकल्पयदनल्पश्रीः कोष्ठागारी गतस्मयः ॥ ४३ ॥ *

शतपञ्चकसंघातै र्भोक्तुं तस्य गृहं ततः ।
क्रमात्प्रत्येकबुद्धानां सहस्रद्वयमाययौ ॥ ४४ ॥

རྒྱས་ཚོ་འབྲས་བུའི་དཔལ་ཐོབ་པ། བསོད་ནམས་བཀྲབ་པ་དེ་ཡིས་ནི།
སྐུ་གཟི་སྤྲིན་པས་དེ་ཡིས་མཛེད། ཐམ་ཀྱི་ཉེན་མོངས་ཟད་མ་གྱུར།། 45

བདེ་བ་བརྒྱད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། སྤྱད་ནས་ཧོར་ཆག་དེ་ཉིད་ནི།
ངར་ཡིན་ཞེ་བ་མཆོག་གིས་འདིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། 46

འཁོར་བ་ཡ་ལ་ཡི་ལས་འབྲས་འཇུག་པ་འདི།
འཆིང་བྱེད་ཐག་པ་དཀར་དང་དཀར་མིན་ནི།
བསོད་ནམས་སྡིག་པ་དག་གིས་རྣམ་ཡང་བཅིངས།
དེ་ཟད་པ་ལ་ཐར་པའི་གནས་ཞེས་བརྗོད།། 47

དེ་ལྟར་མོངས་པ་ཐོབ་པས་ཐར་པ་ནི།
རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ས་དབང་གིས་ཐོས་ནས།
ཉོན་མོངས་འཇོང་བའི་ཁྱིམ་ནས་ངེས།
བསོད་ནམས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བློད་པར་བྱས།། 48

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་ཐོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་པ་བཅུད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་སྡ་ལའི་སྨོན་ལྗའི་རྣོག་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྤྲོ་བཞི་བཏུ་རྩ་བྱུག་པའོ།།

तस्य तत्पुण्यवासेन जातो लब्धफलश्रिया ।
दुर्भिक्षदानजनितो रत्नकोशस्तदाक्षयः ॥ ४५ ॥

सुखं सनातनं पुण्यभोग्यत्वं प्रणिधानतः ।
शास्तुस्ततः परेणायं सम्यक् सम्बोधिमापितः ॥ ४६ ॥

पुण्येन पापेन च वेष्टितेयं
संसारिणां कर्म्मफलप्रवृत्तिः ।
सितासिता बन्धनरज्जुरेषा
तत्संक्षये मोक्षपथं वदन्ति ॥ ४७ ॥

इति क्षितीशः कथितं जिनेन
मोहव्यपायेन निशम्य मोक्षम् ।
क्लेशक्षयाहँ शममेव मत्त्वा
पुण्याभिमानं शिथिलीचकार ॥ ४८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शास्तिस्तम्बावदानं नाम षट्चत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདས་སྤྲོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པ།

རང་དོན་ལ་འཇུག་ཚཁས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་།
གཞན་ལ་ཕན་པར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱིས།
བླུབ་ཕ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་ཤིང་།
གཏུང་དང་བཅེགས་བླལ་གཟིར་བྱེད་མིན་པར་གྱུར།། 1

མཉན་ཡོད་ཐུབ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྡོན། བཞུགས་པ་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཡིས།
ཆོས་འཆད་པ་ཡི་ཞར་ལ་ནི། དགེ་སློང་ཆོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།། 2

སྐ་བདག་སྐ་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག། ངེན་སྤྱད་ཅེས་པ་མེགས་བྱས་ལྡན།
སས་སྐྱོང་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ། བཀའ་ནི་རྣམ་པར་བརྩེ་བར་འབྱུར།། 3

ཆུ་ཡི་གཏེར་ལ་གནས་བྱུང་བ། གྲུ་མཆོ་ཞེས་བྱ་སྤྲུ་ཡི་བྱ།
དོན་ཀུན་གྲུབ་པས་སྐྱེས་བདག་ནི། དེ་ཡི་བྱ་ཉིད་དག་ཏུ་བྱུང།། 4

སྐྱོང་སྡོབས་རབ་ཏུ་འབར་བའི་འོད། སྐལ་བཟང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།
སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་གཞི་ནི། རང་གི་འོད་ཀྱིས་གྲགས་པར་བྱས།། 5

དེ་ནི་ཆེ་བར་སྐྱེས་བྱུང་བའི། གཏམ་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ།
སྡེད་པ་མཐའ་དག་ཁྱབ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བཞིན་དུ་མང་དག་གྲགས།། 6

सप्तचत्वारिंशः पल्लवः ।

स्वार्थप्रवृत्तौ विगतस्पृहाणां
परोपकारे सततोद्यतानाम् ।
क्लेशेषभीता व्यसनैरनीता
विघ्नैरपीड़ाकरमेति सिद्धिः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां भगवान् पूर्व्वं जिनो जेतवनस्थितः ।
धर्म्माख्यानप्रसङ्गेन भिक्षुसङ्घमभाषत ॥ २ ॥

आसीदखिलभूपालमौलिलालितशासनः ।
सिद्धार्थोनाम सुकृती सार्व्वभौमो महीपतिः ॥ ३ ॥

सागराख्यस्य नागस्य ह्रनुर्जलधिवासिनः ।
सर्व्वार्थसिद्धः पुत्रत्वं प्रययौ तस्य भूपतेः ॥ ४ ॥

स भाद्रकल्पिको बोधिसत्त्वः सत्त्वोज्ज्वलप्रभः ।
जातमात्रः क्षितितलं चक्रे पूर्णं स्वकृद्धिभिः ॥ ५ ॥

तस्य प्रवर्द्धमानस्य धर्म्मस्येव समुद्ययौ ।
समस्तभुवनव्यापि विबुधाभ्यर्चितं यशः ॥ ६ ॥

སྐྱེད་ཚལ་མཆོག་དུ་དང་མ་དེ། ནམ་ཞིག་ཤིང་རྟས་འགྲོ་བ་ཀ །
མདུག་དུ་རྣོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི། སྐྱེས་བུ་ཚེགས་མེད་བཞིང་བར་གྱུར ॥ 7

ཚ་བས་འབེགས་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཆགས་བྲམ་ཟི་ནི་བཀ་ཆགས་སང །
འབོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དག་ཏུ། ཤིང་མེད་ཡར་དེ་ཡིས་བསམས ॥ 8

སྐྱེད་ཚལ་བསྲུངས་བའི་ཆགས་བྲམ་དེ། དལ་ཀྱི་མེག་ཤས་འོང་བ་དེས །
ལམ་དུ་དབུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། མཛེས་བྲལ་མོངས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་ ॥ 9

ཤིང་རྩེས་དབང་པོའི་ཡིད་ཅཀ་དེས། བདེ་མེད་ཉིན་མོངས་དེ་མཐོང་ནས །
བསམས་པ་སངས་དབུལ་པོ་རྣམས། ཀྱེ་མ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་བྱེད ॥ 10

རིག་ཅིག་བྱིས་གང་ཟ་གཉི་ག ། གཞན་ལ་བསྐུངས་པས་ཉོང་བ་དེས །
ལོངས་དུ་དབུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། མཛེས་བྲལ་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་ ॥ 11

སྐྱེས་བུ་བཀྲིག་པ་འདི་དག་རྣམས། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་སྦྱོང་བ་གང །
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མི་བསྒུ་བར། སྨྲེག་པའི་ལས་རྣམས་དག་གི་རྟགས ॥ 12

གཤན་དང་གཤན་སྡུ་སྣུབ་བྱུང་ཆིང ། འདི་དག་སྤྱོང་བས་ཡིད་བྱུང་ལ །
བསྐུངས་བར་བྱུལ་བོ་ཉམས་བྱ་བའི་སྐད། ཀྱེ་མ་འདི་དག་ཉེས་བྱས་ཉིད ॥ 13

དེ་སྐད་ཟློག་རིང་བསོམས་བྱས་ནས། ཀུན་གྱི་ཉིན་མོངས་གཉེས་བཅོད་པས །
འགྲོ་བ་དབུལ་མིག་བྱ་བའི་སྐད། རིག་ཚེག་དོག་གཉིས་ཟུམ་མཆོང་སོང ॥ 14

स कदाचिद्वरोद्याने स्यन्दनेन युवा व्रजन् ।
ददर्श वृद्धपुरुषं देवतानिर्म्मितं पुरः ॥ ७ ॥

तं विलोक्य जराजीर्णं जातवैराग्यवासनः ।
संसारमिव निःसारं स शरीरममन्यत ॥ ८ ॥

उद्यानयाचाविरतः शनैः प्रतिनिवृत्य सः ।
दारिद्र्यविद्रुतच्छायानद्राक्षीत् कृपणान् पथि ॥ ९ ॥

दृष्ट्वा तान् सुखक्लिष्टान् करुणाकृष्टमानसः ।
अचिन्तयद्अहो दुःखं सहन्ते भुवि दुर्गताः ॥ १० ॥

अदानप्रभवं दुःखं वदन्तीति विसङ्गताः ।
पृथिव्यां रत्नपूर्णायां परपिण्डोपजीविनः ॥ ११ ॥

इदमेवाविसंवादि चिह्नं कलुषकर्म्मणाम् ।
दीना यदेते याचन्ते पुरुषं पुरुषाः परम् ॥ १२ ॥

अहो दुष्कृतमेतेषामवधूताः पदे पदे ।
यदेते मार्गणोद्विग्नाः भिक्षित्वापि बुभुक्षिताः ॥ १३ ॥

इति सञ्चिन्त्य सुचिरं विश्वक्लेशक्षयोद्यतः ।
अदरिद्रं जगत्कर्त्तुं रत्नार्थी जलधिं ययौ ॥ १४ ॥

ཐ་ཡི་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེགས་ཀྱིད། རྗེས་གཤང་ངེས་པ་བརྟན་པ་དེ།
གཟིངས་ལ་ཡང་དག་གཞོན་བྱས་ནས། རིན་ཅེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར།། 15

དེད་ནི་ཆོང་པ་གཟིངས་དག་ལ། ཞོན་ནས་ལྷག་ཅིག་ཏེའམ་རྐམས་ལ།
དེ་ཡིས་སྐྱེས་པ་ཁྱིད་ཅག་རྐམས། རིན་ཅེན་འདོད་པ་བསྟུ་བར་གཟོད།། 16

ཐུན་མོང་རིན་ཅེན་འདོ་དག་གིས། བདག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
བདག་ཅག་མེད་ཅིང་ཉོན་ཅེན་མཆོག། འོད་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ཡོད།། 17

འོན་ཀྱང་ཡིད་བཞིན་ནོར་ཐོབ་སྐད། བདག་གི་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་འི།
དེ་ཡིས་སར་ནི་དབུལ་བ་ཉིད། ཉམས་པ་དག་ཏུ་བྱ་བར་འདོད།། 18

ཀུ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བློ་ཡི་ཁྱལ། ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས།
བསམ་པའི་དོག་ཐྱེར་ནོར་བྱེ། དེ་ཁྱིམ་ཁ་ཡོད་བདག་གིས་ཐོས།། 19

མི་བཟད་ལས་ནི་བཀྲོད་བྱས་དེ། བང་གི་དེ་ཉིད་ལེགཔ་ཏུ་འགྲོ།
བཏེགཔའི་གྲོགཔ་ལ་བཏེགཔ་ནས། ངེས་པ་བཏང་པས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས།། 20

བདག་གི་ལེགཔ་བྱས་རྩོམ་པ་འདི། གལ་ཏེ་འཐོབ་ཁ་བདེཁ་ཉིད་དུ།
བདག་དང་བྲལ་བས་ཁྱིད་ཅག་རྣམས། རི་ཡང་གཏུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། 21

ཞེས་བརྗོད་དེ་དག་ལ་བཀྲས་ནས། སྐྱིང་ལྟོབས་ལྷག་པ་ཐུབ་པོ་ཉི་ཟླ།
ཆེན་པོ་བཏུན་པ་ལ་བཏེགཔ་ནས། ངེས་པ་བཏུན་པས་རབ་ཏུ་ཞུགས།། 22

कथञ्चिदिव संसक्तः स पिचा दृढनिश्चयः ।
समारुह्य प्रवहणं रत्नद्वीपमवाप्तवान् ॥ १५ ॥

तच्च प्रवहणारूढान् वणिजः सहयाथिनः ।
सोऽब्रवीत् क्रियतां कामं युष्माभिर्मणिसंग्रहः ॥ १६ ॥

एतैः सामान्यरत्नैस्तु मम नास्ति प्रयोजनम् ।
कोशे महान्ति भास्वन्ति सन्ति रत्नोत्तमानि नः ॥ १७ ॥

किन्तु चिन्तामणिप्राप्त्यै विपुलोऽयं ममोद्यमः ।
तेन विद्रुतदारिद्र्यां कर्त्तुमिच्छामि मेदिनीम् ॥ १८ ॥

श्रुतं मया नागराजः सागराख्यो महोदधौ ।
वसत्यस्ति गृहे तस्य चिन्तितार्थप्रदो मणिः ॥ १९ ॥

विलङ्घ्य विषमं मार्गं तमादातुं व्रजाम्यहम् ।
नास्ति धैर्यसहायानां दुर्गमं व्यवसायिनाम् ॥ २० ॥

न च मद्विरहे किञ्चिद्व्यसनं वो भविष्यति ।
सत्यमेव परार्थोऽयं यदि मे सुकृतोद्यमः ॥ २१ ॥

इत्युक्त्वा तान् समामन्त्र्य प्रतस्थे स्थिरनिश्चयः ।
महतीं धृतिमालम्ब्य सत्त्ववान् पार्थिवात्मजः ॥ २२ ॥

དེ་ཡི་ཚུ་ཡི་ལམ་དག་དུ། ལོང་བུ་ཙོམ་ལ་ཉིན་བདུན་ཕྱིན།
ཟླས་ཀྱབ་ཙོམ་ལ་ཉིན་བདུན་དང་། སྐྱེས་བུ་ཙོམ་ལ་ཉིན་བདུན་དེ།། 23

དེ་ཤས་ཞག་ནི་བདུན་པ་བཞི། བླང་མི་འཚང་ཀྱི་ཚུ་དག་ལ།
ཕྱིན་བས་མདུན་དུ་སོ་དུག་ཅན། འཇིགས་སུང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅས། 24
དེ་ཤས་བྱམས་ལྷས་ཡིད་ཀྱིས་ནི། དེ་དག་དུག་མེད་བྱས་ཤས་དེ།
ཁྲོ་བས་འཁྲུགས་པའི་གཙོད་སྨིན་གྱིས། གང་བའི་གཙོད་སྨིན་བྱེ་ཕྱིན།། 25

དེར་ནི་བྱམས་ལྷས་ཡིད་དག་གིས། དེ་དག་ཁྲོ་དང་བྲལ་བར་སངས་རྒྱས་ཟད།
སྤྲོ་བ་ཡངས་པས་ཡ་མཚན་པ། དེ་དག་གིས་བཤད་ཐོས་བྱུང་དེ།། 26

གཞོན་ཀུ་སྐྱིང་སྡོམས་རྒྱས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སྤྲོ་བ་འདི་ཡིས་ནི།
བྱུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་འི་ཁང་པ་ན། བྱོད་ཀྱིན་བཞིད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 27

དུས་ཀྱིས་བྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱི། རྫོས་འབྱང་ཁྱབ་ཐོབ་དག་དུ་འགྱུར།། 28

འདི་དག་དང་བས་འདི་བཟློད་དེ། མངོན་པར་དག་པའ་བའི་མི་བདག་ཏུ།
སྤྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁེངས་གྱུར་པ། ཁམ་ང་སྤྲིན་པོ་འི་བློང་དུ་ཕྱིན།། 29

རྣམ་འགྱུར་གཏུག་བྲལ་དེ་དག་གིས། དེ་བཞིན་ཁྱོད་དུ་མཆོད་ནས་དེ།
དབྱང་པས་བླངས་དེ་སྐད་ཅིག་གི། བྱུ་ཡི་དབང་པོ་འི་ཁང་པར་འབངས།། 30

गुल्फमात्रेण सप्ताहं गत्वा जङ्घमवर्त्मना ।
जानुदघ्नेन सप्ताहं सप्ताहं पौरुषेण च ॥ २३ ॥

चत्वारि सप्तराचाणि ततः पुष्करिणीजलैः ।
गत्वा दृष्टिविषान् घोरान् ददर्श फणिनः पुरः ॥ २४ ॥

मैत्रीयुक्तेन मनसा कृत्वा तानथ निर्विषान् ।
क्रूरकोपैर्वृतं यक्षै र्यक्षद्वीपमवाप सः ॥ २५ ॥

तत्र मैत्रेण मनसा वीतक्रोधान् विधाय तान् ।
शुश्राव तैरभिहितं विपुलोत्साहविस्मितैः ॥ २६ ॥

कुमारः स्फीतसत्त्वेन तथा वीर्येण चामुना ।
नागराजस्य भवनं समाहित मवाप्य तम्* ॥ २७ ॥

काश्येन सम्यक्सम्बुद्धः सर्व्वज्ञस्त्वं भविष्यसि ।
श्रावकाश्च भविष्यामो वयं त्वदनुयायिनः ॥ २८ ॥

प्रसन्नैरिति तैरुक्तमभिनन्द्य नृपात्मजः ।
रक्षोवराकृतं प्राप राक्षसद्वीपमुत्कटम् ॥ २९ ॥

तत्रैव विगतक्रूरविकारै स्तैः स पूजितः ।
भुजोत्क्षेपेण निक्षिप्तः क्षणान्नागेन्द्रसद्मनि ॥ ३० ॥

---

* Orig. सः ।

བླ་ཡི་དགའ་བདེ་ལ་འོས་པའི། སྐྱང་བ་འབྱོར་ལྡན་དེར་ནི།
སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་གཟིར་བྱས་པའི། ཆོ་ཅའི་སྐྱ་ནི་ཐོག་པར་གྱུར།། 31

དེ་ཡིས་དེ་ཐོས་ཆགས་བྱལ་ཅིག། རང་བཞིན་ལྷག་པར་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར།
མདུག་ཏུ་བླ་ཡི་བྱ་མོདག། མཐོང་ནས་འདི་དག་ཅི་ཞེས་དྲིས།། 32

ཡང་ཡང་མྱ་ངན་ལ་ཆགས་པའི། རྟེ་བ་གསལ་བྱེད་ཀུགས་རིགས་རིང་ཀྱིས།
བིམ་པའི་ཚུ་འདབ་མཛེས་པ་དག། དེ་མ་བྱེད་དེས་དེ་ལ་སྨྲས།། 33

ཨོན་དན་ལྷན་པ་པདྨའི་སྐྱན། བླ་ཡི་ཀུལ་པོ་དག་གི་བུ།
ཐུ་བོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་ཅེས་པ། གཅེས་པ་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང།། 34

དེ་ཡི་སྐྱག་བསྔལ་དག་གིས་ནི། ཀུན་དགའ་བདེ་དགའ་སྐྱངས།
ཁངས་པ་འདི་ནི་ཆོ་ང་དག། སྐྱག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཤས་པར་བྱས།། 35

ཞེས་པ་དེ་ཨིས་ཆོག་ཐོས་ནས། རང་ཡུལ་མཁྱོང་བས་དགའ་བ་དེས།
ནང་དུ་ཨོངས་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། བླ་ཡི་ཀུལ་པོ་ལེ་དུང་དུ་ཕྱིན།། 36

བླ་ཡི་ཀུལ་པོ་དགའ་མ་དང་། བཅས་པ་དེ་ལེངས་ཨོངས་ཤེས་ནས།
བྱ་གཅིག་ཚུན་ཤོག་ཚུན་ཤོག་གཅས། བཙུད་ཅིང་ཀུར་དགའ་ལབྱགས་པར་བྱུང།
37

མི་ཡི་སྐྱེ་བའི་གཏམ་དང་ནི། རང་ཉིད་ལེངས་པའི་ཐུ་དག་ཀྱང་།
དེ་ཡིས་བཤད་པ་ཐོས་བྱང་ནས། བླ་ཡི་ཨོངས་འབྱུང་དེ་ལ་སྨྲས།། 38

स तच्च दौस्थविभवे दिव्योत्साहसुखोचितः ।
अश्रूणोद्दीर्घदुःखार्त्तिसूचकं रोदनध्वनिम् ॥ ३१ ॥

स तमाकर्ण्य सोद्वेगः प्रकृत्यैव दयार्द्रधीः ।
किमेतदिति पप्रच्छ दृष्ट्वाग्रे नागकन्यकाम् ॥ ३२ ॥

सा तं बभाषे संसक्तशोकोष्मपिशुनैर्मुहुः ।
म्लानयन्तौं स्वनिश्वासै र्बिम्बाधरदलत्विषम् ॥ ३३ ॥

गुणवान् नागराजस्य पुचः कमललोचनः ।
ज्येष्ठः सर्व्वार्थसिद्धाख्यः प्रियः पञ्चत्वमागतः ॥ ३४ ॥

ततः प्रतिगतानन्दे विनिवृत्तसुखोत्सवे ।
घनेन रोदनेनास्मिन्न भवेद्भवने स्थितिः ॥ ३५ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा सोऽन्तः परिचितां वहन् ।
स्वदेशदर्शनप्राप्तो नागराजान्तिकं ययौ ॥ ३६ ॥

नागराजस्तमायान्तं परिज्ञाय प्रियासखः ।
एह्येहि पुचेति वदन् बभूवानन्दविह्वलः ॥ ३७ ॥

मर्त्यजन्मकथां तेन स्वच्चागमनकारणम् ।
श्रुत्वा निवेदितं नागः परिष्वज्य जगाद तम् ॥ ३८ ॥

བྱ་གཅིག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི། བདག་གི་མགོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བླུན།
ལོང་ཞིག་བྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ནི། འཕས་མེད་བྱེད་པར་མི་སྲིད་ལེ ॥ 39

འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་འདི། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྨོན་སྲིད་ཀྱང་།
ཞེས་བརྗོད་གཏུག་གི་རིན་ཅིན་མཆོག། དེ་ཡིས་བཀྲིལ་ནས་དེ་ལ་བྱིན ॥ 40

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མའི་འོད། ཡང་དག་བླང་ནས་གཞོན་ནུ་ནི།
དགའ་བས་གྲུ་དབང་ལ་བཏུད་དེ། གཟིངས་དང་ཉེ་བ་དག་ཏུ་སོང་ ॥ 41

དེ་ཡིས་གཏམ་ཐོས་ཀྱང་མཆི་ཡིས། ལྷུ་ཡིས་དེར་ནི་དེ་མཐོང་ནས།
དག་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡི། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་འདྲ་སྟོན ॥ 42

དེ་སི་གསལ་བར་འདི་བཤད་ཚེ། ཟོལ་མེད་བསམ་པ་དྲང་པོ་དེས།
ལག་པའི་པད་རབ་གཏད་ནས་ནས། ཡིད་བཞིན་ཕྱིས་ནི་ཟོད་བསྟན ॥ 43

རིན་ཆེན་མཆོག་དེ་དེས་མཐོང་ནས། ཕྲག་དོག་དྲི་མའི་བསམ་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་ལེག་པ་ལག་པ་ཡིས། གཙུག་ལག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡི། ཐབས་མོ་བསྟུན་ནས་ཆུ་གཏེར་དོར ॥ 44

ཤིན་དུ་དཀའ་བས་བསྟུབས་པ་ཡི། རིན་ཆེན་བྱ་མཆོངས་སྐྱང་མཐོང་ནས།
རྩོམ་པ་བརྟན་པ་འབྲས་མེད་བའི། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཡི་ཐེག་པ་ཡིས ॥ 45

ཡོན་ཏན་ལེ་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན། མཛེའ་བས་འཛམ་བུར་སྐྱེ་བྱེད་པ།
ཀྱེ་མ་སྐྱང་བས་སྨིག་པའི་ལས། བྱས་པས་ཁྱེད་ནི་མཐོས་མ་ཡིན ॥ 46

चिन्तामणिरयं पुत्र मम मौलिविभूषणम् ।
गृह्यतां तव संकल्पं न बन्ध्यं कर्तुमुत्सहे ॥ ३९ ॥

देयः कृतजगत्कृत्यो ममैवायं पुनस्त्वया ।
इत्युक्तास्मै ददौ दिव्यचूडं रत्नं विमुच्य सः ॥ ४० ॥

चिन्तामणिं समादाय कुमारस्तरणिद्युतिः ।
हृष्टः प्रणम्य नागेन्द्रं ययौ प्रवहणान्तिकम् ॥ ४१ ॥

समुद्रदेवता तच्च तं दृष्ट्वा श्रुततत्कथा ।
उवाच कौदृशः साधो प्राप्तश्चिन्तामणिस्त्वया ॥ ४२ ॥

— — — — ।
— — — — ॥ ४३ ॥

— — — — ।
— — — — ॥ ४४ ॥*

समुद्रे पतितं दृष्ट्वा रत्नं कृच्छ्रतरार्जितम् ।
स जगाद दृढोद्योगवैफल्योद्वेगनिश्चलः ॥ ४५ ॥

अहो गुणोचिताकारा प्रणयान्मृदुवादिनी ।
विद्वेषकलुषं कर्म्म कृत्वा त्वं न विलज्जसे ॥ ४६ ॥

---

* Not legible.

གང་ཞིག་ཕ་རོལ་ཀྱང་འཕགས་ལ། འགྲན་དང་སྐྱ་ངན་ཆེན་མོར་སྐྱེས།
དེ་ལ་ཚོགས་ནི་འདི་དག་རྣམས། བསྟེལ་ཡང་འབར་བས་གཏིགས་པར་བྱུང ॥ 47

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྲུ་བས་མཐུ། སྐྱིང་སྡུག་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས།
གྲགས་པ་གླུར་སྐྱེས་རྣམ་དཀར་བ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཕིག་ལེ་འཇོམ ॥ 48

སྐྱེ་དག་བདག་གི་རིགས་ཅིག་སྣོལ། སྐྱེག་པ་འདི་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ།
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དག་གིས། སྐད་པ་དག་ངང་མཚུངས་མི་འབྱུང ॥ 49

ཆགས་སམ་བག་མེད་སྐང་བ་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་ཅིག་སྐྱེས་ན་ཡང་།
དེ་སྙ་ཀའི་ཁྲོད་ཀྱི་གཤན། ཆུ་གཏེར་ཤཀྱ་ཐུབ་པ་དེས་ཤེས་ཀྱི། 50

ཞེས་པ་ལྟར་མང་དེས་སྨྲས་ཀྱང་། གང་ཆོ་རིག་ཅིག་དེས་ཤི་བ་ཡི།
དེ་ཆོ་ངང་གི་མཐུ་ཡིས་དེ། ཆུ་གཏེར་བཤྱ་ཐུབ་ཀྱི་ཞབས་ཏུ་ཕྱིན ॥ 51

མིག་སྡོང་ལྟར་བའི་ཆོག་གིས་ནི། བི་ཤྭ་ཀཱརྨས་སྤྲུལ་པའི་སྐོད།
བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཡི་ནི། ལག་ཏུ་འཕྲལ་ལ་བྱང་བར་བྱུང ॥ 52

བསྐལ་པར་བརྟེན་དེས་རི་བྱི་ཡི། ཁྲོད་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིས་ནི།
ཆུ་གཏེར་དག་ལས་ཆུ་ཟླངས་ནས། བར་སྣང་ལ་ཉེ་རབ་ཏུ་གཏོར ॥ 53

ཤིན་ཏུ་རྨད་བྱུང་བྱེད་པ་དེས། ཆུ་གཏེར་གསུམ་ཆ་ལྟུགས་བྱས་ཏེ།
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐད་པ་ཡིས། འཇིག་ནས་ལྷ་ཡི་ནོར་བུ་བྱིན 54

परोत्कर्षेषु संघर्षशोकक्लेशमुपैति यः ।
शीतला अपि तस्यैता ज्वालावलयिता दिशः ॥ ४७ ॥

परोत्साहः प्रियो यस्य तस्य सत्त्वमहोदधेः ।
कर्पूरधवलं धत्ते त्रिलोकीतिलकं यशः ॥ ४८ ॥

देवि प्रयच्छ मे रत्नमस्मादिरम पातकात् ।
अपवादलतां कर्म्म न साधोरधिरोहति ॥ ४९ ॥

लोभात्प्रमादाद्वेषाद्वा रत्नञ्चेन्न प्रयच्छसि ।
शोषयाम्येष जलधिं तदिमं ते समाश्रयम् ॥ ५० ॥

इत्युक्ताप्यसकृत्तेन सा रत्नं न ददौ यदा ।
स तदा स्वप्रभावेण शोषायाब्धेः समुद्यथौ ॥ ५१ ॥

ध्यातमात्रं सहस्राक्षवचसा विश्वकर्म्मणा ।
निर्म्मितं सहसा तस्य पचमाविरभूत्करे ॥ ५२ ॥

स तेनागस्त्यचुलुकाकारेणाम्भः पयोनिधेः ।
अन्तरीक्षे समुत्क्षिप्य चिक्षेप क्षमणोद्यतः ॥ ५३ ॥

क्षते भूभागशेषेऽब्धौ तेनात्यद्भुतकारिणा ।
सुरनिर्भर्त्सिता भीता देवतास्मै मणिं ददौ ॥ ५४ ॥

རིག་ཅིག་རྣམས་བཞིག་བདག་ཉིད་ཆེ། སྤྲུགས་རྣམས་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་།
ཟློག་མེད་གཟི་བྱིན་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། མདུ་ཡི་དེ་ཉིད་སྐུ་ཡིས་རིག།། 55

རིག་ཅིག་འཕྲང་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཤོག་ཅེས་ཁོ་བོ་ཅི་ཞེ་ཏེ་ཁོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་ཐོག་ཏུ་ཡི་དེ་སྐྱེས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
ཉིད་དུ་ཐོས།

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་ཅི་ཡང་ཟབ་པ་སྟེ།
ཡ་མཚན་གཤེས་གང་བསམ་པའི་ཚེ་གཏན་ལ་བློ་ནི་མཐའ་དུ་ཐུམ་བར་བྱེད།།
56

དེ་ནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་ཐོབ་སྟེ། རང་གི་དོན་མཐུན་དང་འབྲེལས་ནས།
རེ་བ་རྫོགས་པ་ཐུལ་པོ་འི་བྱ། བློང་གིས་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ཕྱིན།། 57

རབ་ཏུ་མཐུ་བའི་ཕ་ཡིས་དེར། མཆོད་སྤྲིན་བྱ་བ་བྱས་པ་དེས།
ཐུལ་མཚན་རྩེ་ལ་རིག་ཅིག་པདྨས། སྐྱེ་བོ་འི་མདུན་སར་རབ་སྟོན།། 58

གཤོ་དེ་འགར་ཡང་བདག་འབད་འདི། གཞན་དོན་ཁོ་ན་བདག་ནོན་མིན།
བདེ་ན་པ་དེ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདི། ཕྱམས་ཅད་དལ་ལམེད་ཉིད་གྱུར་ཏོག།། 59

དམན་ལ་བརྩེ་ལྷག་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི། གཉིར་དེས་དེ་སྐད་བཞེད་པ་ན།
རིག་ཅིག་ཚར་པ་མཐའ་མེད་ནི། ཐ་གཞི་དག་ལ་བ་བས་པར་གྱུར།། 60

སྡོམ་གས་རྣམས་ཀུན་དུ་རིག་ཅེག་ཆོག་གས། ངེད་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡིས་ནི།
སྐྱེ་བོ་དལ་ལམེད་ཅིང་བཞིག་གྱི། སྐུན་པ་ལྷག་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར།། 61

निर्व्याजं साहसं दौस्थ्यं रत्नानामिव तत्त्वतः ।
प्रभावं वेत्ति महतां मन्त्राणां तपसाञ्च कः ॥ ५५ ॥

स्फारस्तावदपारवारिविरलव्यापारहेलाबलात्
कल्लोलावलियन्त्रिताम्बरतया रत्नाकरः श्रूयते ।
गम्भीरः पुनरप्रमेयमहिमा कोऽपि प्रभावः सतां
यस्मिन् विस्मयधाम्नि चिन्तनविधावन्ते ह्यवन्ते धियः ॥ ५६ ॥

ततश्चिन्तामणिं बद्ध्वा निजसार्थेन सङ्गतः ।
राजहूनुः स्वनगरं प्राप पूर्णमनोरथः ॥ ५७ ॥

कृतकृत्यः प्रहृष्टेन स पिचा तत्र पूजितः ।
ध्वजाग्रे रत्नमाधाय जगाद जनसंसदि ॥ ५८ ॥

परार्थएव यत्नोऽयं नात्मार्थो यदि मे क्वचित् ।
तेन सत्येन लोकोऽयं सर्व्वं यात्वदरिद्रताम् ॥ ५९ ॥

इत्युक्ते सत्त्वनिधिना तेन दीनदयालुना ।
रत्नवृष्टिरपर्य्याप्ता निपपात महीतले ॥ ६० ॥

तेन रत्नसमूहेन दिक्षु सर्व्वासु भास्वता ।
ययौ जनस्य दारिद्र्यमयं निःशेषतां तमः ॥ ६१ ॥

རེ་བའི་ཞགས་ལྕགས་སྐྱོབས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཁང་མདུན་ཕྱི་རོལ་
དག་ཏུ་འཆྱག།
སྐྱོ་བས་བརྡེགས་ལྟར་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་སྐྱེ་ཡི་ཁོངས་སུ་
ཉིན་ཀུན་ལ།
ཀུགས་རྣམས་རང་ལས་ཀྱི་བཏགས་ཤེས་ཏེ་ཐག་གཅོད་ཅིང་ལྷས་ཀྱི་འཇིགས་པ་
འདོད་ཀུན་པ།
བཀྲེན་པ་རྣམས་ལས་རོང་བུའི་ཕྱང་པོ་འོད་ཟེར་དྲང་པོའི་དཔལ་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱི་ཁང་མདུན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཆྱག།

འཇིགས་རྟེན་ཐོང་སར་བའི་ཉིན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡིད་བཞིན་རོང་བུ་ཡང་།
དེ་ཡི་བཀའ་ལས་ལྷོ་འཕྲུའི་འདྲེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ།
ཀུན་དུ་སྨྲིག་པ་ལ་ཞེན་སྐྱེ་བོ་དག་གི་སེམས་རྣོས་ནི།
བློ་སྐྱོང་བའི་རོགས་མཐུན་ཀུན་དང་བྲལ་བས་འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 63

རོགས་མཐུན་གྱབ་པ་སར་སྐྱོང་གསལ་བོར་ནི།
གང་གྱུར་དེ་ཉིད་ང་ཡིན་ལྟས་གཞན་འདིར།
ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་རོགས་མཐུན་གྱབ་པའི་རྣོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྤྲོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པོའོ།།

आशापाशवतां बलान्प्रविशतां वाच्याङ्कनं श्रीमताम्
द्वाःस्थाघातवतां मुहुर्विचलतां द्वारोदरे सीदताम् ।
दीर्घैर्निःश्वसितैः शुचा निपततां देहक्षयं काङ्क्षताम्
दीनानां मणिराशिरश्मिशबलः श्रीसङ्गमः कोऽप्यभूत् ॥ ६२ ॥

तच्छासनादुरगनायकमेव याते
चिन्तामणौ विगतदैन्यजने च लोके ।
सर्व्वत्र दानरसिकस्य जनस्य चेतः
सर्व्वार्थिसार्थविरताकुलितं बभूव ॥ ६३ ॥

सर्व्वार्थसिद्धः क्षितिपालबन्धुः
योऽभूत् स एवाहमिहान्यदेहः ।
श्रुत्वेतिवृत्तं कथितं जिनेन
ते भिक्षवस्तन्मयतामवापुः ॥ ६४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सर्व्वार्थसिद्धावदानं सप्तचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདས་སྤྲོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཟུང་ངམ།

ཀུ་མ་མཉེན་དགའ་བློང་ཆེན་སྐོར་བྱམ་མཛེ།

གཟུང་དོ་ཤལ་འོག་ཟིད་ཚེ་དགའ་ཤོག

དད་ལ་བབ་པའི་ཀ་ཆུང་འབྱོར་པ་ལང་།

བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་སྤྲོར་ཡིན།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མཁའ་ཡོད་ཤས་ཀ་ཟུང་བའི་ཚེ།

དཔག་ལྷན་ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་སྟོན། ལེགས་པར་རབ་ཤད་ཅིས་པ་བྱུང།། ২

ཤིན་ཏུ་སྐྱེག་པ་དེ་ཡི་བྱ། སྐང་པོ་ཅཀ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།

སྟོན་བསྟན་བས་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཆོགས། རྣམ་པ་དག་དང་བཅས་པ་ཐེག།། ৩

དེ་ཀི་སྐྱེས་པའི་ཚིགས་བར་ལ། རབ་མཆོག་སྐང་པོ་ཆེན་པོ་ནི།

གསེར་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེས་གྱུར་ཏེ། ངོ་མཚར་ཆོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཛེས།། ৪

སྐང་དབང་དེ་དང་གཞོན་ན་དང་། དེ་ཡི་ཚ་ཡིས་རེ་བ་དང་།

འཇིག་རྟེན་སྣང་མོ་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་། མངོན་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་གང་བར་གྱུར།། ৫

རི་བོང་ཅཀ་བཞིན་བྱིས་པ་དེ། དུས་ལ་སྐྱུ་རྩལ་ཆ་གཤས་གྱུར།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གི་གཉེན། འོད་ཟེར་སྣང་ཞིང་རབ་ཏུ་མཛེས།། ৬

अष्टचत्वारिंशः पल्लवः ।

मत्तेभकुम्भोच्चकुचाभिरामाः
कर्पूरहारांशुविलासहासाः ।
प्रीतिप्रदाः पुण्यवतां भवन्ति
प्रौढा युवत्यश्च विभूतयश्च ॥ १ ॥

तथागते भगवति श्रावस्त्यां वनचारिणि ।
अभवत्सुप्रबुद्धाख्यः श्रीमान् गृहपतिः पुरा ॥ २ ॥

बभूव हस्तको नाम तस्यातिदयितः सुतः ।
पूर्व्वार्जितानां पुण्यानां साकारइव सञ्चयः ॥ ३ ॥

तस्य जन्मदिने जातश्चामीकरमयो महान् ।
एकीभूतइवाश्चर्य्यव्रजः प्रवरकुञ्जरः ॥ ४ ॥

स गजेन्द्रः कुमारश्च तत्पितुश्च मनोरथः ।
लोककौतुककोशश्च पूर्णतां तुल्यमाययुः ॥ ५ ॥

स शशीव शिशुः काले कलानिलयतां गतः ।
रुरुचे रुचिमान् सर्व्वलोकलोचनबान्धवः ॥ ६ ॥

དལ་གྱིས་དེ་ནི་ཁོ་ལག་རྗེགས། དབུང་པའི་ཀ་བས་རྣམ་པར་བཀྲིག།
ཡིད་ལས་བྱུང་བ་རྩོམ་པའི་གནས། ལང་ཚོགས་ངག་ཐོག་བར་གྱུར།། 7

དེ་ཤས་ཧམ་ཞིག་དེ་ཡིས་ནི། སར་ཡི་བདག་པོ་གསལ་ཆུལ་གྱི།
བྱ་མོ་ལྷས་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི། དགེས་ཏིང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་མཛེས་མ།། 8

ཆོས་གོས་བྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ། མཛེས་ཀིང་ཡིད་ཁོང་བཞིག་དས་ཅན།
མིང་ཡང་གཞིན་ཀུ་མ་དག་ནི། སྐྱེས་ཚལ་ལྟ་རྟེང་བ་མཐོང་།། 9

ཉམས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ལྷན་ཞིང་། མཛེས་པ་མི་དམན་དེ་མཐོང་ནས།
དེ་ནི་འཕལ་ལ་ཡ་མཚན་དང་། འདོད་པའི་དབང་དུ་མཉམ་པར་གྱུར།། 10

དེ་བསམས་ཀྱི་མ་ལྷས་འདི་ནི། ཤིན་དུ་རྨད་བྱུང་མཛེས་པ་སྟེ།
སྐྱོན་བཟལ་རྣི་མེད་རི་བོང་ཅན། གང་དུ་བཞིག་གྱི་ཟིལ་གྱིས་མཛེས།། 11

གཟུགས་ཅན་ཆུ་ནི་བཏུ་ཀ་གཉིས་ཡིད་འོང་རང་བཞིན་ཅན།

འདི་ནི་དོན་ལྡན་མེད་པའི་མཛེས་སྡུག་རྣམ་པར་ཐུབ་པོ།

ཆོག་ལྡོག་བྱ་རྟའི་ཡལ་འདབ་དག་ལ་འཁྱུ་བར་བརྩོན་པ་དང་།
བིམ་བའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་འཕྲུལ་དག་ནི་འཕལ་ལ་འབྲས་མེད་བྱེད།། 12

རི་བོང་འདོད་པའི་སྐྱག་པར་པ་བཞིན་གྱི་མི་བཟོད་མཛེས་པས་བཏུད་རྟོ་

དམག་བྱེད་ཅིང་།

ཤུན་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཞག་ཚལ་འོད་ནི་མིག་གིས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་བྱེད།

स शनैः पूरिताभोगभुजस्तम्भविभूषणम् ।
लेभे मनोभवारम्भभवनं नवयौवनम् ॥ ७ ॥

कदाचिदथ भूभर्तुः स प्रसेनजितः सुताम् ।
तनुचौवरचिह्नेन सहजेन विराजिताम् ॥ ८ ॥

कन्यां चौवरकन्याख्यां लावण्यस्खलिताननाम् ।
उद्यानदर्शनायातां ददर्शायतलोचनाम् ॥ ९ ॥

अक्लिष्टरूपामालोक्य तामपर्य्युषितद्युतिम् ।
विस्मयस्मरयोस्तुल्यमाययौ सहसा वशम् ॥ १० ॥

सोऽचिन्तयद्अहो कान्तमिदमत्यद्भुतं वपुः ।
यस्मिन् भाति मुखव्याजाददोषविशदः शशी ॥ ११ ॥

लावण्यमप्रतिममेषा बिभर्त्ति तन्वी
बन्धूकबन्धुरधरो मधुरस्वभावः ।
द्रोहोद्यतः सरसविद्रुमपल्लवानां
विम्बप्रभाप्रसभविभ्रमबन्ध्यकारः ॥ १२ ॥

वक्त्रं न क्षमते मदं शशभृतः क्लिश्नाति कान्तिः सुधा-
मुत्फुल्लोत्पलकाननस्य कुरुते दृष्टिः प्रभाभत्सनम् ।

1140 ཡལ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ།

ཡིད་བསྒྲུབས་འགྲོགས་ངེས་ལྡེས་ལུས་ཅན་འདི་ཡི་འཇེ་སྐེག་འགྲུབ་

བླ་དག་ལ་འཇིགས་སུ་མཛད།

དགའ་མའི་རོལ་རྩེ་དཔའ་བོ་འཕལ་དག་ཏུ་ལྷོད་དུ་སྐོམས་

པར་བྱིད་དམ་སྙོམ།། 13

ཀྱེ་མ་གང་གི་ངོ་མ་འཛིན་པ་རྣང་ཀི་རབ་ཏུ་སྤྲ་མབྲེགས་དབེན་པ་ཉམས།

སྐྱོན་བྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་ཡོན་དམ་ལྡན་པའི་དོ་ཤལ་དག་གིས་

བཀའ་སྩལ་པར་བྱས།

བཞིན་འདི་ལ་ཡང་བདེ་འཕྲང་རྣམས་ཆུ་སྐྱེས་བློ་ཡིས་ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་།

གཡོ་ལྡན་མིག་གི་འདྲིན་ཏེ་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཕྱུང་ཅི་ཡང་ཆགས་

ཤིང་ཉམས་ལེན་པར་བྱའོ།། 14

དེ་སྟོང་སེམས་པ་དེ་ཡི་ལྷས། མེ་དོག་མདའ་ཅན་སྟ་བྱ་དག།

མཐོང་ནས་སར་བདག་བྱ་མོ་ཞེ། ངོ་མཚར་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར།། 15

དཀ་པ་འཆྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ངོ་ཚའི་ཀོར་ལྷོགས་དེ།

གསར་དུ་སྐྱ་ལོང་རྒྱས་པ་ཡིས། ལུས་ནི་གསར་པར་མཐོང་མ་གྱུར།། 16

མངོན་འདོད་གསར་པས་བཀག་གྱུར་ཏུང་། རྣམ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་བཏྲོག་ལྷི།

ཡིད་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བཞག་ནས། དེ་ནི་སྟོང་བའིས་མཚོན་ཝོང་།། 17

རྒྱལ་པོའི་ཚོ་བྱང་ཕྱིན་གྱུར་ནས། དོ་ཚ་ཡ་མཚཀ་ཡི་སྐུབས་ཀྱིས།

བྱམ་པ་བའིས་དང་ཞུམ་པ། དཔྲ་བཅོམ་བའིས་དུ་དེ་གྱུར་དོ།། 18

གཞོན་ནུ་ཡང་ནི་རང་ཁྲིམ་དུ། ཡིད་ལས་བྱང་བ་ཡང་དག་རྒྱས།

མདུག་དུ་ཟད་བའིས་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་ནུ་རྟོགས་པས་ཡང་ཡང་སྨིས།། 19

मन्ये मन्मथसङ्गमोचितततनोः सापत्यभीतिप्रदा
लौलास्याः सहसा विलासलहरीशोषं विधत्ते रतेः ॥ १३ ॥

उद्वृत्ते कठिने पयोधरयुगे नश्यद्विवेके चिरं
यस्या दोषमयेऽप्यहो गुणवता हारेण बद्धा स्थितिः ।
यच्चास्मिन्नवलम्बतेऽम्बुजधिया रोलम्बरेखा मुखे
लोलाक्ष्याः किमपि प्रशाल्लनयने लौनं मुनीनां मनः ॥ १४ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य वपुः पुष्पशरोपमम् ।
विलोक्य भूपतिसुता बभूवाश्चर्य्यनिश्चला ॥ १५ ॥

हृते लज्जांशुके तस्याः स्मरेण स्मितकारिणा ।
प्रत्यग्रपुलकाकीर्णं वपुः स्पष्टमदृश्यत ॥ १६ ॥

रुद्धा नवाभिलाषेण वैलक्ष्येण निवर्त्तिता ।
मनस्तत्रैव निक्षिप्य सा शून्येव शनैर्ययौ ॥ १७ ॥

राजधानीं समासाद्य लज्जाविस्मयमन्मथैः ।
मौलितेव निलीनेव प्रोषितेव बभूव सा ॥ १८ ॥

कुमारोऽपि स्वभवने समुद्भूतमनोभवः ।
तामेवेन्दुमुखीमग्रे संकल्पैरलिखन् मुहुः ॥ १९ ॥

དེ་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་ནོར་མཆོག་དེ། འདོད་པའི་རིག་པ་བཞིན་བྱས་ཅིང་།
འཁོར་ལོ་སྦྱིན་བའི་བྱ་མོ་ཀྱི། རྒྱལ་བཀའ་ནས་བསམས།། 20

རྒྱུ་བ་གཞན་ལ་གང་གི་ལྷས། ཡུག་རིང་དཀའ་ཐུབ་ཚོང་འདྲས་པ།
སྐལ་ལྡན་དེ་ཡིས་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། ཤིང་གི་འབྲི་ཤིང་དེ་ཐོབ་བྱུང།། 21

དཀའ་བ་རབ་སྤྱིན་བསོད་ནམས་ཀྱིས། དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐོབ་བྱུང་ངེ།
གང་ཞིག་དེ་འཕྲོགས་འབྲས་ལྡན་པའི། བསོད་ནམས་དེ་དག་ཚོང་རྒྱས།། 22

དེ་ཡིས་བཞིན་ངས་བསིལ་བའི་ཟིར་ལྡན་བྱས་དགའ་བ་དང་།
དེ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་བའི་གཏུང་བ་དག་གི་བདག།
བཏུག་པ་འདི་ཅི་རྣོངས་འདི་ཅི་ཞིག་འཆོ་བ་ཉིད་ཤི་ཅི།
སྐོག་བཙན་ལྷག་ཅིག་རྣམ་པར་བྱ་ལམ་རྟེ་ཡིད་ཚོང་རྒྱས་པ་
ཉམས་ཤིང་ཐལ་འདབ་མདངས་འཕྲོག་དེ་ཡིས་མཆུ་སྐྲོས་དམར་བ་
དག་གིས་གཟིར་བྱུང་ངེ། ཆགས་བྱམ་ཉིད་ཐོབ་བིམྦ་དག་ནི་ཤས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་སྣུམ།། 24

དེ་སྲིད་ཟླ་ཉའི་བཞིན་དུས་ཅན། བཞིན་ལེས་སམས་གཉན་གཅོད་དེད་ཀྱིས།
གཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་དོག་ཅིང་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ།

स तां मानसमर्व्वस्वं स्मरविद्यामिव स्मरन् ।
प्रदध्यौ दुर्लभां मत्वा तनयां चक्रवर्त्तिनः ॥ २० ॥

जन्मान्तरे तनुर्यस्य तपःपरिचिता चिरम् ।
धन्यः स तामवाप्नोति लतां सुरुचतशाखिनः ॥ २१ ॥

रम्यप्रदानपुण्येन तद्दर्शनमवाप्यते ।
न जाने तानि पुण्यानि येषां तत्सङ्गमः फलम् ॥ २२ ॥

तद्वक्त्रशीतकिरणस्मरणोत्सवेन
तस्याश्च दुर्लभतया विरहोष्मणा मे ।
नो वेद्मि किं धृतिरियं किमयं विमोहः
किं जीवितं किमसुभिः सह विप्रयोगः ॥ २३ ॥

तद्वक्त्राब्जजितः प्रसह्य भजते क्षैण्यं क्षपावल्लभः
तद्भ्रूविभ्रमलज्जितश्च विनतिं धत्ते धनुर्मान्मथम् ।
तस्याः पल्लवपेशलद्युतिमुषा शोणाधरेणार्द्रितं
नूनं प्राप्य पराजयं वनमहौं बिम्बं समालम्बते ॥ २४ ॥

इति पूर्णेन्दुवदनावदनध्याननिश्चलः ।
निशां निनाय संत्यक्तः सेर्ष्ययेव स निद्रया ॥ २५ ॥

མཛེས་མ་མཐོང་བར་བྱུང་བའི་མཐའ། དེ་ནི་དེ་ཡིས་བཤད་པ་དག།
ཞ་ཡིས་ཐོས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། བསམ་པ་འཕེས་ཤིང་ཡོངས་འདྲིས་བྱུང།། 26

དེ་ལ་དེ་སྐྱས་བདག་ཅག་བྱ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག།
འབོར་ལོངས་སྤྱོད་དེ་བྱ་མོ་ནི། ཁྱོད་ལ་རྟེ་ལྡུང་སྡིན་བར་འགྱུར།། 27

མཁས་པ་ཐགུར་བ་འདོད་པ་རྣམས། མི་ཤུས་པ་ཉིད་བྱིད་མ་ཡིན།
རྟེན་བར་དཀའ་བ་འདོད་མ་ཡིན། མི་བདེན་པ་ནི་སྐྱ་མ་ཡིན།། 28

འབྲི་ཤིང་ཚུ་དུ་ཚུམ་པ་ཀ། རང་དབང་རྣམས་ལ་མི་གྱུས་པར།
ཡོངས་འདུའི་འབྲི་ཤིང་སེམས་པ་ན། ཀང་དྲྭ་པ་ཉིད་བསྐམ་པར་འགྱུར།།29

གལ་དེ་ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱང། སྐྱེ་བ་སྤྲུ་མར་འབྱེལ་བསྒྲུབས་ཀ།
དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འབད་མེད་དུ། ངེས་པ་ཁོ་ནར་རྒྱས་པར་འགྱུར།། 30

རེ་བའི་ཞགས་བས་མ་བཀྲུག་ཅིང། རྟོག་དཔྱོད་དག་གིས་མ་གཟིར་ལ།
འབད་པའི་ཁྲུར་གྱིས་མ་ངལ་བར། ངེས་པར་རྩོང་བྱ་གྱུབ་པ་ཉིད།། 31

ཅེས་པ་ཞ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་རྣམ་བཤེས་དེ།
སེམས་ནི་མཐོས་མས་བཟུང་བ་དག། སློབ་ཡང་བློག་པ་དེས་མ་ཐུས།། 32

དེ་སོང་གསེར་གྱི་གླང་པོ་ལ། རྒྱལ་ལ་གསེར་དུ་ཕྱད་པ་ཡིས།
དགའ་བར་བོས་ཏེ་ཕྱག་སྐྱེས་སྤུ་ནི། གསེར་གྱི་མཆེ་བ་ཟུང་དག་ཏུ།། 33

कन्यादर्शनवृत्तान्तं ततस्तेन निवेदितम् ।
श्रुत्वा पितास्य संक्रान्तचिन्तापरिचितोऽभवत् ॥ २६ ॥

स तमूचे वयं पुत्र राज्ञोऽस्य पुरवासिनः ।
स कथं ते दुहितरं चक्रवर्त्तौ प्रदास्यति ॥ २७ ॥

अशक्यं नैव कुर्वन्ति समीहन्ते न दुर्लभम् ।
असम्भाव्यं न भाषन्ते मानकामा मनीषिणः ॥ २८ ॥

चूतचम्पकवल्लीषु स्वाधीनासु निरादरः ।
चिन्तयन् पारिजातस्य लतां भ्रुष्यति षट्पदः ॥ २९ ॥

तव तस्याश्च सम्बन्धः प्राग्जन्मविहितो यदि ।
तदवश्यं भवत्येव निष्प्रयत्नफलोदयः ॥ ३० ॥

आशापाशैरनाकृष्टं विचारैरकदर्थितम् ।
प्रयत्नभारैरश्रान्तं विधत्ते भवितव्यता ॥ ३१ ॥

इत्याकर्ण्य पितुर्वाक्यं तत्तथेति विचिन्तयन् ।
न चेतः कन्यकानीतं समानेतुं शशाक सः ॥ ३२ ॥

स गत्वा दन्तयुगलं ययाचे हेमकुञ्जरम् ।
नवसंदर्शने राज्ञः प्रीतियोग्यमुपायनम् ॥ ३३ ॥

དེ་ནས་ལག་ལྷོག་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཤཱཀ་བས་བྱིན་པའི་མཆེ་བ་ཟློང་།
གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཁྲེར་ནས་དེ། ས་ཡི་བདག་པོ་སྤྱི་ཏུ་སོང་།། 34

དེ་ཡིས་རིག་ཅིག་གྱིས་མཇོན་པའི། སྡ་ཡི་བདག་པོ་ཁང་བས་ཕྱིག།
ཧོར་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱེར་ནས་ཏེ། ཤཱཀ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། 35

རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིས། ཡོན་དཀྲ་གྱིས་གྲགས་དགའ་བར་བྱས།
མཆོག་ཏུ་ལོང་ཞེས་བཟོད་གསུང་ཀྱང་། དེ་ཡིས་ཅི་ཡང་སྨྲར་མ་གྱུར། 36

མཛོས་པ་དམན་མིན་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་པོས་ལྷག་པར་བཀུར་བ་བྱས།
རིགས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན། ཆགས་པ་མེད་ལ་སྣུ་མི་དགའ། 37

རྣག་ཏུ་རྒྱལ་ལ་ཞྭད་ཆོ་དེས། གསར་དུ་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་པ།
གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཆེ་བ་རྣམས། དགའ་བའི་སྤྱད་དུ་རབ་ཏུ་བྱིན།། 38

ཡིད་རབ་དང་བའི་ཐོ་ཉ་ནི། བཞིན་རས་མཛོས་པ་འཛོད་བྱེད་ཅིང་།
བསྟེན་པའི་མཛའ་གཏུགས་ཀྱིས་བསྐུལས་པའི། སྡ་སྐྱོང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།། 39

རབ་མང་གསེར་ཆོགས་བཏྲིང་བ་ཡིས། བསྟེན་འདི་བདག་གིས་ཡོངས་མི་བཟོད།
གང་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་བ་ཡི་ཆོགས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་བྱ་ཉིད།། 40

སྐྱེ་བོས་བགོས་སྐལ་ལྡན་བ་ཡིས། གསེར་གྱི་དགའ་བ་བདག་ལ་ཅི།
རིན་ཆེན་ཡོན་དཀའ་ཁྱེད་ཀྱི་ནི། གཟུགས་འདི་ཉིད་ལ་བདག་དགའ་བོ།། 41

पुण्यबन्धेन करिणा दत्तं दन्तयुगं ततः ।
स हेममयमादाय द्रष्टुं भूमिपतिं ययौ ॥ ३४ ॥

स रत्नरुचिरं प्राप्य भवनं पृथिवीपतेः ।
प्रविश्य प्रणतः प्रीत्यै हेमदन्तद्वयं ददौ ॥ ३५ ॥

भूभुजा विश्रुतगुणः प्रसादेनाभिनन्दितः ।
वरं गृहाणेत्युक्तश्च स न जग्राह किञ्चन ॥ ३६ ॥

तस्यादीनद्युतेश्चक्रे मानमभ्यधिकं नृपः ।
औचित्यचारुचरितः प्रियः कस्य न निस्पृहः ॥ ३७ ॥

स सदा दर्शने राज्ञः काञ्चनाङ्गानि दन्तिनः ।
पुनर्जातनवाङ्गेन दत्तानि प्रीतये ददौ ॥ ३८ ॥

तमुवाच महीपालः सेवाप्रणयसन्नितः ।
दूतीं मनःप्रसादस्य वदनद्युतिमुद्वहन् ॥ ३९ ॥

प्रभूतहेमसम्भारां गुर्वीं सेवामिमामहम् ।
न सहे पौरवर्गो हि भरणौयो महीभृताम् ॥ ४० ॥

संविभज्य जनानौतैः का प्रीतिर्मम काञ्चनैः ।
तवानर्घगुणा मूर्त्तिरियमेव मम प्रिया ॥ ४१ ॥

གསེར་ཁང་རིན་ཆེན་རྡོ་ཡི་ཀོག་སྟེ། མཛེས་རྒྱས་ཀ་གཤས་ཆུམ་པོ་ནི། 42
རྒྱ་དུ་འོས་པའི་སྐྱེས་བུ་དག། རིན་ཅེན་རྒྱས་ལ་ཆགས་ཀ་མངོས།།

ཁྲིད་ལ་འདོད་པའི་མཆོག་དག་ཅི། བདག་གིས ཅི་སྨྲེ་སྨྲ་བར་མཛོད། 43
མ་ལྷུས་མཛོད་ནི་བྱིན་གྱུར་ཀྱང་། ངེས་པར་བདག་ནི་འགྲོད་མི་འགྱུར།།

ཆུལ་པོའི་སྤྱན་ཟུར་ལྟུང་ཙམ་གྱིས། གཡེ་དེ་དཔལ་འབྱོར་མ་ཐོབ་ཀ། 44
རོན་གཅིར་རོག་མེད་ཅིད་གྱུར་པས། ཕ་བདག་བསྟེན་པའི་དོན་ནི་ཅི།།

དེ་སྐད་ས་སྐྱོང་གིས་སྨྲས་ཆེ། གཞོན་ནུས་ཐམ་མོ་སྤྱན་བྱས་ནས། 45
དེ་ལ་སྨྲས་པས་སྐྱོང་དག། སྟེར་བར་འོས་པ་གཉེན་པ་སྟུ།།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་ནི། རོན་དུ་མ་གཅེར་སྟོལ་མཛད་པ། 46
ཁྲིད་ཀྱི་ཆུ་མཆོའི་འི་གྲགས་པ་ནི། རབ་ཆུས་དེ་དག་རྒྱ་ཡིས་བརྟབ།།

རབ་ཏུ་སྨིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རེ་ཆེན་པོ་ཁེངས་ཁ་ཡིག། 47
ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གང་། དེ་ནི་ཆེན་པོའི་དབུལ་པོ་ཉིད།།

འོན་ཀྱང་གང་གིས་བཀོད་སྟེང་བ། ཁྲིད་ཀྱི་དཔུང་བས་བསྟུངས་གྱུར་ཅིང་། 48
ཆོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཆོ་བ་ཡི། རྒྱུ་པོ་རྣམས་ལ་དབུལ་པོ་མེད།།

བདག་ཀྱང་རོན་དོན་གཅེར་བ་ཡིག། རེ་ཆེན་པོ་ཁེངས་ཁ་ཡིག། 49
རོན་ལྷག་རྣམས་ལ་རོན་ཉིད་རོན།. ཁང་ལྷག་རྣམས་ལ་བཀུར་བ་ཉིད།།

लोभः पुरुषरत्नेषु भूषणार्हेषु शोभते ।
राज्ञां कोशेषु सौदन्ति हेमरत्नाश्मसञ्चयाः ॥ ४२ ॥

समीहिततमं तुभ्यं किं प्रयच्छामि कथ्यताम् ।
निःशेषकोशदानेन न नामानुशयोऽस्तु मे ॥ ४३ ॥

राज्ञां दृक्पातमात्रेण प्राप्यन्ते यदि न श्रियः ।
तदनर्थं गतार्थिन्या कोऽर्थः पार्थिवसेवया ॥ ४४ ॥

इत्युक्तः क्षितिपालेन कुमारः कलिताञ्जलिः ।
तमभाषत भूपाल दातुमर्हति कोऽपरः ॥ ४५ ॥

अनर्थितेन रत्नानि विबुधेभ्यः प्रयच्छता ।
तदुन्निद्रं समुद्रस्य मुद्रितं भवता यशः ॥ ४६ ॥

महतापि प्रयत्नेन पूर्यते न महाशयः ।
अल्पकानां यदैश्वर्यं दारिद्र्यं तन्महीयसाम् ॥ ४७ ॥

किन्तु त्वद्भुजगुप्तानां धर्ममार्गेण जीवताम् ।
जनानां नास्ति दारिद्र्यं द्रविणं येन मृग्यते ॥ ४८ ॥

धनार्थिनो न तु वयं न च सेवाधिकारिणः ।
धनं धनं धनधियां मानएव मनस्विनाम् ॥ ४९ ॥

དམ་བའི་དབང་ཕྱུག་བསྟེན་པས་ཡོན་ཏན་དག་གི་རྒྱས་བྱུང་བས།
དམ་བའི་མི་དོག་རྣམས་ནི་འཕྲལ་ལ་རྟོང་པ་ཉིད་བྱུང་ངེང་།
སྨོན་ཡང་བཀྲིན་བའི་ཚོང་གི་ལམ་དུ་དམག་པས་སྐྱོང་བྱུང་ལ།
དམ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རེས་པ་ཅམ་ཡང་མི་མཇེད་དོ།། 50

དམག་ཞིང་སྨད་པའི་ཐལ་བའི་ཐད་ཀ་ལྷུས་འཇོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོང་བ་
ཉིད་པས་ཁ་མཆོག་ཏུ།

བློང་བ་མཆོག་ཏུ་བཀུར་ཕྱི་འོས་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྨད་པ་དག་གྱིས་གནས།
ཇི་སྲིད་དོག་གཅིར་ཉིད་ཐོབ་སྨིངས་པའི་སྐུ་ཕར་དབང་མེད་
འཚུག་ཅིང་འབབ་བྱེད་པ།
དེ་སྲིད་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་བྱམ་པ་ཁྲིག་པར་འཚུག་མཆོག་ཏུ་ཐུར་ཟུ་འབྲི།། 51

ཕུན་ཚོགས་ཐུབ་མོང་ནོར་ནི་ཞིང་ལས་ཆོང་ཁ་རྟག་ཏུ་ཟློ་ལྡོག་རྣམས་ཀྱིས་འཕོབ།
གཡ་དེ་ཆོག་ཤེས་མེད་ཀ་གཞན་པ་རྟེ་ཞིག་སེམ་ཁའི་ནང་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་།
ཕུལ་བྱང་རབ་དང་ཤར་ཕྱོགས་དཔུལ་གྱི་གྲུ་ཁ་ནས་ཀྱིས་པ་དག་གྱིས་གཤེས།
དམག་དང་འབྲོག་ཞིང་ཁྱིམ་དང་ཚོང་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཅན་ཏེ་
ཡིད་ཕྱིད་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡོང་བ་ཉིད།
དེ་ཕྱིད་ཅོག་རས་ཀྱང་ཐལ་བའི་ཐད་ཀ་ལྷུས་འཇོག་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུར་ཟུ་འབྲི།། 52

ཅེས་པ་ལྟོ་གྲོས་གཉན་དེ་ཡིས། ཆོག་ཐོས་ཀས་ནི་སྡ་ཡིས་བདག
གྱས་དང་བཅས་པས་གཉེན་པ་ནི། ཁྱང་རྡོ་ཟླང་བར་མཛོད་ཅེས་སྨྲས།། 53

རིགས་ལོང་བཙོད་པ་མཁས་པ་ཡི། རྒྱབ་མོ་ལ་ཡང་མི་རྣམས་དགའ།
བཀྲིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བསྟོད་ཀ། འཇམ་ཡང་རྣ་བ་ཀ་བའི་གྱུ།། 54

मौलद्गुणेन परमेश्वरसेवनेन
निर्मूलतां सुमनसां सहसा गतानाम् ।
दैन्यात् पुनः कृपणपण्यपथे च्युतानां
न स्पर्शमाचमपि साधुजनः करोति ॥ ५० ॥

अर्थित्वान्मरणं वरं तनुभृतां दैन्यावसन्नात्मनाम्
अर्थौ सर्व्वजनावमानवसतिः सत्कारयोग्यः शवः ।
कुम्भस्तावदधः प्रयाति गुणवान् कूपावतारे परं
यावन्मोहतमःप्रवेशविवशः प्राप्तोऽर्थितां लम्बते ॥ ५१ ॥

सामान्या धनसम्पदः क्वयत्नविप्राप्याः सदा धीमतां
सन्तोषो यदि नास्ति तत्किमपरा भूमि र्निधानाद्वृता ।
सन्त्येवातिशयप्रसादनिरतास्ता हेमरत्नक्रियाः
कस्येष्टः प्रियसङ्गमाय वपुषां सेवामयो विक्रयः ॥ ५२ ॥

इत्यपारधियस्तस्य वचः श्रुत्वा महीपतिः ।
गृह्यतामपरं किञ्चिदित्यभाषत सादरः ॥ ५३ ॥

औचित्यचतुरालापः कर्कशोऽपि नृणां प्रियः ।
कृपणश्चाटुकारोऽपि कर्णशूलाय केवलः ॥ ५४ ॥

གྲུ་ཆེར་ཡོངས་སུ་ཆོམས་པ་ཡི། ཀྲུམ་ཐིས་མཆོག་ཏུ་གསོལ་བ་བདག
དེ་ལ་སྨྲས་པ་ཐམ་དེ་ཁྱོད། སིམ་ཀ་བུ་མོ་བདག་ལ་སྟོལ། 55

དེས་དེ་བཙོད་ཆོ་མི་བདག་ཀྱི། བསམ་པ་ཐེ་ཆོམ་འཕྱང་མོར་བྱུར།
ཧང་པར་བདག་སྨྲས་ཞེས་སྨྲས་ཏས། སྐད་ཅིག་སེ་གཟི་དག་ལ་བལྟས། 56

དེ་ནས་གཞོན་ཏུ་བཏང་ནས་དེས། ཐུགས་ཐེ་ཆེ་གཅོད་པ།
རབ་དང་གཟུགས་ལྡེམས་དག་གིས་ཀྱི། བུ་རོག་བཞིན་དུ་གསོད་བ་བས། 57

འབོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པའི།
གྲོང་པ་ཐུག་མོང་བ་ལ་ནི། ཅོག་དྲག་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱི། 58

སྤྱི་ཏོ་རེས་ནི་རབ་བསྒྲགས་ནས། ཀཱ་ས་ལུ་ཌཱ་ཡི་བཀའ་ཐོས་ཏེ།
བདེན་ཏོ་ཆེན་པོས་གནས་སྐབས་སུ། ཁེམ་པ་བསམས་ནས་དེ་ལ་སྨྲས། 59

ནང་པར་མཐུ་དུ་དེ་འོང་པའི། བཞིན་ཏི་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ལྟ།
བདག་ལ་རིའི་དཀའ་ཐུབ་སྤངས་ནས། མཛའ་ཡང་མཛོད་མིན་ཐོག་བྱུང ། 60

རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས། ངེས་པར་ཤིན་དུ་ཐུབ་ཤོང་ཀྱང་།
ཀི་སྤྱིད་བསྟང་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། དེ་སྤྱིད་སྐྱིང་དུ་སྐྱེག་པ་ཡིན། 61

ཞེས་པས་བདག་ཉིག་ཤས་ལ་ནི། ངེས་པར་བཉེན་པའི་ཚོག་ཐོས་ནས།
བློན་པོ་ཆེན་པོས་གནས་སྐབས་སུ། ཤེས་པ་བསམས་ནས་དེ་ལ་སྨྲས། 62

औदार्य्यपरितुष्टेन स राज्ञाभ्यर्थितः परम् ।
तमूचे यदि तुष्टोऽसि सुता मह्यं प्रदीयताम् ॥ ५५ ॥

इत्युक्ते तेन नृपतिः सन्देहान्दोलिताशयः ।
प्रातर्वक्ताहमित्युक्त्वा क्षणं क्ष्मातलमैक्षत ॥ ५६ ॥

स कुमारं विसृज्याथ प्रधानामात्यमब्रवीत् ।
प्रसादरभसेनैव कृतं वाक्चापलं मया ॥ ५७ ॥

चक्रवर्त्तिकुलोत्पन्ना कन्या पुण्यपणोचिता ।
कथं सामान्यपौराय गुणमात्रेण दीयते ॥ ५८ ॥

ददामीति प्रतिश्रुत्य पश्चादनुशयाकुलः ।
कथं सारधनो भूत्वा भविष्याम्यर्थिनिष्फलः ॥ ५९ ॥

कथं प्राप्तस्य तस्याहं प्रातर्द्रष्टा मुखं पुरः ।
प्रियोऽप्यप्रियतां यातः स मे दुर्लभयेच्छया ॥ ६० ॥

नूनं गुणोपपन्नोऽपि प्रकृत्यैव शरीरिणाम् ।
वक्ति यावन्न देहीति तावद्भवति वल्लभः ॥ ६१ ॥

इति भूमिपतेः श्रुत्वा वचो दोलावलम्बिनः ।
तमुवाच महामात्यः सञ्चिन्त्यावसरोचितम् ॥ ६२ ॥

རྨི་བོ་དག་གི་ཏླི་གྲོས་རྣམས། བགྲོས་པ་མིན་པའི་མཐར་ཐུག་ཅིང་།
གསར་དུ་ཚགས་ལྷན་གྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་གཟུགས་ལྷན་པ་ཡིས།། 63

སྒེང་ལྷན་མི་ནུས་དོན་གཉིར་བས། ཡོན་དན་འབྱང་གཤས་བཞིན་དུ་ནི།
རྒྱལ་པོ་འི་གཡོག་ལ་རབ་ཞུགས་དེས། གསེར་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམ་པར་བཅོམ།། 64

བུ་མོ་སྟོང་བསྐྱར་འོངས་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱི་དལ་བུས་འདི་བརྗོད་བྱ།
གསེར་གྱི་ཕྱེ་ཞིང་དེ་འོངས་ཤ་ཅི། བདག་གི་བུ་མོ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 65

དེ་ཡི་རང་ལག་གིས་བསད་ཀས། དེ་ལ་སྐྱང་ཡོ་གལ་ཡོང་།
དེ་དང་གྲལ་བའི་ངོ་ཚ་ཡིས། སྐང་ཡང་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། 66

ཞེས་པ་སྐྱོན་པོ་འི་ཚོགས་གིས་ནི། ཉིན་གཞན་གཞོན་འོང་ཤ་ལ།
ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་མི་བདག་གིས། མངོན་དུ་ཕྱོགས་དེ་དེ་ཉིད་སྨྲས།། 67

གཞོན་ནུ་ཡང་ནི་ཁྱིམ་སོང་ནས། བག་མ་ལེན་འོས་བཏུ་ཤིས་ཀྱིས།
གསེར་གྱི་སོ་གཉིས་ལ་གོན་ཏེ། རང་གི་མི་དང་སྐྱན་ཅིག་འོངས།། 68

གསེར་གྱི་སྐང་ཆེན་ལ་ཞོན་ནས། འོད་ཟེར་ལྔ་པ་བདག་གིས།
མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་འབྱོར་པ་ཅན། བསོད་ནམས་སྐྱེས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཤེས།། 69

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གཙུག་མཚན་ལས། སྐང་པོ་གསེར་ལྷས་ཅན་དེ་ལ།
ཐུགས་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པོ་ལ། རྣོ་རྩེ་འཇོམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས།། 70

अनालोचितपर्य्यन्ताः प्रत्यग्रसरसादराः ।
स्वभावरभसा एव भवन्ति प्रभुबुद्धयः ॥ ६३ ॥

अशक्यार्थनया तेन लुब्धेनैव गुणोदयः ।
राजसेवाप्रवृत्तेन हेमहस्ती विनाशितः ॥ ६४ ॥

वाच्योऽसौ भवता स्वैरं कन्यार्थी पुनरागतः ।
हेमहस्तिनमारुह्य प्राप्तः प्राप्स्यसि मे सुताम् ॥ ६५ ॥

तेनोत्कृत्तः स्वहस्तेन कुतस्तस्य स कुञ्जरः ।
न चासौ तद्विरहितः पुनरायाति लज्जया ॥ ६६ ॥

इत्यमात्यस्य वचसा नृपतिर्युक्तिमाश्रितः ।
प्राप्तं कुमार मन्येद्युस्तदैवाभिमुखोऽवदत् ॥ ६७ ॥

कुमारोऽपि गृहं गत्वा विवाहोचितमङ्गलैः ।
हैमद्विरदमारुह्य स्वजनेन सहाययौ ॥ ६८ ॥

स्वर्णवारणसंरूढं तमायान्तं महीपतिः ।
विलोक्याश्चर्य्यविभवं मेने पुण्यवतां वरम् ॥ ६९ ॥

कौतुकादथ भूपालस्तं गजं हेमविग्रहम् ।
आरुरोह महोत्साहः सुमेरुमिव वज्रभृत् ॥ ७० ॥

ས་སྐྱོང་གིས་ནི་ཞེས་པའི་ཚེ། སྨྲང་ཐོ་དེ་ནི་མི་གསོ་ཞིང་།
སྡུག་ནི་གཞིར་ཉུས་བརྒྱག་པའི་ཚེ། སྨྲང་ཡང་རབ་དུ་གསོ་བར་འགྱུར།། 71

མི་བདག་གིས་དེ་སྐུང་ཤིང་། དེ་མི་མཐུ་མིས་ཤི་སྟེ།
བདག་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་བརྗོད་པར་ཤི། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲལ་ཡིན།། 72

རིན་ཅེན་བྱ་མོར་སྐྱེས་བྱ་མཆོག། མ་ཧོར་མཆོད་གནས་མི་ཡི་བདག
སྡོ་དགའ་ཡང་དག་ཉས་བརྒྱུར་པ། བཀུག་རྩིའི་ཚུལ་མཆི་བཞིན་དུ་མཛེས།། 73

དེ་ནས་གནོད་ཞིག་སར་སྐྱེ་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས།
བསོད་ནམས་མཐུ་ལྡན་མཁའ་ལ་བ་དག། ཡིད་ལ་གཅགས་ཀྱིང་རབ་བསམས་པ།། 74

ལང་ཚོ་གསང་པ་ལོངས་སྤྱོད་འོས། མཛེས་མ་གསང་བ་དང་འགྲོགས་སྟེ།
འབྱོར་པ་ཆུ་ཆེས་དགའ་དེས། གསང་བ་གསང་པ་དག་འགྱུར།། 75

དེ་ནས་ནམ་ཞེག་སར་སྐྱེ་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས།
བསོད་ནམས་མཐུ་ལྡན་མཁའ་ལ་བ་དག། ཡིད་ལ་གཅགས་ཀྱིང་རབ་བསམས་པ།། 76

སྐྱེ་མ་སྐྱ་ཡི་མཐུ་འདི་ནི། གཞོན་ཀུ་དག་ལ་རབ་ཏུ་མཁྱེང་།
གང་གྱིས་ཐུབ་མོང་བསོད་ནམས་རྣམས། དེ་ལྟར་མིད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། 77

རིགས་ནི་དབལ་འབྱོར་ཁང་བཟང་གཟུགས་ཀྱི་མ་ཏྲི་བས་སྐྱེ་
བའོ་རྡོ་གཤ་པ་འཚེག།
ལང་ཚོ་ལོངས་སྤྱོད་འོས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་གསལ།

आरूढे पृथिवीपाले न चचाल स कुञ्जरः ।
प्रससर्प कुमारेण पुनश्चालङ्कृताननः ॥ ७१ ॥

तं ज्ञात्वा नृपतिर्दैवं तत्प्रभावेण विस्मितः ।
धन्योऽस्मीति वदन् कन्यां ददौ तस्म सरश्रियम् ॥ ७२ ॥

अभ्यर्च्य कन्यारत्नेन नृपतिः पुरुषोत्तमम् ।
हर्षोत्सवसमुद्भूतः सुधासिन्धुरिवाबभौ ॥ ७३ ॥

ततः कुमारे दयितामादाय स्वगृहं गते ।
सफलोऽभूदनङ्गस्य कार्मुकाकर्षणश्रमः ॥ ७४ ॥

नवे वयसि भोगार्हे नवकान्तासमागमे ।
तस्याभूद्विभवोदारः सदा नवनवोत्सवः ॥ ७५ ॥

ततः कदाचिद् भूपालः कृतकृत्यः प्रसेनजित् ।
पुण्यप्रभावं जामातुः कथयन् समचिन्तयत् ॥ ७६ ॥

अहो दिव्यः प्रभावोऽसौ कुमारस्य प्रदृश्यते ।
नहि सामान्यपुण्यानां पाको भवति तद्विधः ॥ ७७ ॥

कुलं लक्ष्मीर्हर्म्यं हृतशशिमदा रूपलहरी
वयः संभोगार्हं गुणपरिचयो भूषणचयः ।

གྲགས་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེད་ཚལ་རབ་འབྱུང་མེ་དོག་རབ་
ཏུ་ཟཱམ་བའི་གྲོགས།
འབྱོར་པ་འདི་ནི་དག་བ་ཡོངས་སྨིན་ཅི་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཡོངས་མི་ཤེས།། 78

དག་མཚན་ཡང་དག་སྐྱེས་པ་དེས། དེ་སྐད་ཡང་དག་བསམས་ནས་ནི།
སངས་རྒྱས་བཅུ་བ་ལ་བཏགས་པའི། ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་དག་ལ་འཇོག་གོ།། 79

གཟུགས་མེ་བོས་ནས་ནི། སྐོན་པོ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།
ཡིད་ནི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེ་རྟེན་མོང་།། 80

རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནི་མིག་ལམ་དུ། གྱུར་ཆོ་བཞིན་པ་ཡང་དག་བཏང་།
ཀང་བས་ཉིད་བདུད་མི་བདག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས།། 81

དེར་བདུད་དེ་ཡི་ཞབས་པད་ཀྱིས། གཙུག་གི་ཧོར་བུ་གཅོ་བ་དེས།
བུ་མོ་མག་པ་བདུད་པ་དག། དེ་ལ་མིང་གིས་རྣམ་པར་བཤད།། 82

ཐམས་ཅད་འབོད་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཀུན་ནས་མགོ་བོ་ཐུབ་པའི་ཆོ།
བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་རྒྱལ་མོས་དྲིས།། 83

བཅོམ་ལྡན་ལས་ནི་ཅི་ཞིག་གིས། གཞོན་ཏུ་དཔལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག།
ཡོན་ཏན་ཆོགས་ནི་རྒྱས་པ་འདི། གསེར་གྱི་སྣང་མོས་འཁྲི་བ་མཁས།། 84

འདི་ཡི་བག་གསར་བདག་གི་ནི། བུ་མོ་གོས་ཀྱིས་མཛེས་མ་འདི།
ཕསོད་ནམས་གང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱིས། སྟོག་ལས་ཆུད་ཟ་བར་སྐྱོང་ངོ་སྨྲ།། 85

यशः पुण्योद्यानप्रस्तकुसुमोल्लासरुचिरम्
न विद्मः कस्यायं कुशलपरिणामस्य विभवः ॥ ७८ ॥

इति सञ्चिन्त्य सुचिरं स सञ्जातकुतूहलः ।
सर्व्वज्ञदर्शनाबद्ध माहरोह मनोरथम् ॥ ७९ ॥

स जामातरमाहूय सुताञ्च सचिवैः सह ।
भगवन्तं ययौ द्रष्टुं मनसा प्रथमं गतः ॥ ८० ॥

याते दृष्टिपथं जेतवने संत्यज्य वाहनम् ।
उपसृत्य नृपः पद्भ्यां भगवन्तं व्यलोकयत् ॥ ८१ ॥

स तं प्रणम्य तत्पादपद्मभूतिशिखामणिः ।
सुतां जामातरञ्चास्मै नम्रो नाम्ना न्यवेदयत् ॥ ८२ ॥

उपविष्टेषु सर्व्वेषु प्रणामानतमौलिषु ।
पप्रच्छ राजा सर्व्वज्ञं भगवन्तं कृताञ्जलिः ॥ ८३ ॥

अयं गुणगणोपेतः कुमारः श्रीमतांवरः ।
कैमेन दन्तिनायातो भगवन् केन कर्म्मणा ॥ ८४ ॥

इयं चीवरकन्या च मत्सुतास्य नवा वधूः ।
केन पुण्यप्रभावेण जीविताद्धिवल्लभा ॥ ८५ ॥

སྡ་ཡི་བདག་པོས་འདི་རྟོགས་ཏོ། ཀུན་རིག་ཅཻས་ལྷག་ཀྱལ་བ་ཡིས།
དེར་གསུངས་སྐྱེས་བུའི་འབྲོར་པ་རྣམས། སྡ་བདག་བསོད་ཀྱིས་ཤས་དག་
ལས་བྱང་ ॥ 86

འཇིག་རྟེན་ཤི་ནི་འདོད་བྱ་གང་། ཐུབ་ཅེ་གང་དང་འོས་པ་གང་།
མཐོས་པ་གང་དང་རྣད་བྱང་གང་། དེ་དེ་བསོད་ཀྱིས་ཤས་ཆེར་ལས་བྱང་ ॥ 87

བཅོམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་རྣམ་པར་གཟིགས། ཀྱེ་སྨྲེང་དག་དང་སྡུག་ཅིག་སྟེ།
ཀྱལ་པོ་གཅིག་ལྡན་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ལེ་ཤེ་བཅུ་གསུམ་བྱུ ॥ 88

གཤས་སྐབས་དེ་ཤི་ཁྱེའུ་ཁྱེད། གཙེད་ཐུབ་དང་འཚོགས་ཤས་ཤི།
ཤིང་གི་དང་བཞིན་གཤང་པོ་བྱས། ལས་ཀྱི་མཐུས་དེར་རྣམ་པར་ཅན་ ॥ 89

བཅོ་ལ་འཛིན་ཤ་དའི་འོད། ཐང་འདབ་ཀུས་པའི་རྣམ་པ་ཅན།
ཡིད་འོང་སྐྱོང་རྩེའི་སྐྱན་ལྡན་པ། བཅོམ་ལྡན་གྲོས་པ་དེ་དག་ཀོས ॥ 90

མཐོང་ནས་དེ་ལ་གུས་པ་ཀུས། རྩེ་སྐུ་ཅགས་པས་མངོན་གྱིས་དེ།
དེ་ལ་རྟེ་ཅ་གྲུབ་པོ་བྱས། ལས་ཀྱི་མཐུས་མཁའ་ལྟུ་བཏུད་དེ་གནས ॥ 91

བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཅང་། དེ་དག་བསམས་པ་མཁྱེན་གྱུར་ནས།
བརྟེ་བས་ཤིང་གི་གླང་པོ་ལ། ཞལ་བདག་དག་ཀོས་རྣམ་པར་མཛད ॥ 92

དེ་ནས་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། ཤང་དག་དང་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་གཟིགས།
པག་ཚོན་ཁྱེའུ་བྱ་མོ་དག། ཁྱོ་ཤུག་ཏུ་ནི་སྨོན་ལམ་བྱས ॥ 93

इति पृष्टः क्षितीशेन सर्व्वविद् भगवान् जिनः ।
तमूचे भूपते पुंसां पुण्योद्भूता विभूतयः ॥ ८६ ॥

यदुदारो यदुचितो यद् आजिष्णु यदद्भुतम् ।
स्पृहणीयञ्च यल्लोके तत्तत्पुण्यसमुद्भवम् ॥ ८७ ॥

विपश्यी भगवान् पूर्व्वं सुगतः सह भिक्षुभिः ।
चचार लोकानुपथा राज्ञो बन्धुमतः पुरे ॥ ८८ ॥

तस्मिन्नवसरे तच कुमार्य्या सह दारकः ।
विक्रीड़ावर्त्मनि पुरः कृत्वा दारुमयं गजम् ॥ ८९ ॥

तौ विलोक्य समायान्तं धातजम्बूनदद्युतिम् ।
फुल्लपद्मदलाकारकरुणास्निग्धलोचनम् ॥ ९० ॥

भगवन्तं समुद्भूततद्भक्तिसरसोन्मुखौ ।
क्रीड़ागजं निवेद्यास्मै प्रणतौ तस्थतुः पुरः ॥ ९१ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञ स्तयोर्ज्ञात्वा मनोरथम् ।
दयया चरणस्पर्शं विदधे दारुदन्तिनः ॥ ९२ ॥

सम्यक् चित्तप्रसादेन दृष्टौ भगवताथ तौ ।
प्रणिधानं विवाहाय चक्रतुर्दारकौ मिथः ॥ ९३ ॥

གསེར་གྱི་གླང་པོའི་གཞོན་པ་དང་། རིགས་དང་མཐུ་འབྱོར་པ་ཡིས།
བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལེགས་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་གཞོན་ཉའི་གླེགས་གྱུར།། 94

བྱ་མོན་བཅོམ་ལྡན་ཆོས་གོས་གཟིགས་ནས། རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ་ཁ་ཟས་ཀྱང་
བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཆོས་གོས་དང་། ལྡན་པར་བྱའོ་ཅེག་ཅེས་པ་བསམས།། 95

དེ་ནི་སྨོན་ལམ་དེ་དག་གིས། གླང་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེས།
ཆོས་གོས་བྱའོ་ཞེས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ལུས་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཆན་ཞེས་པའོ།། 96

བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་བྱང་ཆུབ་དེ། དེ་སྐད་ཅ་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
ཅོད་པན་དེ་ཡི་ཞབས་པད་ལ། རེག་ནས་རང་གི་ཁང་པར་སོང་།། 97

ཟླ་ལོ་ཡ་མཚན་བཅས་སོང་ཆོ། གཞོན་ཉ་ཤར་བཅས་པ་ཡིས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་གོས་བྱའོ་ཞེས་ཐོས་ནས།། 98

དེ་ནས་དེ་དག་ཆགས་བྲལ་སྐྱེས། འབྲོང་གི་ཁང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བརྟེན་
པ་དག་བསོམ་ཀྱི་འབྲིང་ཤིང་མས་བླང་ལོ་ཅན་གི་རྟོག་པ་བརྟེན་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ།། 99

ཟླ་ཆེ་ལེགས་བྱས་གོམས་པའི་སྟོང་ཕྱིར་བས་བསོད་ནམས་བསྟེན་པ་ཡི།
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་ཆོས་འདིད་དོན་ཡང་དག་བས་ཐུག་ཆོག་ལགྱུར།
སྤྱི་ཤུལ་མཁའ་ལྡང་མཛེས་པའི་ཞི་བ་མཆུག་དུ་སྟེན་པར་བྱེད།། 100

ཅེས་པ་དག་གི་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སེམས་དཔའི་རྣོག་པ་བརྟེད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲིང་ཤིང་མས་བླང་པོ་ཅན་གི་རྟོག་པ་བརྟེད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དོ།།

कुलप्रभावविभवैर्भूयाज्जन्म ममोचितम् ।
वाहनं हेमदन्तौ च कुमारस्येत्यभून्मतिः ॥ ९४ ॥

दृष्ट्वा भगवतः कन्था संसक्तं चारुचीवरे ।
जन्मचीवरयुक्ता स्या* महमेतदचिन्तयत् ॥ ९५ ॥

स एष प्रणिधानेन जातस्तेनेह हस्तकः ।
इयं चीवरकन्या च तनुचीवरलक्षणा ॥ ९६ ॥

इति श्रुत्वा क्षितिपतिस्तद्वृत्तं सुगतोदितम् ।
मुकुटस्पृष्टतत्पादपद्मः स्वभवनं ययौ ॥ ९७ ॥

याते सविस्मयं राज्ञि कुमारः सह जायया ।
कथ्यमानं भगवता धर्म्मं शुश्राव शुद्धधीः ॥ ९८ ॥

ततस्तौ जातवैराग्यौ क्षीणसंसारवासनौ ।
प्रव्रज्यया जितक्लेशौ शुद्धां बोधिमवापतुः ॥ ९९ ॥

वितनुसुकृतपुण्याभ्यासयोगेन पुंसां
भवति कुशलभाजां धर्म्मकामार्थसम्पत् ।
अभिमत मथ भुक्ता तत्फलं सादरातं †
विघनगगनकान्तिं शान्ति मन्ते भजन्ते ॥ १०० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हस्तकावदानमष्टचत्वारिंशः पल्लवः ॥ ० ॥

---

* Orig. युक्तेय । † सादरास्ते ?

APPENDIX.

མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཡན་འདབ་སྦྱོ་བཅུ་པའོ།

गर्भक्रान्त्यवदानम् ।

འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཏེ་བར་གཟུང་སྣང་རབ་ཞུགས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྐྱེ།
གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པ་དང་ཉེ་མེད་པལྟའི་རྡོང་ངོགས་འགྲམ་ན་བཞུགས།
ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རེག་ན་བའི་འོད་ལྷན་དགེ་སློང་གིས།
རྟིས་ནས་མངལ་བརྒྱལས་ལ་ སོགས་སྐྱེ་བོ་འི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་
བཤད་ཅིང་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཡིན།

དེས་ན་བྱང་མེད་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་རྣམ་ཤེས་བཞག་བྱས་ཤིང་།
ཟག་པ་བསྟེན་པའི་ཁྲེ་བ་ཟླ་མཚན་ཡང་དག་འབྱོགས་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ།
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཇི་སྙམ་ཆགས་ཆོག་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།

སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་རྣམ་ཤེས་བཞག་ཤིང་།
ཟག་པ་བསྟེན་པའི་ཁྲེ་བ་ཟླ་མཚན་ཡང་དག་འབྱོགས་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ།
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཇི་སྙམ་ཆགས་ཆོག་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

ཤུ་ཞིག་ཁོང་དེར་འཕལ་ལ་འཆི་བྱེད་ཤི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ཤེལ་དུམ་དག་ལ་ཆོག་བྱིས་རབ་དབྱེ་སྦྱིན་ལ་ཆུ་ཡི་གཏེར་བྱི་ཆུ།
དེའི་ལ་མེ་དོག་དྲི་བཟང་གཞེར་ལ་མེ་ཡིས་གཏུངས་བཞིན་དམ་བྱ་ཡིས།

གསྲུངས། 1

འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དཀར་ནག་འདྲེན་མའི་འོད་ཟེར་ཅན་ལས་སྐྱེ་དགུ་བའི་ཚུལ་བཞིན་ནོ།

ལྷུང་བ་བཟུང་མེད་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་རྣམ་ཤེས་བཞག་ཤིང་།
ཟག་པ་བསྟེན་པའི་ཁྲེ་བ་ཟླ་མཚན་ཡང་དག་འབྱོགས་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ།
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཇི་སྙམ་ཆགས་ཆོག་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

ཤེལ་དུམ་དག་ལ་ཆོག་བྱིས་རབ་དབྱེ་སྦྱིན་ལ་ཆུ་ཡི་གཏེར་བྱི་ཆུ།
དེའི་ལ་མེ་དོག་དྲི་བཟང་གཞེར་ལ་མེ་ཡིས་གཏུངས་བཞིན་དམ་བྱ་ཡིས།

ཏི་ཧཱ་ཀྱིས་བཞིན་ནམ་པ་ནང་པོ་ནི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། 4

དེར་ཀི་ཤུ་བའི་རིམ་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱང་
ཇི་སྲིད་དུས་ཐུན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅ་སྐྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ནོ། 5

དེར་ཀི་མེར་མེར་ཀུར་ཀུར་ཏར་ཏར་གོ་གོང་ཁ་སོགས་གཤགས་སྐབས་བཟུང་།
དེ་དང་དེ་དག་ལྟོ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་དོད་གོར་མོར་མཁའ་ཀྱིས་སྐྱེགས་ཅིང་བཏང་
བྱས་ནས། 6

བཟླ་བ་རྗེས་གས་པའམ་ཡང་ན་དཀྱུ་ཡིས་འབྲིལ་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི།
ཤུག་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་ཅིང་ཐོག་མར་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐ་མར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། 7

གང་ཟུལ་པ་གདངས་རྟོག་དགེ་བ་ཐོས་པ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་འཇོག་
མ་ཡི་ཀུ་ཛེ་འཕྲངས་པས་གང་འདི་ཙམ་སྨོས་ཀྱིང་མིག་ཅིས་མིན།

སྐྱེ་བར་གོམས་པའི་གཏུང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་པའི་རོལ་བ་དེས།
དེ་ཡི་མ་ཀུན་དུ་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྡོམ་བྱེད་པག་ཆགས་བོ་ནའོ། 8

རྣམ་མང་ཡུམ་གྱིས་ཉམས་སོང་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བས་གྲུབ་པ་ནང་ཁྲབ་པ།
གསལ་བར་སྐྱེད་པ་རབ་དུ་བྱས་པར་ལེགས་སྦྱང་པད་རྩེའི་ཆ་ཤས་བཞིན།
དེ་ནས་རང་བཞིན་དབང་གི་ཟླ་གྱིས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་བྱིན་པའི་རྣམ་པ་དེ།
ཀུ་མའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཨོ་ཏན་སྡུ་མཉེ་བའི་རེག་པས་མ་མ་རིག། 9

མཚམ་སྦྱོན་གོས་རྣམས་ལག་པས་བསྐྲོད་པའི་འདུར་བྱེད་དག་གིས་མནན་པ་དང་།
གནས་དང་གནས་སུ་ཨ་ཨོར་འགྱུར་ལྡེས་སྤྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟིར།
ལྔ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃ་ཡིག་དུ་གསལ་བས་རབ་དུ་ཁྲུབ་པ་བཞིག། 10

ལྷུང་བ་སྐྱེགས་ཤིང་རབ་འཕོབ་ནོ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཞིག་གི་སྡུགས་བྱུང་ངེ།
གོག ཚུལ་བྱང་གི་དབུས་སུ་ལྷུང་བས་མཚོན་པས་བྱག་པར་བྱུང་པ་འོ།
ཐུམ་མའི་བྱུད་མེད་ལ་འགྲོགས་མཆོག་དུ་རྟེ་དགའི་རོལ་པ་དྲན་པ་ལས།
དགོངས་པའི་འོད་ཟེར་ཤིན་དུ་གསལ་བས་རབ་དུ་ཁྲུབ་པ་བཞིག། 11

དེ་བས་དེ་ནི་རྟེ་བས་ཡིག་འབྲེང་ཨོངས་འདྲིས་དག་ལ་ལག་གཏད་ཐོབ།
འབོར་བ་འདིར་ནི་གཡོ་མེད་འཆིང་བའི་རྩིབས་ཀྱི་རི་མོའི་ལས་དག་ལས།
རང་གི་སྐྱེ་བའི་ཁོར་མོ་རིང་དུ་འབྲི་བཞིན་ཡིག་ལ་སོགས་པ།
སྡེ་དང་སྡེ་ལ་ཐྲི་གོས་རབ་གསལ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲོས་པ་ངེས་པར་འཇུག། 12

རྗེ་ཞིག་ལྟར་ཡང་བྱིས་པའི་དོངས་པོའི་རབ་རྒྱས་བླལ་ནས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བ།
ཏིང་ནས་ཀུང་ནི་ལང་ཚོ་དར་ལ་འདོད་པས་རབ་བསླབ་འདུ་ཤེས་ཉམས།
ཤྲཱ་བསྟལ་མཇེས་པའི་སྤྲིན་གྲིལ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་དགའ་རོལ་པ་དག།
སྐྱོང་པོ་མེད་ལ་རབ་དུ་བརྟན་པའི་ཐྲོ་ཡིས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའང་ཡིན། 13

བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྣ་བ་ལུས་ནི་གསོ་མེད་འབྲུད་པ་ལ།
ཁ་ཅི་ཚང་གི་དྲི་ལ་སྣ་དང་དེ་ཅི་རོ་ལ་མྱོང་བྱེད་དང་།
བཞིན་ལ་མིག་ཀྱང་སྣོད་དུ་བཀྲིས་ཀས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐུལ་བ་འདི།
ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོད་དགའ་ནི་མཐའ་དེ་ལ། 14

སྐུང་ལ་མཛའ་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ལ་ཡོངས་སྐུང་ངང་ཚུལ་འདོད་ལྷག་དེ།
གསར་པ་གསར་པ་ལ་ཆགས་འབད་ཀྱང་བཅས་གཞན་གྱིས་འདོད་མ་གཞན་
དག་འདོད།
དེ་ལྟར་ཐག་ཚུན་རིས་ངེས་པའི་སྐྱོད་པ་མཆོག་ཏུས་སྐྱེངས་པ་མཐོང་བྱུང་པ།
འདི་ཡི་འདོད་པ་ངང་བཞིག་ངོ་བྲལ་བཀུ་བའི་ཐུབ་འདིས་བཞད་སྐད་ཅིག 15

ཅིག་ཞག་དག་ནི་ཉང་ཞིག་གཤས་པའི་ལང་ཚོས་མོར་མེད་ཅིང་།
བྱིང་ཞིང་མཐའ་ལ་རབ་སྐྱེང་འགྲོ་བ་དག་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་འདི།
ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་སྐོང་ཐས་བརྒྱལ་བར་འབྱུང། 16

ཐེ་སྒོད་འདི་ནི་རྩེ་ཞིང་འཁྲམས་དང་གསོ་དང་དགའ་དང་བློ་བ་དང་།
འདོད་པར་འཁྲུད་པའི་ལུས་ནི་འབྱིག་པས་ཐོང་ཐེ་ཚོམ་ཞིང་སྐྱེ་བྱེད་པ།

དེ་སྐྱེད་དེ་ཡིན་སྟེང་ཀུ་དུས་ཀྱིས་ཤབ་འཕངས་གསོད་རྒྱས་མེ་དོོག་འཕྲོང་།
ཁ་བའི་འཕྲོང་བ་ལྟར་དཀར་སྐྲ་དཀར་ཟེལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འབབ་པ་ཉིད། 17

གཏི་སྐུག་གཉིད་ལ་ཚགས་བས་དུས་དང་ཀུས་ལ་སྐད་ཅིག་ལྟར་ཤེས་ཤིང་།
བྱེས་འདིས་དེ་ཀི་ཀུན་བོས་བཀུས་བཞིན་སྐྱེ་བཙལ་དག་ལ་སེམས་པ་ཉིད།
ཀུན་དུ་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ཉེས་གང་མེད་འགྲོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན། 18

ལས་ངན་བྱིས་ཐོག་ནོར་དང་མཚུངས་བས་ལང་ཆོ་རྟེ་ཐམ་དུ་རྟོག་པ།
བྱད་མེད་འཇོ་སྐྱེག་སོས་ཀའི་མེ་དོག་འབྲི་ཤིང་སོང་བ་དེ་ཡི་ཆོ།
ཡན་ལག་མ་ལུས་སྐྱེ་ཞིང་ཚགས་དང་བྲལ་བས་ང་བཞིན་མཐའ་དག་ཉམས།
རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་མི་བདག་བཞིན་དེ་དེ་ནས་བདེ་བ་འདས་པས་གཏུང་། 19

བདག་གི་ཆོ་བཏང་སྙོང་བ་རྣམས་ཡང་དག་འོས་པའི་སྐྱེས་མ་ཐག།
ཡོོགས་ཡོོགས་ཤ་དུ་གྲགས་པའང་མ་བསྒྲུན་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་མ་དོོགས་
ཤིང་།
བྱོོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུས་བཅོས་པའི་ཤིང་མཚུངས་ལྟེས་འདི་ག་ལ་ཞིག།
སྐྱེས་ཤིང་མཐོོས་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བཅོས་པའི་ཤིང་མཚུངས་ལྟེས་འདི་ག་ལ་ཞིག།
ཀུན་ཏུ་རྨོངས་ཏེ་ཡང་འཇིགས་པར་མ་གྱུར་གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་བཀྲིས།
སྐྱེས་ཤིང་ཚེ་ཡང་འཇིགས་པར་མ་གྱུར་གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་བཀྲིས། 20

གཞོར་གྱི་ལྷོོག་པའི་ཁོད་འཕྲོག་ཡིད་འཕྲོག་ལང་ཆོ་འི་དཔལ་ནི་གང་ན་སྟེ།
སྐྱེས་ཤིང་མཐོོས་བྱེད་བྲལ་སྲིད་བྱས་བཅོས་པའི་ཤིང་མཚུངས་ལྟེས་འདི་གལ་ཤིག།

ཀ་ཆུང་འདི་དག་མི་ཀ་གིས་རིང་ཐས་ཨོང་ས་སྨོང་རྒྱུར་ཀ་ཞིག་གྱུར་པ།
བདག་ལ་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེའུ་བཀྲམས་ཤིང་འཁྲག་ཐལ་ཐས་འབྲུག་ར་བ་བཞིག་ཞེས་
སྨྲས། 21

ལྷས་འདི་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བསྟེན་ཏེ་སྐྱུ་མའི་རྟོག་པས་ཀི་མ་མིག་ཅིར།
སེ་ཀི་རོར་བྱ་ཀུག་ཅང་སྐྲ་དེ་ཤྲེང་སྡེ་སྐྱེག་ཀི་མ་ཡིག་ཅིག།
ལྷས་ཀྱི་བརྙོན་འགྱས་སྐྱང་ཀི་རབ་ཏུ་སྡོང་དེ་གཏི་མག་རྒྱུ་གྱ་མིག།
མལ་སྟན་ལ་བཀྲངས་ཀྱང་ས་ཐང་གྱང་བདག་གི་སྡེད་པ་ཟད་མ་ཡིག། 22

དེ་ལྷར་བསམས་ནས་མི་ཟད་དབྱགས་བསྟེགས་ཏེག་མས་ཏེག་སོགས་རབ་ཏུ་ཀྲུས་
གྱུར་པས།

འདི་ནི་ཡུག་རིང་འདྲེས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྲོད་ཆུ་ལྟ་ལ་གཏིང་རྩེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
བཞིན་ནོ། 23

རེ་ཞིག་ས་དང་ཁང་པ་ཇོར་དང་གཡོག་འཁོར་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་།
སྲོག་ནི་མཐར་ཐུག་དུས་སུ་ཏྲེ་ཡིས་དེ་སྟེད་གཞལ་ཡང་བསམས་བྱས་པ།
ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་འདི་ཉིད་སྐད་ཀས་ཆགས་རྣོངས་འཆིང་བ་དག།
དེ་དེས་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲེས་བྱས་དེ་ཡིས་ངང་བཞིན་ངོ་བོར་འབྱོ། 24

ཟངས་ཆེག་སྡོང་ཐུག་ནང་དུ་སྟིག་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་དག།
སྐད་ཀས་ཏ་འབོད་ཐེག་ནག་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དག་དུ་
འཁོར་གྱུར་ཅིང་།

ཡལ་འདབ་སྟེ་བཅུ་པ།

གང་ཡང་བསོད་ནམས་ཆགས་བསྒྲུབས་བདེ་བའི་གཤས་དེ་ཡང་

དག་ཟད་ཤས་སྟུག་བསྡུལ་ལོ།

དེ་སྐད་ཅིར་མི་འོང་བཅས་འབྲས་ཐོབ་སྐད་དུ་དྲི་མེད་ཟླ་ཡིས་དཀྲི་འཇོག་

མོད། 25

མེས་ཤས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཐོབ་སྐད།

དེ་སྐད་སྨོད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་།

འཇིགས་རྟང་ལས་སྒྲོལ་བ་དཀུལ་ཞུགས་མངོན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་

བསྟན་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བཅུ་པའོ་ * ॥ 26

* The 'Garbhakrāntyavadānam,' which figures as the 10th 'pallava' of the 'Avadānakalpalatā,' was evidently an interpolation introduced to make up the auspicious total of 108 'pallavas.' Accordingly this particular 'pallava' has been omitted from its proper place. Its Tibetan version is inserted here as an Appendix.—S. C. V.